

Pascua, Rura, Duces.

Lud. Du Guernier inv. et Sculp.

P. VIRGILII MARONIS OPERA.



LONDINI:
Ex Officinâ JACOBI TONSON,
& JOHANNIS WATTS.

M DCC XV.
CUM PRIVILEGIO.

B L



ANNE R.

WHEREAS Our Truſty and Well-beloved *Michael Maittaire*, Gent. hath humbly repreſented unto Us, That he hath with great Labour and Expence prepared for the Preſs a compleat *Collection* of all the *Greek* and *Latin* Authors in Twelves, with compleat Indexes, and has therefore humbly beſought Us to grant him our Royal Privilege and Licence for the ſole Printing and Publiſhing thereof for the Term of Fourteen Years: We being willing to give all due Encouragement to Works of this Nature, which tend to the Advancement of Learning, are Graciouſly pleaſed to condeſcend to his Requeſt; and do therefore, by theſe Preſents, Grant unto him the ſaid *Michael Maittaire*, his Executors, Adminiſtrators, and Aſſigns, Our Royal Licence for the ſole Printing and Publiſhing the Compleat *Collection* of all the *Greek* and *Latin* Authors in Twelves, with compleat Indexes aforeſaid, for the Term of Fourteen Years, from the Date hereof; ſtrictly forbidding all Our Subjects within our Kingdoms and Dominions to Reprint the ſame, either in the like, or in any other Volume or Volumes whatſoever; or to Import, Buy, Vend, Utter, or Diſtribute any Copies thereof, Reprinted beyond the Seas, during the aforeſaid Term of Fourteen Years, without the Conſent or Approbation of the ſaid *Michael Maittaire*, his Heirs, Executors, and Aſſigns, under his or their Hands and Seals firſt had and obtained; as they will Anſwer the Contrary at their Peril. Whereof the Commiſſioners and other Officers of Our Cuſtoms, the Maſter, Wardens, and Company of *Stationers* are to take Notice, That the ſame may be entered in the Regiſter of the ſaid Company, and that due Obedience be rendred thereunto. Given at Our Court at St. *James's*, the Fourth Day of *April*, 1713. In the Twelfth Year of Our Reign.

By Her Majeſty's Command.

DARTMOUTH.



Honoratiſſimo Viro Domino

CAROLO

COMITI *SUNDERLAND*,

PRIVATI SIGILLI CUSTODI,

S. D.

MICHAEL MAITTAIRE.

NON diu eſt, ex quo Catullum, Tibullum ac Propertium ſub tui Nominis patrocinio, COMES ILLUSTRISSIME, emiſi; palámque teſtatus ſum, quantum tibi deberet Editio recens Horatiana. Beneficia priora novis cumulâſti, ſem-

per in rei literariæ ſubſidium pronus. Acceptis à Te nuper duobus impreſſis Virgilii codicibus antiquiſſimis & (quantum hactenus ſcire licuit) primis, nemo occurrit, in cujus clientelam hunc Poetarum Principem jam in publicum prodeuntem poſſim magis merito jure tradere, quàm Tuam, cujus ope adornatus eſt. Si, quod ex illis codicibus excerpſi, Lectoribus eruditis placeat, id omne Tibi acceptum referant velim; ſin minus, tota in me transferatur culpa, qui iis adjumentis non ſatis rectè uſus fuerim.

Vale, VIR NOBILISSIME: quíque de literatis omnibus bene mereri enixè ſtudes; patere, ut illius claſſis infimus eam, quam hactenus inivi, gratiam in his Philologicis laboribus promovendis apud Te ſemper conſequi pergam.

1715. *Cal. Sept.*

Deſcriptio duarum Editionum Antiquarum, ex quibus Variantes Lectiones collectæ ſunt.

EDitio prior continet Bucolica, Georgica, & Æneidem. Vitam Virgilii; & verſus Galli Cornelii ad Octav. de morte Virgilii, *Temporibus latis* &c. ac Octav. Aug. Cæſ. Reſp. *Ergóne ſupremis* &c.

Urbs Baſilea mihi, nomen eſt Leonhardus Achates:
Qui tua compreſſi carmina dive Maro.
Anno Chriſti humanati. M. cccc. lxxii.
Venet. Duce Nicol. Trono.

Editio poſterior continet Bucolica, Georgica, & Æneidem. Mafei Vægii Supplementum. Virg. Maronis Copam, Moretum, Diras; Epigrammata de Eſt & Non, de Viro bono, de Roſis; Culicem; Priapeia.

Mediolani. Impreſſum per Magiſtrum Philipum de Lavagnia. 1474. die 14. Iunii.

In editione poſteriore habentur Æglogarum tituli: 1, Tityrus; 2, Alexis; 3, Palæmon; 4, Pollio; 5, Daphnis; 6, Varus vel Silenus; 7, Pharmaceutria; 8, Damon; [Pierius notat Titulos 7æ & 8æ corruptos eſſe; & 7am Corydonem vel Melibœum, 8am Pharmaceutriam aut Damonem vocandam] 9, Mœris; 10, Gallus.

In priore Liber Georgicon ſecundus inſcribitur De Arboribus & vitibus; tertius De Paſcuis; quartus De Arvo floreo.

In utrâque habentur Argumenta in ſingulos Georgicon & Æneidis libros; utì & Tetraſtichon Æneidi vulgò præfixum,

Ille ego, qui quondam gracili modulatus avenâ
Carmen, & egreſſus ſylvis vicina coegi
Ut quamvìs avido parerent arva colono,
Gratum opus agricolis: at nunc horrentia Martis

Obſervatu tamen dignum eſt, quòd in edit. 1472. his verſiculis hæc præponantur: *Principium, quo uſus eſt Virgilius: ſed deciſum fuit à Tuc. & Var.* & poſtea addatur *Sequitur verum principium.*

Arma Virúmque &c.

In edit. 1474. Poſt verſ. 33. Æn. 1^m. is titulus legitur,

Capitulum primum, in quo oſtenditur tempeſtas, quam Æneas paſſus fuerit in mari Siculo.

Vix è conſpectu &c.

In noſtrâ hâc editione exhibentur tantùm Bucolica, Georgica, & Æneis; (quæ in Edit. 1474. vocantur *Summa Virgiliana narrationis* ad calcem Æneidis 12^i.) opuſcula reliqua aliquando ſeorſim edentur.

In Variantibus Lectionibus Editio 1472 deſignatur hâc notâ *a*, 1474 *b*, utraque *c*; Pierianæ caſtigationes, ex quibus multa excerpſi, *d*.

Variantibus Lectionibus ſubjicitur Virgilii Vita ex Edit. 1472.

Quædam obſervationes in duas illas antiquas Virgilii Editiones.

NOtæ Diſtinctionis non aliæ occurrunt, quàm ſimplex aut duplex punctum, & Interrogandi nota. Interpunctio ſententiarum plerunque eſt valde confuſa & perturbata.

Diphthongi plerumque negliguntur in Editione 1472. ut Eclog. 1. verſ. 1. patule 2. 2. Egonis 6. 56. Dictee 5. 9. Phebum 7. 9. hedi rarò in Editione 1474. ut Eclog. 9. 6. edos Georg. 2. 15. rapide 2. 220. ledit

Uſurpantur vice vocalium in 1474; ut Eclog. 2. 49. hærbis 3. 75. rætia 5. 16. cædit 8. 80. cæra Georg. 2. 456. lœto

Diphthongus una pro aliâ; ut 1474. Eclog. 1. 22. hædos

H aſpirationis nota omittitur. ut 1472. Eclog. 7. 34. orti 6. 2. Talia 6. 30. Rodope.

1474. Eclog. 9. 6. edos

1472. & 1474. Eclog. 5. 36. ordea 2. 46. calatis.

Uſurpatur. ut 1472. Eclog. 1. 2. havena 2. 20. habundans 6. 8. harundine 6. 71. hornos 2. 58. hauſtrum 8. 65. maſchula

1474. Eclog. 3. 3. nehæram 7. 49. thedæ

1472. & 1474. Eclog. 7. 4. Archades

Georg. 1. 144. ſchindebant [à χίζω] *Pier.*

Y Græca litera negligitur. ut 1472. Eclog. 2. 35. Amintas 2. 54. mirthe 1472. & 1474. Eclog. 2. 11. ſerpilum.

Uſurpatur. ut 1472. Eclog. 3. 91. hyrcos 2. 27. ymago 2. 46. Nays 1474. Eclog. 6. 30. hyſmarus 1472. Eclog. 1. 5. Amarillyda

Majuſculæ literæ aliquando initio vocum Appellativarum uſurpantur, Propriarum negliguntur. ut 1472. Eclog. 1. 8. Agnus 1. 14. Corilos 1. 18.

Cornix 1474. Eclog. 1. 4. tityre 1. 5. amaryllida 1. 6. melibœe 1472. Eclog. 6. 61. heſperidum.

Vocales tertia & quinta, etiam ubi fiunt conſonantes, eandem obtinent figuram . ut Eclog. 1. 12. Vſque 1. 1. auena 1. 25. Verum 4. 44. iam

Conſonæ duplicatæ frequens uſus eſt, & è contra omiſſio . ut 1472. Eclog. 7. 8. occius 10. 52. ſpellea 1474. Eclog. 7. 32. ſurras 4. 20. colocaſſia 1472. & 1474. Eclog. 6. 54. Illice 1472. Eclog. 2. 11. ſerpilum 2. 76. Philida 3. 6. ſucus 4. 36. Achiles 1474. Eclog. 8. 105. flamis 1472. & 1474. Eclog. 10. 11. Parnaſi 2. 18. vacinia & v. 50. vaccinia.

Crebra eſt elementorum inter ſe permutatio ; præcipuè pariſonorum ; ſeu ex diversâ etymologia ; ſive ex antiquâ obſoletâque Orthographiæ conſuetudine ; ſive ex corruptâ Librarii ſcriptione vel typographi oſcitantiâ. E. G.

Georg. 2. v. 292. æthereas 1472. ætherias 1474.

Eclog. 2. v. 11. allea 1472. allia 1474. Eclog. 8. v. 92. pignera 1472. pignora 1474.

Æn. 8. v. 312. monimenta 1472. monumenta 1474.

Æn. 1. v. 513. obſtipui *lege Pier.*

Georg. 1. v. 140. circondare 1474. Æn. 1. v. 36. Quom 1472. & 1474.

Geor. 1. v. 502. Laumedontex 1472. & 1474.

Georg. 2. v. 365. nundum 1472. nondum 1474. 368. tunde 1472. tonde 1474. Æn. 2. v. 477. Autumedon 1472. & 1474. Georg. 4. 508. Strumonis 1474.

Eclog. 8. 64. victa *lege Pier.*

Eclog. 5. v. 62. leticia 1472. & 1474. Æn. 6. v. 448. condam 1472. quondam 1474. Æn. 8. v. 592. ſecuntur 1472. ſequuntur 1474.

Georg. 1. v. 186. Gurgulio 1472. Curgulio 1474.

Georg. 4. v. 169. flagrantia 1472. fragrantia 1474.

Eclog. 6. v. 79. Philomena 1472. & 1474.

Eclog. 8. 27. Grifes 1472. 6. 72. phaunos 1472. 2. 65. Affros 1472. Aphros 1474.

Æn. 8. v. 511. Quojus 1472. Cujus 1474. Æn. 5. v. 621. Quoi 1472. Cui 1474.

Georg. 3. v. 38. Iſionis 1472. & 1474. v. 433. Eſilit 1472.

Eclog. 3. v. 7. Partius 1472. Parcius 1474. Georg. 4. v. 57. tenatia 1472. tenacia 1474.

Æn. 6. 767. Procax 1472. Procas 1474. Eclog. 8. v. 70. Ulyxis 1472. Ulyſſis 1474. Æn. 2. v. 197. Larixeus 1472. Lariſſeus 1474.

Æn. 12. v. 87. auricalco 1472. oricalco 1474.

Ecloga [*ſcilicet ab* ἐκλέγω] 1472. Ægloga [*ab* ἀιξ & λέγω] 1474.

Erroribus Typographicis æquè ac variantibus lectionibus (nam has ab illis diſtinguere lectorem cautum oportet) occaſionem dedit literarum ſimilis ductura & figura; ſoni cognatio; vocalium & vocum coalitio, diſtractio, aut confuſio; literæ, ſyllabæ, vocéſve omiſſæ, additæ, aut tranſpoſitæ; ſyncope aut craſis neglecta, aut contra recentem vulgarémque conſuetudinem facta: de quibus ſingulis, breviter exempla dando, mentionem faciam.

Eclog. 6. v. 33. iguis 1462. Georg. 2. 469. uinique 1474. Georg. 1. 8. dingui 1472. Æn. 10. 79. premiis 1472. Eclog. 7. 7. decreverat 1472. Eclog. 4. 11. nubit 1474.

Æn. 1. 97. Tytide 1472. & 1474. Georg. 2. 260. concutere 1472. Georg. 4. 328. excuderat 1472. Æn. 9. 682. mutant 1472. Bucol. 4. 188. lumina 1472. Æn. 2. 280. exprimere 1472. Æn. 3. 472. furenti 1472. ferenti 1474. Æn. 7. 798. rutilos 1472. 8. 430. rutuli 1472. & 1474. 8. 529. rutulare 1472. Æn. 10. 558. honorabit 1472. 11. 212. honorabunt 1472. 12. 215. honoratis 1472. 12. 344. honoraverat 1472.

Georg. 4. 73. cœunt 1474.

Eclog. 8. 85. confeſſa 1472. 10. 67. commoriens

1472. Æn. 12. 249. collapſus 1474. 10. 343. effigere 1472. 11. 494. impaſtus 1472. & 1474. Georg. 2. 45. immanibus 1472. Æn. 12. 254. inuictus 1472. ui uictus 1574.

Eclog. 10. 10. in digno 1472. Georg. 2. 186. cum valle 1472. Æn. 12. 379. pro curſu 1472. 12. 674. cum pactis 1474. 9. 571. Hemathion Aliger 1472. Emathiona Liger 1474.

Æn. 5. 155. ſuperiorem 1472. ſuperare priorem 1474.

Georg. 1. 200. ſulapſa 1474. Eclog. 6. 75. ſuccintam 1472. Æn. 12. 782. diſcudere 1472. Georg. 1. 204. arturi 1474. Æn. 2. 20. utrumque 1472. Georg. 1. 342. ſoni 1472. Georg. 1. 88. exudat 1472. & 1474.

Georg. 4. 91. maſis 1472. maculis 1474. 4. 340. Lucinæ 1472. lunæ 1474. Æn. 9. 772. Vaſtorem 1474.

Georg. 3. 277. Diffugiunt, Eure, tuos — 1472. Æn. 7. 69. — petere eaſdem 1472. Georg. 2. 443. — cupreſſos 1472. cupreſſoſque 1474.

Georg. 1. 76. ſubſtuleris 1472. 2. 297. ſubſtinet 1472. Eclog. 8. 47. ſcevus 1472. Georg. 1. 510. ſcevit 1472. Georg. 1. 91. ſceu 1472. Eclog. 3. 17. victulam 1472. Æn. 5. 794. excuſſit 1472. Eclog. 5. 7. lambruſca 1472. Eclog. 3. 72. quotiens 1472. & 1474. Georg. 1. 488. totiens 1472. & 1474. Æn. 1. 47. conjunx 1472. & 1474. Georg. 1. 299. yemps 1472. 3. 536. contempta 1472. Eclog. 1. 50. temptabunt 1472. Georg. 3. 8. temptanda 1474. Æn. 8. 144. temptamenta 1474. 8. 206. intemptatum 1474. Georg. 3. 484. fluuidus 1474. 4. 25. profluuat 1474. Georg. 4. 57. excludunt 1472. Georg. 4. 345. Inter aquas 1472. 3. 355. aſſurgitur 1472. Æn. 10. 181. diverſicoloribus 1472. 11. 135. ſonabat 1472.

Eclog. 3. 108. Non noſtrum eſt inter — 1472. Georg. 2. 34. lapidoſaque 1474. Æn. 2. 135. per noctem per obſcurus 1472.

Georg. 1. 8. Cahoniam 1474. 1. 250. hanelis 1474. Æn. 1. 417. ahlant 1472. Eclog. 6. 9. inuiſa 1472. iniuſſa 1474. 6. 83. uiſit 1472. iuſſit 1474. Æn. 10. 609. invida 1472. vivida 1474. Georg. 1. 141. aluis 1472. alius 1474. 1. 368. levitare 1472. volitare 1474. Georg. 4. 465. duclis 1474. dulcis 1472. 542. uigulis 1472. iugulis 1474. Æn. 5. 364. eiunctis 1472. euinctis 1474. 9. 87. arcenis 1474. acernis 1472. 1. 91. omina 1472. 2. 691. omnia 1474.
Æn. 9. 10. ad Laurentia vexerit 1472. Laurentia advexerit 1474.
Eclog. 8. 109. jam carmina parcite 1472. 9. 45. memini numeros 1472. Georg. 2. 200. Non gregibus fontes liquidi 1472. 3. 93. Adventu conjugis pernix — 1472. Æn. 3. 141. tum ſirius exurere ſterilis agros 1472.
Eclog. 4. 4. ſeculorum 1472. Æn. 3. 143. oraculum 1472. 12. 30. vincula 1472. Georg. 2. 104. comprehendere 1472. comprzhendere 1474. Æn. 11. 118. Vixiſſes 1472.
Eclog. 1. 34. peculii 1472.
Eclog. 3. 7. obitienda 1472. 96. reice 1472. reiice 1478. 10. 74. ſubicit 1472. 6. 19. iniciunt 1472.

Notanda eſt etiam Verſuum Omiſſio, Additio, aut Tranſpoſitio.

Omittuntur in 1472. Georg. 1. v. 406. Æn. 1. 518. 2. 91; 395; [& 394. *cum* 396 *ſic coaleſcit* Hoc Ripheus hoc ipſe Dymas haud numine noſtro] 3. 273. 4. 244. 5. 409; 812. 6. 888. 10. 114. [& 778 *cum* 779. *ſic coaleſcit* Herculis Antorem comitem qui miſſus ab Argis] 875. 11. 519; 777, 778, 779, 12. 630.
in 1474. Æn. 2. 567. uſque ad 582.
in 1472. & 1474. Æn. 6. 775.
in 1472. Æn. 6. 481. Ingemuit — *& pars verſûs reliqua omittitur.*

Additur Eclog. 6. poſt v. 30. Quantum gaudebat mundus cantante Sileno 1472. Quantum omnis mundus gaudet cantante Sileno 1474. Georg. 1. poſt v. 389. Et caput objectat querulum venientibus undis 1474.

Supplentur quidam verſus catalecti. Æn. 2. 767. Stant circum, & tacitis implent mugitibus auras 1472. 3. 340. Quem tibi jam Troja tulerat obſeſſa creuſa 1472. *mendoſé, repone ergo ex Pier.* Quem tibi jam Trojâ obſeſsâ eſt enixa Creuſa. 3. 661. Solaménque mali de collo fiſtula pendet 1472. & 1474. 10. 284. Audentes fortuna juvat, timidóſque repellit 1472. 10. 490. Quem Turnus ſuper aſſiſtens ſic ore profatur *Pier. ex Rom. Cod.* 11. 375. Qui vocat ut cedat digno certamine bellum 1472. 391. Semper erit ? manibus nunquam debebis honorem 1472.

Tranſponuntur Georg. 1. v. 210. *poſt* 211. 1472. v. 283. *inter* v. 278. & 279. 1472. Æn. 8. v. 249. *poſt* 250. 1472. 9. v. 121. *poſt* 122. 1472. v. 229. *poſt* 227. 1472. v. 303. *poſt* 304. 1472.



Variantes Lectiones.

Ecl. Verſ.
1. 12. turbamur *d*
13. Protinus *c*
15. ha *a*
2. 10. Textilis *a*
53. pruna: & honos *b*
58. Heu heu *c*
67. deſcendens *a* diſcedens *b*
3. 35. tu ipſe *a*
59. Alterni *a*
73. auras *a*
77. vitulam *a*
88. qui tequoque gaudet *b*
99. preſſabitis *a*
105. Tris *c*
4. 1. Sicilides *c*
2. humiléſque geneſtæ *d*
26. parentum *d*
30. roſida *c*
33. tellurem infindere ſulco *d*
46. currere *d*
53. tum longæ *a*
57. Orpheo Calliope, Lino *a* Orphi Calliopea, Lino *b*
61. tulerant *a* tulerint *b*
5. 8. certat *a*
30. Bacchi *b*
37. ſteriles dominantur avenæ *b*
38. violâ, & pro *a*
40. inducite frondibus aras *d*
47. reſtringere *b*
61. Ulla malum meditantur *d*
66. duóque *c*
68. duos *b* duas *d*
69. hilarans altaria Baccho *d*

Ecl. Verſ.
5. 71. Aruiſiæ *c*
6. 1. Syracuſio *c*
18. ambos *c*
21. namque videnti *b*.
23. quid vincula *a*
30. miratur *c*
32. terrarum animæque *a*
33. ignis: in his *a*
38. ſummotis ignibus imbres *a*
40. per ignaros errent *a*
41. Caucaſeáſque *c*
46. Paſiphem *a*
60. Cortynia *c*
65. Ionas in montes *a* Aonios in montes *b* *ubi erratum eſt in additione præpoſitionis.* Vid. Pier. caſtigat.
66. Atque viro *a*
7. 2. gregem *d*
25. hedera naſcentem ornate *b*
33. tibi *c*
41. Sardoniis *c*
68. cedet *c*
8. 4. Et mirata ſuos *a* ſuos liquerunt flumina *d*
28. timidæ *a*
34. prolixáque barba *c*
44. Iſmarus aut Rhodope *c*
87. procumbit in umbrâ *a* in herbâ *d*
92. & 93. pignera *a*
98. exire *b*
9. 1. aut quò via *a*
5. ſors *b*
8. dimittere *a*
10. noſtrum *b*

26. nundum

VARIANTES LECTIONES.

Ecl. Verſ.

9. 26. nundum perfecta *a*
28. veh *b*
31. diſtendent *a*
10. 12. Aoniæ Aganippe *c* Aonia Aganippe *d*
13. lauri, necnon flevere *a* lauri, illum etiam flevere *b*
10. 29. opilio tarde *a* Subulci *c*
20. Vividus *a*
31. quieſcent *c*
69. amor: ſed nos *a*

GEORG.

Geor. Verſ.

1. 2. Mecœnas *b*
3. quis *c*
4. pecori quanta apibus *a* pecori atque apibus quanta *b*
6. qui ducitis *d*
22. non nullo *c*
30. Thyle *c*
32. meſſibus *a*
36. non te ſpectent nec *a*
52. cultus habitúſque *b*
55. inviſa *d*
59. Epiros *b*
66. maturis frugibus æſtas *d*
73. Aut ubi *a* Aut tibi *b*
74. priùs lectum ſiliquâ *d*
82. requieſcent *a*
98. prorumpit *c*
102. Mœſia *c*
106. rivóſque fluentes *d*
111. gravidus *b*
124. ſua jura veterno *a*
133. excuderet *c*
135. Et ſilicis *a*
144. Jam primum *a* Nam primum *b*
153. virentia culta *b*
155. aſſiduis herbam inſectabere *d*
158. exſpectabis *d*
166. muſnea vallus *d*
174. Stiva quoque: & currus *a*
175. exploret *c*
178. cum primum *a* tum primum *b*
179. verrenda *b*
181. illudunt *c*
186. Gurgulio *a* Curgulio *b*
192. palex *b*
208. pares cùm fecerit *b*
213. incumbere raſtris *d*
216. Accipiant *a*
218. adverſo *c*
226. eluſit avenis *c*
230. expende *d*
234. igne *a*
241. diverſus in auſtros *a* devexus ad auſtros *b*
253. menſiſque diem *d*
259. detinet *a*.
261. Procurare datur *a*
281. impel'ere Pelio Oſſam *b*
283. dejecit *a*
284. vitem *a*
285. Et preſſos domitare *a*
294. Arguto mulier percurrit *b*
296. tepidi *c*
309. Stupea torquentur *c*
322. immenſum è cœlo *a*
332. Athon *c*
333. denſiſſimus æther *a*
334. clangunt *a*
335. Hæc metuens *b*
340. caſu *c*
341. Tunc pingues agni, & tunc *a* Tunc agni

VARIANTES LECTIONES.

Geor. Verſ.

ni pingues, & tunc *b*
1. 352. Æſtuſque & pluvias & agentes *a* Æſtus & pluvias & agentes *b*
353. moveret *a*
354. quod *c*
357. arduus altis *a*
360. tum curvis *c*
365. impellente *b*
366. umbras *b*
373. legit *c*
378. Aut veterem *a*
388. plenam *a*
398. Nam tepidum *a*
413. Inter ſe in foliis *d*
419. Denſet *a*
420. pectore *a*
435. carebit *a*
438. Sol quoque cùm exoriens *a*
439. ſequentur *c*
441. variaverit orbem *a*
446. erumpent *d*
448. defendet *a* defendat *b*
451. Profuerat *a*
462. quid cogat & humidus *d*
481. vertice *a*
483. armenta trahit *b*
484. haud extis *b*
485. Haud putris *b*
491. ſuperi *b*
498. indigenæ *a*
501. nam pridem *a*
2. 12. geneſim *b*
54. dejecta *a*
65. Plantis & dare *a*
88. Syriſque pomis *a* *ubi, niſi tollatur copula, nondum eſt manifeſtum.*
97. Sunt & Aminea *c*
104. Et numerus *a*
118. Quid & odorato *a*
127. præſtantius *a*

Geor. Verſ.

2. 134. apprima *a*
151. rapidæ *b*
158. abluit *b*
192. libatur *b*
196. Aut ovium fœtus & urentes *a* Aut ovium fœtus aut urentes *b* *Lege Pier. Caſigat.*
208. avertit *b*
211. impreſſo *b*
222. olea *c*
226. quo quæque modo *a* quocunque modo *d*
227. ſupra morem ſit denſa *b*
231. In ſolidum *a*
237. Exerce, & vaidis *d*
241. ſpiſſos *a*
247. amaro *a*
253. Nec ſe *a*
256. Seu quiſquis color *a* Et quiſquis color *b*
268. Mutata *c*
273. melius ſit quærere vites *a* ponere vites *b*
282. renitenti *c*
289. vel Remi vitem *a* *Non capio, quid hic cum* Remi *velis, mendoſa ſit nicne.*
290. Altiùs *c*
294. multóſque per annos *c*
298. vertant *a*
300. haud ſummâ defringe *a*
305. illapſus *a*
316. movere *a*
330. trementibus *d*
332. germina *d*
340. Tum primùm *a* Cùm primùm *b*
341. Terræ progenies *d*
350. atque homines tollent *a*
353. Siti ſcindit canis *b*

354.

VARIANTES LECTIONES.

Geor. Verſ.

2. 354. ſuperem *b*
359. furcáſque valentes *d*
365. acie *c*
367. amplexæ viribus ulmos *b*
377. æſtus *a*
379. et à morſo ſignata ſtirpe *a* & admorſo ſignata in ſtirpe *b* *lege Caſtig. Pier.*
381. Præmiáque ingentis pagos *a*
384. ſalicre *c*
408. dejecta *a*
417. effœtus extremos *c*
428. opes haud indiga *d* *ubi lege Pier.*
440. Caucaſeo *c*
443. pinus *b*
448. Cornus & Ithyreos *a* Cornus Ithireos *b*
453. alvo *b*
456. Centaurus *d* *ubi lege Pier.*
464. Incluſáſque *d*
472. exiguóque aſſueta *a*
476. perculſus *c*
487. Sperchius: & virginibus *a*
491. ineluctabile fatum *d* *ſic Æneid. 8. v. 334.*
494. ſilvarúmque ſenem *a*
497. diſcedens *a*
531. nudant *c*

3. 8. tum danda via eſt *a*
10. ſuperſies *a*
20. decertet *c*
30. Ac tum urbes *a*
57. detrectans *a*
69. mavis *a*
78. ponto *a*
81. fremens *c*
88. graviter quatit ungula *d*
112. tanta *b*
114. rapidúſque *d*
122. origine nomen *d*

Geor. Verſ.

3. 126. Florentíſque ſecant *c*
127. nequeant *c*
148. Grai *a*
149. acerbè *a*
160. ſacris *c*
166. ciclos a *quæ neſcio an non poſſit eſſe lectio non omnino rejicienda.*
177. multaria *a* mulctraria *b*
188. etiam *a* & jam *b*
190. ætas *c*
197. defert *a*
209. induſtria ſervat *a*
237. Fluctus ubi in medio *a*
241. ſubvectat *b*
281. diſtillat *c*
228. Hinc labor *c*
293. devertitur *a*
305. Hæc — tuenda *c* Hæc — tuendæ *a* *ubi lege Pier.*
307 incocta colores *d*
307. Quo magis *a*
310 manabunt ubera mammis *c*
330. in lignis *a* illigneis *b* illignis *d* *lege Pier.*
338. Et acanthida dumi *d* *lege Pier.*
347. hoſtem *d*
356. chauri *c*
358. altus *a*
377. totas *c*
383. velantur *c*
395. ille manu *a*
408. implacatos *a*
416. ſub ignotis *d*
420. Fodit humum *a*
428. ruperunt *a*
431. Improbat *a* *quæ lectio neſcio an admitti poſſit.*
432. exhauſta *b*
433. Exiit in ſiccum *b*
443. cùm intonſo *a*

VARIANTES LECTIONES.

Geor. Verſ.

3. 449. argenti & ſulfura viva *c*
456. ſedet omnia poſcens *c*
475. lapygis *d*
481. Corripuit lacus *a* Corripuítque lacus *d*
488. moribunda magiſtros *d*
513. ardorémque hoſtibus *d*
552. morbos agitare metumque *a*
555. Horrentéſque ſonant *d*
566. contractos *a*

4 4. totiúſque ex ordine *b*
8. petenda *c*
14. meropes aliæque *a*
43. Sub terram fodere *a* Sub terrâ fodere *b*
44. exeſæque ilicis antro *a*
88. ambos *c*
92. inſignis & auro *a*
120. modo poſitis gauderent *a*
122. ſero *a*
135. etiam nunc *c*
148. aliis primo memoranda *a* aliis pòſt commemoranda *b*
169. flagrantia *a*
200. ipſæ foliis *a*
202. refigunt *b*
203. certando *a*
207. Accipiat *a*
227. alto ſe condere cœlo *d*
228. auguſtam *d*
229. hauſtus ſparſus aquarum Ore fove *b*
238. Affixas venis animas in *a* Affixæ venis animas in *b* Adfixa venis *d*
240. miſerabile *a* mirabere *d*
241. Aut ſufferre thymo *a corrupté. lege Pier.*

Geor. Verſ.

4. 243. Stelio & Lucifugis *lege Pier.*
245. ſe miſcuit *b*
249. ruinam *a*
273. Namque imo ingentem *d*
297. premunt aras & quatuor *a leſſiv agre admittenda.*
315. excutit *a* extulit *d*
316. ingreſſum hominem *a*
335. Cydippe & flava *c*
347. Aque chao *d*
373. influit *c*
399. Orando vinces *a*
416. permuſit *a ubi lege* permulſit *c*
432. diverſæ litore *a*
435. Auditíque *c*
436. Conſedit *c*
443. fallacia *c*
479. palus innabilis *c*
482. amplexæ *c*
509. Fléſſe ſibi, & gelidis *d*
516. nulliſque animum *c*
540. Dilige, & intactâ *b* Delige, & intactas *a*
552. reduxerat *a*

ÆNEID.

Æn. Verſ.

1. 22. Libyes *a*
48. gero. en quiſquam *b*
49. imponat honores *a*
59. vertánteque *a*
68. Ilion Italiam portans *a*
70. diverſos *d*
76. quod optas *a*
90. poli: crebris *a*
96. oppetere! Danaûm *a*
103. fluctúſque *b*
104. proram *b*
110. mari in ſummo *a*
119. Troica *a*
174. excuſſit *a* ſilici *d*
175. Succepítque *b*

182.

VARIANTES LECTIONES.

Æn. Verſ.

1. 181. ſiqua *d*
201. Cyclopea *a* Cyclopeia *b* *lege Pier.*
205. quietis *d*
209. alto *d*
212. verubúſque *a*
220. Orontis *a*
246. præreptum *a*
262. Longiùs evolvens *a*
300. per aëra multum *a*
319. comas *b*
327. O quid te *a*
339. inſuperabile bello *d*
352. unâ ſpe *d*
354. tollens pallentia *a*
369. quibus adveniſtis *d*
373. audire parentum *d*
395. Turbârat *a*
401. ducet *a* quò te ducet *d*
402. Hæc ait avertens *a*
414. moram veniendi ac poſcere *a*
425. aptare *a*
427. theatri *c*
443. locum ſigno *a* *Neſcio an non corruptè!*
480. ſparſis *a*
492. exſectæ *d*
497. comitante catervâ *a*
501. dea *d*
512. advexerat *c*
518. cuncti *b*
529. animis: non tanta *a*
532. Oenotrii *b*
534. Hic *a*
562. ſeducite *d*
564. lavo *a*
565. neſcit & urbem *a*
570. finem *a*
579. erecti *a*
582. animos ſententia vertit *a*
590. genitrix *c*
642. ducta ſum antiqua *a*
668. jacteturque odiis *c*
682. Nequis ſciret *a*

Æn. Verſ.

1. 688. falláxque venenum *a*
700. ſtructóque ſuper *d*
702. mantillia *a* mantilia *b*
704. penum ſicare: & flammis *a* *Quid ibi pro ſicare repræhendum, conjiciant ſagaciores.*
706. onerant —ponunt *b*
719. Inſideat *c*
721. & vivo tentat pervertere amorem *a*
729. quâ *a*
736. & immenſum laticis *a* & immenſam laticum *b*
739. proluit ore *d*
741. docuit quæ *c*
743. pecudes aqua imber & ignis *a* pecudes genusunde ferarum *d*
744. Arcturum: Pſyadáſque hyades *a*
747. plauſu *a*
748. trahebant. *a*
749. longum bibebat *a*
754. caſumque *a*
2. 7. Ulyxi *c*
12. luctum *c* luctus *d*
25. Nos & abiſſe rati *a*
30. acie *d*
48. error equo. ne credite *d*
56. maneret *a*
62. dolo *d*
65. crimen *d* *ubi lege Pier.*
77. fuerint quæcunque *a*
78. Vera: nec Argolicâ me jam de gente *a*
79. ne *a*
80. fingat *a*
88. regnumque *c*
90. fallacis Ulyxis *a*
94. & ſors me ſiqua *a*
101. ignota revolvo *a*
114. ſcitatem *b* *ubi repone* ſcitantem. *lege Pier.*
139. Quos illi ad pœnas forſan ob *a*

VARIANTES LECTIONES.

Æn. Verſ.

2. 179. advexere *e*
182. omnia *e*
196. coacti *a*
201. fortè ſacerdos *a*
207. ſuperant *e*
208. ſinuant, immenſa *a*
262. Athamáſque *e*
275. inductus Achillis *e*
281. ſpes ô firmiſſima *d*
287. fata moratus *a*
301. Concreſcunt ſonitus *d*
321. ad limina tendit *e*
324. & inevitabile tempus *a*
330. aliíque petentibus *a*
332. nunquam *e*
333. Oppoſitis: ſtat ferri acies umbone coruſco *a* ſtat pernicies mucrone *d*
342. illis qui ad Trojam *b*
347. conſertos *a*
349. audendi *d*
362. poſſit animis æquare *a*
371. Androgeos *b*
383. circumfundimus *d*
393. per totámque congreſſi *a* *ubi copula redundat.*
402. invitis quenquam confidere *a*
403. ſparſis *a*
414. collecti vadunt *a*
415. Dolopúmve *a*
424. Illic obruimur *a*
446. hi *a*
447. jam morte *a*
448. decora ampla parentum *a*
462. Achain *a*
465. impulimuſque elapſa *a*
470. coruſcat *a*
481. cavabat *a*
493. emoto *d*
468. tumulo *a*
508. mediis penetralibus *a*
535. Ha tibi *a*
545. protinus *e*

Æn. Verſ.

2. 545. repulſum eſt *a*
550. Hæc dicens *c*
554. Hic finis *c*
569. Tyndaridam *a*
570. per cuncta tuenti *a*
571. infeſtos obverſáque Pergama *a*
573. Præmetuens *a*
585. nefas tanti & ſumpſiſſe *a*
586. animum expreſſiſſe juvabit *a*
587. famam *a* *ubi forſan* flammam
599. Circuerant acies *a*
602. Paris. verùm inclementia *e*
616. nimbo fulgens *b*
632. deâ *a*
632. Aſt ubi *e*
660. iſtinc *a* iſtic *d*
664. Hoccerat *b* *lege Plin. Caſtig.*
671. Hinc *e*
680. ſubito *a*
683. molles *a* mollis *b*
699. ad aras *d*
705. Dixerat ille quidem; per *a*
710. mihi ſolus Iulus *d*
719. Attractare *a*
735. neſcio quid *a*
745. deúmque *a*
760. ſedémque arcémque *a*
763. Troica *a*
778. nec te comitem hinc aſportare *b* *lege Pier*
781. Et terram *a*
788. diſtinet *a*
793. compreſſa manu *d*
794. Per levibus pennis volucríque ſimillima vento *d*
804. montes *a*

3. 4. & diverſas quærere *a*
9. dare ventis vela *a*
27. Namque ut prima *b*

28.

Variantes Lectiones.

Æn. Vers.

3. 28. linquuntur *c* hinc atro *b*
37. nixu *c*
41. ſepulchro *d*
43. haud cruor *c*
61. Linquere *b*
72. terræ urbéſque *a*
74. Neptunio *a*
76. Mycone celsâ Gyaróque revinxit *c*
109. Aptavítque *a*
114. quà fata, ſequamur *a*
123. domus *a* domum *d*
127. concita terris. *al.* concita remis *d*
133. Pergameónque *a*
145. Quem *c*
162. haud Cretâ *b*
168. veſtrum *a*
170. requires *a* requirat *d*
202. mediis Palinurus in undis *a*
210. Excipiunt *a*
221. herbam *b*
230. clauſi *c*
252. furiarum maxima *a*
258. ſylvas *a*
268. fugimus *c*
272. Effugimus Ithacæ ſcopulos *b*
279. Luſtramúſque *a*
280. Acciáque *a*
293. accedimus *b*
294. Hinc *b*
329. Me famulámque famulo *b* *lege* Me famulam famulóque *Pier.*
338. quis jam *a* quis te *b*
348. Lachrymans *d*
354. Aulai medio *a*
360. lauros *b*
362. omnis *d*
376. hic vertitur *a* his vertitur *b*
380. Scire, Helenum farique *d* *lege Pier.*

Æn. Vers.

3. 386. Circes *a* Circæ *d*
412. Læta tibi *d*
427. piſtrix *c*
439. ſupera votis *d*
453. Hæc tibi —tantæ *a*
460. venerata ſacerdos *a*
466. lebetes *a*
478. pelago ut prætervolare *a*
483. ſub tegmine *a* ſubtegmine *b*
493. abortis *c*
502. Cognatáſque urbes *a*
516. Pliadáſque Hyadas *a*
533. Portus ab Euroo fluctu *a*
535. deducunt brachia *a*
543. Spes eſt pacis *c*
562. lævam proras *a*
565. deſcendimus *c*
578. ſemuſtum *b*
581. mutat *a*
594. tegmen *a* tegimen *b*
601. queſcumque *d* *ubi lege Pier.*
606. Si pereo, hominum manibus *c*
608. quis ſit *d*
614. Nomine *a* Adamaſco *a* Damaſco *b*
621. effabilis *c*
625. aſpera *a*
632. Immenſum *b* Immenſam ſæviem *d*
635. tenebramus *d*
659. manum *c*
668. Vertimus *a*
674. immugit *a* Trinacriæ, curvíſque *d*
681. Conſtiterant *c*
684. Seyllámque Charybdim *a*
694. hic Elidis *a*
703. Agragas *c*
705. Salinis *a* Selinis *b*
708. actis *a*
4. 8. unanimem *c*

VARIANTES LECTIONES.

Æn. Vers.

4. 27. violem—resolvam *c*
28. me sibi vinxit *a*
38. placido *a*
40. intractabile bello *d*
58. Frugiferæ Cereri *a*
94. memorabile numen *c*
106. adverteret *a*
116. Quo fieri valeat, paucis *a*
138. pharetra ex humeris: crines *a* pharetra ex humero, crines *b*
168. Connubii *c*
173. Libyes *a*
174. malum quo non *c*
175. adquirit *b*
182. oculis subsunt, mirabile *a*
184. umbras *a*
219. arámque *a*
228. vendicat *b*
271. ocia *b* omnia *a corrupté.*
284. affatu & quæ *b*
288. sociósque *b*
320. Numadúmque *a* Numidúmque *b*
329. te tantùm ore *b*
360. querellis *a*
362. adversa *a*
375. sociósque *a*
385. secluserit *a*
414. animum *c*
427. cineres *a*
436. morte relinquam *b*
441. veluti annosam validо *a* veluti annoso validam *b*
448. persensit *a* præsentit *b*
461. Seráque culminibus *d*
464. priorum *c*
483. Hic mihi Massylis *a*
497. nefanda *a*
502. haud graviora *a*
536. sum *c*
540. superbus *a*
541. Irrisam accipiet *d*

Æn. Vers.

4. 561. Nec quæ circumstent deinde *c*
586. cum primum *a*
592. expediam *a*
600. adreptum *a* arreptum *b*
602. epulandum ponere *a*
611. Accipite hæc: animámque malis excludite tantis *a*
614. Et si fata *c*
641. anilem *d*
651. sinebat *a*
652. exsolvite pœnis *a*
663. inter ilia *a quæ lectio an omnino reprobanda sit, viderint Critici.*
669. si missis *b*
670. Tyrus *a*
682. Extinxi te méque soror *b*
686. Semianimémque suam germanam *a*
689. stridet *c*
690. cubituque *d*
691. oculis errantibus *a*
692. repertam *d*
701. adversâ luce *a*

5. 29. Quóque *a*
49. nisi fallor *c*
52. Mycenâ *a*
59. hæc mea sacra *a*
68. levibúsve *c*
96. cædit binas de more *d*
103. verubus *a*
116. Pistrim *c*
123. Cloanthi *a*
143. rostris stridentibus *a* rostrísque stridentibus *b lege Pier.*
146. Non sic *c*
151. primísque *b*
156. Pistris abit *b*
158. longæ—carinæ *a*
162. dirige cursum *a*
170. subitóque *c*
214. Mnestheóque *c*
187. partem *b*

VARIANTES LECTIONES.

Æn. Verſ.

5. 128. reſonat clamoribus *c*
235. æquore *a*
238. Projiciam *a* Proiciam *d*
241. eundem *a*
247. ternóſque aptare *a* ternos aptare *a*
269. tenis *b*
273. depreſſus *a*
291. velit *a*
312. circùm amplectitur *a*
325. humeris *a*
327. ipſum *c*
350. caſum *b*
374. Percutit *d*
380. excedere pugnâ *c*
398. juventa *c*
399. pulchróve *a*
404. animi Teucrorum : ingentia *a*
422. lacertos *a*
449. radicitus *b*
451. occurrit *a*
470. Ore reiectantem *c*
475. juvenili *c*
520. æthereas — contorſit *a* aerias — contorſit *b*
521. Oſtendens pariter artemque arcúmque *a* Oſtentans artem pariterque arcúmque *b*
534. honorem *c*
542. demiſit ab alto *a*
546. comitem impubentis Iuli *a* *vox* impubentis *repudianda nécne, non auſim decernere.*
557. præfixa *c*
559. per collum it circulus *a*
568. Atti *d*
573. Trinacriæ *a*
581. Deductis *a*
596. Hunc morem hos curſus *d*
602. pueri : & Trojanum *a*
604. Hic primùm *c*

Æn. Verſ.

5. 608. exſaturata *d*
610. Beroë Marii conjux *a* *ubi lege Pier.*
621. Quoi etiam quondam nati nonénque fuiſſent *a*
631. Quis prohibet *b*
633. nunquam *d*
636. agit *d*
649. euntis *a*
657. Tum dea *a*
694. tremeſcunt *a*
697. ſemiuſta *a*
702. Siculis reſideret in arvis *a* Mutabat dubius Siculiſne *d*
712. conſilii *a*
720. animo *a*
733. Complexus pete *b* Amplexus pete *d*
734. triſtéſve umbræ *b*
741. te à noſtris *a*
746. accerſit *a*
768. tolerabile numen *c* tolerabile cœlum *d*
773. funes *b*
775. Stans celsâ in puppi pateras *a* Stans celsâ in puppi pateram *b*
776. Projicit *a* Proicit *d*
786. eſt ? nec pœnam traxiſſe *a* eſt pœnam traxiſſe *b*
793. Proh ſcelus *c*
795. ignotâ — terrâ *d*
804. Troica *a*
809. muro *a*
812. timores *b*
814. erit tamen — quæres *a* erit tantùm — quæres *b*
817. equos curru genitor *c*
829. brachia remis *d*
834. curſu *a*
836. laſsárant *a*
6. 20. Androgei *a*
25. Paſiphe *c*

VARIANTES LECTIONES.

Æn. Verſ.

6. 26. monimenta *c*
31. ſineret labor, Icare *a*
33. omne *a* omnem *b*
36. Deiphœbe *inemendatè.*
37. poſcunt *d*
55. funditque *c*
65. Dardanidum *a*
69. templa *c*
86. non eveniſſe *c*
96. Qua tua *a*
135. percepi *c*
141. diſcerpſerit *a*
154. vivus *a*
160. ferebant *c*
167. aráſque *a*
182. ac volvunt *c*
186. ſic fortè precatur *al.* ſic ore precatur *d*
203. geminæ *a*
209. crepitabant *a corruptè.*
242. Avernum *c*
244. immergit *a*
254. ſupérque oleum *c*
265. loca muta ſilentia *a*
267. altas *a*
268. per umbram *a*
277. labórque *b*
297. Cocyti *a*
300. flammæ *a*
327. horrendas nec rauca *b*
364. per ſpes *c*
375. adibis *c*
383. terræ *a*
389. venias, iſtic jam comprime *a*
396. Necnon Alcidem *a*
398. Quem contra *c*
414. Futilis *a*
438. Fata obſtant *c* innabilis *a*
442. peremit *a*
443. Secreti ſervant calles *a*
453. quis *c*
475. perculſus *b*
488. veniendi poſcere cauſas *a*

Æn. Verſ.

6. 503. vaſtâ de ſede *a lege* cæde. *ui Pier.*
509. Atque hæc Priamides: nihil eſt tibi *a* Ad quæ hæc Priamides, nihil ô tibi *b*
514. Degimus ut nôſti *a*
528. additur *c*
529. Grais *b*
542. hàc læva *a*
544. Deiphebúſque coram *a mendoſè.*
546. Ique decus noſtrum *a*
547. veſtigia preſſit *a*
551. tonantia *d*
553. excindere bello *a*
556. e ſomnis *a* inſomnis *b*
558. tortæque *a*
561. quis *c*
581. dejectum *a*
594. abegit *a*
595. omnipotentis *b*
597. adunco *c*
599. rimatur epulis *a*
602. cadenti *a*
607. increpat ore *b*
608. Hi, quibus *a*
622. precióque *a*
627. poſſem *a*
631. adverſo in fornice *b*
651. mirantur *b*
652. terræ *c*
653. campos— currum *a*
664. memores aliquos fecere *b*
678. oſtendit *a*
687. tuáque expectata
704. ſylvæ *d*
718. lætere receptâ *a*
723. Suſpicit *c*
730. illis *a*
734. Suſpiciunt *b*
747. auræ *a lege Pier.*
750. ſuperûm convexa reviſunt Rurſus; & incipiunt *a*
754. poſſet *b*

Æn. Verſ.

6. 755. poſcere vultus *a*
778. addit *a*
793. divum *c*
799. Cujus in adventu *a* Hujus in adventu *b*
800. Mœotica *c*
804. Placaret *a* Placârit *b*
807. virtutem extendere fatis *a* factis *b*
811. primus *b*
815. diſſueta *a inemendatè.*
818. Tarquinos *b*
823. fata *a*
828. animæ: & nunc dum morte *a*
847. reſtituit *a* reſtitues *b*
853. pacíſque *a*
868. abortis *a*
870. neque ultrà *b*
874. vel quot Tiberine videres *a*
877. In tantam ſpem *a*
893. quocunque *b*

7. 4. gloria: ſervat *a*
7. reliquit *a*
87. Contulit *lege Pier.*
98. venient *a*
109. herbas *b*
110. ipſe *b*
116. conſumpſimus *a*
126. defixus *a*
128. monebat *a quæ lectio ſuam etiam admittat ſyntaxin.*
144. Editur *a* Deditur *b*
160. tecta domorum *a* tecta Latini *b*
173. Hinc *b*
175. Hic *a* Hæc *b*
178. Antiquâ cedro *a* Antiquâ ex cedro *b*
207. penetravit *a*
211. numerum *c* altaribus auget *b*
237. Proferimus manibus ac verba precantia victas *a* Præferimus manibus vittas ac verba precantum *b*
255. extremâ ab ſede *a*
257. hinc progeniem *b*
307. Lapithis — Calydone merente *c*
330. his acuit dictis *a*
335. unanimes *a*
339. Diſcice *a aut potiùs* Diſſice *ut Pier.*
386. majorémque exorſa *a melius* majorem exorſa *d*
388. Euhœ *a* Heuhœ *b*
391. choros *a* choris *b*
400. ubicunque Latinæ *a*
416. Exit, & in vultus *d*
436. Tybridis undam *c*
444. gerent *a*
451. rapidóque *a*
458. Illi *a* rupit *c*
459. præruptus *a*
464. intus aquæ vis *c* aquæ amnis *d lege Pier.*
473. juventa *a*
481. prima malorum *c*
486. late *c*
489. feram *a non adeò bene.*
515. inſonuere *a* ſonuere *b*
516. audit & amnis *a*
532. Almon *c*
549. in bella geram *a*
555. Talia conjugia *c*
562. ſuper ardua ſedens *a mendoſè.*
563. Italiæ in medio *b*
565. Anfracti valles *a*
566. utrumque — fragoſis *a*
568. horrendum & ſævi *c*
569. Monſtrantur *c*
570. condit Erinnys *d*
577. ignis *c*
583. omnia *c*
585. circundant *a*
593. aráſque — teſtatur *a*
605. Hyrcaníſque *b*

VARIANTES LECTIONES.

Æn. Verſ.

7. 617. excludere *b non ita bene.*
618. averſúſque *c*
656. Hercule forti *d*
660. Furtivum ediderat partu ſub luminis auras *a*
666. tegimen *c*
684. paſcit *c*
691. Meſopus *c*
712. roſida *a*
722. pedum conterrita tellus *c*
740. mœnia Bellæ *a* mœnia Belæ *b*
743. Auratæque *a*
744. Verſæ *a mendoſe.* Nerſæ *b*
747. Æquicola *a*
752. regis juſſu, fortiſſimus *c*
758. quæſitæ in montibus *c*
759. Angitiæ *c*
760. Te liquidi flevere *b*
763. lucis humentia circùm *a*
784. & toto vertice ſuper *a*
794. denſentur *b*
799. Anxuris *a*
811. Ferretur: celeres *a*
8. 12. claſſe *a*
16. capiat *a*
40. timor *a*
61. ſupera donis *a*
70. diffudit *a*
78. ô tandem *c*
86. quàm longa nocte *a*
89. abiret *a*
90. celebrant *a*
93. pictas fluvióque *a*
100. Evander *c*
102. diem *c* ſolemne *b*
120. veniſſe viros ſocia *b*
121. perculſus *b*
132. dedita *c*
137. ſuſtinet axes *a*

Æn. Verſ.

8. 144. Temptamenta — memet *b lege Pier.*
147. affore *a*
155. Aſpicio *a*
160. juventa *c*
163. juvenili *c*
181. Bacchúmque frequentant *a*
185. Evander *a*
187. veterúmve *b*
194. dira tegebat *c*
205. furis *d*
206. Aut intentatum *a* Aut intemptatum *b*
212. Quærentem *b* Quærentis & Quærente *d lege Pier.*
227. objice *a* objece *b mendoſe.*
245. ſuper immane *a*
246. trepident immiſſo *c*
247. deprehenſum luce *a*
251. pericli eſt *c*
255. Flammiferam *a*
257. Præcipiti jecit *b*
263. Abſtractique — objuratæque *a*
279. In mensâ *a*
295. Nemeæ *b*
312. monimenta *a*
324. Aureáque ut perhibent *b*
357. condidit urbem *c*
373. inſpirat *a*
377. opúſve *d*
394. devictus *a*
402. poteſtur *a* poſtur *b mendoſe.*
418. ſubtus *d*
453. forfice ferrum *d*
478. ſaxo colitur *c*
502. tantam ſummittere gentem *a*
518. Arcades *a*
527. fragor intonat *b*
543. Suſcitat *b*
555. ad littora regis *c*

Æn. Verſ.

8. 559. inexpletus *a*
577. oro & patior *a*
579. Nunc nunc ô liceat *d*
581. ſola & ſera *c*
610. è gelido *c*
613. nec mox his Laurentis *a*
628. genus omne Latinum *a*
646. Tarquinum — Porſena *a*
650. qui auderet vellere *a* auderet qui avellere *b*
660. Virgatis fulgent *a*
663. Hinc *a*
675. auratas *a*
679. populiſque *a*
680. Stat *c*
690. roſtriſque ſtridentibus *d lege Pier.*
718. aris *b*
728. Indomitíque Dachæ *a* Indomitíque Dacæ *b*

9. 9. petivit *c*
11. manus collectóſque *a*
20. diſcindere *c*
37. tela, ſcandite *b*
52. jaculum torquens *a*
53. campis *a*
54. Clamorem *c*
68. vallo Teucróſque effundat *a*
102. Cloto *c* Clotho *d*
103. ſpumantem vertice pontum *a*
110. effulſit *c* offulxit *a*
123. animis Rutuli *c*
132. Terra autem noſtris *a*
141. peroſum *c*
144. annon *b*
146. qui *a*
161. Rutuli *c*
180. Trojanáque induit *a* *verror ut ſit ſumat lectio.*
189. vinóque ſoluti *b*
190. perſpice *a*
197. perculſus *c*
218. Proſequitur *b*

Æn. Verſ.

9. 226. primi & delecta *c*
228. ſummi *a*
230. campi in medio *b*
230. vinóque ſepulti *c*
237. Procubuere locum *b*
241. Æneas & mœnia *c*
246. animis *a*
251. viris *a*
274. Inſuper his campos quos *a* Inſuper id campi quod *b*
283. Aut adverſa *c*
292. perculsá *c*
295. affatur *a*
299. ſequetur *c*
316. perflabat *a*
347. totum cùm cominus *a*
351. ibi ignem *c*
363. Rutuli pugnâque potiti *c*
371. muróque *c*
380. aditum *a* obitum *b non ita bene.*
387. lucos. *a malè.* locos *b melius.*
413. fixo *c*
418. it haſta *c*
432. Tranſabigit *a* Tranſadigit *b* rupit *c*
441. non ſegniùs *b*
451. exanimem *b*
453. Exanimi & primis *a*
455. tepidúmque recenti *a* tepidâque madentem *d*
456. ſpumantes *a*
471. præfixa videbant *b*
485. data *c*
524. Tranſcendit vallum *d*
546. Licinia *b*
579. affixa *b*
585. ubi placabilis *a*
599. Marti *d*
613. Convectare juvat *c*
619. vocat *c*
631. letifer arcus *c*
634. Tranſigit, i *a*

VARIANTES LECTIONES.

Æn. Verſ.

9. 646. forma *c*
651. crines flavos *b*
653. Ænide *c*
655. nec paribus invidet *a*
679. Liquetia *b lege Pier.*
684. Aquiculus *a*
685. Hemsrus *a* Thinarus *b utrumque corruptè.*
690. concurrere *a*
700. etri ſanguinis undam *d*
702. Aſidnum *a* Aſidnum *d*
720. animo *c*
723. quis *a*
731. effulſit *c*
733. mittit *c*
748. neque enim his teli & vulneris *a corruptè.* neque enim es teli nec vulneris *d*
754. illi in partibus *b*
764. tergum *c*
765. confixum *c*
790. cingitur undâ *b*
10 6. quænam *a*
10. arceſſite *a*
15. placidum *b*
18. hominum rerúmque æterna *d*
24. murorum *c*
35. Flectere juſſa *a*
36. exhauſtas *a non tam bene.*
48. in oris *a*
51. celſa Paphos atque alta Cithera *d*
56. medios *c*
59. patriæ expendiſſe ſupremos *a*
67. petiit fatis *c*
93. foviſque *a*
100. cui ſumma poteſtas *c*
102. Infit: quo dicente *a*
123. Iaſius Umbraſides Lycaoniúſque *a* Iaſius Imbraſides Icetaoniúſque *b*

Æn. Verſ.

10. 124. Aſaracíque domus duo: & *a Quid ſibi velit vox* domus *hyperme tra, non ſatis capio.*
128. Agmon *c*
129. fratre Mneſtheo *a*
136. Corithiâ *a* Coriciâ *d*
138. ſubnectit *c*
144. murorum *c*
154. fatis *c*
165. pelagóque trahatur *a*
186. Tranſierim Cygne & paucis *c*
195. Centaurúmque admovet ipſe *a*
198. Ognus *a*
199. Manthos *a lege* Mantos *nam* Μαντὼς & Μαντὼς *Doricè*, uti Ἀχῶς *Moſch. Idyll. 6. verſ. 1.*
215. diſceſſerat *b*
229. ventis immitte *a*
251. Tum ſupera breviter ſpectans *a* Tum breviter ſupera ſpectans *b*
261. clypeum tum deinde *d*
270. criſtiſque ac vertice *b*
277. præripere *b*
279. perſtringite *a*
280. viris *c*
291. non ſperat *c*
307. pedes *c*
317. Quoi licuit *a* Cui licuit *b*
322. Pharon *a*
328. obvia cohorti *a*
334. ſteterant *c*
345. Viribus hic fidens *d* Lauſus *c*
352. occurrit Haleſus *a* occurrit Aleſus *b*
358. cedit *c*
359. obnixa *c*
364. Arcades 4
377. magno *a*

Æn. Verſ.

10. 378. pelagus terrámne *a* pelagos Trojámne *b*
388. Stenium *a* Sthelenum *b*
389. thalamúmque auſum *a*
414. diripit *c*
416. diſpergit *c*
432. addenſant *c*
444. juſſi *a*
446. Miratur *a*
453. Diſſiluit *a*
455. meditantem in prœlia *b*
466. dictis ita fatur *a*
471. etiam ſua *b*
473. Rutulorum torſit in arvis *a*
476. humeris *a*
499. Quæ bonus Eurytides *a* Quæ bonus Eurycion *b*
516. primus *c*
521. cùm tenderet *a*
529. haud anima *b*
536. tenus abdidit enſem *b*
540. congreſſus ait *a mendoſe. melius forſan* congreſſu agit *b*
542. tropheum *c*
557. non optima *b*
563. Volſente *a*
570. quin & Ufei *a*
571. Quadrijugos *a*
579. Diruit *a*
580. Cui tum Liger ait *a*
581. non currus *a*
585. in hoſtem *b*
586. Lucagus & pronus *b*
587. Admovit bijugos *a*
590. volvitur agmen *b mendoſe.*
595. Inertes *a*
600. morere fratrem *b*
602. funera victor *b*
623. hæc *a*
628. Quoi Juno illacrimans *a* Cui Juno allacrimans *b* quæ voce gravis *c*

Æn. Verſ.

10. 631. quid ut ô potiùs *a* quin ô potiùs *vel* quin ut potiùs *d*
655. clauſtrinis *a*
659. rupit *c*
667. ad ſidera tollit *a*
668. tantum *a inemendate.*
670. reducit *a*
673. infandâ morte *c*
674. gemituſque *a*
679. Rutulos *c*
682. Imbuat *a*
686. animo *a*
687. æſtu fluctûque *b*
696. manet) prolémque Lycaonis *a*
702. Paridíque Myantha *a* Paridiſque minata *b falſe.* Paridiſque Minanta *d*
718. diſcutit *a*
726. hians inhiánſque comas arrexit *a* hians immane coméſque erexit *b*
727. accumbens *c*
735. fortior armis *a*
736. ſuper arrectum *a*
737. viris *b*
745. Dura quies oculos Horodi & ferreus urget *a*
746. lumina mortem *a*
749. Doniúmque *a*
766. At ſimul infrendens annoſam *a Quid hæc ſibi velit lectio, non intelligo.*
784. lignea *a*
788. femore *a*
796. Proripuit *a*
801. perturbant *a* perturbántque *b*
805. agricola: tutâ *a*
807. in terras *a*
809. dum detinet *c*
817. Tranſilit *a*
824. patriæ ſubiit pietatis *a*
834. lavabat *a*

VARIANTES LECTIONES.

Æn. Vers.

10. 835. accĭvis *c*
838. ꝓrpeſſam *a melius* perpexam *b*
847. ſuccumbere dextrꝫ *d*
850. Exitium infelix *d*
857. tardet *c*
871. Imo in corde *a*
873. magnâ ſic voce *a*
874. agnovit enim, lætúſque *a*
881. Deſine. nam venio *b*
883. figítque volátque *c*
897. hoc *a*
908. in arva cruore *a*

11. 2. quanquam ſociis *a*
20. Annuerant *a*
21. ſegni *a lege* ſegníque.
23. imo *a*
29. Sic ait & lacrimans *a*
50. Forſit vota *d*
51. exanimem *c*
57. heu mihi *c*
58. Auſonia: quantum *a*
82. flammas *c*
94. præceſſerat *c*
95. Cedebat muros — in tecta *a*
110. Pacémne exanimis *b*
115. Turno *b*
116. laborem *a*
135. alta bipenni *c*
136. evertunt altas *c*
140. replet *b*
141. Quæ non victorem *a*
142. portam *a*
155. primo in certamine *a*
171. Tyrrhenûmque exercitus *b lege Pier.*
172. ferant *a*
175. cur demoror *b*
202. ſtellis ardentibus *c*
214. longè *c*
220. hæc ſolus Drances *a*
225. inflagrante *a*
230. petendam *a*
235. inter limina *c*
236. convenere: ruítque ad *a*

Æn. Vers.

11. 238. ſceptris & lætâ *a*
242. farier inquit *a* mendoſè.
243. Diomede *d lege Pier.*
256. exacta ſub altis *a*
257. premit *a*
261. abacti *b*
265. Libycóve *a*
267. inter limina *c*
268. devictâ Aſiâ permanſit *a* devictâ Aſiâ ſubedit *b ubi lege* ſubſedit *conſule Pier.*
269. oris *b* horis *a ubi* h *præfigitur, uti ſæpe ſolet etiam ſyllabis levibus.*
272. amiſſi *c*
278. Nunc verò *a*
279. bellum eſt *b*
281. portâſtis *c*
294. regum *b*
304. obſidet *c*
308. accitis *c*
310. percuſſa *a*
313. corpore regum *a*
315. Expedíam paucis: *c*
325. deſiſtere noſtro *a*
353. ducíque *a*
356. fœdere firmes *d*
362. pacem depoſcimus *a*
372. infleta inhumatáque *a*
373. Sternemur campis, & tu jam *a*
381. detinet *c*
382. foſſas *d*
384. Arguito Dranee *a*
392. haud quiſnam *a*
396. Aut ita *a cum punctis interrogandi poſt* miſi?
407. acervat *a*
410. magne pater *c*
412. & ſimul agmine *a*
414. inermes *b*
418. ſimul ore *a*
419. ſunt & opes *a*
425. variúſque *c*
445. Olli inter ſeſe dubiis *a*

VARIANTES LECTIONES.

Æn. Verſ.

11. 458. ſtagna liquentia *b*
461. armis ad tecta ruunt *a* armis in tecta ruunt *b*
463. Tum Volſce armari *a* Tu Volſce armari *b*
466. firmet — capeſſat *a*
470. turbatus pectore differt *b*
475. tunc muros *c*
477. magnáſque ad Palladis *a*
483. præſens *a*
485. ſolo: & portis effunde *a*
495. flumine toto *a*
500. Diſſiluit *a*
514. jugo properans adventat *a*
516. Armato ut binas obſidam *a* Ut bivias armato obſidant *b*
517. accipe *a*
522. vallis *a*
527. recuſſus *b lege* receſſus *d*
533. ſacris ſociâque *d*
534. triſtis *a* triſtes *b*
545. bella undique *a*
569. in ſævis exegit *a*
574. palmas armavit *a*
587. age nunc: quanquam *a* urgemur *d*
590. Hoc capè *a*
605. clamore furentes *a* clamore furentéſque *d*
612. verſis *a* adverſi *b*
614. præfractáque *b*
617. longè & vitam ſpargit *b*
619. ad mœnia torquent *b*
620. invaſit Aſillas *a*
624. procumbens *a*
625. terram *c*
631. totas *c*
634. corporáque permixti *a*

Æn. Verſ.

11. 645. Acta premit *a* viri transfixa dolorem *d*
650. denſat *c*
672. inertem *c*
688. redargueret *c*
689. bello cecidiſſe *a*
698. rigat arma cerebro *a*
702. pugnam *a* pugnâ *b*
710. paribúſque aſſiſtit *c*
712. advolat *a*
719. averſa *b*
720. ex ſanguine poſcit *a*
724. Tunc cruor *a*
728. incitat iras *c*
734. agitat: atque agmina *a*
738. dapes aut plenæ *c*
748. Diſtrinxit *a*
750. vis viribus hæſit *a*
751. altè rapidum cùm *a*
752. pedes, ac viribus hæſit *a*
755. aſſurgens *a* aduńco *c*
758. eventum exemplúmque *c*
763. Hàc armis ſubit *b*
766. Hos aditus atque hos aditus *a*
785. Conjicit *b*
792. dura *a*
801. illa nec auræ *a* illa nec auras *b*
822. curas ſolita: atque ita fatur *a*
827. ſimul hæc dicens *a*
830. ponit *a*
834. omnes *a*
835. Tyrrheníque — Arcadis *c*
845. relinquet *c*
862. dextram *a*
871. equis verſis *a*
874. laſſos — arctus *a* *mendoſè* arctus
875. Quadrupedum putrem *a*

877.

Æn. Verſ.

11. 877. & è muris percuſſæ *a*
882. intrà tecta domorum *a*
890. objice *c*
893. manu jaciant: trepidæque & robore *a*
895. mœnibus audent *c*
896. Interea ſylvis Turnum *a*
898. Dejectas Volſcorum *a*
899. infeſtos hoſtes *a*
901. furens nam ſæva *b*
905. evaſit *a* invadit *d*
908. At ſimul *a*
911. Adventuſque virûm ſtatuſque *a*
912. ineunt — tentant *a*
12. 17. Aut abeat victor *a*
25. me haud mollia fata *a*
26. animo hæc ſimul hauri *a*
31. generóque *c*
38. accire *a*
42. Perdiderim *a*
45. haud quicquam *c*
46. ægreſcitque videndo *a*
47. ſic incipit ore *b*
52. erit, quem in urbe fugacem *a* *error forſan ortus (ut ſit ſæpe) ex confuſione characterum quæ nube*
61. caſuus *d* *lege Pier.*
66. per oſſa *a*
68. ebur vel mixta *c*
72. Te quæſo *a*
86. Pectora clauſa *a*
89. Enſemque & clypeum & rubræ *a*
92. Exhinc *a*
94. Arunci *c*
102. Scintillæ affiliunt *a*
103. cumprimum *a*
104. autiraſci *a*
106. aut ſparſâ — præludit *a*
115. afflant *a*
130. tellyri *a*
132. ac tecta *b*
133. inflant *a*

Æn. Verſ.

12. 135. Tunc neque nomen erat, nec honor, nec gloria montis *a* neque honos neque gloria monti *b*
136. expectabat *a* ſpectabat *b*
147. Quoad viſa eſt *ac* Quod viſa eſt *d*
153. cum lacrymis *a* *mendoſe.*
159. Autor *a*
172. ſurgentis — ſolis *b*
176. & hoc *a* terra precanti *b*
177. Qua propter *a*
178. Saturnia conjux *b*
187. Si noſtrum *a*
200. ſanxit *a*
201. medióſque *b*
205. cœlúmve in tartara vertat *a*
216. Rutulíſque *d*
221. Pubentiſque genæ *lege Pier.*
222. crebeſcere *c*
231. Arcades hic ſunt *b*
232. Etruria mater *a*
237. lenti conſedimus armis *a* lenti conſedimus arvis *b*
245. præſtantius *c*
261. Corripite, ô Rutuli, quos *c*
262. invalidus ut ales *a* *neſcio an omnino damnanda lectio.* litora noſtra *b*
264. denſate *c*
265. nobis *a*
276. & fulvâ effundit *a*
280. hinc depreſſi rurſus *a* *mendoſe.*
291. proſternit *b* proteret *a* *mendoſè cum unico r.*
295. miſerè — volvitur *a*
293. ac fervidus *a* & fervidus *b*

VARIANTES LECTIONES.

Æn. Verſ.

12. 297. cadentia *a*
308. Difficit *a* Diſcidit & Diffidit *d*
313. quóve iſta *a*
316. metuus *a* *uti priùs v.* 61.
320. adacta eſt *a*
321. caſſúve doúſve *c*
330. Protrahit, aut *a*
334. gemit excita pulſu *a*
342. ambos *c*
343. atque Hyadem, quos *c*
346. Eumenides *a*
348. animo moribúſque parentem *a viristi, quantum ad tempus ſyllabæ.*
349. ſpoliator adiret *a*
350. currum *b*
353. conſpexit *a*
356. elapſóque *b*
357. dextrâ *a*
358. atque inſuper *a*
361. condant *a*
362. Aſontem *a* Butem *b*
363. & SibarimDaretáque *a*
378. ſtricto mucrone *b* ducto mucrone *d*
382. harenâ *c*
385. Aſcaniúſque puer caſtris *d*
391. Iaſpis *e*
393. ſua numina letus *a*
409. lacrimiſque *c*
412. Dictamum *c* Ipſa manu genetrix Dictæâ carpſit ab Idâ *d* *ubi lege Pier.*
413. comante *a*
422. imo in vulnere *e*
436. non te *a*
437. magnum inter prœlia ducet *a*
441. extulit altis *b*
465. congreſſos nec equo *a*
466. densâ caligne *c*
468. Hæc concuſſa *a* Hinc concuſſa *d*

Æn. Verſ.

12. 478. omnia curſu *a*
479. atque hic oſtendit *a* jámque hic oſtendit *b*
482. virum disjecta per agmina longâ *a* virum & dejecta per agmina magnâ *b*
485. Adverſos *a* currus *d* *uti priùs v.* 61. & 316.
494. ſubactis *e*
496. teſtatur *a*
503. tanto *a*
511. curſúque *a*
519. nota parentum *a*
531. ingenti *b*
537. fixa *d*
539. Tupentem *a* cupetum *b*
541. æris *c*
560. accedit *a*
562. tumúlumque rapit *a*
563. ſcuta & ſpicula *a*
573. reponite *a*
587. latebroſo pumice *a*
591. nunc murmure *b*
596. Incendi muros *a*
605. manu floreos Lavinia *d*
613. acciverit *a* aſſciverit *b*
618. arreptáſque *a*
624. currúſque *b*
627. poſſunt *b*
647. adverſa *c*
648. neſcia *a*
656. ad te *a*
661. acer Aſillas *a* acer Aſilas *d*
662. acies: circa *a*
667. Imo in corde *e*
669. menti eſt *c*
673. vertex *a*
675. inſtruxerat *b*
678. quicquid acerbum eſt *b*
687. magno tunc improbus ictu *a*
691. ſtridéntque *a*
701. Athon *a*

709.

VARIANTES LECTIONES.

Æn. Verſ.
12. 709. & decernere *c*
715. ſilvâ *a*
715. Quis pecori imperitet *c*
723. Non aliter *a*
731. ac perfidus *b*
741. reſplendet fragmen *a*
746. tardante *c*
749. in flumine *c*
757. cœlum intonat omne fragore *d*
760. Æneas contrà præſens mortémque minantur *a Synecdyſis.*
769. & notas ſuſpendere *c*
773. lentâ radice *c*
791. Aſſiſtunt contra certamina *a* Inſiſtunt contra certamina *b*
797. Mortali decuit *a*
806. temptare *b*
808. magna voluntas *b*
811. ſub ipsâ ſtarem acie *c*

Æn. Verſ.
12. 823. Nec vetus *a*
830. Es germana *c*
831. volvens *a*
835. tantum *c*
842. relinquit *c*
849. Hæ *b*
853. demittit *c*
862. ſubitò *b*
865. ob ora *d*
866. reverberat *a*
873. jam miſeræ ſuperat *c*
882. Jam mortalis ego: haud quicquam mihi *a* Jam mortalis ego haud mihi quidquam *b*
883. fatis ima dehiſcat *b*
892. Sive animis aut arte *a*
897. campo quod fortè *a*
898. diſcerneret agri *a*
912. nec vox nec verba *b*
926. Et medium *a*
940. flectere mentem *d*
945. monumenta *a*

Multò plura vocervari (ſi libuiſſet) potuiſſent; ſingulaéque vocum tranſpoſitiones aut levioris momenti variationes, (ut verſus ſit numeroſior, aut ad vitanda homœoteleuta, vel concurſus parium literarum; & adtollendam minuendámve pronunciationis aſpera difficultatem) in nimium excreviſſent numerum. Sed hæc plus ſatìs; quorum judicium candido Lectori permitto, tadium, equidem abunde experius.



P. MARONIS VIRGILII

VITA,

Ex Servio, Donato, Quintiliano, Agelio, & reliquis: utì habetur in Edit. Virgil. 1472.

PUBLIUS MARO VIRGILIUS ortus patre Marone, matre Maiâ, Gn. Pomp. Magno & M. Licinio conſulibus, urbe Mantuâ, quæ civitas eſt Venetiæ: Virgilius autem appellatus: vel quòd mater virgam lauream parere ſomniaſſet; vel quòd virga populea, ubi ortus eſſet, terræ compacta proximas arbores creſcendo mirificè ſuperâſſet. Diverſis in locis litteris operam dedit. Nam Cremonæ, Mediolani, & Neapoli ſtuduit. Fuit autem adeò verecundiſſimus, ut ex moribus cognomen acciperet; nam dictus Parthenias i. omni vitâ probatus. Impatiens verò libidinis fuit: & amâſſe fertur Cebetem grammaticum & Alexandrum poëtam pueros; ſed non aliter quàm Socrates Alcibiadem, aut pater filios. Primus ejus verſus diſtichon in Baliſtam Latronem ludimagiſtrum. Dehinc compoſiti ſunt ab eo libelli: Cirna (*lege* Ceiris) Ætna, Culex, Priapeia, Cathaleton (*lege* Catalecton) Copa, Diræ, Epigrammata. Poſtea ortis bellis civilibus inter Antonium & Auguſtum, & finitis, Auguſtus agros Cremonenſium,

quia pro Antonio ſenſerant, diſtribuit militibus: & cùm non ſufficerent, addidit agros Mantuanos propter vicinitatem. Sed Virgilius uſus poſtea patrocinio Mecænatis & Pollionis agrum recepit; non minimo ſui capitis periculo, quoniam ab Ario Centurione fertur fuiſſe præcipitatus in Mincium. Demum ſuaſu Pollionis Bucolicum carmen ſcripſit; eúmque poſt triennium ſcriptum emendavit. Item Mecænas propoſuit Georgica; quæ ſeptennio perfecit, atque emendavit. Poſtea ab Auguſto propoſitâ Æneïde, undecim annis illi incubuit, nec emendavit; moriénſque teſtamento eam comburi mandavit. Auguſtus verò, ne tantum opus periret, Tucam & Varrum hâc lege juſſit emendare, ut ſuperflua demerent, & nil adderent. Unde intuemur aliquos verſus detractos in principio, ut *Ille ego qui quondam*, & in ſecundo, (v. 566.) ibi *Aut ignibus æra dedere*. Obiit 10. Cal. Octobris G. Setinio & Q. Lucretio conſulibus, Tarenti Apuliæ civitate, dum Metapontum videre cupit; ſeu Brunduſii, dum Megaram videre voluiſſet, quorundam judicio invaletudine ex ſolis ardore contractâ: ſepultúſque Neapoli: ejúſque tumulo inſcriptum hoc diſtichon, ut ab eo ferunt compoſitum.

Mantua me genuit; Calabri rapuere; tenet nunc
Parthenope: cecini paſcua, rura, duces.

Æmulos habuit Cornificium & quendam Fliſcum, quos rabulas appellavit. Et contra Æneïdem eſt liber Carbilii pictoris titulo Æneido-maſtix; quem M. Vipranius à Mecænate ſuppoſitum refert. Herenius etiam Fauſtinus vitia ejus contraxit & furta. Sunt etiam Q. Octavii volumina, quibus annotantur, quos verſus & unde tranſtulerit. Commendatus autem dicitur fuiſſe à Cicerone, qui, cùm quoſdam ejus verſus audiſſet, inquit: *Magna ſpes altera Roma*. Aſconius etiam Pedianus librum contra obtrectatores Virgilii ſcripſit, eúmque defendit. Favorinus verò philoſophus, ut refert Agelius Libro XVII noctium

Atticarum, dicere ſolebat Virgilium verſus parere rectu moréque urſino. Ea enim beſtia ineffigiatam carnem pariens lambendo in propriam figuram animámque tranſmutat. Sic etiam quibus priùs congeſtis Virgilius ſupremam manum impoſuit, omni laude florere; quæ verò ab eo procraſtinata ſunt, à nullo poëtarum dignè atque integre emendari poſſunt. Amicus autem poëtis ſui temporis fuit: Horatio, Propertio, Varro, Tuccæ & Gallo. Anſerem verò non tulit, quòd eſſet ſecutus partes Antonii. Leges eum ſummum poëtam Latinorum appellant. Et antiqui Romani nullum bene inſtitutum credebant, niſi priùs in Virgilio eſſet eruditus. Et ejus poëſim totius humanæ vitæ ſpeculum eſſe arbitrabantur. Quare lege feliciter.

P. VIRGILII MARONIS VITA,

Per TIB. CLAUDIUM Donatum.

PUB. VIRGILIUS MARO parentibus modicis fuit, & præcipuè patre Marone, quem quidam opificem figulum, plures Magii cujuſdam viatoris initio mercenarium, mox ob induſtriam generum tradiderunt: quem cùm agricolationi reſque ruſticæ & gregibus præfeciſſet ſocer, ſylvis coëmundis & apibus curandis reculam auxit. Natus eſt Cn. Pompeio Magno & M. Licinio Craſſo primùm coss. Iduum Octobrium die, in pago qui Andes dicitur, qui eſt à Mantuâ non procul. Prægnans mater ſomniavit Maia, enixam ſe laureum ramum, quem contactâ terrâ confeſtim cerneret coalu-

iſſe, & excreviſſe illico in ſpeciem maturæ arboris, refertæ variis pomis & floribus: ac ſequenti luce cum marito rus propinquum petens, ex itinere divertit, atque in ſubjectâ foſsâ partu levata eſt. Ferunt infantem, ut fuit editus, nec vagiſſe, & adeò miti vultu fuiſſe, ut haud dubiam ſpem proſperioris genituræ jam tum indicaret. Et acceſſit aliud præſagium. Siquidem virga populea, more regionis in puerperiis, eodem ſtatim loco depacta, ita brevì coaluit, ut multò antè ſatas populos adæquârit. Quæ arbor Virgilii ex eo dicta atque conſecrata eſt; ſummâ gravidarum & fœtarum religione, ſuſcipientium ibi & ſolventium vota. Initio ætatis, id eſt, uſque ad ſeptimum annum Cremonæ egit: & XVII anno virilem togam cepit; illis Conſulibus iterum quibus natus erat. Eveníſque, ut eo ipſo die Lucretius poëta decederet. Sed Virgilius Cremonâ Mediolanum, & indè paulò pòſt Neapolim tranſit. Ubi cùm literis & Græcis & Latinis vehementiſſimam operam dediſſet, tandem omni curâ omníſque ſtudio indulſit medicinæ & mathematicæ. Quibus rebus cùm ante alios eruditior peritiórque eſſet, ſe in urbem contulit, ſtatímque, magiſtri ſtabuli equorum Auguſti amicitiam nactus, multos variósque morbos incidentes equis curavit. At ille in mercedem ſingulis diebus panes Virgilio, ut uni ex ſtabulariis, dari juſſit. Interea à Crotoniatis pullus equi miræ pulchritudinis Cæſari dono fuit miſſus: qui omnium judicio ſpem portendebat virtutis & celeritatis immenſæ. Hunc cùm aſpexiſſet Maro, magiſtro ſtabuli dixit, natum eſſe ex morboſâ equâ, & nec viribus valiturum, nec celeritate: ſídque verum fuiſſe inventum eſt. Quod cùm magiſter ſtabuli Auguſto recitâſſet, duplicari ipſi in mercedem panes juſſit. Cùm item ex Hiſpaniâ Auguſto canes dono mitterentur, & parentes eorum dixit Virgilius, & animum celeritatémque futuram. Quo cognito, mandat iterum Virgilio panes duplicari. Dubitavit Auguſtus, Octaviíne filius eſſet, an alterius: ſídque Ma-

ronem aperire posse arbitratus est, quia canum & equi naturam parentésque cognôrat. Amotis igitur omnibus arbitris, illum in penitiorem partem domûs vocat, & solum rogat, an sciat quisnam esset, & quam ad felicitandos homines facultatem haberet. Novi, inquit Maro, te, Cæsar Auguste, & ferme æquam cum dîs immortalibus potestatem habere, ut, quem vis, felicem facias. Eo animo sum, respondit Cæsar, ut, si verum pro rogatu dixeris, beatum te felicémque reddam. Utinam, ait Maro, interroganti tibi vera dicere queam! Tunc Augustus: putant alii me natum Octavio: quidam suspicantur alio me genitum viro. Maro subridens, Facilè, inquit, si impune licentérque quæ sentio, loqui jubes, id dicam. Affirmat Cæsar jurejurando, nullum ejus dictum ægre laturum, imò non nisi donatum ab eo discessurum. Ad hæc oculos oculis Augusti infigens Maro, Faciliùs, ait, in cæteris animalibus qualitates parentum mathematicis & philosophis cognosci possunt, in homine nequaquam possibile est: sed de te conjecturam habeo similem veri, ut quid exercuerit pater tuus, scire possim. Attentè exspectabat Augustus quidnam diceret. At ille: Quantùm ego rem intelligere possum, pistoris filius es, inquit. Obstupuerat Cæsar, & statim quo id pacto fieri potuerit, animo volvebat. Interrumpens Virgilius, Audi, inquit, quo pacto id conjicio: Cùm quædam enuntiârim prædixerímque, quæ intelligi scirique non nisi ab eruditissimis summísque viris potuissent: tu, princeps orbis, item & item panes in mercedem dari jussisti: quod quidem aut pistoris aut nati pistore officium erat. Placuit Cæsari facetia. At deinceps, inquit Cæsar, non à pistore sed à rege magnanimo dona feres: illúmque plurimi fecit, & Pollioni commendavit. Corpore & staturâ fuit grandi, aquilino colore, facie rusticanâ, valetudine variâ. Nam plerumque ab stomacho & faucibus ac dolore capitis laborabat: sanguinem etiam sæpius ejecit; cibi viníque minimi,

Fama eſt, eum libidinis pronioris in pueros fuiſſe. Sed boni ita eum pueros amâſſe putaverunt, ut Socrates Alcibiadem, & Plato ſuos pueros. Verùm inter omnes maximè dilexit Cebetem & Alexandrum: quem ſecundâ Bucolicorum eclogâ Alexin appellat; donatum ſibi ab Aſinio Pollione. Utrumque non ineruditum dimiſit: Alexandrum grammaticum, Cebetem verò & poëtam. Vulgatum eſt conſueviſſe eum cum Plotiâ Hieriâ. Sed Aſconius Pedianus affirmat, ipſum poſtea minoribus natu narrare ſolitum, invitatum quidem ſe à Vario ad communionem mulieris, verùm ſe pertinaciſſimè recuſâſſe. Cætera ſanè, vitâ & ore & animo, tam probum fuiſſe conſtat, ut Neapoli Parthenias vulgò appellaretur: ac, ſi quando Romæ, quò rariſſimè commeabat, viſeretur in publico, ſectantes demonſtrantéſque ſe ſubterfugere ſolitum in proximum tectum. Bona autem cujuſdam exulantis offerente Auguſto, non ſuſtinuit accipere. Poſſedit propè centies ſeſtertiûm, ex liberalitatibus amicorum, habuítque domum Romæ in Eſquiliis juxta hortos Mecænatis: quamquam ſeceſſu Campaniæ Siciliæque plurimùm uteretur. Quæcumque ab Auguſto peteret, repulſam nunquam habuit. Parentibus quotannis aurum ad abundantem alitum mittebat, quos jam grandis amiſit: ex quibus patrem oculis captum; & duos fratres germanos, Silonem impuberem, Flaccum jam adultum, cujus exitum ſub nomine Daphnidis deflet. Inter cætera ſtudia, ut ſuprà diximus, medicinæ quoque, ac maximè mathematicæ, operam dedit. Egit & cauſam unam omnino, nec ampliùs quàm ſemel. Sermone tardiſſimum, ac penè indocto ſimilem fuiſſe, Meliſſus tradidit. Poëticam puer adhuc auſpicatus in Baliſtam ludi gladiatorii magiſtrum, ob infamiam latrocinionum coopertum lapidibus, diſtichon fecit:

Monte ſub hôc lapidum tegitur Baliſta ſepultus:
Noſte diêque tuum carpe viator iter.

Deinde Catalecton, & Moretum, & Priapea, & Epigrammata, & Diras, & Culicem, cùm eſſet annorum quindecim. Cujus materia talis eſt: Paſtor fatigatus æſtu cùm ſub arbore obdormiſſet, & ſerpens ad illum proreperet è palude, culex provolavit, atque inter duo tempora aculeum fixit paſtori. At ille continuò culicem contrivit, & viſum ſerpentem interemit, ac ſepulcrum culici ſtatuit, & diſtichon fecit:

Parve culex, pecudum cuſtos, tibi tale merenti
Funeris officium, vita pro munere, reddit.

Scripſit etiam, de quâ ambigitur, Ætnam. Et mox, cùm res Romanas inchoâſſet, offenſus materiâ & nominum aſperitate, ad Bucolica tranſiit: maximè ut Aſinium Pollionem, Alfenum, Varium, & Cornelium Gallum celebraret: quia in diſtributione agrorum, qui poſt Philippenſem victoriam veteranis, triumvirorum juſſu, trans Padum dividebantur, indemnem ſe præſtitiſſent. Deinde Georgica in honorem Mecænatis edidit, cùm ſibi vix dum noto opem tuliſſet adversùs Claudii veterani milites, vel, ut alii putant, Arii centurionis violentiam, à quo in altercatione litis agrariæ parum abfuit quin occideretur. Noviſſimè autem Æneïdem aggreſſus eſt; argumentum varium & multiplex, & quaſi amborum Homeri carminum inſtar; præterea nominibus ac rebus Græcis Latinſſque commune, & in quo, quod maximè ſtudebat, Romanæ ſimul urbis, & Auguſti origo contineretur. Cùm Georgica ſcriberet, traditur quotidie meditatos manè plurimos verſus dictare ſolitum, ac per totum diem retractando ad pauciſſimos redigere, non abſurdè carmen ſe urſæ more parere dicentem, & lambendo demum effingere. Æneïda proſâ priùs oratione formatam, digeſtâmque in XII libros, particulatim componere inſtituit, ut quidam tradunt. Alii ejus ſententiæ ſunt, ut exiſtiment, eum, ſi diutius vixiſſet, quatuor & viginti libros uſque ad Auguſti tempora ſcripturum, atque alia quædam percurſurum; Auguſti verò geſta diligentiſſimè executurum:

quippe qui, dum ſcriberet, ne quid impetum moraretur, quædam imperfecta reliquit; alia leviſſimis verſibus ſcripſit: quos per jocum pro tigillis vel tibicinibus interponi à ſe dicebat, ad ſuſtinendum opus, donec ſolidæ columnæ advenirent. Bucolica triennio Aſinii Pollionis ſuaſu perfecit. Hic Tranſpadanam provinciam regebat: cujus favore, cùm veteranis Auguſti militibus Cremonenſium & Mantuanorum agri diſtribuerentur, ſuos Virgilius non amiſit. Factâ enim diſtributione, ſuos, ſeu Claudio ſeu Ario datos, recuperavit. Hunc Pollionem maximè amavit Maro, & dilectus ab eo magna munera tulit, quippe qui invitatus ad cœnam, captus pulchritudine & diligentiâ Alexandri Pollionis pueri, eum dono accepit. Hujus Pollionis filium C. Aſinium, & Cornelium Gallum, oratorem clarum, & poëtam non mediocrem, miro amore dilexit Virgilius. Is tranſtulit Euphorionem in Latinum, & libris quatuor amores ſuos de Cytheride ſcripſit. Hic primò in amicitiâ Cæſaris Auguſti fuit: poſtea in ſuſpicionem conjurationis contra illum adductus, occiſus eſt. Verùm uſque adeò hunc Gallum Virgilius amârat, ut quartus Georgicorum, à medio uſque ad finem, ejus laudem contineret. Quem poſtea, jubente Auguſto, in Ariſtæi fabulam commutavit. Georgica ſeptennio Neapoli, Æneïda partim in Siciliâ, partim in Campaniâ duodecim confecit annis. Bucolica eo ſucceſſu edidit, ut in ſcenâ quoque per cantores crebrâ pronunciatione recitarentur. At cùm Cicero quoſdam verſus audiſſet, & ſtatim acri judicio intellexiſſet non communi venâ editos, juſſit ab initio totam eclogam recitari: quam cùm accuratè pernotâſſet, in fine ait: *Magna ſpes altera Roma.* Quaſi ipſe linguæ Latinæ ſpes prima fuiſſet, & Maro futurus eſſet ſecunda. Quæ verba poſtea Æneïdi ipſe inſeruit. Georgica, reverſo ab Actiacâ victoriâ Auguſto, atque reficiendarum virium causâ Atellæ commoranti, per continuum quatriduum legit, ſuſcipiente Mecænate legendi vicem,

quoties interpellaretur ipſe vocis offenſione. Pronuntiabat autem maximâ cum ſuavitate, & lenociniis miris. Seneca tradidit, Julium Montanum poëtam ſolitum dicere, involaturum ſe quædam Virgilio, ſi vocem poſſet & os, & hypocriſim. Eoſdem enim verſus eo pronuntiante, bene ſonare: finè illo, inareſcere, quaſi mutos. Æneïdos vixdum cœptæ tanta exſtitit fama, ut Sext. Propertius non dubitârit ſic prædicare:

Cedite Romani ſcriptores, cedite Graii,
Neſcio quid majus naſcitur Iliade.

Auguſtus verò, cùm tum fortè expeditione Cantabricâ abeſſet, & ſupplicibus atque minacibus per jocum litteris efflagitaret, ut ſibi de Æneïde, ut ipſius verba ſunt, vel prima carminis hypographa, vel quodlibet colon mitteret, negavit ſe facturum Virgilius: cui tamen multò pòſt, perfectâ demum materiâ, tres omnino libros recitavit: ſecundum videlicet, quartum, & ſextum. Sed hunc præcipuè ob Octaviam: quæ, cùm recitationi intereſſet, ad illos de filio ſuo verſus, *Tu Marcellus eris*, defeciſſe fertur: atque ægre refocillata, dena ſeſtertia pro ſingulo verſu Virgilio dari juſſit. Recitavit & pluribus: neque frequenter, & ferme illa de quibus ambigebat, quò magìs judicium hominum experiretur. Erotem librarium & libertum ejus, exactæ jam ſenectutis, tradunt referre ſolitum, quondam in recitando eum duos dimidiatos verſus complêſſe eo tempore, & huic, *Miſenum Æoliden*, adjeciſſe, *quo non præſtantior alter*. Item huic, *Ære ciere viros*, ſimili calore jactatum ſubjunxiſſe, *Martémque accendere cantu:* ſtatímque ſibi imperâſſe, ut utrumque volumini adſcriberet. Bucolica Georgicáque emendavit. Anno verò quinquageſimo ſecundo, ut ultimam manum Æneïdi imponeret, ſtatuit in Græciam & Aſiam ſecedere, triennióque continuo omnem operam limationi dare, ut in reliquâ vitâ tantùm philoſophiæ vacaret. Sed cùm aggreſſus iter Athenis occurriſſet Auguſto ab oriente Romam rever-

tenti, unà cum Cæſare redire ſtatuit. Ac cùm Megaram vicinum Athenis oppidum, viſendi gratiâ peteret, languorem nactus eſt: quem non intermiſſa navigatio auxit, ita ut gravior indies, tandem Brunduſium adventârit: ubi diebus paucis obiit, decimo Kal. Octob. C. Sentio & Q. Lucretio COSS. Qui cùm gravari morbo ſeſe ſentiret, ſcrinia ſæpe & magnâ inſtantiâ petivit, crematurus Æneïda: quibus negatis, teſtamento comburi juſſit, ut rem inemendatam imperfectámque. Verùm Tucca & Varius monuerunt, id Auguſtum non permiſſurum. Tunc eidem Vario, ac ſimul Tuccæ, ſcripta ſub eâ conditione legavit, ne quid adderent quod à ſe editum non eſſet, & verſus etiam imperfectos, ſi qui erant, relinquerent. Voluit etiam ſua oſſa Neapolim transferri, ubi diu & ſuaviſſimè vixerat, ac extremâ valetudine hoc ipſe ſibi epitaphium fecit diſtichon:

Mantua me genuit, Calabri rapuere, tenet nunc
Parthenope: cecini paſcua, rura, duces.

Tranſlata igitur juſſu Auguſti ejus oſſa, prout ſtatuerat, Neapolim fuere, ſepultáque viâ Puteolanâ, intrà lapidem ſecundum, ſuóque ſepulcro id diſtichon, quod fecerat, inſcriptum eſt. Hæredes fecit ex dimidiâ parte Valerium Proculum, fratrem ex alterâ parte, ex quartâ Auguſtum, ex duodecimâ Mecænatem, ex reliquâ L. Varium, & Plotium Tuccam, qui ejus Æneïdem poſt obitum, prout petiverat, juſſu Cæſaris emendaverunt. Nam nullius omnino ſententiâ crematu Æneïs digna viſa fuit: de quâ re Sulpicii Carthaginenſis exſtant hujuſmodi verſus:

Juſſerat hæc rapidis aboleri carmina flammis
Virgilius, Phrygium quæ cecinere ducem.
Tucca vetat, Variúſque ſimul: tu, maxime Cæſar,
Non finis, & Latiæ conſulis hiſtoriæ.
Infelix gemino cecidit propè Pergamos igni,
Et penè eſt alto Troja cremata rogo.

Exſtant & Auguſti de ipsâ eâdem re verſus plures & clariſſimi: quorum initium eſt:

Ergóne ſupremis potuit vox improba verbis
Tam dirum mandare nefas? ergo ibit in ignes,
Magnáque doctiloqui morietur Muſa Maronis?

Et paulo poſt:

Sed legum ſervanda fides; ſuprema voluntas
Quod mandat, fieríque jubet, parere neceſſe eſt.
Frangatur potiùs legum veneranda poteſtas,
Quàm tot congeſtos noctéſque diéſque labores
Hauſerit una dies. Et ea quæ ſequuntur.

Nihil igitur auctore Auguſto Varius addidit, quod & Maro præceperat, ſed ſummatim emendavit, ut qui verſus etiam imperfectos, ſi qui erant, reliquerit. Hos multi mox ſupplere conati, non perinde valuerunt ob difficultatem: quòd omnia ferè apud eum hemiſtichia, præter illud, *Quem tibi jam Troja peperit*, ſenſum videntur habere perfectum. Niſus grammaticus audiſſe ſe à ſenioribus dicebat, Varium duorum librorum ordinem commutâſſe, & qui tum ſecundus erat, in tertium locum tranſtuliſſe: etiam primi libri correxiſſe principium, his demtis verſibus:

Ille ego, qui quondam gracili modulatus avenâ
Carmen, & egreſſus ſylvis vicina coëgi,
Ut quamvìs avido parerent arva colono;
Gratum opus agricolis: at nunc horrentia Martis
Arma virúmque cano.

Obtrectatores Virgilio nunquam defuerunt. Nam nec Homero quidem. Prolatis Bucolicis innominatus quidam reſcripſit Antibucolica, duas modò Eclogas, ſed inſulſiſſimè παρῳδήσας. Quarum prioris initium eſt:

Tityre, ſi toga calda tibi eſt, quo tegmine fagi?

Sequentis,

Dic mihi Damœta, cujum pecus, ánne Latinum?
Non, verùm Ægonis, noſtri ſic rure loquuntur.

Alius, recitante eo ex Georgicis, *Nudus ara, ſere nudus*; ſubjecit, *habebis frigora, febrem.*

Eſt & adversùs Æneïda liber Carbilii Pictoris, titulo Æneïdomaſtix. M. Vipranius eum à Mecœnate ſup-

ſuppoſitum appellabat novæ κακοζηλίας repertorem, dicebátque neque tumidum eſſe, neque exilem, ſed communibus verbis opus illud confeciſſe. Herennius vitia ejus tantùm contraxit, Petilius Fauſtinus furta. Sunt & Q. Octavii Aviti volumina, quibus annotantur, quos & unde verſus tranſtulerit. Aſconius Pedianus libro, quem contra obtrectatores Virgilii ſcripſit, pauca admodum ei objecta ponit. Et potiſſimum, quòd non rectè hiſtoriam contexuit, & quòd pleraque ab Homero ſumſit. Sed hoc crimen ſic defendere aſſuetum ait: Cur non illi quoque eadem furta tentarent? Verùm intellecturos, facilius eſſe Herculi clavam, quàm Homero verſum ſurripere: & tamen deſtinâſſe ſecedere, ut omnia ad ſatietatem malevolorum decideret. Refert etiam Pedianus, benignum, cultorémque omnium bonorum atque eruditorum fuiſſe, & uſque adeò invidiæ expertem fuiſſe, ut ſi quid eruditè dictum inſpiceret alterius, non minùs gauderet, ac ſi ſuum fuiſſet: neminem vituperare, laudare bonos: eâ humanitate eſſe, ut, niſi perverſus maximè, quiſque illum non diligeret modò, ſed amaret. Nihil proprii habere videbatur. Ejus bibliotheca non minùs aliis doctis patebat, ac ſibi: illúdque Euripidis antiquum ſæpe uſurpabat, τὰ τῶν φίλων κοινὰ, hoc eſt, communia amicorum eſſe omnia. Quare coævos omnes poëtas ita adjunctos habuit, ut cùm inter ſe plurimùm invidiâ arderent, illum unà omnes colerent; Varius, Tucca, Horatius, Gallus, Propertius. Anſer verò, quoniam Antonii partes ſecutus eſt, illum non obſervâſſe dicitur. Cornificius ob perverſam naturam illum non tulit. Gloriæ verò adeò contemtor fuit: cùm quidam verſus quoſdam ſibi adſcriberent, eáque re docti haberentur, non modò ægre non ferebat, imò voluptuoſum id illi erat. Cùm enim diſtichon, quod laudem felicitatémque Auguſti continebat, feciſſet, valvíſque non nominato auctore affixiſſet, (id erat ejuſmodi,

Nocte pluit totâ, redeunt ſpectacula manè:
Diviſum imperium cum Jove Cæſar habet.)

diu quæritans Auguſtus, cujuſnam hi verſus eſſent, eorum auctorem non inveniebat. Bathyllus verò poëta quidam mediocris, tacentibus aliis, ſibi adſcripſit. Quamobrem donatus honoratúſque à Cæſare fuit. Quod æquo animo non ferens Virgilius, iiſdem valvis affixit quater hoc principium: *Sic vos non vobis.* Poſtulabat Auguſtus, ut hi verſus complerentur: quod cùm fruſtra aliqui conati eſſent, Virgilius, præpoſito diſticho, ſic ſubjunxit:

Hos ego verſiculos feci: tulit alter honores:
Sic vos non vobis nidificatis aves.
Sic vos non vobis vellera fertis oves.
Sic vos non vobis mellificatis apes.
Sic vos non vobis fertis aratra boves.

Quo cognito, aliquamdiu Bathyllus Romæ fabula fuit, Maro verò exaltatior. Cùm is aliquando Ennium in manu haberet, rogaretúrque quidnam faceret; reſpondit, ſe aurum colligere de ſtercore Ennii. Habet enim poëta ille egregias ſententias ſub verbis non multùm ornatis. Interroganti Auguſto, quo pacto civitas feliciter gubernaretur: Si prudentiores, inquit, temonem tenuerint, & boni malis præponantur: itaque optimi ſuos habeant honores, nulli tamen aliorum injuſti quidquam fiat. At Mecænas: Quid, inquit, Virgili, ſatietatem homini non affert? omnium rerum, reſpondit, aut ſimilitudo aut multitudo ſtomachum facit, præter intelligere. Idem interrogavit: Quo pacto quis altam felicémque fortunam ſervare poteſt? Cui Maro: Si, quantùm honore ac divitiis aliis præſtantior ſit, tantâ liberalitate & juſtitiâ alios ſuperare nitatur. Solitus erat dicere, nullam virtutem commodiorem homini eſſe patientiâ: ac nullam aſperam adeò eſſe fortunam, quam prudenter patiendo vir fortis non vincat. Quam ſententiam in quinto Æneidos inſeruit:

Nate deâ, quò fata trahunt retrahúntque, ſequamur:
Quidquid erit, ſuperanda omnis fortuna ferendo eſt.

Cùm quidam ejus amicus, Cornificii in eum maledi-

ſta & inimicitias ſibi enarraret: Quam putas, inquit, eſſe hujuſce malevolentiæ cauſam? Nam neque unquam Cornificium offendi, & eum amo. An, inquit, Heſiodi ſententiæ non meminiſti, ubi ait, Architectum architecto invidere, & poëtam poëtæ: De malis, inquit, Græcus ille intellexit: nam boni eruditiores amant. Sed magnâ cum laude & gloriâ vindictam in manu habeo. Majore enim curâ virtuti intendam: atque quò elegantior ego fiam, eò vehementiùs invidiâ rumpetur. Erat Auguſto familiaris Philiſtus quidam, orator, & poëſin mediocriter doctus, cui multiplex variúmque ingenium erat, quíque omnium omnia dicta reprehendere conabatur: non ut verum dignoſceret, quod Socrates facere conſuevit, ſed ut eruditior videretur. Hic Virgilium, ubicumque convenire dabatur, maledictis ſalibúſque vexabat. Quare ille ſæpe aut tacibundus diſcedebat, aut ſuffuſus pudore tacebat. Verùm, cùm Auguſto audiente elinguem illum diceret, & cauſam etiam ſuam, ſi linguam haberet, defendere nequire: Tace, inquit, rabula. Nam hæc mea taciturnitas defenſorem cauſarum mearum Auguſtum fecit & Mecænatem: & eâ tubâ, cùm volo, loquor, quæ ubique & diutiſſimè audietur. Tu loquacitate non modò aures hominum, ſed muros rumpis. Auguſtus vero Philiſtum gravi vultu increpavit. Tunc Maro, Si tempus, Cæſar, inquit, tacendi hic ſciret, rarò loqueretur. Tacendum enim ſemper eſt, niſi cùm taciturnitas tibi noceat, aut oratio aliis proſit. Nam qui contendit, & an contentionis finis utilis ſit, non novit, ſtultis illum annumerandum ſapientes putant. Poſteaquam Auguſtus ſummâ rerum omnium potitus eſt, venit in mentem, an conduceret tyrannidem omittere, & omnem poteſtatem annuis conſulibus, & ſenatui remp. reddere: in quâ re diverſæ ſententiæ conſultos habuit, Mecænatem & Agrippam. Agrippa enim utile ſibi fore, etiamſi honeſtum non eſſet, relinquere tyrannidem longâ oratione contendit: quod Mecænas de-

hortari magnopere conabatur. Quare Auguſti animus & hinc ferebatur & illinc. Erant enim diverſæ ſententiæ, variis rationibus firmatæ. Rogavit igitur Maronem, an conferat privato homini, ſe in ſuâ repub. tyrannum facere. Tum ille, Omnibus ferme, inquit, temp. aucupantibus moleſta ipſa tyrannis fuit, & civibus: quia neceſſe erat propter odia ſubditorum, aut eorum injuſtitiam, magnâ ſuſpicione magnóque timore vivere. Sed ſi cives juſtum aliquem ſcirent quem amarent plurimùm, civitati id utile eſſet, ſi in eo uno omnis poteſtas foret. Quare ſi juſtitiam, quod modò facis, omnibus in futurum nullâ hominum factâ compoſitione diſtribues; dominari te, & tibi conducet, & orbi. Benevolentiam enim omnium ita habes, ut deum te & adorent, & credant. Ejus ſententiam ſecutus Cæſar principatum tenuit. Audivit à Scitone præcepta Epicuri: cujus doctrinæ ſocium habuit Varium. Quamvìs diverſorum Philoſophorum opiniones libris ſuis inſeruiſſe de animo maximè videatur, ipſe tamen fuit Academicus: nam Platonis ſententias omnibus aliis prætulit.

Nunc quoniam de auctore ſummatim diximus, de ipſo jam carmine dicendum videtur: quod bifariàm tractari ſolet, hoc eſt, & ante opus, & in ipſo opere. Ante opus, titulus, cauſa, intentio. Titulus, in quo quæritur, cujus ſit. Cauſa, unde ortum ſit, & quare hoc potiſſimum ſibi ad ſcribendum poëta præſumſerit. Intentio, in quâ cognoſcitur quid efficere conetur poëta. In ipſo opere ſanè tria ſpectantur; numerus, ordo, explanatio. Quamvìs igitur multa ψευδεπιγραφῆ, id eſt, falsâ inſcriptione, ſub alieno nomine ſunt prolata, ut Thyeſtes tragœdia hujus poëtæ, quam Varius edidit pro ſuâ, & alia hujuſcemodi; tamen Bucolica liquidò Virgilii eſſe minimè dubitandum eſt: præſertim cùm ipſe poëta, tanquam hoc metuens, principium hujus operis & in principio Æneïdos & in alio carmine ſuum eſſe teſtatus ſit, dicens:

DE *VIRGILII* CARMINE.

Ille ego, qui quondam gracili modulatus avenâ, & reliqua, &c,

Carmina qui luſi paſtorum, audáxque juventâ,
Tityre, te patulæ cecini ſub tegmine fagi.

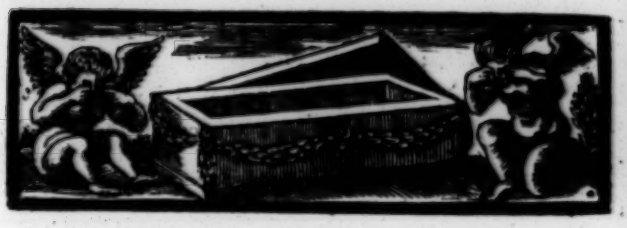
Bucolica autem & dici, & rectè appellari, vel hoc ſolum indicium ſuffecerit, quòd hôc eodem nomine apud Theocritum cenſeantur. Verùm ratio quoque demonſtranda eſt. Tria ſunt paſtorum genera, quæ dignitatem in Bucolicis habent: quorum qui minimi ſunt, ἀιπόλοι dicuntur à Græcis: iidem à nobis caprarii: paulò honoratiores, qui ποιμένες, id eſt, opiliones dicuntur: honeſtiſſimi, & maximi, βυκόλοι, quos bubulcos dicimus. Unde igitur magìs debuit paſtorali carmini nomen imponi, quàm ab eo gradu qui apud paſtores excellentiſſimus invenitur? Cauſa dupliciter inſpici ſolet: ab origine carminis, & à voluntate ſcribentis. Originem autem Bucolici carminis alii ob aliam cauſam ferunt. Sunt enim, qui à Lacedæmoniis paſtoribus Dianæ primum carmen hoc redditum dicant, cùm eidem Deæ, propter bellum, quod toti Græciæ illo tempore Perſæ inferebant, exhiberi per virgines de more ſacra non poſſent. Alii ab Oreſte circa Siciliam vago, id genus carminis Dianæ redditum loquuntur per ipſum atque paſtores: quo tempore de Scythiâ cum Pylade fugerat, ſurrepto numinis ſimulacro, & celato in faſce lignorum. Unde Faſcelidem Dianam perhibent nuncupatam: apud cujus aras Oreſtes per ſacerdotem ejuſdem numinis Iphigeniam ſororem ſuam à patricidio fuerat expiatus. Alii Apollini Nomio, paſtorali ſcilicet Deo, quâ tempeſtate Admeti boves paverat. Alii Libero, Nympharum ſcilicet, & Satyrorum, & id genus numinum principi, quibus placet ruſticum carmen. Alii Mercurio Daphnidis patri, paſtorum omnium principi, & apud Theocritum, & apud hunc ipſum poëtam. Alii in honorem Panos ſcribi putant peculiariter paſtoralis Dei, item Sileni, Sylvani, atque Faunorum. Quæ cùm omnia dicantur, illud erit probatiſſimum, Buco-

licum carmen originem ducere à priſcis temporibus, quibus vita paſtoralis exercita erat: & ideo velut aurei ſæculi ſpeciem in hujuſmodi perſonarum ſimplicitate cognoſci: & meritò Virgilium, proceſſurum ad alia carmina, non aliunde cœpiſſe, niſi ab eâ vitâ quæ prima in terris fuit. Nam poſtea rura culta, & ad poſtremum pro cultis & feracibus terris bella ſuſcepta: quod videtur Virgilius in ipſo ordine operum ſuorum voluiſſe monſtrare, cùm paſtores primò, deinde agricolas canit, & ad ultimum, bellatores. Reſtat, ut, quæ cauſa voluntatem attulerit poëtæ Bucolica potiſſimùm ſcribendi, conſideremus. Aut enim dulcedine carminis Theocriti & admiratione ejus illectus eſt: aut ordinem temporum eſt ſecutus erga vitam humanam, ut ſuprà diximus: aut tres modos elocutionum, quos χαρακτῆρας Græci vocant; ἰσχνὸν, qui tenuis, ἀδρὸν, qui validus, μέσον, qui moderatus intelligitur. Credibile erat Virgilium, qui in omni genere prævaluerit, Bucolica primùm, Georgica ſecundùm, Æneida tertiùm voluiſſe conſcribere. Aut ideo potiùs primò Bucolica ſcripſit, ut in ejuſmodi carmine, quod & paulò liberius, & magis validum, quàm cætera, eſt, facultatem haberet captandæ Cæſaris indulgentiæ, recuperandíque agri quem amiſerat. Ob hanc cauſam die tertio Iduum Martiarum C. Cæſare interfecto, cùm Auguſtum Cæſarem penè puerum veterani milites, non abnuente Senatu, ſibi ducem conſtituiſſent, exorto bello civili, Cremonenſes cum cæteris ejuſdem ſtudii, adverſarios Auguſti Cæſaris adjuverunt. Unde factum eſt, ut cùm victor Auguſtus in eorum agros veteranos deduci juſſiſſet, non ſufficiente agro Cremonenſium, Mantuani quoque, in quibus erat Virgilius, maximam partem ſuorum finium perdiderint, eò quòd vicini Cremonenſibus fuerant. Sed Virgilius Auguſti familiaritate ſuóque carmine fretus, centurioni Ario obſiſtere auſus eſt. Ille ſtatim, ut miles, ad gladium manum admovit. Cúmque ſe in fugam proripuiſſet poëta, non priùs perſequendi ſi-

nis fuit, quàm ſe in fluvium Virgilius conjeciſſet. Sed poſtea, Mecænate, & Pollione, & ipſo Auguſto faventibus, agros ſuos recepit. Intentio libri, quam σκοπὸν Græci vocant, imitatione Theocriti poëtæ conſtituitur, qui Siculus, & Syracuſanus fuit. Eſt intentio etiam in laudem Cæſaris, & principum cæterorum, per quos in ſedes ſuas rediit: unde, ut & delectationem & utilitatem finis contineret, ſecundùm præcepta cuncta confecit. Quæri ſolet, cur non plures quàm decem Eclogas conſcripſerit: quod nequaquam mirandum videbitur ei, qui conſideraverit ætatem ſcenarum paſtoralium, quæ ultra hunc numerum non poteſt proferri; præſertim cum ipſe poëta circumſpectior Theocrito, ut ipſa res indicat, videatur metuere, ne illa Ecloga quæ Pollio inſcribitur, minùs ruſtica videatur, cùm ipſam ſic præſtruat ipſe dicens, *Siceli-des Muſæ, paulò majora canamus*: & idem ſimiliter in aliis duabus facit. Illud tenendum eſſe prædicimus in Bucolicis Virgilli, neque nuſquam, neque ubique aliquid figuratè dici, hoc eſt, per allegoriam. Vix enim propter laudem Cæſaris & amiſſos agros hæc Virgilio conceduntur, cùm Theocritus, quem hic noſter toto ſtudio imitari conatur, ſimpliciter omnino conſcripſerit. Quod autem in ipſo carmine tractari ſolet, eſt numerus, ordo, explanatio. Numerus Eclogarum manifeſtus eſt. Nam decem ſunt: ex quibus propriè Bucolicæ VII eſſe creduntur: nam tres ultimæ propriè Bucolicæ dici non debent, Pollio ſcilicet, Silenus, & Gallus. Prima igitur continet conqueſtionem publicam, & privatam congratulationem de agro, & dicitur Tityrus. Secunda amorem pueri, & dicitur Alexis. Tertia certamen paſtorum, & dicitur Palæmon. Quarta genethliacum, & dicitur Pollio. Quinta epitaphium, & dicitur Daphnis. Sexta, metamorphoſin, & dicitur Varus, & Silenus. Septima, amores diverſorum ſexuum, & dicitur Corydon. Octava Pharmaceutria, & dicitur Damon. Nona continet poëtæ conqueſtionem de amiſſo agro,

& dicitur Mœris. Decima deſiderium Galli, & dicitur Gallus. Quod ad ordinem ſpectat, illud ſcire debemus, in primâ tantùm, & ultimâ Eclogâ poëtam voluiſſe ordinem ſervare: quoniam in alterâ principium conſtituit: ut in Georgicis ait, *Tityre te patulæ cecini ſub tegmine fagi.* In alterâ oſtendit finem: quippe qui dicat, *Extremum hunc, Arethuſa, mihi concede laborem.* Verùm, inter ipſas Eclogas, paſtoralem conſcriptúmque ordinem nullum eſſe certiſſimum eſt. Sed ſunt qui dicant, initium Bucolici carminis non *Tityre* eſſe; ſed, *Prima Syracuſio dignata eſt ludere verſu.* Supereſt explanatio: ad quam antequam veniamus, illud dixerim, tenue eſſe Bucolicum carmen, & uſque adeò ab heroico charactere diſtare, ut verſus quoque hujus carminis ſuas quaſdam cæſuras habeant, & ſuis legibus diſtinguantur. Nam cùm tribus probetur metrum, cæſurâ, ſcanſione, modificatione; non erit Bucolicus verſus, niſi in quo & pes primus partem orationis abſolverit: & tertius trochæus fuerit & cæſura, & quartus pes dactylus magìs quàm ſpondeus partem orationis terminaverit, quintus & ſextus pes ex integris dictionibus fuerit: quod Virgilius à Theocrito ſæpe ſervatum, victus operis difficultate, neglexit. In ſolo principio, incertum induſtriâ an caſu, has cæſuras ſervavit. Nam, *Tityre*, dactylus partem orationis abſolvit, *tu patu*, *la recu*, tertium Trochæum, quamvìs de compoſitâ dictione concluſit: *bans ſub* quartum ſpondeum pro dactylo. Cùm ſubjunxit, *tegmine fagi*, terminatis partibus orationis integrum comma perfecit: cujus rei diligentiam licet in Theocriti omnibus ferme verſibus admirari. Qui verò ſuprà dicta acri judicio diligentérque conſiderârit, facilè intelliget, quæ in Georgicis intentio, quíſque finis fuerit: nec minùs etiam in Æneide. Poëmatis ſtyli genera tria ſunt. Aut enim activum vel imitativum, quod Græci δραματικὸν appellant, in quo perſonæ loquentes introducuntur ſinè poëtæ interlocutione: ut ſunt tragœdiæ, & comœdiæ: δρᾶν enim

Græce agere dicitur: quo genere ſcripta eſt prima; *Tityre*, &, *Quò te Mœri pedes*. Aut enarrativum, quod Græci διηγηματικὸν appellant: in quo poëta ipſe loquitur ſinè interpoſitione perſonæ, ut tres primi Georgicôn libri, item Lucretii carmina. Aut commune, vel mixtum, quod Græci μικτὸν appellant: ubi & poëta ipſe loquitur, & introductæ perſonæ: ut eſt Virgilii Æneis.



Ex Editione VIRGIL. 1472.

GALLI CORNELII AD OCT.

DE MORTE VIRGILII.

TEMPORIBUS lætis triſtamur, maxime Cæſar,
Hôc uno amiſſo, quem gemo, Virgilium.
Qui vetuit relegi, ſi tu patiare, libellos,
In quibus Æneam cõndidit ore ſacro.
Roma rogat, precibúſque * iddem tibi ſupplicat orbis,
Ne pereant flammis tot monumenta ducum.
Atque iterum Trojam, ſed major, flamma cremabit.
Fac laudes Italûm, fac tua facta legi.
Æneidémque ſuam fac major nuncius ornet.
Plus fatis poſſunt Cæſaris ora Dei.

* Sic in vetuſtâ illâ Editione.

OCT. AU. CÆ. RES.

ERGONE ſuprèmis potuit vox improba verbis
Tam dirum mandare nefas? ergo ibit in ignes,
Magnáque doctiloqui morietur Muſa Maronis?
Ah ſcelus indignum! ſolvetur litera dives?
Et poterunt ſpectare oculi? nec parcet honori
Flamma ſuo? ductúmque operi ſervabit amorem?
Pulcher Apollo, veta. Muſæ, prohibete, Latinæ.
Liber, & alma Ceres, ſuccurrite. veſter in armis
Miles erat: veſter docilis per rura colonus.
Nam docuit, quid Ver ageret, quid cogeret Æſtas:
Quid pater Autumnus, quid Bruma noviſſima ferret.
Arbuta formavit: ſociavit vitibus ulmos:
Curavit pecudes: apibus ſua caſtra dicavit.
Hæc dedit, * ut perimant ipſum: ſi dicere fas eſt.
Sed legum eſt ſervanda fides. ſuprema voluntas
Quod mandat, fieríque jubet, parere neceſſe eſt.
Frangatur potiùs legum veneranda poteſtas,
Quàm tot congeſtas noctéſque diéſque laboris
Hauſerit una dies, ſupremáque verba parentis,
‡ Amittat vigilâſſe ſuum. ſi fortè ſuperbus
Erravit in morte † piger: ſi lingua locuta eſt
Neſcio quid titubante animo, non ſponte, ſed alris
Expugnata malis, odio languoris iniqui:

* *al.* ut pereant? ipſum
‡ *al.* Amittant
† *al.* dolor

Si mens cæca fuit: iterum ſentire ruinas
Troja ſuas, iterum cogetur reddere voces?
Ardebit miſeræ poſt vulnera vulnus Eliſæ?
Tam ſacrum ſolvetur opus? tot bella, tot enſes
In cineres dabit hora nocens, & fervidus error?
Huc huc, Pierides, date flumina cuncta: § *ſapores*
Expirent in ignes. vivat Maro † ductus ubique;
Ingratúſque ſui: ſtudiorúmque invidus orbi,
Et factus poſt fata nitens: quod juſſerat ille,
Sit vetuiſſe meum. * ſatìs eſt poſt tempora vitæ.
Imò ſit æternus, totâ reſonante Camœnâ.
Carmen & in populo & Divi ſub numine nomen
Laudetur, vigeat, placeat, relegatur, ametur.

§ Hæc mihi valde videntur depravata.
† doctus
* ſacer eſt poſt tempora vitæ.





P. VIRGILII MARONIS

BUCOLICA.

ECLOGA I. TITYRUS.

MELIBOEUS, TITYRUS.

MEL.

TItyre, tu patulæ recubans ſub tegmine fagi
Sylveſtrem tenui Muſam meditaris avenâ:
Nos patriæ fines, & dulcia linquimus arva;
Nos patriam fugimus: tu, Tityre, lentus in umbrâ
Formoſam reſonare doces Amaryllida ſylvas.
TIT. O Meliboee, Deus nobis hæc otia fecit.
Namque erit ille mihi ſemper deus: illius aram
Sæpe tener noſtris ab ovilibus imbuet agnus.
Ille meas errare boves, ut cernis, & ipſum
Ludere, quæ vellem, calamo permiſit agreſti.
MEL. Non equidem invideo: miror magis. undique totis
Uſque adeò turbatur agris. en ipſe capellas
Protenus æger ago: hanc etiam vix, Tityre, duco.
Hìc inter denſas corylos modò namque gemellos,
Spem gregis, ah ſilice in nudâ connixa reliquit.
Sæpe malum hoc nobis, ſi mens non læva fuiſſet,

De cœlo tactas memini prædicere quercus:
[Sæpe siniſtra cavâ prædixit ab ilice cornix.]
Sed tamen, iſte deus qui ſit, da, Tityre, nobis.
TIT. Urbem, quam dicunt Romam, Melibœe, putavi
Stultus ego huic noſtræ ſimilem, quò ſæpe ſolemus
Paſtores ovium teneros depellere fœtus.
Sic canibus catulos ſimiles, ſic matribus hœdos
Nôram: ſic parvis componere magna ſolebam.
Verùm hæc tantùm alias inter caput extulit urbes,
Quantùm lenta ſolent inter viburna cupreſſi.
MEL. Et quæ tanta fuit Romam tibi cauſa videndi?
TIT. Libertas: quæ ſera tamen reſpexit inertem;
Candidior poſtquam tondenti barba cadebat;
Reſpexit tamen, & longo pòſt tempore venit,
Poſtquam nos Amaryllis habet, Galatea reliquit.
Namque (fatebor enim) dum me Galatea tenebat,
Nec ſpes libertatis erat, nec cura peculî.
Quamvìs multa meis exiret victima ſeptis,
Pinguis & ingratæ premeretur caſeus urbi,
Non umquam gravis ære domum mihi dextra redibat.
MEL. Mirabar, quid mœſta deos, Amaryllì, vocares:
Cui pendere ſuâ patereris in arbore poma.
Tityrus hinc aberat. ipſæ te, Tityre, pinus,
Ipſi te fontes, ipſa hæc arbuſta vocabant.
TIT. Quid facerem? neque ſervitio me exire licebat,
Nec tam præſentes alibi cognoſcere divos.
Hìc illum vidi juvenem, Melibœe, quotannis
Bis ſenos cui noſtra dies altaria fumant.
Hìc mihi reſponſum primus dedit ille petenti:
Paſcite, ut antè, boves, pueri: ſubmittite tauros.
MEL. Fortunate ſenex, ergo tua rura manebunt!
Et tibi magna ſatìs: quamvìs lapis omnia nudus,
Limoſóque palus obducat paſcua junco:
Non inſueta graves tentabunt pabula fœtas:
Nec mala vicini pecoris contagia lædent.
Fortunate ſenex, hìc inter flumina nota,
Et fontes ſacros, frigus captabis opacum.
Hinc tibi, quæ ſemper vicino ab limite ſepes,

Hyblæis apibus florem depaſta ſaliēti,
Sæpe levi ſomnum ſuadebit inire ſuſurro.
Hinc altâ ſub rupe canet frondator ad auras.
Nec tamen interea raucæ, tua cura, palumbes,
Nec gemere aëriâ ceſſabit turtur ab ulmo.

TIT. Antè leves ergo paſcentur in æthere cervi,
Et freta deſtituent nudos in litore piſces;
Antè, pererratis amborum finibus exul,
Aut Ararim Parthus bibet, aut Germania Tigrim,
Quàm noſtro illius labatur pectore vultus.

MEL. At nos hinc alii ſitientes ibimus Afros:
Pars Scythiam, & rapidum Cretæ veniemus Oaxem,
Et penitus toto diviſos orbe Britannos.
En unquam patrios longo pòſt tempore fines,
Pauperis & tuguri congeſtum ceſpite culmen,
Poſt aliquot mea regna videns mirabor ariſtas?
Impius hæc tam culta novalia miles habebit?
Barbarus has ſegetes? en quò diſcordia cives
Perduxit miſeros! en queis conſevimus agros!
Inſere nunc, Melibœe, pyros; pone ordine vites.
Ite meæ, felix quondam pecus, ite capellæ.
Non ego vos poſthac, viridi projectus in antro,
Dumoſâ pendere procul de rupe videbo.
Carmina nulla canam. non, me paſcente, capellæ,
Florentem cytiſum, & ſalices carpetis amaras.

TIT. Hìc tamen hanc mecum poteris requieſcere noctem
Fronde ſuper viridi. ſunt nobis mitia poma,
Caſtaneæ molles, & preſſi copia lactis.
Et jam ſumma procul villarum culmina fumant,
Majoréſque cadunt altis de montibus umbræ.

ECLOGA II. ALEXIS.

FORMOSUM paſtor Corydon ardebat Alexim,
Delicias domini: nec, quid ſperaret, habebat.
Tantùm inter denſas umbroſa cacumina fagos
Aſſiduè veniebat. ibi hæc incondita ſolus
Montibus & ſylvis ſtudio jactabat inani.
O crudelis Alexi, nihil mea carmina curas:

Nil noſtrî miſerere. mori me denique coges.
Nunc etiam pecudes umbras & frigora captant:
Nunc virides etiam occultant ſpineta lacertos:
Theſtylis & rapido feſſis meſſoribus æſtu
Allia ſerpyllúmque herbas contundit olentes,
At mecum raucis, tua dum veſtigia luſtro,
Sole ſub ardenti reſonant arbuſta cicadis.
Nonne fuit ſatius, triſtes Amaryllidis iras
Atque ſuperba pati faſtidia? nonne Menalcan?
Quamvìs ille niger, quamvìs tu candidus eſſes.
O formoſe puer, nimiùm ne crede colori.
Alba liguſtra cadunt, vaccinia nigra leguntur.
Deſpectus tibi ſum, nec qui ſim quæris, Alexi:
Quàm dives pecoris nivei, quàm lactis abundans.
Mille meæ Siculis errant in montibus agnæ.
Lac mihi non æſtate novum, non frigore defit.
Canto, quæ ſolitus, ſi quando armenta vocabat,
Amphion Dircæus in Actæo Aracyntho.
Nec ſum adeò informis: nuper me in litore vidi,
Cùm placidum ventis ſtaret mare. non ego Daphnim
Judice te metuam, ſi nunquam fallat imago.
O tantùm libeat mecum tibi ſordida rura,
Atque humiles habitare caſas, & figere cervos,
Hœdorúmque gregem viridi compellere hibiſco!
Mecum unà in ſylvis imitabere Pana canendo.
Pan primus calamos cerâ conjungere plures
Inſtituit: Pan curat oves, oviúmque magiſtros.
Nec te pœniteat calamo triviſſe labellum.
Hæc eadem ut ſciret, quid non faciebat Amyntas?
Eſt mihi diſparibus ſeptem compacta cicutis
Fiſtula, Damœtas dono mihi quam dedit olim,
Et dixit moriens: Te nunc habet iſta ſecundum.
Dixit Damœtas: invidit ſtultus Amyntas.
Præterea duo, nec tutâ mihi valle reperti
Capreoli, ſparſis etiam nunc pellibus albo.
Bina die ſiccant ovis ubera: quos tibi ſervo.
Jam pridem à me illos abducere Theſtylis orat:
Et faciet; quoniam ſordent tibi munera noſtra.

Huc ades, ô formoſe puer. tibi lilia plenis
Ecce ferunt nymphæ calathis: tibi candida Naïs
Pallentes violas & ſumma papavera carpens,
Narciſſum & florem jungit bene olentis anethi.
Tum, caſiâ atque aliis intexens ſuavibus herbis,
Mollia luteolâ pingit vaccinia calthâ.
Ipſe ego cana legam tenerâ lanugine mala,
Caſtaneaſque nuces, mea quas Amaryllis amabat.
Addam cerea pruna: honos erit huic quoque pomo.
Et vos, ô lauri, carpam, & te, proxima myrte:
Sic poſitæ quoniam ſuaves miſcetis odores.
Ruſticus es, Corydon. nec munera curat Alexis:
Nec, ſi muneribus certes, concedat Iolas.
Eheu, quid volui miſero mihi? floribus auſtrum
Perditus, & liquidis immiſi fontibus apros.
Quem fugis, ah demens? habitârunt Dî quoque ſylvas,
Dardaniúſque Paris. Pallas, quas condidit, arces
Ipſa colat. nobis placeant ante omnia ſylvæ.
Torva leæna lupum ſequitur, lupus ipſe capellam;
Florentem cytiſum ſequitur laſciva capella:
Te Corydon, ô Alexi. trahit ſua quemque voluptas.
Aſpice; aratra jugo referunt ſuſpenſa juvenci,
Et ſol creſcentes decedens duplicat umbras:
Me tamen urit amor. quis enim modus adſit amori?
Ah Corydon, Corydon, quæ te dementia cepit!
Semiputata tibi frondoſâ vitis in ulmo eſt.
Quin tu aliquid ſaltem, potiùs quorum indiget uſus,
Viminibus mollíque paras detexere junco?
Invenies alium, ſi te hic faſtidit, Alexim.

ECLOGA III. PALÆMON.

MENALCAS, DAMŒTAS, PALÆMON.

M. DIC mihi, Damœta, cujum pecus? an Meliboei?
D. Non: verùm Ægonis. nuper mihi tradidit Æ-
M. Infelix ô ſemper oves pecus! ipſe Neæram [gon.
Dum fovet, ac, ne me ſibi præferat illa, veretur,
Hic alienus oves cuſtos bis mulget in horâ:

Et ſuccus pecori, & lac ſubducitur agnis.
D. Parciùs iſta viris tamen objicienda memento.
Novimus & qui te, tranſversà tuentibus hircis,
Et quo, ſed faciles Nymphæ riſere, ſacello.
M. Tum, credo, cùm me arbuſtum videre Myconis,
Atque malâ vites incidere falce novellas.
D. Aut hìc ad veteres fagos, cùm Daphnidis arcum
Fregiſti & calamos: quæ tu, perverſe Menalca,
Et cùm vidiſti puero donata, dolebas,
Et, ſi non aliquà nocuiſſes, mortuus eſſes.
M. Quid domini faciant, audent cùm talia fures?
Non ego te vidi Damonis, peſſime, caprum
Excipere inſidiis, multùm latrante Lyciſcâ?
Et cùm clamarem; Quò nunc ſe proripit ille?
Tityre, coge pecus: tu poſt carecta latebas.
D. An mihi cantando victus non redderet ille,
Quem mea carminibus meruiſſet fiſtula, caprum?
Si neſcis, meus ille caper fuit; & mihi Damon
Ipſe fatebatur: ſed reddere poſſe negabat.
M. Cantando tu illum? aut unquam tibi fiſtula cerâ
Juncta fuit? non tu in triviis, indocte, ſolebas
Stridenti miſerum ſtipulâ diſperdere carmen?
D. Vis ergo inter nos, quid poſſit uterque, viciſſim
Experiamur? ego hanc vitulam, ne fortè recuſes,
Bis venit ad mulctram, binos alit ubere fœtus,
Depono: tu dic, mecum quo pignore certes.
M. De grege non auſim quicquam deponere tecum.
Eſt mihi namque domi pater, eſt injuſta noverca:
Bíſque die numerant ambo pecus, alter & hœdos.
Verùm id, quod multo túte ipſe fatebere majus,
Inſanire libet quoniam tibi, pocula ponam
Fagina, cælatum divini opus Alcimedontis:
Lenta quibus torno facili ſuperaddita vitis
Diffuſos hederâ veſtit pallente corymbos.
In medio duo ſigna, Conon: & quis fuit alter,
Deſcripſit radio totum qui gentibus orbem?
Tempora quæ meſſor, quæ curvus arator haberet.
Necdum illis labra admovi, ſed condita ſervo.

D. Et nobis idem Alcimedon duo pocula fecit:
Et molli circùm eſt anſas amplexus acantho:
Orpheáque in medio poſuit, ſylváſque ſequentes.
Necdum illis labra admovi, ſed condita ſervo.
Si ad vitulam ſpectas, nihil eſt quòd pocula laudes.

M. Nunquam hodie effugies. veniam, quocumq; vocáris.
Audiat hæc tantùm vel qui venit, ecce, Palæmon:
Efficiam, poſthac ne quemquam voce laceſſas.

D. Quin age, ſi quid habes; in me mora non erit ulla:
Nec quemquam fugio. tantùm, vicine Palæmon,
Senſibus hæc imis (res eſt non parva) reponas.

P. Dicite: quandoquidem in molli conſedimus herbâ.
Et nunc omnis ager, nunc omnis parturit arbos:
Nunc frondent ſylvæ, nunc formoſiſſimus annus.
Incipe, Damœta: tu deinde ſequere, Menalca.
Alternis dicetis: amant alterna Camœnæ.

D. Ab Jove principium Muſæ: Jovis omnia plena:
Ille colit terras, illi mea carmina curæ.

M. Et me Phœbus amat: Phœbo ſua ſemper apud me
Munera ſunt lauri, & ſuave rubens hyacinthus.

D. Malo me Galatea petit laſciva puella;
Et fugit ad ſalices, & ſe cupit antè videri.

M. At mihi ſeſe offert ultro meus ignis Amyntas:
Notior ut jam ſit canibus non Delia noſtris.

D. Parta meæ Veneri ſunt munera: namque notavi
Ipſe locum, aëriæ quò congeſſere palumbes.

M. Quod potui, puero ſylveſtri ex arbore lecta
Aurea mala decem miſi: cras altera mittam.

D. O quoties, & quæ nobis Galatea locuta eſt!
Partem aliquam, venti, divûm referatis ad aures.

M. Quid prodeſt, quòd me ipſe animo non ſpernis,
Si, dum tu ſectaris apros, ego retia ſervo? [Amynta,

D. Phyllida mitte mihi: meus eſt natalis, Iola:
Cùm faciam vitulâ pro frugibus, ipſe venito.

M. Phyllida amo ante alias: nam me diſcedere flevit:
Et, Longum formoſe vale, vale, inquit, Iola.

D. Triſte lupus ſtabulis, maturis frugibus imbres,
Arboribus venti, nobis Amaryllidis iræ,

M. Dulce ſatis humor, depulſis arbutus hœdis,
Lenta ſalix fœto pecori, mihi ſolus Amyntas.
D. Pollio amat noſtram, quamvis eſt ruſtica, Muſam:
Pierides, vitulam lectori paſcite veſtro.
M. Pollio & ipſe facit nova carmina. paſcite taurum,
Jam cornu petat, & pedibus qui ſpargat arenam.
D. Qui te, Pollio, amat, veniat, quò te quoque gaudet.
Mella fluant illi, ferat & rubus aſper amomum.
M. Qui Bavium non odit, amet tua carmina, Mævi:
Atque idem jungat vulpes, & mulgeat hircos.
D. Qui legitis flores, & humi naſcentia fraga,
Frigidus, ô pueri, fugite hinc, latet anguis in herbâ.
M. Parcite, oves, nimiùm procedere: non bene ripæ
Creditur. ipſe aries etiam nunc vellera ſiccat.
D. Tityre, paſcentes à flumine reice capellas:
Ipſe, ubi tempus erit, omnes in fonte lavabo.
M. Cogite oves, pueri: ſi lac præceperit æſtus,
Ut nuper, fruſtra preſſabimus ubera palmis.
D. Eheu, quàm pingui macer eſt mihi taurus in ervo!
Idem amor exitium pecori eſt pecoriſque magiſtro.
M. His certè neque amor cauſa eſt: vix oſſibus hærent.
Neſcio quis teneros oculus mihi faſcinat agnos.
D. Dic, quibus in terris, & eris mihi magnus Apollo,
Tres pateat cœli ſpatium non ampliùs ulnas.
M. Dic, quibus in terris inſcripti nomina regum
Naſcantur flores: & Phyllida ſolus habeto.
P. Non noſtrum inter vos tantas componere lites:
Et vitulâ tu dignus, & hic: & quiſquis amores
Aut metuet dulces, aut experietur amaros.
Claudite jam rivos, pueri. ſat prata biberunt.

ECLOGA IV. POLLIO.

SICELIDES Muſæ, paulò majora canamus.
Non omnes arbuſta juvant, humiléſque myricæ.
Si canimus ſylvas, ſylvæ ſint Conſule dignæ.
Ultima Cumæi venit jam carminis ætas:
Magnus ab integro ſæclorum naſcitur ordo.
Jam redit & Virgo, redeunt Saturnia regna:

Jam nova progenies cœlo demittitur alto.
Tu modò naſcenti puero, quo ferrea primùm
Deſinet, ac toto ſurget gens aurea mundo,
Caſta fave Lucina: tuus jam regnat Apollo.
Téque adeò decus hoc ævi, te Conſule, inibit,
Pollio: & incipient magni procedere menſes.
Te duce, ſiqua manent ſceleris veſtigia noſtri,
Irrita perpetuâ ſolvent formidine terras.
Ille deûm vitam accipiet, divíſque videbit
Permixtos heroas, & ipſe videbitur illis,
Pacatúmque reget patriis virtutibus orbem.
At tibi prima, puer, nullo munuſcula cultu
Errantes hederas paſſim cum baccare tellus,
Mixtáque ridenti colocaſia fundet acantho.
Ipſæ lacte domum referent diſtenta capellæ
Ubera: nec magnos metuent armenta leones.
Ipſa tibi blandos fundent cunabula flores.
Occidet & ſerpens, & fallax herba veneni
Occidet: Aſſyrium vulgò naſcetur amomum.
At ſimul heroum laudes & facta parentis
Jam legere, & quæ ſit, poteris cognoſcere, virtus:
Molli paulatim flaveſcet campus ariſtâ,
Incultíſque rubens pendebit ſentibus uva:
Et duræ quercus ſudabunt roſcida mella.
Panca tamen ſuberunt priſcæ veſtigia fraudis,
Quæ tentare Thetim ratibus, quæ cingere muris
Oppida, quæ jubeant telluri inſindere ſulcos.
Alter erit tum Tiphys, & altera quæ vehat Argo
Delectos heroas: erunt etiam altera bella,
Atque iterum ad Trojam magnus mittetur Achilles.
Hinc, ubi jam firmata virum te fecerit ætas,
Cedet & ipſe mari vector; nec nautica pinus
Mutabit merces: omnis feret omnia tellus.
Non raſtros patietur humus, non vinea falcem.
Robuſtus quoque jam tauris juga ſolvet arator.
Nec varios diſcet mentiri lana colores.
Ipſe ſed in pratis aries jam ſuavè rubenti
Murice, jam croceo mutabit vellera luto.

Sponte ſuâ ſandyx paſcentes veſtiet agnos.
Talia ſæcla, ſuis dixerunt, currite, fuſis
Concordes ſtabili fatorum numine Parcæ.
Aggredere ô magnos (aderit jam tempus) honores,
Cara deûm ſuboles, magnum Jovis incrementum.
Aſpice convexo nutantem pondere mundum,
Terráſque, tractúſque maris, cœlúmque profundum:
Aſpice, venturo lætentur ut omnia ſæclo.
O mihi tam longæ maneat pars ultima vitæ
Spiritus, & quantum ſat erit tua dicere facta!
Non me carminibus vincet nec Thracius Orpheus,
Nec Linus: huic mater quamvis, atque huic pater adſit:
Orphei Calliopea, Lino formoſus Apollo.
Pan etiam, Arcadiâ mecum ſi judice certet,
Pan etiam Arcadiâ dicat ſe judice victum.
Incipe, parve puer, riſu cognoſcere matrem:
Matri longa decem tulerunt faſtidia menſes.
Incipe, parve puer: cui non riſere parentes,
Nec deus hunc menſâ, dea nec dignata cubili eſt.

ECLOGA V. DAPHNIS.

MENALCAS, MOPSUS.

ME. CUR non, Mopſe, boni quoniam convenimus ambo,
Tu calamos inflare leves, ego dicere verſus,
Hìc corylis mixtas inter conſedimus ulmos?
MO. Tu major. tibi me eſt æquum parere, Menalca:
Sive ſub incertas Zephyris motantibus umbras,
Sive antro potiùs ſuccedimus. aſpice, ut antrum
Sylveſtris raris ſparſit labruſca racemis.
ME. Montibus in noſtris ſolus tibi certet Amyntas.
MO. Quid ſi idem certet Phœbum ſuperare canendo?
ME. Incipe, Mopſe, prior; ſi quos aut Phyllidis ignes,
Aut Alconis habes laudes, aut jurgia Codri.
Incipe: paſcentes ſervabit Tityrus hœdos.
MO. Imò hæc, in viridi nuper quæ cortice fagi
Carmina deſcripſi, & modulans alterna notavi,
Experiar: tu deinde jubeto certet Amyntas.

ME. Lenta ſalix quantùm pallenti cedit olivæ,
Puniceis humilis quantùm ſaliunca roſetis:
Judicio noſtro tantùm tibi cedit Amyntas.
MO. Sed tu deſine plura, puer: ſucceſſimus antro.
Exſtinctum nymphæ crudeli funere Daphnim
Flebant: vos coryli teſtes, & flumina nymphis:
Cùm, complexa ſui corpus miſerabile gnati,
Atque deos atque aſtra vocat crudelia mater.
Non ulli paſtos illis egere diebus
Frigida, Daphni, boves ad flumina: nulla neque amnem
Libavit quadrupes, nec graminis attigit herbam.
Daphni, tuum Pœnos etiam ingemuiſſe leones
Interitum montéſque feri ſylvæque loquuntur.
Daphnis & Armenias curru ſubjungere tigres
Inſtituit, Daphnis thiaſos inducere Baccho,
Et foliis lentas intexere mollibus haſtas.
Vitis ut arboribus decori eſt, ut vitibus uvæ,
Ut gregibus tauri, ſegetes ut pinguibus arvis;
Tu decus omne tuis. poſtquam te fata tulerunt,
Ipſa Pales agros, atque ipſe reliquit Apollo.
Grandia ſæpe quibus mandavimus hordea ſulcis,
Infelix lolium, & ſteriles naſcuntur avenæ.
Pro molli violâ, pro purpureo narciſſo,
Carduus & ſpinis ſurgit paliurus acutis.
Spargite humum foliis, inducite fontibus umbras,
Paſtores: mandat fieri ſibi talia Daphnis.
Et tumulum facite, & tumulo ſuperaddite carmen:
Daphnis ego in ſylvis, hinc uſque ad ſidera notus,
Formoſi pecoris cuſtos, formoſior ipſe.
ME. Tale tuum carmen nobis, divine poëta,
Quale ſopor feſſis in gramine: quale per æſtum
Dulcis aquæ ſaliente ſitim reſtinguere rivo.
Nec calamis ſolùm æquiparas, ſed voce magiſtrum.
Fortunate puer, tu nunc eris alter ab illo.
Nos tamen hæc quocumque modo tibi noſtra viciſſim
Dicemus; Daphnínque tuum tollemus ad aſtra:
Daphnin ad aſtra feremus. amavit nos quoq; Daphnis.
MO. An quicquam nobis tali ſit munere majus?

Et puer ipſe fuit cantari dignus: & iſta
Jam pridem Stimicon laudavit carmina nobis.
ME. Candidus inſuetum miratur limen Olympi,
Sub pedibúſque videt nubes & ſidera Daphnis.
Ergo alacres ſylvas, & cætera rura voluptas,
Panáque, paſtoréſque tenet, Dryadáſque puellas.
Nec lupus inſidias pecori, nec retia cervis
Ulla dolum meditantur. amat bonus otia Daphnis.
Ipſi lætitiâ voces ad ſidera jactant
Intonſi montes: ipſæ jam carmina rupes,
Ipſa ſonant arbuſta: Deus, deus ille, Menalca.
Sis bonus ô felíxque tuis! en quatuor aras.
Ecce duas tibi, Daphni; duo altaria Phœbo;
Pocula bina novo ſpumantia lacte quotannis,
Crateráſque duo ſtatuam tibi pinguis olivi:
Et multo in primis hilarans convivia Baccho,
Ante focum, ſi frigus erit, ſi meſſis, in umbrâ,
Vina novum fundam calathis Ariuſia nectar.
Cantabunt mihi Damœtas & Lyctius Ægon:
Saltantes Satyros imitabitur Alphesiboeus.
Hæc tibi ſemper erunt, & cùm ſolemnia vota
Reddemus nymphis, & cùm luſtrabimus agros.
Dum juga montis aper, fluvios dum piſcis amabit,
Dúmque thymo paſcentur apes, dum rore cicadæ,
Semper honos, nomenque tuum, laudeſque manebunt.
Ut Baccho Cereíque, tibi ſic vota quotannis
Agricolæ facient: damnabis tu quoque votis.
MO. Quæ tibi, quæ tali reddam pro carmine dona?
Nam neque me tantùm venientis ſibilus auſtri,
Nec percuſſa juvant fluctu tam litora, nec quæ
Saxoſas inter decurrunt flumina valles.
ME. Hâc te nos fragili donabimus antè cicutâ.
Hæc nos, Formoſum Corydon ardebat Alexim:
Hæc eadem docuit, Cujum pecus? an Meliboei?
MO. At tu ſume pedum, quod me cùm ſæpe rogaret,
Non tulit Antigenes, (& erat tum dignus amari)
Formoſum paribus nodis atque ære, Menalca.

ECLOGA VI. SILENUS.

PRIMA Syracoſio dignata eſt ludere verſu,
Noſtra nec erubuit ſylvas habitare Thalia.
Cùm canerem reges & prœlia, Cynthius aurem
Vellit, & admonuit: Paſtorem, Tityre, pingues
Paſcere oportet oves, deductum dicere carmen.
Nunc ego (namque ſuperè tibi erunt, qui dicere laudes,
Vare, tuas cupiant, & triſtia condere bella)
Agreſtem tenui meditabor arundine Muſam.
Non injuſſa cano. ſi quis tamen hæc quoque, ſi quis
Captus amore leget; te noſtræ, Vare, myricæ,
Te nemus omne canet. nec Phœbo gratior ulla eſt,
Quàm ſibi quæ Vari præſcripſit pagina nomen.
Pergite, Pierides. Chromis & Mnaſylus in antro
Silenum pueri ſomno videre jacentem,
Inflatum heſterno venas, ut ſemper, Iaccho.
Serta procul tantùm capiti delapſa jacebant:
Et gravis attritâ pendebat cantharus ansâ.
Aggreſſi (nam ſæpe ſenex ſpe carminis ambo
Luſerat) injiciunt ipſis ex vincula ſertis.
Addit ſe ſociam, timidiſque ſupervenit Ægle:
Ægle Naïadum pulcherrima, jámque videnti
Sanguineis frontem moris & tempora pingit.
Ille dolum ridens, Quò vincula nectitis? inquit.
Solvite me, pueri. ſatis eſt potuiſſe videri.
Carmina quæ vultis, cognoſcite: carmina vobis;
Huic aliud mercedis erit. ſimul incipit ipſe.
Tum verò in numerum Faunóſque ferâſque videres
Ludere, tum rigidas motare cacumina quercus.
Nec tantùm Phœbo gaudet Parnaſſia rupes:
Nec tantùm Rhodope mirantur & Iſmarus Orphea.
Namque canebat, uti magnum per inane coacta
Semina terrarúmque, animæque, marisque fuiſſent,
Et liquidi ſimul ignis: ut his exordia primis
Omnia, & ipſe tener mundi concreverit orbis.
Tum durare ſolum, & diſcludere Nerea ponto
Cœperit, & rerum paulatim ſumere formas.

Jámque novum ut terræ ſtupeant luceſcere ſolem,
Altiùs atque cadant ſubmotis nubibus imbres:
Incipiant ſylvæ cùm primùm ſurgere, cúmque
Rara per ignotos errent animalia montes.
Hinc lapides Pyrrhæ jactos, Saturnia regna,
Caucaſiáſque refert volucres, furtúmque Promethei.
His adjungit, Hylan nautæ quo fonte relictum
Clamâſſent: ut litus, Hyla, Hyla, omne ſonaret.
Et fortunatam, ſi numquam armenta fuiſſent,
Paſiphaën nivei ſolatur amore juvenci.
Ah, virgo infelix, quæ te dementia cepit?
Prœtides implêrunt falſis mugitibus agros:
At non tam turpes pecudum tamen ulla ſecuta eſt
Concubitus, quamvis collo timuiſſet aratrum,
Et ſæpe in lævi quæſiſſet cornua fronte.
Ah, virgo infelix, tu tunc in montibus erras!
Ille, latus niveum molli fultus hyacintho,
Ilice ſub nigrâ pallentes ruminat herbas, [phæ;
Aut aliquam in magno ſequitur grege. claudite nym-
Dictææ nymphæ, nemorum jam claudite ſaltus:
Si quâ fortè ferant oculis ſeſe obvia noſtris
Errabunda bovis veſtigia. forſitan illum
Aut herbâ captum viridi, aut armenta ſecutum,
Perducant aliquæ ſtabula ad Gortynia vaccæ.
Tum canit Heſperidum miratam mala puellam:
Tum Phaëthontiadas muſco circumdat amaræ
Corticis, atque ſolo proceras erigit alnos.
Tum canit, errantem Permeſſi ad flumina Gallum
Aonas in montes ut duxerit una ſororum;
Utque viro Phœbi chorus adſurrexerit omnis;
Ut Linus hæc illi divino carmine paſtor,
Floribus atque apio crines ornatus amaro,
Dixerit, Hos tibi dant calamos, (en accipe) Muſæ,
Aſcræo quos antè ſeni: quibus ille ſolebat
Cantando rigidas deducere montibus ornos.
His tibi Grynæi nemoris dicatur origo:
Nequis ſit lucus, quo ſe plùs jactet Apollo.
Quid loquar aut Scyllam Niſi, quam fama ſecuta eſt,

Candida ſuccinctam latrantibus inguina monſtris
Dulichias vexâſſe rates, & gurgite in alto
Ah timidos nautas canibus lacerâſſe marinis?
Aut ut mutatos Terei narraverit artus?
Quas illi Philomela dapes, quæ dona parârit?
Quo curſu deſerta petiverit, & quibus antè
Infelix ſua tecta ſupervolitaverit alis?
Omnia quæ, Phœbo quondam meditante, beatus
Audiit Eurotas, juſſítque ediſcere lauros:
Ille canit; pulſæ referunt ad ſydera valles.
Cogere donec oves ſtabulis, numerúmque referre
Juſſit, & invito proceſſit veſper Olympo.

ECLOGA VII. MELIBOEUS.

MELIBOEUS, CORYDON, THYRSIS.

M. FORTE ſub argutâ conſederat ilice Daphnis,
Compulerántque greges Corydon & Thyrſis in unum;
Thyrſis oves, Corydon diſtentas lacte capellas.
Ambo florentes ætatibus, Arcades ambo,
Et cantare pares, & reſpondere parati.
Hìc mihi, dum teneras defendo à frigore myrtos,
Vir gregis ipſe caper deerraverat. atque ego Daphnim
Aſpicio: ille ubi me contrà videt; ocyùs, inquit,
Huc ades, ô Meliboce: caper tibi ſalvus & hœdi.
Et, ſi quid ceſſare potes, requieſce ſub umbrâ.
Huc ipſi potum venient per prata juvenci:
Hìc virides tenerâ prætexit arundine ripas
Mincius, éque ſacrâ reſonant examina quercu.
Quid facerem? neq; ego Alcippen, nec Phyllida habebam,
Depulſos à lacte domi quæ clauderet agnos:
Et certamen erat, Corydon cum Thyrſide, magnum.
Poſthabui tamen illorum mea ſeria ludo.
Alternis igitur contendere verſibus ambo
Cœpere: alternos Muſæ meminiſſe volebant.
Hos Corydon, illos referebat in ordine Thyrſis.

C. Nymphæ, noſter amor, Libethrides, aut mihi carmen,
Quale meo Codro, concedite: proxima Phœbi

Verſibus ille facit. aut, ſi non poſſumus omnes,
Hìc arguta ſacrâ pendebit fiſtula pinu.
T. Paſtores, hederâ creſcentem ornate poëtam,
Arcades, invidiâ rumpantur ut ilia Codro.
Aut ſi ultra placitum laudârit, baccare frontem
Cingite, ne vati noceat mala lingua futuro.
C. Setoſi caput hoc apri tibi, Delia, parvus
Et ramoſa Mycon vivacis cornua cervi.
Si proprium hoc fuerit, lævi de marmore tota
Puniceo ſtabis ſuras evincta cothurno.
T. Sinum lactis, & hæc te liba, Priape, quotannis
Expectare ſat eſt: cuſtos es pauperis horti.
Nunc te marmoreum pro tempore fecimus: at tu,
Si fœtura gregem ſuppleverit, aureus eſto.
C. Nerine Galatea, thymo mihi dulcior Hyblæ,
Candidior cycnis, hederâ formoſior albâ:
Cùm primùm paſti repetent præſepia tauri,
Siqua tui Corydonis habet te cura, veniro.
T. Imò ego Sardois videar tibi amarior herbis,
Horridior ruſco, projectâ vilior algâ;
Si mihi non hæc lux toto jam longior anno eſt.
Ite domum paſti, ſi quis pudor, ite juvenci.
C. Muſcoſi fontes, & ſomno mollior herba,
Et quæ vos rarâ viridis tegit arbutus umbrâ,
Solſtitium pecori defendite. jam venit æſtas
Torrida: jam læto turgent in palmite gemmæ.
T. Hìc focus, & tædæ pingues, hìc plurimus ignis
Semper, & aſſiduâ poſtes fuligine nigri.
Hìc tantùm Boreæ curamus frigora, quantùm
Aut numerum lupus, aut torrentia flumina ripas.
C. Stant & juniperi, & caſtaneæ hirſutæ:
Strata jacent paſſim ſua quæque ſub arbore poma.
Omnia nunc rident. at ſi formoſus Alexis
Montibus his abeat, videas & flumina ſicca.
T. Aret ager: vitio moriens ſitit aëris herba:
Liber pampineas invidit collibus umbras.
Phyllidis adventu noſtræ nemus omne virebit:
Jupiter & læto deſcendet plurimus imbri.

C. Populus Alcidæ gratiſſima, vitis Iaccho,
Formoſæ myrtus Veneri, ſua laurea Phœbo.
Phyllis amat corylos. illas dum Phyllis amabit,
Nec myrtus vincet corylos, nec laurea Phœbi.
T. Fraxinus in ſylvis pulcherrima, pinus in hortis,
Populus in fluviis, abies in montibus altis.
Sæpius at ſi me, Lycida formoſe, reviſas,
Fraxinus in ſylvis cedat tibi, pinus in hortis.
M. Hæc memini, & victum frustra contendere Thyrſin.
Ex illo Corydon, Corydon eſt tempore nobis.

ECLOGA VIII. PHARMACEUTRIA.

DAMON, ALPHESIBOEUS.

PASTORUM Muſam Damonis & Alphesiboei,
Immemor herbarum quos eſt mirata juvenca
Certantes, quorum ſtupefactæ carmine lynces;
Et mutata ſuos requiêrunt flumina curſus:
Damonis Muſam dicemus & Alphesiboei.
Tu mihi, ſeu magni ſuperas jam ſaxa Timavi,
Sive oram Illyrici legis æquoris: en erit unquam
Ille dies, mihi cùm liceat tua dicere facta!
En erit, ut liceat totum mihi ferre per orbem
Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno!
A te principium: tibi deſinet. accipe juſſis
Carmina cœpta tuis: atque hanc ſine tempora circùm
Inter victrices hederam tibi ſerpere lauros.
Frigida vix cœlo noctis decesſerat umbra,
Cùm ros in tenerâ pecori gratiſſimus herbâ:
Incumbens tereti Damon ſic cœpit olivæ.
D. Naſcere, præque diem veniens age, Lucifer, almum;
Conjugis indigno Niſæ deceptus amore
Dum queror, & divos (quamquam nil teſtibus illis
Profeci) extremâ moriens tamen adloquor horâ.
Incipe Mænalios mecum, mea tibia, verſus.
Mænalus argutúmque nemus pinóſque loquentes
Semper habet; ſemper paſtorum ille audit amores,
Panáque, qui primus calamos non paſſus inertes.

Incipe Mænalios mecum, mea tibia, verſus.
Mopſo Niſa datur. quid non ſperemus amantes?
Jungentur jam gryphes equis: ævóque ſequenti
Cum canibus timidi venient ad pocula damæ.
Mopſe, novas incide faces: tibi ducitur uxor.
Sparge, marite, nuces: tibi deſerit Heſperus Oetam.
Incipe Mænalios mecum, mea tibia, verſus.
O digno conjuncta viro, dum deſpicis omnes,
Dúmque tibi eſt odio mea fiſtula, dúmque capellæ,
Hirſutúmque ſupercilium, promiſſáque barba:
Nec curare deum credis mortalia quemquam.
Incipe Mænalios mecum, mea tibia, verſus.
Sepibus in noſtris parvam te roſcida mala
(Dux ego veſter eram) vidi cum matre legentem.
Alter ab undecimo tum me jam ceperat annus:
Jam fragiles poteram à terrâ contingere ramos.
Ut vidi, ut perii, ut me malus abſtulit error!
Incipe Mænalios mecum, mea tibia, verſus.
Nunc ſcio, quid ſit Amor. duris in cotibus illum
Aut Tmaros, aut Rhodope, aut extremi Garamantes,
Nec generis noſtri puerum nec ſanguinis edunt.
Incipe Mænalios mecum, mea tibia, verſus.
Sævus amor docuit gnatorum ſanguine matrem
Commaculare manus. crudelis tu quoque, mater;
Crudelis mater magìs, an puer improbus ille?
Improbus ille puer: crudelis tu quoque, mater.
Incipe Mænalios, mecum, mea tibia, verſus.
Nunc & oves ultro fugiat lupus: aurea duræ
Mala ferant quercus: narciſſo floreat alnus:
Pinguia corticibus ſudent electra myricæ.
Certent & cycnis ululæ: ſit Tityrus Orpheus,
Orpheus in ſylvis, inter Delphinas Arion.
Incipe Menalios mecum, mea tibia, verſus.
Omnia vel medium fiant mare: vivite ſylvæ.
Præceps aërii ſpeculâ de montis in undas
Deferar. extremum hoc munus morientis habeto.
Deſine, Mænalios jam deſine, tibia, verſus.
Hæc Damon: vos, quæ reſponderit Alphesiboeus,

Dicite, Pierides. non omnia poſſumus omnes.
A. Effer aquam, & molli cinge hæc altaria vittâ:
Verbenáſque adole pingues & maſcula thura:
Conjugis ut magicis ſanos avertere ſacris
Experiar ſenſus. nihil hìc niſi carmina deſunt.
Ducite ab urbe domum, mea carmina, ducite Daphnim.
Carmina vel cœlo poſſunt deducere Lunam:
Carminibus Circe ſocios mutavit Ulyxi:
Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis.
Ducite ab urbe domum, mea carmina, ducite Daphnim.
Terna tibi hæc primùm triplici diverſa colore
Licia circumdo, térque hæc altaria circùm
Effigiem duco. numero deus impare gaudet.
Ducite ab urbe domum, mea carmina, ducite Daphnim.
Necte tribus nodis ternos, Amarylli, colores:
Necte, Amarylli, modò: &, Veneris, dic, vincula necto.
Ducite ab urbe domum, mea carmina, ducite Daphnim.
Limus ut hic dureſcit, & hæc ut cera liqueſcit
Uno eodémque igni; ſic noſtro Daphnis amore.
Sparge molam, & fragiles incende bitumine lauros.
Daphnis me malus urit: ego hanc in Daphnide laurum.
Ducite ab urbe domum, mea carmina, ducite Daphnim.
Talis amor Daphnim, qualis, cùm feſſa juvencum
Per nemora atque altos quærendo bucula lucos
Propter aquæ rivum viridi procumbit in ulvâ
Perdita, nec ſeræ meminit decedere nocti;
Talis amor teneat: nec ſit mihi cura mederi.
Ducite ab urbe domum, mea carmina, ducite Daphnim.
Has olim exuvias mihi perfidus ille reliquit,
Pignora cara ſui: quæ nunc ego limine in ipſo,
Terra, tibi mando. debent hæc pignora Daphnim.
Ducite ab urbe domum, mea carmina, ducite Daphnim.
Has herbas, atque hæc Ponto mihi lecta venena
Ipſe dedit Mœris. naſcuntur plurima Ponto.
His ego ſæpe lupum fieri, & ſe condere ſylvis
Mœrin, ſæpe animas imis excire ſepulcris,
Atque ſatas aliò vidi traducere meſſes.
Ducite ab urbe domum, mea carmina ducite Daphnim,

Fer cineres, Amarylli, foras: rivóque fluenti,
Tránſque caput jace: ne reſpexeris. his ego Daphnim
Aggrediar: nihil ille deos, nil carmina curat.
Ducite ab urbe domum, mea carmina, ducite Daphnim.
Aſpice: corripuit tremulis altaria flammis
Sponte ſuâ, dum ferre moror, cinis ipſe. bonum ſit!
Neſcio quid certè eſt: & Hylax in limine latrat.
Credimus? an, qui amant, ipſi ſibi ſomnia fingunt?
Parcite, ab urbe venit, jam parcite, carmina, Daphnis.

ECLOGA IX. MOERIS

LYCIDAS, MOERIS.

L. QUO te, Mœri, pedes? an, quò via ducit, in urbem?
M. O Lycida, vivi pervenimus, advena noſtri,
Quod numquam veriti ſumus, ut poſſeſſor agelli
Diceret: Hæc mea ſunt; veteres migrate coloni.
Nunc victi, triſtes, quoniam Fors omnia verſat,
Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hœdos.
L. Certè equidem audieram, quà ſe ſubducere colles
Incipiunt, mollíque jugum demittere clivo,
Uſque ad aquam & veteris jam fracta cacumina fagi,
Omnia carminibus veſtrum ſervâſſe Menalcan.
M. Audieras; & fama fuit. ſed carmina tantùm
Noſtra valent, Lycida, tela inter Martia, quantùm
Chaonias dicunt, aquilâ veniente, columbas.
Quòd niſi me quacumque novas incidere lites
Antè ſiniſtra cavâ monuiſſet ab ilice cornix,
Nec tuus hic Mœris, nec viveret ipſe Menalcas.
L. Heu, cadit in quemquam tantum ſcelus! heu tua
Penè ſimul tecum ſolatia rapta, Menalca!
Quis caneret nymphas? quis humum floribus herbis
Spargeret? aut viridi fontes induceret umbrâ?
Vel quæ ſubblegi tacitus tibi carmina nuper,
Cùm te ad delicias ferres Amaryllida noſtras?
Tityre, dum redeo, brevis eſt via, paſce capellas:
Et potum paſtas age, Tityre: & inter agendum
Occurſare capro, cornu ferit ille, caveto.

M. Imò hæc, quæ Varo nec dum perfecta canebat.
Vare, tuum nomen (ſuperet modò Mantua nobis,
Mantua væ miſeræ nimiùm vicina Cremonæ!)
Cantantes ſublime ferent ad ſidera cycni.
L. Sic tua Cyrneas fugiant examina taxos:
Sic cytiſo paſtæ diſtentent ubera vaccæ.
Incipe, ſi quid habes. & me fecere poëtam
Pierides: ſunt & mihi carmina. me quoque dicunt
Vatem paſtores: ſed non ego credulus illis.
Nam neque adhuc Varo videor, nec dicere Cinnâ
Digna, ſed argutos inter ſtrepere anſer olores.
M. Id quidem ago; & tacitus, Lycida, mecum ipſe voluto,
Si valeam meminiſſe: neque eſt ignobile carmen.
Huc ades, ô Galatea. quis eſt nam ludus in undis?
Hìc ver purpureum: varios hìc flumina circùm
Fundit humus flores: hìc candida populus antro
Imminet, & lentæ texunt umbracula vites.
Huc ades; inſani feriant ſine litora fluctus.
L. Quid, quæ te purâ ſolum ſub nocte canentem
Audieram? numeros memini, ſi verba tenerem.
M. Daphni, quid antiquos ſignorum ſuſpicis ortus?
Ecce Dionæi proceſſit Cæſaris aſtrum:
Aſtrum, quo ſegetes gauderent frugibus; & quo
Duceret apricis in collibus uva colorem.
Inſere, Daphni, pyros: carpent tua poma nepotes.
Omnia fert ætas, animum quoque. ſæpe ego longos
Cantando puerum memini me condere ſoles.
Nunc oblita mihi tot carmina. vox quoque Mœrim
Jam fugit ipſa: lupi Mœrim videre priores.
Sed tamen iſta ſatis referet tibi ſæpe Menalcas.
L. Cauſando noſtros in longum ducis amores.
Et hinc omne tibi ſtratum ſilet æquor: & omnes
(Aſpice) ventoſi ceciderunt murmuris auræ.
Hinc adeò media eſt nobis via. namque ſepulcrum
Incipit apparere Bianoris. hìc, ubi denſas
Agricolæ ſtringunt frondes, hìc, Mœri, canamus:
Hìc hœdos depone. tamen veniemus in urbem.
Aut, ſi, nox pluviam ne colligat antè, veremur,

Cantantes licet uſque (minùs via lædat) eamus.
Cantantes ut eamus, ego hôc te faſce levabo.
M. Deſine plura, puer: &, quod nunc inſtat, agamus.
Carmina tum meliùs, cùm venerit ipſe, canemus.

ECLOGA X. GALLUS.

EXTREMUM hunc, Arethuſa, mihi concede laborem.
Pauca meo Gallo, ſed quæ legat ipſa Lycoris,
Carmina ſunt dicenda. neget quis carmina Gallo?
Sic tibi, cùm fluctus ſubter labere Sicanos,
Doris amara ſuam non intermiſceat undam.
Incipe. ſollicitos Galli dicamus amores,
Dum tenera attondent ſimæ virgulta capellæ.
Non canimus ſurdis: reſpondent omnia ſylvæ.
Quæ nemora, aut qui vos ſaltus habuere, puellæ
Naïdes, indigno cùm Gallus amore periret?
Nam neque Parnaſſi vobis juga, nam neque Pindi
Ulla moram fecere, neque Aoniæ Aganippes.
Illum etiam lauri, etiam flevere myricæ:
Pinifer illum etiam ſolâ ſub rupe jacentem
Mænalus, & gelidi fleverunt ſaxa Lycæi.
Stant & oves circùm: noſtri nec pœnitet illas:
Nec te pœniteat pecoris, divine poëta:
Et formoſus oves ad flumina pavit Adonis.
Venit & upilio: tardi venere bubulci:
Uvidus hybernâ venit de glande Menalcas.
Omnes, unde amor iſte, rogant, tibi? venit Apollo:
Galle, quid inſanis? inquit: tua cura Lycoris
Pérque nives alium, pérque horrida caſtra ſecuta eſt.
Venit & agreſti capitis Sylvanus honore,
Florentes ferulas & grandia lilia quaſſans.
Pan Deus Arcadiæ venit: quem vidimus ipſi
Sanguineis ebuli baccis minióque rubentem.
Ecquis erit modus? inquit. amor non talia curat.
Nec lacrymis crudelis amor, nec gramina rivis,
Nec cytiſo ſaturantur apes, nec fronde capellæ.
Triſtis at ille, Tamen cantabitis, Arcades, inquit,
Montibus hæc veſtris: ſoli cantare periti

Arcades. ô mihi tum quàm molliter oſſa quieſcant,
Veſtra meos olim ſi fiſtula dicat amores!
Atque utinam ex vobis unus, veſtríque fuiſſem
Aut cuſtos gregis, aut maturæ vinitor uvæ!
Certè, ſive mihi Phyllis, ſive eſſet Amyntas,
Seu quicumque furor, (quid tum, ſi fuſcus Amyntas?
Et nigræ violæ ſunt, & vaccinia nigra)
Mecum inter ſalices lentâ ſub vite jaceret:
Serta mihi Phyllis legeret, cantaret Amyntas.
Hìc gelidi fontes: hìc mollia prata, Lycori:
Hìc nemus: hìc ipſo tecum conſumerer ævo.
Nunc inſanus amor duri me Martis in armis,
Tela inter media, atque adverſos detinet hoſtes.
Tu procul à patriâ (nec ſit mihi credere) tantùm
Alpinas, ah dura, nives & frigora Rheni
Me ſinè ſola vides. ah te ne frigora lædant!
Ah tibi ne teneras glacies ſecet aſpera plantas!
Ibo, & Chalcidico quæ ſunt mihi condita verſu
Carmina, paſtoris Siculi modulabor avenâ.
Certum eſt in ſylvis, inter ſpelæa ferarum,
Malle pati, tenerísque meos incidere amores
Arboribus: creſcent illæ: creſcetis amores.
Interea mixtis luſtrabo Mænala nymphis:
Aut acres venabor apros. non me ulla vetabunt
Frigora Parthenios canibus circumdare ſaltus.
Jam mihi per rupes videor lucóſque ſonantes
Ire: libet Partho torquere Cydonia cornu
Spicula, tanquam hæc ſint noſtri medicina furoris,
Aut deus ille malis hominum miteſcere diſcat.
Jam neque Hamadryades rurſum, nec carmina nobis
Ipſa placent: ipſæ rurſum concedite ſylvæ.
Non illum noſtri poſſunt mutare labores:
Nec ſi frigoribus mediis Hebrúmque bibamus,
Sithoniáſque nives hyemis ſubeamus aquoſæ:
Nec ſi, cùm moriens altâ liber aret in ulmo,
Æthiopum verſemus oves ſub ſidere Cancri.
Omnia vincit Amor: & nos cedamus Amori.
Hæc ſat erit, divæ, veſtrum cecinìſſe poëtam,

Dum ſedet, & gracili fiſcellam texit hibiſco,
Piërides; vos hæc facietis maxima Gallo:
Gallo, cujus amor tantùm mihi creſcit in horas,
Quantùm vere novo viridis ſe ſubjicit alnus.
Surgamus: ſolet eſſe gravis cantantibus umbra.
Juniperi gravis umbra. nocent & frugibus umbræ.
Ite domum ſaturæ, venit Heſperus, ite capellæ.





P. VIRGILII MARONIS

GEORGICON

LIBER PRIMUS.

AD

C. CILNIUM MÆCENATEM.

QUID faciat lætas ſegetes, quo ſidere terram
Vertere, Mæcenas, ulmíſque adjungere vites
Conveniat: quæ cura boum, qui cultus habendo
Sit pecori, apibus quanta experientia parcis,
Hinc canere incipiam. Vos ô clariſſima mundi
Lumina, labentem cœlo quæ ducitis annum,
Liber & alma Ceres; veſtro ſi munere tellus
Chaoniam pingui glandem mutavit ariſtâ,
Poculáque inventis Acheloïa miſcuit uvis:
Et vos agreſtum præſentia numina Fauni,
Ferte ſimul Fauníque pedem Dryadéſque puellæ:
Munera veſtra cano. túque ô, cui prima frementem

Fudit equum magno tellus percuſſa tridenti,
Neptune; & cultor nemorum, cui pinguia Cæ
Ter centum nivei tondent dumeta juvenci:
Ipſe nemus linquens patrium ſaltûſque Lycæi
Pan ovium cuſtos, tua ſi tibi Mænala curæ,
Adſis ô Tegeæe favens, oleæque Minerva
Inventrix, uncíque puer monſtrator aratri,
Et teneram ab radice ferens, Sylvane, cupreſſum:
Diique deæque omnes, ſtudium quibus arva tueri,
Quíque novas alitis non ullo ſemine fruges:
Quíque ſatis largum cœlo demittitis imbrem.
Túque adeò, quem mox quæ ſint habitura deorum
Concilia incertum eſt; urbíne inviſere, Cæſar,
Terrarúmque velis curam, & te maximus orbis
Auctorem frugum tempeſtatúmque potentem
Accipiat, cingens materná tempora myrto;
An deus immenſi venias maris, ac tua nautæ
Numina ſola colant: tibi ſerviat ultima Thule,
Téque ſibi generum Tethys emat omnibus undis:
Anne novum tardis ſidus te menſibus addas,
Quà locus Erigonen inter Chelásque ſequentes
Panditur. ipſe tibi jam brachia contrahit ardens
Scorpius, & cœli juſtâ plus parte reliquit.
Quicquid eris; (nam te nec ſperent Tartara regem,
Nec tibi regnandi veniat tam dira cupido:
Quamvìs Elyſios miretur Græcia campos,
Nec repetita ſequi curet Proſerpina matrem)
Da facilem curſum, atque audacibus annue cœptis,
Ignaróſque viæ mecum miſeratus agreſtes
Ingredere, & votis jam nunc aſſueſce vocari.
Vere novo, gelidus canis cùm montibus humor
Liquitur, & zephyro putris ſe gleba reſolvit;
Depreſſo incipiat jam tum mihi taurus aratro
Ingemere, & ſulco attritus ſplendeſcere vomer.
Illa ſeges demum votis reſpondet avari
Agricolæ, bis quæ ſolem, bis frigora ſenſit:
Illius immenſæ ruperunt horrea meſſes.
At priùs ignotum ferro quàm ſcindimus æquor,

Ventos, & varium cœli prædiſcere morem
Cura ſit, ac patrios cultûſque habitûſque locorum,
Et quid quæque ferat regio, & quid quæque recuſet.
Hìc ſegetes, illìc veniunt feliciùs uvæ:
Arborei fœtus alibi atque injuſſa vireſcunt
Gramina. nónne vides, croceos ut Tmolus odores,
India mittit ebur, molles ſua thura Sabæi?
At Chalybes nudi ferrum, viroſáque Pontus
Caſtorea, Eliadum palmas Epirus equarum?
Continuò has leges, æternáque fœdera certis
Impoſuit Natura locis: quo tempore primùm
Deucalion vacuum lapides jactavit in orbem:
Unde homines nati durum genus. ergo age, terræ
Pingue ſolum primis extemplo à menſibus anni
Fortes invortant tauri, glebáſque jacentes
Pulverulenta coquat maturis ſolibus æſtas.
At ſi non fuerit tellus fœcunda; ſub ipſum
Arcturum tenui ſat erit ſuſpendere ſulco:
Illìc, officiant lætis ne frugibus herbæ;
Hìc, ſterilem exiguus ne deſerat humor arenam.
Alternis idem tonſas ceſſare novales,
Et ſegnem patiere ſitu dureſcere campum.
Aut ibi flava ſeres mutato ſidere farra,
Unde priùs lætum ſiliquâ quaſſante legumen,
Aut tenuis fœtus viciæ, triſtíſque lupini
Suſtuleris fragiles calamos ſylvámque ſonantem.
Urit enim lini campum ſeges, urit avenæ:
Urunt Lethæo perfuſa papavera ſomno.
Sed tamen alternis facilis labor: arida tantùm
Ne ſaturare fimo pingui pudeat ſola; néve
Effœtos cinerem immundum jactare per agros.
Sic quoque mutatis requieſcunt fœtibus arva:
Nec nulla interea eſt inaratæ gratia terræ.
Sæpe etiam ſteriles incendere profuit agros,
Atque levem ſtipulam crepitantibus urere flammis:
Sive indè occultas vires, & pabula terræ
Pinguia concipiunt: ſive illis omne per ignem
Excoquitur vitium, atque exſudat inutilis humor:

Seu plures calor ille vias & cæca relaxat
Spiramenta, novas veniat quà ſuccus in herbas:
Seu durat magìs, & venas adſtringit hiantes:
Ne tenues pluviæ, rapidíve potentia ſolis
Acrior, aut Boreæ penetrabile frigus adurat.
Multùm adeò, raſtris glebas qui frangit inertes,
Vimineáſque trahit crates, juvat arva: neque illum
Flava Ceres alto nequicquam ſpectat Olympo:
Et qui, proſciſſo quæ ſuſcitat æquore terga,
Rurſus in obliquum verſo perrumpit aratro,
Exercétque frequens tellurem, atque imperat arvis.
Humida ſolſtitia atque hyemes orare ſerenas,
Agricolæ. hyberno lætiſſima pulvere farra,
Lætus ager. nullo tantùm ſe Myſia cultu
Jactat, & ipſa ſuas mirantur Gargara meſſes.
Quid dicam, jacto qui ſemine cominus arva
Inſequitur, cumulóſque ruit malè pinguis arenæ?
Deinde ſatis fluvium inducit, rivóſque ſequentes?
Et, cùm exuſtus ager morientibus æſtuat herbis,
Ecce ſupercilio clivoſi tramitis undam
Elicit. illa cadens raucum per lævia murmur
Saxa ciet, ſcatebríſque arentia temperat arva.
Quid, qui, ne gravidis procumbat culmus ariſtis,
Luxuriem ſegetum tenerâ depaſcit in herbâ;
Cùm primùm ſulcos æquant ſata? quíque paludis
Collectum humorem bibulâ deducit arenâ;
Præſertim incertis ſi menſibus amnis abundans
Exit, & obducto latè tenet omnia limo;
Unde cavæ tepido ſudant humore lacunæ.
Nec tamen (hæc cùm ſint hominúmque boúmque la-
Verſando terram experti) nihil improbus anſer, (bores
Stymoniáque grues, & amaris intyba fibris,
Officiunt, aut umbra nocet. Pater ipſe colendi
Haud facilem eſſe viam voluit, primúſque per artem
Movit agros, curis acuens mortalia corda,
Nec torpere gravi paſſus ſua regna veterno.
Ante Jovem nulli ſubigebant arva coloni:
Nec ſignare quidem aut partiri limite campum

Fas erat. in medium quærebant: ipſáque tellus
Omnia liberiùs nullo poſcente ferebat.
Ille malum virus ſerpentibus addidit atris,
Prædaríque lupos juſſit, pontúmque moveri:
Melláque decuſſit foliis, ignémque removit,
Et paſſim rivis currentia vina repreſſit:
Ut varias uſus meditando extunderet artes
Paulatim, & ſulcis frumenti quæreret herbam;
Ut ſilicis venis abſtruſum excuderet ignem.
Tunc alnos primùm fluvii ſenſere cavatas:
Navita tum ſtellis numeros & nomina fecit,
Pleïadas, Hyadas, clarámque Lycaonis Arcton.
Tum laqueis captare feras, & fallere viſco,
Inventum; & magnos canibus circumdare ſaltus.
Atque alius latum fundâ jam verberat amnem,
Alta petens: pelagóque alius trahit humida lina.
Tum ferri rigor, atque argutæ lamina ſerræ:
(Nam primi cunei ſcindebant fiſſile lignum)
Tum variæ venere artes. labor omnia vicit
Improbus, & duris urgens in rebus egeſtas.
Prima Ceres ferro mortales vertere terram
Inſtituit: cùm jam glandes atque arbuta ſacræ
Deficerent ſylvæ, & victum Dodona negaret.
Mox & frumentis labor additus: ut mala culmos
Eſſet robigo, ſegníſque horreret in arvis.
Carduus. intereunt ſegetes: ſubit aſpera ſylva
Lappæque tribulíque; intérque nitentia culta
Infelix lolium & ſteriles dominantur avenæ.
Quod niſi & aſſiduis terram inſectabere raſtris,
Et ſonitu terrebis aves, & ruris opaci
Falce premes umbras, votíſque vocaveris imbrem:
Heu, magnùm alterius fruſtra ſpectabis acervum;
Concuſsáque famem in ſylvis ſolabere quercu.
Dicendum, & quæ ſint duris agreſtibus arma,
Quis ſinè nec potuere ſeri, nec ſurgere meſſes.
Vomis, & inflexi primùm grave robur aratri,
Tardáque Eleuſinæ matris volventia plauſtra,
Tribuláque, traheæque, & iniquo pondere raſtri:

Virgea præterea Celei villſque ſupellex,
Arbuteæ crates, & myſtica vannus Iacchi.
Omnia quæ multò antè memor proviſa repones,
Si te digna manet divini gloria ruris.
Continuò in ſylvis magnâ vi flexa domatur
In burim, & curvi formam accipit ulmus aratri.
Huic à ſtirpe pedes temo protentus in octo,
Binæ aures, duplici aptantur dentalia dorſo.
Cæditur & tilia antè jugo levis, altáque fagus,
Stiváque, quæ currus à tergo torqueat imos,
Et ſuſpenſa focis explorat robora fumus.
Poſſum multa tibi veterum præcepta referre;
Nî refugis, tenuéſque piget cognoſcere curas.
Area cum primis ingenti æquanda cylindro,
Et vertenda manu, & cretâ ſolidanda tenaci:
Ne ſubeant herbæ, neu pulvere victa fatiſcat;
Tum variæ illudant peſtes. ſæpe exiguus mus
Sub terris poſuítque domos atque horrea fecit:
Aut oculis capti fodere cubilia talpæ.
Inventúſque cavis buſo, & quæ plurima terræ
Monſtra ferunt: populátque ingentem farris acervum
Curculio, atque inopi metuens formica ſenectæ.
Contemplator item, cùm ſe nux plurima ſylvis
Induet in florem, & ramos curvabit olentes:
Si ſuperant fœtus, pariter frumenta ſequentur,
Magnáque cum magno veniet tritura calore.
At ſi luxuriâ foliorum exuberat umbra,
Nequicquam pingues paleâ teret area culmos.
Semina vidi equidem multos medicare ſerentes,
Et nitro priùs & nigrâ perfundere amurcâ,
Grandior ut fœtus ſiliquis fallacibus eſſet.
Et, quamvìs igni exiguo properata maderent,
Vidi lecta diu, & multo ſpectata labore
Degenerare tamen: nî vis humana quotannis
Maxima quæque manu legeret. ſic omnia fatis
In pejus ruere, ac retrò ſublapſa referri.
Non aliter, quàm qui adverſo vix flumine lembum
Remigiis ſubigit; ſi brachia fortè remiſit,

Atque illum in præceps prono rapit alveus amni.
Præterea tam ſunt Arcturi ſydera nobis,
Hœdorúmque dies ſervandi, & lucidus Anguis,
Quàm quibus in patriam ventoſa per æquora vectis
Pontus & oſtriferi fauces tentantur Abydi.
Libra die ſomníque pares ubi fecerit horas,
Et medium luci atque umbris jam dividit orbem:
Exercete, viri, tauros; ſerite hordea campis,
Uſque ſub extremum brumæ intractabilis imbrem.
Nec non & lini ſegetem & Cereale papaver
Tempus humo tegere, & jamdudum incumbere aratris,
Dum ſiccâ tellure licet, dum nubila pendent.
Vere fabis ſatio. tum te quoque, Medica, putres
Accipiunt ſulci; & milio venit annua cura:
Candidus auratis aperit cùm cornibus annum
Taurus, & averſo cedens Canis occidit aſtro.
At ſi triticeam in meſſem robuſtáque farra
Exercebis humum, ſolíſque inſtabis ariſtis:
Antè tibi Eoæ Atlantides abſcondantur,
Gnoſſiáque ardentis decedat ſtella Coronæ,
Debita quàm ſulcis committas ſemina, quámque
Invitæ properes anni ſpem credere terræ.
Multi ante occaſum Maiæ cœpere: ſed illos
Exſpectata ſeges vanis eluſit ariſtis.
Si verò viciámque ſeres vilémque faſelum,
Nec Peluſiacæ curam aſpernabere lentis;
Haud obſcura cadens mittet tibi ſigna Bootes.
Incipe, & ad medias ſementem extende pruinas.
Idcirco certis dimenſum partibus orbem
Per duodena regit mundi Sol aureus aſtra.
Quinque tenent cœlum zonæ: quarum una coruſco
Semper ſole rubens, & torrida ſemper ab igni:
Quam circùm extremæ dextrâ lævâque trahuntur,
Cæruleâ glacie concretæ atque imbribus atris.
Has inter mediámque duæ mortalibus ægris
Munere conceſſæ divûm. via ſecta per ambas,
Obliquus quâ ſe ſignorum verteret ordo.
Mundus ut ad Scythiam Riphæáſque arduus arces

Conſurgit; premitur Libyæ devexus in auſtros.
Hic vertex nobis ſemper ſublimis: at illum
Sub pedibus Styx atra videt, Manéſque profundi:
Maximus hìc flexu ſinuoſo elabitur anguis
Circùm, pérque duas in morem fluminis Arctos,
Arctos Oceani metuentes æquore tingi.
Illìc, ut perhibent, aut intempeſta ſilet nox
Semper, & obtentâ denſantur nocte tenebræ:
Aut redit à nobis Aurora, diémque reducit:
Nóſque ubi primus equis Oriens afflavit anhelis,
Illìc ſera rubens accendit lumina Veſper.
Hinc tempeſtates dubio prædiſcere cœlo
Poſſumus, hinc meſsíſque diem, tempúſque ſerendi;
Et quando infidum remis impellere marmor
Conveniat: quando armatas deducere claſſes,
Aut tempeſtivam ſylvis evertere pinum.
Nec fruſtra ſignorum obitus ſpeculamur & ortus,
Temporibúſque parem diverſis quatuor annum.
Frigidus agricolam ſiquando continet imber,
Multa, forent quæ mox cœlo properanda ſereno,
Maturare datur. durum procudit arator
Vomeris obtûſi dentem: cavat arbore lintres:
Aut pecori ſignum, aut numeros impreſſit acervis.
Exacuunt alii vallos, furcáſque bicornes,
Atque Amerina parant lentæ retinacula viti.
Nunc facilis rubeâ texatur ſiſcina virgâ:
Nunc torrete igni fruges, nunc frangite ſaxo.
Quippe etiam feſtis quædam exercere diebus
Fas & jura ſinunt. rivos deducere nulla
Religio vetuit, ſegeti prætendere ſepem,
Inſidias avibus moliri, incendere vepres,
Balantúmque gregem fluvio merſare ſalubri.
Sæpe oleo tardi coſtas agitator aſelli,
Vilibus aut onerat pomis: lapidémque revertens
Incuſum, aut atræ maſſam picis urbe reportat.
Ipſa dies alios alio dedit ordine Luna
Felices operum. quintum fuge: pallidus Orcus,
Eumenidéſque ſatæ. tum partu terra nefando

Cœúmque Iapetúmque creat, ſævúmque Typhoëa,
Et conjuratos cœlum reſcindere fratres.
Ter ſunt conati imponere Pelio Oſſam
Scilicet, atque Oſſæ frondoſum involvere Olympum:
Ter pater exſtructos disjecit fulmine montes.
Septima poſt decimam felix & ponere vitem,
Et prenſos domitare boves, & licia telæ
Addere. nona fugæ melior, contraria furtis.
Multa adeò gelidâ meliùs ſe nocte dedere,
Aut cùm ſole novo terras irrorat Eous.
Nocte leves meliùs ſtipulæ, nocte arida prata
Tondentur: noctis lentus non deficit humor.
Et quidam ſeros hyberni ad luminis ignes
Pervigilat, ferróque faces inſpicat acuto.
Interea longum cantu ſolata laborem
Arguto conjunx percurrit pectine telas:
Aut dulcis muſti Volcano decoquit humorem,
Et foliis undam trepidi deſpumat aheni.
At rubicunda Ceres medio ſucciditur æſtu,
Et medio toſtas æſtu terit area fruges.
Nudus ara, ſere nudus. hyems ignava colono.
Frigoribus parto agricolæ plerumque fruuntur,
Mutuáque inter ſe læti convivia curant.
Invitat genialis hyems, curáſque reſolvit:
Ceu preſſæ cùm jam portum tetigere carinæ,
Puppibus & læti nautæ impoſuere coronas.
Sed tamen & quernas glandes tum ſtringere tempus,
Et lauri baccas, oleámque, cruentáque myrta.
Tum gruibus pedicas & retia ponere cervis,
Auritóſque ſequi lepores; tum figere damas,
Stuppea torquentem Balearis verbera fundæ,
Cùm nix alta jacet, glaciem cùm flumina trudunt.
Quid tempeſtates autumni & ſydera dicam?
Atque ubi jam breviórque dies, & mollior æſtas,
Quæ vigilanda viris? vel cùm ruit imbriferum ver;
Spicea jam campis cùm meſſis inhorruit, & cùm
Frumenta in viridi ſtipulâ lactentia turgent?
Sæpe ego, cùm flavis meſſorem induceret arvis

Agricola, & fragili jam ſtringeret hordea culmo,
Omnia ventorum concurrere prœlia vidi:
Quæ gravidam latè ſegetem ab radicibus imis
Sublimè expulſam eruerent: ita turbine nigro
Ferret hyems culmúmque levem ſtipuláſque volantes.
Sæpe etiam immenſum cœlo venit agmen aquarum,
Et fœdam glomerant tempeſtatem imbribus atris
Collectæ ex alto nubes. ruit arduus æther,
Et pluviâ ingenti ſata læta boúmque labores
Diluit. implentur foſſæ, & cava flumina creſcunt
Cum ſonitu, fervétque fretis ſpirantibus æquor.
Ipſe pater, mediâ nimborum in nocte, coruſca
Fulmina mólitur dextrâ. quo maxima motu
Terra tremit: fugere feræ; & mortalia corda
Per gentes humilis ſtravit pavor. ille flagranti
Aut Atho, aut Rhodopen, aut alta Ceraunia telo
Dejicit: ingeminant auſtri, & denſiſſimus imber:
Nunc nemora ingenti vento, nunc litora plangunt.
  Hoc metuens, cœli menſes, & ſydera ſerva,
Frigida Saturni ſeſe quò ſtella receptet,
Quos ignis cœli Cyllenius erret in orbes.
In primis venerare deos, atque annua magnæ
Sacra refer Cereri lætis operatus in herbis,
Extremæ ſub caſum hyemis, jam vere ſereno.
Tum pingues agni, & tum molliſſima vina:
Tum ſomni dulces, denſæque in montibus umbræ.
Cuncta tibi Cererem pubes agreſtis adoret,
Quoi tu lacte favos, & miti dilue Baccho:
Térque novas circùm felix eat hoſtia fruges:
Omnis quam chorus, & ſocii comitentur ovantes;
Et Cererem clamore vocent in tecta: neque antè
Falcem maturis quiſquam ſupponat ariſtis,
Quàm Cereri tortâ redimitus tempora quercu
Det motus incompoſitos, & carmina dicat.
  Atque hæc ut certis poſſimus diſcere ſignis,
Æſtûſque, pluviáſque, & agentes frigora ventos;
Ipſe pater ſtatuit, quid menſtrua Luna moneret,
Quo ſigno caderent auſtri: quid ſæpe videntes

Agricolæ, propiùs ſtabulis armenta tenerent.
Continuò ventis ſurgentibus aut freta ponti
Incipiunt agitatá tumeſcere, & aridus altis
Montibus audiri fragor; aut reſonantia longè
Litora miſceri, & nemorum increbeſcere murmur.
Jam ſibi tum à curvis malè temperat unda carinis,
Cùm medio celeres revolant ex æquore mergi,
Clamorémque ferunt ad litora; cúmque marinæ
In ſicco ludunt fulicæ: notáſque paludes
Deſerit, atque altam ſupra volat ardea nubem.
Sæpe etiam ſtellas, vento impendente, videbis
Præcipites cœlo labi, noctíſque per umbram
Flammarum longos à tergo albeſcere tractus:
Sæpe levem paleam & frondes volitare caducas,
Aut ſummâ nantes in aquâ colludere plumas.
At Boreæ de parte trucis cùm fulminat, & cùm
Eurſque zephyríque tonat domus; omnia plenis
Rura natant foſſis, atque omnis navita ponto
Humida vela legunt. numquam imprudentibus imber
Obfuit. aut illum ſurgentem vallibus imis
Aëriæ fugere grues: aut bucula cœlum
Suſpiciens patulis captavit naribus auras:
Aut arguta lacus circumvolitavit hirundo:
Et veterem in limo ranæ cecinere querelam.
Sæpius & tectis penetralibus extulit ova
Anguſtum formica terens iter: & bibit ingens
Arcus: & è paſtu decedens agmine magno
Corvorum increpuit denſis exercitus alis.
Jam varias pelagi volucres, & quæ Aſia circùm
Dulcibus in ſtagnis rimantur prata Cayſtri,
Certatim largos humeris infundere rores,
Nunc caput objectare fretis, nunc currere in undas,
Et ſtudio incaſſum videas geſtire lavandi.
Tum cornix plenâ pluviam vocat improba voce,
Et ſola in ſiccâ ſecum ſpatiatur arenâ.
Nec nocturna quidem carpentes penſa puellæ
Neſcivere hyemem: teſtâ cùm ardente viderent
Scintillare oleum, & putres concreſcere fungos.

Nec minùs ex imbri ſoles & aperta ſerena
Proſpicere, & certis poteris cognoſcere ſignis.
Nam neque tum ſtellis acies obtuſa videtur,
Nec fratris radiis obnoxia ſurgere Luna;
Tenuia nec lanæ per cœlum vellera ferri.
Non tepidum ad ſolem pennas in litore pandunt
Dilectæ Thetidi Alcyones: non ore ſolutos
Immundi meminere ſues jactare maniplos.
At nebulæ magìs ima petunt, campóque recumbunt:
Solis & occaſum ſervans de culmine ſummo
Nequicquam ſeros exercet noctua cantus.
Apparet liquido ſublimis in aëre Niſus,
Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo.
Quacumque illa levem fugiens ſecat æthera pennis,
Ecce inimicus atrox magno ſtridore per auras
Inſequitur Niſus: quà ſe fert Niſus ad auras,
Illa levem fugiens raptim ſecat æthera pennis.
Tum liquidas corvi preſſo ter gutture voces
Aut quater ingeminant; & ſæpe cubilibus altis,
Neſcio quâ præter ſolitum dulcedine læti,
Inter ſe foliis ſtrepitant. juvat imbribus actis
Progeniem parvam dulcéſque reviſere nidos.
Haud equidem credo, quia ſit divinitus illis
Ingenium, aut rerum fato prudentia major.
Verùm, ubi tempeſtas & cœli mobilis humor
Mutavere vias, & Jupiter uvidus auſtris
Denſat, erant quæ rara modò, &, quæ denſa, relaxat;
Vertuntur ſpecies animorum, & pectora motus
Nunc alios, alios, dum nubila ventus agebat,
Concipiunt. hinc ille avium concentus in agris,
Et lætæ pecudes, & ovantes gutture corvi.
Si verò ſolem ad rapidum lunáſque ſequentes
Ordine reſpicies; numquam te craſtina fallet
Hora, neque inſidiis noctis capiere ſerenæ.
Luna revertentes cùm primùm colligit ignes,
Si nigrum obſcuro comprenderit æra cornu,
Maximus agricolis pelagóque parabitur imber.
At, ſi virgineum ſuffuderit ore ruborem,

Ventus erit. vento ſemper rubet aurea Phœbe.
Sin ortu quarto (namque is certiſſimus auctor)
Pura, neque obtuſis per cœlum cornibus ibit;
Totus & ille dies, & qui naſcentur ab illo
Exactum ad menſem, pluviâ ventiſque carebunt:
Votáque ſervati ſolvent in litore nautæ
Glauco, & Panopeæ, & Inoo Melicertæ.
Sol quoque & exoriens, & cùm ſe condit in undas,
Signa dabit. ſolem certiſſima ſigna ſequuntur,
Et quæ manè refert, & quæ ſurgentibus aſtris.
Ille ubi naſcentem maculis variaverit ortum
Conditus in nubem, medióque refugerit orbe;
Suſpecti tibi ſint imbres. namque urget ab alto
Arboribúſque ſatíſque notus pecoríque ſiniſter.
Aut ubi ſub lucem denſa inter nubila ſeſe
Diverſi rumpent radii, aut ubi pallida ſurget
Tithoni croceum linquens Aurora cubile;
Heu, malè tum mites defendet pampinus uvas:
Tam multa in tectis crepitans ſalit horrida grando.
Hoc etiam, emenſo cùm jam decedet Olympo,
Profuerit meminiſſe magis. nam ſæpe videmus
Ipſius in voltu varios errare colores.
Cæruleus pluviam denuntiat, igneus euros.
Sin maculæ incipient rutilo immiſcerier igni;
Omnia tunc pariter vento nimbíſque videbis
Fervere. non illâ quiſquam me nocte per altum
Ire, neque à terrâ moneat convellere funem.
At ſi, cùm referétque diem, condétque relatum,
Lucidus orbis erit, fruſtra terrebere nimbis,
Et claro ſylvas cernes aquilone moveri.
Denique, quid veſper ſerus vehat, unde ſerenas
Ventus agat nubes, quid cogitet humidus auſter,
Sol tibi ſigna dabit. ſolem quis dicere falſum
Audeat? ille etiam cæcos inſtare tumultus
Sæpe monet, fraudémque & operta tumeſcere bella.
Ille etiam extincto miſeratus Cæſare Romam,
Cùm caput obſcurâ nitidum ferrugine texit,
Impiáque æternam timuerunt ſæcula noctem.

Tempore quamquam illo tellus quoque, & æquora pon-
Obſcœníque canes, importunæque volucres (ti,
Signa dabant. quoties Cyclopum effervere in agros
Vidimus undantem ruptis fornacibus Ætnam,
Flammarúmque globos, liquefactáque volvere ſaxa!
Armorum ſonitum toto Germania cœlo
Audiit: inſolitis tremuerunt motibus Alpes.
Vox quoque per lucos volgò exaudita ſilentes
Ingens, & ſimulacra modis pallentia miris
Viſa ſub obſcurum noctis. pecudéſque locutæ,
Infandum! ſiſtunt amnes, terræque dehiſcunt,
Et mœſtum illacrymat templis ebur, æráque ſudant.
Proluit inſano contorquens vortice ſylvas
Fluviorum rex Eridanus, campóſque per omnes
Cum ſtabulis armenta tulit. nec tempore eodem
Triſtibus aut extis fibræ apparere minaces,
Aut puteis manare cruor ceſſavit: & altè
Per noctem reſonare, lupis ululantibus, urbes.
Non aliàs cœlo ceciderunt plura ſereno
Fulgura: nec diri toties arſere cometæ.
Ergo inter ſeſe paribus concurrere telis
Romanas acies iterum videre Philippi:
Nec fuit indignum ſuperis, bis ſanguine noſtro
Emathiam, & latos Hæmi pingueſcere campos.
Scilicet & tempus veniet, cum finibus illis
Agricola, incurvo terram molitus aratro,
Exeſa inveniet ſcabrâ robigine pila:
Aut gravibus raſtris galeas pulſabit inanes,
Grandiáque effoſſis mirabitur oſſa ſepulcris.
  Dî patrii Indigetes, & Romule, Veſtáque mater,
Quæ Tuſcum Tiberim, & Romana Palatia ſervas,
Hunc ſaltem everſo juvenem ſuccurrere ſæclo
Ne prohibete. ſatis jampridem ſanguine noſtro
Laomedonteæ luimus perjuria Troiæ.
Jam pridem nobis cœli te regia, Cæſar,
Invidet, atque hominum queritur curare triumphos.
Quippe ubi fas verſum atque nefas: tot bella per orbem:
Tam multæ ſcelerum facies: non ullus aratro

Dignus honos. ſqualent abductis arva colonis,
Et curvæ rigidum falces conflantur in enſem.
Hinc movet Euphrates, illinc Germania bellum:
Vicinæ ruptis inter ſe legibus urbes
Arma ferunt. ſævit toto Mars impius orbe.
Ut, cùm carceribus ſeſe effudere quadrigæ,
Addunt in ſpatio, & fruſtra retinacula tendens
Fertur equis auriga, neque audit currus habenas.

GEORGICON

LIBER SECUNDUS.

HAETENUS arvorum cultus, & ſidera cœli:
Nunc te, Bacche, canam, necnon ſylveſtria tecum
Virgulta, & prolem tardè creſcentis olivæ.
Huc, pater ô Lenæe, (tuis hìc omnia plena
Muneribus: tibi pampineo gravidus autumno
Floret ager; ſpumat plenis vindemia labris)
Huc, pater ô Lenæe, veni: nudatáque muſto
Tinge novo mecum dereptis crura cothurnis.
Principio arboribus varia eſt natura creandis.
Namque aliæ, nullis hominum cogentibus, ipſæ
Sponte ſuâ veniunt, campóſque & flumina latè
Curva tenent: ut molle ſiler, lentæque geniſtæ,
Populus, & glaucâ canentia fronde ſalicta.
Pars autem poſito ſurgunt de ſemine: ut altæ
Caſtaneæ, nemorúmque Jovi quæ maxima frondet
Æſculus, atque habitæ Graiis oracula quercus.
Pullulat ab radice aliis denſiſſima ſylva:
Ut ceraſis, ulmíſque: etiam Parnaſſia laurus
Parva ſub ingenti matris ſe ſubjicit umbrâ.
Hos Natura modos primùm dedit: his genus omne

Sylvarum, fruticúmque viret, nemorúmque ſacrorum.
Sunt alii, quos ipſe viâ ſibi reperit uſus.
Hic plantas tenero abſcindens de corpore matrum
Depoſuit ſulcis: hic ſtirpes obruit arvo,
Quadrifidáſque ſudes, & acuto robore vallos:
Sylvarúmque aliæ preſſos propaginis arcus
Exſpectant, & viva ſuâ plantaria terrâ.
Nil radicis egent aliæ: ſummúmque putator
Haud dubitat terræ referens mandare cacumen.
Quin & caudicibus ſectis (mirabile dictu)
Truditur è ſicco radix oleagina ligno.
Et ſæpe alterius ramos impune videmus
Vertere in alterius, mutatámque inſita mala
Perre pyrum, & prunis lapidoſa rubeſcere corna.
Quare agite ô, proprios generatim diſcite cultus,
Agricolæ, fructûſque feros mollite colendo:
Neu ſegnes jaceant terræ. juvat Iſmara Baccho
Conſerere, atque oleâ magnum veſtire Taburnum.
Túque ades, inceptúmque unà decurre laborem,
O decus, ô famæ meritò pars maxima noſtræ,
Mæcenas; pelagóque volans da vela patenti.
Non ego cuncta meis amplecti verſibus opto:
Non, mihi ſi linguæ centum ſint, oráque centum,
Ferrea vox: ades, & primi lege littoris oram.
In manibus terræ: non hìc te carmine ficto,
Atque per ambages, & longa exorſa tenebo.
Sponte ſuâ quæ ſe tollunt in luminis auras,
Infœcunda quidem, ſed læta & fortia furgunt:
Quippe ſolo natura ſubeſt. tamen hæc quoque ſi quis
Inſerat, aut ſcrobibus mandet mutata ſubactis,
Exuerint ſylveſtrem animum: cultûque frequenti,
In quaſcunque voces artes, haud tarda ſequentur.
Nec non & ſterilis quæ ſtirpibus exit ab imis,
Hoc faciet, vacuos ſi ſit digeſta per agros:
Nunc altæ frondes, & rami matris opacant,
Creſcentíque adimunt fœtus, urúntque ferentem.
Jam, quæ ſeminibus jactis ſe ſuſtulit, arbos
Tarda venit, ſeris factura nepotibus umbram:

Pomáque degenerant ſuccos oblita priores:
Et turpes avibus prædam fert uva racemos.
Scilicet omnibus eſt labor impendendus, & omnes
Cogendæ in ſulcum, ac multâ mercede domandæ.
Sed truncis oleæ meliùs, propagine vites,
Reſpondent, ſolido Paphiæ de robore myrtus.
Plantis eduræ coryli naſcuntur, & ingens
Fraxinus, Herculeæque arbos umbroſa coronæ,
Chaoniſque patris glandes: etiam ardua palma
Naſcitur, & caſus abies viſura marinos.
Inſeritur verò ex fœtu nucis arbutus horrida;
Et ſteriles platani malos geſſere valentes,
Caſtaneæ fagos, ornúſque incanuit albo
Flore pyri, glandémque ſues fregere ſub ulmis.
Nec modus inſerere atque oculos imponere ſimplex.
Nam quà ſe medio trudunt de cortice gemmæ,
Et tenues rumpunt tunicas; anguſtus in ipſo
Fit nodo ſinus: huc alienâ ex arbore germen
Includunt, udóque docent inoleſcere libro.
Aut rurſum enodes trunci reſecantur, & altè
Finditur in ſolidum cuneis via: deinde feraces
Plantæ immittuntur. nec longum tempus, & ingens
Exiit ad cœlum ramis felicibus arbos,
Miratúrque novas frondes, & non ſua poma.
Præterea genus haud unum nec fortibus ulmis,
Nec ſalici, lotóque, neque Idæis cypariſſis:
Nec pingues unam in faciem naſcuntur olivæ,
Orchades, & radii, & amarâ pauſia baccâ,
Pomáque, & Alcinoi ſylvæ: nec ſurculus idem
Cruſtumiis, Syriiſque pyris, gravibúſque volemis.
Non eadem arboribus pendet vindemia noſtris,
Quam Methymnæo carpit de palmite Lesbos.
Sunt Thaſiæ vites, ſunt & Mareotides albæ:
Pinguibus hæ terris habiles, levioribus illæ.
Et paſſo pſythia utilior, tenuiſque lageos,
Tentatura pedes olim, vinctúráque linguam,
Purpureæ, preciéque. & quo te carmine dicam,
Rhætica? nec cellis ideo contende Falernis,

Sunt etiam Amminæ vites, firmiſſima vina,
Tmolius adſurgit quibus, & rex ipſe Phanæus,
Argitiſque minor: cui non certaverit ulla,
Aut tantum fluere, aut totidem durare per annos.
Non ego te, Dis & menſis accepta ſecundis,
Tranſierim, Rhodia, & tumidis bumaſte racemis.
Sed neque quàm multæ ſpecies, nec nomina quæ ſint,
Eſt numerus; neque enim numero comprendere refert:
Quem qui ſcire velit, Libyci velit æquoris idem
Diſcere quàm multæ zephyro turbentur arenæ:
Aut, ubi navigiis violentior incidit eurus,
Nôſſe, quot Ionii veniant ad litora fluctus.
Nec verò terræ ferre omnes omnia poſſunt.
Fluminibus ſalices, craſſiſque paludibus alni
Naſcuntur: ſteriles ſaxoſis montibus orni.
Litora myrtetis lætiſſima. denique apertos
Bacchus amat colles, aquilonem & frigora taxi.
Aſpice & extremis domitum cultoribus orbem,
Eoáſque domos Arabum, pictóſque Gelonos.
Diviſæ arboribus patriæ. ſola India nigrum
Fert ebenum: ſolis eſt thurea virga Sabæis.
Quid tibi odorato referam ſudantia ligno
Balſamáque, & baccas ſemper frondentis acanthi?
Quid nemora Æthiopum molli canentia lanâ?
Velleráque ut foliis depectant tenuia Seres:
Aut quos Oceano propior gerit India lucos,
Extremi ſinus orbis? ubi aëra vincere ſummum
Arboris haud ullæ jactu potuere ſagittæ:
Et gens illa quidem ſumtis non tarda pharetris.
Media fert triſtes ſuccos, tardúmque ſaporem
Felicis mali; quo non præſentius ullum,
Pocula ſi quando ſævæ infecere novercæ,
Miſcuerúntque herbas & non innoxia verba,
Auxilium venit, ac membris agit atra venena.
Ipſa ingens arbos, faciémque ſimillima lauro;
Et, ſi non alium latè jactaret odorem,
Laurus erat. folia haud ullis labentia ventis:
Flos ad prima tenax, animas & olentia Medi

Ora fovent illo, & ſenibus medicantur anhelis.
Sed neque Medorum ſylvæ ditiſſima terra,
Nec pulcher Ganges, atque auro turbidus Hermus,
Laudibus Italiæ certent: non Bactra, neque Indi,
Totáque thuriferis Panchaïa pinguis arenis.
Hæc loca non tauri ſpirantes naribus ignem
Invertere, ſatis immanis dentibus hydri;
Nec galeis, denſíſque virûm ſeges horruit haſtis:
Sed gravidæ fruges, & Bacchi Maſſicus humor
Implevere: tenent oleæ armentáque læta.
Hinc bellator equus campo ſeſe arduus infert:
Hinc albi, Clitumne, greges, & maxima taurus
Victima, ſæpe tuo perfuſi flumine ſacro,
Romanos ad templa deûm duxere triumphos.
Hìc ver aſſiduum, atque alienis menſibus æſtas:
Bis gravidæ pecudes, bis pomis utilis arbos.
At rabidæ tigres abſunt, & ſæva leonum
Semina: nec miſeros fallunt aconita legentes:
Nec rapit immenſos orbes per humum, neque tanto
Squameus in ſpiram tractu ſe colligit anguis.
Adde tot egregias urbes, operúmque laborem,
Tot congeſta manu præruptis oppida ſaxis;
Flumináque antiquos ſubterlabentia muros.
An mare, quod ſuprà, memorem, quódque alluit infrà?
Anne lacus tantos? te, Lari maxime, téque
Fluctibus & fremitu aſſurgens, Benace, marino?
An memorem portus, Lucrinóque addita clauſtra:
Atque indignatum magnis ſtridoribus æquor,
Julia quà ponto longè ſonat unda refuſo,
Tyrrhenúſque fretis immittitur æſtus Avernis?
Hæc eadem argenti rivos, æriſque metalla
Oſtendit venis, atque auro plurima fluxit.
Hæc genus acre virûm Marſos, pubémque Sabellam,
Aſſuetúmque malo Ligurem, Volſcóſque verutos
Extulit: hæc Decios, Marios, magnóſque Camillos:
Scipiadas duros bello: & te, maxime Cæſar:
Qui nunc extremis Aſiæ jam victor in oris
Imbellem avertis Romanis arcibus Indum,

Salve, magna parens frugum, Saturnia tellus;
Magna virûm: tibi res antiquæ laudis & artis
Ingredior, ſanctos auſus recludere fontes,
Aſcræúmque cano Romana per oppida carmen.
Nunc locus arvorum ingeniis: quæ robora cuique,
Quis color, & quæ ſit rebus natura ferendis.
Difficiles primùm terræ, colléſque maligni,
Tenuis ubi argilla, & dumoſis calculus arvis,
Palladiâ gaudent ſylvâ vivacis olivæ.
Indicio eſt, tractu ſurgens oleaſter eodem
Plurimus, & ſtrati baccis ſylveſtribus agri.
At quæ pinguis humus, dulcíque uligine læta,
Quíſque frequens herbis & fertilis ubere campus,
Qualem ſæpe cavâ montis convalle ſolemus
Deſpicere: huc ſummis liquuntur rupibus amnes,
Felicémque trahunt limum: quíque editus auſtro,
Et filicem curvis inviſam paſcit aratris:
Hic tibi prævalidas olim multóque fluentes
Sufficiet Baccho vites: hic fertilis uvæ,
Hic laticis, qualem pateris libamus & auro,
Inflavit cùm pinguis ebur Tyrrhenus ad aras,
Lancibus & pandis fumantia reddimus exta.
Sin armenta magìs ſtudium vitulóſque tueri,
Aut fœtus ovium, aut urentes culta capellas:
Saltus, & ſaturi petito longinqua Tarenti,
Et qualem infelix amiſit Mantua campum,
Paſcentem niveos herboſo flumine cycnos.
Non liquidi gregibus fontes, non gramina deerunt:
Et quantum longis carpent armenta diebus,
Exiguâ tantum gelidus ros nocte reponet.
Nigra ferè, & preſſo pinguis ſub vomere terra,
Et cui putre ſolum (namque hoc imitamur arando)
Optima frumentis. non ullo ex æquore cernes
Plura domum tardis decedere plauſtra juvencis:
Aut unde iratus ſylvam devexit arator,
Et nemora evertit multos ignava per annos,
Antiquáſque domos avium cùm ſtirpibus imis
Eruit: illæ altum nidis petiere relictis.

At rudis enituit impulſo vomere campus.
Nam jejuna quidem clivoſi glarea ruris
Vix humiles apibus caſias rorémque miniſtrat:
Et tophus ſcaber, & nigris exeſa chelydris
Creta, negant alios æquè ſerpentibus agros
Dulcem ferre cibum, & curvas præbere latebras.
Quæ tenuem exhalat nebulam, fumóſque volucres,
Et bibit humorem, &, cùm vult, ex ſe ipſa remittit,
Quæque ſuo viridi ſemper ſe gramine veſtit,
Nec ſcabie & falsâ lædit robigine ferrum;
Illa tibi lætis intexet vitibus ulmos:
Illa ferax oleo eſt: illam experiere colendo,
Et facilem pecori, & patientem vomeris unci.
Talem dives arat Capua, & vicina Veſevo
Ora jugo, & vacuis Clanius non æquus Acerris.
Nunc, quo quamque modo poſſis cognoſcere, dicam.
Rara ſit, an ſupra morem ſi denſa, requiras;
Altera frumentis quoniam favet, altera Baccho;
Denſa magìs Cereri, rariſſima quæque Lyæo:
Antè locum capies oculis, altéque jubebis
In ſolido puteum demitti, omnémque repones
Rurſus humum, & pedibus ſummas æquabis arenas.
Si dêrunt, rarum pecoríque & vitibus almis
Aptius uber erit. ſin in ſua poſſe negabunt
Ire loca, & ſcrobibus ſuperabit terra repletis,
Spiſſus ager: glebas cunctantes craſſáque terga
Exſpecta, & validis terram proſcinde juvencis.
Salſa autem tellus, & quæ perhibetur amara,
Frugibus infelix (ea nec manſueſcit arando,
Nec Baccho genus, aut pomis ſua nomina ſervat)
Tale dabit ſpecimen. tu ſpiſſo vimine qualos,
Colàque prælorum fumoſis deripe tectis.
Huc ager ille malus, dulcéſque à fontibus undæ
Ad plenum calcentur. aqua eluctabitur omnis
Scilicet, & grandes ibunt per vimina guttæ.
At ſapor indicium faciet manifeſtus, & ora
Triſtia tentantum ſenſu torquebit amaror.
Pinguis item quæ ſit tellus, hôc denique pacto

Diſcimus. haud unquam manibus jactata fatiſcit,
Sed picis in morem ad digitos lenteſcit habendo.
Humida majores herbas alit, ipsáque juſto
Lætior. ah nimiùm ne ſit mihi fertilis illa,
Neu ſe prævalidam primis oſtendat ariſtis!
Quæ gravis eſt, ipſo tacitam ſe pondere prodit;
Quæque levis. promtum eſt oculis prædiſcere nigram,
Et quis cui color. at ſceleratum exquirere frigus
Difficile eſt: piceæ tantùm, taxíque nocentes
Interdum, aut hederæ pandunt veſtigia nigræ.
His animadverſis, terram multò antè memento
Excoquere, & magnos ſcrobibus concidere montes,
Antè ſupinatas aquiloni oſtendere glebas,
Quàm lætum infodias vitis genus. optima putri
Arva ſolo: id venti curant, gelidæque pruinæ,
Et labefacta movens robuſtus jugera foſſor.
At ſi quos haud ulla viros vigilantia fugit;
Antè locum ſimilem exquirunt, ubi prima paretur
Arboribus ſeges, & quò mox digeſta feratur,
Mutatam ignorent ſubitò ne ſemina matrem.
Quin etiam cœli regionem in cortice ſignant:
Ut, quo quæque modo ſteterit, quâ parte calores
Auſtrinos tulerit, quæ terga obverterit axi,
Reſtituant. adeò in teneris conſueſcere multum eſt.
Collibus, an plano melius ſit ponere vitem,
Quære priús. ſi pinguis agros metabere campi,
Denſa ſere: in denſo non ſegnior ubere Bacchus.
Sin tumulis acclive ſolum colléſque ſupinos,
Indulge ordinibus: nec ſecius omnis in unguem
Arboribus poſitis ſecto via limite quadret.
Ut ſæpe ingenti bello cùm longa cohortes
Explicuit legio, & campo ſtetit agmen aperto,
Directæque acies, ac latè fluctuat omnis
Ære renidenti tellus, necdum horrida miſcent
Prœlia, ſed dubius mediis Mars errat in armis.
Omnia ſint paribus numeris dimenſa viarum:
Non animum modò utì paſcat proſpectus inanem,
Sed quia non aliter vires dabit omnibus æquas

Terra, neque in vacuum poterunt ſe extendere rami.
Forſitan & ſcrobibus quæ ſint faſtigia, quæras.
Auſim vel tenui vitem committere ſulco.
Altior ac penitus terræ defigitur arbos,
Æſculus in primis: quæ quantum vertice ad auras
Ætherias, tantum radice in Tartara tendit.
Ergo non hyemes illam, non flabra, neque imbres
Convellunt. immota manet, multóſque nepotes,
Multa virûm volvens durando ſæcula vincit.
Tum forres latè ramos & brachia tendens
Huc illuc, media ipſa ingentem ſuſtinet umbram.
Néve tibi ad ſolem vergant vineta cadentem:
Néve inter vites corylum ſere: néve flagella
Summa pete, aut ſummâ deſtringe ex arbore plantas:
(Tantus amor terræ) neu ferro læde retuſo
Semina, néve oleæ ſylveſtres inſere truncos.
Nam ſæpe incautis paſtoribus excidit ignis,
Qui furtim pingui primùm ſub cortice tectus
Robora comprendit, frondéſque elapſus in altas
Ingentem cœlo ſonitum dedit. indè ſecutus
Per ramos victor, pérque alta cacumina regnat,
Et totum involvit flammis nemus, & ruit atram
Ad cœlum piceâ craſſus caligine nubem:
Præſertim ſi tempeſtas à vertice ſylvis
Incubuit, glomerátque ferens incendia ventus.
Hoc ubi; non à ſtirpe valent, cæſáque reverti
Poſſunt, atque imâ ſimiles revireſcere terrâ:
Infelix ſuperat foliis oleaſter amaris.
Nec tibi tam prudens quiſquam perſuadeat auctor,
Tellurem Boreâ rigidam ſpirante moveri.
Rura gelu tum claudit hyems: nec ſemine jacto
Concretam patitur radicem affigere terræ.
Optima vinetis ſatio, cùm vere rubenti
Candida venit avis longis inviſa colubris:
Prima vel autumni ſub frigora, cùm rapidus Sol
Nondum hyemem contingit equis. jam præterit æſtas,
Ver adeò frondi nemorum, ver utile ſylvis:
Vere tument terræ, & genitalia ſemina poſcunt.

Tum pater omnipotens fœcundis imbribus Æther
Conjugis in gremium lætæ deſcendit, & omnes
Magnus alit, magno commixtus corpore, fœtus.
Avia tum reſonant avibus virgulta canoris,
Et Venerem certis repetunt armenta diebus:
Parturit almus ager, zephyriſque tepentibus auris
Laxant arva ſinus. ſuperat tener omnibus humor;
Inque novos ſoles audent ſe gramina tutò
Credere: nec metuit ſurgentes pampinus auſtros,
Aut actum cœlo magnis aquilonibus imbrem:
Sed trudit gemmas, & frondes explicat omnes.
Non alios primâ creſcentis origine mundi
Illuxiſſe dies, aliúmve habuiſſe tenorem
Crediderim. ver illud erat: ver magnus agebat
Orbis, & hybernis parcebant flatibus euri:
Cùm primæ lucem pecudes hauſere, virûmque
Ferrea progenies duris caput extulit arvis,
Immiſſæque feræ ſylvis, & ſidera cœlo.
Nec res hunc teneræ poſſent perferre laborem,
Si non tanta quies iret frigúſque calorémque
Inter, & exciperet cœli indulgentia terras.
Quod ſupereſt, quæcumque premes virgulta per agros,
Sparge ſimo pingui, & multâ memor occule terrâ:
Aut lapidem bibulum, aut ſqualentes infode conchas.
Inter enim labentur aquæ, tenuiſque ſubibit
Halitus: atque animos tollent ſata. jámque reperti,
Qui ſaxo ſuper, atque ingenti pondere teſtæ
Urgerent: hoc effuſos munimen ad imbres:
Hoc, ubi hiulca ſiti findit canis æſtifer arva.
Seminibus poſitis, ſupereſt deducere terram
Sæpius ad capita, & duros jactare bidentes:
Aut preſſo exercere ſolum ſub vomere, & ipſa
Flectere luctantes inter vineta juvencos.
Tum leves calamos, & raſæ haſtilia virgæ,
Fraxineáſque aptare ſudes, furcáſque bicornes:
Viribus eniti quarum, & contemnere ventos
Aſſueſcant, ſummáſque ſequi tabulata per ulmos.
Ac, dum prima novis adoleſcit frondibus ætas,

Parcendum

Parcendum teneris: & dum ſe lætus ad auras
Palmes agit, laxis per purum immiſſus habenis,
Ipſa acies nondum falcis tentanda, ſed unci
Carpendæ manibus frondes, interque legendæ.
Inde ubi jam validis amplexæ ſtirpibus ulmos
Exierint, tum ſtringe comas, tum brachia tonde.
Ante reformidant ferrum: tum denique dura
Exerce imperia, & ramos compeſce fluentes.
Texendæ ſepes etiam, & pecus omne tenendum:
Præcipuè dum frons tenera imprudénſque laborum:
Cui, ſuper indignas hyemes ſolémque potentem,
Sylveſtres uri aſſiduè capreæque ſequaces
Illudunt: paſcuntur oves avidæque juvencæ.
Frigora nec tantùm canâ concreta pruinâ,
Aut gravis incumbens ſcopulis arentibus æſtas,
Quantùm illi nocuere greges, duríque venenum
Dentis, & admorſo ſignata in ſtirpe cicatrix.
Non aliam ob culpam Baccho caper omnibus aris
Cæditur, & veteres ineunt proſcenia ludi:
Præmiáque ingentes pagos & compita circùm
Theſidæ poſuere, atque inter pocula læti
Mollibus in pratis unctos ſaluere per utres.
Necnon Auſonii, Trojâ gens miſſa, coloni
Verſibus incomtis ludunt, risûque ſoluto;
Oráque corticibus ſumunt horrenda cavatis:
Et te, Bacche, vocant per carmina læta, tibíque
Oſcilla ex altâ ſuſpendunt mollia pinu.
Hinc omnis largo pubeſcit vinea fœtu:
Complentur valléſque cavæ ſaltûſque profundi,
Et quocumque deus circùm caput egit honeſtum.
Ergo rite ſuum Baccho dicemus honorem
Carminibus patriis, lancéſque & liba feremus;
Et ductus cornu ſtabit ſacer hircus ad aram,
Pinguiáque in verubus torrebimus exta colurnis.
Eſt etiam ille labor curandis vitibus alter: [tannis
Cui nunquam exhauſti ſatis eſt. namque omne quo-
Terque quaterque ſolum ſcindendum, glebáque verſis
Æternùm frangenda bidentibus: omne levandum

Fronde nemus. redit agricolis labor actus in orbem,
Atque in se sua per vestigia volvitur annus.
Ac jam olim seras posuit cùm vinea frondes,
Frigidus & sylvis aquilo decussit honorem;
Jam tum acer curas venientem extendit in annum
Rusticus, & curvo Saturni dente relictam
Persequitur vitem attondens, fingítque putando.
Primus humum fodito, primus devecta cremato
Sarmenta, & vallos primus sub tecta referto:
Postremus metito. bis vitibus ingruit umbra:
Bis segetem densis obducunt sentibus herbæ.
Durus uterque labor. laudato ingentia rura:
Exiguum colito. necnon etiam aspera ruscí
Vimina per sylvam, & ripis fluvialis arundo
Cæditur, incultíque exercet cura salicti.
Jam vinctæ vites: jam falcem ambusta reponunt:
Jam canit extremos effœtus vinitor antes.
Sollicitanda tamen tellus, pulvísque movendus,
Et jam maturis metuendus Jupiter uvis.
Contrà, non ulla est oleis cultura: neque illæ
Procurvam expectant falcem rastrósque tenaces,
Cùm semel hæserunt arvis, auráque tulerunt.
Ipsa satis tellus, cùm dente recluditur unco,
Sufficit humorem, & gravidas cum vomere fruges.
Hóc pinguem & placitam Paci nutritor olivam.
Poma quoque, ut primùm truncos sensere valentes,
Et vires habuere suas, ad sidera raptim
Vi propiâ nituntur, opísque haud indiga nostræ.
Nec minùs interea fœtu nemus omne gravescit,
Sanguineísque inculta rubent aviaria baccis.
Tondentur cytisi, tædas sylva alta ministrat.
Pascuntúrque ignes nocturni, & lumina fundunt.
Et dubitant homines serere, atque impendere curam?
Quid majora sequar? salices, humilesque genistæ,
Aut illæ pecori frondem, aut pastoribus umbras
Sufficiunt: sepémque satis, & pabula melli.
Et juvat undantem buxo spectare Cytorum,
Naryciæque picis lucos: juvat arva videre

Non raſtris hominum, non ulli obnoxia curæ.
Ipſæ Caucaſio ſteriles in vertice ſylvæ,
Quas animoſi Euri aſſiduè frangúntque ferúntque,
Dant alios aliæ fœtus: dant utile lignum
Navigiis pinos, domibus cedrúmque cupreſſóſque.
Hinc radios trivere rotis, hinc tympana plauſtris
Agricolæ, & pandas ratibus poſuere carinas.
Viminibus ſalices fœcundæ, frondibus ulmi:
At myrtus validis haſtilibus, & bona bello
Cornus: Ityræos taxi torquentur in arcus.
Nec tiliæ leves aut torno raſile buxum
Non formam accipiunt, ferróque cavantur acuto.
Nec non & torrentem undam levis innatat alnus
Miſſa Pado: necnon & apes examina condunt
Corticibúſque cavis vitioſáque ilicis alveo.
Quid memorandum æquè Baccheïa dona tulerunt?
Bacchus & ad culpam cauſas dedit. ille furentes
Centauros letho domuit, Rhœtúmque Pholúmque,
Et magno Hylæum Lapithis cratere minantem.
O fortunatos nimiùm, ſua ſi bona nôrint,
Agricolas! quibus ipſa, procul diſcordibus armis,
Fundit humo facilem victum juſtiſſima tellus.
Si non ingentem foribus domus alta ſuperbis
Manè ſalutantum totis vomit ædibus undam;
Nec varios inhiant pulchrâ teſtudine poſtes,
Illuſáſque auro veſtes, Ephyreïáque æra;
Alba neque Aſſyrio fucatur lana veneno,
Nec caſiâ liquidi corrumpitur uſus olivi:
At ſecura quies, & neſcia fallere vita,
Dives opum variarum; at latis otia fundis,
Speluncæ, vivíque lacus; at frigida Tempe,
Mugitúſque boum, molléſque ſub arbore ſomni
Non abſunt. illìc ſaltus ac luſtra ferarum,
Et patiens operum, parvóque aſſueta juventus,
Sacra deûm, ſanctíque patres: extrema per illos
Juſtitia excedens terris veſtigia fecit.
Me verò primùm dulces ante omnia Muſæ,
Quarum ſacra fero ingenti percuſſus amore,

Accipiant; cœlíque vias, & ſidera monſtrent:
Defectus ſolis varios, lunæque labores:
Unde tremor terris: quâ vi maria alta tumeſcant
Obicibus ruptis, rurſúſque in ſe ipſa reſidant:
Quid tantùm Oceano properent ſe tingere ſoles
Hyberni, vel quæ tardis mora noctibus obſtet.
Sin, has ne poſſim naturæ accedere partes,
Frigidus obſtiterit circùm præcordia ſanguis;
Rura mihi & rigui placeant in vallibus amnes;
Flumina amem ſylváſque inglorius. ô, ubi campi,
Spercheóſque, & virginibus bacchata Lacænis
Taygeta: ô, qui me gelidis in vallibus Hæmi
Siſtat, & ingenti ramorum protegat umbrâ!
Felix, qui potuit rerum cognoſcere cauſas:
Atque metus omnes & inexorabile fatum
Subjecit pedibus, ſtrepitúmque Acherontis avari!
Fortunatus & ille, deos qui novit agreſtes,
Panáque, Sylvanúmque ſenem, Nymphásque ſorores!
Illum non populi faſces, non purpura regum
Flexit, & infidos agitans diſcordia fratres,
Aut conjurato deſcendens Dacus ab Iſtro;
Non res Romanæ, perituráque regna: neque ille
Aut doluit miſerans inopem, aut invidit habenti.
Quos rami fructus, quos ipſa volentia rura
Sponte tulere ſuâ, carpſit: nec ferrea jura,
Inſanúmque forum, aut populi tabularia vidit.
Sollicitant alii remis freta cæca, ruúntque
In ferrum; penetrant aulas & limina regum:
Hic petit excidiis urbem, miſeróſque Penates,
Ut gemmâ bibat, & Sarrano dormiat oſtro.
Condit opes alius, defoſſóque incubat auro.
Hic ſtupet attonitus roſtris: hunc plauſus hiantem
Per cuneos (geminatus enim) plebíſque patrúmque
Corripuit: gaudent perfuſi ſanguine fratrum,
Exilioque domos & dulcia limina mutant;
Atque alio patriam quærunt ſub ſole jacentem.
Agricola incurvo terram dimovit aratro.
Hinc anni labor: hinc patriam parvoſque nepotes

Suſtinet; hinc armenta boum, meritóſque juvencos.
Nec requies, quin aut pomis exuberet annus,
Aut fœtu pecorum, aut Cerealis mergite culmi:
Proventûque oneret ſulcos, atque horrea vincat.
Venit hyems; teritur Sicyonia bacca trapetis:
Glande ſues læti redeunt, dant arbuta ſylvæ:
Et varios ponit fœtus autumnus, & altè
Mitis in apricis coquitur vindemia ſaxis.
Interea dulces pendent circùm oſcula nati:
Caſta pudicitiam ſervat domus: ubera vaccæ
Lactea demittunt; pinguéſque in gramine læto
Inter ſe adverſis luctantur cornibus hœdi.
Ipſe dies agitat feſtos; fuſúſque per herbam,
Ignis ubi in medio, & ſocii cratera coronant,
Te libans, Lenæe, vocat: pecoríſque magiſtris
Velocis jaculi certamina ponit in ulmo;
Corporáque agreſti nudat prædura palæſtrâ.
Hanc olim veteres vitam coluere Sabini;
Hanc Remus, & frater: ſic fortis Etruria crevit:
Scilicet & rerum facta eſt pulcherrima Roma,
Septemque una ſibi muro circumdedit arces.
Ante etiam ſceptrum Dictæi regis, & antè
Impia quàm cæſis gens eſt epulata juvencis,
Aureus hanc vitam in terris Saturnus agebat.
Necdum etiam audierant inflari claſſica, necdum
Impoſitos duris crepitare incudibus enſes.
Sed nos immenſum ſpatiis confecimus æquor:
Et jam tempus equûm fumantia ſolvere colla.

GEORGICON

LIBER TERTIUS.

TE quoque, magna Pales, & te memorande canemus
Paſtor ab Amphryſo: vos ſylvæ amnéſque Lycæi.
Cætera, quæ vacuas tenuiſſent carmina mentes,
Omnia jam volgata. quis aut Euryſthea durum,
Aut illaudati neſcit Buſiridis aras?
Cui non dictus Hylas puer, & Latonia Delos?
Hippodaméque, humeróque Pelops inſignis eburno,
Acer equis? tentanda via eſt, quâ me quoque poſſim
Tollere humo, victórque virûm volitare per ora.
Primus ego in patriam mecum, modò vita ſuperſit,
Aonio rediens deducam vertice Muſas:
Primus Idumæas referam tibi, Mantua, palmas:
Et viridi in campo templum de marmore ponam
Propter aquam, tardis ingens ubi flexibus errat
Mincius, & tenerâ prætexit arundine ripas.
In medio mihi Cæſar erit, templúmque tenebit.
Illi victor ego, & Tyrio conſpectus in oſtro
Centum quadrijugos agitabo ad flumina currus.
Cuncta mihi, Alpheum linquens lucóſque Molorchi,
Curſibus & crudo decernet Græcia cæſtu.
Ipſe caput tonſæ foliis ornatus olivæ
Dona feram. jam nunc ſolemnes ducere pompas
Ad delubra juvat, cæſóſque videre juvencos:
Vel ſcena ut verſis diſcedat frontibus; útque
Purpurea intexti tollant aulæa Britanni.
In foribus pugnam ex auro ſolidóque elephanto
Gangaridûm faciam, victoríſque arma Quirini:

Atque hìc undantem bello, magnúmque fluentem
Nilum, ac navali ſurgentes ære columnas.
Addam urbes Aſiæ domitas, pulſúmque Niphaten,
Fidentémque fugâ Parthum verſíſque ſagittis,
Et duo rapta manu diverſo ex hoſte tropæa,
Bíſque triumphatas utroque ab litore gentes.
Stabunt & Parii lapides ſpirantia ſigna,
Aſſaraci proles, demiſſáque ab Jove gentis
Nomina, Tróſque parens, & Trojæ Cynthius auctor.
Invidia infelix Furias amnémque ſeverum
Cocyti metuet, tortóſque Ixionis angues,
Immanémque rotam, & non exſuperabile ſaxum.
Interea Dryadum ſylvas ſaltûſque ſequamur
Intactos, tua, Mæcenas, haud mollia juſſa.
Te ſinè nil altum mens inchoat. en age ſegnes
Rumpe moras: vocat ingenti clamore Cithæron,
Taygetíque canes, domitríxque Epidaurus equorum:
Et vox aſſenſu nemorum ingeminata remugit.
Mox tamen ardentes accingar dicere pugnas
Cæſaris, & nomen famâ tot ferre per annos,
Tithoni primâ quot abeſt ab origine Cæſar.
Seu quis, Olympiacæ miratus præmia palmæ,
Paſcit equos; ſeu quis fortes ad aratra juvencos;
Corpora præcipuè matrum legat. optima torvæ
Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix,
Et crurum tenus à mento palearia pendent.
Tum longo nullus lateri modus: omnia magna:
Pes etiam, & camuris hirtæ ſub cornibus aures.
Nec mihi diſpliceat maculis inſignis & albo,
Aut juga detrectans; interdúmque aſpera cornu,
Et faciem tauro propior, quæque ardua tota,
Et gradiens imâ verrit veſtigia caudâ.
Ætas Lucinam, juſtóſque pati hymenæos
Deſinit antè decem, poſt quatuor incipit annos:
Cætera nec fœturæ habilis, nec fortis aratris.
Interea, ſuperat gregibus dum læta juventas,
Solve mares: mitte in Venerem pecuaria primus,
Atque aliam ex aliâ generando ſuffice ptolem.

Optima quæque dies miſeris mortalibus ævi
Prima fugit: ſubeunt morbi, triſtiſque ſenectus;
Et labor, & duræ rapit inclementia mortis.
Semper erunt, quarum mutari corpora malis.
Semper enim refice: ac, ne poſt amiſſa requiras,
Anteveni, & ſobolem armento ſortire quotannis.
Nec non & pecori eſt idem delectus equino.
Tu modò, quos in ſpem ſtatues ſubmittere gentis,
Præcipuum jam indè à teneris impende laborem.
Continuò pecoris generoſi pullus in arvis
Altiùs ingreditur, & mollia crura reponit.
Primus & ire viam, & fluvios tentare minaces
Audet, & ignoto ſeſe committere ponti:
Nec vanos horret ſtrepitus. illi ardua cervix,
Argutúmque caput, brevis alvus, obeſáque terga:
Luxuriátque toris animoſum pectus: honeſti
Spadices, glaucíque; color deterrimus albis,
Et gilvo. tum, ſi qua ſonum procul arma dedere,
Stare loco neſcit: micat auribus, & tremit artus;
Collectúmque premens volvit ſub naribus ignem:
Denſa juba, & dextro jactata recumbit in armo.
At duplex agitur per lumbos ſpina, cavátque
Tellurem, & ſolido graviter ſonat ungula cornu.
Talis Amyclæi domitus Pollucis habenis
Cyllarus, & quorum Graii meminere poëtæ,
Martis equi bijuges, & magni currus Achilli.
Talis & ipſe jubam cervice effudit equinâ
Conjugis adventu pernix Saturnus, & altum
Pelion hinnitu fugiens implevit acuto. [annis
Hunc quoque, ubi aut morbo gravis, aut jam ſegnior
Deficit, abde domo; nec turpi ignoſce ſenectæ.
Frigidus in Venerem ſenior, fruſtráque laborem
Ingratum trahit: &, ſi quando ad prœlia ventum eſt,
Ut quondam in ſtipulis magnus ſinè viribus ignis,
Incaſſum furit. ergo animos ævúmque notabis
Præcipuè: hinc alias artes, prolémque parentum,
Et quis cuique dolor victo, quæ gloria palmæ.
Nónne vides, cùm præcipiti certamine campum

Corripuere, ruúntque effuſi carcere currus,
Cùm ſpes arrectæ juvenum, exſultantiáque haurit
Corda pavor pulſans: illi inſtant verbere torto,
Et proni dant lora: volat vi fervidus axis.
Jámque humiles, jámque elati ſublimè videntur
Aëra per vacuum ferri, atque aſſurgere in auras.
Nec mora, nec requies. at fulvæ nimbus arenæ
Tollitur: humeſcunt ſpumis, flatûque ſequentum.
Tántus amor laudum, tantæ eſt victoria curæ.
  Primus Erichthonius currus & quatuor auſus
Jungere equos, rapidíſque rotis inſiſtere victor.
Fræna Pelethronii Lapithæ, gyróſque dedere
Impoſiti dorſo, atque equitem docuere ſub armis
Inſultare ſolo, & greſſus glomerare ſuperbos.
Æquus uterque labor: æquè juvenémque magiſtri
Exquirunt, calidúmque animis & curſibus acrem:
Quamvis ſæpe fugâ verſos ille egerit hoſtes,
Et patriam Epirum referat, fortéſque Mycenas;
Neptuníque ipsâ deducat origine gentem.
  His animadverſis inſtant ſub tempus, & omnes
Impendunt curas denſo diſtendere pingui,
Quem legere ducem, & pecori dixere maritum:
Tubentéſque ſecant herbas, fluvióſque miniſtrant,
Farráque, ne blando nequeat ſupereſſe labori:
Invalidíque patrum referant jejunia gnati:
Ipsâ autem macie tenuant armenta volentes.
Atque, ubi concubitus primos jam nota voluptas
Sollicitat, frondéſque negant, & fontibus arcent:
Sæpe etiam curſu quatiunt, & ſole fatigant,
Cum graviter tunſis gemit area frugibus, & cùm
Surgentem ad zephyrum paleæ jactantur inanes.
Hoc faciunt, nimio ne luxu obtuſior uſus
Sit genitali arvo, & ſulcos oblimet inertes:
Sed rapiat ſitiens Venerem, interiúſque recondat.
  Rurſus cura patrum cadere, & ſuccedere matrum
Incipit. exactis gravidæ cùm menſibus errant,
Non illas gravibus quiſquam juga ducere plauſtris,
Non ſaltu ſuperare viam ſit paſſus, & acri

Carpere prata fugâ, fluviósque innare rapaces.
Saltibus in vacuis paſcant, & plena ſecundùm
Flumina: muſcus ubi, & viridiſſima gramine ripa,
Speluncæque tegant, & ſaxea procubet umbra.
Eſt lucos Silari circa ilicibúſque virentem
Plurimus Alburnum volitans, quoi nomen aſilo
Romanum eſt, œſtrum Graii vertere vocantes;
Aſper, acerba ſonans: quo tota exterrita ſylvis
Diffugiunt armenta; furit mugitibus æther
Concuſſus, ſylvæque & ſicci ripa Tanagri.
Hôc quondam monſtro horribiles exercuit iras
Inachiæ Juno peſtem meditata juvencæ.
Hunc quoque, nam mediis fervoribus acrior inſtat,
Arcebis gravido pecori, armentáque paſces
Sole recèns orto, aut noctem ducentibus aſtris.
Poſt partum cura in vitulos traducitur omnis:
Continuóque notas & nomina gentis inurunt:
Et quos aut pecori malint ſubmittere habendo,
Aut aris ſervare ſacros, aut ſcindere terram,
Et campum horrentem fractis invertere glebis.
Cætera paſcuntur virides armenta per herbas.
Tu quos ad ſtudium atque uſum formabis agreſtem,
Jam vitulos hortare, viámque inſiſte domandi,
Dum faciles animi juvenum, dum mobilis ætas.
Ac primùm laxos tenui de vimine circlos
Cervici ſubnecte: dehinc, ubi libera colla
Servitio aſſuêrint, ipſis è torquibus aptos
Junge pares, & coge gradum conferre juvencos:
Atque illis jam ſæpe rotæ ducantur inanes
Per terram, & ſummo veſtigia pulvere ſignent.
Poſt valido nitens ſub pondere faginus axis
Inſtrepat, & junctos temo trahat æreus orbes.
Interea pubi indomitæ non gramina tantùm,
Nec veſcas ſalicum frondes, ulvámque paluſtrem,
Sed frumenta manu carpes ſata: nec tibi fœtæ
More patrum nivea implebunt mulctralia vaccæ,
Sed tota in dulces conſument ubera natos.
Sin ad bella magis ſtudium, turmáſque feroces,

Aut Alphea rotis prælabi flumina Piſæ,
Et Jovis in luco currus agitare volantes;
Primus equi labor eſt, animos atque arma videre
Bellantum, lituóſque pati; tractûque gementem
Ferre rotam, & ſtabulo frenos audire ſonantes.
Tum magìs atque magìs blandis gaudere magiſtri
Laudibus, & plauſæ ſonitum cervicis amare.
Atque hæc jam primo depulſus ab ubere matris
Audeat, ínque vicem det mollibus ora capiſtris
Invalidus, & jámque tremens, & jam inſcius ævi.
At, tribus exactis, ubi quarta acceſſerit æſtas,
Carpere mox gyrum incipiat, gradibúſque ſonare
Compoſitis, ſinuétque alterna volumina crurum;
Sítque laboranti ſimilis: tum curſibus auras
Provocet, ac per aperta volans, ceu liber habenis,
Æquora, vix ſummâ veſtigia ponat arenâ.
Qualis, Hyperboreis Aquilo cùm denſus ab oris
Incubuit, Scythiæque hyemes atque arida differt
Nubila: tum ſegetes altæ campíque natantes
Lenibus horreſcunt flabris, ſummæque ſonorem
Dant ſylvæ, longſque urgent ad litora fluctus:
Ille volat, ſimul arva fugâ, ſimul æquora verrens.
Hic vel ad Elei metas & maxima campi
Sudabit ſpatia, & ſpumas aget ore cruentas:
Belgica vel molli meliùs feret eſſeda collo.
Tum demum craſsâ magnum farragine corpus
Creſcere jam domitis ſinito. namque ante domandum
Ingentes tollent animos, prenſíque negabunt
Verbera lenta pati, & duris parere lupatis.
Sed non ulla magìs vires induſtria firmat,
Quàm Venerem & cæci ſtimulos avertere amoris,
Sive boum, ſive eſt cui gratior uſus equorum.
Atque ideo tauros procul atque in ſola relegant
Paſcua, poſt montem oppoſitum, & trans flumina lata:
Aut intus clauſos ſatura ad præſepia ſervant.
Carpit enim vires paulatim, uríque videndo
Femina: nec nemorum patitur meminiſſe, nec herbæ.
Dulcibus illa quidem illecebris & ſæpe ſuperbos

Cornibus inter ſe ſubigit decernere amantes.
Paſcitur in magnâ ſylvâ formoſa juvenca:
Illi alternantes multâ vi prœlia miſcent
Vulneribus crebris: lavit ater corpora ſanguis,
Verſáque in obnixos urgentur cornua vaſto
Cum gemitu. reboant ſylvæque & magnus Olympus.
Nec mos bellantes unà ſtabulare: ſed alter
Victus abit, longéque ignotis exulat oris;
Multà gemens ignominiam plagáſque ſuperbi
Victoris; tum, quos amiſit inultus, amores;
Et ſtabula aſpectans regnis exceſſit avitis.
Ergo omni curâ vires exercet, & inter
Dura jacet pernix inſtrato ſaxa cubili,
Frondibus hirſutis & carice paſtus acutâ:
Et tentat ſeſe, atque iraſci in cornua diſcit
Arboris obnixus trunco: ventóſque laceſſit
Ictibus, & ſparsâ ad pugnam proludit arenâ.
Pòſt, ubi collectum robur, viréſque refectæ,
Signa movet, præcépſque oblitum fertur in hoſtem:
Fluctus ut, in medio cœpit cùm albeſcere ponto,
Longiùs, ex altóque ſinum trahit; útque volutus
Ad terras, inmanè ſonat per ſaxa, neque ipſo
Monte minor procumbit: at ima exæſtuat unda
Vorticibus, nigrámque altè ſubjectat arenam.
Omne adeò genus in terris hominúmq; ferarúmque,
Et genus æquoreum, pecudes, pictæque volucres,
In furias ignémque ruunt. amor omnibus idem.
Tempore non alio catulorum oblita leæna
Sævior erravit campis: nec funera vulgò
Tam multa informes urſi ſtragémque dedere
Per ſylvas. tum ſævus aper, tum peſſima tigris.
Heu, malè tum Libyæ ſolis erratur in agris.
Nónne vides, ut tota tremor pertentet equorum
Corpora, ſi tantùm notas odor attulit auras?
Ac neque eos jam frena virûm, neque verbera ſæva,
Non ſcopuli, rupéſque cavæ, atque objecta retardant
Flumina, correptóſque undâ torquentia montes.
Ipſe ruit, denteſque Sabellicus exacuit ſus,

Et pede proſubigit terram, fricat arbore coſtas,
Atque hinc atque illinc humeros ad vulnera durat.
Quid juvenis, magnum cui verſat in oſſibus ignem
Durus amor? nempe abruptis turbata procellis
Nocte natat cæcâ ſerus freta: quem ſuper ingens
Porta tonat cœli, & ſcopulis illiſa reclamant
Æquora; nec miſeri poſſunt revocare parentes,
Nec moritura ſuper crudeli funere virgo.
Quid lynces Bacchi variæ, & genus acre luporum,
Atque canum? quid, quæ imbelles dant prœlia cervi?
Scilicet ante omnis furor eſt inſignis equarum:
Et mentem Venus ipſa dedit, quo tempore Glauci
Potniades malis membra abſumſere quadrigæ.
Illas ducit amor trans Gargara, tránſque ſonantem
Aſcanium: ſuperant montes, & flumina tranant.
Continuóque avidis ubi ſubdita flamma medullis,
Vere magìs (quia vere calor redit oſſibus) illæ
Ore omnes verſæ in zephyrum ſtant rupibus altis,
Exceptántque leves auras: & ſæpe ſinè ullis
Conjugiis vento gravidæ (mirabile dictu)
Saxa per & ſcopulos & depreſſas convalles
Diffugiunt: non, Eure, tuos, neque ſolis ad ortus;
In Borean Caurúmque, aut unde nigerrimus Auſter
Naſcitur, & pluvio contriſtat frigore cœlum.
Hinc demum, hippomanes vero quod nomine dicunt
Paſtores, lentum deſtillat ab inguine virus:
Hippomanes, quod ſæpe malæ legere novercæ,
Miſcuerúntque herbas & non innoxia verba.
Sed fugit interea, fugit irreparabile tempus,
Singula dum capti circumvectamur amore.
Hoc ſatìs armentis. ſuperat pars altera curæ,
Lanigeros agitare greges, hirtáſque capellas.
Hic labor: hinc laudem fortes ſperate coloni.
Nec ſum animi dubius, verbis ea vincere magnum
Quàm ſit, & anguſtis hunc addere rebus honorem.
Sed me Parnaſſi deſerta per ardua dulcis
Raptat amor. juvat ire jugis, quà nulla priorum
Caſtaliam molli divertitur orbita clivo.

Nunc, veneranda Pales, magno nunc ore ſonandum.
Incipiens, ſtabulis edico in mollibus herbam
Carpere oves, dum mox frondoſa reducitur æſtas:
Et multâ duram ſtipulâ filicúmque maniplis
Sternere ſubter humum, glacies ne frigida lædat
Molle pecus, ſcabiémque ferat, turpéſque podagras.
Pòſt hinc digreſſus jubeo frondentia capris
Arbuta ſufficere, & fluvios præbere recentes;
Et ſtabula à ventis hyberno opponere ſoli
Ad medium converſa diem: cùm frigidus olim
Jam cadit, extremóque irrorat Aquarius anno.
Hæ quoque non curâ nobis leviore tuendæ;
Nec minor uſus erit: quamvìs Mileſia magno
Vellera mutentur Tyrios incocta rubores.
Denſior hinc ſoboles: hinc largi copia lactis.
Quàm magìs exhauſto ſpumaverit ubere mulctra,
Læta magìs preſſis manabunt flumina mammis.
Nec minùs interea barbas incanáque menta
Cinyphii tondent hirci, ſetáſque comantes,
Uſum in caſtrorum, & miſeris velamina nautis.
Paſcuntur verò ſylvas, & ſumma Lycæi,
Horrentéſque rubos, & amantes ardua dumos.
Atque ipſæ memores redeunt in tecta, ſuóſque
Ducunt, & gravido ſuperant vix ubere limen.
Ergo omni ſtudio glaciem ventóſque nivales,
Quò minùs eſt illis curæ mortalis egeſtas,
Avertes: victúmque feres, & virgea lætus
Pabula; nec totâ claudes fœnilia brumâ.
At verò, zephyris cùm læta vocantibus æſtas,
In ſaltus utrumque gregem atque in paſcua mittes.
Luciferi primo cum ſydere frigida rura
Carpamus, dum manè novum, dum gramina canent,
Et ros in tenerâ pecori gratiſſimus herbâ.
Indè, ubi quarta ſitim cœli collegerit hora,
Et cantu querulæ rumpent arbuſta cicadæ;
Ad puteos, aut alta greges ad ſtagna jubeto
Currentem ilignis potare canalibus undam:
Æſtibus at mediis umbroſam exquirere vallem,

Sicubi magna Jovis antiquo robore quercus
Ingentes tendat ramos: aut ſicubi nigrum
Ilicibus crebris ſacrâ nemus accubet umbrâ.
Tum tenues dare rurſus aquas, & paſcere rurſus
Solis ad occaſum, cùm frigidus aëra veſper
Temperat, & ſaltus reficit jam roſcida luna,
Litoráque Alcyonen reſonant, acalanthida dumi.
Quid tibi paſtores Libyæ, quid paſcua verſu
Proſequar, & raris habitata mapalia tectis?
Sæpe diem noctémque, & totum ex ordine menſem
Paſcitur, ſtque pecus longa in deſerta ſinè ullis
Hoſpitiis: tantum campi jacet. omnia ſecum
Armentarius Afer agit, tectúmque, Larémque,
Armáque, Amyclæúmque canem, Creſsámq; pharetram.
Non ſecus ac patriis acer Romanus in armis
Injuſto ſub faſce viam cùm carpit, & hoſti
Ante exſpectatum poſitis ſtat in agmine caſtris.
At non, quà Scythiæ gentes, Mæotiáque unda,
Turbidus & torquens flaventes Iſter arenas,
Quáque redit medium Rhodope porrecta ſub axem.
Illic clauſa tenent ſtabulis armenta; neque ullæ
Aut herbæ campo apparent, aut arbore frondes:
Sed jacet aggeribus niveis informis, & alto
Terra gelu latè, ſeptémque adſurgit in ulnas.
Semper hyems, ſemper ſpirantes frigora cauri.
Tum ſol pallentes haud unquam diſcutit umbras:
Nec cùm invectus equis altum petit æthera, nec cùm
Præcipitem Oceani rubro lavit æquore currum.
Concreſcunt ſubitæ currenti in flumine cruſtæ,
Undáque jam tergo ferratos ſuſtinet orbes,
Puppibus illa prius patulis, nunc hoſpita plauſtris.
Æraque diſſiliunt vulgò, veſtéſque rigeſcunt
Indutæ, cædúntque ſecuribus humida vina,
Et totæ ſolidam in glaciem vertere lacunæ,
Stiriaque impexis induruit horrida barbis.
Interea toto non ſecius aëre ningit:
Intereunt pecudes, ſtant circumfuſa pruinis
Corpora magna boum: confertóque agmine cervi

Torpent mole novâ, & ſummis vix cornibus exſtant.
Hos non immiſſis canibus, non caſſibus ullis,
Puniceæve agitant pavidos formidine pennæ:
Sed fruſtra oppoſitum trudentes pectore montem
Cominus obtruncant ferro, gravitérque rudentes
Cædunt, & magno læti clamore reportant.
Ipſi in defoſſis ſpecubus ſecura ſub altâ
Otia agunt terrâ, congeſtáque robora, totáſque
Advolvere focis ulmos, igníque dedere.
Hic noctem ludo ducunt, & pocula læti
Fermento atque acidis imitantur vitea ſorbis.
Talis Hyperboreo ſeptem ſubjecta trioni
Gens effrena virûm Riphæo tunditur euro,
Et pecudum fulvis velatur corpora ſetis.
Si tibi lanicium curæ; primùm aſpera ſylva,
Lappæque tribulíque abſint: fuge pabula læta:
Continuóque greges villis lege mollibus albos.
Illum autem, quamvis aries ſit candidus ipſe,
Nigra ſubeſt udo tantùm cui lingua palato,
Rejice, ne maculis infuſcet vellera pullis
Naſcentum: plenóque alium circumſpice campo.
Munere ſic niveo lanæ, ſi credere dignum eſt,
Pan deus Arcadiæ captam te, Luna, fefellit,
In nemora alta vocans: nec tu aſpernata vocantem.
At cui lactis amor, cytiſum, lotóſque frequentes
Ipſe manu, ſalsáſque ferat præſepibus herbas.
Hinc & amant fluvios magis, & magis ubera tendunt,
Et ſalis occultum referunt in lacte ſaporem.
Multi jam excretos prohibent à matribus hœdos,
Primáque ferratis præfigunt ora capiſtris.
Quod ſurgente die mulſere horiſque diurnis,
Nocte premunt; quod jam tenebris & ſole cadente,
Sub lucem exportans calathis adit oppida paſtor:
Aut parco ſale contingunt, hyemíque reponunt.
Nec tibi cura canum fuerit poſtrema: ſed unà
Velocis Spartæ catulos acrémque Moloſſum
Paſce ſero pingui. nunquam cuſtodibus illis
Nocturnum ſtabulis furem, incurſúſque luporum,

Aut impacatos à tergo horrebis Iberos.
Sæpe etiam curſu timidos agitabis onagros,
Et canibus leporem, canibus venabere damas.
Sæpe volutabris pulſos ſylveſtribus apros
Latratu turbabis agens, monteſque per altos
Ingentem clamore premes ad retia cervum.
Diſce & odoratam ſtabulis accendere cedrum,
Galbaneóque agitare graves nidore chelydros.
Sæpe ſub immotis præſepibus aut mala tactu
Vipera delituit, cœlúmque exterrita fugit:
Aut tecto aſſuetus coluber ſuccedere & umbræ,
Peſtis acerba boum, pecoríque adſpergere virus,
Fovit humum. cape ſaxa manu, cape robora, paſtor,
Tollentémque minas & ſibila colla tumentem
Dejice. jámque fugâ timidum caput abdidit altè,
Cùm medii nexus, extremæque agmina caudæ
Solvuntur, tardóſque trahit ſinus ultimus orbes.
Eſt etiam ille malus Calabris in ſaltibus anguis,
Squamea convolvens ſublato pectore terga,
Atque notis longam maculoſus grandibus alvum:
Qui dum amnes ulli rumpuntur fontibus, & dum
Vere madent udo terræ, ac pluvialibus auſtris,
Stagna colit, ripíſque habitans, ſic piſcibus atram
Improbus ingluviem ranísque loquacibus explet.
Poſtquam exuſta palus, terræque ardore dehiſcunt,
Exſilit in ſiccum, & flammantia lumina torquens
Sævit agris, aſpérque ſiti atque exterritus æſtu.
Ne mihi tum molles ſub dio carpere ſomnos,
Neu dorſo nemoris libeat jacuiſſe per herbas:
Cùm poſitis novus exuviis nitidúſque juventâ
Volvitur, aut catulos tectis aut ova relinquens,
Arduus ad ſolem & linguis micat ore triſulcis.
Morborum quoque te cauſas & ſigna docebo.
Turpis oves tentat ſcabies, ubi frigidus imber
Altiùs ad vivum perſedit, & horrida cano
Bruma gelu: vel cùm tonſis illotus adhæſit
Sudor, & hirſuti ſecuerunt corpora vepres.
Dulcibus idcirco fluviis pecus omne magiſtri

Perfundunt, udíſque aries in gurgite villis
Merſatur, miſſúſque ſecundo defluit amni:
Aut tonſum triſti contingunt corpus amurcâ,
Et ſpumas miſcent argenti, vivâque ſulfura,
Idæáſque pices, & pingues unguine ceras,
Scillámque, elleboróſque graves, nigrúmque bitumen.
Non tamen ulla magìs præſens fortuna laborum eſt,
Quàm ſi quis ferro potuit reſcindere ſummum
Ulceris os. alitur vitium, vivítque tegendo:
Dum medicas adhibere manus ad vulnera paſtor
Abnegat, aut meliora deos ſedet omina poſcens.
Quin etiam ima dolor balantum lapſus ad oſſa
Cùm furit, atque artus depaſcitur arida febris,
Profuit incenſos æſtus avertere, & inter
Ima ferire pedis ſalientem ſanguine venam:
Biſaltæ quo more ſolent, acérque Gelonus,
Cùm fugit in Rhodopen, atque in deſerta Getarum,
Et lac concretum cum ſanguine potat equino.
Quam procul aut molli ſuccedere ſæpius umbræ
Videris, aut ſummas carpentem ignaviùs herbas,
Extremámque ſequi, aut medio procumbere campo
Paſcentem, & ſeræ ſolam decedere noctì;
Continuò culpam ferro compeſce, priùs quàm
Dira per incautum ſerpant contagia vulgus.
Non tam creber agens hyemem ruit æquore turbo,
Quàm multæ pecudum peſtes. nec ſingula morbi
Corpora corripiunt: ſed tota æſtiva repentè,
Spémque gregémque ſimul, cunctámque ab origine
Tum ſciat aërias Alpes, & Norica ſi quis [gentem.
Caſtella in tumulis, & Iapidis arva Timavi,
Nunc quoque pòſt tanto videat deſertáque regna
Paſtorum, & longè ſaltus latéque vacantes.
Hìc quondam morbo cœli miſeranda coorta eſt
Tempeſtas, totóque autumni incanduit æſtu,
Et genus omne neci pecudum dedit, omne ferarum;
Corrupítque lacus, infecit pabula tabo.
Nec via mortis erat ſimplex: ſed ubi ignea venis
Omnibus acta ſitis miſeros adduxerat artus,

Rurſus abundabat fluidus liquor; omniáque in ſe
Oſſa minutatim morbo collapſa trahebat.
Sæpe in honore deûm medio ſtans hoſtia ad aram,
Lanea dum niveâ circumdatur infula vittâ,
Inter cunctantes cecidit moribunda miniſtros.
Aut ſi quam ferro mactaverat antè ſacerdos,
Indè neque impoſitis ardent altaria fibris,
Nec reſponſa poteſt conſultus reddere vates:
Ac vix ſuppoſiti tinguuntur ſanguine cultri,
Summáque jejunâ ſanie infuſcatur arena.
Hinc lætis vituli vulgò moriuntur in herbis,
Et dulces animas plena ad præſepia reddunt.
Hinc canibus blandis rabies venit, & quatit ægros
Tuſſis anhela ſues, ac faucibus angit obeſis.
Labitur infelix, ſtudiorum atque immemor herbæ,
Victor equus, fontéſque avertitur, & pede terram
Crebrà ferit: demiſſæ aures: incertus ibidem
Sudor; & ille quidem morituris frigidus: aret
Pellis, & ad tactum tractanti dura reſiſtit.
Hæc ante exitium primis dant ſigna diebus.
Sin in proceſſu cœpit crudeſcere morbus,
Tum verò ardentes oculi, atque attractus ab alto
Spiritus, interdum gemitu gravis, imáque longo
Ilia ſingultu tendunt: it naribus ater
Sanguis, & obſeſſas fauces premit aſpera lingua.
Profuit inſerto latices infundere cornu
Lenæos: ea viſa ſalus morientibus una.
Mox erat hoc ipſum exitio, furiiſque refecti
Ardebant, ipſíque ſuos, jam morte ſub ægrâ,
(Dî meliora piis, errorémque hoſtibus illum!)
Diſciſſos nudis laniabant dentibus artus.
Ecce autem duro fumans ſub vomere taurus
Concidit, & mixtum ſpumis vomit ore cruorem,
Extremoſque ciet gemitus. it triſtis arator,
Mœrentem abjungens fraternâ morte juvencum:
Atque opere in medio defixa relinquit aratra.
Non umbræ altorum nemorum, non mollia poſſunt
Prata movere animum, non qui per ſaxa volutus

Purior electro campum petit amnis: at ima
Solvuntur latera, atque oculos ſtupor urget inertes,
Ad terrámque fluit devexo pondere cervix.
Quid labor aut benefacta juvant? quid vomere terras
Invertiſſe graves? atqui non Maſſica Bacchi
Munera, non illis epulæ nocuere repoſtæ:
Frondibus & victu paſcuntur ſimplicis herbæ.
Pocula ſunt fontes liquidi, atque exercita curſu
Flumina, nec ſomnos abrumpit cura ſalubres.
Tempore non alio dicunt regionibus illis
Quæſitas ad ſacra boves Junonis, & uris
Imparibus ductos alta ad donaria currus.
Ergo ægre raſtris terram rimantur, & ipſis
Unguibus infodiunt fruges, montéſque per altos
Contentâ cervice trahunt ſtridentia plauſtra.
Non lupus inſidias explorat ovilia circùm,
Nec gregibus nocturnus obambulat: acrior illum
Cura domat: timidi damæ cervíque fugaces
Nunc intérque canes & circùm tecta vagantur.
Jam maris immenſi prolem, & genus omne natantum
Litore in extremo, ceu naufraga corpora, fluctus
Proluit: inſolitæ fugiunt in flumina phocæ.
Interit & curvis fruſtra defenſa latebris
Vipera, & attoniti ſquamis adſtantibus hydri.
Ipſis eſt aër avibus non æquus, & illæ
Præcipites altâ vitam ſub nube relinquunt.
Præterea jam nec mutari pabula refert.
Quæſitæque nocent artes: ceſſere magiſtri
Phillyrides Chiron Amythaoniúſque Melampus.
Sævit & in lucem Stygiis emiſſa tenebris
Pallida Tiſiphone, morbos agit antè metúmque,
Inque dies avidum ſurgens caput altiùs effert.
Balatu pecorum & crebris mugitibus amnes,
Arentéſque ſonant ripæ, colléſque ſupini.
Jámque catervatim dat ſtragem, atque aggerat ipſis
In ſtabulis turpi dilapſa cadavera tabo:
Donec humo tegere, ac foveis abſcondere diſcunt.
Nam neque erat coriis uſus: nec viſcera quiſquam

Aut undis abolere poteſt, aut vincere flammâ:
Nec tondere quidem morbo illuviêque pereſa
Vellera, nec telas poſſunt attingere putres.
Verùm etiam inviſos ſi quis tentârat amictus;
Ardentes papulæ, atque immundus olentia ſudor
Membra ſequebatur. nec longo deinde moranti
Tempore contactos artus ſacer ignis edebat.

GEORGICON

LIBER QUARTUS.

PROTINUS aërii mellis cœleſtia dona
Exequar. hanc etiam, Mæcenas, aſpice partem.
Admiranda tibi levium ſpectacula rerum,
Magnanimóſque duces, totiúſque ordine gentis
Mores, & ſtudia, & populos, & prœlia dicam.
In tenui labor: at tenuis non gloria; ſi quem
Numina læva ſinunt, auditque vocatus Apollo.
Principio ſedes apibus ſtatióque petendæ,
Quò neque ſit ventis aditus, (nam pabula venti
Ferre domum prohibent) neque oves hœdíque petulci
Floribus inſultent, aut errans bucula campo
Decutiat rorem, & ſurgentes atterat herbas.
Abſint & picti ſqualentia terga lacerti
Pinguibus à ſtabulis, meropéſque, aliéque volucres;
Et manibus Procne pectus ſignata cruentis.
Omnia nam latè vaſtant, ipſáſque volantes
Ore ferunt dulcem nidis immitibus eſcam.
At liquidi fontes & ſtagna virentia muſco
Adſint, & tenuis fugiens per gramina rivus;
Palmáque veſtibulum aut ingens oleaſter inumbret.
Ut, cùm prima novi ducent examina reges

Vere ſuo, ludétque favis emiſſa juventus,
Vicina invitet decedere ripa calori;
Obviáque hoſpitiis teneat frondentibus arbos.
In medium, ſeu ſtabit iners, ſeu profluet humor,
Tranſverſas ſalices, & grandia conjice ſaxa:
Pontibus ut crebris poſſint conſiſtere, ut alas
Pandere ad æſtivum ſolem, ſi fortè morantes
Sparſerit, aut præceps Neptuno immerſerit Eurus.
Hæc circùm caſiæ virides, & olentia latè
Serpylla, & graviter ſpirantis copia thymbræ
Floreat, irriguúmque bibant violaria fontem.
Ipſa autem, ſeu corticibus tibi ſuta cavatis,
Seu lento fuerint alvearia vimine texta,
Anguſtos habeant aditus. nam frigore mella
Cogit hyems, eadémque calor liquefacta remittit.
Utraque vis apibus pariter metuenda: neque illæ
Nequicquam in tectis certatim tenuia cerâ
Spiramenta linunt, fucóque & floribus oras
Explent, collectúmque hæc ipſa ad munera gluten,
Et viſco & Phrygiæ ſervant pice lentius Idæ.
Sæpe etiam effoſſis (ſi vera eſt fama) latebris
Sub terrâ fovere larem, penitúſque repertæ
Pumicibúſque cavis, exeſáque arboris antro.
Tu tamen è levi rimoſa cubilia limo
Unge fovens circùm, & raras ſuperinjice frondes.
Neu propiùs tectis taxum ſine, néve rubentes
Ure foco cancros, altæ neu crede paludi:
Aut ubi odor cœni gravis, aut ubi concava pulſu
Saxa ſonant, vocíſque offenſa reſultat imago.
Quod ſupereſt, ubi pulſam hyemem ſol aureus egit
Sub terras, cœlúmque æſtivâ luce recluſit;
Illæ continuò ſaltus ſylváſque peragrant,
Purpureóſque metunt flores, & flumina libant
Summa leves. hinc neſcio quâ dulcedine lætæ
Progeniem nidóſque fovent: hinc arte recentes
Excudunt ceras, & mella tenaci figunt.
Hinc ubi jam emiſſum caveis ad ſidera cœli
Nare per æſtatem liquidam ſuſpexeris agmen,

Obſcurámque trahi vento mirabere nubem;
Contemplator: aquas dulces, & frondea ſemper
Tecta petunt. huc tu juſſos adſperge ſapores,
Trita meliphylla, & cerinthæ ignobile gramen:
Tinnitûſque cie, & Matris quate cymbala circúm.
Ipſæ conſident medicatis ſedibus: ipſæ
Intima more ſuo ſeſe in cunabula condent.
Sin autem ad pugnam exierint; (nam ſæpe duobus
Regibus inceſſit magno diſcordia motu)
Continuóque animos vulgi & trepidantia bello
Corda licet longè præſciſcere; namque morantes
Martius ille æris rauci canor increpat, & vox
Auditur fractos ſonitus imitata tubarum.
Tum trepidæ inter ſe coëunt, pennísque coruſcant,
Spiculáque exacuunt roſtris, aptántque lacertos,
Et circa regem atque ipſa ad prætoria denſæ
Miſcentur, magníſque vocant clamoribus hoſtem.
Ergo, ubi ver nactæ ſudum campóſque patentes,
Erumpunt portis; concurritur; æthere in alto
Fit ſonitus, magnum mixtæ glomerantur in orbem,
Præcipitéſque cadunt. non denſior aëre grando,
Nec de concuſsâ tantum pluit ilice glandis.
Ipſi per medias acies, inſignibus alis,
Ingentes animos anguſto in pectore verſant.
Uſque adeò obnixi non cedere, dum gravis aut hos,
Aut hos verſa fugâ victor dare terga ſubegit.
Hi motus animorum atque hæc certamina tanta
Pulveris exigui jactu compreſſa quieſcent.
Verùm ubi ductores acie revocaveris ambo;
Deterior qui viſus, eum, ne prodigus obſit,
Dede neci: melior vacuâ ſine regnet in aulâ.
Alter erit maculis auro ſqualentibus ardens:
(Nam duo ſunt genera) hic melior, inſignis & ore,
Et rutilis clarus ſquamis: ille horridus alter
Deſidiâ, latámque trahens inglorius alvum.
Ut binæ regum facies, ita corpora plebis.
Namque aliæ turpes horrent: ceu pulvere ab alto
Cum venit, & ſicco terram ſpuit ore viator

Æridus: elucent aliæ, & fulgore coruſcant
Ardentes auro, & paribus lita corpora guttis.
Hæc potior ſoboles. hinc cœli tempore certo
Dulcia mella premes: nec tantùm dulcia, quantùm
Et liquida, & durum Bacchi domitura ſaporem.
At cùm incerta volant, cœlóque examina ludunt,
Contemnúntque favos, & frigida tecta relinquunt;
Inſtabiles animos ludo prohibebis inani.
Nec magnus prohibere labor. tu regibus alas
Eripe. non illis quiſquam cunctantibus altum
Ire iter, aut caſtris audebit vellere ſigna.
Invitent croceis halantes floribus horti,
Et cuſtos furum atque avium cum falce ſalignâ
Helleſpontiaci ſervet tutela Priapi.
Ipſe thymum pinóſque ferens de montibus altis
Tecta ſerat latè circùm, cui talia curæ:
Ipſe labore manum duro terat: ipſe feraces
Figat humo plantas, & amicos irriget imbres.
Atque equidem, extremo ni jam ſub fine laborum
Vela traham, & terris feſtinem advertere proram;
Forſitan &, pingues hortos quæ cura colendi
Ornaret, canerem, biferíque roſaria Pæſti:
Quóque modo potis gauderent intyba rivis;
Et virides apio ripæ, tortúſque per herbam
Creſceret in ventrem cucumis: nec ſera comantem
Narciſſum, aut flexi tacuiſſem vimen acanthi,
Pallentéſque hederas, & amantes litora myrtos.
Namque ſub Œbaliæ memini me turribus altis,
Quà niger humectat flaventia culta Galeſus,
Corycium vidiſſe ſenem: cui pauca relicti
Jugera ruris erant: nec fertilis illa juvencis,
Nec pecori opportuna ſeges, nec commoda Baccho.
Hic rarum tamen in dumis olus, albáque circùm
Lilia, verbenáſque premens, veſcúmque papaver,
Regum æquabat opes animis; ſeràque revertens
Nocte domum dapibus menſas onerabat inemtis.
Primus vere roſam atque autumno carpere poma,
Et cùm triſtis hyems etiamnum frigore ſaxa
Rumperet,

Rumperet, & glacie curſus frænaret aquarum,
Ille comam mollis jam tum tondebat acanthi,
Æſtatem increpitans ſeram zephyróſque morantes.
Ergo apibus fœtis idem atque examine multo
Primus abundare, & ſpumantia cogere preſſis
Mella favis: illi tiliæ, atque uberrima pinus:
Quótque in flore novo pomis ſe fertilis arbos
Induerat, totidem autumno matura tenebat.
Ille etiam ſeras in verſum diſtulit ulmos,
Edurámque pyrum, & ſpinos jam pruna ferentes,
Jámque miniſtrantem platanum potantibus umbras.
Verùm hæc ipſe equidem ſpatiis excluſus iniquis
Prætereo, atque aliis poſt me memoranda relinquo.
Nunc age, naturas apibus quas Jupiter ipſe
Addidit, expediam: pro quá mercede, canoros
Curetum ſonitus crepitantiáque æra ſecutæ,
Dictæo cœli regem pavere ſub antro.
Solæ communes gnatos, conſortia tecta
Urbis habent, magníſque agitant ſub legibus ævum:
Et patriam ſolæ, & certos novere penates:
Venturæque hyemis memores æſtate laborem
Experiuntur, & in medium quæſita reponunt.
Namque aliæ victu invigilant, & fœdere pacto
Exercentur agris: pars intrà ſepta domorum
Narciſſi lacrymam, & lentum de cortice gluten,
Prima favis ponunt fundamina. deinde tenaces
Suſpendunt ceras: aliæ ſpem gentis adultos
Educunt fœtus: aliæ puriſſima mella
Stipant, & liquido diſtendunt nectare cellas.
Sunt, quibus ad portas cecidit cuſtodia ſorti:
Inque vicem ſpeculantur aquas, & nubila cœli:
Aut onera accipiunt venientum, aut agmine facto
Ignavum fucos pecus à præſepibus arcent.
Fervet opus, redoléntque thymo fragrantia mella.
Ac veluti, lentis Cyclopes fulmina maſſis
Cùm properant, alii taurinis follibus auras
Accipiunt reddúntque, alii ſtridentia tingunt
Æra lacu: gemit impoſitis incudibus Ætna.

Illi inter ſeſe magnâ vi brachia tollunt
In numerum, verſántque tenaci forcipe ferrum:
Non aliter, ſi parva licet componere magnis,
Cecropias innatus apes amor urget habendi,
Munere quamque ſuo. grandævis oppida curæ,
Et munire favos, & dædala fingere tecta.
At feſſæ multâ referunt ſe nocte minores,
Crura thymo plenæ: paſcuntur & arbuta paſſim,
Et glaucas ſalices, caſiámque, crocúmque rubentem,
Et pinguem tiliam, & ferrugineos hyacinthos.
Omnibus una quies operum, labor omnibus unus.
Manè ruunt portis; nuſquam mora. rurſus eaſdem
Veſper ubi è paſtu tandem decedere campis
Admonuit, tum tecta petunt, tum corpora curant.
Fit ſonitus, muſsántque oras & limina circúm.
Pòſt, ubi jam thalamis ſe compoſuere, ſiletur
In noctem, feſſóſque ſopor ſuus occupat artus.
Nec verò à ſtabulis pluviâ impendente recedunt
Longiùs, aut credunt cœlo, adventantibus euris:
Sed circùm tutæ ſub mœnibus urbis aquantur,
Excurſûſque breves tentant, & ſæpe lapillos,
Ut cymbæ inſtabiles fluctu jactante ſaburram,
Tollunt: his ſeſe per inania nubila librant.
Illum adeò placuiſſe apibus mirabere morem,
Quòd nec concubitu indulgent, nec corpora ſegnes
In Venerem ſolvunt, aut fœtus nixibus edunt:
Verùm ipſæ è foliis natos & ſuavibus herbis
Ore legunt: ipſæ regem parvóſque Quirites
Sufficiunt, auláſque, & cerea regna refingunt.
Sæpe etiam duris errando in cotibus alas
Attrivere, ultróque animam ſub faſce dedere.
Tantus amor florum, & generandi gloria mellis.
Ergo ipſas quamvis anguſti terminus ævi
Excipiat: (neque enim plus ſeptima ducitur æſtas)
At genus immortale manet, multóſque per annos
Stat fortuna domûs, & avi numerantur avorum.
Præterea regem non ſic Ægyptus, & ingens
Lydia, nec populi Parthorum, aut Medus Hydaſpes

Obſervant. rege incolumi mens omnibus una eſt:
Amiſſo rupere fidem; conſtructáque mella
Diripuere ipſæ, & crates ſolvere favorum.
Ille operum cuſtos: illum admirantur, & omnes
Circumſtant fremitu denſo, ſtipántque frequentes;
Et ſæpe attollunt humeris, & corpora bello
Objectant, pulchrámque petunt per vulnera mortem.
His quidam ſignis atque hæc exempla ſecuti,
Eſſe apibus partem divinæ mentis, & hauſtus
Ætherios dixere. deum namque ire per omnes
Terráſque, tractûſque maris, cœlúmque profundum.
Hinc pecudes, armenta, viros, genus omne ferarum,
Quemque ſibi tenues naſcentem arceſſere vitas.
Scilicet huc reddi deinde ac reſoluta referri
Omnia: nec morti eſſe locum, ſed viva volare
Sideris in numerum, atque alto ſuccedere cœlo.
Si quando ſedem anguſtam, ſervatáque mella
Theſauris relines; priùs hauſtu ſparſus aquarum
Ora fove, fumóſque manu prætende ſequaces.
Bis gravidos cogunt fœtus, duo tempora meſſis,
Taygete ſimul os terris oſtendit honeſtum
Pleias, & Oceani ſpretos pede repulit amnes:
Aut eadem ſidus fugiens ubi Piſcis aquoſi
Triſtior hybernas cœlo deſcendit in undas.
Illis ira modum ſupra eſt, læſæque venenum
Morſibus inſpirant, & ſpicula cæca relinquunt
Affixæ venis, animáſque in vulnera ponunt.
Sin duram metues hyemem, parcéſque futuro,
Contuſóſque animos, & res miſerabere fractas;
At ſuffire thymo, cerâſque recidere inanes
Quis dubitet? nam ſæpe favos ignotus adedit
Stellio; lucifugis congeſta cubilia blattis:
Immuníſque ſedens aliena ad pabula fucus,
Aut aſper crabro imparibus ſe immiſcuit armis;
Aut dirum tineæ genus, aut inviſa Minervæ
Laxos in foribus ſuſpendit aranea caſſes.
Quò magìs exhauſtæ fuerint, hôc acriùs omnes
Incumbent generis lapſi ſarcire ruinas,

Complebúntque foros, & floribus horrea texent.
  Si verò (quoniam caſus apibus quoque noſtros
Vita tulit) triſti languebunt corpora morbo,
Quod jam non dubiis poteris cognoſcere ſignis;
Continuò eſt ægris alius color: horrida voltum
Deformat macies: tum corpora luce carentum
Exportant tectis, & triſtia funera ducunt:
Aut illæ pedibus connexæ ad limina pendent,
Aut intus clauſis cunctantur in ædibus omnes,
Ignavæque fame & contracto frigore pigræ.
Tum ſonus auditur gravior, tractímque ſuſurrant:
Frigidus ut quondam ſylvis immurmurat auſter:
Ut mare ſollicitum ſtridit refluentibus undis;
Æſtuat ut clauſis rapidus fornacibus ignis.
Hìc jam galbaneos ſuadebo incendere odores,
Melláque arundineis inferre canalibus, ultro
Hortantem, & feſſas ad pabula nota vocantem.
Proderit & tunſum gallæ admiſcere ſaporem,
Arentéſque roſas, aut igni pinguia multo
Defruta, vel pſythiâ paſſos de vite racemos,
Cecropiúmque thymum, & grave olentia centaurea.
Eſt etiam flos in pratis, cui nomen amello
Fecere agricolæ, facilis quærentibus herba.
Namque uno ingentem tollit de ceſpite ſylvam,
Aureus ipſe: ſed in foliis, quæ plurima circùm
Funduntur, violæ ſublucet purpura nigræ.
Sæpe deûm nexis ornatæ torquibus aræ.
Aſper in ore ſapor. tonſis in vallibus illum
Paſtores, & curva legunt prope flumina Mellæ.
Hujus odorato radices incoque Baccho,
Pabuláque in foribus plenis appone caniſtris.
  Sed ſi quem proles ſubitò defecerit omnis,
Nec, genus unde novæ ſtirpis revocetur, habebit;
Tempus & Arcadii memoranda inventa magiſtri
Pandere, quóque modo cæſis jam ſæpe juvencis
Inſincerus apes tulerit cruor. altiùs omnem
Expediam primâ repetens ab origine famam.
  Nam quà Pellæi gens fortunata Canopi

Accolit effuſo ſtagnantem flumine Nilum,
Et circùm pictis vehitur ſua rura phaſelis;
Quáque pharetratæ vicinia Perſidis urget,
Et viridem Ægyptum nigrâ fœcundat arenâ,
Et diverſa ruens ſeptem diſcurrit in ora
Uſque coloratis amnis devexus ab Indis:
Omnis in hâc certam regio jacit arte ſalutem.
Exiguus primùm, atque ipſos contractus ad uſus
Eligitur locus, hunc anguſtíque imbrice tecti
Parietibúſque premunt artis, & quatuor addunt,
Quatuor à ventis obliquâ luce feneſtras.
Tum vitulus, bimâ curvans jam cornua fronte,
Quæritur: huic geminæ nares, & ſpiritus oris
Multa reluctanti obſuitur, plagíſque peremto
Tunſa per integram ſolvuntur viſcera pellem.
Sic poſitum in clauſo linquunt, & ramea coſtis
Subjiciunt fragmenta, thymum, caſiáſque recentes.
Hoc geritur, zephyris primùm impellentibus undas,
Antè novis rubeant quàm prata coloribus, antè
Garrula quàm tignis nidum ſuſpendat hirundo.
Interea teneris tepefactus in oſſibus humor
Æſtuat, & viſenda modis animalia miris,
Trunca pedum primò, mox & ſtridentia pennis
Miſcentur, tenuémque magìs magìs aëra carpunt:
Donec, ut æſtivis effuſus nubibus imber,
Erupere, aut ut, nervo pulſante, ſagittæ,
Prima leves ineunt ſi quando prœlia Parthi.
Quis deus hanc, Muſæ, quis nobis extudit artem?
Unde nova ingreſſus hominum experientia cepit?
Paſtor Ariſtæus fugiens Peneïa Tempe,
Amiſſis (ut fama) apibus morbóque famémque,
Triſtis ad extremi ſacrum caput adſtitit amnis,
Multa querens, atque hâc adfatus voce parentem:
Mater Cyrene, mater, quæ gurgitis hujus
Ima tenes, quid me præclarâ ſtirpe deorum,
(Si modò, quem perhibes, pater eſt Thymbræus Apollo)
Inviſum fatis genuiſti? aut quo tibi noſtri
Pulſus amor? quid me cœlum ſperare jubebas?

En etiam hunc ipſum vitæ mortalis honorem,
Quem mihi vix frugum & pecudum cuſtodia ſolers
Omnia tentanti extuderat, te matre relinquo.
Quin age, & ipſa manu felices erue ſylvas:
Fer ſtabulis inimicum ignem, atque interfice meſſes:
Ure ſata, & validam in vites molire bipennem;
Tanta meæ ſi te ceperunt tædia laudis.
At mater ſonitum thalamo ſub fluminis alti
Senſit. eam circùm Mileſia vellera Nymphæ
Carpebant, hyali ſaturo fucata colore:
Drymóque, Xanthóque, Ligeíque, Phyllidocéque,
Cæſariem effuſæ nitidam per candida colla:
Neſæe, Spióque, Thaliáque, Cymodocéque,
Cydippéque, & flava Lycorias; altera virgo,
Altera tum primos Lucinæ experta labores;
Clióque & Beroë ſoror, Oceanitides ambæ,
Ambæ auro, pictis incinctæ pellibus ambæ;
Atque Ephyre, atque Opis, & Aſia Deïopea;
Et tandem poſitis velox Arethuſa ſagittis.
Inter quas curam Clymene narrabat inanem
Volcani, Martíſque dolos, & dulcia furta:
Atque Chao denſos divûm numerabat amores.
Carmine quo captæ, dum fuſis mollia penſa
Devolvunt, iterum maternas impulit aures
Luctus Ariſtæi, vitreíſque ſedilibus omnes
Obſtupuere: ſed ante alias Arethuſa ſorores
Proſpiciens, ſummâ flavum caput extulit undâ.
Et procul: O gemitu non fruſtra exterrita tanto,
Cyrene ſoror; ipſe tibi tua maxima cura
Triſtis Ariſtæus Penei genitoris ad undam
Stat lacrymans, & te crudelem nomine dicit.
Huic percuſſa novâ mentem formidine mater,
Duc age, duc ad nos; fas illi limina divûm
Tangere, ait: ſimul alta jubet diſcedere latè
Flumina, quà juvenis greſſus inferret. at illum
Curvata in montis faciem circumſtetit unda,
Accepítque ſinu vaſto, miſítque ſub amnem.
Jámque domum mirans genetricis, & humida regna,

Speluncíſque lacus clauſos, lucóſque ſonantes,
Ibat, & ingenti motu ſtupefactus aquarum,
Omnia ſub magnâ labentia flumina terrâ
Spectabat diverſa locis, Phaſímque, Lycúmque,
Et caput, unde altus primùm ſe erumpit Enipeus,
Unde pater Tiberinus, & unde Aniena fluenta,
Saxoſúmque ſonans Hypanis, Myſúſque Caïcus,
Et gemina auratus taurino cornua vultu
Eridanus: quo non alius per pinguia culta
In mare purpureum violentior effluit amnis.
Poſtquam eſt in thalami pendentia pumice tecta
Perventum, & gnati fletus cognovit inanes
Cyrene; manibus liquidos dant ordine fontes
Germanæ, tonſíſque ferunt mantelia villis.
Pars epulis onerant menſas, & plena reponunt
Pocula. Panchæis adoleſcunt ignibus aræ.
Et mater, Cape Mæonii carcheſia Bacchi:
Oceano libemus, ait. ſimul ipſa precatur
Oceanúmque patrem rerum Nymphásque ſorores,
Centum quæ ſylvas, centum quæ flumina ſervant.
Ter liquido ardentem perfudit nectare Veſtam:
Ter flamma ad ſummum tecti ſubjecta reluxit.
Omine quo firmans animum, ſic incipit ipſa:
Eſt in Carpathio Neptuni gurgite vates
Cæruleus Proteus, magnum qui piſcibus æquor
Et juncto bipedum curru metitur equorum.
Hic nunc Emathiæ portus patriámque reviſit
Pallenen. hunc & Nymphæ veneramur, & ipſe
Grandævus Nereus. novit namque omnia vates,
Quæ ſint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur.
Quippe ita Neptuno viſum eſt: immania cujus
Armenta, & turpes paſcit ſub gurgite phocas.
Hic tibi, nate, priùs vinclis capiundus, ut omnem
Expediat morbi cauſam, eventûſque ſecundet.
Nam ſinè vi non ulla dabit præcepta, neque illum
Orando flectes: vim duram & vincula capto
Tende. doli circùm hæc demum frangentur inanes,
Ipſa ego te, medios cùm ſol accenderit æſtus,

Cùm ſitiunt herbæ, & pecori jam gratior umbra eſt,
In ſecreta ſenis ducam, quò feſſus ab undis
Se recipit; facilè ut ſomno aggrediare jacentem.
Verùm ubi correptum manibus vinclíſque tenebis;
Tum variæ eludent ſpecies atque ora ferarum.
Fiet enim ſubitò ſus horridus, atráque tigris,
Squamoſúſque draco, & fulvâ cervice leæna:
Aut acrem flammæ ſonitum dabit, atque ita vinclis
Excidet, aut in aquas tenues dilapſus abibit.
Sed quantò ille magìs formas ſe vertet in omnes,
Tantò, gnate, magìs contende tenacia vincla:
Donec talis erit mutato corpore, qualem
Videris, incepto tegeret cùm lumina ſomno.
Hæc ait, & liquidum ambroſiæ diffundit odorem:
Quo totum nati corpus perduxit. at illi
Dulcis compoſitis ſpiravit crinibus aura,
Atque habilis membris venit vigor. eſt ſpecus ingens
Exeſi latere in montis, quò plurima vento
Cogitur, ínque ſinus ſcindit ſeſe unda reductos;
Deprenſis olim ſtatio tutiſſima nautis.
Intus ſe vaſti Proteus tegit obice ſaxi.
Hìc juvenem in latebris averſum à lumine Nympha
Collocat: ipſa procul nebulis obſcura reſiſtit.
Jam rapidus torrens ſitientes Sirius Indos
Ardebat: cœlo & medium ſol igneus orbem
Hauſerat. arebant herbæ, & cava flumina ſiccis
Faucibus ad limum radii tepefacta coquebant:
Cùm Proteus conſueta petens è fluctibus antra
Ibat. eum vaſti circùm gens humida ponti
Exultans rorem latè diſperſit amarum.
Sternunt ſe ſomno diverſæ in litore phocæ.
Ipſe, velut ſtabuli cuſtos in montibus olim,
Veſper ubi è paſtu vitulos ad tecta reducit,
Auditíſque lupos acuunt balatibus agni,
Conſidit ſcopulo medius, numerúmque recenſet.
Cujus Ariſtæo quoniam eſt oblata facultas;
Vix defeſſa ſenem paſſus componere membra,
Cum clamore ruit magno, manicíſque jacentem

Occupat. ille ſuæ contrà non immemor artis,
Omnia transformat ſeſe in miracula rerum,
Ignémque, horribilémque feram, fluviúmque liquentem.
Verùm, ubi nulla fugam reperit pellacia, victus
In ſeſe redit, atque hominis tandem ore locutus:
Nam quis te, juvenum confidentiſſime, noſtras
Juſſit adire domos? quídve hinc petis? inquit. at ille:
Scis, Proteu, ſcis ipſe: neque eſt te fallere cuiquam.
Sed tu deſine velle. deûm præcepta ſecuti
Venimus hinc lapſis quæſitum oracula rebus.
Tantum effatus. ad hæc vates vi denique multâ
Ardentes oculos intorſit lumine glauco,
Et graviter frendens, ſic fatis ora reſolvit:
Non te nullius exercent numinis iræ.
Magna luis commiſſa: tibi has miſerabilis Orpheus
Haud quaquam ob meritum pœnas, ni fata reſiſtant,
Suſcitat; & raptâ graviter pro conjuge ſævit.
Illa quidem, dum te fugeret per flumina præceps,
Inmanem ante pedes hydrum moritura puella
Servantem ripas altâ non vidit in herbâ.
At chorus æqualis Dryadum clamore ſupremos
Implêrunt montes. flêrunt Rhodopeiæ arces,
Altáque Pangæa, & Rheſi Mavortia tellus,
Atque Getæ, atque Hebrus, & Actias Orithyia.
Ipſe cavâ ſolans ægrum teſtudine amorem,
Te, dulcis conjux, te ſolo in litore ſecum,
Te veniente die, te decedente canebat.
Tænarias etiam fauces, alta oſtia Ditis,
Et caligantem nigrâ formidine lucum
Ingreſſus, Manéſque adiit, regémque tremendum,
Neſciáque humanis precibus manſueſcere corda.
At cantu commotæ Erebi de ſedibus imis
Umbræ ibant tenues, ſimulacráque luce carentum:
Quàm multa in foliis avium ſe millia condunt,
Veſper ubi, aut hybernus agit de montibus imber:
Matres, atque viri, defunctáque corpora vitâ
Magnanimûm heroum, pueri, innuptæque puellæ,
Impoſitíque rogis juvenes ante ora parentum,

Quos circùm limus niger, & deformis arundo
Cocyti, tardâque palus inamabilis undâ
Alligat, & novies Styx interfusa coërcet.
Quin ipsæ stupuere domus, atque intima Lethi
Tartara, cæruleósque implexæ crinibus angues
Eumenides, tenuítque inhians tria Cerberus ora,
Atque Ixionii vento rota constitit orbis.
Jámque pedem referens casus evaserat omnes,
Redditáque Eurydice superas veniebat ad auras,
Ponè sequens; namque hanc dederat Proserpina legem:
Cùm subita incautum dementia cepit amantem,
Ignoscenda quidem, scirent si ignoscere Manes.
Restitit, Eurydicenque suam jam luce sub ipsâ
Immemor, heu, victúsque animi respexit. ibi omnis
Effusus labor, atque immitis rupta tyranni
Fœdera, térque fragor stagnis auditus Avernis.
Illa, Quis & me, inquit, miseram, & te perdidit, Orpheu?
Quis tantus furor? en iterum crudelia retro
Fata vocant, condítque natantia lumina somnus.
Jámque vale. feror ingenti circumdata nocte,
Invalidásque tibi tendens, heu non tua, palmas.
Dixit, & ex oculis subitò, ceu fumus in auras
Commixtus tenues, fugit diversa: neque illum,
Prensantem nequicquam umbras, & multa volentem
Dicere præterea, vidit: nec portitor Orci
Amplius objectam passus transire paludem.
Quid faceret? quò se raptâ bis conjuge ferret?
Quo fletu Manes, quâ numina voce moveret?
Illa quidem Stygiâ nabat jam frigida cymbâ.
Septem illum totos perhibent ex ordine menses
Rupe sub aëriâ deserti ad Strymonis undam
Flevisse, & gelidis hæc evolvisse sub antris,
Mulcentem tigres, & agentem carmine quercus.
Qualis populeâ mœrens philomela sub umbrâ
Amissos queritur fœtus; quos durus arator
Observans nido implumes detraxit: at illa
Flet noctem, ramóque sedens miserabile carmen
Integrat, & mœstis latè loca questibus implet.

Nulla Venus, non ulli animum flexere hymenæi.
Solus Hyperboreas glacies, Tanaïmque nivalem,
Arváque Riphæis numquam viduata pruinis
Luſtrabat, raptam Eurydicen atque irrita Ditis
Dona querens. ſpretæ Ciconum quo munere matres,
Inter ſacra deûm, nocturnique orgia Bacchi,
Diſcerptum latos juvenem ſparſere per agros.
Tum quoque marmoreâ caput à cervice revulſum,
Gurgite cùm medio portans OEagrius Hebrus
Volveret, Eurydicen vox ipſa & frigida lingua,
Ah miſeram Eurydicen, animâ fugiente vocabat:
Eurydicen toto referebant flumine ripæ.
Hæc Proteus, & ſe jactu dedit æquor in altum.
Quáque dedit, ſpumantem undam ſub vertice torſit.
At non Cyrene: namque ultro affata timentem:
Nate, licet triſtes animo deponere curas.
Hæc omnis morbi cauſa: hinc miſerabile Nymphæ,
Cum quibus illa choros lucis agitabat in altis,
Exitium miſere apibus. tu munera ſupplex
Tende petens pacem, & faciles venerare Napæas.
Namque dabunt veniam voti, iráſque remittent.
Sed, modus orandi qui ſit, priùs ordine dicam.
Quatuor eximios præſtanti corpore tauros,
Qui tibi nunc viridis depaſcunt ſumma Lycæi,
Delige, & intactâ totidem cervice juvencas.
Quatuor his aras alta ad delubra dearum
Conſtitue, & ſacrum jugulis demitte cruorem:
Corporáque ipſa boum frondoſo deſere luco.
Poſt, ubi nona ſuos Aurora oſtenderit ortus,
Inferias Orphei Lethæa papavera mittes,
Placatam Eurydicen vitulâ venerabere cæsâ.
Et nigram mactabis ovem, lucúmque reviſes.
Haud mora: continuò matris præcepta faceſſit:
Ad delubra venit; monſtratas excitat aras;
Quatuor eximios præſtanti corpore tauros
Ducit, & intactâ totidem cervice juvencas.
Poſt, ubi nona ſuos Aurora induxerat ortus,
Inferias Orphei mittit, lucúmque reviſit.

Hìc verò ſubitum ac dictu mirabile monſtrum
Aſpiciunt, liquefacta boum per viſcera toto
Stridere apes utero, & ruptis effervere coſtis;
Immenſáſque trahi nubes: jámque arbore ſummâ
Confluere, & lentis uvam demittere ramis.
Hæc ſuper arvorum cultu pecorúmque canebam,
Et ſuper arboribus: Cæſar dum magnus ad altum
Fulminat Euphraten bello, victórque volentes
Per populos dat jura, viámque affectat Olympo.
Illo Virgilium me tempore dulcis alebat
Parthenope, ſtudiis florentem ignobilis otî:
Carmina qui luſi paſtorum, audáxque juventâ,
Tityre, te patulæ cecini ſub tegmine fagi.



P. VIRGILII MARONIS

ÆNEIDOS

LIBER PRIMUS.

ARMA virúmque cano, Trojæ qui primus ab oris
Italiam fato profugus Lavináque venit
Litora. multùm ille & terris jactatus & alto,
Vi ſuperùm, ſævæ memorem Junonis ob iram:
Multa quoque & bello paſſus, dum conderet urbem,
Inferrétque deos Latio. genus unde Latinum,
Albaníque patres, atque altæ mœnia Romæ.
Muſa, mihi cauſas memora, quo numine læſo,
Quídve dolens regina deûm, tot volvere caſus
Inſignem pietate virum, tot adire labores
Impulerit. tantáne animis cœleſtibus iræ?
Urbs antiqua fuit (Tyrii tenuere coloni)
Carthago, Italiam contra Tiberináque longè
Oſtia, dives opum, ſtudiíſque aſperrima belli:
Quam Juno fertur terris magìs omnibus unam
Poſthabitâ coluiſſe Samo, hìc illius arma,

Hìc currus fuit: hoc regnum dea gentibus eſſe,
Si quà fata ſinant, jam tum tendítque fovétque.
Progeniem ſed enim Trojano à ſanguine duci
Audierat, Tyrias olim quæ verteret arces.
Hinc populum latè regem, belloque ſuperbum,
Venturum excidio Libyæ: ſic volvere Parcas.
Id metuens, veteriſque memor Saturnia belli,
Prima quod ad Trojam pro caris geſſerat Argis.
Nec dum etiam cauſæ irarum ſævíque dolores
Exciderant animo. manet altâ mente repoſtum
Judicium Paridis, ſpretæque injuria formæ;
Et genus inviſum, & rapti Ganymedis honores.
His accenſa ſuper, jactatos æquore toto
Troas, relliquias Danaûm atque immitis Achilli,
Arcebat longè Latio: multóſque per annos
Errabant acti fatis maria omnia circúm.
Tantæ molis erat Romanam condere gentem.
  Vix è conſpectu Siculæ telluris in altum
Vela dabant læti, & ſpumas ſalis ære ruebant;
Cùm Juno, æternum ſervans ſub pectore volnus,
Hæc ſecum: Méne incepto deſiſtere victam,
Nec poſſe Italiâ Teucrorum avertere regem?
Quippe vetor fatis. Pallàſne exurere claſſem
Argivûm, atque ipſos potuit ſubmergere ponto,
Unius ob noxam & furias Ajacis Oïlei?
Ipſa, Jovis rapidum jaculata è nubibus ignem,
Diſjecítque rates, evertítque æquora ventis:
Illum exſpirantem transfixo pectore flammas
Turbine corripuit, ſcopulóque infixit acuto.
Aſt ego, quæ divûm incedo regina, Jovíſque
Et ſoror & conjux, unâ cum gente tot annos
Bella gero. & quiſquam numen Junonis adorat
Præterea, aut ſupplex aris imponet honorem?
  Talia flammato ſecum dea corde volutans,
Nimborum in patriam, loca fœta furentibus auſtris,
Æoliam venit. hìc vaſto rex Æolus antro
Luctantes ventos tempeſtatéſque ſonoras
Imperio premit, ac vinclis & carcere frenat.

Illi indignantes magno cum murmure montis
Circùm clauſtra fremunt, celsâ ſedet Æolus arce
Sceptra tenens, mollítque animos, & temperat iras.
Ni faciat, maria ac terras cœlúmque profundum
Quippe ferant rapidi ſecum, verrántque per auras.
Sed pater omnipotens ſpeluncis abdidit atris,
Hoc metuens: molémque & montes inſuper altos
Impoſuit, regémque dedit, qui fœdere certo
Et premere, & laxas ſciret dare juſſus habenas.
Ad quem tum Juno ſupplex his vocibus uſa eſt:
Æole, (namque tibi divûm pater atque hominum rex
Et mulcere dedit fluctus & tollere vento)
Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat æquor,
Ilium in Italiam portans, victóſque Penates:
Incute vim ventis, ſubmersáſque obrue puppes;
Aut age diverſas: & disjice corpora ponto.
Sunt mihi bis ſeptem præſtanti corpore Nymphæ:
Quarum, quæ formâ pulcherrima, Deïopeam
Connubio jungam ſtabili, propriámque dicabo:
Omnes ut tecum meritis pro talibus annos
Exigat, & pulchrâ faciat te prole parentem.
Æolus hæc contrà: Tuus, ô regina, quid optes
Explorare labor: mihi juſſa capeſſere fas eſt.
Tu mihi, quodcumque hoc regni, tu ſceptra Jovémque
Concilias: tu das epulis accumbere divûm,
Nimborúmque facis tempeſtatúmque potentem.
Hæc ubi dicta, cavum conversâ cuſpide montem
Impulit in latus: ac venti, velut agmine facto,
Quà data porta, ruunt, & terras turbine perflant,
Incubuere mari, totúmque à ſedibus imis
Unà Eurúſque Notúſque ruunt, crebérque procellis
Africus, & vaſtos volvunt ad litora fluctus.
Inſequitur clamórque virûm ſtridórque rudentum.
Eripiunt ſubitò nubes cœlúmque diémque
Teucrorum ex oculis: ponto nox incubat atra.
Intonuere poli, & crebris micat ignibus æther:
Præſentémque viris intentant omnia mortem.
Extemplo Æneæ ſolvuntur frigore membra,

Ingemit, &, duplices tendens ad ſidera palmas,
Talia voce refert: O térque quatérque beati,
Quis ante ora patrum Trojæ ſub mœnibus altis
Contigit oppetere! ô Danaûm fortiſſime gentis
Tydide, méne Iliacis occumbere campis
Non potuiſſe, tuâque animam hanc effundere dextrâ?
Sævus ubi Æacidæ telo jacet Hector, ubi ingens
Sarpedon: ubi tot Simoïs correpta ſub undis
Scuta virûm galeáſque & fortia corpora volvit.
Talia jactanti ſtridens aquilone procella
Velum adverſa ferit, fluctúmque ad ſidera tollit.
Franguntur remi: tum prora avertit, & undis
Dat latus. inſequitur cumulo præruptus aquæ mons.
Hi ſummo in fluctu pendent: his unda dehiſcens
Terram inter fluctus aperit. furit æſtus arenis.
Tris Notus abreptas in ſaxa latentia torquet:
Saxa vocant Itali, mediis quæ in fluctibus, aras.
Dorſum immane mari ſummo. tris Eurus ab alto
In brevia & Syrtes urget, miſerabile viſu;
Illidítque vadis, atque aggere cingit arenæ.
Unam, quæ Lycios fidúmque vehebat Oronten,
Ipſius ante oculos ingens à vertice pontus
In puppim ferit. excutitur, pronúſque magiſter
Volvitur in caput. aſt illam ter fluctus ibidem
Torquet agens circùm, & rapidus vorat æquore vortex.
Apparent rari nantes in gurgite vaſto;
Arma virûm, tabulæque, & Troïa gaza per undas.
Jam validam Ilionei navem, jam fortis Achatæ,
Et quâ vectus Abas, & quâ grandævus Aletes,
Vicit hyems. laxis laterum compagibus omnes
Accipiunt inimicum imbrem, rimíſque fatiſcunt.
Interea magno miſceri murmure pontum,
Emiſſamque hyemem ſenſit Neptunus, & imis
Stagna refuſa vadis: graviter commotus, & alto
Proſpiciens, ſummâ placidum caput extulit undâ.
Diſjectam Æneæ toto videt æquore claſſem:
Fluctibus oppreſſos Troas, cœlíque ruinâ.
Nec latuere doli fratrem Junonis & iræ.

Eurum ad ſe Zephyrúmque vocat. dehinc talia fatur:
Tantáne vos generis tenuit fiducia veſtri?
Jam cœlum terrámque meo ſinè numine, venti,
Miſcere, & tantàs audetis tollere moles?
Quos ego. ſed motos præſtat componere fluctus.
Pòſt mihi non ſimili pœnâ commiſſa luetis.
Maturate fugam, regíque hæc dicite veſtro:
Non illi imperium pelagi ſævúmque tridentem,
Sed mihi ſorte datum. tenet ille immania ſaxa,
Veſtras, Eure, domos. illâ ſe jactet in aulâ
Æolus, & clauſo ventorum carcere regnet.
Sic ait, & dicto citiùs tumida æquora placat:
Collectáſque fugat nubes, ſolémque reducit.
Cymothoë ſimul & Triton adnixus acuto
Detrudunt naves ſcopulo. levat ipſe tridenti;
Et vaſtas aperit Syrtes, & temperat æquor:
Atque rotis ſummas levibus perlabitur undas.
Ac, veluti magno in populo cùm ſæpe coorta eſt
Seditio, ſævítque animis ignobile vulgus;
Jámque faces & ſaxa volant; furor arma miniſtrat:
Tum, pietate gravem ac meritis ſi forte virum quem
Conſpexere, ſilent; arrectíſque auribus adſtant:
Ille regit dictis animos, & pectora mulcet.
Sic cunctus pelagi cecidit fragor; æquora poſtquam
Proſpiciens genitor, cœlóque invectus aperto
Flectit equos, currûque volans dat lora ſecundo.
Defeſſi Æneadæ, quæ proxima, litora curſu
Contendunt petere, & Libyæ vertuntur ad oras.
Eſt in ſeceſſu longo locus. inſula portum
Efficit objectu laterum; quibus omnis ab alto
Frangitur: ínque ſinus ſcindit ſeſe unda reductos.
Hinc atque hinc vaſtæ rupes, geminíque minantur
In cœlum ſcopuli; quorum ſub vertice latè
Æquora tuta ſilent: tum ſylvis ſcena coruſcis
Deſuper horrentíque atrum nemus imminet umbrâ.
Fronte ſub adverſâ ſcopulis pendentibus antrum:
Intus aquæ dulces, vivóque ſedilia ſaxo;
Nympharum domus. hìc feſſas non vincula naves

Ulla tenent: unco non alligat anchora morſu.
Huc ſeptem Æneas collectis navibus omni
Ex numero ſubit: ac magno telluris amore
Egreſſi optatâ potiuntur Troës arenâ,
Et ſale tabentes artus in litore ponunt.
Ac primùm ſilici ſcintillam excudit Achates,
Suſcepítque ignem foliis, atque arida circùm
Nutrimenta dedit, rapuítque in fomite flammam.
Tum Cererem corruptam undis, Cerealiáque arma
Expediunt feſſi rerum; frugéſque receptas
Et torrere parant flammis & frangere ſaxo.
Æneas ſcopulum interea conſcendit, & omnem
Proſpectum latè pelago petit; Anthea ſi quem
Jactatum vento videat Phrygiáſque biremes,
Aut Capyn, aut celſis in puppibus arma Caïci.
Navem in conſpectu nullam; tris litore cervos
Proſpicit errantes: hos tota armenta ſequuntur
A tergo, & longum per valles paſcitur agmen.
Conſtitit hìc; arcúmque manu celeréſque ſagittas
Corripuit; fidus quæ tela gerebat Achates:
Ductoréſque ipſos primùm, capita alta ferentes
Cornibus arboreis, ſternit; tum vulgus: & omnem
Miſcet agens telis nemora inter frondea turbam.
Nec priùs abſiſtit, quàm ſeptem ingentia victor
Corpora fundat humi, & numerum cum navibus æquet.
Hinc portum petit, & ſocios partitur in omnes.
Vina, bonus quæ deinde cadis onerârat Aceſtes
Litore Trinacrio, dederátque abeuntibus heros,
Dividit, & dictis mærentia pectora mulcet.
O ſocii, (neque enim ignari ſumus ante-malorum)
O paſſi graviora; dabit deus his quoque finem.
Vos & Scyllæam rabiem penitúſque ſonantes
Acceſtis ſcopulos: vos & Cyclopia ſaxa
Experti, revocate animos, mœſtúmque timorem
Mittite. forſan & hæc olim meminiſſe juvabit.
Per varios caſus, per tot diſcrimina rerum,
Tendimus in Latium: ſedes ubi fata quietas
Oſtendunt. illìc fas regna reſurgere Trojæ.

Durate, & voſmet rebus ſervate ſecundis.
Talia voce refert: curíſque ingentibus æger
Spem vultu ſimulat, premit altum corde dolorem.
Illi ſe prædæ accingunt, dapibúſque futuris:
Tergora deripiunt coſtis, & viſcera nudant.
Pars in fruſta ſecant, veribúſque trementia figunt:
Litore aëna locant alii, flammáſque miniſtrant.
Tum victu revocant vires: fuſíque per herbam
Implentur veteris Bacchi pinguíſque ferinæ.
Poſtquam exemta fames epulis, menſáque remotæ,
Amiſſos longo ſocios ſermone requirunt;
Spémque metúmque inter dubii: ſeu vivere credant,
Sive extrema pati, nec jam exaudire vocatos.
Præcipuè pius Æneas, nunc acris Oronti,
Nunc Amyci caſum gemit, & crudelia ſecum
Fata Lyci, fortémque Gyan, fortémque Cloanthum.
Et jam finis erat: cùm Jupiter æthere ſummo
Deſpiciens mare velivolum terráſque jacentes,
Litoráque, & latos populos, ſic vertice cœli
Conſtitit, & Libyæ defixit lumina regnis.
Atque illum tales jactantem pectore curas
Triſtior, & lacrymis oculos ſuffuſa nitentes,
Alloquitur Venus: O qui res hominúmque deûmque
Æternis regis imperiis, & fulmine terres,
Quid meus Æneas in te committere tantum,
Quid Troës potuere? quibus tot funera paſſis,
Cunctus ob Italiam terrarum clauditur orbis?
Certè hinc Romanos olim, volventibus annis,
Hinc fore ductores, revocato à ſanguine Teucri,
Qui mare, qui terras omni ditione tenerent,
Pollicitus. quæ te, genitor, ſententia vertit?
Hôc equidem occaſum Trojæ triſtéſque ruinas
Solabar, fatis contraria fata rependens.
Nunc eadem fortuna viros tot caſibus actos
Inſequitur. quem das finem, rex magne, laborum?
Antenor potuit, mediis elapſus Achivis,
Illyricos penetrare ſinus, atque intima tutus
Regna Liburnorum, & fontem ſuperare Timavi:

Unde per ora novem vaſto cum murmure montis
It mare proruptum, & pelago premit arva ſonanti.
Hìc tamen ille urbem Patavî, ſedéſque locavit
Teucrorum, & genti nomen dedit, armáque fixit
Troïa. nunc placidâ compoſtus pace quieſcit.
Nos tua progenies, cœli quibus annuis arcem,
Navibus (infandum) amiſſis, unius ob iram
Prodimur, atque Italis longè disjungimur oris.
Hic pietatis honos? ſic nos in ſceptra reponis?
Olli ſubridens hominum ſator atque deorum,
Vultu, quo cœlum tempeſtatéſque ſerenat,
Oſcula libavit natæ. dehinc talia fatur.
Parce metu, Cytherea. manent immota tuorum
Fata tibi. cernes urbem & promiſſa Lavini
Mœnia, ſublimémque feres ad ſidera cœli
Magnanimum Æneam: neque me ſententia vertit.
Hic tibi (fabor enim, quando hæc te cura remordet;
Longiùs & volvens fatorum arcana movebo)
Bellum ingens geret Italiâ, populóſque feroces
Contundet; moréſque viris & mœnia ponet:
Tertia dum Latio regnantem viderit æſtas,
Ternáque tranſierint Rutulis hyberna ſubactis.
At puer Aſcanius, cui nunc cognomen Iülo
Additur (Ilus erat, dum res ſtetit Ilia regno)
Triginta magnos volvendis menſibus orbes
Imperio explebit, regnúmque ab ſede Lavini
Transferet, & longam multâ vi muniet Albam.
Hìc jam tercentum totos regnabitur annos
Gente ſub Hectoreâ; donec regina ſacerdos
Marte gravis geminam partu dabit Ilia prolem.
Indè lupæ fulvo nutricis tegmine lætus
Romulus excipiet gentem, & Mavortia condet
Mœnia, Romanóſque ſuo de nomine dicet.
His ego nec metas rerum, nec tempora pono:
Imperium ſinè fine dedi. quin aſpera Juno,
Quæ mare nunc terráſque metu cœlúmque fatigat,
Conſilia in melius referet, mecúmque fovebit
Romanos rerum dominos, gentémque togatam.

Sic placitum. veniet luſtris labentibus ætas,
Cùm domus Aſſaraci Phthiam claráſque Mycenas
Servitio premet, ac victis dominabitur Argis.
Naſcetur pulchrâ Trojanus origine Cæſar,
(Imperium Oceano, famam qui terminet aſtris;)
Julius, à magno demiſſum nomen Iülo.
Hunc tu olim cœlo, ſpoliis Orientis onuſtum,
Accipies ſecura. vocabitur hic quoque votis.
Aſpera tum poſitis mitéſcent ſæcula bellis.
Cana Fides, & Veſta, Remo cum fratre Quirinus
Jura dabunt: diræ ferro & compagibus artis
Claudentur belli portæ. Furor impius intus
Sæva ſedens ſuper arma, & centum vinctus aënis
Poſt tergum nodis, fremet horridus ore cruento.
  Hæc ait: & Maiâ genitum demittit ab alto;
Ut terræ, útque novæ pateant Carthaginis arces
Hoſpitio Teucris: ne fati neſcia Dido
Finibus arceret. volat ille per aëra magnum
Remigio alarum: ac Libyæ citus adſtitit oris.
Et jam juſſa facit: ponúntque ferocia Pœni
Corda, volente deo. in primis regina quietum
Accipit in Teucros animum, mentémque benignam.
  At pius Æneas per noctem plurima volvens,
Ut primùm lux alma data eſt, exire; locóſque
Explorare novos, quas vento acceſſerit oras:
Qui teneant (nam inculta videt) hominéſne ferâne,
Quærere conſtituit, ſociíſque exacta referre.
Claſſem in convexo nemorum, ſub rupe cavatâ,
Arboribus clauſam circùm atque horrentibus umbris
Occulit. ipſe uno graditur comitatus Achate;
Bina manu lato criſpans haſtilia ferro.
  Cui mater mediâ ſeſe tulit obvia ſylvâ,
Virginis os habitúmque gerens, & virginis arma
Spartanæ: vel qualis equos Thrëiſſa fatigat
Harpalyce, volucrémque fugâ prævertitur Hebrum.
Namque humeris de more habilem ſuſpenderat arcum
Venatrix, dederátque comam diffundere ventis;
Nuda genu, nodóque ſinus collecta fluentes.

Ac prior, Heus, inquit, juvenes, monſtrate mearum
Vidiſtis ſi quam hìc errantem fortè ſororum,
Succinctam pharetrâ & maculoſæ tegmine lyncis,
Aut ſpumantis apri curſum clamore prementem.
Sic Venus; & Veneris contrà ſic filius orſus:
Nulla tuarum audita mihi neque viſa ſororum,
O, quam te memorem? virgo. namque haud tibi vultus
Mortalis, nec vox hominem ſonat. ô dea, certè;
An Phœbi ſoror, an Nympharum ſanguinis una?
Sis felix, noſtrúmque leves quæcumque laborem:
Et quo ſub cœlo tandem, quibus orbis in oris
Jactemur, doceas. ignari hominúmque locorúmque
Erramus, vento huc & vaſtis fluctibus acti.
Multa tibi ante aras noſtrâ cadet hoſtia dextrâ.
Tum Venus: Haud equidem tali me dignor honore:
Virginibus Tyriis mos eſt geſtare pharetram,
Purpureóque altè ſuras vincire cothurno.
Punica regna vides, Tyrios & Agenoris urbem:
Sed fines Libyci, genus intractabile bello.
Imperium Dido Tyriâ regit urbe profecta,
Germanum fugiens. longa eſt injuria, longæ
Ambages. ſed ſumma ſequar faſtigia rerum.
Huic conjux Sichæus erat, ditiſſimus agri
Phœnicum, & magno miſeræ dilectus amore:
Cui pater intactam dederat, primíſque jugârat
Ominibus. ſed regna Tyri germanus habebat
Pygmalion, ſcelere ante alios immanior omnes.
Quos inter medios venit furor. ille Sichæum
Impius ante aras, atque auri cæcus amore,
Clàm ferro incautum ſuperat, ſecurus amorum
Germanæ: factúmque diu celavit, & ægram,
Multa malus ſimulans, vanâ ſpe luſit amantem.
Ipſa ſed in ſomnis inhumati venit imago
Conjugis, ora modis attollens pallida miris:
Crudeles aras, trajectáque pectora ferro
Nudavit: cæcúmque domûs ſcelus omne retexit.
Tum celerare fugam patriâque excedere ſuadet,
Auxiliúmque viæ veteres tellure recludit

Theſauros, ignotum argenti pondus & auri.
His commota fugam Dido ſocióſque parabat.
Conveniunt, quibus aut odium crudele tyranni,
Aut metus acer erat: naves, quæ fortè paratæ,
Corripiunt, oneránturque auro. portantur avari
Pygmalionis opes pelago. dux femina facti.
Devenere locos, ubi nunc ingentia cernes
Mœnia, ſurgentémque novæ Carthaginis arcem:
Mercatíque ſolum, facti de nomine Byrſam,
Taurino quantum poſſent circumdare tergo.
Sed vos qui tandem, quibus aut veniſtis ab oris,
Quóve tenetis iter? Quærenti talibus ille
Suſpirans, imóque trahens à pectore vocem:
O dea, ſi primâ repetens ab origine pergam,
Et vacet annales noſtrorum audire laborum;
Antè diem clauſo componet veſper Olympo.
Nos Troja antiqua, ſi veſtras fortè per aures
Trojæ nomen iit, diverſa per æquora vectos
Forte ſuâ Libycis tempeſtas appulit oris.
Sum pius Æneas, raptos qui ex hoſte Penates
Claſſe veho mecum, famâ ſuper æthera notus.
Italiam quæro patriam; & genus ab Jove ſummo.
Bis denis Phrygium conſcendi navibus æquor;
Matre deâ monſtrante viam, data fata ſecutus:
Vix ſeptem convulſæ undis euróque ſuperſunt.
Ipſe ignotus, egens, Libyæ deſerta peragro,
Europâ atque Aſiâ pulſus. Nec plura querentem
Paſſa Venus medio ſic interfata dolore eſt.
Quiſquis es, haud (credo) inviſus cœleſtibus auras
Vitales carpis, Tyriam qui adveneris urbem.
Perge modò, atque hinc te reginæ ad limina perfer.
Namque tibi reduces ſocios claſſémque relatam
Nuntio, & in tutum verſis aquilonibus actam:
Ni fruſtra augurium vani docuere parentes.
Aſpice bis ſenos lætantes agmine cycnos,
Ætheriâ quos lapſa plagâ Jovis ales aperto
Turbabat cœlo: nunc terras ordine longo
Aut capere, aut captas jam deſpectare videntur.

Ut reduces illi ludunt ſtridentibus alis,
Et cœtu cinxere polum, cantûſque dedere;
Haud aliter puppéſque tuæ pubéſque tuorum
Aut portum tenet, aut pleno ſubit oſtia velo.
Perge modò, & quà te ducit via, dirige greſſum.
Dixit, & avertens roſeâ cervice refulſit,
Ambroſiæque comæ divinum vertice odorem
Spiravere: pedes veſtis defluxit ad imos,
Et vera inceſſu patuit dea. ille, ubi matrem
Agnovit, tali fugientem eſt voce ſecutus:
Quid natum toties crudelis tu quoque falſis
Ludis imaginibus? cur dextræ jungere dextram
Non datur, ac veras audire & reddere voces?
Talibus incuſat, greſſúmque ad mœnia tendit.
At Venus obſcuro gradientes aëre ſepſit;
Et multo nebulæ circùm dea fudit amictu:
Cernere ne quis eos, neu quis contingere poſſet,
Moliríve moram, aut veniendi poſcere cauſas.
Ipſa Paphum ſublimis abit, ſedéſque reviſit
Læta ſuas, ubi templum illi, centúmque Sabæo
Thure calent aræ, ſertíſque recentibus halant.
Corripuere viam interea, quà ſemita monſtrat.
Jámque aſcendebant collem, qui plurimus urbi
Imminet, adverſáſque aſpectat deſuper arces.
Miratur molem Æneas, magalia quondam:
Miratur portas, ſtrepitúmque, & ſtrata viarum.
Inſtant ardentes Tyrii: pars ducere muros,
Moliríque arcem, & manibus ſubvolvere ſaxa:
Pars optare locum tecto, & concludere ſulco.
Jura, magiſtratûſque legunt, ſanctúmque ſenatum.
Hìc portus alii effodiunt: hìc alta theatris
Fundamenta locant alii; immanéſque columnas
Rupibus excidunt, ſcenis decora alta futuris.
Qualis apes æſtate novâ per florea rura
Exercet ſub ſole labor; cùm gentis adultos
Educunt fœtus, aut cùm liquentia mella
Stipant, & dulci diſtendunt nectare cellas:
Aut onera accipiunt venientum, aut agmine facto

Ignavum

Ignavum fucos pecus à præſepibus arcent.
Fervet opus, redoléntque thymo fragrantia mella.
O fortunati, quorum jam mœnia ſurgunt!
Æneas ait, & faſtigia ſuſpicit urbis.
Infert ſe ſeptus nebulâ (mirabile dictu)
Per medios, miſcétque viris; neque cernitur ulli.
Lucus in urbe fuit mediâ, lætiſſimus umbræ,
Quo primum jactati undis & turbine Pœni
Effodere loco ſignum, quod regia Juno
Monſtrárat, caput acris equi. ſic nam fore bello
Egregiam & facilem victu per ſæcula gentem.
Hic templum Junoni ingens Sidonia Dido
Condebat, donis opulentum & numine divæ:
Ærea cui gradibus ſurgebant limina, nexæque
Ære trabes: foribus cardo ſtridebat aënis.
Hôc primùm in luco nova res oblata timorem
Leniit. hìc primùm Æneas ſperare ſalutem
Auſus, & afflictis meliùs confidere rebus.
Namque, ſub ingenti luſtrat dum ſingula templo
Reginam opperiens, dum quæ fortuna ſit urbi,
Artificúmque manus inter ſe operúmque laborem
Miratur, videt Iliacas ex ordine pugnas,
Belláque jam famâ totum vulgata per orbem;
Atridas, Priamúmque, & ſævum ambobus Achillem.
Conſtitit, & lacrymans, Quis jam locus, inquit, Achate,
Quæ regio in terris noſtri non plena laboris?
En Priamus. ſunt hìc etiam ſua præmia laudi:
Sunt lacrymæ rerum: & mentem mortalia tangunt.
Solve metus. feret hæc aliquam tibi fama ſalutem.
Sic ait, atque animum picturâ paſcit inani
Multa gemens, largóque humectat flumine vultum.
Namque videbat, utì bellantes Pergama circùm
Hàc fugerent Graii, premeret Trojana juventus:
Hàc Phryges; inſtaret curru criſtatus Achilles.
Nec procul hinc Rheſi niveis tentoria velis
Agnoſcit lacrymans: primo quæ prodita ſomno
Tydides multâ vaſtabat cæde cruentus:
Ardentéſque avertit equos in caſtra, priùs quàm

Pabula guſtâſſent Trojæ, Xanthúmque bibiſſent.
Parte aliâ fugiens amiſſis Troïlus armis,
Infelix puer, atque impar congreſſus Achilli,
Fertur equis, currûque hæret reſupinus inani,
Lora tenens tamen. huic cervíxque comæque trahuntur
Per terram, & verſâ pulvis inſcribitur haſtâ.
Interea ad templum non æquæ Palladis ibant
Crinibus Iliades paſſis, peplúmque ferebant
Suppliciter triſtes, & tunſæ pectore palmis.
Diva ſolo fixos oculos averſa tenebat.
Ter circùm Iliacos raptaverat Hectora muros,
Exanimúmque auro corpus vendebat Achilles.
Tum verò ingentem gemitum dat pectore ab imo;
Ut ſpolia, ut currus, útque ipſum corpus amici,
Tendentémque manus Priamum conſpexit inermes.
Se quoque principibus permixtum agnovit Achivis,
Eoáſque acies, & nigri Memnonis arma.
Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis
Pentheſilea furens, mediíſque in millibus ardet,
Aurea ſubnectens exertæ cingula mammæ
Bellatrix, audétque viris concurrere virgo.
Hæc dum Dardanio Æneæ miranda videntur,
Dum ſtupet, obtutûque hæret defixus in uno;
Regina ad templum formâ pulcherrima Dido
Inceſſit, magnâ juvenum ſtipante catervâ.
Qualis in Eurotæ ripis aut per juga Cynthi
Exercet Diana choros; quam mille ſecutæ
Hinc atque hinc glomerantur Oreades: illa pharetram
Fert humero, gradiénſque deas ſupereminet omnes:
Latonæ tacitum pertentant gaudia pectus.
Talis erat Dido: talem ſe læta ferebat
Per medios, inſtans operi regníſque futuris.
Tum foribus divæ, mediâ teſtudine templi,
Septa armis, ſolióque altè ſubnixa reſedit.
Jura dabat legéſque viris: operúmque laborem
Partibus æquabat juſtis, aut ſorte trahebat:
Cùm ſubitò Æneas concurſu accedere magno
Anthea Sergeſtúmque videt fortémque Cloanthum,

Teucrorúmque alios: ater quos æquore turbo
Diſpulerat, penitúſque alias avexerat oras.
Obſtupuit ſimul ipſe, ſimul perculſus Achates
Lætitiâque metûque, avidi conjungere dextras
Ardebant: ſed res animos incognita turbat.
Diſſimulant; & nube cavâ ſpeculantur amicti,
Quæ fortuna viris; claſſem quo litore linquant;
Quid veniant. cunctis nam lecti navibus ibant,
Orantes veniam, & templum clamore petebant.
Poſtquam introgreſſi, & coràm data copia fandi;
Maximus Ilioneus placido ſic pectore cœpit:
O regina, novam cui condere Jupiter urbem,
Juſtitiâque dedit gentes frenare ſuperbas;
Troës te miſeri, ventis maria omnia vecti,
Oramus: prohibe infandos à navibus ignes;
Parce pio generi, & propiùs res aſpice noſtras.
Non nos aut ferro Libycos populare Penates
Venimus, aut raptas ad litora vertere prædas.
Non ea vis animo, nec tanta ſuperbia victis.
Eſt locus, Heſperiam Graii cognomine dicunt,
Terra antiqua, potens armis, atque ubere glebæ:
Oenotrî coluere viri: nunc fama, minores
Italiam dixiſſe ducis de nomine gentem.
Huc curſus fuit.
Cùm ſubitò aſſurgens fluctu nimboſus Orion
In vada cæca tulit, penitúſque procacibus auſtris,
Perque undas, ſuperante ſalo, perque invia ſaxa
Diſpulit. huc pauci veſtris adnavimus oris.
Quod genus hoc hominum, quæve hunc tam barbara morem
Permittit patria? hoſpitio prohibemur arenæ.
Bella cient, primâque vetant conſiſtere terrâ.
Si genus humanum & mortalia temnitis arma;
At ſperate deos memores fandi atque nefandi.
Rex erat Æneas nobis, quo juſtior alter
Nec pietate fuit, nec bello major & armis.
Quem ſi fata virum ſervant, ſi veſcitur aurâ
Ætheriâ, neque adhuc crudelibus occubat umbris;
Non metus, officio nec te certâſſe priorem

Pœniteat. ſunt & Siculis regionibus urbes,
Armáque, Trojanóque à ſanguine clarus Aceſtes.
Quaſſatam ventis liceat ſubducere claſſem,
Et ſylvis aptare trabes, & ſtringere remos.
Si datur Italiam, ſociis & rege recepto,
Tendere, ut Italiam læti Latiúmque petamus.
Sin abſumta ſalus, & te, pater optime Teucrûm,
Pontus habet Libyæ, nec ſpes jam reſtat Iüli;
At freta Sicaniæ ſaltem, ſedéſque paratas,
Unde huc advecti, regémque petamus Aceſten.
Talibus Ilioneus. cuncti ſimul ore fremebant
Dardanidæ.

Tum breviter Dido, vultum demiſſa, profatur:
Solvite corde metum, Teucri: ſecludite curas.
Res dura, & regni novitas me talia cogunt
Moliri, & latè fines cuſtode tueri.
Quis genus Æneadûm, quis Trojæ neſciat urbem,
Virtutéſque viróſque, aut tanti incendia belli?
Non obtuſa adeò geſtamus pectora Pœni:
Nec tam averſus equos Tyriâ Sol jungit ab urbe.
Seu vos Heſperiam magnam, Saturniáque arva,
Sive Erycis fines, regémque optatis Aceſten;
Auxilio tutos dimittam, opibúſque juvabo.
Vultis & his mecum pariter conſidere regnis?
Urbem quam ſtatuo, veſtra eſt. ſubducite naves.
Tros Tyriúſque mihi nullo diſcrimine agetur.
Atque utinam rex ipſe noto compulſus eodem
Afforet Æneas! equidem per litora certos
Dimittam, & Libyæ luſtrare extrema jubebo;
Si quibus ejectus ſylvis, aut urbibus errat.

His animum arrecti dictis, & fortis Achates,
Et pater Æneas, jamdudum erumpere nubem
Ardebant. prior Ænean compellat Achates:
Nate deâ, quæ nunc animo ſententia ſurgit?
Omnia tuta vides: claſſem, ſocioſque receptos.
Unus abeſt, medio in fluctu quem vidimus ipſi
Submerſum: dictis reſpondent cætera matris.
Vix ea fatus erat, cùm circumfuſa repentè

Scindit ſe nubes, & in æthera purgat apertum.
Reſtitit Æneas, claráque in luce refulſit,
Os humeróſque deo ſimilis: namque ipſa decoram
Cæſariem nato genetrix, luménque juventæ
Purpureum, & lætos oculis afflârat honores.
Quale manus addunt ebori decus, aut ubi flavo
Argentum Pariúſve lapis circumdatur auro.
Tum ſic reginam adloquitur, cunctíſque repentè
Improviſus ait: Coràm, quem quæritis, adſum
Troïus Æneas, Libycis ereptus ab undis.
O ſola infandos Trojæ miſerata labores,
Quæ nos, relliquias Danaûm, terræque maríſque
Omnibus exhauſtos jam caſibus, omnium egenos,
Urbe, domo ſocias: grates perſolvere dignas
Non opis eſt noſtræ, Dido: nec quicquid ubique eſt
Gentis Dardaniæ, magnum quæ ſparſa per orbem.
Dî tibi, ſi qua pios reſpectant numina, ſi quid
Uſquam juſtitiæ eſt, & mens ſibi conſcia recti,
Præmia digna ferant. quæ te tam læta tulerunt
Sæcula? qui tanti talem genuere parentes?
In freta dum fluvii current, dum montibus umbræ
Luſtrabunt convexa, polus dum ſidera paſcet;
Semper honos, noménque tuum, laudéſque manebunt:
Quæ me cumque vocant terræ. ſic fatus, amicum
Ilionea petit dextrâ, lævâque Sereſtum:
Pòſt, alios, fortémque Gyan, fortémque Cloanthum.
Obſtupuit primo aſpectu Sidonia Dido;
Caſu deinde viri tanto. & ſic ore locuta eſt:
Quis te, nate deâ, per tanta pericula caſus
Inſequitur? quæ vis immanibus applicat oris?
Túne ille Æneas, quem Dardanio Anchiſæ
Alma Venus Phrygii genuit Simoëntis ad undam?
Atque equidem Teucrum memini Sidona venire,
Finibus expulſum patriis, nova regna petentem,
Auxilio Beli. genitor tum Belus opimam
Vaſtabat Cyprum, & victor ditione tenebat.
Tempore jam ex illo caſus mihi cognitus urbis
Trojanæ, noménque tuum, regéſque Pelaſgi.

Ipſe hoſtis Teucros inſigni laude ferebat,
Séque ortum antiquâ Teucrorum ab ſtirpe volebat.
Quare agite ô tectis, juvenes, ſuccedite noſtris.
Me quoque per multos ſimilis fortuna labores
Jactatam hâc demum voluit conſiſtere terrâ.
Non ignara mali miſeris ſuccurrere diſco.
Sic memorat. ſimul Ænean in regia ducit
Tecta: ſimul divûm templis indicit honorem.
Nec minùs interea ſociis ad littora mittit
Viginti tauros, magnorum horrentia centum
Terga ſuum, pingues centum cum matribus agnos,
Munera, lætitiámque dei.
At domus interior regali ſplendida luxu
Inſtruitur, mediſſque parant convivia tectis.
Arte laboratæ veſtes, oſtróque ſuperbo:
Ingens argentum menſis, cælatáque in auro
Fortia facta patrum, ſeries longiſſima rerum,
Per tot ducta viros antiquæ ab origine gentis.
Æneas (neque enim patrius conſiſtere mentem
Paſſus amor) rapidum ad naves præmittit Achatem,
Aſcanio ferat hæc; ipſúmque ad mœnia ducat.
Omnis in Aſcanio cari ſtat cura parentis.
Munera præterea, Iliacis erepta ruinis,
Ferre jubet; pallam ſignis auróque rigentem,
Et circumtextum croceo velamen acantho,
Ornatus Argivæ Helenæ: quos illa Mycenis,
Pergama cùm peteret, inconceſſóſque Hymenæos,
Extulerat, matris Ledæ mirabile donum.
Præterea ſceptrum, Ilione quod geſſerat olim,
Maxima natarum Priami, collóque monile
Baccatum, & duplicem gemmis auróque coronam.
Hæc celerans, iter ad naves tendebat Achates.
At Cytherea novas artes, nova pectore verſat
Conſilia: ut faciem mutatus & ora Cupido
Pro dulci Aſcanio veniat, doníſque furentem
Incendat reginam, atque oſſibus implicet ignem.
Quippe domum timet ambiguam, Tyrióſq; bilingues.
Urit atrox Juno, & ſub noctem cura recurſat.

Ergo his aligerum dictis affatur Amorem.
Nate, meæ vires, mea magna potentia ſolus,
Nate, patris ſummi qui tela Typhoëa temnis;
Ad te confugio, & ſupplex tua numina poſco.
Frater ut Æneas pelago tuus omnia circùm
Litora jactetur, odiis Junonis iniquæ,
Nota tibi: & noſtro doluiſti ſæpe dolore.
Hunc Phœniſſa tenet Dido, blandíſque moratur
Vocibus: & vereor, quò ſe Junonia vertant
Hoſpitia. haud tanto ceſſabit cardine rerum.
Quocirca capere antè dolis, & cingere flammâ
Reginam meditor; ne quo ſe numine mutet,
Sed magno Æneæ mecum teneatur amore.
Quà facere id poſſis, noſtram nunc accipe mentem.
Regius accitu cari genitoris ad urbem
Sidoniam puer ire parat; mea maxima cura;
Dona ferens pelago, & flammis reſtantia Trojæ.
Hunc ego ſopitum ſomno, ſuper alta Cythera,
Aut ſuper Idalium ſacratâ ſede recondam:
Ne quà ſcire dolos, mediúſve occurrere poſſit.
Tu faciem illius noctem non amplius unam
Falle dolo, & notos pueri puer indue vultus:
Ut, cùm te gremio accipiet lætiſſima Dido
Regales inter menſas laticémque Lyæum,
Cùm dabit amplexus, atque oſcula dulcia figet,
Occultum inſpires ignem, fallaſque veneno.
Paret Amor dictis caræ genetricis, & alas
Exuit, & greſſu gaudens incedit Iüli.
At Venus Aſcanio placidam per membra quietem
Irrigat, & fotum gremio dea tollit in altos
Idaliæ lucos: ubi mollis amaracus illum
Floribus & dulci aſpirans complectitur umbrâ.
Jamque ibat dicto parens, & dona Cupido
Regia portabat Tyriis, duce lætus Achate.
Cum venit, aulæis jam ſe regina ſuperbis
Aureâ compoſuit ſpondâ, mediámque locavit.
Jam pater Æneas, & jam Trojana juventus
Conveniunt, ſtratóque ſuper diſcumbitur oſtro.

Dant famuli manibus lymphas, Cererémque caniſtris
Expediunt, tonſíſque ferunt mantelia villis.
Quinquaginta intus famulæ: quibus ordine longo
Cura penum ſtruere, & flammis adolere penates.
Centum aliæ, totidémque pares ætate miniſtri,
Qui dapibus menſas onerent, & pocula ponant.
Necnon & Tyrii per limina læta frequentes
Convenere, toris juſſi diſcumbere pictis.
Mirantur dona Æneæ; mirantur lúlum,
Flagrantéſque dei vultus, ſimulatáque verba,
Pallamque, & pictum croceo velamen acantho.
Præcipuè infelix peſti devota futuræ
Expleri mentem nequit, ardeſcítque tuendo
Phœniſſa, & puero pariter doníſque movetur.
Ille, ubi complexu Æneæ collóque pependit,
Et magnum falſi implevit genitoris amorem;
Reginam petit. hæc oculis, hæc pectore toto
Hæret: & interdum gremio fovet inſcia Dido,
Inſidat quantus miſeræ deus. at memor ille
Matris Acidaliæ, paulatim abolere Sichæum
Incipit, & vivo tentat prævertere amore
Jam pridem reſides animos deſuetáque corda.
Poſtquam prima quies epulis, menſæque remotæ;
Crateras magnos ſtatuunt, & vina coronant.
Fit ſtrepitus tectis, vocémque per ampla volutant
Atria: dependent lychni laquearibus aureis
Incenſi, & noctem flammis funalia vincunt.
Hic regina gravem gemmis auróque poposcit,
Implevítque mero pateram: quam Belus, & omnes
A Belo ſoliti. tum facta ſilentia tectis:
Jupiter, (hoſpitibus nam te dare jura loquuntur)
Hunc lætum Tyriíſque diem Trojâque profectis
Eſſe velis, noſtróſque hujus meminiſſe minores.
Adſit lætitiæ Bacchus dator, & bona Juno.
Et vos ô cœtum Tyrii celebrate faventes.
Dixit, & in menſam laticum libavit honorem,
Primáque libato ſummo tenus attigit ore.
Tum Bitiæ dedit increpitans. ille impiger háuſit

Spumantem pateram, & pleno ſe proluit auro.
Poſt alii proceres. citharâ crinitus Iöpas
Perſonat auratâ, docuit quem maximus Atlas.
Hic canit errantem lunam, ſolíſque labores; [ignes;
Unde hominum genus, & pecudes; unde imber, &
Arcturum, pluviáſque Hyadas, geminóſque Triones:
Quid tantùm Oceano properent ſe tingere ſoles
Hyberni, vel quæ tardis mora noctibus obſtet.
Ingeminant plauſu Tyrii, Troëſque ſequuntur.
Necnon & vario noctem ſermone trahebat
Infelix Dido, longúmque bibebat amorem;
Multa ſuper Priamo rogitans, ſuper Hectore multa:
Nunc, quibus Auroræ veniſſet filius armis:
Nunc, quales Diomedis equi; nunc, quantus Achilles.
Imò age, & à primâ, dic, hoſpes, origine nobis
Inſidias, inquit, Danaûm, caſúſque tuorum,
Erroreſque tuos. nam te jam ſeptima portat
Omnibus errantem terris & fluctibus æſtas.

ÆNEIDOS

LIBER SECUNDUS.

CONTICUERE omnes, intentíque ora tenebant:
Indè toro pater Æneas ſic orſus ab alto:
Infandum, regina, jubes renovare dolorem;
Trojanas ut opes, & lamentabile regnum
Eruerint Danai: quæque ipſe miſerrima vidi,
Et quorum pars magna fui. quis talia fando
Myrmidonum, Dolopúmve, aut duri miles Ulyſſi
Temperet à lacrymis! & jam nox humida cœlo
Præcipitat, ſuadéntque cadentia ſidera ſomnos.

Sed, ſi tantus amor caſus cognoſcere noſtros,
Et breviter Trojæ ſupremum audire laborem;
Quamquam animus meminiſſe horret, luctûq; refugit;
Incipiam. Fracti bello, fatíſque repulſi
Ductores Danaûm, tot jam labentibus annis,
Inſtar montis equum divinâ Palladis arte
Ædificant, ſectâque intexunt abiete coſtas.
Votum pro reditu ſimulant. ea fama vagatur.
Huc delecta virûm ſortiti corpora furtim
Includunt cæco lateri; penitúſque cavernas
Ingentes, uterúmque armato milite complent.
Eſt in conſpectu Tenedos, notiſſima famâ
Inſula, dives opum, Priami dum regna manebant:
Nunc tantùm ſinus, & ſtatio malè fida carinis:
Huc ſe provecti deſerto in litore condunt.
Nos abiiſſe rati, & vento petiiſſe Mycenas.
Ergo omnis longo ſolvit ſe Teucria luctu:
Panduntur portæ. juvat ire, & Dorica caſtra,
Deſertóſque videre locos, litúſque relictum.
Hìc Dolopum manus, hìc ſævus tendebat Achilles:
Claſſibus hic locus: hìc acies certare ſolebant.
Pars ſtupet innuptæ donum exitiale Minervæ,
Et molem mirantur equi: primúſque Thymœtes
Duci intrà muros hortatur, & arce locari;
Sive dolo, ſeu jam Trojæ ſic fata ferebant.
At Capys, & quorum melior ſententia menti,
Aut pelago Danaûm inſidias ſuſpectáque dona
Præcipitare jubent, ſubjectíſque urere flammis:
Aut terebrare cavas uteri & tentare latebras.
Scinditur incertum ſtudia in contraria vulgus.
Primus ibi ante omnes, magnâ comitante catervâ,
Laocoon ardens ſummâ decurrit ab arce:
Et procul, O miſeri, quæ tanta inſania, cives?
Creditis avectos hoſtes? aut ulla putatis
Dona carere dolis Danaûm? ſic notus Ulyſſes?
Aut hôc incluſi ligno occultantur Achivi,
Aut hæc in noſtros fabricata eſt machina muros;
Inſpectura domos, venturáque deſuper urbi;

Aut aliquis latet error. equo ne credite, Teucri.
Quidquid id eſt, timeo Danaos & dona ferentes.
Sic fatus, validis ingentem viribus haſtam
In latus, ſinque feri curvam compagibus alvum
Contorſit. ſtetit illa tremens; uteróque recuſſo
Inſonuere cavæ, gemitúmque dedere cavernæ.
Et, ſi fata deûm, ſi mens non læva fuiſſet,
Impulerat ferro Argolicas fœdare latebras:
Trojáque nunc ſtares, Priamíque arx alta maneres.
Ecce, manus juvenem interea poſt terga revinctum
Paſtores magno ad regem clamore trahebant
Dardanidæ: qui ſe ignotum venientibus ultro,
Hoc ipſum ut ſtrueret, Trojámque aperiret Achivis,
Obtulerat, fidens animi, atque in utrumque paratus,
Seu verſare dolos, ſeu certæ occumbere morti.
Undique viſendi ſtudio Trojana juventus
Circumfuſa ruit, certántque illudere capto.
Accipe nunc Danaûm inſidias, & crimine ab uno
Diſce omnes.
Namque, ut conſpectu in medio turbatus, inermis
Conſtitit, atque oculis Phrygia agmina circumſpexit:
Heu, quæ nunc tellus, inquit, quæ me æquora poſſunt
Accipere? aut quid jam miſero mihi denique reſtat?
Cui neque apud Danaos uſquam locus: & ſuper ipſi
Dardanidæ infenſi pœnas cum ſanguine poſcunt.
Quo gemitu converſi animi, compreſſus & omnis
Impetus. hortamur fari, quo ſanguine cretus,
Quídve ferat, memoret, quæ ſit fiducia capto.
[Ille hæc, depoſitâ tandem formidine, fatur.]
Cuncta equidem tibi, Rex, (fuerit quodcumque,) fatebor,
Vera, inquit: neque me Argolicâ de gente negabo,
Hoc primum. nec, ſi miſerum Fortuna Sinonem
Finxit, vanum etiam mendacémque improba finget.
Fando aliquod ſi fortè tuas pervenit ad aures
Belidæ nomen Palamedis, & inclyta famâ
Gloria: quem falsâ ſub proditione Pelaſgi
Inſontem, infando indicio, quia bella vetabat,
Demiſere neci: nunc caſſum lumine lugent.

Illi me comitem, & conſanguinitate propinquum,
Pauper in arma pater primis huc miſit ab annis.
Dum ſtabat regno incolumis, regúmque vigebat
Conciliis: & nos aliquod noménque decúſque
Geſſimus. invidiâ poſtquam pellacis Ulyſſi
(Haud ignota loquor) ſuperis conceſſit ab oris;
Afflictus vitam in tenebris luctûque trahebam,
Et caſum inſontis mecum indignabar amici.
Nec tacui demens: & me, fors ſi qua tuliſſet,
Si patrios umquam remeâſſem victor ad Argos,
Promiſi ultorem, & verbis odia aſpera movi.
Hinc mihi prima mali labes: hinc ſemper Ulyſſes
Criminibus terrere novis: hinc ſpargere voces
In vulgum ambiguas, & quærere conſcius arma.
Nec requievit enim, donec Calchante miniſtro.
Sed quid ego hæc autem nequicquam ingrata revolvo?
Quídve moror? ſi omnes uno ordine habetis Achivos,
Idque audire ſat eſt; jamdudum ſumite pœnas.
Hoc Ithacus velit, & magno mercentur Atridæ.
Tum verò ardemus ſcitari & quærere cauſas,
Ignari ſcelerum tantorum artíſque Pelaſgæ.
Proſequitur pavitans, & ficto pectore fatur;
Sæpe fugam Danai Trojâ cupiere relictâ
Moliri, & longo feſſi diſcedere bello.
Feciſſéntque utinam! ſæpe illos aſpera ponti
Intercluſit hyems, & terruit auſter euntes.
Præcipuè, cùm jam hic trabibus contextus acernis
Staret equus, toto ſonuerunt æthere nimbi.
Suſpenſi Eurypylum ſcitatum oracula Phœbi
Mittimus. iſque adytis hæc triſtia dicta reportat.
Sanguine placâſtis ventos, & virgine cæsâ,
Cùm primùm Iliacas Danai veniſtis ad oras:
Sanguine quærendi reditus, animáque litandum
Argolicâ. vulgi quæ vox ut venit ad aures,
Obſtupuere animi, gelidúſque per ima cucurrit
Oſſa tremor; cui fata parent, quem poſcat Apollo.
Hic Ithacus vatem magno Calchanta tumultu
Protrahit in medios: quæ ſint ea numina divùm,

Flagitat. & mihi jam multi crudele canebant
Artificis ſcelus, & taciti ventura videbant.
Bis quinos ſilet ille dies, tectúſque recuſat
Prodere voce ſuâ quemquam, aut opponere morti.
Vix tandem magnis Ithaci clamoribus actus,
Compoſitò rumpit vocem, & me deſtinat aræ.
Aſſenſere omnes: &, quæ ſibi quiſque timebat,
Unius in miſeri exitium converſa tulere.
Jámque dies infanda aderat: mihi ſacra parari,
Et ſalſæ fruges, & circùm tempora vittæ.
Eripui (fateor) letho me, & vincula rupi:
Limoſóque lacu per noctem obſcurus in ulvâ
Delitui, dum vela darent, ſi fortè dediſſent.
Nec mihi jam patriam antiquam ſpes ulla videndi,
Nec dulces natos, exoptatúmque parentem:
Quos illi fors ad pœnas ob noſtra repoſcent
Effugia, & culpam hanc miſerorum morte piabunt.
Quod te, per ſuperos, & conſcia numina veri,
Per, ſi qua eſt, quæ reſtet adhuc mortalibus uſquam
Intemerata fides, oro, miſerere laborum
Tantorum: miſerere animi non digna ferentis.
His lacrymis vitam damus, & miſereſcimus ultro.
Ipſe viro primus manicas atque arta levari
Vincla jubet Priamus; dictíſque ita fatur amicis:
Quiſquis es, amiſſos hinc jam obliviſcere Graios;
Noſter eris: mihíque hæc ediſſere vera roganti.
Quò molem hanc immanis equi ſtatuere? quis auctor?
Quídve petunt? quæ relligio? aut quæ machina belli?
Dixerat. ille dolis inſtructus & arte Pelaſgâ,
Suſtulit exutas vinclis ad ſidera palmas:
Vos, æterni ignes, & non violabile veſtrum
Teſtor numen, ait: vos aræ, enſéſque nefandi,
Quos fugi, vittæque deûm, quas hoſtia geſſi;
Fas mihi Graiorum ſacrata reſolvere jura,
Fas odiſſe viros, atque omnia ferre ſub auras,
Si qua tegunt: teneor patriæ nec legibus ullis.
Tu modò promiſſis maneas, ſervatáque ſerves
Troja fidem; ſi vera feram, ſi magna rependam.

Omnis ſpes Danaûm, & cœpti fiducia belli
Palladis auxiliis ſemper ſtetit: impius ex quo
Tydides ſed enim, ſcelerúmque inventor Ulyſſes,
Fatale aggreſſi ſacrato avellere templo
Palladium, cæſis ſummæ cuſtodibus arcis,
Corripuere ſacram effigiem, manibúſque cruentis
Virgineas auſi divæ contingere vittas:
Ex illo fluere ac retro ſublapſa referri
Spes Danaûm: fractæ vires, averſa deæ mens.
Nec dubiis ea ſigna dedit Tritonia monſtris.
Vix poſitum caſtris ſimulacrum; arſere coruſcæ
Luminibus flammæ arrectis, ſalſúſque per artus
Sudor iit: térque ipſa ſolo (mirabile dictu)
Emicuit, parmamque ferens haſtámque trementem.
Extemplo tentanda fugâ canit æquora Calchas:
Nec poſſe Argolicis exſcindi Pergama telis,
Omina ni repetant Argis, numénque reducant,
Quod pelago & curvis ſecum avexere carinis.
Et nunc, quòd patrias vento petiere Mycenas,
Arma deoſque parant comites, pelagóque remenſo
Improviſi aderunt. ita digerit omina Calchas.
Hanc pro Palladio moniti, pro numine læſo
Effigiem ſtatuere; nefas quæ triſte piaret.
Hanc tamen immenſam Calchas attollere molem
Roboribus textis, cœlóque educere juſſit:
Ne recipi portis, aut duci in mœnia poſſit;
Neu populum antiquâ ſub relligione tueri.
Nam ſi veſtra manus violâſſet dona Minervæ,
Tum magnum exitium (quod di priùs omen in ipſum
Convertant) Priami imperio Phrygibúſque futurum.
Sin manibus veſtris veſtram aſcendiſſet in urbem;
Ultro Aſiam magno Pelopea ad mœnia bello
Venturam, & noſtros ea fata manere nepotes.
Talibus inſidiis perjuríque arte Sinonis
Credita res, captíque dolis lacrymíſque coactis,
Quos neque Tydides, nec Lariſſæus Achilles,
Non anni domuere decem, non mille carinæ.
Hìc aliud majus miſeris multóque tremendum

Objicitur magìs, atque improvida pectora turbat.
Laocoon ductus Neptuno ſorte ſacerdos
Solemnes taurum ingentem mactabat ad aras.
Ecce autem gemini à Tenedo tranquilla per alta,
(Horreſco referens) immenſis orbibus angues
Incumbunt pelago, paritérque ad litora tendunt:
Pectora quorum inter fluctus arrecta jubáque
Sanguineæ exuperant undas: pars cætera pontum
Pone legit, ſinuántque immenſa volumine terga.
Fit ſonitus, ſpumante ſalo: jámque arva tenebant,
Ardentéſque oculos ſuffecti ſanguine & igni,
Sibila lambebant linguis vibrantibus ora.
Diffugimus viſu exangues. illi agmine certo
Laocoonta petunt: & primùm parva duorum
Corpora natorum ſerpens amplexus uterque
Implicat, & miſeros morſu depaſcitur artus.
Poſt ipſum auxilio ſubeuntem ac tela ferentem
Corripiunt, ſpiriſque ligant ingentibus: & jam
Bis medium amplexi, bis collo ſquamea circùm
Terga dati ſuperant capite & cervicibus altis.
Ille ſimul manibus tendit divellere nodos,
Perfuſus ſanie vittas atróque veneno;
Clamores ſimul horrendos ad ſidera tollit:
Quales mugitus, fugit cùm ſaucius aram
Taurus, & incertam excuſſit cervice ſecurim.
At gemini lapſu delubra ad ſumma dracones
Effugiunt, ſævæque petunt Tritonidis arcem:
Sub pedibúſque deæ, clypeíque ſub orbe teguntur.
Tum verò tremefacta novus per pectora cunctis
Inſinuat pavor: & ſcelus expendiſſe merentem
Laocoonta ferunt; ſacrum qui cuſpide robur
Læſerit, & tergo ſeeleratam intorſerit haſtam.
Ducendum ad ſedes ſimulacrum, orandáque divæ
Numina conclamant.
Dividimus muros, & mœnia pandimus urbis.
Accingunt omnes operi, pedibúſque rotarum
Subjiciunt lapſus, & ſtupea vincula collo
Intendunt. ſcandit fatalis machina muros,

Fœta armis. pueri circùm innuptæque puellæ
Sacra canunt, funémque manu contingere gaudent.
Illa ſubit, mediæque minans illabitur urbi.
O patria, ô divûm domus Ilium, & inclyta bello
Mœnia Dardanidûm! quater ipſo in limine portæ
Subſtitit, atque utero ſonitum quater arma dedere.
Inſtamus tamen immemores cæcíque furore,
Et monſtrum infelix ſacratâ ſiſtimus arce.
Tunc etiam fatis aperit Caſſandra futuris
Ora dei juſſu, non unquam credita Teucris.
Nos delubra deûm miſeri, quibus ultimus eſſet
Ille dies, feſtâ velamus fronde per urbem.
Vertitur interea cœlum, & ruit oceano nox,
Involvens umbrâ magnâ terrámque polúmque,
Myrmidonúmque dolos: fuſi per mœnia Teucri
Conticuere: ſopor feſſos complectitur artus.
Et jam Argiva phalanx inſtructis navibus ibat
A Tenedo, tacitæ per amica ſilentia lunæ,
Litora nota petens; flammas cùm regia puppis
Extulerat: fatíſque deûm defenſus iniquis,
Incluſos utero Danaos & pinea furtim
Laxat clauſtra Sinon: illos patefactus ad auras
Reddit equus, lætíque cavo ſe robore promunt
Theſſandrus Sthenelúſque duces, & dirus Ulyſſes,
Demiſſum lapſi per funem, Acamáſque, Thoáſque,
Pelidéſque Neoptolemus, primúſque Machaon,
Et Menelaus, & ipſe doli fabricator Epëus,
Invadunt urbem ſomno vinóque ſepultam.
Cæduntur vigiles, portíſque patentibus omnes
Accipiunt ſocios, atque agmina conſcia jungunt.
Tempus erat, quo prima quies mortalibus ægris
Incipit, & dono divûm gratiſſima ſerpit.
In ſomnis, ecce, ante oculos mœſtiſſimus Hector
Viſus adeſſe mihi, largóſque effundere fletus;
Raptatus bigis, ut quondam, atérque cruento
Pulvere, pérque pedes trajectus lora tumentes.
Hei mihi, qualis erat! quantùm mutatus ab illo
Hectore; qui redit exuvias indutus Achillei,

Vel Danaûm Phrygios jaculatus puppibus ignes!
Squalentem barbam, & concretos ſanguine crines,
Vulneráque illa gerens, quæ circùm plurima muros
Accepit patrios. ultro flens ipſe videbar
Compellare virum, & mœſtas expromere voces:
O lux Dardaniæ, ſpes ô fidiſſima Teucrûm,
Quæ tantæ tenuere moræ? quibus Hector ab oris
Exſpectate venis? ut te poſt multa tuorum
Funera, poſt varios hominúmque urbíſque labores
Defeſſi aſpicimus! quæ cauſa indigna ſerenos
Fœdavit vultus? aut cur hæc vulnera cerno?
Ille nihil: nec me quærentem vana moratur:
Sed graviter gemitus imo de pectore ducens,
Heu fuge, nate deâ, téque his, ait, eripe flammis.
Hoſtis habet muros: ruit alto à culmine Troja.
Sat patriæ Priamóque datum. ſi Pergama dextrâ
Defendi poſſent, etiam hâc defenſa fuiſſent.
Sacra ſuoſque tibi commendat Troja Penates:
Hos cape fatorum comites. his mœnia quære,
Magna pererrato ſtatues quæ denique ponto.
Sic ait, & manibus vittas, Veſtámque potentem,
Æternúmque adytis effert penetralibus ignem.
Diverſo interea miſcentur mœnia luctu:
Et magìs atque magìs, quamquam ſecreta parentis
Anchiſæ domus, arboribúſque obtecta receſſit,
Clareſcunt ſonitus, armorúmque ingruit horror.
Excutior ſomno, & ſummi faſtigia tecti
Aſcenſu ſupero, atque arrectis auribus adſto.
In ſegetem veluti cùm flamma furentibus auſtris
Incidit, aut rapidus montano flumine torrens
Sternit agros, ſternit ſata læta, boúmque labores;
Præcipitéſque trahit ſylvas: ſtupet inſcius alto
Accipiens ſonitum ſaxi de vertice paſtor.
Tum verò manifeſta fides, Danaûmque pateſcunt
Inſidiæ. jam Deïphobi dedit ampla ruinam,
Vulcano ſuperante, domus: jam proximus ardet
Ucalegon: Sigea igni freta lata relucent.
Exoritur clamórque virûm clangórque tubarum.

Arma amens capio; nec ſat rationis in armis:
Sed glomerare manum bello, & concurrere in arcem
Cum ſociis ardent animi. furor iráque mentem
Præcipitant; pulchrúmque mori ſuccurrit in armis.
Ecce autem telis Panthus elapſus Achivûm,
Panthus Othryades, arcis Phœbíque ſacerdos,
Sacra manu, victóſque deos, parvúmque nepotem
Ipſe trahit, curſûque amens ad litora tendit.
Quo res ſumma loco, Panthu? quam prendimus arcem?
Vix ea fatus eram, gemitu cùm talia reddit:
Venit ſumma dies, & ineluctabile tempus
Dardaniæ. fuimus Troës: fuit Ilium, & ingens
Gloria Teucrorum. ferus omnia Jupiter Argos
Tranſtulit. incensâ Danai dominantur in urbe.
Arduus armatos mediis in mœnibus adſtans
Fundit equus, victórque Sinon incendia miſcet
Inſultans. portis alii bipatentibus adſunt,
Millia quot magnis unquam venere Mycenis:
Obſedere alii telis anguſta viarum
Oppoſiti; ſtat ferri acies mucrone coruſco
Stricta, parata neci: vix primi prœlia tentant
Portarum vigiles, & cæco Marte reſiſtunt.
Talibus Othryadæ dictis & numine divûm
In flammas & in arma feror: quò triſtis Erinnys,
Quò fremitus vocat, & ſublatus ad æthera clamor.
Addunt ſe ſocios Ripheus, & maximus armis
Iphitus: oblati per lunam Hypaníſque Dymáſque,
Et lateri agglomerant noſtro: juveníſque Chorœbus
Mygdonides. illis ad Trojam fortè diebus
Venerat, inſano Caſſandræ incenſus amore:
Et gener auxilium Priamo Phrygibúſque ferebat.
Infelix, qui non ſponſæ præcepta furentis
Audierit.
Quos ubi confertos audere in prœlia vidi;
Incipio ſuper his: Juvenes, fortiſſima fruſtra
Pectora, ſi vobis audentem extrema cupido
Certa ſequi; (quæ ſit rebus fortuna videtis.
Exceſſere omnes adytis aríſque relictis

Dî, quibus imperium hoc ſteterat) ſuccurritis urbi
Incenſæ. moriamur, & in media arma ruamus.
Una ſalus victis, nullam ſperare ſalutem.
Sic animis juvenum furor additus. indè, lupi ceu
Raptores atrâ in nebulâ, quos improba ventris
Exegit cæcos rabies, catulíque relicti
Faucibus exſpectant ſiccis; per tela, per hoſtes
Vadimus haud dubiam in mortem: mediæque tenemus
Urbis iter. nox atra cavâ circumvolat umbrâ.
Quis cladem illius noctis, quis funera fando
Explicet, aut poſſit lacrymis æquare labores?
Urbs antiqua ruit, multos dominata per annos:
Plurima pérque vias ſternuntur inertia paſſim
Corpora, pérque domos, & relligioſa deorum
Limina. nec ſoli pœnas dant ſanguine Teucri:
Quondam etiam victis redit in præcordia virtus;
Victoréſque cadunt Danai. crudelis ubique
Luctus, ubique pavor, & plurima mortis imago.
Primus ſe, Danaûm magnâ comitante catervâ,
Androgeus offert nobis, ſocia agmina credens
Inſcius; atque ultro verbis compellat amicis:
Feſtinate viri. nam quæ tam ſera moratur
Segnities? alii rapiunt incenſa feránteque
Pergama: vos celſis nunc primùm à navibus itis?
Dixit, & extemplo (neque enim reſponſa dabantur
Fida ſatìs) ſenſit medios delapſus in hoſtes:
Obſtupuit, retróque pedem cum voce repreſſit.
Improviſum aſpris veluti qui ſentibus anguem
Preſſit humi nitens, trepidúſque repentè refugit
Attollentem iras, & cærula colla tumentem.
Haud ſecus Androgeus viſu tremefactus abibat.
Irruimus, denſis & circumfundimur armis,
Ignaróſque loci paſſim, & formidine captos
Sternimus. aſpirat primo fortuna labori.
Atque hìc ſucceſſu exultans animíſque Chorœbus,
O ſocii, quà prima, inquit, fortuna ſalutis
Monſtrat iter, quáque oſtendit ſe dextra, ſequamur.
Mutemus clypeos, Danaûmque inſignia nobis

Aptemus. dolus, an virtus, quis in hoſte requirat?
Arma dabunt ipſi. ſic fatus, deinde comantem
Androgei galeam, clypeíque inſigne decorum
Induitur, lateríque Argivum accommodat enſem.
Hoc Ripheus, hoc ipſe Dymas, omníſque juventus
Læta facit: ſpoliis ſe quiſque recentibus armat.
Vadimus immixti Danais haud numine noſtro;
Multáque per cæcam congreſſi prœlia noctem
Conſerimus: multos Danaûm demittimus Orco.
Diffugiunt alii ad naves, & litora curſu
Fida petunt: pars ingentem formidine turpi
Scandunt rurſus equum, & notâ conduntur in alvo.
Heu nihil invitis fas quemquam fidere divis!
Ecce trahebatur paſſis Priameïa virgo
Crinibus à templo Caſſandra adytíſque Minervæ,
Ad cœlum tendens ardentia lumina fruſtra;
Lumina: nam teneras arcebant vincula palmas.
Non tulit hanc ſpeciem furiatâ mente Chorœbus,
Et ſeſe medium injecit periturus in agmen.
Conſequimur cuncti, & denſis incurrimus armis.
Hìc primùm ex alto delubri culmine telis
Noſtrorum obruimur, oritúrque miſerrima cædes,
Armorum facie & Graiarum errore jubarum.
Tum Danai gemitu atque ereptæ virginis irâ
Undique collecti invadunt; acerrimus Ajax,
Et gemini Atridæ, Dolopúmque exercitus omnis.
Adverſi rupto ceu quondam turbine venti
Confligunt, Zephyrúſque Notúſque & lætus Eois
Eurus equis: ſtridunt ſylvæ, ſævítque tridenti
Spumeus, atque imo Nereus ciet æquora fundo.
Illi etiam, ſi quos obſcurâ nocte per umbram
Fudimus inſidiis, totâque agitavimus urbe,
Apparent: primi clypeos mentitáque tela
Agnoſcunt, atque ora ſono diſcordia ſignant.
Ilicet obruimur numero. primúſque Chorœbus
Peneleï dextrâ, divæ armipotentis ad aram,
Procumbit: cadit & Ripheus, juſtiſſimus unus
Qui fuit in Teucris, & ſervantiſſimus æqui.

Dis aliter viſum. pereunt Hypaníſque Dymáſque
Confixi à ſociis: nec te tua plurima, Panthu,
Labentem pietas, nec Apollinis infula texit.
Iliaci cineres, & flamma extrema meorum,
Teſtor, in occaſu veſtro, nec tela, nec ullas
Vitaviſſe vices Danaûm, &, ſi fata fuiſſent,
Ut caderem, meruiſſe manu. divellimur indè,
Iphitus & Pelias mecum: quorum Iphitus ævo
Jam gravior, Pelias & vulnere tardus Ulyſſi,
Protinus ad ſedes Priami clamore vocati.
Hìc verò ingentem pugnam, ceu cætera nuſquam
Bella forent, nulli totâ morerentur in urbe:
Sic Martem indomitum, Danaóſque ad tecta ruentes
Cernimus, obſeſſúmque actâ teſtudine limen.
Hærent parietibus ſcalæ, poſtéſque ſub ipſos
Nituntur gradibus, clypeóſque ad tela ſiniſtris
Protecti objiciunt: prenſant faſtigia dextris.
Dardanidæ contrà turres ac tecta domorum
Culmina convellunt (his ſe, quando ultima cernunt,
Extremâ jam in morte parant defendere telis)
Auratáſque trabes, veterum decora alta parentum,
Devolvunt. alii ſtrictis mucronibus imas
Obſedere fores: has ſervant agmine denſo.
Inſtaurati animi regis ſuccurrere tectis,
Auxilióque levare viros, vímque addere victis.
Limen erat, cæcéque fores, & pervius uſus
Tectorum inter ſe Priami, poſtéſque relicti
A tergo: infelix quâ ſe, dum regna manebant,
Sæpius Andromache ferre incomitata ſolebat
Ad ſoceros, & avo puerum Aſtyanacta trahebat:
Evado ad ſummi faſtigia culminis: unde
Tela manu miſeri jactabant irrita Teucri.
Turrim in præcipiti ſtantem, ſummíſque ſub aſtra
Eductam tectis, unde omnis Troja videri,
Et Danaûm ſolitæ naves, & Achaïca caſtra,
Aggreſſi ferro circùm, quâ ſumma labantes
Junctúras tabulata dabant; convellimus altis
Sedibus, impulimúſque. ea lapſa repentè ruinam

Cum ſonitu trahit, & Danaûm ſuper agmina latè
Incidit. aſt alii ſubeunt: nec ſaxa, nec ullum
Telorum interea ceſſat genus.
Veſtibulum ante ipſum primóque in limine Pyrrhus
Exultat telis, & luce coruſcus aënâ.
Qualis ubi in lucem coluber mala gramina paſtus,
Frigida ſub terrâ tumidum quem bruma tegebat,
Nunc poſitis novus exuviis nitidúſque juventâ,
Lubrica convolvit ſublato pectore terga
Arduus ad ſolem, & linguis micat ore triſulcis.
Unà ingens Periphas, & equorum agitator Achillis
Armiger Automedon; unà omnis Scyria pubes
Succedunt tecto, & flammas ad culmina jactant.
Ipſe inter primos correptâ dura bipenni
Limina perrumpit, poſtéſque à cardine vellit
Æratos: jamque excisâ trabe firma cavavit
Robora, & ingentem lato dedit ore feneſtram.
Apparet domus intus, & atria longa pateſcunt:
Apparent Priami & veterum penetralia regum:
Armatóſque vident ſtantes in limine primo.
At domus interior gemitu miſeróque tumultu
Miſcetur; penitúſque cavæ plangoribus ædes
Femineis ululant. ferit aurea ſidera clamor.
Tum pavidæ tectis matres ingentibus errant,
Amplexæque tenent poſtes, atque oſcula figunt.
Inſtat vi patriâ Pyrrhus: nec clauſtra, neque ipſi
Cuſtodes ſufferre valent. labat ariete crebro
Janua, & emoti procumbunt cardine poſtes.
Fit via vi: rumpunt aditus, primóſque trucidant
Immiſſi Danai, & latè loca milite complent.
Non ſic, aggeribus ruptis cùm ſpumeus amnis
Exiit, oppoſitaſque evicit gurgite moles,
Fertur in arva furens cumulo, campóſque per omnes
Cum ſtabulis armenta trahit. vidi ipſe furentem
Cæde Neoptolemum, geminóſque in limine Atridas:
Vidi Hecubam, centúmque nurus, Priamúmque per aras
Sanguine fœdantem, quos ipſe ſacraverat, ignes.
Quinquaginta illi thalami, ſpes tanta nepotum,

Barbarico poſtes auro ſpoliiſque ſuperbi
Procubuere. tenent Danai, quà deficit ignis.
Forſitan &, Priami fuerint quæ fata, requiras.
Urbis utì captæ caſum, convulſâque vidit
Limina tectorum, & medium in penetralibus hoſtem;
Arma diu ſenior deſueta trementibus ævo
Circumdat nequicquam humeris, & inutile ferrum
Cingitur, ac denſos fertur moriturus in hoſtes.
Ædibus in mediis nudóque ſub ætheris axe
Ingens ara fuit; juxtáque veterrima laurus
Incumbens aræ, atque umbrâ complexa Penates.
Hìc Hecuba & natæ nequicquam altaria circùm,
Præcipites atrâ ceu tempeſtate columbæ,
Condenſæ, & divûm amplexæ ſimulacra ſedebant.
Ipſum autem ſumtis Priamum juvenilibus armis
Ut vidit; Quæ mens tam dira, miſerrime conjux,
Impulit his cingi telis? aut quò ruis? inquit.
Non tali auxilio, nec defenſoribus iſtis
Tempus eget: non, ſi ipſe meus nunc afforet Hector.
Huc tandem concede: hæc ara tuebitur omnes:
Aut moriere ſimul. Sic ore effata, recepit
Ad ſeſe, & ſacrâ longævum in ſede locavit.
Ecce autem elapſus Pyrrhi de cæde Polites,
Unus natorum Priami, per tela, per hoſtes
Porticibus longis fugit, & vacua atria luſtrat
Saucius. illum ardens infeſto vulnere Pyrrhus
Inſequitur, jam jamque manu tenet, & premit haſtâ.
Ut tandem ante oculos evaſit & ora parentum,
Concidit, ac multo vitam cum ſanguine fudit.
Hìc Priamus, quamquam in mediâ jam morte tenetur,
Non tamen abſtinuit, nec voci iræque pepercit.
At tibi pro ſcelere, exclamat, pro talibus auſis,
Di, ſi qua eſt cœlo pietas, quæ talia curet,
Perſolvant grates dignas, & præmia reddant
Debita: qui nati coràm me cernere lethum
Feciſti, & patrios fœdâſti funere vultus.
At non ille, ſatum quo te mentiris, Achilles
Talis in hoſte fuit Priamo: ſed jura fidémque

Supplicis erubuit, corpúſque exangue ſepulcro
Reddidit Hectoreum, méque in mea regna remiſit.
Sic fatus ſenior, telúmque imbelle ſinè ictu
Conjecit: rauco quod protenus ære repulſum,
Et ſummo clypei nequicquam umbone pependit.
Cui Pyrrhus: Referes ergo hæc, & nuntius ibis
Pelidæ genitori. illi mea triſtia facta,
Degenerémque Neoptolemum narrare memento.
Nunc morere. Hoc dicens, altaria ad ipſa trementem
Traxit, & in multo lapſantem ſanguine nati:
Implicuítque comam lævâ; dextrâque coruſcum
Extulit, ac lateri capulo tenus abdidit enſem.
Hæc finis Priami fatorum: hic exitus illum
Sorte tulit, Trojam incenſam, & prolapſa videntem
Pergama; tot quondam populis terríſque ſuperbum
Regnatorem Aſiæ. jacet ingens litore truncus,
Avulſúmque humeris caput, & ſinè nomine corpus.
  At me tum primùm ſævus circumſtetit horror:
Obſtupui: ſubiit cari genitoris imago,
Ut regem æquævum crudeli vulnere vidi
Vitam exhalantem: ſubiit deſerta Creüſa,
Et direpta domus, & parvi caſus Iüli.
Reſpicio, & quæ ſit me circùm copia luſtro.
Deſeruere omnes defeſſi, & corpora ſaltu
Ad terram miſere, aut ignibus ægra dedere.
Jámque adeò ſuper unus eram: cùm limina Veſtæ
Servantem, & tacitam ſecretâ in ſede latentem
Tyndarida aſpicio: dant clara incendia lucem
Erranti, paſsímque oculos per cuncta ferenti.
Illa ſibi infeſtos everſa ob Pergama Teucros,
Et Pœnas Danaûm, & deſerti conjugis iras
Permetuens, Trojæ & patriæ communis Erinnys,
Abdiderat ſeſe, atque aris inviſa ſedebat.
Exarſere ignes animo: ſubit ira cadentem
Ulciſci patriam, & ſceleratas ſumere pœnas.
  Scilicet hæc Spartam incolumis patriáſque Mycenas
Aſpiciet, parróque ibit regina triumpho?
Conjugiúmque, domúmque, patres, natóſque videbit,
Iliadum

Iliadum turbâ & Phrygiis comitata miniſtris?
Occiderit ferro Priamus? Troja arſerit igni?
Dardanium toties ſudârit ſanguine litus?
Non ita. namque etſi nullum memorabile nomen
Femineâ in pœnâ eſt, nec habet victoria laudem;
Extinxiſſe nefas tamen, & ſumſiſſe merentes
Laudabor pœnas; animúmque explêſſe juvabit
Ultricis flammæ, & cineres ſatiâſſe meorum.
Talia jactabam, & furiatâ mente ferebar;
Cùm mihi ſe, non antè oculis tam clara, videndam
Obtulit, & purâ per noctem in luce refulſit
Alma parens, confeſſa deam; qualíſque videri
Cœlicolis, & quanta ſolet: dextrâque prehenſum
Continuit, roſeóque hæc inſuper addidit ore:
Nate, quis indomitas tantus dolor excitat iras?
Quid furis? aut quónam noſtri tibi cura receſſit?
Non priùs aſpicies, ubi feſſum ætate parentem
Liqueris Anchiſen? ſuperet conjúxne Creüſa,
Aſcaniúſque puer? quos omnes undique Graiæ
Circùm errant acies: &, nî mea cura reſiſtat,
Jam flammæ tulerint, inimicus & hauſerit enſis.
Non tibi Tyndaridis facies inviſa Lacænæ,
Culpatúſve Paris. divûm inclementia, divûm
Has evertit opes, ſternítque à culmine Trojam.
(Aſpice: namque omnem, quæ nunc obducta tuenti
Mortales hebetat viſus tibi, & humida circùm
Caligat, nubem eripiam: tu ne qua parentis
Juſſa time, neu præceptis parere recuſa)
Hìc, ubi disjectas moles, avulsáque ſaxis
Saxa vides, mixtóque undantem pulvere fumum,
Neptunus muros, magnóque emota tridenti
Fundamenta quatit; totámque ab ſedibus urbem
Eruit. hìc Juno Scæas ſæviſſima portas
Prima tenet, ſociúmque furens à navibus agmen
Ferro accincta vocat.
Jam ſummas arces Tritonia (reſpice) Pallas
Inſedit, nimbo effulgens & Gorgone ſæva.
Ipſe pater Danais animos viréſque ſecundas

Sufficit: ipſe deos in Dardana ſuſcitat arma.
Eripe, nate, fugam, finémque impone labori.
Nuſquam abero, & tutum patrio te limine ſiſtam.
Dixerat: & ſpiſſis noctis ſe condidit umbris.
Apparent diræ facies, inimicáque Trojæ
Numina magna deûm.
Tum verò omne mihi viſum conſidere in ignes
Ilium, & ex imo verti Neptunia Troja.
Ac veluti ſummis antiquam in montibus ornum,
Cùm ferro acciſam crebríſque bipennibus inſtant
Eruere agricolæ certatim; illa uſque minatur,
Et tremefacta comam concuſſo vertice nutat;
Vulneribus donec paulatim evicta ſupremùm
Congemuit, traxítque jugis avulſa ruinam.
Deſcendo, ac ducente deo flammam inter & hoſtes
Expedior. dant tela locum, flammæque recedunt.
Atque ubi jam patriæ perventum ad limina ſedis,
Antiquáſque domos; genitor, quem tollere in altos
Optabam primum montes, primúmque petebam;
Abnegat excisâ vitam producere Trojâ,
Exiliúmque pati. Vos ô, quibus integer ævi
Sanguis, ait, ſolidæque ſuo ſtant robore vires,
Vos agitate fugam.
Me ſi cælicolæ voluiſſent ducere vitam,
Has mihi ſervâſſent ſedes. ſatis una ſupérque
Vidimus excidia, & captæ ſuperavimus urbi.
Sic ô, ſic poſitum affati diſcedite corpus.
Ipſe manu mortem inveniam. miſerebitur hoſtis,
Exuviáſque petet. facilis jactura ſepulcri.
Jam pridem invíſus divis, & inutilis annos
Demoror: ex quo me divûm pater atque hominum rex
Fulminis afflavit ventis, & contigit igni.
Talia perſtabat memorans, fixúſque manebat.
Nos contrà effuſi lacrymis, conjúxque Creüſa,
Aſcaniúſque, omníſque domus, ne vertere ſecum
Cuncta pater, fatóque urgenti incumbere vellet.
Abnegat, inceptóque & ſedibus hæret in iſdem.
Rurſus in arma feror, mortémque miſerrimus opto.

Nam quod consilium, aut quæ jam fortuna dabatur?
Méne efferre pedem, genitor, te posse relicto
Speráfti? tantúmque nefas patrio excidit ore?
Si nihil ex tantâ Superis placet urbe relinqui;
Et sedet hoc animo, perituræque addere Trojæ
Téque tuósque juvat: patet isti janua letho.
Jámque aderit multo Priami de sanguine Pyrrhus,
Natum ante ora patris, patrem qui obtruncat ad aras.
Hoc erat, alma parens, quod me per tela, per ignes
Eripis, ut mediis hostem in penetralibus, útque
Ascanium, patrémque meum, juxtáque Creüsam,
Alterum in alterius mactatos sanguine cernam!
Arma, viri, ferte arma: vocat lux ultima victos.
Reddite me Danais: sinite instaurata revisam
Prœlia. nunquam omnes hodie moriemur inulti.

Hìc ferro accingor rursus, clypeóque siniſtram
Insertabam aptans, méque extra tecta ferebam.
Ecce autem complexa pedes in limine conjux
Hærebat, parvúmque patri tendebat Iülum:
Si periturus abis, & nos rape in omnia tecum:
Sin aliquam expertus sumtis spem ponis in armis,
Hanc primùm tutare domum. cui parvus Iülus,
Cui pater, & conjux quondam tua dicta relinquor?

Talia vociferans gemitu tectum omne replebat:
Cùm subitum, dictúque oritur mirabile monstrum.
Namque manus inter, mœstorúmque ora parentum,
Ecce levis summo de vertice visus Iüli
Fundere lumen apex, tactúque innoxia molli
Lambere flamma comas, & circùm tempora pasci.
Nos pavidi trepidare metu, crinémque flagrantem
Excutere, & sanctos restinguere fontibus ignes.
At pater Anchises, oculos ad sidera lætus
Extulit, & cœlo palmas cum voce tetendit:
Jupiter omnipotens, precibus si flecteris ullis,
Aspice nos; hoc tantùm: &, si pietate meremur,
Da deinde auxilium, pater; atque hæc omina firma.

Vix ea fatus erat senior: subitóque fragore
Intonuit lævum, & de cœlo lapsa per umbras

Stella facem ducens multâ cum luce cucurrit.
Illam, ſumma ſuper labentem culmina tecti,
Cernimus Idæâ claram ſe condere ſylvâ,
Signantémque vias: tum longo limite ſulcus
Dat lucem, & latè circùm loca ſulfure fumant.
Hìc verò victus genitor ſe tollit ad auras,
Affatúrque deos, & ſanctum ſidus adorat.
Jam jam nulla mora eſt. ſequor, &, quà ducitis, adſum.
Di patrii, ſervate domum, ſervate nepotem:
Veſtrum hoc augurium, veſtróque in numine Troja eſt.
Cedo equidem, nec, nate, tibi comes ire recuſo.
Dixerat ille: & jam per mœnia clarior ignis
Auditur, propiúſque æſtus incendia volvunt.
Ergo age, care pater, cervici imponere noſtræ:
Ipſe ſubibo humeris, nec me labor iſte gravabit:
Quò res cumque cadent, unum & commune periclum,
Una ſalus ambobus erit. mihi parvus Iülus
Sit comes, & longè ſervet veſtigia conjux.
Vos famuli, quæ dicam, animis advertite veſtris.
Eſt urbe egreſſis tumulus templúmque vetuſtum
Deſertæ Cereris, juxtáque antiqua cupreſſus
Religione patrum multos ſervata per annos.
Hanc ex diverſo ſedem veniemus in unam.
Tu, genitor, cape ſacra manu, patrióſque Penates.
Me, bello è tanto digreſſum & cæde recenti,
Attrectare nefas; donec me flumine vivo
Abluero.
Hæc fatus, latos humeros ſubjectáque colla
Veſte ſuper, fulvíque inſternor pelle leonis;
Succedoque oneri. dextræ ſe parvus Iülus
Implicuit, ſequitúrque patrem non paſſibus æquis:
Ponè ſubit conjux. ferimur per opaca locorum.
Et me, quem dudum non ulla injecta movebant
Tela, neque adverſo glomerati ex agmine Graii,
Nunc omnes terrent auræ: ſonus excitat omnis
Suſpenſum, & pariter comitíque onerique timentem.
Jámque propinquabam portis, omnémque videbar
Evaſiſſe viam; ſubitò cùm creber ad aures

Viſus adeſſe pedum ſonitus: genitórque per umbram
Proſpiciens, Nate, exclamat, fuge, nate; propinquant.
Ardentes clypeos, atque æra micantia cerno.
Hic mihi neſcio quod trepido malè numen amicum
Confuſam eripuit mentem. namque avia curſu
Dum ſequor, & notâ excedo regione viarum;
Heu miſero conjux fatóne erepta Creüſa
Subſtitit, erravítne viâ, ſeu laſſa reſedit,
Incertum; nec pòſt oculis eſt reddita noſtris:
Nec priùs amiſſam reſpexi, animúmque reflexi,
Quàm tumulum antiquæ Cereris ſedémque ſacratam
Venimus. hìc demum collectis omnibus una
Defuit; & comites, natúmque, virúmque fefellit.
Quem non incuſavi amens hominúmque deorúmque?
Aut quid in eversâ vidi crudelius urbe?
Aſcanium, Anchiſémque patrem, Teucróſque Penates
Commendo ſociis, & curvâ valle recondo.
Ipſe urbem repeto, & cingor fulgentibus armis.
Stat caſus renovare omnes, omnémque reverti
Per Trojam; & rurſus caput objectare periclis.
Principio muros obſcuráque limina portæ,
Quâ greſſum extuleram, repeto; & veſtigia retro
Obſervata ſequor per noctem, & lumine luſtro.
Horror ubique animos, ſimul ipſa ſilentia terrent.
Indè domum, ſi fortè pedem, ſi fortè tuliſſet,
Me refero. irruerant Danai, & tectum omne tenebant.
Ilicet ignis edax ſumma ad faſtigia vento
Volvitur: exſuperant flammæ: furit æſtus ad auras.
Procedo, & Priami ſedes arcémque reviſo.
Et jam porticibus vacuis Junonis aſylo
Cuſtodes lecti Phœnix & dirus Ulyſſes
Prædam aſſervabant. huc undique Troïa gaza
Incenſis erepta adytis, menſæque deorum,
Crateresque auro ſolidi, captiváque veſtis
Congeritur. pueri & pavidæ longo ordine matres
Stant circúm.
Auſus quinetiam voces jactare per umbram
Implevi clamore vias, mœſtúſque Creüſam

Nequicquam ingeminans iterúmque iterúmq; vocavi.
Quærenti, & tectis urbis sinè fine furenti,
Infelix simulacrum atque ipsius umbra Creüsæ
Visa mihi ante òculos, & notâ major imago.
Obstupui, steterúntque comæ, & vox faucibus hæsit.
Tum sic affari, & curas his demere dictis:
Quid tantùm insano juvat indulgere dolori,
O dulcis conjux? non hæc sinè numine divûm
Eveniunt. nec te hinc comitem asportare Creüsam
Fas, aut ille sinit superi regnator Olympi.
Longa tibi exilia, & vastum maris æquor arandum.
Ad terram Hesperiam venies: ubi Lydius, arva
Inter opima virûm, leni fluit agmine Tybris.
Illic res lætæ, regnúmque, & regia conjux
Parta tibi. lacrymas dilectæ pelle Creüsæ.
Non ego Myrmidonum sedes, Dolopúmve superbas
Aspiciam, aut Graiis servitum matribus ibo,
Dardanis, & divæ Veneris nurus:
Sed mè magna deûm genetrix his detinet oris.
Jamque vale, & nati serva communis amorem.
Hæc ubi dicta dedit, lacrymantem & multa volentem
Dicere deseruit, tenuésque recessit in auras.
Ter conatus ibi collo dare brachia circùm;
Ter frustra comprensa manus effugit imago,
Par levibus ventis, volucríque simillima somno.
Sic demum socios consumtâ nocte reviso.
Atque hìc ingentem comitum adfluxisse novorum
Invenio admirans numerum; matrésque, virósque,
Collectam exilio pubem, miserabile vulgus:
Undique convenere, animis opibúsque parati;
In quascumque velim pelago deducere terras.
Jámque jugis summæ surgebat Lucifer Idæ,
Ducebátque diem: Danaíque obsessa tenebant
Limina portarum: nec spes opis ulla dabatur.
Cessi, & sublato montem genitore petivi.

ÆNEIDOS

LIBER TERTIUS.

POSTQUAM res Aſiæ, Priamíque evertere gentem
Immeritam viſum Superis, ceciditque ſuperbum
Ilium, & omnis humo fumat Neptunia Troja:
Diverſa exilia, & deſertas quærere terras
Auguriis agimur divûm, claſſémque ſub ipsâ
Antandro & Phrygiæ molimur montibus Idæ;
Incerti quò fata ferant, ubi ſiſtere detur;
Contrahimúſque viros. vix prima inceperat æſtas;
Et pater Anchiſes dare fatis vela jubebat:
Litora cùm patriæ lacrymans portûſque relinquo,
Et campos, ubi Troja fuit. feror exul in altum
Cum ſociis, natóque, Penatibus, & magnis Dis.
Terra procul vaſtis colitur Mavortia campis,
(Thraces arant) acri quondam regnata Lycurgo;
Hoſpitium antiquum Trojæ, ſociíque Penates,
Dum fortuna fuit. feror huc, & litore curvo
Mœnia prima loco, fatis ingreſſus iniquis:
Æneadáſque meo nomen de nomine fingo.
Sacra Dionææ matri, diviſque ferebam
Auſpicibus cœptorum operum: ſuperóque nitentem
Cœlicolûm regi mactabam in litore taurum.
Fortè fuit juxtà tumulus, quo cornea ſummo
Virgulta, & denſis haſtilibus horrida myrtus.
Acceſſi, viridémque ab humo convellere ſylvam
Conatus, ramis tegerem ut frondentibus aras:
Horrendum, & dictu video mirabile monſtrum.

Nam, quæ prima ſolo ruptis radicibus arbos
Vellitur, huic atro liquuntur ſanguine guttæ,
Et terram tabo maculant. mihi frigidus horror
Membra quatit, gelidúſque coit formidine ſanguis.
Rurſus & alterius lentum convellere vimen
Inſequor, & cauſas penitus tentare latentes:
Alter & alterius ſequitur de cortice ſanguis.
Multa movens animo Nymphas venerabar agreſtes,
Gradivúmque patrem, Geticis qui præſidet arvis,
Rite ſecundarent viſus, omenque levarent.
Tertia ſed poſtquam majore haſtilia niſu
Aggredior, genibúſque adverſæ obluctor arenæ;
(Eloquar, an ſileam?) gemitus lacrymabilis imo
Auditur tumulo, & vox reddita fertur ad aures:
Quid miſerum, Ænea, laceras? jam parce ſepulto:
Parce pias ſcelerare manus. non me tibi Troja
Externum tulit: aut cruor hic de ſtipite manat.
Heu fuge crudeles terras, fuge litus avarum.
Nam Polydorus ego. hìc confixum ferrea texit
Telorum ſeges, & jaculis increvit acutis.
Tum verò ancipiti mentem formidine preſſus
Obſtupui, ſteterúntque comæ, & vox faucibus hæſit.
Hunc Polydorum auri quondam cum pondere magno
Infelix Priamus furtim mandârat alendum
Threïcio regi; cùm jam diffideret armis
Dardaniæ, cingíque urbem obſidione videret.
Ille, ut opes fractæ Teucrûm, & Fortuna receſſit,
Res Agamemnonias victriciáque arma ſecutus,
Fas omne abrumpit: Polydorum obtruncat, & auro
Vi potitur. quid non mortalia pectora cogis,
Auri ſacra fames? poſtquam pavor oſſa reliquit,
Delectos populi ad proceres, primúmque parentem
Monſtra deûm refero; &, quæ ſit ſententia, poſco.
Omnibus idem animus ſceleratâ excedere terrâ;
Linqui pollutum hoſpitium, & dare claſſibus auſtros.
Ergo inſtauramus Polydoro funus, & ingens
Aggeritur tumulo tellus: ſtant manibus aræ,
Cæruleis mœſtæ vittis atrâque cupreſſo;

Et circùm Iliades crinem de more ſolutæ.
Inferimus tepido ſpumantia cymbia lacte,
Sanguinis & ſacri pateras; animámque ſepulcro
Condimus, & magnâ ſupremum voce ciemus.
Indè, ubi prima fides pelago, placatáque venti
Dant maria, & lenis crepitans vocat auſter in altum;
Deducunt ſocii naves, & litora complent.
Provehimur portu: terræque urbéſque recedunt.
Sacra mari colitur medio gratiſſima tellus
Nereidum matri, & Neptuno Ægeo:
Quam pius Arcitenens, oras & litora circùm
Errantem, Gyaro è celsâ Myconóque revinxit,
Immotámque coli dedit, & contemnere ventos.
Huc feror: hæc feſſos tuto placidiſſima portu
Accipit. egreſſi veneramur Apollinis urbem:
Rex Anius, rex idem hominum Phœbíque ſacerdos,
Vittis & ſacrâ redimitus tempora lauro,
Occurrit: veterem Anchiſen agnovit amicum.
Jungimus hoſpitio dextras, & tecta ſubimus.
Templa dei ſaxo venerabar ſtructa vetuſto.
Da propriam, Thymbræe, domum: da mœnia feſſis,
Et genus, & manſuram urbem. ſerva altera Trojæ
Pergama, relliquias Danaûm atque immitis Achilli.
Quem ſequimur? quóve ire jubes? ubi ponere ſedes?
Da, pater, augurium; atque animis illabere noſtris.
Vix ea fatus eram: tremere omnia viſa repentè,
Liminaque, lauruſque dei; totúſque moveri
Mons circùm, & mugire adytis cortina reclusis.
Summiſſi petimus terram, & vox fertur ad aures:
Dardanidæ duri, quæ vos à ſtirpe parentum
Prima tulit tellus, eadem vos ubere læto
Accipiet reduces. antiquam exquirite matrem.
Hic domus Æneæ cunctis dominabitur oris,
Et nati natorum, & qui naſcentur ab illis.
Hæc Phœbus: mixtóque ingens exorta tumultu
Lætitia: & cuncti, quæ ſint ea mœnia, quærunt,
Quò Phœbus vocet errantes, jubeatque reverti.
Tum genitor, veterum volvens monumenta virorum.

Audite, ô proceres, ait, & ſpes diſcite veſtras.
Creta Jovis magni medio jacet inſula ponto;
Mons Idæus ubi, & gentis cunabula noſtræ.
Centum urbes habitant magnas, uberrima regna:
Maximus unde pater, ſi rite audita recordor,
Teucrus Rhœteas primùm eſt advectus ad oras.
Optavítque locum regno. nondum Ilium, & arces
Pergameæ ſteterant: habitabant vallibus imis.
Hinc Mater cultrix Cybele, Corybantiáque æra,
Idæúmque nemus: hinc fida ſilentia ſacris:
Et juncti currum dominæ ſubiere leones.
Ergo agite, &, divûm ducunt quà juſſa, ſequamur:
Placemus ventos, & Gnoſia regna petamus.
Nec longo diſtant curſu: modò Jupiter adſit,
Tertia lux claſſem Cretæis ſiſtet in oris.
Sic fatus, meritos aris mactavit honores,
Taurum Neptuno, taurum tibi, pulcher Apollo;
Nigram Hyemi pecudem, Zephyris felicibus albam.
Fama volat, pulſum regnis ceſſiſſe paternis
Idomenea ducem, deſertáque litora Cretæ:
Hoſte vacare domos, ſedéſque aſtare relictas.
Linquimus Ortygiæ portus, pelagóque volamus,
Bacchatámque jugis Naxon, viridémque Donyſam,
Olearon, niveámque Paron, ſparsáſque per æquor
Cycladas, & crebris legimus freta conſita terris.
Nauticus exoritur vario certamine clamor.
Hortantur ſocii, Cretam proavóſque petamus.
Proſequitur ſurgens à puppi ventus euntes,
Et tandem antiquis Curetum allabimur oris.
Ergo avidus muros optatæ molior urbis,
Pergameámque voco, & lætam cognomine gentem
Hortor amare focos, arcémque attollere tectis.
Jámque ferè ſicco ſubductæ litore puppes,
Connubiis arvíſque novis operata juventus;
Jura domóſque dabam: ſubitò cùm tabida membris,
Corrupto cœli tractu, miſerandáque venit
Arboribúſque ſatíſque lues, & lethifer annus.
Linquebant dulces animas, aut ægra trahebant

Corpora. tum ſteriles exurere Sirius agros.
Arebant herbæ, & victum ſeges ægra negabat.
Rurſus ad oraclum Ortygiæ Phœbúmque remenſo
Hortatur pater ire mari, veniámque precari:
Quam feſſis finem rebus ferat: unde laborum
Tentare auxilium jubeat: quò vertere curſus.
Nox erat, & terris animalia ſomnus habebat.
Effigies ſacræ divûm, Phrygiíque Penates,
Quos mecum à Trojâ, mediíſque ex ignibus urbis
Extuleram, viſi ante oculos aſtare jacentis
In ſomnis, multo manifeſti lumine, quà ſe
Plena per inſertas fundebat luna feneſtras.
Tum ſic affari, & curas his demere dictis:
Quod tibi delato Ortygiam dicturus Apollo eſt,
Hìc canit; & tua nos en ultro ad limina mittit.
Nos te, Dardaniâ incensâ, tuáque arma ſecuti;
Nos tumidum ſub te permenſi claſſibus æquor:
Idem venturos tollemus in aſtra nepotes,
Imperiúmque urbi dabimus. tu mœnia magnis
Magna para, longúmque fugæ ne linque laborem.
Mutandæ ſedes. non hæc tibi litora ſuaſit
Delius, aut Cretæ juſſit conſidere Apollo.
Eſt locus, Heſperiam Graii cognomine dicunt:
Terra antiqua, potens armis, atque ubere glebæ.
Oenotrî coluere viri: nunc fama, minores
Italiam dixiſſe, ducis de nomine, gentem.
Hæ nobis propriæ ſedes; hinc Dardanus ortus,
Iaſiúſque pater, genus à quo principe noſtrum.
Surge age, & hæc lætus longævo dicta parenti
Haud dubitanda refer: Corytum, terraſque require
Auſonias. Dictæa negat tibi Jupiter arva.
Talibus attonitus viſis, ac voce deorum,
(Nec ſopor illud erat, ſed coràm agnoſcere vultus,
Velatáſque comas, præſentiáque ora videbar:
Tum gelidus toto manabat corpore ſudor)
Corripio è ſtratis corpus, tendóque ſupinas
Ad cœlum cum voce manus, & munera libo
Intemerata focis. perfecto lætus honore

Anchiſen facio certum, rémque ordine pando.
Agnovit prolem ambiguam, geminóſque parentes,
Séque novo veterum deceptum errore locorum.
Tum memorat: Nate Iliacis exercite fatis,
Sola mihi tales caſus Caſſandra canebat.
Nunc repeto hæc generi portendere debita noſtro;
Et ſæpe Heſperiam, ſæpe Itala regna vocare.
Sed quis ad Heſperiæ venturos litora Teucros
Crederet? aut quem tum vates Caſſandra moveret?
Cedamus Phœbo, & moniti meliora ſequamur.
Sic ait: & cuncti dicto paremus ovantes.
Hanc quoque deſerimus ſedem, paucíſque relictis
Vela damus, vaſtúmque cavâ trabe currimus æquor.
Poſtquam altum tenuere rates, nec jam ampliùs ullæ
Apparent terræ, cœlum undique & undique pontus:
Tum mihi cæruleus ſupra caput aſtitit imber,
Noctem hyemémq; ferens; & inhorruit unda tenebris,
Continuò venti volvunt mare, magnáque ſurgunt
Æquora. diſperſi jactamur gurgite vaſto.
Involvere diem nimbi, & nox humida cœlum
Abſtulit. ingeminant abruptis nubibus ignes.
Excutimur curſu, & cæcis erramus in undis.
Ipſe diem noctémque negat diſcernere cœlo,
Nec meminiſſe viæ mediâ Palinurus in undâ.
Tres adeò incertos cæcâ caligine ſóles
Erramus pelago, totidem ſinè ſidere noctes.
Quarto terra die primùm ſe attollere tandem
Viſa, aperire procul montes, ac volvere fumum.
Vela cadunt, remis inſurgimus: haud mora, nautæ
Adnixi rotquent ſpumas, & cæruleum verrunt.
Servatum ex undis Strophadum me litora primùm
Accipiunt. Strophades Graio ſtant nomine dictæ,
Inſulæ Iönio in magno: quas dira Celæno,
Harpyiæque colunt aliæ, Phineïa poſtquam
Clauſa domus, menſaſque metu liquere priores.
Triſtius haud illis monſtrum, nec ſævior ulla
Peſtis & ira deûm Stygiis ſeſe extulit undis.
Virginei volucrum vultus, fœdiſſima ventris

Proluvies, uncæque manus, & pallida ſemper
Ora fame.
Huc ubi delati portus intravimus; ecce
Læta boum paſſim campis armenta videmus,
Caprigenúmque pecus, nullo cuſtode, per herbas.
Irruimus ferro, & divos ipſúmque vocamus
In partem prædámque Jovem. tum litore curvo
Exſtruimúſque toros, dapibúſque epulamur opimis.
At ſubitæ horrifico lapſu de montibus adſunt
Harpyiæ, & magnis quatiunt clangoribus alas,
Diripiúntque dapes, contactûque omnia fœdant
Immundo: tum vox tetrum dira inter odorem.
Rurſum in ſeceſſu longo ſub rupe cavatâ,
Arboribus clausâ circùm atque horrentibus umbris,
Inſtruimus menſas, arísque reponimus ignem.
Rurſum ex diverſo cœli cæcíſque latebris.
Turba ſonans prædam pedibus circumvolat uncis:
Polluit ore dapes. ſociis tunc, arma capeſſant,
Edico, & dirâ bellum cum gente gerendum.
Haud ſecus ac juſſi faciunt, tectóſque per herbam
Diſponunt enſes, & ſcuta latentia condunt.
Ergo ubi dilapſæ ſonitum per curva dedere
Litora; dat ſignum ſpeculâ Miſenus ab altâ
Ære cavo. invadunt ſocii, & nova prœlia tentant,
Obſcœnas pelagi ferro fœdare volucres.
Sed neque vim plumis ullam, nec vulnera tergo
Accipiunt; celeríque fugâ ſub ſidera lapſæ
Semeſam prædam & veſtigia fœda relinquunt.
Una in præcelsâ conſedit rupe Celæno,
Infelix vates, rumpítque hanc pectore vocem:
Bellum etiam pro cæde boum ſtratíſque juvencis,
Laomedontiadæ, bellúmne inferre paratis,
Et patrio Harpyias inſontes pellere regno?
Accipite ergo, animis atque hæc mea figite dicta:
Quæ Phœbo pater omnipotens, mihi Phœbus Apollo
Prædixit, vobis Furiarum ego maxima pando,
Italiam curſu petitis, ventíſque vocatis
Ibitis Italiam, portûſque intrare licebit:

Sed non antè datam cingetis mœnibus urbem,
Quàm vos dira fames noſtræque injuria cædis
Ambeſas ſubigat malis abſumere menſas.
Dixit: & in ſylvam pennis ablata refugit.
At ſociis ſubitâ gelidus formidine ſanguis
Deriguit: cecidere animi: nec jam ampliùs armis,
Sed votis precibúſque jubent expoſcere pacem,
Sive deæ, ſeu ſint diræ obſcœnéque volucres.
Et pater Anchiſes, paſſis de litore palmis,
Numina magna vocat; meritóſque indicit honores.
Dî, prohibete minas: dî, talem avertite caſum:
Et placidi ſervate pios. tum litore funem
Deripere, excuſſóſque jubet laxare rudentes.
Tendunt vela Noti: ferimur ſpumantibus undis,
Quà curſum ventúſque gubernatórque vocabat.
Jam medio apparet fluctu nemoroſa Zacynthos,
Dulichiúmque, Saméque, & Neritos ardua ſaxis.
Effugimus ſcopulos Ithacæ Laërtia regna,
Et terram altricem ſævi execramur Ulyſſi.
Mox & Leucatæ nimboſa cacumina montis,
Et formidatus nautis aperitur Apollo.
Hunc petimus feſſi; & parvæ ſuccedimus urbi.
Anchora de prorâ jacitur. ſtant litore puppes.
Ergo inſperatâ tandem tellure potiti
Luſtramúrque Jovi, votíſque incendimus aras;
Actiáque Iliacis celebramus litora ludis.
Exercent patrias oleo labente palæſtras
Nudati ſocii. juvat evaſiſſe tot urbes
Argolicas, medióſque fugam tenuiſſe per hoſtes.
Interea magnum ſol circumvolvitur annum,
Et glacialis hyems aquilonibus aſperat undas.
Ære cavo clypeum, magni geſtamen Abantis,
Poſtibus adverſis figo, & rem carmine ſigno:
Æneas hæc de Danais victoribus arma.
Linquere tum portus jubeo, & conſidere tranſtris.
Certatim ſocii feriunt mare, & æquora verrunt.
Protinus aërias Phæacum abſcondimus arces,
Litoráque Epiri legimus, portûque ſubimus

Chaonio, & celsam Buthroti ascendimus urbem.
Hìc incredibilis rerum fama occupat aures,
Priamiden Helenum Graias regnare per urbes,
Conjugio Æacidæ Pyrrhi sceptrísque potitum:
Et patrio Andromachen iterum cessisse marito.
Obstupui; miróque incensum pectus amore,
Compellare virum, & casus cognoscere tantos.
Progredior portu, classes & litora linquens.
Solemnes cùm fortè dapes, & tristia dona,
Ante urbem in luco falsi Simoëntis ad undam
Libabat cineri Andromache, Manésque vocabat
Hectoreum ad tumulum: viridi quem cespite inanem,
Et geminas causam lacrymis sacraverat aras.
Ut me conspexit venientem, & Troïa circùm
Arma amens vidit; magnis exterrita monstris
Deriguit visu in medio: calor ossa reliquit.
Labitur, & longo vix tandem tempore fatur.
Veráne te facies, verus mihi nuntius affers,
Nate deâ? vivísne? aut si lux alma recessit,
Hector ubi est? dixit, lacrymásque effudit, & omnem
Implevit clamore locum. vix pauca furenti
Subjicio, & raris turbatus vocibus hisco.
Vivo equidem, vitámque extrema per omnia duco.
Ne dubita: nam vera vides.
Heu, quis te casus dejectam conjuge tanto
Excipit? aut quæ digna satìs fortuna revisit?
Hectoris Andromache Pyrrhín' connubia servas?
Dejecit vultum, & demissâ voce locuta est:
O felix una ante alias Priameïa virgo,
Hostilem ad tumulum Trojæ sub mœnibus altis
Jussa mori, quæ sortitus non pertulit ullos,
Nec victoris heri tetigit captiva cubile!
Nos, patriâ incensâ, diversa per æquora vectæ,
Stirpis Achilleæ fastus, juvenémque superbum
Servitio enixæ tulimus. qui deinde secutus
Ledæam Hermionen Lacedæmoniósque Hymenæos,
Me famulo famulámque Heleno transmisit habendam.
Ast illum ereptæ magno inflammatus amore

Conjugis, & ſcelerum Furiis agitatus Oreſtes,
Excipit incautum, patriáſque obtruncat ad aras.
Morte Neoptolemi regnorum reddita ceſſit
Pars Heleno: qui Chaonios cognomine campos,
Chaoniámque omnem Trojano à Chaone dixit:
Pergamáque, Iliacámque jugis hanc addidit arcem.
Sed tibi qui curſum venti, quæ fata dedere?
Aut quiſnam ignarum noſtris deus appulit oris?
Quid puer Aſcanius? ſuperátne, & veſcitur aurâ?
Quem tibi jam Troja --------
Ecqua tamen puero eſt amiſſæ cura parentis?
Ecquid in antiquam virtutem animóſque viriles
Et pater Æneas & avunculus excitat Hector?
  Talia fundebat lacrymans, longóſque ciebat
Incaſſum fletus: cùm ſeſe à mœnibus heros
Priamides multis Helenus comitantibus affert,
Agnoſcítque ſuos, lætúſque ad limina ducit,
Et multùm lacrymas verba inter ſingula fundit.
Procedo, & parvam Trojam, ſimulatáque magnis
Pergama, & arentem Xanthi cognomine rivum
Agnoſco, Scæáque amplector limina portæ.
Nec non & Teucri ſociâ ſimul urbe fruuntur.
Illos porticibus rex accipiebat in amplis.
Aulaï in medio libabant pocula Bacchi,
Impoſitis auro dapibus; pateráſque tenebant.
  Jámque dies, altérque dies proceſſit; & auræ
Vela vocant, tumidóque inflatur carbaſus auſtro.
His vatem aggredior dictis, ac talia quæſo:
Trojugena interpres divûm, qui numina Phœbi,
Qui tripodas, Clarii laurus, qui ſidera ſentis,
Et volucrum linguas, & præpetis omina pennæ:
Fare age (namque omnem curſum mihi proſpera dixit
Relligio, & cuncti ſuaſerunt numine divi
Italiam petere, & terras tentare repoſtas:
Sola novum dictúque nefas Harpyia Celæno
Prodigium canit, & triſtes denuntiat iras,
Obſcœnámque famem) quæ prima pericula vito?
Quídve ſequens tantos poſſim ſuperare labores?

Hìc Helenus, cæſis primùm de more juvencis,
Exorat pacem divûm, vittáſque reſolvit
Sacrati capitis, méque ad tua limina, Phœbe,
Ipſe manu multo ſuſpenſum numine ducit:
Atque hæc deinde canit divino ex ore ſacerdos:
Nate deâ, (nam te majoribus ire per altum
Auſpiciis manifeſta fides: ſic fata deûm rex
Sortitur, volvítque vices: is vertitur ordo)
Pauca tibi è multis, quò tutior hoſpita luſtres
Æquora, & Auſonio poſſis conſidere portu,
Expediam dictis. prohibent nam cætera Parcæ
Scire Helenum, faríque vetat Saturnia Juno.
Principiò Italiam, quam tu jam rere propinquam,
Vicinóſque ignare paras invadere portus,
Longa procul longis via dividit invia terris.
Antè & Trinacriâ lentandus remus in undâ,
Et ſalis Auſonii luſtrandum navibus æquor,
Inferníque lacus, Æææque inſula Circe,
Quàm tutâ poſſis urbem componere terrâ.
Signa tibi dicam: tu condita mente teneto.
Cùm tibi ſollicito ſecreti ad fluminis undam
Litoreis ingens inventa ſub ilicibus ſus
Triginta capitum fœtus enixa jacebit,
Alba, ſolo recubans, albi circùm ubera nati:
Is locus urbis erit: requies ea certa laborum.
Nec tu menſarum morſus horreſce futuros:
Fata viam invenient, aderítque vocatus Apollo.
Has autem terras, Italíque hanc litoris oram,
Proxima quæ noſtri perfunditur æquoris æſtu,
Effuge: cuncta malis habitantur mœnia Graiis.
Hìc & Naritii poſuerunt mœnia Locri,
Et Salentinos obſedit milite campos
Lyctius Idomeneus: hìc illa ducis Melibœi
Parva Philoctetæ ſubnixa Petilia muro.
Quin, ubi tranſmiſſæ ſteterint trans æquora claſſes,
Et poſitis aris jam vota in litore ſolves,
Purpureo velare comas adopertus amictu;
Ne qua inter ſanctos ignes in honore deorum

Hoſtilis facies occurrat, & omina turbet.
Hunc ſocii morem ſacrorum, hunc ipſe teneto:
Hâc caſti maneant in relligione nepotes.
Aſt ubi digreſſum Siculæ te admoverit oræ
Ventus, & anguſti rareſcent clauſtra Pelori;
Læva tibi tellus, & longo læva petantur
Æquora circuitu: dextrum fuge litus, & undas.
Hæc loca vi quondam, & vaſtâ convulſa ruinâ
(Tantum ævi longinqua valet mutare vetuſtas)
Diſſiluiſſe ferunt; cùm protinus utraque tellus
Una foret: venit medio vi pontus, & undis
Heſperium Siculo latus abſcidit, arváque & urbes
Litore diductas anguſto interluit æſtu.
Dextrum Scylla latus, lævum implacata Charybdis
Obſidet, atque imo barathri ter gurgite vaſtos
Sorbet in abruptum fluctus, rurſúſque ſub auras
Erigit alternos, & ſidera verberat undâ.
At Scyllam cæcis cohibet ſpelunca latebris,
Ora exertantem, & naves in ſaxa trahentem.
Prima hominis facies, & pulchro pectore virgo
Pube tenus: poſtrema immani corpore piſtris,
Delphinum caudas utero commiſſa luporum.
Præſtat Trinacrii metas luſtrare Pachyni
Ceſſantem, longos & circumflectere curſus,
Quàm ſemel informem vaſto vidiſſe ſub antro
Scyllam, & cæruleis canibus reſonantia ſaxa.
Præterea, ſi qua eſt Heleno prudentia, vati
Si qua fides, animum ſi veris implet Apollo,
Unum illud tibi, nate deâ, próque omnibus unum
Prædicam; & repetens iterúmque iterúmque monebo.
Junonis magnæ primùm prece numen adora:
Junoni cane vota libens, dominámque potentem
Supplicibus ſupera donis. ſic denique victor
Trinacriâ fines Italos mittere relictâ.
Huc ubi delatus Cumæam acceſſeris urbem,
Divinóſque lacus, & Averna ſonantia ſylvis;
Inſanam vatem aſpicies: quæ rupe ſub imâ
Fata canit, foliíſque notas & nomina mandat.

Quæcumque in foliis deſcripſit carmina virgo,
Digerit in numerum, atque antro ſeclusa relinquit.
Illa manent immota locis, neque ab ordine cedunt.
Verùm eadem, verſo tenuis cùm cardine ventus
Impulit, & teneras turbavit janua frondes,
Nunquam deinde cavo volitantia prendere ſaxo,
Nec revocare ſitus, aut jungere carmina curat.
Inconſulti abeunt, ſedémque odere Sibyllæ.
Hìc tibi ne qua moræ fuerint diſpendia tanti:
Quamvìs increpitent ſocii, & vi curſus in altum
Vela vocet, poſsíſque ſinus implere ſecundos:
Quin adeas vatem, precibúſque oracula poſcas.
Ipſa canat, vocémque volens atque ora reſolvat.
Illa tibi Italiæ populos, venturáque bella,
Et quo quemque modo fugiáſque feráſque laborem,
Expediet; cursùſque dabit venerata ſecundos.
Hæc ſunt, quæ noſtrâ liceat te voce moneri.
Vade age, & ingentem factis fer ad æthera Trojam.
Quæ poſtquam vates ſic ore effatus amico eſt,
Dona dehinc auro gravia, ſectóque elephanto
Imperat ad naves ferri, ſtipátque carinis
Ingens argentum, Dodonæóſque lebetas,
Loricam conſertam hamis auróque trilicem,
Et conum inſignis galeæ, criſtáſque comantes,
Arma Neoptolemi. ſunt & ſua dona parenti.
Addit equos, addítque duces:
Remigium ſupplet: ſocios ſimul inſtruit armis.
Interea claſſem velis aptare jubebat
Anchiſes, fieret vento mora ne qua ferenti.
Quem Phœbi interpres multo compellat honore:
Conjugio Anchiſa Veneris dignate ſuperbo,
Cura deûm, bis Pergameis erepte ruinis,
Ecce tibi Auſoniæ tellus: hanc arripe velis.
Et tamen hanc pelago prætervlabare neceſſe eſt.
Auſoniæ pars illa procul, quam pandit Apollo.
Vade, ait, ô felix nati pietate. quid ultra
Provehor, & fando ſurgentes demoror auſtros?
Nec minùs Andromache, digreſſu mœſta ſupremo,

Fert picturatas auri ſubtemine veſtes,
Et Phrygiam Aſcanio chlamydem: nec cedit honori,
Textilibúſque onerat donis, ac talia fatur:
Accipe & hæc, manuum tibi quæ monumenta mearum
Sint, puer, & longum Andromachæ teſtentur amorem,
Conjugis Hectoreæ. cape dona extrema tuorum,
O mihi ſola mei ſuper Aſtyanactis imago.
Sic oculos, ſic ille manus, ſic ora ferebat:
Et nunc æquali tecum pubeſceret ævo.
Hos ego digrediens lacrymis affabar obortis:
Vivite felices, quibus eſt fortuna peracta
Jam ſua: nos alia ex aliis in fata vocamur.
Vobis parta quies: nullum maris æquor arandum:
Arva neque Auſoniæ ſemper cedentia retro
Quærenda. effigiem Xanthi Trojámque videtis,
Quam veſtræ fecere manus, melioribus (opto)
Auſpiciis; & quæ fuerit minùs obvia Graiis.
Si quando Tybrim, vicináque Tybridis arva
Intrâro, gentíque meæ data mœnia cernam,
Cognatas urbes olim, populóſque propinquos
Epiro Heſperiâ, quibus idem Dardanus auctor,
Atque idem caſus; unam faciemus utramque
Trojam animis. maneat noſtros ea cura nepotes.
Provehimur pelago vicina Ceraunia juxta:
Unde iter Italiam, curſúſque breviſſimus undis.
Sol ruit interea, & montes umbrantur opaci.
Sternimur optatæ gremio telluris ad undam
Sortiti remos, paſsímque in litore ſicco
Corpora curamus. feſſos ſopor irrigat artus.
Necdum orbem medium nox horis acta ſubibat:
Haud ſegnis ſtrato ſurgit Palinurus, & omnes
Explorat ventos, atque auribus aëra captat:
Sidera cuncta notat tacito labentia cœlo,
Arcturum, pluviáſque Hyadas, geminóſque Triones,
Armatúmque auro circumſpicit Oriona.
Poſtquam cuncta videt cœlo conſtare ſereno;
Dat clarum è puppi ſignum: nos caſtra movemus,
Tentamúſque viam, & velorum pandimus alas.

Jámque rubeſcebat ſtellis Aurora fugatis,
Cùm procul obſcuros colles humilémque videmus
Italiam. Italiam primus conclamat Achates;
Italiam lætо ſocii clamore ſalutant.
Tum pater Anchiſes magnum cratera coronâ
Induit, implevítque mero; divóſque vocavit
Stans celsâ in puppi.
Di, maris & terræ tempeſtatúmque potentes,
Ferte viam vento facilem, & ſpirate ſecundi.
Crebreſcunt optatæ auræ, portúſque pateſcit
Jam propior, templúmque apparet in arce Minervæ.
Vela legunt ſocii, & proras ad litora torquent.
Portus ab Eoo fluctu curvatus in arcum:
Objectæ ſalsâ ſpumant adſpergine cautes:
Ipſe latet. gemino demittunt brachia muro
Turriti ſcopuli, refugítque ab litore templum.
Quatuor hìc primum omen equos in gramine vidi
Tondentes campum latè, candore nivali.
Et pater Anchiſes: Bellum, ô terra hoſpita, portas:
Bello armantur equi: bellum hæc armenta minantur.
Sed tamen idem olim curru ſuccedere ſueti
Quadrupedes, & frena jugo concordia ferre.
Spes & pacis, ait. tum numina ſancta precamur
Palladis armiſonæ, quæ prima accepit ovantes;
Et capita ante aras Phrygio velamur amictu:
Præceptíſque Heleni, dederat quæ maxima, rite
Junoni Argivæ juſſos adolemus honores.
Haud mora: continuò perfectis ordine votis,
Cornua velatarum obvertimus antennarum,
Grajugenûmque domos ſuſpectáque linquimus arva.
Hinc ſinus Herculei, ſi vera eſt fama, Tarenti
Cernitur. attollit ſe diva Lacinia contrà,
Caulonſque arces, & navifragum Scylaceum.
Tum procul è fluctu Trinacria cernitur Ætna:
Et gemitum ingentem pelagi, pulſatáque ſaxa
Audimus longè, fractáſque ad litora voces:
Exultántque vada, atque æſtu miſcentur arenæ.
Et pater Anchiſes: Nimirum hæc illa Charybdis:

Hos Helenus ſcopulos, hæc ſaxa horrenda canebat.
Eripite, ô ſocii: paritérque inſurgite remis.
Haud minùs ac juſſi faciunt: primúſque rudentem
Contorſit lævas proram Palinurus ad undas.
Lævam cuncta cohors remis ventíſque petivit.
Tollimur in cœlum curvato gurgite, & ídem
Subductâ ad Manes imos deſedimus undâ.
Ter ſcopuli clamorem inter cava ſaxa dedere:
Ter ſpumam eliſam & rorantia vidimus aſtra.
Interea feſſos ventus cum ſole reliquit;
Ignaríque viæ Cyclopum allabimur oris.
Portus ab acceſſu ventorum immotus, & ingens
Ipſe; ſed horrificis juxtà tonat Ætna ruinis,
Interdúmque atram prorumpit ad æthera nubem,
Turbine fumantem piceo & candente favillâ;
Attollítque globos flammarum, & ſidera lambit:
Interdum ſcopulos avulsáque viſcera montis
Erigit eructans, liquefactáque ſaxa ſub auras
Cum gemitu glomerat, fundóque exæſtuat imo.
Fama eſt, Enceladi ſemiuſtum fulmine corpus
Urgeri mole hâc, ingentémque inſuper Ætnam
Impoſitam, ruptis flammam exſpirare caminis;
Et, feſſum quoties mutet latus, intremere omnem
Murmure Trinacriam, & cœlum ſubtexere fumo.
Noctem illam tecti ſylvis immania monſtra
Perferimus: nec, quæ ſonitum det cauſa, videmus.
Nam neque erant aſtrorum ignes, nec lucidus æthrâ
Sidereâ polus; obſcuro ſed nubila cœlo:
Et lunam in nimbo nox intempeſta tenebat.
Poſtera jámque dies primo ſurgebat Eoo.
Humentémque Aurora polo dimoverat umbram:
Cùm ſubitò è ſylvis, macie confecta ſuprema,
Ignoti nova forma viri miſerandáque cultu
Procedit, ſuppléxque manus ad litora tendit.
Reſpicimus. dira illuvies, immiſsáque barba,
Conſertum tegumen ſpinis: at cætera Graius;
Et quondam patriis ad Trojam miſſus in armis.
Iſque ubi Dardanios habitus & Troïa vidit

Arma procul; paulum aſpectu conterritus hæſit,
Continuítque gradum: mox ſeſe ad litora præceps
Cum fletu precibúſque tulit. Per ſidera teſtor,
Per ſuperos, atque hoc cœli ſpirabile lumen;
Tollite me, Teucri: quaſcumque abducite terras.
Hoc ſat erit. ſcio me Danais è claſſibus unum,
Et bello Iliacos fateor petiiſſe Penates.
Pro quo, ſi ſceleris tanta eſt injuria noſtri,
Spargite me in fluctus, vaſtóque immergite ponto.
Si pereo, manibus hominum periiſſe juvabit.
Dixerat: & genua amplexus, genibúſque volutans
Hærebat. qui ſit, fari, quo ſanguine cretus,
Hortamur; quæ deinde agitet fortuna, fateri.
Ipſe pater dextram Anchiſes, haud multa moratus,
Dat juveni: atque animum præſenti pignore firmat.
Ille hæc, depoſitâ tandem formidine, fatur.
Sum patriâ ex Ithacâ, comes infelicis Ulyſſi,
Nomen Achæmenides, Trojam genitore Adamaſto
Paupere (manſiſſétque utinam fortuna!) profectus.
Hìc me, dum trepidi crudelia limina linquunt,
Immemores ſocii vaſto Cyclopis in antro
Deſeruere. domus ſanie dapibúſque cruentis,
Intus opaca, ingens. ipſe arduus, altáque pulſat
Sidera, (Dî, talem terris avertite peſtem)
Nec viſu facilis, nec dictu affabilis ulli,
Viſceribus miſerorum & ſanguine veſcitur atro.
Vidi egomet, duo de numero cùm corpora noſtro,
Prenſa manu magnâ, medio reſupinus in antro
Frangeret ad ſaxum, ſaniêque exſperſa natarent
Limina: vidi, atro cùm membra fluentia tabo
Manderet, & trepidi tremerent ſub dentibus artus.
Haud impune quidem. nec talia paſſus Ulyſſes,
Oblitúſve ſui eſt Ithacus diſcrimine tanto.
Nam ſimul expletus dapibus, vinóque ſepultus
Cervicem inflexam poſuit, jacuítque per antrum
Immenſus, ſaniem eructans ac fruſta cruento
Per ſomnum commixta mero; nos, magna precati
Numina, ſortitíque vices, unà undique circùm

Fundimur, & telo lumen terebramus acuto
Ingens, quod torvâ ſolum ſub fronte latebat,
Argolici clypei aut Phœbeæ lampadis inſtar;
Et tandem læti ſociorum ulciſcimur umbras.
Sed fugite, ô miſeri, fugite, atque ab litore funem
Rumpite.
Nam qualis quantúſque cavo Polyphemus in antro
Lanigeras claudit pecudes, atque ubera preſſat,
Centum alii curva hæc habitant ad litora vulgò
Infandi Cyclopes, & altis montibus errant.
Tertia jam lunæ ſe cornua lumine complent,
Cùm vitam in ſylvis, inter deſerta ferarum
Luſtra domóſque traho, vaſtóſque ab rupe Cyclopas
Proſpicio, ſonitúmque pedum vocémque tremiſco.
Victum infelicem baccas lapidoſáque corna
Dant rami, & vulſis paſcunt radicibus herbæ.
Omnia colluſtrans, hanc primùm ad litora claſſem
Conſpexi venientem. huic me, quæcumque fuiſſet,
Addixi: ſatis eſt gentem effugiſſe nefandam.
Vos animam hanc potiùs quocumque abſumite letho.
Vix ea fatus erat: ſummo cùm monte videmus
Ipſum inter pecudes vaſtâ ſe mole moventem
Paſtorem Polyphemum, & litora nota petentem:
Monſtrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ad-
Trunca manu pinus regit & veſtigia firmat: [emtum.
Lanigeræ comitantur oves: ea ſola voluptas,
Solaménque mali.
Poſtquam altos tetigit fluctus, & ad æquora venit:
Luminis effoſſi fluidum lavit indè cruorem;
Dentibus infrendens gemitu: graditúrque per æquor
Jam medium, necdum fluctus latera ardua tinxit.
Nos procul indè fugam trepidi celerare, recepto
Supplice, ſic merito; tacitíque incidere funem.
Verrimus & proni certantibus æquora remis.
Senſit, & ad ſonitum vocis veſtigia torſit.
Verùm ubi nulla datur dextram affectare poteſtas,
Nec potis Ionios fluctus æquare ſequendo;
Clamorem immenſum tollit: quo pontus, & omnes
Intre-

Intremuere undæ, penitúſque exterrita tellus
Italiæ, curvíſque immugiit Ætna cavernis.
At genus è ſylvis Cyclopum & montibus altis
Excitum ruit ad portus, & litora complent.
Cernimus adſtantes nequicquam lumine torvo
Ætnæos fratres, cœlo capita alta ferentes,
Concilium horrendum: quales cum vertice celſo
Aëriæ quercus, aut coniferæ cypariſſi
Conſtiterunt, ſylva alta Jovis, lucúſve Dianæ.
Præcipites metus acer agit quocumque rudentes
Excutere, & ventis intendere vela ſecundis.
Contrà juſſa monent Heleni, Scyllam atque Charybdim
Inter utramque viam, lethi diſcrimine parvo,
Ni teneant curſus: certum eſt dare lintea retro.
Ecce autem Boreas anguſtâ ab ſede Pelori
Miſſus adeſt. vivo prætervehor oſtia ſaxo
Pantagiæ, Megaróſque ſinus, Tapſúmque jacentem.
Talia monſtrabat relegens errata retrorſum
Litora Achæmenides, comes infelicis Ulyſſi.
Sicanio prætenta ſinu jacet inſula contrà
Plemmyrium undoſum: nomen dixere priores
Ortygiam. Alpheum fama eſt huc Elidis amnem
Occultas egiſſe vias ſubter mare: qui nunc
Ore, Arethuſa, tuo Siculis confunditur undis.
Juſſi numina magna loci veneramur: & indè
Exupero præpingue ſolum ſtagnantis Helori.
Hinc altas cautes projectáque ſaxa Pachyni
Radimus, & fatis nunquam conceſſa moveri
Apparet Camerina procul, campíque Geloi,
Immaníſque Gela fluvii cognomine dicta.
Arduus indè Acragas oſtentat maxima longè
Mœnia, magnanimùm quondam generator equorum.
Téque datis linquo ventis, palmoſa Selinus;
Et vada dura lego ſaxis Lilybeïa cæcis.
Hinc Drepani me portus & illætabilis ora
Accipit. hìc, pelagi tot tempeſtatibus actus,
Heu genitorem, omnis curæ caſúſque levamen,
Amitto Anchiſen. hìc me, pater optime, feſſum

Deſeris, heu, tantis nequicquam erepte periclis!
Nec vates Helenus, cùm multa horrenda moneret,
Hos mihi prædixit luctus, non dira Celæno.
Hic labor extremus, longarum hæc meta viarum.
Hinc me digreſſum veſtris deus appulit oris.
Sic pater Æneas intentis omnibus unus
Fata renarrabat divom, cursûſque docebat.
Conticuit tandem, factóque hic fine quievit.

ÆNEIDOS

LIBER QUARTUS.

AT regina gravi jam dudum ſaucia curâ
Vulnus alit venis, & cæco carpitur igni.
Multa viri virtus animo, multúſque recurſat
Gentis honos. hærent infixi pectore vultus,
Verbáque: nec placidam membris dat cura quietem.
Poſtera Phœbeâ luſtrabat lampade terras,
Humentémque Aurora polo dimoverat umbram;
Cùm ſic unanimam alloquitur malè ſana ſororem:
Anna ſoror, quæ me ſuſpenſam inſomnia terrent!
Quis novus hic noſtris ſucceſſit ſedibus hoſpes?
Quem ſeſe ore ferens! quàm forti pectore, & armis!
Credo equidem (nec vana fides) genus eſſe deorum.
Degeneres animos timor arguit. heu, quibus ille
Jactatus fatis! quæ bella exhauſta canebat!
Si mihi non animo fixum immotúmque ſederet,
Ne cui me vinclo vellem ſociare jugali,
Poſtquam primus amor deceptam morte fefellit;
Si non pertæſum thalami tædæque fuiſſet;
Huic uni forſan potui ſuccumbere culpæ.
Anna, fatebor enim; miſeri poſt fata Sichæi
Conjugis, & ſparſos fraternâ cæde Penates,

Sólus hic inflexit ſenſus, animúmque labantem
Impulit. agnoſco veteris veſtigia flammæ.
Sed mihi vel tellus optem priùs ima dehiſcat,
Vel pater omnipotens adigat me fulmine ad umbras,
Pallentes umbras Erebi noctémque profundam,
Antè pudor quàm te violo, aut tua jura reſolvo.
Ille meos, primus qui me ſibi junxit, amores
Abſtulit. ille habeat ſecum, ſervétque ſepulcro.
Sic effata ſinum lacrymis implevit obortis.
Anna refert: O luce magis dilecta ſorori,
Soláne perpetuâ mœtens carpere juventâ?
Nec dulces natos, Veneris nec præmia nôris?
Id cinerem aut manes credis curare ſepultos?
Eſto: ægram nulli quondam flexere mariti:
Non Libyæ, non antè Tyro deſpectus Iarbas,
Ductoréſque alii, quos Africa terra triumphis
Dives alit. placitóne etiam pugnabis amori?
Nec venit in mentem, quorum conſederis arvis?
Hinc Gætulæ urbes, genus inſuperabile bello,
Et Numidæ infreni cingunt, & inhoſpita Syrtis:
Hinc deſerta ſiti regio, latéque furentes
Barcæi. quid bella Tyro ſurgentia dicam,
Germaníque minas?
Dis equidem auſpicibus reor & Junone ſecundâ
Huc curſum Iliacas vento tenuiſſe carinas.
Quam tu urbem, ſoror, hanc cernes! quæ ſurgere regna
Conjugio tali! Teucrûm comitantibus armis,
Punica ſe quantis attollet gloria rebus!
Tu modò poſce deos veniam, ſacríſque litatis
Indulge hoſpitio, causáſque innecte morandi:
Dum pelago deſævit hyems, & aquoſus Orion,
Quaſſatæque rates, dum non tractabile cœlum.
His dictis incenſum animum inflammavit amore,
Spémque dedit dubiæ menti, ſolvítque pudorem.
Principio delubra adeunt, pacémque per aras
Exquirunt: mactant lectas de more bidentes
Legiferæ Cereri, Phœbóque, patríque Lyæo:
Junoni ante omnes, cui vincla jugalia curæ.

Ipſa tenens dextrâ pateram pulcherrima Dido,
Candentis vaccæ media inter cornua fundit:
Aut ante ora deûm pingues ſpatiatur ad aras,
Inſtaurátque diem donis; pecudúmque reclusis
Pectoribus inhians ſpirantia conſulit exta.
Heu vatum ignaræ mentes! quid vota furentem,
Quid delubra juvant? eſt mollis flamma medullas
Interea, & tacitum vivit ſub pectore vulnus.
Uritur infelix Dido, totâque vagatur
Urbe furens: qualis conjectâ cerva ſagittâ,
Quam procul incautam nemora inter Creſſia fixit
Paſtor agens telis, liquítque volatile ferrum
Neſcius. illa fugâ ſylvas ſaltûſque peragrat
Dictæos: hæret lateri lethalis arundo.
Nunc media Ænean ſecum per mœnia ducit,
Sidoniáſque oſtentat opes, urbémque paratam.
Incipit effari, mediâque in voce reſiſtit.
Nunc eadem, labente die, convivia quærit,
Iliacóſque iterum demens audire labores
Expoſcit, pendétque iterum narrantis ab ore.
Pòſt, ubi digreſſi, luménque obſcura viciſſim
Luna premit, ſuadéntque cadentia ſidera ſomnos:
Sola domo mœret vacuâ, ſtratíſque relictis
Incubat. illum abſens abſentem audítque vidétque:
Aut gremio Aſcanium genitoris imagine capta
Detinet, infandum ſi fallere poſſit amorem.
Non cœptæ aſſurgunt turres; non arma juventus
Exercet, portûſve aut propugnacula bello
Tuta parant: pendent opera interrupta, minæque
Murorum ingentes, æquatáque machina cœlo.
Quam ſimul ac tali perſenſit peſte teneri
Cara Jovis conjux, nec famam obſtare furori;
Talibus aggreditur Venerem Saturnia dictis:
Egregiam verò laudem & ſpolia ampla refertis
Túque puérque tuus: magnum & memorabile nomen;
Una dolo divûm ſi femina victa duorum eſt.
Nec me adeò fallit, veritam te mœnia noſtra
Suſpectas habuiſſe domos Carthaginis altæ.

Sed quis erit modus? aut quo nunc certamine tanto?
Quin potiùs pacem æternam pactóſque Hymenæos
Exercemus? habes, totâ quod mente petiſti.
Ardet amans Dido, traxítque per oſſa furorem.
Communem hunc ergo populum, paribúſque regamus
Auſpiciis: liceat Phrygio ſervire marito,
Dotaléſque tuæ Tyrios permittere dextræ.
Olli (ſenſit enim ſimulatâ mente locutam,
Quo regnum Italiæ Libycas averteret oras)
Sic contrà eſt ingreſſa Venus: Quis talia demens
Abnuat, aut tecum malit contendere bello?
Si modò, quod memoras, factum fortuna ſequatur.
Sed fatis incerta feror, ſi Jupiter unam
Eſſe velit Tyriis urbem Trojâque profectis,
Miſceríve probet populos, aut fœdera jungi.
Tu conjux: tibi fas animum tentare precando.
Perge: ſequar. Tum ſic excepit regia Juno.
Mecum erit iſte labor. nunc, quâ ratione, quod inſtat,
Confieri poſſit, paucis (adverte) docebo.
Venatum Æneas unâque miſerrima Dido
In nemus ire parant, ubi primos craſtinus ortus
Extulerit Titan, radiíſque retexerit orbem.
His ego nigrantem commixtâ grandine nimbum,
Dum trepidant alæ, ſaltûſque indagine cingunt,
Deſuper infundam, & tonitru cœlum omne ciebo.
Diffugient comites, & nocte tegentur opacâ:
Speluncam Dido dux & Trojanus eandem
Devenient. adero, &, tua ſi mihi certa voluntas,
Connubio jungam ſtabili, propriamque dicabo.
Hic Hymenæus erit. Non adverſata petenti
Adnuit, atque dolis riſit Cytherea repertis.
Oceanum interea ſurgens Aurora relinquit.
It portis jubare exorto delecta juventus:
Retia rara, plagæ, lato venabula ferro,
Maſſylíque ruunt equites, & odora canum vis.
Reginam thalamo cunctantem ad limina primi
Pœnorum exſpectant: oſtróque inſignis & auro
Stat ſonipes, ac frena ferox ſpumantia mandit.

Tandem progreditur, magnâ ſtipante catervâ,
Sidoniam picto chlamydem circumdata limbo:
Cui pharetra ex auro, crines nodantur in aurum,
Aurea purpuream ſubnectit fibula veſtem.
Nec non & Phrygii comites, & lætus Iulus,
Incedunt. ipſe ante alios pulcherrimus omnes
Infert ſe ſocium Æneas, atque agmina jungit.
Qualis, ubi hybernam Lyciam, Xanthíque fluenta
Deſerit; ac Delum maternam inviſit Apollo,
Inſtaurátque choros: mixtíque altaria circùm
Cretéſque Dryopéſque fremunt, pictíque Agathyrſi:
Ipſe jugis Cynthi graditur, mollíque fluentem
Fronde premit crinem fingens, atque implicat auro:
Tela ſonant humeris. haud illo ſegnior ibat
Æneas: tantum egregio decus enitet ore.
Poſtquam altos ventum in montes, atque invia luſtra:
Ecce feræ ſaxi dejectæ vertice capræ
Decurrere jugis: aliâ de parte patentes
Tranſmittunt curſu campos, atque agmina cervi
Pulverulenta fugâ glomerant, montéſque relinquunt.
At puer Aſcanius mediis in vallibus acri
Gaudet equo: jámque hos curſu, jam præterit illos,
Spumantémque dari pecora inter inertia votis
Optat aprum, aut fulvum deſcendere monte leonem.
Interea magno miſceri murmure cœlum
Incipit. inſequitur commixtâ grandine nimbus.
Et Tyrii comites paſſim, & Trojana juventus,
Dardaniúſque nepos Veneris, diverſa per agros
Tecta metu petiere. ruunt de montibus amnes.
Speluncam Dido dux & Trojanus eandem
Deveniunt. prima & Tellus & pronuba Juno
Dant ſignum: fulſere ignes, & conſcius æther
Connubiis: ſummóque ululârunt vertice Nymphæ.
Ille dies primus lethi primúſque malorum
Cauſa fuit. neque enim ſpecie famâve movetur,
Nec jam furtivum Dido meditatur amorem:
Conjugium vocat. hôc prætexit nomine culpam.
Extemplo Libyæ magnas it Fama per urbes;

Fama, malum quâ non aliud velocius ullum,
Mobilitate viget, viréſque adquirit eundo:
Parva metu primò; mox ſeſe attollit in auras,
Ingreditúrque ſolo, & caput inter nubila condit.
Illam Terra parens, irâ irritata deorum,
Extremam, ut perhibent, Cœo Enceladóque ſororem
Progenuit; pedibus celerem, & pernicibus alis.
Monſtrum horrendum, ingens: cui quot ſunt corpore plumæ,
Tot vigiles oculi ſubtèr, mirabile dictu,
Tot linguæ, totidem ora ſonant, tot ſubrigit aures.
Nocte volat cœli medio terræque per umbram
Stridens, nec dulci declinat lumina ſomno.
Luce ſedet cuſtos aut ſummi culmine tecti,
Turribus aut altis, & magnas territat urbes;
Tam ficti pravíque tenax, quàm nuntia veri.
Hæc tum multiplici populos ſermone replebat
Gaudens, & pariter facta atque infecta canebat:
Veniſſe Ænean Trojano à ſanguine cretum,
Cui ſe pulchra viro dignetur jungere Dido:
Nunc hyemem inter ſe luxu, quàm longa, fovere
Regnorum immemores, turpíque cupidine captos.
Hæc paſſim dea fœda virûm diffundit in ora.
Protinus ad regem curſus detorquet Iarban,
Incendítque animum dictis, atque aggerat iras.
Hic Hammone ſatus raptâ Garamantide Nymphâ,
Templa Jovi centum, latis immania regnis,
Centum aras poſuit, vigilémque ſacraverat ignem,
Excubias divûm æternas, pecudúmque cruore
Pingue ſolum, & variis florentia limina ſertis.
Iſque amens animi, & rumore accenſus amaro,
Dicitur ante aras, media inter numina divûm,
Multa Jovem manibus ſupplex orâſſe ſupinis:
Jupiter omnipotens, cui nunc Mauruſia pictis
Gens epulata toris Lenæum libat honorem,
Aſpicis hæc? an te, genitor, cùm fulmina torques,
Nequicquam horremus? cæcíque in nubibus ignes
Terrificant animos, & inania murmura miſcent?
Femina, quæ noſtris errans in finibus urbem

Exiguam pretio poſuit, cui litus arandum,
Cuíque lòci leges dedimus, connubia noſtra
Repulit, ac dominum Ænean in regna recepit.
Et nunc ille Paris cum ſemiviro comitatu,
Mæoniâ mentum mitrâ crinémque madentem
Subnixus, rapto potitur. nos munera templis
Quippe tuis ferimus, famámque fovemus inanem.
Talibus orantem dictis, aráſque tenentem
Audiit omnipotens, oculóſque ad mœnia torſit
Regia, & oblitos famæ melioris amantes.
Tum ſic Mercurium alloquitur, ac talia mandat:
Vade age, nate, voca Zephyros, & labere pennis:
Dardaniúmque ducem, Tyriâ Carthagine qui nunc
Exſpectat, fatíſque datas non reſpicit urbes,
Alloquere, & celeres defer mea dicta per auras.
Non illum nobis genetrix pulcherrima talem
Promiſit, Graiûmque ideo bis vindicat armis:
Sed fore, qui gravidam imperiis, bellóque frementem
Italiam regeret, genus alto à ſanguine Teucri
Proderet, ac totum ſub leges mitteret orbem.
Si nulla accendit tantarum gloria rerum,
Nec ſuper ipſe ſuâ molitur laude laborem;
Aſcanióne pater Romanas invidet arces?
Quid ſtruit; aut quâ ſpe inimicâ in gente moratur?
Nec prolem Auſoniam, & Lavinia reſpicit arva?
Naviget. hæc ſumma eſt: hic noſtri nuntius eſto.
Dixerat. ille patris magni parere parabat
Imperio: & primum pedibus talaria nectit
Aurea: quæ ſublimem alis, ſive æquora ſupra,
Seu terram, rapido pariter cum flamine portant.
Tum virgam capit. hâc animas ille evocat Orco
Pallentes, alias ſub triſtia Tartara mittit;
Dat ſomnos adimítque, & lumina morte reſignat.
Illâ fretus agit ventos, & turbida tranat
Nubila: jámque volans apicem & latera ardua cernit
Atlantis duri, cœlum qui vertice fulcit;
Atlantis, cinctum aſſiduè cui nubibus atris
Piniferum caput & vento pulſatur & imbri:

Nix humeros infuſa tegit: tum flumina mento
Præcipitant ſenis, & glacie riget horrida barba.
Hìc primùm paribus nitens Cyllenius alis
Conſtitit: hinc toto præceps ſe corpore ad undas
Miſit; avi ſimilis, quæ circùm litora, circùm
Piſcoſos ſcopulos humilis volat æquora juxta.
Haud aliter terras inter cœlúmque volabat;
Litus arenoſum Libyæ ventóſque ſecabat
Materno veniens ab avo Cyllenia proles.
Ut primùm alatis tetigit magalia plantis,
Æneam fundantem arces ac tecta novantem
Conſpicit: atque illi ſtellatus iaſpide fulvâ
Enſis erat, Tyrióque ardebat murice læna,
Demiſſa ex humeris: dives quæ munera Dido
Fecerat, & tenui telas diſcreverat auro.
Continuò invadit: Tu nunc Carthaginis altæ
Fundamenta locas, pulchrámque uxorius urbem
Extruis? heu regni rerúmque oblite tuarum!
Ipſe deûm tibi me claro demittit Olympo
Regnator, cœlum & terras qui numine torquet:
Ipſe hæc ferre jubet celeres mandata per auras.
Quid ſtruis? aut quâ ſpe Libycis teris otia terris?
Si te nulla movet tantarum gloria rerum,
Nec ſuper ipſe tuâ moliris laude laborem;
Aſcanium ſurgentem, & ſpes hæredis Iuli
Reſpice; cui regnum Italiæ Romanáque tellus
Debentur. Tali Cyllenius ore locutus
Mortales viſus medio ſermone reliquit,
Et procul in tenuem ex oculis evanuit auram.
At verò Æneas aſpectu obmutuit amens,
Arrectæque horrore comæ, & vox faucibus hæſit.
Ardet abire fugâ, dulcéſque relinquere terras,
Attonitus tanto monitu imperióque deorum.
Heu quid agat? quo nunc reginam ambire furentem
Audeat adfatu? quæ prima exordia ſumat?
Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc,
In partéſque rapit varias, pérque omnia verſat.
Hæc alternanti potior ſententia viſa eſt.

Mneſthea Sergeſtúmque vocat, fortémque Cloanthum:
Claſſem aptent taciti, ſocios ad litora cogant;
Arma parent, &, quæ ſit rebus cauſa novandis,
Diſſimulent. ſeſe interea, quando optima Dido
Neſciat, & tantos rumpi non ſperet amores,
Tentaturum aditus, & quæ molliſſima fandi
Tempora; qui rebus dexter modus. ocyùs omnes
Imperio læti parent, ac juſſa faceſſunt.
At regina dolos (quis fallere poſſit amantem?)
Præſenſit, motûſque excepit prima futuros;
Omnia tuta timens. eadem impia fama furenti
Detulit armari claſſem, curſúmque parari.
Sævit inops animi, totámque incenſa per urbem
Bacchatur. qualis commotis excita ſacris
Thyas, ubi audito ſtimulant trieterica Baccho
Orgia, nocturnúſque vocat clamore Cithæron.
Tandem his Ænean compellat vocibus ultro.
Diſſimulare etiam ſperâſti, perfide, tantum
Poſſe nefas? tacitúſque meâ decedere terrâ?
Nec te noſter amor, nec te data dextera quondam,
Nec moritura tenet crudeli funere Dido?
Quin etiam hyberno moliris ſidere claſſem,
Et mediis properas aquilonibus ire per altum,
Crudelis? quid ſi non arva aliena domóſque
Ignotas peteres, & Troja antiqua maneret;
Troja per undoſum peteretur claſſibus æquor?
Méne fugis? per ego has lacrymas, dextrámq; tuam te,
(Quando aliud mihi jam miſeræ nihil ipſa reliqui)
Per connubia noſtra, per inceptos Hymenæos;
Si bene quid de te merui, fuit aut tibi quidquam
Dulce meum: miſerere domûs labentis, & iſtam,
Oro, ſi quis adhuc precibus locus, exue mentem.
Te propter Libycæ gentes Nomadúmque tyranni
Odere, infenſi Tyrii: te propter eundem
Extinctus pudor, &, quâ ſolâ ſidera adibam,
Fama prior. cui me moribundam deſeris, hoſpes?
Hoc ſolum nomen quoniam de conjuge reſtat.
Quid moror? an mea Pygmalion dum mœnia frater

Deſtruat, aut captam ducat Gætulus Iarbas?
Saltem ſi qua mihi de te ſuſcepta fuiſſet
Ante fugam ſoboles, ſi quis mihi parvulus aulâ
Luderet Æneas, qui te tamen ore referret;
Non equidem omnino capta ac deſerta viderer.
Dixerat. ille Jovis monitis immota tenebat
Lumina, & obnixus curam ſub corde premebat.
Tandem pauca refert: Ego te, quæ plurima fando
Enumerare vales, numquam, regina, negabo
Promeritam: nec me meminiſſe pigebit Eliſæ;
Dum memor ipſe mei, dum ſpiritus hos regit artus.
Pro re pauca loquar. neque ego hanc abſcondere furto
Speravi, ne finge, fugam; nec conjugis unquam
Prætendi tædas, aut hæc in fœdera veni.
Me ſi fata meis paterentur ducere vitam
Auſpiciis, & ſponte meâ componere curas;
Urbem Trojanam primùm dulcéſque meorum
Reliquias colerem: Priami tecta alta manerent;
Et recidiva manu poſuiſſem Pergama victis.
Sed nunc Italiam magnam Grynæus Apollo,
Italiam Lyciæ juſſere capeſſere ſortes.
Hic amor, hæc patria eſt. ſi te Carthaginis arces
Phœniſſam, Libycæque aſpectus detinet urbis;
Quæ tandem, Auſoniâ Teucros conſidere terrâ,
Invidia eſt? & nos fas extera quærere regna.
Me patris Anchiſæ, quotiens humentibus umbris
Nox operit terras, quotiens aſtra ignea ſurgunt,
Admonet in ſomnis, & turbida terret imago.
Me puer Aſcanius, capitiſque injuria cari,
Quem regno Heſperiæ fraudo, & fatalibus arvis.
Nunc etiam interpres divûm Jove miſſus ab ipſo
(Teſtor utrumque caput) celeres mandata per auras
Detulit. ipſe deum manifeſto in lumine vidi
Intrantem muros, vocémque his auribus hauſi.
Deſine méque tuis incendere téque querelis:
Italiam non ſponte ſequor.
Talia dicentem jamdudum averſa tuetur,
Huc illuc volvens oculos, totúmque pererrat

Luminibus tacitis, & ſic accenſa profatur:
Nec tibi diva parens, generis nec Dardanus auctor,
Perfide: ſed duris genuit te cautibus horrens
Caucaſus, Hyrcanæque admôrunt ubera tigres.
Nam quid diſſimulo, aut quæ me ad majora reſervo?
Num fletu ingemuit noſtro? num lumina flexit?
Num lacrymas victus dedit, aut miſeratus amantem eſt?
Quæ quibus anteferam? jam jam nec maxima Juno
Nec Saturnius hæc oculis pater aſpicit æquis.
Nuſquam tuta fides. ejectum litore, egentem
Excepi, & regni demens in parte locavi.
Amiſſam claſſem, ſocios à morte reduxi.
Heu Furiis incenſa feror! nunc augur Apollo,
Nunc Lyciæ ſortes, nunc & Jove miſſus ab ipſo
Interpres divûm fert horrida juſſa per auras.
Scilicet is ſuperis labor eſt: ea cura quietos
Sollicitat. neque te teneo, neque dicta refello.
I, ſequere Italiam ventis: pete regna per undas.
Spero equidem mediis, ſi quid pia numina poſſunt,
Supplicia hauſurum ſcopulis, & nomine Dido
Sæpe vocaturum. ſequar atris ignibus abſens:
Et, cum frigida mors animâ ſeduxerit artus,
Omnibus umbra locis adero. dabis, improbe, pœnas.
Audiam, & hæc manes veniet mihi fama ſub imos.
His medium dictis ſermonem abrumpit, & auras
Ægra fugit, ſéque ex oculis avertit & aufert;
Linquens multa metu cunctantem, & multa parantem
Dicere. ſuſcipiunt famulæ, collapſáque membra
Marmoreo referunt thalamo, ſtratíſque reponunt.
  At pius Æneas, quamquam lenire dolentem
Solando cupit, & dictis avertere curas;
Multa gemens, magnóque animum labefactus amore;
Juſſa tamen divûm exequitur, claſſémque reviſit.
Tum verò Teucri incumbunt, & litore celſas
Deducunt toto naves. natat uncta carina:
Frondentéſque ferunt remos, & robora ſylvis
Infabricata, fugæ ſtudio.
Migrantes cernas, totâque ex urbe ruentes:

Ac veluti ingentem formicæ farris acervum
Cùm populant, hyemis memores, tectóque reponunt:
It nigrum campis agmen, prædámque per herbas
Convectant calle angusto: pars grandia trudunt
Obnixæ frumenta humeris: pars agmina cogunt,
Castigántque moras: opere omnis semita fervet.
Quis tibi tunc, Dido, cernenti talia sensus?
Quósve dabas gemitus, cùm litora fervere latè
Prospiceres arce ex summâ, totúmque videres
Misceri ante oculos tantis clamoribus æquor?
Improbe amor, quid non mortalia pectora cogis?
Ire iterum in lacrymas, iterum tentare precando
Cogitur, & supplex animos submittere amori:
Ne quid inexpertum frustra moritura relinquat.
Anna, vides toto properari litore circúm.
Undique convenere; vocat jam carbasus auras:
Puppibus & lætæ nautæ imposuere coronas.
Hunc ego si potui tantum sperare dolorem,
Et perferre, soror, potero. miseræ hoc tamen unum
Exequere, Anna, mihi. solam nam perfidus ille
Te colere, arcanos etiam tibi credere sensus:
Sola viri molles aditus, & tempora nôras.
I, soror, atque hostem supplex affare superbum:
Non ego cum Danais Trojanam exscindere gentem
Aulide juravi, classémve ad Pergama misi:
Nec patris Anchisæ cinerem manésve revelli.
Cur mea dicta negat duras demittere in aures?
Quò ruit? extremum hoc miseræ det munus amanti:
Exspectet facilémque fugam, ventósque ferentes.
Non jam conjugium antiquum, quod prodidit, oro;
Nec pulchro ut Latio careat, regnúmque relinquat.
Tempus inane peto, requiem spatiúmque furori;
Dum mea me victam doceat fortuna dolore.
Extremam hanc oro veniam: miserere sororis:
Quam mihi cùm dederis, cumulatâ morte remittam.
Talibus orabat, talésque miserrima fletus
Fértque refértque soror: sed nullis ille movetur
Fletibus, aut voces ullas tractabilis audit,

Fata obſtant, placidáſque viri deus obſtruit aures.
Ac velut, annoſo validam cùm robore quercum
Alpini Borex nunc hinc nunc flatibus illinc
Eruere inter ſe certant, it ſtridor; & altè
Conſternunt terram concuſſo ſtipite frondes:
Ipſa hæret ſcopulis: &, quantùm vertice ad auras
Ætherias, tantùm radice in Tartara tendit.
Haud ſecus aſſiduis hinc atque hinc vocibus heros
Tunditur, & magno perſentit pectore curas.
Mens immota manet: lacrymæ volvuntur inanes.
Tum verò infelix fatis exterrita Dido
Mortem orat: tædet cœli convexa tueri.
Quò magis inceptum peragat, lucémque relinquat,
Vidit, thuricremis cùm dona imponeret aris,
(Horrendum dictu) latices nigreſcere ſacros,
Fuſáque in obſcœnum ſe vertere vina cruorem.
Hoc viſum nulli, non ipſi effata ſorori.
Præterea fuit in tectis de marmore templum
Conjugis antiqui, miro quod honore colebat,
Velleribus niveis & feſtâ fronde revinctum.
Hinc exaudiri voces & verba vocantis
Viſa viri, nox cùm terras obſcura teneret:
Soláque culminibus ferali carmine bubo
Sæpe queri, & longas in fletum ducere voces.
Multáque præterea vatum prædicta piorum
Terribili monitu horrificant. agit ipſe furentem
In ſomnis ferus Æneas: ſempérque relinqui
Sola ſibi, ſemper longam incomitata videtur
Ire viam, & Tyrios deſertâ quærere terrâ.
Eumenidum veluti demens videt agmina Pentheus,
Et ſolem geminum, & duplices ſe oſtendere Thebas:
Aut Agamemnonius ſcenis agitatus Oreſtes,
Armatam facibus matrem & ſerpentibus atris
Cùm fugit, ultricéſque ſedent in limine Diræ.
Ergo ubi concepit Furias evicta dolore,
Decrevítque mori; tempus ſecum ipſa modúmque
Exigit, &, mœſtam dictis aggreſſa ſororem,
Conſilium vultu tegit, ac ſpem fronte ſerenat.

Inveni, germana, viam, (gratare ſorori)
Quæ mihi reddat eum, vel eo me ſolvat amantem.
Oceani finem juxta, ſolémque cadentem,
Ultimus Æthiopum locus eſt, ubi maximus Atlas
Axem humero torquet ſtellis ardentibus aptum.
Hinc mihi Maſſylæ gentis monſtrata ſacerdos,
Heſperidum templi cuſtos, epuláſque draconi
Quæ dabat, & ſacros ſervabat in arbore ramos;
Spargens humida mella ſoporiferúmque papaver.
Hæc ſe carminibus promittit ſolvere mentes,
Quas velit; aſt aliis duras immittere curas:
Siſtere aquam fluviis, & vertere ſidera retro:
Nocturnóſque ciet manes. mugire videbis
Sub pedibus terram, & deſcendere montibus ornos.
Teſtor, cara, deos, & te, germana, tuúmque
Dulce caput, magicas invitam accingier artes.
Tu ſecreta pyram tecto interiore ſub auras
Erige, & arma viri, thalamo quæ fixa reliquit
Impius, exuviáſque omnes, lectúmque jugalem,
Quo perii, ſuperimponas. abolere nefandi
Cuncta viri monumenta jubet monſtrátque ſacerdos.
Hæc effata ſilet. pallor ſimul occupat ora.
Non tamen Anna novis prætexere funera ſacris
Germanam credit, nec tantos mente furores
Concipit, aut graviora timet, quàm morte Sichæi.
Ergo juſſa parat.
  At regina pyrâ penetrali in ſede ſub auras
Erectâ ingenti, tædis atque ilice ſectâ,
Intendítque locum ſertis, & fronde coronat
Funereâ: ſupèr exuvias, enſémque relictum,
Effigiémque toro locat, haud ignara futuri.
Stant aræ circùm, & crines effuſa ſacerdos
Tercentum tonat ore deos, Erebúmque, Chaóſque,
Tergeminámque Hecaten, tria virginis ora Dianæ.
Sparſerat & latices ſimulatos fontis Averni:
Falcibus & meſſæ ad lunam quæruntur aënis
Pubentes herbæ, nigri cum lacte veneni:
Quæritur & naſcentis equi de fronte revulſus,

Et matri præreptus amor.
Ipſa molâ, manibúſque piis, altaria juxta,
Unum exuta pedem vinclis, in veſte recincta,
Teſtatur moritura deos, & conſcia fati
Sidera: tum, ſi quod non æquo fœdere amantes
Curæ numen habet, juſtúmque memórque precatur.
Nox erat; & placidum carpebant feſſa ſoporem
Corpora per terras, ſylvǽque & ſæva quiêrant
Æquora: cùm medio volvuntur ſidera lapſu,
Cùm tacet omnis ager: pecudes, pictǽque volucres,
Quǽque lacus latè liquidos, quǽque aſpera dumis
Rura tenent, ſomno poſitæ ſub nocte ſilenti
Lenibant curas, & corda oblita laborum:
At non infelix animi Phœniſſa, neque unquam
Solvitur in ſomnos, oculíſve aut pectore noctem
Accipit. ingeminant curæ: rurſúſque reſurgens
Sævit amor, magnóque irarum fluctuat æſtu.
Sic adeò inſiſtit, ſecúmque ita corde volutat:
En quid ago? rurſúſne procos irriſa priores
Experiar? Nomadúmque petam connubia ſupplex,
Quos ego ſim toties jam dedignata maritos?
Iliacas igitur claſſes atque ultima Teucrûm
Juſſa ſequar? quiáne auxilio juvat antè levatos,
Et bene apud memores veteris ſtat gratia facti?
Quis me autem (fac velle) ſinet; ratibúſve ſuperbis
Inviſam accipiet? neſcis heu, perdita, necdum
Laomedonteæ ſentis perjuria gentis?
Quid tum? ſola fugâ nautas comitabor ovantes?
An Tyriis, omníque manu ſtipata meorum
Inferar? & quos Sidoniâ vix urbe revelli,
Rurſus agam pelago, & ventis dare vela jubebo?
Quin morere, ut merita es; ferróque averte dolorem.
Tu lacrymis evicta meis, tu prima furentem
His, germana, malis oneras, atque objicis hoſti.
Non licuit thalami expertem ſinè crimine vitam
Degere more feræ, tales nec tangere curas?
Non ſervata fides, cineri promiſſa Sichæo.
Tantos illa ſuo rumpebat pectore queſtus.

Æneas celsâ in puppi, jam certus eundi,
Carpèbat ſomnos, rebus jam rite paratis.
Huic ſe forma dei vultu redeuntis eodem
Obtulit in ſomnis, rurſúſque ita viſa monere eſt;
Omnia Mercurio ſimilis, vocémque colorémque,
Et crines flavos, & membra decora juventæ:
Nate deâ, potes hôc ſub caſu ducere ſomnos?
Nec, quæ circumſtent te deinde pericula, cernis?
Demens! nec zephyros audis ſpirare ſecundos?
Illa dolos, dirúmque nefas in pectore verſat,
Certa mori, varióque irarum fluctuat æſtu.
Non fugis hinc præceps, dum præcipitare poteſtas?
Jam mare turbari trabibus, ſæváſque videbis
Collucere faces, jam fervere litora flammis;
Si te his attigerit terris Aurora morantem.
Eja age, rumpe moras. varium & mutabile ſemper
Femina. ſic fatus nocti ſe immiſcuit atræ.
Tùm verò Æneas, ſubitis exterritus umbris,
Corripit è ſomno corpus, ſocióſque fatigat:
Præcipites vigilate, viri, & conſidite tranſtris:
Solvite vela citi. deus æthere miſſus ab alto,
Feſtinare fugam, tortóſque incidere funes,
Ecce iterum ſtimulat. ſequimur te, ſancte deorum,
Quiſquis es, imperióque iterum paremus ovantes.
Adſis ô, placidúſque juves, & ſidera cœlo
Dextra feras. dixit: vaginâque eripit enſem
Fulmineum, ſtrictóque ferit retinacula ferro.
Idem omnes ſimul ardor habet; rapiúntque, ruúntque:
Litora deſerere: latet ſub claſſibus æquor.
Adnixi torquent ſpumas, & cærula verrunt.
Et jam prima novo ſpargebat lumine terras
Tithoni croceum linquens Aurora cubile:
Regina è ſpeculis, ut primùm albeſcere lucem
Vidit, & æquatis claſſem procedere velis,
Litoráque, & vacuos ſenſit ſinè remige portus;
Térque quatérque manu pectus percuſſa decorum,
Flaventéſque abſciſſa comas, Proh Jupiter! ibit
Hic, ait; & noſtris illuſerit advena regnis?

Non arma expedient, totâque ex urbe ſequentur;
Diripiéntque rates alii navalibus? ite,
Ferte citi flammas, date vela, impellite remos.
Quid loquor? aut ubi ſum? quæ mentem inſania mutat?
Infelix Dido, nunc te fata impia tangunt.
Tum decuit, cùm ſceptra dabas. en dextra fidéſque!
Quem ſecum patrios aiunt portare Penates:
Quem ſubiiſſe humeris confectum ætate parentem!
Non potui abreptum divellere corpus, & undis
Spargere? non ſocios, non ipſum abſumere ferro
Aſcanium, patriiſque epulandum apponere menſis?
Verùm anceps pugnæ fuerat fortuna. fuiſſet.
Quem metui moritura? faces in caſtra tuliſſem,
Implêſſémque foros flammis, natúmque patrémque
Cum genere exſtinxem, memet ſuper ipſa dediſſem.
Sol, qui terrarum flammis opera omnia luſtras,
Túque harum interpres curarum, & conſcia Juno,
Nocturníſque Hecate triviis ululata per urbes,
Et Diræ ultrices, & di morientis Eliſæ,
Accipite hæc, meritúmque malis advertite numen,
Et noſtras audite preces. ſi tangere portus
Infandum caput ac terris adnare neceſſe eſt,
Et ſic fata Jovis poſcunt; hic terminus hæret:
At bello audacis populi vexatus & armis,
Finibus extorris, complexu avulſus Iuli,
Auxilium imploret, videátque indigna ſuorum
Funera: nec, cùm ſe ſub leges pacis iniquæ
Tradiderit, regno aut optatâ luce fruatur:
Sed cadat ante diem, mediâque inhumatus arenâ.
Hæc precor: hanc vocem extremam cum ſanguine fundo.
Tum vos, ô Tyrii, ſtirpem & genus omne futurum
Exercete odiis, cineríque hæc mittite noſtro
Munera. nullus amor populis, nec fœdera ſunto.
Exoriare aliquis noſtris ex oſſibus ultor,
Qui face Dardanios ferróque ſequare colonos,
Nunc, olim, quocumque dabunt ſe tempore vires:
Litora litoribus contraria, fluctibus undas
Imprecor, arma armis: pugnent ipſique nepotes.

Hæc ait, & partes animum verſabat in omnes;
Inviſam quærens quàm primùm abrumpere lucem.
Tum breviter Barcen nutricem affata Sichæi;
Namque ſuam patriâ antiquâ cinis ater habebat:
Annam, cara, mihi, nutrix, huc ſiſte ſororem:
Dic corpus properet fluviali ſpargere lymphâ,
Et pecudes ſecum & monſtrata piacula ducat:
Sic veniat. túque ipſa piâ tege tempora vittâ.
Sacra Jovi Stygio, quæ rite incepta paravi,
Perficere eſt animus, finémque imponere curis;
Dardaniíque rogum capitis permittere flammæ.
Sic ait. illa gradum ſtudio celerabat anili.
At trepida, & cœptis immanibus effera Dido,
Sanguineam volvens aciem, maculíſque trementes
Interfuſa genas, & pallida morte futurâ,
Interiora domûs irrumpit limina, & altos
Conſcendit furibunda rogos, enſémque recludit
Dardanium, non hos quæſitum munus in uſus.
Hìc, poſtquam Iliacas veſtes notúmque cubile
Conſpexit, paulùm lacrymis & mente morata,
Incubuítque toro, dixítque noviſſima verba:
Dulces exuviæ, dum fata deúſque ſinebant,
Accipite hanc animam, méque his exolvite curis.
Vixi, &, quem dederat curſum fortuna, peregi:
Et nunc magna mei ſub terras ibit imago.
Urbem præclaram ſtatui: mea mœnia vidi:
Ulta virum, pœnas inimicò à fratre recepi:
Felix, heu nimiùm felix, ſi litora tantùm
Numquam Dardaniæ tetigiſſent noſtra carinæ!
Dixit, &, os impreſſa toro, Moriemur inultæ?
Sed moriamur, ait. ſic, ſic juvat ire ſub umbras.
Hauriat hunc oculis ignem crudelis ab alto
Dardanus, & noſtræ ſecum ferat omina mortis.
Dixerat. atque illam media inter talia ferro
Collapſam aſpiciunt comites, enſémque cruore
Spumantem, ſparsáſque manus. it clamor ad alta
Atria: concuſſam bacchatur fama per urbem.
Lamentis, gemitûque, & femineo ululatu

Tecta fremunt: resonat magnis plangoribus æther.
Non aliter, quàm si immissis ruat hostibus omnis
Carthago, aut antiqua Tyros; flammæque furentes
Culmina perque hominum volvantur perque deorum.
Audiit exanimis, trepidoque exterrita cursu,
Unguibus ora soror fœdans, & pectora pugnis,
Per medios ruit, ac morientem nomine clamat:
Hoc illud, germana, fuit? me fraude petebas?
Hoc rogus iste mihi, hoc ignes araque parabant?
Quid primùm deserta querar? comitemne sororem
Spreviſti moriens? eadem me ad fata vocâsses:
Idem ambas ferro dolor, atque eadem hora tulisset.
His etiam struxi manibus, patriosque vocavi
Voce deos, sic te ut positâ crudelis abessem?
Exstinxsti me teque, soror, populumque, patresque
Sidonios, urbemque tuam. date vulnera lymphis
Abluam, &, extremus si quis superè halitus errat,
Ore legam. sic fata gradus evaserat altos,
Semianimemque sinu germanam amplexa fovebat
Cum gemitu, atque atros siccabat veste cruores.
Illa graves oculos conata attollere, rursus
Deficit. infixum stridit sub pectore vulnus.
Ter sese attollens cubitoque adnixa levavit:
Ter revoluta toro est, oculisque errantibus alto
Quæsivit cœlo lucem, ingemuitque repertâ.
Tum Juno omnipotens, longum miserata dolorem,
Difficilesque obitus, Irim demisit Olympo,
Quæ luctantem animam nexosque resolveret artus.
Nam, quia nec fato, meritâ nec morte peribat,
Sed misera ante diem, subitoque accensa furore,
Nondum illi flavum Proserpina vertice crinem
Abstulerat, Stygioque caput damnaverat Orco.
Ergo Iris croceis per cœlum roscida pennis,
Mille trahens varios adverso sole colores,
Devolat, & supra caput adstitit: Hunc ego Diti
Sacrum jussa fero, teque isto corpore solvo.
Sic ait, & dextrâ crinem secat. omnis & unà
Dilapsus calor, atque in ventos vita recessit.

ÆNEIDOS

LIBER QUINTUS.

INTEREA medium Æneas jam classe tenebat
Certus iter, fluctûsque atros aquilone secabat,
Mœnia respiciens, quæ jam infelicis Elisæ
Collucent flammis. quæ tantum accenderit ignem,
Causa latet: duri magno sed amore dolores
Polluto, notúmque furens quid femina possit,
Triste per augurium Teucrorum pectora ducunt.
Ut pelagus tenuere rates, nec jam amplius ulla
Occurrit tellus; maria undique, & undique cœlum:
Olli cæruleus supra caput adstitit imber,
Noctem hyemémque ferens, & inhorruit unda tenebris.
Ipse gubernator puppi Palinurus ab altâ:
Heu! quianam tanti cinxerunt æthera nimbi?
Quídve, pater Neptune, paras? sic deinde locutus
Colligere arma jubet, validísque incumbere remis;
Obliquátque sinus in ventum, ac talia fatur:
Magnanime Ænea, non, si mihi Jupiter auctor
Spondeat, hôc sperem Italiam contingere cœlo.
Mutati transversa fremunt, & vespere ab atro
Consurgunt venti, atque in nubem cogitur aër.
Nec nos obniti contrà, nec tendere tantùm
Sufficimus. superat quoniam Fortuna, sequamur:
Quóque vocat, vertamus iter. nec litora longè
Fida reor fraterna Erycis, portûsque Sicanos:
Si modò rite memor servata remetior astra.
Tum pius Æneas: Equidem sic poscere ventos

Jamdudum; & fruſtra cerno te tendere contrá.
Flecte viam velis. an ſit mihi gratior ulla,
Quóve magìs feſſas optem dimittere naves,
Quàm quæ Dardanium tellus mihi ſervat Aceſten,
Et patris Anchiſæ gremio complectitur oſſa?
Hæc ubi dicta, petunt portus: & vela ſecundi
Intendunt zephyri. fertur cita gurgite claſſis:
Et tandem læti notæ advertuntur arenæ.
At procul excelſo miratus vertice montis
Adventum ſociáſque rates, occurrit Aceſtes,
Horridus in jaculis & pelle Libyſtidis urſæ:
Troïa Criniſo conceptum flumine mater
Quem genuit. verùm non immemor ille parentum
Gratatur reduces, & gazâ lætus agreſti
Excipit, ac feſſos opibus ſolatur amicis.
Poſtera cùm primo ſtellas oriente fugârat
Clara dies; ſocios in cœtum litore ab omni
Advocat Æneas, tumulíque ex aggere fatur:
Dardanidæ magni, genus alto à ſanguine divûm,
Annuus exactis completur menſibus orbis,
Ex quo relliquias diviníque oſſa parentis
Condidimus terrâ, mœſtáſque ſacravimus aras.
Jámque dies (nî fallor) adeſt, quem ſemper acerbum,
Semper honoratum (ſic dî voluiſtis) habebo.
Hunc ego, Gætulis agerem ſi Syrtibus exul,
Argolicóve mari deprenſus, & urbe Mycenæ;
Annua vota tamen ſolemnéſque ordine pompas
Exequerer; ſtruerémque ſuis altaria donis.
Nunc ultro ad cineres ipſius & oſſa parentis,
Haud equidem ſinè mente, reor, ſinè numine divûm
Adſumus, & portus delati intramus amicos.
Ergo agite, & lætum cuncti celebremus honorem:
Poſcamus ventos, atque hæc me ſacra quotannis
Urbe velit poſitâ templis ſibi ferre dicatis.
Bina boum vobis Trojâ generatus Aceſtes
Dat numero capita in naves. adhibete Penates
Et patrios epulis, & quos colit hoſpes Aceſtes.
Præterea, ſi nona diem mortalibus almum

Aurora extulerit, radiíſque retexerit orbem,
Prima citæ Teucris ponam certamina claſſis.
Quíque pedum curſu valet, & qui viribus audax,
Aut jaculo incedit melior, levibúſque ſagittis,
Seu crudo fidit pugnam committere cæſtu:
Cuncti adſint, meritæque exſpectent præmia palmæ.
Ore favete omnes, & cingite tempora ramis.
Sic fatus, velat maternâ tempora myrto.
Hoc Helymus facit, hoc ævi maturus Aceſtes,
Hoc puer Aſcanius: ſequitur quos cætera pubes.
Ille è concilio multis cum millibus ibat
Ad tumulum, magnâ medius comitante catervâ.
Hìc duo rite mero libans carchefia Baccho,
Fundit humi, duo lacte novo, duo ſanguine ſacro,
Purpureoſque jacit flores, ac talia fatur:
Salve, ſancte parens: iterum ſalvete recepti
Nequicquam cineres, animæque umbræque paternæ.
Non licuit fines Italos fataliáque arva,
Non tecum Auſonium, quicumque eſt, quærere Tybrim.
Dixerat hæc: adytis cùm lubricus anguis ab imis
Septem ingens gyros, ſeptena volumina traxit,
Amplexus placidè tumulum, lapſúſque per aras:
Cæruleæ cui terga notæ, maculoſus & auro
Squamam incendebat fulgor: ceu nubibus arcus
Mille trahit varios adverſo ſole colores.
Obſtupuit viſu Æneas. ille agmine longo
Tandem inter pateras, & levia pocula ſerpens,
Libavítque dapes, rurſúſque innoxius imo
Succeſſit tumulo, & depaſta altaria liquit.
Hoc magìs inceptos genitori inſtaurat honores,
Incertus Geniúmne loci, famulúmne parentis
Eſſe putet: cædit quinas de more bidentes,
Tótque ſues, totidem nigrantes terga juvencos:
Vináque fundebat pateris, animámque vocabat
Anchiſæ magni, manéſque Acheronte remiſſos.
Necnon & ſocii, quæ cuique eſt copia, læti
Dona ferunt: onerántque aras, mactántque juvencos.
Ordine aëna locant alii, fuſíque per herbam

Subjiciunt veribus prunas; & viſcera torrent.
Exſpectata dies aderat, nonámque ſerenâ
Auroram Phaëthontis equi jam luce vehebant:
Famáque finitimos & clari nomen Aceſtæ
Excierat. læto complêrant litora cœtu
Viſuri Æneadas, pars & certare parati.
Munera principiò ante oculos circóque locantur
In medio ſacri tripodes, viridéſque coronæ,
Et palmæ, pretium victoribus, armáque, & oſtro
Perfuſæ veſtes, argenti auríque talentum:
Et tuba commiſſos medio canit aggere ludos.
Prima pares ineunt gravibus certamina remis
Quatuor, ex omni delectæ claſſe, carinæ.
Velocem Mneſtheus agit acri remige Priſtin,
Mox Italus Mneſtheus, genus à quo nomine Memmî,
Ingentémque Gyas ingenti mole Chimæram,
Urbis opus: triplici pubes quam Dardana verſu
Impellunt; terno conſurgunt ordine remi.
Sergeſtúſque, domus tenet à quo Sergia nomen,
Centauro invehitur magnâ; Scyllâque Cloanthus
Cæruleâ: genus unde tibi, Romane Cluenti.
Eſt procul in pelago ſaxum ſpumantia contra
Litora, quod tumidis ſubmerſum tunditur olim
Fluctibus, hyberni condunt ubi ſidera cori:
Tranquillo ſilet, immotâque attollitur undâ
Campus & apricis ſtatio gratiſſima mergis.
Hìc viridem Æneas frondenti ex ilice metam
Conſtituit ſignum nautis pater: unde reverti
Scirent, & longos ubi circumflectere curſus.
Tum loca ſorte legunt, ipſique in puppibus auro
Ductores longè effulgent oſtróque decori.
Cætera populeâ velatur fronde juventus,
Nudatóſque humeros oleo perfuſa niteſcit.
Conſidunt tranſtris, intentáque brachia remis:
Intenti exſpectant ſignum, exultantiáque haurit
Corda pavor pulſans, laudúmque arrecta cupido.
Indè, ubi clara dedit ſonitum tuba, finibus omnes
(Haud mora) proſiluere ſuis: ferit æthera clamor
Nauticus:

Nauticus: adductis ſpumant freta verſa lacertis.
Infindunt pariter ſulcos, totúmque dehiſcit
Convulſum remis roſtríſque tridentibus æquor.
Non tam præcipites bijugo certamine campum
Corripuere, ruúntque effuſi carcere currus:
Nec ſic immiſſis aurigæ undantia lora
Concuſſere jugis, proníque in verbera pendent.
Tum plauſu fremitûque virûm, ſtudiíſque faventum
Conſonat omne nemus: vocémque incluſa volutant
Litora: pulſati colles clamore reſultant.
Effugit ante alios, primíſque elabitur undis [thus
Turbam inter fremitúmque Gyas: quem deinde Cloan-
Conſequitur, melior remis: ſed pondere pinus
Tarda tenet. poſt hos æquo diſcrimine Priſtis
Centaurúſque locum tendunt ſuperare priorem.
Et nunc Priſtis habet, nunc victam præterit ingens
Centaurus: nunc unà ambæ junctíſque feruntur
Frontibus, & longâ ſulcant vada ſalſa carinâ.
Jámque propinquabant ſcopulo, metámque tenebant:
Cum princeps medióque Gyas in gurgite victor
Rectorem navis compellat voce Menœten:
Quò tantum mihi dexter abis? huc dirige greſſum.
Litus ama, & lævas ſtringat ſine palmula cautes;
Altum alii teneant. dixit. ſed cæca Menœtes
Saxa timens, proram pelagi detorquet ad undas.
Quo diverſus abis? iterum pete ſaxa, Menœte,
Cum clamore Gyas revocabat: & ecce Cloanthum
Reſpicit inſtantem tergo, & propiora tenentem.
Ille inter navémque Gyæ ſcopulóſque ſonantes
Radit iter lævum interior, ſubitúſque priorem
Præterit, & metis tenet æquora tuta relictis.
Tum verò exarſit juveni dolor oſſibus ingens:
Nec lacrymis caruere genæ. ſegnémque Menœten,
Oblitus decoríſque ſui ſociûmque ſalutis,
In mare præcipitem puppi deturbat ab altâ.
Ipſe gubernaclo rector ſubit, ipſe magiſter:
Hortatúrque viros, clavúmque ad litora torquet.
At gravis ut fundo vix tandem redditus imo eſt

Jam ſenior, madidâque fluens in veſte, Menœtes;
Summa petit ſcopuli, ſiccâque in rupe reſedit.
Illum & labentem Teucri, & riſere natantem:
Et ſalſos rident revomentem pectore fluctus.
Hìc læta extremis ſpes eſt accenſa duobus
Sergeſto Mneſtheíque, Gyan ſuperare morantem.
Sergeſtus capit antè locum, ſcopulóque propinquat:
Nec totâ tamen ille prior præeunte carinâ:
Parte prior: partim roſtro premit æmula Priſtis.
At mediâ ſocios incedens nave per ipſos
Hortatur Mneſtheus: Nunc, nunc inſurgite remis,
Hectórei ſocii; Trojæ quos ſorte ſupremâ
Delegi comites: nunc illas promite vires,
Nunc animos, quibus in Gætulis Syrtibus uſi,
Iönióque mari, Maleæque ſequacibus undis.
Non jam prima peto Mneſtheus, neque vincere certo.
Quamquam ô! ſed ſuperent, quibus hoc, Neptune, de-
Extremos pudeat rediiſſe. hoc vincite, cives, [diſti.
Et prohibete nefas. Olli certamine ſummo
Procumbunt: vaſtis tremit ictibus ærea puppis,
Subtrahitúrque ſolum. tum creber anhelitus artus
Aridáque ora quatit: ſudor fluit undique rivis.
Attulit ipſe viris optatum caſus honorem.
Namque furens animi, dum proram ad ſaxa ſuburget
Interior, ſpatióque ſubit Sergeſtus iniquo;
Infelix ſaxis in procurrentibus hæſit.
Concuſſæ cautes, & acuto in murice remi
Obnixi crepuere, illiſáque prora pependit.
Conſurgunt nautæ, & magno clamore morantur:
Ferrataſque trudes, & acutâ cuſpide contos
Expediunt; fractóſque legunt in gurgite remos.
At lætus Mneſtheus, ſucceſsûque acrior ipſo,
Agmine remorum celeri, ventíſque vocatis,
Prona petit maria, & pelago decurrit aperto.
Qualis ſpeluncâ ſubitò commota columba,
Cui domus & dulces latebroſo in pumice nidi,
Fertur in arva volans, plauſúmque exterrita pennis
Dat tecto ingentem: mox aëre lapſa quieto

Radit iter liquidum, celeres neque commovet alas.
Sic Mneſtheus, ſic ipſa fugâ ſecat ultima Priſtis
Æquora: ſic illam fert impetus ipſe volantem.
Et primum in ſcopulo luctantem deſerit alto
Sergeſtum, brevibúſque vadis, fruſtráque vocantem
Auxilia, & fractis diſcentem currere remis.
Indè Gyan, ipsámque ingenti mole Chimæram
Conſequitur. cedit: quoniam ſpoliata magiſtro eſt.
Solus jámque ipſo ſupereſt in fine Cloanthus:
Quem petit, & ſummis adnixus viribus urget.
Tum verò ingeminat clamor, cunctíque ſequentem
Inſtigant ſtudiis: reſonátque fragoribus æther.
Hi proprium decus, & partum indignantur honorem,
Ni teneant: vitámque volunt pro laude paciſci.
Hos ſucceſſus alit: poſſunt, quia poſſe videntur.
Et fors æquatis cepiſſent præmia roſtris:
Ni, palmas ponto tendens utraſque, Cloanthus
Fudiſſétque preces, divóſque in vota vocâſſet:
Dî, quibus imperium eſt pelagi, quorum æquora curro,
Vobis lætus ego hôc candentem in litore taurum
Conſtituam ante aras voti reus, extáque ſalſos
Porriciam in fluctus, & vina liquentia fundam.
Dixit, eúmque imis ſub fluctibus audiit omnis
Nereïdum Phorcíque chorus, Panopeáque virgo;
Et pater ipſe manu magnâ Portunus euntem
Impulit. illa noto citiùs volucríque ſagittâ
Ad terram fugit, & portu ſe condidit alto.
Tum ſatus Anchiſâ, cunctis ex more vocatis,
Victorem magnâ præconis voce Cloanthum
Declarat, viridíque advelat tempora lauro:
Muneráque in naves ternos optare juvencos,
Vinaque, & argenti magnum dat ferre talentum.
Ipſis præcipuos ductoribus addit honores:
Victori chlamydem auratam, quam plurima circùm
Purpura Mæandro duplici Meliboea cucurrit:
Intextúſque puer frondosâ regius Idâ
Veloces jaculo cervos cursûque fatigat
Acer, anhelanti ſimilis: quem præpes ab Idâ

Sublimem pedibus rapuit Jovis armiger uncis.
Longævi palmas nequicquam ad ſidera tendunt
Cuſtodes; ſævítque canum latratus in auras.
At qui deinde locum tenuit virtute ſecundum,
Levibus huic hamis conſertam auróque trilicem
Loricam, quam Demoleo detraxerat ipſe
Victor apud rapidum Simoënta ſub Ilio alto,
Donat habere viro, decus & tutamen in armis.
Vix illam famuli Phegeus Sagarísque ferebant
Multiplicem, connixi humeris. indutus at olim
Demoleus curſu palantes Troas agebat.
Tertia dona facit geminos ex ære lebetas;
Cymbiáque argento perfecta, atque aſpera ſignis.
Jámque adeò donati omnes, opibúſque ſuperbi,
Puniceis ibant evincti tempora tæniis:
Cùm ſævo è ſcopulo multâ vix arte revulſus,
Amiſſis remis, atque ordine debilis uno,
Iniſam ſinè honore ratem Sergeſtus agebat.
Qualis ſæpe viæ deprenſus in aggere ſerpens,
Ærea quem obliquum rota tranſiit, aut gravis ictu
Seminecem liquit ſaxo lacerúmque viator,
Nequicquam longos fugiens dat corpore tortus;
Parte ferox, ardenſque oculis, & ſibila colla
Arduus attollens; pars volnere clauda retentat
Nexantem nodis, ſéque in ſua membra plicantem.
Tali remigio navis ſe tarda movebat:
Vela facit tamen, & velis ſubit oſtia plenis.
Sergeſtum Æneas promiſſo munere donat,
Servatam ob navem lætus, ſocioſque reductos.
Olli ſerva datur, operum haud ignara Minervæ,
Creſſa genus Pholoë, geminíque ſub ubere nati.
Hôc pius Æneas miſſo certamine tendit
Gramineum in campum, quem collibus undique curvis
Cingebant ſylvæ: mediáque in valle theatri
Circus erat, quò ſe multis cum millibus heros
Conſeſſu medium tulit, exſtructóque reſedit.
Hic, qui forte velint rapido contendere curſu,
Invitat pretiis animos, & præmia ponit.

Undique conveniunt Teucri, mixtíque Sicani,
Niſus & Euryalus primi.
Euryalus formâ inſignis, viridíque juventâ;
Niſus amore pio pueri. quos deinde ſecutus
Regius egregiâ Priami de ſtirpe Diores.
Hunc Salius, ſimul & Patron: quorum alter Acarnan,
Alter ab Arcadio Tegeææ ſanguine gentis.
Tum duo Trinacrii juvenes Helymus Panopéſque,
Aſſueti ſylvis, comites ſenioris Aceſtæ.
Multi præterea, quos fama obſcura recondit.
Æneas quibus in mediis ſic deinde locutus:
Accipite hæc animis, lætáſque advertite mentes:
Nemo ex hóc numero mihi non donatus abibit.
Cnoſſia bina dabo levato lucida ferro
Spicula, cælatámque argento ferre bipennem.
Omnibus hic erit unus honos. tres præmia primi
Accipient, flavâque caput nectentur olivâ.
Primus equum phaleris inſignem victor habeto:
Alter Amazoniam pharetram, plenámque ſagittis
Threïciis: lato quam circumplectitur auro
Balteus, & tereti ſubnectit fibula gemmâ.
Tertius Argolicâ hâc galeâ contentus abito.
Hæc ubi dicta, locum capiunt, ſignóque repentè
Corripiunt ſpatia audito, limenque relinquunt,
Effuſi nimbo ſimiles: ſimul ultima ſignant.
Primus abit, longéque ante omnia corpora Niſus
Emicat, & ventis & fulminis ocyor alis.
Proximus huic, longo ſed proximus intervallo,
Inſequitur Salius: ſpatio poſt deinde relicto
Tertius Euryalus.
Euryalúmque Helymus ſequitur: quo deinde ſub ipſo
Ecce volat, calcémque terit jam calce Diores,
Incumbens humero: ſpatia & ſi plura ſuperſint,
Tranſeat elapſus prior, ambiguúmque relinquat.
Jámque ferè ſpatio extremo, feſsíque ſub ipſam
Finem adventabant; levi cùm ſanguine Niſus
Labitur infelix: cæſis ut fortè juvencis
Fuſus humum viridéſque ſuper madefecerat herbas.

Hìc juvenis jam victor ovans veſtigia preſſo
Haud tenuit titubata ſolo: ſed pronus in ipſo
Concidit immundóque ſimo ſacróque cruore.
Non tamen Euryali, non ille oblitus amorum:
Nam ſeſe oppoſuit Salio per lubrica ſurgens.
Ille autem ſpiſsâ jacuit revolutus arenâ.
Emicat Euryalus, & munere victor amici
Prima tenet, plausûque volat fremitûque ſecundo.
Pòſt Helymus ſubit, & nunc tertia palma Diores.
Hìc totum caveæ conſeſſum ingentis, & ora
Prima patrum magnis Salius clamoribus implet;
Ereptúmque dolo reddi ſibi poſcit honorem.
Tutatur favor Euryalum, lacrymæque decoræ,
Gratior & pulchro veniens in corpore virtus.
Adjuvat, & magnâ proclamat voce Diores:
Qui ſubiit palmæ, fruſtráque ad præmia venit
Ultima, ſi primi Salio redduntur honores.
Tum pater Æneas, Veſtra, inquit, munera vobis
Certa manent, pueri; & palmam movet ordine nemo:
Me liceat caſus miſerari inſontis amici.
Sic fatus, tergum Gætuli immane leonis
Dat Salio, villis oneroſum atque unguibus aureis.
Hìc Niſus, Si tanta, inquit, ſunt præmia victis,
Et te lapſorum miſeret; quæ munera Niſo
Digna dabis? primam merui qui laude coronam;
Ni me, quæ Salium, fortuna inimica tuliſſet.
Et ſimul his dictis faciem oſtentabat, & udo
Turpia membra ſimo. riſit pater optimus olli,
Et clypeum efferri juſſit, Didymaonis artes,
Neptuni ſacro Danais de poſte refixum.
Hóc juvenem egregium præſtanti munere donat.
Pòſt ubi confecti curſus, & dona peregit:
Nunc ſi cui virtus animúſque in pectore præſens,
Adſit, & evinctis attollat brachia palmis.
Sic ait, & geminum pugnæ proponit honorem:
Victori velatum auro vittíſque juvencum;
Enſem, atque inſignem galeam, ſolatia victo.
Nec mora; continuò vaſtis cum viribus effert

Ora Dares, magnóque virûm ſe murmure tollit:
Solus qui Paridem ſolitus contendere contra:
Idémque ad tumulum, quo maximus occubat Hector,
Victorem Buten immani corpore, qui ſe
Bebrycià veniens Amyci de gente ferebat,
Perculit, & fulvâ moribundum extendit arenâ.
Talis prima Dares caput altum in prœlia tollit,
Oſtenditque humeros latos, alternáque jactat
Brachia protendens, & verberat ictibus auras.
Quæritur huic alius: nec quiſquam ex agmine tanto
Audet adire virum, manibúſque inducere cæſtus.
Ergo alacris, cunctóſque putans excedere palmâ,
Æneæ ſtetit ante pedes: nec plura moratus,
Tum lævâ taurum cornu tenet, atque ita fatur:
Nate deâ, ſi nemo audet ſe credere pugnæ,
Quæ finis ſtandi? quò me decet uſque teneri?
Ducere dona jube. cuncti ſimul ore fremebant
Dardanidæ, reddíque vîro promiſſa jubebant.
Hìc gravis Entellum dictis caſtigat Aceſtes,
Proximus ut viridante toro conſederat herbæ:
Entelle, heroum quondam fortiſſime fruſtra,
Tantáne tam patiens nullo certamine tolli
Dona ſines? ubi nunc nobis deus ille, magiſter
Nequicquam memoratus Eryx? ubi fama per omnem
Trinacriam, & ſpolia illa tuis pendentia tectis?
Ille ſub hæc: Non laudis amor, nec gloria ceſſit
Pulſa metu: ſed enim gelidus tardante ſenectâ
Sanguis hebet, frigéntque effœtæ in corpore vires.
Si mihi, quæ quondam fuerat, quâque improbus iſte
Exultat fidens, ſi nunc foret illa Juventas:
Haud equidem pretio inductus pulchróque juvenco
Veniſſem: nec dona moror. ſic deinde locutus,
In medium geminos immani pondere cæſtus
Projecit; quibus acer Eryx in prœlia ſuetus
Ferre manum duróque intendere brachia tergo.
Obſtupuere animi. tantorum ingentia ſeptem
Terga boum plumbo inſuto ferróque rigebant.
Ante omnes ſtupet ipſe Dares, longéque recuſat:

Magnanimúſque Anchiſiades & pondus & ipſa
Huc illuc vinclorum immenſa volumina verſat.
Tum ſenior tales referebat pectore voces:
Quid, ſi quis cæſtus ipſius & Herculis arma
Vidiſſet, triſtémque hôc ipſo in litore pugnam?
Hæc germanus Eryx quondam tuus arma gerebat.
Sanguine cernis adhuc ſparſóque infecta cerebro.
His magnum Alciden contra ſtetit: his ego ſuetus
Dum melior vires ſanguis dabat, æmula necdum
Temporibus geminis canebat ſparſa ſenectus.
Sed, ſi noſtra Dares hæc Troïus arma recuſat,
Idque pio ſedet Æneæ, probat auctor Aceſtes;
Æquemus pugnas. Erycis tibi terga remitto:
Solve metus, & tu Trojanos exue cæſtus.
Hæc fatus, duplicem ex humeris rejecit amictum,
Et magnos membrorum artus, magna oſſa lacertóſq;
Exuit, atque ingens mediâ conſiſtit arenâ.
Tum ſatus Anchisâ cæſtus pater extulit æquos,
Et paribus palmas amborum innexuit armis.
Conſtitit in digitos extemplo arrectus uterque,
Brachiaque ad ſuperas interritus extulit auras.
Abduxere retro longè capita ardua ab ictu:
Immiſcéntque manus manibus, pugnámque laceſſunt.
Ille pedum melior motu, fretúſque juventâ:
Hic membris & mole valens: ſed tarda trementi
Genua labant: vaſtos quatit æger anhelitus artus.
Multa viri nequicquam inter ſe vulnera jactant,
Multa cavo lateri ingeminant; & pectore vaſtos
Dant ſonitus, errátque aures & tempora circùm
Crebra manus: duro crepitant ſub vulnere malæ.
Stat gravis Entellus, nisûque immotus eodem,
Corpore tela modò atque oculis vigilantibus exit.
Ille, velut celſam oppugnat qui molibus urbem,
Aut montana ſedet circùm caſtella ſub armis,
Nunc hos, nunc illos aditus, omnémque pererrat
Arte locum; & variis aſſultibus irritus urget.
Oſtendit dextram inſurgens Entellus, & altè
Extulit: ille ictum venientem à vertice velox

Prævidit, celerísque elapſus corpore ceſſit.
Entellus vires in ventum effudit; & ultro
Ipſe gravis, gravitérque ad terram pondere vaſto
Concidit: ut quondam cava concidit aut Erymantho,
Aut Idâ in magnâ radicibus eruta pinus.
Conſurgunt ſtudiis Teucri & Trinacria pubes:
It clamor cœlo, primúſque accurrit Aceſtes,
Æquævúmque ab humo miſerans attollit amicum.
At non tardatus caſu neque territus heros,
Acrior ad pugnam redit, ac vim ſuſcitat irâ.
Tum pudor incendit vires, & conſcia virtus:
Præcipitémque Daren ardens agit æquore toto
Nunc dextrâ ingeminans ictus, nunc ille ſiniſtrâ.
Nec mora, nec requies. quàm multâ grandine nimbi
Culminibus crepitant; ſic denſis ictibus heros
Creber utrâque manu pulſat verſátque Dareta.
Tum pater Æneas procedere longiús iras,
Et ſævire animis Entellum haud paſſus acerbis;
Sed finem impoſuit pugnæ, feſsúmque Dareta
Eripuit, mulcens dictis: ac talia fatur:
Infelix, quæ tanta animum dementia cepit?
Non vires alias, converſáque Numina ſentis?
Cede deo. dixítque, & prœlia voce diremit.
Aſt illum fidi æquales, genua ægra trahentem,
Jactantémque utroque caput, craſſúmque cruorem
Ore ejectantem, mixtóſque in ſanguine dentes,
Ducunt ad naves; galeámque enſemque vocati
Accipiunt: palmam Entello taurúmque relinquunt.
Hìc victor, ſuperans animis, tauróque ſuperbus,
Nate deâ, vóſque hæc, inquit, cognoſcite, Teucri;
Et mihi quæ fuerint juvenali in corpore vires,
Et quâ ſervetis revocatum à morte Dareta.
Dixit, & adverſi contra ſtetit ora juvenci,
Qui donum aſtabat pugnæ, duróſque reductâ
Libravit dextrâ media inter cornua cæſtus
Arduus, effractóque illiſit in oſſa cerebro.
Sternitur, exanimíſque tremens procumbit humi bos.
Ille ſuper tales effundit pectore voces:

Hanc tibi, Eryx, meliorem animam pro morte Daretis
Perſolvo: hìc victor cæſtus artémque repono.
Protinus Æneas celeri certare ſagittâ
Invitat, qui fortè velint; & præmia ponit:
Ingentíque manu malum de nave Sereſti
Erigit, & volucrem trajecto in fune columbam,
Quò tendant ferrum, malo ſuſpendit ab alto.
Convenere viri: dejectámque ærea ſortem
Accepit galea: & primus clamore ſecundo
Hyrtacidæ ante omnes exit locus Hippocoontis:
Quem modò navali Mneſtheus certamine victor
Conſequitur, viridi Mneſtheus evinctus olivâ.
Tertius Eurytion, tuus, ô clariſſime, frater,
Pandare: qui quondam, juſſus confundere fœdus,
In medios telum torſiſti primus Achivos.
Extremus, galeâque imâ ſubſedit Aceſtes;
Auſus & ipſe manu juvenum tentare laborem.
Tum validis flexos incurvant viribus arcus
Pro ſe quiſque viri, & depromunt tela pharetris.
Primáque per cœlum nervo ſtridente ſagitta
Hyrtacidæ juvenis volucres diverberat auras:
Et venit, adverſíque infigitur arbore mali.
Intremuit malus, timuítque exterrita pennis
Ales, & ingenti ſonuerunt omnia plauſu.
Poſt acer Mneſtheus adducto conſtitit arcu,
Alta petens: paritérque oculos telúmque tetendit.
Aſt ipſam miſerandus avem contingere ferro
Non valuit: nodos & vincula linea rupit,
Quis innexa pedem malo pendebat ab alto.
Illa notos atque atra volans in nubila fugit.
Tum rapidus jam dudum arcu contenta parato
Tela tenens, fratrem Eurytion in vota vocavit,
Jam vacuo lætam cœlo ſpeculatus; & alis
Plaudentem nigrâ figit ſub nube columbam.
Decidit exanimis, vitámque reliquit in aſtris
Ætheriis, fixámque refert delapſa ſagittam.
Amiſsâ ſolus palmâ ſuperabat Aceſtes:
Qui tamen aërias telum contendit in auras,

Oſtentans artem pariter, arcúmque ſonantem.
Hìc oculis ſubitum objicitur magnóque futurum
Augurio monſtrum. docuit pòſt exitus ingens:
Seráque terrifici cecinerunt omina vates.
Namque volans liquidis in nubibus arſit arundo,
Signavítque viam flammis, tenuéſque receſſit
Conſumta in ventos: cœlo ceu ſæpe refixa
Tranſturrunt crinémque volantia ſidera ducunt.
Attonitis hæſere animis, Superóſque precati
Trinacrii Teucríque viri: nec maximus omen
Abnuit Æneas, ſed lætum amplexus Aceſten
Muneribus cumulat magnis, ac talia fatur:
Sume, pater: nam te voluit rex magnus Olympi
Talibus auſpiciis exſortem ducere honores.
Ipſius Anchiſæ longævi hoc munus habebis,
Cratera impreſſum ſignis: quem Thracius olim
Anchiſæ genitori in magno munere Ciſſeus
Ferre ſui dederat monumentum & pignus amoris.
Sic fatus cingit viridanti tempora lauro:
Et primum ante omnes victorem appellat Aceſten.
Nec bonus Eurytion prælato invidit honori;
Quamvis ſolus avem cœlo dejecit ab alto.
Proximus ingreditur donis, qui vincula rupit:
Extremus, volucri qui fixit arundine malum.
At pater Æneas nondum certamine miſſo,
Cuſtodem ad ſeſe comitémque impubis Iüli
Epytiden vocat, & fidam ſic fatur ad aurem:
Vade age, &, Aſcanio, ſi jam puerile paratum
Agmen habet ſecum, curſûſque inſtruxit equorum,
Ducat avo turmas, & ſeſe oſtendat in armis,
Dic, ait. ipſe omnem longo decedere circo
Infuſum populum, & campos jubet eſſe patentes.
Incedunt pueri, paritérque ante ora parentum
Frenatis lucent in equis: quos omnis euntes
Trinacriæ mirata fremit Trojæque juventus.
Omnibus in morem tonſâ coma preſſa coronâ.
Cornea bina ferunt præfixo haſtilia ferro:
Pars leves humero pharetras. it pectore ſummo

Flexilis obtorti per collum circulus auri.
Tres equitum numero turmæ, ternique vagantur
Ductores: pueri bis seni quemque secuti
Agmine partito fulgent, paribúsque magistris.
Una acies juvenum, ducit quam parvus ovantem
Nomen avi referens Priamus; tua clara, Polite,
Progenies, auctura Italos: quem Thracius albis
Portat equus bicolor maculis; vestigia primi
Alba pedis, frontémque ostentans arduus albam.
Alter Atys, genus unde Atii duxere Latini:
Parvus Atys, pueróque puer dilectus Iülo.
Extremus, formâque ante omnes pulcher Iülus
Sidonio est invectus equo: quem candida Dido
Esse sui dederat monumentum & pignus amoris.
Cætera Trinacriis pubes senioris Acestæ
Fertur equis.
Excipiunt plausu pavidos, gaudéntque ruentes
Dardanidæ; veterúmque agnoscunt ora parentum.
Postquam omnem læti consessum oculósque suorum
Lustravere in equis; signum clamore paratis
Epytides longè dedit, insonuítque flagello.
Olli discurrere pares, atque agmina terni
Diductis solvere choris, rursúsque vocati
Convertere vias, infestáque tela tulere.
Indè alios ineunt cursus aliósque recursus
Adversis spatiis, alternósque orbibus orbes
Impediunt, pugnæque cient simulacra sub armis:
Et nunc terga fugâ nudant; nunc spicula vertunt
Infensi: factâ pariter nunc pace feruntur.
Ut quondam Cretâ fertur Labyrinthus in altâ
Parietibus textum cæcis iter ancipitémque
Mille viis habuisse dolum, quà signa sequendi
Falleret indeprensus & irremeabilis error.
Haud alio Teucrûm nati vestigia cursu
Impediunt, texúntque fugas & prœlia ludo,
Delphinum similes: qui per maria humida nando
Carpathium Libycúmque secant, ludúntque per undas.
Hunc morem cursûs, atque hæc certamina primus

Aſcanius, Longam muris cùm cingeret Albam,
Retulit, & priſcos docuit celebrare Latinos.
Quo puer ipſe modo, ſecum quo Troïa pubes,
Albani docuere ſuos: hinc maxima porrò
Accepit Roma, & patrium ſervavit honorem:
Trojáque nunc, pueri Trojanum dicitur agmen.
Hàc celebrata tenus ſancto certamina patri.
Hinc primùm fortuna fidem mutata novavit.
Dum variis tumulo referunt ſolemnia ludis,
Irim de cœlo miſit Saturnia Juno
Iliacam ad claſſem, ventóſque aſpirat eunti
Multa movens, necdum antiquum ſaturata dolorem.
Illa viam celerans per mille coloribus arcum,
Nulli viſa, cito decurrit tramite virgo.
Conſpicit ingentem concurſum, & litora luſtrat,
Deſertóſque videt portus, claſſémque relictam.
At procul in ſolâ ſecretæ Troades actâ
Amiſſum Anchiſen flebant, cunctáque profundum
Pontum aſpectabant flentes. Heu tot vada feſſis,
Et tantum ſupereſſe maris! vox omnibus una.
Urbem orant: tædet pelagi perferre laborem.
Ergo inter medias ſeſe haud ignara nocendi
Conjicit, & faciémque deæ veſtémque reponit.
Fit Beroë, Iſmarii conjux longæva Doryclis;
Cui genus, & quondam nomen, natíque fuiſſent:
Ac ſic Dardanidûm mediam ſe matribus infert.
O miſeræ, quas non manus, inquit, Achaïca bello
Traxerit ad lethum patriæ ſub mœnibus! ô gens
Infelix, cui te exitio fortuna reſervat?
Septima poſt Trojæ excidium jam vertitur æſtas,
Cùm freta, cùm terras omnes, tot inhoſpita ſaxa
Sideraque emenſæ ferimur: dum per mare magnum
Italiam ſequimur fugientem, & volvimur undis.
Hìc Erycis fines fraterni, atque hoſpes Aceſtes.
Quid prohibet muros jacere, & dare civibus urbem?
O patria, & rapti nequicquam ex hoſte Penates;
Nullàne jam Trojæ dicentur mœnia? nuſquam
Hectoreos amnes Xanthum & Simoënta videbo?

Quin agite, & mecum infauſtas exurite puppes.
Nam mihi Caſſandræ per ſomnum vatis imago
Ardentes dare viſa faces: Hìc quærite Trojam,
Hìc domus eſt, inquit, vobis: jam tempus agi res:
Nec tantis mora prodigiis. en quatuor aræ
Neptuno. deus ipſe faces animúmque miniſtrat.
Hæc memorans, prima infenſum vi corripit ignem,
Sublatâque procul dextrâ connixa coruſcat,
Et jacit. arrectæ mentes, ſtupefactaque corda
Iliadum. hìc una è multis, quæ maxima natu,
Pyrgo, tot Priami natorum regia nutrix:
Non Beroë vobis, non hæc Rhœteïa, matres,
Eſt Doryclì conjux. divini ſigna decoris,
Ardentéſque notate oculos, qui ſpiritus illi,
Qui voltus, vocíſve ſonus, vel greſſus eunti.
Ipſa egomet dudum Beroën digreſſa reliqui
Ægram, indignantem, tali quòd ſola careret
Munere. nec meritos Anchiſæ inferret honores.
Hæc effata.

At matres, primò ancipites, oculíſque malignis
Ambiguæ ſpectare rates, miſerum inter amorem
Præſentis terræ, fatíſque vocantia regna:
Cùm dea ſe paribus per cœlum ſuſtulit alis,
Ingentémque fugâ ſecuit ſub nubibus arcum.
Tum verò attonitæ monſtris, actæque furore
Conclamant, rapiúntque focis penetralibus ignem:
Pars ſpoliant aras, frondem ac virgulta facéſque
Conjiciunt, furit immiſſis Vulcanus habenis
Tranſtra per & remos, & pictas abiete puppes.
Nuntius Anchiſæ ad tumulum cuneóſque theatri
Incenſas perfert naves Eumelus: & ipſi
Reſpiciunt atram in nimbo volitare favillam.
Primus & Aſcanius, curſus ut latus equeſtres
Ducebat; ſic acer equo turbata petivit
Caſtra: nec exanimes poſſunt retinere magiſtri.
Quis furor iſte novus? quò nunc, quò tenditis, inquit,
Heu miſeræ cives? non hoſtem, inimicáque caſtra
Argivûm, veſtras ſpes uritis. en ego veſter

Aſcanius: galeam ante pedes projecit inanem;
Quâ ludo indutus belli ſimulacra ciebat.
Accelerat ſimul Æneas, ſimul agmina Teucrûm.
Aſt illæ diverſa metu per litora paſſim
Diffugiunt; ſylváſque, & ſicubi concava furtim
Saxa, petunt. piget incepti, lucíſque, ſuóſque
Mutatæ agnoſcunt, excuſſáque pectore Juno eſt.
Sed non idcirco flammæ atque incendia vires
Indomitas poſuere: udo ſub robore vivit
Stuppa vomens tardum fumum, lentúſque carinas
Eſt vapor, & toto deſcendit corpore peſtis:
Nec vires heroum infuſaque flumina proſunt.
Tum pius Æneas humeris abſcindere veſtem,
Auxilióque vocare deos, & tendere palmas:
Jupiter omnipotens, ſi nondum exoſus ad unum
Trojanos, ſi quid pietas antiqua labores
Reſpicit humanos; da flammam evadere claſſi
Nunc, pater, & tenues Teucrûm res eripe letho.
Vel tu, quod ſupereſt, infeſto fulmine morti,
Si mereor, demitte, tuâque hìc obrue dextrâ.
Vix hæc ediderat, cùm effuſis imbribus atra
Tempeſtas ſinè more furit, tonitrûque tremiſcunt
Ardua terrarum, & campi: ruit æthere toto
Turbidus imber aquâ, denſíſque nigerrimus auſtris:
Implentúrque ſuper puppes; ſemuſta madeſcunt
Robora. reſtinctus donec vapor omnis, & omnes,
Quatuor amiſſis, ſervatæ à peſte carinæ.
At pater Æneas, caſu concuſſus acerbo,
Nunc huc ingentes nunc illuc pectore curas
Mutabat verſans, Siculíſne reſideret arvis
Oblitus fatorum, Italáſne capeſſeret oras.
Tum ſenior Nautes, unum Tritonia Pallas
Quem docuit, multâque inſignem reddidit arte,
Hæc reſponſa dabat, vel quæ portenderet ira
Magna deûm, vel quæ fatorum poſceret ordo.
Iſque his Æneas ſolatus vocibus infit:
Nate deâ, quò fata trahunt retrahúntque, ſequamur:
Quicquid erit; ſuperanda omnis fortuna ferendo eſt.

Eſt tibi Dardanius divinæ ſtirpis Aceſtes:
Hunc cape conſiliis ſocium, & conjunge volentem:
Huic trade, amiſſis ſuperant qui navibus, & quos
Pertæſum magni incepti rerúmque tuarum eſt:
Longævóſque ſenes, ac feſſas æquore matres,
Et quicquid tecum invalidum metuénſque pericli eſt,
Delige, & his habeant terris, ſine, mœnia feſſi:
Urbem appellabunt permiſſo nomine Aceſtam.
Talibus inceníus dictis ſenioris amici,
Tum verò in curas animum diducitur omnes:
Et nox atra polum bigis ſubvecta tenebat.
Viſa dehinc cœlo facies delapſa parentis
Anchiſæ, ſubitò tales effundere voces:
Nate, mihi vitâ quondam, dum vita manebat,
Care magìs; nate Iliacis exercite fatis;
Imperio Jovis huc venio: qui claſſibus ignem
Depulit, & cœlo tandem miſeratus ab alto eſt.
Conſiliis pare, quæ nunc pulcherrima Nautes
Dat ſenior: lectos juvenes fortiſſima corda
Defer in Italiam. gens dura atque aſpera cultu
Debellanda tibi Latio eſt. Ditis tamen antè
Infernas accede domos, & Averna per alta
Congreſſus pete, nate, meos. non me impia namque
Tartara habent, triſtes umbræ: ſed amœna piorum
Concilia Elyſiúmque colo. huc caſta Sibylla
Nigrarum multo pecudum te ſanguine ducet.
Tum genus omne tuum, &, quæ dentur mœnia, diſces.
Jámque vale. torquet medios nox humida curſus:
Et me ſævus equis Oriens afflavit anhelis.
Dixerat, & tenues fugit, ceu fumus, in auras.
Æneas, Quò deinde ruis? quo proripis? inquit.
Quem fugis? aut quis te noſtris complexibus arcet?
Hæc memorans cinerem & ſopitos ſuſcitat ignes;
Pergameúmque Larem & canæ penetralia Veſtæ
Farre pio & plenâ ſupplex veneratur acerrâ.
Extemplo ſocios primúmque arceſſit Aceſten,
Et Jovis imperium & cari præcepta parentis
Edocet, & quæ nunc animo ſententia conſtet.

Haud mora consiliis, nec jussa recusat Acestes.
Transcribunt urbi matres, populúmque volentem
Deponunt, animos nil magnæ laudis egentes.
Ipsi transtra novant, flammísque ambesa reponunt
Robora: navigiis aptant remósque rudentésque,
Exigui numero, sed bello vivida virtus.
Interea Æneas urbem designat aratro,
Sortitúrque domos: hoc Ilium, & hæc loca Trojæ
Esse jubet. gaudet regno Trojanus Acestes,
Indicítque forum, & patribus dat jura vocatis.
Tum vicina astris Erycino in vertice sedes
Fundatur Veneri Idaliæ, tumulóque sacerdos
Ac lucus latè sacer additur Anchisæo.
Jámque dies epulata novem gens omnis, & aris
Factus honos; placidi straverunt æquora venti:
Creber & aspirans rursus vocat auster in altum.
Exoritur procurva ingens per litora fletus:
Complexi inter se noctémque diémque morantur.
Ipsæ jam matres, ipsi, quibus aspera quondam
Visa maris facies & non tolerabile nomen,
Ire volunt, omnémque fugæ perferre laborem.
Quos bonus Æneas dictis solatur amicis,
Et consanguineo lacrymans commendat Acestæ.
Tres Eryci vitulos & Tempestatibus agnam
Cædere deinde jubet, solvíque ex ordine funem.
Ipse, caput tonsæ foliis evinctus olivæ,
Stans procul in prorâ pateram tenet, extáque salsos
Porricit in fluctus, ac vina liquentia fundit.
Prosequitur surgens à puppi ventus euntes.
Certatim socii feriunt mare, & æquora verrunt.
At Venus interea Neptunum exercita curis
Alloquitur, talésque effundit pectore questus:
Junonis gravis ira nec exsaturabile pectus
Cogunt me, Neptune, preces descendere in omnes:
Quam nec longa dies, pietas nec mitigat ulla;
Nec Jovis imperio, fatísve infracta quiescit.
Non mediâ de gente Phrygum exedisse nefandis
Urbem odiis satis est, nec pœnam traxe per omnem

Relliquias: Trojæ cineres atque oſſa peremtæ
Inſequitur. cauſas tanti ſciat illa furoris.
Ipſe mihi nuper Libycis tu teſtis in undis,
Quam molem ſubitò excierit. maria omnia cœlo
Miſcuit, Æoliis nequicquam freta procellis;
In regnis hoc auſa tuis.
Per ſcelus ecce etiam Trojanis matribus actis
Exuſſit fœdè puppes; & claſſe ſubegit
Amiſsâ ſocios ignotæ linquere terræ.
Quod ſupereſt; oro, liceat dare tuta per undas
Vela tibi: liceat Laurentum attingere Tybrim:
Si conceſſa peto, ſi dant ea mœnia Parcæ.
Tum Saturnius hæc domitor maris edidit alti:
Fas omne eſt, Cytherea, meis te fidere regnis,
Unde genus ducis: merui quoque. ſæpe furores
Compreſſi & rabiem tantam cœlíque marísque.
Nec minor in terris (Xanthum Simoëntáque teſtor)
Æneæ mihi cura tui, cùm Troïa Achilles
Exanimata ſequens impingeret agmina muris,
Millia multa daret letho, gemerèntque repleti
Amnes, nec reperire viam atque evolvere poſſet
In mare ſe Xanthus: Pelidæ tunc ego forti
Congreſſum Ænean, nec dis nec viribus æquis,
Nube cavâ rapui: cuperem cùm vertere ab imo
Structa meis manibus perjuræ mœnia Trojæ.
Nunc quoque mens eadem perſtat mihi: pelle timo-
Tutus, quos optas, portus accedet Averni. [rem.
Unus erit tantùm, amiſſum quem gurgite quæret:
Unum pro multis dabitur caput.
His ubi læta deæ permulſit pectora dictis;
Jungit equos auro genitor, ſpumantiáque addit
Frena feris, manibúſque omnes effundit habenas.
Cæruleo per ſumma levis volat æquora curru.
Subſidunt undæ, tumidúmque ſub axe tonanti
Sternitur æquor aquis: fugiunt vaſto æthere nimbi.
Tum variæ comitum facies; immania cete,
Et ſenior Glauci chorus, Inoúſque Palæmon,
Tritoneſque citi, Phorcíque exercitus omnis.

Lævâ tenent Thetis & Melite Panopeáque virgo,
Neſæe, Spióque, Thaliáque, Cymodocéque.
Hìc patris Æneæ ſuſpenſam blanda viciſſim
Gaudia pertentant mentem: jubet ocyùs omnes
Attolli malos, intendi brachia velis.
Unà omnes fecere pedem; paritérque ſiniſtros,
Nunc dextros ſolvere ſinus: unà ardua torquent
Cornua, detorquéntque. ferunt ſua flamina claſſem.
Princeps ante omnes denſum Palinurus agebat
Agmen: ad hunc alii curſum contendere juſſi.
Jámque ferè mediam cœli nox humida metam
Contigerat: placidâ laxabant membra quiete
Sub remis fuſi per dura ſedilia nautæ.
Cùm levis ætheriis delapſus Somnus ab aſtris
Aëra dimovit tenebroſum, & diſpulit umbras,
Te, Palinure, petens, tibi ſomnia triſtia portans
Inſonti; puppíque deus conſedit in altâ,
Phorbanti ſimilis; fundítque has ore loquelas:
Iaſide Palinure, ferunt ipſa æquora claſſem;
Æquatæ ſpirant auræ: datur hora quieti.
Pone caput, feſsóſque oculos furare labori.
Ipſe ego pauliſper pro te tua munera inibo.
Cui vix attollens Palinurus lumina fatur:
Méne ſalis placidi voltum fluctûſque quietos
Ignorare jubes? méne huic confidere monſtro?
Æneam credam quid enim fallacibus auſtris,
Et cœli toties deceptus fraude ſereni?
Talia dicta dabat, clavúmque affixus & hærens
Nuſquam amittebat, oculóſque ſub aſtra tenebat.
Ecce deus ramum Lethæo rore madentem,
Víque ſoporatum Stygiâ ſuper utraque quaſſat
Tempora; cunctantíque natantia lumina ſolvit.
Vix primos inopina quies laxaverat artus:
Et ſuperè incumbens, cum puppis parte revulsâ,
Cúmque gubernaclo liquidas projecit in undas
Præcipitem, ac ſocios nequicquam ſæpe vocantem.
Ipſe volans tenues ſe ſuſtulit ales ad auras.
Currit iter tutum non ſecius æquore claſſis,

Promiſsíſque patris Neptuni interrita fertur.
Jámque adeò ſcopulos Sirenum advecta ſubibat;
Difficiles quondam, multorúmque oſſibus albos.
Tum rauca aſſiduo longè ſale ſaxa ſonabant:
Cùm pater amiſſo fluitantem errare magiſtro
Senſit, & ipſe ratem nocturnis rexit in undis
Multa gemens, caſûque animum concuſſus amici.
O nimium cœlo & pelago confiſe ſereno,
Nudus in ignotâ, Palinure, jacebis arenâ.

ÆNEIDOS

LIBER SEXTUS.

SIC fatur lacrymans, claſsíque immittit habenas,
Et tandem Euboïcis Cumarum allabitur oris.
Obvertunt pelago proras: tum dente tenaci
Ancora fundabat naves, & litora curvæ
Prætexunt puppes. juvenum manus emicat ardens
Litus in Heſperium: quærit pars ſemina flammæ
Abſtruſa in venis ſilicis: pars denſa ferarum
Tecta rapit ſylvas, inventáque flumina monſtrat.
At pius Æneas arces, quibus altus Apollo
Præſidet, horrendæque procul ſecreta Sibyllæ,
Antrum immane, petit: magnam cui mentem animúmque
Delius inſpirat vates, aperítque futura.
Jam ſubeunt Triviæ lucos, atque aurea tecta.
Dædalus (ut fama eſt) fugiens Minoïa regna,
Præpetibus pennis auſus ſe credere cœlo,
Inſuetum per iter gelidas enavit ad Arctos,
Chalcidicámque levis tandem ſuperadſtitit arcem.
Redditus his primùm terris, tibi, Phœbe, ſacravit
Remigium alarum, poſuítque immania templa.

In foribus lethum Androgeo: tum pendere pœnas
Cecropidæ juſſi (miſerum) ſeptena quotannis
Corpora natorum; ſtat ductis ſortibus urna:
Contrà elata mari reſpondet Cnoſſia tellus:
Hìc crudelis amor tauri, ſuppoſtáque furto
Paſiphaë, mixtúmque genus, proléſque biformis
Minotaurus ineſt, Veneris monumenta nefandæ:
Hìc labor ille domûs, & inextricabilis error.
Magnum reginæ ſed enim miſeratus amorem
Dædalus, ipſe dolos tecti ambagéſque reſolvit,
Cæca regens filo veſtigia. tu quoque magnam
Partem opere in tanto, ſineret dolor, Icare, haberes.
Bis conatus erat caſus effingere in auro:
Bis patriæ cecidere manus. quin protinus omnia
Perlegerent oculis, nì jam præmiſſus Achates
Afforet, atque unà Phœbi Triviáque ſacerdos
Deiphobe Glauci, fatur quæ talia regi:
Non hoc iſta ſibi tempus ſpectacula poſcit.
Nunc grege de intacto ſeptem mactare juvencos
Præſtiterit, totidem lectas de more bidentes.
Talibus affata Ænean (nec ſacra morantur
Juſſa viri) Teucros vocat alta in templa ſacerdos.
Exciſum Euboïcæ latus ingens rupis in antrum:
Quò lati ducunt aditus centum, oſtia centum:
Unde ruunt totidem voces, reſponſa Sibyllæ.
Ventum erat ad limen, cùm virgo, Poſcere fata
Tempus, ait. deus ecce, deus. cui talia fanti
Ante fores ſubitò non vultus, non color unus,
Non comtæ manſere comæ; ſed pectus anhelum,
Et rabie fera corda tument: majórque videri,
Nec mortale ſonans. afflata eſt numine quando
Jam propiore dei. Ceſſas in vota precéſque,
Tros, ait, Ænea? ceſſas? neque enim antè dehiſcent
Attonitæ magna ora domûs. & talia fata
Conticuit. gelidus Teucris per dura cucurrit
Oſſa tremor, funditque preces rex pectore ab imo.
Phœbe, graves Trojæ ſemper miſerate labores,
Dardana qui Paridis direxti tela manûſque

Corpus in Æacidæ; magnas obeuntia terras
Tot maria intravi duce te, penitúſque repoſtas
Maſſylûm gentes, prætentáque Syrtibus arva.
Jam tandem Italiæ fugientes prendimus oras.
Hàc Trojana tenus fuerit fortuna ſecuta.
Vos quoque Pergameæ jam fas eſt parcere genti,
Dique Deæque omnes, quibus obſtitit Ilium, & ingens
Gloria Dardaniæ. túque ô ſanctiſſima vates
Præſcia venturi, da (non indebita poſco)
Regna meis fatis; Latio conſidere Teucros,
Errantéſque deos, agitatáque numina Trojæ.
Tum Phœbo & Triviæ ſolido de marmore templum
Inſtituam, feſtóſque dies de nomine Phœbi.
Te quoque magna manent regnis penetralia noſtris.
Hìc ego namque tuas ſortes, arcanáque fata
Dicta meæ genti ponam, lectóſque ſacrabo,
Alma, viros. foliis tantùm ne carmina manda;
Ne turbata volent rapidis ludibria ventis.
Ipſa canas oro. finem dedit ore loquendi.

At, Phœbi nondum patiens, immanis in antro
Bacchatur vates, magnum ſi pectore poſſit
Excuſſiſſe deum. tanto magìs ille fatigat
Os rabidum, fera corda domans, fingítque premendo.
Oſtia jámque domûs patuere ingentia centum
Sponte ſuâ, vatíſque ferunt reſponſa per auras.
O tandem magnis pelagi defuncte periclis:
Sed terrâ graviora manent. in regna Lavini
Dardanidæ venient; mitte hanc de pectore curam:
Sed non & veniſſe volent. bella, horrida bella,
Et Tybrim multo ſpumantem ſanguine cerno.
Non Simoïs tibi, nec Xanthus, nec Dorica caſtra
Defuerint. alius Latio jam partus Achilles,
Natus & ipſe deâ. nec Teucris addita Juno
Uſquam aberit: cùm tu ſupplex in rebus egenis
Quas gentes Italûm, aut quas non oraveris urbes!
Cauſa mali tanti conjux, iterum hoſpita Teucris;
Externíque iterum thalami.
Tu ne cede malis: ſed contrà audentior ito,

Quàm tua te fortuna ſinet. via prima ſalutis,
Quod minimè reris, Graiâ pandetur ab urbe.
Talibus ex adyto dictis Cumæa Sibylla
Horrendas canit ambages, antróque remugit,
Obſcuris vera involvens. ea frena furenti
Concutit, & ſtimulos ſub pectore vertit Apollo.
Ut primùm ceſſit furor, & rabida ora quiêrunt;
Incipit Æneas heros: Non ulla laborum,
O Virgo, nova mi facies inopináve ſurgit.
Omnia præcepi, atque animo mecum antè peregi.
Unum oro: quando hìc inferni janua regis
Dicitur, & tenebroſa palus Acheronte refuſo:
Ire ad conſpectum cari genitoris & ora
Contingat: doceas iter, & ſacra oſtia pandas.
Illum ego per flammas & mille ſequentia tela
Eripui his humeris, medióque ex hoſte recepi:
Ille meum comitatus iter, maria omnia mecum,
Atque omnes pelagíque minas cœlíque ferebat
Invalidus, vires ultra ſortémque ſenectæ.
Quin, ut te ſupplex peterem, & tua limina adirem,
Idem orans mandata dabat. natíque patríſque,
Alma, precor, miſerere. potes namque omnia: nec te
Nequicquam lucis Hecate præfecit Avernis.
Si potuit Manes arceſſere conjugis Orpheus,
Threïciâ fretus citharâ fidibúſque canoris:
Si fratrem Pollux alternâ morte redemit,
Itque redítque viam toties. quid Theſea, magnum
Quid memorem Alciden? & mî genus ab Jove ſummo.
Talibus orabat dictis, aráſque tenebat.
Cùm ſic orſa loqui vates: Sate ſanguine divûm,
Tros Anchiſiade, facilis deſcenſus Averni.
Noctes atque dies patet atri janua Ditis:
Sed revocare gradum, ſuperáſque evadere ad auras,
Hoc opus, hic labor eſt. pauci, quos æquus amavit
Jupiter, aut ardens evexit ad æthera virtus,
Dis geniti potuere. tenent media omnia ſylvæ,
Cocytúſque ſinu labens circumvenit atro.
Quod ſi tantus amor menti, ſi tanta cupido eſt,

Bis Stygios innare lacus, bis nigra videre
Tartara; & inſano juvat indulgere labori;
Accipe, quæ peragenda priùs. latet arbore opacâ
Aureus & foliis & lento vimine ramus,
Junoni infernæ dictus ſacer. hunc tegit omnis
Lucus, & obſcuris claudunt convallibus umbræ.
Sed non antè datur telluris operta ſubire,
Auricomos quàm quis decerpſerit arbore fœtus.
Hoc ſibi pulchra ſuum ferri Proſerpina munus
Inſtituit. primo avulſo non deficit alter
Aureus; & ſimili frondeſcit virga metallo.
Ergo altè veſtiga oculis, & rite repertum
Carpe manu. namque ipſe volens facilíſque ſequetur,
Si te fata vocant: aliter, non viribus ullis
Vincere, nec duro poteris convellere ferro.
Præterea jacet exanimum tibi corpus amici,
(Heu neſcis) totámque inceſtat funere claſſem;
Dum conſulta petis, noſtróque in limine pendes.
Sedibus hunc refer antè ſuis, & conde ſepulcro.
Duc nigras pecudes: ea prima piacula ſunto.
Sic demum lucos Stygios regna invia vivis
Aſpicies. dixit, preſſóque obmutuit ore.
Æneas mœſto defixus lumina voltu
Ingreditur, linquens antrum; cæcoſque volutat
Eventus animo ſecum. cui fidus Achates
It comes, & paribus curis veſtigia figit.
Multa inter ſeſe vario ſermone ſerebant:
Quem ſocium exanimem vates, quod corpus humandum
Diceret. atque illi Miſenum in litore ſicco,
Ut venêre, vident indignâ morte peremtum;
Miſenum Æoliden: quo non præſtantior alter
Ære ciere viros, Martémque accendere cantu.
Hectoris hic magni fuerat comes, Hectora circùm
Et lituo pugnas inſignis obibat & haſtâ.
Poſtquam illum vitâ victor ſpoliavit Achilles,
Dardanio Æneæ ſeſe fortiſſimus heros
Addiderat ſocium, non inferiora ſecutus.
Sed tum, forte cavâ dum perſonat æquora conchâ,

Demens

Demens & cantu vocat in certamina divos,
Æmulus exceptum Triton (ſi credere dignum eſt)
Inter ſaxa virum ſpumoſâ immerſerat undâ.
Ergo omnes magno circùm clamore fremebant;
Præcipuè pius Æneas: tum juſſa Sibyllæ
(Haud mora) feſtinant flentes, arámque ſepulcri
Congerere arboribus, cœlóque educere certant.
Itur in antiquam ſylvam ſtabula alta ferarum:
Procumbunt piceæ: ſonat icta ſecuribus ilex:
Fraxineæque trabes, cuneis & fiſſile robur
Scinditur: advolvunt ingentes montibus ornos.
Necnon Æneas opera inter talia primus
Hortatur ſocios, paribúſque accingitur armis.
Atque hæc ipſe ſuo triſti cum corde volutat,
Aſpectans ſylvam immenſam, & ſic voce precatur:
Si nunc ſe nobis ille aureus arbore ramus
Oſtendat nemore in tanto! quando omnia verè
Heu nimiùm de te vates, Miſene, locuta eſt.
Vix ea fatus erat, geminæ cùm fortè columbæ
Ipſa ſub ora viri cœlo venere volantes,
Et viridi ſedere ſolo. tum maximus heros
Maternas agnoſcit aves, lætúſque precatur:
Eſte duces ô, ſi qua via eſt, curſúmque per auras
Dirigite in lucos, ubi pinguem dives opacat
Ramus humum. túque ô dubiis ne defice rebus,
Diva parens. ſic effatus veſtigia preſſit;
Obſervans quæ ſigna ferant, quò tendere pergant.
Paſcentes illæ tantùm prodire volando,
Quantùm acie poſſent oculi ſervare ſequentum.
Indè, ubi venere ad fauces grave-olentis Averni,
Tollunt ſe celeres; liquidúmque per aëra lapſæ
Sedibus optatis geminâ ſuper arbore ſidunt:
Diſcolor unde auri per ramos aura refulſit.
Quale ſolet ſylvis brumali frigore viſcum
Fronde virere novâ, quod non ſua ſeminat arbos,
Et croceo fœtu teretes circumdare truncos.
Talis erat ſpecies auri frondentis opacâ
Ilice: ſic leni crepitabat bractea vento.

Corripit Æneas extemplo, avidúſque refringit
Cunctantem, & vatis portat ſub tecta Sibyllæ.
Nec minùs interea Miſenum in litore Teucri
Flebant, & cineri ingrato ſuprema ferebant.
Principio pinguem tædis & robore ſecto
Ingentem ſtruxere pyram: cui frondibus atris
Intexunt latera, & ferales antè cupreſſos
Conſtituunt, decorántque ſuper fulgentibus armis.
Pars calidos latices & aëna undantia flammis
Expediunt, corpúſque lavant frigentis & ungunt.
Fit gemitus. tum membra toro defleta reponunt.
Purpureáſque ſuper veſtes velamina nota
Conjiciunt. pars ingenti ſubiere feretro,
Triſte miniſterium, & ſubjectam more parentum
Averſi tenuere facem. congeſta cremantur
Thurea dona, dapes, fuſo crateres olivo.
Poſtquam collapſi cineres, & flamma quievit;
Reliquias vino & bibulam lavere favillam:
Oſsáque lecta cado texit Corynæus aëno.
Idem ter ſocios purâ circumtulit unda,
Spargens rore levi & ramo felicis olivæ:
Luſtravítque viros, dixítque noviſſima verba.
At pius Æneas ingenti mole ſepulcrum
Imponit, ſuáque arma viro, remúmque, tubámque,
Monte ſub aërio: qui nunc Miſenus ab illo
Dicitur, æternúmque tenet per ſæcula nomen.
His actis properè exequitur præcepta Sibyllæ.
Spelunca alta fuit, vaſtóque immanis hiatu,
Scrupea, tuta lacu nigro nemorúmque tenebris:
Quam ſuper haud ullæ poterant impune volantes
Tendere iter pennis: talis ſeſe halitus atris
Faucibus effundens ſupera ad convexa ferebat:
[Unde locum Graii dixerunt nomine Avernum.]
Quatuor hìc primùm nigrantes terga juvencos
Conſtituit, frontíque invergit vina ſacerdos;
Et, ſummas carpens media inter cornua ſetas,
Ignibus imponit ſacris libamina prima,
Voce vocans Hecaten, cœlóque Erebóque potentem.

Supponunt alii cultros, tepidúmque cruorem
Suſcipiunt pateris. ipſe atri velleris agnam
Æneas matri Eumenidum magnæque ſorori
Enſe ferit, ſterilémque tibi, Proſerpina, vaccam.
Tum Stygio regi nocturnas inchoat aras,
Et ſolida imponit taurorum viſcera flammis,
Pingue ſuper oleum infundens ardentibus extis.
Ecce autem, primi ſub limina ſolis & ortus,
Sub pedibus mugire ſolum, & juga cœpta moveri
Sylvarum, viſæque canes ululare per umbram,
Adventante deâ. Procul ô, procul eſte, profani,
Conclamat vates, totóque abſiſtite luco:
Túque invade viam, vaginâque eripe ferrum:
Nunc animis opus, Ænea, nunc pectore firmo.
Tantum effata, furens antro ſe immiſit aperto.
Ille ducem haud timidis vadentem paſſibus æquat.
Di, quibus imperium eſt animarum, umbræq; ſilentes,
Et Chaos, & Phlegethon, loca nocte tacentia latè;
Sit mihi fas audita loqui: ſit numine veſtro
Pandere res altâ terrâ & caligine merſas.
Ibant obſcuri ſolâ ſub nocte per umbram,
Pérque domos Ditis vacuas, & inania regna.
Quale per incertam lunam ſub luce malignâ
Eſt iter in ſylvis: ubi cœlum condidit umbrâ
Jupiter, & rebus nox abſtulit atra colorem.
Veſtibulum ante ipſum primíſque in faucibus Orci
Luctus & ultrices poſuere cubilia Curæ:
Pallentéſque habitant Morbi, triſtíſque Senectus,
Et Metus, & maleſuada Fames, ac turpis Egeſtas;
Terribiles viſu formæ; Lethúmque, Labóſque:
Tum conſanguineus Lethi Sopor, & mala mentis
Gaudia, mortiferúmque adverſo in limine Bellum,
Ferreſque Eumenidum thalami, & Diſcordia demens,
Vipereum crinem vittis innexa cruentis.
In medio ramos annoſáque brachia pandit
Ulmus opaca, ingens: quam ſedem Somnia vulgò
Vana tenere ferunt, foliíſque ſub omnibus hærent.
Multáque præterea variarum monſtra ferarum

Centauri in foribus ſtabulant Scyllæque biformes,
Et centumgeminus Briareus, ac bellua Lernæ
Horrendùm ſtridens, flammíſque armata Chimæra:
Gorgones, Harpyiæque, & forma tricorporis umbræ.
Corripit hìc ſubitâ trepidus formidine ferrum
Æneas, ſtrictámque aciem venientibus offert,
Et, nì docta comes tenues ſinè corpore vitas
Admoneat volitare cavâ ſub imagine formæ,
Irruat, & fruſtra ferro diverberet umbras.
Hinc via, Tartarei quæ fert Acherontis ad undas:
Turbidus hìc cœno vaſtâque voragine gurges
Æſtuat, atque omnem Cocyto eructat arenam.
Portitor has horrendus aquas & flumina ſervat
Terribili ſqualore Charon: cui plurima mento
Canities inculta jacet: ſtant lumina flammæ:
Sordidus ex humeris nodo dependet amictus.
Ipſe ratem conto ſubigit, velíſque miniſtrat,
Et ferrugineâ ſubvectat corpora cymbâ,
Jam ſenior: ſed cruda deo viridíſque ſenectus.
Huc omnis turba ad ripas effuſa ruebat,
Matres atque viri, defunctáque corpora vitâ
Magnanimûm heroum, pueri innuptæque puellæ,
Impoſitíque rogis juvenes ante ora parentum.
Quàm multa in ſylvis autumni frigore primo
Lapſa cadunt folia, aut ad terram gurgite ab alto
Quàm multæ glomerantur aves, ubi frigidus annus
Trans pontum fugat, & terris immittit apricis.
Stabant orantes primi tranſmittere curſum,
Tendebántque manus ripæ ulterioris amore.
Navita ſed triſtis nunc hos nunc accipit illos:
Aſt alios longè ſubmotos arcet arenâ.
Æneas (miratus enim motúſque tumultu)
Dic, ait, ô virgo, quid volt concurſus ad amnem?
Quídve petunt animæ? vel quo diſcrimine ripas
Hæ linquunt, illæ remis vada livida verrunt?
Olli ſic breviter fata eſt longæva ſacerdos:
Anchiſâ generate, deûm certiſſima proles,
Cocyti ſtagna alta vides, Stygiamque paludem,

Di cujus jurare timent & fallere numen.
Hæc omnis, quam cernis, inops inhumatáque turba eſt:
Portitor ille, Charon: hi, quos vehit unda, ſepulti.
Nec ripas datur horrendas & rauca fluenta
Tranſportare priùs, quàm ſedibus oſſa quiêrunt.
Centum errant annos, volitántque hæc litora circúm.
Tum demum admiſſi ſtagna exoptata reviſunt.
Conſtitit Anchisâ ſatus, & veſtigia preſſit;
Multa putans, ſortémque animo miſeratus iniquam.
Cernit ibi mœſtos & mortis honore carentes
Leucaſpim & Lyciæ ductorem claſſis Orontem:
Quos, ſimul à Trojâ ventoſa per æquora vectos,
Obruit auſter, aquâ involvens navémque virósque.
Ecce gubernator ſeſe Palinurus agebat:
Qui Libyco nuper curſu, dum ſidera ſervat,
Exciderat puppi, mediis effuſus in undis.
Hinc ubi vix multâ mœſtum cognovit in umbrâ;
Sic prior alloquitur: Quis te, Palinure, deorum
Eripuit nobis, medióque ſub æquore merſit?
Dic age. namque mihi, fallax haud antè repertus,
Hòc uno reſponſo animum deluſit Apollo:
Qui fore te ponto incolumem, finéſque canebat
Venturum Auſonios. en hæc promiſſa fides eſt?
Ille autem: Neque te Phœbi cortina fefellit,
Dux Anchiſiade, nec me deus æquore merſit.
Namque gubernaculum multâ vi fortè revulſum,
Cui datus hærebam cuſtos, curſúſque regebam,
Præcipitans traxi mecum. maria aſpera juro,
Non ullum pro me tantum cepiſſe timorem,
Quàm tua ne, ſpoliata armis, excuſſa magiſtro,
Deficeret tantis navis ſurgentibus undis.
Tres notus hybernas immenſa per æquora noctes
Vexit me violentus aquâ: vix lumine quarto
Proſpexi Italiam ſummâ ſublimis ab undâ.
Paulatim adnabam terræ: jam tuta tenebam;
Ni gens crudelis madidâ cum veſte gravatum,
Prenſantémque uncis manibus capita aſpera montis
Ferro invaſiſſet, prædámque ignara putáſſet.

Nunc me fluctus habet, versántque in litore venti.
Quòd te per cœli jucundum lumen, & auras,
Per genitorem oro, per ſpem ſurgentis Iüli;
Eripe me his, invicte, malis: aut tu mihi terram
Injice, namque potes; portûſque require Velinos.
At tu, ſi qua via eſt, ſi quam tibi diva creatrix
Oſtendit, (neque enim, credo, ſinè numine divûm
Flumina tanta paras Stygiámque innare paludem)
Da dextram miſero, & tecum me tolle per undas;
Sedibus ut ſaltem placidis in morte quieſcam.

Talia fatus erat, cœpit cùm talia vates:
Unde hæc, ô Palinure, tibi tam dira cupido?
Tu Stygias inhumatus aquas, amnémque ſeverum
Eumenidum aſpicies, ripámve injuſſus abibis?
Deſine fata deûm flecti ſperare precando.
Sed cape dicta memor, duri ſolatia caſûs.
Nam tua finitimi, longè latéque per urbes
Prodigiis acti cœleſtibus, oſſa piabunt;
Et ſtatuent tumulum, & tumulo ſolemnia mittent,
Æternúmque locus Palinuri nomen habebit.
His dictis curæ emotæ, pulsúſque parumper
Corde dolor triſti; gaudet cognomine terrâ.

Ergo iter inceptum peragunt, fluvióq; propinquant.
Navita quos jam indè ut Stygiâ proſpexit ab undâ
Per tacitum nemus ire, pedémque advertere ripæ,
Sic prior aggreditur dictis, atque increpat ultro:
Quiſquis es, armatus qui noſtra ad flumina tendis,
Fare age, quid venias: jam iſtinc & comprime greſſum.
Umbrarum hic locus eſt, Somni Noctíſque ſoporæ:
Corpora viva nefas Stygiâ vectare carinâ.
Nec verò Alciden me ſum lætatus euntem
Accepiſſe lacu, nec Theſea Pirithoúmque:
Dis quamquam geniti, atque invicti viribus eſſent.
Tartareum ille manu cuſtodem in vincla petivit;
Ipſius à ſolio regis traxítque trementem:
Hi dominam Ditis thalamo deducere adorti.

Quæ contra breviter fata eſt Amphryſia vates:
Nullæ hìc inſidiæ tales: abſiſte moveri:

Nec vim tela ferunt: licet ingens janitòr antro
Æternùm latrans exangues terreat umbras:
Caſta licet patrui ſervet Proſerpina limen.
Troïus Æneas, pietate inſignis & armis,
Ad genitorem imas Erebi deſcendit ad umbras.
Si te nulla movet tantæ pietatis imago,
At ramum hunc (aperit ramum, qui veſte latebat)
Agnoſcas. tumida ex irâ tum corda reſidunt.
Nec plura his. ille admirans venerabile donum
Fatalis virgæ, longo pòſt tempore viſum,
Cæruleam advertit puppim, ripæque propinquat.
Indè alias animas, quæ per juga longa ſedebant,
Deturbat, laxátque foros: ſimul accipit alveo
Ingentem Æneân. gemuit ſub pondere cymba
Sutilis, & multam accepit rimoſa paludem.
Tandem trans fluvium incolumis vatémque virúmque
Informi limo glaucâque exponit in ulvâ.
Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci
Perſonat, adverſo recubans immanis in antro.
Cui vates, horrere videns jam colla colúbris,
Melle ſoporatam & medicatis frugibus offam
Objicit. ille fame rabidâ tria guttura pandens
Corripit objectum, atque immania terga reſolvit
Fuſus humi, totóque ingens extenditur antro.
Occupat Æneas aditum cuſtode ſepulto,
Evadítque celer ripam irremeabilis undæ.
Continuò auditæ voces, vagitus & ingens,
Infantúmque animæ flentes in limine primo:
Quos dulcis vitæ exſortes, & ab ubere raptos,
Abſtulit atra dies, & funere merſit acerbo.
Hos juxta falſo damnati crimine mortis.
Nec verò hæ ſinè ſorte datæ, ſinè judice, ſedes.
Quæſitor Minos urnam movet: ille ſilentum
Conciliúmque vocat, vitáſque & crimina diſcit.
Proxima deinde tenent mœſti loca, qui ſibi lethum
Inſontes peperere manu, lucémque peroſi
Projecere animas. quàm vellent æthere in alto
Nunc & pauperiem & duros perferre labores!

Fas obſtat, triſtíque palus inamabilis undâ
Alligat, & novies Styx interfuſa coërcet.
Nec procul hinc partem fuſi monſtrantur in omnem
Lugentes campi. ſic illos nomine dicunt.
Hìc, quos durus amor crudeli tabe peredit,
Secreti celant calles, & myrtea circùm
Sylva tegit. curæ non ipsâ in morte relinquunt.
His Phædram Procrímque locis, mœſtámque Eriphylen
Crudelis nati monſtrantem vulnera cernit,
Euadnénque, & Paſiphaën: his Laodamia
It comes, & juvenis quondam, nunc fœmina, Cæneus,
Rurſus & in veterem fato revoluta figuram.
Inter quas Phœniſſa recens à vulnere Dido
Errabat ſylvâ in magnâ: quam Troïus heros,
Ut primum juxtà ſtetit, agnovítque per umbras
Obſcuram, qualem primo qui ſurgere menſe
Aut videt aut vidiſſe putat per nubila lunam,
Demiſit lacrymas, dulcíque affatus amore eſt:
Infelix Dido, verus mihi nuntius ergo
Venerat exſtinctam, ferróque extrema ſecutam?
Funeris heu tibi cauſa fui? per ſidera juro,
Per ſuperos, & ſi qua fides tellure ſub imâ eſt;
Invitus, regina, tuo de litore ceſſi.
Sed me juſſa deûm, quæ nunc has ire per umbras,
Per loca ſenta ſitu cogunt noctémque profundam,
Imperiis egere ſuis: nec credere quivi
Hunc tantum tibi me diſceſſu ferre dolorem.
Siſte gradum, téque aſpectu ne ſubtrahe noſtro.
Quem fugis? extremum fato quod te alloquor, hoc eſt.
Talibus Æneas ardentem & torva tuentem
Lenibat dictis animum, lacrymáſque ciebat.
Illa ſolo fixos oculos averſa tenebat:
Nec magìs incepto vultum ſermone movetur,
Quàm ſi dura ſilex aut ſtet Marpeſia cautes.
Tandem corripuit ſeſe, atque inimica refugit
In nemus umbriferum: conjux ubi priſtinus illi
Reſpondet curis, æquátque Sichæus amorem.
Nec minùs Æneas, caſu percuſſus iniquo,

Proſequitur lacrymans longè, & miſeratur euntem.
Indè datum molitur iter. jámque arva tenebant
Ultima, quæ bello clari ſecreta frequentant.
Hìc illi occurrit Tydeus, hìc inclutus armis
Parthenopæus, & Adraſti pallentis imago.
Hìc multùm fleti ad ſuperos, bellóque caduci
Dardanidæ: quos ille omnes longo ordine cernens
Ingemuit, Glaucúmque, Medontáque, Therſilochúmq;
Tres Antenoridas, Cereſque ſacerum Polybœten,
Idæúmque, etiam currus, etiam arma tenentem.
Circumſtant animæ dextrâ lævâque frequentes.
Nec vidiſſe ſemel ſatis eſt: juvat uſque morari,
Et conferre gradum, & veniendi diſcere cauſas.
At Danaûm proceres, Agamemnoniæque phalanges,
Ut videre virum, fulgentiáque arma per umbras,
Ingenti trepidare metu. pars vertere terga,
Ceu quondam petiere rates: pars tollere vocem
Exiguam. inceptus clamor fruſtratur hiantes.
Atque hìc Priamiden laniatum corpore toto
Deïphobum videt, & lacerum crudeliter ora,
Ora manûſque ambas, populatáque tempora raptis
Auribus, & truncas inhoneſto vulnere nares.
Vix adeò agnovit pavitantem, & dira tegentem
Supplicia; & notis compellat vocibus ultro:
Deïphobe armipotens, genus alto à ſanguine Teucri,
Quis tam crudeles optavit ſumere pœnas?
Cui tantum de te licuit? mihi fama ſuprema
Nocte tulit, feſſum vaſtâ te cæde Pelaſgûm
Procubuiſſe ſuper confuſæ ſtragis acervum.
Tunc egomet tumulum Rhœteo in litore inanem
Conſtitui, & magnâ Manes ter voce vocavi.
Nomen & arma locum ſervant. te, amice, nequivi
Conſpicere, & patriâ decedens ponere terrâ.
Atque hìc Priamides: Nihil ô tibi, amice, relictum:
Omnia Deïphobo ſolviſti, & funeris umbris.
Sed me fata mea & ſcelus exitiale Lacænæ
His merſere malis: illa hæc monumenta reliquit.
Namque, ut ſupremam falſa inter gaudia noctem

Egerimus, nôſti; & nimiùm meminiſſe neceſſe eſt:
Cùm fatalis equus ſaltu ſuper ardua venit
Pergama, & armatum peditem gravis attulit alvo:
Illa chorum ſimulans, euantes Orgia circùm
Ducebat Phrygias: flammam media ipſa tenebat
Ingentem, & ſummâ Danaos ex arce vocabat.
Tum me confectum curis ſomnóque gravatum
Infelix habuit thalamus, preſsítque jacentem
Dulcis & alta quies, placidæque ſimillima morti.
Egregia interea conjux arma omnia tectis
Emovet, & fidum capiti ſubduxerat enſem:
Intrà tecta vocat Menelaum, & limina pandit.
Scilicet id magnum ſperans fore munus amanti,
Et famam extingui veterum ſic poſſe malorum.
Quid moror? irrumpunt thalamo. comes additus unà
Hortator ſcelerum Æolides. dî, talia Graiis
Inſtaurate; pio ſi pœnas ore repoſco.
Sed te qui vivum caſus, age fare viciſſim,
Attulerint. pelagíne venis erroribus actus,
An monitu divûm? an quæ te fortuna fatigat,
Ut triſtes ſinè ſole domos loca turbida adires?
Hâc vice ſermonum roſeis Aurora quadrigis
Jam medium ætherio curſu trajecerat axem:
Et fors omne datum traherent per talia tempus:
Sed comes admonuit, brevitérque affata Sibylla eſt:
Nox ruit, Æneа; nos flendo ducimus horas.
Hic locus eſt, partes ubi ſe via findit in ambas:
Dextera, quæ Ditis magni ſub mœnia tendit:
Hâc iter Elyſium nobis: at læva malorum
Exercet pœnas, & ad impia Tartara mittit.
Deïphobus contrà: Ne ſævi, magna ſacerdos:
Diſcedam, explebo numerum, reddárque tenebris.
I decus, i, noſtrum; melioribus utere fatis.
Tantum effatus, & in verbo veſtigia torſit.
Reſpicit Æneas ſubitò, & ſub rupe ſiniſtrâ
Mœnia lata videt, triplici circumdata muro:
Quæ rapidus flammis ambit torrentibus amnis
Tartareus Phlegethon, torquétque ſonantia ſaxa,

Porta adverſa ingens, ſolidóque adamante columnæ:
Vis ut nulla virûm, non ipſi exſcindere ferro
Cœlicolæ valeant. ſtat ferrea turris ad auras:
Tiſiphonéque ſedens, pallâ ſuccincta cruentâ,
Veſtibulum exſomnis ſervat noctéſque diéſque.
Hinc exaudiri gemitus, & ſæva ſonare
Verbera: tum ſtridor ferri, tractæque catenæ.
Conſtitit Æneas, ſtrepitúmque exterritus hauſit:
Quæ ſcelerum facies? ô virgo, effare: quibúſve
Urgentur pœnis? qui tantus plangor ad auras?
Tum vates ſic orſa loqui: Dux inclyte Teucrûm,
Nulli fas caſto ſceleratum inſiſtere limen:
Sed me, cùm lucis Hecate præfecit Avernis,
Ipſa Deûm pœnas docuit, pérque omnia duxit.
Gnoſſius hæc Rhadamanthus habet duriſſima regna,
Caſtigátque audítque dolos; ſubigítque fateri,
Quæ quis apud ſuperos, furto lætatus inani,
Diſtulit in ſeram commiſſa piacula mortem.
Continuò ſontes ultrix accincta flagello
Tiſiphone quatit inſultans, torvóſque ſiniſtrâ
Intentans angues, vocat agmina ſæva ſororum.
Tum demum horriſono ſtridentes cardine ſacræ
Panduntur portæ. cernis, cuſtodia qualis
Veſtibulo ſedeat? facies quæ limina ſervet?
Quinquaginta atris immanis hiatibus Hydra
Sævior intus habet ſedem. tum Tartarus ipſe
Bis patet in præceps tantùm, tendítque ſub umbras,
Quantus ad ætherium cœli ſuſpectus Olympum.
Hic genus antiquum terræ, Titania pubes,
Fulmine dejecti, fundo volvuntur in imo.
Hìc & Aloïdas geminos immania vidi
Corpora: qui manibus magnum reſcindere cœlum
Aggreſſi, ſuperíſque Jovem detrudere regnis.
Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas,
Dum flammas Jovis & ſonitus imitatur Olympi.
Quatuor hic invectus equis, & lampada quaſſans,
Per Graiûm populos, mediæque per Elidis urbem
Ibat ovans, divûmque ſibi poſcebat honorem,

Demens! qui nimbos, & non imitabile fulmen
Ære & cornipedum pulſu ſimulârat equorum.
At pater omnipotens denſa inter nubila telum
Contorſit, (non ille faces, nec fumea tædis
Lumina) præcipitémque immani turbine adegit.
Nec non & Tityon, Terræ omniparentis alumnum,
Cernere erat: per tota novem cui jugera corpus
Porrigitur, roſtróque immanis vultur obunco
Immortale jecur tondens, fœcundáque pœnis
Viſcera, rimatúrque epulis, habitátque ſub alto
Pectore: nec fibris requies datur ulla renatis.
Quid memorem Lapithas Ixiona Pirithoúmque?
Quos ſuper atra ſilex jamjam lapſura, cadentíque
Imminet aſſimilis: lucent genialibus altis
Aurea fulcra toris, epulæque ante ora paratæ
Regifico luxu. Furiarum maxima juxtà
Accubat, & manibus prohibet contingere menſas:
Exurgítque facem attollens, atque intonat ore.
Hìc, quibus inviſi fratres, dum vita manebat,
Pulſatúſve parens, & fraus innexa clienti;
Aut qui divitiis ſoli incubuere repertis,
Nec partem poſuere ſuis, quæ maxima turba eſt;
Quíque ob adulterium cæſi, quíque arma ſecuti
Impia, nec veriti dominorum fallere dextras,
Incluſi pœnam exſpectant. ne quære doceri,
Quam pœnam, aut quæ forma viros, fortunáve merſit.
Saxum ingens volvunt alii, radiíſque rotarum
Deſtricti pendent: ſedet, æternúmque ſedebit
Infelix Theſeus: Phlegyáſque miſerrimus omnes
Admonet, & magnâ teſtatur voce per umbras:
Diſcite juſtitiam moniti, & non temnere divos.
Vendidit hic auro patriam, dominúmque potentem
Impoſuit: fixit leges pretio atque refixit.
Hic thalamum invaſit natæ vetitóſque hymenæos.
Auſi omnes immane nefas, auſóque potiti.
Non, mihi ſi linguæ centum ſint, oráque centum,
Ferrea vox, omnes ſcelerum comprendere formas,
Omnia pœnarum percurrere nomina poſſim.

Hæc ubi dicta dedit Phœbi longæva ſacerdos:
Sed jam age carpe viam, & ſuſceptum perfice munus:
Acceleremus, ait. Cyclopum educta caminis
Mœnia conſpicio, atque adverſo fornice portas,
Hæc ubi nos præcepta jubent deponere dona.
Dixerat, & pariter, greſſi per opaca viarum,
Corripiunt ſpatium medium, foribúſque propinquant.
Occupat Æneas aditum, corpúſque recenti
Spargit aquâ, ramúmque adverſo in limine figit.
His demum exactis, perfecto munere divæ,
Devenere locos lætos, & amœna vireta
Fortunatorum nemorum, ſedéſque beatas.
Largior hìc campos æther & lumine veſtit
Purpureo; ſolémque ſuum, ſua ſidera nôrunt.
Pars in gramineis exercent membra palæſtris;
Contendunt ludo, & fulvâ luctantur arenâ:
Pars pedibus plaudunt choreas, & carmina dicunt.
Nec non Threïcius longâ cum veſte ſacerdos
Obloquitur numeris ſeptem diſcrimina vocum:
Jámque eadem digitis, jam pectine pulſat eburno.
Hìc genus antiquum Teucri, pulcherrima proles,
Magnanìmi heroës, nati melioribus annis,
Ilúſque, Aſſaracúſque, & Trojæ Dardanus auctor.
Arma procul, currûſque virûm miratur inanes.
Stant terrâ defixæ haſtæ, paſsímque ſoluti
Per campum paſcuntur equi. quæ gratia curruum
Armorúmque fuit vìvis, quæ cura nitentes
Paſcere equos, eadem ſequitur tellure repoſtos.
Conſpicit, ecce, alios dextrâ lævâque per herbam
Veſcentes, lætúmque choro Pæana canentes,
Inter odoratum lauri nemus: unde ſuperne
Plurimus Eridani per ſylvam volvitur amnis.
Hìc manus, ob patriam pugnando vulnera paſſi,
Quíque ſacerdotes caſti, dum vita manebat,
Quíque pii vates, & Phœbo digna locuti,
Inventas aut qui vitam excoluere per artes,
Quíque ſui memores alios fecere merendo:
Omnibus his niveâ cinguntur tempora vittâ.

Quos circumfuſos ſic eſt affata Sibylla;
Muſæum ante omnes: medium nam plurima turba
Hunc habet, atque humeris exſtantem ſuſpicit altis:
Dicite, felices animæ, túque, optime vates;
Quæ regio Anchiſen, quis habet locus? illius ergo
Venimus, & magnos Erebi tranavimus amnes.
Atque huic reſponſum paucis ita reddidit heros:
Nulli certa domus. lucis habitamus opacis,
Riparúmque toros & prata recentia rivis
Incolimus. ſed vos, ſi fert ita corde voluntas,
Hoc ſuperate jugum; & facili jam tramite ſiſtam.
Dixit, & antè tulit greſſum, campóſque nitentes
Deſuper oſtentat: dehinc ſumma cacumina linquunt.
  At pater Anchiſes penitùs convalle virenti
Incluſas animas, ſuperúmque ad lumen ituras,
Luſtrabat ſtudio recolens, omnémque ſuorum
Fortè recenſebat numerum, carósque nepotes,
Fatáque, fortunáſque virûm, moréſque, manûſque.
Iſque ubi tendentem adverſum per gramina vidit
Ænean, alacris palmas utraſque tetendit:
Effuſæque genis lacrymæ; & vox excidit ore:
Veniſti tandem, tuáque ſpectata parenti
Vicit iter durum pietas? datur ora tueri,
Nate, tua; & notas audire & reddere voces?
Sic equidem ducebam animo, rebárque futurum,
Tempora dinumerans: nec me mea cura fefellit.
Quas ego te terras, & quanta per æquora vectum
Accipio! quantis jactatum, nate, periclis!
Quàm metui, ne quid Libyæ tibi regna nocerent!
Ille autem: Tua me, genitor, tua triſtis imago,
Sæpius occurrens, hæc limina tendere adegit.
Stant ſale Tyrrheno claſſes: da jungere dextram,
Da, genitor; téque amplexu ne ſubtrahe noſtro.
Sic memorans largo fletu ſimul ora rigabat.
Ter conatus ibi collo dare brachia circùm:
Ter fruſtra comprenſa manus effugit imago,
Par levibus ventis, volucríque ſimillima ſomno.
  Interea videt Æneas in valle reductâ

Secluſum nemus, & virgulta ſonantia ſylvis,
Lethæúmque, domos placidas qui prænatat, amnem.
Hunc circùm innumeræ gentes, populíque volabant.
Ac veluti in pratis, ubi apes æſtate ſerenâ
Floribus inſidunt variis, & candida circùm
Liiia funduntur: ſtrepit omnis murmure campus.
Horreſcit viſu ſubito, cauſáſque requirit
Inſcius Æneas, quæ ſint ea flumina porrò,
Quíve viri tanto complêrint agmine ripas.
Tum pater Anchiſes: Animæ, quibus altera fato
Corpora debentur, Lethæi ad fluminis undam
Securos latices & longa oblivia potant.
Has equidem memorare tibi atque oſtendere coràm,
Jampridem hanc prolem cupio enumerare meorum:
Quò magìs Italiâ mecum lætere repertâ.
O pater, ánne aliquas ad cœlum hinc ire putandum eſt
Sublimes animas, iterúmque ad tarda reverti
Corpora? quæ lucis miſeris tam dira cupido?
Dicam equidem; nec te ſuſpenſum, nate, tenebo:
Suſcipit Anchiſes, atque ordine ſingula pandit.
Principio cœlum ac terras, campóſque liquentes,
Lucentémque globum lunæ, Titaniáque aſtra
Spiritus intus alit, totámque infuſa per artus
Mens agitat molem, & magno ſe corpore miſcet.
Indè hominum pecudúmque genus, vitæque volantum,
Et quæ marmoreo fert monſtra ſub æquore pontus.
Igneus eſt ollis vigor, & cœleſtis origo
Seminibus, quantum non noxia corpora tardant,
Terrenſque hebetant artus, moribundáque membra.
Hinc metuunt, cupiúntque: dolent, gaudéntque: neque
Deſpiciunt clauſæ tenebris & carcere cæco. [auras
Quin & ſupremo cùm lumine vita reliquit,
Non tamen omne malum miſeris, nec funditus omnes
Corporeæ excedunt peſtes: penitúſque neceſſe eſt
Multa diu concreta modis inoleſcere miris.
Ergo exercentur pœnis, veterúmque malorum
Supplicia expendunt. aliæ panduntur inanes
Suſpenſæ ad ventos: aliis ſub gurgite vaſto

Infectum eluitur ſcelus, aut exuritur igni.
Quiſque ſuos patimur Manes: exinde per amplum
Mittimur Elyſium, & pauci lætà arva tenemus:
Donec longa dies perfecto temporis orbe
Concretam exemit labem, purúmque reliquit
Ætherium ſenſum, atque auraï ſimplicis ignem.
Has omnes, ubi mille rotam volvere per annos,
Lethæum ad fluvium deus evocat agmine magno:
Scilicet immemores ſupera ut convexa reviſant,
Rurſus & incipiant in corpora velle reverti.
Dixerat Anchiſes: natúmque unáque Sibyllam
Conventus trahit in medios; turbámque ſonantem:
Et tumulum capit, unde omnes longo ordine poſſit
Adverſos legere, & venientum diſcere vultus.
Nunc age, Dardaniam prolem, quæ deinde ſequatur
Gloria, qui maneant Italâ de gente nepotes,
Illuſtres animas, noſtrúmque in nomen ituras,
Expediam dictis, & te tua fata docebo.
Ille, (vides) purâ juvenis qui nititur haſtâ,
Proxima ſorte tenet lucis loca; primus ad auras
Ætherias Italo commixtus ſanguine ſurget.
Sylvius Albanum nomen, tua poſthuma proles:
Quem tibi longævo ſerum Lavinia conjux
Educet ſylvis regem, regúmque parentem:
Unde genus Longâ noſtrum dominabitur Albâ.
Proximus ille Procas, Trojanæ gloria gentis,
Et Capys, & Numitor, & qui te nomine reddet
Sylvius Æneas, pariter pietate vel armis
Egregius, ſi unquam regnandam acceperit Albam.
Qui juvenes quantas oſtentant, aſpice, vires!
Atque umbrata gerunt civili tempora quercu.
Hi tibi Nomentum, & Gabios, urbémque Fidenam,
Hi Collatinas imponent montibus arces,
[Laude pudicitiæ celebres, addéntque ſuperbos]
Pometios, Caſtrúmque Inüi, Bolámque, Corámque.
Hæc tum nomina erunt, nunc ſunt ſinè nomine terræ.
Quin & avo comitem ſeſe Mavortius addet
Romulus; Aſſaraci quem ſanguinis Ilia mater

Educet. vidén' ut geminæ ſtant vertice criſtæ,
Et pater ipſe ſuo ſuperûm jam ſignat honore?
En hujus, nate, auſpiciis illa inclyta Roma
Imperium terris, animos æquabit Olympo,
Septémque una ſibi muro circumdabit arces,
Felix prole virûm. qualis Berecyntia mater
Invehitur curru Phrygias turrita per urbes,
Læta deûm partu, centum complexa nepotes,
Omnes cœlicolas, omnes ſupera alta tenentes.
Huc geminas nunc flecte acies: hanc aſpice gentem,
Romanóſque tuos. hic Cæſar, & omnis Iuli
Progenies, magnum cœli ventura ſub axem.
Hic vir, hic eſt, tibi quem promitti ſæpius audis,
Auguſtus Cæſar, Divi genus: aurea condet
Sæcula qui rurſus Latio, regnata per arva
Saturno quondam, ſuper & Garamantas & Indos
Proferet imperium. jacet extra ſidera tellus,
Extra anni ſolíſque vias, ubi cœlifer Atlas
Axem humero torquet ſtellis ardentibus aptum.
Hujus in adventum jam nunc & Caſpia regna
Reſponſis horrent divûm, & Mæotia tellus,
Et ſeptem gemini turbant trepida oſtia Nili.
Nec verò Alcides tantum telluris obivit;
Fixerit æripedem cervam licèt, aut Erymanthi
Pacârit nemora, & Lernam tremefecerit arcu.
Nec, qui pampineis victor juga flectit habenis,
Liber, agens celſo Nyſæ de vertice tigres.
Et dubitamus adhuc virtute extendere vires?
Aut metus Auſoniâ prohibet conſiſtere terrâ?
Quis procul ille autem ramis inſignis olivæ
Sacra ferens? noſco crines incanáque menta
Regis Romani; primam qui legibus urbem
Fundabit, Curibus parvis & paupere terrâ
Miſſus in imperium magnum. cui deinde ſubibit,
Otia qui rumpet patriæ, reſidéſque movebit
Tullus in arma viros, & jam deſueta triumphis
Agmina. quem juxta ſequitur jactantior Ancus,
Nunc quoque jam nimiùm gaudens popularibus auris.

Vis & Tarquinios reges, animámque ſuperbam
Ultoris Bruti, faſcéſque videre receptos?
Conſulis imperium hic primus ſæváſque ſecures
Accipiet: natóſque pater, nova bella moventes,
Ad pœnam pulchrâ pro libertate vocabit
Infelix. utcumque ferent ea facta minores;
Vincet amor patriæ, laudúmque immenſa cupido.
Quin Decios, Druſóſque procul, ſævúmque ſecuri
Aſpice Torquatum, & referentem ſigna Camillum.
Illæ autem, paribus quas fulgere cernis in armis,
Concordes animæ nunc & dum nocte prementur,
Heu quantum inter ſe bellum, ſi lumina vitæ
Attigerint, quantas acies ſtragémque ciebunt!
Aggeribus ſocer Alpinis atque arce Monœci
Deſcendens, gener adverſis inſtructus Eois.
Ne, pueri, ne tanta animis aſſueſcite bella:
Neu patriæ validas in viſcera vertite vires.
Túque prior, tu parce; genus qui ducis Olympo:
Projice tela manu, ſanguis meus.
Ille triumphatâ Capitolia ad alta Corintho
Victor aget currum, cæſis inſignis Achivis.
Eruet ille Argos, Agamemnoniáſque Mycenas,
Ipſúmque Æaciden, genus armipotentis Achilli;
Ultus avos Trojæ, templa & temerata Minervæ.
Quis te, magne Cato, tacitum, aut te, Coſſe, relinquat?
Quis Gracchi genus, aut geminos duo fulmina belli
Scipiadas cladem Libyæ, parvóque potentem
Fabricium: vel te ſulco, Serrane, ſerentem?
Quo feſſum rapitis, Fabii? tu Maximus ille es,
Unus qui nobis cunctando reſtituis rem.
Excudent alii ſpirantia mollius æra:
Credo equidem, vivos ducent de marmore vultus:
Orabunt cauſas melius, cœlíque meatus
Deſcribent radio, & ſurgentia ſidera dicent:
Tu regere imperio populos, Romane, memento,
(Hæ tibi erunt artes) pacíque imponere morem,
Parcere ſubjectis, & debellare ſuperbos.
Sic pater Anchiſes, atque hæc mirantibus addit:

Aſpice, ut inſignis ſpoliis Marcellus opimis
Ingreditur, victórque viros ſupereminet omnes!
Hic rem Romanam magno turbante tumultu
Siſtet eques: ſternet Pœnos, Gallúmque rebellem,
Tertiáque arma patri ſuſpendet capta Quirino.
Atque hìc Æneas; unà namque ire videbat
Egregium formâ juvenem & fulgentibus armis,
Sed frons læta parum, & dejecto lumina vultu:
Quis, pater, ille, virum qui ſic comitatur euntem?
Filius, ánne aliquis magnâ de ſtirpe nepotum?
Qui ſtrepitus circà comitum! quantum inſtat in ipſo!
Sed nox atra caput triſti circumvolat umbrâ.
Tum pater Anchiſes, lacrymis ingreſſus obortis:
O nate, ingentem luctum ne quære tuorum:
Oſtendent terris hunc tantùm fata, nec ultrà
Eſſe ſinent. nimiùm vobis Romana propago
Viſa potens, ſuperi, propria hæc ſi dona fuiſſent.
Quantos ille virûm magnam Mavortis ad urbem
Campus aget gemitus! vel quæ, Tiberine, videbis
Funera, cùm tumulum præterlabere recentem!
Nec puer Iliacâ quiſquam de gente Latinos
In tantum ſpe tollet avos: nec Romula quondam
Ullo ſe tantùm tellus jactabit alumno.
Heu pietas, heu priſca fides, invictáque bello
Dextera! non illi ſe quiſquam impune tuliſſet
Obvius armato, ſeu cùm pedes iret in hoſtem,
Seu ſpumantis equi foderet calcaribus armos.
Heu, miſerande puer! ſi quà fata aſpera rumpas,
Tu Marcellus eris. manibus date lilia plenis:
Purpureos ſpargam flores, animámque nepotis
His ſaltem accumulem donis, & fungar inani
Munere. ſic totâ paſſim regione vagantur
Aëris in campis latis, atque omnia luſtrant.
Quæ poſtquam Anchiſes natum per ſingula duxit,
Incenditque animum famæ venientis amore:
Exin bella viro memorat, quæ deinde gerenda,
Laurentéſque docet populos, urbémque Latini,
Et quo quemque modo fugiátque ferátque laborem.

Sunt geminæ Somni portæ: quarum altera fertur
Cornea; quâ veris facilis datur exitus umbris:
Altera candenti perfecta nitens elephanto:
Sed falſa ad cœlum mittunt inſomnia Manes.
His ubi tum natum Anchiſes unáque Sibyllam
Proſequitur dictis, portâque emittit eburnâ:
Ille viam ſecat ad naves, ſociósque reviſit.
Tum ſe ad Caietæ recto fert litore portum.
Ancora de prorâ jacitur: ſtant litore puppes.

ÆNEIDOS

LIBER SEPTIMUS.

TU quoque litoribus noſtris, Æneïa nutrix,
Æternam moriens famam, Caieta, dediſti.
Et nunc ſervat honos ſedem tuus, oſſáque nomen
Heſperiâ in magnâ (ſi qua eſt ea gloria) ſignant.
At pius exequiis Æneas rite ſolutis,
Aggere compoſito tumuli, poſtquam alta quiêrunt
Æquora, tendit iter velis, portúmque relinquit.
Aſpirant auræ in noctem, nec candida curſus
Luna negat: ſplendet tremulo ſub lumine pontus.
Proxima Circææ raduntur litora terræ:
Dives inacceſſos ubi Solis filia lucos
Aſſiduo reſonat cantu, tectíſque ſuperbis
Urit odoratam nocturna in lumina cedrum,
Arguto tenues percurrens pectine telas.
Hinc exaudiri gemitus iráque leonum
Vincla recuſantum & ſerâ ſub nocte rudentum:
Setigeríque ſues, atque in præſepibus urſi
Sævire, ac formæ magnorum ululare luporum:
Quos hominum ex facie dea ſæva potentibus herbis
Induerat Circe in vultus ac terga ferarum.

Quæ ne monſtra pii paterentur talia Troës
Delati in portus, neu litora dira ſubirent;
Neptunus ventis implevit vela ſecundis:
Atque fugam dedit, & præter vada fervida vexit.
Jámque rubeſcebat radiis mare, & æthere ab alto
Aurora in roſeis fulgebat lutea bigis:
Cùm venti poſuere, omníſque repentè reſedit
Flatus, & in lento luctantur marmore tonſæ.
Atque hìc Æneas ingentem ex æquore lucum
Proſpicit. hunc inter fluvio Tiberinus amœno,
Vorticibus rapidis & multâ flavus arenâ,
In mare prorumpit. variæ circúmque ſupráque
Aſſuetæ ripis volucres & fluminis alveo
Æthera mulcebant cantu, lucóque volabant.
Flectere iter ſociis, terræque advertere proras
Imperat, & lætus fluvio ſuccedit opaco.
Nunc age, qui reges, Erato, quæ tempora rerum,
Quis Latio antiquo fuerit ſtatus, advena claſſem
Cùm primùm Auſoniis exercitus appulit oris,
Expediam, & primæ revocabo exordia pugnæ.
Tu vatem, tu, diva, mone. dicam horrida bella:
Dicam acies, actóſque animis in funera reges,
Tyrrhenámque manum, totámque ſub arma coactam
Heſperiam. major rerum mihi naſcitur ordo:
Majus opus moveo. Rex arva Latinus & urbes
Jam ſenior longâ placidas in pace regebat.
Hunc Fauno & nymphâ genitum Laurente Maricâ
Accipimus. Fauno Picus pater: íſque parentem
Te, Saturne, refert: tu ſanguinis ultimus auctor.
Filius huic fato divûm, proléſque virilis
Nulla fuit, primâque oriens erepta juventâ eſt.
Sola domum & tantas ſervabat filia ſedes;
Jam matura viro, jam plenis nubilis annis.
Multi illam magno è Latio totâque petebant
Auſoniâ: petit ante alios pulcherrimus omnes
Turnus, avis atavíſque potens: quem regia conjux
Adjungi generum miro properabat amore:
Sed variis portenta deûm terroribus obſtant,

Laurus erat tecti medio in penetralibus altis
Sacra comam, multóſque metu ſervata per annos:
Quam pater inventam, primas cùm conderet arces,
Ipſe ferebatur Phœbo ſacrâſſe Latinus,
Laurentíſque ab eâ nomen poſuiſſe colonis.
Hujus apes ſummum denſæ, (mirabile dictu)
Stridore ingenti liquidum trans æthera vectæ,
Obſedere apicem; & pedibus per mutua nexis
Examen ſubitum ramo frondente pependit.
Continuò vates, Externum cernimus, inquit,
Adventare virum, & partes petere agmen eaſdem
Partibus ex iſdem, & ſummâ dominarier arce.
Præterea, caſtis adolet dum altaria tædis,
Et juxta genitorem adſtat Lavinia virgo,
Viſa (nefas) longis comprendere crinibus ignem,
Atque omnem ornatum flammâ crepitante cremari,
Regaleſque accenſa comas, accenſa coronam
Inſignem gemmis: tum fumida lumine fulvo
Involvi, ac totis Volcanum ſpargere tectis.
Id verò horrendum ac viſu mirabile ferri.
Namque fore illuſtrem famâ fatíſque canebant
Ipſam, ſed populo magnum portendere bellum.
At rex ſollicitus monſtris, oracula Fauni
Fatidici genitoris adit, lucóſque ſub altâ
Conſulit Albuneâ: nemorum quæ maxima ſacro
Fonte ſonat, ſævámque exhalat opaca mephitim.
Hinc Italæ gentes, omníſque OEnotria tellus
In dubiis reſponſa petunt. huc dona ſacerdos
Cùm tulit, & cæſarum ovium ſub nocte ſilenti
Pellibus incubuit ſtratis, ſomnóſque petivit;
Multa modis ſimulacra videt volitantia miris:
Et varias audit voces, fruitúrque deorum
Colloquio, atque imis Acheronta affatur Avernis.
Hìc & tum pater ipſe petens reſponſa Latinus,
Centum lanigeras mactabat rite bidentes,
Atque harum effultus tergo ſtratíſque jacebat
Velleribus. ſubita ex alto vox reddita luco eſt:
Ne pete connubiis natam ſociare Latinis,

O mea progenies, thalamis neu crede paratis.
Externi veniunt generi, qui ſanguine noſtrum
Nomen in aſtra ferent, quorúmque ab ſtirpe nepotes
Omnia ſub pedibus, quà Sol utrumque recurrens
Aſpicit Oceanum, vertíque regíque videbunt.
Hæc reſponſa patris Fauni, monitûſque ſilenti
Nocte datos, non ipſe ſuo premit ore Latinus:
Sed circùm latè volitans jam Fama per urbes
Auſonias tulerat; cùm Laomedontia pubes
Gramineo ripæ religavit ab aggere claſſem.
Æneas, primíque duces, & pulcher Iülus,
Corpora ſub ramis deponunt arboris altæ:
Inſtituúntque dapes, & adorea liba per herbam
Subjiciunt epulis, (ſic Jupiter ille monebat)
Et Cereale ſolum pomis agreſtibus augent.
Conſumtis hìc fortè aliis, ut vertere morſus
Exiguam in Cererem penuria adegit edendi,
Et violare manu maliſque audacibus orbem
Fatalis cruſti, patulis nec parcere quadris;
Heus! etiam menſas conſumimus? inquit Iulus.
Nec plura alludens. ea vox audita laborum
Prima tulit finem, primámque loquentis ab ore
Eripuit pater, ac ſtupefactus numine preſſit.
Continuò, Salve fatis mihi debita Tellus,
Vóſque, ait, ô fidi Trojæ ſalvete Penates.
Hìc domus, hæc patria eſt. genitor mihi talia, (namque
Nunc repeto) Anchiſes fatorum arcana reliquit:
Cùm te, nate, fames ignota ad litora vectum
Acciſis coget dapibus conſumere menſas;
Tum ſperare domos defeſſus, ibíque memento
Prima locare manu moliríque aggere tecta.
Hæc erat illa fames; hæc nos ſuprema manebat
Exitiis poſitura modum.
Quare agite, &, primo læti cum lumine ſolis,
Quæ loca, quíve habeant homines, ubi mœnia gentis,
Veſtigemus, & à portu diverſa petamus.
Nunc pateras libate Jovi, precibúſque vocate
Anchiſen genitorem, & vina reponite menſis.

Sic deinde effatus frondenti tempora ramo
Implicat, & Geniúmque loci primámque deorum
Tellurem, Nymphásque, & adhuc ignota precatur
Flumina: tum Noctem, noctísque orientia signa,
Idæúmque Jovem, Phrygiámque ex ordine matrem,
Invocat, & duplices Cœlóque Erebóque parentes.
Hìc pater omnipotens ter cœlo clarus ab alto
Intonuit: radiísque ardentem lucis & auro
Ipse manu quatiens ostendit ab æthere nubem.
Diditur hic subitò Trojana per agmina rumor,
Adveniſſe diem, quo debita mœnia condant.
Certatim inſtaurant epulas, atque omine magno
Crateras læti ſtatuunt, & vina coronant.
Poſtera cùm primâ luſtrabat lampade terras
Orta dies; urbem, & fines, & litora gentis
Diverſi explorant: hæc fontis ſtagna Numici,
Hunc Tybrim fluvium, hìc fortes habitare Latinos.
Tum ſatus Anchisâ delectos ordine ab omni
Centum oratores auguſta ad mœnia regis
Ire jubet, ramis velatos Palladis omnes:
Donáque ferre viro, pacémque expoſcere Teucris.
Haud mora: feſtinant juſſi, rapidiſque feruntur
Paſſibus. ipſe humili deſignat mœnia foſsâ,
Molitúrque locum; primaſque in litore ſedes,
Caſtrorum in morem, pinnis atque aggere cingit.
Jámque iter emenſi, turres ac tecta Latinorum
Ardua cernebant juvenes, muróque ſubibant.
Ante urbem pueri, & primævo flore juventus,
Exercentur equis, domitántque in pulvere currus:
Aut acres tendunt arcus, aut lenta lacertis
Spicula contorquent, curſûque ictûque laceſſunt.
Cùm prævectus equo longævi regis ad aures
Nuntius ingentes ignotâ in veſte reportat
Adveniſſe viros. ille intrà tecta vocari
Imperat, & ſolio medius conſedit avito.
Tectum auguſtum, ingens, centum ſublime columnis,
Urbe fuit ſummâ, Laurentis regia Pici,
Horrendum ſylvis & relligione parentum.

Hìc

Hìc ſceptra accipere, & primos attollere faſces
Regibus omen erat: hoc illis curia templum,
Hæ ſacris ſedes epulis: hìc ariete cæſo
Perpetuis ſoliti patres conſidere menſis.
Quin etiam veterum effigies ex ordine avorum
Antiquâ è cedro; Italúſque, patérque Sabinus
Vitiſator, curvam ſervans ſub imagine falcem,
Saturnúſque ſenex, Janíque bifrontis imago,
Veſtibulo aſtabant: aliíque ab origine reges,
Martia qui ob patriam pugnando vulnera paſſi.
Multáque præterea ſacris in poſtibus arma,
Captivi pendent currus, curvæque ſecures,
Et criſtæ capitum, & portarum ingentia clauſtra,
Spiculáque, clypeíque, ereptáque roſtra carinis.
Ipſe Quirinali lituo parvâque ſedebat
Succinctus trabeâ, lævâque ancile gerebat
Picus equûm domitor: quem capta cupidine conjux,
Aureâ percuſſum virgâ, verſúmque venenis,
Fecit avem Circe, ſparſítque coloribus alas.
Tali intus templo divûm patriâque Latinus
Sede ſedens Teucros ad ſeſe in tecta vocavit:
Atque hæc ingreſſis placido prior edidit ore:
Dicite Dardanidæ, (neque enim neſcimus & urbem
Et genus, auditíque advertitis æquore curſum)
Quid petitis? quæ cauſa rates, aut cujus egentes
Litus ad Auſonium tot per vada cærula vexit?
Sive errore viæ, ſeu tempeſtatibus acti,
(Qualia multa mari nautæ patiuntur in alto)
Fluminis intrâſtis ripas, portûque ſedetis;
Ne fugite hoſpitium, néve ignorate Latinos
Saturni gentem, haud vinclo nec legibus æquam,
Sponte ſuâ veteríſque dei ſe more tenentem.
Atque equidem memini (fama eſt obſcurior annis)
Auruncos ita ferre ſenes, his ortus ut agris
Dardanus Idæas Phrygiæ penetrârit ad urbes,
Threïciamque Samum, quæ nunc Samothracia fertur.
Hinc illum Corythi Tyrrhenâ ab ſede profectum
Aurea nunc ſolio ſtellantis regia cœli

Accipit; & numero divorum altaribus addit.
Dixerat. & dicta Ilioneus ſic voce ſecutus:
Rex, genus egregium Fauni, nec fluctibus actos
Atra ſubegit hyems veſtris ſuccedere terris,
Nec ſidus regione viæ litúſve fefellit.
Conſilio hanc omnes animíſque volentibus urbem
Afferimur pulſi regnis, quæ maxima quondam
Extremo veniens Sol aſpiciebat Olympo.
Ab Jove principium generis: Jove Dardana pubes
Gaudet avo. rex ipſe Jovis de gente ſuprema
Troïus Æneas tua nos ad limina miſit.
Quanta per Idæos ſævis effuſa Mycenis
Tempeſtas ierit campos; quibus actus uterque
Europæ atque Aſiæ fatis concurrerit orbis;
Audiit, & ſi quem tellus extrema refuſo
Submovet Oceano, & ſi quem extenta plagarum
Quatuor in medio dirimit plaga ſolis iniqui.
Diluvio ex illo tot vaſta per æquora vecti
Dis ſedem exiguam patriis litúſque rogamus
Innocuum, & cunctis undámque aurámque patentem.
Non erimus regno indecores: nec veſtra feretur
Fama levis, tantíque aboleſcet gratia facti:
Nec Trojam Auſonios gremio excepiſſe pigebit.
Fata per Æneæ juro, dextrámque potentem,
Sive fide, ſeu quis bello eſt expertus & armis;
Multi nos populi, multæ (ne temne, quòd ultro
Præferimus manibus vittas ac verba precantia)
Et petiere ſibi & voluere adjungere gentes.
Sed nos fata deûm veſtras exquirere terras
Imperiis egere ſuis. hinc Dardanus ortus
Huc repetit, juſſíſque ingentibus urget Apollo
Tyrrhenum ad Tybrim, & fontis vada ſacra Numici.
Dat tibi præterea fortunæ parva prioris
Munera, relliquias Trojâ ex ardente receptas.
Hôc pater Anchiſes auro libabat ad aras:
Hoc Priami geſtamen erat, cùm jura vocatis
More daret populis; ſceptrúmque, ſacérque tiaras,
Iliadúmque labor veſtes.

Talibus Ilionei dictis defixa Latinus
Obtutu tenet ora, ſolóque immobilis hæret,
Intentos volvens oculos. nec purpura regem
Picta movet, nec ſceptra movent Priameïa tantùm,
Quantùm in connubio natæ thalamóque moratur:
Et veteris Fauni volvit ſub pectore ſortem.
Hunc illum fatis externâ ab ſede profectum
Portendi generum, paribúſque in regna vocari
Auſpiciis: huic progeniem virtute futuram
Egregiam, & totum quæ viribus occupet orbem.
Tandem lætus ait: Dî noſtra incepta ſecundent,
Auguriúmque ſuum. dabitur, Trojane, quod optas.
Munera nec ſperno. non vobis rege Latino
Divitis uber agri Trojæve opulentia dêrit.
Ipſe modò Æneas (noſtrî ſi tanta cupido eſt,
Si jungi hoſpitio properat, ſociúſve vocari)
Adveniat; vultus néve exhorreſcat amicos:
Pars mihi pacis erit, dextram tetigiſſe tyranni.
Vos contrà regi mea nunc mandata referte.
Eſt mihi nata, viro gentis quam jungere noſtræ,
Non patrio ex adyto ſortes, non plurima cœlo
Monſtra ſinunt: generos externis affore ab oris,
Hoc Latio reſtare canunt, qui ſanguine noſtrum
Nomen in aſtra ferant. hunc illum poſcere fata
Et reor, & (ſi quid veri mens augurat) opto.
Hæc effatus, equos numero pater eligit omni.
Stabant ter centum nitidi in præſepibus altis.
Omnibus extemplo Teucris jubet ordine duci
Inſtratos oſtro alipedes pictíſque tapetis.
Aurea pectoribus demiſſa monilia pendent:
Tecti auro, fulvum mandunt ſub dentibus aurum.
Abſenti Æneæ currum geminóſque jugales,
Semine ab ætherio, ſpirantes naribus ignem,
Illorum de gente, patri quos dædala Circe
Suppoſitâ de matre nothos furata creavit.
Talibus Æneadæ donis dictíſque Latini
Sublimes in equis redeunt, pacémque reportant.
Ecce autem Inachiis ſeſe referebat ab Argis

Sæva Jovis conjux, auráſque invecta tenebat:
Et lætum Æneam, claſſémque ex æthere longo
Dardaniam Siculo proſpexit ab uſque Pachyno.
Moliri jam tecta videt, jam fidere terræ:
Deſeruiſſe rates. ſtetit acri fixa dolore.
Tum quaſſans caput, hæc effundit pectore dicta:
Heu ſtirpem inviſam, & fatis contraria noſtris
Fata Phrygum! num Sigeïs occumbere campis,
Num capti potuere capi? num incenſa cremavit
Troja viros? medias acies, medióſque per ignes
Invenere viam? at (credo) mea numina tandem
Feſſa jacent, odiis aut exſaturata quievi.
Quin etiam patriâ excuſſos infeſta per undas
Auſa ſequi, & profugis toto me opponere ponto.
Abſumtæ in Teucros vires cœlíque maríſque.
Quid Syrtes, aut Scylla mihi, quid vaſta Charybdis
Profuit? optato conduntur Tybridis alveo,
Securi pelagi atque mei. Mars perdere gentem
Immanem Lapithûm valuit: conceſſit in iras
Ipſe deûm antiquam genitor Calydona Dianæ: [tem?
Quod ſcelus aut Lapithas tantum, aut Calydona meren-
Aſt ego magna Jovis conjux nil linquere inauſum
Quæ potui infelix, quæ memet in omnia verti,
Vincor ab Æneâ. quòd ſi mea numina non ſunt
Magna ſatìs; dubitem haud equidem implorare quod
uſquam eſt.
Flectere ſi nequeo ſuperos, Acheronta movebo.
Non dabitur regnis (eſto) prohibere Latinis,
Atque immota manet fatis Lavinia conjux.
At trahere, atque moras tantis licet addere rebus:
At licet amborum populos exſcindere regum.
Hâc gener atque ſocer coëant mercede ſuorum.
Sanguine Trojano & Rutulo dotabere, virgo:
Et Bellona manet te pronuba. nec face tantùm
Ciſſæïs prægnans ignes enixa jugales:
Quin idem Veneri partus ſuus, & Paris alter,
Funeſtæque iterum recidiva in Pergama tædæ.
Hæc ubi dicta dedit, terras horrenda petivit:
Luctificam Alecto Dirarum ab ſede ſororum

Infernísque ciet tenebris: cui triſtia bella,
Iræque, inſidiæque, & crimina noxia cordi.
Odit & ipſe pater Pluton, odere ſorores
Tartareæ monſtrum: tot ſeſe vertit in ora,
Tam ſævæ facies, tot pullulat atra colubris.
Quam Juno his acuit verbis, ac talia fatur:
Hunc mihi da proprium, virgo ſata Nocte, laborem,
Hanc operam, ne noſter honos infractáve cadat
Fama loco: neu connubiis ambire Latinum
Æneadæ poſſint, Italóſve obſidere fines.
Tu potes unanimos armare in prœlia fratres,
Atque odiis verſare domos: tu verbera tectis
Funereáſque inferre faces: tibi nomina mille,
Mille nocendi artes. fœcundum concute pectus,
Diſjice compoſitam pacem, ſere crimina belli:
Arma velit, poſcátque ſimul, rapiátque juventus.
Exin Gorgoneis Alecto infecta venenis
Principio Latium, & Laurentis tecta tyranni
Celſa petit, tacitúmque obſedit limen Amatæ:
Quam ſuper adventu Teucrûm Turnſque hymenæis
Feminea ardentem curáque iráque coquebant.
Huic dea cæruleis unum de crinibus anguem
Conjicit, ſnque ſinum præcordia ad intima ſubdit:
Quo furibunda domum monſtro permiſceat omnem.
Ille inter veſtes & levia pectora lapſus
Volvitur attactu nullo, fallítque furentem,
Vipeream inſpirans animam. fit tortile collo
Aurum ingens coluber, fit longæ tænia vittæ,
Innectítque comas, & membris lubricus errat.
Ac dum prima lues udo ſublapſa veneno
Pertentat ſenſus, atque oſſibus implicat ignem;
Necdum animus toto percepit pectore flammam;
Molliùs, & ſolito matrum de more, locuta eſt;
Multa ſuper natâ lacrymans Phrygiíſque hymenæis:
Exulibúſne datur ducenda Lavinia Teucris,
O genitor? nec te miſeret natæque tuíque?
Nec matris miſeret, quam primo aquilone relinquet
Perfidus alta petens abductâ virgine prædo?

At non ſic Phrygius penetrat Lacedæmona paſtor,
Ledæámque Helenam Trojanas vexit ad urbes.
Quid tua ſancta fides, quid cura antiqua tuorum,
Et conſanguineo totiens data dextera Turno?
Si gener externâ petitur de gente Latinis,
Idque ſedet, Fauníque premunt te juſſa parentis;
Omnem equidem ſceptris terram, quæ libera noſtris
Diſſidet, externam reor, & ſic dicere divos.
Et Turno, ſi prima domûs repetatur origo,
Inachus Acriſiúſque patres mediæque Mycenæ.
His ubi nequicquam dictis experta, Latinum
Contrà ſtare videt, penitúſque in viſcera lapſum
Serpentis furiale malum, totámque pererrat;
Tum verò infelix, ingentibus excita monſtris,
Immenſam ſinè more furit lymphata per urbem:
Ceu quondam torto volitans ſub verbere turbo,
Quem pueri magno in gyro vacua atria circùm
Intenti ludo exercent: ille actus habenâ
Curvatis fertur ſpatiis: ſtupet inſcia ſuprà
Impubéſque manus, mirata volubile buxum:
Dant animos plagæ. non curſu ſegnior illo
Per medias urbes agitur populóſque feroces.
Quin etiam in ſylvas, ſimulato numine Bacchi,
Majus adorta nefas, majorémque orſa furorem,
Evolat, & natam frondoſis montibus abdit;
Quò thalamum eripiat Teucris, tædáſque moretur:
Euœ Bacche, fremens, ſolum te virgine dignum
Vociferans: etenim molles tibi ſumere thyrſos,
Te luſtrare choro, ſacrum tibi paſcere crinem.
Fama volat: Furiiſque accenſas pectore matres
Idem omnes ſimul ardor agit, nova quærere tecta.
Deſeruere domos: ventis dant colla comáſque.
Aſt aliæ tremulis ululatibus æthera complent,
Pampineáſque gerunt incinctæ pellibus haſtas.
Ipſa inter medias flagrantem fervida pinum
Suſtinet, ac natæ Turníque canit hymenæos,
Sanguineam torquens aciem; torvúmque repentè
Clamat: Io matres, audite ubi quæque, Latinæ.

Si qua piis animis manet infelicis Amatæ
Gratia, si juris materni cura remordet;
Solvite crinales vittas, capite orgia mecum.
Talem inter ſylvas, inter deſerta ferarum,
Reginam Alecto ſtimulis agit undique Bacchi.
Poſtquam viſa ſatis primos acuiſſe furores,
Conſiliúmque omnémque domum vertiſſe Latini;
Protinus hinc fuſcis triſtis dea tollitur alis
Audacis Rutuli ad muros: quam dicitur urbem
Acriſioneis Danaë fundâſſe colonis,
Præcipiti delata noto. locus Ardea quondam
Dictus avis: & nunc magnum manet Ardea nomen.
Sed fortuna fuit. tectis hìc Turnus in altis
Jam mediam nigrâ carpebat nocte quietem.
Alecto torvam faciem & furialia membra
Exuit: in vultus ſeſe transformat aniles,
Et frontem obſcœnam rugis arat. induit albos
Cum vittâ crines: tum ramum innectit olivæ.
Fit Calybe Junonis anus templíque ſacerdos;
Et juveni ante oculos his ſe cum vocibus offert:
Turne, tot incaſſum fuſos patiere labores,
Et tua Dardaniis tranſſcribi ſceptra colonis?
Rex tibi conjugium, & quæſitas ſanguine dotes
Abnegat; externúſque in regnum quæritur hæres.
I nunc, ingratis offer te, irriſe, periclis:
Tyrrhenas, i, ſterne acies: tege pace Latinos.
Hæc adeò tibi me, placidâ cùm nocte jaceres,
Ipſa palàm fari omnipotens Saturnia juſſit.
Quare age, & armari pubem portíſque moveri
Lætus in arma para, & Phrygios, qui flumine pulchro
Conſedere, duces, pictáſque exure carinas.
Cœleſtûm vis magna jubet. rex ipſe Latinus,
Ni dare conjugium & dicto parere fatetur,
Sentiat, & tandem Turnum experiatur in armis.
Hìc juvenis vatem irridens, ſic orſa viciſſim
Ore refert: Claſſes invectas Tybridis alveo
Non (ut rere) meas effugit nuntius aures.
Ne tantos mihi finge metus: nec regia Juno

Immemor eſt noſtri.
Sed te victa ſitu verſque effœta ſenectus,
O mater, curis nequicquam exercet, & arma
Regum inter falsâ vatem formidine ludit.
Cura tibi, divûm effigies & templa tueri:
Bella viri pacémque gerant, quîs bella gerenda.
Talibus Alecto dictis exarſit in iras.
At juveni oranti ſubitus tremor occupat artus:
Diriguere oculi: tot Erinnys ſibilat hydris,
Tantáque ſe facies aperit: tum flammea torquens
Lumina cunctantem & quærentem dicere plura
Repulit, & geminos erexit crinibus angues,
Verberáque inſonuit, rabidóque hæc addidit ore:
En ego victa ſitu, quam veri effœta ſenectus
Arma inter regum falsâ formidine ludit,
(Reſpice ad hæc) adſum dirarum ab ſede ſororum:
Bella manu lethúmque gero.
Sic effata facem juveni conjecit, & atro
Lumine fumantes fixit ſub pectore tædas.
Olli ſomnum ingens rumpit pavor: oſſáque & artus
Perfudit toto proruptus corpore ſudor.
Arma amens fremit; arma toro tectíſque requirit.
Sævit amor ferri, & ſcelerata inſania belli:
Ira ſupèr, magno veluti cùm flamma ſonore
Virgea ſuggeritur coſtis undantis aëni,
Exultántque æſtu latices; furit intus aquaï
Fumidus, atque altè ſpumis exuberat amnis:
Nec jam ſe capit unda; volat vapor ater ad auras.
Ergo iter ad regem polluta pace Latinum
Indicit primis juvenum, & jubet arma parari,
Tutari Italiam, detrudere finibus hoſtem:
Se ſatis ambobus Teucríſque venire Latinſque.
Hæc ubi dicta dedit, divóſque in vota vocavit;
Certatim ſeſe Rutuli exhortantur in arma.
Hunc decus egregium formæ movet atque juventæ;
Hunc atavi reges, hunc claris dextera factis.
Dum Turnus Rutulos animis audacibus implet,
Alecto in Teucros Stygiis ſe concitat alis;

Arte novâ ſpeculata locum, quo litore pulcher
Inſidiis curſûque feras agitabat Iülus.
Hìc ſubitam canibus rabiem Cocytia virgo
Objicit, & noto nares contingit odore,
Ut cervum ardentes agerent: quæ prima laborum
Cauſa fuit, bellóque animos accendit agreſtes.
Cervus erat formâ præſtanti & cornibus ingens,
Tyrrhidæ pueri quem matris ab ubere raptum
Nutribant, Tyrrhúſque pater, cui regia parent
Armenta, & lati cuſtodia credita campi.
Aſſuetum imperiis ſoror omni Sylvia curâ
Mollibus intexens ornabat cornua ſertis,
Pectebátque ferum, puróque in fonte lavabat.
Ille, manum patiens, menſáque aſſuetus herili,
Errabat ſylvis; rurſúſque ad limina nota
Ipſe domum ſerâ quamvìs ſe nocte ferebat.
Hunc procul errantem rabidæ venantis Iüli
Commovere canes: fluvio cùm fortè ſecundo
Defluëret, ripâque æſtus viridante levaret.
Ipſe etiam, eximiæ laudis ſuccenſus amore,
Aſcanius curvo direxit ſpicula cornu:
Nec dextræ erranti deus abfuit; actáque multo
Pérque uterum ſonitu pérque ilia venit arundo.
Saucius at quadrupes nota intrà tecta refugit,
Succeſsítque gemens ſtabulis, queſtûque cruentus
Atque imploranti ſimilis tectum omne replebat.
Sylvia prima ſoror, palmis percuſſa lacertos,
Auxilium vocat, & duros conclamat agreſtes.
Olli (peſtis enim tacitis latet aſpera ſylvis)
Improviſi adſunt: hic torre armatus obuſto,
Stipitis hic gravidi nodis. quod cuique repertum
Rimanti, telum ira facit. vocat agmina Tyrrhus,
Quadrifidam quercum cuneis ut fortè coactis
Scindebat, raptâ ſpirans immane ſecuri.
At ſæva è ſpeculis tempus dea nacta nocendi
Ardua tecta petit ſtabuli; & de culmine ſummo
Paſtorale canit ſignum, cornûque recurvo
Tartaream intendit vocem: quâ protinus omne

Contremuit nemus, & ſylvæ intonuere profundæ.
Audiit & Triviæ longè lacus, audiit amnis
Sulfureâ Nar albus aquâ, fontéſque Velini:
Et trepidæ matres preſſere ad pectora natos.
Tum verò ad vocem celeres, quà buccina ſignum
Dira dedit, raptis concurrunt undique telis
Indomiti agricolæ: necnon & Troïa pubes
Aſcanio auxilium caſtris effundit apertis.
Direxere acies. non jam certamine agreſti
Stipitibus duris agitur ſudibúſve præuſtis;
Sed ferro ancipiti decernunt, atráque latè
Horreſcit ſtrictis ſeges enſibus, æráque fulgent
Sole laceſſita, & lucem ſub nubila jactant:
Fluctus utì primo cœpit cùm albeſcere vento,
Paulatim ſeſe tollit mare, & altiùs undas
Erigit, indè imo conſurgit ad æthera fundo.
Hìc juvenis primam ante aciem ſtridente ſagittâ,
Natorum Tyrrhi fuerat qui maximus, Almo
Sternitur. hæſit enim ſub gutture vulnus, & udæ
Vocis iter tenuémque incluſit ſanguine vitam.
Corpora multa virûm circa, ſeniórque Galæſus,
Dum paci medium ſe offert: juſtiſſimus unus
Qui fuit, Auſoniíſque olim ditiſſimus arvis:
Quinque greges illi balantum, quina redibant
Armenta, & terram centum vertebat aratris.
Atque ea per campos æquo dum Marte geruntur,
Promiſſi dea facta potens, ubi ſanguine bellum
Imbuit, & primæ commiſit funera pugnæ,
Deſerit Heſperiam, & cœli convexa per auras
Junonem victrix affatur voce ſuperbâ:
En perfecta tibi bello diſcordia triſti.
Dic, in amicitiam coëant, & fœdera jungant:
Quandoquidem Auſonio reſperſi ſanguine Teucros.
Hoc etiam his addam, tua ſi mihi certa voluntas,
Finitimas in bella feram rumoribus urbes,
Accendámque animos inſani Martis amore:
Undique ut auxilio veniant. ſpargam arma per agros.
Tum contrà Juno: Terrorum & fraudis abunde eſt.

Stant belli cauſæ: pugnatur cominus armis.
Quæ fors prima dedit, ſanguis novus imbuit arma.
Talia connubia & tales celebrent hymenæos
Egregium Veneris genus & rex ipſe Latinus:
Te ſuper ætherias errare licentiùs auras,
Haud pater ille velit ſummi regnator Olympi.
Cede locis. ego, ſi qua ſupèr fortuna laborum eſt,
Ipſa regam. tales dederat Saturnia voces.
Illa autem attollit ſtridentes anguibus alas,
Cocytíque petit ſedem, ſupera ardua linquens.
Eſt locus Italiæ medio ſub montibus altis
Nobilis, & famâ multis memoratus in oris,
Amſancti valles. denſis hunc frondibus atrum
Urget utrimque latus nemoris, medióque fragoſus
Dat ſonitum ſaxis & torto vertice torrens.
Hìc ſpecus horrendum ſævi ſpiracula Ditis
Monſtratur, ruptóque ingens Acheronte vorago
Peſtiferas aperit fauces: quis condita Erinnys
Inviſum numen terras cœlúmque levabat.
Nec minùs interea extremam Saturnia bello
Imponit regina manum. ruit omnis in urbem
Paſtorum ex acie numerus, cæſóſque reportant
Almonem puerum fœdatíque ora Galæſi:
Implorántque deos, obteſtantúrque Latinum.
Turnus adeſt, medióque in crimine cædis & igni
Terrorem ingeminat: Teucros in regna vocari,
Stirpem admiſceri Phrygiam; ſe limine pelli.
Tum quorum attonitæ Baccho nemora avia matres
Inſultant thiaſis, (neque enim leve nomen Amatæ)
Undíque collecti coëunt, Martémque fatigant.
Ilicet infandum cuncti contra omina bellum,
Contra fata deûm perverſo numine poſcunt.
Certatim regis circumſtant tecta Latini.
Ille, velut pelagi rupes immota, reſiſtit:
Ut pelagi rupes, magno veniente fragore,
Quæ ſeſe, multis circùm latrantibus undis,
Mole tenet: ſcopuli nequicquam & ſpumea circùm
Saxa fremunt, lateríque illiſa refunditur alga.

Verùm ubi nulla datur cæcum exuperare poteſtas
Conſilium, & ſævæ nutu Junonis eunt res;
Multa deos auráſque pater teſtatus inanes,
Frangimur heu fatis, inquit, ferimúrque procellâ.
Ipſi has ſacrilego pendetis ſanguine pœnas,
O miſeri, te, Turne, nefas, te triſte manebit
Supplicium; votíſque deos venerabere ſeris.
Nam mihi parta quies, omníſque in limine portus:
Funere felici ſpolior. nec plura locutus
Sepſit ſe tectis, rerúmque reliquit habenas.

Mos erat Heſperio in Latio, quem protinus urbes
Albanæ coluere ſacrum, nunc maxima rerum
Roma colit, cùm prima movent in prœlia Martem,
Sive Getis inferre manu lacrymabile bellum,
Hyrcaníſve Arabíſve parant, ſeu tendere ad Indos,
Auroràmque ſequi, Parthóſque repoſcere ſigna.
Sunt geminæ belli portæ (ſic nomine dicunt)
Religione ſacræ, & ſævi formidine Martis:
Centum ærei claudunt vectes æternáque ferri
Robora: nec cuſtos abſiſtit limine Janus.
Has, ubi certa ſedet patribus ſententia pugnæ,
Ipſe Quirinali trabeâ cinctûque Gabino
Inſignis reſerat ſtridentia limina Conſul;
Ipſe vocat pugnas: ſequitur tum cætera pubes:
Æreáque aſſenſu conſpirant cornua rauco.
Hôc & tum Æneadis indicere bella Latinus
More jubebatur, triſtéſque recludere portas.
Abſtinuit tactu pater, adverſúſque refugit
Fœda miniſteria, & cæcis ſe condidit umbris.
Tum regina deûm cœlo delapſa morantes
Impulit ipſa manu portas, & cardine verſo
Belli ferratos rupit Saturnia poſtes.
Ardet inexcita Auſonia, atque immobilis anté.
Pars pedes ire parat campis; pars arduus altis
Pulverulentus equis furit: omnes arma requirunt.
Pars leves clypeos, & ſpicula lucida tergunt
Arvinâ pingui, ſubigúntque in cote ſecures:
Signáque ferre juvat, ſonitûſque audire tubarum.

Quinque adeò magnæ poſitis incudibus urbes
Tela novant, Atina potens, Tibúrque ſuperbum,
Ardea, Cruſtumeríque, & turrigeræ Antemnæ.
Tegmina tuta cavant capitum, flectúntque ſalignas
Umbonum crates: alii thoracas aënos,
Aut leves ocreas lento ducunt argento.
Vomeris huc & falcis honos, huc omnis aratri
Ceſſit amor: recoquunt patrios fornacibus enſes.
Claſſica jámque ſonant: it bello teſſera ſignum.
Hic galeam tectis trepidus rapit: ille frementes
Ad juga cogit equos; clypeúmque auróque trilicem
Loricam induitur; fidóque accingitur enſe.
Pandite nunc Helicona, deæ, cantûſque movete,
Qui bello exciti reges, quæ quemque ſecutæ
Complêrint campos acies; quibus Itala jam tum
Floruerit terra alma viris, quibus arſerit armis.
Et meminiſtis enim, divæ, & memorare poteſtis:
Ad nos vix tenuis famæ perlabitur aura.
Primus init bellum Tyrrhenis aſper ab oris
Contemtor divûm Mezentius, agminaque armat.
Filius huic juxtà Lauſus, quo pulchrior alter
Non fuit, excepto Laurentis corpore Turni.
Lauſus equûm domitor, debellatórque ferarum,
Ducit Agyllinâ nequicquam ex urbe ſecutos
Mille viros; dignus, patriis qui lætior eſſet
Imperiis, & cui pater haud Mezentius eſſet.
Poſt hos inſignem palmâ per gramina currum
Victoréſque oſtentat equos ſatus Hercule pulchro
Pulcher Aventinus: clypeóque inſigne paternum
Centum angues, cinctámque gerit ſerpentibus Hydram:
Collis Aventini ſylvâ quem Rhea ſacerdos
Furtivum partu ſub luminis edidit oras,
Mixta deo mulier, poſtquam Laurentia victor,
Geryone exſtincto, Tirynthius attigit arva,
Tyrrhenóque boves in flumine lavit Hiberas.
Pila manu, fævóſque gerunt in bella dolones:
Et tereti pugnant mucrone verûque Sabello.
Ipſe pedes tegumen torquens immane leonis,

Terribili impexum ſetâ cum dentibus albis
Indutus capiti, ſic regia tecta ſubibat
Horridus, Herculeóque humeros innexus amictu.
Tum gemini fratres Tiburtia mœnia linquunt,
Fratris Tiburti dictam cognomine gentem,
Catillúſque, acérque Coras, Argiva juventus;
Et primam ante aciem denſa inter tela feruntur.
Ceu duo nubigenæ cùm vertice montis ab alto
Deſcendunt Centauri; Homolen Othrymque nivalem
Linquentes curſu rapido: dat euntibus ingens
Sylva locum, & magno cedunt virgulta fragore.
Nec Prænestinæ fundator defuit urbis,
Vulcano genitum pecora inter agreſtia regem,
Inventúmque focis omnis quem credidit ætas,
Cæculus. hunc legio latè comitatur agreſtis:
Quíque altum Prænesté viri, quíque arva Gabinæ
Junonis, gelidúmque Anienem, & roſcida rivis
Hernica ſaxa colunt; quos dives Anagnia paſcis,
Quos, Amaſene pater. non illis omnibus arma,
Nec clypei currúſve ſonant. pars maxima glandes
Liventis plumbi ſpargit: pars ſpicula geſtat
Bina manu, fulvóſque lupi de pelle galeros
Tegmen habent capiti: veſtigia nuda ſiniſtri
Inſtituere pedis; crudus tegit altera pero.
At Meſſapus equûm domitor Neptunia proles,
Quem neque fas igni cuiquam nec ſternere ferro,
Jam pridem reſides populos deſuetáque bello
Agmina in arma vocat ſubitò, ferrúmque retractat.
Hi Feſcenninas acies, æquóſve Faliſcos,
Hi Soractis habent arces, Flaviniáque arva,
Et Cimini cum monte lacum, lucóſque Capenos.
Ibant æquati numero, regémque canebant:
Ceu quondam nivei liquida inter nubila cycni,
Cùm ſeſe è paſtu referunt, & longa canoros
Dant per colla modos, ſonat amnis & Aſia longè
Pulſa palus.
Nec quiſquam æratas acies ex agmine tanto
Miſceri putet: aëriam ſed gurgite ab alto

Urgeri volucrum raucarum ad litora nubem.
Ecce, Sabinorum priſco de ſanguine magnum
Agmen agens Clauſus, magníque ipſe agminis inſtar,
Claudia nunc à quo diffunditur & tribus & gens
Per Latium, poſtquam in partem data Roma Sabinis.
Unà ingens Amiterna cohors, priſcíque Quirites,
Ereti manus omnis, oliveræque Mutuſcæ:
Qui Nomentum urbem, qui Roſea rura Velini,
Qui Tetricæ horrentes rupes, montémque Severum,
Caſperiámque colunt, Forulóſque, & flumen Himellæ:
Qui Tiberim Fabarímque bibunt, quos frigida miſit
Nurſia, & Hortinæ claſſes, populíque Latini:
Quóſque ſecans infauſtum interluit Allia nomen:
Quàm multi Libyco volvuntur marmore fluctus,
Sævus ubi Orion hybernis conditur undis,
Vel cùm ſole novo denſæ torrentur ariſtæ
Aut Hermi campo aut Lyciæ flaventibus arvis;
Scuta ſonant, pulsûque pedum tremit excita tellus.
Hinc Agamemnonius, Trojani nominis hoſtis,
Curru jungit Haleſus equos, Turnóque feroces
Mille rapit populos: vertunt felicia Baccho
Maſſica qui raſtris, & quos de collibus altis
Aurunci miſere patres, Sidicináque juxta
Æquora, quíque Cales linquunt, amníſque vadoſi
Accola Volturni, paritérque Satieulus aſper,
Oſcorúmque manus. teretes ſunt aclydes illis
Tela: ſed hæc lento mos eſt aptare flagello.
Lævas cetra tegit; falcati comiaus enſes.
Nec tu carminibus noſtris indictus abibis,
OEbale: quem generâſſe Telon Sebethide nymphâ
Fertur, Teleboum Capreas cùm regna teneret
Jam ſenior: patriis ſed non & filius arvis
Contentus, latè jam tum ditione premebat
Sarraſtes populos, & quæ rigat æquora Sarnus,
Quíque Rufras Batulúmque tenent, atque arva Celennæ,
Et quos maliferæ deſpectant mœnia Abellæ:
Teutonico ritu ſoliti torquere cateias:
Tegmina quis capitum raptus de ſubere cortex:

Æratæque micant peltæ, micat æreus enſis.
Et te montoſæ miſere in prœlia Nurſæ,
Ufens, inſignem famâ & felicibus armis:
Horrida præcipuè cui gens, aſſuetáque multo
Venatu nemorum, duris Æquicula glebis
Armati terram exercent, ſempérque recentes
Convectare juvat prædas, & vivere rapto.
Quin & Marrubiâ venit de gente ſacerdos,
Fronde ſuper galeam & felici comtus olivâ,
Archippi regis miſſu, fortiſſimus Umbro:
Vipereo generi & graviter ſpirantibus hydris
Spargere qui ſomnos cantûque manûque ſolebat,
Mulcebátque iras, & morſus arte levabat.
Sed non Dardaniæ medicari cuſpidis ictum
Evaluit; neque eum juvere in vulnera cantus
Somniferi, & Marſis quæſitæ montibus herbæ.
Te nemus Anguitiæ, vitreâ te Fucinus undâ,
Te liquidi flevere lacus.
Ibat & Hippolyti proles pulcherrima bello
Virbius: inſignem quem mater Aricia miſit,
Eductum Egeriæ lucis, Hymettia circùm
Litora, pinguis ubi & placabilis ara Dianæ. [vercæ
Namque ferunt famâ Hippolytum, poſtquam arte no-
Occiderit, patriáſque explêrit ſanguine pœnas
Turbatis diſtractus equis, ad ſidera rurſus
Ætheria & ſuperas cœli veniſſe ſub auras,
Pæoniis revocatum herbis & amore Dianæ.
Tum pater omnipotens, aliquem indignatus ab umbris
Mortalem infernis ad lumina ſurgere vitæ,
Ipſe repertorem medicinæ talis & artis
Fulmine Phœbigenam Stygias detruſit in undas.
At Trivia Hippolytum ſecretis alma recondit
Sedibus, & nymphæ Egeriæ nemoríque relegat:
Solus ubi in ſylvis Italis ignobilis ævum
Exigeret, verſóque ubi nomine Virbius eſſet.
Unde etiam templo Triviæ lucíſque ſacratis
Cornipedes arcentur equi; quòd litore currum
Et juvenem monſtris pavidi effudere marinis.

Filius ardentes haud ſecius æquore campi
Exercebat equos, currûque in bella ruebat.
Ipſe inter primos præſtanti corpore Turnus
Vertitur arma tenens, & toto vertice ſuprà eſt.
Cui triplici crinita jubâ galea alta Chimæram
Suſtinet, Ætnæos efflantem faucibus ignes.
Tam magìs illa fremens, & triſtibus effera flammis,
Quàm magìs effuſo crudeſcunt ſanguine pugnæ.
At levem clypeum ſublatis cornibus Io
Auro inſignibat, jam ſetis obſita, jam bos,
Argumentum ingens, & cuſtos virginis Argus,
Cælatâque amnem fundens pater Inachus urnâ.
Inſequitur nimbus peditum, clypeatáque totis
Agmina denſantur campis, Argiváque pubes,
Auruncæque manus, Rutuli, veteréſque Sicani,
Et Sacranæ acies, & picti ſcuta Labici:
Qui ſaltus, Tiberine, tuos, ſacrúmque Numici
Litus arant, Rutulóſque exercent vomere colles,
Circæúmque jugum; quis Jupiter Anxurus arvis
Præſidet, & viridi gaudens Feronia luco:
Quà Saturæ jacet atra palus, gelidúſque per imas
Quærit iter valles, atque in mare conditur Ufens.
Hos ſuper advenit Volſcâ de gente Camilla,
Agmen agens equitum, & florentes ære catervas,
Bellatrix. non illa colo calathíſve Minervæ
Fœmineas aſſueta manus. ſed prœlia virgo
Dura pati, curſùque pedum prævertere ventos:
Illa vel intactæ ſegetis per ſumma volaret
Gramina, nec teneras curſu læſiſſet ariſtas;
Vel mare per medium, fluctu ſuſpenſa tumenti,
Ferret iter, celeres nec tingeret æquore plantas.
Illam omnis tectis agríſque effuſa juventus,
Turbáque miratur matrum, & proſpectat euntem
Attonitis inhians animis: ut regius oſtro
Velet honos leves humeros, ut fibula crinem
Auro internectat; Lyciam ut gerat ipſa pharetram,
Et paſtoralem præfixâ cuſpide myrtum.

ÆNEIDOS

LIBER OCTAVUS.

UT belli ſignum Laurenti Turnus ab arce
Extulit, & rauco ſtrepuerunt cornua cantu,
Utque acres concuſſit equos, útque impulit arma;
Extemplo turbati animi: ſimul omne tumultu
Conjurat trepido Latium, ſævítque juventus
Effera. ductores primi Meſſapus & Ufens,
Contemtórque deûm Mezentius, undique cogunt
Auxilia, & latos vaſtant cultoribus agros.
Mittitur & magni Venulus Diomedis ad urbem,
Qui petat auxilium, & Latio conſiſtere Teucros,
Advectum Æneam claſſi, victóſque Penates
Inferre, & fatis regem ſe dicere poſci,
Edoceat, multáſque viro ſe adjungere gentes
Dardanio, & latè Latio increbeſcere nomen.
Quid ſtruat his cœptis, quem, ſi fortuna ſequatur,
Eventum pugnæ cupiat, manifeſtiùs ipſi,
Quàm Turno regi, aut regi apparere Latino.
Talia per Latium: quæ Laomedontius heros
Cuncta videns magno curarum fluctuat æſtu:
Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc,
In partéſque rapit varias, pérque omnia verſat.
Sicut aquæ tremulum labris ubi lumen aënis
Sole repercuſſum, aut radiantis imagine lunæ,
Omnia pervolitat latè loca, jámque ſub auras
Erigitur, ſummíque ferit laquearia tecti.
Nox erat; & terras animalia feſſa per omnes
Alituum pecudúmque genus ſopor altus habebat:

Cùm pater in ripâ gelidíque ſub ætheris axe
Æneas triſti turbatus pectora bello
Procubuit, ſerámque dedit per membra quietem.
Huic deus ipſe loci fluvio Tiberinus amœno
Populeas inter ſenior ſe attollere frondes
Viſus. eum tenuis glauco velabat amictu
Carbaſus, & crines umbroſa tegebat arundo.
Tum ſic affari, & curas his demere dictis.
O ſate gente deûm, Trojanam ex hoſtibus urbem
Qui revehis nobis, æternáque Pergama ſervas,
Exſpectate ſolo Laurenti arvíſque Latinis;
Hìc tibi certa domus, certi (ne abſiſte) Penates:
Neu belli terrere minis. tumor omnis & iræ
Conceſſere deûm.
Jámque tibi, ne vana putes hæc fingere ſomnum,
Litoreis ingens inventa ſub ilicibus ſus,
Triginta capitum fœtus enixa, jacebit;
Alba, ſolo recubans, albi circùm ubera nati.
[Hic locus urbis erit, requies ea certa laborum:]
Ex quo ter denis urbem redeuntibus annis
Aſcanius clari condet cognominis Albam.
Haud incerta cano. nunc quâ ratione, quod inſtat,
Expedias victor, paucis (adverte) docebo.
Arcades his oris, genus à Pallante profectum,
Qui regem Euandrum comites, qui ſigna ſecuti,
Delegere locum, & poſuere in montibus urbem
Pallantis proavi de nomine Pallanteum.
Hi bellum aſſiduè ducunt cum gente Latinâ:
Hos caſtris adhibe ſocios, & fœdere junge.
Ipſe ego te ripis & recto flumine ducam,
Adverſum remis ſuperes ſubvectus ut amnem.
Surge age, nate deâ; primíſque cadentibus aſtris
Junoni fer rite preces, irámque mináſque
Supplicibus ſupera votis. mihi victor honorem
Perſolves. ego ſum, pleno quem flumine cernis
Stringentem ripas, & pinguia culta ſecantem,
Cæruleus Tybris, cœlo gratiſſimus amnis.
Hìc mihi magna domus celſis caput urbibus exit.

Dixit, deinde lacu fluvius ſe condidit alto,
Ima petens. nox Æneam ſomnúſque reliquit.
Surgit, &, ætherii ſpectans orientia ſolis
Lumina, rite cavis undam de flumine palmis
Suſtulit, ac tales effundit ad æthera voces:
Nymphæ, Laurentes nymphæ, genus amnibus unde eſt,
Túque, ô Tybri tuo genitor cum flumine ſancto,
Accipite Æneam, & tandem arcete periclis.
Quo te cumque lacus miſerantem incommoda noſtra
Fonte tenet, quocumque ſolo pulcherrimus exis;
Semper honore meo, ſemper celebrabere donis.
Corniger Heſperidum fluvius regnator aquarum,
Adſis ô tantùm, & propiùs tua numina firmes.
Sic memorat, geminásque legit de claſſe biremes,
Remigióque aptat; ſocios ſimul inſtruit armis.
Ecce autem ſubitum atque oculis mirabile monſtrum,
Candida per ſylvam cum fœtu concolor albo
Procubuit, viridíque in litore conſpicitur ſus:
Quam pius Æneas tibi enim, tibi, maxima Juno,
Mactat ſacra ferens, & cum grege ſiſtit ad aram.
Tybris eâ fluvium, quàm longa eſt, nocte tumentem
Leniit, & tacitâ refluens ita ſubſtitit undâ,
Mitis ut in morem ſtagni placidæque paludis
Sterneret æquor aquis, remo ut luctamen abeſſet.
Ergo iter inceptum celerant rumore ſecundo:
Labitur uncta vadis abies: mirantur & undæ,
Miratur nemus inſuetum fulgentia longè
Scuta virùm fluvio pictáſque innare carinas.
Olli remigio noctémque diémque fatigant,
Et longos ſuperant flexus, variíſque teguntur
Arboribus, viridéſque ſecant placido æquore ſylvas.
Sol medium cœli conſcenderat igneus orbem,
Cùm muros arcémque procul, ac rara domorum
Tecta vident; quæ nunc Romana potentia cœlo
Æquavit: tum res inopes Euandrus habebat.
Ocyùs advertunt proras, urbíque propinquant.
Fortè die ſolemnem illo rex Arcas honorem
Amphitryoniadæ magno diviſque ferebat

Ante urbem in luco. Pallas huic filius unà,
Unà omnes juvenum primi, paupérque ſenatus
Tura dabant; tepidúſque cruor fumabat ad aras.
Ut celſas videre rates, atque inter opacum
Allabi nemus, & tacitis incumbere remis;
Terrentur viſu ſubito, cunctíſque relictis
Conſurgunt menſis. audax quos rumpere Pallas
Sacra vetat, raptóque volat telo obvius ipſe;
Et procul è tumulo, Juvenes, quæ cauſa ſubegit
Ignotas tentare vias? quò tenditis? inquit.
Qui genus? unde domo? pacémne huc fertis, an arma?
Tum pater Æneas puppi ſic fatur ab altâ,
Paciferáque manu ramum prætendit olivæ:
Trojugenas ac tela vides inimica Latinis;
Quos illi bello profugos egere ſuperbo.
Euandrum petimus. ferte hæc, & dicite lectos
Dardaniæ veniſſe duces, ſocia arma rogantes.
Obſtupuit tanto percuſſus nomine Pallas:
Egredere ô, quicumque es, ait, corámque parentem
Alloquere, ac noſtris ſuccede penatibus hoſpes.
Excepítque manu, dextrámque amplexus inhæſit.
Progreſſi ſubeunt luco, fluviúmque relinquunt.
Tum regem Æneas dictis affatur amicis:
Optume Grajugenûm, cui me fortuna precari,
Et vittâ comtos voluit prætendere ramos;
Non equidem extimui, Danaûm quòd ductor & Arcas,
Quódque ab ſtirpe fores geminis conjunctus Atridis:
Sed mea me virtus & ſancta oracula divûm,
Cognatíque patres, tua terris dicta fama,
Conjunxere tibi, & fatis egere volentem.
Dardanus Iliacæ primus pater urbis & auctor,
Electrâ (ut Graii perhibent) Atlantide cretus,
Advehitur Teucros: Electram maximus Atlas
Edidit, ætherios humero qui ſuſtinet orbes.
Vobis Mercurius pater eſt, quem candida Maia
Cyllenæ gelido conceptum vertice fudit.
At Maiam, auditis ſi quicquam credimus, Atlas,
Idem Atlas generat, cœli qui ſidera tollit.

Sic genus amborum ſcindit ſe ſanguine ab uno.
His fretus non legatos, neque prima per artem
Tentamenta tui pepigi: me me ipſe, meúmque
Objeci caput, & ſupplex ad limina veni.
Gens eadem, quæ te, crudeli Daunia bello
Inſequitur; nos ſi pellant, nihil abfore credunt,
Quin omnem Heſperiam penitus ſua ſub juga mittant:
Et mare, quod ſuprà, teneant, quódque adluit infrá.
Accipe dáque fidem. ſunt nobis fortia bello
Pectora, ſunt animi, & rebus ſpectata juventus.
Dixerat Æneas. ille os oculoſque loquentis
Jam dudum, & totum luſtrabat lumine corpus.
Tum ſic pauca rfeert: Ut te, fortiſſime Teucrûm,
Accipio agnoſcóque libens! ut verba parentis
Et vocem Anchiſæ magni vultúmque recordor!
Nam memini Heſionæ viſentem regna ſororis
Laomedontiaden Priamum, Salamina petentem
Protinus Arcadiæ gelidos inviſere fines.
Tum mihi prima genas veſtibat flore Juventas;
Mirabárque duces Teucros, mirabar & ipſum
Laomedontiaden: ſed cunctis altior ibat
Anchiſes. mihi mens juvenali ardebat amore
Compellare virum, & dextræ conjungere dextram.
Acceſſi, & cupidus Phenei ſub mœnia duxi.
Ille mihi inſignem pharetram Lyciaſque ſagittas
Diſcedens, chlamydémque auro dedit intertextam,
Frenáque bina, meus quæ nunc habet, aurea, Pallas.
Ergo &, quam petitis, juncta eſt mihi fœdere dextra:
Et, lux cùm primùm terris ſe craſtina reddet,
Auxilio lætos dimittam, opibúſque juvabo.
Interea ſacra hæc, quando huc veniſtis amici,
Annua, quæ differre nefas, celebrate faventes
Nobiſcum, & jam nunc ſociorum aſſueſcite menſis.
Hæc ubi dicta, dapes jubet & ſublata reponi
Pocula, gramineoque viros locat ipſe ſedili:
Præcipuúmque toro & villoſi pelle leonis
Accipit Ænean, ſolióque invitat acerno.
Tum lecti juvenes certatim aráque ſacerdos

Viſcera toſta ferunt taurorum, onerántque caniſtris
Dona laboratæ Cereris, Bacchúmque miniſtrant.
Veſcitur Æneas ſimul & Trojana juventus
Perpetui tergo bovis, & luſtralibus extis.
Poſtquam exemta fames, & amor compreſſus edendi,
Rex Euandrus ait: Non hæc ſolemnia nobis,
Has ex more dapes, hanc tanti numinis aram
Vana ſuperſtitio veterúmque ignara deorum
Impoſuit. ſævis, hoſpes Trojane, periclis
Servati facimus, meritóſque novamus honores.
Jam primùm ſaxis ſuſpenſam hanc aſpice rupem:
Disjectæ procul ut moles, deſertáque montis
Stat domus, & ſcopuli ingentem traxere ruinam.
Hìc ſpelunca fuit vaſto ſubmota receſſu,
Semihominis Caci, facies quam dira tenebat
Solis inacceſſam radiis, ſempérque recenti
Cæde tepebat humus; foribúſque affixa ſuperbis
Ora virûm triſti pendebant pallida tabo.
Huìc monſtro Vulcanus erat pater: illius atros
Ore vomens ignes magnâ ſe mole ferebat.
Attulit & nobis aliquando optantibus ætas
Auxilium adventúmque dei. nam maximus ultor,
Tergemini nece Geryonæ ſpoliíſque ſuperbus,
Alcides aderat, tauróſque hàc victor agebat
Ingentes: vallémque boves amnémque tenebant.
At furiis Caci mens effera, ne quid inauſum
Aut intractatum ſceleríſve dolíve fuiſſet,
Quatuor à ſtabulis præſtanti corpore tauros
Avertit, totidem formâ ſuperante juvencas.
Atque hos, ne qua forent pedibus veſtigia rectis,
Caudâ in ſpeluncam tractos, verſíſque viarum
Indiciis raptos ſaxo occultabat opaco.
Quærenti nulla ad ſpeluncam ſigna ferebant.
Interea, cùm jam ſtabulis ſaturata moveret
Amphitryoniades armenta, abitúmque pararet,
Diſceſſu mugire boves, atque omne querelis
Impleri nemus, & collès clamore relinqui.
Reddidit una boum vocem, vaſtoque ſub antro

Mugiit, & Caci ſpem cuſtodita fefellit.
Hìc verò Alcidæ furiis exarſerat atro
Felle dolor: rapit arma manu, nodíſque gravatum
Robur; & aërii curſu petit ardua montis.
Tum primùm noſtri Cacum videre timentem,
Turbatúmque oculis. fugit ilicet ocyor Euro,
Speluncámque petit: pedibus timor addidit alas.
Ut ſeſe incluſit, ruptíſque immane catenis
Dejecit ſaxum, ferro quod & arte paternâ
Pendebat, fultóſque emuniit obice poſtes;
Ecce furens animis aderat Tirynthius, omnémque
Acceſſum luſtrans huc ora ferebat & illuc,
Dentibus infrendens. ter totum fervidus irâ
Luſtrat Aventini montem: ter ſaxea tentat
Limina nequicquam: ter feſſus valle reſedit.
Stabat acuta ſilex, præciſis undique ſaxis
Speluncæ dorſo inſurgens, altiſſima viſu;
Dirarum nidis domus opportuna volucrum.
Hanc, ut prona jugo lævum incumbebat ad amnem,
Dexter in adverſum nitens concuſſit, & imis
Avulſam ſolvit radicibus: indè repentè
Impulit. impulſu quo maximus inſonat æther:
Diſſultant ripæ, refluſtque exterritus amnis.
At ſpecus, & Caci detecta apparuit ingens
Regia, & umbroſæ penitus patuere cavernæ:
Non ſecus, ac ſi quâ penitus vi terra dehiſcens
Infernas referet ſedes, & regna recludat
Pallida, dìs inviſa; ſupérque immane barathrum
Cernatur, trepidéntque immiſſo lumine Manes.
Ergo inſperatâ deprenſum in luce repentè,
Incluſúmque cavo ſaxo, atque inſueta rudentem
Deſuper Alcides telis premit, omniáque arma
Advocat, & ramis vaſtíſque molaribus inſtat.
Ille autem (neque enim fuga jam ſupèr ulla pericli)
Faucibus ingentem ſumum (mirabile dictu)
Evomit, involvítque domum caligine cæcâ,
Proſpectum eripiens oculis; glomerátque ſub antro
Fumiferam noctem commixtis igne tenebris.

Non

Non tulit Alcides animis, ſéque ipſe per ignem
Præcipiti injecit ſaltu, quà plurimus undam
Fumus agit, nebulâque ingens ſpecus æſtuat atrâ.
Hìc Cacum in tenebris incendia vana vomentem
Corripit in nodum complexus, & angit inhærens
Eliſos oculos & ficcum ſanguine guttur.
Panditur extemplo foribus domus atra revulſis:
Abſtractæque boves abjuratæque rapinæ
Cœlo oſtenduntur, pedibúſque informe cadaver
Protrahitur. nequeunt expleri corda tuendo
Terribiles oculos; vultum, villoſáque ſetis
Pectora ſemiferi, atque extinctos faucibus ignes.
Ex illo celebratus honos, lætíque minores
Servavere diem, primúſque Potitius auctor,
Et domus Herculei cuſtos Pinaria ſacri
Hanc aram luco ſtatuit. quæ maxima ſemper
Dicetur nobis, & erit quæ maxima ſemper.
Quare agite, ô juvenes, tantarum in munere laudum
Cingite fronde comas, & pocula porgite dextris,
Communémque vocate deum, & date vina volentes.
Dixerat: Herculeâ bicolor cùm populus umbrâ
Velavítque comas foliíſque innexa pependit:
Et ſacer implevit dextram ſcyphus. ocyùs omnes
In menſam læti libant, divóſque precantur.
Devexo interea propior fit veſper Olympo:
Jámque ſacerdotes primúſque Potitius ibant
Pellibus in morem cincti, flammáſque ferebant.
Inſtaurant epulas, & menſæ grata ſecundæ
Dona ferunt, cumulántque oneratis lancibus aras.
Tum Salii ad cantus, incenſa altaria circùm,
Populeis adſunt evincti tempora ramis;
Hic juvenum chorus, ille ſenum; qui carmine laudes
Herculeas & facta ferant: ut prima novercæ
Monſtra manu, geminóſque premens eliſerit angues;
Ut bello egregias idem disjecerit urbes
Trojámque OEchaliámque: ut duros mille labores
Rege ſub Euryſtheo, fatis Junonis iniquæ,
Pertulerit. tu nubigenas, invicte, bimembres

Hylæúmque Pholúmque manu, tu Creſſia mactas
Prodigia, & vaſtum Nemeâ ſub rupe leonem.
Te Stygii tremuere lacus, te janitor Orci
Oſſa ſuper recubans antro ſemeſa cruento:
Nec te ullæ facies, non terruit ipſe Typhoëus
Arduus, arma tenens: non te rationis egentem
Lernæus turbâ capitum circumſterit anguis.
Salve, vera Jovis proles, decus addite divis:
Et nos & tua dexter adi pede ſacra ſecundo.
Talia carminibus celebrant: ſuper omnia Caci
Speluncam adjiciunt, ſpirantémque ignibus ipſum.
Conſonat omne nemus ſtrepitu, colléſque reſultant.
Exin ſe cuncti divinis rebus ad urbem
Perfectis referunt. ibat rex obſitus ævo,
Et comitem Æneân juxtà natúmque tenebat
Ingrediens, varióque viam ſermone levabat.
Miratur, faciléſque oculos fert omnia circùm
Æneas, capitúrque locis; & ſingula lætus
Exquirítque audítque virûm monumenta priorum.
Tum rex Euandrus Romanæ conditor arcis:
Hæc nemora indigenæ Fauni Nymphæque tenebant,
Génſque virûm truncis & duro robore nata:
Quis neque mos, neque cultus erat: nec jungere tauros,
Aut componere opes nôrant, aut parcere parto:
Sed rami, atque aſper victu venatus alebat.
Primus ab æthereo venit Saturnus Olympo
Arma Jovis fugiens, & regnis exul ademtis.
Is genus indocile ac diſperſum montibus altis
Compoſuit, legéſque dedit, Latiúmque vocari
Maluit, his quoniam latuiſſet tutus in oris.
Aurea quæ perhibent, illo ſub rege fuerunt
Sæcula: ſic placidâ populos in pace regebat.
Deterior donec paulatim ac decolor ætas,
Et belli rabies, & amor ſucceſſit habendi.
Tum manus Auſonia & gentes venere Sicanæ;
Sæpius & nomen poſuit Saturnia tellus.
Tum reges, aſpérque immani corpore Tybris;
A quo poſt Itali fluvium cognomine Tybrim

Diximus: amiſit verum vetus Albula nomen.
Me pulſum patriâ, pelagíque extrema ſequentem
Fortuna omnipotens & ineluctabile fatum
His poſuere locis: matríſque egere tremenda
Carmentis nymphæ monita, & deus auctor Apollo.
Vix ea dicta: dehinc progreſſus monſtrat & aram,
Et Carmentalem Romano nomine portam:
Quam memorant nymphæ priſcum Carmentis honorem,
Vatis fatidicæ: cecinit quæ prima futuros
Æneadas magnos, & nobile Pallanteum.
Hinc lucum ingentem, quem Romulus acer Aſylum
Retulit, & gelidâ monſtrat ſub rupe Lupercal,
Parrhaſio dictum Panos de more Lycæi.
Necnon & ſacri monſtrat nemus Argileti,
Teſtatúrque locum, & lethum docet hoſpitis Argi.
Hinc ad Tarpeiam ſedem, & Capitolia ducit,
Aurea nunc, olim ſylveſtribus horrida dumis.
Jam tum relligio pavidos terrebat agreſtes
Dira loci: jam tum ſylvam ſaxúmque tremebant.
Hoc nemus, hunc, inquit, frondoſo vertice collem
(Quis deus, incertum eſt) habitat deus: Arcades ipſum
Credunt ſe vidiſſe Jovem, cùm ſæpe nigrantem
Ægida concuteret dextrâ, nimbóſque cieret.
Hæc duo præterea diſjectis oppida muris,
Relliquias veterúmque vides monumenta virorum.
Hanc Janus pater, hanc Saturnus condidit arcem:
Janiculum huic, illi fuerat Saturnia nomen.
Talibus inter ſe dictis ad tecta ſubibant
Pauperis Euandri, paſsímque armenta videbant
Romanóque foro & lautis mugire Carinis.
Ut ventum ad ſedes, Hæc, inquit, limina victor
Alcides ſubiit; hæc illum regia cepit.
Aude, hoſpes, contemnere opes: & te quoque dignum
Finge deo; rebúſque veni non aſper egenis.
Dixit, & anguſti ſubter faſtigia tecti
Ingentem Æneam duxit, ſtratíſque locavit
Effultum foliis & pelle Libyſtidis urſæ.
Nox ruit, & fuſcis tellurem amplectitur alis.

At Venus haud animo nequicquam exterrita mater,
Laurentúmque minis & duro mota tumultu,
Vulcanum alloquitur, thalamóque hæc conjugis aureo
Incipit, & dictis divinum aſpirat amorem:
Dum bello Argolici vaſtabant Pergama reges
Debita, caſuráſque inimicis ignibus arces;
Non ullum auxilium miſeris, non arma rogavi
Artis opíſque tuæ: nec te, cariſſime conjux,
Incaſſúmve tuos volui exercere labores:
Quamvis & Priami deberem plurima natis,
Et durum Æneæ fleviſſem ſæpe laborem.
Nunc Jovis imperiis Rutulorum conſtitit oris.
Ergo eadem ſupplex venio, & ſanctum mihi numen
Arma rogo genetrix nato. te filia Nerei,
Te potuit lacrymis Tithonia flectere conjux.
Aſpice, qui coëant populi, quæ mœnia clauſis
Ferrum acuant portis in me excidiúmque meorum.
Dixerat: & niveis hinc atque hinc diva lacertis
Cunctantem amplexu molli fovet. ille repentè
Accepit ſolitam flammam: notúſque medullas
Intravit calor, & labefacta per oſſa cucurrit.
Non ſecus atque olim tonitru cùm rupta coruſco
Ignea rima micans percurrit lumine nimbos.
Senſit læta dolis & formæ conſcia conjux.
Tum pater æterno fatur devinctus amore:
Quid cauſas petis ex alto? fiducia ceſſit
Quò tibi, diva, mei? ſimilis ſi cura fuiſſet,
[Tum quoque fas nobis Teucros armare fuiſſet,]
Nec pater omnipotens Trojam, nec fata vetabant
Stare, decémque alios Priamum ſuperesſe per annos.
Et nunc ſi bellare paras, atque hæc tibi mens eſt;
Quicquid in arte meâ poſſum promittere curæ,
Quod fieri ferro, liquidóve poteſt electro,
Quantùm ignes animéque valent; abſiſte precando
Viribus indubitare tuis. ea verba locutus
Optatos dedit amplexus, placidúmque petivit
Conjugis infuſus gremio per membra ſoporem.
Inde, ubi prima quies medio jam noctis abactæ

Curriculo expulerat ſomnum, cùm femina primùm,
Cui tolerare colo vitam tenuíque Minervâ,
Impoſitum cinerem & ſopitos ſuſcitat ignes,
Noctem addens operi; famuláſque ad lumina longo
Exercet penſo; caſtum ut ſervare cubile
Conjugis, & poſſit parvos educere natos.
Haud ſecus ignipotens, nec tempore ſegnior illo
Mollibus è ſtratis opera ad fabrilia ſurgit.
Inſula Sicanium juxta latus Æoliámque
Erigitur Liparen fumantibus ardua ſaxis:
Quam ſubter ſpecus & Cyclopum exeſa caminis
Antra Ætnæa tonant, validíque incudibus ictus
Auditi referunt gemitum, ſtridúntque cavernis
Strictúræ Chalybum, & fornacibus ignis anhelat;
Vulcani domus, & Vulcania nomine tellus.
Huc tunc ignipotens cœlo deſcendit ab alto.
Ferrum exercebant vaſto Cyclopes in antro,
Brontéſque, Steropéſque, & nudus membra Pyracmon.
His informatum manibus jam parte politâ
Fulmen erat; toto genitor quæ plurima cœlo
Dejicit in terras: pars imperfecta manebat.
Tres imbris torti radios, tres nubis aquoſæ
Addiderant; rutuli tres ignis & alitis auſtri.
Fulgores nunc terrificos, ſonitúmque metúmque
Miſcebant operi, flammíſque ſequacibus iras.
Parte aliâ Marti currúmque rotáſque volucres
Inſtabant; quibus ille viros, quibus excitat urbes:
Ægidáque horriferam turbatæ Palladis arma
Certatim ſquamis ſerpentum auróque polibant,
Connexóſque angues, ipsámque in pectore divæ
Gorgona deſecto vertentem lumina collo.
Tollite cuncta, inquit, cœptóſque auferte labores,
Ætnæi Cyclopes; & huc advertite mentem.
Arma acri facienda viro. nunc viribus uſus,
Nunc manibus rapidis, omni nunc arte magiſtrâ.
Præcipitate moras. nec plura effatus: at illi
Ocyùs incubuere omnes, paritérque laborem
Sortiti. fluit æs rivis, auríque metallum;

Vulnificúſque chalybs vaſtâ fornace liqueſcit.
Ingentem clypeum informant, unum omnia contra
Tela Latinorum: ſeptenóſque orbibus orbes
Impediunt. alii ventoſis follibus auras
Accipiunt reddúntque: alii ſtridentia tingunt
Æra lacu. gemit impoſitis incudibus antrum.
Illi inter ſeſe multâ vi brachia tollunt
In numerum, versántque tenaci forcipe maſſam.
Hæc pater Æoliis properat dum Lemnius oris,
Euandrum ex humili tecto lux ſuſcitat alma,
Et matutini volucrum ſub culmina cantus.
Conſurgit ſenior, tunicâque inducitur artus,
Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis.
Tum lateri atque humeris Tegeæum ſubligat enſem,
Demiſſa ab lævâ pantheræ terga retorquens.
Nec non & gemini cuſtodes limine ab alto
Procedunt, greſſúmque canes comitantur herilem.
Hoſpitis Æneæ ſedem & ſecreta petebat
Sermonum memor & promiſſi muneris heros.
Nec minùs Æneas ſe matutinus agebat.
Filius huic Pallas, illi comes ibat Achates.
Congreſſi jungunt dextras, mediiſque reſidunt
Ædibus, & licito tandem ſermone fruuntur.
Rex prior hæc:
Maxime Teucrorum ductor, quo ſoſpite numquam
Res equidem Trojæ victas aut regna fatebor;
Nobis ad belli auxilium pro nomine tanto
Exiguæ vires. hinc Tuſco claudimur amni,
Hinc Rutulus premit, & murum circumſonat armis.
Sed tibi ego ingentes populos opulentáque regnis
Jungere caſtra paro: quam fors inopina ſalutem
Oſtentat. fatis huc te poſcentibus affers.
Haud procul hinc ſaxo incolitur fundata vetuſto
Urbis Agyllinæ ſedes: ubi Lydia quondam
Gens, bello præclara, jugis inſedit Etruſcis.
Hanc multos florentem annos rex deinde ſuperbo
Imperio & ſævis tenuit Mezentius armis.
Quid memorem infandas cædes; quid facta tyranni

Effera? dî capiti ipſius generiſque reſervent.
Mortua quin etiam jungebat corpora vivis,
Componens manibúſque manus atque oribus ora,
Tormenti genus; & ſanie tabóque fluentes
Complexu in miſero longâ ſic morte necabat.
At feſſi tandem cives infanda furentem
Armati circumſiſtunt ipſúmque domúmque:
Obtruncant ſocios, ignem ad faſtigia jactant.
Ille inter cædes Rutulorum elapſus in agros
Confugere, & Turni defendier hoſpitis armis.
Ergo omnis furiis ſurrexit Etruria juſtis:
Regem ad ſupplicium præſenti Marte repoſcunt.
His ego te, Ænea, ductorem millibus addam.
Toto namque fremunt condenſæ litore puppes,
Signáque ferre jubent: retinet longævus haruſpex
Fata canens, O Mæoniæ delecta juventus,
Flos veterum virtúſque virûm, quos juſtus in hoſtem
Fert dolor, & meritâ accendit Mezentius iræ;
Nulli fas Italo tantam ſubjungere gentem:
Externos optate duces. tum Etruſca reſedit
Hôc acies campo monitis exterrita divûm.
Ipſe oratores ad me regnúmque coronam
Cum ſceptro miſit, mandátque inſignia Tarchon,
Succedam caſtris, Tyrrhenáque regna capeſſam.
Sed mihi tarda gelu ſæclíſque effœta ſenectus
Invidet imperium, ſeréque ad fortia vires.
Natum exhortarer, ni mixtus matre Sabellâ
Hinc partem patriæ traheret. tu, cujus & annis
Et generi fatum indulget, quem numina poſcunt,
Ingredere, ô Teucrûm atque Italûm fortiſſime ductor.
Hunc tibi præterea ſpes & ſolatia noſtri
Pallanta adjungam. ſub te tolerare magiſtro
Militiam & grave Martis opus, tua cernere facta
Aſſueſcat, primis & te miretur ab annis.
Arcadas huic equites bis centum robora pubis
Lecta dabo; totidémque ſuo tibi nomine Pallas.
Vix ea fatus erat: defixíque ora tenebant
Æneas Anchiſiades & fidus Achates,

Multáque dura ſuo triſti cum corde putabant;
Ni ſignum cœlo Cytherea dediſſet aperto.
Namque improviſo vibratus ab æthere fulgor
Cum ſonitu venit, & ruere omnia viſa repentè,
Tyrrhenúſque tubæ mugire per æthera clangor.
Suſpiciunt: iterum atque iterum fragor increpat ingens.
Arma inter nubem cœli in regione ſerenâ
Per ſudum rutilare vident, & pulſa tonare.
Obſtupuere animis alii; ſed Troïus heros
Agnovit ſonitum, & divæ promiſſa parentis.
Tum memorat: Ne verò, hoſpes, ne quære profectò,
Quem caſum portenta ferant: ego poſcor Olympo.
Hoc ſignum cecinit miſſuram diva creatrix,
Si bellum ingrueret; Vulcaniáque arma per auras
Laturam auxilio.
Heu, quantæ miſeris cædes Laurentibus inſtant!
Quas pœnas mihi, Turne, dabis! quàm multa ſub undas
Scuta virûm, galeáſque, & fortia corpora volves,
Tybri pater! poſcant acies, & fœdera rumpant.
Hæc ubi dicta dedit, ſolio ſe tollit ab alto;
Et primùm Herculeis ſopitas ignibus aras
Excitat, heſternúmque Larem, parvóſque Penates
Lætus adit. mactant lectas de more bidentes
Euandrus pariter, pariter Trojana juventus.
Pòſt hinc ad naves graditur, ſocióſque reviſit:
Quorum de numero, qui ſeſe in bella ſequantur,
Præſtantes virtute legit: pars cætera pronâ
Fertur aquâ, ſegníſque ſecundo defluit amni,
Nuntia ventura Aſcanio rerúmque patríſque.
Dantur equi Teucris Tyrrhena petentibus arva:
Ducunt exſortem Æneæ; quem fulva leonis
Pellis obit totum, præfulgens unguibus aureis.
Fama volat parvam ſubitò vulgata per urbem,
Ocyùs ire equites Tyrrheni ad limina regis.
Vota metu duplicant matres, propiúſque periclo
It timor, & major Martis jam apparet imago.
Tum pater Euandrus dextram complexus euntis
Hæret inexpletùm lacrymans, ac talia fatur:

O mihi præteritos referat ſi Jupiter annos!
Qualis eram, cùm primam aciem Præneſte ſub ipsâ
Straví, ſcutorúmque incendi victor acervos;
Et regem hâc Herilum dextrâ ſub Tartara miſi:
Naſcenti cui tres animas Feronia mater
(Horrendum dictu) dederat, terna arma movenda;
Ter letho ſternendus erat: cui tunc tamen omnes
Abſtulit hæc animas dextra, & totidem exuit armis.
Non ego nunc dulci amplexu divellerer uſquam,
Nate, tuo: neque finitimo Mezentius unquam
Huic capiti inſultans, tot ferro fæva dediſſet
Funera, tam multis viduâſſet civibus urbem.
At vos, ô ſuperi, & divûm tu maxime rector
Jupiter, Arcadii quæſo miſereſcite regis,
Et patrias audite preces. ſi numina veſtra
Incolumem Pallanta mihi, ſi fata reſervant,
Si viſurus eum vivo, & venturus in unum;
Vitam oro: patiar quemvis durare laborem.
Sin aliquem infandum caſum, fortuna, minaris;
Nunc ô, nunc liceat crudelem abrumpere vitam,
Dum curæ ambiguæ, dum ſpes incerta futuri,
Dum te, care puer, mea ſera & ſola voluptas,
Complexu teneo: gravior ne nuntius aures
Vulneret. hæc genitor digreſſu dicta ſupremo
Fundebat: famuli collapſum in tecta ferebant.
Jámque adeò exierat portis equitatus apertis:
Æneas inter primos & fidus Achates:
Indè alii Trojæ proceres. ipſe agmine Pallas
In medio chlamyde & pictis conſpectus in armis.
Qualis, ubi Oceani perfuſus Lucifer undâ,
Quem Venus ante alios aſtrorum diligit ignes,
Extulit os ſacrum cœlo, tenebráſque reſolvit.
Stant pavidæ in muris matres, oculíſque ſequuntur
Pulveream nubem, & fulgentes ære catervas.
Olli per dumos, quà proxima meta viarum,
Armati tendunt. it clamor, & agmine facto
Quadrupedante putrem ſonitu quatit ungula campum.
Eſt ingens gelidum lucus prope Cæritis amnem,

Relligione patrum latè ſacer: undique colles
Incluſere cavi, & nigrâ nemus abiete cingunt.
Sylvano fama eſt veteres ſacrâſſe Pelaſgos,
Arvorum pecoríſque deo lucúmque diémque,
Qui primi fines aliquando habuere Latinos.
Haud procul hinc Tarcho & Tyrrheni tuta tenebant
Caſtra locis, celſóque omnis de colle videri
Jam poterat legio, & latis tendebat in arvis.
Huc pater Æneas, & bello lecta juventus
Succedunt, feſſíque & equos & corpora curant.
At Venus ætherios inter dea candida nimbos
Dona ferens aderat: natúmque in valle reductâ
Ut procul egelido ſecretum flumine vidit,
Talibus affata eſt dictis, ſéque obtulit ultro:
En perfecta mei promiſsâ conjugis arte
Munera: ne mox aut Laurentes, nate, ſuperbos,
Aut acrem dubites in prœlia poſcere Turnum.
Dixit, & amplexus nati Cytherea petivit:
Arma ſub adverſâ poſuit radiantia quercu.
Ille deæ donis & tanto lætus honore
Expleri nequit, atque oculos per ſingula volvit,
Miratúrque, intérque manus & brachia verſat
Terribilem criſtis galeam flammáſque vomentem,
Fatiferúmque enſem, loricam ex ære rigentem,
Sanguineam, ingentem: qualis, cùm cærula nubes
Solis inardeſcit radiis, longéque refulget.
Tum leves ocreas electro auróque recocto,
Haſtámque & clypei non enarrabile textum.
Illic res Italas, Romanorúmque triumphos,
Haud vatum ignarus venturíque inſcius ævi
Fecerat ignipotens: illìc genus omne futuræ
Stirpis ab Aſcanio, pugnatáque in ordine bella.
Fecerat & viridi fœtam Mavortis in antro
Procubuiſſe lupam: geminos huic ubera circùm
Ludere pendentes pueros, & lambere matrem
Impavidos: illam tereti cervice reflexam
Mulcere alternos, & corpora fingere linguâ.
Nec procul hinc Romam, & raptas ſinè more Sabinas

Conſeſſu cavæ, magnis Circenſibus actis,
Addiderat, ſubitóque novum conſurgere bellum
Romulidis, Tatióque ſeni, Curibúſque ſeveris.
Pòſt idem inter ſe poſito certamine reges
Armati Jovis ante aram, patenáſque tenentes
Stabant, & cæsâ jungebant fœdera porcâ.
Haud procul indè, citæ Metium in diverſa quadrigæ
Diſtulerant, (at tu dictis, Albane, maneres)
Raptabátque viri mendacis viſcera Tullus
Per ſylvam; & ſparſi rorabant ſanguine vepres.
Nec non Tarquinium ejectum Porſenna jubebat
Accipere, ingentíque urbem obſidione premebat:
Æneadæ in ferrum pro libertate ruebant.
Illum indignanti ſimilem, ſimilémque minanti
Aſpiceres; pontem auderet quia vellere Cocles,
Et fluvium vinclis innaret Cloëlia ruptis.
In ſummo cuſtos Tarpeiæ Manlius arcis
Stabat pro templo, & Capitolia celſa tenebat,
Romuleóque recens horrebat regia culmo.
Atque hìc auratis volitans argenteus anſer
Porticibus Gallos in limine adeſſe canebat:
Galli per dumos aderant, arcémque tenebant
Defenſi tenebris & dono noctis opacæ.
Aurea cæſaries ollis, atque aurea veſtis.
Virgatis lucent ſagulis: tum lactea colla
Auro innectuntur. duo quiſque Alpina coruſcant
Gæſa manu, ſcutis protecti corpora longis.
Hìc exſultantes Salios, nudóſque Lupercos,
Lanigeróſque apices, & lapſa ancilia cœlo
Extuderat: caſtæ ducebant ſacra per urbem
Pilentis matres in mollibus: hinc procul addit
Tartareas etiam ſedes, alta oſtia Ditis;
Et ſcelerum pœnas, & te, Catilina, minaci
Pendentem ſcopulo, Furiarúmque ora trementem,
Secretóſque pios: his dantem jura Catonem.
Hæc inter tumidi latè maris ibat imago
Aurea; ſed fluctu ſpumabant cærula cano:
Et circùm argento clari delphines in orbem

Æquora verrebant caudis, æſtúmque ſecábant.
In medio claſſes æratas Actia bella
Cernere erat: totúmque inſtructo Marte videres
Fervere Leucaten, auróque effulgere fluctus.
Hinc Auguſtus agens Italos in prœlia Cæſar
Cum Patribus Populóque, Penatibus & magnis dis,
Stans celsâ in puppi: geminas cui tempora flammas
Læta vomunt, patriúmque aperitur vertice ſidus.
Parte aliâ ventis & dis Agrippa ſecundis
Arduus agmen agens: cui belli inſigne ſuperbum
Tempora navali fulgent roſtrata coronâ.
Hinc ope barbaricâ variíſque Antonius armis
Victor ab Auroræ populis & litore rubro
Ægyptum, viréſque Orientis, & ultima ſecum
Bactra vehit; ſequitúrque (nefas) Ægyptia conjux.
Unà omnes ruere, ac totum ſpumare reductis
Convulſum remis roſtríſque tridentibus æquor.
Alta petunt: pelago credas innare revolſas
Cycladas, aut montes concurrere montibus altos.
Tantâ mole viri turritis puppibus inſtant.
Stuppea flamma manu, telíque volatile ferrum
Spargitur. arva novâ Neptunia cæde rubeſcunt.
Regina in mediis patrio vocat agmina ſiſtro:
Necdum etiam geminos à tergo reſpicit angues.
Omnigenûmque deûm monſtra & latrator Anubis,
Contra Neptunum & Venerem, contráque Minervam
Tela tenent. ſævit medio in certamine Mavors
Cœlatus ferro, triſtéſque ex æthere Diræ;
Et ſciſſâ gaudens vadit Diſcordia pallâ:
Quam cum ſanguineo ſequitur Bellona flagello.
Actius hæc cernens arcum intendebat Apollo
Deſuper: omnis eo terrore Ægyptus & Indi,
Omnis Arabs, omnes vertebant terga Sabæi.
Ipſa videbatur ventis regina vocatis
Vela dare, & laxos jam jámque immittere funes.
Illam inter cædes pallentem morte futurâ
Fecerat ignipotens undis & Iapyge ferri:
Contrà autem magno mœrentem corpore Nilum,

Pandentémque ſinus & totâ veſte vocantem
Cæruleum in gremium latebroſáque flumina victos.
At Cæſar, triplici invectus Romana triumpho
Mœnia, dis Italis votum immortale ſacrabat
Maxima tercentum totam delubra per urbem.
Lætitiâ ludíſque viæ plausùque fremebant:
Omnibus in templis matrum chorus, omnibus aræ:
Ante aras terram cæſi ſtravere juvenci.
Ipſe, ſedens niveo candentis limine Phœbi,
Dona recognoſcit populorum, aptátque ſuperbis
Poſtibus: incedunt victæ longo ordine gentes,
Quàm variæ linguis, habitu tam veſtis & armis.
Hìc Nomadum genus, & diſcinctos Mulciber Afros,
Hìc Lelegas, Caráſque, ſagittiferóſque Gelonos
Finxerat. Euphrates ibat jam mollior undis,
Extremíque hominum Morini, Rhenúſque bicornis,
Indomitíque Dahæ, & pontem indignatus Araxes.
Talia, per clypeum Vulcani, dona parentis
Miratur, rerúmque ignarus imagine gaudet;
Attollens humero famámque & fata nepotum.

ÆNEIDOS

LIBER NONUS.

ATque ea diverſâ penitus dum parte geruntur,
Irim de cœlo miſit Saturnia Juno
Audacem ad Turnum. luco tum fortè parentis
Pilumni Turnus ſacratâ valle ſedebat.
Ad quem ſic roſeo Thaumantias ore locuta eſt:
Turne, quod optanti divûm promittere nemo
Auderet, volvenda dies en attulit ultro.

Æneas, urbe & ſociis & claſſe relictâ,
Sceptra Palatini ſedémque petit Euandri.
Nec ſatìs: extremas Corythi penetravit ad urbes:
Lydorúmque manum collectos armat agreſtes.
Quid dubitas? nunc tempus equos, nunc poſcere currus.
Rumpe moras omnes, & turbata arripe caſtra.
Dixit, & in cœlum paribus ſe ſuſtulit alis;
Ingentémque fugâ ſecuit ſub nubibus arcum.
Agnovit juvenis, duplicéſque ad ſidera palmas
Suſtulit, & tali fugientem eſt voce ſecutus:
Iri, decus cœli, quis te mihi nubibus actam
Detulit in terras? unde hæc tam clara repentè
Tempeſtas? medium video diſcedere cœlum,
Palantéſque polo ſtellas. ſequor omina tanta,
Quiſquis in arma vocas. & ſic effatus ad undam
Proceſſit, ſummóque hauſit de gurgite lymphas,
Multa deos orans; oneravítque æthera votis.
Jámque omnis campis exercitus ibat apertis,
Dives equùm, dives pictaï veſtis & auri.
Meſſapus primas acies, poſtrema coërcent
Tyrrhidæ juvenes: medio dux agmine Turnus.
[Vertitur arma tenens, & toto vertice ſuprà eſt.]
Ceu ſeptem ſurgens ſedatis amnibus altus
Per tacitum Ganges, aut pingui flumine Nilus,
Cùm refluit campis, & jam ſe condidit alveo.
Hìc ſubitam nigro glomerari pulvere nubem
Proſpiciunt Teucri, ac tenebras inſurgere campis.
Primus ab adverſâ conclamat mole Caïcus:
Quis globus, ô cives, caligine volvitur atrâ?
Ferte citi ferrum, date tela, & ſcandite muros.
Hoſtis adeſt, eia. ingenti clamore per omnes
Condunt ſe Teucri portas, & mœnia complent.
Namque ita diſcedens præceperat optimus armis
Æneas: ſi qua interea fortuna fuiſſet,
Neu ſtruere auderent aciem, neu credere campo:
Caſtra modò, & tutos ſervarent aggere muros.
Ergo, etſi conferre manum pudor itáque monſtrant,
Objiciunt portas tamen, & præcepta faceſſunt,

Armatíque cavis exſpectant turribus hoſtem.
Turnus, ut antè volans tardum præceſſerat agmen,
Viginti lectis equitum comitatus, & urbi
Improviſus adeſt: maculis quem Thracius albis
Portat equus, criſtâque tegit galea aurea rubrâ.
Ecquis erit mecum, juvenes, qui primus in hoſtem?
En, ait. & jaculum attorquens emittit in auras
Principium pugnæ, & campo ſeſe arduus infert.
Clamore exeipiunt ſocii, fremitûque ſequuntur
Horriſono: Teucrûm mirantur inertia corda;
Non æquo dare ſe campo, non obvia ferre
Arma viros, ſed caſtra fovere. huc turbidus atque huc
Luſtrat equo muros, aditúmque per avia quærit.
Ac veluti pleno lupus inſidiatus ovili,
Cùm fremit ad caulas, ventos perpeſſus & imbres,
Nocte ſuper mediâ; tuti ſub matribus agni
Balatum exercent: ille aſper & improbus irâ
Sævit in abſentes: collecta fatigat edendi
Ex longo rabies, & ſiccæ ſanguine fauces.
Haud aliter Rutulo, muros & caſtra tuenti,
Igneſcunt iræ: duris dolor oſſibus ardet;
Quâ tentet ratione aditus, & quà via clauſos
Excutiat Teucros vallo, atque effundat in æquor.
Claſſem, quæ lateri caſtrorum adjuncta latebat,
Aggeribus ſeptam circùm & fluvialibus undis,
Invadit: ſocióſque incendia poſcit ovantes:
Atque manum pinu flagranti fervidus implet.
Tum verò incumbunt; urget præſentia Turni:
Atque omnis facibus pubes accingitur atris.
Diripuere focos: piceum fert fumida lumen
Tæda, & commixtam Vulcanus ad aſtra favillam.
Quis deus, ô Muſæ, tam ſæva incendia Teucris
Avertit? tantos ratibus quis depulit ignes?
Dicite. priſca fides facto, ſed fama perennis.
Tempore quo primùm Phrygiâ formabat in Idâ
Æneas claſſem, & pelagi petere alta parabat;
Ipſa deûm fertur genetrix Berecynthia magnum
Vocibus his affata Jovem: Da, nate, petenti;

Quod tua cara parens domito te poſcit Olympo.
Pinea ſylva mihi, multos dilecta per annos,
Lucus in arce fuit ſummâ, quò ſacra ferebant,
Nigranti piceâ trabibúſque obſcurus acernis:
Has ego Dardanio juveni, cùm claſſis egeret,
Læta dedi: nunc ſollicitam timor anxius angit.
Solve metus, atque hoc precibus ſine poſſe parentem;
Neu curſu quaſſatæ ullo, neu turbine venti
Vincantur. profit noſtris in montibus ortas.
Filius huic contrà, torquet qui ſidera mundi:
O genetrix, quò fata vocas? aut quid petis iſtis?
Mortalíne manu factæ immortale carinæ
Fas habeant? certúſque incerta pericula luſtret
Æneas? cui tanta deo permiſſa poteſtas?
Imò, ubi defunctæ finem portúſque tenebunt
Auſonios, olim quæcumque evaſerit undis,
Dardaniúmque ducem Laurentia vexerit arva,
Mortalem eripiam formam, magníque jubebo
Æquoris eſſe deas: qualis Nereïa Doto,
Et Galatea ſecant ſpumantem pectore pontum.
Dixerat: ídque ratum Stygii per flumina fratris,
Per pice torrentes atráque voragine ripas
Annuit, & totum nutu tremefecit Olympum.
Ergo aderat promiſſa dies, & tempora Parcæ
Debita complêrant, cùm Turni injuria matrem
Admonuit ratibus ſacris depellere tædas.
Hìc primùm nova lux oculis offulſit, & ingens
Viſus ab Aurorâ cœlum tranſcurrere nimbus,
Idæíque chori: tum vox horrenda per auras
Excidit, & Troum Rutulorúmque agmina complet:
Ne trepidate meas, Teucri, defendere naves,
Néve armate manus: maria antè exurere Turno,
Quàm ſacras dabitur pinus. vos ite ſolutæ,
Ite, deæ pelagi; genetrix jubet. & ſua quæque
Continuò puppes abrumpunt vincula ripis,
Delphinúmque modo demerſis æquora roſtris
Ima petunt. hinc virgineæ (mirabile monſtrum)
[Quot priùs æratæ ſteterant ad litora proræ]

Reddunt ſe totidem facies, pontóque feruntur.
Obſtupuere animi Rutulis: conterritus ipſe
Turbatis Meſſapus equis: cunctatur & amnis
Rauca ſonans, revocatque pedem Tiberinus ab altò.
At non audaci Turno fiducia ceſſit;
Ultro animos tollit dictis, atque increpat ultro:
Trojanos hæc monſtra petunt: his Jupiter ipſe
Auxiliſtm ſolitum eripuit: non tela, nec ignes
Exſpectant Rutulos. ergo maria invia Teucris.
Nec ſpes ulla fugæ: rerum pars altera ademta eſt:
Terra autem in noſtris manibus: tot millia gentes
Arma ferunt Italæ. nil me fatalia terrent,
Si qua Phryges præ ſe jactant reſponſa deorum.
Sat fatis Veneríque datum, tetigere quòd arva
Fertilis Auſoniæ Troës. ſunt & mea contrà
Fata mihi, ferro ſceleratam exſcindere gentem
Conjuge præreptâ: nec ſolos tangit Atridas
Iſte dolor, ſolíſque licet capere arma Mycenis.
Sed periiſſe ſemel ſatìs eſt. peccare fuiſſet
Antè ſatìs; penitus modò non genus omne peroſos
Femineum: quibus hæc medii fiducia valli,
Foſſarúmque moræ, lethi diſcrimina parva,
Dant animos. at non viderunt mœnia Trojæ
Neptuni fabricata manu conſidere in ignes?
Sed vos, ô lecti, ferro quis ſcindere vallum
Apparat, & mecum invadit trepidantia caſtra?
Non armis mihi Vulcani, non mille carinis
Eſt opus in Teucros. addant ſe protinus omnes
Etruſci ſocios: tenebras & inertia furta
Palladii, exſis ſummæ cuſtodibus arcis,
Ne timeant; nec equi cæcâ condemur in alvo.
Luce palàm certum eſt igni circumdare muros.
Haud ſibi cum Danais rem faxo & pube Pelaſgâ
Eſſe putent, decimum quos diſtulit Hector in annum.
Nunc adeò, melior quoniam pars acta diei,
Quod ſupereſt, læti bene geſtis corpora rebus
Procurate, viri; & pugnam ſperate parari.
Interea vigilum excubiis obſidere portas

Cura datur Meſſapo, & mœnia cingere flammis.
Bis ſeptem, Rutulo muros qui milite ſervent,
Delecti: aſt illos centeni quemque ſequuntur
Purpurei criſtis juvenes auróque coruſci:
Diſcurrunt, variántque vices, fusíque per herbam
Indulgent vino, & vertunt crateras aënos.
Collucent ignes: noctem cuſtodia ducit
Inſomnem ludo.
Hæc ſuper è vallo proſpectant Troës, & armis
Alta tenent: nec non trepidi formidine portas
Explorant, pontéſque & propugnacula jungunt:
Tela gerunt. inſtant Mneſtheus acérque Sereſtus:
Quos pater Æneas, ſi quando adverſa vocarent,
Rectores juvenum & rerum dedit eſſe magiſtros.
Omnis per muros legio, ſortita periclum,
Excubat, exercétque vices, quod cuique tuendum eſt.
Niſus erat portæ cuſtos, acerrimus armis,
Hyrtacides; comitem Æneæ quem miſerat Ida
Venatrix, jaculo celerem levibúſque ſagittis:
Et juxtà comes Euryalus, quo pulchrior alter
Non fuit Æneadum, Trojana neque induit arma;
Ora puer primâ ſignans intonſa juventâ.
His amor unus erat, paritérque in bella ruebant:
Tum quoque communi portam ſtatione tenebant.
Niſus ait, Dine hunc ardorem mentibus addunt,
Euryale? an ſua cuique deus ſit dira cupido?
Aut pugnam, aut aliquid jam dudum invadere magnum
Mens agitat mihi; nec placidâ contenta quiete eſt.
Cernis, quæ Rutulos habeat fiducia rerum.
Lumina rara micant: ſomno vinóque ſepulti
Procubuere: ſilent latè loca. percipe porrò,
Quid dubitem, & quæ nunc animo ſententia ſurgat.
Æneam acciri omnes populúſque patréſque
Expoſcunt; mittíque viros, qui certa reportent.
Si tibi, quæ poſco, promittunt, (nam mihi facti
Fama ſat eſt) tumulo videor reperire ſub illo
Poſſe viam ad muros & mœnia Pallantea.
Obſtupuit magno laudum percuſſus amore

Euryalus; ſimul his ardentem affatur amicum:
Méne igitur ſocium ſummis adjungere rebus,
Niſe, fugis? ſolum te in tanta pericula mittam?
Non ita me genitor bellis aſſuetus Opheltes
Argolicum terrorem inter Trojæque labores
Sublatum erudiit: nec tecum talia geſſi,
Magnanimum Æneân & fata extrema ſecutus.
Eſt hic, eſt animus lucis contemtor, & iſtum
Qui vitâ bene credat emi, quò tendis, honorem.
Niſus ad hæc: Equidem de te nil tale verebar:
Nec fas: non. ita me referat tibi magnus ovantem
Jupiter, aut quicumque oculis hæc aſpicit æquis.
Sed ſi quis, quæ multa vides diſcrimine tali,
Si quis in adverſum rapiat caſúſve deúſve,
Te ſupereſſe velim: tua vitâ dignior ætas.
Sit, qui me raptum pugnâ, pretióve redemtum
Mandet humo ſolitâ: aut, ſi qua id fortuna vetabit,
Abſenti ferat inferias, decorétque ſepulcro:
Neu matri miſeræ tanti ſim cauſa doloris:
Quæ te ſola, puer, multis è matribus auſa
Perſequitur, magni nec mœnia curat Aceſtæ.
Ille autem: Cauſas nequicquam nectis inanes,
Nec mea jam mutata loco ſententia cedit.
Acceleremus, ait. vigiles ſimul excitat. illi
Succedunt, ſervántque vices: ſtatione relictâ
Ipſe comes Niſo graditur, regémque requirunt.
Cætera per terras omnes animalia ſomno
Laxabant curas, & corda oblita laborum.
Ductores Teucrûm primi delecta juventus
Conſilium ſummis regni de rebus habebant,
Quid fácerent, quíſve Æneæ jam nuntius eſſet:
Stant longis adnixi haſtis, & ſcuta tenentes,
Caſtrorum & campi medio. tum Niſus & unà
Euryalus confeſtim alacres admittier orant:
Rem magnam, pretiúmque moræ fore. primus Iulus
Accepit trepidos, ac Niſum dicere juſſit.
Tum ſic Hyrtacides: Audite ô mentibus æquis,
Æneadæ: néve hæc noſtris ſpectentur ab annis,

Quæ ferimus. Rutuli somno vinóque soluti
Conticuere. locum insidiis conspeximus ipsi,
Qui patet in bivio portæ, quæ proxima ponto.
Interrupti ignes, atérque ad sidera fumus
Erigitur. si fortunâ permittitis uti ;
Quæsitum Æneæn ad mœnia Pallantea,
Mox hìc cum spoliis, ingenti cæde peractâ,
Affore cernetis : nec nos via fallit euntes.
Vidimus obscuris primam sub vallibus urbem
Venatu assiduo, & totum cognovimus amnem.
Hìc annis gravis atque animi maturus Aletes :
Dî patrii, quorum semper sub numine Troja est,
Non tamen omnino Teucros delere paratis,
Cùm tales animos juvenum, & tam certa tulistis
Pectora. sic memorans, humeros dextrásque tenebat
Amborum, & vultum lacrymis atque ora rigabat :
Quæ vobis, quæ dìgna, viri, pro laudìbus istis,
Præmia posse rear solvi ? pulcherrima primùm
Dî moréque dabunt vestri : tum cætera reddet
Actutum pius Æneas, atque integer ævi
Ascanius, meriti tanti non immemor unquam.
Imò ego vos, cui sola salus genitore reducto,
Excipit Ascanius, per magnos, Nise, Penates,
Assaracíque Larem, & canæ penetralia Vestæ,
Obtestor : quæcumque mihi fortuna fidéque est,
In vestris pono gremiis. revocate parentem :
Reddite conspectum. nihil illo triste recepto.
Bina dabo argento perfecta atque aspera signis
Pocula ; devictâ genitor quæ cepit Arisbâ :
Et tripodas geminos, auri duo magna talenta,
Cratera antiquum, quem dat Sidonia Dido.
Si verò capere Italiam, sceptrísque potiri
Contigerit victori, & prædæ ducere sortem :
Vidisti, quo Turnus equo, quibus ibat in armis
Aureus : ipsum illum clypeum crista'sque rubentes
Excipiam sorti, jam nunc tua præmia, Nise.
Præterea bis sex genitor lectissima matrum
Corpora captivósque dabit, suáque omnibus arma :

Insuper his, campi quod rex habet ipse Latinus.
Te verò, mea quem spatiis propioribus ætas
Insequitur, venerande puer, jam pectore toto
Accipio, & comitem casus complector in omnes.
Nulla meis finè te quæretur gloria rebus :
Seu pacem, seu bella geram ; tibi maxima rerum
Verborúmque fides. Contra quem talia fatur
Euryalus : Me nulla dies tam fortibus ausis
Dissimilem arguerit : tantùm fortuna secunda,
Haud adversa cadat. sed te super omnia dona
Unum oro : genetrix Priami de gente vetustâ
Est mihi, quam miseram tenuit non Ilia tellus
Mecum excedentem, non mœnia regis Acestæ.
Hanc ego nunc ignaram hujus quodcumque pericli est,
Inque salutatam linquo ; nox & tua testis
Dextera, quòd nequeam lacrymas perferre parentis.
At tu, oro, solare inopem, & succurre relictæ.
Hanc fine me spem ferre tui : audentior ibo
In casus omnes. percussâ mente dederunt
Dardanidæ lacrymas : ante omnes pulcher Iulus :
Atque animum patriæ strinxit pietatis imago.
Tum sic effatur :
Spondeo digna tuis ingentibus omnia cœptis.
Namque erit ista mihi genetrix, nomenque Creüsæ
Solum defuerit ; nec partum gratia talem
Parva manet ; casus factum quicumque sequuntur.
Per caput hoc juro, per quod pater antè solebat :
Quæ tibi polliceor reduci rebúsque secundis,
Hæc eadem matríque tuæ genetríque manebunt.
Sic ait illacrymans : humero simul exuit ensem
Auratum, mirâ quem fecerat arte Lycaon
Cnossius, atque habilem vaginâ aptârat eburnâ.
Dat Niso Mnestheus pellem horrentísque leonis
Exuvias : galeam fidus permutat Aletes.
Protinus armati incedunt : quos omnis euntes
Primorum manus ad portas juvenúmque senúmque
Prosequitur votis. nec non & pulcher Iulus,
Ante annos animúmque gerens curámque virilem,

Multa patri portanda dabat mandata : ſed auræ
Omnia diſcerpunt, & nubibus irrita donant.
Egreſſi ſuperant foſſas, noctíſque per umbram
Caſtra inimica petunt, multis tamen antè futuri
Exitio. paſſim ſomno vinóque per herbam
Corpora fuſa vident, arrectos litore currus.
Inter lora rotáſque viros ; ſimul arma jacere,
Vina ſimul. prior Hyrtacides ſic ore locutus :
Euryale, audendum dextrâ. nunc ipſa vocat res.
Hâc iter eſt. tu, ne qua manus ſe attollere nobis
A tergo poſſit, cuſtodi, & conſule longé.
Hæc ego vaſta dabo, & lato te limite ducam.
Sic memorat, vocémque premit ; ſimul enſe ſuperbum
Rhamnetem aggreditur : qui fortè tapetibus altis
Exſtructus toto proflabat pectore ſomnum :
Rex idem, & regi Turno gratiſſimus augur :
Sed non augurio potuit depellere peſtem.
Tres juxtà famulos temere inter tela jacentes,
Armigerúmque Remi premit, aurigámque ſub ipſis
Nactus equis ; ferróque ſecat pendentia colla.
Tum caput ipſi aufert domino, truncúmque reliquit
Sanguine ſingultantem : atro tepefacta cruore
Terra, toríque madent. nec non Lamyrúmq; Lamúmq;
Et juvenem Sarranum, illâ qui plurima nocte
Luſerat inſignis facie, multóque jacebat
Membra deo victus : felix, ſi protinus illum
Æquâſſet nocti ludum, in lucémque tuliſſet.
Impaſtus ceu plena leo per ovilia turbans
(Suadet enim veſana fames) mandítque trahítque
Molle pecus, mutúmque metu : fremit ore cruento.
Nec minor Euryali cædes. incenſus & ipſe
Perfurit, ac multam in medio ſinè nomine plebem
Fadúmque Herbeſúmque ſubit Rhœtúmque Abarímque
Ignaros ; Rhœtum vigilantem, & cuncta videntem :
Sed magnum metuens ſe poſt cratera tegebat :
Pectore in adverſo totum cui cominus enſem
Condidit aſſurgenti, & multâ morte recepit.
Purpuream vomit ille animam ; & cum ſanguine mixta

Vina refert moriens. hic furto fervidus inſtat.
Jámque ad Meſſapi ſocios tendebat, ubi ignem
Deficere extremum, & religatos rite videbat
Carpere gramen equos: breviter cùm talia Niſus,
(Senſit enim nimiâ cæde atque cupidine ferri)
Abſiſtamus, ait: nam lux inimica propinquat.
Pœnarum exhauſtum ſatìs eſt: via facta per hoſtes.
Multa virûm ſolido argento perfecta relinquunt
Armáque crateraſque ſimul, pulchróſque tapetas.
Euryalus phaleras Rhamnetis, & aurea bullis
Cingula, Tiburti Remulo ditiſſimus olim
Quæ mittit dona, hoſpitio cùm jungeret abſens,
Cædicus: ille ſuo moriens dat habere nepoti.
Poſt mortem bello Rutuli prædâque potiti.
Hæc rapit, atque humeris nequicquam fortibus aptat.
Tum galeam Meſſapi habilem criſtiſque decoram
Induit. excedunt caſtris, & tuta capeſſunt.
Interea præmiſſi equites ex urbe Latinâ,
Cætera dum legio campis inſtructa moratur,
Ibant, & Turno regi reſponſa ferebant,
Tercentum, ſcutati omnes, Volſcente magiſtro.
Jamque propinquabant caſtris, muróſque ſubibant,
Cùm procul hos lævo flectentes limite cernunt:
Et galea Euryalum ſubluſtri noctis in umbrâ
Prodidit immemorem, radiiſque adverſa refulſit.
Haud temere eſt viſum, conclamat ab agmine Volſcens:
State, viri. quæ cauſa viæ? quíve eſtis in armis?
Quóve tenetis iter? Nihil illi tendere contrà:
Sed celerare fugam in ſylvas, & fidere nocti.
Objiciunt equites ſeſe ad divortia nota
Hinc atque hinc, omnémque abitum cuſtode coronant.
Sylva fuit, latè dumis atque ilice nigrâ
Horrida, quam denſi complêrant undique ſentes:
Rara per occultos lucebat ſemita calles.
Euryalum tenebræ ramorum oneroſáque præda
Impediunt, fallíque timor regione viarum.
Niſus abit: jámque imprudens evaſerat hoſtes,
Atque lacus; qui pòſt Albæ de nomine dicti

Albani: tum rex ſtabula alta Latinus habebat.
Ut ſtetit, & fruſtra abſentem reſpexit amicum:
Euryale, infelix quâ te regione reliqui?
Quáve ſequar? rurſus perplexum iter omne revolvens
Fallacis ſylvæ, ſimul & veſtigia retro
Obſervata legit, dumíſque ſilentibus errat:
Audit equos, audit ſtrepitus & ſigna ſequentum.
Nec longum in medio tempus; cùm clamor ad aures
Pervenit, ac videt Euryalum: quem jam manus omnis
Fraude loci & noctis, ſubito turbante, tumultu,
Oppreſſum rapit, & conantem plurima fruſtra.
Quid faciat? quâ vi juvenem, quibus audeat armis
Eripere? an ſeſe medios moriturus in enſes
Inferat, & pulchram properet per vulnera mortem?
Ocyùs adducto torquens haſtile lacerto,
Suſpiciens altam Lunam, ſic voce precatur:
Tu, dea, tu præſens noſtro ſuccurre labori,
Aſtrorum decus & nemorum Latonia cuſtos:
Si qua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris
Dona tulit, ſi qua ipſe meis venatibus auxi,
Suſpendíve tholo, aut ſacra ad faſtigia fixi;
Hunc ſine me turbare globum, & rege tela per auras.
Dixerat: & toto connixus corpore ferrum
Conjicit. haſta volans noctis diverberat umbras,
Et venit adverſi in tergum Sulmonis, ibíque
Frangitur, ac fiſſo tranſit præcordia ligno.
Volvitur ille vomens calidum de pectore flumen
Frigidus, & longis ſingultibus ilia pulſat.
Diverſi circumſpiciunt. hôc acrior idem
Ecce aliud ſummâ telum librabat ab aure;
Dum trepidant. iit haſta Tago per tempus utrumque
Stridens, trajectóque hæſit tepefacta cerebro.
Sævit atrox Volſcens, nec teli conſpicit uſquam
Auctorem, nec quò ſe ardens immittere poſſit.
Tu tamen interea calido mihi ſanguine pœnas
Perſolves amborum, inquit: ſimul enſe recluſo
Ibat in Euryalum. tum verò exterritus amens
Conclamat Niſus: nec ſe celare tenebris

Ampliùs,

Ampliùs, aut tantum potuit perferre dolorem:
Me, me, (adſum qui feci) in me convertite ferrum,
O Rutuli. mea fraus omnis: nihil iſte nec auſus,
Nec potuit: cœlum hoc & conſcia ſidera teſtor.
Tantùm infelicem nimiùm dilexit amicum.
Talia dicta dabat: ſed viribus enſis adactus
Tranſabiit coſtas, & candida pectora rumpit.
Volvitur Euryalus letho, pulchróſque per artus
It cruor, ínque humeros cervix collapſa recumbit.
Purpureus veluti cùm flos ſuccíſus aratro
Langueſcit moriens; laſſóve papavera collo
Demiſere caput, pluviâ cum fortè gravantur.
At Niſus ruit in medios, ſolúmque per omnes
Volſcentem petit: in ſolo Volſcente moratur.
Quem circùm glomerati hoſtes hinc cominus atque hinc
Proturbant. inſtat non ſecius, ac rotat enſem
Fulmineum; donec Rutuli clamantis in ore
Condidit adverſo, & moriens animam abſtulit hoſti.
Tum ſuper exanimem ſeſe projecit amicum
Confoſſus, placidâque ibi demum morte quievit.
Fortunati ambo, ſi quid mea carmina poſſunt,
Nulla dies unquam memori vos eximet ævo:
Dum domus Æneæ Capitoli immobile ſaxum
Accolet, imperiúmque pater Romanus habebit.
Victores prædâ Rutuli ſpoliíſque potiti
Volſcentem exanimum flentes in caſtra ferebant.
Nec minor in caſtris luctus, Rhamnete reperto
Exſangui, & primis unâ tot cæde peremtis,
Sarranóque Numâque. ingens concurſus ad ipſa
Corpora, ſeminecéſque viros, tepidâque recentem
Cæde locum, & plenos ſpumanti ſanguine rivos.
Agnoſcunt ſpolia inter ſe galeámque nitentem
Meſſapi, & multo phaleras ſudore receptas.
Et jam prima novo ſpargebat lumine terras
Tithoni croceum linquens Aurora cubile:
Jam ſole infuſo, jam rebus luce retectis,
Turnus in arma viros, armis circumdatus ipſe,
Suſcitat, æratáſque acies in prœlia cogit

Quiſque ſuos, variiſque acuunt rumoribus iras.
Quin ipſa arrectis (viſu miſerabile) in haſtis
Præfigunt capita, & multo clamore ſequuntur,
Euryali & Niſi.
Æneadæ duri murorum in parte ſiniſtrâ
Oppoſuere aciem, (nam dextera cingitur amni)
Ingentéſque tenent foſſas, & turribus altis
Stant mœſti: ſimul ora virûm præfixa movebant,
Nota nimis miſeris, atróque fluentia tabo.
Interea pavidam volitans pennata per urbem
Nuntia Fama ruit, matriſque adlabitur aures
Euryali. at ſubitus miſeræ calor oſſa reliquit.
Excuſſi manibus radii, revolutáque penſa.
Evolat infelix, & femineo ululatu,
Sciſſa comam, muros amens atque agmina curſu
Prima petit. non illa virûm, non illa pericli
Telorúmque memor: cœlum dehinc queſtibus implet:
Hunc ego te, Euryale, aſpicio? túne illa ſenectæ
Sera meæ requies potuiſti linquere ſolam,
Crudelis? nec te, ſub tanta pericula miſſum,
Affari extremum miſeræ data copia matri?
Heu, terrâ ignotâ canibus date præda Latinis
Alitibúſque jaces! nec te tua funera mater
Produxi, preſsíve oculos, aut vulnera lavi,
Veſte tegens; tibi quam noctes feſtina diéſque
Urgebam, & telâ curas ſolabar aniles.
Quò ſequar? aut quæ nunc artus avulsáque membra
Et funus lacerum tellus habet? hoc mihi de te,
Nate, refers? hoc ſum terrâque mariſque ſecuta?
Figite me, ſi qua eſt pietas; in me omnia tela
Conjicite, ô Rutuli. me primam abſumite ferro.
Aut tu, magne pater divûm, miſerere, tuóque
Inviſum hoc detrude caput ſub Tartara telo:
Quando aliter nequeo crudelem abrumpere vitam.
Hòc fletu concuſſi animi, mœſtúſque per omnes
It gemitus: torpent infractæ ad prœlia vires.
Illam incendentem luctus Idæus & Actor,
Ilionei monitu & multum lacrymantis Iuli,

Corripiunt, intérque manus ſub tecta reponunt.
At tuba terribilem ſonitum procul ære canoro
Increpuit. ſequitur clamor, cœlúmque remugit.
Accelerant actâ pariter teſtudine Volſci,
Et foſſas implere parant, ac vellere vallum.
Quærunt pars aditum, & ſcalis aſcendere muros;
Quà rara eſt acies, interlucétque corona
Non tam ſpiſſa viris. telorum effundere contrà
Omne genus Teucri, ac duris detrudere contis,
Aſſueti longo muros defendere bello.
Saxa quoque infeſto volvebant pondere, ſi quà
Poſſent tectam aciem perrumpere: cùm tamen omnes
Ferre libet ſubter densâ teſtudine caſus.
Nec jam ſufficiunt. nam, quà globus imminet ingens,
Immanem Teucri molem volvúntque ruúntque:
Quæ ſtravit Rutulos latè, armorúmque reſolvit
Tegmina. nec curant æco contendere Marte
Ampliùs audaces Rutuli, ſed pellere vallo
Miſſilibus certant.
Parte aliâ horrendus viſu quaſſabat Etruſcam
Pinum, & fumiferos infert Mezentius ignes.
At Meſſapus equûm domitor Neptunia proles
Reſcindit vallum, & ſcalas in mœnia poſcit.
Vos, ô Calliope, precor aſpirate canenti;
Quas ibi tunc ferro ſtrages, quæ funera Turnus
Ediderit; quem quiſque virum demiſerit Orco:
Et mecum ingentes oras evolvite belli.
Et meminiſtis enim, divæ, & memorare poteſtis.
Turris erat vaſto ſuſpectu & pontibus altis,
Opportuna loco: ſummis quam viribus omnes
Expugnare Itali, ſummâque evertere opum vi
Certabant: Troës contrà defendere ſaxis,
Pérque cavas denſi tela intorquere feneſtras.
Princeps ardentem conjecit lampada Turnus,
Et flammam affixit lateri; quæ plurima vento
Corripuit tabulas, & poſtibus hæſit adefis.
Turbati trepidare intus, fruſtráque malorum
Velle fugam. dum ſe glomerant, retróque reſidunt

In partem, quæ peſte caret, tum pondere turris
Procubuit ſubitò, & cœlum tonat omne fragore.
Semineces ad terram, immani mole ſecutâ,
Confixíque ſuis telis, & pectora duro
Transfoſſi ligno veniunt. vix unus Helenor,
Et Lycus elapſi: quorum primævus Helenor,
Mæonio regi quem ſerva Licymnia furtim
Suſtulerat, vetitíſque ad Trojam miſerat armis,
Enſe levis nudo, parmâque inglorius albâ.
Iſque ubi ſe Turni media inter millia vidit;
Hinc acies, atque hinc acies aſtare Latinas:
Ut fera, quæ denſâ venantum ſepta coronâ
Contra tela furit, ſeſéque haud neſcia morti
Injicit, & ſaltu ſupra venabula fertur:
Haud aliter juvenis medios moriturus in hoſtes
Irruit; &, quà tela videt denſiſſima, tendit.
At pedibus longè melior Lycus inter & hoſtes,
Inter & arma, fugâ muros tenet, altáque certat
Prendere tecta manu, ſociûmque attingere dextras.
Quem Turnus, pariter curſu telóque ſecutus,
Increpat his victor: Noſtráſne evadere, demens,
Sperâſti te poſſe manus? ſimul arripit ipſum
Pendentem, & magnâ muri cum parte revellit:
Qualis ubi aut leporem, aut candenti corpore cycnum,
Suſtulit alta petens pedibus Jovis armiger uncis:
Quæſitum aut matri multis balatibus agnum
Martius à ſtabulis rapuit lupus. undique clamor
Tollitur. invadunt, & foſſas aggere complent.
Ardentes tædas alii ad faſtigia jactant.
  Ilioneus ſaxo atque ingenti fragmine montis
Lucetium, portæ ſubeuntem, ignéſque ferentem;
Emathiona Liger, Corynæum ſternit Aſylas:
Hic jaculo bonus, hic longè fallente ſagittâ.
Ortygium Cæneus, victorem Cænea Turnus:
Turnus Itym, Cloniúmque, Dioxippum, Promolúmque,
Et Sagarim, & ſummis ſtantem pro turribus Idan:
Privernum Capys. hunc primò levis haſta Temillæ
Strinxerat: ille manum projecto tegmine demens

Ad vulnus tulit. ergo alis allapſa ſagitta,
Et lævo infixa eſt lateri manus, abditáque intus
Spiramenta animæ lethali volnere rupit.
Stabat in egregiis Arcentis filius armis;
Pictus acu chlamydem, & ferrugine clarus Hiberâ,
Inſignis facie: genitor quem miſerat Arcens,
Eductum Martis luco, Symæthia circùm
Flumina: pinguis ubi & placabilis ara Palici.
Stridentem fundam, poſitis Mezentius haſtis,
Ipſe ter adductâ circùm caput egit habenâ;
Et media adverſi liquefacto tempora plumbo
Diffidit, ac multâ porrectum extendit arenâ.
Tum primùm bello celerem intendiſſe ſagittam
Dicitur, antè feras ſolitus terrere fugaces,
Aſcanius, fortémque manu fudiſſe Numanum;
Cui Remulo cognomen erat; Turníque minorem
Germanam nuper thalamo ſociatus habebat.
Is primam ante aciem digna atque indigna relatu
Vociferans, tumidúſque novo præcordia regno
Ibat, & ingentem ſeſe clamore ferebat:
Non pudet obſidione iterum vallóque teneri,
Bis capti Phryges, & morti prætendere muros?
En, qui noſtra ſibi bello connubia poſcunt!
Quis deus Italiam, quæ vos dementia adegit?
Non hìc Atridæ, nec fandi fictor Ulyſſes.
Durum ab ſtirpe genus, natos ad flumina primùm
Deferimus, ſævóque gelu duramus & undis:
Venatu invigilant pueri, ſylváſque fatigant:
Flectere ludus equos, & ſpicula tendere cornu.
At patiens operum parvóque aſſueta juventus
Aut raſtris terram domat, aut quatit oppida bello.
Omne ævum ferro teritur, verſâque juvencûm
Terga fatigamus haſtâ: nec tarda ſenectus
Debilitat vires animi, mutátque vigorem.
Canitiem galeâ premimus; ſempérque recentes
Comportare juvat prædas, & vivere rapto.
Vobis picta croco & fulgenti murice veſtis,
Deſidiæ cordi; juvat indulgere choreis:

Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ.
O verè Phrygiæ, neque enim Phryges, ite per altæ
Dindyma; ubi assuetis biforem dat tibia cantum.
Tympana vos buxúsque vocant Berecyntia matris
Idææ. sinite arma viris, & cedite ferro.
Talia jactantem dictis, ac dira canentem
Non tulit Ascanius; nervóque obversus equino
Intendit telum, diversáque brachia ducens
Constitit, antè Jovem supplex per vota precatus:
Jupiter omnipotens, audacibus annue cœptis.
Ipse tibi ad tua templa feram solemnia dona,
Et statuam ante aras auratâ fronte juvencum
Candentem, paritérque caput cum matre ferentem;
Jam cornu petat, & pedibus qui spargat arenam.
Audiit, & cœli genitor de parte serenâ
Intonuit lævum: sonat unà fatifer arcus.
Effugit horrendùm stridens adducta sagitta:
Pérque caput Remuli venit, & cava tempora ferro
Trajicit. I, verbis virtutem illude superbis.
Bis capti Phryges hæc Rutulis responsa remittunt.
Hoc tantùm Ascanius. Teucri clamore sequuntur,
Lætitiâque fremunt, animósque ad sidera tollunt.
Ætheriâ tum fortè plagâ crinitus Apollo
Desuper Ausonias acies urbémque videbat
Nube sedens; atque his victorem affatur Iulum:
Macte novâ virtute, puer. sic itur ad astra;
Dis genite, & geniture deos. jure omnia bella
Gente sub Assaraci fato ventura residunt:
Nec te Troja capit. simul hæc effatus, ab alto
Æthere se mittit, spirantes dimovet auras,
Ascaniúmque petit. formam tum vertitur oris
Antiquum in Buten. hic Dardanio Anchisæ
Armiger antè fuit, fidúsque ad limina custos.
Tum comitem Ascanio pater addidit. ibat Apollo
Omnia longævo similis, vocémque colorémque,
Et crines albos, & sæva sonoribus arma:
Atque his ardentem dictis affatur Iulum:
Sit satis, Æneide, telis impune Numanum

Oppetiiſſe tuis. primam hanc tibi magnus Apollo
Concedit laudem, & paribus non invidet armis.
Cætera parce, puer, bello. ſic orſus Apollo
Mortales medio aſpectus ſermone reliquit,
Et procul in tenuem ex oculis evanuit auram.
Agnovere deum proceres divinámque tela
Dardanidæ, pharetrámque fugâ ſenſere ſonantem.
Ergo avidum pugnæ, dictis ac numine Phœbi,
Aſcanium prohibent: ipſi in certamina rurſus
Succedunt, animáſque in aperta pericula mittunt.
It clamor totis per propugnacula muris:
Intendunt aeres arcus, amentáque torquent.
Sternitur omne ſolum telis: tum ſcuta cavæque
Dant ſonitum flictu galeæ: pugna aſpera ſurgit.
Quantus ab occaſu veniens pluvialibus hœdis
Verberat imber humum: quàm multâ grandine nimbi
In vada præcipitant; cùm Jupiter horridus auſtris
Torquet aquoſam hyemem, & cœlo cava nubila rumpit.
Pandarus & Bitias Idæo Alcanore creti,
Quos Jovis eduxit luco ſylveſtris Hiera
Abietibus juvenes patriis & montibus æquos,
Portam, quæ ducis imperio commiſſa, recludunt
Freti armis, ultróque invitant mœnibus hoſtem.
Ipſi intus dextrâ ac lævâ pro turribus aſtant
Armati ferro, & criſtis capita alta coruſci:
Quales aëriæ liquentia flumina circùm,
Sive Padi ripis, Atheſim ſeu propter amœnum,
Conſurgunt geminæ quercus, intonſáque cœlo
Attollunt capita, & ſublimi vertice nutant.
Irrumpunt, aditus Rutuli ut videre patentes.
Continuò Quercens, & pulcher Aquicolus armis,
Et præceps animi Tmarus, & Mavortius Hæmon,
Agminibus totis aut verſi terga dedere,
Aut ipſo portæ poſuere in limine vitam.
Tum magis increſcunt animis diſcordibus iræ,
Et jam collecti Troës glomerantur eódem,
Et conferre manum, & procurrere longiùs audent.
Ductori Turno, diverſa in parte furenti,

Turbantíque viros, perfertur nuntius, hoſtem
Fervere cæde novâ, & portas præbere patentes.
Deſerit inceptum, atque immani concitus irâ
Dardaniam ruit ad portam, fratréſque ſuperbos:
Et primum Antiphaten, is enim ſe primus agebat,
Thebanâ de matre nothum Sarpedonis alti,
Conjecto ſternit jaculo. volat Itala cornus
Aëra per tenerum, ſtomachóque infixa ſub altum
Pectus abit: reddit ſpecus atri vulneris undam
Spumantem, & fixo ferrum in pulmone tepeſcit.
Tum Meropem atq; Erymantha manu, tum ſternit Aphidnum:
Tum Bitian ardentem oculis, animíſque frementem,
Non jaculo: neque enim jaculo vitam ille dediſſet:
Sed magnùm ſtridens contorta phalarica venit,
Fulminis acta modo: quam nec duo taurea terga,
Nec duplici ſquamâ lorica fidelis & auro
Suſtinuit: collapſa ruunt immania membra.
Dat tellus gemitum, & clypeum ſuperintonat ingens.
Qualis in Euboïco Baiarum litore quondam
Saxea pila cadit; magnis quam molibus antè
Conſtructam ponto jaciunt: ſic illa ruinam
Prona trahit, penitúſque vadis illiſa recumbit.
Miſcent ſe maria, & nigræ attolluntur arenæ.
Tum ſonitu Prochyta alta tremit, durúmque cubile
Inarime Jovis imperiis impoſita Typhoeo.
Hìc Mars armipotens animum viréſque Latinis
Addidit, & ſtimulos acres ſub pectora vertit:
Immiſítque fugam Teucris, atrúmque timorem.
Undique conveniunt, quoniam data copia pugnæ,
Bellatórque animos deus incidit.
  Pandarus, ut fuſo germanum corpore cernit,
Et quo ſit fortuna loco, qui caſus agat res,
Portam vi multâ converſo cardine torquet
Obnixus latis humeris, multóſque ſuorum
Mœnibus excluſos duro in certamine linquit:
Aſt alios ſecum includit recipítque ruentes
Demens: qui Rutulum in medio non agmine regem
Viderit irrumpentem, ultróque incluſerit urbi:

Immanem veluti pecora inter inertia tigrim.
Continuò nova lux oculis offulſit, & arma
Horrendùm ſonuere: tremunt in vertice criſtæ
Sanguineæ, clypeóque micantia fulmina mittunt.
Agnoſcunt faciem inviſam atque immania membra
Turbati ſubitò Æneadæ. tum Pandarus ingens
Emicat, & mortis fraternæ fervidus irâ
Effatur: Non hæc dotalis regia Amatæ,
Nec muris cohibet patriis media Ardea Turnum.
Caſtra inimica vides: nulla hinc exire poteſtas.
Olli ſubridens ſedato pectore Turnus:
Incipe, ſi qua animo virtus, & conſere dextram:
Hìc etiam inventum Priamo narrabis Achillem.
Dixerat. ille rudem nodis & cortice crudo
Intorquet ſummis adnixus viribus haſtam.
Excepere auræ vulnus; (Saturnia Juno
Detorſit veniens) portæque infigitur haſta.
At non hoc telum, mea quod vi dextera verſat,
Effugies: neque enim is teli nec vulneris auctor.
Sic ait, & ſublatum altè conſurgit in enſem,
Et mediam ferro gemina inter tempora frontem
Dividit, impubéſque immani vulnere malas.
Fit ſonus: ingenti concuſſa eſt pondere tellus.
Collapſos artus atque arma cruenta cerebro
Sternit humi moriens: atque illi partibus æquis
Huc caput atque illuc humero ex utroque pependit.
Diffugiunt verſi trepidâ formidine Troës.
Et ſi continuò victorem ea cura ſubîſſet,
Rumpere clauſtra manu, ſociósque immittere portis;
Ultimus ille dies bello gentíque fuiſſet.
Sed furor ardentem cædíſque inſana cupido
Egit in adverſos.
Principio Phalerim, & ſucciſo poplite Gygen
Excipit: hinc raptas fugientibus ingerit haſtas
In tergus. Juno vires animúmque miniſtrat.
Addit Halym comitem, & confixâ Phegea parmâ;
Ignaros deinde in muris Martémque cientes
Alcandrúmque Haliúmque Noëmonáque Prytaníque,

Lyncea tendentem contrà, ſociósque vocantem,
Vibranti gladio connixus ab aggere dexter
Occupat: huic uno dejectum cominus ictu
Cum galeâ longè jacuit caput. indè ferarum
Vaſtatorem Amycum, quo non felicior alter
Ungere tela manu, ferrúmque armare veneno:
Et Clytium Æoliden, & amicum Crethea Muſis:
Crethea Muſarum comitem, cui carmina ſemper
Et citharæ cordi, numeróſque intendere nervis,
Semper equos, atque arma virûm, pugnáſque canebat.
Tandem ductores, auditâ cæde ſuorum,
Conveniunt Teucri, Mneſtheus acérque Sereſtus;
Palantéſque vident ſocios: hoſtémque receptum.
Et Mneſtheus: Quò deinde fugam, quò tenditis? inquit.
Quos alios muros, quæ jam ultrà mœnia habetis?
Unus homo, & veſtris, ô cives, undique ſeptus
Aggeribus tantas ſtrages impune per urbem
Ediderit? juvenum primos tot miſerit Orco?
Non infelicis patriæ veterúmque deorum,
Et magni Æneæ ſegnes miſerérque pudéque?
Talibus accenſi firmantur, & agmine denſo
Conſiſtunt. Turnus paulatim excedere pugnâ,
Et fluvium petere, ac partem, quæ cingitur amni.
Aeriùs hôc Teucri clamore incumbere magno,
Et glomerare manum: ceu ſævum turba leonem
Cùm telis premit infenſis: at territus ille
Aſper, acerba tuens, retro redit: & neque terga
Ira dare aut virtus patitur: nec tendere contrà
Ille quidem hoc cupiens, potis eſt per tela viróſque.
Haud aliter retro dubius veſtigia Turnus
Improperata refert, & mens exæſtuat irâ.
Quin etiam bis tum medios invaſerat hoſtes:
Bis confuſa fugâ per muros agmina vertit.
Sed manus è caſtris properè coit omnis in unum:
Nec contrà vires audet Saturnia Juno
Sufficere: aëriam cœlo nam Jupiter Irim
Demiſit, germanæ haud mollia juſſa ferentem;
Ni Turnus cedat Teucrorum mœnibus altis.

Ergo nec clypeo juvenis ſubſiſtere tantùm,
Nec dextrâ valet: injectis ſic undique telis
Obruitur. ſtrepit aſſiduo cava tempora circùm
Tinnitu galea, & ſaxis ſolida æra fatiſcunt;
Diſcuſſæque jubæ capiti: nec ſufficit umbo
Ictibus: ingeminant haſtis & Troës & ipſe
Fulmineus Mneſtheus. tum toto corpore ſudor
Liquitur, & piceum (nec reſpirare poteſtas)
Flumen agit: feſſos quatit acer anhelitus artus.
Tum demum præceps ſaltu ſeſe omnibus armis
In fluvium dedit. ille ſuo cum gurgite flavo
Accepit venientem, ac mollibus extulit undis;
Et lætum ſociis ablutâ cæde remiſit.

ÆNEIDOS

LIBER DECIMUS.

PANDITUR interea domus omnipotentis Olympi,
Conciliúmque vocat divûm pater atque hominum rex
Sideream in ſedem: terras unde arduus omnes,
Caſtráque Dardanidûm aſpectat, populóſque Latinos.
Conſidunt tectis bipatentibus. incipit ipſe:
Cœlicolæ magni, quianam ſententia vobis
Verſa retro, tantúmque animis certatis iniquis?
Abnueram bello Italiam concurrere Teucris.
Quæ contra vetitum diſcordia? quis metus aut hos
Aut hos arma ſequi, ferrúmque laceſſere ſuaſit?
Adveniet juſtum pugnæ (ne arceſſite) tempus,
Cùm fera Carthago Romanis arcibus olim
Exitium magnum atque Alpes immittet apertas:
Tum certare odiis, tum res rapuiſſe licebit.
Nunc ſinite; & placitum læti componite fœdus.

Jupiter hæc paucis: at non Venus aurea contrà
Pauca refert.
O pater, ô hominum divûmque æterna poteſtas;
(Namque aliud quid ſit, quod jam implorare queamus?)
Cernis ut inſultent Rutuli; Turnúſque feratur
Per medios inſignis equis, tumidúſque ſecundo
Marte ruat? non clauſa tegunt jam mœnia Teucros:
Quin intrà portas atque ipſis prœlia miſcent
Aggeribus mœrorum, & inundant ſanguine foſſæ.
Æneas ignarus abeſt. nunquámne levari
Obſidione ſines? muris iterum imminet hoſtis
Naſcentis Trojæ: nec non exercitus alter:
Atque iterum in Teucros Ætolis ſurgit ab Arpis
Tydides. equidem (credo) mea vulnera reſtant:
Et tua progenies mortalia demoror arma.
Si ſinè pace tuâ atque invito numine Troës
Italiam petiere; luant peccata: neque illos
Juveris auxilio. ſin tot reſponſa ſecuti,
Quæ Superi Manéſque dabant; cur nunc tua quiſquam
Vertere juſſa poteſt? aut cur nova condere fata?
Quid reperam exuſtas Erycino in litore claſſes?
Quid tempeſtatum regem, ventóſque furentes
Æoliâ excitos? aut actam nubibus Irim?
Nunc etiam Manes (hæc intentata manebat
Sors rerum) movet, & ſuperis immiſſa repentè
Alecto, mediis Italûm bacchata per urbes.
Nil ſuper imperio moveor: ſperavimus iſta,
Dum fortuna fuit: vincant, quos vincere mavis.
Si nulla eſt regio, Teucris quam det tua conjux
Dura; per everſæ, genitor, fumantia Trojæ
Excidia obteſtor: liceat dimittere ab armis
Incolumem Aſcanium, liceat ſupereſſe nepotem.
Æneas ſanè ignotis jactetur in undis;
Et, quameumque viam dederit fortuna, ſequatur.
Hunc tegere, & diræ valeam ſubducere pugnæ.
Eſt Amathus, eſt celſa mihi Paphus atque Cythera,
Idaliæque domus. poſitis inglorius armis
Exigat hìc ævum. magnâ ditione jubeto

Carthago premat Auſoniam. nihil urbibus indè
Obſtabit Tyriis. quid peſtem evadere belli
Juvit, & Argolicos medium fugiſſe per ignes?
Tótque maris vaſtæque exhauſta pericula terræ,
Dum Latium Teucri recidiváque Pergama quærunt?
Non ſatius cineres patriæ inſediſſe ſupremos,
Atque ſolum, quo Troja fuit? Xanthum & Simoënta
Redde oro miſeris: iterúmque revolvere caſus
Da, pater, Iliacos Teucris. Tum regia Juno
Acta furore gravi: Quid me alta ſilentia cogis
Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?
Ænean hominum quiſquam divûmque ſubegit
Bella ſequi, aut hoſtem regi ſe inferre Latino?
Italiam fatis petiit auctoribus: eſto:
Caſſandræ impulſus Furiis. num linquere caſtra
Hortati ſumus, aut vitam committere ventis?
Num puero ſummam belli, num credere muros?
Tyrrhenámque fidem, aut gentes agitare quietas?
Quis deus in fraudem, quæ dura potentia noſtri
Egit? ubi hìc Juno, demiſſâve nubibus Iris?
Indignum eſt, Italos Trojam circumdare flammis
Naſcentem, & patriâ Turnum conſiſtere terrâ:
Cui Pilumnus avus, cui diva Venilia mater.
Quid face Trojanos atrâ vim ferre Latinis?
Arva aliena jugo premere, atque avertere prædas?
Quid ſoceros legere, & gremiis abducere pactas?
Pacem orare manu, præfigere puppibus arma?
Tu potes Ænean manibus ſubducere Graiûm,
Próque viro nebulam & ventos obtendere inanes:
Et potes in totidem claſſem convertere Nymphas:
Nos aliquid Rutulos contrà juviſſe, nefandum eſt.
Æneas ignarus abeſt: ignarus & abſit.
Eſt Paphus Idaliúmque tibi, ſunt alta Cythera.
Quid gravidam bellis urbem & corda aſpera tentas?
Noſne tibi fluxas Phrygiæ res vertere fundo
Conamur? nos? an miſeros qui Troas Achivis
Objecit? quæ cauſa fuit conſurgere in arma
Europámque Aſiámque, & fœdera ſolvere furto?

Me duce Dardanius Spartam expugnavit adulter?
Aut ego tela dedi, fovíve Cupidine bella?
Tunc decuit metuiſſe tuis: nunc ſera querelis
Haud juſtis aſſurgis, & irrita jurgia jactas.
Talibus orabat Juno, cunctíque fremebant
Cœlicolæ aſſenſu vario. ceu flamina prima,
Cùm deprenſa fremunt ſylvis, & cæca volutant
Murmura, venturos nautis prodentia ventos.
Tum pater omnipotens, rerum cui prima poteſtas,
Inſit. eo dicente deûm domus alta ſileſcit,
Et tremefacta ſolo tellus; ſilet arduus æther:
Tum Zephyri poſuere: premit placida æquora pontus.
Accipite ergo, animis atque hæc mea figite dicta,
Quandoquidem Auſonios conjungi fœdere Teucris
Haud licitum; nec veſtra capit diſcordia finem:
Quæ cuique eſt fortuna hodie, quam quiſque ſecat ſpem,
Tros Rutulúſve fuat, nullo diſcrimine habebo:
Seu fatis Italûm caſtra obſidione tenentur,
Sive errore malo Trojæ monitíſque ſiniſtris.
Nec Rutulos ſolvo. ſua cuique exorſa laborem
Fortunámque ferent. rex Jupiter omnibus idem.
Fata viam invenient. Stygii per flumina fratris,
Per pice torrentes atráque voragine ripas
Annuit, & totum nutu tremefecit Olympum.
Hic finis fandi. ſolio tum Jupiter aureo
Surgit, cœlicolæ medium quem ad limina ducunt.
Interea Rutuli portis circùm omnibus inſtant
Sternere cæde viros, & mœnia cingere flammis.
At legio Æneadûm vallis obſeſſa tenetur:
Nec ſpes ulla fugæ. miſeri ſtant turribus altis
Nequicquam, & rarâ muros cinxere coronâ.
Aſius Imbraſides, Hicetaoniúſque Thymœtes,
Aſſaracíque duo, & ſenior cum Caſtore Tybris,
Prima acies. hos germani Sarpedonis ambo
Et Clarus & Hæmon Lyciâ comitantur ab altâ.
Fert ingens toto connixus corpore ſaxum,
Haud partem exiguam montis, Lyrneſſius Acmon,
Nec Clytio genitore minor, nec fratre Meneſtheo.

Hi jaculis, illi certant defendere faxis,
Moliríque ignem, nervóque aptare ſagittas.
Ipſe inter medios, Veneris juſtiſſima cura,
Dardanius caput ecce puer detectus honeſtum:
Qualis gemma micat, fulvum quæ dividit aurum,
Aut collo decus aut capiti: vel qualo per artem
Incluſum buxo aut Oriciâ terebintho
Lucet ebur: fuſos cervix cui lactea crines
Accipit, & molli ſubnectens circulus auro.
Te quoque magnanimæ viderunt, Iſmare, gentes
Vulnera dirigere, & calamos armare veneno,
Mæoniâ generoſe domo: ubi pinguia culta
Exercéntque viri, Pactolúſque irrigat auro.
Adfuit & Mneſtheus, quem pulſi priſtina Turni
Aggere mœrorum ſublimem gloria tollit;
Et Capys: hinc nomen Campanæ ducitur urbi.
Illi inter ſeſe duri certamina belli
Contulerant: mediâ Æneas freta nocte ſecabat.
Namque ut ab Euandro caſtris ingreſſus Etruſcis
Regem adit, & regi memorat nomenque genúſque;
Quídve petat, quídve ipſe ferat, Mezentius arma
Quæ ſibi conciliet, violentáque pectora Turni,
Edocet: humanis quæ ſit fiducia rebus,
Admonet, immiſcétque preces. haud fit mora: Tarchon
Jungit opes, fœdúſque ferit: tum libera fati
Claſſem conſcendit juſſis gens Lydia divûm,
Externo commiſſa duci. Æneïa puppis
Prima tenet, roſtro Phrygios ſubjuncta leones:
Imminet Ida ſupèr, profugis gratiſſima Teucris.
Hìc magnus ſedet Æneas, ſecúmque volutat
Eventus belli varios: Palláſque ſiniſtro
Affixus lateri jam quærit ſidera, opaeæ
Noctis iter, jam quæ paſſus terrâque mariſque.
Pandite nunc Helicona, deæ, cantûſque movete;
Quæ manus interea Tuſcis comitetur ab oris
Æneam, armétque rates, pelagóque vehatur.
Maſſicus æratâ princeps ſecat æquora tigri:
Sub quo mille manus juvenum, qui mœnia Cluſi,

Quíque urbem liquere Coſas: quis tela ſagittæ,
Corytíque leves humeris, & lethifer arcus.
Unà torvus Abas, huic totum inſignibus armis
Agmen & aurato fulgebat Apolline puppis.
Sexcentos illi dederat Populonia mater
Expertos belli juvenes: aſt Ilva trecentos
Inſula, inexhauſtis Chalybum generoſa metallis.
Tertius, ille hominum divûmque interpres Aſylas,
Cui pecudum fibræ, cœli cui ſidera parent,
Et linguæ volucrum, & præſagi fulminis ignes,
Mille rapit denſos acie atque horrentibus haſtis.
Hos parere jubent Alpheæ ab origine Piſæ,
Urbs Etruſca ſolo. ſequitur pulcherrimus Aſtur,
Aſtur equo fidens, & verſicoloribus armis.
Tercentum adjiciunt, (mens omnibus una ſequendi)
Qui Cæretè domo, qui ſunt Minionis in arvis.
Et Pyrgi veteres, intempeſtæque Graviſcæ.
Non ego te, Ligurum ductor fortiſſime bello,
Tranſierim, Cinyra, & paucis comitate Cupavo,
Cujus olorinæ ſurgunt de vertice pennæ:
Crimen amor veſtrum, formæque inſigne paternæ.
Namque ferunt, luctu Cycnum Phaëthontis amati,
Populeas inter frondes umbramque ſororum
Dum canit, & mœſtum muſâ ſolatur amorem,
Canentem molli plumâ duxiſſe ſenectam;
Linquentem terras & ſidera voce ſequentem.
Filius, æquales comitatus claſſe catervas,
Ingentem remis Centaurum promovet: ille
Inſtat aquæ, ſaxúmque undis immane minatur
Arduus, & longâ ſulcat maria alta carinâ.
Ille etiam patriis agmen ciet Ocnus ab oris,
Fatidicæ Mantûs & Tuſci filius amnis:
Qui muros matriſque dedit tibi, Mantua, nomen;
Mantua dives avis. ſed non genus omnibus unum.
Gens illi triplex, populi ſub gente quaterni:
Ipſa caput populis: Tuſco de ſanguine vires.
Hinc quoque quingentos in ſe Mezentius armat,
Quos patre Benaco velatus arundine glaucâ

Mincius infeſtâ ducebat in æquora pinu.
It gravis Auleſtes, centenâque arbore fluctum
Verberat aſſurgens: ſpumant vada marmore verſo.
Hunc vehit immanis Triton, & cærula conchâ
Exterrens freta: cui laterum tenus hiſpida nanti
Frons hominem præfert, in priſtim deſinit alvus;
Spumea ſemifero ſub pectore murmurat unda.
Tot lecti proceres ter denis navibus ibant
Subſidio Trojæ, & campos ſalis ære ſecabant.
Jámque dies cœlo conceſſerat: almáque curru
Noctivago Phœbe medium pulſabat Olympum:
Æneas (neque enim membris dat cura quietem)
Ipſe ſedens clavúmque regit, velíſque miniſtrat.
Atque illi medio in ſpatio chorus ecce ſuarum
Occurrit comitum: nymphæ (quas alma Cybele
Numen habere maris, nymphaſque è navibus eſſe
Juſſerat) innabant pariter, fluctûſque ſecabant,
Quot priùs æratæ ſteterant ad litora proræ.
Agnoſcunt longè regem, luſtrántque choreis.
Quarum quæ fandi doctiſſima, Cymodocea
Ponè ſequens dextrâ puppim tenet, ipsáque dorſo
Eminet, ac lævâ tacitis ſubremigat undis.
Tum ſic ignarum alloquitur: Vigiláſne, deùm gens,
Ænea? vigila, & velis immitte rudentes.
Nos ſumus Idææ ſacro de vertice pinus,
Nunc pelagi nymphæ, claſſis tua. perfidus ut nos
Præcipites ferro Rutulus flammâque premebat;
Rupimus invitæ tua vincula, téque per æquor
Quærimus. hanc genetrix faciem miſerata refecit,
Et dedit eſſe deas, ævúmque agitare ſub undis.
At puer Aſcanius muro foſsíſque tenetur
Tela inter media atque horrentes Marte Latinos.
Jam loca juſſa tenet forti permixtus Etruſco
Arcas eques. medias illis opponere turmas,
Ne caſtris jungant, certa eſt ſententia Turno.
Surge age, & Aurorâ ſocios veniente vocari
Primus in arma jube, & clypeum cape, quem dedit ipſe
Invictum ignipotens, atque oras ambiit auro.

Craſtina lux, mea ſi non irrita dicta putâris,
Ingentes Rutulæ ſpectabit cædis acervos.
Dixerat: & dextrâ diſcedens impulit altam,
Haud ignara modi, puppim. fugit illa per undas
Ocyor & jaculo & ventos æquante ſagittâ.
Indè aliæ celerant curſus. ſtupet inſcius ipſe
Tros Anchiſiades: animos tamen omine tollit.
Tum breviter ſupera aſpectans convexa precatur:
Alma parens Idæa deûm, cui Dindyma cordi,
Turrigeræque urbes, bijugíſque ad frena leones;
Tu mihi nunc pugnæ princeps, tu rite propinques
Augurium, Phrygibúſque adſis pede, diva, ſecundo.
Tantum effatus: & interea revoluta ruebat
Maturâ jam luce dies, noctémque fugârat.
Principio ſociis edicit, ſigna ſequantur,
Atque animos aptent armis, pugnæque parent ſe.
Jámque in conſpectu Teucros habet, & ſua caſtra,
Stans celsâ in puppi: clypeum cùm deinde ſiniſtrâ
Extulit ardentem. clamorem ad ſidera tollunt
Dardanidæ è muris. ſpes addita ſuſcitat iras.
Tela manu jaciunt: quales ſub nubibus atris
Strymoniæ dant ſigna grues, atque æthera tranant
Cum ſonitu, fugiúntque Notos clamore ſecundo.
At Rutulo regi ducibúſque ea mira videri
Auſoniis; donec verſas ad litora puppes
Reſpiciunt, totúmque allabi claſſibus æquor.
Ardet apex capiti, criſtíſque à vertice flamma
Funditur, & vaſtos umbo vomit aureus ignes:
Non ſecus, ac liquidâ ſi quando nocte cometæ
Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor:
Ille ſitim morbóſque ferens mortalibus ægris
Naſcitur, & lævo contriſtat lumine cœlum.
Haud tamen audaci Turno fiducia ceſſit
Litora præcipere, & venientes pellere terrâ.
[Ultro animos tollit dictis, atque increpat ultro:]
Quod votis optâſtis, adeſt, perfringere dextrâ:
In manibus Mars ipſe, viri. nunc conjugis eſto
Quiſque ſuæ tectíque memor: nunc magna referto

Facta patrum, laudes. ultro occurramus ad undam,
Dum trepidi, egreſsíſque labant veſtigia prima.
Audentes fortuna juvat.
Hæc ait, & ſecum verſat, quos ducere contrà,
Vel quibus obſeſſos poſſit concredere muros.
Interea Æneas ſocios de puppibus altis
Pontibus exponit: multi ſervare recurſus
Languentis pelagi, & brevibus ſe credere ſaltu:
Per remos alii. ſpeculatus litora Tarchon,
Quà vada non ſpirant, nec fracta remurmurat unda,
Sed mare inoffenſum creſcenti allabitur æſtu;
Advertit ſubitò proras, ſocióſque precatur:
Nunc, ô lecta manus, validis incumbite remis;
Tollite, ferte rates; inimicam findite roſtris
Hanc terram, ſulcúmque ſibi premat ipſa carina.
Frangere nec tali puppim ſtatione recuſo;
Arreptâ tellure ſemel. quæ talia poſtquam
Effatus Tarchon, ſocii conſurgere tonſis,
Spumantéſque rates arvis inferre Latinis:
Donec roſtra tenent ſiccum, & ſedere carinæ
Omnes innocuæ. ſed non puppis tua, Tarchon.
Namque inflicta vadis dorſo dum pendet iniquo,
Anceps ſuſtentata diu, fluctûſque fatigat,
Solvitur, atque viros mediis exponit in undis:
Fragmina remorum quos & fluitantia tranſtra
Impediunt, retrahíſque pedem ſimul unda relabens.
Nec Turnum ſegnis retinet mora: ſed rapit acer
Totam aciem in Teucros, & contrà in litore ſiſtit.
Signa canunt. primus turmas invaſit agreſtes
Æneas, omen pugnæ; ſtraviſque Latinos,
Occiſo Therone, virûm qui maximus ultro
Æneam petit. huic gladio pérque ærea ſuta,
Per tunicam ſqualentem auro, latus haurit apertum.
Indè Lichan ferit, exſectum jam matre peremtâ,
Et tibi, Phœbe, ſacrum; caſus evadere ferri
Quòd licuit parvo. nec longè Ciſſea durum,
Immanémque Gyan, ſternentes agmina clavâ,
Dejecit letho: nihil illos Herculis arma,

Nec validæ juvere manus, genitórque Melampus,
Alcidæ comes, uſque graves cùm terra labores
Præbuit. ecce Pharo, voces dum jactat inertes,
Intorquens jaculum clamanti fiſtit in ore.
Tu quoque, flaventem primâ lanugine malas
Dum ſequeris Clytium infelix nova gaudia, Cydon;
Dardaniâ ſtratus dextrâ, ſecurus amorum,
Qui juvenum tibi ſemper erant, miſerande, jaceres:
Ni fratrum ſtipata cohors foret obvia Phorci
Progenies ſeptem numero, ſeptenáque tela
Conjiciunt. partim galeâ clypeóque reſultant
Irrita; deflexit partim ſtringentia corpus
Alma Venus. fidum Æneas affatur Achaten:
Suggere tela mihi, (non ullum dextera fruſtra
Torſerit in Rutulos) ſteterunt quæ in corpore Graiûm
Iliacis campis. tum magnam corripit haſtam,
Et jacit. illa volans clypei tranſverberat æra
Mæonis, & thoraca ſimul cum pectore rumpit.
Huic frater ſubit Alcanor, fratrémque ruentem
Suſtentat dextrâ: trajecto miſſa lacerto
Protinus haſta fugit, ſervátque cruenta tenorem:
Dexteráque ex humero nervis moribunda pependit.
Tum Numitor, jaculo fratris de corpore rapto,
Æneam petiit: ſed non & figere contrà
Eſt licitum, magníque femur perſtrinxit Achatæ.
Hìc Curibus, fidens primævo corpore, Clauſus
Advenit, & rigidâ Dryopen ferit eminus haſtâ,
Sub mentum graviter preſsâ, paritérque loquentis
Vocem animámque rapit trajecto gutture: at ille
Fronte ferit terram, & craſſum vomit ore cruorem.
Tres quoque Threïcios Boreæ de gente ſuprema,
Et tres, quos Idas pater & patria Iſmara mittit,
Per varios ſternit caſus. accurrit Haleſus
Auruncæque manus: ſubit & Neptunia proles,
Inſignis Meſſapus equis: expellere tendunt
Nunc hi, nunc illi: certatur limine in ipſo
Auſoniæ. magno diſcordes æthere venti
Prœlia ceu tollunt, animis & viribus æquis.

Non ipſi inter ſe, non nubila, non mare cedunt:
Anceps pugna diu: ſtant obnixi omnia contra.
Haud aliter Trojanæ acies aciéſque Latinæ
Concurrunt: hæret pede pes, denſúſque viro vir.
At parte ex aliâ, quâ ſaxa rotantia latè
Impulerat torrens, arbuſtáque diruta ripis,
Arcadas, inſuętos acies inferre pedeſtres,
Ut vidit Pallas Latio dare terga ſequaci,
Aſpera quis natura loci dimittere quando
Suaſit equos; unum quod rebus reſtat egenis,
Nunc prece, nunc dictis virtutem accendit amaris:
Quò fugitis, ſocii? per vos & fortia facta,
Per ducis Euandri nomen, devictáque bella,
Spémque meam, patriæ quæ nunc ſubit æmula laudi,
Fidite ne pedibus. ferro rumpenda per hoſtes
Eſt via, quà globus ille virûm denſiſſimus urget:
Hàc vos & Pallanta ducem patria alta repoſcit.
Numina nulla premunt: mortali urgemur ab hoſte
Mortales: totidem nobis animæque manûſque.
Ecce, maris magnâ claudit nos obice pontus:
Deeſt jam terra fugæ. pelagus Trojámne petemus?
Hæc ait, & medius denſos prorumpit in hoſtes.
Obvius huic primùm, fatis adductus iniquis,
Fit Lagus: hunc, magno vellit dum pondere ſaxum,
Intorto figit telo, diſcrimina coſtis
Per medium quà ſpina dedit: haſtámque receptat
Oſſibus hærentem. quem non ſupèr occupat Hisbo,
Ille quidem hoc ſperans: nam Pallas antè ruentem,
Dum furit incautùm crudeli morte ſodalis,
Excipit, atque enſem tumido in pulmone recondit.
Hinc Sthenelum petit, & Rhœti de gente vetuſtâ
Anchemolum, thalamos auſum inceſtare novercæ.
Vos etiam gemini Rutulis cecidiſtis in arvis,
Daucia Laride, Thymbérque, ſimillima proles,
Indiſcreta ſuis, gratúſque parentibus error.
At nunc dura dedit vobis diſcrimina Pallas:
Nam tibi, Thymbre, caput Euandrius abſtulit enſis:
Te deciſa ſuum, Laride, dextera quærit;

Semanimésque micant digiti, ferrúmque retractant.
Arcades accensos monitu, & præclara tuentes
Facta viri, mixtus dolor & pudor armat in hostes.
Tum Pallas bijugis fugientem Rhœtea præter
Trajicit. hoc spatium, tantúmque moræ fuit Ilo:
Ilo namque procul validam direxerat hastam:
Quam medius Rhœteus intercipit, optime Teuthra,
Te fugiens, fratrémque Tyren: currûque volutus
Cædit semanimis Rutulorum calcibus arva.
Ac velut optatò, ventis æstate coortis,
Dispersa immittit sylvis incendia pastor:
Correptis subitò mediis, extenditur unà
Horrida per latos acies Vulcania campos:
Ille sedens victor flammas despectat ovantes.
Non aliter sociûm virtus coit omnis in unum:
Téque juvat, Palla. sed bellis acer Halesus
Tendit in adversos, séque in sua colligit arma.
Hic mactat Ladona, Pheretáque, Demodocúmque:
Strymonio dextram fulgenti deripit ense
Elatam in jugulum: saxo ferit ora Thoantis,
Ossáque dispersit cerebro permixta cruento.
Fata canens sylvis genitor celârat Halesum;
Ut senior letho canentia lumina solvit,
Injecere manum Parcæ, telísque sacrârunt
Euandri. quem sic Pallas petit antè precatus:
Da nunc, Tybri pater, ferro, quod mittile libro,
Fortunam atque viam duri per pectus Halesi.
Hæc arma exuviásque viri tua quercus habebit.
Audiit illa deus, dum texit Imaona Halesus,
Arcadio infelix telo dat pectus inermum.
At non cæde viri tantâ perterrita Lausus,
Pars ingens belli, sinit agmina: primus Abantem
Oppositum interimit, pugnæ nodúmque morámque.
Sternitur Arcadiæ proles; sternuntur Etrusci;
Et vos, ô Graiis imperdita corpora, Teucri.
Agmina concurrunt ducibúsque & viribus æquis.
Extremi addensent acies: nec turba moveri
Tela manûsque sinit. hinc Pallas instat & urget,

Hinc contrà Lauſus, (nec multùm diſcrepat ætas)
Egregii formâ; ſed quis fortuna negârat
In patriam reditus. ipſos concurrere paſſus
Haud tamen inter ſe magni regnator Olympi:
Mox illos ſua fata manent majore ſub hoſte.
Interea ſoror alma monet ſuccurrere Lauſo
Turnum; qui volucri curru medium ſecat agmen.
Ut vidit ſocios; Tempus deſiſtere pugnæ,
Solus ego in Pallanta feror; ſoli mihi Pallas
Debetur: cuperem ipſe parens ſpectator adeſſet.
Hæc ait; & ſocii ceſſerunt æquore juſſo.
At Rutulûm abſceſſu juvenis, tum juſſa ſuperba
Miratus, ſtupet in Turno, corpúſque per ingens
Lumina volvit, obítque truci procul omnia viſu.
Talibus & dictis it contra dicta tyranni:
Aut ſpoliis ego jam raptis laudabor opimis,
Aut letho inſigni. ſorti pater æquus utrique eſt.
Tolle minas. fatus medium procedit in æquor.
Frigidus Arcadibus coit in præcordia ſanguis.
Deſiluit Turnus bijugis: pedes apparat ire
Cominus. útque leo, ſpeculâ cùm vidit ab altâ
Stare procul campis meditantem prœlia taurum,
Advolat. haud alia & Turni venientis imago.
Hunc ubi contiguum miſſæ fore credidit haſtæ,
Ire prior Pallas, ſi quà fors adjuvet auſum
Viribus imparibus; magnúmque ita ad æthera fatur:
Per patris hoſpitium, & menſas, quas advena adiſti,
Te precor, Alcide, cœptis ingentibus adſis:
Cernat ſemineci ſibi me rapere arma cruenta,
Victorémque ferant morientia lumina Turni.
Audiit Alcides juvenem, magnúmque ſub imo
Corde premit gemitum, lacrymáſque effudit inanes.
Tum genitor natum dictis affatur amicis:
Stat ſua cuique dies, breve & irreparabile tempus
Omnibus eſt vitæ: ſed famam extendere factis,
Hoc virtutis opus. Trojæ ſub mœnibus altis
Tot nati cecidere deûm: quin occidit unà
Sarpedon mea progenies. & jam ſua Turnum

Fata vocant, metáſque dati pervenit ad ævi.
Sic ait, atque oculos Rutulorum rejicit arvis.
At Pallas magnis emittit viribus haſtam,
Vaginâque cavâ fulgentem deripit enſem.
Illa volans, humeri ſurgunt quà tegmina ſumma,
Incidit, atque viam clypei molita per oras,
Tandem etiam magno ſtrinxit de corpore Turni.
Hìc Turnus ferro præfixum robur acuto
In Pallanta diu librans jacit, atque ita fatur:
Aſpice, num magè ſit noſtrum penetrabile telum.
Dixerat; at clypeum, tot ferri terga, tot æris,
Cùm pellis toties obeat circumdata tauri,
Vibranti cuſpis medium tranſverberat ictu,
Loricæque moras & pectus perforat ingens.
Ille rapit calidum fruſtra de vulnere telum:
Unâ eâdémque viâ ſanguis animúſque ſequuntur.
Corruit in vulnus: ſonitum ſuper arma dedere:
Et terram hoſtilem moriens petit ore cruento.
Quem Turnus ſuper aſſiſtens,
Arcades, hæc, inquit, memores mea dicta referte
Euandro. qualem meruit, Pallanta remitto.
Quiſquis honos tumuli, quicquid ſolamen humandi eſt,
Largior. haud illi ſtabunt Æneïa parvo
Hoſpitia. & lævo preſſit pede, talia fatus,
Exanimem, rapiens immania pondera baltei,
Impreſsúmque nefas: unâ ſub nocte jugali
Cæſa manus juvenum fœdè, thalamíque cruenti:
Quæ Clonus Eurytides multo cælaverat auro:
Quo nunc Turnus ovat ſpolio gaudétque potitus.
Neſcia mens hominum fati ſortíſque futuræ,
Et ſervare modum rebus ſublata ſecundis.
Turno tempus erit, magno cùm optaverit emtum
Intactum Pallanta, & cùm ſpolia iſta, diémque
Oderit. at ſocii multo gemitu lacrymíſque
Impoſitum ſcuto referunt Pallanta frequentes.
O dolor atque decus magnum rediture parenti;
Hæc te prima dies bello dedit, hæc eadem aufert:
Cùm tamen ingentes Rutulorum linquis acervos.

Nec

Nec jam fama mali tanti, ſed certior auctor
Advolat Ænez, tenui diſcrimine lethi
Eſſe ſuos: tempus verſis ſuccurrere Teucris.
Proxima quæque metit gladio, latúmque per agmen
Ardens limitem agit ferro; te, Turne, ſuperbum
Cæde novâ quærens. Pallas, Euander, in ipſis
Omnia ſunt oculis: menſæ, quas advena primas
Tunc adiit, dextræque datæ. Sulmone creatos
Quatuor hic juvenes; totidem, quos educat Ufens,
Viventes rapit, inferias quos immolet umbris,
Captivóque rogi perfundat ſanguine flammas.
Indè Mago procul infenſam contenderat haſtam;
Ille aſtu ſubit: at tremebunda ſupervolat haſta:
Et genua amplectens effatur talia ſupplex.
Per patrios manes, per ſpes ſurgentis Iuli,
Te precor hanc animam ſerves natóque patríque.
Eſt domus alta: jacent penitus defoſſa talenta
Cælati argenti: ſunt auri pondera facti
Infectíque mihi. non hìc victoria Teucrûm
Vertitur; aut anima una dabit diſcrimina tanta.
Dixerat. Æneas contrà cui talia reddit:
Argenti atque auri memoras quæ multa talenta,
Natis parce tuis. belli commercia Turnus
Suſtulit iſta prior, jam tum Pallante peremto.
Hoc patris Anchiſæ manes, hoc ſentit Iulus.
Sic fatus galeam lævâ tenet, atque reflexâ
Cervice orantis capulo tenus applicat enſem.
Nec procul Hæmonides, Phœbi Triviéque ſacerdos,
Infula cui ſacrâ redimibat tempora virtâ,
Totus collucens veſte atque inſignibus armis.
Quem congreſſus agit campo, lapſúmque ſuperſtans
Immolat, ingentíque umbrâ tegit. arma Sereſtus
Lecta refert humeris, tibi, rex Gradive, tropæum.
Inſtaurant acies, Vulcani ſtirpe creatus
Cæculus, & veniens Marſorum montibus Umbro.
Dardanides contrà furit: Anxuris enſe ſiniſtram,
Et totum clypei ferro dejecerat orbem.
Dixerat ille aliquid magnum, vímque affore verbo

Crediderat, cœlóque animum fortaſſe ferebat;
Canitiémque ſibi & longos promiſerat annos.
  Tarquitus exultans contrà fulgentibus armis,
Sylvicolæ Fauno Dryope quem nympha creârat,
Obvius ardenti ſeſe obtulit. ille reductâ
Loricam clypeíque ingens onus impedit haſtâ.
Tum caput orantis nequicquam & multa parantis
Dicere deturbat terræ; truncúmque tepentem
Provolvens, ſuper hæc inimico pectore fatur:
Iſtìc nunc, metuende, jace. non te optima mater
Condet humi, patrióve onerabit membra ſepulcro:
Alitibus linquere feris: aut gurgite merſum
Unda feret, piſcéſque impaſti vulnera lambent.
Protinus Antæum & Lucan, prima agmina Turni,
Perſequitur, fortémque Numam, fulvúmque Camertem,
Magnanimo Volſcente ſatum: ditiſſimus agri
Qui fuit Auſonidûm, & tacitis regnavit Amyclis.
Ægæon qualis, centum cui brachia dicunt
Centenaſque manus, quinquaginta oribus ignem
Pectoribúſque arſiſſe, Jovis cùm fulmina contra
Tot paribus ſtreperet clypeis, tot ſtringeret enſes.
Sic toto Æneas deſævit in æquore victor,
Ut ſemel intepuit mucro. quin ecce Nyphæi
Quadrijuges in equos adverſáque pectora tendit:
Atque illi longè gradientem & dira frementem
Ut videre, metu verſi retróque ruentes
Effundúntque ducem, rapiúntque ad litora currus.
  Interea bijugis infert ſe Lucagus albis
In medios, fratérque Liger: ſed frater habenis
Flectit equos: ſtrictum rotat acer Lucagus enſem.
Haud tulit Æneas tanto fervore furentes:
Irruit, adverſâque ingens apparuit haſtâ.
Cui Liger:
Non Diomedis equos, nec currum cernis Achilli,
Aut Phrygiæ campos: nunc belli finis & ævi
His dabitur terris. veſano talia latè
Dicta volant Ligeri: ſed non & Troïus heros
Dicta parat contrà: jaculum nam torquet in hoſtes.

Lucagus ut pronus pendens in verbera telo
Admonuit bijugos: projecto dum pede lævo
Aptat ſe pugnæ, ſubit oras haſta per imas
Fulgentis clypei: tum lævum perforat inguen.
Excuſſus curru moribundus volvitur arvis.
Quem pius Æneas dictis affatur amaris:
Lucage, nulla tuos currus fuga ſegnis equorum
Prodidit, aut vanæ vertere ex hoſtibus umbræ.
Ipſe rotis ſaliens juga deſeris. hæc ita fatus
Arripuit bijugos. frater tendebat inermes
Infelix palmas, curru delapſus eodem.
Per te, per qui te talem genuere parentes,
Vir Trojane, ſine hanc animam, & miſerere precantis.
Pluribus oranti Æneas; Haud talia dudum
Dicta dabas. morere, & fratrem ne deſere frater.
Tum latebras animæ pectus mucrone recludit.
Talia per campos edebat funera ductor
Dardanius, torrentis aquæ vel turbinis atri
More furens. tandem erumpunt, & caſtra relinquunt
Aſcanius puer, & nequicquam obſeſſa juventus.
Junonem interea compellat Jupiter ultro:
O germana mihi atque eadem gratiſſima conjux,
Ut rebare, Venus (nec te ſententia fallit)
Trojanas ſuſtentat opes: non vivida bello
Dextra viris, animúſque ferox, patiénſque pericli.
Cui Juno ſummiſſa: Quid, ô pulcherrime conjux,
Sollicitas ægram, & tua triſtia dicta timentem?
Si mihi, quæ quondam fuerat, quámque eſſe decebat,
Vis in amore foret; non hoc mihi namque negares,
Omnipotens; quin & pugnæ ſubducere Turnum,
Et Dauno poſſem incolumem ſervare parenti.
Nunc pereat, Teucríſque pio det ſanguine pœnas.
Ille tamen noſtrâ deducit origine nomen:
Pilumnúſque illi quartus pater: & tua largâ
Sæpe manu multíſque oneravit limina donis.
Cui rex ætherii breviter ſic fatur Olympi:
Si mora præſentis lethi tempúſque caduco
Oratur juveni, méque hoc ita ponere ſentis;

Tolle fugâ Turnum, atque inſtantibus eripe fatis.
Hactenus indulſiſſe vacat. ſin altior iſtis
Sub precibus venia ulla latet, totúmque moveri
Mutaríve putas bellum; ſpes paſcis inanes.
Et Juno allachrymans: Quid ſi, quod voce gravaris,
Mente dares? atque hæc Turno rata vita maneret?
Nunc manet inſontem gravis exitus: aut ego veri
Vana feror. quòd ut ô potiùs formidine falsâ
Ludar, & in melius tua, qui potes, orſa reflectas!
Hæc ubi dicta dedit, cœlo ſe protinus alto
Miſit, agens hyemem nimbo ſuccincta per auras:
Iliacámque aciem, & Laurentia caſtra petivit.
Tum dea nube cavâ tenuem ſinè viribus umbram
In faciem Ænex (viſu mirabile monſtrum)
Dardaniis ornat telis; clypeúmque jubáſque
Divini aſſimulat capitis: dat inania verba;
Dat ſinè mente ſonum, greſsûſque effingit euntis.
Morte obitâ quales fama eſt volitare figuras,
Aut quæ ſopitos deludunt ſomnia ſenſus.
At primas læta ante acies exultat imago,
Irritátque virum telis, & voce laceſſit.
Inſtat cui Turnus, ſtridentémque eminus haſtam
Conjicit: illa dato vertit veſtigia tergo.
Tum verò Ænean averſum ut cedere Turnus
Credidit, atque animo ſpem turbidus hauſit inanem:
Quò fugis, Ænea? thalamos ne deſere pactos:
Hâc dabitur dextrâ tellus quæſita per undas.
Talia vociferans ſequitur, ſtrictúmque coruſcat
Mucronem: nec ferre videt ſua gaudia ventos.
Fortè ratis celſi conjuncta crepidine ſaxi
Expoſitis ſtabat ſcalis, & ponte parato;
Quâ rex Cluſinis advectus Oſinius oris.
Huc ſeſe trepida Ænex fugientis imago
Conjicit in latebras: nec Turnus ſegnior inſtat:
Exuperátque moras, & pontes tranſilit altos.
Vix proram attigerat; rumpit Saturnia funem,
Avulſámque rapit revoluta per æquora navem.
Illum autem Æneas abſentem in prœlia poſcit:

Obvia multa virûm demittit corpora morti.
Tum levis haud ultra latebras jam quærit imago,
Sed ſublimè volans nubi ſe immiſcuit atræ:
Cùm Turnum medio interea fert æquore turbo.
Reſpicit ignarus rerum, ingratúſque ſalutis,
Et duplices cum voce manus ad ſidera tendit:
Omnipotens genitor, tantón' me crimine dignum
Duxiſti, & tales voluiſti expendere pœnas?
Quò fèror? unde abii? quæ me fuga, quémve reducet?
Laurentéſne iterum muros aut caſtra videbo?
Quid manus illa virûm, qui me meáque arma ſecuti;
Quóſque (nefas) omnes infandâ in morte reliqui?
Et nunc palantes video, gemitúmque cadentum
Accipio. quid ago? aut quæ jam ſatìs ima dehiſcat
Terra mihi? vos ô potiùs miſereſcite, venti.
In rupes, in ſaxa (volens vos Turnus adoro)
Ferte ratem, ſævíſque vadis immittite Syrtes:
Quò neque me Rutuli nec conſcia fama ſequatur.
Hæc memorans, animo nunc huc nunc fluctuat illuc;
An ſeſe mucrone ob tantum dedecus amens
Induat, & crudum per coſtas exigat enſem:
Fluctibus an jaciat mediis, & litora nando
Curva petat, Teucrûmque iterum ſe reddat in arma.
Ter conatus utramque viam: ter maxima Juno
Continuit; juvenémque animi miſerata repreſſit.
Labitur alta ſecans fluctûque æſtûque ſecundo:
Et patris antiquam Dauni defertur ad urbem.
At Jovis interea monitis Mezentius ardens
Succedit pugnæ, Teucróſque invadit ovantes.
Concurrunt Tyrrhenæ acies, atque omnibus uni,
Uni odiíſque viro teliſque frequentibus inſtant.
Ille (velut rupes, vaſtum quæ prodit in æquor,
Obvia ventorum furiis expoſtáque ponto,
Vim cunctam atque minas perfert cœlíque maríſque;
Ipſa immota manens) prolem Dolicaonis Hebrum
Sternit humi, cum quo Latagum Palmúmque fugacem:
Sed Latagum ſaxo atque ingenti fragmine montis
Occupat os faciémque adverſam: poplite Palmum

Succiſo volvi ſegnem ſinit; armáque Lauſo
Donat habere humeris, & vertice figere criſtas.
Nec non Euantem Phrygium, Paridíſque Mimanta
Æqualem comitémque: unâ quem nocte Theano
In lucem genitori Amyco dedit, & face prægnans
Ciſſeïs regina Parin creat: urbe paternâ
Occubat: ignarum Laurens habet ora Mimanta.
Ac velut ille canum morſu de montibus altis
Actus aper, multos Veſulus quem pinifer annos
Defendit, multóſque palus Laurentia, ſylvâ
Paſtus arundineâ, poſtquam inter retia ventum eſt,
Subſtitit, infremuítque ferox, & inhorruit armos.
Nec cuiquam iraſci propiúſve accedere virtus:
Sed jaculis tutíſque procul clamoribus inſtant.
Haud aliter, juſtæ quibus eſt Mezentius iræ,
Non ulli eſt animus ſtricto concurrere ferro:
Miſſilibus longè, & vaſto clamore laceſſunt.
Ille autem impavidus partes cunctatur in omnes,
Dentibus infrendens, & tergo decutit haſtas.
Venerat antiquis Coriti de finibus Acron,
Graius homo; infectos linquens profugus hymenæos:
Hunc ubi miſcentem longè media agmina vidit,
Purpureum pennis & pactæ conjugis oſtro:
Impaſtus ſtabula alta leo ceu ſæpe peragrans,
Suadet enim veſana fames, ſi fortè fugacem
Conſpexit capream, aut ſurgentem in cornua cervum;
Gaudet hians immanè, comáſque arrexit, & hæret
Viſceribus ſuper incumbens: lavit improba teter
Ora cruor:
Sic ruit in denſos alacer Mezentius hoſtes.
Sternitur infelix Acron, & calcibus atram
Tundit humum exſpirans, infractáque tela cruentat.
Atque idem fugientem haud eſt dignatus Orodem
Sternere, nec jactâ cæcum dare cuſpide vulnus:
Obvius adverſóque occurrit, séque viro vir
Contulit, haud furto melior, ſed fortibus armis.
Tum ſuper abjectum poſito pede nixus & haſtâ:
Pars belli haud temnenda, viri, jacet altus Orodes.

Conclamant ſocii lætum Pæana ſecuti.
Ille autem exſpirans: Non me, quicumque es, inulto,
Victor, nec longùm lætabere: te quoque fata
Proſpectant paria, atque eadem mox arva tenebis.
Ad quem ſubridens mixtâ Mezentius irâ;
Nunc morere. aſt de me divûm pater atque hominum rex
Viderit. hoc dicens eduxit corpore telum.
Olli dura quies oculos & ferreus urget
Somnus; in æternam clauduntur lumina noctem.
Cædicus Alcathoum obtruncat, Sacrator Hydaſpen:
Partheniúmque Rapo, & prædurum viribus Orſen:
Meſſapus Cloniúmque Lycaoniúmque Ericeten;
Illum infrenis equi lapſu tellure jacentem,
Hunc peditem pedes. & Lycius proceſſerat Agis:
Quem tamen haud expers Valerus virtutis avitæ
Dejicit: Atronium Salius, Saliúmque Nealces,
Inſignis jaculo & longè fallente ſagittâ.
Jam gravis æquabat luctus & mutua Mavors
Funera: cædebant pariter paritérque ruebant
Victores victíque: neque his fuga nota, neque illis.
Di Jovis in tectis iram miſerantur inanem
Amborum, & tantos mortalibus eſſe labores.
Hinc Venus, hinc contrà ſpectat Saturnia Juno:
Pallida Tiſiphone media inter millia ſævit.
At verò ingentem quatiens Mezentius haſtam
Turbidus ingreditur campo: quàm magnus Orion,
Cùm pedes incedit medii per maxima Nerei
Stagna viam ſcindens, humero ſupereminet undas;
Aut ſummis referens annoſam montibus ornum,
Ingreditúrque ſolo, & caput inter nubila condit:
Talis ſe vaſtis infert Mezentius armis.
Huic contrà Æneas, ſpeculatus in agmine longo,
Obvius ire parat. manet imperterritus ille,
Hoſtem magnanimum opperiens, & mole ſuâ ſtat:
Atque oculis ſpatium emenſus, quantum ſatis haſtæ:
Dextra mihi deus, & telum quod miſſile libro,
Nunc adſint: voveo prædonis corpore raptis
Indutum ſpoliis ipſum te, Lauſe, tropæum

Æneæ. dixit: ſtridentémque eminus haſtam
Injicit: illa volans clypeo eſt exceſſa, procúlque
Egregium Antorem latus inter & ilia figit:
Herculis Antorem comitem, qui miſſus ab Argis
Hæſerat Euandro, atque Italâ conſederat urbe.
Sternitur infelix alieno vulnere, cœlúmque
Aſpicit, & dulces moriens reminiſcitur Argos.
Tum pius Æneas haſtam jacit: illa per orbem
Ære cavum triplici, per linea terga, tribúſque
Tranſiit intextum tauris opus, imáque ſedit
Inguine, ſed vires haud pertulit. ocyùs enſem
Æneas, viſo Tyrrheni ſanguine lætus,
Eripit à femine, & trepidanti fervidus inſtat.
  Ingemuit cari graviter genitoris amore,
Ut vidit, Lauſus; lacrymæque per ora volutæ.
Hìc mortis duræ caſum, tuáque optima facta,
(Si qua fidem tanto eſt operi latura vetuſtas)
Non equidem, nec te, juvenis memorande, ſilebo.
Ille pedem referens, & inutilis, ínque ligatus
Cedebat, clypeóque inimicum haſtile trahebat.
Prorumpit juvenis, ſeſéque immiſcuit armis:
Jámque aſſurgentis dextræ plagámque ferentis
Æneæ ſubiit mucronem, ipſúmque morando
Suſtinuit. ſocii magno clamore ſequuntur;
Dum genitor nati parmâ protectus abiret:
Teláque conjiciunt, proturbántque eminus hoſtem
Miſſilibus. furit Æneas, tectúſque tenet ſe.
Ac velut, effuſâ ſi quando grandine nimbi
Præcipitant, omnis campis diffugit arator,
Omnis & agricola, & tutâ latet arce viator
Aut amnis ripis, aut alti fornice ſaxi,
Dum pluit; in terris ut poſſint, ſole reducto,
Exercere diem: ſic obrutus undique telis
Æneas nubem belli, dum detonet, omnem
Suſtinet, & Lauſum increpitat, Lauſóque minatur:
Quò moriture ruis, majoráque viribus audes?
Fallit te incautum pietas tua. Nec minùs ille
Exultat demens. ſævæ jámque altiùs iræ

Dardanio ſurgunt ductori, extremáque Lauſo
Parcæ fila legunt: validum namque exigit enſem
Per medium Æneas juvenem, totúmque recondit.
Tranſiit & parmam mucro, levia arma minacis,
Et tunicam, molli mater quam neverat auro:
Implevítque ſinus ſanguis: tum vita per auras
Conceſſit mœſta ad manes, corpúſque reliquit.
At verò ut vultum vidit morientis & ora,
Ora modis Anchiſiades pallentia miris;
Ingemuit miſerans graviter, dextrámque tetendit:
Et mentem patriæ ſtrinxit pietatis imago.
Quid tibi nunc, miſerande puer, pro laudibus iſtis,
Quid pius Æneas tantâ dabit indole dignum?
Arma, quibus lætatus, habe tua: téque parentum
Manibus & cineri, ſi qua eſt ea cura, remitto.
Hôc tamen infelix miſeram ſolabere mortem;
Æneæ magni dextrâ cadis. increpat ultro
Cunctantes ſocios, & terrâ ſublevat ipſum,
Sanguine turpantem comtos de more capillos.
Interea genitor Tiberini ad fluminis undam
Vulnera ſiccabat lymphis, corpúſque levabat
Arboris acclinis trunco. procul ærea ramis
Dependet galea, & prato gravia arma quieſcunt.
Stant lecti circùm juvenes: ipſe æger, anhelans
Colla fovet, fuſus propexam in pectore barbam:
Multa ſuper Lauſo rogitat, multóſque remittit
Qui revocent, mœſtíque ferant mandata parentis.
At Lauſum ſocii exanimem ſuper arma ferebant
Flentes, ingentem, atque ingenti vulnere victum.
Agnovit longè gemitum præſaga mali mens.
Canitiem multo deformat pulvere, & ambas
Ad cœlum tendit palmas, & corpore inhæret.
Tantáne me tenuit vivendi, nate, voluptas,
Ut pro me hoſtili paterer ſuccedere dextræ,
Quem genui? tuáne hæc genitor per vulnera ſervor,
Morte tuâ vivens? heu, nunc miſero mihi demum
Exilium infelix! nunc altè vulnus adactum!
Idem ego, nate, tuum maculavi crimine nomen,

Pulſus ob invidiam ſolio ſceptriſque paternis.
Debueram patriæ pœnas, odiiſque meorum:
Omnes per mortes animam ſontem ipſe dediſſem.
Nunc vivo: neque adhuc homines lucémque relinquo:
Sed linquam. ſimul hoc dicens attollit in ægrum
Se femur; &, quamquam vis alto volnere tardat,
Haud dejectus, equum duci jubet. hoc decus illi,
Hoc ſolamen erat: bellis hôc victor abibat
Omnibus. alloquitur mœrentem, & talibus infit:
Rhœbe, diu (res ſi qua diu mortalibus ulla eſt)
Viximus. aut hodie victor ſpolia illa cruenta
Et caput Æneæ referes, Lauſíque dolorum
Ultor eris mecum: aut, aperit ſi nulla viam vis,
Occumbes pariter. neque enim, fortiſſime, credo
Juſſa aliena pati, & dominos dignabere Teucros.
Dixit, & exceptus tergo conſueta locavit
Membra, manûſque ambas jaculis oneravit acutis;
Ære caput fulgens, criſtâque hirſutus equinâ.
Sic curſum in medios rapidus dedit. æſtuat ingens
Uno in corde pudor, mixtóque inſania luctu,
[Et Furiis agitatus amor, & conſcia virtus:]
Atque hic Ænean magnâ ter voce vocavit.
Æneas agnovit eum, lætúſque precatur:
Sic pater ille deûm faciat, ſic altus Apollo,
Incipias conferre manum.
Tantum effatus, & infeſtâ ſubit obvius haſtâ.
Ille autem: Quid me erepto, ſæviſſime, nato
Terres? hæc via ſola fuit, quâ perdere poſſes.
Nec mortem horremus, nec divûm parcimus ulli.
Deſine. jam venio moriturus, & hæc tibi porto
Dona priús. dixit, telúmque intorſit in hoſtem:
Indè aliud ſupèr atque aliud figítque volutátque
Ingenti gyro: ſed ſuſtinet aureus umbo.
Ter circùm aſtantem lævos equitavit in orbes,
Tela manu jaciens: ter ſecum Troïus heros
Immanem ærato circumfert tegmine ſylvam.
Indè ubi tot traxiſſe moras, tot ſpicula tædet
Vellere, & urgetur pugnâ congreſſus iniquâ:

Multa movens animo jam tandem erumpit, & inter
Bellatoris equi cava tempora conjicit haſtam.
Tollit ſe arrectum quadrupes, & calcibus auras
Verberat, effuſúmque equitem ſupèr ipſe ſecutus
Implicat, ejectóque incumbit cernuus armo.
Clamore incendunt cœlum Troëſque Latiníque.
Advolat Æneas, vaginâque eripit enſem,
Et ſuper hæc: Ubi nunc Mezentius acer, & illa
Effera vis animi? contrà Tyrrhenus, ut auras
Suſpiciens hauſit cœlum, mentémque recepit:
Hoſtis amare, quid increpitas, mortémque minaris?
Nullum in cæde nefas. nec ſic ad prœlia veni,
Nec tecum meus hæc pepigit mihi fœdera Lauſus.
Unum hoc, per, ſi qua eſt victis venia hoſtibus, oro;
Corpus humo patiare tegi. ſcio acerba meorum
Circumſtare odia: hunc (oro) defende furorem:
Et me conſortem nati concede ſepulcro.
Hæc loquitur, jugulóque haud inſcius accipit enſem,
Undantíque animam diffundit in arma cruore.

ÆNEIDOS

LIBER UNDECIMUS.

ORANUM interea ſurgens Aurora reliquit.
Æneas, quamquam & ſociis dare tempus humandis
Præcipitant curæ, turbatáque funere mens eſt,
Vota deûm primo victor ſolvebat Eoo.
Ingentem quercum deciſis undique ramis
Conſtituit tumulo, fulgentiáque induit arma,
Mezentî ducis exuvias; tibi, magne, tropæum,
Bellipotens: aptat rorantes ſanguine criſtas,
Telâque trunca viri, & bis ſex thoraca petitum

Perfoſſúmque locis: clypeúmque ex ære ſiniſtræ
Subligat, atque enſem collo ſuſpendit eburnum.
Tum ſocios, namque omnis eum ſtipata tegebat
Turba ducum, ſic incipiens hortatur ovantes:
Maxima res effecta, viri. timor omnis abeſto.
Quod ſupereſt; hæc ſunt ſpolia, & de rege ſuperbo
Primitiæ: manibúſque meis Mezentius hic eſt.
Nunc iter ad regem nobis murósque Latinos.
Arma parate animis, & ſpe præſumite bellum:
Ne qua mora ignaros, ubi primùm vellere ſigna
Annuerint Superi, pubémque educere caſtris,
Impediat; ſegnéſque metu ſententia tardet.
Interea ſocios inhumatáque corpora terræ
Mandemus: qui ſolus honos Acheronte ſub imo eſt.
Ite, ait; egregias animas, quæ ſanguine nobis
Hanc patriam peperere ſuo, decorate ſupremis
Muneribus: mœſtámque Euandri primus ad urbem
Mittatur Pallas, quem non virtutis egentem
Abſtulit atra dies, & funere merſit acerbo.
Sic ait illacrymans, recipítque ad limina greſſum:
Corpus ubi exanimi poſitum Pallantis Acetes
Servabat ſenior: qui Parrhaſio Euandro
Armiger antè fuit; ſed non felicibus æquè
Tum comes auſpiciis caro datus ibat alumno.
Circùm omnis famulûmque manus Trojanáque turba,
Et mœſtum Iliades crinem de more ſolutæ.
Ut verò Æneas foribus ſeſe intulit altis,
Ingentem gemitum tunſis ad ſidera tollunt
Pectoribus, mœſtóque immugit regia luctu.
Ipſe caput nivei fultum Pallantis & ora
Ut vidit, levíque patens in pectore vulnus
Cuſpidis Auſoniæ, lacrymis ita fatur obortis:
Téne, inquit, miſerande puer, cùm læta veniret,
Invidit fortuna mihi, ne regna videres
Noſtra, neque ad ſedes victor veherere paternas?
Non hæc Euandro de te promiſſa parenti
Diſcedens dederam: cùm me complexus euntem
Mitteret in magnum imperium, metuénſque moneret

Acres eſſe viros, cum durâ prœlia gente.
Et nunc ille quidem ſpe multùm captus inani
Fors & vota facit, cumulátque altaria donis.
Nos juvenem exanimum, & nil jam cœleſtibus ullis
Debentem, vano mœſti comitamur honore.
Infelix nati funus crudele videbis.
Hi noſtri reditus, exſpectatíque triumphi:
Hæc mea magna fides. at non, Euandre, pudendis
Vulneribus pulſum aſpicies: nec ſoſpite dirum
Optabis nato funus pater. hei mihi, quantum
Præſidium Auſonia, & quantum tu perdis, Iule!
Hæc ubi deflevit, tolli miſerabile corpus
Imperat, & toto lectos ex agmine mittit
Mille viros, qui ſupremum comitentur honorem,
Intersíntque patris lacrymis; ſolatia luctûs
Exigua ingentis, miſero ſed debita patri.
Haud ſegnes alii crates & molle feretrum
Arbuteis texunt virgis, & vimine querno,
Exſtructóſque toros obtentu frondis inumbrant.
Hìc juvenem agreſti ſublimem ſtramine ponunt:
Qualem virgineo demeſſum pollice florem
Seu mollis violæ, ſeu languentis hyacinthi:
Cui neque fulgor adhuc, nec dum ſua forma receſſit:
Non jam mater alit tellus, viréſque miniſtrat.
Tunc geminas veſtes auróque oſtróque rigentes
Extulit Æneas: quas illi læta laborum
Ipſa ſuis quondam manibus Sidonia Dido
Fecerat, & tenui telas diſcreverat auro.
Harum unam juveni ſupremum mœſtus honorem
Induit, arſuráſque comas obnubit amictu:
Multáque præterea Laurentis præmia pugnæ
Aggerat, & longo prædam jubet ordine duci.
Addit equos & tela, quibus ſpoliaverat hoſtem.
Vinxerat & poſt terga manus, quos mitteret umbris
Inferias, cæſo ſparſuros ſanguine flammam:
Indutóſque jubet truncos hoſtilibus armis.
Ipſos ferre duces, inimicáque nomina figi.
Ducitur infelix ævo confectus Acetes,

Pectora nunc fœdans pugnis, nunc unguibus ora:
Sternitur & toto projectus corpore terræ.
Ducunt & Rutulo perfusos sanguine currus.
Post bellator equus positis insignibus Æthon
It lacrymans, guttísque humectat grandibus ora.
Hastam alii galeámque ferunt: nam cætera Turnus
Victor habet. tum mœsta phalanx Teucrísque sequuntur
Tyrrhenísque duces, & versis Arcades armis.
Postquam omnis longè comitum processerat ordo;
Substitit Æneas, gemitúque hæc addidit alto:
Nos alias hinc ad lacrymas eadem horrida belli
Fata vocant. salve æternum mihi, maxime Palla,
Æternúmque vale. nec plura effatus ad altos
Tendebat muros, gressúmque in castra ferebat.
Jámque oratores aderant ex urbe Latinâ,
Velati ramis oleæ, veniámque rogantes:
Corpora, per campos ferro quæ fusa jacebant,
Redderet, ac tumulo sineret succedere terræ:
Nullum cum victis certamen & æthere cassis:
Parceret hospitibus quondam socerísque vocatis.
Quos bonus Æneas, haud aspernanda precantes,
Prosequitur veniâ, & verbis hæc insuper addit:
Quænam vos tanto fortuna indigna, Latini,
Implicuit bello, qui nos fugiatis amicos?
Facem me exanimis & Martis sorte peremtis
Oratis? equidem & vivis concedere vellem.
Nec veni, nisi fata locum sedémque dedissent;
Nec bellum cum gente gero: rex nostra reliquit
Hospitia, & Turni potiùs se credidit armis.
Æquius huic Turnum fuerat se opponere morti.
Si bellum finire manu, si pellere Teucros
Apparat; his mecum decuit concurrere telis:
Vixet, cui vitam deus aut sua dextra dedisset.
Nunc ite, & miseris supponite civibus ignem.
Dixerat Æneas. olli obstupuere silentes;
Conversíque oculos inter se atque ora tenebant.
Tum senior semperque odiis & crimine Drances
Infensus juveni Turno sic ore vicissim

Orſa refert: O famâ ingens, ingentior armis,
Vir Trojane, quibus cœlo te laudibus æquem?
Juſtitiáne priùs mirer bellíne laborum?
Nos verò hæc patriam grati referemus ad urbem:
Et te, ſi qua viam dederit fortuna, Latino
Jungemus regi. quærat ſibi fœdera Turnus.
Quin & fatales murorum attollere moles,
Saxáque ſubvectare humeris Trojana juvabit.
Dixerat hæc, unóque omnes eadem ore fremebant.
Bis ſenos pepigere dies, & pace ſequeſtrâ
Per ſylvas Teucri, mixtíque impune Latini,
Erravere jugis. ferro ſonat icta bipenni
Fraxinus: evertunt actas ad ſidera pinus:
Robora nec cuneis, & olentem ſcindere cedrum,
Nec plauſtris ceſſant vectare gementibus ornos.
Et jam fama volans, tanti prænuntia luctûs,
Euandrum Euandríque domos & mœnia complet,
Quæ modò victorem Latio Pallanta ferebat.
Areades ad portas ruere, & de more vetuſto
Funereas rapuere faces. lucet via longo
Ordine flammarum, & latè diſcriminat agros.
Contrà turba Phrygum veniens plangentia jungunt
Agmina. quæ poſtquam matres ſuccedere tectis
Viderunt, mœſtam incendunt clamoribus urbem.
At non Euandrum potis eſt vis ulla tenere:
Sed venit in medios. feretro Pallanta repoſto
Procubuit ſuper, atque hæret lacrymánſq; geménſque:
Et vix tandem voci laxata dolore eſt:
Non hæc, ô Palla, dederas promiſſa parenti,
Cautiùs ut ſævo velles te credere Marti.
Haud ignarus eram, quantum nova gloria in armis,
Et prædulce decus primo certamine poſſet.
Primitiæ juvenis miſeræ, bellíque propinqui
Dura rudimenta, & nulli exaudita deorum
Vota precéſque meæ! túque, ô ſanctiſſima conjux,
Felix morte tuâ, neque in hunc ſervata dolorem!
Contrà ego vivendo vici mea fata, ſuperſtes
Reſtarem ut genitor, Troum ſocia arma ſecutum

Obruerent Rutuli telis: animam ipſe dediſſem,
Atque hæc pompa domum me, non Pallanta, referret.
Nec vos arguerim Teucri, nec fœdera, nec, quas
Junximus hoſpitio, dextras: ſors iſta ſenectæ
Debita erat noſtræ. quòd ſi immatura manebat
Mors natum, cæſis Volſcorum millibus antè,
Ducentem in Latium Teucros cecidiſſe juvabit.
Quin ego non alio digner te funere, Palla,
Quàm pius Æneas, & quàm magni Phryges, & quàm
Tyrrheníque duces, Tyrrhenûm exercitus omnis.
Magna tropæa ferunt, quos dat tua dextera letho.
Tu quoque nunc ſtares immanis truncus in arvis,
Eſſet par ætas, & idem ſi robur ab annis,
Turne. ſed infelix Teucros quid demoror armis?
Vadite, & hæc memores regi mandata referte:
Quòd vitam moror inviſam, Pallante peremto,
Dextera cauſa tua eſt; Turnum natóque patríque
Quam debere vides meritis. vacat hic tibi ſolus
Fortunæque locus. non vitæ gaudia quæro,
Nec fas: ſed nato manes perferre ſub imos.
  Aurora interea miſeris mortalibus almam
Extulerat lucem, referens opera atque labores.
Jam pater Æneas, jam curvo in litore Tarchon
Conſtituere pyras. huc corpora quiſque ſuorum
More tulere patrum: ſubjectíſque ignibus atris
Conditur in tenebras altum caligine cœlum.
Ter circùm accenſos, cincti fulgentibus armis,
Decurrere rogos: ter mœſtum funeris ignem
Luſtravere in equis, ululatûſque ore dedere.
Spargitur & tellus lacrymis, ſparguntur & arma.
It cœlo clamórque virûm clangórque tubarum.
Hinc alii ſpolia occiſis derepta Latinis
Conjiciunt igni; galeas, enſéſque decoros,
Frenáque, ferventéſque rotas; pars munera nota,
Ipſorum clypeos, & non felicia tela.
Multa boum circa mactantur corpora morti;
Setigeróſque ſues, raptáſque ex omnibus agris
In flammam jugulant pecudes: tum litore toto

Ardentes ſpectant ſocios, ſemuſtáque ſervant
Buſta; neque avelli poſſunt; nox humida donec
Invertit cœlum ſtellis fulgentibus aptum.
Nec minùs & miſeri diversâ in parte Latini
Innumeras ſtruxere pyras, & corpora partim
Multa virûm terræ infodiunt, avectáque partim
Finitimos tollunt in agros, urbíque remittunt.
Cætera, confuſáque ingentem cædis acervum,
Nec numero nec honore cremant; tunc undique vaſti
Certatim crebris collucent ignibus agri.
Tertia lux gelidam cœlo dimoverat umbram:
Mœrentes altum cinerem & confuſa ruebant
Oſſa focis, tepidóque onerabant aggere terræ.
Jam verò in tectis prædivitis urbe Latini
Præcipuus fragor, & longi pars maxima luctûs.
Hìc matres, miſeráque nurus, hìc cara ſororum
Pectora mœrentum, pueríque parentibus orbi,
Dirum execrantur bellum, Turníque hymenæos:
Ipſum armis, ipſúmque jubent decernere ferro;
Qui regnum Italiæ, & primos ſibi poſcat honores.
Ingravat hæc ſævus Drances, ſolúmque vocari
Teſtatur, ſolum poſci in certamina Turnum.
Multa ſimul contrà variis ſententia dictis
Pro Turno, & magnum reginæ nomen obumbrat:
Multa virum meritis ſuſtentat fama tropæis.
Hos inter motus, medio in flagrante tumultu,
Ecce ſupèr mœſti magnâ Diomedis ab urbe
Legati reſponſa ferunt: nihil omnibus actum
Tantorum impenſis operum: nil dona, neque aurum,
Nec magnas valuiſſe preces: alia arma Latinis
Quærenda, aut pacem Trojano ab rege petendum.
Deficit ingenti luctu rex ipſe Latinus.
Fatalem Æneam manifeſto numine ferri,
Admonet ira deûm, tumulíque ante ora recentes.
Ergo concilium magnum, primóſque ſuorum
Imperio accitos, alta intrà limina cogit.
Olli convenere, fluúntque ad regia plenis
Tecta viis. ſedet in mediis & maximus ævo

Et primus ſceptris, haud lætâ fronte, Latinus.
Atque hic legatos Ætolâ ex urbe remiſſos,
Quæ referant, fari jubet, & reſponſa repoſcit
Ordine cuncta ſuo. tum facta ſilentia linguis,
Et Venulus dicto parens ita farier infit.
Vidimus, ô cives, Diomedem Argiváque caſtra;
Atque iter emenſi caſus ſuperavimus omnes;
Contigimúſque manum, quâ concidit Ilia tellus.
Ille urbem Argyripam, patriæ cognomine gentis,
Victor Gargani condebat Iapygis arvis.
Poſtquam introgreſſi, & coràm data copia fandi;
Munera præferimus, nomen patriámque docemus:
Qui bellum intulerint, quæ cauſa attraxerit Arpos.
Auditis ille hæc placido ſic reddidit ore:
O fortunatæ gentes, Saturnia regna,
Antiqui Auſonii, quæ vos fortuna quietos
Sollicitat, ſuadétque ignota laceſſere bella?
Quicumque Iliacos ferro violavimus agros,
(Mitto ea, quæ muris bellando exhauſta ſub altis,
Quos Simoïs premat ille viros) infanda per orbem
Supplicia, & ſcelerum pœnas expendimus omnes,
Vel Priamo miſeranda manus. ſcit triſte Minervæ
Sidus, & Euboïcæ cautes, ultórque Caphareus.
Militiâ ex illâ diverſum ad litus adacti,
Atrides Protei Menelaus aduſque columnas
Exulat; Ætnæos vidit Cyclopas Ulyſſes.
Regna Neoptolemi referam, verſóſque Penates
Idomenei? Libycóne habitantes litore Locros?
Ipſe Mycenæus magnorum ductor Achivûm
Conjugis infandæ primâ intrà limina dextrâ
Oppetiit: devictam Aſiam ſubſedit adulter.
Invidiſſe deos, patriis ut redditus aris
Conjugium optatum & pulchram Calydona viderem?
Nunc etiam horribili viſu portenta ſequuntur:
Et ſocii admiſſis petierunt æthera pennis:
Fluminibúſque vagantur aves, (heu dira meorum
Supplicia!) & ſcopulos lacrymoſis vocibus implent.
Hæc adeò ex illo mihi jam ſperanda fuerunt

Tempore, cùm ferro cœleſtia corpora demens
Appetii, & Veneris violavi vulnere dextram.
Ne verò, ne me ad tales impellite pugnas.
Nec mihi cum Teucris ullum poſt eruta bellum
Pergama: nec veterum memini lætórve malorum.
Munera, quæ patriis ad me portatis ab oris,
Vertite ad Æneam. ſtetimus tela aſpera contra,
Contulimúſque manus. experto credite, quantus
In clypeum aſſurgat, quo turbine torqueat haſtam.
Si duo præterea tales Idæa tuliſſet
Terra viros; ultro Inachias veniſſet ad urbes
Dardanus, & verſis lugeret Græcia fatis.
Quicquid apud duras ceſſatum eſt mœnia Trojæ,
Hectoris Æneæque manu victoria Graiûm
Hæſit, & in decimum veſtigia retulit annum.
Ambo animis, ambo inſignes præſtantibus armis:
Hic pietate prior. coëant in fœdera dextræ,
Quà datur: aſt, armis concurrant arma, cavete.
Et reſponſa ſimul quæ ſint, rex optime, regis
Audiſti, & quæ ſit magno ſententia bello.
Vix ea legati: variúſque per ora cucurrit
Auſonidûm turbata fremor. ceu, ſaxa morantur
Cùm rapidos amnes, fit clauſo gurgite murmur,
Vicinæque fremunt ripæ crepitantibus undis.
Ut primùm placati animi, & trepida ora quiêrunt;
Præfatus divos ſolio rex inſit ab alto:
Antè equidem ſummâ de re ſtatuiſſe, Latini,
Et vellem, & fuerat melius; non tempore tali
Cogere concilium, cùm muros adſidet hoſtis.
Bellum importunum, cives, cum gente deorum
Invictíſque viris gerimus; quos nulla fatigant
Prœlia, nec victi poſſunt abſiſtere ferro.
Spem, ſi quam adſcitis Ætolûm habuiſtis in armis,
Ponite; ſpes ſibi quiſque. ſed hæc quàm anguſta, videris.
Cætera quâ rerum jaceant perculſa ruinâ,
Ante oculos intérque manus ſunt omnia veſtras.
Nec quemquam incuſo. potuit quæ plurima virtus
Eſſe, fuit. toto certatum eſt corpore regni.

Nunc adeò, quæ ſit dubiæ ſententia menti,
Expediam, & paucis, (animos adhibete) docebo.
Eſt antiquus ager, Tuſco mihi proximus amni,
Longus in occaſum, fines ſuper uſque Sicanos,
Aurunci Rutulíque ſerunt, & vomere duros
Exercent colles, atque horum aſperrima paſcunt.
Hæc omnis regio & celſi plaga pinea montis
Cedat amicitiæ Teucrorum: & fœderis æquas
Dicamus leges, ſociósque in regna vocemus;
Conſidant, ſi tantus amor, & mœnia condant.
Sin alios fines aliámque capeſſere gentem
Eſt animus, poſſúntque ſolo decedere noſtro:
Bis denas Italo texamus robore naves,
Seu plures complere valent: jacet omnis ad undam
Materies: ipſi numerúmque modúmque carinis
Præcipiant: nos æra, manus, navalia demus.
Præterea, qui dicta ferant, & fœdera firment,
Centum oratores primâ de gente Latinos
Ire placet, pacíſque manu prætendere ramos;
Munera portantes auríque eboríſque talenta,
Et ſellam regni trabeámque inſignia noſtri.
Conſulite in medium, & rebus ſuccurrite feſſis.
Tum Drances idem infenſus, quem gloria Turni
Obliquâ invidiâ ſtimulíſque agitabat amaris,
Largus opum, & linguâ melior, ſed frigida bello
Dextera, conſiliis habitus non futilis auctor,
Seditione potens (genus huic materna ſuperbum
Nobilitas dabat, incertum de patre ferebat)
Surgit, & his onerat dictis, atque aggerat iras:
Rem nulli obſcuram, noſtræ nec vocis egentem,
Conſulis, ô bone rex. cuncti ſe ſcire fatentur,
Quid fortuna ferat populi; ſed dicere muſſant.
Det libertatem fandi, flatûſque remittat,
Cujus ob auſpicium infauſtum moreſque ſiniſtros
(Dicam equidem, licèt arma mihi mortémq; minetur)
Lumina tot cecidiſſe ducum, totámque videmus
Conſediſſe urbem luctu: dum Troïa tentat
Caſtra fugæ fidens, & cœlum territat armis.

Unum etiam donis iſtis, quæ plurima mitti
Dardanidis dicíque jubes, unum, optime regum,
Adjicias; nec te ullius violentia vincat,
Quin natam egregio genero dignísque hymenæis
Des pater, & pacem hanc æterno fœdere jungas.
Quòd ſi tantus habet mentes & pectora terror;
Ipſum obteſtemur, veniámque oremus ab ipſo:
Cedat jus proprium regi, patriæque remittat.
Quid miſeros toties in aperta pericula cives
Projicis, ô Latio caput horum & cauſa malorum?
Nulla ſalus bello: pacem te poſcimus omnes,
Turne; ſimul pacis ſolum inviolabile pignus.
Primus ego (inviſum quem tu tibi fingis, & eſſe
Nil moror) en ſupplex venio. miſerere tuorum:
Pone animos, & pulſus abi. ſat funera fuſi
Vidimus, ingentes & deſolavimus agros.
Aut, ſi fama movet, ſi tantum pectore robur
Concipis, & ſi adeò dotalis regia cordi eſt;
Aude, atque adverſum fidens fer pectus in hoſtem.
Scilicet, ut Turno contingat regia conjux,
Nos animæ viles, inhumata infletáque turba,
Sternamur campis, & jam tu, ſi qua tibi vis,
Si patrii quid Martis habes, illum aſpice contrà,
Qui vocat.
Talibus exarſit dictis violentia Turni:
Dat gemitum, rumpítque has imo pectore voces:
Larga quidem, Drance, ſemper tibi copia fandi,
Tum cùm bella manus poſcunt, patribúſque vocatis
Primus ades: ſed non replenda eſt curia verbis,
Quæ tuto tibi magna volant, dum diſtinet hoſtem
Agger murorum, nec inundant ſanguine foſſæ.
Proinde tona eloquio, ſolitum tibi: méque timoris
Argue tu, Drance; quando tot ſtragis acervos
Teucrorum tua dextra dedit, paſsímque tropæis
Inſignes agros. poſſit quid vivida virtus,
Experiare licet: nec longè ſcilicet hoſtes
Quærendi nobis: circumſtant undique muros.
Imus in adverſos? quid ceſſas? an tibi Mavors

Ventosâ in linguâ, pedibúſque fugacibus iſtis
Semper erit?
Pulſus ego? aut quiſquam meritò, fœdiſſime, pulſum
Arguet, Iliaco tumidum qui creſcere Tybrim
Sanguine, & Euandri totam cum ſtirpe videbit
Procubuiſſe domum, atque exutos Arcadas armis?
Haud ita me experti Bitias & Pandarus ingens,
Et quos mille die victor ſub Tartara miſi,
Incluſus muris hoſtilíque aggere ſeptus.
Nulla ſalus bello. capiti cane talia demens
Dardanio, rebúſque tuis. proinde omnia magno
Ne ceſſa turbare metu, atque extollere vires
Gentis bis victæ: contrà premere arma Latini.
Nunc & Myrmidonum proceres Phrygia arma tremiſcunt,
Nunc & Tydides, & Lariſſæus Achilles:
Amnis & Hadriacas retro fugit Aufidus undas.
Vel cùm ſe pavidum contra mea jurgia fingit,
Artificis ſcelus, & formidine crimen acerbat.
Nunquam animam talem dextrâ hâc (abſiſte moveri)
Amittes: habitet tecum, & ſit pectore in iſto.
Nunc ad te, & tua magna, pater, conſulta revertor.
Si nullam noſtris ultrà ſpem ponis in armis;
Si tam deſerti ſumus, & ſemel agmine verſo
Funditus occidimus, neque habet fortuna regreſſum:
Oremus pacem, & dextras tendamus inertes.
Quamquam ô, ſi ſolitæ quicquam virtutis adeſſet,
Ille mihi ante alios fortunatúſque laborum
Egregiúſque animi, qui, ne quid tale videret,
Procubuit moriens, & humum ſemel ore momordit.
Sin & opes nobis, & adhuc intacta juventus,
Auxilióque urbes Italæ populíque ſuperſunt;
Sin & Trojanis cum multo gloria venit
Sanguine; ſunt illis ſua funera, párque per omnes
Tempeſtas; cur indecores in limine primo
Deficimus? cur ante tubam tremor occupat artus?
Multa dies variſque labor mutabilis ævi
Retulit in melius: multos alterna reviſens
Luſit, & in ſolido rurſus fortuna locavit.

Non erit auxilio nobis Ætolus & Arpi.
At Meſſapus erit, felíxque Tolumnius, & quos
Tot populi miſere duces. nec tarda ſequetur
Gloria delectos Latio & Laurentibus agris.
Eſt & Volſcorum egregiâ de gente Camilla,
Agmen agens equitum, & florentes ære catervas.
Quòd ſi me ſolum Teucri in certamina poſcunt,
Idque placet, tantúmque bonis communibus obſto:
Non adeò has exoſa manus Victoria fugit,
Ut tantâ quicquam pro ſpe tentare recuſem.
Ibo animis contrà: vel magnum præſtet Achillem,
Factáque Vulcani manibus paria induat arma
Ille licet. vobis animam hanc ſoceróque Latino
Turnus ego, haud ulli veterum virtute ſecundus,
Devovi. ſolum Æneas vocat. & vocet oro.
Nec Drances potiùs, ſive eſt hæc ira deorum,
Morte luat: ſive eſt virtus & gloria, tollat.
Illi hæc inter ſe dubiis de rebus agebant
Certantes: caſtra Æneas aciémque movebat.
Nuntius ingenti per regia tecta tumultu
Ecce ruit, magníſque urbem terroribus implet:
Inſtructos acie Tiberino à flumine Teucros
Tyrrhenámque manum totis deſcendere campis.
Extemplo turbati animi, concuſſáque vulgi
Pectora, & arrectæ ſtimulis haud mollibus iræ.
Arma manu trepidi poſcunt: fremit arma juventus.
Flent mœſti muſſántque patres. hìc undique clamor
Diſſenſu vario magnus ſe tollit in auras.
Haud ſecus, atque alto in luco cùm fortè catervæ
Conſedere avium, piſcoſóve amne Paduſæ
Dant ſonitum rauci per ſtagna loquacia cycni.
Imò, ait, ô cives, arrepto tempore, Turnus,
Cogite concilium, & pacem laudate ſedentes:
Illi armis in regna ruant. nec plura locutus
Corripuit ſeſe, & tectis citus extulit altis.
Tu, Voluſe, armari Volſcorum edice maniplis:
Duc, ait, & Rutulos equites Meſſapus in armis,
Et cum fratre Coras latis diffundite campis.

Pars aditus urbis firment, turréſque capeſſant:
Cætera, quà juſſo, mecum manus inferat arma.
Licet in muros totâ diſcurritur urbe.
Concilium ipſe pater & magna incepta Latinus
Deſerit, ac triſti turbatus tempore differt:
Multáque ſe incuſat, qui non acceperit ultro
Dardanium Æneam, generúmque adſciverit urbi.
Præfodiunt alii portas, aut ſaxa ſudéſque
Subvectant: bello dat ſignum rauca cruentum
Buccina. tum muros variâ cinxere coronâ
Matronæ puerique: vocat labor ultimus omnes.
Nec non ad templum ſummáſque ad Palladis arces
Subvehitur magnâ matrum regina catervâ,
Dona ferens: juxtáque comes Lavinia virgo,
Cauſa mali tanti, oculos dejecta decoros.
Succedunt matres, & templum thure vaporant;
Et mœſtas alto fundunt de limine voces:
Armipotens præſes belli, Tritonia virgo,
Frange manu telum Phrygii prædonis, & ipſum
Pronum ſterne ſolo, portíſque effunde ſub altis.
Cingitur ipſe furens certatim in prœlia Turnus.
Jámque adeò Rutulum thoraca indutus aënis
Horrebat ſquamis, ſuráſque incluſerat auro,
Tempora nudus adhuc; lateríque accinxerat enſem,
Fulgebátque altâ decurrens aureus arce:
Exultátque animis, & ſpe jam præcipit hoſtem.
Qualis, ubi abruptis fugit præſepia vinclis
Tandem liber equus, campóque potitus aperto,
Aut ille in paſtus armentáque tendit equarum,
Aut aſſuetus aquæ perfundi flumine noto
Emicat, arrectíſque fremit cervicibus altè
Luxurians: ludúntque jubæ per colla, per armos.
Obvia cui, Volſcorum acie comitante, Camilla
Occurrit, portíſque ab equo regina ſub ipſis
Deſiluit. quam tota cohors imitata relictis
Ad terram defluxit equis. tum talia fatur:
Turne, ſiui merito ſi qua eſt fiducia forti,
Audeo & Æneadûm promitto occurrere turmæ,

Soláque

Soláque Tyrrhenos equites ire obvia contra.
Me ſine prima manu tentare pericula belli:
Tu pedes ad muros ſubſiſte, & mœnia ſerva.
Turnus ad hæc, oculos horrendâ in virgine fixus:
O decus Italiæ virgo, quas dicere grates,
Quáſve referre parem? ſed nunc, eſt omnia quando
Iſte animus ſupra, mecum partire laborem.
Æneas, ut fama fidem miſſíque reportant
Exploratores, equitum levia improbus arma
Præmiſit, quaterent campos: ipſe ardua montis
Per deſerta jugo ſuperans adventat ad urbem.
Furta paro belli convexo in tramite ſylvæ,
Ut bivias armato obſidam milite fauces.
Tu Tyrrhenum equitem collatis excipe ſignis:
Tecum acer Meſſapus erit, turmæque Latinæ,
Tiburtíque manus: ducis & tu concipe curam.
Sic ait, & paribus Meſſapum in prœlia dictis
Hortatur, ſocióſque duces; & pergit in hoſtem.
Eſt curvo anfractu valles, accommoda fraudi
Armorúmque dolis: quam denſis frondibus atrum
Urget utrimque latus; tenuis quò ſemita ducit,
Anguſtæque ferunt fauces aditûſque maligni.
Hanc ſuper in ſpeculis ſummóque in vertice montis
Planities ignota jacet, tutíque receptus:
Seu dextrâ lævâque velis occurrere pugnæ,
Sive inſtare jugis, & grandia volvere ſaxa,
Huc juvenis notâ fertur regione viarum;
Arripuítque locum, & ſylvis inſedit iniquis.
Velocem interea ſuperis in ſedibus Opim,
Unam ex virginibus ſociis ſacrâque catervâ
Compellabat, & has triſti Latonia voces
Ore dabat: Graditur bellum ad crudele Camilla,
O virgo, & noſtris nequicquam cingitur armis,
Cara mihi ante alias. neque enim novus iſte Dianæ
Venit amor, ſubitâque animum dulcedine movit.
Pulſus ob invidiam regno viteſque ſuperbas
Priverno antiquâ Metabus cùm excederet urbe,
Infantem, fugiens media inter prœlia belli,

Suſtulit exilio comitem, matriſque vocavit
Nomine Caſmillæ, mutatâ parte, Camillam.
Ipſe, ſinu præ ſe portans, juga longa petebat
Solorum nemorum: tela undique ſæva premebant,
Et circumfuſo volitabant milite Volſci.
Ecce fugæ medio ſummis Amaſenus abundans
Spumabat ripis; tantus ſe nubibus imber
Ruperat. ille, innare parans, infantis amore
Tardatur, caróque oneri timet. omnia ſecum
Verſanti ſubitò vix hæc ſententia ſedit.
Telum immane, manu validâ quod fortè gerebat
Bellator, ſolidum nodis & robore cocto;
Huic natam, libro & ſylveſtri ſubere clauſam,
Implicat, atque habilem mediæ circumligat haſtæ:
Quam dextrâ ingenti librans ita ad æthera fatur:
Alma, tibi hanc, nemorum cultrix Latonia virgo,
Ipſe pater famulam voveo: tua prima per auras
Tela tenens ſupplex hoſtem fugit. accipe, teſtor,
Diva tuam, quæ nunc dubiis committitur auris.
Dixit, & adducto contortum haſtile lacerto
Immittit: ſonuere undæ. rapidum ſuper amnem
Infelix fugit in jaculo ſtridente Camilla.
At Metabus, magnâ propiùs jam urgente catervâ,
Dat ſeſe fluvio, atque haſtam cum virgine victor
Gramineo donum Triviæ de ceſpite vellit.
Non illum tectis ullæ, non mœnibus urbes
Accepere, neque ipſe manus feritate dediſſet:
Paſtorum & ſolis exegit montibus ævum.
Hic natam, in dumis intérque horrentia luſtra,
Armentalis equæ mammis & lacte ferino
Nutribat, teneris immulgens ubera labris.
Utque pedum primis infans veſtigia plantis
Inſtiterat, jaculo palmas oneravit acuto:
Spiculáque ex humero parvæ ſuſpendit & arcum.
Pro crinali auro, pro longæ tegmine pallæ,
Tigridis exuviæ per dorſum à vertice pendent.
Tela manu jam tum tenerâ puerilia torſit,
Et fundam tereti circùm caput egit habenâ:

Strymoniámque gruem, aut album dejecit olorem.
Multæ illam fruſtra Tyrrhena per oppida matres
Optavere nurum. ſolâ contenta Dianâ
Æternum telorum & virginitatis amorem
Intemerata colit. vellem haud correpta fuiſſet
Militiâ tali, conata laceſſere Teucros:
Cara mihi comitúmque foret nunc una mearum.
Verùm age, quandoquidem fatis urgetur acerbis,
Labere, Nympha, polo, finéſque inviſe Latinos,
Triſtis ubi infauſto committitur omine pugna.
Hæc cape, & ultricem pharetrâ deprome ſagittam:
Hâc quicumque ſacrum violârit volnere corpus,
Tros Italúſve, mihi pariter det ſanguine pœnas.
Pòſt ego nube cavâ miſerandæ corpus & arma
Inſpoliata feram tumulo, patriæque reponam.
Dixit: at illa leves cœli demiſſa per auras
Inſonuit, nigro circumdata turbine corpus.
At manus interea muris Trojana propinquat,
Etruſcíque duces, equitúmque exercitus omnis;
Compoſiti numero in turmas. fremit æquore toto
Inſultans ſonipes, & preſſis pugnat habenis
Huc obverſus & huc: tum latè ferreus haſtis
Horret ager, campíque armis ſublimibus ardent.
Nec non Meſſapus contrà, celeréſque Latini,
Et cum fratre Coras, & virginis ala Camillæ,
Adverſi campo apparent: haſtáſque reductis
Protendunt longè dextris, & ſpicula vibrant:
Adventúſque virûm fremitúſque ardeſcit equorum.
Jámque intrà jactum teli progreſſus uterque
Subſtiterat: ſubito erumpunt clamore, frementéſque
Exhortantur equos: fundunt ſimul undique tela
Crebra nivis ritu, cœlúmque obtexitur umbrâ.
Continuò adverſis Tyrrhenus & acer Aconteus
Connixi incurrunt haſtis, primíque ruinam
Dant ſonitu ingenti, perfractáque quadrupedantum
Pectora pectoribus rumpunt. excuſſus Aconteus,
Fulminis in morem aut tormento ponderis acti,
Præcipitat longè, & vitam diſpergit in auras.

Extemplo turbatæ acies, versíque Latini
Rejiciunt parmas, & equos ad mœnia vertunt.
Troës agunt: princeps turmas inducit Asylas.
Jámque propinquabant portis, rursúsque Latini
Clamorem tollunt, & mollia colla reflectunt:
Hi fugiunt, penitúsque datis referuntur habenis.
Qualis ubi alterno procurrens gurgite pontus
Nunc ruit ad terras, scopulósque superjacit undam
Spumeus, extremámque sinu perfundit arenam:
Nunc rapidus retro, atque æstu revoluta resorbens
Saxa fugit, litúsque vado labente relinquit.
Bis Tusci Rutulos egere ad mœnia versos:
Bis rejecti armis respectant terga tegentes.
Tertia sed postquam congressi in prœlia totásque
Implicuere inter se acies, legítque virum vir;
Tum verò & gemitus morientum, & sanguine in alto
Armáque, corporáque, & permixti cæde virorum
Semanimes volvuntur equi: pugna aspera surgit.
Orsilochus Remuli, quando ipsum horrebat adire,
Hastam intorsit equo, ferrúmque sub aure reliquit.
Quo sonipes ictu furit arduus, altáque jactat
Vulneris impatiens arrecto pectore crura.
Volvitur ille excussus humi. Catillus Iölan,
Ingentémque animis, ingentem corpore & armis
Dejicit Herminium: nudo cui vertice fulva
Cæsaries, nudíque humeri. nec vulnera terrent:
Tantus in arma patet. latos huic hasta per armos
Acta tremit, duplicátque virum transfixa dolore.
Funditur ater ubique cruor: dant funera ferro
Certantes, pulchrámque petunt per vulnera mortem.
At medias inter cædes exultat Amazon,
Unum exserta latus pugnæ, pharetrata Camilla:
Et nunc lenta manu spargens hastilia densat:
Nunc validam dextrâ rapit indefessa bipennem.
Aureus ex humero sonat arcus, & arma Dianæ.
Illa etiam, si quando in tergum pulsa recessit,
Spicula converso fugientia dirigit arcu.
At circum lectæ comites, Larinaque virgo,

Tullâque, & æratam quatiens Tarpeia ſecurim,
Italides; quas ipſa decus ſibi dia Camilla
Delegit, pacíſque bonas belliſque miniſtras.
Quales Threïciæ cùm flumina Thermodontis
Pulſant, & pictis bellantur Amazones armis:
Seu circùm Hippolyten, ſeu cùm ſe Martia curru
Penthesilea refert, magnóque ululante tumultu
Feminea exſultant lunatis agmina peltis.
Quem telo primum, quem poſtremum aſpera virgo
Dejicis? aut quot humi morientia corpora fundis?
Eunæum Clytio primum patre: cujus apertum
Adverſi longâ tranſverberat abiete pectus.
Sanguinis ille vomens rivos cadit, atque cruentam
Mandit humum, moriénſque ſuo ſe in vulnere verſat.
Tum Lirim Pagaſúmque ſupèr: quorum alter habenas
Suffoſſo revolutus equo dum colligit, alter
Dum ſubit, ac dextram labenti tendit inermem,
Præcipites paritérque ruunt. his addit Amaſtrum
Hippotaden: ſequitúrque incumbens eminus haſtâ
Tereáque Harpalicúmque, & Demophoonta Chromím-
Quótque emiſſa manu contorſit ſpicula virgo, [que:
Tot Phrygii cecidere viri. procul Ornytus armis
Ignotis, & equo venator Iapyge fertur:
Cui pellis latos humeros erepta juvenco
Pugnatori operit: caput ingens oris hiatus,
Et malæ texere lupi cum dentibus albis,
Agreſtíſque manus armat ſparus. ipſe catervis
Vertitur in mediis, & toto vertice ſuprà eſt.
Hunc illa exceptum (neque enim labor agmine verſo)
Trajicit, & ſuper hæc inimico pectore fatur:
Sylvis te, Tyrrhene, feras agitare putâſti?
Advenit qui veſtra dies muliebribus armis
Verba redarguerit. nomen tamen haud leve patrum
Manibus hoc referes, telo cecidiſſe Camillæ.
Protinus Orſilochum & Buten, duo maxima Teucrûm
Corpora: ſed Buten averſum cuſpide fixit
Loricam galeámque inter, quà colla ſedentis
Lucent, & lævo dependet parma lacerto:

Orſilochum fugiens, magnúmque agitata per orbem
Eludit gyro interior, ſequitúrque ſequentem.
Tum validam pérque arma viro pérque oſſa ſecurim,
Altior inſurgens, oranti & multa precanti
Congeminat: vulnus calido rigat ora cerebro.
Incidit huic, ſubitóque aſpectu territus hæſit
Apenninicolæ bellator filius Auni,
Haud Ligurum extremus, dum fallere fata ſinebant.
Iſque ubi ſe nullo jam curſu evadere pugnæ
Poſſe, neque inſtantem reginam avertere cernit;
Conſilio verſare dolos ingreſſus & aſtu,
Incipit hæc. Quid tam egregium, ſi femina forti
Fidis equo? dimitte fugam, & te eminus æquo
Mecum crede ſolo, pugnæque accinge pedeſtri:
Jam noſces, ventoſa ferat cui gloria laudem.
Dixit: at illa furens, acríque accenſa dolore,
Tradit equum comiti, paribúſque reſiſtit in armis,
Enſe pedes nudo puráque interrita parmâ.
At juvenis, viciſſe dolo ratus, avolat ipſe,
(Haud mora) converſíſque fugax aufertur habenis,
Quadrupedémque citum ferratâ calce fatigat.
Vane Ligus, fruſtráque animis elate ſuperbis,
Nequicquam patrias tentâſti lubricus artes:
Nec fraus te incolumem fallaci perferet Auno.
Hæc fatur virgo, & pernicibus ignea plantis
Tranſit equum curſu, freníſque adverſa prehenſis
Congreditur, pœnáſque inimico ex ſanguine ſumit.
Quàm facilè accipiter ſaxo ſacer ales ab alto
Conſequitur pennis ſublimem in nube columbam,
Comprenſámque tenet, pedibúſque eviſcerat uncis:
Tum cruor, & vulſæ labuntur ab æthere plumæ.
  At non hæc nullis hominum ſator atque deorum
Obſervans oculis ſummo ſedet altus Olympo.
Tyrrhenum genitor Tarchonem in prœlia ſæva
Suſcitat, & ſtimulis haud mollibus injicit iras.
Ergo inter cædes cedentiáque agmina Tarchon
Fertur equo, variíſque inſtigat vocibus alas,
Nomine quemque vocans: reficíſque in prœlia pulſos.

Quis metus, ô nunquam dolituri, ô ſemper inertes
Tyrrheni, quæ tanta animis ignavia venit?
Femina palantes agit, atque hæc agmina vertit?
Quò ferrum, quídve hæc gerimus tela irrita dextris?
At non in Venerem ſegnes nocturnáque bella;
Aut, ubi curva choros indixit tibia Bacchi,
Exſpectare dapes & plenæ pocula menſæ.
Hic amor, hoc ſtudium; dum ſacra ſecundus haruſpex
Nuntiet, ac lucos vocet hoſtia pinguis in altos.
Hæc effatus, equum in medios moriturus & ipſe
Concitat, & Venulo adverſum ſe turbidus infert,
Dereptúmque ab equo dextrâ complectitur hoſtem,
Et gremium ante ſuum multâ vi concitus aufert.
Tollitur in cœlum clamor: cunctíſque Latini
Convertere oculos. volat igneus æquore Tarchon,
Arma virúmque ferens: tum ſummâ ipſius ab haſtâ
Defringit ferrum; & partes rimatur apertas,
Quà vulnus letale ferat: contrà ille repugnans
Suſtinet à jugulo dextram, & vim viribus exit.
Utque volans altè raptum cùm fulva draconem
Fert aquila, implicuítque pedes, atque unguibus hæſit:
Saucius at ſerpens ſinuoſa volumina verſat,
Arrectíſque horret ſquamis, & ſibilat ore,
Arduus inſurgens: illa haud minùs urget obunco
Luctantem roſtro; ſimul æthera verberat alis.
Haud aliter prædam Tiburtum ex agmine Tarchon
Portat ovans. ducis exemplum eventúmque ſecuti
Mæonidæ incurrunt. tum fatis debitus Aruns
Velocem jaculo & multâ prior arte Camillam
Circuit, &, quæ ſit fortuna facillima, tentat.
Quà ſe cumque furens medio tulit agmine virgo,
Hàc Aruns ſubit, & tacitus veſtigia luſtrat:
Quà victrix redit illa, pedémque ex hoſte reportat,
Hàc juvenis furtim celeres detorquet habenas.
Hos aditus, jámque hos aditus, omnémque pererrat
Undique circuitum; & certam quatit improbus haſtam.
Fortè ſacer Cybelæ Chloreus, olímque ſacerdos,
Inſignis longè Phrygiis fulgebat in armis,

Spumantémque agitabat equum: quem pellis aënis
In plumam ſquamis auro conſerta tegebat.
Ipſe, peregrinâ ferrugine clarus & oſtro,
Spicula torquebat Lycio Gortynia cornu.
Aureus ex humeris ſonat arcus, & aurea vati
Caſſida: tum croceam chlamydémq; ſinûſque crepantes
Carbaſeos fulvo in nodum collegerat auro,
Pictus acu tunicas & barbara tegmina crurum.
Hunc virgo, ſive ut templis præfigeret arma
Troïa, captivo ſive ut ſe ferret in auro,
Venatrix unum ex omni certamine pugnæ
Cæca ſequebatur; totúmque incauta per agmen
Femineo prædæ & ſpoliorum ardebat amore:
Telum ex inſidiis cùm tandem tempore capto
Concitat, & ſuperos Aruns ſic voce precatur:
Summe deûm, ſancti cuſtos Soractis Apollo,
Quem primi colimus, cui pineus ardor acervo
Paſcitur; & medium freti pietate per ignem
Cultores multâ premimus veſtigia prunâ;
Da, pater, hoc noſtris aboleri dedecus armis,
Omnipotens. non exuvias pulſáve tropæum
Virginis, aut ſpolia ulla peto. mihi cætera laudem
Facta ferent. hæc dira meo dum vulnere peſtis
Pulſa cadat, patrias remeabo inglorius urbes.
Audiit, & voti Phœbus ſuccedere partem
Mente dedit: partem volucres diſperſit in auras.
Sterneret ut ſubitâ turbatam morte Camillam,
Annuit oranti: reducem ut patria alta videret,
Non dedit; ſinque Notos vocem vertere procellæ.
Ergo, ut miſſa manu ſonitum dedit haſta per auras,
Convertere animos acres, oculóſque tulere
Cuncti ad reginam Volſci. nihil ipſa neque auras,
Nec ſonitûs memor, aut venientis ab æthere teli;
Haſta ſub exertam donec perlata papillam
Hæſit, virgineúmque altè bibit acta cruorem.
Concurrunt trepidæ comites, dominámque ruentem
Suſcipiunt. fugit ante omnes exterritus Aruns
Lætitiâ mixtóque metu: nec jam ampliùs haſtæ

Credere, nec telis occurrere virginis audet.
Ac velut ille, priùs quàm tela inimica ſequantur,
Continuò in montes ſeſe avius abdidit altos,
Occiſo paſtore lupus magnóve juvenco,
Conſcius audacis facti, caudámque remulcens
Subjecit pavitantem utero, ſylváſque petivit.
Haud ſecus ex oculis ſe turbidus abſtulit Arruns;
Contentúſque fugâ mediis ſe immiſcuit armis.
Illa manu moriens telum trahit: oſſa ſed inter
Ferreus ad coſtas alto ſtat vulnere mucro.
Labitur exanguis: labuntur frigida letho
Lumina, purpureus quondam color ora reliquit.
Tum ſic exſpirans Accam ex æqualibus unam
Alloquitur; fida ante alias quæ ſola Camillæ,
Quicum partiri curas; atque hæc ita fatur:
Hactenus, Acca ſoror, potui: nunc vulnus acerbum
Conficit, & tenebris nigreſcunt omnia circúm.
Effuge, & hæc Turno mandata noviſſima perfer:
Succedat pugnæ, Trojanóſque arceat urbe.
Jámque vale. ſimul his dictis linquebat habenas,
Ad terram non ſponte fluens. tum frigida toto
Paulatim exolvit ſe corpore, lentáque colla
Et captum letho poſuit caput, arma relinquens:
Vitáque cum gemitu fugit indignata ſub umbras.
Tum verò immenſus ſurgens ferit aurea clamor
Sidera: dejectâ crudeſcit pugna Camillâ.
Incurrunt denſi ſimul omnis copia Teucrûm,
Tyrrhenûmque duces, Euandríque Arcades alæ.
At Triviæ cuſtos jam dudum in montibus Opis
Alta ſedet ſummis, ſpectátque interrita pugnas:
Utque procul medio juvenum in clamore furentum
Proſpexit triſti multatam morte Camillam;
Ingemuítque, dedítque has imo pectore voces:
Heu nimiùm, virgo, nimiùm crudele luiſti
Supplicium, Teucros conata laceſſere bello!
Nec tibi deſertæ in dumis coluiſſe Dianam
Profuit, aut noſtras humero geſſiſſe pharetras:
Non tamen indecorem tua te regina reliquit

Extremâ jam in morte: neque hoc ſinè nomine le-
Per gentes erit; aut famam patieris inultæ. [thum
Nam quicumque tuum violavit vulnere corpus,
Morte luet meritâ. Fuit ingens monte ſub alto
Regis Dercenni terreno ex aggere buſtum
Antiqui Laurentis, opacâque ilice tectum:
Hìc Dea ſe primùm rapido pulcherrima niſu
Siſtit, & Aruntem tumulo ſpeculatur ab alto.
Ut vidit fulgentem armis, ac vana tumentem;
Cur, inquit, diverſus abis? huc dirige greſſum,
Huc periture veni: capias ut digna Camillæ
Præmia. túne etiam telis moriere Dianæ?
Dixit, & auratâ volucrem Threïſſa ſagittam
Depromſit pharetrâ, cornúque infenſa tetendit,
Et duxit longè; donec curvata coïrent
Inter ſe capita, & manibus jam tangeret æquis,
Lævâ aciem ferri, dextrâ nervóque papillam.
Extemplo teli ſtridorem auráſque ſonantes
Audiit unà Aruns, hæsítque in corpore ferrum.
Illum exſpirantem ſocii atque extrema gementem
Obliti ignoto camporum in pulvere linquunt:
Opis ad ætherium pennis aufertur Olympum.
Prima fugit, dominâ amiſsâ, levis ala Camillæ:
Turbati fugiunt Rutuli: fugit acer Atinas:
Diſjectíque duces deſolatíque manipli
Tuta petunt, & equis averſi ad mœnia tendunt.
Nec quiſquam inſtantes Teucros lethúmque ferentes
Suſtentare valet telis, aut ſiſtere contra:
Sed laxos referunt humeris languentibus areus:
Quadrupedúmque putrem curſu quatit ungula campum.
Volvitur ad muros caligine turbidus atrâ
Pulvis, & è ſpeculis percuſſæ pectora matres
Femineum clamorem ad cœli ſidera tollunt.
Qui curſu portas primi irrupere patentes,
Hos inimica ſuper mixto premit agmine turba:
Nec miſeram effugiunt mortem, ſed limine in ipſo,
Mœnibus in patriis, atque inter tuta domorum,
Confixi exſpirant animas. pars claudere portas;

Nec ſociis aperire viam, nec mœnibus audent
Accipere orantes: oritúrque miſerrima cædes
Defendentum armis aditus, inque arma ruentum.
Excluſi ante oculos lacrymantúmque ora parentum
Pars in præcipites foſſas, urgente ruinâ,
Volvitur: immiſſis pars cæca & concita frenis
Arietat in portas, & duros obice poſtes.
Ipſæ de muris ſummo certamine matres
(Monſtrat amor verus patriæ) ut videre Camillam,
Tela manu trepidæ jaciunt; ac robore duro
Stipitibus ferrum ſudibúſque imitantur obuſtis
Præcipites, primæque mori pro mœnibus ardent.
Interea Turnum in ſylvis ſæviſſimus implet
Nuntius, & juveni ingentem fert Acca tumultum:
Deletas Volſcorum acies, cecidiſſe Camillam:
Ingruere infenſos hoſtes, & Marte ſecundo
Omnia corripuiſſe: metum jam ad mœnia ferri.
Ille furens (& ſæva Jovis ſic numina poſcunt)
Deſerit obſeſſos colles, nemora aſpera linquit.
Vix è conſpectu exierat, campúmque tenebat,
Cùm pater Æneas, ſaltus ingreſſus apertos,
Exuperátque jugum, ſylvâque evadit opacâ.
Sic ambo ad muros rapidi totóque feruntur
Agmine, nec longis inter ſe paſſibus abſunt.
Ac ſimul Æneas fumantes pulvere campos
Proſpexit longè, Laurentiáque agmina vidit;
Et ſævum Æneam agnovit Turnus in armis,
Adventúmque pedum flatùſque audivit equorum:
Continuóque ineant pugnas, & prœlia tentent;
Ni roſeus feſſos jam gurgite Phœbus Hibero
Tingat equos, noctémque die labente reducat.
Conſidunt caſtris ante urbem, & mœnia vallant.

ÆNEIDOS

LIBER DUODECIMUS.

TURNUS ut infractos adverſo Marte Latinos
Defeciſſe videt, ſua nunc promiſſa repoſci,
Se ſignari oculis; ultro implacabilis ardet,
Attollítque animos. Pœnorum qualis in arvis
Saucius ille gravi venantum vulnere pectus,
Tum demum movet arma leo, gaudétque comantes
Excutiens cervice toros, fixúmque latronis
Impavidus frangit telum, & fremit ore cruento.
Haud ſecus accenſo gliſcit violentia Turno.
Tum ſic affatur regem, atque ita turbidus infit:
Nulla morá in Turno: nihil eſt quod dicta retractent
Ignavi Æneadæ; nec, quæ pepigere, recuſent.
Congredior. fer ſacra, pater, & concipe fœdus.
Aut hâc Dardanium dextrâ ſub Tartara mittam
Deſertorem Aſiæ, (ſedeant ſpecténtque Latini)
Et ſolus ferro crimen commune refellam:
Aut habeat victos; cedat Lavinia conjux.
Olli ſedato reſpondit corde Latinus:
O præſtans animi juvenis, quantum ipſe feroci
Virtute exuperas, tantò me impenſiùs æquum eſt
Conſulere, atque omnes metuentem expendere caſus.
Sunt tibi regna patris Dauni, ſunt oppida capta
Multa manu; nec non aurúmque animúſque Latino eſt.
Sunt aliæ innuptæ Latio & Laurentibus agris;
Nec genus indecores. ſine me hæc haud mollia fatu
Sublatis aperire dolis: ſimul hoc animo hauri.
Me natam nulli veterum ſociare procorum

Fas erat, ſdque omnes diviſque hominéſque canebant.
Victus amore tui, cognato ſanguine victus,
Conjugis & mœſtæ lacrymis, vincla omnia rupi:
Promiſſam eripui genero: arma impia ſumſi.
Ex illo qui me caſus, quæ, Turne, ſequantur
Bella, vides; quantos primus patiare labores.
Bis magnâ victi pugnâ vix urbe tuemur
Spes Italas: recalent noſtro Tiberina fluenta
Sanguine adhuc, campíque ingentes oſſibus albent.
Quò referor toties? quæ mentem inſania mutat?
Si Turno exſtincto ſocios ſum adſcire paratus;
Cur non incolumi potiùs certamina tollo?
Quid conſanguinei Rutuli, quid cætera dicet
Italia; ad mortem ſi te (Fors dicta refutet)
Prodidorim, natam & connubia noſtra petentem?
Reſpice res bello varias: miſerere parentis
Longævi, quem nunc mœſtum patria Ardea longè
Dividit. Haud quaquam dictis violentia Turni
Flectitur: exuperat magìs ægreſcítque medendo.
Ut primùm fari potuit, ſic inſtitit ore.
Quam pro me curam geris, hanc precor, optime, pro me
Deponas, lethúmque ſinas pro laude paciſci.
Et nos tela, pater, ferrúmque haud debile dextrâ
Spargimus, & noſtro ſequitur de vulnere ſanguis.
Longè illi dea mater erit, quæ nube fugacem
Feminea tegat, & vanis ſeſe occulat umbris.
At regina, novâ pugnæ conterrita ſorte,
Flebat; & ardentem generum moritura tenebat:
Turne, per has ego te lacrymas, per ſi quis Amatæ
Tangit honos animum: (ſpes tu nunc una, ſenectæ
Tu requies miſeræ: decus imperiúmque Latini
Te penès: in te omnis domus inclinata recumbit)
Unum oro: deſiſte manum committere Teucris.
Qui te cumque manent iſto certamine caſus,
Et me, Turne, manent. ſimul hæc inviſa relinquam
Lumina, nec generum Æneam captiva videbo.
Accepit vocem lacrymis Lavinia matris,
Flagrantes perfuſa genas: cui plurimus ignem

Subjecit rubor, & calefacta per ora cucurrit.
Indum ſanguineo veluti violaverit oſtro
Si quis ebur, aut mixta rubent ubi lilia multâ
Alba rosâ: tales virgo dabat ore colores.
Illum turbat amor, figítque in virgine vultus:
Ardet in arma magìs, paucíſque affatur Amatam:
Ne, quæſo, ne me lacrymis, néve omine tanto
Proſequere in duri certamina Martis euntem,
O mater: neque enim Turno mora libera mortis.
Nuntius hæc Idmon Phrygio mea dicta tyranno
Haud placitura refer. cùm primùm craſtina cœlo
Puniceis invecta rotis Aurora rubebit,
Non Teucros agat in Rutulos: Teucrûm arma quieſcant,
Et Rutulûm. noſtro dirimamus ſanguine bellum.
Illo quæratur conjux Lavinia campo.
Hæc ubi dicta dedit, rapidúſque in tecta receſſit,
Poſcit equos, gaudétque tuens ante ora frementes,
Pilumno quos ipſa decus dedit Orithyia:
Qui candore nives anteirent, curſibus auras.
Circumſtant properi aurigæ, manibúſque laceſſunt
Pectora plauſa cavis, & colla comantia pectunt.
Ipſe dehinc auro ſqualentem albóque orichalco
Circumdat loricam humeris: ſimul aptat habendo
Enſémque clypeúmque, & rubræ cornua criſtæ:
Enſem quem Dauno ignipotens deus ipſe parenti
Fecerat, & Stygiâ candentem tinxerat undâ.
Exin, quæ mediis ingenti annixa columnæ
Ædibus aſtabat, validam vi corripit haſtam,
Actoris Aurunci ſpolium: quaſſátque trementem,
Vociferans: Nunc, ô nunquam fruſtrata vocatus
Haſta meos, nunc tempus adeſt: te maximus Actor,
Te Turni nunc dextra gerit. da ſternere corpus,
Loricámque manu validâ lacerare revulſam
Semiviri Phrygis, & fœdare in pulvere crines
Vibratos calido ferro myrrhâque madentes.
His agitur Furiis, totóque ardentis ab ore
Scintillæ abſiſtunt: oculis micat acribus ignis.
Mugitus veluti cùm prima in prœlia taurus

Terrificos ciet, atque iraſci in cornua tentat,
Arboris obnixus trunco: ventóſque laceſſit
Ictibus, & ſparsâ ad pugnam proludit arenâ.
Nec minùs interea maternis ſævus in armis
Æneas acuit Martem, & ſe ſuſcitat iræ,
Oblato gaudens componi fœdere bellum.
Tum ſocios mœſtíque metum ſolatur Iuli,
Fata docens: regíque jubet reſponſa Latino
Certa referre viros, & pacis dicere leges.
Poſtera vix ſummos ſpargebat lumine montes
Orta dies; cùm primùm alto ſe gurgite tollunt
Solis equi, lucémque elatis naribus efflant;
Campum ad certamen magnæ ſub mœnibus urbis
Dimenſi Rutulíque viri Teucríque parabant;
In medióque focos, & dis communibus aras
Gramineas. alii fontémque ignémque ferebant,
Velati lino, & verbenâ tempora vincti.
Procedit legio Auſonidum, pilatáque plenis
Agmina ſe fundunt portis. hinc Troïus omnis,
Tyrrhenúſque ruit variis exercitus armis;
Haud ſecus inſtructi ferro, quàm ſi aſpera Martis
Pugna vocet. nec non mediis in millibus ipſi
Ductores auro volitant oſtróque decori,
Et genus Aſſaraci Mneſtheus, & fortis Aſylas,
Et Meſſapus equûm domitor, Neptunia proles.
Utque dato ſigno ſpatia in ſua quiſque receſſit,
Defigunt tellure haſtas, & ſcuta reclinant.
Tum ſtudio effuſæ matres, & vulgus inermum,
Invalidíque ſenes, turres & tecta domorum
Obſedere: alii portis ſublimibus aſtant.
At Juno è ſummo, qui nunc Albanus habetur,
(Tum neque nomen erat, nec honos, aut gloria monti)
Proſpiciens tumulo campum aſpectabat, & ambas
Laurentum Troúmque acies, urbémque Latini.
Extemplo Turni ſic eſt affata ſororem
Diva deam, ſtagnis quæ fluminibúſque ſonoris
Præſidet: hunc illi rex æthere altus honorem
Jupiter ereptâ pro virginitate ſacravit:

Nympha decus fluviorum, animo gratiſſima noſtro,
Scis, ut te cunctis unam, quæcumque Latinæ
Magnanimi Jovis ingratum aſcendere cubile,
Prætulerim, cœlíque lubens in parte locârim:
Diſce tuum, ne me incuſes, Juturna, dolorem.
Quà viſa eſt fortuna pati, parcéque ſinebant
Cedere res Latio, Turnum & tua mœnia texi:
Nunc juvenem imparibus video concurrere fatis:
Parcarúmque dies & vis inimica propinquat.
Non pugnam aſpicere hanc oculis, non fœdera poſſum.
Tu pro germano ſi quid præſentius audes,
Perge: decet. forſan miſeros meliora ſequentur.
Vix ea, cùm lacrymas oculis Juturna profudit,
Térque quatérque manu pectus percuſſit honeſtum.
Non lacrymis hoc tempus, ait Saturnia Juno:
Accelera, & fratrem (ſi quis modus) eripe morti:
Aut tu bella cie, conceptúmque excute fœdus.
Auctor ego audendi. ſic exhortata reliquit
Incertam, & triſti turbatam vulnere mentis.
  Interea reges (ingenti mole Latinus
Quadrijugo vehitur curru, cui tempora circùm
Aurati bis ſex radii fulgentia cingunt,
Solis avi ſpecimen: bigis it Turnus in albis,
Bina manu lato criſpans haſtilia ferro.
Hinc pater Æneas Romanæ ſtirpis origo,
Sidereo flagrans clypeo, & cœleſtibus armis,
Et juxtà Aſcanius magnæ ſpes altera Romæ)
Procedunt caſtris. puráque in veſte ſacerdos
Setigeri fœtum ſuis, intonſamque bidentem
Attulit, admovítque pecus flagrantibus aris.
Illi ad ſurgentem converſi lumina ſolem
Dant fruges manibus ſalſas, & tempora ferro
Summa notant pecudum, paterísque altaria libant.
  Tum pius Æneas ſtricto ſic enſe precatur:
Eſto nunc Sol teſtis & hæc mihi terra vocanti,
Quam propter tantos potui perferre labores,
Et pater omnipotens, & tu Saturnia Juno;
Jam melior, jam, diva, precor: túque inclyte Mavors,

Cuncta tuo qui bella, pater, ſub numine torques:
Fontéſque, fluviósque voco, quæque ætheris alti
Religio, & quæ cæruleo ſunt numina ponto:
Ceſſerit Auſonio ſi fors victoria Turno;
Convenit Euandri victos diſcedere ad urbem.
Cedet Iülus agris: nec pòſt arma ulla rebelles
Æneadæ referent, ferróve hæc regna laceſſent.
Sin noſtrum annuerit nobis victoria Martem,
(Ut potiùs reor, & potiùs di numine firment)
Non ego nec Teucris Italos parere jubebo,
Nec mihi regna peto. paribus ſe legibus ambæ
Invictæ gentes æterna in fœdera mittant.
Sacra deóſque dabo: ſocer arma Latinus habeto;
Imperium ſolemne ſocer: mihi mœnia Teucri
Conſtituent, urbíque dabit Lavinia nomen.
Sic prior Æneas: ſequitur ſic deinde Latinus
Suſpiciens cœlum, tendítque ad ſidera dextram:
Hæc eadem, Ænea, terram, mare, ſidera, juro,
Latonæque genus duplex, Janúmque bifrontem,
Vímque deûm infernam. & duri ſacraria Ditis:
Audiat hæc genitor, qui fœdera fulmine ſancit:
Tango aras; medios ignes & numina teſtor;
Nulla dies pacem hanc Italis nec fœdera rumpet,
Quo res cumque cadent: nec me vis ulla volentem
Avertet; non ſi tellurem effundat in undas
Diluvio miſcens, cœlúmque in Tartara ſolvat:
Ut ſceptrum hoc (dextrâ ſceptrum nam fortè gerebat)
Nunquam fronde levi fundet virgulta neque umbras,
Cùm ſemel in ſylvis imo de ſtirpe reciſum
Matre caret, poſuítque comas & brachia ferro;
Olim arbos, nunc artificis manus ære decoro
Inclusit, patribúſque dedit geſtare Latinis.
Talibus inter ſe firmabant fœdera dictis
Conſpectu in medio procerum. tum rite ſacratas
In flammam jugulant pecudes, & viſcera vivis
Eripiunt, cumulántque onerátis lancibus aras.
At verò Rutulis impar ea pugna videri
Jamdudum, & vario miſceri pectora motu:

Tum magìs, ut propiùs cernunt non viribus æquis.
Adjuvat inceſſu tacito progreſſus, & aram
Suppliciter venerans demiſſo lumine Turnus,
Tabentéſque genæ, & juvenali in corpore pallor.
Quem ſimul ac Juturna ſoror crebreſcere vidit
Sermonem, & vulgi variare labantia corda:
In medias acies, formam aſſimulata Camerti,
Cui genus à proavis ingens, clarúmque paternæ
Nomen erat virtutis, & ipſe acerrimus armis,
In medias dat ſeſe acies, haud neſcia rerum,
Rumoréſque ſerit varios, ac talia fatur:
Non pudet, ô Rutuli, pro cunctis talibus unam
Objectare animam? numeróne an viribus æqui
Non ſumus? en omnes & Troës & Arcades hi ſunt,
Fatalíſque manus, infenſa Etruria Turno.
Vix hoſtem, alterni ſi congrediamur, habemus.
Ille quidem ad ſuperos, quorum ſe devovet aris,
Succedet famâ, vivúſque per ora feretur:
Nos, patriâ amiſsâ, dominis parere ſuperbis
Cogemur, qui nunc lentis conſedimus armis.
Talibus incenſa eſt juvenum ſententia dictis,
Jam magìs atque magìs; ſerpítque per agmina murmur.
Ipſi Laurentes mutati, ipſíque Latini.
Qui ſibi jam requiem pugnæ rebúſque ſalutem
Sperabant, nunc arma volunt, fœdúſque precantur
Infectum, & Turni ſortem miſerantur iniquam.
His aliud majus Juturna adjungit, & alto
Dat ſignum cœlo; quo non præſentius ullum
Turbavit mentes Italas, monſtróque fefellit.
Namque volans rubrâ fulvus Jovis ales in æthrâ
Litoreas agitabat aves, turbámque ſonantem
Agminis aligeri; ſubitò cum lapſus ad undas
Cycnum excellentem pedibus rapit improbus uncis.
Arrexere animos Itali, cunctæque volucres
Convertunt clamore fugam, mirabile viſu;
Ætheráque obſcurant pennis, hoſtémque per auras
Factâ nube premunt: donec vi victus & ipſo
Pondere defecit, prædámque ex unguibus ales

Projecit fluvio, penitúſque in nubila fugit.
Tum verò augurium Rutuli clamore ſalutant,
Expediúntque manus: primúſque Tolumnius augur,
Hoc erat, hoc votis, inquit, quod ſæpe petivi.
Accipio agnoſcóque deos: me, me duce ferrum
Corripite, ó miſeri, quos improbus advena bello
Territat, invalidas ut aves; & litora veſtra
Vi populat. petet ille fugam, penitúſque profundo
Vela dabit. vos unanimi denſete catervas,
Et regem vobis pugnâ defendite raptum.
Dixit, & adverſos telum contorſit in hoſtes
Procurrens: ſonitum dat ſtridula cornus, & auras
Certa ſecat. ſimul hoc, ſimul ingens clamor, & omnes
Turbati cunei, calefactáque corda tumultu.
Haſta volans, ut fortè novem pulcherrima fratrum
Corpora conſtiterant contrà, quos fida creârat
Una tot Arcadio conjux Tyrrhena Gilippo;
Horum unum ad medium, teritur quà ſutilis alvo
Balteus, & laterum junctúras fibula mordet,
Egregium formâ juvenem & fulgentibus armis,
Tranſadigit coſtas, fulvâque effundit arenâ.
At fratres, animoſa phalanx accenſáque luctû,
Pars gladios ſtringunt manibus, pars miſſile ferrum
Corripiunt, exciſque ruunt. quos agmina contra
Procurrunt Laurentum. hinc denſi rurſus inundant
Troës, Agyllinſque, & pictis Arcades armis.
Sic omnes amor unus habet decernere ferro.
Diripuere aras: it toto turbida cœlo
Tempeſtas telorum, ac ferreus ingruit imber:
Craterâſque focóſque ferunt. fugit ipſe Latinus,
Pulſatos referens infecto fœdere divos.
Infrenant alii currus, aut corpora ſaltu
Subjiciunt in equos, & ſtrictis enſibus adſunt.
Meſſapus regem, regiſque inſigne gerentem
Tyrrhenum Auleſten, avidus confundere fœdus,
Adverſo proterret equo: ruit ille recedens,
Et miſer oppoſitis à tergo involvitur aris
In caput, inque humeros. at fervidus advolat haſtâ

Meſſapus, telóque orantem multa trabali
Deſuper altus equo graviter ferit, atque ita fatur:
Hoc habet: hæc melior magnis data victima divis.
Concurrunt Itali, ſpoliántque calentia membra.
Obvius ambuſtum torrem Corynæus ab arâ
Corripit, & venienti Ebuſo plagámque ferenti
Occupat os flammis. olli ingens barba reluxit,
Nidoremque ambuſta dedit. ſupèr ipſe ſecutus
Cæſariem lævâ turbati corripit hoſtis,
Impreſſóque genu nitens terræ applicat ipſum:
Sic rigido latus enſe ferit. Podalirius Alſum
Paſtorem, primâque acie per tela ruentem,
Enſe ſequens nudo ſuperimminet: ille ſecuri
Adverſi frontem mediam mentúmque reductâ
Diſjicit, & ſparſo latè rigat arma cruore.
Olli dura quies oculos & ferreus urget
Somnus; in æternam clauduntur lumina noctem.
At pius Æneas dextram tendebat inermem
Nudato capite, atque ſuos clamore vocabat.
Quò ruitis? quæve iſta repens diſcordia ſurgit?
O cohibete iras! ictum jam fœdus, & omnes
Compoſitæ leges: mihi jus concurrere ſoli:
Me ſinite, atque auferte metus. ego fœdera faxo
Firma manu: Turnum jam debent hæc mihi ſacra.
Has inter voces, media inter talia verba,
Ecce viro ſtridens alis allapſa ſagitta eſt,
Incertum quâ pulſa manu, quo turbine adacta;
Quis tantam Rutulis laudem caſúſne deúſne
Attulerit. preſſa eſt inſignis gloria facti:
Nec ſeſe Æneæ jactavit vulnere quiſquam.
Turnus, ut Ænean cedentem ex agmine vidit,
Turbatóſque duces, ſubitâ ſpe fervidus ardet:
Poſcit equos, atque arma ſimul, ſaltûque ſuperbus
Emicat in currum, & manibus molitur habenas.
Multa virûm volitans dat fortia corpora letho:
Semineces volvit multos, aut agmina curru
Proterit, aut raptas fugientibus ingerit haſtas.
Qualis apud gelidi cùm flumina concitus Hebri

Sanguineus Mavors clypeo increpat, atque furentes
Bella movens immittit equos: illi æquore aperto
Ante notos zephyrúmque volant. gemit ultima pulsu
Thraca pedum, circúmque atræ formidinis ora
Iræque insidiæque dei comitatus aguntur.
Talis equos alacer media inter prœlia Turnus
Fumantes sudore quatit, miserabilè cæsis
Hostibus insultans: spargit rapida ungula rores
Sanguineos, mixtâque cruor calcatur arenâ.
Jámq; neci Sthenelúmq; dedit, Thamirímq; Pholúmque,
Hunc congressus & hunc; illum eminus: eminus ambo
Imbrasidas Glaucum atque Laden, quos Imbrasus ipse
Nutrierat Lyciâ, paribúsque ornaverat armis;
Vel conferre manum, vel equo prævertere ventos.
Parte aliâ media Eumedes in prœlia fertur,
Antiqui proles bello præclara Dolonis;
Nomine avum referens, animo manibúsque parentem:
Qui quondam, castra ut Danaûm speculator adiret,
Ausus Pelidæ pretium sibi poscere currus:
Illum Tydides alio pro talibus ausis
Affecit pretio: nec equis aspirat Achillis.
Hunc procul ut campo Turnus prospexit aperto,
Antè levi jaculo longum per inane secutus;
Sistit equos bijuges, & curru desilit, atque
Semanimi lapsóque supervenit, &, pede collo
Impresso, dextræ mucronem extorquet, & alto
Fulgentem tingit jugulo; atque hæc insuper addit:
En agros, &, quam bello, Trojane, petîsti,
Hesperiam metire jacens: hæc præmia, qui me
Ferro ausi tentare, ferunt: sic mœnia condunt.
Huic comitem Asbuten conjectâ cuspide mittit:
Chloreaque, Sybarímque, Daretáque, Thersilochúmque,
Et sternacis equi lapsum cervice Thymœten.
Ac velut Edoni Boreæ cùm spiritus alto
Insonat Ægæo, sequitúrque ad litora fluctus,
Quà venti incubuere; fugam dant nubila cœlo:
Sic Turno, quacumque viam secat, agmina cedunt,

Converſæque ruunt acies: fert impetus ipſum,
Et criſtam adverſo curru quatit aura volantem.
Non tulit inſtantem Phegeus, animíſque frementem:
Objecit ſeſe ad currum, & ſpumantia frenis
Ora citatorum dextrâ detorſit equorum.
Dum trahitur, pendétque jugis, hunc lata retectum
Lancea conſequitur, rumpítque infixa bilicem
Loricam, & ſummum deguſtat vulnere corpus.
Ille tamen clypeo objecto converſus in hoſtem
Ibat, & auxilium ducto mucrone petebat.
Cùm rota præcipitem, & procurſu concitus axis
Impulit, effudítque ſolo: Turnúſque ſecutus
Imam inter galeam ſummi thoracis & oras,
Abſtulit enſe caput, truncúmque reliquit arenæ.
Atque ea dum campis victor dat funera Turnus,
Interea Æneas Mneſtheus & fidus Achates,
Aſcaniúſque comes caſtris ſtatuere cruentum,
Alternos longâ nitentem cuſpide greſſus.
Sævit, & infractâ luctatur arundine telum
Eripere, auxilióque viam, quæ proxima, poſcit:
Enſe ſecent lato vulnus, telíque latebram
Reſcindant penitus, ſeſéque in bella remittant.
Jámque aderat Phœbo ante alios dilectus Iäpyx
Iäſides: acri quondam cui captus amore
Ipſe ſuas artes, ſua munera lætus Apollo
Augurium citharámque dabat celereſque ſagittas.
Ille, ut depoſiti proferret fata parentis,
Scire poteſtates herbarum uſúmque medendi
Maluit, & mutas agitare inglorius artes.
Stabat acerba fremens, ingentem nixus in haſtam
Æneas, magno juvenum & mœrentis Iüli
Concurſu, lacrymis immobilis. ille retorto
Pæonium in morem ſenior ſuccinctus amictu,
Multa manu medicâ Phœbíque potentibus herbis
Nequicquam trepidat, nequicquam ſpicula dextrâ
Sollicitat, prenſatque tenaci forcipe ferrum.
Nulla viam fortuna regit: nihil auctor Apollo

Subvenit: & ſævus campis magìs ac magìs horror
Crebreſcit, propiúſque malum eſt. jam pulvere cœlum
Stare vident: ſubeunt equites, & ſpicula caſtris
Denſa cadunt mediis. it triſtis ad æthera clamor
Bellantum juvenum, & duro ſub Marte cadentum.
Hìc Venus, indigno nati concuſſa dolore,
Dictamnum genetrix Creteâ carpit ab Idâ,
Puberibus caulem foliis & flore comantem
Purpureo: non illa feris incognita capris
Gramina, cùm tergo volucres hæſere ſagittæ.
Hoc Venus, obſcuro faciem circumdata nimbo,
Detulit: hoc fuſum labris ſplendentibus amnem
Inficit, occultè medicans: ſpargítque ſalubres
Ambroſiæ ſuccos, & odoriferam panaceam.
Fovit eâ volnus lymphâ longævus Iäpyx
Ignorans; ſubitóque omnis de corpore fugit
Quippe dolor: omnis ſtetit imo vulnere ſanguis.
Jamque ſecuta manum, nullo cogente, ſagitta
Excidit, atque novæ rediere in priſtina vires.
Arma citi properate viro. quid ſtatis? Iäpyx
Conclamat, primúſque animos accendit in hoſtem.
Non hæc humanis opibus, non arte magiſtrâ
Proveniunt. neque te, Ænea, mea dextera ſervat:
Major agit deus, atque opera ad majora remittit.
Ille avidus pugnæ ſuras incluſerat auro
Hinc atque hinc, odítque moras, haſtámque coruſcat.
Poſtquam habilis lateri clypeus loricáque tergo eſt,
Aſcanium fuſis circùm complectitur armis,
Summáque per galeam delibans oſcula fatur:
Diſce, puer, virtutem ex me verúmque laborem;
Fortunam ex aliis. nunc te mea dextera bello
Defenſum dabit, & magna inter præmia ducet.
Tu facito, mox cùm matura adoleverit ætas,
Sis memor, & te animo repetentem exempla tuorum
Et pater Æneas & avunculus excitet Hector.
Hæc ubi dicta dedit, portis ſeſe extulit ingens,
Telum immane manu quatiens; ſimul agmine denſo

Anthéuſque Mneſthéuſque ruunt; omníſque relictis
Turba fluit caſtris. tum cæco pulvere campus
Miſcetur, pulsûque pedum tremit excita tellus.
Vidit ab adverſo venientes aggere Turnus,
Videre Auſonii, gelidúſque per ima cucurrit
Oſſa tremor. prima ante omnes Juturna Latinos
Audiit, agnovítque ſonum, & tremefacta refugit.
Ille volat, campóque atrum rapit agmen aperto.
Qualis ubi ad terras abrupto ſidere nimbus
It mare per medium: miſeris, heu, præſcia longè
Horreſcunt corda agricolis: dabit ille ruinas
Arboribus, ſtragémque ſatis; ruet omnia latè:
Antè volant, ſonitúmque ferunt ad litora venti.
Talis in adverſos ductor Rhœteïus hoſtes
Agmen agit: denſi cuneis ſe quiſque coactis
Agglomerant. ferit enſe gravem Thymbræus Oſirim,
Archetium Mneſtheus, Epulonem obtruncat Achates,
Ufentémque Gyas. cadit ipſe Tolumnius augur,
Primus in adverſos telum qui torſerat hoſtes.
Tollitur in cœlum clamor, verſíque viciſſim
Pulverulenta fugâ Rutuli dant terga per agros.
Ipſe neque adverſos dignatur ſternere morti;
Nec pede congreſſos æquo, nec tela ferentes
Inſequitur: ſolum densâ in caligine Turnum
Veſtigat luſtrans, ſolum in certamina poſcit.
Hôc concuſſa metu mentem Juturna virago
Aurigam Turni media inter lora Metiſcum
Excutit, & longè lapſum temone relinquit.
Ipſa ſubit, manibúſque undantes flectit habenas,
Cuncta gerens, vocémque & corpus & arma, Metiſci.
Nigra velut magnas domini cùm divitis ædes
Pervolat, & pennis alta atria luſtrat hirundo,
Pabula parva legens, nidiſque loquacibus eſcas;
Et nunc porticibus vacuis, nunc humida circùm
Stagna ſonat: ſimilis medios Juturna per hoſtes
Fertur equis, rapidóque volans obit omnia curru:
Jámque hìc germanum jámque hìc oſtentat ovantem:

Nec

Nec conferre manum patitur: volat avia longé.
Haud minùs Æneas tortos legit obvius orbes,
Veſtigátque virum, & disjecta per agmina longâ
Voce vocat. quoties oculos conjecit in hoſtem,
Alipedúmque fugam curſu tentavit equorum;
Averſos toties currus Juturna retorſit.
Heu, quid agat? vario nequicquam fluctuat æſtu:
Diverſáque vocant animum in contraria curæ.
Huic Meſſapus, utì lævâ duo fortè gerebat
Lenta levis curſu præfixa haſtilia ferro,
Horum unum certo contorquens dirigit ictu.
Subſtitit Æneas, & ſe collegit in arma,
Poplite ſubſidens: apicem tamen incita ſummum
Haſta tulit, ſummáſque excuſſit vertice criſtas.
Tum verò aſſurgunt iræ, inſidiíſque ſubactus,
Diverſos ubi ſenſit equos currúmque referri,
Multa Jovem & læſi teſtatus fœderis aras,
Jam tandem invadit medios, & Marte ſecundo
Terribilis, ſævam nullo diſcrimine cædem
Suſcitat; irarúmque omnes effundit habenas.
Quis mihi nunc tot acerba deæ, quis carmine cædes
Diverſas, obitúmque ducum, quos æquore toto
Inque vicem nunc Turnus agit, nunc Troïus heros,
Expediat? tantón' placuit concurrere motu,
Jupiter, æternâ gentes in pace futuras?
Æneas Rutulum Sucronem, (ea prima ruentes
Pugna loco ſtatuit Teucros) haud multa moratus,
Excipit in latus, &, quà fata celerrima, crudum
Tranſadigit coſtas & crates pectoris enſem.
Turnus equo dejectum Amycum, fratrémque Diorem
Congreſſus pedes: hunc venientem cuſpide longâ,
Hunc mucrone ferit; currûque abſciſſa duorum
Suſpendit capita, & rorantia ſanguine portat.
Ille Talon, Tanaïmque neci, fortémque Cethegum,
Tres uno congreſſu, & mœſtum mittit Onyten,
Nomen Echionium, matríſque genus Peridiæ.
Hic fratres Lyciâ miſſos & Apollinis agris,
Et juvenem exoſum nequicquam bella Menœten

Arcada: piſcoſæ cui circùm flumina Lernæ
Ars fuerat, paupérque domus; nec nota potentum
Munera: conductâque pater tellure ſerebat.
Ac velut immiſſi diverſis partibus ignes
Arentem in ſylvam, & virgulta ſonantia lauro;
Aut ubi decurſu rapido de montibus altis
Dant ſonitum ſpumoſi amnes, & in æquora currunt,
Quiſque ſuum populatus iter: non ſegniùs ambo
Æneas Turnuſque ruunt per prœlia: nunc, nunc
Fluctuat ira intus: rumpuntur neſcia vinci
Pectora: nunc totis in vulnera viribus itur.
Murranum hic, atavos & avorum antiqua ſonantem
Nomina, per regéſque actum genus omne Latinos,
Præcipitem ſcopulo, atque ingentis turbine ſaxi
Excutit, effundítque ſolo. hunc lora & juga ſubter
Provolvere rotæ: crebro ſuper ungula pulſu
Incita nec domini memorum proculcat equorum.
Ille ruenti Hyllo animíſque immane frementi
Occurrit, telúmque aurata ad tempora torquet:
Olli per galeam fixo ſtetit haſta cerebro.
Dextera nec tua te, Graiûm fortiſſime Creteu,
Eripuit Turno: nec dî texere Cupencum,
Æneâ veniente, ſui. dedit obvia ferro
Pectora: nec miſero clypei mora profuit ærei.
Te quoque Laurentes viderunt, Æole, campi
Oppetere, & latè terram conſternere tergo.
Occidis, Argivæ quem non potuere phalanges
Sternere, nec Priami regnorum everſor Achilles.
Hic tibi mortis erant metæ: domus alta ſub Idâ;
Lyrneſſi domus alta, ſolo Laurente ſepulcrum.
Totæ adeò converſæ acies, omnéſque Latini,
Omnes Dardanidæ: Mneſtheus, acérque Sereſtus,
Et Meſſapus equûm domitor, & fortis Aſylas,
Tuſcorúmque phalanx, Euandríque Arcadis alæ,
Pro ſe quiſque viri ſummâ nituntur opum vi.
Nec mora, nec requies: vaſto certamine tendunt.
Hìc mentem Æneæ genetrix pulcherrima miſit,
Iret ut ad muros, urbíque adverteret agmen

Ocyùs, & ſubitâ turbaret clade Latinos.
Ille, ut veſtigans diverſa per agmina Turnum
Huc atque huc acies circumtulit, aſpicit urbem
Immunem tanti belli atque impune quietam.
Continuò pugnæ accendit majoris imago:
Mneſthea, Sergeſtúmque vocat, fortémque Sereſtum
Ductores, tumulúmque capit: quò cætera Teucrûm
Concurrit legio: nec ſcuta aut ſpicula denſi
Deponunt. celſo medius ſtans aggere fatur:
Ne qua meis eſto dictis mora. Jupiter hàc ſtat.
Neu quis ob inceptum ſubitum mihi ſegnior ito.
Urbem hodie cauſam belli, regna ipſa Latini,
Ni frenum accipere, & victi parere fatentur,
Eruam, & æqua ſolo fumantia culmina ponam.
Scilicet exſpectem, libeat dum prœlia Turno
Noſtra pati; rurſúſque velit concurrere victus?
Hoc caput, ô cives, hæc belli ſumma nefandi.
Ferte faces properè, fœdúſque repoſcite flammis.
Dixerat: atque animis pariter certantibus omnes
Dant cuneum; denſâque ad muros mole feruntur.
Scalæ improviſò, ſubitúſque apparuit ignis.
Diſcurrunt alii ad portas, primóſque trucidant:
Ferrum alii torquent, & obumbrant æthera telis.
Ipſe inter primos dextram ſub mœnia tendit
Æneas, magnâque incuſat voce Latinum;
Teſtatúrque deos iterum ſe ad prœlia cogi:
Bis jam Italos hoſtes, hæc altera fœdera rumpi.
Exoritur trepidos inter diſcordia cives:
Urbem alii reſerare jubent, & pandere portas
Dardanidis; ipſúmque trahunt in mœnia regem.
Arma ferunt alii, & pergunt defendere muros.
Incluſas ut cùm latebroſo in pumice paſtor
Veſtigavit apes, fumóque implevit amaro;
Illæ intus trepidæ rerum per cerea caſtra
Diſcurrunt, magníſque acuunt ſtridoribus iras.
Volvitur ater odor tectis: tum murmure cæco
Intus ſaxa ſonant: vacuas it fumus ad auras.
Accidit hæc feſſis etiam fortuna Latinis,

Quæ totam luctu concuſſit funditus urbem.
Regina ut tectis venientem proſpicit hoſtem,
Inceſſi muros, ignes ad tecta volare;
Nuſquam acies contrà Rutulas, nulla agmina Turni:
Infelix pugnæ juvenem in certamine credit
Exſtinctum; &, ſubito mentem turbata dolore,
Se cauſam clamat criménque capútque malorum:
Multáque per mœſtum demens effata furorem,
Purpureos moritura manu diſcindit amictus,
Et nodum informis lethi trabe nectit ab altâ.
Quam cladem miſeræ poſtquam accepere Latinæ,
Filia prima manu flavos Lavinia crines,
Et roſeas laniata genas; tum cætera circùm
Turba furit: reſonant latæ plangoribus ædes.
Hinc totam infelix vulgatur fama per urbem:
Demittunt mentes: it ſciſsâ veſte Latinus,
Conjugis attonitus fatis urbíſque ruinâ,
Canitiem immundo perfuſam pulvere turpans:
[Multáque ſe incuſat, qui non acceperit antè
Dardanium Æneam, generúmque adſciverit ultro.]
Interea extremo bellator in æquore Turnus
Palantes ſequitur paucos, jam ſegnior, atque
Jam minùs atque minùs ſucceſſu lætus equorum.
Attulit hunc illi cæcis terroribus aura
Commixtum clamorem, arrectáſque impulit aures
Confuſæ ſonus urbis & illætabile murmur.
Hei mihi! quid tanto turbantur mœnia luctu?
Quíſve ruit tantus diversâ clamor ab urbe?
Sic ait, adductíſque amens ſubſiſtit habenis.
Atque huic, in faciem ſoror ut converſa Metiſci
Aurigæ, currúmque & equos & lora regebat,
Talibus occurrit dictis: Hâc, Turne, ſequamur
Trojugenas, quâ prima viam victoria pandit:
Sunt alii, qui tecta manu defendere poſſint.
Ingruit Æneas Italis, & prœlia miſçet:
Et nos ſæva manu mittamus funera Teucris.
Nec numero inferior, pugnæ nec honore recedes.
Turnus ad hæc.

O ſoror, & dudum agnovi, cùm prima per artem
Fœdera turbâſti, téque hæc in bella dediſti:
Et nunc nequicquam fallis dea. ſed quis Olympo
Demiſſam tantos voluit te ferre labores?
An fratris miſeri lethum ut crudele videres?
Nam quid ago? aut quæ jam ſpondet fortuna ſalutem?
Vidi oculos ante ipſe meos me voce vocantem
Murranum, quo non ſuperat mihi carior alter,
Oppetere ingentem, atque ingenti vulnere victum.
Occidit infelix, ne noſtrum dedecus Ufens
Aſpiceret. Teucri potiuntur corpore & armis.
Exſcindíne domos (id rebus defuit unum)
Perpetiar? dextrâ nec Drancis dicta refellam?
Terga dabo? & Turnum fugientem hæc terra videbit?
Uſque adeóne mori miſerum eſt? vos ô mihi Manes
Eſte boni: quoniam ſuperis averſa voluntas.
Sancta ad vos anima atque iſtius inſcia culpæ
Deſcendam, magnorum haud unquam indignus avorum.
Vix ea fatus erat; medios volat ecce per hoſtes
Vectus equo ſpumante Sages, adverſa ſagittâ
Sancius ora, ruítque implorans nomine Turnum:
Turne, in te ſuprema ſalus: miſerere tuorum,
Fulminat Æneas armis, ſummáſque minatur
Dejecturum arces Italûm, excidióque daturum:
Jámque faces ad tecta volant. in te ora Latini,
In te oculos referunt: muſſat rex ipſe Latinus,
Quos generos vocet, aut quæ ſeſe ad fœdera flectat.
Præterea Regina, tui fidiſſima, dextrâ
Occidit ipſa ſuâ, lucémque exterrita fugit.
Soli pro portis Meſſapus & acer Atinas
Suſtentant aciem. circùm hos utrimque phalanges
Stant denſæ, ſtrictíſque ſeges mucronibus horret
Ferrea: tu currum deſerto in gramine verſas.
Obſtupuit variâ confuſus imagine rerum
Turnus, & obtutu tacito ſtetit. æſtuat ingens
Uno in corde pudor, mixtóque inſania luctu,
Et Furiis agitatus amor, & conſcia virtus.
Ut primùm diſcuſſæ umbræ, & lux reddita menti,

Ardentes oculorum orbes ad mœnia torſit
Turbidus, æque rotis magnam reſpexit ad urbem.
Ecce autem flammis inter tabulata volutus
Ad cœlum undabat vortex, turrímque tenebat:
Turrim, compactis trabibus quam eduxerat ipſe,
Subdiderátque rotas, pontéſque inſtraverat altos.
Jam jam fata, ſoror, ſuperant; abſiſte morari:
Quò deus, & quò dura vocat fortuna, ſequamur.
Stat conferre manum Æneæ: ſtat, quicquid acerbi eſt,
Morte pati: nec me indecorem, germana, videbis
Ampliùs. hunc, oro, ſine me furere antè furorem.
Dixit, & è curru ſaltum dedit ocyùs arvis:
Pérque hoſtes, per tela ruit: mœſtámque ſororem
Deſerit, ac rapido curſu media agmina rumpit.
Ac veluti montis ſaxum de vertice præceps
Cùm ruit avulſum vento, ſeu turbidus imber
Proluit, aut annis ſolvit ſublapſa vetuſtas,
Fertur in abruptum magno mons improbus actu,
Exultátque ſolo; ſylvas, armenta, virósque
Involvens ſecum: disjecta per agmina Turnus
Sic urbis ruit ad muros; ubi plurima fuſo
Sanguine terra madet, ſtridúntque haſtilibus auræ;
Significátque manu, & magno ſimul incipit ore:
Parcite jam, Rutuli; & vos tela inhibete, Latini:
Quæcumque eſt fortuna, mea eſt: me verius unum
Pro vobis fœdus luere, & decernere ferro.
Diſceſſêre omnes medii, ſpatiúmque dedere.
At pater Æneas, audito nomine Turni,
Deſerit & muros, & ſummas deſerit arces;
Præcipitátque moras omnes: opera omnia rumpit:
Lætitiâ exultans, horrendúmque intonat armis:
Quantus Athos, aut quantus Eryx, aut ipſe, coruſcis
Cùm fremit ilicibus, quantus, gaudétque nivali
Vertice ſe attollens pater Apenninus ad auras.
Jam verò & Rutuli certatim, & Troës, & omnes
Convertere oculos Itali; quíque alta tenebant
Mœnia; quíque imos pulſabant ariete muros:
Armaque depoſuere humeris. ſtupet ipſe Latinus,

Ingentes, genitos diverſis partibus orbis,
Inter ſe coïiſſe viros, & cernere ferro.
Atque illi, ut vacuo patuerunt æquore campi,
Procurſu rapido, conjectis eminus haſtis,
Invadunt Martem clypeis atque ære ſonoro.
Dat gemitum tellus: tum crebros enſibus ictus
Congeminant. Fors & virtus miſcentur in unum.
Ac velut, ingenti Sylâ ſummóve Taburno
Cùm duo converſis inimica in prœlia tauri
Frontibus incurrunt, pavidi ceſſere magiſtri:
Stat pecus omne metu mutum, muſſántque juvencæ,
Quis nemori imperitet, quem tota armenta ſequantur:
Illi inter ſeſe multâ vi vulnera miſcent,
Cornuáque obnixi infigunt, & ſanguine largo
Colla armóſque lavant: gemitu nemus omne remugit.
Haud aliter Tros Æneas & Daunius heros
Concurrunt clypeis. ingens fragor æthera complet.
Jupiter ipſe duas æquato examine lances
Suſtinet, & fata imponit diverſa duorum;
Quem damnet labor, & quo vergat pondere lethum.
Emicat hic, impune putans, & corpore toto
Altè ſublatum conſurgit Turnus in enſem,
Et ferit. exclamant Troës trepidíque Latini,
Arrectæque amborum acies. at perfidus enſis
Frangitur, in medióque ardentem deſerit ictu:
Ni fuga ſubſidio ſubeat. fugit ocyor Euro,
Ut capulum ignotum dextrámque aſpexit inermem.
Fama eſt, præcipitem, cùm prima in prœlia junctos
Conſcendebat equos, patrio mucrone relicto,
Dum trepidat, ferrum aurigæ rapuiſſe Metiſci:
Idque diu, dum terga dabant palantia Teucri,
Suffecit. poſtquam arma dei ad Vulcania ventum eſt,
Mortalis mucro, glacies ceu futilis, ictu
Diſſiluit: fulvâ reſplendent fragmina arenâ.
Ergo amens diverſa fugâ petit æquora Turnus:
Et nunc huc, indè huc incertos implicat orbes.
Undique enim densâ Teucri incluſere coronâ:
Atque hinc vaſta palus, hinc ardua mœnia cingunt.

Nec minùs Æneas, quamquam tardata ſagittâ
Interdum genua impediunt, curſúmque recuſant,
Inſequitur, trepidíque pedem pede fervidus urget.
Incluſum veluti ſi quando flumine nactus
Cervum, aut puniceæ ſeptum formidine pennæ,
Venator curſu canis & latratibus inſtat:
Ille autem, inſidiis & ripâ territus altâ,
Mille fugit refugítque vias: at vividus Umber
Hæret hians, jam jámque tenet, ſimilíſque tenenti
Increpuit malis, morsûque eluſus inani eſt.
Tum verò exoritur clamor: ripæque lacúſque
Reſponſant circa, & cœlum tonat omne tumultu.
Ille ſimul fugiens, Rutulos ſimul increpat omnes,
Nomine quemque vocans, notúmque efflagitat enſem.
Æneas mortem contrà præſénſque minatur
Exitium, ſi quiſquam adeat; terrétque trementes,
Exciſurum urbem minitans, & ſaucius inſtat.
Quinque orbes explent curſu, totidémque retexunt
Huc illuc. neque enim levia aut ludicra petuntur
Præmia: ſed Turni de vitâ & ſanguine certant.
Fortè ſacer Fauno foliis oleaſter amaris
Hìc ſteterat, nautis olim venerabile lignum:
Servati ex undis ubi figere dona ſolebant
Laurenti divo, & votas ſuſpendere veſtes.
Sed ſtirpem Teucri nullo diſcrimine ſacrum
Suſtulerant, puro ut poſſent concurrere campo.
Hìc haſta Æneæ ſtabat: huc impetus illam
Detulerat fixam, & lentâ in radice tenebat.
Incubuit, voluítque manu convellere ferrum
Dardanides; telóque ſequi, quem prendere curſu
Non poterat. tum verò amens formidine Turnus,
Faune, precor, miſerere, inquit: túque optima ferrum
Terra tene: colui veſtros ſi ſemper honores;
Quos contrà Æneadæ bello fecere profanos.
Dixit, opémque dei non caſſa in vota vocavit.
Namque diu luctans, lentóque in ſtirpe moratus,
Viribus haud ullis valuit diſcludere morſus
Roboris Æneas, dum nititur acer & inſtat,

Rurſus in aurigæ faciem mutata Meriſci
Procurrit, fratríque enſem dea Daunia reddit.
Quod Venus audaci nymphæ indignata licere,
Acceſſit, telúmque altâ ab radice revellit.
Olli ſublimes armis, animíſque refecti,
Hic gladio fidens, hic acer & arduus haſtâ,
Aſſiſtunt contrà certamine Martis anheli.
Junonem interea rex omnipotentis Olympi
Alloquitur, fulvâ pugnas de nube tuentem:
Quæ jam finis erit, conjux? quid denique reſtat?
Indigetem Æneam ſcis ipſa, & ſcire fateris,
Deberi cœlo, fatíſque ad ſidera tolli.
Quid ſtruis? aut quâ ſpe gelidis in nubibus hæres?
Mortalín' decuit violari vulnere divum?
Aut enſem (quid enim ſinè te Juturna valeret?)
Ereptum reddi Turno, & vim creſcere victis?
Deſine jam tandem, precibúſque inflectere noſtris:
Nec te tantus edat tacitam dolor: & mihi curæ
Sæpe tuo dulci triſtes ex ore recurſent.
Ventum ad ſupremum eſt. terris agitare vel undis
Trojanos potuiſti: infandum accendere bellum,
Deformare domum, & luctu miſcere hymenæos.
Ulteriùs tentare veto. Sic Jupiter orſus;
Sic dea ſubmiſſo contrà Saturnia vultu.
Iſta quidèm quia nota mihi tua, magne, voluntas,
Jupiter; & Turnum & terras invita reliqui.
Nec tu me aëriâ ſolam nunc ſede videres
Digna indigna pati; ſed flammis cincta ſub ipſam
Starem aciem, traherémque inimica in prœlia Teucros.
Juturnam miſero, fateor, ſuccurrere fratri
Suaſi, & pro vitâ majora audere probavi;
Non ut tela tamen, non ut contenderet arcum:
Adjuro Stygii caput implacabile fontis,
Una ſuperſtitio ſuperis quæ reddita divis.
Et nunc cedo equidem, pugnáſque exoſa relinquo.
Illud te, nullâ fati quod lege tenetur,
Pro Latio obteſtor, pro majeſtate tuorum:
Cùm jam connubiis pacem felicibus (eſto)

Component, cùm jam leges & fœdera jungent;
Ne vetus indigenas nomen mutare Latinos,
Neu Troas fieri jubeas, Teucróſque vocari;
Aut vocem mutare viros, aut vertere veſtes.
Sit Latium: ſint Albani per ſæcula reges:
Sit Romana potens Italâ virtute propago:
Occidit, occideritque ſinas cum nomine Troja.
Olli ſubridens hominum rerúmque repertor:
Et germana Jovis, Saturníque altera proles,
Irarum tantos volvis ſub pectore fluctus?
Verùm age, & inceptum fruſtra ſubmitte furorem.
Do, quod vis; & me victúſque volénſque remitto.
Sermonem Auſonii patrium moréſque tenebunt.
Utque eſt, nomen erit: commixti corpore tanto
Subſident Teucri. morem ritûſque ſacrorum
Adjiciam, faciámque omnes uno ore Latinos.
Hinc genus, Auſonio mixtum quod ſanguine ſurget,
Supra homines, ſupra ire deos pietate videbis:
Nec gens ulla tuos æquè celebrabit honores.
Annuit his Juno, & mentem lætata retorſit.
Interea excedit cœlo, nubémque reliquit.
His actis aliud genitor ſecum ipſe volutat:
Juturnámque parat fratris dimittere ab armis.
Dicuntur geminæ peſtes, cognomine Diræ;
Quas & Tartaream Nox intempeſta Megæram
Uno eodémque tulit partu, paribúſque revinxit
Serpentum ſpiris, ventoſáſque addidit alas.
Hæc Jovis ad ſolium ſæviſque in limine regis
Apparent, acuúntque metum mortalibus ægris,
Si quando lethum horrificum morbóſque deûm rex
Molitur, meritas aut bello territat urbes.
Harum unam celerem demiſit ab æthere ſummo
Jupiter, ſinque omen Juturnæ occurrere juſſit.
Illa volat, celeríque ad terram turbine fertur:
Non ſecus ac nervo per nubem impulſa ſagitta,
Armatam ſævi Parthus quam felle veneni,
Parthus ſive Cydon telum immedicabile torſit;
Stridens & celeres incognita tranſilit umbras.

Talis ſe fata Nocte tulit, terráſque petivit.
Poſtquam acies videt Iliacas atque agmina Turni;
Alitis in parvæ ſubitam collecta figuram,
Quæ quondam in buſtis aut culminibus deſertis
Nocte ſedens, ſerum canit importuna per umbras,
Hanc verſa in faciem, Turni ſe peſtis ad ora
Férque refértque ſonans, clypeúmque everberat alis.
Illi membra novus ſolvit formidine torpor:
Arrectæque horrore comæ, & vox faucibus hæſit.
At, procul ut Diræ ſtridorem agnovit & alas,
Infelix crines ſcindit Juturna ſolutos,
Unguibus ora ſoror fœdans, & pectora pugnis:
Quid nunc te tua, Turne, poteſt germana juvare?
Aut quid jam duræ ſuperat mihi? quâ tibi lucem
Arte morer? talín' poſſum me opponere monſtro?
Jam jam linquo acies. ne me ternete timentem,
Obſcœnæ volucres: alarum verbera noſco,
Lethalémque ſonum. nec fallunt juſſa ſuperba
Magnanimi Jovis. hæc pro virginitate reponit?
Quò vitam dedit æternam? cur mortis ademta eſt
Conditio? poſſem tantos finire dolores
Nunc certè, & miſero fratri comes ire per umbras.
Immortalis ego? aut quicquam mihi dulce meorum
Te ſinè, frater, erit? ô quæ ſatìs alta dehiſcat
Terra mihi, manéſque deam demittat ad imos?
Tantum effata, caput glauco contexit amictu
Multa gemens, & ſe fluvio dea condidit alto.
Æneas inſtat contrà, telúmque coruſcat
Ingens arboreum, & ſævo ſic pectore fatur:
Quæ nunc deinde mora eſt? aut quid jam, Turne, re-[tractas?
Non curſu, ſævis certandum eſt cominus armis.
Verte omnes tete in facies; & contrahe, quicquid
Sive animis, ſive arte vales: opta ardua pennis
Aſtra ſequi, clauſúmque cavâ te condere terrâ.
Ille caput quaſſans, Non me tua fervida terrent
Dicta, ferox. dî me terrent, & Jupiter hoſtis.
Nec plura effatus, ſaxum circumſpicit ingens;
Saxum antiquum, ingens, campo qui ſortè jacebat

Limes agro poſitus, litem ut diſcerneret arvis.
Vix illud lecti bis ſex cervice ſubirent,
Qualia nunc hominum producit corpora tellus.
Ille manu raptum trepidâ torquebat in hoſtem
Altior inſurgens, & curſu concitus heros.
Sed neque currentem ſe, nec cognoſcit euntem,
Tollentémve manu, ſaxúmque immane moventem.
Genua labant: gelidus concrevit frigore ſanguis.
Tum lapis ipſe viri, vacuum per inane volutus,
Nec ſpatium evaſit totum, nec pertulit ictum.
Ac velut in ſomnis, oculos ubi languida preſſit
Nocte quies, nequicquam avidos extendere curſus
Velle videmur, & in mediis conatibus ægri
Succidimus; non lingua valet, non corpore notæ
Sufficiunt vires, nec vox aut verba ſequuntur:
Sic Turno, quacumque viam virtute petivit,
Succeſſum dea dira negat. tum pectore ſenſus
Vertuntur varii. Rutulos aſpectat & urbem,
Cunctantúrque metu, telúmque inſtare tremiſcit.
Nec quò ſe eripiat, nec quâ vi tendat in hoſtem,
Nec currus uſquam videt aurigámve ſororem.
Cunctanti telum Æneas fatale coruſcat:
Sortitus fortunam oculis; & corpore toto
Eminus intorquet. murali concita nunquam
Tormento ſic ſaxa fremunt, nec fulmine tanti
Diſſultant crepitus. volat atri turbinis inſtar
Exitium dirum haſta ferens, oráſque recludit
Loricæ, & clypei extremos ſeptemplicis orbes
Per medium ſtridens tranſit femur. incidit ictus
Ingens ad terram duplicato poplite Turnus.
Conſurgunt gemitu Rutuli, totúſque remugit
Mons circùm, & vocem latè nemora alta remittunt.
Ille humilis ſuppléxque, oculos dextrámque precantem
Protendens, Equidem merui, nec deprecor (inquit:)
Utere ſorte tuâ: miſeri te ſi qua parentis
Tangere cura poteſt, oro (fuit & tibi talis
Anchiſes genitor) Dauni miſerere ſenectæ:
Et me, ſeu corpus ſpoliatum lumine mavis,

Redde meis. vicisti, & victum tendere palmas
Ausonii videre: tua est Lavinia conjux.
Ulteriùs ne tende odiis. Stetit acer in armis
Æneas, volvens oculos, dextrámque repressit.
Et jam jámque magìs cunctantem flectere sermo
Cœperat, infelix humero cùm apparuit ingens
Balteus, & notis fulserunt cingula bullis
Pallantis pueri: victum quem vulnere Turnus
Straverat, atque humeris inimicum insigne gerebat.
Ille oculis postquam sævi monimenta doloris
Exuviásque hausit: furiis accensus, & irâ
Terribilis, Túne hinc spoliis indute meorum
Eripiare mihi? Pallas te hôc vulnere, Pallas
Immolat, & pœnam scelerato ex sanguine sumit.
Hoc dicens, ferrum adverso sub pectore condit
Fervidus. ast illi solvuntur frigore membra,
Vitáque cum gemitu fugit indignata sub umbras.



INDEX

BL



INDEX IN *VIRGILIUM.*

Numerus prior paginam, poſterior verſum indicat.

A Fontibus undæ 45, 243. à ventis quatuor 76, 298. à Tenedo angues 111, 203. &c.
ab integro naſcitur ordo 8, 5. ab radice ferens cupreſſum 26, 20. ab uſque Pachyno 220, 289. &c.
abactæ noctis curriculo 244, 407.
Abarim 262, 344.
Abas 38, 121. 280, 170. geſtamen Abantis 134, 286. Abantem interimit 286, 427.
ablit natam montibus 222, 387. *equum* domo 56, 96. ſeſe Tyndaris 122, 574. caput fugâ 65, 422. enſem lateri 120, 553. *ventos* ſpeluncis 87, 60. ſe in montes 321, 810. abdita ſpiramenta animæ 269, 579.
abducere à me *capreolos* 4, 43. gremiis pactas 277, 79. me terras 143, 601. capita ab ictu 176, 428. abductâ virgine 221, 362. abductis colonis 39, 507.
Abellæ maliferæ 231, 740.
abeo. abit victus 60, 225. ſub pectus *ſagitta* 372, 700. dexter 169, 162. diverſus 169, 166. 321, 855. Androgeus 115, 382. victor 298, 859. ripam injuſſus 198, 375. non donatus 173, 305. unde abii? 293, 670. abire fugâ 153, 281. abeuntibus dederat 90, 196.
abitum pararet 239, 214. cui laude coronant 263, 380.
abjectum ſuper 294, 736.
abies in montibus 17, 66. viſura caſus marinos 41, 68. uncta 236, 91. ſecta 106, 16. nigra 250, 599. longa 317, 667. abietibus æquos juvenes 271, 674. pictas abiete puppes 182, 663.
abjungens juvencum 67, 518.
abjuratæ rapinæ 241, 263.
abluam vulnera 164, 684. me flumine

flumine 124, 720. ablutâ cæde 275, 818.
abnegat adhibere manus 66, 456. producere vitam 122, 637. tibi conjugium 223, 424.
abnuat quis talia 149, 108. omen Æneas 179, 531. Italiam concurrere Teucris 275, 8.
abolere viſcera 69, 560. Sichæum 104, 720. monumenta Æneæ 159, 497. aboleri dedecus armis 320, 789. abolescet gratia facti 218, 232.
abreptum divellere corpus 162, 600. abreptas *naves* 88, 108.
abrumpere lucem 163, 631. vitam 249, 579. 266, 497. fas omne 128, 55. ſermonem 156, 388. ſomnos 68, 530. vincula ripis 256, 118. abrupto ſidere 336, 451. in abruptum fertur 342, 687. ſorbet ductus Charybdis 138, 422. abruptis nubibus 132, 199. procellis 61, 259. vinclis 312, 492.
abſceſſu Rutulûm 287, 445.
abſcindere veſtem humeris 183, 685. Heſperium latus Siculo 138, 418. plantas de corpore matrum 40, 23. abſciſſa comas *Dido* 161, 530.
abſcondere *cadavera* foveis 68, 558. furto fugam 155, 337. arces Phæacum 134, 291. antè Atlantides abſcondantur 31, 221.
abſiſtere ferro 307, 307. limine 228, 610. luco 195, 259 abſiſte 235, 39. indubitare 244, 403. morari 342, 676. moveri 198, 399 310, 408. abſiſtunt ſcintillæ ab ore 326, 102. nec priùs abſiſtit 90, 192.
abſtinuit 119, 534. tactu 228, 618.
abſtractæ boves 241, 263.
abſtruſum ſilicis venis ignem 29, 135. abſtruſa ſemina flammæ 188, 7.
abſum. abeſt unus 100, 584. Æneas 276, 25. 277, 85. Cæſar ab origine Tithoni 55, 48. abſunt tigres 43, 151. non ſomni 51, 471. longis inter ſe paſſibus 323, 907. aberat hinc Tityrus 2. 39. abero nuſquam 122, 620. nec Juno aberit 190, 91. ut crudelis abeſſem 164, 681. abeſſet luctamen remo 236, 89. abeſt timor 300, 14. nec abfuit deus dextræ 225, 498. nihil abfore credunt 238, 147. abſint lappæ &c. 64, 385. lacerti 69, 13. abſens abſentem audit 148, 83. ſequar 156, 384. mittit dona 263, 361. abſentem amicum 264, 389. in prœlia poſcit 292, 661. abſenti ferat inferias 259, 215. in abſentes ſævit 255, 63.
abſumere menſas 134, 257. ferro Aſcanium 102, 601. animam letho 144, 654. me ferro 269, 494. membra malis 61, 268. abſumta ſalus 100, 555. abſumtæ vires 220, 31.
abundabat fluidus liquor 67, 484. abundans amnis 28, 115. lactis *paſtor* 4, 20.
Abydi oſtriferi fauces 31, 207.
ac. haud minus ac juſſi 142, 561. haud ſecus ac 133, 236. &c.
acalanthida dumi reſonant 63, 338.
Acamas 112, 262.
acanthi ſemper frondentis 42, 119.

119. flexi 72, 123. mollis 7, 45. 73, 137. acantho ridenti 9, 20. crocco 102, 649. 104, 711.
Acarnan alter 173, 298.
Acca ſoror 321, 823. fert tumultum 323, 897. Accam alloquitur 321, 820.
accede domos infernas 184, 732. partes naturæ 52, 483. portus Averni 186, 813. ſcopulos 90, 201. oras 93, 307. urbem 138, 441. acceſſi 127, 24, 238, 165.
acceſſum luſtrans 240, 229. ab acceſſu ventorum immotus 142, 570.
accelerat Æneas 183, 675. accelerant Volſci 267, 505. accelera 328, 157. accelerémus 205, 630. 259, 221.
accendere bellum 345, 804. cedrum 65, 414. Martem cantu 192, 165. animos bello 225, 492. Martis amore 216, 550. in hoſtem 335, 426. æſtus medios 79, 401. tantum ignem 165, 4. *Æneas* 152, 232. 339, 560. *vires* irâ 247, 501. virtutem prece &c. 285, 368. ſera lumina 32, 251. accenſus rumore 351, 203. Turnus 324, 9. furiis 349, 946. accenſos rogos 304, 188. Arcadas monitu 286, 397. talibus 274, 788. accenſa ſuper his *Juno* 86, 29. *Dido* 156, 364. 164, 697. *Lavinia* 214, 75. phalanx 331, 277. ſpes 170, 183. accenſas furiis matres 222, 392.
accidit hæc fortuna Latinis 339, 593.
accinge te pugnæ 318, 707. enſem lateri 312, 489. accingunt omnes operi 111, 235. ſe prædæ 91, 210. accingitur armis 193, 184. enſe 229, 640. facibus 255, 74. ferro 123, 671. accingar dicere pugnas 55, 46. accingier magicis artes 159, 493. accincta ferro *Juno* 121, 614. flagello Tiſiphone 203, 570.
accipere ſceptra 217, 173. Tarquinium ejectum 251, 647. orantes mœnibus 323, 885. frenum 339, 568. illos in porticibus 136, 353. ſonitum 113, 308. præmia 173, 309. hunc cœlo 93, 190. te pectore toto 261, 277. tempeſtatum potentem 26, 28. me ratibus--noctem oculis 160, 531, 541. reduces 129, 96. ſecures 210, 820. deûm vitam 9, 15. *Metabum* tectis 314, 568. cladem 340, 604. flammam 244, 389. paludem 199, 414. ſortem 178, 491. vocem matris 325, 64. mentem in Teueros benignam 93, 304. toro Æneam 238, 178. fuſos crines 279, 138. enſem jugulo 279, 907. formam aratri 30, 170. inimicum imbrem 88, 123. ſemina 31, 216. vulnera tergo 133, 243. auras follibus 73, 172. 246, 450. Alciden lacu 198, 393. accipimus hunc genitum 213, 48. en accipe 14, 69. carmina 17, 11. monumenta 140, 486. fidem 238, 150. inſidias Danaûm 107, 65. accipite hæc 162, 611. hanc animam 163, 652. Æneam 236, 73. hæc animis 173, 304. 278, 104. accepta Dis Rhodia 42, 101.
accipiter, ſacer alce 318, 921.
acciri Æneam expoſcunt 258, 192.

192. acitos imperio 305, 235.
accitu genitoris ire 103,677.
aceiſam ferro ornum 122,627.
acciſis dapib s 215,125.
acclin s arboris truncо 297, 835.
acclive tumulis ſolum 46, 276.
accolit genis Nilum 77,288.
Capitoli ſaxum 265,449.
accola Volturni 231,729.
accommoda fraudi vallis 313, 522.
accommodat enſem lateri 116,393.
accubet nemus umbrâ 63,334.
juxta Furiarum maxima 204, 606.
accumbere divûm epulis 87, 79.
accumulem donis animam 211, 885.
accurrit Aceſtes 177,251.
acer ruſticus 50, 405. Romanus 63, 346. Gelonus 66, 461. *Ganymedes* 171, 254. Eryx 175, 402. Mneſtheus 178, 507. Coras 230, 672. Romulus 243.342. Sereſtus 258,171. 274, 779. *Turnus* 283,308. Lucagus 290,577. Mezentius 299,897. Meſſapus 313, 518. Acontes 315, 612. Atinas 322,869. Æneas 344, 783. acer bellis 286,411. equo 182,668. equis Pelops 54,8. acer metus 95,262. anhelitus 275, 814. 145, 682. equus 57, 113, 150. 156, 97, 444. Orontes 91, 220. Molossus 64,405. acre genus l porum 61,264. virûm 43, 167. acri amore 334, 92. dolore 220, 291. 318,709. fugâ 57, 141. remige 168, 116. Lycurgo 127,14. viro 245, 441. acres apros 23, 56. æreus 216,164. 271, 665. ſtimulus 272, 718. viros 301, 48. oculos 326, 102. acrior *aſylus* 58,154. Mneſtheus 170,210. *Entellus* 177, 454. Niſus 264,416. cura 68,538. potentia ſolis 28,93. acerrimus Ajax 116, 414. Niſus 258. 176. *Camers* 330,226. acriùs incumbunt 75, 248. 274,791.
acerbus. acerbum *diem* 166, 49. vulnus 321, 823. acerbo caſu 183, 700. funere 199, 429. 300, 28. acerbi quicquid eſt 342, 678. acerbis animis 177,462. fatis 315, 587. acerba peſtis 65, 419. acerba odia 299, 904.
acerbâ ſonans 58, 149. tuens 274, 794. fremens 334, 398.
acerbat crimen 310,407.
acerno ſolio 238, 178. acernis trabibus 108, 112. 256,87.
acerrâ plenâ veneratur 184, 745.
Acerris vacuis 45,225.
acervum magnum alterius 29, 158. farris 30,185. 157,402. ſtragis 201, 504. cædis 305, 207. acervo paſcitur 320, 786. acervos cædis Rutulæ 282, 245. Rutulorum 288, 509. ſcutorum 249,562. ſtragis Teucrorum 309, 384.
acervis numeros impreſſit 32, 263.
Aceſtes onerârat vina &c. 90, 195. clarus 100, 550. 168, 106. horridus in jaculis &c. 166, 36. 61, 63. &c. caſtigat Entellum 175, 387. attollit *eum* 177, 451. auſus juvenum tentare laborem 178, 498, 519. gaudet regno 185, 757.
Aceſtam urbem 184, 718.

Acetes 30, 30. 301, 85.
Achæmenides 143, 614. 145, 691.
Achaïca manus 181, 623. Achaïca caſtra 117, 462.
Achates 90, 174, 192. perculſus 99, 517. compellat Æneam 100, 581. conclamat Italiam 141, 523. fidus 192, 158. 247, 521 249, 586. Achatæ femur perſtrinxit *jaculum* 284, 344. Achate, quis jam locus &c. 97, 459.
Acheloïa pocula 25, 9.
Acherontis avari ſtrepitum 52, 492. undas 136, 295. Acheronta affatur 214, 91. movebo 220, 312. Acheronte remiſſos manes 167, 99. refuſo 191, 107. rupto 227, 569.
Achilles iterum ad Trojam &c. 9, 36. criſtatus 97, 468. vendebat corpus *Hectoris* 98, 484. ſævus 97, 458. 106, 29. Lariſſæus 110, 197. 310, 404. non talis in hoſte &c. 119, 540. alius Latio partus 190, 89. Priami regnorum everſor 338, 545. Achilli currus 56, 91. 290, 581. exuvias 112, 275. equis 333, 352. immitis 86, 30. 129, 87. armipotentis 210, 840. impar congreſſus Achilli 98, 475. Achillem hic inventum 273, 742. magnum 311, 438.
Achilleæ ſtirpis faſtus 135, 316.
Achivi incluſi ligno 106, 45. Achivûm telis elapſus 114, 318. ductor 306, 266. Achivos ſi uno ordine habetis 108, 102. in medios torſiſti &c. 178, 497. Achivis mediis elapſus 91, 242. principibus permixtum 98, 488. Trojánsque aperiret 107, 60 cæſis inſignis 210, 838.
Acidaliæ matris memor 104, 720.
acidis ſorbis 64, 380.
acies ferri 114, 333. 196 291. 322, 862. ſtellis 36, 395. Vulcania 286, 408. juvenum 180, 563. exterrita 247, 504. rara 267, 508. prima 278, 125. ſanguineæ 163, 643. 222, 399. geminas acies flecte 209, 89. huc atque huc 339, 558. &c.
aclides teretes 231, 730.
aconita 43, 152.
Aconteus 315, 612, 615.
acquirit vires eundo fama 151, 175.
Acragas 145, 703.
Acriſius 222, 372.
Acriſionei colonis 223, 410.
Acron 294, 719, 730.
actâ *in* ſolâ flebant 181, 613.
Actæo Aracyntho 4, 24.
Actius Apollo 252, 704. Actia bella 252, 675. 134, 280.
Actias Orithya 81, 463.
Actor 266, 500. maximus 326, 96. Actoris ſpolium 326, 94.
actutum reddet 260, 255.
acu pictus chlamydem 269, 582. tunicas 320, 777.
acuit *hanc* Juno verbis 221, 330. Martem Æneas 327, 108. lupos balatibus 80, 435. iras rumoribus 266, 464. ſtridoribus 339, 590. metum mortalibus 346, 850. ferrum in me 244, 386. furores 223, 406. acriens curis corda 29, 123.
acuta ſilex 240, 233. acutâ carice 60, 231. cuſpide 170, 208. acuto ferro 33, 292. 51, 450. 288, 479. hinnitu 56, 94. jaculo 374, 574.

574. murice 170, 205. robore 40, 25. ſcopulo 86, 45. 89, 145. telo 144, 635. acutis ſpinis 11, 39. jaculis 128, 46. 298, 868.
ad limum tepefacta flumina 80, 418. ad plenum calcentur undæ 45, 244. ad vivum perſedit imber 65, 442. ad unum Trojanos exoſus 183, 687. ad ſuperos fleti Dardanidæ 201, 481. &c.
adamante ſolido columnæ 203, 552.
Adamaſto 143, 614.
addenſent acies extremi 286, 432.
addixi me huic 144, 653.
addo. addit ſe ſociam 13, 10. alas pedibus 140, 224. animum vireſque Latinis 272, 718. arcem jugis 136, 336. comitem Aſcanio 270, 649. naturas apibus 73, 150. virus ſerpentibus 29, 129. Halym comitem 273, 765. frena feris 186, 817. honores ductoribus 171, 249. ſe ſocium Æneæ 192, 170. ſeſe comitem avo 208, 778. te ductorem his millibus 247, 496. te novum ſidus menſibus 26, 32. noctem operi 245, 411. honorem rebus anguſtis 61, 290. licia telæ 33, 286. moras rebus 220, 315. vim victis 117, 452. te Trojæ perituræ 123, 660. additus labor frumentis 29, 150. furor animis 115, 355. decus addite divis 242, 301. addita claruſtra Lucrino 43, 161. addita Juno Teucris 6, 90. ſpes 282, 263. addunt ardorem mentibus 258, 284. decus ebori 101, 592.
adduxerat artus vis ignea 66, 483. adductus fatis 285, 380. adducto arcu 178, 507. lacerto 264, 402. 314, 561. adductâ habenâ 269, 587. adductis habenis 340, 622. lacertis 169, 141.
adedit favos ſtellio 75, 242.
adeſis poſtibus 267, 537.
adeò in teneris conſueſcere multum 46, 272. &c.
adeo. adire domos 81, 446. virum 175, 379. ipſum 316, 636. tot labores 85, 10. Manes 81, 469. menſas 289, 517. 287, 460. regem 279, 149. oppida 64, 402. oracula 214, 82. penates 248, 544. ſidera 154, 322. adi nos pede ſecundo 242, 302. adeas vatem 139, 456. delubra 147, 56. adirem limina 191, 115. adires loca turbida 202, 534. caſtra Danaûm 333, 349.
aditus ventis 69, 9. aditum occupat 199, 424. 205, 635. quærit 255, 58. quærunt 267, 507. aditus habeant anguſtos 70, 35. rumpunt 118, 494. tentaturum 154, 293. molles 157, 423. nunc hos, nunc illos 176, 441. centum 189, 43. tentet 255, 67. patentes 271, 683. firment 312, 466. hos, jamque hos 319, 766. defendentum cædes 323, 886. aditus maligni 313, 525.
adhæſit tonſis ſudor 65, 443.
adhibere ad vulnera medicas manus 66, 455. penates epulis 166, 62. ſocios caſtris 235, 56. animos 308, 515.
adhuc 21, 35. &c.
adigat me fulmine ad umbras 147, 25. adegit tendere hæc limina 206, 696. adegit quis deus, quæ vos dementia Italiam 269, 601. præcipitem 204,

204, 594. adactus enſis 265, 431. adactum altè vulnus 297, 850. adacta ſagitta 332, 370. adacti Atrides & Menelaus 306, 261.
adjiciam morem ritûſque ſacrorum 346, 837. unum donis 309, 354. ſuper omnia ſpeluncam 242, 304. tercentum 280, 182.
adimit ſomnos 152, 244. fœtus creſcenti 40, 56. ademta pars altera rerum 257, 131. conditio mortis 347, 879. ademtum lumen 144, 658. ademtis regnis 242, 329.
adjungit his, Hylan &c. 14, 43. aliud majus 330, 244. ſibi gentes 218, 238. viro 234, 13. me ſocium rebus 259, 199. vites ulmis 25, 2.
adjungi generum 213, 57.
adjuncta lateri caſtrorum *claſſis* 255, 69.
adjuro caput Stygii fontis 345, 816.
adjuvat Diores 174, 345. inceſſu tacito 330, 219. fors auſum 287, 458.
admirantur illum omnes 75, 215. admirans numerum comitum 126, 797. venerabile donum 199, 408. admiranda ſpectacula 69, 3.
admiſcere ſaporem gallæ 76, 267. ſtirpem admiſceri Phrygiam 227, 579.
admittier orant 259, 231. admiſſi reviſunt ſtagna 197, 330. admiſſis pennis 306, 272.
admonet me imago patris 155, 353. Phlegyas omnes 240, 619. ira deûm 305, 233.
admonuit Cynthius 13, 4. veſper 74, 187. Sibylla 202, 538. 196, 293. injuria Turni 256, 109. bijugos telo 291, 587.
admorſo ſtirpe 49, 379.
admovit pecus aris 328, 171. labra *poculis* 6, 43. 7, 47. te oræ ventus 138, 410.
adnare terris 162, 613. terræ 197, 358. oris 99, 538.
adnixus Triton 89, 144. urget 171, 226. intorquet haſtam 273, 744. adnixa columnæ haſta 326, 92. adnixi nautæ 131, 208. torquent ſpumas 161, 583. adnixi haſtis 259, 229.
adolere penates flammis 104, 704. honores Junoni 141, 547. altaria tædis 214, 71. verbenas 19, 65.
adoleſcit prima ætas novis frondibus 48, 362. adoleſcunt ignibus aræ 79, 379. cùm adoleverit ætas 335, 438.
adultos fœtus 73, 162. 96, 431.
Adonis formoſus 22, 18.
adopertus purpureo amictu 137, 475.
adorea liba 215, 109.
adoro vos, venti 293, 677. numen Junonis 86, 48. 138, 437. Cererem 34, 343.
adorti deducere &c. 198, 397. adorta nefas 222, 386.
Adraſti pallentis imago 201, 480.
adſcire ſocios 325, 36. generum 312, 42. 340, 613. adſcitis Ætolûm armis 307, 308.
adſperge. *vid.* aſperge.
aditare ſedes relictas 130, 123. effigies divûm 131, 150. arrectis auribus 113, 303. 89, 152. adſtat Lavinia 214, 72. donum pugnæ 177, 478. haſta 326, 93. imber ſupra caput 132, 194. 165, 10.
aditant armati 271, 677.

adſtans equus 114, 328. adſtantes fratres 145, 677. adſtantibus ſquamis 68, 545.
adſtringit venas 28, 91.
adſum Æneas 101, 595. ab ſede dirarum ſororum 214, 454. qui feci 265, 427. adſumus, haud equidem reor &c. 166, 57. adſunt portis 114, 330. adero 149, 125. umbra 156, 386. aderit jam tempus ire, 48. Priami de ſanguine Pyrrhus 123, 662. aderunt improviſi 110, 182. huc ades 5, 45. ô Meliboce 15, 9. &c. adſis ô Tegeæe 26, 18. utinam adfuiſſet Æneas 100, 576. ipſe Hector 119, 522. præmiſſus Achates 189, 35. adfore generos externis ab oris 219, 270. Æneam cum ſpoliis 260, 243. vim verbo 289, 547.
advehitur Teucros Dardanus 237, 136. advectus ad oras 13, 108. oris 292, 655. advecta *claſſis* 188, 864. advectum Æneam 134, 11. advecti huc 100, 558.
advelat tempora lauro 171, 246.
advenit Camilla 233, 803. tempus pugnæ 275, 11. adveniſſe diem — viros 216, 145, 168. Tyriam qui adveneris urbem 95, 388.
advena poſſeſſor agelli 20, 2. exercitus 213, 38.
adiit 289, 516.
adventat ad urbem 313, 514. ſub finem 173, 328. adventare externum virum cernimus 214, 69. adventante deâ 195, 258. adventantibus curis 74, 192.
adventus virûm ardeſcit 315, 607. adventum miratus 166, 36. dei 239, 201.
advertere puppim 199, 410. proras 236, 101. 283, 293. terræ 213, 35. agmen urbi 338, 555. mentes 173, 304. mentem huc 245, 440. animis quæ dicam 124, 712. malis numen 162, 611. æquore curſum 217, 196. adverte, docebo 149, 116. 235, 50. advertuntur arenæ 166, 34.
adverſa procella 88, 103. porta 203, 552. fortuna 261, 283. virgo 318, 719. ſub adversâ fronte 89, 166. quercu 250, 616. mole 254, 35. haſtâ 290, 579. adverſa ſi quando vocarent 258, 172. pectora 290, 571. ora 341, 651. adverſæ obluctor arenæ 128, 38. adverſam faciem 293, 699. adverſas aices 96, 420.
adverſi ora juvenci 177, 477. arbore mali 178, 504. tergum Sulmonis 264, 412. adverſi tempora 269, 588. pectus 317, 667. frontem 332, 307. adverſum Æneam vidit 216, 684. amnem 235, 58. hoſtem 309, 370. ſe 319, 742. in adverſum nitens 240, 237. rapiat 259, 211.
adverſo flumine 30, 201. aſtro 31, 218. agmine 124, 727. ſole 164, 701. 167, 89. limine 195, 279. antro 199, 418. fornice 205, 631. pectore 262, 347. 349, 959. ore 265, 443. adverſo occurrit 294, 734. Marte 324, 1. equo 331, 291. curru 334, 370. aggere 336, 446.
adverſi venti confligunt 116, 416. adverſi apparent 315, 605. adverſos hoſtes 23, 45. vultus 208, 755. in adverſos egit 273, 761. tendit

dit 286, 412. imus 309, 389. adverſis cornibus 53, 526. poſtibus 134, 287. Eois 210, 832.
adverſata petenti 149, 127.
adulter Dardanius 278, 92.
adulterium. ob adulterium cæſi 204, 612.
advocat arma omnis 240, 250. ſocios 166, 44.
advolat leo 287, 456. Æneas 299, 896.
advolvere focis ulmos 64, 378.
adurat frigus *agros* 28, 93.
adyto. ex adyto canit 191, 98. patrio 219, 269. adytis penetralibus 113, 297. relictis 114, 351. Minervæ 116, 404. incenſis 125, 764. reclusis 129, 92. ab imis 167, 84.
Æacidæ telo 88, 99. conjugio 135, 296. Æaciden eruet 210, 840.
Æææ Circes 137, 386.
ædes cavæ ululant 118, 487. divitis domini 336, 473. reſonant 340, 607. ædibus vomit undam &c. 51, 462. clauſis cunctantur 76, 258. in mediis 119, 512. reſidunt 246, 468. aſtabat 326, 93. ædificant equum 106, 16.
Ægæo alto 333, 366. Neptuno 129, 74.
Ægæon 290, 565.
æger ago 1, 13. anhelans 297, 837. anhelitus 176, 432. æger curis 91, 208. ægrum amorem 81, 464. femur 298, 856. ægram amantem 94, 355. nulli flexere mariti 147, 35. Beroën 182, 651. quid ſollicitas 291, 612. ægrà ſub morte 67, 512. ægra corpora 120, 566. 130, 140. genua 177, 468. ægri ſuccidimus 348, 910. ægros ſues 67, 490. ægris alius color 76, 254. mortalibus 31, 832.
ægre rimantur terram 68, 534.
ægreſcit medendo 325, 46.
ægida concuteret 243, 354. Palladis arma 245, 435.
Ægyptus non ſic regem &c. 74, 210. omnis eo terrore &c. 252, 705. Ægyptum fœcundat *Nilus* 77, 291. vehit Antonius 252, 687.
Ægyptia conjux 252, 688.
Ægle 13, 20.
Ægon 5, 2. Lyctius 12, 72.
Ægonis *pecus* 5, 2.
æmulus Triton 193, 173. æmula Friſtis 170, 187. ſenectus 176, 415. *ſpes* 285, 371.
Æneas meus 91, 231. pius 93, 305. 95, 378. rex 99, 544. pater 100, 580. Troïus 101, 596. parvulus ſi luderet 155, 329. maximus 179, 530. bonus 185, 770. heros 191, 103. Sylvius 208, 769. optimus armis 254, 41. magnus 279, 159. ſævus in armis 327, 108. acer in armis 349, 938. Dardanius 98, 495. Æneæ domus dominabitur 129, 97. per fata 218, 234. hoſpitis ſedem 246, 463. Æneam in tecta ducit 102, 631. dominum 152, 214. Trojano à ſanguine cretum 151, 191. lætum 220, 281. præcipuum accipit 238, 178. ingentem 243, 367. fatalem 305, 232. indigetem 345, 794. Ænea magnanime 165, 18. Tros 189, 52. deûm gens 281, 229. ab Æneâ vincor 220, 310. Æneadæ defeſſi 89, 157. ſublimes in equis 219, 284.

ruebant

ruebant in ferrum 251,648. duri 266,468. turbati 273, 735. ignavi 324, 12. rebelles 329,186. Æneadûm genus 100,565. non pulchrior alter 258, 180. legio 278, 120. turmæ 312,503. Æneadis indicere bella 228, 616. Æneadas nomen de nomine fingo 127,18. viſuri complêrant &c. 166, 108. magnos 243,441.

Æneïa nutrix 112,1. Æneïa hoſpitia 288,494.

Æneïde, ſit fatis &c. 270,653.

aeni trepidi 33,296. undantis 124, 463. aena locant 91, 213. 167,102. undantia flammis 194,218.

aenâ luce 118, 470. aenos crateras 258,165. thoracas 229,633. aenis in falcibus 159,513. foribus 97, 449. labris 234, 22. nodis 93, 295. ſquamis 312, 497. 320,770.

Æolus rex 86,52. ſedet celsâ arce 87,56. hæc contrà 87, 76. ſe jactet 89,141. Æole 87,65. 338,542.

Æoliâ excitos ventos 276, 38. Æoliam venit 86, 52. juxta 245,416.

Æoliis oris 246,454. procellis 186,791.

Æolides, hortator ſcelerum 202,529. Miſenum Æoliden 192, 164. Clytium 274, 774.

Æquicola 232,747.

æquus, utrique labor 57, 118. Jupiter 102,129. ſorti utrique 287,450. non æquus Acerris Clanius 45, 225. aër avibus 68,546. æquum eſt parere 10,4. conſulere 324,20. æqui ſervantiſſimus 216,427. æquo campo 255, 56. diſcrimine 169, 154. fœdere 160,520. Marte 226, 540. ſolo 318,706. æqui viribus 330,230. æquis animis 284,357. nec dis nec viribus 186,809. ducibuſque & viribus 286,431. manibus 312, 861. mentibus 259, 234. oculis 156, 372. 259, 209. paſſibus 124, 724. æquos cæſtus 176, 424. Faliſcos 230, 695. æqua ſolo culmina ponam 339, 569. non æquæ Palladis 98,479. æquam gentem 217, 203. æquas leges 308, 321. æquius fuerat 302,115.

æquè negant 45,215. juvenem exquirunt 57, 118. non felicibus auſpiciis 300, 32. celebrabit honores 346,840. æquævum regem 120, 561. amicum 177,452.

æqualis chorus 81,460. æqualem Paridis 294,703. æquali ævo 142, 491. æquales fidi 177,468. æquales catervas 280, 194. ex æqualibus unam 321,820.

æqui paras voce magiſtrum 11,48.

æquare labores lachrymis 115, 362. fluctus ſequendo 144, 671. luctus 295,755. operum laborem juſtis partibus 98,508. opes regum animis 72,132. pedibus arenas 45, 232. animos Olympo 209,783. ludum nocti 262,338. ducem paſſibus 195, 263. amorem 200,44. tecta cœlo 236, 100. te cœlo laudibus 303, 125. pugnas 176, 419. numerum cum navibus 90, 103. æquant ſata ſulcos 28, 113. æquante ventos ſagittâ 282,248. æquata cœlo machina

ahina 148, 89. æquatæ ſpirant auræ 187, 844. æquati numero 230, 698. æquatis roſtris 171, 232. velis 161, 587. æquanda cylindro area 30, 178.
æquor ſtratum 21, 57. fervet 34, 327. indignatum 43, 162. altum 83, 528. ferro ſcindimus 26, 50. immenſum ſpatiis 53, 541. effundat Teucros in 255, 68. procedit in 287, 451. maris æquor arandum 126, 780. 140, 495. Salis æquor 137, 385. æquoris oram 17, 7. arenæ 42, 105. æstu 137, 397. deas 256, 102. æquore tingi 32, 246. proſciſſo 28, 97. non ex ullo plura plauſtra 44, 205. toto agit Daren 177, 456. ceſſerunt 287, 444. fremit ſonipes 315, 599. aperto 333, 333. extremo 340, 614. æquore campi 233, 781. æquora ventoſa 31, 206. verrens *Aquilo* 59, 201. per aperta volans 59, 195. diverſa petit 343, 742. æquora ponti 38, 469.
æquoreum genus 60, 243.
aër non æquus 68, 546. in nubem cogitur 165, 20. aëris vitio 16, 57. aëris in campis 211, 888. aëra nigrum comprenderit 36, 428. per vacuum 57, 109. temperat vel per 63, 336. tenuem 77, 311. magnum 93, 300. tenebroſum 187, 839. liquidum 193, 202. tenerum 272, 695. ſummum arboris 42, 123. aëre in liquido 36, 404. toto 63, 367. obſcuro 96, 411. queto 170, 216.
aëria mellis 69, 1. montis 18, 59. 240, 221. aëriâ rupe 82, 508. ſede 345, 810. ulmo 3, 59. Iri 274, 803. nube volucrum 230, 704. aeriæ grues 35, 375. palumbes 7, 69. quercus 145, 680. 271, 679. Alpes 66, 474. arces 134, 291. auræ 178, 520.
æs fluit rivis 245, 445. æris metalla 43, 165. rauci canor 71, 71. tot ferri terga, tot æris 288, 482. ære gravis dextra 2, 36. formoſum pedum 12, 90. tenidenti 46, 282. navali 55, 29. ære nexæ trabes 97, 449. rauco 120, 545. cavo 133, 240. 134, 288. ære ciere viros 192, 165. ſimulârat fulmen 204, 591. canoro 267, 503. triplici 296, 784. ſonoro 343, 712. æra ſudant 38, 480. Ephyreïa 51, 464. diſſiliunt 63, 363. crepitantia —ſtridentia 73, 151, 173. 246, 451. micantia 125, 734. Corybantia 130, 111. ſpirantia 210, 848.
æratâ Tigri 279, 166. ſecuri 317, 656. æratæ peltæ 232, 743. proræ 256, 121. 281, 223. acies 23, 703. 265, 463. claſſes 252, 615. ærato tegmine 298, 887. æratos poſtes 118, 481.
æreus temo 58, 173. enſis 232, 743. ærei clypei 338, 541. vectes 228, 609. ærea puppis 170, 198. rota 172, 274. galea 178, 490. 297, 835. ærea limina 97, 448. cornua 228, 615. ſuta 283, 313.
æripedem cervam 209, 803.
æſculus 39, 16. 47, 291.
æſtas torrida 16, 47 pulverulenta 27, 66. mollior 33, 312. alienis membris hic

43, 149. præterit 47, 322. incumbens ſcopulis arentibus 49, 377. frondoſa 62, 296. læta 62, 322. ſeptima 74, 207. tertia 92, 265. prima 127, 8. liquida 70, 59.
æſtus 8, 98. furit ad auras 125, 759. Tyrrhenus 43, 164. furit arenis 88, 107. per æſtum 11, 46. æſtum ſecabant 252, 674. æſtu rapido 4, 10. medio 33, 297. incanduit 66, 479. exultant latices 224, 464. æquoris 237, 397. anguſto 138, 419. miſcentur arenæ 141, 557. creſcenti 283, 292. ſecundo 293, 687. reſorbens ſaxa pontus 316, 627. æſtu irarum 160, 532. 161, 564. curarum 234, 19. 337, 486. æſtus incendia volvunt 124, 706. æſtus levaret 225, 495. æſtibus mediis 62, 331. æſtifer canis 48, 353.
æſtivâ luce — æſtivum ſolem 70, 52, 28. æſtivis nubibus 77, 312. æſtiva tota 66, 472. æſtuat ager 28, 107. gurges 196, 297. ignis fornacibus 76, 263. pudor in corde 258, 870. 341, 666. ſpecus atrâ nebulâ 241, 258.
ætas Cum æi carminis 8, 4. firmata 9, 37. omnia fert 21, 51. adoleſcit 48, 362. deſinit ante decem &c. 55, 60. mobilis 58, 165. quarta 59, 100. veniet 93, 283. omnis credidit 130, 680. attulit auxilium 139, 200. deterior 242, 326. dignior 259, 212. mea inſequitur 261, 275. par 304, 174. matura 335, 438. ætate pares 104, 705. feſſum 121, 596. confectum 162, 599. ætatibus florentes 15, 4.
æternum volnus 86, 36. ignem 113, 297. nomen 194, 235. 198, 381. amorem 315, 583. æterno fœdere 309, 356. æterni ignes 109, 154. æterna poteſtas 276, 18. pax 149, 99. 337, 504. nox 37, 468. 295, 746. vita 347, 879. æternas excubias 151, 201. æternis imperiis 91, 230. æterna fœdera 17, 60. robora 228, 609. Pergama 235, 37.
æther arduus 34, 324. 278, 102. deſcendit 48, 325. furit mugitibus 58, 150. micat ignibus 87, 90. conſcius 150, 167. reſonat plangoribus 164, 668. fragoribus 171, 228. largior hic 205, 640. ætheris rex 327, 140. religio 32[illegible], 181. æthera ſecat 36, 406, 409. altum 63, 358. ſuper æthera notus 95, 379. in apertum purgat 101, 587. cinxerunt nimbi 165, 13. ferit clamor 168, 140. evexit ad 191, 130. mulcebant cantu 213, 34. in æthere paſcentur 3, 60. fit ſonitus 71, 78. ſonuerunt nimbi 108, 113. fugiunt 186, 821. in alto perferre &c. 199, 436.
æthrâ ſidereâ 141, 585. rubrâ 330, 247.
ætherius olympus 203, 579. 242, 319. 322, 867. 291, 621. Sol 236, 68. curſus 202, 536. nimbus 250, 608. orbis 237, 137. ſenſus 208, 747. ætherios hauſtus 75, 221. ætheriâ aurâ 99, 547. 47, 292. 158, 446. 208, 762. 227, 557. plagâ 95, 394. 270, 638. ætheria ſidera 232, 762. ætheriis aſtris 178, 518. 187, 830.
Æthiopum oves 23, 68. nemora

mora 42, 120. ultimus locus 159, 481.
Æthon, equus 302, 89.
Ætna gemit 73, 173. immugiit 145, 674. undans 38, 472. ingens 142, 579. Ætnæa antra 245, 419. Ætnæi Cyclopes 245, 440. 306, 263. fratres 145, 678. ignes 233, 786.
Ætolus 311, 428. Ætolâ ex urbe 306, 239. Ætolûm in armis 307, 308. Ætolis ab Arpis 276, 28.
ævum notabis 56, 100. agitant 73, 154. exigeret 232, 776. ferro teritur 269, 609. agitare 281, 235. ævi decus 9, 11. optima quæque dies 56, 66. insçius 59, 189. 250, 627. terminus 74, 206. integer 122, 638. 260, 255. longinqua vetustas 138, 415. maturus 167, 73. metas 288, 472. finis 290, 582. labor mutabilis 310, 425. ævo tecum consumerer 23, 43. gravior 117, 435. æquali 140, 491.
Afer armentarius 63, 344.
affari tum sic 126, 775. 131, 153. 235, 35. extremum 266, 484. hostem 157, 424. affabar hos ego 140, 492. affata sacerdos Æneam 183, 40. affatus Didonem Æneas 200, 455. affati positum corpus 122, 644.
affatu ambire 153, 284.
affabilis dictu nec ulli 143, 621.
affectat illum alio pretio 333, 362.
affectare dextram 144, 670. viam Olympo 84, 562.
affers te 135, 310. huc 246, 477. attulit odor auras 60, 251. casus honorem 170, 201. equus peditem 202, 516. ætas auxilium 239, 200. dies ultro 253, 7. sacerdos bidentem 328, 172. aura clamorem 340, 617. quis laudem 332, 322. qui casus vivum 202, 532. afferimur urbem 218, 217.
affigere radicem terræ 47, 318. flammam lateri 267, 536. affixus & hærens 187, 852. lateri 279, 161. affixæ venis apes 75, 238. affixa foribus ora 239, 196.
afflavit me fulminis ventis Jupiter 122, 649. oriens equis anhelis 184, 739. 32, 250. oculis honores 101, 591. afflata numine Sibylla 189, 50.
afflictus vitam trahebam 108, 92. afflictis rebus 97, 452.
affluxisse numerum comitum 126, 796.
Afros sitientes ibimus 3, 65. discinctos 253, 724.
Africa terra 147, 37.
Africus creber procellis 87, 86.
Agamemnonius Orestes 158, 471. Halæsus 231, 723. Agamemnoniæ phalanges 201, 489. Mycenæ 210, 839. res 128, 54.
Aganippes juga 22, 12.
Agathyrsi picti 150, 146.
Agenoris urbem 94, 338.
ager parturit 7, 56. aret 16, 57. lætus — exustus 28, 102, 107. floret 39, 6. malus 45, 243. almus 48, 330. tacet 160, 525. antiquus 308, 316. horret 315, 602. agri ditissimus 94, 343. 290, 563. uber 219, 262. agro limes positus 348, 898. agri collucent ignibus 305, 209. sirati baccis 44, 183. agris

turbatur 1, 12. in Libyæ erratur 60, 249. ortus 217, 206. Laurentibus 311, 431. 324, 24. Apollinis 337, 516. agros en queis conſevimus! 3, 73. Pales reliquit 11, 35. luſtrabimus 12, 75. effœtos 27, 81. per artem movit 28, 123. Cyclopum 38, 472. vacuos 40, 54. pinguis campi 46, 274. ſternit 113, 306. ſteriles 131, 141. &c.
agreſtis calamus 1, 10. gaza 166, 40. honor capitis 22, 24. palæſtra 53, 531. Muſa 13, 8. uſus 58, 163. legio 230, 681. ſparus 317, 682. pubes 34, 343. agreſti certamine 226, 523. ſtramine 301, 67. agreſtia pecora 230, 679. agreſtes animos 225, 482. deos 52, 493. nymphas 128, 34. agreſtibus pomis 215, 111.
agreſtes ignaros miſeratus 26, 41. duros conclamat 225, 504. pavidos terrebat 243, 349. collectos armat 254, 11. agreſtûm numina 25, 10. agreſtibus duris 29, 160.
agricola aratro terram molitus 38, 494. dimovit 52, 513. diffugit campis 296, 805. avarus 26, 48. agricolam continet imber 32, 259. agricolæ, orate humida &c. 28, 101. diſcite cultus 40, 36. fruuntur parto 33, 300. indomiti 226, 521. agricolas fortunatos! 51, 459. agricolis redit labor 50, 401. horreſcunt corda 336, 453.
agger murorum 309, 382. gere medio 168, 113. moliri tecta 215, 127. cingit ſedes 216, 159. ſervarent muros 254, 43. hoſtili ſeptus 310, 398. terreno 312, 850. arenæ 88, 112. mœrorum 279, 144. ripæ 215, 106. terræ 305, 212. tumuli 166, 44. 212, 6. viæ 172, 273. aggere complent foſſas 268, 567. aggeribus ruptis 118, 456. ſeptam *claſſim* 255, 70. ſeptus homo 274, 784. Alpinis 210, 831. niveis 63, 354.
aggerat cadavera 68, 556. iras 151, 197. 388, 342. præmia 301, 79.
aggeritur tumulo tellus 128, 63.
agglomerant lateri 114, 341. ſe 336, 458.
aggredior haſtilia majore hiſu 128, 38. vatem dictis 136, 358. honores 10, 48. his Daphnim 20, 103. jacentem 80, 404. venerem dictis 148, 92. ſic prior 198, 387. enſe Rhamnetem 262, 325. ſororem dictis 158, 476. aggreſſi injiciunt vincula 13, 18. ferro turrim 117, 463. avellere Palladium 110, 165.
Agis Lycius 295, 751.
agmen ſtetit campo aperto 46, 280. emiſſum caveis 70, 59. medium 116, 408. ſoctum 121, 613. nigrum 157, 404. puerile 179, 549. Trojanum 181, 602. denſum Palinurus agebat 187, 834. Sabinorum 231, 707. equitum agens Camilla 233, 804. tardum 255, 47. aquarum 34, 322. corvorum 35, 381. agminis inſtar 231, 707. agmine facto 73, 167. certo 111, 212. longo 167, 90. celeri remorum 170, 211. leni fluit Tybris 126, 782. agmina extremæ caudæ 65, 423. Amazonidum 98, 490. Phrygia

gia 107, 68. purverulenta 150, 154. cogunt 157, 406. Eumenidum 158, 469. Teucrûm 183, 675. agminibus totis 271, 686.
agnus tener 1, 8. agnum à ſtabulis raput lupus 268, 565. agni pingues 34, 341. acuunt lupos balatibus 80, 435. tuti ſub matribus 255, 61. agnos teneros oculus faſcinat 8, 103. veſtiet ſandyx 10, 45. centum mittit 102, 635. agnis lac ſubducitur 6, 6.
agnæ meæ 4, 21. agnam tempeſtatibus cædere 185, 772. atri velleris matri Eumenidum 195, 249.
agnoſco Pergama 136, 351. veſtigia flammæ 147, 23. libens 238, 155. deos 331, 260. vultus 131, 173. tentoria Rheſi 97, 470 Anchiſen 129, 82. ſuos 136, 347. 183, 679. maternas aves 193, 193. clypeos mentitáque tela 116, 423. ora parentum 180, 576. ſpolia inter ſe 265, 457. gemitum 297, 843. ſonitum 248, 531. ſtridorem 347, 869. agnovi dudum 341, 632. agnovere deum 271, 659.
ago capellas 1, 13. quid ago 293, 675. agit agmen 336, 457. otia 64, 377. flumen piceum 275, 814. furentem in ſomnis 158, 465. *hunc* campo 289, 540. æquore toto 337, 502. limitem ferro 289, 514. morbos antè metúmque 68, 551. nova quærere tecta 222, 393. omnia ſecum 63, 344. præcipitem toto æquore 177, 456. Priſtin remige 168, 116. reginam ſtimulis 223, 405. ſe in auras 49, 364. venena membris 42, 130. undam fumus 241, 258. exul Gætulis Syrtibus 166, 51. cervum 225, 481. currum ad capitolia 210, 837. campus quantos gemitus virûm 211, 874. ſpumas ore 59, 203. *cervum* telis 148, 71. hyemem 66, 470. 292, 634. Italos in prœlia 252, 678. tigres de vertice 209, 806. carmine quercus 82, 510. hæc dubiis de rebus 311, 455. egit circùm caput 49, 392. 269, 587, 314, 579. ſol hyemem 70, 51. furor ardentem 273, 761. deus in fraudem 277, 73. hoſtes fugâ 57, 120. egere boves ad flumina 11, 24. me juſſa deûm 200, 463. nos fata deûm 218, 240. profugos illi 237, 118. me matris monita 243, 335. Rutulos Tuſci 316, 629. egerimus noctem 202, 514. egiſſe vias ſubter mare 145, 695. agebat nubila ventus 36, 421. ratem Sergeſtus 172, 272. tauros hàc Alcides 239, 203. Troas palantes 172, 265. vitam Saturnus 53, 538. ver orbis 48, 338. ſe Palinurus 197, 337. ſe matutinus 246, 465. ſe primus 272, 696. age diem 17, 17. puppes diverſas 87, 70. potum pallas capellas 20, 24. ergo age 27, 63. en age 55, 42. &c. agam pelago 160, 546. agat nubes ventus 37, 462. res caſus 272, 723 Teucros in Rutulos 326, 73. heu quid agat 153, 283. 337, 684. agamus quod initat 22, 66. inter agendum 20, 24. miſcet agens 90, 191. agmen agens 231, 707. agentes frigora

ventos 34,352. agitur regina per urbes 221,384. ſpina per lumbos 56,87. ictipitibus 226, 524. Turnus furiis 326, 101. agetur Tros Tyriuſve mihi nullo diſcrimine 100, 574. agimur auguriis divûm 127, 5. agi res tempus 182,638. aguntur iræ circùm 333,336. actus clamoribus 109, 128. erroribus 202, 532. fatis uterque orbis 218, 223. habenâ turbo 222, 380. de montibus aper 294, 708. tempeſtatibus 145, 708. acta arundo per uterum 225, 498. phalarica modo fulminis 272, 706. haſta per armos 316, 644. Juno furore 277, 63. nox horis 140, 512. pars diei melior 257, 156. ſitis venis omnibus 66, 483. actâ teſtudine 117, 441. 267, 505. acti tormento ponderis 315, 616. actum imbrem cœlo 48, 334. genus per reges Latinos 338, 530. nihil omnibus impenſis 305, 227. actam claſſem aquilonibus 95, 391. Irim nubibus 254, 18. 276, 38. acti errore viæ 217, 199. fatis 86, 32. prodigiis 198, 379. vento & fluctibus 94, 333. actæ furore 182, 659. actos caſibus 91, 240. animis in funera 213, 42. actas ad ſidera pinus 303, 136. actis Circenſibus 251, 636. imbribus 36, 413. matribus 186, 793. his actis 194, 236. 346, 843.
actu magno mons ſertur 342, 687.
agitare ævum ſub undis 281, 235. artes mutas 334, 397. chelydros nidore 65, 415. currus 59, 181. greges 61, 287. gentes quietas 277, 71. feras 317, 686. Trojanos terris 345, 803. dies feſtos 53, 527. molem 207, 727. fugam 122, 640. urbe *hoſtes* 116, 421. pavidos formidine 64, 372. ſub legibus ævum 73, 154. currus ad flumina 54, 18. curſu onagros 65, 409. choros 83, 533. aves 330, 248. equum 320, 770. feras inſidiis 225, 478. ſtimulis 308, 337. quæ agitet fortuna 143, 609. agitans diſcordia fratres 52, 496. agitatus furiis amor 298, 872. furiis ſcelerum Oreſtes 136, 331. ſcenis Oreſtes 158, 471. agitata per orbem *Camilla* 138, 694. freta 35, 357. numina Trojæ 190, 68.
agitator aſelli 32, 273. equorum 118, 476.
Agrippa 252, 682.
Agyllinâ ex urbe 229, 652. Agyllinæ urbis ſedes 246, 479.
Agyllini 337, 181.
ah ſilice in nudâ reliquit 115, &c.
Ajax acerrimus 126, 414. Ajacis Oïlei 86, 42.
ait, Oceano libemus 79, 381. &c. quem aiunt portare &c. 162, 598.
ala Camillæ 315, 604. 322, 868. alæ dum trepidant 149, 121. Evandri 321, 835. 338, 551. alarum remigio 93, 301. verbera 347, 876. alas pandere ad ſolem 70, 27. eripe regibus 72, 106, attrivere 74, 203. exuit Amor 103, 689. quatiunt Harpyiæ 133, 226. commovet *columba* 171, 217. ſparſit coloribus Circe 217, 191. attollit *Aletto* 227, 561. addidit Nox 346, 848. Diræ agno-

agnovit Juturna 347, 869.
velorum pandimus 140, 520
inſtigat vocibus Tarchon 318, 730. addidit timor pedibus 240, 224. alis ſupervolitáverit tecta 15, 81. denſis increpuit 35, 382. inſignibus 71, 82. ſtridentibus 96, 397. pernicibus 151, 180. ſublimem portant 152, 240. paribus nitens Cyllenius 153, 252. plaudentem columbam 178, 515. ſuſtulit ſe dea 182, 657. 254, 14. tollitur 223, 408. concitat ſe Alecto 224, 476. æthera verberat 319, 756. clypeum everberat 347, 866. fulminis 173, 319. fuſcis *Noctis* 243, 369. allapſa ſagitta 269, 578. 332, 319.
alatis plantis 153, 259.
ales exterrita 178, 506. ſe ſuſtulit 187, 861. accipiter 318, 721. Jovis 330, 247.
alitis figuram 347, 862. alitibus præda jacet 266, 486. linquere 290, 559.
alitis auſtri 245, 430. alituum genus 234, 27.
aligeri agminis 330, 249. aligerum Amorem 103, 663.
alipedes inſtratos oſtro 219, 277. alipedum equorum 337, 484.
alacer Mezentius 294, 729. Turnus 333, 337. alacris *Dares* 175, 380. *Anchiſes* 206, 685. alacres 259, 231. ſylvas 12, 58.
Alba longa 208, 766. 92, 271. 181, 597. 208, 770. 235, 48. Albanus *mons* 327, 134. Albanum nomen 208, 763. at tu dictis, Albane, maneres 251, 643. Albæ de nomine dicti 264, 388. Albanæ urbes 228, 602.
Albula vetus nomen *Tyberis* 243, 332.
Albuneâ ſub altâ 214, 83.
Alburnum circa 58, 147.
albus Nar 226, 517. olor 315, 580. alba lana 51, 465. ſus 137, 392. 235, 45. hedera 16, 38. parma 268, 548. album pecudem zephyris &c. 130, 120. frontem 180, 567. albæ *vites* 41, 91. albo cum fœtu 236, 82. orichalco 326, 87. albi greges 43, 146. nati 137, 329. 235, 45. alba liguſtra 4, 18. lilia 72, 130. 326, 69. veſtigia 180, 567. albos greges 64, 386. ſcopulos 188, 865. crines 223, 417. 270, 651. albis deterrimus color 56, 82. maculis 180, 565. 255, 49. dentibus 230, 667. 317, 681. bijugis 290, 575. bigis 328, 164.
albo ſparſæ pelles 4, 41. incanuit 41, 71. inſignis 55, 56.
albent campi oſſibus 325, 36.
albeſcere fluctus &c. 60, 237. 226, 528. lucem 161, 586. tractus ſtammarum 35, 367.
Alcandrum 273, 767.
Alcanor 284, 338. Alcanore Idæo 271, 672.
Alcathoum 295, 747.
Alcides obivit 209, 802. maximus ultor 239, 203. Alcidæ gratiſſima populus 17, 61. comes Melampus 284, 320. Alciden contra ſtetit 176, 414. magnum quid memorem? 151, 123. Alcide, te precor 287, 461.
Alcimedon 7, 44 Alcimedontis opus 6, 37.
Alcinoi ſylvæ 41, 87.
Alcippen 15, 14.

Alconis laudes 10, 11.
Alecto infecta venenis 221, 341. agit reginam 223, 405. exarsit---concitat se 224, 445, 476. luctificam Alecto *Juno* ciet 220, 324.
Aletes grandævus 88, 121. annis gravis 260, 246. fidus 261, 307.
Alexis nec munera curat 5, 56. formosus 16, 55. Alexim ardebat 3, 1. alium invenies 5, 73. Alexi crudelis 3, 6.
alga refunditur 227, 590. algâ vilior ego 16, 42.
alibi præsentes cognoscere divos 2, 42. alibi virescunt gramina 27, 55.
aliquando attulit auxilium 239, 200. habuere fines Latinos 250, 602.
aliquis latet error 107, 48. ultor exoriare 162, 625. de stirpe nepotum 211, 865. aliquid saltem paras &c. 5, 71. fando pervenit 107, 81. magnum invadere 258, 186. Rutulos juvisse 277, 84. magnum dixerat 289, 547. aliquod nomen 108, 89. aliquam partem 7, 73. salutem 97, 463. spem 123, 676. aliquæ vaccæ 14, 60. aliquas sublimes animas 207, 719. aliquâ si non nocuisses 6, 15. aliquot post aristas 3, 70.
alius fundâ verberat amnem &c. 29, 141. alium Alexim 5, 73, &c.
aliàs non ceciderunt plura fulgura 38, 487.
aliò traducere messes 19, 99.
alienus custos 5, 5. alieno vulnere 296, 781. aliena ad pabula 75, 244. arva 154, 311. 277, 78. jussa 298, 866. alienis mensibus 43, 149.
aliter. non aliter quam qui &c. 30, 201. non aliter dabit vires 46, 286. &c.
allabi classibus æquor 282, 269. rates 237, 108. allabitur Cumarum oris 188, 2. aures matris fama 266, 474. mare æstu 283, 292. allapsa sagitta 269, 578. 332, 319.
allia contundit 4, 11.
Allia, infaustum nomen 231, 717.
alligat quos palus tardâ undâ 82, 480. *naves* anchora unco morsu 90, 169.
alloquor divos extremâ horâ 17, 20. quod te, hoc est 200, 466. alloquitur illum Venus 91, 229. coràm parentem 237, 123.
alludens nec plura 215, 117.
alluit mare suprà--infrà 43, 148. 238. 149.
Almo sternitur 226, 532. Almonem reportant 227, 575.
alnus narciso floreat 18, 53. viridis 24, 74. missa Pado 51, 451. alni crassis paludibus nascuntur 42, 110. alnos proceras erigit 14, 63. cavatas 25, 136.
alo. alit Africa terra viros 147, 38. *Dido* vulnus 146, 2. *Jupiter* fœtus 48, 327. spiritus astra 207, 726. successus hos 271, 231. tellus *florem* 301, 71. herbas 46, 251. vitula fœtus 6, 30. alitis novas fruges 26, 22. alebat me Parthenope 84, 563. *gentem* venatus 242, 318. alendum mandârat 128, 50. alitur vitium 66, 454.
altricem terram Ulysses 134, 273.
alumnum terræ Tityon 204, 595. alumno ullo tantum se jactabit 211, 878. caro 300, 33. al-

almus ager 48,330. alma Ceres 25,7. lux 93, 306, 135. 311. 246, 455. Venus 101, 618. 284, 332. parens 121, 591. 123, 664. 282, 252. *Sibylla* 190, 74. 191, 117. terra 229, 644. Trivia 232, 774. Phœbe 281,215 Cybele 281, 220. soror 287,439. Latonia virgo 314, 557. almam lucem 304, 182. almis vitibus 45,233.
Aloïdas geminos 203, 582.
Alpes tremuerunt 83, 475. aërias si quis sciat 66, 474. apertas 275, 12.
Alpini Boreæ 158,442. Alpinas nives 23, 47. gæsa 251, 661. Alpinis aggeribus 210, 831.
Alpheum linquens 54, 19. Elidis amnem 145,694. Alphea flumina prælabi 59, 180. Alphea Pisæ 280, 179.
Alphesiboeus satyros imitabitur 12,73. Alphesiboei musam 17, 1.
Alsum pastorem 332,304.
altaria fumant 2,44. duo Phœbo 12,66. cinge vittâ 19,64. ter circùm 19,74. corripuit cinis 20,105. ardent 67,490. ad ipsa 120, 550. struerem donis 166, 54. depasta 167, 93. adolet tedis 214,71. incensa 241, 285. cumulat donis 301, 50. libant pateris 328, 174. altaribus addit 218, 211.
alter *numerat* hœdos 6, 34. quis fuit 6, 40. Tiphys 9, 34. ab illo 11, 49. ab undecimo 18, 39. labor 49, 397. quo nec juftior 99, 544. alterius acervum 29, 158. alterum in alterius mactatos sanguine 123, 667. alter & alterius de cortice sanguis 128, 38.
alterni si congrediamur 330, 233. alterna volumina 59, 192. amant Camœnæ 7,59. notavi 10, 14. brachia 175, 376. mors 191, 12n. fortuna 310,426. alternos *versus* 15, 19. fluctus 138, 423. orbes, 280, 584. *pueros* 250, 634. alternis dicetis 7, 59. versibus 15,18. cessare novales - facilis labor 27, 71, 79.
alternante potior sententia visa 153, 287. alternantes illi 60, 220.
altus Enipeus 79, 368. Nilus 254, 30. Orodes 294, 737. Apollo 298,875. *Jupiter* 318, 726. rex ætheris 327, 140. Messapus 332, 295. altior cunctis Anchises 238, 162. venia 291,625. insurgens 318, 697. 348, 902. altissima silex 240, 234.
altè resonare 38, 485. finditur 41, 78. denitti 45, 230. coquitur vindemia 53, 521. altiùs cadant 14, 38. ingreditur pullus 56, 76. ad vivum persedit 65, 442.
alvus brevis 56, 80. desinit in pristim 281, 211. alvum longam 65, 427. latam 71, 94. curvam 107, 51. alvo notâ 116,401. attulit armatum peditem 202,516. cæcâ 257, 152. æritur balteus 331, 273.
alveus rapit prono amni 31, 203. alveo vitiosæ illicis 51, 453. accipit Æneam 199,412. fluminis 213, 33. Tybridis 220, 303. se condidit Nilus 254,32.
alvearia vimine texta 70, 34.

amaracus mollis 103,693.
amarus. amara Doris 22, 5. bacca 41, 86. tellus 45, 238. amaræ corticis 14, 62. amarum rorem 80, 431. amaro apio 14, 68. rumore 151, 203. fumo 339, 588. amare hostis 299, 900. amaros amores 8, 110. amaras salices 3. 79. amaris intyba fibris 28, 120. foliis oleaster 47, 314. 344, 766. dictis affatur 291, 591. stimulis agitabat 308, 337. amarior herbis Sardois 16, 41.
amaror torquebit ora 45, 247.
Amaryllis nos habet 2, 31. castancas amabat 5, 52. Amaryllidis iras 4, 14. 7, 81. Amaryllida formosam 1, 5. delicias nostras 20, 22. Amaryllı 1, 37. 19, 77, 78. 20, 101.
Amasenus spumabat ripis 314, 547. Amasene pater 230, 685.
Amastrum his addit 317, 673.
Amatæ limen 221, 343. Amatam affatur *Turnus* 326, 71.
Amathus 276, 51.
Amazon exultat 316, 648. Amazones bellantur pictis armis 317, 660.
Amazoniam pharetram 173, 311.
Amazonidum agmina 98, 490.
ambages longæ 94, 342. tecti resolvit 189, 29. horrendas canit 191, 99. per ambages te non tenebo 40, 46.
ambesas mensas 134, 257. ambesa flammis transtra 185, 752.
ambit flammis Phlegethon 202, 550. ambiit torasauro 281, 243.
ambire reginam adfatu 153, 283. Latinum connubiis 221, 333.
ambo numerant 6, 34. convenimus 10, 1. Arcades 15, 4. fortunati 265, 446. ambæ Oceanitides 78, 341. invictæ gentes 329, 190. amborum finibus 3, 62. ambo luserat senex 13, 18. ductores 71, 88. Imbrasidas 333, 342. ambas *zonas* 31, 238. manus 201, 496. 298, 868. ambobus sævum Achillem 97, 458. una salus erit 124, 710.
ambiguam domum 102, 661. prolem 131, 180. ambiguum relinquat 173, 326. ambiguæ matres 182, 655. curæ 249, 580. voces 108, 99.
ambrosiæ odorem 80, 415. succos 335, 419.
ambrosiæ comæ 96, 403.
ambustum torrem 332, 298. ambusta barba 332, 301.
Amello 76, 271.
amens arma capio 114, 314. amens animi 151, 203. formidine Turnus 344, 776.
Amerina retinacula 32, 265.
amenta torquent 271, 665.
amicti nube cavâ 99, 516.
amictus invisos 69, 563. amictus sordidus 196, 301. amictus purpureos 340, 602. amictum rejecit 176, 422. amictu nebulæ 96, 412. purpureo 137, 405. Phrygio 141, 545. Herculeo 130, 669. glauco 235, 33. 347, 285. obnubit comas 301, 77. retorto 334, 401.
Amiterna cohors 231, 710.
Amithaonius Melampus 68, 550.
amitto Anchisen 145, 710. nusquam clavum 187, 853. nunquam animam 310, 409. verum nomen 243, 332. campum 44, 198. amores 60, 227. amissæ parentis curæ 136, 341.
amissam *Creüsam* 125, 741.
classem

claſſem 156, 375. amiſſum Anchiſen 181, 614. amiſſo rege 75, 213. amiſſâ palmâ 178, 519. dominâ 322, 868. patriâ 330, 236. amiſſos fœtus 82, 512. ſocios 91, 217. amiſſa ne requiras 56, 70. amiſſis apibus 77, 318. navibus 92, 251. armis 98, 474.
Ammineæ vites 42, 97.
Ammone ſatus 151, 198.
amnis abundans 28, 115. purior electro 68, 522. devexus ab Indis 77, 393. violentior 79, 373. ſpumeus 118, 496. fumidus 224, 465. ſonat 230, 701. vadoſus 231, 728. cœlo gratiſſimus 235, 64. externtus 240, 240. ranca ſonans 257, 124. Aufidus 310, 405. amnem libavit 11, 25. verberat 29, 141. ſeverum 55, 37. 198, 374. concurſus ad 196, 318. Lethæum 207, 705. adverſum 235, 58. tenebant 239, 204. lævum 240, 236. Cæritis 249, 597. rapidum 314, 562. fuſum 335, 417. piſcoſum 311, 457. amni prono 31, 203. ſecundo 66, 447. 248, 549. Tuſco 246, 473. 308, 316. amnes ſiſtunt 38, 479. liquuntur rupibus 44, 187. rigui in vallibus 52, 485. Lycæi 54, 2. ſonant balatu 68, 554. ruunt de montibus 150, 164. repleti gemerent 186, 807. Erebi 206, 671. ſpumoſi 333, 524. amnibus unde genus 236, 71. ſedatis 254, 320.
amo Phyllida 7, 78. amat colles Bacchus 42, 113. amant alterna Camœnæ 7, 59. amabit dum juga montis &c. 12, 76. quos æquus Jupiter 191, 129. amans Didu 149, 101. amantem incautum 82, 488. luſit 94, 352. quis fallere poſſit 154, 296. miſeratus 156, 370. ſolvat 159, 479. amanti det miſeræ 157, 429. amantes quid non ſperemus? 18, 26. ſuperbi 60, 218. non æquo fœdere 160, 520. amantes ardua dumos 62, 315. litora myrtos 172, 124.
amor urit me 5, 68. exitium pecori 8, 101. ſcio quid ſit —ſævus docuit &c. 18, 43. 47. Daphnim teneat 19, 85, nec lacrymis *ſaturatur* 22-29. inſanus 23, 44. omnia vincit 23, 69. creſcit in horas 24, 73. tantus terræ 47, 301. laudum 57, 112. omnibus idem 60, 244. durus —ducit trans Gargara 61, 259, 269. innatus 74, 177. florum 74, 205. patrius 102, 644. primus fefellit 146, 17. noſter te tenet 154, 307. improbe, quid non &c. 157, 412. matri præreptus 160, 516. nullus populis 162, 624. tantus menti 191, 133. peredit 200, 442. patriæ vincet 210, 824. monſtrat 323, 892. arâtri ceſſit huc 229, 636. edendi 239, 184. habendi 242, 327. his unus 258, 181. crimen veſtrum 280, 188. agitatus furiis 298, 872. 341, 668. Dianæ 313, 538. turbat illum 326, 70. unus habet 331, 282. amoris ſtimulos 59, 210. amori quis modus 5, 68. cedamus 23, 69. placitóne pugnabis? 147, 38. ſubmittere animos 157, 414. amorem ſolans 81, 464. aligerum 103, 663. magnum 104, 716. 189, 28. longum 105.

749. 140,487. nati communis 126,789. infandum 148, 85. furtivum 150, 171. miſerum 182, 655. æquat Sichæus 200, 474. divinum 244, 373. mœſtum 280, 191. æternum 315, 583. amore noſtro Daphnis &c. 19, 81. indigno 22, 10. ingenti 51, 475. magno miſeræ 94, 344. auri 94, 349. Æneæ 103, 675. vivo 104, 721. inſano 114, 343. miro 135, 298. 213, 57. inflammavit 147, 54. labefactus 156, 395. polluto 265, 5. pio 173, 296. ripæ ulterioris 196, 314. dulci 205, 455. famæ venientis 211, 890. eximiæ laudis 225, 496. inſani Martis 226, 550. juvenali 238, 163. æterno 244, 374. vis in amore 291, 614 femineo 320, 782. victus 325, 2. acri 334, 392. amores dulces — amaros 8, 109. paſtorum 17, 23. meos 93, 34. creſcentis amores 23, 53, 54. quos amiſit 60, 227. diſcum 78, 347. meos abſtulit 147, 28. tantos 154, 252. amorum non oblitus 174, 334.

amici corpus 98, 486. 192, 149. caſum 128, 93. munere 174, 337. ſenioris 184, 719. caſu 188, 869. amicum veterem 129, 82. æquævum 177, 452. ardentem 259, 128. abſentem 264, 389. infelicem — exanimem 265, 437, 444. amice 201, 507, 509.

amico ore 139, 463. male amicum numen 125, 735. amica ſilentia 112, 255. amicis dictis 103, 147. 185, 770. verbis 115, 372. opibus 166, 41. amicos habes 72, 115. portus 166, 57. nos 302, 109. amicitiæ Teucrorum cedat 308, 321. in amicitiam coëant 226, 546.

amœno fluvio 213, 30. 235, 31. amœna concilia 184, 734. vireta 205, 638.

amomum 8, 89. Aſſyrium 9, 25.

Amphion Dircæus 4, 24.

Amphryſo 54, 2.

Amphryſia vates 198, 398.

Amphitryoniades 239, 214. Amphitryoniadæ magno 236, 103.

amplector limina 136, 351. tellurem 243, 369. cuncta verſibus 40, 42. genua 289, 523. 143, 607. amplexus anſas acantho 7, 45. corpora natorum 111, 214. Aceſten 179, 531. dextram 237, 114. amplexi medium angues 111, 218. amplexæ ulmos vites 49, 367. poſtes matres 118, 490. ſimulacra divûm 119, 317.

amplexus dabit 203, 687. optatos 244, 405. amplexu ne ſubtrahe te 206, 698. molli fovet 244, 388. dulci divellerer 249, 568.

amplis porticibus 136, 353.

ampla atria 104, 725. ſpolia 148, 93. ampla domus 113, 310. ſpatium non amplius 8, 105.

ampliùs nec paſſus 82, 503. unam noctem 103, 683. apparent terræ 132, 192. nec jam armis &c. 134, 260. tellus occurrit 165, 8.

Amſanct. valles 227, 565.

Amyclis tacitis 290, 564.

Amyclæi Pollucis 56, 89.

Amyclæum canem 63, 345.

Amycus. Amyci caſum gemit 52, 221. de gente 175, 373. Amycum vaſtatorem ſe-

rarum 247, 772. dejectum equo 337, 509. Amyco genitori 294, 704.
Amyntas quid non faciebat 4, 35. ſtultus 4, 39. ſolus 8, 83. tibi certet — deinde 10, 8, 15. cedit tibi 11, 18. ſive eſſet — fuſcus — cantaret 23, 37, 38, 41. Amynta 7, 73.
an Meliboei 5, 1. &c.
Anaguia dives 230, 684.
anceps fortuna pugnæ 162, 613.
Anchemolum 285, 389.
Anchiſes pater 123, 687. cunctis altior 238, 163. Anchiſæ imago 155, 351. magni animam 167, 99. longævi 179, 535. parentis 184, 722. Anchiſæ Dardanio 270, 647. Anchiſen 121, 597. Anchiſem 125, 747. genitorem amitto 145, 710. Anchiſa dignate &c. 139, 475. Anchiſâ ſatus 171, 244. Anchiſæo tumulo 185, 761. Anchiſiades magnanimus 176, 407. Æneas 247, 521. Tros 282, 250. Anchiſiade, facilis deſcenſus &c. 191, 126. dux 197, 348.
anchora non alligat 90, 169. de prorâ jacitur 134, 277. fundabat naves 188, 4.
aneile gerebat 217, 188. lapſa ancilia cœlo 251, 664.
Ancus 270, 816.
Androgeos offert ſe 135, 371. tremefactus 135, 382. Androgei galeam 116, 392. Androgeo lethum 189, 20.
Andromache incomitata 117, 456. libabat cineri 135, 303. Hectoris 135, 319. Andromachæ teſtentur amorem 140, 487. Andromachen ceſſiſſe marito 135, 297.
anethi bene olentis 5, 48.
anfractu curvo 313, 522.
angit ſues tuſſis 67, 497. elliſos oculos 241, 260.
Anguitiæ nemus 232, 759.
anguis in herbâ 8, 93. cantando rumpitur 19, 71. flexu ſinuoſo elabitur 32, 244. in ſpiram ſe colligit 43, 154. Calabris in ſaltibus 65, 425. lubricus 167, 84. Lernæus 242, 300. anguem improviſum preſſit 115, 379. unum de crinibus 221, 346. angues cæruleos 82, 482. immenſis orbibus 111, 204. intentans Tiſiphone 203, 572. erexit crinibus 224, 450. centum clypeo gerit 229, 658. eliſerit geminos 241, 289. connexos 245, 437. anguibus alas ſtridentes 227, 561.
anguſtus in sodo ſinus 41, 75. aditus 70, 35. anguſti ævi 74, 206. tecti 77, 296. anguſtum iter 35, 380. anguſto pectore 71, 83. æſtu 138, 419. calle 157, 405. anguſtæ fauces 313, 525. anguſtæ viarum 114, 332. anguſta *ſpes* 307, 309. ſedes 75, 218. anguſtis rebus honorem addere 61, 290.
anhelum pectus 189, 48. anheli Martis 345, 790. anhela tuſſis 67, 497. anhelis equis 32, 250. 184, 739. ſenibus 43, 135. anhelat ignis fornacibus 245, 421. anhelans 297, 837. anhelanti ſimilis 171, 254. anhelitus creber 170, 199. æger 176, 432. acer 275, 814.
Anienem gelidum 230, 683. Aniena fluenta 79, 369.
animâ fugiente 83, 526. litandum Argolicâ 108, 118.

ſancta 341, 648. animam ſub faſce dedere 74, 204. effundere 88, 98. ſepulcro condimus 129, 67. abſumite letho 144, 654. accipite 162, 652. luctantem 164, 695. Anchiſiæ vocabat 167, 8. meliorem 178, 483. ſuperbam Bruti 210, 818. vipeream 221, 351. purpuream 262, 349. hanc ſervet 289, 525. fine 291, 589. ſontem 298, 854. diffundit 299, 908. talem dextrâ hâc amittes 310, 408. unam pro cunctis objectare 330, 230. animæ ſemina 13, 33. ſpiramenta 269, 580. latebras 291, 601. animæ paternæ 167, 81. quid petunt? 196, 319. infantum 199, 427. felices 206, 669. quibus altera corpora debentur 207, 713. animæ igneſque quantum valent 244, 403. viles nos 309, 372. animarum imperium 195, 264. animas exeire ſepulcris 19, 98. & ora fovent Medi 42, 134. ad præſepia reddunt 67, 495. in vulnera ponunt 75, 238. linquebant 130, 140. evocat orco 152, 242. alias deturbat 199, 411. projecere 199, 436. ad lumen ituras 206, 680. ſublimes ire 207, 720. in nomen noſtrum 208, 758. tres dederat 249, 564. in pericula mittunt 271, 663. egregias 300, 24. exſpirant 322, 883.

animus meminiſſe horret 106, 12. perficere eſt 163, 639. in pectore præſens 174, 363. percepit flammam 221, 356. contemtor lucis 259, 205. ſanguis animúſque ſequuntur 288, 487. ferox 291, 610. animi dubius non ſum 61, 289. fidens 107, 61. non digna ferentis 109, 144. amens 151, 203. inops 154, 300. infelix 160, 529. furens 170, 202. maturus 260, 246. præceps 271, 685. egregius 310, 417. præſtans 324, 19. animum fert ætas 21, 52. ſylveſtrem exuerint 40, 51. accipit mentémque benignam in Teucros 93, 304. arrecti his dictis 100, 579. explêſſe 121, 586. reflexi 125, 741. animo non ſpernis 7, 74. deponere curas 83, 531. exciderant dolores 86, 26. non ea vis 99, 529. animi inſtaurati 117, 451. cecidere 134, 260. turbati 134. 4. 311, 451. concuſſi 266, 498. placati 307, 300. animorum ſpecies 36, 420. hi motus 71, 86. animos tollent fata 48, 350. ævúmque notabis 56, 100. atque arma bellantum 59, 182. ingentes tollent 59, 202. vulgi 71, 69. verſant 71, 83. inſtabiles 72, 105. contuſos 75, 240. mollit 87, 57. regit 89, 153. revocate 90, 202. refides 104, 722. viriles 136, 342. degeneres 146, 13. ſubmittere amori 157, 414. nil magnæ laudis egentes 185, 751. æquabit Olympo 209, 783. aptent armis 282, 259. adhibete 308, 315. pone 309, 366. arrexere 330, 251. animis calidum *equum* 57, 119. regum æquabat opes 72, 132. cœleſtibus iræ 85, 11. furor additus 115, 355. advertite veſtris 124, 712. parati 126, 793. figite dicta 133, 250. 278, 104. unam faciemus utramque

Trojam

Trojam 140, 505. accipite hæc 173, 304. ſuperans 177, 473. opus eſt 195, 261. aſſueſcite bella 210, 833. audacibus implet 224, 275. attonitis inhians 233, 814. obſtupuere 248, 530. diſcordibus 271, 688. iniquis 275, 7. æquis 284, 357 ibo contrà 311, 438. exultat 312, 491. elate ſuperbis 318, 715. ignavia venit 319, 733.
animadverſis his 46, 259. 57, 123.
animalia errent per montes 14, 40. viſenda modis miris 77, 309. ſomnus habebat 131, 147. ſomno laxabant curas 259, 224.
animoſa phalanx 331, 277.
animoſum pectus 56, 81. animoſi Euri 51, 441.
Anius rex—ſacerdos 129, 80.
Anna ſoror 146, 9. fatebor 146, 20. Anna refert 147, 31. exequere, Anna, hoc mihi 157, 421. Annam huc ſiſte 163, 634.
annuis quibus aream cœli 92, 250. annuit petenti 149, 128. per ripas &c. 256, 106. 278, 115. his Juno 346, 841. Martem victoria 329, 187. annuerint ſuperi vellere ſigna 300, 20. annue cœptis 26, 40. 270, 625.
annus nunc formoſiſſimus 7, 57. alter ab undecimo 18, 39. in ſe volvitur 50, 402. pomis exuberet 53, 516. frigidus 196, 311. anni labor 52, 514. ſoliſque vias 209, 797. annum ducitis 25, 6. aperit Taurus 31, 217. parem temporibus quatuor 32, 258. in venientem 50, 405. ſol circumvolvitur 134, 284. in decimum diſtulit 257, 155. retulit 307, 290.
anno longior lux 16, 43. extremo 62, 304. anni decem non domuere 110, 198. annos per totidem durare 42, 100. multos 44, 208. tot 86, 47. omnes 87, 74. tercentum 92, 272. demeror 122, 647. centum errant 197, 329. mille rotam volvere 208, 748. decem alios 244, 399. multos deinde 246, 481. præteritos 249, 560. ante annos 261, 311. longos 290, 549. annis ſegnior 56, 95. volventibus 92, 234. labentibus 106, 14. primis 108, 87. 247, 511. melioribus 205, 649. plenis 213, 53. ter denis 235, 47. noſtris 259, 235. gravis 260, 246.
annales laborum 95, 373.
annoſa brachia 295, 282.
annoſam ornum 295, 766.
annoſo robore 158, 441.
annuus orbis 166, 46. annua cura 31, 216. annua ſacra 34, 338. 238, 173. vota 166, 53.
anſa attrita 13, 17. anſas amplexus acantho 7, 45.
anſer inter olores 21, 36. improbus 28, 119. argenteus 251, 655.
Antæum 290, 561.
Antandro 127, 6.
antè leves ergo &c. quàm labatur 3, 60. &c.
anteferam quæ quibus? 156, 371.
anteirent candore nives 326, 84.
Antemnæ turrigeræ 229, 631.
antennarum cornua 141, 549.
Antenor, elapſus Achivis 92, 242.
Antenoridas tres 201, 484.

antes extremos 50, 417.
anteveni 56, 71.
antevolans 336, 455.
Antheus 336, 443. Anthea 98, 510. Anthea ſi quem &c. 90, 181.
Antigenes 12, 89.
Antiphatem 272, 696.
antiquus ager 308, 316. antiqui conjugis 158, 458. Laurentis 322, 851. Dolonis 333, 347. antiquæ laudis 44, 174. gentis 102, 642. Cereris 125, 742. antiquum hoſpitium 127, 15. conjugium 157, 431. dolorem 181, 608. genus 203, 580. 205, 648. cratera 260, 266. Buten 270, 647. ſaxum 347, 897. antiquo robore 63, 332. Latio 213, 38. antiqui Auſonii 306, 253. antiqua urbs 85, 12. Troja 95, 375. terra 99, 531. ſtirps 102, 626. religio 110, 188. cupreſſus 124, 714. patria 163, 633. pietas 183, 688. cedrus 217, 178. cura 222, 365. ornus 222, 626. mater 129, 96. virtus 136, 342. ſylva 193, 179. domus 44, 209. antiquis oris 130, 131. finibus 294, 719. antiquos ortus 21, 46. muros 43, 157.
Antonius 252, 685.
Antorem, Herculis comitem 296, 779.
antrum ſparſit labruſca 10. 6. ſcopulis pendentibus 89, 166. per antrum jacuit 143, 631. immane 188, 11. rupis latus 189, 42. gemit 246, 451. antro viridi 3, 76. ſuccedimus 10, 6. 11, 19. Dictæo 73, 152. vaſto 86, 52. 138, 431. Cyclopis 143, 617. cavo 144, 641. bacchatur 190, 77. remugit 191, 99. aperto 195, 262. toto 199, 423. Mavortis 250, 630. antra conſueta 80, 429. Ætnea 245, 419. antris gelidis 82, 509.
Anubis latrator 252, 698.
anus Junonis Calybe 223, 419. anili ſtudio 163, 641. aniles vultus 223, 416.
anxius timor 256, 89.
Anxuris ſiniſtram dejecerat 289, 545.
Anxurus Jupiter 233, 799.
Aonas in montes 14, 65.
Aonio vertice 54, 11.
Aornum 194, 242.
Apenninus 342, 703.
Apenninicolæ 318, 700.
aper dum juga montis amabit 12, 76. ſævus 60, 248. actus de montibus 294, 708. ſpumans 150, 159 94, 324. ſetoſus 10, 29. apros immiſi fontibus 5, 59. ſectaris 7, 75. venabor 23, 56. pulſos volutabris 65, 411.
aperit Taurus annum 31, 217. unda terram 88, 107. *Neptunus* Syrtes 89, 146. Caſſandra ora 112, 246. Delius futura 188, 12. *vates* ramum 199, 406. facies ſe 224, 448. vorago fauces 227, 570. vis viam 298, 864. *Simon* Trojam 107, 60. aperitur Apollo 134, 275. patrium ſidus 252, 681. apertum æthera 101, 587. aperto campo 46, 280. cœlo 89, 155. antro 195, 262. æquore 333, 333. apertos colles 42, 112. ſaltus 323, 904. aperta ſerena 36, 393. pericula 309, 360. æquora 59, 194. apertas Alpes 275, 13.
apes dum thymo paſcentur 12, 77. cytiſo ſaturantur 22, 30. examina condunt 51, 452. obſedere apicem 214, 64. apes Co-

Cecropias 74, 177. tulerit cruor 76, 285. ſtridere aſpiciunt 84, 556. exercet labor 96, 430. veſtigavit paſtor 339, 588. apibus Hyblæis 3, 55. parcis 25, 4. caſias miniſtrat 45, 213. ſtatio petenda 69, 8. vis metuenda 70, 3. fœtis 73, 139. naturas addidit &c. 73, 149. morem placuiſſe 74, 197. eſſe partem divinæ mentis 75, 220.
apex viſus fundere lumen 123, 683. ardet capiti 282, 270. apicem cernit 152, 246. obſedere apes 214, 66. haſta tulit 337, 492. apices lanigeros 251, 664.
Aphidnum 272, 702.
apio amaro 14, 68. ripæ *gaudent* 72, 121.
Apollo magnus 8, 104. regnat 9, 10. formoſus 10, 57. reliquit agros 11, 35. ſe jactet *luco* 14, 74. vocatus 69, 7. Thymbræus 77, 323. quem poſcat 108, 121. pulcher 230, 119. Delius 130, 162. Phœbus 133, 251. formidatus nautis 134, 275 implet animum 138, 434. pandit 339, 479. inviſit Delum 150, 144. Grynæus 155, 345. augur 156, 376. altus 188, 9. auctor 243, 336. Actius 252, 704. crinitus 270, 638. longævo ſimilis 270, 649. cuſtos Soractis 320, 785. lætus 334, 393. Apollinis infula 117, 430. urbem 129, 79. agris 337, 516. Apolline aurato 280, 171.
apparat ſcindere vallum 257, 147.
apparere incipit 21, 60. apparet Niſus 36, 404. domus intus 118, 483
appellat victorem Aceſten 179, 540. urbem Aceſtam 181, 718.
appello, *in.* appulit vectos oris tempeſtas 95, 377. ignarum deus 136, 338. claſſem exercitus 213, 39.
appetii cœleſtia corpora 307, 277.
applicat oris 101, 616. ipſum terræ 332, 303.
appone pabula 76, 280. epulandum Aſcanium 162, 602.
apricis in collibus 21, 49. ſaxis 53, 522. mergis 168, 128. terris 196, 312.
aptum ſtellis ardentibus axem 159, 482. 209, 798. cœlum 3, 5, 202. aptos juvencos 58, 168. aptius uber 45, 234.
aptare ſudes 48, 359. trabes 100, 552. claſſem 139, 472. ſagittas 279, 131. biremes remigio 236, 80. cingula humeris 263, 364. ſe pugnæ 291, 588. criſtas 299, 8. enſem 261, 305. lacertos 71, 74. remos navigiis 185, 753. animos armis 282, 259.
apud me munera ſunt 7, 62. Danaos locus 107, 71. memores ſtat gratia facti 160, 539. Simoënta 172, 261. ſuperos 203, 568. mœnia Trojæ 307, 288.
aqua ſumma 35, 369. eluctabitur 45, 244. recens 205, 635. ſulfurea 226, 517. prona 248, 549. dulcis 11, 47. aquæ mons 88, 105. aquaï amnis 224, 464. lumen 234, 22. torrentis 291, 603. aquam effer 19, 64. uſque ad 20, 9. propter 54, 14. ſiſtere 159, 489. aquarum agmen 34, 322. curſus 73, 136. hauſtu 75, 229. motu 79, 365. regnator 236,

236, 77. has aquas ſervat Charon 196, 298. Stygias 198, 374. aquis ſternitur æquor 186, 821. 236, 89. aquantur *apes* 74, 193.
Aquarius irrorat 62, 304.
aquoſus Orion 147, 52. Piſcis 75, 234. aquoſæ hyemis 23, 66. 271, 672. nubis 245, 429.
aquila fulva fert draconem 319, 752. aquilâ veniente 20, 13.
Aquilo frigidus 50, 404. clarus 37, 460. Aquiloni oſtendere glebas 46, 261. Aquilonem amant taxi 42, 113. Aquilone ſtridens procella 88, 102. fluctus ſecabat 165, 2. primo 221, 361. Aquilonibus actum imbrem 48, 334. verſis 95, 391. hyems aſperat undas 134, 285. mediis 154, 510.
ara Dianæ 232, 764. ingens 119, 513. ab aræ torrem corripit 332, 298. aræ me deſtinat 109, 129. aram imbuet agnus 1, 7. ad aram ſtabit 49, 395. ſepulcri congerere 193, 177. tanti numinis 239, 186. luco ſtatuit 241, 271. monſtrat 243, 337. ſuppliciter venerans 330, 219. aræ ornatæ 76, 276. adoleſcunt ignibus 79, 379. thure calent 96, 417. ſtant manibus 128, 63. parabant 164, 671. quatuor Neptuno 182, 639. omnibus in templis 253, 728. aras quatuor 12, 65. Buſiridis 54, 5. conſtitue... monſtratas 83, 541, 549. mediis in fluctibus 88, 109. crudeles 94, 355. per 118, 501. 167, 86. ramis tegerem 127, 25. incendimus votis 134, 279. patrias 136, 332. centum poſuit 151, 204. tenentem 152, 219. mœſtas 166, 48. onerant 167, 101. nocturnas 195, 252. gramineas 327, 119. tango 329, 201. cumulant 329, 215. teſtatus 337, 496. aris imponet honorem 86, 49. relictis 114, 351. ſedebat 120, 574. mactavit honores 130, 118. reponimus ignem 133, 231. poſitis in litore 137, 404. thuricremis 158, 453. flagrantibus 328, 171. oppoſitis 331, 292.
Arabs omnis 252, 706. Arabum domos 42, 115. Arabis bellum parant 228, 605.
Aracyntho 4, 24.
aranea inviſa Minervæ 75, 247.
Ararim 3, 63.
Araxes indignatus pontem 253, 728.
arbos omnis parturit 7, 56. tarda venit 40, 57. umbroſa 42, 66. exiit ad cœlum 41, 81. bis pomis utilis 43, 150. defigitur terræ 47, 290. obvia 70, 24. fertilis 73, 142. ſolo vellitur 128, 27. ſeminat 193, 206. olim arbos 329, 210. arboris ærea ſummum 42, 124. trunco 60, 233. 327, 105. antro exeſa 70, 44. ramis 215, 108. acclinis 297, 835. arbore in ſuâ 2, 38. ſub 16, 54. cavat lintres 32, 262. ex alienâ 42, 76. arbore coſtas fricat *ſus* 61, 256. frondes apparent 63, 353. ſummâ 84, 557. ſervabat ramos 159, 485. infigitur *ſagitta* 178, 504. opacâ 192, 136. aureus ramus 193, 187. ſuper geminâ ſidunt 193, 203. centenâ 281, 207. arboribus venti

venti triſte 7, 81. decori eſt vitis 11, 32. incidere amores 23, 54. notus ſiniſter 37, 444. ereandis 39, 9. non eadem vindemia 41, 89. diviſæ patriæ 42, 116. paretur ſeges 46, 267. poſitis 46, 278. ſuper--canebam 84, 560. obtecta domus 113, 300. lues 130, 139. congerere aram ſepulcri 193, 178. ruinas dabit 336, 454.
arboreum telum 347, 888. arborei fœtus 27, 55. arboreis cornibus 90, 190.
arbuſta vocabant te 2, 40. reſonant cicadis 4, 13. non omnes juvant 8, 2. ſonant 12, 64. arbuſta rumpent cicadæ 62, 328. diruta ripis 285, 363.
arbuta cùm ſylvæ deficerent 29, 148. dant 53, 520. frondentia 62, 302. paſcuntur *apes* 74, 181.
arbutus dulcis depulſis hœdis 8, 82. rarâ umbrâ 16, 46. horrida 42, 69.
arbuteæ crates 30, 166. arbuteis virgis 301, 65.
arcana fatorum 92, 262, 217, 123.
arcana fata 190, 72. arcanos ſenſus 157, 422.
Arcas rex 236, 102. & ductor 237, 129. eques 282, 239. Arcadis Enandri 338, 551. Arcades alæ 321, 835. paſtores 16, 26. Arcades ambo 15, 4. cantabitis 22, 31. his oris 235, 51. credunt ſe vidiſſe Jovem 243, 352. memores 288, 491. verſis armis 302, 93. ruere ad portas 303, 142. hi ſunt 330, 231. pictis armis 331, 281. Arcadibus 287, 452.
Arcadiâ judice 10, 58. deus Arcadiæ 22, 26. 64, 392. ſines 238, 159.
Arcadii magiſtri 76, 283. regis 249, 573. Arcadio ſanguine 173, 299. telo 286, 425. Gilippo 331, 272.
arcet ſe noſtris complexibus 184, 742. Trojanos urbe 321, 826. Troas Latio 86, 31. finibus 93, 300. *aſtrum* pecori 58, 155. *equas* fontibus 57, 131. fucos à præſepibus 73, 168. 97, 435. arcebant vincula palmas 116, 406.
Arcentis filius — Arcens genitor 267, 581, 583.
arceſſere vitas 75, 224. Manes 191, 129. Aceſten 184, 746. tempus pugnæ 275, 21.
Archetium 336, 459.
Archippi regis 232, 752.
arcta vincla 109, 146. arctis parietibus 77, 297.
Arctos duas 32, 245. gelidas 188, 16. Arcton claram 29, 138.
Arcturi ſidera 31, 204. Arcturum ſub ipſum 27, 68. *canis* 105, 744. notat 240, 516.
arcus ingens bibit 35, 381. propaginis 40, 26. Iyrœus 52, 448. trahit varios colores 167, 88. flexus 178, 500. aëris 216, 164. 271, 665. fatiſer 270, 631. lethifer 280, 169. aureus 316, 672. 320, 774. lexus 322, 874. arcum Daphnidis 6, 12. corripuit 90, 187. habilem 93, 318. in arcum curvatus portus 141, 533. ſonantem 179, 521. mille coloribus 181, 609. ingentem fecuit 182, 658. 254, 15. intendebat 252, 704. ſuſpendit 314, 575. ut contenderet 345, 815.

815. arcu adducto 178, 507. parato 178, 513. converſo 316, 654.
Arcitenens pius 129, 75.
Ardea 223, 411. 229, 631. 273, 738. 325, 44.
ardea volat ſupra nubem 35, 364.
ardet Penthesilea 98, 491. Ucalegon 113, 311. amans Dido 149, 101. Æneas abire fugâ 153, 281. Auſonia 228, 623. dolor oſſibus 255, 66. apex capiti 282, 270. in arma 326, 71. ſpe fervidus 332, 325. Corydon Alexim 3, 1. Sirius Indos 80, 426. læna murice 153, 262. mens amore 238, 163. ardemus ſcitari 108, 105. ardent altaria fibris 67, 490. campi armis 315, 602. refecti furiis 67, 512. arſit arundo 179, 525. Troja igni 121, 581. Itala terra armis 229, 644. arſere cometæ 38, 488. ardens Scorpius 26, 34. *apes* 71, 91. Laocoon 106, 41. Pyrrhus 119, 529. *ſerpens* 172, 277. virtus 191, 130. Sol 4, 13. teſta 35, 391. ardentem Veſtam 79, 384. nubem 216, 142. ardentes pugnas 55, 46. oculos 67, 505. pupulas 69, 564. maculis *apes* 72, 99. equos 97, 472. clypeos 125, 734. faces 182, 637. tedas 268, 568. ſocios 305, 200. orbes oculorum 342, 670. ardentia lumina 216, 405. ardentibus ſtellis 159, 482. extis 195, 254.
ardeſcit tuendo 104, 713.
adventus virûm &c. 315, 607.
ardor habet omnes 161, 581. agit 222, 393. pineus 220, 786. ardorem mentibus addunt di 258, 184. ardore dehiſcunt terræ 65, 432.
arduus mundus 31, 240. æther 34, 324. equus 43, 145. 114, 328. *anguis* 65, 439. coluber 118, 475. Cyclops 143, 619. Acragas 145, 703. ſerpens 172, 278. 319, 754. *Entellus* 177, 480. pars arduus equis 228, 624. Typhœus 242, 299. Agrippa 252, 683. *Turnus* 255, 53. *Jupiter* 275, 3. ſonipes 316, 638. ardua palma 41, 67. *bos* 55, 58. cervix 56, 79. ardua deſerta 61, 291. latera 144, 665. 152, 246. capita 176, 428. cornua 187, 831. Pergama 202, 515. tecta 216, 161. 225, 512. mœnia 343, 745. aſtra 347, 892. ardua Neritos 234, 271. inſula 245, 417.
ardua amantes dumos 62, 315. ardua terrarum 183, 695. ſupera ardua 227, 562. montis 240, 221. 313, 513.
area æquanda cylindro 30, 178. teret culmos 30, 192. fruges 33, 298. gemit tunſis frugibus 57, 133.
aret ager 16, 57. liber in ulmo 23, 67. pellis 67, 501. arebant herbæ 80, 427. arentem rivum 136, 350. ſylvam 338, 522. arentes ripæ 68, 555. roſæ 76, 268. arentia arva 28, 110.
aridus fragor 35, 357. viator 72, 98. arida ſola 27, 79. prata 33, 289. nubila 59, 197. febris 66, 458. nutrimenta 90, 175. ora 170, 200.
arena bibula 28, 114. ſicca 35, 389. ſumma 59, 195. ſparſa 60, 234. jejuna 67, 493. nigra 77, 291. optata 90, 172. media 162, 620. ſpiſſa 174, 336.

188,336. fulva 175,374. ignota 87. 1. arenâ alios arcet 196, 316. multa 213,31. mixta 333, 340. malè pinguis 28,105. arenæ nimbus 57,110. aggere 88,112. hoſpitio 99, 540. adverſæ 128,38. notæ 166,34. arenam ſpargat 8, 87. ſterilem 27,70. nigram 60, 141. eructat 196,297. extremam 316, 626. arenæ turbentur 42, 106. miſcentur 141, 557. attolluntur 272, 714. arenas æquabis 45, 232. flaventes 63,350. arenis thuriferis 43, 139. furit æſtus 88,107. arenoſum litus 153,157.
Arethuſa 22, 1. 145,696. velox --caput extulit 78,344,351.
argentum circumdatur auro 101, 593. ingens menſis 102, 640. 139, 466. argenti rivos 43, 265. ſpumas 66,449. pondus 95, 359. talentum 168, 112. 171, 248. cælati 289, 527. argento lento 229,634. argenteus anſer 251,655.
Argi--Argileti 243,346.
Argis caris 86, 24. victis 93, 285. repetant omina 110, 178. Inachiis 219, 286. Argos reminiſcitur 296, 782. remeaſſem ad 108, 95. tranſtulit omnia 114,326. eruet 210,838.
Argiva phalanx 112, 254. juventus 230, 672. pubes 233, 794. Argivæ Helenæ 102, 650. Argivum enſem 116,393. Argiva caſtra 306, 243. Argivûm claſſem 86,40. caſtra 172,672.
Argolici clypei 144, 637. reges 244, 374. ignes 277, 56. terrores 259, 202. Argolico mari 166,52. Argolicis telis 110, 177. Argolica galea 173, 314. Argolicas latebras 107,55. urbes 134,283.
argilla tenuis 44, 180.
Argitis minor 42,99.
Argo altera 9,34.
arguit timor degeneres animos 146, 13. quiſquam pulſum 310,393. nulla dies diſſimilem 261, 282. argue me timoris 309, 384. nec vos arguerim 304, 164.
argumentum ingens 233, 791.
argutæ ſerræ 29,143. argutâ ilice 15, 1. ſiſtula 16,24. hirundo 35, 37. argutum nemus 17,22. caput 56,80. arguto pectine 33, 294. 212, 14. argutos olores 21, 36.
Argus cuſtos Virginis 233, 791.
Argyripam 306,246.
Arcia mater *Virbii* 232,762.
aries ipſe 8,95. mutabit vellera 9,43. candidus 64,387. merſatur 66,446. ariete crebro labat janua 119, 492. cæſo 217, 175. pulſabant muros 342,706.
arietat in portas 323,890.
Arion 18,56.
Arisba devicta 260,264.
ariſtâ molli 9,28. pingui 25,8. ariſtæ denſæ 231, 720. ariſtas poſt aliquot 3, 70. teneras 233, 809. ariſtis gravidis 29, 111. ſolis 31,220. primis 46, 253.
Ariſtæus paſtor 77,317. triſtis--Ariſtæi luctus 78, 355, 350. Ariſtæo 80,437.
Ariuſia vina 12,71.
arma duris agreſtibus 29,160. virúmque cano 85, 1. capio--nec ſat rationis in armis 114, 314. in arma feror 114,337. vocat 230,694. ardet 326,71. ſe collegit 337,491. in media ruamus 115, 353. deſueta 119,509. viros movebit 209, 815.

815. ſeſe exhortantur 224, 472. Dardana ſuſcitat Deos 122, 618. victricia ſecutus 128, 54. capeſſant 133, 234. Troïa 143, 597. exercet 148, 86. colligere 165, 15. noſtra recuſat 176, 417. fulgentia 201, 490. impia 204, 613. capta 211, 860. ſub arma coactam 213, 43. arma velit 221, 340. fremit 224, 460. impulit 234, 3. ſocia rogantes 237, 120. rapit 240, 220. omnia advocat 240, 249. Jovis fugiens 242, 320. arma viro facienda 245, 441. arma rutilare vident & pulſa tonare 248, 529. Vulcania 248, 535. terna movenda 249, 565. radiantia 250, 616. Trojana induit 258, 180. cruenta 273, 753. lecta 289, 541. levia 297, 817. gravia 297, 836. fulgentia 299, 5. minetur mihi 308, 348. premere 310, 402. paria facta manibus Vulcani 311, 439. poſcunt 311, 453. inferat 312, 467. inſpoliata 315, 594. movet 324, 6. ſumpſi 325, 31. arma quieſcant 326, 78. arma viro properate 335, 425. ferunt 339, 586. armis diſcordibus 51, 459. in patriis acer 63, 446. paribus ſe immiſcuit 75, 245. amiſſis 98, 474. maximus 114, 339. denſis circumfundimus 115, 383. incurrimus 116, 409. juvenilibus 119, 518. in ſumptis ſpem ponit 123, 676. diffideret 128, 51. potens 131, 164. inſtruit ſocios 139, 471. comitantibus 147, 48. paribus palmas intexuit 176, 425. accingitur 193, 425. ſpoliata 197, 353. inſignis 199, 403. indutus 201, 479. egregius 208, 769. cominus pugnatur 227, 553. quibus arſerit terra 229, 644. felicibus 232, 745. circumſonat murum--ſævis gentem tenuit 246, 474, 482. totidem animas exuit 249, 657. in pictis conſpectus 249, 588. variis 252, 685. optimus 254, 40. acerrimus 258, 176. in quibus ibat 260, 269. veutis 268, 547. egregiis 269, 581. pulcher 271, 684. poſitis 276, 52. inſignibus 280, 170. verſicoloribus 280, 181. aptent animos 282, 259. vaſtis 295, 768. hoſtilibus 301, 83. verſis 302, 93. ingentior 303, 124. præſtantibus inſignes 307, 491. adſcitis 307, 308. exutos 308, 395. ſublimibus ardent 315, 602. ignotis 317, 677. muliebribus 317, 687. Phrygiis 319, 769. variis 327, 123. cœleſtibus 328, 167. fuſis circùm complectitur 335, 433. fulminat 343, 654. horrendum intonat 342, 700. ſævis certandum eſt cominus 347, 890. armorum ſonitum 38, 474. horror 113, 301. facie 116, 412. gratia 205, 654. tegmina 267, 517. dolis 313, 523.

armat ſe ſpoliis 116, 395. agmina 229, 648. agreſtes 254, 11. fratres in prœlia 221 335. ferrum veneno 274, 773. calamos 279, 140. armantur equi bello 141, 540. armatum Oriona 140, 517. peditem 202, 516. militem 106, 20. 313, 516. armati terram exercent 232, 748. armatam facibus matrem 158, 472. *ſagittam* 346, 857. armatas claſſes 32, 255.

armiger Automedon 118, 477. Jovis 268, 564. Anchiſiæ

ſæ 270, 648. Euandro 300, 31. Remi 262, 330.
armipotens Deiphobe 201, 500. Mars 272, 717. Tritonia 312, 483. diva 116, 425. Achilles 210, 840.
armiſonæ Palladis 141, 544.
Armenias tigres 11, 29.
armenta nec metuent 9, 22. ſi nunquam fuiſſent 14, 45. læta 43, 144. 133, 220. repetunt Venerem 48, 329. bellum minantur 141, 540. regia 225, 486. quina 226, 539. armento ſortire ſobolem 56, 71. ſi quando vocabat 4, 23. propiùs ſtabulis tenerent 35, 355. tulit Eridanus 38, 483. amnis 118, 499. tueri ſtudium 44, 195. tenuant macie 57, 129. exterrita--paſces 58, 150, 155. clauſa ſtabulis 63, 352. hinc arceſſere vitas 75, 223. immania 79, 395. ſaturata 239, 214. paſſim videbant 243, 360. involvens mons 342, 688.
armentalis equæ 314, 571.
armentarius Afer 63, 344.
armo dextro 56, 86. ejecto 299, 894. armos calcaribus foderet 211, 882. inhorruit 294, 711. per armos 312, 497. 316, 644.
Arpi 311, 428. Arpos quæ cauſa attraxerit 306, 250. ab Arpis ſurgit 276, 28.
arrigo. arrexit comas 294, 726. animos 330, 251. arrectus uterque 176, 426. quadrupes 299, 892. arrecto pectore 316, 639. arrecti animum his dictis 100, 579. arrectos litore currus 262, 317. arrectis auribus adſtant 89, 152. haſtis 266, 465. cervicibus 312, 496. ſquamis 319, 754. arrecta pectora 111, 206. arrectæ ſpes 57, 105. comæ 153, 280. mentes 182, 643. iræ 311, 452. acies 343, 731.
arripe *Auſoniam* velis 139, 477. caſtra 254, 13. ipſum pendentem 268, 561. bijugos 291, 595. locum 313, 531. arreptâ tellure 283, 298. arrepto tempore 311, 459.
ars 338, 518. artis res 44, 174. ſuæ non immemor 81, 440. Pelaſgæ 108, 106. repertorem 232, 772. arma 244, 377. per artem movit agros 28, 122. tentamenta 238, 143. hanc extudit 77, 325. hîc repono 178, 484. oſtentans 179, 521. arte in hâc 77, 294. laboratæ vestes 102, 639. divinâ 106, 15. Pelaſgâ 109, 152. Sinonis 110, 195. multâ 172, 270. 183, 705. pererrat omnem locum 176, 442. novâ 225, 477. morſus levabat 232, 755. magiſtrâ 335, 427. quâ lucem moter? 347, 874. vales 147, 892. artes variæ 29, 133, 145. quæſitæ 68, 549. hæ tibi erunt 210, 853. mille nocendi 221, 338. quaſcunque 40, 52. alias 56, 101. novas 102, 657. magicas 159, 493. inventas 205, 663. patrias 318, 716. ſuas --mutas 334, 393, 397.
artificis ſcelus 109, 125. 310, 407. manus 329, 210. 97, 455.
artus trepidi 143, 627. terreni 207, 732. artus Terei 15, 78. tremit 56, 84. depaſcitur febris 66, 458. ſerpens 111, 215. adduxerat ſitis 66, 483.

483. discissos laniabant 67, 514. fessos 74, 190. sale tabentes 90, 173. per artus sudor iit 110, 173. dum spiritus hos regit 155, 336. mors animâ seduxerit 156, 385. nexos 164, 695. anhelitus quatit 170, 199. 176, 432. primos 187, 857. per artus infusa mens 207, 726. occupat tremor 214, 446. 310, 424. perfudit sudor 224, 458. inducitur senior tunicâ 246, 457. pulchros 265, 433. quæ tellus habet? 266, 490. coll. pfos 273, 753.
arvo stirpes obruit 40, 14. genitali 57, 136. arva dulcia 1, 3. requiescunt 27, 82. squalent 39, 507. optima putri solo 46, 263. laxant sinus 48, 331. Saturnia 100, 569. Ausoniæ — vicina Tybridis 140, 496, 500. arvorum cultus 39, 1. locus 44, 177. cultu 84, 559. deo 250, 601. arva tueri 26, 21. juvat 28, 95. insequitur-temperat — subigebant coloni 28, 105. 110, 125. hiulca 48, 353. non obnoxia curæ 50, 438. fugâ verrens 59, 201. Iapidis Timavi 66, 475. nunquam viduata pruinis 83, 518. premit mare 92, 246. opima 126, 781. Dictæa 131, 171. Lavinia 152, 236. aliena 154, 311. 277, 78. fatalia 167, 82. prætenta Syrtibus 190, 60. ultima 201, 477. læta 208, 744. regnata Saturno 209, 794. Laurentia 219, 662. 256, 100. Gabinæ Junonis----Flavinia 230, 682, 66. Celennæ 231, 739. Tyrrhena 248, 551. Neptunia 252, 695. fertilis Ausoniæ 257, 135. Rutulorum 286, 404. arvis pinguibus 11, 33. imperat 28, 99. flavis 33, 316. dumosis 44. 180. duris 48, 341. Geticis præsidet *Gradivus* 128, 35. novis 130, 136. fatalibus 155, 355. Siculis 183, 702. Ausoniis 226, 537. patriis 231, 736. quis præsidet Jupiter 233, 799. Latinis 235, 38. 283, 300. latis 250, 605. Minionis 280, 183. Rutulis 285, 390. Rutulorum 288, 473. Iapygis 306, 247. Pœnorum 324, 4.
arvinâ pingui 128, 627.
arunde fluvialis 50, 414. deformis 82, 478. lethalis 148, 73. arsit in nubibus 179, 525. per uterum venit 225, 499. umbrosa 235, 34. arundine meditabor musam 13, 8. prætexit ripas 15, 12. 54, 15. fixit malum 179, 544. glaucâ velatus 280, 205. infractâ 334, 387.
arundineâ sylvâ 294, 710.
arundineis canalibus 76, 265.
Aruns debitus fatis 319, 759. turbidus 321, 814. Aruntem speculatur dea 322, 853.
aruspex longævus 247, 498. secundus 319, 739.
arx alta Priami 107, 56. arcis summæ 110, 166. sacerdos 114, 319. Romanæ 242, 313. Tarpeiæ 251, 652. arcem cœli annuis 92, 250. surgentem Carthaginis 95, 366. moliri 96, 424. attollere tectis 130, 134. Iliacam 136, 336. Chalcidicam 188, 17. procul vident 236, 58. tenebant Galli 292, 657. quam prendimus? 114, 322. arce sedet Æolus 87, 56. locari 106, 33. Laurenti 234, 1. tutâ latet viator 256, 805.

arces,

arces, quas condidit Pallas 5, 61. Rhodopeiæ ſêrunt 81, 461. Riphæas 31, 240. ſeptem *Romæ* 53, 535. 209, 784. Tyrias 86, 20. adverſas 96, 420. ſummas inſedit 121, 615. deſerit 342, 698. Phœacum 134, 291. Caulonis 141, 553. Romanas 152, 234. quibus Apollo præſidet 288, 9. Collatinas 208, 774. primas 214, 61. Soractis 230, 696. caſuras ignibus 244, 375. Palladis 312, 477. arcibus Romanis 43, 172.

Aſcanium trans ſonantem 61, 270.

Aſcanius, cui nunc cognomen &c. 92, 267. gaudet equo 150, 156. ducebat curſus equeſtres 182, 667. veſter ego 183, 673. direxit ſpicula 225, 497. condet Albam 235, 48. dicitur fudiſſe Numanum 269, 592. magnæ ſpes altera Romæ 328, 168. ut Aſcanium patrémque &c. mactatos cernam 123, 666. gremio detinet *Didò* 148, 84. epulandum apponere 161, 62. complectitur *Æneas* 335, 433. Aſcanio chlamydem fert 140, 484. invidet Romanas arces? 152, 234. in Aſcanio ſtat cura parentis 102, 646. pro dulci veniat *Cupido* 102, 658. ab Aſcanio genus 250, 629.

aſcendere muros ſcalis 267, 507. urbem Buthroti 135, 293. in veſtram 110, 192. collem 96, 419. cubile Jovis 328, 144.

aſcenſu ſupero faſtigia 113, 303.

Aſcræo ſeni 14, 70. Aſcræum carmen 44, 176.

aſellî agitator 32, 273.

Aſia prata 35, 383. Aſiæ paludes 230, 701.

Aſia Deiopea 78, 343.

Aſiâ pulſus *Æneas* 95, 385. Aſiæ in oris 43, 171. urbes domitas 55, 32. regnatorem 120, 557. res 127, 1. fatis 218, 224. Aſiam Pelopea ad mœnia venturam 110, 193. conſurgere 277, 91.

aſilo quoi nomen 58, 147.

aſper rubus 8, 89. aſilus 58, 149. anguis 65, 434. crabro 75, 245. ſapor 76, 277. Mezentius 229, 647. Saticulus 231, 729. venatus 242, 318. Tybris 242, 330. veni non aſper 243, 365. lupus 255, 62. *leo* 274, 794. aſpera glacies 23, 49. ſylva 29, 152. 64, 384. cornu *bos* 55, 57. lingua 67, 508. Juno 92, 279. hyems 108, 110. gens 184, 730. facies 185, 767. peſtis 225, 505. pugna 271, 667. virgo 317, 664. aſpera vimina 50, 413. ſecula 93, 291. odia 108, 96. rura 160, 526. cymbia 172, 267. maria 197, 351. capita montis 197, 360. fata 211, 883. pocula 260, 263. nemora 323, 902. aſpris ſentibus 115, 379. aſperrima ſtudiis belli Carthago 85, 14. aſperrima *loca* paſcunt 38, 319.

aſperat undas hyems 134, 285.

aſperge ſapores 71, 62, virus pecori 65, 419.

aſpergine ſpumant cautes 141, 534.

aſpernabere nec curam lentis 31, 228. nec tu aſpernata vocantem 64, 393. haud aſpernanda precantes 302, 06.

aſpicere pugnam 320, 151. *Didonem* collapſam 163, 664.

hæc oculis æquis 156, 372. 259, 209. te poſt multa funera? 113, 285. Spartam 120, 578. noſtrum dedecus 341, 642. dextram inermem 343, 734. aſpice; aratra referunt &c. 5, 66. ut antrum ſparſit &c. 10, 6. qui coëant populi 244, 385. num noſtrum telum &c. 288, 481. illum contrà 309, 374.
aſpectat arces 96, 420. caſtra Dardanidûm 275, 4. Rutulos 348, 915.
aſpectus Libycæ urbis 155, 348. mortales aſpectus 271, 657. aſpectu primo 101, 613. conterritus 143, 597. obmutuit 153, 279. noſtro ne ſubtrahe te 200, 465. ſubito territus 318, 699.
aſpirat fortuna labori 115, 385. ventos eunti 181, 607. dictis divinum amorem 244, 373. equis Achillis 333, 352. aſpirant auræ in noctem 212, 8. aſpirate canenti 267, 525.
aſpirans amaracus 103, 694.
aſportare Creüſam 126, 778.
Aſſaracus 205, 650. Aſſaraci proles 55, 35. domus 93, 284. larem 260, 259. gente 270, 643. genus 327, 117.
Aſſaraci duo 278, 124.
Aſſaraci ſanguinis 208, 779.
aſſenſere omnes 109, 130.
aſſenſu nemorum 55, 45. rauco 228, 615. vario 278, 97.
aſſervabant prædam 125, 763.
aſſiduâ fuligine 16, 50. aſſiduum ver 43, 149. aſſiduo ſale 218, 866. cantu 212, 12. venatu 260, 545. tinnitu 275, 808. aſſiduis vocibus 158, 447.
aſſiduè veniebat 3, 4. uri illudunt 49, 374.
aſſimilis cadenti ſilex 204, 603.
aſſimulat jubas divini capitis 292, 639. aſſimulata formam Camerti 330, 124.
aſſiſtunt 345, 790. aſſiſtens ſuper *Pallanta* Turnus 288, 490.
aſſueſce vocari votis 26, 42. aſſueſcite bella animis 210, 833. menſis ſociorum 238, 174. cernere facta 247, 517. colla ſervitio 58, 168. aſſuetus ſuccedere tecto 65, 418. menſæ herili 225, 495. bellis 259, 201. perfundi flumine 312, 495. malo 43, 168. imperiis 225, 487. ſylvis 173, 301. aſſuetis dat tibia cantum 270, 618. aſſueta parvo juventus 51, 472. 269, 607. venatu gens 232, 746. calathis virgo 233, 806 aſſuetæ ripis volucres 213, 33.
aſſultibus urget 176, 442.
aſſurgere in auras 57, 109. querelis 278, 95. *viribus* 42, 98. ſeptem in ulnas 63, 355. non aſſurgunt turres 148, 86. iræ 337, 424. aſſurrexerit viro Phœbi chorus 14, 66. aſſurgens fluctibus 43, 160. Orion 99, 535. Auleſtes 281, 208. aſſurgentis dextræ 296, 797. aſſurgenti condidit enſem 262, 348.
Aſſyrium amomum 9, 25. Aſſyrio veneno 51, 465.
aſt ego &c. 86, 46. &c.
aſtare. *vid.* adſtare.
aſtrum Cæſaris 21, 47. Canis 31, 218. altra crudelia — tollemus ad 11, 23, 51. tollemus in 131, 158. ferent in 215, 99. ad 255, 76 duodena 21, 232. rorantia 142, 567. ignea 155, 352. ſervata 165, 25. Titania 207, 725. ardua 347, 893. aſtrorum ignes 142, 585. 249, 590.

decus 264, 405. aſtris ſurgentibus 37, 440. ducentibus noctem 68, 156. famam qui terminet 93, 287. æthereis 178, 517. primis cadentibus 235, 59.
aſtu ſubit 289, 522. ingreſſus 318, 704.
Aſtur pulcherrimus 280, 180.
Aſtyanactis imago 140, 489. Aſtyanacta trahebat 117, 457.
Aſylas ſternit Corynæum 268, 571. interpres divûm 280, 175. princeps 316, 620. fortis 327, 127. 338, 550.
aſylum retulit Romulus 243, 342. Junonis 125, 761.
at mecum raucis &c. 4, 12. &c.
atavi reges 224, 474. atavis potens 213, 56. atavos ſonantem 338, 529.
ater ſanguis 60, 221. turbo 99, 511. Hector 112, 272. cinis 163, 633. vapor 224, 466. fumus 260, 239. cruor 316, 646. odor 339, 591. atri Ditis 191, 127. vulneris 272, 700. turbinis 291, 603. atrum nemus 89, 165. latus 227, 565. timorem 272, 719 atro veneno 111, 221. tabo 143, 616. veſpere 165, 19. ſinu 191, 132. lumine 224, 456. felle 240, 219. cruore 262, 333. atros fluctus 165, 2. ignes 235, 198. atra Styx 32, 243. tigris 80, 407. nox 87, 89. tempeſtas 115, 516. dies 199, 429. ſilex 204, 602. hyems 218, 214. *Alecto* 221, 329. ſeges 226, 525. palus 233, 801. nebula 241, 258. domus 241, 262. caligo 254, 36. vorago 256, 105. atræ picis 32, 275. nocti 161, 570. nubi 293, 664. formidinis 333, 335. atram nubem 47, 308. ingluviem 65, 430. favillam 182, 666. humum 294, 730. atra venena 42, 130. nubila 178, 512. atris ſerpentibus 29, 129. imbribus 31, 236. ſpeluncis 87, 60. nubibus 152, 248. ignibus 156, 384. frondibus — faucibus 194, 215, 240. hiatibus 203, 576. facibus 255, 74.
Atheſim propter amœnum 271, 680.
Athos quantus 342, 701. Atho dejicit 34, 332.
Atina potens 229, 630.
Atinas acer 322, 869. 341, 661.
Atys 180, 568.
Atlas maximus docuit Iopan 195, 741.
Atlas axem humero torquet 159, 481. Electram edidit 237, 136. Maiam generat 237, 140.
Atlantide Electrâ 237, 135. Atlantides Eoæ 31, 121.
atque ſuperba pati &c. 4, 15. &c.
atqui non Maſſica Bacchi &c. 68, 526.
atria pateſcunt 118, 483. ampla 104, 726. vacua 119, 528. 222, 379. alta 163, 666.
Atrides Menelaus 306, 262. Atridæ magno mercentur 108, 104. gemini 116, 415. 118, 500. 237, 130. non hic 269, 602. Atridas 97, 458. ſolos 257, 138.
Atronium 295, 753.
atrox inimicus 36, 407. Juno 102, 662. Volſcens 264, 420.
atterat herbas bucula 69, 12.
attrivere alas *apes* 74, 204.
attritus vomer 26, 46. attrita anſa 13, 17.
attingere telas 69, 562. Ty-

brim 186, 797. dextras 268, 558. herbam 11, 26. *visum* ſummo ore 104, 737. arva 219, 662. morantem his terris 161, 568. lumina vitæ 210, 830. proram 292, 659.
attactu nullo volvitur 221, 350.
attollere molem 110, 185. arcem 130, 134. ſe terra viſa eſt 132, 205. oculos 164, 688. faſces 217, 173. ſe à tergo 262, 321. fatales moles 303, 130. brachia 174, 364. attollet ſe Punica gloria 147, 49. globos flammarum 142, 574. ſeſe in auras 151, 176. æquævum amicum 177, 452. alas 227, 561. ſe in femur 298, 856. animos 324, 4. capita cœlo 271, 682. *regem* humeris 75, 217. attollens ora pallida 94, 354. ſeſe cubito 164, 690. ſibila colla 172, 278. lumina 187, 847. facem 204, 607. fata nepotum 253, 731. attollentem iras anguem 115, 381. attollitur ſaxum 168, 127. attolluntur arenæ 272, 714. attolli malos jubet 187, 829.
attondent virgulta capellæ 22, 7. attondens vitem ruſticus 50, 407.
attonitus ſtupet 52, 508. viſis talibus 131, 172. monitu deorum 153, 282. fatis conjugis 340, 610. attonitæ domûs 189, 53. attoniti hydri 68, 545. attonitæ *matres* 182, 659. attonitis animis 179, 529.
attraxerit quæ cauſa Arpos 36, 250. attractus ab alto ſpiritus 67, 505.
attrectare *ſacra* 124, 719.
avari agricolæ votis 25, 47. Acherontis ſtrepitum 52, 492. Pygmalionis opes 95, 363. avarum litus 128, 44.
audeo 312, 503. majora viribus 296, 811. ſi quid præſentius 328, 152. tentare fluvios 56, 78. majora pro vitâ 345, 814. in prœlia 114, 347. audent cùm talia fures 6, 16. audendum dextrâ 262, 320. audendi auctor 328, 159. audentem extrema 114, 349. audentes fortuna juvat 283, 284. audentior ito 190, 95. auſim deponere 6, 32. auſas recludere ſanctos fontes 44, 175. nihil iſte 265, 428. viribus imparibus 287, 458. auſa hoc *Junone* in regnis tuis 186, 792. *mater* perſequitur te 259, 217. auſi immane nefas 204, 624.
auſo potiti 204, 624. auſis pro talibus 119, 535, 333. 351. fortibus 261, 281.
audax juventâ 84, 565. viribus 167, 67. Pallas 237, 110. audacis populi 162, 615. Rutuli 223, 409. facti 321, 812. audacem Turnum 253, 3. audaci nymphæ 345, 786. audaces Rutuli 267, 519. audacibus cœptis 26, 40. malis 215, 114. animis 224, 475.
audire frenos ſonantes 59, 184. annales laborum 95, 373. veras voces 96, 409. laborem 106, 11. ſonitus tubarum 228, 628. adventum pedum 323, 911. preces 162, 612. audit amores 17, 23. neque currus habenas 39, 514. vocatus Apollo 69, 7. dolos 203, 567. varias voces 214,

214,90, equos, ſtrepitus 264, 394. audit Eurotas 15,82., auditur vox &c. 71,72. ſonus gravior 76,260. clarior ignis 124,705. audito Baccho 154, 302. ſigno 173, 316. auditi advertitis curſum 217, 196. ictus referunt gemitum 245, 420. audita ſi rite recordor 130, 107. ſit fas loqui 195, 266. auditis ſi credimus 237,140. ſic reddidit 306,251.
aveho. avexerat alias oras 59, 512. avexere numen 110, 179. avectos hoſtes 106, 43 avecta corpora 305,205.
avellere Palladium 110 165. avulſus complexu Iuli 162, 616. avulſa jugis *arma* 122, 631. avulſum humeris caput 120,558. ſaxum vento 342, 685. avulſam *rupem* 240,238. navem 292,660. avulſo *ramo* 192, 143. avulſa ſaxis ſaxa 121, 608. viſcera montis 142,575. membra 266, 490.
aveñâ tenui 1,2. paſtoris Siculi 23, 51. avenæ ſeges 27, 77. avenæ ſteriles 11, 37. 29,154.
Aventinus pulcher 229, 657. Aventini collis 229,659. montem 240,231.
Averni portus 180, 813. facilis deſcenſ s 191,126. Averna ſonantia 138, 442. alta 184,732.
Avernis fretis 43,164. ſtagnis 82,493. lucis 191,118.203, 564. imis 214, 91. Averni fontis 159,512.
avertere ſenſus ſacris magicis 19, 66. ſtimulos amoris 59, 210. æſtus 66, 459. regem Italiâ 86, 38. curas dictis 156, 394. prædas 277, 78. dolorem ferro 160,547. regnum Italiæ Libycas oras 149,106. glaciem 62, 320. Indum Romanis arcibus 43, 172. talem caſum 134,265. peſtem 143,620. ſe ex oculis 156, 389. tauros à ſtabulis 239, 208. incendia Teucris 255, 78. prora avertit 88,104. avertitur fontes equus 67,499.
averſus ſol 100, 568. pater *Latinus* 128, 618. averſum juvenem 80,423. averſi tenuere facem 194.224. averſos currus 337,485. averſa Diva 98, 482. mens deæ 110, 170. voluntas Superis 341, 647.
aufert ſe ex oculis 156, 389. caput domino 262, 332. te bello 288,508. auferte labores 245, 439. metus 332, 316. abſtulit amores meos 147,29. animam hoſti 265, 443. atra dies *infantes* 179, 429. *Pallanta* 300,28. enſis caput 285, 394. nox cœlum 132,198. colorem rebus 195, 272. ſe ex oculis 321, 814. me malus error 18,41. Proſerpina crinem 164, 699. aufertur juvenis 318, 713. Opis 322,867. ablata pennis refugit 134, 258.
Aufidus amnis 310, 405.
augent Cereale ſolum pomis 219, 111. auxi dona meis venatibus 264, 407. auctura Italos progenies 180,565.
auctor quis? 109, 250. Dardanus 140,503. ultimus 213, 49. certiſſimus 37,432. prudens 47, 315. Jupiter 165, 17. Aceſtes 176, 418. Potitius 241,269. Apollo 243, 336. vulneris 273, 748. mali tanti 289,510. non futilis 308, 339. audendi ego

328, 159. frugum 26, 27. teli 164, 421. auctoribus fatis 277, 67.
augur Apollo 156, 376. Rhamnes 262, 327. Tolumnius 331, 258. 336, 460.
augurat ſi quid veri mens 219, 273.
augurium docuere parentes 95, 392. veſtrum hoc 124, 703. da, pater 129, 89. triſte 165, 7. ſuum 219, 260. rite propinques 282, 255. ſalutant 331, 257. dabat Apollo 334, 394. augurio magno 179, 523. depellere peſtem 262, 328. auguriis agimur 127 ſeq.
anguſtum tectum 216, 170. auguſta mœnia 216, 153.
Auguſtus Cæſar 209, 793. 252, 678.
avidus molior 130, 132. refringit *ramum* 194, 210. confundere fœdus 331, 290. pugnæ 271, 661. 335, 430. avidum caput 68, 553. avidæ juvencæ 49, 375. medullæ 61, 271. avidi conjungere dextras 99, 514. avidos curſus 348, 909.
avis candida 47, 320. avem contingere 178, 509. dejecit 179, 542. fecit Circe 217, 191. aves multæ glomerantur 196, 311. vagantur 306, 273. avium concentus 36, 422. domos 44, 209. cuſtos 72, 110 millia multa 81, 473. catervæ 311, 457. avibus prædam fert 41, 60. aër non æquus 98, 546. aves terrebis 29, 156. maternas 193, 193. litoreas 330, 248. invalidas 331, 262. avibus reſonant virgulta 48, 328.
aviaria 50, 430.
avius lupus 321, 810. avia *loca* 48, 328. nemora 227, 580.
aulâ vacuâ 71, 90, ſi quis luderet &c. 155, 328. aulaï in medio 136, 354. aulas penetrant 52, 504. & cerea regna 74, 102.
aulæa 54, 25. aulæis ſuperbis 103, 697.
Auleſtes gravis 282, 207. Auleſten 331, 290.
Aulide 157, 426.
Auni filius 318, 700. Auno fallaci 318, 717.
avolat juvenis 318, 712.
aura dulcis ſpiravit 80, 427. diſcolor 193, 204. quatit criſtam 334, 370. attulit clamorem 340, 617. auraï ſimplicis ignem 208, 747. auras memor 320, 801. auram in tenuem 153, 278. patentem 218, 230. aurâ veſcitur? 136, 339. auræ ceciderunt 21, 58. omnes terrent 124, 728. vela vocant 136, 356. crebreſcunt 141, 530. æquatæ ſpirant 187, 844. aſpirant in noctem 212, 8. diſcerpunt mandata 262, 312. excepere vulnus 273, 745. ſtridunt haſtilibus 342, 691. auras ſpirantes 270, 645. captavit naribus 35, 376. ad auras ſe agit 49, 363. tulerunt 50, 422. provocet curſibus 59, 193. odor attulit 60, 251. exceptant 61, 274. follibus accipiunt 73, 171. ſuperas 82, 486. tenues 82, 459. vitales 95, 387. ætherias 47, 291. aërias 178, 520. cœli 232, 768. 315, 595. luminis 40, 47. auris tepentibus 48, 330. populariibus gaudens 209, 817. dubiis committitur 314, 560.

auris. aurem vellit 13, 3. fidam 179, 547. ab aure librabat 264, 417. aures hirtæ 55, 55. demiſſæ 67, 500. aures *aratri* 30, 172. ad aures referatis 7, 73. maternas 78, 349. vulgi 108, 119. occupat 135, 294. ſubrigit 151, 183. duras 157, 428. placidas 158, 440. circùm errat 176, 435. vulneret nuncius 249, 582. adlabitur 266, 474. auribus micat 56, 84. arrectis 89, 152. æra captat 140, 514. vocem hauſi 155, 359. raptis populata tempora 201, 497. auritos lepores 33, 308.

auriga fertur equis 39, 514. aurigæ Metiſci 340, 624. aurigæ concuſſere lora 169, 146. properi 326, 85. aurigam nactus ſub equis 262, 330. ſororem 348, 918.

Aurora redit à nobis 32, 349. linquens cubile Tithoni 37, 447. nova 83, 544, 552. ruberſcebat 141, 521. rubebit 326, 77. dimoverat umbram 142, 589. relinquit Oceanum 149, 129. attigerit te 161, 568. extulerit diem 167, 65. lucem 304, 182. roſeis quadrigis 202, 535. bigis 213, 26. Auroræ filius 105, 751. populis 252, 686. Auroram vehebant equi 168, 105. ſequi 228, 606. Aurorâ veniente 281, 241.

aurum fulvum 219, 279. tortile collo 221, 352. nil valuiſſe 305, 228. in aurum crines nodantur 150, 138. auri amore 94, 349. pondus 95, 359. fames 95, 57. ſubtemine 140, 483. talentum 168, 112. circulus 180, 559. aura — diſcolor per ramos refulſit -- ſpecies 193, 204, 208. metallum 245, 445. dives, 254, 26. talenta 260, 265. pondera 289, 527. auro turbidus Hermus — fluxit 43, 137, 166. libamus 44, 132. illuſus veſtes 51, 464. defoſſo incubat 52, 507. ex auro faciam 54. 26. pharetra 150, 138. auro ſqualentibus maculis 71, 91. fulvo 320, 770. captivo 320, 779. ardentes 72, 99. incinctæ *nymphæ* 78, 342. naves onerant 95, 363. corpus vendebat 98, 484. circumdat argentum &c. 101, 593. calata facta 102, 640. rigentem pallam 102, 648. veſtem 301, 72. coronam 102, 655. pateram 104, 728, Barbarico 119, 504. crateres ſolidi 125, 765. vi potitur 128, 55. conſertam loricam 139, 467. armatum Oriona 140, 517. inſignis ſonipes 149, 134. implicat crinem 150, 148. diſcreverat telas 153, 264. ſquamam incendebat fulgor 167. 87. ductores effulgent 168, 132. volitant 327, 126. lato 173, 312. velatum juvencum 174, 366. in auro caſus effingere 189, 32. auro patriam vendidit 204, 621. nubem ardentem 216, 142. tecti *equi* 219, 279. inſignibat elypeum 233, 790. crinem internectat fibula 233, 816. intertextam chlamydem 238, 167. rececto 250, 624. effulgere fluctus 252, 677. irrigat culta Pactolus 279, 142. tunicam ſqualentem 283, 314. loricam 326, 87. multo cœlaverat 288, 499. molli nexerat 297, 818. ſuras incluſerat 335, 430. 312, 488. crinali 314, 576.

auratus Eridanus 79, 371. enſis 261, 304. aurati radii 328, 163. aurata tempora 338, 536. auratâ fronte 270, 617. pharetrâ 322, 859. chlamyde 171, 250. trabe 117, 448. auratis cornibus 31, 217. porticibus 251, 655.
aureus eſto 16, 36. Sol 31, 232. Saturnus 53, 538. ramus 193, 187. non deficit 292, 137, 144. Turnus 260, 270. 312, 490. umbo 282, 271. arcus 316, 652. aurea gens 9, 9. Phœbe 37, 431. fibula 150, 139. regia 217, 210. imago 251, 672. galea 255, 50. caſſida 320, 774. cæſaries — veſtis 251, 659. Venus 276, 16. ſponda 103, 69°. virga 217, 190. aureo thalamo 244, 372. ſolio 278, 216. aurea mala 7, 71. 18, 52. cingula 98, 492. ſidera 118, 488. talaria 152, 240. tecta 188, 13. fulcra 204, 6:4. ſecula 209, 793. monilia 219, 278. frena 238, 168. Capitolia 243, 348.
auricomos fœtus *arboris* 192, 141.
Asbuten comitem mittit 333, 362.
Aurunci Actoris ſpolium 326, 94 Aurunci patres 231, 727. ferunt 30', 318. ſenes 217, 206. Aurunceæ manus 233, 795. 284, 353.
Auſonia tota 213, 55. perdit præſidium 301, 58. Auſoniæ arva 140, 496. limine in ipſo 284, 356. tellus — pars illa 139, 477, 479. Auſoniam Carthago premat 277, 54. Auſonii tenebunt ſermonem 346, 834. Auſonios excepiſſe Trojam 218, 233. conjungi Teucris 178, 105.
Auſonia terra 155, 349. cuſpis 300, 41. manus 242, 328. proles 152, 236. Auſonii ſalis 137, 385. Anſonium Tybrim 167, 83. litus 217, 198. Auſonio portu 137, 378. ſanguine 226, 547. Turno 329, 183. Auſonii coloni 49, 385. antiqui 306, 253. Auſonios fines 197, 346. portus 256, 99. Auſonias urbes 285, 105. acies 270, 639. Auſoniis oris 213, 39. arvis 226, 537. ducibus 282, 268. Auſonidum ditiſſimus 290, 564. ora turbata 307, 237. legio 327, 121.
auſpicibus divis 127, 20. dis 147, 45.
auſpicium infauſtum 308, 347. auſpiciis fides 137, 375. melioribus 140, 439. paribus 149, 203. meis 155, 341. talibus 179, 534. en hujus 209, 782.
auſter humidus 37, 462. nigerrimus 61, 278. frigidus 76, 261. terruit euntes 108, 111. lenis 129, 70. creber 185, 764. obruit vectos per æquora 197, 336. auſtri ſibilus 12, 82. altis radios 245, 430. auſtro editus *campus* 44, 188. auſtrum immiſi floribus 5, 58. auſtro inflatur carbaſus 136, 357. auſtri ingemin. at 34, 333 caderent 34. 354. in auſtros devexus 32, 241. ſurgentes 48, 333. dare claſſibus 128, 61. auſtris uvidus Jupiter 36, 418. pluvialibus 65, 429. furentibus 86, 51. 113, 304. procacibus 99, 536. denſis 183, 696. fallacibus 187, 850. horridus Jupiter torquet hyemem 271, 670.

auſtrinos calores 46, 272.
aut hic ad veteres fagos &c. 6, 12.
autem. quid ego hæc autem? 108, 101. quis procul ille autem? 209, 809.
Automedon armiger 118, 477.
autumnus ponit fœtus 53, 521.
autumni tempeſtates 33, 311. frigora 47, 321. æſtu 66, 479. frigore primo 196, 309. autumno pampineo 39, 5. carpere poma 72, 134. matura tenebat 73, 143.
avus Pilumnus 277, 76. avi ſolis 328, 164. avo puerum trahebat 127, 457. avum nomine referens 333, 348. ab avo materno 153, 258. Jove gaudet 218, 220. avi numeratur avorum 74, 209. veterum 217, 177. haud indignus 341, 649. avis atavique potens 213, 56. dictus locus 223, 412. dives Mantua 280, 202.
avitæ virtutis 295, 752. avito ſolio 216, 169. avitis regnis 60, 228.
avunculus Hector 136, 343. 335, 440.
auxilium venit 42, 130. viæ 94, 358. auxilio ſubeuntem 111, 216. vocare deos 183, 686. veniant 216, 551. laturam arma 248, 536. ſuperſunt urbes 310, 420. non erit nobis 311, 428. viam poſcit 334, 388. auxilium ferebat 114, 344. da 123, 691. tentare 131, 146. imploret 162, 617. vocat 223, 504. petat 234, 10. attulit 239, 201. non rogavi 244, 376. belli 246, 472. auxilio tutos 100, 571. Beli 101, 621. levare viros 117, 452. non tali tempus eget 119, 521. levatos 180, 538. lætos 238, 171. nequæ illos juveris 276, 33. auxilia vocantem Sergeſtum 171, 222, cogunt 234, 8. auxiliis Palladis 110, 163.
axis vi ſervidus 57, 107. faginus 58, 172. concitus 334, 379. axi terga obverterit 46, 271. axem ſub medium 63, 351. aptum ſtellis 159, 482. 209, 271. trajecerat 202, 536. magnum 209, 791. axe ſub nudo 119, 512. tonanti 186, 820. gelidi ætheris 235, 28.

B.

Bacca amara 41, 86. Sicyonia 53, 519. baccas lauri 33, 306. acanthi 42, 119. dant rami 144, 649. baccis ſanguineis 22, 27. 50, 430. ſylveſtribus 44, 183.
baccare 9, 19. frontem cingite 16, 27.
baccatum monile 102, 655.
Bacchus amat colles 42, 113. non ſegnior 46, 275. ad culpam cauſas dedit 51, 455. lætitiæ dator 104, 734. Bacchi Maſſicus humor 43, 143. lynces 61, 264. Maſſica munera 68, 526. durum ſaporem 72, 102. carchefia 79, 380. orgia 83, 521. veteris 91, 215. pocula 136, 354. numine 222, 385. ſtimulis 223, 405. choros 319, 737. Baccho thiaſos inducere 11, 30. vota facient 12, 79. favet *terræ* — genus ſervat 45, 228, 240. caper cæditur — dicemus honorem 49, 380, 393. commoda ſeges 72, 129.

Ibans carchesia 167, 77. vertunt felicia Baccho Massica 231, 725. Bacchum miniſtrant 239, 181. Bacche, te canam 39, 2. evœ 222, 389. Baccho multo 12, 69. miti 34, 344. Iſmara conſerere 40, 37. fluentes vites 44, 191. odorato 76, 279. audito ſtimulant &c. 154, 302. attonitæ matres 227, 580.
Baccheia dona 51, 454.
bacchatur per urbem *Dido* 154, 301. fama 163, 666. in antro vates 190, 78. bacchata Alecto 276, 41. bacchata virginibus Taygeta 52, 487. bacchatam jugis Naxon 130, 125.
Bactra 43, 138. ultima 252, 688.
Baiarum litore 272, 710.
balantum gregem 32, 272. oſſa 66, 457. greges quinque 226, 538.
balatum exercent agni 255, 62. balatu pecorum 68, 554. balatibus multis 268, 565.
Balearis fundæ 33, 309.
balſama 42, 119.
balteus circumplectitur pharetram 173, 313. ſutilis 331, 274. ingens 349, 942. baltei pondera 288, 496.
barathrum immane 240, 245. barathri gurgite 238, 421.
barba candidior 2, 29. promiſſa 18, 34. immiſſa 142, 593. horrida 153, 252. ingens 332, 300. barbam ſqualentem 113, 277. propexam 197, 838. barbis impexis 63, 366.
barbarus has ſegetes *habebit?* 3, 72. barbara patria 99, 539. barbara tegmina 320, 777. barbaricâ ope 252, 685. barbarico auro 119, 504.
Barcæi furentes 147, 43.
Barcen nutricem Sichæi 163, 632.
Batulum 232, 739.
Bavium 8, 90.
beatus Eurotas 15, 82. beatî tèrque quatèrque 88, 94. beatas ſedes 205, 639.
Bebrycià de gente 175, 373.
Belgica effeda 59, 204.
bellua Lernæ 196, 287.
bellum mortiferum 195, 279. ſi ingrueret 248, 535. ullum cum Teucris 307, 279. belli ſtudiis 85, 14. veteris memor 86, 23. portæ 93, 294. incendia 100, 566. machina 109, 151. fiducia 110, 162. duo fulmina 210, 843. crimina 221, 339. inſania 224, 461. cauſæ 227, 553. geminæ portæ — ferratos poſtes 228, 607, 622. ſignum 234, 2. rabies 242, 327. inſigne ſuperbum 252, 683. oras 267, 728. peſtem — ſummam 277, 55, 70. certamina — eventus 279, 146, 160. pars ingens 286, 427. commercia 289, 532. pars haud temnenda 294, 737. nubem 296, 809. dura rudimenta 303, 156. præſes Tritonia 312, 483. furta 313, 515. immunem urbem — cauſam 339, 558, 567. bello duros Scipiadas 43, 270. bona cornua 51, 447. corpora objectant 75, 217. glomerare manum 114, 315. extremam imponit manum 227, 572. it teſſera ſignum 229, 637. deſueta agmina 230, 693. lecta juventus ſuccedunt 250, 606. cætera parce 271, 656. ultimus dies 273, 759. prima dies

dies te dedit 288, 508. armantur equi 141, 540. bellum movet Euphrates 39, 509. ingens geret 92, 263. cum gente gerendum 133, 235. inferre paratis 133, 248. armenta minantur 141, 540. quantum ciebunt 210, 829. portendere 214, 80. ſanguine imbuit 226, 541. infandum 227, 583. 345, 804. lacrymabile 228, 604. init primus 229, 647. aſſiduè ducunt 235, 55. ſubitò conſurgere 252, 637. moveri 292, 627. ſpe præſumite 300, 18. nec gero 302, 113. dirum 305, 217. qui intulerint 306, 250. importunum 307, 305. crudele 313, 535. dirimamus 326, 79. componi fœdere 327, 107. bello undantem Nilum 55, 28. trepidantis corda 71, 69. fulminat ad Euphraten 84, 561. intractabile genus 94, 339. egregiam gentem 97, 444. magno venturam Aſiam 110, 193. è tanto digreſſum 124, 718. frementem Italiam 152, 229. vivida virtus 285, 754. dextra 291, 609. frigida 308, 338. clari 201, 478. caduci 201, 481. invicta dextera 211, 879. exciti reges 229, 642. triſti turbatus Æneas 235, 29. præclara Lydia 246, 480. defendere muros 267, 511. intendiſſe ſagittam 269, 590. connubia poſcunt — quatit oppida 269, 600, 608. Italiam concurrere Teucris 275, 8. magno ſententia 307, 295. nulla ſalus 309, 362. 310, 399. res varias 325, 43. præclara proles 333, 347. fecere præſtos honores 344, 779. bella altera 9, 35. triſtia 13, 7. operta 37, 465. deinde gerenda 221, 890. *ſunt* cordi 221, 325. bellis aſſuetus 259, 202. ad bella ſtudium 58, 179. gero unà cum gente 86, 48. 224, 455. cient 99, 541. vetabat 107, 84. venturo 139, 458. 270, 642. exhauſta 146, 14. ſurgentia Tyro 147, 43. ne tanta aſſueſcite 210, 833. horrida 213, 41. 190, 86. indicere 228, 616. pugnata in ordine 250, 629. Actia 252, 675. geram 261, 279. devicta 285, 370. laceſſere 306, 254. nocturna 319, 736. cie 328, 158. bellis peſitis 93, 291. gravidam urbem 277, 87. omnibus victor 298, 859.

bellare ſi paras 244, 400. bellando 306, 256. bellantes unà ſtabulare 60, 224. Pergama circùm 97, 466. bellantum arma 59, 283. clamor 335, 410. bellantur Amazones 317, 660.

bellator equus 43, 145. 303, 89. deus 272, 721. gerebat telum 314, 553. filius Anni 318, 700. Turnus 340, 614.

bellatrix Pentheſilea 98, 493. Camilla 233, 805.

bellipotens magne 299, 8.

Bellona te manet 220, 319. ſequitur flagello 252, 703.

Belus genitor 101, 621. Beli auxilio *ibid.* à Belo omnes 104, 729.

Belidæ Palamedis 107, 82.

Benace 43, 160. Benaco patre 280, 205.

Berecynthia mater 209, 785. genetrix deûm 255, 82.

Berecynthia tympana 270, 619.
Beroë ſoror 78, 342. conjux Dorychi 181, 620. 182, 646. Beroën reliqui 182, 650.
Bianoris ſepulcrum 21, 60.
bibunt Tiberim 231, 715. violaria fontem 70, 32. pratæ ſat 8, 111. bibamus Hebrum 23, 65. ut bibat gemmâ 52, 506. longum amorem 105, 749.
bibulum lapidem 48, 348. bibulam favillam 194, 227. bibulâ arenâ 28, 114.
bicolor equus 180, 566. populus 241, 276.
bicornis Rhenus 253, 727.
bidentem intonſam 328, 170. bidentes mactant 147, 57. 248, 544. cædit 165, 96. totidem lectas 189, 39. lanigeras 214, 93.
bidentes duros 48, 355. bidentibus verſis 49, 400.
biferi Pæſti roſaria 72, 119.
biforem cantum dat tibia 270, 619.
biformis proles 209, 25. biformes Scyllæ 196, 286.
bifrontis Jani imago 227, 180. bifrontem Janum juro 329, 198.
bigis raptatus Hector 112, 272. nox libvecta 184, 721. aurora fulgebat 213, 26. it Turnus 328, 164.
bijuges equi Martis 56, 91. equos ſiſtit 333, 355. bijugi leones 282, 253. bijugo certamine 169, 144. bijugos admonuit 291, 587.
bilicem loricam 33, 375.
bilingues Tyrios 102, 661.
bimâ fronte vitulus 77, 299.
bimembres nubigenas 241, 293.
bipatentibus portis 214, 330. ſectis 275, 54.
bipedum equorum 79, 389.
bipennem molire 78, 331. cælatam argento 273, 307. rapit dextrâ 316, 652. bipenni correptâ 218, 479. bipennibus crebris inſtant 122, 627. bipenni ferro 303, 135.
biremes Phrygiæ 90, 182.
Byrſam 95, 367.
bis mulget oves 5, 5. venit ad mulctram — numerant pecus 6, 30, 34. ſolem, frigora ſenſit 26, 48. pecudes &c. 43, 150.
bina ubera 4, 42. pocula 12, 67. capita boum 166, 61. ſpicula 173, 306. binæ aures 30, 172. facies 71, 95. binos fœtus 6, 30.
Biſaltæ 66, 461.
Bitias 271, 672. 310, 396. Bitian dedit 104, 738. Bitiam *fornit* 272, 703.
bitumen nigrum 66, 452. bitumine lauros incende 19, 82.
bivias fauces 313, 516.
bivio portæ 260, 238.
blanda gaudia 187, 827. blando labori 57, 127. blandos flores 9, 23. blandis laudibus 59, 285. canibus 67, 496. vocibus 103, 670.
blattis lucifugis 75, 243.
Bolam 208, 776.
bonus Daphnis — ſis bonus 12, 61, 65. Acceſtes 90, 195. hic jaculo 298, 572. Æneas 302, 106. bona bello cornus 51, 447. Juno 204, 734. bonum ſit 20, 106. bona rex 308, 344. boni inflare calamos 10, 1. eſſe mihi manes 341, 647. bonas miniſtras 317, 658. bona ſi ſua norint 51, 488. bonis communibus obſto 311, 435.
bona olentis anethi 5, 48.

ereditur ripæ 8, 94. vertat 20, 6. quid de te merui 154, 317. apud memores &c. 160, 539. geſtis rebus 257, 157. emi honorem vitâ 259, 206.
benefacta quid juvant 68, 525.
benignam mentem 93, 304. melior fugæ nona *dies* 33, 286. regnet 71, 90. ſententia 106, 35. *vir* jaculo 167, 68. Cloanthus remis 169, 353. ſanguis 176, 415. motu pedum 176, 430. pars acta diei 257, 156. Lycus pedibus 268, 556. vir fortibus armis 294, 735. Drances lingua 318, 338. *Juno* 328, 179. victima 332, 296. melius auſit 46, 273. in melius referet conſilia 92, 281. orſa reflectas 292, 632. multa retulit dies 310, 426. meliorem animam perſolvo 178, 483. meliora deos poſcens 66, 456. Dî piis 67, 513. moniti ſequamur 132, 188. miſeros meliora ſequentur 328, 153. melioribus auſpiciis 140, 498. fatis 202, 546. annis 205, 649.
meliùs canemus 22, 67. ſe dedere multa 33, 287. reſpondent oleæ 42, 63. feret eſſeda *equus* 59, 204. confidere rebus 97, 452. orabunt cauſas 210, 850.
optimus pater 174, 358. armis Æneas 254, 40. optima frumentis terra 44, 205. ſatio vinetis 47, 319. forma bovis 55, 52. dies 56, 66. Dido 254, 291. mater 290, 557. terra tene ferrum 344, 777. optime pater 100, 555, 145, 710. vates 206, 669. Grajugenûm 237, 127. Teuthra 286, 402. rex 307, 294. regum 309, 353. precor, optime &c. 325, 48. optima arva 46, 262. facta 296, 791.
Bootes mittet ſigna 31, 229.
Boreas adeſt 145, 687. Boreæ frigora 16, 51. frigus 28, 93. trucis 35, 370. de gente ſuprema 284, 350. Edoni ſpiritus 333, 365. in Boream 61, 278. Boreâ ſpirante 47, 316.
bos procumbit humi 177, 481. jam bos Io 233, 790. bovis forma 55, 51. boves vallem tenebant 239, 204. mugire 239, 215. abſtractæ 241, 263. boum labores 34, 325. uſus 59, 211. peſtis 65, 419. armenta 133, 220. bina capita 166, 61. terga 175, 405. una 239, 217. corpora 304, 197. boves paſcite 2, 46. egere ad flumina 11, 25. domitare 33, 285. quæſitas ad ſacra 68, 532. Hiberas 229, 663.
bubulci tardi 22, 19.
bucula feſſa 19, 86. patulis naribus 35, 376. errans campo 69, 11.
brachia remiſit 30, 202. tollunt in numerum 74, 174. 246, 452. collo dare circùm 126, 792. 206, 700. intenta remis 168, 136. attollat 174, 364. alterna jactat 175, 377. intendere tergo 175, 403. extulit 176, 427. intendi velis 187, 819. inter verſat galeam 250, 619. diverſa ducens 270, 623. contrahit 26, 34. tendens 47, 296. tonde 49, 368. pandit 195, 282. demittunt ſcopuli 141, 535.
bractea 193, 209.
brevis eſt via 20, 23. alvus 56, 80. breve tempus 287, 467.

breves excurſus 74,194. brevibus vadis 171,221. brevibus ſe credere 283,289. in brevia & ſyrtes 88,111. brevior dies 33,312. breviſſimus curſus 140,507.
breviter profatur 100, 561. audire laborem Trojæ 106, 11. affata nutricem 163,631. fata eſt ſacerdos 196, 321. vates 198,398. Sibylla 202, 538. Niſus 263, 353. precatur 282, 251. rex fatur 291,621.
Briareus centumgeminus 196, 287.
Britanni tollant aulæa 54,25. Britannos tote orbe diviſos 3, 67.
Brontes 245,425.
bruma tota 62, 321. horrida 65, 443. frigida 118, 472. intractabilis 31, 211.
brumali frigore 193,205.
Bruti ultoris animam 210,819.
bubo ſola 158,462.
buccina dira 226, 519. rauca 312,475.
bufo inventus cavis 30,184.
bullis fulſerunt cingula 349, 942. 263,359.
Bumaſte tumidis racemis 42, 102.
burim 30,170.
Buſiridis aras 54, 5.
buſtum 322,850. in buſtis ſedens *ales* 347, 863.
Buten in antiquum vertitur 270,647. cuſpide fixit 317, 691.
Buthroti urbem 135,293.
buxus Berecynthia 270,619. buxum raſile 51,449. volubile 222,382. buxo undantem Cytorum 50, 437. inclusum ebur 279,136.

C.

CAci ſemihominis ſpelunca — mens effera 239,194, 205. ſpem — regia 240, 218, 241. ſpeluncam 242,303. Cacum timentem 240,222. incendia vomentem 241,259.
cacumen terræ mandare 40, 29. cacumina umbroſa 3,3. motare 13,28. per alta 47, 307. nimboſa 134,274. ſumma linquunt 206,678.
cadaver informe 241,264. cadavera dilapſa tabo 68,557.
cadis dextrâ Æneæ 297, 830.
cadit in quenquam tantum ſcelus! 20,17. Aquarius 62, 304. Ripheus 116,426. ſaxea pila 272,721. Tolumnius 336, 460. hoſtia 94, 334. barba tondenti 2, 29. cadat ante diem 162, 620. fortuna ſecunda 261,283. dira peſtis 320,793. cadunt liguſtra 4,18. præcipites *apes* 71,80. umbræ de montibus 3,84. vela 132, 207. imbres 14,38. auſtri 34,354. quo res cumque 124, 709. 329, 203. ut caderem 117, 434. cecidit moribunda hoſtia 67,488. quibus cuſtodia ſorti 73,165. pelagi fragor 89,154. Ilium 127,2. ceciderunt auræ 21,58. fulgura 38, 487. animi 134,260. patriæ manus 189,33. nati deûm 287, 470. Phrygii viri 317, 677. cadere incipit cura 57, 138. cadens unda 28,109. Bootes 31,229. cadente ſole 64,401. cadentia ſidera 105,9. 148, 82.

81. aſtra 235, 59. cadentum gemitum 293, 674. caſuras ignibus arces 244, 375.
caduco juveni 291, 612. caduci bello Dardanidæ 201, 481. caducas frondes 35, 368.
caſus mihi cognitus urbis 101, 623. quis te excipit 135, 317. attulit honorem 270, 201. laudem 321, 332. te rapiat 259, 211. qui agat res 272, 723. casûs omnis levamen 145, 709. caſum Amyci 91, 221. inſontis amici 108, 93. 174, 350. urbis captæ 119, 507. talem avertite 134, 265. infandum 249, 578. mortis duræ 296, 791. ſub caſum hyemis 34, 340. caſu viri tanto 101, 614. ſub hôc potes ducere ſomnos? 161, 560. caſu non tardatus 177, 453. concuſſus 183, 700. 188, 869. percuſſus iniquo 200, 475. caſus idem 140, 504. attulerint vivum 202, 531. quicunque ſequuntur factum 261, 299. caſus abies viſura marinos 41, 68. noſtros apibus vita tuêt 76, 251. evaſerat omnes 82, 485. tot volvere 85, 9. per varios 90, 204. 284, 352. tuorum dic nobis 105, 754. noſtros 106, 10. renovare 125, 750. Caſſandra canebat 132, 183. tantos 135, 299. effingere in auro 189, 32. in omnes comitem 261, 277. ferre libet 267, 514. Iliacos 277, 61. ſuperavimus 306, 244. expendere 324, 21. caſibus tot actos 91, 240. exhauſtos 101, 599.
cado ævo 194, 228. cadis onerârat vina 90, 195.
Cæa dumeta 26, 14.
Cæculus 230, 681. 289, 544.
cæcus amore auri 94, 349. cæci amoris 59, 210. cæcum conſilium 228, 591. ſcelus 94, 356. vulnus 294, 733. cæco lateri 106, 19. igni 146, 2. Marte 114, 335. pulvere 336, 444. murmure 339, 591. cæca venatrix 320, 781. pars 323, 889. nox 61, 260. 116, 397. caligo 132, 203. 240, 253. alvus 257, 152. cæcæ fores 117, 453. cæci furore 112, 244. ignes in nubibus 151, 209. ruunt 331, 279. cæcos eventus 192, 157. tumultus 37, 464. cæca ſpiramenta 28, 89. freta 52, 503. ſpicula 75, 237. vada 99, 536. ſæta 169, 164. veſtigia 189, 30. murmura 278, 98. cæcis undis 132, 200. latebris 133, 232. 138, 424. parietibus 180, 589. umbris 228, 615.
Cædicus 263, 362. 295, 747.
cædere agnam Tempeſtatibus 185, 773. quinas bidentes 167, 56. vina ſecuribus 63, 364. rudentes cervos 64, 375. cæditur tilia 30, 173. caper omnibus aris 49, 381. fluvialis arundo 50, 415. cæduntur vigiles 112, 266. cæſo ariete 217, 175. cæſa vitula 83, 546. virgine 108, 116. porca 251, 641. manus juvenum 288, 498. cæſæ alnus 47, 312. cæſarum ovium 214, 87. cæſi ob adulterium 204, 612. juvenci 253, 719. 54, 23. cæſis juvencis 53, 537. 76, 284. 137, 369. 173, 329. cuſtodibus arcis 110, 166. 257, 151. Achivis 210, 837. Volſcorum millibus 304, 167. hoſtibus 333, 338.
cædes miſerrima oritur 316,

tur 116, 411. 323, 885. nec minor Euryali 262, 342. cædis noſtræ injuria 134, 256. inſana cupido 273, 760. Rutulæ acervos 282, 245. eadem ſuſcitat 337, 498. cæde cruentus 97, 471. furentem vidi 118, 500. Pyrrhi 119, 526. è recenti digreſſum 124, 718. boum 133, 247. fraternâ 146, 21. Pelaſgûm 201, 503. recenti tepebat humus 239, 196. arva rubeſcunt 252, 695. ingenti peractâ 260, 242. nimiâ 263, 354. unâ 265, 453. tepidâ 265, 456. fervere novâ 272, 693. ſuorum auditâ 274, 778. ablutâ 275, 818. ſternere viros 278, 119. tantâ 286, 426. novâ te, Turne, quærens 289, 515. nullum in cæde nefas 299, 901. cædes quantæ miſeris 248, 537. cædes infandas 246, 483. inter cædes 247, 492. 252, 709. 316, 648. 318, 729.

Cæneus, juvenis quondam, nunc fœmina 200, 448. 268, 573.

Cæritis amnem 249, 597.

Cærete domo 280, 183.

cærula nubes 250, 622. cærula colla 115, 387. vada 217, 198. freta 281, 209. cærula ſpumabant 251, 672. cærula verrunt 132, 208. 161, 583. cæruleus *color* denuntiat pluviam 37, 453. Proteus 79, 388. imber 132, 194. 165, 10. Tybris 235, 64. crinis 221, 346. currus 186, 819 pontus 329, 182. cæruleum gremium 253, 713. cæruleâ glacie 31, 236. Scyllâ 168, 123. nota 167, 87. puppi 199, 410. vitta 128, 64. cani 138, 432.

Cæſar, quem mox quæ ſint &c. 26, 25. regia cœli nobis invidet 38, 503. Aſiæ jam victor in oris 43, 170. quot *anni* abeſſt ab origine Tithoni 55, 48. Trojanus origine 93, 285. hic &c.— Auguſtus 209, 790, 792. 252, 678. invectus triplici triumpho 253, 714. Cæſaris aſtrum 21, 47. pugnas 55, 47. Cæſare extincto 37, 466.

cæſaries aurea 251, 659. fulva 318, 643. cæſariem nitidam 78, 337. decoram 101, 590. lævâ corripit 332, 302.

cæſtu crudo 54, 20. 167, 69. cæſtus manibus inducere 175, 379. geminos 175, 401. Herculeos æquos 176, 410, 424. libravit 177, 479. repono hîc 178, 484.

cætera ætas 55, 62. pars 111, 207. 248, 548. pubes 167, 74. 228, 614. juventus 168, 134. legio 263, 368. 339, 562. manus 312, 467. Italia 325, 40. turba 340, 606. cætera ruta 12, 58. carmina 54, 3. armenta 58, 162. cætera reſpondent dictis 100, 585. bella 117, 438. cætera Grains 142, 594. animalia 259, 224. cætera parce, puer, bello 271, 656. facta 320, 791.

Caïcus Myſus 79, 370.

Caïcus conclamat 254, 35. Caïci arma 90, 183.

Cajeta, Æneïs nutrix 212, 2. Cajetæ ad portum 212, 901.

Calabris in ſaltibus 65, 425.

calamo agreſti 1, 10. labellum triviſſe 4, 34. calamos cerâ conjungere 4, 32. inflare leves 10, 2. hos tibi dant 14, 69. non paſſus inertes 17, 24. fragiles ſuſtuleris 27, 76. leves aptare 48, 358. armare veneno 279, 140. calamis æqui-

æquàparas magiſtrum 11, 48. arcum & calamos Daphnidis 6, 13.
calathis ferunt lilia 5, 46. fundam nectar 12, 71. exportans paſtor 64, 402. colo calathiſve Minervæ 233, 805.
Calchas canit 110, 176. digerit omna — juſſit molem &c. 110, 181, 185. Calchanta protrahit 108, 122. Calchante magiſtro 108, 100.
calculus dumoſis arvis 44, 180.
calent aræ thure 96, 417. calentia membra 332, 297.
calefacta per ora cucurrit rubor 326, 66. corda tumultu 331, 269.
calidum flumen 264, 414. telum 288, 486. animis calidum *equum* 57, 119. calido ſanguine 264, 422. cerebro 318, 698. ferro 326, 100. calidæ latices 194, 218.
calor relaxat vias 28, 89. vere redit oſſibus 61, 272. remittit mella 70, 36. dilapſus 164, 705. intravit medullas 244, 390. reliquit oſſa 266, 475. calorem frigúſque inter 48, 344. caleri decedere 70, 23. calore cum magno magna tritura 30, 190. calores auſtrinos 46, 270.
Cales qui linquunt 231, 728.
caligine piceâ 47, 309. cæcâ 132, 203. 240, 253. res merſas 115, 267. atrâ 274, 36. 322, 876. conditur cœlum 304, 187. densâ 336, 466.
caligat humida *nubes* 121, 606. caligantem nigrâ formidine lucum 81, 468.
Calliope, vos precor aſpirate 267, 525. Calliopea Orphei mater 10, 57.
callis. calle anguſto conveƈtant prædam 157, 405. calles ſecreti celant &c. 200, 443. per occultos 263, 383.
calthâ luteolâ 5, 50.
calx. calcem calce terit 173, 324. calce ferratâ fatigat quadrupedem 318, 714. calcibus arva cædit 286, 404. humum tundit 294, 730. auras verberat 299, 892.
calcaribus foderet armos equi 211, 882.
calcatur cruor 333, 340.
Calybe, Junonis anus 223, 419.
Calydona 220, 306. pulchrum 306, 270.
Camerina 145, 701.
Camerti formam aſſimulata *Juturna* 330, 124. Camertem fulvum 290, 562.
Camilla Volſcâ de gente 233, 803. 311, 432. acie comitante 312, 498. graditur ad bellum 313, 535. fugit in jaculo ſtridente 314, 563. pharetrata 316, 649. dia 317, 657. dejecta 321, 833. Camillæ alæ 315, 604. 322, 869. telo 317, 689. *equalis* Acca 321, 821. præmia digna 322, 856. nomine Caſmillæ, mutatâ parte, Camillam 314, 543. velocem circuit Aruns 319, 760. turbatam ſubitâ morte 320, 796. multatam morte 321, 839. cecidiſſe nuntius 323, 898.
Camillum 210, 826.
Camillos magnos 43, 169.
caminis ruptis 142, 580. Cyclopum educta mœnia 205, 630. exeſa antra 245, 418.
Camœnæ 7, 59.
Campanæ urbi nomen ducitur 279, 145.

campus attollitur undâ 168, 128. campi agros 46, 274 Elei 59, 202. tantum jacet 63, 343. lati cuſtodia 225, 486. æquore 233, 781. 343, 710. medio 259, 230. campo ſe infert equus 43, 145. credere 254, 42. dare ſe 255, 56. campum dureſcere ſitu 27, 72. partiri limite 28, 126. qualem amiſit Mantua 44, 298. horrentem glebis 58, 161. corripuere currus 269, 144. gramineum 172, 287. putrem quatit ungula 249, 596. 322, 875. ad certamen parabant 327, 116. per campum paſcuntur equi 205, 653. campo recumbunt nebulæ 36, 401. in viridi ponam templum 54, 13. medio procumbere 66, 466. Hermi 231, 721. agit 289, 540. ingreditur 295, 763. illo queratur Lavinia 326, 80. puro concurrere 344, 771. ô, ubi campi 52, 486. natantes 59, 198. Geloi 145, 702. lugentes 200, 441. armis ardent 315, 602. oſſibus albent 325, 36. Laurentes 338, 542. camporum in pulvere 312, 866. campos Elyſios miretur Græcia 26, 38. latos Hæmi 38, 492. per omnes 38, 482. 218, 498. ubi Troja fuit 127, 11. Chaonios 136, 334. Salentinos 137, 400. tranſmittunt curſu 150, 154. largior hic æther veſtit 205, 640. nitentes oſtentat 206, 677. Idæos 218, 223. per latos extenditur acies 286, 408. Phrygiæ 290, 582. quaterent 313, 513. fumantes pulvere 323, 908. liquentes 207, 724. ſalis ære ſecabant 281, 214. campis meſſis inhorruit 33, 324. decedere 74, 186. Iliacis 88, 97. 284, 335. vaſtis 127, 13. it nigrum agmen 157, 404. cùm refluit Nilus 254, 32. diffugit arator 296, 804. æris in campis 211, 888.

camuris cornibus 55, 55.

canalibus arundineis 76, 265.

Cancri ſub ſidere 23, 68. cancros rubentes 70, 48.

candentis vaccæ 148, 61. Phœbi 253, 720. candentem taurum 171, 236. juvencum 270, 618. enſem 326, 91. candente favillâ 142, 573. elephanto 212, 896. corpore cycnum 268, 563.

candidus quamvis eſſes 4, 16. Daphnis 12, 56. Taurus 31, 217. aries 64, 387. candida Naïs 5, 46. populus 21, 41. avis 47, 320. Dido 180, 571. ſus 236, 82. Maia 237, 138. Venus 250, 608. candida inguina 25, 75. colla 78, 337. lilia 207, 708. pectora 265, 432. candidior barba 2, 29. Galatea 16, 38.

candore nives anteirent 326, 84. nivali 141, 538.

canis occidit averſo aſtro 31, 218. æſtifer findit arva 48, 353. canem Amyclæum 63, 345. canum genus acre 61, 265. cura 64, 404. odoravis 149, 132. canes obſcœni 38, 470. Taygeti 55, 44. viſæ ululare 195, 257. rabidæ 225, 494. comitantur groſſum herilem 246, 462. inter canes 68, 540. canibus catulos ſimiles 2, 23. notior Deliæ 7, 67. rabies venit 67, 496. rabiem objicit Cocytia virgo 225, 479. Latinis præda

da jaces 266, 485. canibus marinis laceraſſe 15, 77. cum canibus venient damæ 18, 28. circumdare ſaltus 23, 57. 29, 140. immiſſis 64, 371. venabere leporem 65, 410. cæruleis reſonantia ſaxa 138, 432.
caniſtris plenis 76, 200. Cererem expediunt 104, 701. onerant dona 239, 180.
cano non injuſſa 13, 9. munera veſtra 25, 12. Alcræum carmen 44, 176. arma virúmque 85, 1. haud incerta 235, 49. canit puellam--Gallum 14, 61, 64. extremos antes 50, 417. errantem lunam 105, 742. æquora tentanda fugâ 110, 176. prodigium 136, 366. fata ſub rupe 138, 444 ludos 168, 113. ambages 191, 99. Turni hymenæos 222, 398. paſtorale ſignum 225, 513. ſerum 347, 864. te dulcis conjux 81, 466. tales caſus 132, 183. ſaxa horrenda 142, 559. quæ bella 146, 14. facta atque infecta 151, 190. ad auras 3, 57. te, Vare 13, 11. futuros Æneadas magnos 243, 340. canimus ſylvas 8, 3. non ſurdis 22, 8. canebam hæc 84, 559. cùm canerem 13, 3. forſitan & 72, 119. te cecini 84, 567. canunt ſacra pueri &c. 112, 239. artificis ſcelus 109, 124. ipſam fore illuſtrem 214, 79. veterem querelam 35, 378. ſera omina 179, 514. cane vota Junoni 138, 438. talia capiti Dardanio 310, 399. canendo 4, 31. 10, 9. canens fata 247, 499. 286, 417. canenti aſpirate 26-, 525. dira canentem 270, 621. canentes Pæana 205, 657.
canor Martius 71, 72.
canoro ære 267, 503. canoros ſonitus 73, 150. modos 230, 700. canoris avibus 48, 328. fidibus 191, 120.
cantum biforem 270, 618.
cantu ſolata laborem 33, 293.
rumpent arbuſta cicadæ 61, 328. commotæ umbræ 81, 471. accendere Martem 197, 165. vocat in certamina divos 39, 172. aſſiduo reſonat 212, 12. æthera mulcebant 213, 34. ſpargere ſomnos 232, 754. rauco 234, 2. cantus ſomniferi 232, 757. matutini 246, 456. cantus ſeros 36, 403. dedere 96, 398. movete 229. 641. 279, 163.
canto 4, 23. cantabitis 22, 31. cantabunt 12, 72. cantaret 23, 41. cantare pares 15, 5. periti 22, 32. cantantes cycni 21, 29. eamus 22, 64.
cantantibus umbra gravis 24, 75. cantando victus 6, 21, 25. deducere montibus ornos 14, 71. rumpitur anguis 19, 72. condere ſoles 21, 52. cantari dignus 12, Canopi gens fortunata 76, 287. 54.
cantharus pendebat 13, 17.
canus. cana fides 93, 292. pruina 49, 376. Veſte 184, 744. 26-, 259. cano gelu 65, 442. fluctu 251, 672. canis montibus 26, 43.
canent dum gramina 62, 325.
canebat ſenectus 176, 416.
canentem ſenectam 280, 192.
canentia ſalicta 39, 13. nemora lanâ 42, 120. lumina 286, 418.
canities plurima mento 196, 300. canitiem galeâ premimus 269, 612. ſibi promiſerat 290, 549. deformat pulvere

vere 297, 844. turpans 340, 611.
Capenos lucos 230, 697.
caper meus fuit 6, 23. vir gregis 15, 7. cæditur 49, 380. capro occurſare 20, 25. caprum 6, 17, 22. capris ſufficere arbuta 62, 300.
capellam lupus ſequitur 5, 63. ite capellæ 3, 75. 24, 77. referent ubera 9, 21. dum odio ſimus 18, 33. attondent virgulta 22, 7. nec fronde ſaturantur 22, 30. capellas eger ago 1, 21. à flumine reice 8, 96. diſtentas lacte 15, 3. paſce 20, 23. urentes cultri 44, 196. hirtas 61, 287.
capræ dejectæ vertice ſaxi 150, 152.
capream fugacem 294, 725.
capreæ ſequaces 49, 374.
capreoli 4, 42.
caprigenum pecus 133, 221.
Capreas cùm regna teneret 231, 735.
Caphareus ultor 306, 260.
capio arma 114, 314. capit virgam 152, 242. locum 170, 285. tumulum 208, 754. ſe 224, 466. finem 278, 106. quæ te dementia 5, 69. incautum amantem 82, 488. animum 177, 465. hæc illum regia 243, 363. me annus &c. 18, 39. cepiſſent fors præmia 171, 232. capiere inſidiis 36, 426. num capti potuere capi 220, 295. cape ſaxa manu 65, 420. carchefia Bacchi 79, 380. comites 213, 294. ſacra manu 124, 717. dona extrema 140, 488. ſocium conſiliis 184, 712. dicta 198, 377. clypeum 281, 242. hæc 315, 590. capite orgia 223, 403. capitur locis 242, 311. captus amore 13, 10. 334, 392. ſpe inani 301, 49. non capta viderer 155, 330. captæ urbi caſum 119, 507. captæ urbi ſuperavimus 122, 643. capto tende vim 79, 399. illudere 107, 64. captum herbâ 14, 59. letho 321, 830. captam te, Luna 64, 392. *Didonem* ducat Iarbas 155, 326. capto tempore 320, 783. capti oculis talpæ 30, 183. capti amore 61, 285. dolis 110, 196. bis Phryges 269, 599. 270, 635. captæ carmine *nymphæ* 78, 348. capta oppida 324, 22. captos formidine 115, 384 cupidine 151, 194. captas terras 95, 396.
capeſſere juſſa 87, 77. Italiam 155, 346. Italas oras 183, 703. Tyrrhena regna 247, 507. arma 133, 234.
captare feras laqueis 29, 139. æra auribus 140, 514. auras naribus 35, 376. frigus 2, 53. frigora 4, 8.
captiva veſtis 125, 765. captivo ſanguine 289, 520. auro 320, 779. captivi currus 217, 184. captivos dabit 260, 273.
Capua dives 45, 224.
capulo tenus abdidit enſem 120, 553. applicat 289. 536.
caput extulit 2, 25. 48, 341. 78, 352. 88, 127. apri 16, 29. trans jace 20, 102. objectare fretis 35, 386. periclis 125, 752. honeſtum egit 49, 392. ornatus foliis olivæ 54, 21. turpe bovis 55, 52. argutum 56, 80. timidum abdidit 65, 422. avidum effert 68, 553. à cervice revulſum 83,

83, 523. acris equi 97, 444. avulſum humeris 120, 558. inter nubila condit 151, 177. 295, 767. piniferum 152, 249. utrumque teſtor 155, 357. tuúmque 159, 493. damnaverat orco 164, 699. utroque jactantem 177, 463. unum pro multis dabitur 186, 815. celſis urbibus domus exit 235, 65. per hoc juro 261, 300. ipſi auſert 262, 22. demiſere papavera 265, 437. inviſum hoc 266, 496. pariter cum matre ferentem 270, 618. huc atque illuc pependit 273, 765. detectus 279, 733. caput malorum 309, 361. 340, 600. captum lethe 321, 83. belli 335, 572. Stygii fontis 345, 816. quaſſas 347, 894. capitis honore agreſti 22, 24. vittas 137, 371. injuria 155, 354. flammæ 163, 640. jubas 292, 639. capiti delapſa ſerta 13, 16. ſubduxerat enſem 202, 524. tegumen indutus --habent 230, 668, 689. ipſius dî reſervent 247, 484. huic inſultans 249, 570. diſcuſſæ jubæ 275, 810. ardet apex 282, 270. capiti Dardanio cane talia 310, 399. capite ſuperant 111, 219. nudata 332, 312. capitum fœtus triginta 137, 391. 235, 44. criſtæ 217, 185. tegmina 229, 632. 231, 742. turbâ 240, 300. ad capita terram deducere 48, 355. alta cornibus 90, 188. velamur ante aras 141, 545. cœlo ferentes 145, 678. dat in naves 166, 62. ardua abduxere 176, 428. aſpera montis 197, 360. alta civitas 271, 678. intonſa 271, 682. curvata 312, 861. abſciſſa 337, 512.

Capitoli immobile ſaxum 165, 448. Capitolia ad alta 210, 837. hinc ducit 243, 347. celſa tenebat 261, 663.

Capys 106, 35. 276, 268, 576. 279, 145. Capyn ſi videat 90, 183.

Caras, Lucegas, Geloni 253, 725.

carbaſus inflatur auſtro 136, 357. vocat auras 157, 417.

celabat eum 235, 34.

carbaſeus ſinus 320, 776.

carcere effuſi currus 57, 104. frenat 96, 54. carceribus ſeſe effundere quadrigæ 39, 512.

Archeſia Bacchi 75, 380. duo libans 167, 77.

cardo ſtridebat foribus 97, 449. cardine tanto rerum 103, 672. à cardine poſtes vellit 118, 480. emoti procumbunt 118, 493. verſo 139, 448. 218, 621. horriſono 203, 573. converſo 272, 724.

carduus 11, 39. ſegnis 29, 152.

carere dolis 106, 44. tali munere 182, 651. Latio 157, 432. pluviâ ventiſque 37, 435. lacrymis 169, 173. peſte 268, 540. matre 329, 209. carentes honore mortis 197, 333. carentum luce corpora 76, 255. ſimulacra 81, 472.

carex. carice paſtus acutâ 60, 231.

carecta poſt latebas 6, 20.

carina uncta natat 156, 398. nec tota &c. 170, 186. Stygia 198, 391. longa 169, 158. 280, 177. ſulcum premat 283, 256. preſſæ carinæ 33, 33. non mille 110, 178. Dardaniæ 163, 658. quatuor delectæ

168, 115. servatæ à peste 183, 699. factæ mortali manu 256, 95. omnes innocuæ 283, 301. carinas pandas 51, 445. est vapor lentus 183, 682. pictas 223, 431. 236, 93. carinis curvis 35, 360. 110, 179. statio malè fida 106, 23. stipat argentum 139, 465. erepta rostra 217, 186. non mille opus 257, 148.
Carinis lautis 243, 361.
carmen stipulâ disperdere 6, 27. tumulo superaddite 11, 42. deductum 13, 5. neque est ignobile 21, 38. Aserœum 44, 176. miserabile integrat 82, 514. Cumæum 8, 4. carmine stupefactæ lynces 17, 3. non ficto 40, 45. captæ 78, 348. agentem quercus 82, 510. rem signo 134, 287. ferali 158, 462. carmina desunt 19, 67. mea, ducite 19, 68. &c. valent inter tela &c. 20, 11. sunt & mihi — nunc oblita 21, 33, 53. nec placent 23, 62. tenuissent vacuas mentes 94, 3. si quid mea possunt 265, 446. carmina Pollio facit — amet tua, Mævi 8, 86, 90. alterna 10, 14. laudavit Stimicon 12, 55. cognoscite 13, 25. digna Sophocleo cothurno 17, 10 quis neget Gallo 22, 3. condita Chalcidico versu 23, 51. dicat 34, 350. lusi pastorum 84, 565. descripsit in foliis 139, 445. nec jungere curat 139, 451. ne manda foliis 190, 74. carminibus non vincet Orpheus 10, 55. mutavit socios 19, 70. solvere mentes 159, 487. nec indictus 231, 733.
Carmentis 243, 336.
Carmentalem portam 243, 338.
Carpathium *mare* 180, 595. Carpathio gurgite 79, 387.
carpere prata fugâ 58, 142. gyrum 59, 191. herbam 62, 296. somnos 65, 435. 161, 555. poma 72, 134. 21, 50. vos, ô lauri 5, 54. frigida rura 62, 325. repertum *ramum* 192, 146. viam 205, 629. 63, 347. vellera 78, 335. soporem 160, 522. quietem 223, 414. quantum longis diebus 44, 201. frumenta 58, 176. salices 3, 79. auras vitales 95, 388. *vindemiam* 41, 90. vires 59, 215. Dictamnum 335, 412. fructus 52, 501. aëra 77, 311. carpitur igni 146, 2. solâne carpere 147, 32. carpens summa papavera 5, 47. læta 194, 245. herbas 66, 465. carpentes pensa puellæ 35, 390. carpendæ manibus frondes 49, 366.
Carthago, urbs antiqua 85, 13. aut Tyros 164, 670. fera 275, 12. premat Ausoniam 277, 54. Carthaginis arces 93, 298. 155, 347. arcem 95, 366. domos 148, 97. fundamenta 153, 265. Carthagine Tyriâ 152, 224.
carus. cara soboles 10, 49. Jovis conjux 148, 91. germana 159, 492. nutrix 163, 634. cari parentis 102, 646. 184, 747. genitoris 103, 677. 120, 560. 191, 108 296, 789. capitis 155, 354. caro alumno comes 300, 33. oneri timet 314, 550. care pater 124, 707. nate 184, 725. puer 247, 581. caros nepotes 206, 682. cara Argis 86, 24. cara pignora 19, 52. pectora 305, 215. non carior alter 341, 639. carissime conjux

jux 244, 377.
caſas habitare 4, 29.
caſeus pinguis 2, 35.
caſia 5, 49 51, 466.
Caſperiam 231, 714.
Caſpia regna 209, 799.
Caſſandra aperit ora fatis 112, 246. trahebatur 116, 404. canebat caſus—quem moveret 132, 183, 187. Caſſandræ incenſus amore 114, 343. imago 182, 636. furiis 277, 68.
caſſes ſuſpendit aranea 75, 247. non caſſibus agitant 64, 371.
caſſida aurea 320, 775.
caſſum lumine 107, 85. non caſſa vota 344, 780. caſſis æthere 302, 104.
Caſtaliam 61, 293.
caſtaneæ molles 3, 82. hirſutæ 16, 53. altæ 39, 15. geſſere fagos 41, 71. caſtaneas nuces 5, 52.
caſtigat Entellum 175, 387. dolos 203, 567. moras 157, 407.
Caſtore 278, 124.
caſtorea viroſa 27, 59.
caſtra horrida 22, 23. Dorica 106, 27. 190, 88. Achaïca 117, 462. movemus 140, 519. jungere 246, 476. arripe 254, 13. fovere 255, 57. Dardanidûm 275, 4. Italûm 278, 109. Laurentia 292, 635 Argiva 306, 243. Troïa 308, 351. Danaûm 333, 349. cerea 339, 589. caſtrorum in uſum 62, 313. in morem 216, 159. lateri 255, 69. medio 259, 230. caſtris poſitis 63, 348. vellere ſigna 72, 108. apertis 226, 522. excedunt 263, 356. Etruſcis 279, 148. ne jungant 281, 240. educere pubem 300, 20. conſidunt 323, 915. procedunt 328, 169.
Caſtrum Inuï 208, 777.
caſtella Norica 66, 475. montana 176, 440.
caſtus caſta Lucina 9, 10. domus 53, 524. Sibylla 184, 735. Proſerpina 199, 402. caſto nulli fas 203, 563 caſtum cubile 245, 412. caſti nepotes 138, 409. ſacerdotes 205, 661. caſtæ matres 251, 665. caſtis tædis 214, 71.
cateias 231, 741.
catenæ tractæ 203, 558. catenis ruptis 240, 225.
caterva magnâ 98, 497. Laocoon &c. 106, 40. Androgeus &c. 115, 370. progreditur Dido 150, 136. medius Æneas 167, 76. ſubvehitur *Amata* 312, 478. ex ſacrâ Opim 313, 533. urgente, Metabus &c. 314, 564. catervæ avium 311, 456. catervas florentes ære 233, 311. 433, 804. fulgentes 249, 593. æquales 280, 194. denſete 331, 264. catervis in mediis 317, 682.
catervatim 68, 556.
Cat linæ 251, 668.
Catillus 130, 672.
Cato magne 210, 841. Catonem hiſdantem jura 251, 670.
catuli relicti 215, 357. catulorum oblita lætna 60, 245. catulos ſimiles canibus 2, 23. velocis Spartæ 64, 405. relinquens *arguis* 65, 438.
Caucaſus genuit te 156, 467. Caucaſio in vertice 51, 440. Caucaſias volucres 14, 42.
caudâ imâ 55, 59. tractos 239, 210. caudæ extremæ agmi-

na 65, 423. caudam remulcens 321, 812. caudas Delphinum 138, 428. caudis verrebant æquora 252, 674.
caudicibus ſectis 40, 30.
caveto 20, 25. cavete 307, 293.
cautès credere 303, 153.
caulas 155, 60.
caulem ſolis comantem 335, 413.
Caulon s arces 141, 553.
Cauri ſpirantes frigora 63, 356. in Boream Caurúmque 61, 278.
cauſa videndi Romam 2, 27. morbi 83, 532. indigna 113, 285. quæ ſonitum det 142, 584. malorum 150, 170. 300, 361. 340, 600. latet 265, 5. mali conjux 190, 93. funeris tibi fui 200, 45. prima laborum 225, 482. doloris matri 259, 216. vim 263, 376. dextera tua eſt 304, 178. mali tanti 312, 480. cauſam expediat 79, 397. belli 339, 567. cauſæ irarum 86, 25. ſtant belli 227, 553. cauſas rerum 52, 490. morborum 65, 440. memora 85, 8. quærere 108, 105. latentes 128, 32. morandi 147, 51. veniendi 201, 488. meliùs orabunt 210, 850. petis ex alto 244, 395. nectis inanes 259, 219.
cauſando ducis amores 21, 56.
cautes Marpeſia 200, 471. cautes ſpumant aſpergine 141, 534. concuſſæ 170, 205. Euboïcæ 306, 260. altas radimus 145, 699. ſtringat palmula 169, 163. cautibus in duris 18, 43. 156, 366.
cavum montem 87, 81. orbem 296, 784. cavo robore 112, 260. ære 133, 240 234, 285. ſaxo 139, 450. 240, 248. antro 144, 641. lateri 176, 434. cava pinus 177, 448. cavâ ab ilice 2, 18. 20, 15. convalle 44, 186. teſtudine 81, 464. nube 99, 516. 186, 810. 292, 636. umbrâ 125, 360. trabe 132, 192. conchâ 142, 171. imagine 196, 293. vaginâ 288, 475. terrâ 347, 893. cavi colles 250, 599. cavæ lacunæ 28, 117. valles 49, 392. rupes 60, 253. cavernæ 107, 53. ædes 118, 487. galeæ 271, 666. cavas latebras 106, 38. feneſtras 267, 534. cava flumina 34, 326. ſaxa 142, 566. tempora 270, 633. 275, 808. 293, 891. nubila 272, 671. cavis corticibus 51, 453. pumicibus 70, 44. palmis 236, 69. turribus 255, 46. manibus 326, 86.
cavis inventus buſo 30, 284.
cavea conſeſſum 174, 340. conſeſſu 252, 636. caveis emiſſum agmen 70, 58.
cavernæ gemitum dedere 107, 53. patuere 240, 242.
cavernas complent 106, 19.
cavernis immugiit Ætna 145, 674. ſtridunt ſtricturæ Chalybum 245, 420.
Cayſtri 35, 384.
Cecropium thymum 76, 270.
Cecropias apes 74, 177.
Cecropidæ 109, 21.
cedo equidem 124, 704. 345, 818. non cedere obnixi 71, 84. cedere Turnum credidit 292, 647. res Latio 328, 148. Amori 23, 69. Phœbo 132, 188. loco 221, 332. mœnibus 274, 805. deo 177, 467. locis 227, 553. ceſſi 126, 804. invitus de litore 200,

200, 460. ceſſit regnorum pars Heleno 136, 333. nec gloria 175, 394. furor 191, 102. huc atatri amor 229, 636. fiducia quò tibi? 244, 395. non Turno 257, 126. ſi fors victoria 319, 183. ceſſere Phillyrides &c. 68, 549. pavidi magiſtri 343, 717. ſocii æquore 287, 444. cedat Lavinia conjux 324, 17. proprium jus regi 309, 359. mari vector 9, 38. Illius agris 329, 185. ſalix olivæ 11, 16. honori 140, 484. cedite ferro 270, 620. cedentia retro arva 140, 496. agmina 318, 729.

cedrum odoratam accendere 65, 414. urit 212, 13. olentem 303, 137. domibus 51, 443. e cedro effigies 217, 178.

Celæno dira 132, 211. conſedit in rupe 133, 245. prodigium canit 136, 365. non prædixit &c. 146, 713.

celare ſe tenebris 264, 425. quos durus amor peredit 200, 443. diu factum 94, 351. Haleſum ſylvis 286, 417.

celebrare hæc certamina 181, 598. cœtum 104, 735. ſacra annua 238, 173. hymenæos 227, 555. lætum honorem 166, 58. talia carminibus 242, 303. litora ludis 134, 280. tuos honores 346, 840.

celebratus honos 241, 268.

celebrata patri certamina 181, 603.

Celei ſupellex 30, 165.

Celennæ arva 231, 739.

celer evadit ripam 195, 245. celerem pedibus *famam* 151, 180. animum 153, 285. 234, 20. comitem jaculo 258, 178. ſagittam 269, 590. *pe*ſtis 346, 853. celeri fugâ 133, 243. agmine remorum 170, 211. turbine 346, 855. celeres mergi 35, 361. tollunt ſe 193, 200. Latini 315, 603. celeres auras 152, 126. 153, 270. 155, 357. alas 171, 217. plantas 233, 811. habenas 319, 765. umbras 346, 859. celerrima fata 337, 507. celerant iter 236, 90. curſus 282, 249. celerare fugam 94, 357. 144, 666. 263, 378. celerans hæc 102, 656. viam 181, 609.

celſa Paphus 276, 51. celſi ſaxi 292, 653. montis 308, 320. celſam urbem 135, 193. 176, 439. celſo vertice 145, 679. 209, 806. colle 250, 604. aggere 339, 564. celſæ arce 87, 56. Gyaro 129, 76. puppi 141, 527. 161, 554. 252, 680. 282, 261. celſa tecta 221, 343. Capitolia 251, 653. celſas naves 156, 397. rates 237, 107. celſis puppibus 90, 183. navibus 115, 375. urbibus 255, 65.

Centaurus 169, 155. Centauro magnâ 168, 122. Centaurum remis promovet 280, 195.

centauri in foribus ſtabulant 196, 286. nubigenæ 230, 675. centauros letho domuit 51, 456.

centaurea grave olentia 76, 270.

centum linguæ, oráque 40, 43. 204, 625. currus 54, 28. ſylvas-flumina 79, 383. &c.

centumgeminus Briareus 156, 287.

centenâ arbore 281, 207.

centeni juvenes 258, 162.

centenas manus 290, 566.

cera liqueſcit 19,80. cerâ conjungere calamos 4,32. junĉta fiſtula 6,25. ſpiramenta linunt 70,38. ceras pingues unguine 66, 450. excudunt 70,57. ſuſpendunt 73, 162. recidere 75,241.
cerea pruna 5, 53. regna 74,202. caſtra 339,589.
ceraſis 39,18.
Ceraunia 34,332.
Cerberus tenuit tria ora 82, 483. trifauci latratu perſonat 139,427.
cerebro ſparſo infecta arma 176, 413. cruenta 273,753. effraĉto 177, 480. trajecto 264, 419. cruento 286,416. calido 318, 698. fixo 338, 537.
Ceres alma 25,7. flava 28,96. prima inſtituit &c. 29,147. rubicunda 33, 297. Cereris templum 124,714. tumulum 125, 742. dona 239, 181. Cereri vota facient 12, 79. ſacra refer—det motus incompoſitos 34, 339, 349. favet denſa *terra* 45, 229. legiferæ mactant bidentes 247,58. ſacrum Polybœten 301,484. Cererem pubes agreſtis adoret 34,343. clamore vocent in tecta 34, 347. corruptam undis 90, 277. caniſtris expediunt 104, 701. exiguam 215,113.
Cerealis mergite culmi 53, 517.
Cereale papaver 32,212. ſolum 215,211. Cerealia arma 90,177.
cerinthæ ignobile gramen 71, 63.
cernere ne quis eos poſſet 96, 413. lethum nati 119, 538. Tityon 204, 596. tua facta aſſueſcat 247, 516. Aĉtia bella 252,676. cernere ferro 343,709. neque cernitur ulli 97,440. ſinus Tarenti — Ætna 241, 552,554. barathrum 240,246.
cernuus incumbit armo 299, 894.
certare ſolebant hic acies 106, 30. parati 168, 108. vincere 170, 194. celeri ſagittâ 178, 485. odiis 275, 14. officio 99, 548. tibi 10, 8. animis iniquis 275, 7. cui non &c. 42, 99. certant illudere 107,64. Turni de vitâ 344,765. cycnis ululæ 18,55. laudibus Italiæ Ganges &c. 43,138. certet Pan mecum 10,58. certantes mirata juvenca 17, 3. certantibus remis 144,668. animis 339, 574. certatur 284,355. certatum eſt 307, 313. certandum eſt armis 347,890.
certamen 327,116. certamine campum corripuere 56, 103. vario 130, 128. quo nunc tanto? 149,98. bijugo 169,144. ſummo procumbunt 170, 197. miſſo hôc 172, 286. nullo tolli 175, 390. navali 178, 493. nondum miſſo 179,545. agreſti 226,523. poſito 251, 639. medio 252, 700. duro 272, 726. primo 303, 155. ex omni 320,780. ſummo 323, 891. iſto 325,61. veſto 338, 553. certamina chaſſis 167, 66. celebrata patri 281,603. certamina ineunt 168, 114. hæc primus Aſcanius retulit 180, 596. in certamina vocat divos 193,172. rurſus ſuccedunt 271, 662. poſci Turnum 305,221. me poſcunt 311, 434. poſcit Turnum 336, 467. duri belli contulerant 279,146. tollo 325,

325, 39. Martis 326, 73.
certatim infundere rores 35, 385. ſpiramenta linunt 70, 38. inſtant 122, 628. feriunt mare 134, 290. 185, 778. inſtaurant epulas 216, 146. exhortantur ſeſe 224, 472. circumſtant tecta 227, 585. viſcera toſta ferunt 238, 279. polibant arma 245, 436. collucent ignibus agri 305, 209. cingitur in prælia 312, 486. convertere oculos 342, 705.
certus eundi 161, 554. tenebat iter 165, 2. incerta pericula luſtret? 256, 96. certa cupido 114, 350. requies laborum 135, 393. 235, 46. tua ſi voluntas 149, 125. 226, 548. certa mori 161, 564. nulli domus 206, 673. hic tibi 235, 39. ſententia pugnæ 228, 611. Turno 281, 240. cornus ſecat auras 331, 268. certæ occumbere morti 107, 62. certum eſt 23, 52. 145, 686. 257, 153. certum facio Anchiſen 132, 279. certo tempore cœli 72, 100. fœdere 87, 62. agmine 111, 212. ictu 337, 490. certi penates 235, 39. certa manent munera 174, 349. certa qui reportent, mittit 258, 193. pectora 260, 248. reſponſa 327, 112. certos penates 73, 155. certos dimittam per littora 100, 576. certis locis 27, 60. partibus 31, 231. ſignis 34, 351. 36, 394. diebus 48, 329. certior auctor 289, 510. certiſſimus 37, 432. certiſſima ſigna 37, 439. certiſſima deûm proles 196, 322.
certè neque amor cauſa 8, 103. neſcio quid eſt 20, 107.
cervix plurima 55, 52. arduа 56, 79. fluit ad terram 68, 524. comaque 98, 477. collapſa recumbit 265, 434. lacten 273, 137. cervicis plauſu 59, 186. cervici ſubnecte cirelos 58, 167. imponere 124, 707. cervicem inflexam poſuit 143, 631. cervice equinâ 56, 92. contentâ 68, 536. fulvâ 80, 408. marmoreâ 83, 523. intactâ 83, 540, 552. roſeâ 96, 402. excuſſit ſecurim 111, 224. tereti 150, 633. reflexâ 289, 536. excutiens toros 324, 7. ſternacis equi 333, 364. vix illud ſaxum ſubirent 348, 899. cervicibus altis 121, 219. arrectis 312, 496.
cervus erat 225, 483. cervi cornua 16, 30. cervum ut agerent 225, 481. ſurgentem in cornua 294, 725. incluſum flumine 344, 750. clamore premes ad retia 65, 413. cervi torpent 63, 369. paſcentur in æthere 3, 60. dant prælia 61, 265. fugaces 68, 539. glomerant agmina 150, 154. cervos figere 4, 29. trea errantes 90, 184. veloces fatigat 171, 253. cervis dolum meditantur 12, 60. ponere retia 33, 307.
cerva qualis conjectâ ſagittâ &c. 148, 69. cervam ut pedem 209, 803.
ceſpite congeſtum culmen 3, 69. de uno 76, 273. gramineo 314, 566.
ceſſare ſi quid potes 15, 10. patiere novales 27, 71. ceſſas in vota? 189, 51. nec ceſſat telorum genus 118, 468. manare cruor 384, 85. genere turtur 3, 59. haud cauto cardine rerum 103, 672. turbare

metu 310,401. ceſſantem luſtrare præſtat 138,430. ceſſatum eſt ad mœnia Trojæ 307,288.
cete immania 186,822.
Cethegum 337,513.
cetra tegit lævas 231,732.
ceu cùm portum tetigere carinæ 33,303. &c.
Chalcidicam arcem 188, 17. Chalcidico verſu 23, 50.
chalybs vulnificus 246,446. Chalybes ferrum *mittunt* 27, 58. Chalybum ſtricturæ 245, 421. inſula Ilva 280, 174.
Chaone à Trojano 136,335. Chaoniam omnem 136,335. Chaonios campos 136, 334. Chaonio portu 135, 293. Chaonii patris glandes 41, 67. Chaonias columbas 20, 13.
Chaos 159,510. 195,265. Chao denſos divûm amores 78,347.
Charon 196, 259. 297,326.
Charybdis implacata 138,420. hæc illa 141,558. vaſta 220, 302. Charybdim inter & Scyllam 145,684.
Chelas 26,33.
chelydros 65,415.
Chimæra armata flammis 196, 288. Chimæram ingenti mole 168, 119. 171,223. galea ſuſtinet 233,785.
Chiron Phillyrides 68,550.
chlamydem Phrygiam 140, 484. Sidoniam 150,137. auratam 171, 250. pictus ecu 269, 582. croceam 320,775. chlamyde conſpectus 249, 588.
Chloreus ſacer Cybeles 319, 768. Chloreáque 333,363.
Chœrœbus Mygdonides 114, 341. ſucceſſu exultans 115, 386. non tulit procumbit 116, 407, 424.
chorus Phœbi 14, 66. omnis 34, 346. æqualis Dryadum 81, 460. Nereïdum 171,240. Glauci 186, 823. juvenum ſenum 241, 287. matrum 253, 718. ſuarum comitum 281, 219. choro lætum Pæana canentes 205, 657. luſtrare 222, 391. chori Idæi 256, 112. choros exercet Diana 98,499. inſtaurat Apollo 150, 145. indixit tibia 319, 737. choris diductis 180, 581.
choreas plaudunt 205, 644. choreis indulgere 269, 615. luſtrant 281, 224.
Chromis 13, 13. Chromim 317, 675.
cibum dulcem ferre 45, 216.
cicadæ rore paſcentur 12, 77. rumpent arbuſta cantu 62, 328. cicadis reſonant arbuſta 4, 13.
cicatrix 49, 379.
ciconum matres 83, 520.
cicutâ fragili 12, 85. cicutis compacta fiſtula 4, 36.
ciere viros ære 192, 165. nimbos 243, 354. longos fletus 136,344. ſimulacra belli 183, 674. pugnæ 180, 585. lacrymas 200, 468. cœlum tonitru 149, 122. quantum bellum 210, 830. ſupremum magnâ voce 129, 68. bella 99, 541. nimbos 243, 354. murmur 28, 110. gemitus 67, 527. æquora 116, 419. nocturnos Manes 159, 490. Alecto 221, 325. agmen 280, 198. mugitus 327, 104.
citus adſtitit 93, 301. extulit ſeſe 311, 462. cita claſſis 166, 33. 167, 66. citum quadrupedem 318, 714. cito tramite 181, 610. citi ſolvite vela 161, 574. Tritones 186, 824.

ferte ferrum 254,37. properate arma 335,425. citæ quadrigæ 251,624.
citiùs dicto 89, 142. noto 171,242.
citatorum equorum ora 334, 373.
Cimini lacum 230,697.
cingere oppida muris 9, 32. reginam flammâ 103, 673. mœnia flammis 258, 160. 278, 119. campum collibus 172, 288. altaria vittâ 19, 64. tempora myrto 26, 28. Albam muris 181, 597. urbem mœnibus 134, 255. *naves* aggere arenæ 88, 112. ſedes pinnis 216, 159. frontem baccare 16, 28. tempora ramis 167, 71. comas fronde 241, 274. ſaltus indagine 149, 121. tempora fulgentia 328, 163. polum cœtu 96, 398. muros coronâ 278, 122. 312, 475. Numidæ cingunt 147, 41. cinxerunt æthera nimbi 165, 13. cingitur inutile ferrum 119, 511. dextera amni 266, 469. *pars* 274, 790. in prœlia Turnus 312, 486. Camilla armis 313, 536. cinguntur tempora vittâ 205, 665. cincta ſtarem 345, 811. cinctam ſerpentibus Hydram 229, 658. cinctum caput nubibus 152, 248. cincti ſacerdotes pellibus 141, 142. fulgentibus armis 304, 188. cinctu Gabino 228, 612.
cingula aurea ſubnectens 98, 492. bullis 263, 360. Pallantis 349, 942.
cinis corripuit altaria flammis 20, 106. ater habebat ſuam *nutricem* 163, 633. cineri libabat dapes 135, 303. Sichæo promiſſa *fides* 160, 552. noſtro munera mittite 162, 623. ingrato ſuprema ferebant 194, 213. parentum te remitto 297, 828. cinerem jactare per agros 27, 81. id curare credis? 147, 34. Anchiſæ 157, 427. ſuſcitat 184, 742. 245, 410. mœrentes 305, 211. Iliaci cineres 127, 431. recepti nequicquam 167, 81. collapſi 194, 226. cineres ſer 20, 101. fatiâſſe meorum 121, 587. nunc parentis ad &c. 166, 55. Trojæ inſequitur 186, 787. patriæ inſedîſſe 277, 59.
Cinna 21, 35.
Cinyphii hirci 62, 312.
Cinyra 280, 186.
circa lucos Silari 58, 146. regem 71, 75.
Circe mutavit ſocios &c. 19, 70. induerat in vultus ferarum 212, 20. fecit avem 21-, 191. dædala 219, 282. Circes inſula 137, 386.
Circææ terræ 212, 10. Circæum jugum 233, 799.
circuit Camillam 319, 761.
circuitum omnem pererrat 319, 767. circuitu longo 138, 413.
circumdare ſaltus canibus 23, 57. 29, 140. licia tibi 19, 74. ſolum taurino tergo 95, 368. truncos croceo fœtu 193, 207. muros igni 257, 153. Trojam flammis 277, 74. ſeptem arces muro 53, 535. 209, 784. Phaëthontiadas muſco 14, 62. arma humeris 119, 510. loricam 326, 88. vincula plantis 246, 458.
circumdatur infula vittâ 67, 487. Parius lapis auro 101, 593. circumdatus armis Turnus 265, 462. circumdata nocte feror 82, 497. chlamydem limbo 150, 137. pel-

Ss tauri obeat 288,483. corpus turbine 315,596. faciem nimbo 335, 416.
circumdata ſacro moenia 202, 549.
circumfert ſylvam 298, 887. ſocios undâ 194,229. acies 339,558.
circumflectere curſus 138,430. 168, 131.
circumfundimur armis 115,383. circumfuſa nubes 100, 586. juventus 107, 64. circumfuſo milite 314, 546. circumfuſa corpora boum 63, 368. circumfuſos affata Sibylla 206, 666.
circumligat natam haſtæ 314, 555.
circumſiſtunt ipſum armati 247, 490.
circumſonat murum armis 246, 474.
circumſpexit Phrygia agmina 107, 68. circumſpice allum *ariſtem* 64, 390. circumſpicit Oriona 140, 517. ſaxum 347, 896. circumſpiciunt 264, 416.
circumſtant illum fremitu 75, 216. animæ frequentes 201, 486. tecta Latini 227, 585. aurigæ 326, 85. te pericula 161, 561. illum circumſtetit unda 78, 361. me horror 120, 559. non te Lernæus anguis 242, 300. circumſtare odia ſcio 299, 905.
circumtextum velamen acantho 102, 649.
circumvectamur 61, 285.
circumvenit Cocytus 191, 132.
circumvolat nox umbrâ 115, 360. 211, 867. turba prædam 133, 233. hirundo lacus 35, 377.
circumvolvitur ſol annum 134, 284.
circus erat &c. 172, 289.
circulus flexilis 180, 539. ſubnectens crines 279, 138.
circles tenui de vimine 58, 166.
Circenſibus magnis actis 251, 636.
Ciſſea durum 283, 317.
Ciſſeus 179, 537.
Ciſſeis prægnans 220, 320. Parin creat 294, 705.
Cithæron 55, 43. nocturnus 154, 303.
cithara aurata 105, 740. Threïcia 191, 120. citharam dabat 334, 394. citharæ cordi 274, 776.
cives ô miſeri 106, 42. prohibete nefas 170, 196. heu miſeræ 182, 671. feſſi tandem 247, 489. quis globus &c. 254, 36. unus homo &c. 274, 783. vidimus Diomedem 306, 243. bellum importunum &c. 307, 305. cogite concilium 311, 459. hoc caput belli 339, 572. civibus urbem dare 181, 631. ſupponite ignem 302, 119. cives miſeros en quò diſcordia perduxit 3, 72. quid toties projicis 309, 360. inter trepidos 339, 583. civibus urbem viduaſſet 249, 571.
civili quercu umbrata tempora 208, 772.
cladem quis explicet 115, 361. poſtquam accepere Latini 340, 604. clade turbaret Latinos 339, 556.
clamat morientem nomine 164, 674. torvam repentè 222, 400. ſe cæſam miſerum 340, 600. cùm clamarem 6, 19. clamâſſent Hylan 14, 44. clamantis in ore 265, 442. clamanti 284, 323.
clamor virûm inſequitur 87, 87. exoritur 113, 313. 344, 756.

756. ſublatus ad æthera 114, 338. ferit ſidera 118, 488. 321, 832. æthera 168, 140. nauticus 130, 128. it ad atria 163, 665. cœlo 177, 451. 304, 192. ingeminat 171, 227. fruſtratur hiantes 201, 493. it 249, 596. 271, 664. pervenit ad aures 264, 395. ſequitur 267, 504. tollitur 268, 566. 319, 745. 336, 462. ſe tollit 311, 454. ingens 331, 268. triſtis 335, 409. ruit ab urbe 340, 621. clamorem ferunt ad litora 35, 362. dedere ſcopuli 142, 566. immenſum tollit 144, 672. tollunt Dardanidæ 282, 262. Latini 316, 622. matres 322, 878. commixtum 340, 618. clamore vocent Cererem 34, 347. ingenti vocat Cithæron 55, 43. 154, 303. magno reportant 64, 375. premes ad retia cervum 65, 413. apri curſum 94, 324. ruit 80, 439. templum petebant 99, 519. Italiam ſalutant 141, 524 augurium 331, 257. pulſati colles reſultant 169, 150. ſecundo exit 178, 492. 282, 266. fremebant 193, 175. vaſto laceſſunt 294, 726. incendunt cœlum 299, 895. clamores horrendos 121, 222. clamoribus vocant hoſtem 71, 76. Ithaci actus 109, 128. miſceri æquor 157, 411. implet ora 174, 341. inſtant 294, 713. incendunt urbem 303, 147.

clangor tubarum 113, 313. 304, 192. mugire per æthera 248, 526. clangoribus quatiunt alas 133, 226.

Clanius 45, 225.

Clarii laurus 136, 360.

Clarus 278, 126.

clarus rutilis ſquamis 72, 93. Aceſtes 120, 550. ferrugine Hiberâ 269, 582. clara dies 166, 43. tuba 168, 139. progenies 180, 564. tempeſtas 254, 19. clari cognominis Albam 233, 48. clarum ſignum 140, 519. nomen 330, 225. claro Aquilone 37, 460. Olympo 153, 268. clarâ in luce 101, 588. clari bello 201, 478. delphines 251, 673. claras Mycenas 93, 284. clara incendia 120, 569. claris factis 224, 474. clarior ignis 124, 705. ô clariſſime Pandare 178, 495. clariſſima mundi lumina 25, 5.

clareſcunt ſonitus 113, 301.

claſſis cita 166, 33. currit iter 187, 862. tua 281, 231. citus 167, 66. Lycia 197, 334. claſſi da evadere flammam 183, 689. immittit habenas 188, 1. claſſem exurere 86, 39. disjectam 88, 128. occulit 93, 310. ſubducere 100, 551. molimur 127, 5. aptent 154, 289. armari 154, 299. ad Pergama miſi 157, 426. æquatis procedere velis 161, 587. ad Iliacam miſit 181, 607. ferunt ſua flamina 187, 832. æquora 187, 843. inceſtat funere 192, 150. appulit oris 213, 38. religavit ab aggere 215, 106. Dardaniam 220, 288. invadit 255, 69. formabat in Idâ 255, 81. convertere in Nymphas 277, 83. conſcendit 279, 155. claſſe tenebat iter 165, 1. amiſsâ 186, 794. relictâ 254, 8. claſſes tranſmiſſæ trans æquora 137, 403. Hortinæ 231, 716. claſſibus dare auſtros 128, 61. claſſes deducere 32, 255. Iliacas ſequar?

160, 537. æratas 252, 675. exuſtas 276, 36. claſſibus permenſi æquor 131, 157. allabi 282, 269. latet ſub 161, 582. ignem depulit 184, 726. claſſica inflari 53, 539. ſonant 229, 637.
clavâ ſternentes agmina 283, 318.
clauda pars volnere 172, 278.
Claudia tribus 231, 708.
claudit rura gelu hyems 47, 317. pecudes Polyphemus 144, 642. nos pontus 285, 377. claudunt umbræ *ramum* 192, 139. ærei vectes *portas* 228, 609. claudite rivos 8, 111. ſaltus nemorum 14, 56.
clauditur cunctus orbis 91, 233. clauduntur lumina 295, 746. 332, 310. belli portæ 93, 294. clauſa domus Phineïa 132, 213. clauſam arboribus claſſem 93, 211. natam ſubere 314, 554. clauſum te opta condere terrâ 347, 893. in clauſo linquunt 77, 303. carcere 89, 141. Olympo 95, 374. gurgite 307, 298.
clauſæ tenebris *animæ* 207, 734. clauſa ſtabulis armenta 63, 352. clauſos intus tauros 59, 214. ſpeluncis lacus 79, 364. Teucros 255, 67. clauſis ædibus— fornacibus 76, 258, 263. portis 244, 385.
clauſtra addita Lucrino 43, 161. nec ſufferre valent 118, 491. rareſcent 138, 411. ingentia portarum 217, 185. circùm fremunt 87, 56. laxat Sinon 112, 259. rumpere 273, 758.
Clauſus 231, 707.
clavum ad litora torquet 169, 177. nuſquam amittebat 187, 852. regit 281, 218.
clienti fraus innexa 204, 609.
Clio 78, 341.
Clitumne 43, 146.
clivo molli 20, 8. 61, 293.
clivoſi tramitis 28, 108. curis 45, 212.
Cloanthus 168, 122. Cloanthum fortem 91, 222. 98, 510. 101, 616. 154, 288. inſtantem tergo 169, 167. victorem 171, 245.
Cœlia 251, 651.
Clonium 268, 574.
Cluenti 168, 123.
Cluſi mœnia 279, 167.
Cluſinis oris 292, 655.
Clymene 78, 345.
clypeus habilis lateri 335, 432.
clypei ſub orbe 121, 227. inſigne decorum 116, 392. umbone 120, 546. Argolici inſtar 144, 637. non enarrabile textum 250, 625. fulgentis oras 291, 589. ærei 338, 541. ſeptemplicis 348, 925. clypeo ſiniſtram inſertabam 123, 671. clypeum Abantis poſtibus figo 134, 286. Didymaonis artes 174, 359. induitur 229, 639. Io inſignibat 233, 789. informant 246, 447. Vulcani 253, 729. ſuperintonat 272, 709. ſiniſtrâ extulit 282, 261. tranſverberat 288, 482. quantus in clypeum aſſurgat 307, 284. clypeo gerit inſigne paternum 229, 657. increpat 333, 332. objecto ibat in hoſtem 334, 377. clypeos mutemus 115, 389. agnoſcunt 116, 422. objiciunt 117, 443. ardentes cerno 125, 734. clypeis cùm ſtreperet 290, 568. invadunt Martem 343, 712. concurrunt 343, 724.
clypeata agmina 233, 793.
Clytium Æoliden 274, 774. 284, 325. nec Clytio genitore

tore minor 278, 129. patre 317, 666.
Cocles vellere pontem auderet 251, 650.
Cocytus 191, 132. Cocyti amnem 55, 38. deformis arundo 82, 479. ſtagna 196, 323. ſedem 227, 562. Cocyto eructat arenam 196, 297.
Cocytia virgo 225, 479.
Codri jurgia 10, 11. Codro quale meo carmen concedite 15, 22. rumpantur ut ilia 16, 26.
coeant gener atque ſocer 220, 317. in amicitiam 226, 546. qui populi 244, 385. dextræ in fœdera 307, 292.
cœlaverat auro Eurytides 288, 499. cœlatus ferro Mavors 252, 701. cœlata urna 233, 792. bipennis 173, 307. cœlatum opus 6, 37. argentum 289, 527. cœlata facta 102, 640.
cœlum vertitur 112, 250. undique, & undique pontus 132, 193. non tractabile 147, 53. & undique maria 165, 9. remugit 267, 504. tonat 268, 541. 344, 757. cœli ſpatium pateat 8, 105. varium morem 27, 51. mobilis humor 36, 417. regia 38, 503. 217, 210. regionem 46, 269. indulgentia 48, 345. vias 52, 477. porta 61, 261. hora 62, 327. morbo 66, 478. regem 73, 152. ruinâ 88, 129. vertice 91, 225. arcem 92, 250. corrupto tractu 130, 138. ſpirabile lumen 143, 600. convexa 158, 451. 226, 543. rabiem 186, 802. minas 191, 113. 293, 695. meatus 210, 850. orbem 236, 97. decus 254, 18. de parte ſerenâ intonuit 270, 630. in parte locârim 318, 145. cœlo credunt 74, 192. alto ſuccedere 75, 227. hunc olim accipies 93, 289. palmas tetendit 123, 688. capita ferentes 145, 678. æquata machina 148, 89. it clamor 177, 451. 304, 192. ſe credere 188, 15. confiſe 188, 870. educere aram 193, 178. gratiſſimus amnis 235, 64. æquavit tecta 236, 99. oſtenduntur rapinæ 241, 164. attollunt capita 271, 681. animum ferebat 290, 548. deberi Æneam 345, 795. cœlum profundum 10, 51. 75, 222. 87, 58. quinque tenent zonæ 31, 233. reſcindere 33, 280. 203, 583. per cœlum vellera ferri 36, 397. contriſtat auſter 61, 279. fugit vipera 65, 417. recluſit ſol æſtivâ luce 70, 52. quid me ſperare jubebas? 77, 325. terrámque miſcere 89, 133. in cœlum minantur ſcopuli 89, 163. tollimur 142, 564. fatigat metu 92, 280. tonitru ciebo 149, 122. vertice fulcit 152, 247. numine torquet 153, 269. condidit umbrâ 195, 272. ad cœlum hinc ire &c. ſpiritus intus alit 207, 724. medium video diſcedere 254, 20. teſtor 265, 419. queſtibus implet 266, 480. clamore incendunt 290, 895. invertit nox 305, 202. territat armis 348, 351. pulvere ſtare vident 335, 407. de cœlo tactas quercus 2, 17. demittitur progenies 9, 7. deceſſerat umbra 17, 14. deducere lunam 19, 69. labentem annum 25, 6. dubio 32, 252. ſereno 32, 260. 38, 487. labi ſtellas 35, 366.

medium ſol orbem hauſerat 80,426. aperto 89,155. 95, 395. 248,523. nox præcipitat 105,8. tacito 140,515. obſcuro 142,586. refixa ſidera 179,527. maria miſcuit 286,790. erebóque potentem 194,247. lapſa ancilia 251, 664. conceſſerat dies 281, 215. lux dimoverat umbram 305,210. excedit *Juno* 346, 842.

Cœlóque Erebóque duplices parentes 216, 140.

cœleſtis origo 207,730. cœleſtûm vis magna 223, 432. cœleſtia dona mellis 69, 1. corpora 307,276. cœleſtibus animis 85,11. haud inviſus 95,387. prodigiis 198,379. ullis nil debentem 301, 51. arma 328,167.

cœlicolæ ſi voluiſſent &c. 122,641. non ipſi valeant 203,554. magni 275,6. cuncti fremebant 278,97. *Jovem* medium ducunt 278, 117. cœlicolûm regi 127,21. cœlicolis 121, 592. cœlicolas nepotes 209,788.

cœlifer Atlas 209,797.

cœni odor gravis 70,49. cœno turbidus gurges 156,296.

Cœo ſororem progenuit 151, 179. Cœum creat 33,279.

cœpit Damon 17, 16. fluctus albeſcere 60,237. 226,528. morbus crudeſcere 67, 504. Ilioneus 99,521. cœpti fiducia belli 110, 162. cœptæ turres 148,86. cœpta carmina 17,12. juga ſylvarum moveri 155,256. cœptorum operum 127,20. cœptos labores 245,439.

cœptis audacibus annue 26, 40. 270, 625. immanibus 163, 642. his quid ſtruat 234, 15. ingentibus 261, 296. 287,461.

coërcet quos Styx 82, 480. 200,439. coërcent poſtrema Tyrrhidæ juvenes 254,27.

coetum celebrate 104,735. in cœtum advocat 166,43. cœtu cinxere polum 96, 398. complêrant litora 168,107.

coëunt inter ſe 71,73. undique 227,582. curvata capita 322, 860. coït formidine ſanguis 128, 30. in præcordia 287, 452. omnis manus in unum 274,801. ſociûm virtus 286, 410.

cogitet quid auſter 37,461.

cognato ſanguine 325,29. cognati patres 237,132. cognatas urbes 140, 502.

cognoſcere præſentes divos 2, 42. quæ ſit virtus 9,27. matrem riſu 10,60. tenues curas 30,177. rerum cauſas 52, 490. caſus noſtros 106,10. tantos 135,299. carmina quæ vultis 13, 25. nate dea, vóſque &c. 177, 474. fletus gnati 79, 375. mœſtum in umbrâ 197, 340. cognitus mihi caſus 101,623.

cognomen Nilo 92,267. cognominis clari Albam 235, 48. cognomine dicunt Heſperiam 99,530. 131, 163. lætam gentem 130,133. Xanthum 136, 350. Tybrim 224,331. Diræ 346,845.

cognomine terrâ gaudet 198, 383.

cogere oves 8,98. pecus 6,20. ſtabulis 15, 85. mella favis 73,140. frigore 70,36. concilium 307, 304. 311, 460. intrà limina 305,235. conſumere menſas 215, 125. mori 4,7. mortalia pectora 128,56. 157,412. rumpere ſilentia

ſilentia 277, 63. equos ad juga 229, 639. acies in prœlia 265, 463. ſocios ad litora 154, 289. gradum conferre 58, 169. bis gravidos fœtus 75, 231. moliri talia 100, 563. agmina 157, 406. deſcendere in preces 185, 782. auxilia 234, 7. cogemur parere dominis ſuperbis 330, 237. ad prœlia cogi 339, 581. cogente nullo 335, 423. nullis cogentibus 39, 10. cogendæ in ſulcum *arbores* 41, 62. coactam ſub arma Heſperiam 223, 43. coacta per inane ſemina 13, 31. coactis lacrymis 110, 196. cuneis 225, 509. 336, 467.

cohibet ſpelunca Scyllam 138, 424. Ardea Turnum 273, 738. cohibere iras 332, 314.

cohors Amiterna 231, 710. ad terram deflexit equis 312, 500. cohortes expliçuit legio 46, 279.

cola prœlorum 45, 242.

collapſa cervix 265, 434. Dido 163, 664. collapſum in tecta ferebant 249, 584. collapſi cineres 194, 226. collapſos artus 273. collapſa morbo oſſa 67, 485. membra 156, 391. 272, 708.

Collatinas arces 208, 774.

colligere arma 165, 15. pluviam 21, 63. revertentes ignes 36, 427. ſe in ſpiram 43, 154. ſitim 62, 327. ſe in ſua arma 286, 412. 337, 491. habenas 317, 671. ſinus in nodum 320, 776. collecta nodo ſinus 93, 320. rabies edendi 255, 63. in figuram alitis 347, 862. nubes 34, 324. 89, 143. pubes 126, 798. collectum humorem 38, 114. ignem 56, 85. robur 60, 235. gluten 70, 40. undique collecti invadunt 116, 414. coëunt 227, 582. Troes 271, 689. collectos agreſtes 254, 11. collectis navibus 90, 170. omnibus 125, 743.

collis Aventini ſylvâ 229, 659. collem aſcendebat 96, 419. hunc habitat deus 243, 351. colles incipiunt ſe ſubducere 20, 7. maligni 44, 179. ſupini 46, 276. 68, 555. obſcuri 141, 522. pulſati clamore 169, 150. relinqui 239, 216. ſtrepitu reſultant 242, 305. cavi 250, 598. collibus apricis 21, 49. an plano ponere vitem 46, 273. curvis 172, 287. altis 231, 726.

collocat juvenem nympha 80, 424.

colloquio deorum fruitur 214, 91.

collucent mœnia flammis 165, 4. ignes 258, 166. ignibus agri 305, 209.

colludere ſummâ in aquâ 35, 369.

collum. collo timuiſſet aratrum 14, 50. molli 59, 204. monile baccatum 102, 654. pependit 104, 715. bis circumdati *angues* 111, 218. vincula intendunt 111, 236. circumdare brachia 126, 792. 206, 700. defecto 245, 438. laſſo 265, 436. ſuſpendit enſem 300, 11. colla lactea 251, 660. colla ſolvere 53, 542. libera 58, 167. ſibila 65, 421. 172, 277. candida 78, 337. cærula 115, 381. ſubjecta 124, 721. horrere colubris 199, 419. pendentia 262, 331. mollia 316, 622. lenta 321, 819. comantia 326, 86.

colluſtrant omnia 144, 671.

colere te 157, 422. reliquias meorum 155, 343. Elyſium 284, 735. tua numina 26, 30. templum conjugis 158, 458. terras 7, 61. exiguum *rus* 50, 413. ſtagna 65, 430. *mare* 228, 603. amorem virginitatis 315, 584. hanc vitam 53, 532. terram antiquam 99, 532. 131, 165. Dianam 321, 843. colitur terra Mavortia 127, 13. gratiſſima tellus 129, 73. colendi pater 28, 121. cura 72, 118. colendo mollita fructus 40, 36. experiere &c. 45, 222. culta novalia 3, 71.
cultores freti pietate 320, 788. cultoribus domitum orbem 42, 114. Mezentius &c. vaſtant agros 234, 8.
cultrix Cybele 130, 111. nemorum Latonia 314, 557.
culta nitentia 29, 153. flaventia 72, 126. pinguia 79, 372. 235, 63. 279, 141.
cultus qui pecori 25, 3. cultu nullo munuſcula 9, 18. Myſia ſe jactat 28, 102. frequenti 40, 51. arvorum pecorúmque 84, 559. miſeranda forma viri 142, 591. aſpera gens 184, 730. cultus patrios 27, 52. hactenus arvorum 39, 1. proprios 40, 35. cultura non ulla oleis 50, 420.
colo, calathiſve Minervæ 233, 805. vitam tolerare 245, 409.
colocaſia 9, 20.
colono hyems ignava 33, 299. coloni veteres migrate 20, 4. nulli ſubigebant arva 28, 125. Auſonii 49, 385. fortes 61, 288. Tyrii 85, 12. colonos Dardanios 162, 626. colonis abductis 39, 507. Laurentis 214, 63. Acriſioneis — Dardaniis 223, 410, 422.
color quis rebus 44, 178. cui 46, 256. alius ægris 76, 254. non unus 189, 47. purpureus 321, 819. colori nimium ne crede 4, 17. colorem duceret uva 21, 49. ſimilis Mercurio 161, 558. longævo 270, 650. nox abſtulit 195, 272. colore triplici 19, 73. ſaturo 78, 335. colores varios mentiri 9, 42. ternos 19, 77. in voltu errare 37, 452. mille trahit 164, 701. 167, 89. tales dabat 326, 69. coloribus rubeant 77, 306. mille 181, 609. ſparſit alas 217, 191.
coloratis ab Indis 77, 193.
coluber aſſuetus tecto &c. 65, 418. mala gramina paſtus 118, 471. fit aurum tortile 221, 352. colubris inviſa avis 47, 320. horrere colla 199, 419. tot pullulat 221, 329.
columba ſubitò commota 170, 213. volucris — plaudens 178, 488, 516. columbæ præcipites 119, 516. geminæ 193, 190.
columnæ adnixa *baſi* 326, 92. columnæ ſolido adamante 203, 552. columnas navali ære ſurgentes 55, 29. immanes 96, 428. Protei 306, 262. columnis centum ſublime tectum 216, 176.
columis verubus 49, 396.
coma preſſa coronâ 179, 556. comam acanthi 73, 137. dederat diffundere ventis 93, 319. implicuit lævâ 120, 552. nutat 122, 629. ſacra laurus 214, 60. ſciſſa 266, 478. comæ ambroſiæ 96, 403. trahuntur 98, 477. ſteterunt 126, 774. 128, 48. arrectæ horrore 153, 280. 347, 868.

non

non comtæ 189, 48. comas ſtringe 49, 368. lambere 123, 684. velatas 131, 174. velare 13-, 405. flaventes 161, 590. regales 214, 75. innectit 221, 353. dant ventis 222, 394. cingite 241, 274. velavit 241, 277. arrexit 294, 726. poſuit 320, 209.
comantem narciſſum 72, 122. galeam 116, 391. caulem 335, 413. comantes ſeras 62, 312. criſtas 139, 468. toros 314, 6. comantia 326, 86.
cometæ diri arſere 38, 488. ſanguinei rubent 282, 272.
comes tibi — mihi 124, 704, 711. Ulyſſi 143, 613. 145, 691. Achates — Hectoris 192, 159, 166. Laodamia 200, 448. Æolides 202, 528. comiti timentem 124, 729. tradit equum 318, 710. comitem me illi miſit 108, 86. Creüſam 126, 778. ſororem 164, 677. Epityden 179, 546. comites Phrygii 150, 140. Tyrii 150, 162. aſpiciunt collapſam 163, 664. Aceſtæ 173, 301. lectæ 316, 655. trepidæ 320, 805. comitum novorum numerum 126, 796. variæ facies 186, 812. ſtrepitus 211, 866. ordo 302, 94. una 315, 586. comites deos 110, 181. fatorum 113, 294. fefellit 125, 744.
comitatur virum euntem 211, 864. hunc legio 230, 681. Æneam quæ manus 279, 164. comitantur oves 144, 660. canes greſſum herilem 246, 462. ſocii ovantes 34, 346. ſupremum honorem 301, 61. vano honore 301, 52. comitabor nautas 160, 543. comitatus Achate 93, 312. meum iter 191, 112 viginti lectis equitum 255 48. catervas 280, 194. comitata miniſtris *Tyndaris* 121, 580.
comitatus dei 333, 336. cum ſemiviro comitatu 152, 215.
cominus arva inſequitur 28, 104. obtruncant ferro 64, 373. pugnatur armis 227, 553. falcati enſes 232, 732.
commaculare manus ſanguine gnatorum 28, 48.
commendo Anchiſen ſociis 125, 748. commendat tibi penates 113, 293. Aceſtæ 185, 771.
commercia belli ſuſtulit 289, 532.
committere vitem tenui ſulco 47, 289. ſemina 31, 223. ſeſe ignoto ponti 56, 78. in te 91, 231. pugnam æſtu 167, 69. vitam ventis 277, 68. manum Teucris 325, 60. funera primæ pugnæ 226, 542. committitur dubiis auris 314, 560. infauſto omine pugna 315, 589. commiſſa caudæ delphinum &c. 138, 428. duci gens 279, 156. commiſſa piacula 203, 569. commiſſos ludos 168, 113.
commiſſa magna luis 81, 454. poſt luctis 89, 136.
commixtus Æther magno corpore 48, 327. fumus in auras 82, 500. primus Italo ſanguine 208, 762. clamor 340, 618. commixtâ grandine nimbum 149, 126. 150, 161. commixti Teucri 346, 835. commixta mero fruſta 143, 633. commixtis igne tenebris 240, 255.
commoda Baccho ſeges 72, 129.
commovere canes *arvum* 225, 494. commota columba com-

commovet alas 170, 213, 217. his Dido 95, 360. commotus graviter Neptunus 88, 126. commotæ cantu umbræ 81, 371. commotis sacris 154, 301.
commune periclum 124, 709. crimen 324, 16. communem populum 149, 102. deum 241, 275. communi statione 258, 183. communibus bonis 311, 435. dis 327, 118.
compacta cicutis fistula 4, 36. compactis trabibus 342, 674. compagibus laxis 88, 122. artis 93, 293. curvam alvum 107, 52.
compellare virum 113, 280. 135, 299. 238, 164. verbis amicis 115, 372. multo honore 139, 474. Menœten 169, 161. notis vocibus 201, 499. Junonem 291, 606. unam ex sociis 313, 534.
compellere gregem hibisco 4, 30. greges in unum 15, 2. compulsus noto Æneas 100, 575.
compesce ramos fluentes 49, 370. culpam ferro 66, 488.
compita circùm 49, 382.
complectitur illum amaracus 103, 694. sopor artus 112, 253. tellus Anchisæ ossa 166, 31. *Turbem* hostem 319, 743. *Æneas* Ascanium 335, 433.
complexus corripit in nodum 241, 260. dextram euntis 248, 558. me euntem 300, 46. complexa mater corpus gnati 11, 22. laurus Penates 119, 514. conjux pedes 123, 673. Berecyntia centum nepotes 209, 787. complexi inter se 185, 766. complexu pependit 104, 715. lilii avulsus 162, 616. in misero 247, 488. complexibus quis te arcet? 184, 742.
complere naves 308, 317. ripas 207, 712. campos 219, 643. uterum armato milite 106, 20. latè loca 118, 495. litora 129, 71. 145, 676. 168, 107. se lumine 144, 645. fossas aggere 268, 567. debita tempora 256, 108. agmina Troum &c. 256, 123. Euandrum &c. 303, 140. æthera 343, 724. completur annuus orbis 166, 46. complentur valles cavæ 49, 391.
componere magna parvis 2, 24. lites 8, 108. parva magnis 74, 176. defessa membra 80, 438. motos fluctus 89, 135. urbem tutâ terrâ 137, 387. curas 155, 341. opes 242, 317. diem clauso Olympo 95, 374. *Cupidinem* auratâ spondâ 103, 698. genus indocile 242, 322. se thalamis 74, 189. pacem connubiis 346, 822. placitum fœdus 275, 15. manibus manus, oribus ora 247, 486. componi fœdere bellum 327, 109. compositus pace 92, 249. compositam pacem 221, 339. composito aggere 212, 6. compositi numero in turmas 315, 599. compositæ leges 332, 315. compositis gradibus sonare 59, 192. crinibus 80, 417.
compositò rumpit vocem 109, 129.
comportare prædas 269, 613.
comprendere numero 42, 104. scelerum formas 204, 626. crinibus ignem 214, 73. æra cornu 36, 428. robora 47, 305. comprensa imago 126, 793. 206, 702. comprensam columbam 318, 723.
comprime gressum 198, 389. compressus impetus 107, 73. amor edendi 239, 384.

184. compreſſi furores 186, 802. compreſſa certamina 71, 87.
comptus olivâ 232, 751. non comptæ comæ 189, 48. comptos vittâ ramos 237, 128. capillos 297, 832.
concava ſaxa 70, 40. 183, 677
concedere pacem 302, 111. laudem 271, 655. ſuperis ab oris 108, 91. in iras 220, 305. ad Manes 297, 820. cœlo dies conceſſerat 281, 215. conceſſere iræ deûm 235, 41. nec concedat ſolas 5, 57. concede mihi hunc laborem 22, 1. me ſepulcro 299, 906. carmen 15, 22. huc concede 119, 523. concedite ipſæ ſylvæ 23, 63. conceſſa nunquam moveri Camerina 245, 700. conceſſæ mortalibus zonæ 31, 238. conceſſa ſi peto 186, 798.
concentus avium in agris 36, 412.
conchâ cavâ 192, 171. exterrens freta 281, 209. conchas infode 48, 348.
concidere montes ſcrobibus 46, 260.
concidit taurus 67, 526. Polites 119, 532. Niſus 174, 333. Entellus 177, 448. Ilia tellus 306, 245.
concilias mihi Jovem 87, 79. conciliet quæ arma ſibi 279, 251.
concilium horrendum 145, 679. ſilentum 199, 433. vocat ſideream in ſedem 275, 2. magnum 305, 234. cogere 307, 304. 311, 460. deſerit 312, 469. è concilio ibat 167, 75. concilia deorum 26, 25. pierum 184, 735. conciliis regum 108, 89.
concipis pectore robur 309, 369. concipit mente furores 159, 502. fraus 158, 474. concipiunt pabula terræ 27, 87. motus alios, alios pectora 36, 422. concipe curam ducis 313, 519. fœdus 324, 13.
concitus irâ 272, 694. vi 319, 744. Mavors 332, 331. axis 334. 379. heros 348, 902. concita pars immiſſis frenis 323, 889. concita ſaxa murali tormento 348, 921.
concitat ſe Alecto 224, 476. equum ipſe 319, 742.
conclamat Italiam Achates 141, 523. procul eſte, vates 195, 259. agreſtes Sylvia 225, 504. Caïcus &c. 254, 35. Volſcens 263, 375. Niſus 264, 425. Iäpyx 335, 426. conclamant, oranda numina 111, 233. æſtus furore 182, 660. ſocii lætum Pæana 295, 738.
concludere locum ſulco 96, 425.
concolor cum fœtu ſus 236, 82.
concordes Parcæ 10, 47. animæ 210, 828. concordia frena 141, 542.
coneredere muros obſeſſos 283, 286.
concreſcunt ſubitæ cruſtæ 63, 360 putres concreſcere fungos 35, 392. concreverit mundi orbis 13, 34. frigore ſanguis 348, 905. concretam radicem 47, 318. labem 208, 746. concretum lac 66, 463. concretæ glaciei zonæ 31, 236. concretos ſanguine crines 113, 277. concreta frigora pruinâ 49, 376. multa modis miris 207, 738.
concubitu nec indulgent 74, 198. concubitus tam turpes 14, 50. primos 57, 130.
concurrit legio 339, 563. Europæ atque Aſiæ orbis 218, 224.

224. concurrunt agricolæ 226, 520. acies Trojanæ, Latinæ 285, 361. agmina 286, 431. Tyrrhenæ acies 293, 691. trepidæ comites 320, 805. Itali 332, 297. Æneas & Daunius heros 343, 724 concurſus ad amnem 196, 318. ad corpora 265, 454. concurſum conſpicit 181, 611. concurſu accedere magno 98, 509. juvenum & Iüli 334, 400.
concutit Apollo frena 191, 101. *Jupiter* ægida 243, 354. Turnus equos 234, 3. *Tirynthius* ſilicem 240, 237. fortuna urbem 340, 594. concute fœcundum pectus 221, 338. concuſſere aurigæ lora 169, 147. concuſſus æther mugitibus 58, 151. Æneas caſu acerbo 183, 700. amici 188, 869. concuſſa tellus 273, 752. quercus 29, 159. ilex 71, 81. Venus 335, 411. Juturna 336, 468. urbs 163, 666. concuſſo vertice 122, 629. ſtipite 158, 444. concuſſi animi 266, 498. concuſſa vulgi pectora 311, 451.
condenſæ columbæ 119, 517. puppes 247, 497.
condere bella 13, 7. ſe ſylvis 19, 97. Idæâ ſylvâ 124, 696. ſoles cantando 21, 52. Romanam gentem 86, 33. novam urbem 99, 522. nova fata 276, 35. te terrâ 347, 893. oſſa parentis 166, 48. opes 52, 507. natantia lumina 82, 496. caput inter nubila 151, 177. 295, 767. ſe umbris 122, 621. portu 171, 243. cœlum umbrâ 195, 271. ſe lacu 236, 66. alveo 254, 31. enſem pectore 262, 348. in ore 265, 443. ſe in undas 37, 438. diem relatum 37, 458. aurea ſecula 209, 793. te humi 290, 598. examina 51, 452. ſe in foliis 81, 473. condunt ſidera cori 168, 126. ſe Teucri 254, 39. ſic mœnia 333, 361. ſeſe in cunabula 71, 66. conde hunc ſepulcro 192, 152. conditur Orion undis 231, 719. in mare Uſens 233, 802. in tenebras cœlum 304, 187. conduntur in alvo 116, 401. 220, 303. conditus in nubem ſol 37, 442. condita *faucibus* Erinnys 227, 570. condita ſervo pocula 6, 43, 47. condita carmina 23, 50. mente ſigna 137, 388.
conditio mortis cur ademta 347, 880.
conditor Romanæ arcis 242, 313.
conductâ tellure 338, 520.
conferre gradum 58, 169. 201, 488. manum 254, 44. 271, 690. 298, 876. 333, 345. 342, 678. contulit ſe viro vir 294, 735. contulimus manus 307, 283. contulerant inter ſeſe certamina 279, 147. collatis ſignis 313, 517.
conferto agmine 63, 369. confertos audere &c. 114, 347.
confeſſa deam 121, 591.
confeſtim 279, 231.
conficit vulnus 321, 824. confecimus immenſum æquor 53, 541. confieri poſſit 149, 216. confectus ævo 301, 85. confectum ætate parentem 161, 599. me curis 202, 520. confecti curſus 174, 362.
confidere afflictis rebus 97, 452. huic monſtro 187, 849. confiſe nimium &c. 188, 870.

confidentiſſime juvenum 81, 445.
confixum *Polydorum* 128, 45. confixâ parmâ 273, 765. confixi à ſociis 117, 429. exſpirant animas 322, 883.
conflantur falces in enſem 39, 508.
confligunt venti 116, 417.
confluere 84, 558.
confoſſus 265, 445.
confugere in agros 247, 493. ad te 103, 666.
confundere fœdus 178, 496. 331, 290. confunditur *Albæus* Siculis undis 145, 696. confuſus Turnus 341, 665. confuſæ ſtragis acervum 201, 504. 305, 207. urbis ſonus 340, 619. confuſam mentem 125, 736. confuſa oſſa 305, 211.
congeminat ſecurim 318, 658.
congemuit *æmus* 122, 631.
congerere aram ſepulcri arboribus 193, 178. quò congeſſere palumbes 7, 69. congeritur captiva veſtis 125, 766. congeſtum cæſpite culmen 3, 69. congeſta oppida ſaxis 43, 156. robora 64, 377. cubilia 75, 243.
congredior 314, 13. congreditur virgo 318, 720. congrediamur alterni 330, 233. congreſſus Achilli 98, 475. quem agit campo 289, 540. ini quâ pugnâ 298, 889. hunc congreſſus & hunc 333, 342. fratrem Diorem 337, 510. congreſſum Pelidæ Æneam 186, 809. congreſſi conſerimus prœlia 116, 397. jungunt dextras 246, 467. in prœlia 316, 631. pede æquo 336, 465.
congreſſus pete meos 184, 733. congreſſu uno 337, 514.
coniferæ cypariſſi 145, 680.
conjicit ſe inter medias 181, 619. unum de crinibus 221, 347. ferrum 264, 411. haſtam 292, 646. 299, 891. ſe in latebras 292, 657. telum imbelle 120, 545. facem juveni 224, 456. oculos in hoſtem 337, 483. velamina ſuper veſtes 194, 222. ſpolia igni 304, 194.
conjunge hunc conſiliis 284, 712. conjungere calamos cerâ 4, 32. dextras 99, 514. dextram dextræ 238, 164. me tibi 237, 133. conjungi fœdere 278, 105. conjunctus ab ſtirpe Atridis 237, 130. conjuncta viro 18, 32.
conjux percurrit telum 33, 294. dulcis 81, 465. 126, 777. Jovis & ſoror 86, 47. cara 148, 91. ſæva 220, 287. Sichæus 94, 343. 200, 473. Creüſa 121, 597. 122, 651. complexa pedes 123, 673. ſervet veſtigia — ponè ſubit 124, 711, 725. erepta 125, 738. Doryeli 181, 620. 182, 647. cauſa mali 190, 93. egregia 202, 523. Lavinia 208, 764. 220, 314. 324, 17. Circe 217, 189. Tithonia 244, 384. conſcia formæ 244, 393. Ægyptia 252, 688. germana 291, 607. ſanctiſſima 303, 158. Tyrrhena 331, 272. conjugis Niſæ 17, 18. ſenſus 19, 66. lætæ 48, 326. adventu 56, 93. inhumati 94, 354. deſerti 120, 572. ereptæ 136, 331. Hectoreæ 140, 488. Sichæi 146, 21. tædas 155, 338. antiqui 158, 458. cubile 245, 413. arte 250, 612. memor 282, 280. pactæ 294, 722. infandæ 306, 267. conjuge raptâ 81, 456. 82, 504. tanto dejectam 135, 317. præreptâ 257, 138.

conjugium videbit? 120, 579. vocat 150, 172. antiquum 157, 431. abnegat 213, 423. optatum 306, 270. conjugio potitum 135, 296. Veneris dignate 139, 475. tali! 147, 48. conjugiis sinè gravidæ 61, 275.
conjurat Latium 234, 5. conjurato Istro 52, 497. conjuratos fratres 33, 280.
connexæ pedibus 76, 257. connexos angues 245, 437.
connixus gladio 274, 769. toto corpore 278, 127. connixa gemellos 1, 15. connixa dextrâ coruscat ignem 182, 642. connixi humeris 172, 264. incurrunt hastis 315, 613.
connubio jungam 87, 73. 149, 126. natæ 219, 253. connubia servas? 135, 319. per nostra 154, 316. Nomadum 160, 535. talia 227, 555. bello poscunt! 269, 600. petentem 325, 42. connubiis operata juventus 130, 136. Latinis 214, 96. ambire 221, 333. felicibus 345, 821.
Conon 6, 40.
conor. conatus ter 136, 792. 206, 702. 263, 685. convellere sylvam 127, 25. bis 189, 32. conata attollere oculos 164, 688. lacessere Teucros 315, 585. 321, 842. conati imponere &c. 33, 281. conatibus in mediis succidimus 384, 910.
consanguineus lethi sopor 195, 278. consanguineo Acestæ 285, 771. Turno 222, 366. consanguinei Rutuli 325, 40.
consanguinitate propinquum 108, 86.
conscendit scopulum 90, 180. rogos 163, 646. classem 269, 155. medium cœli orbem 236, 97. equos 343, 736. æquor 95, 381.
conscius quærere arma 108, 99. æther 150, 167. facti lupus 321, 813. conscia mens recti 101, 604. Juno 162, 608. virtus 177, 455. 298, 872. 341, 668. fama 293, 679. conscia numina veri 109, 141. agmina 112, 267. sidera 160, 519. 265, 429.
consequitur *Gyas* 169, 153. Chimæram 171, 224. *Hippocoonta* 178, 494. columbam 318, 722. hunc lancea 334, 375. consequimur cuncti 116, 409.
conserere Ismara Baccho 40, 38. consevimus agros 3, 73. consita freta terris 120, 127. conserimus prælia 116, 398. dextram 273, 741. consertum spiris tegumen 142, 594. consertam hamis loricam 139, 467. 172, 259.
considco. consedit solio avito 216, 169. sub ilice 15, 1. toro herbæ 175, 388. in molli herbâ 7, 53. inter ulmos 10, 3. lentis armis 330, 237.
consessum caveæ 174, 340. omnem 180, 577. consessu 251, 636.
consido. considere regnis 100, 572. in ignes 122, 624. 257, 145. Cretæ 231, 162. Latio 190, 67. mensis 217, 176. transtris 168, 136. 161, 573. tectis 275, 5. castris 323, 915. sedibus 72, 65. scopulo 80, 436. rupe 133, 245. puppi 187, 841. Italâ urbe 296, 780. arvis 147, 39. flumine pulchro 223, 431. alto in luco 311, 457. considant — consedisse urbem luctu 308, 323, 350. con-

consilium quod dabatur? 123, 656. consilium vultu tegit 158, 477. vertisse 223, 407. cæcum 228, 592. habebant 259, 227. consilio 218, 216. verlare dolos 318, 704. consilia in melius referet 92, 281. nova 102, 658. consiliis habitus auctor 308, 339.
consistere pontibus 70, 27. primâ terrâ 99, 541. hâc 102, 629. Ausoniâ 209, 808. mentem 102, 643. Latio 234, 10. mediâ arenâ 176, 423.
consonat omne nemus 169, 149. 242, 305.
consortem me 299, 906. consortia tecta urbis 73, 153.
conspicere te nequivi 201, 503. auctorem teli 264, 420. hanc classem 144, 632. locum insidiis 260, 237. virum pietate gravem 89, 152. conspicitur sus 236, 83. conspectus in ostro 54, 27. in armis 249, 588.
conspectum reddite 260, 262. ad conspectum ire 191, 108. è conspectu telluris 86, 34. in medio 107, 67. vix exierat 323, 903.
conspirant cornua assensu 228, 615.
constare cœlo sereno 140, 518. quæ animo sententia constet 184, 748. constitit rota Ixionii orbis 82, 484. vertice cœli 91, 226. inermis 107, 68. Cyllenius 153, 253. in digitos 176, 426. constiterunt cyparissi 145, 681.
consternere terram 338, 543. 158, 444.
constituit querere 93, 309. signum nautis 168, 130. juvencos 194, 244. constituunt cupressos 194, 217. mœnia 329, 194. pyras 304, 185. constituam taurum ante aras 171, 237.
constructam ponto *pilam* 272, 712. constructa mella 75, 213.
consuescere in teneris multum 46, 272. consueta antra 80, 429. membra 298, 867.
consulere æquum est 324, 22. exta 148, 64. lucos 214, 83. in medium 308, 335. rem nulli obscuram 308, 344. longè 262, 322. consultus vates 67, 491.
consulta petis 192, 151. ad tua revertor 310, 410.
consul refert limina 228, 613
consulis imperium 210, 820.
consule dignæ sylvæ 8, 3. te 9, 11.
consumere mensas 215, 125, 126. tecum consumerer ævo 23, 43. consumtâ nocte 126, 795. arundine 179, 527.
consurgit mundus 32, 241. fluctus 226, 730. senior 246, 457. in ensem 273, 749. 343, 729. consurgunt cuncti 237, 110. in arma 277, 90. tonsis 283, 299.
contagia pecoris 2, 51. dira serpant 66, 469.
contego. contexit caput amictu 347, 885.
contemnere ventos 48, 360. 129, 77. opes 243, 364. favos 72, 104.
contemtor divûm 229, 648. 234, 7. lucis animus 259, 207.
contemplator 30, 187. 71, 61.
contendere alternis versibus 15, 18. frustra 17, 69. bello 149, 108. cursu 172, 291. contra Paridem 175, 370. cursum ad *Palinurum* 187, 834. Marte 267, 518. arcum 345,

345, 815. petere litora curſu 89, 158. ludo 205, 643. cellis Falernis 41, 96. tenacia vincla 80, 412. telum in auras 178, 520. contentâ cervice trahunt 68, 536. contenta tela 178, 513.
contentus hâc galeâ 173, 314. non patriis arvis 231, 737. contenta mens quiete 258, 187. ſolâ Dianâ 315, 582.
conterritus aſpectu 143, 597. turbatis equis 257, 123. conterrita ſorte regina 325, 54.
contextus trabibus equus 109, 112.
conticuit *Æneas* 146, 718. *Sibylla* 189, 54. conticuere omnes 105, 1, Teucri 112, 253.
continet imber agricolam 32, 259. prehenſum dextrâ 121, 593. gradum 143, 598. Juno *Tiernum* 293, 686.
continuò 27, 60. 30, 169. &c.
contingo. contigit quis appetere &c. 88, 96. victori 260, 268. ut Turno contingat conjux 309, 371. contingere ramos 28, 40. eos 96, 413. vittas divæ 110, 168. funem 112, 239. Italiam 165, 18. avem 178, 509. menſas 204, 606. igni 122, 649. manum 306, 245 nondum hyemem 47, 322. nares odore 225, 480. ora genitoris 191, 109
contiguum 287, 457.
conto ratem ſubigit 196, 302. contis detrudere 267, 510.
contorquent ſpicula 216, 165. contorſit haſtam in alvum 107, 52. telum inter nubila 204, 593. ſpicula manu 317, 676. contorquens ſylvas Eridanus 38, 481. contortum haſtile lacerto 314, 561. contorta phalarica 272, 705.
contra. ille ubi me contrà videt 25, 8. contrà, non ulla eſt &c. 90, 420. Æolus hæc contrà 87, 76. Italiam contra 87, 13.
contrahit brachia 26, 34. contrahimus viros 127, 8. contrahe quicquid &c. 347, 891. contracto frigore 76, 259.
contraria furtis nona *dies* 33, 286.
contraria fatis fata 91, 239. 220, 293. litora litoribus 162, 628. in ſtudia ſcinditur 106, 39. in contraria vocant animum curæ 337, 487.
contremuit omne nemus 226, 515.
contriſtat cœlum auſter 61, 279. Sirius 282, 275.
contundit herbas 4, 11. populos 92, 264. contuſos animos 75, 240.
convalle cavâ 44, 186. virenti 206, 679. convalles depreſſas 61, 276. convallibus obſcuris 192, 139.
convectare prædas 232, 749. colle anguſto 157, 405.
convellere funem à terrâ 37, 457. ſylvam ab humo 127, 24. *ramum* ferro 192, 148. ferrum manu 344, 774. culmina — turrim ſedibus 117, 446, 464. æſculum 47, 294.
convulſum remis æquor 169, 143, 143. 252, 690. convulſæ undis naves 95, 383. convulſa limina 119, 507. loca 138, 414.
conveniat vertere terram 25, 3. impellere marmor remis 32, 255. conveniunt, quibus aut &c. 95, 361. Trojana juventus 103, 700. Tyrii 104, 708. undique 126, 799.
conventus in medios 208, 753.

convertere classem in nymphas 277,83. omen in ipsum 110, 191. vias 180, 582. oculos 319,746. animos 320,800. fugam clamore 330, 252. ferrum in me 265,427. conversus in hostem 334, 377. converso cardine 272, 724. arcu 316,654. conversa soror in faciem Metisci 340, 623. conversæ acies 334, 369, 338,548. conversi animi 107,73. lumina ad surgentem solem 328,172. conversa ad medium diem stabula 62,303. *mala* in exitium 109, 131. numina 177,466. agmina 274, 800. conversis habenis 318, 713. frontibus 343,716.

convexo pondere 10,50. tramite 313,515.

convexo nemorum 93, 310.

convexa lustrabunt 101,608.

cœli 158, 451. 226, 543. supera 194, 241. 208, 750. 282,251.

convivia hilarans Baccho 12, 69. mutua curant 33, 301. parant 102,638. quærit 148, 77.

conum galeæ 139,468.

convolvit. convolvens squamea terga 65,426.

coorta tempestas 66,478. seditio 89,148.

copia lactis pressi 3,82. largi 62, 308. thymbræ 70, 31. fandi 99,520. 306,248. 309, 378. circùm me 120, 564. affari 266,484. pugnæ 272, 720.

coquat glebas æstas 27, 66. coquebant flumina radii 80, 428. ardentem curæ 221,345. coquitur vindemia 53, 522. cocto robore 314,553.

cor. cordi crimina noxia 221, 326. desidiæ 269,615. cui carmina & citharæ 274, 776. Dindyma 282,252. dotalis regia 309,369. corde flammato 86, 50. premit dolorem 91,209. sub corde curam 155,332. gemitum 287, 465. corde solvite metum 100,562. secum volutat 160, 533. 193,185. pulsus dolor 198,383. voluntas 206,675. cum corde putabant 248, 522. sedato 324,18. uno in corde pudor &c. 298,871. 341,667. corda mortalia 28, 123. 34,330. exsultantia 57, 106. 168, 138. trepidantia 71,70. nescia mansuescere 81,470. ferocia 93,303. desueta 104,722. oblita laborum 160, 528. 259, 225. stupefacta 182,643. fortissima 184,729. fera 189, 49. 190,80. tumida 199, 407. inertia 255,55. aspera 277, 87. labentia 330,223. præscia 336,453.

coràm fandi copia 99,520. adsum 101,595.

Coras 230,672. 311, 465.315, 604.

Cori hyberni 168,126.

coriis 68,559.

Corintho triumphatâ 310,836.

Coriti arbos 254, 10. finibus 294,719.

cornix sinistra 2, 18. 20, 15. improba 35, 388.

cornu qui petat 8, 87. 270, 629. ferit 20, 25. Partho 23,59. obscuro 36,428. ductus hircus 49, 395. aspera *bos* 55, 57. solido 56, 88. inserto 67, 509. curvo 225, 497. Lycio 320,773. cornu tetendit 322, 859. cornua urgentur 60,222. lunæ 144, 645. ærea 228,615. strepuerunt

runt 234,2. cornua quæsisset 14,51. ramosa cervi 16, 30. in cornua irasci 60,232. curvans vitulus 77,299. auratus Eridanus 79,372. antennarum 141, 549. candentis vaccæ 148,61. media 177, 479. 194,245. ardua 187, 832. surgentem in cornua cervum 294,725. cristæ 326, 89. infigunt 343,721. cornibus auratis 31, 217. obtusis 37, 433. adversis 53, 526. camuris 55, 55. decernere 60,218. summis 64,370 arboreis 90,190. sublatis 233, 789.

cornea *porta* somni 242,895.

corniger fluvius 236,77.

cornipedes equi 232, 779.

cornipedum equorum 204, 591.

cornus bona bello 51,448. Itala 272, 698. stridula 331, 267.

corna lapidosa 40, 34. 144, 649.

cornea virgulta 127,22. hastilia 179, 557.

corona interlucet 267,508. coronæ Herculeæ 41,66. coronam duplicem 102,655. primam merui 174,355. insignem gemmis 214,75. regni 247, 505. coronâ induit cratera 141, 525. tonsâ 179, 556. navali 252, 684. densâ venantum 268, 551. rarâ 278, 122. variâ 312, 475. coronæ virides 268, 110. coronas imposuere puppibus 33,304. 157, 418.

coronat locum fronde funereâ 159, 506. coronant crateras 53,528. vina 104, 724. 216,147. omnem abitum custode 263,380.

Coronæ stella 31,222.

corpus miserabile 11, 22. 301, 59. perduxit *odore* 80, 416. Hectoreum 120, 542. finè nomine 120,558. sic positum 122,644. semiustum fulmine 142,578. corripit è somno 161,572. spargere lymphâ 163, 635. aquâ 205, 636. exanimum 192,149. humandum 192,161 lavant & ungunt 194,219. reliquit 297. 820. humo tegi 299, 904. Pallantis 300, 30. sacrum 315,591. tuum 322, 848. summum 334,376. spoliatum lumine 348, 935. corpore commixtus 48, 327. mutato 80,413. præstanti 83, 538. 87,71. 233,783. 239, 207. manabat sudor 231,175. immani 238, 427. 242, 330. ilio te solvo 164, 703. pulchro 274,344. juvenali 177, 475. 330,121. se miscet mens 207, 727. excepto Turni 229,650. candenti 268,563. primævo 284, 345. inhæret 297, 845. regni 307, 313. exolvit se 321,829. corpora prædura 53,531. circumfusa pruinis 63, 369. naufraga 68,542. lita paribus guttis 72,99. defuncta vitâ 81, 475. 196, 306. delecta 106, 18. inertia 115,365. carpebant soporem 160,523. altera debentur *animis* 207,714. non noxia tardant 207,731. corpora matrum legat 55,51. nec solvunt in Venerem 74, 198. curamus 140,521. duo frangeret 143,623. septena natorum 189,22. viva 198, 391. immania 203,983. ad tarda reverti 207,721. velle 208, 751. mortua jungebat vivis 247,485. fingere lingua

guâ 250,634. procurate 257, 257. lectiſſima 260, 273. imperdita 286,430. inhumata 300,22. cœleſtia 307,276. morientia 317,665. maxima 317,691. novem pulcherrima 331,271. ſaltu ſubjiciunt in equos 331, 287. qualia nunc producit tellus 348, 900.
corripio è ſtratis corpus 131, 175. è ſomno 161,572. corripit ignem 182,641. *ramum* 194,210. objectum 199,422. Cacum 241, 260. haſtam 284,335. 326, 93. torrem 332,299. altaria flammis 20, 105. hunc hiantem 52,510, exſpirantem flammas 86. 45. tabulas 267, 537. ſeſe 311,462. corripiunt corpora 66,472. naves 95,363. auxilio ſubeuntem 111, 217. ſpatia 173,316. ſpatium 205, 634. incendentem luctus 267,502. miſſile ferrum 331, 279. campum 57,104. 169, 245. viam 96,418. effigiem 110, 167. corripite ferrum 331,261. correptum vinclis 80, 405. correptos undâ montes 60,254. correptâ bipenni 118,479. correpta ſub undis ſcuta 88, 100.
corruit in vulnus 288, 488.
corrumpo. corrupit lacus 66, 481. nec corrumpitur 51, 466. corruptam Cererem 90 177. corrupto cœli tract 130,138.
cortex raptus de ſubere 231, 742. amaræ corticis 14, 63 cortice in viridi 10,13. medio 41,74. ſignant 46,269. pingui 47, 304. de cortice gluten 73, 160. ſanguis 121 33. corticibus ſudent electra 18,54. cavatis 49,387. 70,33. cavis 51,453.
cortina mugire viſa 129, 92. neque fefellit 197,347.
corvi ingeminant voces—ovantes 36,410,423. corvorum exercitus 35,382.
coruſcus luce aënâ Pyrrhus 118, 470. enſis 120,552. ſol 31, 233. mucro 114,333. coruſco tonitru 244, 31. coruſci auro juvenes 258, 163. criſtis 271, 678. coruſcæ flammæ 110, 172. coruſca fulmina 34,328 coruſcis ſylvis 89, 164. ilicibus 342,701. coruſcat ſtrictum mucronem 292,651. haſtam 335, 431. telum 347,887. 348,919.
Corybantia æra 130, 111.
Corycium ſenem 72,127.
Corydon paſtor 3,1. 5,56 &c. 12,86. 15,2 &c. Corydonis cura 16,40.
corylum ſere 47,299. coryli teſtes 11,21. duræ 41, 65. corylos denſas 1,14. amat Phyllis 17,63. corylis mixtas ulmos 10,3.
corymbos 6, 39.
Coryna um 268,571.
Corytum 131, 170.
Coryti leves humeris 280,169.
Coſas 28, 168.
Coſſe 210,842.
coſtas aſelli 32,273. fricat arbore ſus 61, 256. intexunt abiete 106,16. tranſabiit enſis 265,432. tranſadigit 331, 276. 337,508. coſtis ſubjiciunt ramea fragmenta 77, 303. ruptis 84, 556. deripiunt tergora 91, 211. undantis æni 224,463.
cote 228, 617. cotibus duris 18,43. 74,203.
cothurno puniceo 16, 32. Sophocleo 17,10. purpureo 94, 337. cothurnis 39, 8.
crabro aſper 75, 245.
eras mittam 7,71.

craſtinus Titan 149, 118. craſtina hora 36, 425. lux 238, 170. 282, 244. Aurora 326, 76.
craſſus ignis 47, 309. cruor 177, 469. 284, 349. craſſâ farragine 59, 205. craſſa terga 45, 236.
cratera coronant 53, 528. coronâ induit 141, 525. impreſſum ſignis 179, 536. antiquum 260, 266. poſt magnum ſe tegebat 262, 346. cratere minantem 51, 457. crateres auro ſolidi 125, 765. fuſo olivo 194, 215. crateras olivi 12, 68. ſtatuunt 1-4, 724. 216, 147. æneos 258, 165. armâque 263, 358. ferunt 331, 285.
crates arbuteæ 300, 166. crates vimineas 28, 95. favorum 75, 214. umbonum 229, 633. texunt virgis 301, 64. pectoris 337, 508.
creat Cœum &c. 33, 279. Parin 294, 705. Tarquitium 290, 551. *fratres novem* 331, 271. nothos 219, 283. creatus Vulcani ſtirpe 289, 543. creatos Sulmone 289, 517. creandis arboribus 39, 9.
creatrix diva 198, 367. 248, 534.
creber turbo 66, 470. procellis Africus 87, 85. pedum ſonitus 134, 731. anhelitus 170, 199. utrâque manu heros 177, 460. auſter 185, 764. crebra manus 176, 436. crebro ariete 118, 492. pulſu 338, 533. crebros enſibus ictus 343, 713. crebra tela 315, 611. crebris vulneribus 60, 221. ilicibus 63, 334. mugitibus 68, 554. pontibus 70, 27. ignibus 87, 90. 305, 209. hipennibus 122, 627. terris 130, 127.
crebrâ ferit terram 67, 508. crebreſcit horror 335, 407. crebreſcunt auræ 141, 530. crebreſcere ſermonem 330, 222.
credere nec ſit mihi 23, 46. anni ſpem terræ 31, 224. ſe in novos ſoles 48, 333. ſi dignum eſt 64, 391. 193, 173. tibi arcanos ſenſus 157, 422. ſe pugnæ 175, 383. cœlo 188, 15. Æneæ auſtris 187, 850. colori 4, 17. paludi 70, 48. thalamis 215, 97. te mecum æquo ſolo 318, 707. vim affore verbo 290, 548. inventum focis 230, 680. credo, tum &c. 6, 10. quia ſit divinitus &c. 36, 415. genus eſſe deorum 146, 12. credimus? 20, 108. ſi quicquam auditis 237, 140. creditis avectos hoſtes 106, 43. credunt nihil abfore &c. 238, 147. ſe vidiſſe Jovem 243, 353. credite experto 307, 283. creditur non bene ripæ 8, 95. credita res 110, 196. ora non unquam Teucris 112, 247. credita cuſtodia campi 225, 486.
cremant cædis acervum 305, 208. viros 220, 295. cremato ſarmenta 50, 408. cremantur thurea dona 194, 224. cremari 214, 74.
Cremonæ 21, 28.
crepidine 292, 653.
crepuere remi 170, 206. crepantes ſinus 320, 775.
crepitant malæ 176, 436. crepitabat 193, 109. crepitare incudibus enſes 53, 540. crepitans in tectis grando 37, 449. auſter 129, 70. crepitante flammâ 214, 74. crepitantia æra 73, 151. crepitan-

tantibus flammis 27,85. undis 307, 299.
crepitus diſſultant fulmine 348, 923.
creſcit amor in horas 24, 73. cucumis in ventrem 72, 122. Etruria 53, 533. creſcunt illæ 23, 54. flumina 34, 326. creſcentis olivæ 39, 3. mundi 48, 336. creſcenti adimunt fœtus 40, 56. creſcentem poetam 16, 25. creſcenti ævo 283, 292. creſcentes umbras 5, 67. cretus quo ſanguine 107, 74. 143, 608. Electrâ 237, 135. cretum à ſanguine 151, 191. creti Alcanore 271, 672.
creta exeſa chelydris 45, 215. cretâ tenaci 30, 179.
Creta medio jacet ponto 130, 104. alta 180. 588. Cretæ Oaxem 3, 66. litora 130, 122. Cretæ conſidere 131, 162. Cretam petamus 130, 129. Cretes fremunt 150, 146. Cretæa Ida 335, 412. Cretæis oris 130, 117.
Creſſa Pholoë 172, 285. pharetra 63, 345.
Creſſia nemora 148, 70. prodigia 242, 294.
Crethea muſis amicum 274, 774.
Creteu fortiſſime 338, 538.
Creüſa deſerta 120, 562. ſuperetne 121, 597. conjúxque 122, 651. erepta 125, 738. Creüſæ umbra—lacrymas 126, 772, 784. nomen 261 297. Creüſam, Aſcanium &c. 123, 666. vocavi 125, 769. comitem 126, 778.
crimen amor veſtrum 280, 188. crimen acerbat 310, 407. refellam 324, 16. ſe clamat 340, 600. crimine ab uno 107, 65. ſinè vitam degere 160, 550. falſo damnati 199, 430. medio 227 577. tantón' dignum 293, 668. maculavi nomen 197, 851. infenſus Drances 302, 122. crimina diſcit 199, 433. noxia cordi—ſere belli 221, 326, 339. criminibus novis terrere 108, 98.
crinem flagrantem 123, 685. Iliades ſolutæ 129, 65. 300, 35. fronde premit 150, 148. madentem 152, 216. ſecat 164, 704. ducunt 179, 528. vipereum 195, 281. ſacrum paſcere 222, 391. auro internectat 233, 815. crines nodantur in aurum 150, 138. crines ornatus floribus 14, 68. concretos ſanguine 113, 277. effuſa ſacerdos 159, 509. flavos 161, 559. 340, 605. albos 223, 418. 270, 651. tegebat arundo 235, 34. fuſos 279, 137. vibratos ferro 326, 99. ſolutos 347, 870. crinibus compoſitis 80, 417. implexæ angues 82, 482. paſſis 98, 480. trahebatur 116, 404. longis 214, 73. cæruleis 221, 346. crexit angues 224, 450.
crinali auro 314, 576. crinales vittas 223, 403.
crinitus ſopas 105, 740. Apollo 270, 638. crinita galea 233, 785.
Criniſo flumine 166, 38.
criſpans haſtilia 93, 313. 328, 165.
criſta rubra 255, 50. equina 298, 869. volans 334, 370. criſtæ cornua 326, 89. criſtæ geminæ 209, 780. capitum 217, 185. ſanguineæ 273, 732. criſtas comantes 139, 468. rubentes 263, 270. figere vertice 294, 702. rorantes

rantes sanguine 199, 8. excussit vertice 337, 493. cristis terribilem galeam 250, 620. decoram 263, 3[illegible]5. coruscl 258, 163. 271, 678.
cristatus Achilles 97, 468.
crocum rubentem 74, 182. croco picta vestis 269, 614.
croceum cubile 161, 585. 265, 460. croceam chlamydem 320, 775. croceo luto 9, 44. acantho 102, 649. 104, 711. fœtu 193, 207. croceis floribus 72, 109. pennis 164, 700.
cruda senectus 196, 304. crudum ensem 293, 682. crudo æstu 54, 20. 167, 69. cortice 273, 743.
crudescit pugna 321, 833.
crudescunt pugnæ 233, 788.
crudescere cœpit morbus 67, 504.
crudelis Alexi 3, 6. mater 18, 48. amor 22, 29. tauri 189, 24. tu quoque 96, 407. luctus 115, 368. Dardanus 263, 661. gens 197, 359. nati 200, 446. crudele odium 95, 361. scelus 109, 124. funus 301, 53. bellum 313, 535. supplicium 321, 841. lethum 341, 636. crudelem te 78, 356. vitam 249, 579. 266, 497. crudeli funere 11, 20. 61, 263. 154, 308. tabe 200, 442. bello 238, 146. morte 285, 386. crudeles aras 94, 355. terras 128, 44. pœnas 201, 501. 203, 585. crudelia astra 11, 23. fata 82, 495. 91, 221. limina 143, 616. crudelibus umbris 99, 547. crudelius quid? 125, 746.
crudeliter lacerum 201, 495.
cruor puteis 38, 485. insincerus 76, 285. de stipite 128, 43. ad aras 237, 106. ater 316, 646. calcatur 333 340.
cruorem spumis mixtum 67, 516. sacrum 83, 542. fluidum 144, 663. crassum 177, 469. 284, 349. virgineum 320, 804. cruore pecudum 151, 201. ensem spumantem 163, 664. sacro 174, 333. atro 262, 333. undanti 299, 908. cruores 164, 687.
cruentus cæde 97, 471. *cruus* 225, 501. cruenta palla 203, 555. hasta 284, 340. humus 317, 668. cruentum signum 312, 474. Æneam 334, 385. cruento ore 93, 296. 262, 341. 288, 489. 324, 8. pulvere 112, 272. mero 143, 632. antro 142, 297. cerebro 286, 416. cruentas spumas 59, 203. cruenta myrta 33, 306. arma 273, 753. 287, 462. spolia 298, 862. cruentis manibus 69, 15. 110, 167. dapibus 143, 618. vittis 195, 281.
cruentat tela 294, 731.
crura tinge musto 39, 8. mollia 56, 76. thymo plenæ 74, 181. jactat 316, 639. crurum tenus 55, 53. volumina 59, 192. tegmina 320, 777.
crustæ concrescunt 63, 360.
crusti fatalis orbem 215, 115.
Crustumeri 229, 631.
Crustumis 41, 88.
cubile croceum 37, 447. 161, 585. 265, 460. victoris heri 135, 324. notum 163, 648. caltum 245, 412. durum 272, 715. ingratum 328, 144. cubili nec dea dignata 10, 63. instrato 60, 230. cubilia fodere 30, 183. rimosa 70, 45. congesta blattis 75, 245. cubilibus altis 36, 411.
cubito se levavit 164, 690.
cucumis cresceret in ventrem 72, 122. cul-

culmen congeſtum ceſpite 3, 69. culminis faſtigia 117, 458. culmine ſummo 36, 402. 224, 512. alto 113, 290. 116, 410. ſedet 151, 186. à culmine ſternit Trojam 121, 603. culmina villarum 3, 83. domorum 117, 446. tecti 124, 695. hominum 164, 671. æquata ſolo 339, 569. ſub culmina cantus volucrum 246, 456. culminibus bubo ſola 158, 462. crepitant nimbi 177, 459. deſertis 347, 863.
culmus ne procumbat 28, 111. culmi mergite 53, 517. levis 34. 321. fragilis 34, 317. Romulei 251, 654. pinguis 30, 192.
culpæ ſuccumbere 146, 19. culpæ inſcia anima 341, 648. culpam ob non aliam 49, 380. ad culpam cauſas dedit 51, 455. compeſce ferro 66, 458. hôc nomine prætexit 150, 172.
culpatus Paris 121, 602.
cultros ſupponunt 165, 248.
cùm me videre 6, 10, &c. cùm ſtaret &c. 4, 26.
cum baccare 9, 19. cum quibus 83, 533.
Cumarum oris 188, 2.
Cumæa Sibylla 191, 98. urbs 138, 441. Cumæi carminis 8, 4.
cumulo inſequitur &c. 88, 185. fertur 118, 498. cumulos arenæ 28, 105.
cumulat Aceſten muneribus 179, 532. altaria donis 301, 50. cumulant aras lancibus 241, 284. 329, 215. cumulatâ morte 157, 436.
cunabula fundent flores 9, 23. gentis noſtræ 130, 105. ſeſe in cunabula condent 71, 66.
cunctatur amnis 257, 124. partes in omnes 294, 717. metu 348, 916. cunctando reſtituis rem 210, 847. cunctanti lumina ſolvit 187, 856. telum coruſcat 348, 919. cunctantem reginam 149, 133. metu 156, 390. refringit 194, 211. repulit 224, 449. fovet amplexu 244, 388. flectere 349, 940. cunctantes glebas 45, 236. miniſtros 57, 488. ſocios 297, 831. cunctantibus illis 72, 107.
cunctus pelagi fragor 89, 154. orbis 91, 233. cuncta pubes agreſtis 34, 343. Græcia 540 19. cohors 142, 563. cunctam gentem 66, 473. vim 293, 695. cunctæ flentes 181, 614. volucres 330, 251. cuncta mœnia 137, 398. cuncti Dardanidæ 100, 559. conſequimur 116, 409. cuncta fatebor 107, 77. ſidera notat 140, 515. monumenta viri 159, 498. cuncta tollite 245, 439. reſponſa repoſcit 306, 241. cunctis navibus 99, 518.
cuneum dant 339, 575. cunei turbati 331, 269. per cuneos plauſus corripuit 52, 509. theatri 182, 664. cuneis ſcindebant lignum 29, 144. finditur via 41, 79. ſcinditur robur 193, 181. coactis 225, 509. 336, 457.
Cupavo 280, 186.
Cupencum 338, 539.
cupio enumerare prolem 207, 717. parens adeſſet 287, 443. fugam 108, 108. cupiens hoc 274, 796.
cupido dira 26, 37. 198, 373. 207, 721. 258, 185. certa 114, 349. arrecta 168, 138.

tanta 191, 133. 219, 263. immenſa 210, 824. cupidine captos 151, 194. capta conjux 217, 189. ferri 263, 354. fovi bella 278, 93.
Cupido mutatus faciem &c. 102, 658. dicto parens 103, 695.
cupidus 238, 165.
cupreſſus antiqua 124, 714. tenera 16, 20. atra 128, 64. cupreſſi inter viburna 2, 26. ferales 194, 216.
cur non conſedimus 10, 1.
cura peculi 2, 33. medeſi 19, 89. tua, Lycoris 22, 22. boum 25, 3. annua 31, 216. ſalicti 50, 415. patrum 57, 138. traducitur in vitulos 58, 157. canum 64, 404. abrumpit ſomnos — domat *lupam* 68, 530, 539. colendi hortos 72, 118. tua maxima 78, 354. Aſcanio ſtat 102, 646. ſub noctem recurſat 102, 662. deûm 139, 476. manent nepotes 140, 505. quietos ſollicitat 156, 379. paſcere equos 205, 654. nec me fefellit 206, 691. antiqua 221, 365. tueri templa 224, 443. obſidere portas 258, 160. neque membris dat quietem 281, 217. ſi qua eſt 297, 828. tangere poteſt 348, 933. curæ levamen 145, 709. curæ illi mea carmina 7, 61. tibi Mænala 26, 17. non ulli obnoxia arva 51, 439. tantæ eſt victoria 57, 112. ſi tibi lanicium 64, 384. cui talia 72, 113. grandævis oppida 74, 178. curam terrarum 26, 26. lentis 31, 228. impendere 50, 433. Volcani 68, 345. curæ poſuere cubilia 195, 274. emotæ dictis 198, 382. non in morte relinquunt 200, 444. coquebant 221, 345. ambiguæ 249, 580. præcipitant 299, 3. vocant animum in contraria 337, 487. curarum interpres 162, 608. æſtu fluctuat 234, 19. curas tenues 30, 177. reſolvit 33, 305. impendunt 57, 124. animo deponere 83, 531. jactantem pectore 91, 217. ſecludite 100, 562. demere dictis 126, 775. 131, 153. 235, 35. componere 155, 341. avertere 156, 394. perſentit pectore 158, 448. immittere aliis 159, 488. lenibant 160, 528. tangere 160, 551. mutabat 183, 702. in omnes diducitur 184, 720. laxabant 259, 225. aniles 266, 489. quicum partiri 321, 822. curis acuens corda 28, 123. æger 91, 208. exſolvite me 163, 652. exercita Venus 185, 779. confectum 202, 520. exercet te 224, 441. curis reſpondet 200, 474.
curas nihil mea carmina 3, 6. curat Pan oves 4, 33. Alexis munera 5, 56. nil carmina 20, 103. amor non talia 22, 28. nec jungere 139, 451. mœnia Aceſtæ 259, 218. ſequi matrem 26, 39. pietas talia 119, 536. curamus frigora 16, 51. corpora 140, 511. 74, 187. 250, 607. curant convivia 33, 302. id venti 46, 263. curare deum mortalia 18, 35. triumphos 38, 504. id cinerem &c. 147, 34. curandis vitibus 49, 397.
curculio 30, 286.

Curetum ſonitus 73, 151. oris 131, 131.
curia hoc templum 217, 174. non replenda verbis 309, 380
Curibus parvis 209, 811. ſeveris 251, 638.
curro æquora 171, 235. currit iter claſſis 187, 862. per oſſa tremor 108, 120. 189, 54. calor 244, 390. per umbras ſtella 124, 694. circùm chlamydem purpura 171, 251 per ora fremor 307, 296. ruber 326, 66. currimus æquor 132, 191. currite talia ſecla 10, 46. current in freta dum fluvii 101, 607. in æquora amnes 338, 524. currentem undam 62, 330. ſe 348, 903. currenti in flumine 63, 360. currentia rivis vina 29, 132.
curriculo noctis 245, 408.
currus neque audit habenas 39, 514. Achilli 56, 91. 290, 581. *Junonis* 86, 17. currum lavit æquore 63, 359. ſubiere leones 130, 113. victor aget 210, 837. abſenti Æneæ *duci jubet* 219, 280. inſignem palmâ 229, 655. litore effuderunt 232, 779. Marti inſtabant 245, 433. in currum falcu emicat 332, 317. curru ſubjungere tigres 11, 29. bipedum equorum 79, 389. ſecundo dat lora 89, 156. ſuccedere 141, 541. cæruleo 186, 819. jungit equos 231, 724. noctivago 281, 215. voluceri 287, 440. quadrijugo 328, 162. agmina proterit 332, 329. deſilit 333, 355. ſuſpendit capita 337, 511. currus effuſi carcere 57, 104. 169, 145. captivi pendent 217, 184. curruum quæ gratia 205, 653. currus imos 30, 174. quadrijuges 54, 18. & quatuor equos &c. 57, 113. agitare volantes 59, 181. ductos uris 68, 533. inanes virûm 205, 652. domitant in pulvere 216, 163. nunc poſcere 254, 12. arreſtos litore 262, 317. rapiunt ad litora 290, 574. perfuſos ſanguine 302, 88. infrenant alii 331, 287. Juturna retorſit 337, 485. curſus huc fuit 99, 534. in altum vocet 139, 454. breviſſimus 140, 507. curſus hunc morem 180, 596. curſum facilem da 26, 40. apri 94, 324. quem dederat fortuna 163, 653. ad hunc contendere 187, 834. dirigite 193, 194. tranſmittere 196, 313. advertitis æquore 217. 196. in medios dedit 298, 870. curſu deſerta petiverit 15, 80. quatiunt *equæ* 57, 132. agitabis onagros 65, 409. exercita flumina 68, 529. nec longo diſtant 130, 116. exutimur 132, 202. tranſmittunt campos 150, 154. pedum valet 167, 67. rapido contendere 172, 291. Libyco 197, 338. ætherio 202, 536. laceſſunt 216, 165. prævertere ventos — nec læſiſſet aritas 233, 807, 809. nullo evadere 318, 702. quatit campum 322, 875. levis 337, 489. inſtat — explent orbes 344, 751, 763. concitus 348, 902. curſus confecti 174, 362. curſus ſuos requirunt mutata flumina 174. glacie frenaret hyems 73, 136. quò vertere 131, 146.

circumflectere 138, 430. 168. 231. ſecundos 139, 460. detorquet 151, 196. inſtruxit 279, 549. ineunt 180, 583. equeſtres 182, 667. torquet nox 184, 738. regebam 197, 350. celerant 282, 249. extendere 348, 909. curſibus decernet 54, 20. acrem *equum* 57, 119. auras provocet 59, 193. anteirent 326, 84.

curvus arator 6, 42. curva tibia 319, 737. vallis 125, 748. alvus 107, 51. falx 217, 179. 39, 508. puppis 188, 4. ſecuris 217, 184. curvi aratri 30, 170. curvo Saturni dente 50, 406. litore 127, 16. 133, 223. 304, 184. cornu 225, 497. anfractu 313, 522. curvas latebras 45, 216. curva flumina 39, 12. 76, 278. litora 133, 238. 144, 643. 293, 684. curvis carinis 35, 360. 110, 179. latebris 68, 544. cavernis 145, 674. collibus 172, 287.

curvabit ramos nux 30, 188.

curvans cornua vitulus 77, 299.

curvatus in arcum portus 141, 533. curvata in montis faciem unda 78, 361. curvato gurgite 142, 564. curvata capita 322, 860.

cuſpis medium tranſverberat 288, 484. cuſpidis ictum 232, 756. Auſoniæ 300, 41. cuſpide converſâ 87, 81. qui læſerit 111, 230. contos expediunt 170, 208. præfixâ 233, 817. dare vulnus 194, 733. fixit 317, 691. huic comitem mittit 333, 362. nitentem greſſus 334, 386.

cuſtos alienus 5, 5. formoſi pecoris 11, 44. horti 16, 34. gregis 23, 36. Pan ovium 26, 17. furum atque avium 72, 110. operum 75, 215. ſtabuli 80, 433. Heſperidum templi 159, 484. cui datus 197, 350. Janus 228, 610. Argus 233, 791. Pinaria domus 241, 270. arcis Manlius 251, 652. portæ Niſus 258, 176. Latonia 264, 405. fidus ad limina 270, 648. Triviæ Opis 321, 836. cuſtodem Epytiden 179, 546. Tartareum 198, 395. cuſtode tueri fines 100, 564. nullo 133, 221. ſepulto 199, 414. coronant abitum 263, 380. cuſtodes ipſi 118, 492. Phœnix & Ulyſſes 125, 762. longævi 172, 257. gemini 246, 461. cuſtodibus arcis 257, 151. cuſtodia qualis veſtibulo ? 203, 574. credita campi 225, 486. ducit noctem inſomnem 258, 166.

cuſtodita *res* 240, 218.

Cybele mater 130, 111. alma 281, 220. Cybelæ ſacer Chloreus 329, 768.

Cycladas ſparſas per æquor 130, 127. revolſas 252, 692.

Cyclopis antro 143, 617. Cyclopes properant fulmina 73, 170. infandi 144, 644. Ætnæi 245, 440. exercebant ferrum 245, 424. Cyclopum agros 38, 471. eris 142, 569. genus 145, 675. caminis 205, 630. 245, 418. Cyclopas vaſtos 144, 647. Ætnæos 306, 263.

Cyclopia ſaxa 90, 202.

cycnum candenti corpore 268, 563. excellentem 330, 250. cycni cantantes 21, 29. nivei 230, 699. rauci 311, 458. cycnos niveos 44, 199. bis ſenos 95, 393.

Cyenum luctu Phaethontis 280, 189.
Cydippe 78, 339.
Cydon 284, 325.
Cydon 346, 858.
Cydonia ſpicula 23, 59.
cylindro æquanda area 30, 178.
Cyllarus 56, 90.
Cyllenæ vertice 237, 139.
Cyllenius ignis 34, 337. nitens alis — ore locutus 153, 252, 276. Cyllenia proles 153, 258.
cymba Stygia 82, 506. ferruginea 196, 303. futilis 199, 413. cymbæ inſtabiles 74, 195.
cymbia argento perfecta 172, 267.
cymbala Matris 72, 64.
Cymodoce 79, 338. 187, 826.
Cymodocea fandi doctiſſima 281, 225.
Cymothoe 89, 144.
Cynthi juga 98, 498. jugis 150, 147.
Cynthius aurem vellit 13, 3. Trojæ auctor 55, 36.
cypariſſi coniferæ 145, 680. cypariſſis Idæis 41, 84.
Cyprum vaſtabat 101, 612.
Cyrene mater 77, 321. ſoror 78, 354. cognovit fletus gnati 79, 376. at non &c. 83, 530.
Cymeas taxos 21, 30.
Cythera alta 103, 680. 276, 51. 277, 86.
Cytherea, parce metu 92, 257. novas artes verſat 102, 657. riſit 149, 128. fas omne eſt &c. 186, 800. ni ſignum dediſſet 248, 523. amplexus petivit 250, 615.
cytiſum florentem 3, 79. 5, 64. ferat præſepibus 64, 394. cytiſo paſtæ vaccæ 21, 31. nec ſaturantur apes 22, 30. cytiſi tondentur 50, 431.
Cytorum undantem buxo 50, 437.

D.

DAcus deſcendens ab Iſtro 52, 497.
Dædalus auſus ſe credere pennis 188, 14.
Dædala tecta 74, 179.
Dahæ indomiti 253, 728.
damæ timidi veniant ad pocula 18, 28. damas figere 33, 308. venabere 65, 410.
Damœtas dono dedit 4, 37. & Ægon cantabunt 12, 72.
damnabis votis 12, 80. damnati crimine mortis 199, 430.
Damon incumbens olivæ 17, 16. Damonis caprum 6, 17. Muſam 17, 1.
Danae fundâſſe urbem 223, 410.
Danai dominantur in urbe 114, 327. Danaûm relliquias 86, 30. dona ſuſpecta 106, 36. Danaos incluſos laxat 111, 258.
dapes diripiunt 133, 227. polluit ore 133, 234. ſolemnes libabat 135, 301. inſtituunt 215, 109. dapibus onerabat inemtis 72, 133. futuris ſe accingunt 91, 210. epulamur opimis 133, 224.
Daphnis inducere thiaſos inſtituit 11, 30. malus urit 19, 83. Daphnidis arcum 6, 12. Daphnin metuam 4, 26. extinctum flebant 11, 20. ad aſtra feremus 11, 52. ducite domum 19, 72.
Dardanus auctor Trojæ 205, 650. Electrâ cretus 237, 135. Dardaniâ incensâ 131, 156. Dardanius Paris 5, 61. Dardaniæ gentis 101, 602. Dar-

danio Æneæ 98, 494. Dardanium littus 121, 582.
Dardanides furit 289, 545.
Dardanidæ fremebant 100, 560. infenſi poſcunt pœnas 107, 72. Dardanidûm mœnia 112, 242.
Dares effert ora 175, 369. ſtupet 175, 406. Daren agit præcipitem 177, 456. Dareta feſſum eripuit 177, 463.
Daucia proles 285, 391.
Dauni miſerere ſenectæ 348, 934.
Daunia gens 238, 146. Dea 345, 785.
de cœlo 2, 17. rupe 3, 77.
debellare ſuperbos 210, 854.
debellanda gens dura eſt 184, 731.
debellator ferarum Lauſus 229, 651.
debent pignora Daphnim 19, 94. pœnas patriæ 298, 853.
debitus fatis Aruns 319, 759.
debita fatis tellus 215, 120.
debita ſemina 31, 213. præmia 119, 538. mœnia 216, 145.
debilis ordine uno Sergeſtus 172, 271.
debilitat vires ſenectus 269, 611.
decedo. deceſſerat cœlo umbra 17, 14. ſtella 32, 222. Olympo ſol 37, 450. calori 70, 23.
decedens è paſtu exercitus 35, 381. decedente die 81, 466.
decem mala 7, 71.
decimum annum 257, 155. ſeptima poſt decimam fœlix 33, 284.
deceptus amore queror 17, 28.
deceptam fefellit 146, 17.
decernet Græcia cæſtu 54, 20. cornibus 60, 218.
decerpſerit arbore fœtus 192, 141.
decet metuiſſe 278, 94.
decus ævi inibit 9, 11. tu omne tuis 11, 35. geſſimus 108, 89. enitet ore 150, 150. proprium indignantur 171, 229. & tutamen in armis loricam 172, 262. Italis virgo 313, 508. decoris oblitus 169, 174. decori eſt arboribus vitis 11, 32. decora alta excidunt 96, 429.
decoram cæſariem 101, 589.
decorum inſigne 116, 392. pectus 161, 589. decori oſtro ductores 168, 133. decora lacrymæ 174, 343. decoros enſes 304, 194 decora membra juventæ 161, 559.
decorant armis 194, 217. ſepulcro 259, 215. animas muneribus 300, 25.
decidit exanimis *columba* 178, 517.
deciſis ramis 299, 5.
Decios aſpice 210, 825.
declarat victorem voce 171, 246.
declinat lumina ſomno 151, 185.
decolor ætas 242, 326.
decoquit humorem Vulcano 33, 295.
decurrere inter valles flumina 12, 84. laborem 40, 39. pelago 170, 212.
decurſu rapido dant ſonitum 338, 523.
decutit mella foliis 29, 131. ſylvis honorem 50, 404. rorem bucula 69, 12.
dedecus tantum 293, 681. abeleri armis 320, 789.
dedignata maritos 160, 536. haſtas tergo 294, 718.
deducere montibus ornos cantando 14, 71. Lunam cœlo 19, 69. humorem arenâ 28, 114. claſſes 32, 255. rivos 32,

32, 269. terram ad capita 48, 354. vertice Aonio Musas 54, 11. origine gentem 57, 122. in terras pelago 126, 800. littore naves 156, 397. thalamis dominam 198, 397. nomen origine 291, 618. deductum carmen 13, 5.
deerraverit vir gregis 15, 7.
defendo à frigore myrtos 15, 6. solstitium pecori 16, 47.
defendet pampinus uvas 37, 448. muros bello 267, 511. saxis 279, 130. defensus fatis 112, 257. defensa latebris vipera 68, 544. defensi tenebris Galli 251, 658. defensa Pergama dextrâ 113, 292. defendentum aditus armis cædes 323, 886. defensoribus tempus eget 119, 521.
deferar præceps in undas 18, 59. defer dicta per auras 152, 226. detulit furenti fama armari classem 154, 299. delata noto Danaë 223, 410. delati in portus Troes 213, 22.
defessi Æneadæ 89, 157. defessa membra 80, 438.
deficerent sylvæ glandes 29, 149. defecit humor 33, 190. dubiis in rebus 193, 196. navis undis 197, 354. luctu Latinus 305, 231.
defectus solis varios monstrent 52, 478.
defigitur terræ arbos 47, 290. defixit lumina regnis 91, 226. defixus in obtutu hæret 98, 495. lumina voltu 192, 156. defixæ terrâ hastæ 205, 652.
deflevit corpus 301, 59. defleta membra 194, 220.
deflexit corpus 284, 331.
defluit amni aries 66, 447. flavio cænus 225, 495.
deformis arundo Cocyti 82, 478.
deformat voltum macies 76, 255. canitiem pulvere 297, 844.
defosso auro 52, 507. defossa talenta 289, 526. defossis specubus 64, 376.
defringit ferrum 319, 748.
defruta pinguia admiscere 76, 269.
defuncte periclis 190, 83. defuncta vitâ corpora 81, 475.
degeneerem Neoptolemum 120, 549. degeneres animos timor arguit 146, 13.
degenerare semina 30, 198. poma 41, 59.
degere vitam 160, 551.
degustat vulnere corpus 334, 376.
dehinc fatur 89, 131.
dehiscunt terræ 38, 479. ora domûs 189, 52. dehiscit æquor 169, 143. dehiscens unda 88, 106.
dejicit Ceraunia telo 34, 333. vultum 135, 320. cœlo aveis 179, 542. orbem ferro 289, 546. dejectam sortem 178, 490. dejectum ictu caput 274, 770. dejecto vultu 211, 863. dejecturum arces Æneam 341, 655.
deinde certet Amyntas 10, 15.
Deiopeiam connubio jungam 87, 72.
Deiphobo omnia solvisti 201, 510. Deiphobum laniatum videt 201, 495. Deiphobe armipotens 201, 500. Deiphobe sacerdos Phœbi 189, 36.
delapsus in hostes Androgeus 115, 377. delapsa cœlo facies 184, 722. delapsa capiti serta 13, 16.
delere Teucros 260, 248. deletas acies 323, 898.
delibans oscula 335, 434.

delicias domini Alexim 3, 2.
deligo. delegi comites 170, 191.
delectæ ex claſſe carinæ 168, 215. delectos heroas 9, 35. proceres 128, 58. oratores 216, 153.
delectus pecori idem 56, 72.
delituit præſepibus vipera 65, 417. delitui obſcurus in ulvâ 109, 136.
Delos Latonia 54, 6.
Delius littora ſuaſit 137, 162.
Delia notior canibus 7, 67.
delphines verrebant æquora 251, 673. delphinum ſimiles 280, 595. delphinas inter Arion 18, 56.
delubra ad ſumma effugiunt 111, 225. deûm velamus 112, 248.
deluſit animum reſponſo 197, 344. deludunt ſomnia ſenſus 292, 642.
demens tacui 108, 94.
dementia te cepit 5, 69.
demere curas dictis 126, 775.
demerſis roſtris 256, 119.
demeſſum pollice florem 301, 68.
demitto. demittitur cœlo progenies 9, 7. demittere jugum clivo 20, 8. imbrem cœlo 26, 23. in ſolido puteum 45, 231. jugulis cruorem 83, 542. uvam ramis 84, 558. inſontem neci 107, 85. multos Orco 116, 398. brachia muro 141, 535. morti fulmine 183, 691. lacrymas 200, 455. demittunt ubera vaccæ 53, 525. demiſſa vultum Dido 100, 561. humeris læna 153, 263. demiſſæ ab Jove gentis 55, 35. demiſſum ab Iilo nomen 93, 288. demiſſa voce 135, 320. demiſſæ aures 67, 500. demiſſa pectoribus monilia 219, 278.
Demodocum mactat 286, 413.
Demoleus Troas agebat 172, 265.
Demoleo detraxerat loricam 172, 260.
Demophoonta addit 317, 675.
demoror annos inutilis 122, 648. auſtros fando 139, 481.
demum reſpondet votis 26, 47.
denique mori coges 4, 7.
dens. dentis duri venenum 49, 379. dentem vomeris procudit 32, 262. dente curvo perſequitur 50, 406. unco recluditur 50, 423. dentes exacuit 60, 255. mixtos ſanguine ejectantem 177, 470. dentibus hydri ſatis 43, 241. nudis laniabant 67, 514. infrendens 240, 230.
dentalia aptantur 30, 172.
denſæ umbræ 34, 342. denſos amores 78, 347. denſas corylos 1, 14. fagos 3, 3. quæ denſa, relaxat 36, 419. denſa juba 56, 86. denſis alis 35, 382. ſentibus 50, 411. denſiſſimus imber 34, 333. denſantur obtentâ nocte tenebræ 32, 248. denſat Jupiter, erant quæ rara 36, 419. agmina campis 233, 794.
denuntiat pluviam cæruleus ſol 37, 453. iras 136, 366.
depaſcit luxuriem ſegetum 28, 132. depaſcitur artus febris 66, 458. morſu 111, 215. depaſta altaria 167, 93.
depectant foliis vellera ſeres 42, 122.
depellere fœtus 2, 22. claſſibus ignem 184, 726. peſtem augurio 262, 328. depulſos domi à hœde agnos 15, 15. depulſis hœdis 8, 82.
dependent laquearibus lychni 104, 726. dependet amictus humeris 196, 301. parma lacerto

certo 317, 693.
depono vitulam 6, 31. quicquam de grege 6, 32. hœdos 21, 62. sulcis plantas 40, 24. curas animo 83, 531. dona 205, 632. corpora sub ramis 215, 108.
deprecor 348, 931.
deprensus aggere serpens 172, 273. deprensa flamina sylvis 278, 98. deprensis nautis 80, 421.
depresso aratro 26, 45. depressas convalles 61, 276.
depromunt tela pharetris 178, 501.
Dercenni regis bustum 322, 850.
deriguit formidine sanguis 134, 260.
deripiunt tergora costis 91, 211. littore funem 134, 267. dereptum ab equo hostem 319, 743. dereptis cothurnis 39, 8.
desævit hyems pelago 147, 52.
descendet Jupiter imbri 16, 60. in gremium conjugis Æther 48, 326. descendere montibus ornos 159, 491. descendens ab Istro Dacus 52, 497.
descensus Averni facilis 191, 126.
describent meatus cœli radio 210, 851.
desecto collo 245, 438.
desedimus undâ 142, 565.
deserit Hesperus Oetam 18, 29. humor arenam 27, 70. ardea paludes 35, 364. moribundum 154, 323. inceptum 272, 694. desertos locos 106, 28. deserta per ardua 61, 291. regna 66, 476. Libyæ peragro 95, 384. desertorem Asiæ Dardanium 324, 15.
desidiâ horridus 71, 94. desidia cordi *sunt* 269, 615.
designant urbem aratro 185, 755. mœnia fossâ 216, 157.
desilit Turnus bijugis 287, 453.
desinit plura 11, 19. desine versus tibia 18, 61.
desistere incepto victam 86, 37.
desolavimus agros 309, 367. desolati manipli 322, 870.
despicis omnes 18, 32. despicere campum convalle montis 44, 187. despiciens mare terrásque Jupiter 91, 224. despectus Iarbas 147, 36. despectare terras 95, 396. mœnia 231, 740.
despuunt foliis undam 33, 296.
destillat ab inguine virus 61, 281.
destinat me arm 109, 129.
destituent freta pisces 3, 61.
destruat mœnia 155, 326.
destringe ex arbore plantas 47, 300. destricti radiis rotarum pendent 204, 617.
desueta trementibus humeris arma 119, 509. triumphis agmina 209, 815.
desunt carmina 19, 67. gregibus gramina 44, 200. deest terra fugæ 285, 378. dërunt 45, 233. defuit 125, 744.
desuper aspectat 96, 420.
detectus caput puer 279, 133. detecta regia 240, 241. detecta corda 104, 722.
deterior ætas 242, 326. deterrimus color 56, 82.
detexere junco 5, 72.
detinet me amor 13, 45. his oris genitrix 126, 788.
detorquet proram ad undas 169, 165. habenas 319, 765.
detraxit nido fœtus 82, 513. Demoleo loricam 172, 260.
detrectans juga *his* 55, 57.
detrudant naves scopulo 89, 145.

245. Jovem regnis 203,584. finibus hoſtem 224, 469. fulmine in undas 232,773. caput ſub Tartara 266,496.
deturbat præcipitem in mare 269,275.
Deucalion lapides jactavit 27, 62.
devenient ſpeluncam Dido dux & Trojanus 149,225.
devexit ſylvam arator 44,207.
devecta ſarmenta 50, 408.
devexus mundus 32,241. ab Indis amnis 77,293. devexo pondere 68, 524. Olympo 241,280.
devictâ Arisbâ 260,264.
devinctus amore pater 244, 394.
devolat Iris 264, 702.
devolvunt penſa fuſis 78,349.
devovi hanc animam vobis 311,442. devota peſti Phœniſſa 104,722.
Deus nobis otia fecit 1, 6. ille ſemper erit 2,7. ſis bonus felixque tuis 22, 64. numero impare gaudet 79, 75. Arcadiæ Pan 22,26. miteſcere diſcat 23,61. dabit finem 90, 199. appulit oris 146,725. obſtruit aures 258,440. animum miniſtrat 282,640. abfuit dextræ 225, 498. ſit cuique cupido 258, 285. Deum curare mortalia 28,35. Deo ducente expedior 122, 632. cede 277, 467. Dii habitârunt ſylvas 5,60. patrii ne prohibete 38,408. ferant præmia 101, 603. avertite caſum 134, 265. Dis accepta 42, 101. Deorum ſoboles 10,49. concilia 26,25. regina 85, 9. Deos in primis venerare 34, 338. novit agreſtes 52,493. inferret Latio 85,6. memores ſperate 99, 543. victos trahit 214,320. ſuſcitat in arma 122,618. poſce veniam 147,50. geniture 270, 642,
Divûm ad aures referatis 7,74. munere 31,238. inclementia 121, 602. Divos adloquor moriens 17, 20. in vota vocâſſet 172, 234. temnere 204,623. Divis permixtos heroas 9, 15. invitis ſidere 116, 402.
Dea dignata cubili eſt 10,63. Deas omnes ſupereminet 98, 501.
Diva averſa 98, 482. diva 23,70.
divini Alcimedontis 6, 37. ruris 30, 168. decoris 182, 647. divinum odorem 96, 403. divine poëta 22, 17. divino carmine 14, 67.
divinitus ſit ingenium 36, 415.
dextra gravis ære redibat 2,36. dat letho 304, 172. dextram jungere dextræ 96, 408. repreſſit 349,939. dextrâ cadet noſtrâ 94, 334. defenſa 113, 291.
Diana exercet choros 98, 499.
Dianæ genitor 220,306. Dianam coluiſſe 321, 843.
dicunt quam Romam urbem 2, 20. dic quo pignore certes 6,31. alternis 7, 59. facta 10,54. verſus 10,2. laudes 13,6. amores 22,6 pugnas 55, 46. honorem Bacche carminibus 49,393. dicendum quæ ſint agreſtibus arma 29,160. dictu mirabile 40,30.
dicto citius 89, 142. paret 103, 695. dicta triſtia reportat 108,115. dictis regit animos 89,153. pectora mulcet 90,197. matris reſpondent 100, 585. amicis fatur

fatur 109, 147. demere curas 126, 775. aſpirat amorem 244, 373.
dicabo propriam 87, 73. dicatis templis 166, 60.
Dictæi regis 53, 536. Dictææ Nymphæ 14, 56. Dictæos ſaltus 148, 73. Dictæa arva 131, 171.
dictamnum 335, 412.
didita terris fama 237, 132.
Dido neſcia fati 93, 299. imperium regit 94, 340. regina inceſſit 98, 496. bibebat amorem 105, 749. infelix uritur 148, 68. decrevit mori 158, 475. recens à vulnere errabat 200, 450.
diducitur animum in curas 184, 720. didactas litore urbes 138, 419.
Didymaonis artes 174, 359.
dies optima quæque fugit 56, 66. infanda aderat 109, 132. ſumma venit 114, 324. proceſſit 136, 356. volvenda attulit 253, 7. diem reducit Aurora 32, 249. meſſis prædiſce 32, 253. componet 95, 374. involvere nimbi 132, 198. noctémque diſcernere 132, 201. inſtaurat 148, 63. dies hœdorum ſervandi 31, 205. diebus longis carpent 44, 201. certis repetunt 48, 329.
diurnis horis 64, 400.
differt Aquilo hyemes atque nubila 59, 197. diſtulit ulmos in verſum 73, 144. diſtuleranr piacula in mortem 203, 569. Metium quadrigæ 251, 643.
difficiles terræ 44, 179. ſcopulos 188, 865.
diffideret armis Priamus 128, 51.
diffidit tempora plumbo 263, 589.
diffugiunt ſylvis armenta 58, 150. viſu exangues 112, 212.
diffugit campis arator 296, 804.
diffundit odorem ambroſiæ 80, 415. diffundere dederat comam ventis 93, 319. animam in arma 299, 908. diffuſos corymbos 6, 39.
digerit carmina in numerum 139, 446. digeſta ſeges 46, 267.
digitus. in digitos conſtitit 176, 426.
dignus tu vitulâ & hic 8, 109. cantari puer 12, 54. aratro honos 39, 507. digno conjuncta viro 18, 32. dignum finge Deo 243, 364. dignæ Conſule ſylvæ 8, 3. dignas grates 101, 600. digna cothurno carmina 17, 10. dignior vitâ ætas 259, 212.
dignor me haud tali honore 94, 335. dignetur ſe jungere viro 151, 192. dignata cubili dea 10, 63. ludere Thalia 13, 1.
digrediens affabar 140, 492.
digreſſum à bello & cæde 124, 718.
digreſſu ſupremo mœſta 139, 482. fundebat dicta 249, 583.
dilapſus abibit in aquas 80, 410. calor 164, 705. dilapſa cadavera tabo 68, 557.
diligit ignes Venus 249, 590.
dilectus puer Iülo 180, 569.
dilectæ Creüſæ 126, 784.
dilectæ Thetidi Alcyones 36, 399.
dilnit labores boum pluviâ 34, 326. Baccho favos 34, 344.
diluvio vecti 218, 228.
dimenſum certis partibus orbem 31, 231. dimenſa numeris omnia 46, 284.

dimittam tutos auxilio 100, 571.
dimovit terram aratro 52, 513. umbram polo 142, 589.
Dindyma alta 270, 618.
dinumerans tempora 206, 691.
Diomedis equi 105, 752. urbem 234, 9.
Dionæi Cæsaris 21, 47.
Diores regius secutus 173, 297. calcem terit 173, 324. Diorem ferit Turnus 337, 509.
Dioxippum sternit 268, 574.
Diræ ultrices sedent 158, 473. Dirarum sororum sede 220, 324.
dira cupido 26, 37. vox 133, 228. fames 134, 256. diri cometæ 38, 488. diræ facies 122, 622. dira contagia 66, 469.
Dircæus Amphion 4, 24.
diremit prœlia voce 177, 467. spicula 225, 497.
dirige gressum 96, 401. tela 189, 57. directæ acies 46, 281.
diripuere constructa mella 75, 214. dapes 133, 227. rates navalibus 162, 593.
diruta ripis arbusta 285, 363.
discedere me flevit 7, 78. discedat scena 54, 24. discedens sol 5, 67.
discessu ferre dolorem 200, 464. mugire boves 239, 215.
discernere diem nectemque cœlo 132, 201. telas auro 153, 264. discernent litem arvis limes 348, 898.
discerpunt omnia auræ 262, 313. discerptum juvenem 83, 522.
discinctos Afros 253, 724.
discindit amictus purpureos 340, 602. discissos dentibus artus 67, 514.
discludere Nerea ponto 13, 35. morsus viribus 344, 782.
disco. discet mentiri colores lana 9, 42. mitescere deus 23, 61. disco non ignara mali succurrere miseris 102, 630. spes 130, 103. crimina 199, 433. justitiam 204, 620.
discolor aura 193, 204.
discordes venti 284, 356. discordia ora 116, 423. discordibus animis 271, 688.
discordia quò cives perduxit 3, 72. agitans fratres 52, 496. incessit regibus 71, 68. perfecta bello 226, 545. vadit scissâ pallâ gaudens 252, 702, 688. capit finem 278, 106.
discrepat ætas 287, 434.
discrimine nullo agetur 100, 574. tanto oblitus sui 143, 619. æquo tendunt 169, 154.
discrimina vocum obloquitur 205, 646. lethi dant animos 257, 143.
discriminat agros via 303, 144.
discumbitur ostro 103, 700.
discurrunt juvenes 258, 164.
discutit umbras sol 63, 357.
disjecit fulmine montes 33, 283. corpora ponto 87, 70. pacem 221, 339. disjectam æquore classem 88, 128. disjectas moles 121, 68. disjecta agmina 342, 689. disjectis muris 243, 355.
disjungimur Italis oris 92, 252.
disparibus cicutis 4, 36.
dispendia moræ 139, 453.
disperdere carmen stipulâ 6, 27.
dispergit rorem late 80, 431. virum in auras 315, 617.
dispersum montibus genus 242, 321. dispersi gurgite jactamur 132, 197. dispersa sylvis incendia 286, 406.

dispo-

disponunt enses 133, 237.
dispulerat æquore turbo 99, 512.
per saxa Orion 99, 538.
dissensu vario tollit se clamor 311, 455.
dissidet *terra* 222, 370.
dissiliunt æra 63, 363. loca convulsa ruinâ 138, 416.
dissimilem ausis arguerit 261, 282.
dissimulare quæ sit causa 154, 291.
dissultant ripæ 240, 240. fulmine crepitus 340, 923.
distant regna cursu longo 130, 116.
distendunt cellas nectare 73, 164. distenta lacte ubera 9, 21. distentas lacte capellas 15, 3.
distentent ubera vaccæ 21, 31.
distinet hostem agger 309, 381.
distractus equis *Hippolytus* 232, 767.
Ditis ostia 81, 467.
ditione tenerent 91, 236.
ditissima sylvæ terra 43, 136.
diu lecta semina 30, 197.
divellere nodos manibus 111, 220. amplexu 249, 568.
diverberat auras sagitta 178, 503. umbras ferro 196, 294.
divertitur orbita clivo 61, 293.
diverso ex hoste tropæa 55, 32. luctu 113, 238. diversi radii 37, 456. diversæ curæ 337, 487. diversas age puppes 87, 70. diversa colore licia 19, 73. in ora 77, 292. diversis temporibus 32, 258.
dives Capua 45, 224. opum vita 51, 468. terra triumphis 147, 37.
divitiis incubuere repertis 204, 610.
dividit medium orbem Libra 31, 209. vina 90, 197. muros 111, 234. Italiam via invia terris 137, 383. animum 153, 285. inter tempora frontem 273, 751. divisæ arboribus patriæ 42, 116. divisos orbe Britannos 3, 67.
divortia ad nota objiciunt 263, 379.
do. dedit responsum petenti 2, 45. facilem cursum 26, 40. motus 34, 350. pœnas 36, 405. signa 37, 439. specimen 45, 241. dedere sonum arma 56, 83. ora capistris 59, 188. dant sylvæ sonorem 59, 199. terga 71, 85. animam sub fasce 74, 204. præcepta 79, 398. legem 82, 487. habenas 87, 63. nomen genti 92, 248. imperium sine fine 92, 279. amplexus 103, 687. dedere gemitum cavernæ 107, 53. dedit ruinam domus 113, 310. vela fatis 122, 9. classibus austros 128, 61. mœnia fessis 129, 85. dant rami victum 144, 650. lintea retrò 145, 686. dat cura quietem 146, 5. dant animos plagæ 222, 383. datum sorte imperium 89, 139. data genti mœnia 140, 501. dantem Salmonea pœnas 203, 585. jura Catonem 251, 670.
dede neci 71, 90.
donabimus te cicutâ 12, 85. non donatus mihi nemo abibit 173, 305.
donaria ad alta ductos 68, 533.
donum exitiale Minervæ stupet 106, 31. venerabile admirans 199, 409. dono dedit 4, 37. noctis defensi 251, 658. dona parârit 15, 59. Baccheïa tulerunt 51, 454. cœlestia mellis exequar 69, 1. Ditis irrita querens 83, 519.

519. Æneæ mirantur 104, 709. ſuſpecta præcipitare pelago 106,36. Danaûm carere dolis 106, 44. triſtia libabat 135, 301. gravia auro ferri 139,464. extrema cape 140, 488. thurea cremantur 194, 225. præcepta deponere 205, 632. Cereris onerant 239, 181. populorum recogneſcit 253,721. donis opulentum 97,447. incendat 102,660. movetur 104,714. ſupplicibus ſupera 138,439. textilibus onerat 140,485. inſtaurat 148,63. ſtruerem altaria 166,54. accumulem 211,886. celebrabere 236,76.
doces ſylvas reſonare 1,5. docuit amor matrem commaculare manus ſanguine gnatorum 18,47. inoleſcere germen 41,77. morborum cauſas 65,440. docuere augurium parentes 95, 392. fata 208, 759. doctiſſima fandi Cymodocea 281,225.
Dodona victum negaret 29,149. Dodonæos lebetas 139,466.
dolent gaudéntque 207, 733. dolens regina Deûm 85, 9. dolentem lenire 156,393. dolor lapſus ad oſſa furit 66, 457. excitat iras 121, 594. ingens exarſit 169, 172. juſtus fert in hoſtem 247,501. armat in hoſtes 286, 398. dolori inſano indulgere 126, 776. dolorem altum premit 91,209. infandum renovare 105,3. ſperare 157,419. averte ferro 160,547. antiquum ſaturata 181,608. obductum vulgare 277,64. dolore noſtro doluiſti 103,669. victam 157,434. fixa 220, 291. dolores exciderant animo 86,25.
Dolicaonis 293, 696.
Dolopum quis temperet à lacrymis 105,7. manus 106, 29.
dolus an virtus quis in hoſte requirat 116, 390. doli fabricator 112, 264. dolum meditantur 12,61. dolo fallere 103, 684. divûm duorum una femina victa 148, 95. viciſſe 318, 712. doli frangentur inanes 79, 400. Junonis latuere 88,130. dolos Martis narrabat 78, 346. ſcire 103,682. verſare 107, 61. Myrmidonum involvens umbrâ 112, 252. præſenſit 154,296. reſolvit 189, 29. caſtigat 203, 767. dolis capere 103, 673. carere 106, 44. inſtructus 109,152. repertis riſit 149, 128. læta 244,393.
dolones ſævos gerit 229, 664.
domini delicias 3, 2. dominum Æneæan recepit 152, 214. potentem impoſuit 204, 621. dominorum fallere dextras 204,613. dominos dignabere Teucros 298, 866. dominam potentem ſupera 138,438. Ditis deducere 198, 397.
dominantur inter culta avenæ 29,154. in urbe Dami 114, 327. dominabitur oris domus Æneæ 129, 97.
domo. domuit letho centauros 51,456. domatur in burim ulmus 30,169. domandi inſiſte viam 58,164. domandæ mercede *æhores* 41,62. domitum cultoribus orbem 42, 114. domito Olympo 256, 84. domitura ſaporem Bacchi vina 72, 102.
domitare boves 33, 285.
domitor maris Saturnius 186,799. equûm Meſſapus 230,691.

domitrix Epidaurus equorum 55, 44.
domus Euri tonat 35, 371. alta vomit undam ſalutantum 51, 461. caſta ſervat pudicitiam 53, 524. interior inſtruitur 102, 637. dedit ampla ruinam 113, 311. certa nulli 206, 673. domûs labentis miſerere 154, 318. domi clauderet 15, 15. domum ite 16, 44. ducite 19, 68. decedere 44, 206. ambiguam timet 102, 661. tutare 123, 677. involvit caligine 140, 253. circumſiſtunt 247, 490. domus Lethi ſtupuere 82, 481. domorum ſepta 73, 159. domos poſuit 30, 182. antiquas eruit 44, 209. exilio mutant 52, 511. inſpectura machina 106, 47. ignotas peteres 154, 311. per vacuas Ditis 195, 269. verſare odiis 221, 336.
donec juſſit 15, 85.
Donyſam viridem legimus 130, 125.
Dorica caſtra 106, 27.
Doris amara intermiſceat undam 22, 5.
dormiat oſtro 52, 506.
dorſum immane mari 88, 110. dorſo duplici aptantur 30, 172. nemoris jacuiſſe 65, 436. pendet iniquo 283, 303.
Dorycli Iſmarii conjux 181, 620.
dotes quæſitas ſanguine 223, 423.
dotalis regia 273, 737. dotales Tyrios 149, 104.
dotabere ſanguine virgo 220, 318.
Dote Nereïa 256, 102.
draco ſquamoſus fiet 80, 408. draconi epulas dabat 159, 484. draconem fert aquila 319, 751. dracones effugiunt 111, 225.
Drances infenſus Turno 302, 122. ſævus 305, 220.
Drepani portus 145, 707.
Druſos procul aſpice 210, 825.
Dryadum ſylvas 55, 40. chorus 81, 460. Dryadas puellas 12, 59.
Dryno Xanthóque Nymphæ 78, 336.
Dryopen ferit haſtâ 284, 346.
Dryopes fremunt 150, 146.
dubius Mars 46, 283. ſum animi 61, 289. vadimus haud dubiam in mortem 115, 359. dubio cœlo 32, 252. dubii inter ſpem metúmque 91, 228. dubiis ſignis 76, 253. dubitat mandare 40, 29. haud dubitanda dicta 131, 170.
duco vix hanc *capellam* 1, 23. effigiem circùm altaria 19, 75. ducitur tibi uxor 18, 28. ducit via in urbem 20, 1. uva colorem 21, 49. triumphos 43, 148. pompas 54, 22. juga plauſtris 57, 140. noctem ludo 64, 379. ducent examina reges 69, 21. funera 76, 256. muros 96, 423. agmina 98, 490. ducebat Lucifer diem 126, 802. ducunt quò juſſa ſequamur 230, 114. vitam per extrema 135, 315. voces in fletum 158, 463. Orgia 202, 518. ocreas argento 229, 634. ducenda Teucris Lavinia 221, 359. ducendum ad ſedes ſimulacrum 111, 232. ducens de pectore gemitus 113, 288. ſtella facem 124, 694. ducentibus noctem aſtris 58, 156. ductus cornu hircus 49, 395. ductos ad donaria currus 68, 533.
ductorem claſſis Orontem 197, 334. ductores revocaveris acie 71, 88. ſternit 90, 189.

189. effulgent oſtro 168, 233. vagantur 180, 561. ductoribus addit honores 171, 249.
dux veſter eram 18, 38. femina facti 95, 364. ducem legere 57, 125. paſſibus æquat 195, 263. duces magnanimos dicam 69, 4. lectos Dardaniæ veniſſe 237, 120. externos optate 247, 503.
dulcis ſopor feſſis 11, 47. dulce ſatis humor 8, 82. dulcem ſerpentibus cibum 45, 216. dulci uligine 44, 184. dulces amores 8, 110. ſomni 34, 342. Muſæ 51, 475. dulces nidos 36, 414. natos 109, 138. dulcia arva 1, 3. oſcula 103, 687. dulcibus ſtagnis 35, 384. illecebris 59, 217. dulcior thymo Galatea 16, 37.
dulcedine læti 36, 412. ſubitâ movit 313, 538.
Dulichium apparet 134, 271.
Dulichias rates 15, 76.
dum thymo paſcentur opes 12, 77.
dumi reſonant acanthida 63, 338. dumos amantes ardua paſcuntur 62, 315. dumis aſpera rura 160, 526. ſylveſtribus horrida 243, 348. ſilentibus errat 264, 393.
dumeta tondent juvenci 26, 15.
dumoſis arvis 44, 180.
duo capreoli 4, 40.
duodena per aſtra regit ſol orbem 31, 332.
duplici dorſo 30, 172. duplicem gemmis coronam 102, 655. duplices palmas 88, 93.
duplicat umbras ſol 5, 67. vota metu 248, 556. duplicato poplite incidit 348, 927.
durus labor 50, 412. amor 61, 259. durum genus homines 27, 63. duri Martis 23, 44. dentis 49, 378. Ulyſſi 105, 7. duræ mortis 56, 68. duros bello Scipiadas 43, 170. bidentes 48, 355. dura imperia 49, 369. duris cotibus 18, 43. rebus 29, 146.
durare per annos 42, 100. humeros ad vulnera 61, 257. laborem 249, 577. durando ſæcula vincit 47, 295.
dureſcit igne limus 19, 80. dureſcere ſitu campum 27, 72.
Dymas Hypaniſque addunt ſe ſocios 114, 340.

E.

Epaſtu decedere 74, 186. ex arbore lecta poma 7, 70.
Ebenum nigrum fert India 42, 117.
ebuli baccis 22, 27.
ebur mittit India 27, 57. meſtum illacrymat 38, 480. inflavit ad aras 44, 193. eboris talenta 308, 433.
eburna porta 212, 899. eburno humero 54, 7. eburnâ vaginâ 261, 305.
Ebuſo venienti occupat os 332, 299.
Echionium nomen 337, 515.
ecce ferunt 5, 46. ecce duas aras tibi 12, 66.
ecquis erit modus 22, 28. ecqua cura eſt 136, 341. ecquid excitat in virtutem 136, 342.
edico arma capeſſant 133, 235.
ediſcere lauros juſſit 15, 83.
ediſſere vera roganti 109, 149.
edo. edunt puerum Garamantes 18, 45. fœtus nixibus 74, 199.

199. ſtrages ferro 267, 527.
edo. eſt flamma medullas 148, 66. eſſet culmos robigo 29, 251. artus ignis 69, 566. dolor tacitam 345, 801. edendi penuria 215, 113. amor 239, 184.
edax ignis 125, 758.
eſcam dulcem ferunt 69, 17.
edocet præcepta 184, 748.
Edoni Boreæ 333, 365.
educere fœtus 73, 163. ſylvis regem 208, 765. corpore telum 295, 744. pubem caſtris 300, 20. educta caminis mœnia 205, 630.
eduræ naſcuntur plantis coryli 41, 65. eduram pyrum 73, 145.
effari incipit 148, 76. effatus ore vates 139, 463.
effera cœptis immanibus Dido 163, 642. flammis galea 233, 787. furiis mens 235, 205.
efferre caput inter urbes 2, 25. extulit ova formica 35, 389. flammas puppis 112, 257. penetralibus ignem 113, 297. pedem 123, 657. oculos ad ſidera 123, 688. ortus Titan 149, 119. diem Aurora 166, 64. ſignum belli 234, 2. elata mari tellus 189, 23. elatis naribus 327, 115.
effervere in agros Ætnam 38, 472.
efficiam ne ſeceſſas 7, 51. efficit inſula portum 89, 160.
effingere caſus in auro 189, 32. greſſus 292, 640.
effigiem duco 19, 75. toro locat 159, 508. effigies divûm affari 131, 148.
efflagitat enſem 344, 759.
efflant lucem naribus 327, 115.
efflantem faucibus ignes 233, 786.
effluit in mare amnis 79, 373.
effodio portus 96, 427. effoſſi luminis 144, 663. effoſſis ſepulcris 38, 437. latebris 70, 42.
effœtus vinitor 50, 417. effœta ſenectus 224, 440. effœtos agros 27, 81.
effracto cerebro 177, 480.
effræna gens 64, 382.
effugit imago manus 126, 793. ſcopulos 134, 272. ante alios Gyas 169, 191. nuntius aures 223, 437. telum 273, 748.
effugia ob noſtra repoſcent 109, 140.
effulgent ductores 168, 133. effulgens nimbo Pallas 121, 616.
effultus velleribus ſacerdos 214, 94. effultum foliis Æneam 243, 368.
effudere ſeſe carceribus quadrigæ 39, 512. animam 88, 98. fletus 112, 271. lacrymas 135, 312. vires in ventum 177, 446. pectore voces 177, 482. queſtus 185, 780. manibus habenas 186, 818. auxilium caſtris 226, 522. juvenem monſtris 232, 780. effuſus nubibus imber 77, 312. labor 82, 492. effuſa crines ſacerdos 159, 509. effuſo flumine 77, 288. effuſi carcere currus 57, 104. effuſæ per colla cæſariem Nymphæ 78, 337.
egelido flumine 250, 610.
eget tempus defenſoribus 119, 522. egentem excepi 156, 373. egentes laudis animos 185, 751.
egenis rebus 243, 365.
egeſtas urgens vicit omnia 29, 146. mortalis curæ eſt 62, 319. turpis 195, 276.
Egeriæ lucis 232, 763.
egredere quicunque es 237, 122.
egreſſis urbe 124, 713.

egre-

egregius pietate Æneas 208, 770. egregiam gentem 97, 445. laudem 148, 93. virtute progeniem 219, 258. egregio ore 150, 150.
eheu 5, 58.
eja hoſtis adeſt 254, 38.
ejectus ſylvis errat 100, 578. ejectum littore excepi 156, 373.
ejectantem ore cruorem 177, 469.
elabitur flexu anguis 32, 244. undis 169, 151. elapſus in frondes ignis 47, 305. mediis Achivis Antenor 91, 242. telis Panthus 114, 318.
Electram edidit Atlas 237, 136. Electrâ Dardanus cretus 237, 135.
electro purior amnis 68, 522. liquido fieri 244, 244. recocto ocreas 250, 624. electra ſudent myricæ 18, 54.
Elei campi 59, 202.
Eleuſinæ matris 29, 163.
elephanto ex ſolido faciam 54, 27. tecto gravia 139, 564. candenti nitens 212, 896.
elicit ſupercilio tramitis undam 28, 108.
eligit equos numero 219, 274.
Elidis amnem 145, 694. per urbem ibat ovans 203, 588. Elladum equarum 27, 59.
Eliſæ infelicis mœnia 165, 3.
eliſerit angues premens 241, 289. eliſam ſpumam 142, 567. eliſos oculos 242, 261.
elleboros graves miſcent 66, 451.
eloquar an ſileam 128, 39. eloquio tona 309, 383.
eluctabitur aqua 45, 244.
eludit ſeges vanis ariſtis 31, 220. eludent ſpecies variæ 80, 406.
eluitur ſcelus 208, 742.
Elyſium colo 185, 735. Elyſios campos 26, 38.
Emathiæ portus 79, 390. Emathiam pingueſcere ſanguine 38, 492.
Emathiona ſternit Liger 268, 571.
emenſus ſpatium oculis 295, 772. emenſo Olympo 37, 450. emenſi iter oratores 216, 160.
emicat ante omnia Niſus 173, 319.
eminet dorſo Cymodocea 281, 227.
eminus injicit haſtam 296, 776.
emittit jaculum in auras 255, 52. haſtam 288, 474. emiſſa tenebris Tiſiphone 68, 551. emiſſum caveis agmen 70, 59. emiſſam hyemem 88, 125.
emo. emat generum omnibus undis Tethys 26, 31.
emovet tectis arma 202, 524. emoti cardine poſtes 118, 493. emotæ dictis curæ 198, 382. emota fundamenta 122, 610.
emuniit obice poſtes 240, 227.
en ipſe ago 1, 12. en unquam mirabor 3, 68. en quò &c. 3, 72. en quatuor aras 12, 65.
enarrabile textum 250, 625.
enavit ad Arctos Dædalus 188, 26.
Enceladi corpus ſemiuſtum 142, 578.
enim. quis enim modus &c. 5, 68.
Enipeus altus erumpit 79, 368.
enitet impulſo vomere campus 45, 221. ore decus 150, 150.
eniti viribus 48, 360. enixa fœtus ſus 137, 391. ignea prægnans 220, 320. enixa juvenem ſervitio 135, 327.
enodes trunci 41, 78.

enſis

enſis inimicus hauſerit 121, 600. ſtellatus iaſpide 153, 261. æreus micat 232, 743. adactus tranſabiit coſtas 365, 431. enſem accommodat lateri 116, 393. abdidit capulo tenùs 120, 554. vaginâ eripit 161, 579. Dardanium recludit 163, 646. ſpumantem aſpiciunt 163, 662. ſubduxerat capiti 202, 524. Tegeæum ſubligat 246, 459. fatiferum verſat 250, 621. auratum exuit 261, 302. fulmineum rotat 265, 441. ſuſpendit eburnum 300, 11. enſe ferit vaccam 195, 251. fido accingitur 229, 640. recluſo ibat 264, 423. deripit dextram 286, 414. enſes tectos diſponunt 133, 237. patrios recoquunt 229, 636. in medios inferat 264, 400. ſtringeret 290, 568. enſibus ſtrictis horreſcit 226, 526.
Entellus ſtat gravis 176, 437. inſurgens oſtendit dextram 176, 443. Entello palmam relinquunt 177, 472. Entellum caſtigat Aceſtes 175, 387. ſævire animis 177, 463.
enumerare plurima fando 155, 334. prolem 207, 717.
eo. eat hoſtia ter circùm fruges 34, 345. it pecus in deſerta 63, 342. ierit per campos tempeſtas 218, 223. euntes 108, 211. eundi certus 261, 554. eundo vires acquirit 151, 175.
Eous irrorat terras 33, 288. Eoa Atlantides 31, 221. Eoas domos Arabum 42, 115. acies 98, 489. Eois adverſis inſtructus 210, 832.
Epeus doli fabricator 112, 264.
Ephyre 78, 343.
Ephyreïa arva 53, 464.
Epidaurus domitrix equorum 55, 44.
Epiri littora 134, 292. Epirum patriam referat 57, 121.
epulæ nocuere repoſtæ 68, 727.
epulas dabat draconi 159, 484. epulis onerant menſas 79, 378. accumbere divûm 87, 79. exempta fames 91, 216. adhibete Penates 166, 63.
epulamur dapibus 133, 224.
epulandum apponere Aſcanium 162, 602. epulatæ juvencis gens 53, 537.
Epulonem obtruncat Achates 336, 459.
Epytides dedit ſignum 180, 379. Epytiden comitem Ilii vocat 179, 547.
equus bellator ſeſe arduus infert 43, 145. victor terram ferit 67, 499. contextus trabibus 108, 113. fundit armatos 114, 329. bicolor 180, 566. ſuper Pergama venit 202, 515. equi primus labor 59, 182. molem 106, 32. naſcentis amor 159, 515. ſpumantis armos 211, 882. equum frementem fudit 26, 13. ſcandunt 116, 401. inſignem victor habeto 173, 310. ſpumantem agitabat 320, 770. equo acri gaudet 150, 157. Sidonio invectus 180, 571. fidens 280, 181. intorſit haſtam 316, 637. ſuffoſſo revolutus 317, 671. equi bijuges Martis 56, 91. armantur bello 141, 540. Phaethontis vehebant Auroram 167, 105. corripedes arcentur 232, 779. ſemanimes volvuntur 316, 635. equûm fumantia colla 53, 542. equorum domitrix 55, 44. agitator 118, 476. magnanimum

animûm generator 145, 704. curſus 179, 549. cornipedum pulſu 204, 591. equos quatuor jungere 57, 114. ardentes avertit 97, 472. tondentes campum vidi 141, 537. nitentes paſcere 205, 654. frementes cogit 229, 639. victores oſtentat 229, 656. acres concuſſit 234, 3. curant 250, 607. equis jungentur gryphes 28, 27. anhelis afflavit 32, 250. contingit hyemem ſol 47, 322. acer 54, 8. invectus 63, 358. Eois lætus Eurus 116, 418. frenatis lucent 179, 554. turbatis diſtractus 232, 767.

equarum Eliadum palmas 27, 59. furor 61, 266

eques Arcas 281, 239. equitem inſultare docuere 57, 116. effuſum implicat 259, 893. equites Maſſyli ruunt 149, 132. equitum turmæ 180, 560.

equitatus exierat portis 149, 585.

equino pecori 56, 72. ſanguine 66, 463. nervo 270, 622. equina criſta 298, 869. equeſtres curſus 182, 667.

Erato age 213, 37.

Erebi ſedibus 81, 471. umbra 147, 26. Erebo potentem Hecaten 194, 247.

Ereti manus omnis 231, 711.

ergo tua rura manebunt 2, 47. ergo illius venimus 206, 670.

Ericeten Lycaonium obtruncat 295, 749.

Erichthonius jungere equos *docuit* 57, 113.

Eridani amnis 205, 659.

erigit fluctus ſub auras 138, 423. ſcopulos Ætna 142, 576. malum manu 178, 488. erigitur inſula ſaxis 245, 417. ad ſidera fumus 260, 239.

Erigonen inter Chelaſque 26, 33.

Erinnys triſtis vocat 114, 337. communis patriæ 120, 573. ſibilat hydris 224, 447.

Eriphylen mœſtam cernit 200, 445.

eripio. eripe regibus alas 72, 106. eripiunt cœlum nubes ex oculis 87, 88. me letho 109, 134. fugam 122, 619. eripuit mentem numen 125, 736. vaginâ enſem 161, 579. formam 256, 101. eripiens proſpectum oculis 240, 254. ereptus ab undis Æneas 101, 595. erepta fato conjux 125, 738. adytis gaza 125, 764. juventâ proles 213, 51. ereptæ virginis 116, 413. ereptum dolo honorem 174, 342. erepta ruinis munera 102, 647. carinis roſtra 217, 186.

errare boves 1, 9. errat in montibus virgo 14, 52. in orbes ignis 34, 337. errare in vultu colores 37, 452. errat Mars in armis 46, 283. flexibus Mincius 54, 14. campis leæna 60, 245. errabant acti fatis 86, 32. in undis 132, 200. montibus Cyclopes 144, 644. circùm tempora manus 176, 435. errando in cotibus attrivere alas 74, 203. errans bucula campo 69, 11. errantem ad flumina Gallum 14, 64. lunam 105, 742. errantes hederas 9, 19. littore cervos 90, 185. errata littora 145, 690.

errabunda veſtigia 14, 58.

error malus abſtulit 18, 41.

aliquis

aliquis latet 107, 48. irremeabilis falleret 180, 591. errore locorum deceptum 132, 181. errores dic 105, 755. erroribus pelagi actus 202, 532.
erubuit habitare ſylvas Thalia 13, 2. fidem ſupplicis 120, 542.
eructat arenam gurges 176, 297. eructans viſcera Ætna 142, 576. fruſta 143, 632.
erudiit me inter labores 259, 203.
eruerent ſegetem ab radicibus 34, 320. domos 44, 210. ſylvas manu 78, 329. regnum 105, 5. ab ſedibus urbem 121, 612. ornum ferro 122, 228. eruta radicibus pinus 177, 449. eruta Pergama 307, 279.
erumpunt portis 71, 78. nubem 100, 580.
Eryx nequicquam memoratus 175, 392. Erycis fines 100, 570. littora 165, 24.
Erycino in vertice 185, 759.
Erymantha ſternit 272, 702.
Erymanthi nemora 209, 803. Erymantho eruta pinus 177, 448.
eſſeda Belgica ferre 59, 204.
et. fines & arva linquimus 1, 3. timeo Danaos & dona ferentes 107, 49.
etiam. hanc etiam vix duco 1, 13. etiam nunc 4, 41.
Etruria fortis crevit 53, 533. ſurrexit furiis 247, 494. Etruſca acies 247, 503. urbs 280, 180. Etruſcam pinum 267, 521. Etruſci ſternuntur 286, 429. Etruſcis jugis 246, 480. caſtris 279, 148.
evado. evaſerat caſus 82, 495. ad faſtigia 117, 458. ſuperas ad auras 191, 128. peſtem 277, 55.
Evadnen cernit 209, 447.
evaluit medicari ictum 232, 757.
Evander 289, 515. Evandrus res inopes habebat 136, 100. comitor arcis 242, 313. Evandri pauperis tecta 243, 360. Palatini ſedem 254, 9. Evandrum regem ſecuti 235, 52.
Evandrius enſis 285, 394.
Evantem Phrygium occupat 294, 702.
evantes Phrygias ducebat 202, 517.
evanuit in auram Cyllenius 153, 278.
Euboico littore 272, 710. Euboicæ cautes 306, 260.
eveniunt non hæc ſine numine divûm 126, 778.
eventum pugnæ cupiet 234, 16. eventus ſecundet 79, 397. cæcos volutat 192, 158.
everberat clypeum alis 347, 866.
evertere ſylvis pinum 32, 256. æquora ventis 86, 43. opes 121, 603. everſo ſæclo ſuccurrere 38, 500. everſâ urbe 125, 746.
everſor regnorum Achilles 338, 545.
evexit quos ad æthera virtus 191, 130.
evicit oppoſitas moles amnis 118, 497. evicta vulneribus *arma* 122, 630.
evinctus olivâ Mneſtheus 178, 494. evincti tempora tæniis 172, 269.
eviſcerat columbam accipiter 318, 723.
Eumedes in prœlia fertur 333, 346.
Eumelus naves Mnenſas perfert 182, 665.
Eumenides ſatæ 32, 278. implexæ

plexæ crinibus angues ſtupuere 82, 483. Eumenidum agmina 158, 569. thalami 195, 280.
Eunæum fundis 317, 666.
evocat animas Orco 152, 241.
evoe Bacche 222, 389.
evolat adorta nefas 222, 387.
evolvere ſe in mare 186, 807. oras belli 267, 528.
evomit faucibus fumum 240, 253.
Euphrates movet bellum 39, 509. mollior ibat 253, 726.
Europæ fatis actus 218, 224. Europâ pulſus 95, 385.
Eurotas beatus audiit 15, 83.
Eurus violentior incidit 42, 107. notúſque ruunt 87, 85. Euro Riphæo tunditur 64, 382. ocyor 240, 223. Euri parcebant flatibus 42, 339. animoſi frangunt 51, 441. Euros denuntiat 37, 453. Euris adventantibus 74, 192.
Euryalus formâ inſignis 173, 295. victor prima tenet 174, 337. Euryalum tutatur favor 174, 343. prodidit galea 263, 373.
Eurydice reddita veniebat 82, 486. Eurydicen reſpexit 82, 490. raptam querens 83, 519.
Eurypylum ſcitatum oracula mittimus 108, 114.
Euryſthea durum neſcit 54, 4. Euryſtheo ſub rege pertulerit 241, 292.
Eurytides cælaverat auro 288, 499.
Eurytion fratrem in vota vocavit 178, 514. figit columbam 178, 516. invidit honori 179, 541.
exacuit vallos 32, 264. dentes ſus 60, 255. ſpicula roſtris 71, 74.
exæſtuat unda verticibus 60, 240. fundo imo Ætna 142, 577.
examen ramo pependit 214, 67. examine multo abundare 73, 139. examina reſonant 15, 13. fugiant taxos 21, 30. condunt apes 51, 452. ducent 69, 21. ludunt cœlo 72, 103.
exangue corpus 122, 542. exangues diffugimus 111, 212. umbras 199, 401.
exanimis ſoror 164, 672. bos 177, 481. exanimem amicum 264, 444. exanimes magiſtri 182, 669.
exanimum vendebat 98, 484. Volſcentem 165, 451.
exanimata agmina 186, 805.
exarſere ignes animo 120, 575.
exarſit oſſibus dolor 169, 172. in iras 224, 445.
exaudiri gemitus 203, 557. exaudita vox 38, 476. exaudita vota 303, 157.
excedere patriâ 94, 357. adytis 114, 351. excedens terri Juſtitia 51, 474.
excellentem pedibus Cycnum 330, 250.
excelſo monte 166, 35.
excidit paſtoribus ignis 47, 303. vinclis 80, 410. exciderant animo dolores 86, 26. ore nefas 123, 658. puppi Palinurus 197, 339. ore vox 206, 686. vox per auras 256, 112.
excidunt rupibus columnas 96, 429. exciſum antrum 189, 42. exciſâ trabe 118, 481. Trojâ 122, 637.
excidium Trojæ 181, 626. excidia vidimus 122, 643. fumantia Trojæ obteſtor 276, 46. excidiis petit urbem 52, 505.
exciperet cœli indulgentia ter-

ras

ras 48, 345. gentem Romulus 91, 276. dejectam 135, 317. pavidos plausu 180, 575. exceptant auras ore 61, 274.
excire animas sepulcris 19, 98.
excierat finitimos fama 168, 107. molem 186, 790. excitum è sylvis genus 145, 676.
exciti bello reges 229, 642.
excitos ventos 276, 38.
excitat aras 83, 549. iras dolor 121, 594. suspensum sonus omnis 124, 728.
exclamant Troes 343, 730.
excluſus spatiis 73, 147
excoluere vitam per artes 205, 663.
excoquitur vitium 27, 88.
excretos hœdos 64, 398.
excubat per muros legio 258, 175.
excubias æternas sacraverat 151, 201. excubiis vigilum obsidere 257, 159.
excudit ignem venis silicis 29, 135. artæ ceras 70, 57. æra 210, 848.
excursus breves tentant 74, 194.
excussit cervice securim 121, 224. somno 113, 302. cursu 132, 200. pectore deum 190, 79. Teucros vallo 255, 68.
excutiens cervice toros leo 314, 7. excussa pectore Juno 183, 679. excussi manibus radii 266, 476. excussos rudentes 134, 267.
execramur terram 134, 273. bellum 305, 217.
exediſſe urbem odiis 189, 785.
exesi montis 80, 419. exesa robigine pila 38, 495. chelydris creta 45, 214. caminis antra 245, 418.
exempla repetentem 335, 439.
exeo. exire servitio 2, 41. in cœlum arbos 41, 82. ad pugnam 71, 67. exiit aggeribus amnis 128, 437. domus caput urbibus 235, 65.
exitus ingens docuit 179, 523. facilis umbris 212, 895. gravis manet 292, 630.
exitium pecori pecorisque magistro amor 8, 101. ante exitium dant signa 67, 503. miseræ apibus 83, 534. præsens minatur 344, 761. exitio fortuna reservat 181, 625.
exitiis positura modum 215, 129.
exitiale donum 106, 31. scelus 201, 511.
exequor dona mellis 69, 2. julia 156, 396. pompas 166, 54.
exequiis solutis 212, 5.
exercet tellurem 28, 99. tauros 31, 210. cantus 36, 403. solum sub vomere 48, 356. imperia 49, 370. iras 58, 152. curâ vires 60, 229. arma juventus 148, 87. Hymenæos 149, 100. genus odiis 162, 623. membra palæstris 205, 642. famulas penso 245, 412. exercita curis Venus 185, 779. exercite fatis nate 132, 181. exercita cursu flumina 68, 529. exercitus Dolopum 116, 415. appulit oris 213, 39.
exertæ mammæ 98, 492. exertam pupillam 320, 803.
exertantem ora Scyllam 138, 425.
exhalat mephitim *suis* 214, 84. exhalantem vitam vulnere regem 120, 562.
exhausta bella 146, 14. pericula 277, 57. exhaustos casibus 101, 599.
exhorrescat vultus amicos 219, 265.

exhorter in arma 224, 472.
exigit annos 87, 75. cæcos rabies 115, 357. enſem per coſtas 253, 682. ævum montibus 314, 569. exactum menſem 37, 435.
exiguus humor 27, 70. mus 30, 181. exigui pulveris 71, 87. exiguam vocem 201, 493. exiguâ nocte 44, 202.
eximet ævo memori dies 265, 447. exemit labem dies 208, 747. exemta fames epulis 91, 216.
eximios tauros 83, 538.
exinde mittimur Elyſium 108, 473.
exoptatum parentem 109, 138.
exorat pacem 137, 370.
exordior. exorſa per longa tenebo 40, 46.
exordia prima *concreverint* 23, 33. ſumat 153, 284. pugnæ revocabo 213, 40.
exoritur clamor 213, 313. ex oſſibus ultor 162, 625. exoriens ſol 37, 438. exorta lætitia 129, 99. exorto jubare 149, 130.
exoſus Trojanos Jupiter 183, 687. exoſum bella juvenem 337, 517.
expediam famam omnem 76, 286. Cererem caniſtris 14, 702. expedior inter flammam & hoſtes ducente deo 122, 632. quod inſtat ratione 235, 50.
expellere 284, 354. expulerat quies ſomnum curriculo noctis 245, 408. expulſum finibus 101, 626. expulſam ab radicibus ſegetem 34, 320.
expendiſſe ſcelus merentem 121, 229. pœnas 293, 669.
experiar avertere ſenſus 19, 67. colendo facilem 45, 221. laborem ætate 73, 157. Turnum in armis 223, 434. quid virtus poſſit 329, 387.
experta labores 78, 340. experti verſando terram 28, 129. ſaxa 90, 202.
experientia quanta apibus 254. nova cepit 77, 316.
expers virtutis Valerus 295, 752. expertem thalami vitam 160, 550.
explet ingluviem ranis 65, 431. oras floribus 70, 40. orbes imperio 92, 270. mentem 104, 713. dapibus 143, 630. ſanguine pœnas 232, 766. corda tuendo 241, 265. donis 250, 618. orbes curru 344, 763. explêſſe animum flammæ 121, 586.
explicuit cohortes legio 46, 280. frondes 48, 335. funera fando 145, 362.
explorat robora fumus 30, 175. locos 93, 307. ventos 140, 514. portas 258, 170.
exploratores miſſi reportant 313, 512.
exponit in ulvâ vatem 199, 416. ſocios de puppibus 283, 288. expoſita ponto rupes 293, 694.
exportant corpora tectis 76, 256.
expoſcere pacem precibus 134, 261. expoſcit audire labores 148, 79.
expromere voces 113, 280.
expugnare *turrim* 267, 532.
exquirere frigus 46, 256. antiquam matrem 129, 96. pacem per aras 147, 57.
exſaturata odiis Juno 220, 298. exſaturabile pectus 185, 781.
exſcindere gentem 157, 425.
exſilit in ſiccum anguis 65, 433.
exſolvere curis 163, 652.
exſomnis Tiſiphone 203, 556.

exſortem

exſortem ducere honores 179, 534.
exſpectare liba 16, 34. cunctantes glebas 45, 237. exſpectant reginam Pœni 149, 134. fugam facilem 157, 430. præmia palmæ 167, 70.
exſperſa ſanie limina 143, 625.
exſpirare flammas caminis 142, 580. exſpirans *Camilla* loquitur 321, 820. exſpirantem pectore flammas 86, 44.
exſtant cornibus cervi 64, 370. exſtantem humeris Muſæum 206, 668.
exſtruimus toros 133, 224. urbem 153, 267. exſtructo conſeſſu 172, 290. exſtructos montes 33, 283.
exſudat inutilis humor 27, 88.
exſuperant undas jubæ 111, 207. flammæ 127, 759. ſolum Helori 145, 698. conſilium 228, 591. moras 292, 658.
exſuperabile ſaxum 55, 39.
exſurgit facem attollens 204, 607.
exta fumantia reddimus 44, 194. pinguia torrebimus 49, 396. ſpirantia conſulit 148, 64. porriciam in fluctus 171, 237. extis apparere fibræ 38, 484. ardentibus infundens oleum 195, 254. luſtralibus veſcitur 239, 183.
extemplo corripit Æneas 194, 210.
extende ad pruinas ſementem 31, 230. extendere poterunt in vacuum ſe rami 47, 287. famam factis 287, 468. extendit curas in annum ruſticus 50, 405. moribundum arenâ 175, 374. vires virtute 209, 807. extenditur acies per campos 286, 407.
extern. thalami 190, 94. externum virum 214, 68.
exterrens freta Triton 281, 210. exterritus æſtu anguis 65, 434. umbris Æneas 161, 571. exterrita gemitu Cyrene 78, 353. monſtris Andromache 135, 307. exterrita ſylvis armenta 58, 149.
extimui equidem 237, 129.
extingui famam 202, 527. extinctus pudor 154, 322. extinctum funere Daphnim 11, 20. extincto Cæſare 37, 466. extinctos faucibus ignes 241, 267. exſtinxem natúmque patremque 162, 605.
extorquet mucronem dextrâ 33, 357.
extorris finibus 162, 616.
extra ſidera jacet tellus 209, 796.
extremæ cædis 65, 423. extremum morientis munus 18, 60. laborem 22, 1. extremâ horâ 17, 20. extremi Garamantes 18, 44. hominum Morini 253, 727. extremos gemitus 67, 517. extrema veſtigia 51, 473. pati 91, 219. dona 140, 488. ſecutam ferro 200, 457.
extudit artes meditando 29, 133.
exuberat umbra 30, 191. amnis ſpumis 214, 465.
exuerint animum 40, 52. æſtus 176, 420. exuta pedem vinclis 160, 518. exutos Arcades armis 310, 395. exutas vinclis palmas 109, 153.
exuviæ tigridis pendent 314, 577. exuvias indutus Achillei 112, 275. leonis dat 261, 307. Mezentî induit 299, 7. hauſit 349, 946.
exul Parthus 3, 62. feror in altum 127, 11. regnis Saturnus 242, 320. exulibus Teucris 221, 359.
exulat oris victus 60, 225.

exilium pati 122, 638. exilio domos mutant 52, 511. collectam pubem 126, 798. ſuſtulit comitem 314, 442. exilia longa tibi 126, 780. diverſa quærere 127, 4.
exultant vada 141, 557. æſtu latices 224, 464. exultat inter ædes Camilla 316, 649. agmina tumultu 317, 663. exultans gens ponti 80, 431. exultantes Salios 251, 663. exultantia corda 168, 137.
exurere claſſem 86, 39. Sirius agros 131, 141. puppes 182, 635. exuſtus ager 28, 107. exuſta palus 65, 432.

F.



Abarim bibunt 231, 715.
Fabii, quò ſeſſum rapitis 210, 846.
fabis ſatio 31, 215.
fabricata in muros machina 106, 46.
fabricator doli Epeus 112, 264.
fabrilia opera 245, 415.
Fabricium parvo potentem 210, 845.
facies inviſa Tyndaridis 121, 601. hoſtilia occurrat 138, 407. faciem ſimillima 43, 131. propior tauro 55, 58. in faciem montis curvata unda 78, 361. mutatus 102, 658. dea reponit 181, 619. torvam exuit 223, 415. adverſam occupat 293, 699. facies multæ ſcelerum 38, 506. binæ regum 71, 95. diræ apparent 122, 622.
facio. fecit Deus otia 1, 6. vitulâ pro frugibus 7, 77. fecere poetam Pierides 21, 32. lætas ſegetes 25, 1. nomina ſtellis 29, 137. fecit horrea ſub terris mus 30, 182. indicium ſapor 45, 246. ex auro pugnam 54, 27. parentem prole 87, 75. juſſa 93, 302. certum 132, 179. facit ira telum 225, 508. facere velle 160, 540. facta rerum pulcherrima Roma 53, 534. facto agmine 87, 82. factura nepotibus umbram arbos 40, 58.
facti dux 95, 364. facto fides priſca 255, 79. facta dicere 10, 54. triſtia narrare 120, 548.
faceſſit præcepta 83, 548.
facilis labor 27, 79. ſiſcina 32, 266. quærentibus herba 76, 272. jactura 122, 646. deſcenſus Averni 191, 126.
faciles animi juvenum 58, 165.
facultas oblata Arillæo 80, 437.
faxo putent 257, 154.
Fadum Herbeſumque ignaros 262, 344.
fagus alta cæditur 30, 193. fagi tegmine 1, 1. fagos ad veteres 6, 12.
faginus axis 58, 172. fagina pocula 6, 37.
Falernis cellis 41, 96.
Faliſcos equos habent 230, 695.
fallo. fallat imago 4, 27. ferus viſco 29, 139. hora craſtina 36, 425. fallunt aconita legentes 43, 152. fallere neſcia vita 51, 467. veneno 103, 688. fefellit deceptam amor 146, 17. fallere amantem quis poſſit 154, 296. numen Di timent 197, 324. fallit euntes via 260, 243. incautum pietas 296, 812.
fallax herba 9, 24. fallacis ſylvæ 264, 302. fallacibus ſiliquis 30, 195. auſtris 187, 850.

falſum quis dicere ſolem audeat 37, 463. falſo crimine 119, 430 falsâ robigine 45, 220. proditione 107, 83. falſa gaudia 201, 513. inſomnia 212, 897. falſis mugitibus 14, 48. imaginibus 96, 407.
falx. falcis honos 229, 635. falcem patietur vinea 9, 4. ſupponat ariſtis 34, 348. pro curvam expectant 50, 421. falce malâ incidere 6, 11. premes umbras 29, 157. ſaligná ſervet 72, 110. falces conflantur in enſem 39, 508. falcati enſes 131, 732.
fama feret ſalutem 97, 463. volat 130, 121. incredibilis occupat 135, 294. mobilitate viget 151, 174. impia detulit 154, 298. veniet ſub manes 156, 387. bacchatur per urbem 163, 666. excierat finitimos 168, 106. obſcura recondit 173, 302. eſt obſcurior annis 217, 205. infracta cadat 211, 333. facto perennis 253, 79. nuntia ruit 266, 474. famæ noſtræ pars maxima Mæcenas 40, 41. oblitos amantes 152, 221. venientis amore 211, 890. famam repetens primâ ab origine 76, 286. obſtare furori 148, 91. fovemus inanem 152, 218. malorum extingui 202, 527. æternam dediſti moriens 212, 2. nepotum attollens 253, 731. extendere 287, 468. famâ ferre nomen 55, 47. vulgata 97, 457. inclyta 107, 82. movetur 150, 170. illuſtrem 214, 79
fames ſacra auri quid non mortalia pectora cogis 128, 57. dira ſubigat 134, 256. maleſuada 195, 276. coget conſumere menſas 215, 125. veſana ſuadet 262, 340. famem ſolebere 29, 159. obſcœnam denuntiat 136, 367. fame amiſſis apibus 77, 318. pallida 133, 218
famulum parentis putet 167, 91. famulo Heleno tranſmiſit 135, 329. famuli dant lymphas 103, 702. ferebant loricam 172, 263.
famulam tranſmiſit habendam 135, 329. famulæ quinquaginta intus 204, 703. ſuſcipiunt 156, 391. famulas exercet penſo 245, 412.
farris acervum 30, 185. farre pio venerantur 184, 745. farra flava ſeres 27, 73. lætiſſima pulvere 28, 101. in roboſta exercebis humum 31, 220. miniſtrant 57, 126.
farrágine craſſâ magnum 59, 305.
fas erat partiri limite campum 29, 127. & jura ſinunt 32, 269. verſum 38, 705. divûm limina tangere 78, 358. juſſa capeſſere 87, 77. regna reſurgere 90, 206. omne abrumpit 128, 55.
faſce levabo 12, 65. ſub injuſto carpit viam 63, 347. faſces videre receptos 210, 819. primos attollere 217, 173.
faſcinat oculus agnos 8, 103.
faſelum vilem ſeres 31, 227.
faſtus Achillez ſtirpis 135, 326.
faſtidit te *Alexis* 5, 73.
faſtidia ſuperba pati 4, 15. longa tulerunt 10, 61.
faſtigia rerum ſequar 94, 342. tecti ſupero 113, 302. prenſant 117, 444. ad ſumma volvitur ignis 125, 758.
fateri ſubigit 203, 567.
fatigat cœlum metu 92, 280. equos 93, 316. cervos curſu 171, 253. Martem 227, 281.

diem remigio 236, 94. terga haſtâ 269, 610.
fatiſcit victa pulvere area 30, 180. jactata tellus 46, 243. fatiſcunt rimis 88, 123. æra ſaxis 275, 809. feſſi rerum 90, 178. diſcedere bello 108, 109. feſſos artus 74, 290. feſſas naves 89, 168. feſſis meſſoribus 4, 10. dulcis ſopor 11, 46. da mœnia 129, 85.
fauces Abydi tentantur 31, 207. obſeſſas premit lingua 67, 508. Tunarias ingreſſus 81, 467. ad fauces Averni venere 179, 201. peſtiferas aperit 227, 570. bivias obſidam 313, 516. faucibus obeſis angit 67, 497. ſiccis exſpectant catuli 115, 358. vox hæſit 126, 774. effundens 194, 241. in primis Orci 195, 273. evomit fumum 240, 252.
favet frumentis 45, 228. ore 167, 71. favens adſis Tegeæ 269, 18. favontes Tyrii 274, 735. faventum ſtudiis 269, 248.
favor Euryalum tutatur 274, 343.
favillam atram volitare 182, 666. bibulam lavere 194, 227. favillâ candente fumantem 142, 573.
Fauni fatidici oracula 214, 81. Fauni ferte pedem 25, 11. Faunos ludere 13, 27.
Fauno Picus pater 213, 48.
favorum crates 75, 214. favos dilue lacte 34, 344. contemnunt 72, 104. munire 74, 179. adedit ſtellio 75, 242. favis emiſſa juventus 70, 22. preſſis cogere mella 73, 141. ponunt fundamina 73, 161.
fax. facem ducens ſtolla 421, 694. faces novas incide 18, 28. inſpicat 33, 292. volant 89, 150. ſævas collucere 161, 567. deus miniſtrat 182, 640. facibus armatam 158, 472. accingitur atris 255, 74.
febris arida depaſcitur artus 66, 458.
felix hoſtia 34, 345. felicem limum 44, 188. felices operum dies 32, 276. felicibus ramis 41, 81. Zephyris 130, 120.
feliciùs veniunt uvæ 27, 54.
felle exarſerat atro 240, 228.
femina videndo urit 59, 216. dux facti 95, 364. agit partes 319, 735.
femineo ululatu fremunt 163, 667. amore 320, 782. feminea in pœnâ nullum memorabile nomen 121, 584. femineis plangoribus 118, 488.
femur perſtrinxit Achates 284, 344. in ægrum attollit 298, 857. per medium tranſit 348, 926.
feneſtram ingentem dedit ore 118, 482. feneſtras quatuor addunt 77, 298. per inſertas fundebat 131, 852.
ferali carmine 158, 462. ferales cupreſſos 194, 214.
feretrum molle texit 301, 64. feretro ingenti ſubiere 194, 222. repoſito procubuit 303, 149.
ferit cornu 20, 25. feriant littora fluctus 21, 43. venam 66, 460. ferit pede terram 67, 500. in puppim pontus 88, 115. ſidera clamor 118, 488. retinacula ferro 161, 580. fœdus 279, 154. terram fronte 284, 349.
fermento imitantur pocula 64, 380.
fero. ferat rubus amomum 8, 89.

89. omnis omnia tellus 9, 39. ferant ſeſe obvia veſtigia 14, 57. per orbem carmina 17, 9. mala quercus 28, 53. nomen ad ſidera 21, 29. fert omnia ætas 21, 51. ferunt monſtra terræ 30, 185. turbine ſtipulas 34, 321. ad littora clamorem 35, 362. per cœlum vellera 36, 397. arma 39, 511. fertur equis auriga 39, 514. ferre mala pyrum 40, 34. liba Baccho 49, 394. ſacra 51, 476. nomen per annos 55, 47. effeda collo 59, 204. herbas præſepibus 64, 395. pabula domum 69, 10. ſtabulis ignem 78, 330. ſecum cœlum 87, 59. ſublimem ad ſidera Æneam 92, 259. feret fama ſalutem 97, 463. humero pharetram 98, 501. feror in flammas 114, 337. ferebat auxilium 114, 344. fertur moriturus in hoſtes 119, 511. ferre mandata per auras 153, 270. fertur gurgite claſſis 206, 33. fert impetus volantem 171, 219. ſuprema cineri 194, 213. monſtra ponnus 207, 729. nomen in aſtra 215, 99. ferendo ſuperanda eſt omnis fortuna 183, 710. ferentis rebus natura 44, 178. ferens Sylvane cupreſſum 26, 20. incendia ventus 47, 311. noctem imber 132, 195. ferentis digna animi 109, 144. ferentes pruna ſpinos 73, 145. capita alta ductores 90, 189. dona timeo 107, 49. ventos 157, 430.

ferax oleo *terra* 45, 212. feraces plantæ 41, 79.

fertilis ubere campus 44, 185. pomis arbos 73, 142.

Feronia gaudens luco 233, 800.

ferrum *mittunt* Chalybes 27, 58. lædit robigine 45, 220. reformidant 49, 369. in ferrum ruunt 52, 503. forcipe verſant 74, 175. inutile cingitur 119, 510. volatile liquit 148, 71. tendant 178, 489. retractat 230, 694. in pulmone tepeſcit 272, 701. armare veneno 274, 773. laceſſere 275, 10. hæſit in corpore 322, 864. condit ſuo pectore 349, 950. ferri rigor 29, 143. ſtridor 203, 558. ferro ſcindimus æquor 26, 50. vertere terram 29, 147. inſpicat acuto 33, 292. retuſo læde 47, 301. acuto cavantur 51, 450. obtruncant 64, 374. compeſce culpam 66, 468. claudentur 93, 293. lato haſtilia 93, 313. ſuperat 94, 350. trajecta 94, 355. populare 99, 527. fœdare latebras 107, 59. aggreſſi 117, 463. occiderit 121, 982. accingor 123, 671. averte dolorem 160, 547. abſumere 162, 601. levato lucida 173, 306. infuto rigebant 175, 405. præfixo haſtilia 179, 557. duro convellere 192, 148. invaſiſſet 197, 361. extrema ſecutam 200, 457. anticipiti decernunt 226, 526. ſternere 230, 692. dediſſet funera 249, 570. rumpenda via 285, 372. violavimus 306, 256. abſiſtere 307, 307. refellam 324, 16.

ferratâ calce 318, 714. ferratos orbes 63, 361. poſtes 221, 622. ferratas trudes 170, 208. ferratis capiſtris 64, 399.

ferreus ſomnus 195, 745.

ferrea vox 40, 44. progenies 48, 341. ſeges 128, 45. turris 203, 554. ferrei thalami

195, 280. ferrea jura 52, 501. ferrugine obſcurâ texit 37, 467. Hiberâ clarus 269, 582. ferruginea cymba 196, 304. ferrugineos hyacinthos 74, 183.
fervet fretis ſpirantibus æquor 34, 327. fervere omnia nimbis 37, 455. opus 73, 169. littora flammis 161, 567. Marte Leucaten 252, 677. fervet omnis ſemita opere 157, 407. ferventes rotas 304, 195.
fervidus axis 57, 107. irâ Tirynthius 240, 230. inſtat furto 263, 350. fervida vada 213, 24. dicta 347, 894.
fervore furentes 290, 578. fervoribus inſtat 58, 154.
ferulas florentes quaſſans 22, 25.
ferus Jupiter 114, 326. feri montes 11, 28. feros fructus 40, 36. fera corda 189, 49. feræ immiſſis ſylvis 48, 342. ferarum ſpolæa 23, 52. luſtra 51, 471. deſerta 144, 646. feras ludere 13, 27. captare 29, 139.
ferino luctu 314, 571.
feroces turmas 58, 179. populos 52, 269. ferocia corda 93, 302.
Feſceminas acies 230, 695.
feſtinus. feſtina 266, 488.
feſtinant juſſa 193, 177. feſtinem advertere 72, 117.
feſtâ fronde 112, 249. feſtis diebus 32, 168.
fibræ apparere minaces 38, 484. fibris amaris intyba 28, 120. impoſitis ardent 67, 490.
fibula aurea ſubnectit 150, 135.
Fidenam urbem imponent 208, 773.
fidibus canoris fretus 191, 120.
fidus Achates 192, 158. fidum Orontem 88, 113. enſem 202, 524. fida reſponſa 115, 377. ſacris ſilentia 130, 112. littora 165, 24. fidiſſima ſpes 112, 281.
fidit pugnam committere 167, 69. fidens animi 107, 61. equo Aſtur 180, 181. fidentem fugâ Parthum 55, 31.
fides cana & Veſta jura dabunt 93, 292. intemerata ſi qua manet 109, 143. tellure ſub imâ eſt 200, 459. fidem rupere 75, 213. ſerves 109, 161. ſupplicis erubuit 119, 541. novavit 181, 604. accipe 238, 150.
fidelis lorica 272, 707.
fiducia generis tenuit 89, 132. quæ ſit capto 107, 75. ceſſit 244, 395. quæ ſit rebus humanis 279, 152.
figere cervos 4, 29. damas 33, 308. mella 70, 57. plantas humo 72, 115. fruſta veribus 91, 212. dicta animis 133, 250. clypeum poſtibus 134, 287. ſub nube columbam 178, 526. arundine malum 179, 544. veſtigia curis 192, 159. leges pretio 404, 622. vertice crinitas 294, 701. fixa dolore Juno 220, 291. fixam ſagittam 178, 518. fixos oculos 98, 482.
figuram in veterem revoluta 200, 449.
filo regens veſtigia 189, 30. fila extrema legunt 297, 815.
filius Veneris orſus 94, 325.
filia ſervabat domum 213, 52.
filicum maniplis 62, 297. filicem inv.ſam aratris exſcit 44, 189.
fimo pingui ſaturare 27, 80. ſparge 48, 347. immundo concidit 174, 333.
finditur cuneis via 41, 79. findit canis æſtifer arva 48, 353.

383. se via 202, 540. terram rastris 283, 295.
fissile lignum 29, 144. cuneis robur 193, 181.
fingunt sibi somnia qui amant 20, 108. putando vitem 50, 407. tecta 74, 179. metus 223, 438. te dignum deo 243, 365. ficti tenax fama 151, 188. ficto carmine 40, 45. pectore 108, 107.
fictor fandi Ulysses 269, 602.
finem impone labori 122, 619. ferat fessis 131, 145. sub ipsam adventabat 173, 328. loquendi dedit 190, 76. fine facto quievit 146, 718. fines patriæ linquimus 1, 3. tueri 100, 564. Erycis optatis 100, 570. Italos quærere 167, 82.
finibus exul 3, 62. arceret 93, 300. patriis expulsum 101, 620. exterris 162, 616. profiluere 168, 140.
finitimi ossa piabunt 198, 378. finitimos excierat 168, 106. finitimas urbes 226, 749.
fio. fiant omnia mare 18, 58. fit cuique cupido Deus 258, 185.
firma robora 118, 481. firmissima vina 42, 97.
firmat industria vires 59, 209. animum pignore 143, 611. vestigia pinus 144, 679. numina 236, 78. fœdera 308, 330. firmans omine animum 79, 386. firmata ætas 9, 37.
fiscina texatur virgâ 32, 266.
fiscellam texit hibisco 24, 71.
fistula compacta cicutis 4, 37. mersisset caprum 6, 22. cerâ juncta fuit 6, 25. arguta pendebit 16, 24. odio est 18, 33. ditat ameres 23, 34.
flagello insonuit 180, 579. accincta 203, 570. lento aptare 231, 731. sanguineo Bellona 252, 703. flagella summa pete 47, 299.
flagrantem crinem 123, 685. pinum 222, 397. flagranti telo 34, 331. flagrantes vultus 104, 710.
flamma subdita medullis 61, 271. subjecta reluxit 79, 385. incidit in segetem 113, 304. virgea suggeritur 224, 462. stuppea spargitur 252, 694. flammæ veteris vestigia 147, 22. lumina 196, 300. flammam inter & hostes expedior 122, 632. flammâ vincere 69, 360. cingere 103, 673. flammæ furentes volvuntur 164, 671. flammarum tractus 35, 367. globos 38, 472. flammas expirantem 86, 44. extulerat puppis 112, 256. jactant 118, 478. Jovis imitatur 103, 586. vomentem 250, 620. ovantes despectat 286, 409. perfundat sanguine 289, 520. flammis tremulis corripuit 20, 105. crepitantibus urere 27, 85. involvit 47, 308. restantia 103, 679. adolere 104, 704. vincunt noctem 104, 727. implêssem foros 161, 605. opera omnia lustras 162, 607. collucent mœnia 165, 4. signavit viam 179, 526. undantia æna 194, 218. armata Chimæra 296, 288. torrentibus ambit 202, 550. cingere mœnia 258, 260.
flammantia lumina 65, 433.
flammato corde 86, 50.
flammea lumina 224, 448.
flatus omnis resedit 213, 28.
flatu sequentum humescunt:

57, 112. flatibus hybernis parcebant 48, 339. certant Boreæ 158, 542.
flamine rapido portant 152, 241. flamina ferunt claſſem 187, 832.
flabra convellunt 47, 293. flabris lenibus horreſcunt 59, 199.
flava Ceres 28, 96. flavis arvis 33, 316.
flaventem lanugine malas 284, 324. flaventes arenas 63, 350 flaventia culta 72, 216. flaventibus arvis 231, 721.
flaveſcet campus ariſtâ 9, 28.
Flavinia arva 230, 686.
flectes orando 79, 339. flexere animum hymenæi 83, 516. equos 89, 156. ægram mariti 247, 31. lumina 156, 369 viam velis 166, 28. fata precando 178, 836 juga habenis 209, 805. ſuperos 220, 312. equos habenis 290, 577.
flectentes 263, 372. flexa vi ulmus 30, 169. flexi acanthi 72, 123. flexos viribus arcus 178, 500.
flexu ſinuoſo elabitur 32, 244. flexus longos ſuperant 236, 95. flexibus tardis 54, 24.
flexilis circulus 280, 559.
flevit me diſcedere 7, 78. flebant Daphnim Nymphæ 11, 22. faxa 22, 29. flendo ducimus horas 202, 639.
fletu ingemuit 156, 369. fletus cognovit inanes 70, 379. longos ciebat 136, 345. fletibus movetur 157, 439.
flictu dant ſonitum 271, 667.
flos tenax 42, 134. ſucciſſus langueſcit 265, 437. florem depulſa ſalicti 3, 55. anethi jungit 5, 48. flore pyri incanuit ornus 42, 72. primævo juventus 226, 162. vestibat genas 238, 160. florum tantus amor 74, 205. flores legitis 8, 92. inſcripti nomina regum naſcantur 8, 107. blandos fundent 9, 23. purpureos metunt 70, 54. floribus immiſi auſtrum 5, 58. ornatus 14, 68. inſultent 69, 11. explent oras 70, 39. croceis halantes 72, 109. horrea texent 76, 250. complectitur 103, 694. variis inſidunt 207, 709.
florea rura 96, 430.
floreat narciſſo alnus 18, 93. ager autumno 39, 6. copia thymbræ 70, 32. terra viris 229, 644. florentem cytiſum 5, 64. ſtudiis Virgilium 84, 564. florentes ære catervas 233, 804. florentia ſertis limina 151, 202. florentibus herbis 20, 19.
fluit ad terram cervix 68, 524. fluxit auro plurima 43, 166. agmine leni Tybris 126, 782. ſudor rivis 170, 200. æs rivis 245, 445. fluentem crinem 150, 147. fluenti rivo 20, 101. fluentes Baccho vites 44, 190. ramos 45, 370. ſinus 93, 320. fluentia membra tabo 143, 626. fluxas res 277, 88.
fluctus ſinum trahit 62, 237. fluctum ad ſidera tollit 88, 103. fluctu perruſſa 12, 83. jactante ſaburram 74, 195. ab Eoo curvatus 141, 533. tumenti ſuſpenſa 233, 810. cano ſpumabant 251, 672. ſecundo labitur 293, 687. fluctus inſani ferant littora 22, 43. mulcere 87, 66. vaſtos volvunt 87, 86. fluctus inter

inter terram aperit 88, 107. motos componere 89, 135. valtos ſorbet 138, 422. æquare ſequendo 144, 671. atros ſecabat 165, 2. ſalſos revomentem 170, 182. albeſcere vento 226, 521. effulgere auro 252, 677. irarum volvis 346, 831. fluctibus aſſurgens 43, 160. vaſtis acti 94, 333. tumidis tunditur 168, 126. ſub imis audit 171, 239.
fluctuat æſtu amor 160, 532. animo 293, 680.
fluenta Aniena *erumpunt* 79, 369. rauca tranſportare 197, 327.
fluidus liquor 67, 484. fluidum cruorem 144, 663.
fluitantia tranſtra 283, 306.
flumen calidum volvitur 264, 414. flumine reice capellas 8, 96. adverſo ſubigit lembum 30, 201. ſacro perfuſi 43, 147. herboſo paſcentem 44, 199. largo humectat 97, 465. montano torrens 113, 305. vivo abluero 124, 719. conceptum 166, 38. pleno ſtringentem ripas 235, 62.
flumina inter nota captabis frigus 2, 52. frigida 11, 25. inter valles decurrunt 12, 84. torrentia *carent* ripas 16, 52. ſicca videas 16, 56. requiêrunt curſus 17, 4. tranant glaciem 33, 310. cava creſcunt 34, 316. curva tenent 39, 11. ſubterlabentia muros addit 43, 157. amem 52, 486 ſecundùm plena paſcant 58, 144. objecta retardant 60, 254. tranant 61, 270. manabunt mammis 62, 310. ſumma libant 70, 54. cava ſequebant 80, 428. infeſta proſunt 183, 684. ſervat Charon 196, 298. ignota precatur 216, 138. fluminibus naſcuntur ſalices 42, 110.
fluvius ſe condidit lacu 236, 66. fluvium inducit ſatis 28, 106. in liquentem transformat 81, 442. tumentem leniit 236, 86. fluvio ſalubri merſare gregem 32, 272. æmœno prorumpit 213, 30. opaco ſuccedit 213, 36. innare 236, 93. fluvii ſenſere alnos 29, 136. currunt in freta 101, 607. fluviorum rex Eridanus 38, 482. fluvios piſcis amabit 12, 76. ſentare minaces 56, 77. miniſtrant 57, 126. innare rapaces 58, 142. præbere recentes 62, 301. fluviis dulcibus perfundunt 65, 445. ſiſtere aquam 259, 489.
fluvialis arundo 50, 414. fluviali lymphâ 163, 635.
fluvialibus undis 255, 70.
focos amare 130, 134. diripuere 255, 75. focis ſuſpenſa 30, 175. advolvere ulmos 64, 378. munera libo 131, 278. rapiunt ignem 182, 660.
fodere cubilia talpæ 30, 183. calcaribus armos 211, 882.
foſſâ humili deſignat 216, 157. foſſæ implentur 34, 326. inundant ſanguine 276, 24.
foſſarum moras 257, 143.
foſſas ſuperant 262, 314. ingentes tenent 266, 470. aggere complent 268, 567. foſſis rura natant 35, 372.
foſſor movens jugera 46, 264.
fœcunda tellus 27, 67. fœcundæ viminibus ſalices 51, 446.
fœcunda pœnis viſcera 24, 598. fœcundis imbribus 48, 325.
fœcundat Ægyptum arenâ 77, 291.

fœdam tempeſtatem 34, 313. fœda veſtigia 133, 244. fœdiſſima proluvies 133, 216. fœdare laiebras ferro 107, 55. omnia contactu 133, 227. pectora pugnis 302, 86. fœdans unguibus ora 164, 673. fœdantem ſanguine ignes 118, 492.
fœdus confundere 178, 496. placitum componere 275, 25. repoſcite flammis 339, 573. fœdere pacto exercentur 73, 158. certo premere 87, 62. æquo amantes 160, 520. fœdera æterna impoſuit 27, 60. tyranni rupta 82, 493. jungi 149, 112. ſolvere 277, 91. pepigit 299, 902.
fœnilia brumâ claudes 62, 321.
fœtu largo pubeſcit 49, 390. graveſcit 50, 429. pecorum exuberat 53, 516. fœtus arborei vireſcunt 27, 55. ſuperant 30, 189. ovium tueri 44, 196. dant aliæ aliis ſylvæ 31, 442 varios ponit 53, 521. edunt 74, 199. gravidos cogunt 75, 231. amiſſos queritur 82, 512. enixa 137, 391. decerpſerit 192, 141. fœtibus mutatis requieſcunt arva 27, 82. fœtus binos alit 6, 30.
fœta armis machina 111, 238. fœtæ vaccæ 58, 177. fœtas graves tentabunt pabula 2, 50. fœta auſtris loca 86, 51. fœtis apibus 73, 139. fœturæ habilis 55, 62.
folia haud ullis labentia ventis 42, 133. foliorum luxuriâ 30, 191. foliis ſpargite humum 11, 40. decuſſit mella 29, 131. depectant vellera 41, 121. ſuperat amaris 47, 314. ornatus oliva 54, 21. à foliis natos legunt 44, 209. ſuſcepit ignem 90, 175. nomina mandat 138, 444.
follibus taurinis auras accipiunt 73, 171.
fomite rapuit flammam 90, 176.
fontis Stygii caput 345, 816. fontem irriguum bibant 70, 32. ſuperare Timavi 91, 244. fonte lavabo 8, 98. fontes inter ſacros 2, 53. muſcoſi defendite ſolſtitium 16, 45. ſanctos recludere 44, 175. deërunt gregibus 44, 200. liquidi adſint 69, 18. fontibus inducite undas 11, 40. rumpuntur amnes 65, 418. reſtinguere ignes 123, 686.
for. fatur talia 89, 131. fari quo ſanguine cretus 107, 74. fabor 92, 261. fandi data copia 99, 520. fando temperet à lacrymis 105, 6.
fatum inexorabile ſubjecit pedibus 52, 491. ineluctabile poſſit 243, 334. indulget 247, 512. fati neſcia 93, 299. fato prudentia major 36, 416. urgenti incumbere 122, 653. erepta 125, 738. revoluta 200, 449. fata reſiſtant 82, 455. crudelia vocant 82, 496. oſtendunt ſedes 90, 25. crudelia gemit 91, 222. immota manent 92, 258. data ſecutus 65, 382. Trojæ ferebant 106, 34. deûm rex ſortitur 137, 375. viam invenient 137, 395. canit 138, 444. divom renarrabat 146, 717. obſtant 158, 440. impia tangunt 162, 596. trahunt retrahúntque 183, 709. arcana ſacrabo 190, 72. flecti precando 198, 376. oſtendent terris 211, 870.

nepotum attollens 253, 731. nova condere 276, 35. paria proſpectant 295, 740. fatorum numine 10, 47. arcana 92, 262. comites 113, 294. Priami finis 120, 554 ordo 183, 707. fatis in pejus ruere 30, 199. invitum 77, 324. ora reſolvit 81, 452. acti 86, 32. contraria fata rependens 91, 239. futuris aperit ora 112, 246. defenſus iniquis 112, 256. dare vela 127, 9. Iliacis exercite 132, 182. incerta feror 149, 110. exterrita 158, 450. infracta 185, 784. da regna 190, 67. melioribus utere 202, 546. frangimur 228, 574. inſtantibus empe 292, 624. urgetur acerbis 315, 587. ad ſidera tolli 345, 735.
fatalis machina 211, 237. fatale telum 348, 919. fatalis virgæ 199, 409. fatalem Æneam 305, 232. fatales moles 303, 130. fatalia arva 267, 82. 355.
fatidici Fauni 214, 82. fatidicæ vatis 243, 340. Mantûs 280, 199.
fatifer arcus 270, 631. fatiferum enſem 250, 621.
fores imas obſedere 117, 450.
foribus ſuperbis vomit 51, 461. ſtridebat aënis 97, 449.
forcipe tenaci verſant 74, 175.
forma torvæ bovis optima 55, 52. viri nova procedit 142, 591. dei obtulit 161, 556.
formæ ſpretæ injuria 86, 27.
formam aratri accipit ulmus 30, 170. mortalem arripiam 256, 101. formâ pulcherrima 87, 72. inſignis 173, 275.
formas rerum ſumere 13, 36. ſe vertet in omnes 80, 411. omnes ſceleruin comprendere 204, 626.
formare ad uſum agreſtem vitulos 58, 163. claſſem 255, 80.
formoſi pecoris 11, 44. formoſum Alexim 3, 1. pecudum 12, 90. formoſam Amaryllida 1, 5. formoſior hederâ Galatea 16, 38. formoſiſſimus annus 7, 57.
formica populat acervum 30, 186. extulit ova 35, 380.
formidine perpetuâ ſolvent 9, 14. pavidos 64, 372. novâ percuſſa 78, 357. nigrâ caligantem 81, 468. depoſitâ fatur 107, 76. captos 115, 384. ancipiti preſſus 128, 47. falsâ ludit 224, 442 crimen acerbat 310, 407. ſeptum 344, 750. amens 244, 776.
formidatus nautis Apollo 134, 275.
fornace vaſtâ liqueſcit 246, 447. fornacibus chauſis æſtuat ignis 76, 263. recoquunt enſes 229, 636. ignis anhelat 245, 421.
fornice adverſo *eluctas* portas 205, 631.
fors omnia verſat 20, 5. inopina ſalutem oſtentat 246, 476. & virtus miſcentur in unum 343, 714.
forte recuſes 6, 49.
forſan meminiſſe juvabit 90, 203.
forſitan perducant 14, 59.
fortaſſe animum ferebat 290, 548.
fortes tauri 27, 65. coloni 61, 278. fortes ad aratra juvencos 55, 50. Mycenæ 57, 121.
fortibus ulmis 41, 83. fortiſſima pectora 114, 248.
fortuna laborum præſens 66, 452. domûs ſtat 74, 209. eadem inſequitur 91, 240.

miſerum

miſerum finxit 107, 89. aſpirat labori 115,385. monſtrat iter 115,387. Teucrûm receſſit 128,53. peracta eſt 140, 493. ſequatur factum 141,109. pugnæ anceps 162, 603. ſuperat 165,22. novavit fidem 181,604. reſervat exitio 181,625. omnis ſuperanda ferendo eſt 183, 710. fatigat 202,533. merſit viros 204,615. juvat audentes 283, 284. indigna implicuit bello 302, 108. ſpondet ſalutem 340,637. fortunam ſortitus oculis 348,920. fortunâ uti 260, 240.

fortunata gens 76,287. fortunatam Paſiphaën 14, 45. fortunate ſenex 1,47. puer 11, 49. fortunatorum nemorum 105,639. fortunatos nimiùm agricolas 51,458.

Forulos colunt 231,714.

forum inſanum vidit 51, 502. foro Romano videbant armenta 243, 361.

foros complebunt 76,250.

fovet Neæram 5,4. ora 43, 135. fovit humum coluber 65,420. larem ſub terrâ 70, 43. progeniem 70,56. gentem 92, 281. gremio 104, 718. complexu 144, 388. cupidine bellum 278,93.

foveis abſcondere 68,558.

fraga naſcentia legitis 8,92.

fragrantia thymo mella 73, 169.

frango. fregiſti arcum 6, 12. glebas raſtris 28,94. fruges ſaxo 32,267. fregere glandem ſub ulmis ſues 41,72. frangunt *ſylvas* Euri 51, 441. frangentur doli 79, 400. remi 88,104. frangendo bidentibus gleba 49,400. fracta remurmurat unda 283, 291. fractæ opes 128, 53. fractos ſonitus 71,72. remos 170, 29. fracta res miſerabere 75,140. ad littora voces 141, 556. fracta cacumina 20,9. fractis glebis 58,161.

fragili cicutâ 12,85. fragiles ramos 18,40. lauros 19, 82. calamos 27,76.

fragmenta ramea ſubjiciunt 77,304.

fragmine montis ingenti ſternit 268, 569. fragmina remorum impediunt 283, 306.

fragor aridus audiri 35,358. pelagi cecidit 89, 154. increpat ingens 248, 527. æthera complet 343, 724. fragore ſubito intonuit 123, 692. magno cedunt 232, 678. fragoribus reſonat æther 171,228.

fragoſus torrens 227,766.

frater Æneas jactetur 103,667. Pygmalion deſtruat 155, 326. fratres conjuratos 33, 280. Ætnæos 145,678. unanimos 221, 335. fratrum ſanguine perfuſi 52,510.

fraternâ morte 67,518. cæde 146,11. fraterni fines 181, 630. fraterna littora 165, 24.

fraus innexa clienti 204,609. perferet incolumem 318, 717. fraudis veſtigia priſcæ 9, 31. fraudi accommoda vallis 313, 522. fraudem 37, 465. fraude cœli deceptus 187,851.

fraudare regno 155,355.

fraxinus in ſylvis pulcherrima 17,65. icta ſonat 303, 136. fraxineæ trabes 193, 181. fraxineas ſudes 48,359.

fremunt

fremunt circùm clauſtra *ventri* 87, 56. fremet ore cruento furor 93, 296. fremebant ore Dardanidæ 100, 559. tecta ululatu 164, 668. ſaxa 227, 590. littore puppes 247, 497. lætitiâ Teucri 270, 637. fremit ſonipes 315, 599. fremunt ſaxa tormento 348, 922. frementem equum 25, 12. bello Italiam 152. 219.

fremitus vocat 114. 338. equorum ardeſcit 315, 607. fremitu marino affurgens 43, 16. denſo circumſtant 75, 216. conſonat nemus 169, 248. ſecundo volat 174, 33. fremor varius cucurrit 307, 296.

frenum accipere 339, 568. frenos audire ſonantes 59, 184. frena retardant 60, 253. concordia ferre 141, 542. ſpumantia mandit 149, 335. concutit 191, 100. aurea dedit 238, 158. frenis immiſſis arietat 323, 890.

frenaret curſus aquorum glacie 73, 136. ventos vinclis 86, 54. gentes juſtitiâ 59, 523. frenatis equis 179, 554.

frendens graviter vates 82, 452.

frequens herbis campus 44, 185. frequentes lotos 64, 394. Tyrii 104, 707. animæ 201, 486.

frequentant ſecreta bello clari 201, 478.

freta deſtituent piſces 3, 61. agitata tumeſcere 35, 356. cæca ſollicitant 52, 503. Siciniæ petamus 100, 557. igni relucent 123, 312. conſita terris legimus 130, 127. verſa ſpumant 169, 141. fretis ſpirantibus fervet 34, 327. objectare caput 35, 36. Tyrrhenis immittitur æſtus 43, 164.

fricat arbore coſtas 61, 256.

frigus captabis opacum 2, 53. penetrabile Boreæ ſdurat 28, 93. ſceleratum exquirere 46, 256. frigore lac deſit 4, 22. pluvio contraſtat 61, 279. cogit mella 70, 35. rumperet ſaxa 72, 135. contracto ignavæ 76, 259. ſolvuntur membra 87, 52. concrevit ſanguis 348, 905. frigora captant 4, 8. Boreæ curamus 16, 52. Rheni vides 23, 47. ſenſit ſeges 26, 48. agentes ventos 34, 352. *amant* taxi 42, 113. concreta nocere 49, 376. ſpirantes cauri 63, 356. frigoribus fruuntur parto agricolæ 33, 300.

frigent in corpore vires 175, 396. frigentia corpus 194, 219.

frigidus anguis 8, 93. imber 32, 259. aquilo 50, 404. ſanguis 52, 484. morituris ſudor 67, 501. horror 128, 29. frigida umbra 17, 14. ſtella 34, 336.

frons frondis obtentu 301, 66. frondi nemorum ver utile 47, 313. frondem ſuſſicaunt pecori 50, 435. fronde ſuper viridi requieſcere 3, 81. faturantur capellæ 22, 30. glaucâ canentia 39, 13. levandum nemus 50, 401. feſtâ velamus 112, 249. premit crinem 150, 148. funeroâ coronat 159, 506. populeâ velatur 168, 134. cingite 241, 274. frondes denſas ſtringunt 21, 61. volitare caducas 35, 368. altæ opacant 40, 55. ſuas mutatur

41, 82. explicat 48, 335. carpendæ manibus 49, 366. ferax posuit 50, 403. vescas salicum carpes 58, 175. apparent arbore 63, 353. raras super injice 70, 46. teneras turbavit 139, 449. consternunt terram 158, 444. frondibus novis adolescit ætas 48, 362. fœcundæ ulmi 51, 446. hirsutis pastus 60, 231. frondator canet ad auras 3, 57.

frondent sylvæ 7, 57. frondet æsculus 39, 15. virga metallo 192, 144. frondentia semper acanthi 42, 119. auri 193, 208. frondentia arbuta 62, 300. frondentibus hospitiis 70, 24. ramis 127, 25.

frondea tecta 71, 61. nemora 90, 191.

frondosa æstas 62, 296. frondosum Olympum 33, 282. frondoso vertice 243, 351. frondosâ ulmo 5, 70. Idâ 171, 252.

frons tenera 49, 372. læta 211, 863. fronti invergit vinum 194, 244. frontem moris pingit 13, 22. cingite baccare 16, 27. album ostentans 180, 567. rugis arat 223, 417. mediam dividit 273, 750. fronte bimâ curvans cornua 77, 299. frem serenat 158, 477. frontibus versis discedat 54, 24. junctis feruntur 169, 158.

fruges novas alitis 26, 22. torrete 32, 267. tostas terit 33, 298. circùm novas eat hostia 34, 345. gravidæ implevere 43, 143. gravidas sufficit 50, 424. infodiunt 68, 535. salsæ parari 109, 133. frugum auctorem 26, 27. parens 44, 173. frugibus maturis triste imbres 7, 80. gauderent segetes 21, 48. nocent umbræ 24, 76. officiant herbæ 27, 69. infelix 45, 239. tunsis gemit area 57, 133. medicatis offam 199, 420.

frumenti herbam 29, 134. frumenta sequentur 30, 189. lactentia turgent 33, 315. sata carpes 58, 176 grandia trudunt 157, 406. frumentis labor additus 29, 150. optima terra 44, 205.

fruor. fruuntur parto 33, 300. urbe 136, 352.

fructus feros mollite 40, 36. fretus juventâ 176, 430. citharâ Orpheus 191, 120.

frusta commixta mero eructans 143, 632.

frustra terrebere nimbis 3, 459. diverberet umbras 196, 294.

frustratur hiantes clamor 201, 493.

fruticum genus viret 40, 21.

Fucinus vitreâ undâ sævit 232, 759.

fuco explent 70, 39.

fucata lana veneno 51, 465. colore vellera 78, 335.

fucus fedens ad aliena fabula 75, 244. fucos à præsepibus arcent 73, 168.

fugæ melior nona *dies* 33, 286. spes 257, 131. fugam reperit 81, 443. maturate 89, 137. moliri 108, 108. facilem exspectet 257, 430. equorum tentavit 337, 484. fugâ fidentem 55, 31. carpere prata 58, 142. verrens æquora 59, 201. caput abdidit 65, 422. dare terga 71, 85. peragrat 148, 72. glomerant 150, 155. fugas texunt 180, 593.

fugaces cervi 68, 539.
fugat nubes 89, 143. fugârat ſtellas dies 166, 42. fugatis ſtellis 141, 521.
fugit ad ſalices Galatea 7, 65. lupus oves 18, 52. fugiant examina taxos 21, 30. Mœrim vox 21, 54. fugere feræ 34, 330. fugit viros vigilantia 46, 265. dies mortalibus 56, 67. irreparabile tempus 61, 284. fugiunt in flumina phocæ 68, 543. ceu fumus ex oculis 82, 500. taurus ſuocius aram 111, 123. per tela Polites 119, 528. littus 138, 413. laborem 139, 459. hoſpitium 217, 202. vita ſub umbras 349, 952. fugiens per gramina rivus 69, 19. germanum Dido 94, 341. fugientem Italiam ſequimur 181, 629. fugientes prendimus oras 190, 61. fugientibus ingerit haſtas 173, 763.
fulcit cœlum vertice 172, 247.
fultus hyacintho lectus 14, 53. fultos obice poſtes 240, 227.
fulcra aurea lucent 204, 604.
fulgeo. fulſere ignes 150, 167. fulgent agmine pueri 180, 562. fulgebat roſeis Aurora bigis 212, 26. fulgent tempora coronâ 272, 684. fulſerunt cingula bullis 329, 942. fulgens ære caput 2, 8, 869. fulgentibus armis 125, 749. fulgor maculoſus incendebat 167, 88. vibratus venit 248, 514. fulgore coruſcant 72, 98. fulgores terrificos miſcebant 245, 431.
fulgura ceciderunt cœlo ſereno 38, 487.
fulicæ marinæ ludunt 35, 363.
fuligine aſſiduâ nigri 16, 50.
fulmen non imitabile ſimulârat 204, 591. informatum dejicit 245, 427. fulminis ventis 122, 649. alis 173, 319. fulmine disjecit 33, 283. terres 91, 230. ſemiuſtum 242, 578. adigat 147, 25. infeſto demitte 183, 691. diſſultant crepitus 348, 923. fulmina coruſca molitur 34, 329. Cyclopes properant 73, 170. torques 151, 208. belli Scipiadæ 210, 843. micantia mittunt 273, 733.
fulmineus Mneſtheus 275, 812. fulmineum enſem 161, 580.
fulminat Euphraten bello 84, 561. Æneas armis 342, 654.
fulvi leonis 124, 722. fulvæ arenæ 57, 110. fulvâ laſpide 253, 261. fulvo tegmine 92, 275. fulvos galeros 230, 688.
fulvis ſetis 69, 383.
fumus explorat robora 30, 175. agit undam 242, 258. erigitur 260, 239. it ad auras 339, 792. fumum undantem pulvere vides 122, 609. farcum vomens 163, 682. fumo ſubterraneo cœlum 242, 582. implevit amaro 339, 788. fumos volucres exhalat 43, 217. præcinde ſequaces 75, 230.
fumea tædis lumina 204, 5 3.
fumidus amnis 214, 465.
fumida lumine fulvo Lavinia 214, 76. tæda 255, 75.
fumiferam noctem 240, 255.
fumiferos ignes 267, 512.
fumant altaria 2, 44. villarum culmina 3, 83. fulſure loca 124, 698. fumat humo Troja 127, 3. ad aras cruo

237, 106. fumans ſub vomere taurus 67, 515. fumantem turbine nubem 142, 572. fumantes tædas 224, 457. pulvere campos 323, 508. fumantia exta 44, 194. colla 53, 542. excidia 276, 46. fumantibus ſaxis 241, 417.
fundæ Balearis verbera 33, 309.
fundam ſtridentem egit 265, 586. fundâ verberat amnem 29, 141.
fundo. fundet collocaſia 9, 23. fundent eunabula flores 9, 23. nectar calathis 12, 71. fundit humus flores 21, 41. equum tellus 26, 13. fundunt lumina ignes 50, 432. humo victum 51, 460. fundit equus armatos 114, 329. cum ſanguine vitam 119, 532. ſe per feneſtras luna 131, 152. cum ſanguine vocem 162, 621. vina pateris 167, 98. preces 171, 234. ore loquelas 287, 842. funditur à vertice flamma 282, 272. fundens amnem undâ 233, 792. fuſus per herbam 53, 527. fuſi per mœnia Teucri 212, 252. per ſedilia nautæ 187, 837. fuſis dixerunt Parcæ 19, 46. devolvunt penſa 78, 348.
funditus occidimus 310, 413.
fundo. fundatur ſedes Veneri 185, 760. fundabat ancora naves 188, 4. legibus urbem 209, 312. fundantem arces Æneæ 153, 260. fundata ſaxo ſedes 246, 478.
fundamenta emota quatit 121, 611. Carthaginis locas 153, 266.
fundamina ponunt ſavis 73, 161.
fundus. fundo imo ciet æquora 116, 419. volvuntur 203, 581. fundis latis non abſunt otia 51, 468.
funem contingere manu 111, 239. per demiſſum lapſi 112, 262. deripere 134, 266. rumpite 144, 639. funes tortos incidere 161, 575. laxos immittunt 252, 708.
funalia vincunt noctem 104, 727.
funus inſtauramus 128, 62. funere crudeli moritura 61, 263. fœdaſti 119, 539. inceſtat 192, 150. acerbo merſit 199, 429. felici ſpolior 228, 599. funera dedere 60, 246. paſſis 91, 232. poſt multa aſpicimus 113, 284. quis explicet 115, 361. prætexere ſacris 259, 500. indigna ſuorum vident 162, 618. produxi 266, 486.
funereâ fronde 159, 507. funereas faces 221, 337.
funeſtæ undæ 220, 322.
fungar inani munere 211, 886.
fungos putres concreſcere 35, 392.
furcas bicornes exacuunt 32, 264.
furum nocturnum horrebis 64, 407. fures audent talia 6, 16.
furari oculos labori 187, 845.
furtum Promethei refert 14, 42. furto abſcondere 155, 337. ſuppoſta 189, 24. inani lætatus 203, 568. inſtat 263, 150. ſolvere fœdera 277, 91. furta dulcia Martis narrabat 78, 346. furtis contraria *dies* 33, 286.
furtim laxat cloſtra 112, 258.
furtivum amorem 150, 171.
furit incaſſum 56, 100. mugitibus æther 58, 150. dolor 66, 458. æſtus arcanis 88, 107.

207. Vulcanus per puppes 182,662. ſinè more tempeſtas 183, 694. contra tela fera 268, 552. furens Penthesilea 98,491. quid femina poſſit 165,6. animi Sergeſtus 170, 202. furentis ſponſæ 114, 345. furenti jugula ſubjicio 134,313. furentem incendat reginam 102,659. cæde Neoptolemum 118, 499. quid vota juvant 148,65. reginam ambire 153, 283. oneras malis 160, 548. furentes Centauros 51, 455. furentibus auſtris 86,51.

furiæ Cocyti metues 59,37. in furias ruit 60,244. concepit 158,474. furiis refecti 67,511. ſcelerum agitatus 136, 331. accenſas 112, 392. effera 139, 205. impulſus 277,68. ventorum expoſita 293, 694.

furibunda Alecto 121, 348.

furiale malum 122, 375. furialia membra 123, 425.

furiatâ mente 126, 407.

furor inſignis equarum 61, 266. arma miniſtrat 89,350. horridus fremet 93, 294. iráque mentem præcipitant 114, 316. animis additus 115, 355. furoris medicina 23,60. furori obſtare famam 148,91. ſpatium peto 157, 433. furorem traxit per oſſa 149, 101. majorem orſa 122, 386. defende 299, 905. inceptum ſubmitte 346,832. furore cæci 112,244. acta 182,659. furores maris compreſſi 186,801. acuiſſe 223, 406.

fuſcus Amyntas 23,38. fuſcis alis 223, 408.

fuſus auctor conſilii 308,339.

G.

GAbinæ Junonis arva 230,682. Gabino cinctu inſignis 228, 612.

Gabios tibi imponent 208,773.

gæſa Alpina coruſcant 251, 662.

Gætulus Iarbas 155, 326. Gætuli leonis 174, 351. Gætulis Syrtibus 170, 192.

Galatea laſciva puella me petit 7,64. thymo dulcior 16,37. Nereïs 256, 103.

galbaneo nidore 65, 415. galbaneos odores 76, 264.

galea ærea ſortem accepit 178, 491. alta Chimæram ſuſtinet 233, 785. aurea tegit 255, 50. prodidit immemorem 263, 373. tinnitu ſtrepit 275, 809. ramis dependet 297, 836. galeæ flictu 272, 667. galeam comantem Androgei induitur 116, 392. projecit inanem 283, 673. vomentem flammas verſat 250, 620. nitentem 265, 457. imam inter 334, 381. per galeam delibans oſcula 335, 434. galeâ Argolicâ contentus 173, 314. galeâ imâ ſubſedit 178, 598. canitiem premimus 269, 612. reſultant tela 204, 330. galeas pulſabit raſtris 38, 497. volvit Simois 88, 101. igni conjiciunt 304, 194. galea horruit 43, 142.

Galæſus ſe offert medium paci 226, 535. Galæſi fœdati ora 227, 575.

galeros fulvos 230, 687.

Galeſus

Galeſus 72, 126.
gallæ ſaporem 76, 267.
Gallus amore periret 22, 10. Gallo meo pauca 22, 2.
Gallum ſternet rebellem 221, 859. Gallos in limine adeſſe 251, 656.
Gangaridum pugnam 54, 27.
Ganymedis rapti honores 86, 28.
Ganges pulcher 43, 137. altus refluit 254, 31.
Garamantes extremi 18, 44. Garamantas ſuper proferet imperium 209, 795.
Garamantide Nymphâ raptâ 151, 198.
Gargani Iapygis agris 306, 247.
Gargara ipſa meſſes ſuas mirantur 28, 103. trans Gargara ducit 61, 269.
garrula hirundo 77, 307.
gaudet Phœbo Parnaſſia rupes 13, 29. gauderent ſegetes frugibus 21, 48. equo Aſcanius 150, 157. cognomine terra 198, 382. Jove avo Dardana pubes 218, 220. ignarus imaginis rerum 253, 730. hiatu immane 294, 726. gaudent ſylvâ olivæ 84, 182. ſanguine perfuſi 32, 510. contingere 112, 239. dolent gaudéntque 207, 733. gaudens popularibus auris Ancus 209, 817. luco Feronia 233, 800. ſciſſâ Diſcordia pallâ 252, 702. componi fœdere bellum 327, 109.
gaudia pertentant pectus 98, 502. inter falſa egerimus noctem 201, 513. nova ſequeris 284, 325. ventos ferre 292, 652. vitæ quæro 314, 180.
gaza Troïa apparet per undas 88, 119. erepta congeritur 125, 763. gazâ lætus agreſti 166, 40.
Geta immanis 145, 702.
Getici campi 145, 702.
Gelonus acer 66, 461. Gelonos pictos aſpice 42, 115. ſagittiferos ſinxerat 253, 725.
gelu rura claudit 47, 317. tarda ſenectus 247, 508. ſævo duramus 269, 604.
gelidus ros 44, 202. ſudor 131, 175. formidine ſanguis 134, 259. tremor 189, 54. Uſens 233, 801. frigore ſanguis 348, 905. gelidi Lycæi 22, 15. ætheris 235, 28. Hebri 332, 331. gelidam umbram 305, 210. gelidum Anienem 230, 683. gelido vertice 237, 139. flumine 250, 610. gelidâ nocte 33, 287. rupe 243, 343. gelidæ pruinæ 46, 262. gelidi fontes 23, 42. gelidas Arctos 188, 26. gelidis vallibus 52, 488. antris 82, 509. aubibus 345, 796.
geminus Briareus 196, 287. geminam prolem 92, 274. ſeptem gemini Nili 209, 801. geminum ſolem 158, 470. geminâ arbore 193, 203. gemino muro 141, 535. gemini ſcopuli 89, 162. geminæ nares 77, 300. gemina cornua 79, 371. tempora 273, 750. geminos Triones 105, 744.
gemellos connixa 1, 14.
geminatus plauſus 52, 507.
gemit turtur ab ulmo 3, 59. impoſitis incudibus Ætna 73, 173. Amyci caſum Æneas 91, 221. gemerent amnes 186, 806. ſub pondere cymba 159, 413. pedum pulſu 333, 334. multa gemens ignomi-

ignominiam 60,216. gemens hæret 303, 150. gemens ſtabulis quadrupes 225, 501. gementem tractu rotam 5.. 183. extrema linquunt 322, 865. gementibus plauſtra 303, 138.
gemitus lacrymabilis auditur 128, 39. mœſtus it per omnes 166, 499. gemitum dat ingentem 98, 485. pelagi audimus 141, 555. corde premit 287, 465. cadentum accipio 293, 674. ad ſidera tollunt 300, 37. dat tellus 343, 723. gemitus morientum 316, 633. gemitu vaſto urgentur 60, 223. gravis ſpiritus 67, 506. gemitu exterrita 78, 353. converſi animi 107, 73. miſcetur domus 118, 486. repleb.t tectum 123, 679. infrendens 144, 664. fremunt 163, 667. cum gemitu fugit vita 321, 831. gemitu remugit 343, 722. conſurgunt 348, 929. gemitus extremos ciet 67 517. ducens 113, 288. aget 211, 874. leonum exaudiri 212, 15.
gemma micat 279, 134. gemmâ bibat 52, 506. teretı ſubnectit 173, 313. gemmæ turgent 16, 48. trudunt ſe de cortice 41, 74. gemmas trudit 48, 335. gemmis dupliceem coronam 102, 655. gravem 104, 728. inſignem 214, 76.
genæ lacrymis caruere 269, 173. genæ tabentes 330, 221. genas interfuſa maculis 163, 644. veſtibat flore 238, 160. flagrantes perfuſa 325, 65. roſeas laniata 340, 606. genis effuſæ lacrymæ 206, 686.
genium loci 167, 95. precatur 216, 136.
genialis hyems 33, 302. genialibus toris 204, 6 3.
geniſtæ lentæ 39, 12. humiles ſufficiunt umbras 50, 434.
gens aurea ſurget 9, 9. impia epulata eſt juvencis 53, 537. fortunata Canopi ac olit 76, 287. humida ponti diſperſit rorem 8 , 431. inimica mihi 87, 67. epulata toris 151, 207. infelix 181, 624. dura atque aſpera cultu 184, 730. crudelis 197, 359. horrida aſſuetâque venatu 232, 746. virûm truncis & duro robore nata 242, 315. bello præclara 246, 480. demiſſa ab Jove gentis nomina 55, 35. totius mores 69, 4. corpora 71, 95 gentis cunabula 130, 105. honos 146, 4. Maſſylæ ſacerdos 159, 483. Laomedonteæ perjuria 160, 542. Tegeææ ſanguine 173, 299. Trojanæ gloria 208, 767. patriæ cognomine 306, 246. bis victa vires 310, 402. genti nomen dedit 92, 248. data mœnia 140, 501. Pergameæ parcere 190, 63. fata dicta 190, 73. ultima dies 273, 759. gentem deducat origine 57, 122. Romanam condere 86, 33. fovebit togatam 92, 282. effugiſſe nefandam 144, 653. Trojanam exſcindere 157, 425. hanc aſpice 209, 789. legibus æquam ignorate 217, 203. immanem perdere 220, 304. tantam ſubjungere 247, 5.2. ſceleratam exſcindere 257, 137. aliam capeſſere 308, 324. gente ſub Hectoreâ regnabitur 92, 2.3. in inimicâ moratur 152, 235.

Bebrycià de gente venieus 175, 373. mediâ 185, 785. Jovis de gente ſuprema 218, 220. externâ 222, 367. gente Deûm ſate 235, 36. populi ſub gente 280, 202. cum durâ prœlia gente 301, 48. cum gente Deorum 307, 305. per gentes corda ſtravit 34, 331. gentes addam triumphatas 55, 33. gentes frœnare ſuperbas 99, 523. agitare quietas 277, 71. lethum per gentes erit 312, 847. gentes in pace futuras 337, 504.

genu nuda 93, 320. impreſſo nitens 332, 303. genua amplexus 143, 607. ægra trahentem 177, 468. tarda labant 348, 105. tardata ſagittâ 344, 747. genibus oblinctor 128, 38. volutans 143, 607.

genus durum homines 27, 63. ſervat 45, 240. lætum vitis infodias 46, 262. immortale manet 74, 208. inviſum 86, 28. intractabile bello 94, 339. eſſe deorum credo 146, 12. proderet 152, 230. ducis Olympo 210, 835. à Pallante profectum 235, 51. amnibus unde 236, 71. tormenti 247, 487. omne femineum 257, 141. durum ab ſtirpe 269, 603. omnibus unum 280, 201. indecores 324, 25. generis noſtri puerum 18, 45. generis lapſi ruinas 75, 249. auctor 156, 365. veſtri fiducia 89, 132. generi pio parce 99, 526. noſtro portendere debita 132, 184. vipereo ſomnos ſpargere 232, 753. reſervent 247, 484. cum genere patrem exſtinxem 162, 606.

gener Priamo Chorœbus 114, 344. inſtructus Eois 210, 832. petitur 222, 367. genero egregio des natam 309, 355. generum te emat 26, 31. adjungi 213, 57. adſciverit 312, 472. ardentem tenebat 325, 55. generi externi veniunt 215, 98.

generandi gloria mellis 74, 205. generando ſuffice prolem 55, 65.

generatus Trojâ Aceſtes 166, 61. generate Anchiſâ 196, 322.

genitalis ſemina 47, 324.

generator equorum 145, 704.

generoſa metallis inſula 280, 174. generoſi pecoris 56, 75. generoſe domo 279, 141.

generatim diſcite 40, 35.

gero. geſſere malos platani 41, 70. gerebat tela Achates 90, 188. bellum 92, 263. nomen 108, 86. vulnera 113, 278. ancile lævâ 217, 288. hydram clypeo 219, 658. in bella dolones 229, 664. humero pharetras 321, 844. curam pro me 325, 48. dextrâ ſceptrum 329, 206. lævâ haſtilia 337, 488. humeris inſigne 349, 944. gerenda bella 211, 891. gerens ante annos animum Iulus 261, 310. inſigne 331, 289. geſtis rebus 257, 157.

geſtare pharetram 94, 336. pectora 100, 567. ſpicula 230, 687. patribus dedit 329, 211.

geſtamen Abantis clypeum 134, 286.

geſtire lavandi ſtudio 35, 387.

germanus Pygmalion habebat regna 94, 346. germani minas 147, 44. germanæ amorum ſecurus 94, 351. germanum

manum fugiens 94,341. germanam credit funera prætexere 159,501. ſemianimem amplexa 164,686.
Germania bibet Tigrim 3,63. ſonitum armorum audit 38, 474. movet bellum 39,509.
germen includunt 41, 76.
Geryonæ tergemini nece 239, 202. Geryone exſtincto 229, 662.
Getæ flêrunt 81,463. Getarum deſerta 66, 462. Getis inferre bella 228,604.
Geticis arvis 128,35.
gigno. genuit te Caucaſus 156, 366. genitum Maiâ demittit 93,297. Vulcano regem 230, 679. Dîs geniti 191, 131. genitos diverſis partibus viros 343,708. geniture deos puer 270,642.
genitali arvo 57,136. genitalia ſemina 47,324.
genitor æquora proſpiciens 89,155. natum affatur 287, 466. nati parmâ protectus 296,800. ſuperſtes reſtarem 303,161. genitoris undam 78,355. cari urbem 1 3 677. falſi amorem 104,716. conſpectum 191,108. genitori Pelidæ nuntius ibis 120, 548. genitori inſtaurat honores 167,94. genitorem curæ levamen 145, 709. genitorem Anchiſen vocate precibus 215,134. genitore ſub lato petivi 126,804. paupere 143, 614. reductu 26 ,257. genitrix cæſariem afflârat 101, 590. genitrix magna deûm 126,788. pulcherrima promiſit 152,227. arma nato rogo 244, 383. miſerata refecit 281, 234. mentem miſit 338, 554. genitricis domum 78,363. caræ dictis 103,689.
Gilippo Arcadio credrat 331, 272.
gilvo color deterrimus 56,83.
glacies aſpera ſecet plantas 23, 47. frigida lædat 62, 298. futilis diffiluit 343,740. glaciem flumina trudunt 33, 320. avertes 62,318. in glaciem ſolidam vertere 63, 365. glacie cæruleâ concretæ 31,236. frænaret curſus 73,136. riget 153,251. glacies Hyperboreas luſtrabat 83,517.
glacialis hyems 134, 285.
gladio vibranti occupat 274, 769. latus haurit 283,314. quæque metit 289,513. fidens 345,789. gladios ſtringunt 331,278.
glandis tantum pluit ilice concuſſâ 71,81. glandem Chaoniam mutavit ariſtâ 25, 8. fregere ſues 41,72. glande hybernâ uvidus 22,20. læti ſues 53, 520. glandes deficerent ſylvæ 29, 148. quernas ſtringere 33,305. plumbi ſpargit 230,686.
glarea jejuna miniſtrat rorem 45, 212.
glaucâ fronde 39,13. ulvâ 199, 416. arundine 280, 205. glauco lumine 81,451. amictu 235,33. glauci ſpadices 56,82. glaucas ſalices 74, 182.
Glauci membra 61,167. Glauci chorus 186,823. Glaucum congreſſus 333,343. Glauco vota ſolvent 37,437.
gleba putris zephyro reſolvit 26,44. frangenda bidentibus 49, 399. glebæ potens ubere 95,531. glebas jacentes coquit æſtas 27,66. inertes frangit 28, 54. cunctantes

stantes exspecta 45, 236. supinatas aquiloni offendere 46, 261. glebis fractis horrentem 58, 163. duris armati 232, 747.
gliscit violentia Turno 314, 9
globus caligine volvitur 254, 36. globus ingens imminet 267, 515. virûm densissimus urget 285, 373. globum lucentem alit spiritus 207, 725. turbare 264, 409. globos flammarum undantem 38, 473. attollit 142, 574.
glomerant tempestatem nubes 34, 323. glomerat incendia ventus 47, 311. gressus glomerare 57, 117. manum bello 114, 315. cum gemitu Ætna 142, 577. agmina fuga 150, 155. glomerantur aves 196, 311. glomerat noctem sub antro 240, 254. glomerari pulvere nubem 254, 33. glomerati ex agmine Grai 124, 727. hostes 265, 440.
gloria digna ruris manet 30, 168. quæ gloria palmæ 56, 202. generandi mellis 74, 205. inclyta famâ 107, 83. fuit ingens Teucrorum 114, 326. Punica se attollet 147, 49. rerum accendit 152, 233. pulsa metu cessit 175, 394. Trojanæ gentis Procas 208, 767. tarda sequetur 311, 431. ventosa ferat laudem 318, 708. sublimem tollit 279, 144. nova quantu posset in armis 303, 154. stimulis agitabat 308, 336. cum multo sanguine venit 310, 421. facti pressa est 332, 322.
gluten collectum 70, 80. gluten lentum ponunt fundamina 73, 160.
gnati corpus 31, 22. fletus 79, 375. gnati invalidi patrum referant jejunia 57, 128. gnatorum sanguine commaculare 18, 47. gnatos habent communes 73, 153.
Gnossius Rhadamanthus 203, 566. Gnossia regna 130, 115.
Gorgona polibant lumina vertentem 245, 448. Gorgone sæva 121, 616. Gorgones stabulant 196, 289.
Gorgoneis venenis 221, 341.
Gortynia stabula 14, 60. spicula 320, 773.
Gracchi genus 210, 843.
gracili habisco 24, 71.
graditur comitatus 93, 312. ad naves 248, 546. per æquor 144, 664. ad bellum 313, 535. gradiens vestigia verrit 55, 59. gradiens supereminet omnes 98, 502. gressi per opaca viarum 205, 633. gressum dirige 96, 401. tendit 96, 410. extuleram 125, 753. comprime 198, 389. comitantur hemlem 246, 462. ad limina recipit 300, 29. gressu Iuli gaudens 103, 690. gressus glomerare 57, 117. gressus inferret 78, 360. effingit euntis 292, 640. alternos nitentem 334, 386.
gradum continuit 143, 598. celerabat 163, 641. revocare 191, 12. sistè 202, 465. conferre 201, 478. gradus evaferat altos 164, 685. gradibus compositis sonare 59, 191. surgebant 97, 443. nituntur 117, 443.
Gradivum patrem venerabar 128, 35. Gradive rex 289, 742.
Græcia campos Elysios miretur 26, 38. cæstu decernet 54, 20. Græcia lugeret versis fatis 307, 287.

Graius homo 294,720. Graiâ ab urbe 191, 97. Graiæ acies 121, 593. Graii fugerent 97, 467. Graiorum jura 109, 157. Graiûm fortiſſime Creteu 338, 538. Graiarum jubarum 116, 412. Graios amiſſos 109, 148. Graiis matribus 126, 786.
Grajugenûm optime 237, 127
gramen cerinthæ ignobile 71, 63. graminis herbam 11, 26. gramen carpere 262, 353. in gramine ſopor 11, 46. gramine viridi veſtit 45, 219. in læto pingues 53, 525. viridiſſima 58, 144. in deſerto verſas 341, 664. gramina ſaturantur rivis 22, 29. injuſſa vireſcunt 27, 56. deerunt gregibus 44, 200. canent 62, 325. fugiens per gramina rivus 69, 19. mala paſtus 118, 471. per ſumma volaret 233, 809. incognita 335, 415.
gramineum campum 172, 287. gramineo aggere 215, 106. ſedili 238, 176. ceſpite 314, 566. gramineas aras 327, 119. gramineis palæſtris 205, 642.
grandes guttæ 45, 245. grandia hordea 11, 36. lilia 22, 25. oſſa 38, 497. ſuxa 70, 26. frumenta 157, 405. grandibus notis 65, 427. grandior fœtus eſſet 30, 195.
grandævus Aletes 88, 121. grandævis oppida curæ 74, 178.
grando horrida ſilit 37, 449. pluit denſior 71, 80. grandine commixtâ nigrantem 149, 120. multa præcipitant nimbi 271, 669. effusâ 296, 803.
gratus parentibus error 285, 392. grata menſæ dona 247, 283. grati patriam referemus 303, 127. gratior Phœbo pagina 13, 11. umbra pecori 80, 402. virtus 174, 344. gratiſſimus cœlo amnis 235, 564. regi augur 262, 327. gratiſſima populus Alcidæ 17, 61. ſtatio mensis 168, 128.
gratia inaratæ terræ 27, 83. facti ſtat 160, 539. quæ curruum fuit vivia, ſequitur tellure repoſtos 205, 655. facti abolescit 218, 232. infelicis manet 223, 402. partum talem manet 261, 298.
grates perſolvere dignas 101, 600. dicere 313, 508.
gratare ſorori 159, 478. gratare reduces 166, 40.
gravis ære dextra 2, 36. cantharus 13, 17. cantantibus umbra 24, 75. æſtas 49, 377. morbo 56, 95. gemitu ſpiritus 67, 506. Marte Ilia 92, 274. annis Aletes 260, 246. grave robur aratri 29, 162. Martis opus 247, 516. gravem pietate virum 89, 151. gemmis pateram 104, 728. gravi veterno 28, 124. gravi faucia curâ 146, 1. graves fœtas 2, 50. chelydros 65, 415. terras 68, 526. graves oculos 164, 688. labores 189, 56. gravia auro dona 139, 464. arma 237, 836. gravibus raſtris 38, 496. volemis 41, 88. remis 168, 114.
gravior ſonus 76, 260. ævo 117, 436. graviora paſſi 90, 199. timet 159, 502. manent 190, 84.
graveolentia centaurea 76, 270. graveolentis Averni 193, 201.
graviter frendens 81, 452.

gravidus autumno ager 39, 5. gravidi nodis ſtipitis 225, 507. gravidam ſegetem 34, 319. gravidam imperiis Italiam 152, 229. bellis urbem 277, 87. gravido pecori 58, 155. ubere 62, 317. gravidæ pecudes 43, 150. vento 61, 275. gravidos fœtus 75, 231. gravidas fruges 50, 424. gravidis ariſtis 28, 111.
gravabit nec me iſte labor 124, 708. gravantur papavera pluviâ 265, 437. gravaris voce 292, 628. gravatum veſte invaſiſſet 197, 359. ſomno habuit thalamus 202, 520. nodis robur 240, 220.
graveſcit fœtu nemus 50, 429.
Graviſcæ intempeſtæ 280, 184.
gregis ſpem 1, 15. vir 15, 7. cuſtos 23, 36. gregem hœdorum compellere 4, 30. ſuppleverit 16, 36. balantûm merſare 32, 272. utrumque in paſcua mittes 62, 323. de grege deponere 6, 32. grege in magno aliquam 14, 55. greges albi 43, 146. balantum illi fuere 226, 538. greges compulerant 15, 2. lanigeros agitare 61, 287. albos lege 64, 386. gregibus tauri decus 11, 33. ſuperat juventas 55, 63.
gremium in conjugis deſcendit 48, 326. cæruleum vocantem 253, 713. gremio accipiet 103, 685. fovet 104, 718. telluris ſternimur 140, 509. detinet 148, 84. complectitur 166, 31. conjugis infuſus 244, 406. gremiis abducere 277, 79.
grues Strymoniæ officiunt 28, 121. aëria fugere 35, 375. dant ſigna 282, 265. gruibus ponere pedicas 33, 307.
Grynæus Apollo 155, 345. Grynæi nemoris 14, 72.
gryphes jungentur equis 18, 27.
gubernator vocabat curſum 134, 269. Palinurus 165, 12. gubernaclo ſubit 169, 176. gubernaclum revulſum traxi 197, 349.
gurges turbidus æſtuat 196, 296. gurgitis ima 77, 321. gurgite Carpathio 79, 337. alto 15, 76. ſub gurgite paſcit phocas 79, 395. gurgite medio volveret 83, 524. in vaſto nantes 88, 118. jactamur 132, 197. imo ſorbet 138, 421. curvato tollimur 142, 564. alterno procurrens 316, 624. in medio victor 169, 160. remos legunt 170, 209. amiſſum 186, 814. flavo accepit 275, 816. merſum 290, 559. tingat equos 323, 913.
guſtaſſent pabula 98, 473.
guttæ grandes ibunt per vimina 45, 245. liquuntur ſanguine 128, 28. guttis paribus lita 72, 99. grandibus humectat 302, 90.
guttur ſanguine ſiccum angit 241, 261. gutture preſſo ingeminant 36, 410. evantes 36, 423. trajecto rapit animam 284, 348. guttura tria pandens 199, 421.
Gyas Chimæram agit 168, 118. undis elabitur 169, 152. Gyæ navem 169, 169. Gyan fortem 91, 222. immanem 283, 318.
Gyare celsâ revinxit 129, 76.
Gygen excipit 273, 762.
gyrum carpere 59, 191. gyro in magno exercent 122, 379.

379. ingenti volutat 298, 884. eludit 318, 695. gyros dedere 57, 115. gyros ſeptem traxit 167, 85.

H.

HAbenâ actus 222, 380. adductâ egit 269, 587. tereti egit 314, 579. habenas audit currus 39, 514. dare laxas 87, 63. effundit 186, 818. immittit 188, 1. rerum reliquit 228, 600. colligit 317, 670. celeres detorquet 319, 765. linquebat 321, 827. manibus molitur 332, 327. undantes flectit 33, 471. irarum effundit 337, 499. habenis laxis immiſſus 49, 364. domitus 56, 89. liber 59, 194. immiſſis furit 182, 662. pampineis juga flectit 209, 805. preſſis pugnat 315, 600. datis referuntur 316, 623. converſis refertur 318, 713. adductis ſubſiſtit 340, 622.

haberet tempora meſſor 6, 42. Phyllida ſolus habeto 8, 107. laudes 10, 11. munus extremum morientis 18, 60. honoratum 166, 50. tecta conſortia 73, 153. omnes ordine habetis 108, 102. habebat ſomnus animalia 131, 147. domos ſuſpectas 148, 97. equum victor habeto 173, 310. hunc medium habet turba 206, 668. res inopes 236, 100. primi fines habuere 250, 602. Rutulos habeat fiducia 258, 188. conſilium de rebus 259, 227. nullo diſcrimine habebo 278, 108. exuvias quercus habebit 286, 423. arma humeris 294, 701. ſpem in armis 307, 308. habet fortuna regreſſum 310, 413. habendi amor 74, 177. habendo pecori cultus 25, 3. aptat 326, 88. habendo manibus lenteſcit 46, 250. habenti invidit 52, 499. habitura concilia 26, 24. habitus auctor conſiliis 38, 339. habitæ Graiis oracula quercus 39, 16.

habitum virginis gerens 93, 315. habitu veſtis variæ 253, 723. habitus locorum prædiſcere 27, 52. Dardanios vidit 142, 596.

habilis fœturæ ætas 55, 62. vigor 80, 418. lateri clypeus 335, 432. habilem arcum 93, 318. vaginâ enſem 261, 305. galeam 263, 365. natam haſtæ circumligat 314, 555. habiles terris vites 41, 92.

habitare caſas 4, 29. habitârunt Di ſylvas 5, 60. urbes 130, 106. collem 243, 352. vallibus imis 130, 110. habitantur mœnia Graiis 137, 398. ad hæc litora habitant 144, 643. pallentes habitant morbi 195, 275. ſub alto pectore 204, 599. habitant ripis 65, 430. habitantes litore Locros 306, 265. habitata mapalia 63, 340.

hactenus arvorum cultus 39, 1. hâc celebrata tenus 181, 603.

Hadriacas undas 310, 405.

Hæmi campos 38, 492. vallibus 52, 488.

Hæmon Mavortius terga dedit 271, 685.

Hæmonides Phœbi ſacerdos 289, 537.

hærent oſſibus 8, 102. hæres

eurru reſupinus 98, 476. hæret in obtutu defixus 98, 495. hærent pariet.bus ſcalæ 117, 442. in limine 123, 674. hæſit vox faucibus 126, 774. conterritus 143, 597. hærent pectore vultus 146, 4. hæret lateri arundo 148, 73. immobilis ſolo 219, 250. ſub gutture vulnus 226, 533. hæſta cerebro 264, 419. poſtibus 267, 537. pede pes denſuſque viro vir 285, 361. lacrymánſque genénſque 303.150. manu victoria 307, 290. aſpectu territus 318, 699. unguibus 319, 752. in corpore ferrum 322, 864. ſpe in nubibus 345, 796. hærentem oſſibus haſtam 285, 384.
hæres externus quæritur 223, 424. hæredis Iuli ſpes 153, 274.
halant aræ ſertis 96, 417. halantes floribus horti 72, 109. halitus tenuis ſubibit 48, 350. extremus errat 164, 684. ſeſe faucibus effundens 194, 240.
Haleſus jungit equos 231, 724. bellis acer 286, 411. Haleſi duri pectus 286, 422. Haleſum celarat 286, 424.
Halium occupat 273, 767.
Halym comitem addit 273, 765.
Hamadryades nobis placent 23, 62.
hamis levibus conſertam 139, 467.
Hammone ſatus 151, 198.
Harpalicum ſequitur 317, 675.
Harpalice Threiſſa fatigat equos 93, 317.
Harpyia Celæno prodigium canit 136, 365. Harpyiæ colunt aliæ 132, 212. ſubitæ adſunt 133, 226. Harpyias inſontes pellere regno 133, 249.
haruſpex longævus retinet 247, 498. ſecundus ſacra nunciet 309, 730.
haſta volans diverberat umbram 246, 411. ſtridens iit per tempus 264, 418. levis ſtrinxerat 268, 576. portæ infigitur 273, 746. miſſa fugit 284, 340. tremebunda ſupervolat 289, 522. per oras clypei ſubit 291, 588. acta tremit 316, 644. miſſa ſonitum dedit 320, 799. ſub papillam perlata 320, 803. fruſtrata 326, 96. cerebro ſtetit 338, 537. haſtæ miſſæ credidit 287, 457. ſpatium quantum ſatis 295, 772. mediæ circumligat 314, 555. haſtam ingentem contorſit 107, 50. trementem 110, 175. ſceleratam intorſerat 111, 231. magnam corripit 284, 335. hærentem receptat 285, 383. validam direxerat 286, 401. emittit 288, 474. infenſam contenderat 289, 521. ſtridentem conjicit 291, 645. ingentem quatiens 295, 762. validam 326, 93. coruſcat 335, 431. haſtâ versâ inſcribitur 98, 478. premit 119, 530. haſtâ purâ nititur 208, 760. versâ fatigamus 269, 610. rigidâ ferit 284, 346. reductâ impedit 290, 553. adversâ apparuit 290, 579. infeſtâ ſubit obvius 298, 777. incumbens 317, 674. arduus 345, 789. haſtæ terrâ defixæ 205, 652. exitium torquentes 348, 914. haſtas lentas intexere 11, 31. pampineas gerunt 222, 396. raptas ingerit 273, 763. tergo decutit 294, 718. protendunt 315, 605. tellure defigunt 327, 130. h[illegible]ruit 43,

142. longis adnixi 259,229. in arrectis præfigunt capita 266,465. horrentibus rapit 280,178. horret 315, 601. incurrunt 315, 613.
haſtile torquens 264, 402. contortum immittit 314,561. haſtilia virgæ aptare 42, 358. haſtilia criſpans 93, 313. tertia aggredior 128, 37. cornea 179, 557. lenta ſpargens 316,650. haſtilibus validis *fœcunda* myrtus 51, 447. ſtridunt auræ 342,691.
hauſere lucem pecudes 48,340. haurit corda pavor 57, 105. pateram 105,739. vocem auribus 155,359. oculis ignem 163, 661. ſtrepitum 203, 559. de gurgite lymphas 254,23. latus apertum 283, 314. ſpem turbidus 292, 648. auras 299,8,9. exuvias 349,946. hauſtrum ſcopulis ſupplicia 156,383.
hauſtu aquarum ſparſus 75, 229. hauſtus ætherios eſſe apibus 75,220.
hebet ſanguis ſenectâ 175,396. hebetat viſus 221, 605. hebetant artus 207,732.
Hebrus flevit 81,463. OEagrius 83, 524. Hebri gelidi flumina 332, 331. Hebrum bibamus 23, 65. volucrem prævertitur 93,317. ſternit humi 293,696.
Hecate ululata per urbes 162, 609. te lucis præfecit Avernis 191,118. Hecaten tergeminam tonat 159, 511. voce vocans 194,247.
Hector telo jacet 88,99. mœſtiſſimus ante oculos viſus 112, 270. exſpectate venis 113, 282. avunculus 136, 343. 335, 440. maximus occubat 175, 371. Hectoris connubia 135, 319. magni comes 192,166. Hectora circùm obibat 192, 166. ſuper Hectore multa rogitans 105, 750. mutatus ab illo Hectore 111, 275.
Hectoreum corpus 120,543. Hectoreæ conjugis 140, 488. Hectoreum ad tumulum 135, 304. Hectorei ſocii 170, 190. Hectoreos amnes 181, 634.
Hecuba divûm ſimulacra amplexa 119,515.
hederam ſerpere circùm tempora 17,13. hederâ pallente veſtit 6,39. ornate 16, 25. formoſior albâ 16, 38. hederæ nigræ pandunt veſtigia 46, 158. hederas errantes fundet 9, 19.
Helenæ Argivæ ornatus 102, 650. Helenam Ledæam vexit 122, 364.
Helenor primævus 268,545.
Helenus comitantibus offert 136,346. hos ſcopulos canebat 142,559. vates horrenda moneret 146, 712. Heleni præceptis 141,546. Heleno eſt prudentia 138,433. Helenum Priamiden 135,295.
Helicona pandite 229, 641.
Helimus 167, 73. Euryalum ſequitur 173, 323.
Helleſpontiaci Priapi 72,111.
Helori ſtagnantis ſolum 145, 698.
herba veneni fallax occidet 9, 24. ſomno mollior 16,45. herba moriens ſitit 16, 57. facilis quærentibus 76,272. herbæ meminiſſe 59, 216. immemor 67,498. ſimplicis victu 68,528. radicibus 144, 650. confederat 175, 388. herbam graminis attigit 11, 26. ſulcis quæreret 25,134.

carpere 62, 295. per herbam fuſus 91, 214. herbâ molli conſedimus 7, 55. latet anguis in herbâ 8, 93. gratiſſimus ros 17, 15. tenerâ 28, 112. viridi captum 14, 59. in altâ ſervantem 81, 459. herbæ officiant frugibus 27, 69. ſubeant 30, 180. obduxunt ſegetes 50, 411. campo apparent 63, 353. arebant 80, 427. pubentes quæruntur 159, 514. herbarum poteſtates 334, 396. in herbas novas veniat ſuccus 28, 90. herbas miſcuerunt novercæ 42, 129. herbas pallentes ruminat 14, 54. falſas ferant 64, 395. ſummas carpentem 66, 465. ſurgentes atterat 69, 22. virides madefecerat 173, 173, 330. herbis ſuavibus intexens 5, 49. herbis Sardois amarior 16, 41. florentibus ſpargit 20, 19. morientibus æſtuat 28, 107. in lætis operatus 34, 339. frequens 44, 285. potentibus ſæva 212, 19. Pæoniis revocatum 232, 769.

herboſo flumine 44, 199.

Herbeſum ſubit 262, 344.

Herculis arma 176, 410. Hercule pulchro ſatus 229, 656. Herculei ſaeri 241, 270. Herculeæ coronæ 41, 66. Herculeo amictu 230, 669. Herculeâ umbrâ 241, 276. Herculei Tarenti 142, 551. Herculeas laudes 241, 288. Herculeis ignibus 248, 542.

Herilum regem 249, 563.

Hermus auro turbidus 43, 137. Hermi campo 231, 721.

Herminium ingentem 316, 642.

Hermionen Ledæam 135, 328.

Hernica ſaxa 230, 684.

heros 90, 196. caſu turbatus 177, 453. creber manu pulſat 177, 459. maximus 193, 193. heroes magnanimi 205, 649. heroum laudes 9, 26. magnanimûm corpora 81, 476. fortiſſimi 175, 389. vires 183, 684. heroas permixtos divis 9, 16. delectos 9, 35.

heri victoris cubile 135, 324.

herilem greſſum 246, 462.

herili menſæ 225, 490.

Heſionæ ſororis regna 238, 157.

Heſperiæ litora 132, 186. Heſperiam magnam optatis 100, 569. terram Heſperiam 126, 781. Heſperiam ſub juga mittant 238, 148. metire 333, 360.

Heſperidum mala 14, 61. templi cuſtos 159, 484. aquarum regnator 236, 77.

Heſperus Oetam deſerit 18, 30. venit 24, 77.

Heſperium latus 138, 418.

Heſperio Latio 228, 602.

heſternum Larem 248, 543.

heſterno laccho 13, 15.

heu cadit in quenquam tantum ſcelus 20, 17.

hic 5, 73. hæc memini 17, 69.

hîc illum vidi 2, 43.

hinc aberat 2, 39.

huc aſperge 75, 62.

hâc agebat 239, 203.

hians immanè 194, 726. hiantem plauſus corripuit 52, 508. hiantes venas 28, 91. fruſtratur 201, 493.

hiatus ingens oris caput texit 317, 680. hiatu vaſto immanis 194, 237.

hiulca arva 48, 353.

Hibero gurgite 323, 913. Hiberâ ferrugine 269, 582. Hiberas boves 229, 663.

hibiſco viridi compellere 4, 30.

gracili

gracili texit 24, 71.
Hicetaonius Thymoetes 278, 123.
Hiera ſylveſtris eduxit 271, 673.
hilarnas convivia Baccho 12, 69.
Himellæ flumen 231, 714.
hinnitu acuto implevit 56, 94.
Hippocoontis Hyrtacidæ locus 178, 492.
Hippodame 54, 7.
Hippolyten 317, 661.
Hippolyti proles 232, 761. Hippolytum ad ſidera veniſſe 232, 765.
hippomanes dicunt paſtores 61, 282.
Hippotaden Amaſtrum 317, 674.
hircus ſacer ſtabit ad aram 49, 395. hirci Cinyphii tondent 62, 312. hircos mulgeat 8, 91. hircis tranſverſa tuentibus 6, 8.
hirſutus criſtâ 298, 869. hirſutum ſupercilium 18, 34. hirſuti vepres 65, 444. hirſutæ caſtaneæ 16, 53. hirſutis frondibus 60, 231.
hirtæ aures 55, 55. hirtas capellas 61, 287.
hirundo arguta circum volitavit 35, 377. garrula ſuſpendat nidum 77, 307. atria luſtrat 336, 474.
Hisbo 285, 384.
hiſco vocibus turbatus 135, 314.
hiſpida frons 281, 210.
hodiè nunquam effugies 7, 49.
hœdorum dies ſervandi 31, 205. hœdis pluvialibus 271, 668.
hœdi luctantur 53, 526. petulci inſultent floribus 69, 10. hœdorum gregem 4, 30. hœdos numerant 6, 34. hœdos paſcentes ſervabit 10, 12. depone 21, 62. excretos à matribus prohibent 64, 398. hœdis depulſis arbutus dulce 8, 82.
homo undique ſeptus 274, 783. hominis ore locutus 81, 444. facies 138, 416. hominem vox ſonat 94, 328. frons præfert 281, 211. homines unde nati 27, 23. hominum malis miteſcere 63, 61. labores 28, 118. nullis cogentibus 39, 10. hominum rex 87, 65. ſator 92, 254. ignari 94, 332. manibus periiſſe 143, 606. poteſtas 276, 18.
Homolen linquentes 230, 675.
honos pomo erit 5, 53. honos nomenque manebunt 12, 78. aratro dignus 39, 507. pietatis 92, 253. gentis recuſat 146, 4. omnibus erit unus 173, 308. factus aris 185, 763. ſedem ſervet 212, 3. vomeris & falcis 229, 635. velet humeros 233, 815. celebratus 241, 268. tumuli ſolamen eſt 288, 493. ſolus Acheronte ſub imo eſt 300, 23. tangit animum 325, 58. honori cedit 140, 484. prælato invidit 179, 541. honorem Baccho dicemus 49, 393. honorem ſylvis decuſſit 50, 404. addere 61, 290. vitæ relinquo 78, 326. imponet 86, 49. inducit 102, 632. laticum libavit 104, 736. lætum celebremus 166, 58. optatum attulit 170, 201. partum indignantur 171, 229. geminum proponit 174, 365. patrium ſervavit 181, 601. divûm poſcebat 203, 589. perſolves 235, 61. ſolemnem ferebat 236, 102, ſupremum comitentur 301, 61.

61. ſacravit 327, 140. honore capitis agreſti 22, 24. in honore deûm ſtans hoſtia 67, 486. honore dignor 94, 335. multo compellat 139, 474. miro colebat 158, 458. mortis carentes 197, 333. ſuperûm ſignat 209, 721. celebrabere 236, 76. deæ lætus 250, 617. vano comitamur 301, 52. cremant 305, 208. recedes 340, 630. honores aggredere magnos 10, 48. rapti Ganymedis 86, 28. lætos afflârat 101, 591. meritos mactavit 130, 118. juſſos adolemus 141, 547. inceptos inſtaurat 167, 54. præcipuos addit 171, 249. primi redduntur 174, 347. ducere 179, 534. novamus 239, 189. primos poſcat 305, 219. colui 344, 778.

honoratum habebo 216, 50. honeſtum caput 49, 392. honeſtum os 75, 232. honeſti ſpadices 56, 81.

hora craſtina te fallet 36, 426. quarta ſitim collegerit 62, 327. eadem ambos tuliſſet 164, 679. quieti datur 187, 844. horâ extremâ adloquor 27, 20. in horas creſcit amor 24, 73. pares fecerit 31, 208. horas flendo ducimus 202, 539. horis diurnis mulcere 64, 400.

hordea mandavimus ſulcis 11, 36. campis ſerite 31, 210.

horrea ruperunt meſſes 26, 49. fecit mus 30, 181. ſtringeret 34, 317. texent 76, 250.

horreret in arvis carduus 29, 151. ſeges haſtis 43, 142. ſtrepitus 56, 79. incurſus 65, 408. animus meminiſſe 106, 12. horrere colla colubris 197, 419. te horremus cum fulmina torques 151, 209. divûm reſponſis 209, 800. horrebat regia culmo 251, 654. mortem 298, 880. thoraca indutus 312, 488. haſtis ager 315, 602. ſquamis ſerpens 319, 754. ſeges mucronibus 341, 663. horrendus portitor Charon 196, 298. viſu 267, 521. horrenda vox 256, 112. horrendum monſtrum 144, 658. concilium 145, 679. dictu! 158, 454. ſylvis tectum 216, 172. horrendâ virgine 313, 507. horrendæ Sibyllæ 188, 10. horrenda ora 49, 387. ſaxa 142, 559. moneret 146, 712. horrendos clamores 111, 222. horrendas ripas 197, 327. horrens cautibus Caucaſus 156, 366. horrentis leonis 261, 306. horrenti umbrâ 89, 165. horrentem campum fractis glebis 58, 161. horrentes rubos 62, 315. rupes 231, 713. Marte Latinos 281, 237. horrentia terga ſuum 102, 635. luſtra 314, 570. horrentibus haſtis 180, 178.

horrendùm ſtridens 196, 288.

horreſcunt flabris campi 59, 159. horreſco referens 111, 204. morſus menſarum 137, 394. horreſcit ſeges enſibus 226, 526. horreſcunt corda agricolis 336, 453.

horribili viſu 306, 271. horribilem feram 81, 442. horribiles iras 58, 152.

horridus alter deſidiâ 71, 93. ſus 80, 407. furor 93, 296. in jaculis 166, 37. auſtris Jupiter 272, 670. horrida grando 37, 449. ſtiria 63, 366. bruma gelu 65, 441. macies 76, 254. haſtilibus myrtus

myrtus 127, 22. barba 153, 254. ilice ſylva 263, 382. acies 286, 408. horrida caſtra 22, 23. prœlia 46, 292. bella 213, 41. dumis Capitolia 243, 348. horridior ruſco 16, 42.
horriferam Ægida 245, 435.
horrificum lethum 346, 851.
horrifico lapſu 133, 215
horrificis ruinis 142, 571.
horrificant monitu prædicta 158, 465.
horriſono cardine 203, 573.
fremitu 255, 55.
horror armorum ingruit 113, 301. ſævus circumſtitit 120, 559. animos terret 125, 755. frigidus quatit membra 128, 29. ſævus crebreſcit 335, 406.
horrore arrectæ comæ 153, 280.
hortare vitulos 58, 164. duci intrà muros 106, 33. focos amare 130, 134. ovantes 300, 3. hortari linquere caſtra 277, 69.
hortator ſcelerum Æolides 202, 529.
Hortinæ claſſes 231, 716.
horti pauperis cultos 16, 34. horti hilantes invitent 72, 109. hortos pingues ornaret 72, 118. in hortis pinus gratiſſima 17, 65.
hoſpes novus ſedibus ſucceſſit 1, 6, 10. hoſpitis lethum 243, 346. hoſpitibus dare jura 104, 731.
hoſpita terra 141, 539. Teucris conjux 190, 93. hoſpita æquora 137, 37.
hoſpitium antiquum Trojæ 127, 15. polietum linqui 128, 61. fugite 217, 202. hoſpitio pateant 93, 299. hoſpitio prohibemur arenæ 99, 540. jungimus dextras 129, 83. indulge 147, 51. hoſpitia Junonia ſe vertant 103, 672. Æneia ſtabunt 288, 495. reliquit 302, 114. hoſpitus ſine ullis it 63, 343. frondentibus obvia 70, 24.
hoſtia felix circùm fruges eat 34, 345. ſtans ad aram 67, 486. multa cadet 94, 334. vittas geſſi 109, 156. pinguis in lucos vocet 319, 740.
hoſtis habet muros 113, 296. miſerebitur 122, 645. muros adſidet 307, 304. in hoſtem oblitum fertur 60, 236. hoſtem medium in penetralibus vidit 119, 508. ſuperbum 157, 424. detrudere finibus 224, 469. magnanimum opperiens 295, 771. proturbant 296, 801. ſpoliaverat 301, 80. ex hoſte raptos 95, 378. dolus an virtus quis in hoſte requirat 116, 390. ab hoſte mortali urgemur 285, 375. hoſtes glomerati proturbant 265, 440. hoſtes inter adverſos detinet 23, 45. verſos egent 57, 120. avectos creditis 106, 43. in medios delapſus 115, 377. in hoſtes denſos morturus fertur 119, 511. per medios fugam tenuiſſe 134, 283. evaſerat 263, 386. ſpe præcipit 312, 491. infenſos ingruere 323, 899. hoſtibus immiſſis ruat 164, 669. victis eſt venia 299, 903. inſultans 333, 339.
hoſtilis facies 138, 407. hoſtili dextræ 297, 847. aggere 310, 398. hoſtilem tumulum 135, 322. terram 288, 485. hoſtilibus armis 301, 83.
humentem umbram 142, 589.
humectat culta Galeſus 72, 126. flumine vultum 97, 465. ora guttis 302, 90.
humeſcunt ſpumis 57, 111.

humidus auſter 37, 462. humida herbas alit 46, 251. gens 80, 430. nox 105, 8. humida ſolſtitia 28, 100. lina 29, 142. vela 35, 373. vina 63, 364. regna 78, 363. mella 159, 486. maria 180, 594. ſtagna 336, 476.
humor dulce ſatis 8, 82. montibus liquitur 26, 43. Maſſicus Bacchi 43, 143. humor deſerat arenam 27, 70. inutilis exſudat 27, 88 lentus noctis deficit 33, 290. æther ſuperat 48, 331. iners ſtabit 70, 25. tepefactus æſtuat 77, 308. humorem collectum deducit 28, 114. muſti decoquit 33, 295. bibit 45, 218. ſufficit tellus 50, 424. humore tepido ſudant 28, 117.
humus raſtros patietur 9, 40. fundit flores 21, 41. uligine læta 44, 184. cæde tepebat 239, 196. humi naſcentia 8, 92. humi fundat 90, 193. preſſit 115, 380. procumbit bos 177, 481. humum ſpargite 11, 40. exercebis 31, 220. repones 45, 232. fodito 50, 408. pinguem opacat 193, 196. atram tundit 294, 731. momordit 310, 418. per humum rapit orbes 43, 153. ſubter humum ſternere 62, 298. fuſus 173, 330. humo ſegetem agere 31, 213. victum fundit tellus 51, 460. me tollere 54, 9. figat plantas 72, 115. fumat 127, 3. eb humo attollit 177, 452. ſolitâ mandet 259, 214.
humilis ſaliunca 11, 17. humilis pavor 34, 331. volat 253, 255. humilem Italiam 241, 522. humili foſſâ 216, 257. teſto 246, 455. humiles myricæ 8, 2. humiles caſas 4, 29. caſias 45, 213. humandis ſociis 299, 2.
humana vis 30, 198. humanis precibus 81, 470. quæſit fiducia rebus 279, 152. opibus 335, 427. humanos labores 183, 689.
humeri tegmina 288, 476. humero attollens fata 253, 731. incumbens 173, 325. geſſiſſe pharetras 321, 844. balteus apparuit 349, 941. humero inſignis eburno 54, 7. fert pharetram 58, 501. axem torquet 159, 482. ſuſtinet orbes 237, 137. attollens 253, 731. exuit enſem 261, 303. ex utroque pependit caput 273, 755. ex humero ſonat arcus 316, 652. humeri nudi 316, 643. humeris trementibus arma circumdat 119, 510. tela ſonant 150, 149. obnixus 157, 406. abſcindere veſtem 183, 685. ſubligat enſem 246, 459. humeros ad vulnera durat 61, 257. deo ſimilis 101, 589. inſternor 124, 721. nix tegit 153, 250. nudatos perfuſa 168, 135. laros 175, 376. leves velet honos 233, 815. amborum tenebat 260, 249. in humeros cervix recumbit 265, 434. humeris infundere rores 35, 385. humeris attollunt 75, 217. ſuſpenderat arcum 93, 318. avulſum caput 120, 558. ſubibo 124, 708. connixi 172, 164. altis exſtantem 206, 668. fortibus aptat 263, 364. latis obnixus 272, 725. ſubvectare 303, 131. languentibus referunt 322, 874. loricam circumdat 326, 88. depoſuere 342, 707. inſigne gerebat 349, 944.

hyacinthus ſuave rubens 7,63. hyacinthi languentis florem 301, 60. hyacintho molli ſultus 14, 53. hyacinthos ferrugineos paſcuatur 74, 183.
Hyadas ſtellis nomina fecit 29, 138. pluvias canit 105, 744.
hyali colore 78, 335.
Hyblæ thymo 16, 37.
Hyblæis apibus 3, 55.
Hydaſpen obtruncat 295, 747.
hydra immanis hiatibus 203, 576. hydram cinctam ſerpentibus gerit 229, 658.
hydri immanis dentibus 43, 141. attoniti ſquamis 68, 545. hydrum immanem ripas ſervantem 81, 458. hydris ſibilat 224, 447. graviter ſpirantibus 232, 753.
hyems ignava 33, 299. genialis invitat 33, 302. ferret turbine culmum 34, 321. rura claudit 47, 317. mella cogit 70, 36. rumperet ſaxa 72, 135. vicit navem 88, 122. aſpera interclusit 108, 111. glacialis aſperat 134, 285. atra ſubegit 218, 214. pelago deſævit 147, 52. hyemis æquoſæ nives 23, 66. hyemis extremæ caſum 34, 340. venturæ memores 73, 156. hyemi reponunt 64, 403. pecudem nigram mactavit 130, 120. hyemem neſcivere 35, 391. contingit ſol 47, 321. agens turbo 66, 470. pulſam ſol egit 70, 51. duram metues 75, 239. emiſſam ſenſit 88, 125. luxu fovere 151, 193. ſerena imber 165, 11. aquoſam torquet 271, 671. hyemes orate ſerenas 28, 100. convellunt 47, 293. indignas illudunt 49, 375. Scythiæ differt 59, 397.
hybernus imber 81, 474. hyberni luminis 33, 291. hybernam Lyciam 150, 143. hyberno pulvere 28, 101. ſidere 154, 309. hybernâ glande 22, 20. hyberni ſoles 52, 482. cori 168, 126. hybernas undas 75, 235. noctes 197, 355. hyberna tranſierint 92, 266. hybernis flatibus 48, 339. undis 231, 719.
Hydaſpes Medus 74, 210.
Hylas puer 54, 6. Hylam clamâſſent fonte relictum 14, 43.
Hylæum cratere minantem domuit 51, 457. mactas 242, 294.
Hylax in limine latrat 20, 107.
Hyllo ruenti occurrit 338, 535.
hymenæus hic erit 149, 127. hymenæi flexere animum 83, 516. hymenæos juſtos pati 55, 60. inconceſſos peteret 102, 651. pactos exercemus 149, 100. invaſit vetitos 204, 623. celebrent 227, 555. infectos linquens 294, 720. execrantur 305, 217. luctu miſcere 345, 805. hymenæis dignis dea natam 309, 355.
Hymettia litora 232, 763.
Hypanis ſaxoſum ſonans 79, 370.
Hypanis *perit* 117, 428.
Hyperboreo trioni 64, 381. Hyperboreas glacies 83, 517. Hyperboreis oris 59, 196.
Hyrcanæ tigres 156, 367.
Hyrtacus 264, 406. Hyrtacides armis acerrimus 258, 177. Hyrtacidæ Hippocoontæ 178, 492.

I.

IAcchi vannus 30, 166. Iaccho hesterno inflatum 13,15. vitis gratissima 17,61. jacebant serta procul 13,16. jacent sub arbore poma 16,54. lentâ sub vite 23,40. jaceant terræ segnes 40, 37. jacet insula ponto 130,104. jacuit per antrum 243, 631. revolutus arena 274, 336. jacet exanimum corpus 192, 149. mento cæsaries 256, 300. extra sidera tellus 209, 796. jacent fessa numina 220, 295. victus jacebat 222, 336. præda canibus 266, 486. jacent talenta defossa 289, 526. fusa corpora 302. 102. jacens Hesperiam metire 333, 360. jacentis oculos 131, 150. jacentem somno Silenum 23, 14. sub sole patriam 52, 512. somno aggrediare 80, 444. manicis occupat 80, 439. pressit 202, 521. tellure dejicit 295, 750. jacentes glebas 27, 65. terras 91, 224. inter tela famulos 262, 329.

jacit in hâc arte salutem 77, 294. jacitur anchora de prorâ 134, 277. jacit flores 267, 79. muros 281, 632. tela manu 282, 264. hastam 296, 783. jacto semine 28, 104. jacta cuspide 294, 733. jactos lapides 14, 41. jactis seminibus 40, 57.

jactus. intrà jactum teli 315, 618. jactu sagittæ vincere 42, 124. pulveris quiescent 71, 87. se dedit in æquor 83, 529. jacto incondita studio 3, 5. ad sidera voces 12, 62. lapides in orbem vacuum 27, 62. cinerem per agros 27, 84. odorem 42, 132. se jactet in aulâ 89, 140. ad culmina flammas 118, 478. jactamur gurgite vasto 132, 197. jactat alterna brachia 175, 376. inter se vulnera jactant 176, 433. lucem sub nubila 226, 527. ignem ad fastigia 247, 491. jactatus terris & alto 85, 3. fatis 146, 14. jactata manibus tellus 46, 249. recumbit 56, 86. jactatum vento 50, 182. periclis 106, 693. jactati undis 97, 442. jactatos æquore Troas 86, 29. jactanti talia 88, 102. jactantem pectore curas 91, 227. utroque caput 177, 469. jactante fluctu 74, 195. jactantior Aneas 209, 816.

jactura sepulcri facilis 122, 646.

jaculum emittit 255, 52. intorquens 284, 323. jaculi velocis certamina 53, 530. jaculo melior 267, 68. jaculo fatigat 171, 252. celerem 258, 178. bonus 268, 572. conjecto sternit 272, 698. vitam dedisset 272, 704. ocyor 282, 248. de corpore rapto 284, 342. insignis 295, 764. stridente 314, 563. levi secutus 333, 354. jaculis acutis increvit 128, 46. in jaculis horridus 166, 37. defendere 279, 130. instant 254, 713. oneravit 298, 868. jaculatus puppibus ignes 113, 276. jaculata è nubibus ignem 86, 42.

jam jam lapsura 204, 602.

jamdudum incumbere 31, 213.

jampri-

jampridem ſatis luimus 38, 501.
janua labat 118, 493. letho patet 123, 661. turbavit frondes 139, 449. regis dicitur 191, 106. Ditis noctes atque dies patet 191, 127.
janitor ingens antro latrans 279, 400. Orci ſuper oſſa recubans 242, 296.
Janus cultos abſiſtit limine 228, 610. Jani bifrontis imago 217, 180. Janum juro 329, 198.
Janiculum huic nomen fuit 243, 358.
Iapetum creat 33, 279.
Iapidis arva 66, 475.
Iapyge ferri fecerat 252, 710. equo fertur 317, 678.
Iapyx Phœbo dilectus 334, 391.
Iapygis Gargani arvis 306, 247.
Iarbas deſi ectus 147, 36. Gætulus 155, 326. Iarbam 151, 196.
Iaſius pater 131, 198.
Iaſide Palinure 187, 843.
iaſpide fulvâ ſtellatus 153, 261.
Iberos impacatos horrebis 65, 408.
ibi ſolus jactabat 3, 4.
ibidem torquet 88, 116.
icta ſecuribus ilex 193, 180. bipenni fraxinus 303, 135. ictum venientem prævidit 176, 444. cuſpidis medicavi 232, 756. ictu gravis 172, 274. ab ictu capita abduxere 176, 428. ictu laceſſunt 216, 165. uno dejectum 274, 772. vibranti tranſverberat 288, 484. furit 316, 638. certo contorquens 337, 490. medio deſerit 343, 732. ictus validi gemitum referunt 245, 419. ictus ingeminans 177, 457. ictibus vaſtis tremit 170, 198. verberatauras 175, 377. denſis pulſat 177, 459. ſufficit umbo 275, 811. ventos laceſſit 327, 106.
Ida venatrix miſerat 258, 177.
Ida ſupèr imminet 279, 158. Idæ Phrygiæ pice 70, 41. ſummæ jugis 126, 801. Idâ frondosâ 171, 252. Idæus mons 130, 105. Idæa parens 282, 252. Idæum nemus 130, 112. Jovem 216, 139. Idæâ ſylvâ 124, 696. Idæi chori 256, 112. Idæas pices 66, 450. urbes 211, 207. Idæis cypariſſis 41, 84. Idaliæ lucos 103, 693. Veneri fundatur 185, 760.
ſuper Idalium recondam 103, 681.
Idan ſtantem ſternit 286, 575.
ideo contende 42, 96.
Idmon nuntius 326, 75.
Idomeneus Lyctius 137, 401. Idomenea ducem regnis pulſum ceſſiſſe 130, 122.
Idumæas palmas 54, 12.
jejuna glarea 45, 212. jejunâ ſanie 67, 493.
jejunia referant 57, 128.
ignarus vatum 250, 627. rerum 253, 730. non ignara mali miſeris ſuccurrere diſco 102, 630. ignara futuri 159, 508. Minervæ operum 172, 284. nocendi 181, 618. deorum ſuperſtitio 239, 187. pericli 261, 287. ante-malorum 90, 198. locorum 54, 332. viæ 142, 569. loci 115, 384. ignaræ vatum mentes 148, 65.
ignava hyems 33, 299. ignavum pecus 73, 168. ignavi dicta retractent 324, 12. ignavæ fame apes 76, 259. ignava nemora 44, 208.
ignavia tanta venit animis 319, 733.

ignaviùs carpentem 66, 465
ignis meus Amyntæ 7, 65. plurimus 16, 49. cœli erret 34, 337. excidit 47, 303. in medio 53, 528. magnus furit 56, 99. ſacer edebat 69, 566. rapidus æſtuat 76, 263 deficit 119, 505. clarior auditur 124, 705. edax volvitur 125, 758. fornacibus anhelat 145, 421. oculis micat 326, 102. ſubitus apparuit 339, 576. ignis liquidi ſemina 13, 33. rutuli radios 245, 430. per ignem excoquitur omne vitium 27, 87. ignem removit 29, 131. ignem excuderet venis ſilicis 29, 135. ſpirantes 43, 140. collectum volvit 56, 85. in ignem ruunt 60, 244. verſat 61, 258. in ignem transformat 81, 424. foliis ſuſcepit 90, 175. occultum inſpires 103, 688. æternum effert 113, 297. reponimus 133, 231. vigilem ſacraverat 151, 200. infenſum corripit 182, 641. depulit 184, 726. rapiunt focis 182, 660. naribus ſpirantes 219, 281. implicat 221, 355. igni liqueſcit cera 19, 81. exiguo properata 30, 196. ab igni torrida 31, 234. fruges torrete 32, 267. rutilo immiſcerier 37, 454. dedere 64, 378. multo pinguia 76, 268. oculos ſuffecti 111, 210. relucent 113, 312. arſerit 121, 581. contigit 122, 649. cæco carpitur 146, 2. conjiciunt 304, 194. ignes æterni 109, 154. ingeminant 132, 199. fulſere 150, 167. cæci terrificant animos 151, 209. præſagi fulminis 280, 177. immiſſi 338, 521. ignes Phyllidis habes 10, 10. ad ignes ſeros pervigilat 33, 291. revertentes colligit 36, 427. nocturni paſcuntur 50, 433. infandos prohibe 99, 525. ſanguine fœdantes 118, 502. exarſere animo 120, 575. reſtinguere ſanctos 123, 686. ingeminant 132, 199. fulſere 150, 167. ſopitos ſuſcitat 184, 743. Ætnæos efflantem 233, 786. ore vomens 239, 199. faucibus exſtinctos tuendo 241, 267. aſtrorum diligit 249, 590. fumiferos infert 267, 522. ignibus Panchæis adoleſcunt 79, 379. crebris micat æther 87, 90. mediis ex ignibus extuleram 131, 149. inimicis caſuras 244, 3-5. Herculeis ſopitas aras ſuſcitat 248, 542. atris ſubjectis 304, 186. crebris collucent 305, 209. igneus ſol 80, 426. vigor 207, 730. ignea ſitis 66, 482. rima 244, 392. ignea aſtra 155, 352.
igneſcunt iræ 255, 66.
ignipotens opera ad fabrilia ſurgit 245, 415. clypeum dedit 281, 243.
ignobilis ævum exigeret 232, 776. ignobilis oti 84, 564. ignobile carmen 21, 38. gramen 71, 63. vulgus 89, 145.
ignominiam victoris gemens 60, 226.
ignorent ſemina matrem 46, 268. voltum fluctûſque 187, 849.
ignoſce ſenectæ 56, 96. ſcirent ſi ignoſcere manes 82, 489. ignoſcenda dementia 82, 489.
ignotus ſtellio 75, 242. ignota fames 215, 124. planities 313, 527. ignoti viri 142, 591. ignotæ terræ 186, 795. ignoto ſe committere ponti 56, 78. in pulvere 322, 366.

866. ignotum ſe obtulerat 107, 56. ignotum æquor 26, 50. pondus 95, 359. capulum 343, 734. ignotâ arenâ 188, 871. veſte 216, 167. ignotos montes 14, 40. ignotas vias 237, 113. ignota loquor 108, 91. flumina 216, 137. bella 306, 254. ignotis oris 60, 225. undis 276, 48. armis 317, 678.
ilex icta ſonat 193, 180. ilicis vitioſæ alveo 51, 453. ab ilice cavâ prædixit 2, 18. nigrâ 14, 54. argutâ 15, 1. ſectâ 159, 505. frondenti 168, 129. opacâ 193, 208. ilicibus virentem 58, 146. ilicibus crebris 63, 334. coruſcis 342, 702. iligna canalibus 62, 330.
ilia rumpantur 26, 26. ima tendunt ſingultu 67, 507. per ilia venit arundo 225, 493. pulſat 264, 415. figit 296, 778.
Ilia Marte gravis 92, 274. mater educet 208, 779.
Ilia res ſtetit 92, 268. tellus concidit 306, 245.
Iliacam arcem 136, 336. claſſem 181, 607. Iliaci cineres 117, 431. Iliacas pugnas 97, 456. oras 108, 117. carinas 147, 46. Iliacos muros 98, 483. penates 143, 603. agros 306, 255. Iliacis campis 88, 97. ruinis 102, 447. fatis 184, 725. ludis 234, 280.
Iliades ad templum ibant 98, 480. crinem ſolutæ 129, 65. Iliadum turbâ 121, 580.
labor 218, 248.
Ilus erat 92, 268. Ilo moræ fuit 286, 400.
Ilium divûm domus 112, 241. fuit 114, 325. Ilium cecidit ſuperbum 127, 3. Ilium in Italiam portans 87, 68. in ignes conſidere 122, 625.
ilicet obruimur 116, 424.
Ilioneus maximus 99, 521. Ilionei navem 88, 120. monitu 266, 501. Ilionea petit dextrâ 101, 611.
Ilione maxima Priami natarum 102, 653.
illabitur urbi machina 112, 240. animis 129, 89.
illacrymat templis ebur 38, 480.
illætabilis ora 145, 707. illætabile murmur 340, 619.
illaudati Buſiridis 54, 5.
ille erit mihi ſemper deus; illius aram imbuet agnus 1, 7. olli ſubridens 92, 254. ollis 207, 530.
illic 27, 154.
illinc 39, 509.
illuc 47, 297.
illecebris dulcibus ſubigit 59, 217.
illidit vadis 88, 112. oſſa cerebro 177, 480. illiſa prora 170, 206. lateri ælga 227, 590. illiſa ſcopulis æquora 61, 261. vadis 272, 713.
illotus ſudor 65, 443.
illudant peſtes 30, 181. hyemes 49, 375. capto 107, 64. illuſerit advena regnis 161, 591. virtutem verbis 270, 634. illuſas auro veſtes 51, 464.
illuſtres animas 208, 758.
illuvies dira 142, 593. illuvie pereſa 69, 561.
illuxiſſe dies 48, 337.
Illyrici æquoris 17, 7. Illyricos ſinus 91, 243.
Ilva inſula 280, 174.
imago fallat 4, 27. vocis offenſa reſultat 70, 50. inhumati venit 54, 353. mortis ubique 115, 359. notâ major 126, 773. turbida terret 155, 353. magna mei ſub terras ibit 163, 654. pietatis movet

199, 405. effugit 206, 701. Jani aſtabat 217, 180. Martis apparet 248, 557. aurea 251, 671. læta exultat 292, 643. latebras quærit 293, 663. pugnæ accendit 339, 560. cavâ ſub imagine volitare 196, 293. imagine lenæ repercuſſum 234, 23. rerum gaudet 253, 730. variâ confuſus 341, 665. imaginibus falſis ludis 96, 408.
Imaona texit 286, 424.
imbelle telum 120, 544. imbellem Indum 43, 172. imbelles cervi 61, 265.
imber frigidus continet agricolam 32, 259. denſiſſimus 34, 333. parabitur agricolis 36, 429. perſedit 65, 441. hybernus agit 81, 474. cæruleus adſtitit 132, 194. turbidus aquâ ruit 183, 676. humum verberat 271, 669. nubibus ſe ruperat 314, 548. ferreus ingruit 331, 284. turbidus proluit 342, 685. imbris torti radios 245, 429. imbrem demittitis 26, 23. votis vocaveris 29, 157. ſub extremum brumæ 31, 211. inimicum accipiunt 88, 123. aquilonibus actum metuit 48, 334. imbri læto deſcendet 16, 60. pulſatur 152, 249. imbres triſte frugibus 7, 80. cadant ſubmotis nubibus 14, 38. ſint ſuſpecti 37, 443. illam convellunt 47, 293. ad effuſos munimen 48, 352. amicos irriget 72, 115. perpeſſus 255, 60. imbribus atris collectæ 31, 236. effuſis furit 183, 693. actis reviſere nidos 36, 413. fœcundis deſcendit 48, 325. imbriferum ver 33, 313.
Imbraſus ipſe nutrierat 333, 343. Imbraſidas Glaucum atque Laden 333, 343. Imbraſides Aſius 278, 123.
imbrice tecti premunt 77, 296.
imbuet agnus aram 1, 8. ſanguine bellum 226, 542. arma ſanguis 227, 554.
imitabere Pana canendo 4, 31. imitabitur Satyros Alpheſibœus 12, 73. hoc imitamur arando 44, 204. imitatur Olympi ſonitus 203, 586. ferrum ſudibus 313, 894. imitata ſonitus tubarum vox 71, 72. cohors 312, 500.
imitabile fulmen 204, 590.
immanis in antro vates 190, 77. Cerberus 199, 418. roſtro vultur 204, 597. immane barathrum 240, 245. dorſum 88, 110. tergum 174, 351 antrum 188, 11. tegumen 229, 686. immanis hiatu ſpelunca 194, 237. hiatibus Hydra 203, 576. immanis hydri 43, 141. equi 109, 150. immanem rotam 55, 39. immani corpore 138, 427. turbine 204, 594. mole 268, 542. immanes columnas 96, 428. immania armenta 79, 394. ſaxa 89, 139. monſtra 142, 583. cete 186, 822. templa 188, 19. immanibus oris 101, 616. cœptis 103, 642. immanior ſcelere Pygmalion 94, 347.
immane ſonat 60, 239. ſpirans 225, 510.
immatura mors 304, 166.
immedicabile telum 346, 858.
immemor herbarum juvenca 17, 2. artis 81, 440. ille parentum 166, 39. noſtri Juno 224, 439. meriti 260, 256. immemorem rem prodidit 263, 374. immemores ſocii 143, 617. regnorum 151, 154.

immenſus jacuit 143, 632. clamor 321, 832. immenſum agmen 34, 322. æquor 53, 541. immenſa cupido 210, 824. immenſi maris 26, 29. immenſam molem 110, 185. ſylvam 193, 186. urbem 222, 377. immenſum clamorem 144, 672. immenſæ meſſes 26, 49. immenſas nubes 84, 557. immenſos orbes 43, 153. immenſa terga 111, 208. volumina 176, 408. æquora 197, 355.
immerſerit Eurus Neptuno 70, 29. immergite ponto 143, 605. undâ virum 193, 174.
immeritam gentem 127, 2.
imminet populus antro 21, 42. imminet nemus umbrâ 89, 165. plurimus urbi 96, 420. cadenti 204, 603. muris hoſtis 276, 26. Ida ſuper 279, 158.
immiſcerier igni maculæ 37, 454. immiſcuit ſe armis 75, 245. nocti 161, 570. manus manibus 176, 419. immiſcet preces 279, 153. ſe nubi 293, 664. immixti Danais 116, 3, 6.
immitis Achilli 86, 30. tyranni 82, 492. immitibus nidis 69, 17.
immitto. immiſi fontibus apros 5, 59. immittuntur plantæ 41, 80. immittitur æſtus fretis 43, 164. immittere curas 159, 488. claſſi habenas 188, 1. ſe antro 195, 262. funes 252, 708. fugam Teucris 272, 719. portis ſocios 273, 758. arcibus exitium 275, 13. velis rudentes 281, 229. ſylvis incendia 286, 406. vadis Syrtes 293, 678. hastile lacerto 314, 562. immiſſus per purum palmes 49, 364. immiſſa barba 142, 593. Superis Alecto 276, 40. immiſſo lumine 240, 246. immiſſi Danai 118, 495. diverſis partibus ignes 338, 521. immiſſæ ſylvis feræ 48, 342. immiſſis canibus 64, 371. hoſtibus 164, 669. habenis 182, 662. frenis 323, 889.
immolet inferias umbris 289, 519. lapſum ſuperſtans 289, 541. vulnere 349, 949.
immortalis ego 347, 882. immortale genus 74, 208. jecur 204, 598. votum 253, 715. fas habeant 256, 95.
immotus ab acceſſu ventorum portus 142, 570. nixu ſtat 176, 437. immota manet 47, 294. rupes 217, 586. immotam coli dedit 129, 77. immotâ undâ 198, 127. immota fata 92, 257. lumina 155, 331. immotis præſepibus 65, 416. immotum ſederet 146, 15.
immobilis Auſonia 228, 623. lacrymis 334, 400. immobile ſaxum 265, 448.
immugit Ætna cavernis 145, 674. regia luctu 300, 38.
immulgens ubera labris 314, 572.
immundus ſudor 69, 564. immundum cinerem 27, 84. immundo contactu 133, 228. ſimo 174, 333. pulvere 340, 611. immundi ſues 36, 400.
immunis fucus 75, 244. immunem belli urbem 339, 559.
immurmurat ſylvis Auſter 76, 261.
impacatos Iberos 65, 408.
impar congreſſus Achilli puer 98, 475. pugna 329, 216. impare numero 19, 75. imparibus uris 68, 533. imparibus armis 75, 245. viribus

287, 459. fatis concurrere 318, 149.
impaſtus leo 262, 339. impaſti piſces 290, 560.
impatiens vulneris ſonipes 316, 639.
impavidus cunctatur 294, 717. frangit telum 324, 8. impavidos lambere matrem 250, 633.
impediunt alternos orbibus orbes 180, 585. veſtigia curſu 180, 593. tenebræ oneroſáque præda 263, 385. fragmina remorum 283, 307. haſtâ loricam 290, 553. genua tardata 344, 747.
impellere marmor remis 32, 254. impulit aures luctus 78, 349. adire labores 85, 11. cuſpide montem 87, 82. ventus cum cardine verſo 139, 449. animum labantem 147, 23. impeſſite remos 162, 594. impellunt pubes verſu 168, 120. euntem manu 171, 242. portas morantes 228, 621. puppim dextrâ 282, 246. impulerat ſaxa torrens 285, 363. me ad pugnas 307, 278. præcipitem 334, 380. aures ſonus 340, 618. impellentibus undas Zephyris 77, 305. impulſus furiis 277, 68. impulſa nervo ſagitta 346, 856. impulſo vomere 45 311.
impulſu inſonat 240, 239.
impendere curam 50, 433. laborem à teneris impende 56, 74. impendendus labor omnibus 41, 61. impendente vento 35, 365. pluviâ 74, 191. impenſis omnibus operum nihil actum 305, 228.
impenſiùs conſulere 324, 20.
imperdita corpora 286, 430.
imperfecta manebat 245, 428.
imperat arvis 28, 99. ad naves ferri 139, 465. advertere proras 213, 36.
imperium pelagi datum 89, 138. ſinè fine dedi 92, 283. terminet Oceano 93, 287. Jovis edocet 184, 747. æquabit terris 209, 783. proferet 209, 796. conſulis accipiet 210, 820. invidet 247, 509. in magnum mitteret 300, 47. te penes 325, 58. ſolenne habeto 329, 193. imperio premit 86, 54. explebit 92, 270. Priami exitium 110, 191. deorum attonitus 153, 282. parent 154, 295. regere 210, 852. ſuperbo tenuit 246, 482. ducis commiſſa 271, 675. accitos 305, 235. imperia dura exerce 49, 370. imperiis æternis regis 91, 230. gravidam Italiam 152, 229. egere ſuis 200, 463. aſſuetum 225, 487. patriis lætior 229, 654. Jovis impoſta 272, 716.
impertet nemori 343, 719.
impertexitus manet 296, 770.
impetus omnis compreſſus 107, 73. volantem fert 171, 219. detulerat haſtam 344, 772.
impexum ſetâ tegumen 230, 667. impexis barbis 63, 366.
impiger hauſit peteram 104, 738.
impingeret agmina muris 186, 805.
impius miles 3, 71. Mars 39, 511. furor 93, 294. impia gens 53, 537. fama 154, 298. impia ſæcula 37, 468. fata 162, 596. Tartara 184, 733. arma 204, 613.
implacata Charybdis 138, 420. implacabilis ardet 324, 3. implacabile Stygii caput 345, 816.

implec. implêrunt mugitibus agros 14, 48. implentur foſſæ 34, 326. implevit Pelion hinnitu 56, 94. implebunt mulctralia vaccæ 58, 177. montes clamore 81, 461. loca queſtibus 82, 515. implentur Bacchi 91, 215. implevit amorem 104, 716. mero pateram 104, 729. animum veris 138, 434. ſinum lacrymis 147, 30. foros flammis 162, 605. vela ventis 213, 23. Rutulos animis 224, 475. nemus querelis 239, 215. dextram ſcyphus 241, 278. manu pinum 255, 72. cœlum queſtibus 266, 480. ſinus ſanguis 297, 819. ſcopulos vocibus 306, 274. urbem terroribus 311, 448.

implicet oſſibus ignem 102, 660. implicat corpora ſerpens 111, 215. comam lævâ 120, 552. crinem auro 150, 148. tempora ramo 216, 136. equitem ſuper 299, 894. bello 302, 109. huic natam 314, 555. inter ſe acies 326, 632. orbes 343, 743. implexæ crinibus angues, Eumenides 82, 482.

imploret auxilium 162, 617. implorare quod uſquam eſt dubitem 220, 311. deos 227, 576. imploranis nomine Turnum 341, 652. imploranti ſimilis 225, 502.

implumes fœtus 82, 512.

impono. impoſuit locis fœdera natura 27, 61. Pelio Oſſam 33, 28. puppibus nautæ coronas impoſuere 33, 304. oculos 41, 73. honorem aris 86, 49. finem labori 122, 619. dona aris 158, 453. mole ſepulcrum 194, 233. libamina ignibus 194, 246. viſcera flammis 195, 253. montibus arces 208, 774. paci morem 210, 853. imponit regina manum 227, 573. aram ſuperſtitio 239, 188. fata Jupiter 343, 726. impoſita Typhoeo Inarime 272, 716. impoſitum cinerem 245, 410. impoſitam inſuper Ætnam 142, 580. ſcuto Pallanta 288, 506. impoſiti dorſo 57, 116. impoſiti rogis juvenes 81, 477. impoſitos incudibus enſes 53, 540. impoſitis fibris 67, 490. incudibus 73, 173. impoſitis auro dapibus 136, 355.

importuna canit 347, 864. importunum bellum 307, 305. importunæ volucres 38, 470.

imprecor litora litoribus contraria 162, 628.

impreſſit numeros acervis 32, 263. impreſſa toro os 163, 659. impreſſum ſignis munus 179, 536. nefas 288, 497. impreſſo genu 332, 303. pede collo 333, 357.

improbus puer 18, 50. anſer 28, 119. labor 29, 146. anguis 65, 431. ira 255, 62. advena 331, 261. improba cornix 35, 388. fortuna 107, 80. rabies 115, 359. improbe amor 157, 412. improba ora 194, 727.

improperata veſtigia 274, 798.

improviſus ait 101, 595. improviſum anguem 115, 379. improviſo æthere 248, 524. improviſi aderunt 110, 182. improviſò apparuit 339, 576.

improvida pectora 111, 200.

imprudens laborum frons 49, 372. evaſerat 263, 386. impru-

prudentibus obfuit imber 35, 373.
impubis Iüli 179, 446. impubes manus 222, 382. malas 273, 751.
impunè videmus 40, 32. iter tendere 194, 239. oppetiiſſe 270, 653.
ima unda exæſtuat 60, 240. tellus dehiſcat 147, 24. imam galeam 334, 381. imâ caudâ 55, 59. imo pectore 98, 485. fundo 116, 419. ex imo verti 122, 625. ſub imo corde 287, 464. imâ terrâ 47, 313. ima ilia 67, 506. ima petunt nebulæ 36, 401. inter ima pedis ferire 66, 460. ad oſſa 66, 457. gurgitis tenes 77, 322. imos currus 30, 174. pedes 96, 404. Manes 142, 565. imis ſenſibus 7, 54. ſepulcris 19, 98. radicibus 34, 319. vallibus 35, 374. ſtirpibus 40, 53. ſedibus 81, 471.
in horas creſcit 24, 73. in umbrâ lentus 1, 4. in primis 34, 338.
innacceſſam radiis ſpeluncam 239, 195. inacceſſos lucos 212, 11.
Inachus pater amnem urnâ fundens 233, 792.
Inachiæ juvencæ 58, 153. Inachias urbes 307, 286. Inachiis ab Argis 219, 286.
inamabilis palus 82, 479.
inane tempus 25, 433. inani munere 211, 886. inanem animum 46, 285. curam 78, 345. famam 152, 218. galeam 183, 673. inane per magnum coacta 13, 31. per inane ſecutus 333, 354. inani ſtudio 3, 5. ludo 72, 105. picturâ 97, 464. curru 98, 476. furtu 4203, 568. morſu 344, 755. inanes paleæ 57, 134. rotæ 58, 170. doli 79, 400. lacrymæ 158, 449. inanes galeas 38, 496. fletus 79, 375. ventos 207, 740. ceras 75, 241. deos 228, 993. cauſas nectis 259, 219. ſpes 292, 627. inania nubila 74, 196. murmura 151, 210. regna 195, 269.
inaratæ terræ 27, 83.
inardeſcit radiis nubes 250, 623.
Inarime Typhoeo impoſita 272, 716.
inauſum nil linquere 220, 308.
incanduit æſtu tempeſtas 66, 479.
incana menta 62, 311.
incanuit flore pyri ornus 41, 71.
incaſſum geſtire 36, 387. incaſſum furit ignis 56, 100. fletus ciebat 136, 345. labores patiere 223, 421.
incautum vulgus 66, 469. cepit amantem 82, 488. ſuperat 94, 350. excipit 136, 332. te fallit pietas tua 296, 812. incautam fixit 148, 70. incautis paſtoribus 47, 303.
incautum furit 285, 386.
incedit diſcordia regibus 71, 68. pedes 295, 764. regina divûm 86, 46. jaculo melior 167, 68. incedunt ordine gentes 253, 722. inceſſi muros 340, 596. incedens nave mediâ 170, 188.
inceſſu patuit dea 96, 405. tacito progreſſus 330, 219.
incende bitumine lauros 19, 82. agros incendere 27, 84. vepres 32, 271. odores 76, 264. reginam donis 102, 660. votis aras 134, 279.

animum

animum dictis 151, 197. querelis 255, 360. incendebat ſquamam fulgor 167, 88. incendit vires pudor 177, 455. cœlum clamore 299, 895. incenſus amore Chorœbus 114, 343. dictis 184, 719. perfunt 262, 342. incenſa per urbem bacchatur 154, 300. incenſa furiis feror 156, 276. Troja 220, 295. dictis ſententia 330, 238. incenſâ urbe 114, 327. incenſum pectus amore 135, 298. dictis animum 147, 54. incenſi lychni 104, 727. incenſa altaria 241, 285. Pergama 115, 374. incenſos æſtus 66, 467. incenſas naves 182, 665. incenſis adytis 127, 764. incendentem luctus corripiunt 266, 500.

incendia ferens ventus 47, 321. belli neſciat 100, 556. miſcet 114, 319. clara dant lucem 120, 569. volvunt 124, 706. poſuere vires 183, 680. vana vomentem 241, 259. ſæva avertit 255, 77. immittit 286, 406.

incertus ſudor 67, 500. incerta fatis feror 140, 110. futuri ſpes 249, 580. incertum eſt quæ ſint deorum concilia 26, 25. incertum vulgus 106, 39. incertam ſecurim 111, 224. Lunam 195, 270. incerti quò fata ferant 127, 7. incerta volant examina 72, 103. cano 235, 49. pericula 256, 96. incertas umbras 10, 5. incertos ſoles 132, 203. orbes 343, 743. incertis menſibus 28, 115.

inceſtat funere claſſem 192, 150. thalamos 285, 389.

inchoat mens altum 55, 42. aras regi Stygio 195, 262.

incidere vites falce 6, 11. faces 18, 29. lites 20, 14. funes 161, 575. amores arboribus 23, 54.

incidit Eurus navigiis 42, 107. in ſegetem flamma 113, 305. animos deus 272, 721.

incinctæ pellibus 78, 341.

incipient procedere menſes 9, 12. incipe, Mopſe, prior 10, 10. ſurgere ſylvæ incipient 14, 39. incipe tibia verſus 17, 21. incipit prima quies mortalibus 112, 269. magno ore 342, 62. inceptus clamor 201, 493. inceptum laborem 40, 39. iter 198, 384. furorem 346, 832. incepto ſomno 80, 414. inceptos hymenæos 154, 316. honores 167, 94.

inceptum peragat 158, 452. deſerit 272, 694. incepta paravi 163, 638. incepti piget 183, 678. incepti magni pertæſum 184, 714. incepto deſiſtere 36, 37. hæret 122, 654. incepta ſecundent Di 215, 259.

incita haſta 337, 492. pulſu ungula 338, 534.

inclementia mortis rapit 56, 68. divûm opes evertit 121, 602.

inclinata recumbit domus 325, 59.

includunt germen 41, 77. corpora virûm lateri 106, 19. ſanguine vitam 226, 534. undique colles 250, 599. ſecum alios 272, 727. furas auro 312, 488. incluſus muris 310, 398. incluſum premit 240, 148. buxo ebur 279, 136. flumine cervum 344, 749. incluſi pœnam expectant 204, 614. incluſas convalle animas 206, 680. incluſa littora 169, 149.

149. incluſi ligno Achivi 106, 45. incluſos utero Danaos 112, 258. incluſas inpumice apes 339, 587.
inclytus armis 201, 479. inclyta famâ gloria 107, 82. Roma 209, 782. inclyta bello mœnia 112, 241.
incognita res turbat animos 99, 515. incognita feris gramina 335, 414.
incolimus prata 206, 675. incolitur ſedes 246, 478.
inculta canities 196, 300. inculti ſaliĉti 50, 415. inculta aviaria 50, 430. videt 93, 308. incultis ſentibus 9, 29.
incolumis regno ſtabat 108, 88. incolumi rege 75, 212. certamina tollo 325, 39. incolumem te ponto fore 197, 345. incolumem reſervant Pallanta 249, 575. dimittere 276, 47.
incomitata ſe ferre ſolebat 117, 456. videtur ire 158, 467.
incommoda noſtra miſerantem 236, 74.
incompoſitos motus 34, 350.
incomtis verſibus 49, 386.
inconceſſos Hymenæos 102, 651.
incondita hæc jactabat 3, 4.
inconſulti abeunt 139, 452.
incoque radices Baccho 76, 279. incocta rubores vellera 62, 307.
increbeſcere murmur 35, 359. nomen Latio 234, 14.
incredibilis fama 135, 292.
increpuit alis 35, 382. fragor 248, 527. morantes æris canor 71, 71. frangor 248, 527. tuba ſonitum 267, 504. ultro ſocios 297, 830. clypeo Mavors 333, 332.
increpitent ſocii 139, 454.
increpitans 104, 738.
increvit jaculis ſeges 128, 46.
increſcunt animis diſcordibus iræ 21, 688.
incrementum magnum Jovis 1, 49.
incubat auro 52, 507. ponto nox 87, 89. ſtratis relictis 148, 83.
incumbit aratris 31, 213. ſylvis tempeſtas 47, 311. Aquilo 59, 197. ſarcire ruinas 75, 249. incubuere venti mari 87, 84. fato 122, 653. remis 165, 15. divitiis 204, 610. incumbens olivæ Damon 17, 16. ſcopulis æſtas 47, 377. aræ laurus 119, 514. humero 173, 325. viſceribus 294, 727. cernuus armo 299, 894.
incurrimus armis 116, 409. haſtis 315, 613. incurrunt frontibus tauri 343, 727.
incurſus luporum horrebis 64, 407.
incurvant viribus arcus 178, 500.
incurvo aratro 38, 494.
incuſum lapidem 32, 275.
incudibus impoſitos enſes 53, 540. tela novant 229, 629. ictus gemitum referunt 245, 419.
incuſat talibus 96, 410. amens hominúmque quem non deorúmque 125, 745. ſe multa 312, 471.
incute vim ventis 87, 69.
indagine ſaltus cingunt 149, 121.
indè profiluere 168, 139.
indebita poſco 190, 66.
indecores genus 324, 25.
indecorem te reliquit 321, 845. me videbis 342, 679.
indecores regno erimus 218, 231. in limine primo deficimus 310, 424.

indefeſſa rapit 316, 651.
indepreniſus error 180, 591.
India mittit ebur 27, 57. India ſola fert ebenum 42, 116. lucos gerit 42, 122. Indum imbellem avertis 43, 172. oſtro violaverit 326, 67. Indos ſitientes ardebat 80, 425. ſuper Indos proferet imperium 209, 795. ad Indos tendere 228, 605. ab Indis coloratis devexus 77, 193.
indicit honorem templis 102, 632. forum 185, 758. iter 224, 467. bella 228, 616. tibia choros 319, 737.
indictus carminibus 231, 733.
indicium faciet 45, 246. indicio eſt 44, 182. indicio infando demiſere nec 107, 85. indiciis viarum verſis occultabat 239, 211.
indigena Fauni 242, 314. indigenas mutare 346, 823.
indiget uſus 5, 71.
indiga opis poma 50, 428.
Indigetes Di 38, 498.
indignus avorum 341, 649. indigna cauſa 113, 285. fortuna 302, 108. indignum ſuperis fuit 38, 491. indigno amore 17, 18. indignâ morte 192, 163. indignas hyemes 49, 373. indigna ſuorum funera 162, 617. relatu 269, 595.
indignabar caſum 108, 93. honorem 171, 229. indignanti ſimilem 251, 649. indignatus pontem Araxes 253, 728. indignata vita ſub umbras fugit 321, 831. indignatum ſtridoribus æquor 43, 162.
indiſcreta proles 285, 392.
indocte 6, 26.
indocile genus 242, 321.
indole tantâ dignum 297, 826.
indomitum Martem 117, 440. indomitæ pubi 58, 174. indomiti agricolæ 226, 521. indomitas iras 121, 594. vires 183, 681.
indubitare viribus precando 244, 404.
inducere thiaſos Baccho 11, 30. fontibus umbras 11, 40. fontes umbrâ 20, 20. ſatis fluvium 28, 106. meſſorem arvis 33, 316. induxerat ortus Aurora 83, 552. cæſtus manibus 175, 379. inducitur artus tunicâ 246, 457. turmas inducit princeps 316, 620. inductus pretio veniſſem 175, 399.
indulge ordinibus 46, 277. concubitu 74, 198. dolori 126, 776. hoſpitio 147, 51. vino 258, 165.
indulgentia cœli exciperet terras 48, 345.
induerat ſe pomis arbos 73, 142. cratera coronâ 141, 525. crines 223, 417. induitur loricam 229, 640. galeam induit 263, 366. arma 299, 6. honorem juveni 301, 77. quâ indutus ſimulacra belli ciebat 183, 674. capiti tegumen 230, 668. thoraca 312, 487. ſpoliis 295, 775. indutæ veſtes 63, 363. indutos armis truncos 301, 83.
induruit ſtiria barbis 63, 364.
induſtria vires firmat 59, 209.
ineluctabile tempus 114, 324. fatum 243, 334.
inemtis dapibus 72, 133.
ineo. inire ſomnum 3, 56. inibit decus 9, 11. ineunt proſcenia ludi 49, 381. prœlia 77, 314. certamina remis 168, 114. alios ineunt curſus alióſque recurſus 180, 583. pro te tua munera 187, 846. pugnas

pugnas 323, 912.
inermis conſtitit 107, 67. inermum pectus 286, 425. vulgus 327, 131. inermes manus 98, 487.
iners humor 70, 25. inertem reſpexit 2, 28. inertes calamos 17, 24. venas 28, 94. glebas 28, 94. ſulcos 57, 136. oculos 68, 523. voces 284, 322. inertia corpora 115, 364. corda 255, 55. furta 257, 150.
inexcita Auſonia 228, 623.
inexhauſtis metallis 280, 174.
inexorabile fatum 52, 592.
inexpertum ne quid relinquat 157, 415.
inexpletùm lacrymans 248, 559.
inextricabilis error 189, 27.
infabricata robora 156, 400.
infanda dies 109, 132. infandum! 38, 479. infandæ conjugis 306, 267. infandum dolorem 105, 3. amorem 148, 85. caput 162, 613. infandâ morte 293, 673. infando indicio 107, 84. infandi Cyclopes 144, 644. infandos ignes 99, 525. labores 101, 597. infandas cædes 246, 483. infanda furentem 247, 489. ſupplicia 306, 257.
infans veſtigia plantis inſtiterat 314, 573. infantis amore 314, 549. infantem ſuſtulit 313, 541. infantum animæ 199, 427.
infauſtum nomen 231, 717. auſpicium 308, 347. infauſto omine 315, 589. infauſtas puppes 182, 635.
infelix pecus 5, 3 virgo 14, 47. lolium 29, 154. frugibus tellus 45, 239. oleaſter 47, 314. invidia 55, 57. monſtrum 112, 245. animi Phœniſſa 160, 529. exilium 297, 850. infelicis Ulyſſi 143, 613. Eliſæ 165, 3 patriæ 274, 786. infelicem victum 144, 649. amicum 265, 430.
infenſus crimine 302, 123. cornu infenſa tetendit 322, 859. Etruria Turno 330, 232. infenſum ignem 182, 641. infenſam haſtam 289, 521. infenſi Dardanidæ 107, 72. infenſos hoſtes 323, 899. infenſis telis 274, 793.
inferias mittes 83, 545. abſenti ferat 259, 215. immolet 289, 519. mitteret umbris 301, 82.
inferni lacus 137, 386. regis 191, 106. infernæ Junoni 192, 138. infernam vim 329, 199. infernas domos 184, 732. ſedes 240, 244. infernis tenebris 221, 325. umbris 232, 771.
inferior numero 340, 630. inferiora ſecutus 192, 170.
infert ſeſe arduus equus 43, 145. inferre mella canalibus 76, 265. greſſus 78, 360. Deos Latio 85, 6. bellum 133, 248. ſe ſocium 150, 142. Anchiſæ honores 182, 652. faces tectis 221, 337. penates claſſi 234, 12. inferat ſe moriturus in enſes 264, 401. ſe hoſtem 277, 66. ſeſe foribus 300, 36.
infeſtâ pinu 281, 206. haſtâ 298, 877. infeſto vulnere 119, 529. fulmine 183, 691. pondere 267, 512. infeſtos Teucros 120, 571. infeſta tela 180, 582.
inficit. infecere pocula noverca 42, 128. pabula tabo 66, 481. amnem labris 335, 418. infecta veneris Alecto 221.

341. cerebro arma 176, 413. infecti auri 289, 528. infectum ſcelus 208, 742. fœdus 330, 243. infectos hymenæos 294, 720. infecta canebat 151, 190.
infidum marmor 32, 254. infidos fratres 52, 496.
infigo. infixit exſpirantem ſcopulo 86, 45. infigitur arbore ſagitta 178, 504. infigunt cornua tauri 343, 721. infixa lateri manus 269, 579. ſtomacho cornus 272, 699. lancea 334, 375. infixum vulnus 164, 689. infixi pectore vultus 146, 4.
infindere ſulcos telluri 9, 33.
infit vocibus ſolatus 183, 708. Minotaurus 189, 26.
inflammavit animum amore 147, 54. inflammatus amore Oreſtes 135, 390.
inflari claſſica 53, 539. inflatur carbaſus auſtro 136, 357. inflatum Iaccho Silenum 13, 15.
inflectere ſenſus 147, 22. precibus 345, 800. inflexi aratri 29, 162. inflexam cervicem 143, 631.
infleta turba 309, 372.
inflicta vadis puppis 283, 303.
infodias genus vitis 46, 262. conchas 48, 348. fruges unguibus 68, 535. corpora terræ 305, 205.
infœcunda quidem ſurgunt 40, 48.
informant clypeum 246, 447.
informis ſum 4, 25. aggeribus jacet 62, 354. informis lethi 340, 603. informe monſtrum 144, 658. cadaver 241, 264. informem Scyllam 138, 431. informi limo 199, 416. informes urſi 60, 247.
informatum fulmen 245, 426.
infra adluit 238, 149.
infracta fatis pietas 185, 784. fama 221, 332. infractâ arundine 334, 387. infracta vires 266, 499. infracta tela 294, 731. infractos Marte Latinos 324, 1.
infremuit ferox 294, 711.
infrenant currus 331, 287. infrenis equi 291, 750. infreni Numidæ 147, 41.
infrendens dentibus gemitu 144, 664.
infula lanea circumdatur 67, 487. Apollinis te texit 117, 430. redimibat tempora 289, 538.
infundere rores humeris 35, 385. latices cornu 67, 509. deſuper 149, 122. infundens oleum exitis ardentibus 195, 254. infuſus gremio 244, 406. infuſa nix 153, 250. per artus mens 207, 726. infuſum populum 179, 552. infuſo ſole 265, 461.
infuſcet vellera maculis 64, 389. infuſcatur arena ſanie 67, 493.
ingeminant auſtri 34, 333. voces corvi 36, 411. plauſu 105, 747. curæ 160, 531. vulnera 176, 434. ingeminat clamor 171, 227. multa lateri ingeminant 176, 434. terrorem 227, 578. haſtis 275, 811. ingeminata vox remugit 55, 45. ingeminans Creuſam 126, 770. ictus dextrâ 177, 457.
ingemuiſſe interitum leones 11, 27. aratro taurus incipiat 26, 46. ingemuit fletu 156, 369. amore 296, 789. miſerans graviter 297, 823.
ingenium ſit illis divinitus 36, 416. ingeniis arvorum locus 44, 177.
ingens arcus 35, 380. vox

38, 477. fraxinus 41,65. Mincius 54, 14. porta 61, 260. gloria 114, 325. argentum 139,466. janitor 199, 400. cornibus cervus 225,483. famâ 303, 124. ingentis cavese 174, 340. ingenti vento 34,334. bello 46,279. ingentem acervum 130,185. umbram 47, 297. ſonitum 47,306. undam 51, 461. gemitum 98,485. Trojam 139,462. planſum 170, 216. Æneam 199,413. flammam 202,519. animis, corpore & armis 316,641. ingenti cylindro 30, 178. pluviâ 34, 325. pondere 48, 351. amore 51,476. clamore 55,43. motu 79,365. nocte 82, 497. fragmine montis 268,509. ingentes pagos 49, 382. animos 59,207. ramos 63,333. cavernas 106, 20. ingentia rura 5 ,,12. corpora 90, 192. mœnia 95, 365. ingentibus curis 91, 208. ſpiris 111, 217. tectis 218,489. monſtris 222,376. cœptis 287,461. ingentior armis 303, 124.

ingerit fugientibus haſtas 273, 763.

inglorius amem ſylvas 52,486. trahens alvum 71,94. parmâ Helenor 268,548. exigat ævum 276,52.

ingluviem explet 65, 431.

ingratus ſalutis 293,666. ingratæ urbi 2, 35. ingratum laborem 56,93. cubile 328, 144. ingrato cineri 194,213 ingrata revolvo 108, 101. ingratis periclis 223,425.

ingravat hæc Drances 305, 220.

ingredere 26,42. ingredior res laudis 44, 175. ingreditur altiùs pullus 56,76. ſolo 151, 177. donis proximus 109, 543. caſtris 279,148. campo turbidus 295,763. ingreſſus lucum 81, 469. fatis iniquis 127,17. lacrymis pater 211, 868. verſare dolos 318,704. ingreſſa Venus 149, 107. ingreſſis edidit 217, 194. ingreſſus hominum cepit 77, 316.

ingruit vitibus umbra 50,410. horror 113, 301. imber 331, 224. bellum 248, 535. ingruere hoſtes 323, 899.

inguen. ab inguine diſtillat virus 61, 281. ſedit 196,786. inguina candida ſuccinctam 15, 75.

inhæſit dextram amplexus 237, 124. corpore 297, 845. inhærens oculos angit 241, 260.

inhiant teſtudine poſtes 71, 463. inhians Cerberus 82, 483. conſulit exta 148,64. animis turba 233, 814.

inhibete tela 342, 693.

inhoneſto vulnere 201, 497.

inhorruit meſſis campis 33, 314. unda tenebris 132,1,5. armos 294, 711.

inhoſpita ſyrtis 147,41. inhoſpita ſaxa 181,627.

inhumatus arenâ cadat 161, 620. inhumata turba 194,325. inhumati conjugis 94,353. inhumata corpora 300, 22.

injiciunt vincula 13, 19. injicit ſe periturus in agmen 116, 408. mihi terram injice 198, 366. injicit ſe ſaltu per ignem 241, 257. ſe morti 268, 553. injecere manum Parcæ 286,419. haſtam 296, 777. ſtimulis iras 318,728. injecta tela 124,726.

inimicus Niſus 36, 407. enſis 121,

121,600. inimica gens 87, 67. fortuna 174,356. lux 263,355. inimic m ſtal ulis ignem 78 33 . imbre 88, 123. haſtile 276,795. ingne 145, 944. inimicam terram 3,295. inimicâ gente 152, 235. inimico fratre 163,656. pectore 2 , 556. ſanguine 318,720. inimica tela 237, 117. Trojæ nu ina 122, 622. caſtra 182,671. nomina 301,84. prœlia 343,726. inimicis ignibus 244, 375.
iniquæ pacis 162, 618. iniqui raſtri 29,162, ſolis 218,22-. iniquæ Junonis 103, 668. iniquam ſortem 197, 332. iniquo pondere 29,164. ſpatio 170,203. caſu 200,475. dorſo 203,303. iniquâ pugnâ 298, 889. iniquis ſpatiis 73,147. fatis 112,257. animis 273,7.
injuria ſpretæ formæ 86, 27. longa eſt 94,341. cædis ſubigat 134,256. ſceleris tanta 143,604. capitis terret 155, 354. matrem admonuit 256, 108.
injuſſus ripam abibis 198,375. injuſſa cano 13,9. vireſcunt gramina 27,55.
injuſta noverca 6, 32. injuſto faſce 63,347.
innatus amor habendi 74, 177.
innecte cauſas morandi 147, 51. palmas armis 176, 425. ramum olivæ 223,418. colla auro 251,661. innexus humeros amictu 230,669. innexa crinem vittis 195,281. elienti fraus 204, 609. comam foliis populus 241, 277. pedem vinculis 178, 511. foliis pependit 241,277.
inno. innare fluvios 58, 142. lacus 192,134. paludem 198, 369. fluvio carinas 236,93. innaret Clœlia fluvium 251, 651. innare pelago Cycladas 52,691.
innatat undam alnus 51,451.
innocuum litus 218,230. innocuæ carinæ 283,302.
innoxius ſucceſſit 167,92. innoxia flamma 123,683. innoxia verba 42,129.
innumeræ gentes 107,706. innumeras pyras 305,204.
innuptæ puellæ 81, 476. Minervæ 106, 31.
inoffenſum mare 283,292.
inoleſcere libro 41,77.
Inoo Melicertæ vota ſolvent 37,437.
Inous Palæmon 186,823.
inopina facies ſurgit 191, 104. quies 187, 857. fors 246, 476.
inops animi ſævit 154, 300. turba 197,325. inopi ſenectæ 30, 186. inopem miſerans 52,499. ſolare 261,290. inopes res 236,100.
inquit quò tenditis 274,781.
inſalutatam linquo 261, 288.
inſanus amor 23, 44. inſane cupido 273, 760. inſano vortice 38, 481. inſano dolori 126,776. labori 192,135. inſanum forum 52,502. inſanam vatem 138,443. inſani fluctus 21,43.
inſania mentem mutat 162, 595. inſania ſcelerata belli ſævit 224,461. luctu mixta 298,871.
inſanire libet 6,36.
inſcius ævi 59,189. ſtupet 113, 307. Æneas 207,711. inſcia Dido 104,718. culpæ anima 341,648.
inſcribitur haſtâ pulvis 98,478.
inſcripti flores nomina regum 8,106.

insectabere terram rastris 29, 155.
insequitur arva semine 28, 05. stridore 36, 408. insequitur cumulo mons 88, 105. fortuna viros 91, 241 per pericula te casus 101, 615. vulnere 119, 530. commixtâ grandine nimbus 150, 161. cineres atque ossa 186, 788. te bello 238, 147. mens spatiis propioribus 261, 276.
inserè pyros 3, 74. inseritur ex fœtu arbutus 41, 69. inserere atque oculos imponere 41, 73. truncos 47, 302. insita mala 40, 33.
inserto cornu 67, 509. insertas fenestras 131, 152.
insertabam clypeo sinistram 123, 672.
insidet miseræ deus 104, 719.
insidunt floribus apes 207, 708.
insedit arces Pallas 121, 616. jugis 246, 480. patriæ cineres 277, 59. sylvis 313, 531.
insidiæ patescunt 113, 309. nullæ hic insidiæ tales 198, 399. insidias meditantur 12, 60. moliri 32, 271. explorat 68, 537. Danaûm præcipitare pelago 106, 36. accipe 107, 65. insidiis excipere 6, 18. noctis capiere 36, 426. talibus res credita 110, 195. agitabat 225, 478. locum conspeximus 260, 237. ex insidiis telum concitat 320, 783. subactus 337, 494. territus 344, 752.
insidiatus ovili lupus 255, 59.
insignis humero Pelops 54, 7. forma maculis 55, 56. furor 61, 266. ostro sonipes 149, 234. formâ Euryalus 273 295. pietate Æneas 199, 403. spoliis Marcellus 211, 856. insignis galeæ 139, 468.
insignem pietate virum 85, 10. phaleris equum 173, 310. gemmis coronam 214, 76. reddidit arte 183, 705. palmâ currum 229, 655. insigni laude 102, 625. letho 287, 450. insignibus alis 71, 82. armis 280, 170.
insigne decorum 116, 392. paternum gerit 229, 657. belli superbum 252, 683. insignia aptemus 115, 389.
insignire clypeum auro 233, 790.
insinceris cruor 76, 285.
insinuat per pectora pavor 111, 229.
insistere rotis victor 57, 114. viam 58, 164. limen 203, 563.
insolitæ phocæ 68, 543. insolitis motibus 38, 475.
insomnem ludo noctem 258, 167.
insomnia terrent 146, 9. falsa mittunt 212, 897.
insonat æther impulsu 240, 239. insonuere cavernæ 107, 53. flagello 180, 579. verbera 224, 451.
insontis amici 108, 93. insonti somnia portans 187, 841. insontem demisere neci 107, 85. exitus manet 292, 630. insontes sibi lethum peperere 199, 435. insontes Harpyias 133, 249.
inspectura domos machina 106, 47.
insperatâ tellure potiti 134, 278. luce 240, 247.
inspicat faces ferro 33, 292.
inspirant venenum morsibus 75, 237. ignem 103, 688. Delius inspirat vates 188, 12.

inſpirans animam 221, 351.
inſpoliata arma 315, 594.
inſtar montis equum 106, 15. quantum inſtar in ipſo 211, 866.
inſto. quod nunc inſtat agamus 22, 60. inſtare ariſtis 31, 220. tumultus monet 37, 464. verbere 57, 106. regnis futuris 98, 504. cædes Laurentibus 248, 537. mole puppibus 252, 693. furto ſervidus 263, 350. aquæ 280, 196. telis frequentibus 293. 672. inſtiterat veſtigia plantis 314, 574. ore 325, 47. latratibus venatur 344, 751. inſtans operi regniſque futuris 98, 504. inſtantem tergo reſpicit 169, 168. reginam 311, 703. inſtantibus eripe fatis 292, 624.
inſtabiles animos 72, 105. cymbæ 74, 195.
inſtauramus funus Polydoro 128, 62. diem donis 148, 63. choros 150, 145. honores 167, 94. talia Graiis 202, 530. acies 289, 543. inſtaurati animi 127, 451. inſtaurata prœlia 123, 669.
inſternor humeros pelle 124, 722. pontes inſtraverat 342, 675. inſtrato cubili 60, 230. inſtratos oſtro alipides 219, 277.
inſtigat ſtudiis ſequentem 171, 228. vocibus alas 328, 730.
inſtituit Pan calamos conjungere 4, 33. ſubjungere tigres Daphnis 11, 30. Ceres mortales vertere terram 29, 148. templum 190, 70. dapes 225, 109. veſtigia 230, 690.
inſtrepat ſub pondere axis 58, 173.
inſtruitur luxu domus 102, 637
inſtruimus menſas 133, 237. ſocios armis 139, 471. curſus 179, 549. inſtructus dolis Sinon 109, 152. Eois gener 210, 832. inſtructa campis legio 263, 368. inſtructo Marte 252, 676. inſtructi ferro 327, 124. inſtructos acie Teucros 311, 449. inſtructis navibus 112, 254.
inſuetum limen 12, 56. iter 188, 16. nemus 236, 92. inſueta pabula 2, 50. rudentem 240, 248. inſuetos inferre 285, 364.
inſula efficit portum 89, 159. famâ notiſſima 106, 22. ponto medio jacet 130, 104. Æææ Circes 137, 386. prætenta jacet 145, 692. erigitur 245, 416. generoſa metallis 280, 174.
inſultare ſolo equitem 57, 117. inſultant floribus hœdi 69, 11. nemora thiaſis 227, 581. inſultans victor 114, 330. fontes Tiſiphone 203, 571. capiti 249, 570. ſonipes 315, 600. hoſtibus 333, 339.
inſuper impoſuit 57, 61.
inſuperabile bello genus 147, 40.
inſurgimus remis 132, 207. inſurgere campis tenebræ 254, 34. inſurgens dextram oſtendit 176, 443. dorſo 240, 234.
inſuto plumbo 175, 405.
intacta juventus 310, 419. intactæ ſegetis 233, 808. intactam dederat 94, 345. intactum Pallanta 288, 504. intacti cervice 83, 551. intacto grege 189, 38. intactos ſaltus 55, 41.
integer ævi ſanguis 122, 638. integram pellem 7, 302. ab integro naſcitur 8, 5.

integrat carmen Philomela 82,515.
intemerata fides 109, 143. colit amorem 315,584. intemerata munera 131,178.
intempesta nox 32,247. intempestæ Graviscæ 280,184.
intendunt vincula collo 111, 237. locum sertis 159,506. vela Zephyri 166, 33. brachia tergo 175, 403. velis 287, 829. intendit vocem cornu 225, 514. intendebat arcum Apollo 252, 704. bello sagittam 269, 590. telum 270, 623. numeros nervis 274,776. intenti ora tenebant 105, 1. exspectant signum 168,137. intenti ludo pueri 222, 380. intenta remis brachia 168,136. intentos oculos 219,251. intentis omnibus 146,716.
intentant omnia viris mortem 87,91. intentans angues Tisiphone 203,572.
intentata manebat sors 276, 39.
intepuit muero 290,570.
inter Delphinas Arion 18,56.
intercipit Rhœteus 286, 402.
intercluſit hyems 108, 111.
interdum 46,258.
intereunt segetes 29,152. pecudes 63,368. interit vipera 68,544.
interitum loquuntur 11, 28.
interfata Venus 95,386.
interfice messes 78,330.
interfusa Styx 82,480. maculis genas 163 644.
interimit oppositum 286,428.
interior domus 102, 437. radit iter 169, 170. interiore tecto 159, 494. interiora limina 163, 645.
interiùs recondat 57,137.
intima cunabula 71, 66. lethi Tartara 82, 481. regna 91, 143. præcordia 221, 347.
interlucet corona 267,508.
interluit arva æstu 138, 419.
Allia nomen 231,717.
intermiscent undam Doris 22, 5.
internectat crinem auro 233, 816.
interpres divûm Trojugena 136,559. Phœbi compellat 139,474. divûm fert horrida jussa 156,378. curarum sol 162,608. hominum divûmque Asylas 280,175.
interritus brachia extulit 176, 427. interrita fertur classis 188,863. parmâ 318, 711. pugnas spectat 321,837.
interrupta opera 148, 88. interrupti ignes 260,239.
intersint lacrymis 301,62.
interstrepere anser olores 21, 36.
intertextum auro chlamydem 238,167.
intervallo longo proximus 173, 310.
intexere hastas foliis 11, 31. vitibus ulmos 45, 221. abiete colles 106, 16. latera frondibus 194,216. intextus Idâ puer 171,252. intextum tauris opus 296,785. intexti Britanni 54,25. intexens vaccinia casiâ 5,49. cornua sertis 225,488.
intonat ore 204,607. intonuere poli 87,90. sylvæ 226, 515. intonuit lævum 123, 693. pater omnipotens 216, 142.
intonsam bidentem 328, 170. intonsa ora 258,181. capita 271, 681. intonsi montes 12,63.
intorquet oculos 81, 451. per fenestras tela 267, 534. viri-

ribus haſtam 273,744. telum in hoſtem 298,882. haſtam equo 316,637. corpore toto 348, 921. intorquens jaculum 284, 323. intorto telo 285,382.
intrà muros 106, 33.
intractatum ne quid fuiſſet 239,206.
intractabilis brumæ 31, 211. intractabile bello genus 94, 339.
intremere murmure Trinacriam 142,581. intremuere undæ 145, 673. intremuit malus 178,505.
intro.intravimus portus 133,219. intravit medullas calor 244. 390. intrantem muros vidi 155,359.
introgreſſi poſtquam 99, 590.
intyba officiunt 28, 120. rivis gauderent 72, 120.
invadunt urbem 112,265. collecti 116,414. viam 155,260. capita manibus 197,361. invaſit thalamum natæ 204, 623. caſtra 257,147. magnum aliquid 258,186. hoſtes 274,799. Martem clypeis 343,712.
invalidus det ora capiſtris 59, 189. minas ferebat 191,114. invalidi gnati 57,128. ſenes 327, 132. invalidum quicquid eſt 184,716. invalidas palmas 82, 498. aves 331, 262.
invehitur Centauro Sergeſtus 163,122. curru Berecynthia mater 209, 786. invectus equis ſol 63,358. triumpho Cæſar 253,714. invecta auras tenebat 220, 287. rotis Aurora 326, 77. invectas claſſes 223,436.
invenies alium, ſi te hic faſtidit, Alexim 5,73. inveniet mortem manu 122,645. invenient fata viam 137,395. per ignes viam 220, 297. inventum, fallere viſco 29, 140. inventus cavis bufo 30,184. inventum Priamo Achillem 273,742. inventa ſub ilicibus ſus 137, 390. inventas artes 205,663. inventa flumina 188, 8. inventis uvis 25, 9.
inventa magiſtri memoranda pandere 76,283.
inventor ſcelerum Ulyſſes 110,164.
inventrix olem Minerva 26, 18.
invergit vina fronti 194, 244.
invertunt ſolum tauri 27, 65. vomere terras 68,526. invertit cœlum nox 305,222.
Inuï Caſtrum 208,776.
invia via 137, 383. invia ſaxa 99, 537. luſtra 150, 151. vivis regna 192,154. Teucris maria 257,130.
invicta bello dextera 211, 879. invictum clypeum 281, 243. invicte, me malis eripe 198,365. invictæ gentes 329, 191. invicti viribus eſſent 198, 394. invictis viris 307, 306.
invidit Amyntas 4,39. invidet nobis te regia cœli 3[illegible],504. habenti 52, 499. collibus umbras 16,58. arces Aſcanio 152, 234. honori 179, 541. invidet imperium ſenectus 247, 509. paribus armis 271,655. fortuna mihi 300, 43. inviſus cœleſtibus 95,387. divis 122,647. inviſa colubris avis 47, 320. inviſu Minervæ aranea 75, 246. Erinnys 120,574. facies 181, 601. inviſum fatis

genuiſti 77, 324. numen 227,571. caput 266, 496. inviſam aratris ſilicem 44, 189. luem 263,631. ſtirpem 220, 293. vitam 304, 177.
inviſi fratres 204,608. inviſos amictus 69,563. inviſa Dis regna 240, 245.
invidia infelix Furias metuet 55,3-. ob invidiam pulſus 298,852. invidiâ rumpantur ilia 16, 26. Ulyſſis conceſſit 208,90. obliqua agitabat 308, 337.
invint Apollo Delum 150,144. fines 238,159.
invigilant victu 73, 158. venatu pueri 269,605.
inviolabile pignus 309, 363.
invitat hyems 33, 302. invitet decedere calor ripa 70,23. invitent horti 72, 109. pretiis animos 172,292. certare ſagittâ 178,486. ſolio Æneam 238, 178. mœnibus hoſtem 271, 676.
invitus ceſſi 200, 460. invita terras reliqui 345,809. invitæ terræ 31, 224. invitam accingier artes 159, 493. invito Olympo 15, 86. numine 276, 31. invitæ vincula rupimus 281, 233. nihil invitis fas quenquam fidere divis 116,402.
inultus amiſit 60,227. inulto me lætabere 295,739. inulti moriemur 123, 670.
inumbret veſtibulum oleaſter 69,20. frondis obtentu 301, 66.
inundant ſanguine foſſæ 276, 24.
invocat Jovem 216, 140.
involvere Oſſæ Olympum 33, 282. nemus flammis 47,308. involvere diem nimbi 132, 298. domum caligine 240, 253. involvitur aris 331,292. involvens terram umbrâ 182, 251. vera obſcuris 191, 100. navem auſter 297, 336.
inurunt nomina 58, 158.
inutilis humor 27, 88. demoror annos 122,647. inutile ferrum 119, 510.
Io clamat 222, 400.
Io clypeum inſignibat 233,789.
Iola 7, 79. Iolas concedat 5, 57. Iolan dejicit 316, 640.
Ionio in magno 132, 211. mari 170, 193. Ionii fluctus 42, 108.
Iopas crinitus perſonat citharâ 105, 740.
Iphitus maximus armis 114, 340. ævo gravior 127, 435.
ipſe notavi 7, 69.
ira ſupra modum eſt 75, 236. mentem præcipitat 114, 316. ſubit patriam ulciſci 120, 575. deûm ſeſe extulit 132, 215. magna deûm portenderet 183, 706. gravis cogit 185, 781. telum facit 225, 508. deûm admonet 305, 233. fluctuat intus 338, 527. iræ pepercit 119, 534. ob iram memorem Junonis 85, 4. unius ob iram prodimur 92, 251. in iram exarſit 224, 445. iram ſuperæ votis 235, 60. inanem miſerantur 295, 758. irâ irritata deorum 151, 278. irâ vim ſuſcitat 177, 454. ex irâ corda reſidunt 199, 407. fervidus 240, 230. meritâ accendit 247, 502. ſævit 255, 62. immani concitus 272, 694. mortis fervidus 273, 736. exæſtuat 274, 798. miratâ ſubridens 295, 742. terribilis 249, 946. iræ Amaryllidis triſte nobis 7, 81. numinis exercent 81, 453. tantæne animis

animis cœleſtibus 83, 12. Junonis latuere 88, 130. ſeminem ardentem coquebant 221, 345. deûm conceſſere 235, 40. igneſcunt 255, 66. animis increſcunt 271, 688. ſævæ ſurgunt 296, 813. ſtimulis arrectæ 312, 452. iras ſtimulis injicit 318, 728. irarum cauſæ 86, 25. fluctuat æſtu 160, 532. habenas 337, 499. iras triſtes Amaryllidis pati 4, 14. horribiles exercuit 58, 152. temperat 87, 57. remittent 83, 535. permetuens 120, 572. indomitas excitat 121, 594. denuntiat 136, 366. aggerat 151, 297. mulcebat 232, 755. miſcebant 245, 432. rumoribus acuunt 266, 464. ſpes addita ſuſcitat 282, 263. cohibete 332, 314. ſtridoribus acuunt 339, 590.
iraſci in cornua diſcit 60, 232. nec cuiquam virtus 294, 712. iratus arator 44, 207.
Iris roſcida devolat 164, 760. Irim demiſit 264, 694. nubibus actam 276, 38.
irremeabil s error 150, 591. irremeabilis undæ 199, 425.
irreparabile tempus 61, 284.
irridens vatem juvenis 223, 435. irriſa 160, 534. irriſam ratem 172, 272.
irrigat imbres 72, 115. per membra quietem 103, 692. ſopor artus 140, 512. auro Pactolus 279, 142.
irriguum fontem 70, 32.
irritus aſſultibus urget 176, 442. irrita dona 83, 519. tela 117, 459. nubibus donant 262, 313. jurgia 278, 95. dicta 282, 244.
irritat virum telis 292, 644. irritata ira terra 251, 170.
irroret ſola terras 33, 288. Aquarius anno 62, 304.
irrumpit limina 163, 645. thalamo 202, 528. portas curſu 322, 879. irrumpentem regem 272, 729.
irruo. irruerant Dani 125, 757. ferro 133, 222. irruit moriturus in hoſtes 268, 555.
is certiſſimus author 37, 432. &c.
idem Alcithoën 7, 44. &c.
Iſmarus mirabar Orphea 23, 30.
Iſmara Baccho conſerere 40, 37. patria 284, 352.
Iſmarii Doryeli conjux 181, 620.
Iſter flaventes arenas torquens 63, 350. ab Iſtro conjurato deſcendens 52, 497.
Italiæ populos 133, 458. decus 313, 58. Italiam venit 85, 2. Italiam quæro patriam 95, 380. petitis 133, 253. humilem videmus 141, 523. ſalutant 141, 524. fugientem ſequimur 181, 629. regeret bello frementem 152, 230. capeſſere 155, 346. ſponte ſequor 165, 361. tutam 224, 469. bello concurrere 271, 8. Italiâ avertere regem 86, 38. bellum geret 92, 263. lætera repertâ 207, 718.
Italides Latinique Tulliique 317, 657.
Italus Mneſtheus 168, 127. Itala cornua 272, 698. Italo ſanguine 208, 762. robore 308, 326. Italâ de gente 208, 757. Italâ ſaxa vocant 88, 109. Italos fines 138, 440. Italis oris 92, 252.
item contemplator item 30, 187.
iter anguſtum terens 35, 380. tenetis 95, 370. ſalutis monſtrat 115, 388. vertamus 165, 23. radit 169, 170. per inſuetum enavit 208, 16.

ptum peragunt 198,384. molitur 201,477. durum vicit 206,688. emenſi 216, 160. indicit 224, 467. vocis includit 226, 534. inceptum celerant 236,90. perplexum revolvens 264, 391. noctis quærit 279,152. populatus 338,525.
iterúmque iterúmque vocavi 126,770. ſalvete 167,80.
Ithacus hoc velit 108, 104. Ithaci clamoribus 109, 128. Ithacæ ſcopulos 134, 272. ex Ithacâ patriâ 143,613.
Itym ſternit 268,574.
juba denſa 56,86. jubam cervice effudit 56, 92. jubâ triplici crinita galea 233, 785. jubæ ſanguineæ exuperant undas 111, 206. capiti diſcuſſæ 275, 810. ludunt per colla 313, 497. jubarum Graiarum errore 116, 412. jubas capitis aſſimulat 292, 638.
jubare exorto 149, 130.
jubeant infindere ſulcos 9, 33. me cœlum ſperare 77, 325. juſſere capeſſere ſortes 155, 346. vis magna jubet 223, 432. jubeto premat 276, 53. juſſus confundere fœdus 278,496. juſſa mori virgo 335,323. juſſo æquore 287, 444. juſſi diſcumbere 104, 708. feſtinant 216,156. juſſos ſapores 71,62. honores 141,547.
juſſu dei 112,247.
juſſa mollia ſequamur 55, 41. capeſſere 87, 77. facit 93,302. faceſſunt 154,295. horrida fert 156, 3-8. divûm exequitur 156, 396. fero 164,703. recuſat 185, 749. feſtinant 193, 176. vertere 276, 305. aliena pati 298, 866. ſuperba fallunt 347,877. juſſis ingentibus urget 218,141.
jucundum lumen 198, 263.
judex. judice Arcadiâ certet 10,58. victum 10,59.
judicium Paridis manet repoſtum 86,26. judicio noſtro cedit 11, 18.
jugera labefacta movens 46, 264. pauca ruris erant 72, 128. per novem jugera porrigitur 204, 596.
jugulum. in jugulum elatam dextram 286, 415. jugulo accipit enſem 299, 907. à jugulo ſuſtinet dextram 319, 750. mucronem tingit 333, 358. jugulis demitte cruorem 83,542.
jugulant in flammam pecudes 304, 199.
jugum demittere 20, 8. Circæum exercent vomere 233, 799. jugo aratra ſuſpenſa 5, 66. levis tilia 30,173. premere 277, 78. juga ſolvet 9,41. juga detrectans 55, 57. ducere plauſtris 57,140. per juga longa ſedebant 199, 411. juga flectit 209, 805. ad juga cogit equos 229, 639. ſub juga mittant 238, 148. immiſſis 169, 147. pendet 334,374.
jugum ſuperate 206, 676. exuperat 323, 905. jugo Veſevo 45,225. prona incumbebat 240, 236. juga Parnaſſi 22, 11. montis 12, 70. ſylvarum 195,256. jugis ire 61, 292. decurrere 150, 153.
jugârat intactam ominibus 94,345.
jugalem lectum 159, 496.
jugali vinclo 146, 16. nocte 288, 497. jugales geminos

dari jubet 219, 280. Ignes 220, 320.
Iulus parvus ſit comes 124, 710. Iulus formâ pulcher 180, 570. Iüli greſſu 103, 690. parvi caſus 120, 563. impubis comitem 179, 546. ſurgentis ſpem 198, 364. Iulo cognomen 92, 267. à magno demiſſum 93, 288.
Julius Cæſar naſcetur 93, 288.
Julia unda ſonat 43, 163.
junco limoſo obducat 2, 49. molli detexere 5, 72.
jungit narciſſum & florem anethi 5, 48. vulpes 8, 91. gryphes equis 18, 27. pares 58, 169. connubio 87, 73. agmina 112, 267. hoſpitio dextras 129, 83. fœdera 149, 112. caſtra 246, 476. mortua corpora vivis 247, 485. pontes & propugnacula 258, 170. juncta fiſtula cerâ 6, 25. fœdere dextra 238, 169. juncto curru 79, 389. juncti leones 130, 113. junctos orbes 58, 173. equos 343, 735. junctis frontibus 169, 157.
junctúras labantes dabant 117, 464. fibula mordet 331, 274.
juniperi gravis umbra 24, 76. juniperi ſtant 16, 53.
Juno meditata peſtem 58, 153. ſervans ſub pectore volnus 86, 36. aſpera fatigat 92, 278. atrox urit 102, 662. bona adſit 104, 734. ſæviſſima 121, 612. Saturnia 137, 380. regia 149, 114. pronuba dat ſignum 150, 166. maxima 156, 371. conſcia 162, 608. omnipotens 164, 693. Irim demiſit 181, 606. pectore excuſſa eſt 183, 679. regia 224, 438. vires animúmque miniſtrat 273, 764. acta furore 277, 62. Junonis ſacra 68, 532. ſævæ iram 85, 4. Junonis numen 86, 48. iniquæ odiis 103, 668. Gabinæ arva 230, 683.
Junoni templum condebat 97, 446. Junoni cane vota 138, 438. Argivæ adolemus honores 141, 547. infernæ ſacer 192, 138. Junonem compellat Jupiter 291, 606. Junone ſecundâ tenuiſſe 147, 45.
Junonia hoſpitia 103, 671.
Jupiter plurimus deſcendet 16, 60. uvidus 36, 418. uvis metuendus 50, 419. ferus 114, 326. omnipotens 123, 689. proh Jupiter! 161, 590. auctor ſpondeat 165, 17. æquus amavit 191, 130. cœlum condidit umbrâ 195, 272. Anxurus arvis præſidet 233, 799. horridus auſtris 271, 670. omnibus idem 278, 112. Jovis incrementum 10, 49. luco 59, 181. ignem 86, 42. & ſoror & conjux 86, 47. Jovis ales 95, 394. armiger 172, 255. armati aram 251, 640. Jovi frondet Æſculus 39, 15. Jovi luſtramur 134, 279. Stygio ſacra 163, 638. Jovem concilias 87, 78. precatus 270, 624. teſtatus 337, 476. ab Jove principium 7, 60. demiſſæ gentis 55, 35. genus ab Jove ſummo 191, 123. Jove gaudet avo 218, 219.
jurgia Codri 10, 11. irrita jactas 278, 95. fingit 310, 406.
juro. juravi gentem exſcindere

257, 416. jurare timent Di 157, 324. maria aſpera juro 197, 351.
jus concurrere ſoli 332, 315. juris materni cura 223, 402. jus proprium regi cedat 309, 359. jura loquuntur 104, 731. jura ferrea vidit 52, 501. dat 84, 562. legunt 96, 426. reſolvere ſacrata 109, 157. erubuit 119, 541.
juſtus in hoſtem dolor 247, 500. juſtum precatur 160, 521. juſto lætior 46, 251. juſtos Hymenæos 55, 60. juſtis partibus 9[illegible], 508. furiis 247, 454. querelis 278, 95. juſtior pietate fuit 99, 744. Juſtiſſimus Ripheus 116, 426. unus qui fuit 226, 536. juſtiſſima cura 279, 132.
juſtitia excedens terris veſtigia fecit 51, 474. juſtitiæ ſi quid uſquam eſt 101, 604. mirer 303, 126. juſtitiam diſcite 204, 620. juſtitia fraenare gentes 97, 523.
Juturna lacrymas profudit 318, 154. virago metu concuſſa 336, 468. infelix crines ſcindit 347, 870. Juturnæ occurrere 346, 854.
Juvenci nivei amore 14, 46. juvencum mœrentem abjungens 67, 528. auro velatum proponit 174, 366. candentem ſtatuam 270, 627. juveneo pulcro inductus 1[illegible]5. 399. juvenci referunt aratra 5, 66. venient potum 15, [illegible]1, paſti ite domum 16, 44. tondent dumeta 26, 15. juvencos luctantes flectere 48, 357. meritos ſuſtinet 53, 515. cæſos 54, 23. fortes paſcit 55, 50. terga nigrantes 267, 97. juvencis tardis decedere plauſtra 44, 206. juvencis validis proſcinde 45, 237. cæſis epulata 53, 37. fertilis 72, 128. ſtratis 133, 247.
juvenca certantes mirata 17, 2. formoſa paſcitur 60, 219. juvencæ Inachiæ peſtem meditata 58, 153. juvencæ avidæ paſcuntur 49, 375. muſſant 343, 728. juvencas à ſtabulis avertit 239, 208.
juvenis greſſus inferret 78, 360. juveni dextram dat 143, 611. caduco tempus oratur 291, 623. juvenem illum vidi 2, 43. juvenem ſuccurrere ſæclo prohibete 38, 500. exanimum comitamur 301, 51. extinctum credit 340, 598.
juvenes rogis impoſiti 81, 477. juvenum ſpes arrectæ 57, 105. confidentiſſime 81, 445. catervâ 98, 497. acies 180, 563. juvenes lectos 184, 729. belli expertos 280, 173.
juvenali in corpore 177, 475. amore 238. 163.
juvenilibus armis 119, 518.
juventæ lumen 101, 590. membra decora 162, 559. juventâ nitidus 65, 437. audax 84, 565. perpetuâ mœrens 147, 32. primâ erepta 213, 51. ſignans ora 258, 151. fretus 176, 430.
Juventas mihi foret 175, 398. genas flore veſtibat 238, 160.
juventus patiens operum, parvóque aſſueta 51, 472. ludet favis emiſſa 70, 22. Trojana premeret 97, 467. circumfuſa ruit 107, 63. connubiis operata 130, 136. arma exercet 148, 86. delecta portis it 149, 130. effe-

ra ſævit 234, 5. rebus ſpectata 238, 151. bello lecta 250, 606.
juvo. juveris illos auxilio 276, 33. juvit peſtem evadere 277, 56. validæ juvere manus 284, 320. juvabo opibus 300, 571. non omnes arbuſta juvant 8, 2. juvant litora fluctu percuſſa 12, 83. juvat arva qui glebas frangit 28, 95. Iſmara Baccho conſerere 40, 38. juvabit meminiſſe olim 90, 203. hominum manibus periſſe 143, 606. delubra juvant 148, 66. placidus juves 161, 578. ſic, ſic juvat ire ſub umbras 163, 660. juvat audentes fortuna 283, 284.
juxtà fut 127, 22. juxta æquora 153, 255.
Ixionis angues 55, 38. Ixiona memorem 204, 601.
Ixionii orbis 82, 484.

L.

Labes prima mali 108, 97. labem concretam exemit 208, 746.
labo. labat ariete crebro janua 118, 492. labant genua trementi 176, 432. egreſſis veſtigia 283, 283. labantem animum 147, 21. labantes junctura 217, 463. labantia corda 330, 223.
labi cœlo ſtellas præcipites 35, 366. labentur equæ 48, 349. labitur infelix 67, 498. pectore vultus 3, 64. pennis 151, 223. fluctu æſtuque ſecundo 193, 687. labuntur ab æthere plumæ 318, 724. lumina 321, 818. labitur exanguis 321, 818. labens Cocytus 191, 132. labentis domûs 154, 318. labenti dextram tendit 317, 672. labentem annum 25, 8. pietas texit 117, 430. ſuper culmina cernimus 124, 675. labente oleo 134, 281. die 148, 77. vado 316, 628. labentia ventis folia 42, 133. cœlo ſidera 140, 515. labentibus luſtris 93, 283. annis 106, 14. lapſus ad oſſa dolor 66, 457. per aras anguis 167, 86. inter veſtes & pectora 121, 349. lapſi generis 75, 249. lapſa plagâ ales 95, 394. de cœlo ſtella 123, 693. lapſum in viſcera malum 122, 374. equi cervice 333, 364. lapſi per funem 112, 262. lapſo ſemanimi ſupervenit 333, 356. lapſorum miſeret 174, 354. lapſa ancilia cœlo 251, 664. lapſura ſilex 204, 602. lapſantem ſanguine traxit 120, 551.
lapſus ſubjiciunt 111, 236. lapſu petunt 121, 225. horrifico adſunt 133, 225. medio volvuntur 160, 524. equi jacentem 295, 750.
labefactus animum amore 156, 395. labefacta per oſſa 244, 390.
Labici picti ſcuta 233, 796.
labor alternis facilis 27, 79. improbus omnia vincit 29, 145. frumentis additus 29, 250. omnibus impendendus 41, 61. curandis vitibus 49, 397. redit actus in orbem 50, 401. durus uterque 50, 412. equi primus 53, 182. in tenui 69, 6. magnus prohibere 72, 106. omnibus unus 74, 184. omnis effuſus 92, 492. exercet 96, 431. me gravabus 124, 708. ſuperis eſt 136,

156, 379. ille domûs 189, 27. Iliadum veſtes 218, 248. ævi mutabilis 310, 425. vocat ultimus omnes 312, 476. damnet 343, 727. laboris plena regio 97, 460. laborí blando ſupereſſe 57, 127. primo aſpirat 115, 385. finem impone 122, 619. furare oculos 187, 845. inſano indulgere 192, 135. præſens ſuccurre 264, 404. laborem concede 22, 1. longum cantu ſolata 33, 193. inceptum decurre 40, 39. operum adde 43, 155. perferre 48, 343. præcipuum à teneris impende 56, 74. ingratum trahit 56, 97. experiuntur 73, 156. operum miratur 97, 455. æquabat 98, 507. ſupremum audire 106, 11. longum fugæ linque 131, 160. fugiáſque feráſque 139, 459. molitur 152, 233. juvenum tentare 178, 459. pelagi perferre 181, 617. da proprium 221, 331. durum fleviſſem 244, 380. ſortiti 245, 444. quemvis durare 249, 577. exorſa 278, 111. mecum partire 313, 510. verum diſce 335, 435. labore duro manum terat 72, 114. labores illum mutare poſſunt 23, 64. verſando terram experti 28, 118. lunæ monſtrent 52, 478. infandos miſerata 101, 597. per multos jactatam 102, 628. ſolis canit 105, 742. poſt varios hominum urbíſque 113, 24. boum ſternit 113, 306. æquare 115, 362. tantos ſuperare 136, 368. humanos reſpicit pietas 183, 688. graves miſerere 189, 56. duros perferre 199, 437. fuſos patiere 223, 421. exercere 244, 378. cœptos auferte 245, 439. graves prabuit 284, 321. tantos mortalibus eſſe 295, 759. quantos patiare 325, 33. laborum imprudens 49, 372. fortuna 66, 452. fine 72, 116. noſtrorum annales 95, 33. tantorum miſerere 109, 143. auxilium 131, 145. requies 137, 393. oblita 160, 528. facies 191, 103. belli mirer 303, 126. fortunatus 310, 416.

laboranti ſimilis 59, 193. laboratæ Cereris 239, 181. laboratæ veſtes 102, 639.

labra admovi 6, 43. labris plenis ſpumat 39, 6. aënis repercuſſum 234, 22. teneris ubera immulgens 314, 572. ſplendentibus 335, 417.

labellum calamo triviſſe 4, 34.

labruſca ſylveſtris antrum ſperſit 10, 7.

labyrinthus in Cretâ 180, 588.

lac non æſtate novum, non frigore defit 4, 22. ſubducitur agnis 6, 6. præceperit æſtus 8, 98. lactis preſſi copia 3, 82. abundans 4, 20. ſinum 16, 33. amor 64, 394. lac concretum 66, 463. lacte diſtenta ubera 9, 21. novo ſpumantia 12, 67. depulſos 15, 15. favos diluc 34, 344. ſaporem referunt 64, 397. tepido 120, 66. veneni 159, 514. ferino nutribat 314, 571.

lactea cervix 279, 137. lactea ubera 53, 525.

lactentia frumenta 33, 315.

Lacedæmona penetrat 222, 363

Lacedæmonios Hymenæos 135, 328.

Lacænæ ſcelus 201, 511. Lacænis virginibus bacchata 52, 487.
lacerum crudeliter ora Deiphobum 201, 495. funus 266, 491.
laceráſſe nautas canibus 25, 77. manu loricam 316, 98.
lacerto adducto torquens 264, 402. trajecto miſſa 284, 339. lævo dependet parma 317, 693. lacertos aptant 71, 74. exuit 176, 422. palmis percuſſa 225, 503. lacertis adductis 169, 141. contorquent 216, 164. niveis fovet 244, 387.
lacerti terga picti abſint 69, 13.
laceſſas voce 7, 51. laceſſit ventos ictibus 60, 233. pugnam 156, 429. curſu ictuque 216, 165. ferrum 275, 10. voce 292, 644. clamore 294, 716. bella 306, 254. manibus 326, 85. ferro regna 329, 186. laceſſita ſole æra fulgent 226, 527.
Lacinia diva ſe attollit 141, 552.
lacrymam Nereiſſi ponunt 73, 160. lacrymæ rerum ſunt 97, 462. volvuntur inanes 158, 449. decoræ 174, 343. genis effuſæ 206, 636. per æra volutæ 296, 790. in lacrymas ire 157, 413. lacrymas Creuſæ pelle 126, 784. demiſit 200, 455. ciebat 200, 468. neq; eam perferre parentis 261, 289. dederunt 261, 293. effudit inanes 287, 465. oculis profudit 329, 154. lacrymis amor *ſaturatur* 52, 29. oculos ſuffuſa 91, 228. à lacrymis temperet 105, 8. vitam damus 109, 145. coactis 110, 196. æquare labores 115, 362. effuſi 122, 651. ſacraverat aras 135, 305. obortis affabar 140, 492. eyicta 160, 548. morata 163, 649. caruere genæ 169, 173. flectere 244, 384. vultum rigabat 260, 250. ſpargitur tellus 304, 191. accepit vocem 325, 64. proſequere 326, 72. tempus 328, 156. immobilis 334, 400.
lacrymabilis gemitus 128, 39. lacrymabile bellum 228, 604.
lacrymoſis vocibus 306, 274.
lacrymans agnoſcit 97, 470. commendat 185, 771. multa ſuper natâ 221, 358. inexpletum 248, 559. lacrymantis Iüli múltum 266, 501. lacrymantum parentum 323, 887.
lacus inferni 137, 386. fonte tenet 236, 74. lacum Cimini habent 230, 697. lacu æra tingunt 73, 173. limoſo delitui 109, 135. nigro tuta 194, 238. alto ſe condidit 236, 66. lacus vivi 51, 469. liquidi te flevere 232, 760. Stygii tremuere 242, 296. reſponſant circa 344, 756. lacus circumvolitavit 35, 377. corrupit 66, 481. divinos acceſſeris 138, 442. Stygios innare 192, 134.
lacunæ cavæ humore ſudant 28, 117. vertere in glaciem 63, 365.
Laden congreſſus 333, 343.
Ladona mactat 286, 413.
lædent contagia 2, 51. frigora 23, 48. robigine ferrum 45, 220. ferro ſemina 47, 301. lædat glacies pecus 62, 298. cuſpide robur 111, 231. curſu ariſtas 233, 809. læſi fœderis 337, 496. læſo numine

mine 110, 183. læſæ venenum inſpirant 75, 236.
læna Tyrio murice ardebat 153, 262.
lætus ager 28, 102. palmes 49, 363. tegmine 92, 275. duce 103, 696. equis Eurus 216, 417. honore perfecto 231, 178. gazâ 166, 40. ſucceſſu 340, 616. læta uligine humus 44, 184. juventas 55, 69. parum frons 211, 863. imago 292, 643. lætum legumen 27, 74. Pæana 295, 738. lætæ conjugia 48, 326. lætam cognomine gentem 132, 133. lætum remiſit 275, 818. læto palmite 16, 48. imbri 16, 60. gramine 53, 525. ubere 129, 95. cœtu 268, 107. lætâ fronte 306, 238. læti convivia curant 33, 301. nautæ 33, 304. dulcedine 36, 412. inær pocula 49, 383. glande ſues 53, 520. clamore 64, 375. parent imperio 154, 295. cum lumine ſolis 215, 130. lætæ pecudes 36, 423. lætos honores 101, 591. lætas ſegetes 25, 1. læta fata 34, 325. armenta 43, 144. flumina 62, 310. ſecula 102, 605. lætis frugibus 27, 69. herbis 34, 339. vitibus 45, 221. lætior eſſet imperiis 229, 653. lætiſſimus lucus 97, 441. lætiſſima Dido 103, 685. lætiſſima pulvere farra 28, 102. hitora 42, 112.
lætentur omnia ſæclo venturo 10, 52. longum 295, 740. veterum malorum 307, 280. lætantes agmine cycnos 95, 393. lætatus furto inani 203, 568. lætata mentem retorſit 346, 841.
lætitiæ adſit dator 104, 734. lætitiam Dei mittit 102, 636. lætitiâ voces ad ſidera jactant 12, 62. perculſus 99, 514. fremebant 253, 717. fugit 320, 807. exultans 342, 700.
lævia ſaxa 28, 109. *vide* levia.
læva mens 1, 26. lævam petivit 142, 563. lævum intonuit 123, 693. iter 169, 170. inguen 291, 589. lævâ trahuntur 31, 235. ſubremigat 281, 227. lævo limite 263, 372. lumine 282, 275. pede 288, 495. lævas undas 142, 561. cautes 169, 163. lævos orbes 298, 885. læva numina 69, 7. æquora 138, 412.
Laërtia regna 134, 272.
lageos tenuis 41, 93.
Lagus ſit obvius 285, 381.
lambebant ora linguis 111, 211. comas tactu 123, 683. ſidera 142, 574. lambere matrem impavidos 250, 632. lambent vulnera piſces 290, 560.
lamentis tecta fremunt 163, 667.
lamentabile regnum 205, 4.
lamina ferræ 29, 143.
lampadis Phœbeæ inſtar 144, 637. lampade Phœbeâ luſtrabat 146, 6. primâ 216, 148. lampada quaſſans 203, 587. conjecit 267, 535.
Lamyrámque Lamúmque 262, 334.
lana diſcet mentiri colores 9, 42. alba veneno fucatur 51, 469. lanæ vellera 36, 397. munere 64, 391. lana molli exuentia 42, 120.
lanea infula 67, 487.
lanicium tibi cura 64, 384.
lanigeræ oves 144, 660. lanigeros greges 61, 287. lanigeras pecudes 144, 642.

hidentes 214, 93.
lanugine tenerâ cana 5, 51.
primi flaventem 284, 324.
lancea lata conſequitur retectum 334, 375.
languebunt corpora morbo 76, 252. languentis pelagi 283, 289. languentibus humeris 322, 874.
languescit moriens flos 265, 436.
languida quies 348, 968.
laniabant dentibus artus 67, 514. laniata genas Lavinia 340, 606. laniatum corpore Deiphobum 202, 494.
lanx. lances feremus 49, 394. ſuſtinet 343, 725. lancibus oneratis cumulant 241, 284.
Laocoon ardens decurrit 106, 41. Laocoonta petunt 111, 213.
Laodamia it comes 200, 447.
Laomedontius heros 234, 18.
Laomedontiâ pube 215, 109.
Laomedontea Trojâ 38, 502.
Laomedontiaden Priamum 238, 158.
lapis omnia nudus obducat 2, 48. lapidem incuſum 32, 274. bibulum infode 48, 342. lapides Parii ſtabunt 55, 34. lapides Pyrrhæ jactos refert 14, 41.
lapidoſa cornua 40, 34.
lapillos tentant 74, 194.
Lapithæ Pelethronii fræna dedere 57, 115. Lapithûm gentem 220, 305. Lapithas memorem 204, 601.
lappæ abſint 64, 385.
laquearia tecti ferit 234, 25. laquearibus aureis dependent 104, 726.
laqueis captare 29, 139.
Larem fovere 70, 43. Pergameum ventilatur 184, 744. hesternum adit 248, 543.
largior quicquid ſolamen humandi 288, 494.
largus opum 308, 338. largo copia fandi 309, 378. largo fœtu 49, 390. flumine 97, 465. fletu 206, 699. ſanguine 343, 721. largum imbrem 26, 23. largâ manu 291, 619. largos rores 35, 385. fletus 112, 271. largior æther 205, 640.
Lari maxime 43, 159.
Laride 285, 395.
Larina virgo 316, 655.
Lariſſæus Achilles 110, 197.
laſciva capella 5, 64. puella 7, 64.
laſſa reſedit 125, 739. laſſo collo 265, 436.
Latagum ſternit 293, 697.
latebas poſt erecta 6, 20. latet anguis in herbâ 8, 93. latuere fratrem doli 88, 130. latet error 107, 48. lumen ſub fronte 144, 636. ſub claſſibus æquor 261, 582. arbore ramis 192, 136. peſtis 225, 505. tutus in oris 242, 323. venia ſub precibus 292, 626. arce viator 296, 805. latentem aſpicio 120, 568. latentes cauſas 128, 32. latentia ſaxa 88, 108. ſcena 133, 237.
latebram teli reſcindant 334, 389. latebras curvas pulſare 45, 216. uteri tentare 106, 38. Argolicas fœdare 107, 55. animæ recludit 291, 601. in latebras conjicit 232, 657. latebris defenſa 68, 544. effoſſis 70, 42. collocat 80, 423. cæcis 133, 232.
latebroſo in pumice 339, 587.
latebroſa flumina 253, 713.
Latium petamus 100, 554. in Latium tendimus 90, 205.

Latio deos inferret 85, 6. arcebat 86, 31. regnantem 92, 265. pulchro careat 157, 432. ſequaci dare terga 285, 365.
Latinum genus 85, 6. Latinos priſcos celebrare 181, 598.
Latinâ urbe 302, 100. Latini impunè mixti 303, 134. Latinos avos 211, 876. fortes 216, 151 horrentes 281, 237. fines 315, 588. infractos 324, 1. Latinis connubiis 214, 96. canibus 266, 485.
Latinus Rex 213, 45. Latini urbem 211, 892.
laticis fertilis 44, 192. laticem Lyæum 103, 686. latices exultant æſtu 224, 464. laticum honorem 104, 736. latices Lenæos infundere 67, 509. nigreſcere ſacros 158, 454. Averni ſimulatos ſparſerat 159, 512. calidos expediunt 194, 218. ſecuros potant 207, 715.
Latonæ genus duplex 319, 198.
Latonia Delos 54, 6. cuſtos 264, 405. voces dabat 313, 534.
latrat Hylax in limine 20, 107. latrans æternum janitor 199, 401. latrante Lyciſcâ 6, 18. latrantibus monſtris 15, 75. undis 227, 588.
latratus canum ſævit in auras 172, 257. latratu turbabis 265, 412. trifauci perſonat 199, 417. latratibus inſtat canis 344, 751.
latrator Anubis 252, 698.
latronis telum 324, 7.
latam alvum 71, 94. latum amnem 29, 141. lato ferro 93, 313. ore 118, 482. limite 262, 323. latæ ædes 340, 607. latos campos 38, 492. populos 91, 225. humeros 124, 721. lata freta 113, 312. latis arvis 250, 605.
latè fluctuat 46, 281.
latus haurit apertum 283, 314. lateri longo modus 55, 54. æreo includunt 106, 19. noſtro agglomerant 114, 341. accommodat enſem 116, 393. abdidit enſem 120, 553. hæret arundo 148, 73. cavo ingeminant 176, 434. refunditur 227, 590. ſubligat enſem 246, 459. caſtrorum adjuncta 255, 69. affixit 267, 536. accinxerat enſem 312, 489. habilis clypeus 335, 432. latus niveum fultus 14, 53. in latus impulit 87, 82. undas dat 88, 105. contorſit 107, 51. Heſperium abſcidit 138, 418. exciſum rupis 189, 42. feſſum mutet 142, 581. nemoris urget 227, 566. pugnæ 316, 649. enſe ferit 332, 304. in latus excipit 337, 307. latere in montis exeſi 80. 419. latera ima ſolvuntur 68, 523. intexunt 194, 216. laterum compagibus 88, 122. objectu 89, 160. tenus 281, 210. junctura 321, 274. latera ardua tinxit [illegible] 4, 665.
Lavini promiſſa 92, 258. ſede 92, 270. regna 190, 84.
Lavina littora 85, 2.
Lavinia conjux 208, 764. virgo 214, 72. nomen urbi dabit 323, 194.
Lavinia reſpicit arva 252, 236.
lavo. lavabo omnes in fonte 8, 97. lavit corpora ſanguis 60, 221. æquore currum 63, 359. indè cruorem 144, 663. vino favillam 194, 227. ora

cruor

eruor 294, 727. colla armóſque 343, 722. lavandi ſtudio 35, 387.
Laurens habet ora 294, 706. Laurentis nomen 214, 63. Pici regia 216, 171. Laurente Maricâ genitum 213, 47. Laurentum Tibrim 186, 797. Laurentes populos 211, 892. muros 293, 671. Laurentibus miſeris inſtant 248, 537. agris 311, 431.
Laurentia palus 294, 709. Laurentia caſtra 292, 635. agmina 323, 909.
laurus Parnaſſia umbrâ ſe ſubjicit 39, 19. veterrima aræ incumbens 119, 513. ſacra comam 214, 59. lauri baccas 33, 306. nemus 205, 658. laurum uro 19, 83. lauro ſimillima arbos 42, 131. ſacrâ redimitus 129, 81. viridi tempora advelat 171, 246. viridanti cingit 179, 539. virgulta ſonantia 338, 522. lauri munera ſunt 7, 63. Illum flevere 22, 13. lauros fragiles incende 19, 82. laurus Clarii ſentis 136, 360. laurea Phœbo gratiſſima 17, 62.
laus. laudis antiquæ res 44, 174. amor 175, 394. magnæ egentes 185, 751. laudi ſunt præmia 97, 461. patriæ æmula 285, 371. laudem ſperate 61, 288. habet victoria 121, 584. primam concedit 271, 655. ferat gloria 318, 708. facta ferent 320, 791. caſúſne Deúſne attulerit 332, 321. laude inſigni ferebat 102, 625. laborem molitur 152, 233. pro laude paciſci 171, 230. coronam meruit 174, 355. pudicitiæ celebres 208, 775. laudes manebunt 12, 71. laudum amor 57, 112. cupido 168, 138. tantarum munere 241, 273. laudes legere 9, 26. Hercules ferant 241, 287. referto 283, 282. laudibus blandis magiſtri gaudere 59, 286. cœlo æquem 303, 125. laudes poſula 7, 48. carmina 12, 55. ultra placitum 16, 27. laudato ingentia rura, exiguum colito 50, 412. laudabor pœnas ſumſiſſe 121, 586. ſpoliis aut letho inſigni 287, 450. pacem laudate ſedentes 311, 460.
Lauſus equûm domitor debellatórque ferarum 229, 651. para ingens belli 286, 426. Lauſi dolorum ultor 298, 863.
lautis Carinis 243, 361.
laxos circlos 58, 166. funes 252, 708. arcus 322, 874. laxis habenis 49, 364. compagibus 88, 122.
laxant arva ſinus 48, 331. clauſtra 112, 259. rudentes 134, 267. membra quiete 187, 836. foros 199, 412. curas ſomno 259, 225. laxata voci via 303, 151.
lebetas Dodonæos ſtipat 139, 466. geminos dona facit 172, 266.
lectum jugalem ſuper imponas 159, 496.
Ledæ donum 102, 652.
Ledæam Hermionen 135, 328. Helenam 222, 364.
legati reſponſa ferunt 305, 227. legatos pepigi 238, 142. remiſſos fari jubet 306, 239.
legio longa cohortes explicuit 46, 280. comitatur agreſtis 230, 681. ſortita periclum 258, 174. eumpis inſtructa 263,

263, 368. vallis obſeſſa 278, 120. procedit 327, 121. concurrit 339, 563.
lego. leguntur vaccinia 4, 18. mala 5, 51. laudes 9, 27. legis oram 17, 7. ſerta mihi 23, 41. legunt corpora matrum 55, 51. virus novercæ 61, 282. villis greges 64, 386. ore natos 74, 201. jura magiſtratûſque ſanctúmque ſenatum 96, 426. legit pars cætera pontum 111, 208. legunt vela ſocii 141, 532. ſorte loca 168, 131. in gurgite remos 170, 209. adverſos ordine 208, 755. declaſſe biremes 236, 79. virtute præſtantes 248, 548. veſtigia retro 264, 393. legit virum vir 316, 632. obvius orbes 337, 481. lecta manus 283, 294. lecti cuſtodes 125, 762. proceres 281, 213. lectos cuſtodes 125, 762. juvenes 184, 729. lectas bidentes 147, 57. lecta ex arbore mala 7, 70. Ponto venena 29, 95. cædo oſſa 194, 228. robora 247, 519. arma 289, 542. lectiſſima corpora 260, 272. legentes miſeros fallunt 43, 152.
lecteri vitulam paſcite 8, 85.
legumen latum quaſſante 27, 74.
Lelegas pinxerat 253, 725.
lembum remigiis ſubigit 30, 102.
Lemnius pater 246, 454.
Lemnæum honorem 151, 207. Lemnos latices 69, 510.
levis crepitans Auſter 129, 70. leni agmine 126, 782. vento 193, 209. lenibus flabris 59, 299.
leniit timorem nova res 97, 451. dolentem ſolando 156, 393. curas ſub nocte 160, 518. dictis animum 200, 468.
lentis Peluſiacæ curam 31, 228.
lentus in umbrâ 1, 4. humor 33, 190. vapor 183, 682. lenta vitis 6, 38. ſalix 8, 83. lentæ geniſtæ 39, 12. lentum virus 61, 281. gluten 73, 160. lentâ radice 344, 773. lento vimine 70, 34. marmore 213, 28. argento 229, 634. flagello 231, 731. ſtirpe 344, 781. lentas haſtas 11, 31. lenta viburna 2, 26. verbera 59, 208. ſpicula 216, 164. haſtilia 337, 489. lentis maſſis 73, 170. ramis 84, 588. armis 330, 237.
lentandus remus in undâ 137, 384.
lenteſcit picis in morem 46, 290.
leo impaſtus mandítque trahítque pecus 262, 339. ſtabula peragrans 294, 723. movet arma 324, 6. leonis fulvi pelle 124, 722. Getuli tergum 274, 351. tegumen 229, 666. horrentis exuvias 261, 306. leonem fulvum 150, 159. vaſtum mactas 242, 295. ſævum telis premit 274, 792. leones juncti currum ſubiere 130, 113. bijugi ad frena 282, 253. leonum femina 43, 151. gemitus iræque 212, 15. leones magnos metuent armenta 9, 22. Pœnos ingemuiſſe 12, 27. Phrygios ſubjuncta 279, 157.
læna torva lupum ſequitur 5, 63. catulorum oblita erravit ſævior 60, 245. cervice fulvâ 80, 408.
leporem cambus venabere 65, 410. ſuſtulit Jovis ar niger 268,

268, 763. lepores auritos ſequi 33, 308.
Lernæ bellua 196, 287. flumina 338, 518. Lernam tremefecerit 209, 804.
Lernæus anguis 242, 300.
Lesbos 41, 90.
Lethi Tartara 82, 481.
Lethæum amnem 207, 705.
Lethæo rore 187, 854. Lethæa papavera 83, 545.
letum ſinè nomine 322, 846.
leti diſcrimine 145, 685. ſopor conſanguineus 195, 278. præſentis mora 291, 622. informis nodum 340, 603. letum nati cernere 119, 538. peperere 199, 434. manu gero 224, 455. docet hoſpitis 243, 346. ferentes 322, 872. pro laude pacisci 325, 49. miſeri crudele videres 341, 636. pondere vergat 343, 727. horrificum molitur 346, 851. loco domuit 51, 456. me eripui 109, 134. patet janua 123, 661. animam abſumite 144, 654. millia daret 186, 806. volvitur 265, 433. dejecit 283, 319. ſolvit 286, 418. inſigni laudabor 287, 450. frigida 321, 818. captum 321, 830.
lethalis arundo 148, 73. lethalem ſonum 347, 877. lethali volnere 269, 580.
letifer annus 130, 139. arcus 180, 169.
Leucaſpim cernit 197, 334.
Leucatæ montis 134, 274. Leucaten totum Marte fervere 252, 677.
levis tilia 30, 173. alnus 51, 451. ſomnus 187, 838. enſe nudo 268, 548. curſu 337, 489. leve nomen 227, 581. levem ſtipulam 27, 85. palam 35, 368. æthera 36, 409. levi ſuſurro 3, 56. limo 70, 45. ſanguine 173, 328. rore 134, 280. leves cervi 3, 60. Parthi 77, 314. humeris Coryti 280, 169. leviorum rerum 69, 3. leves calamos 10, 2. levibus rotis 89, 147. ventis 126, 794. ſagittis 167, 68. leviore curâ 62, 305. levioribus terris 41, 92.
levia pocula 167, 91. pectora 221, 349. leves pharetras 179, 558. clypeos 228, 626. ocreas 229, 634. levibus hamis 172, 259.
levo. levat ipſe tridenti 89, 145. laborem 94, 330. manicas atque vincla 109, 146. viros auxilio 117, 452. omen 128, 36. ſe cubito 164, 690. æſtus ripâ viridante 225, 495. terras cœlumque 227, 571. morſus arte 232, 755. viam ſermone vario 242, 309. obſidione levari 276, 25. corpus levabat trunco acclinis 297, 834. levandum fronde nemus 49, 400. levato ferro 173, 306. levatos auxilio juvat 160, 538.
levamen cum casûſque 145, 709.
lex. legem dederat 81, 487. lege fati tenetur 345, 819. leges compoſitæ omnes 332, 315. leges impoſuit natura 27, 60. dabat 98, 507. ſub leges pacis ſe tradiderat 162, 618. pretio fixit atque refixit 204, 622. fœderis æquas dicamus 308, 322. jungent 346, 822. legibus ruptis 39, 510. legibus ævum agitant 73, 154. patriæ teneor 109, 159. urbem fundavit 209, 811. æquam gentem 217, 203.
legiferæ Cereri 147, 58.

libavit

libavit amnem quadrupes 11, 26. pateris & auro 44, 192. flumina 70, 54. oscula 92, 256. honorem 104, 736. focis munera 131, 177. cineri 135, 303. pocula 136, 354. pateras Jovi 215, 133. ad aras 218, 245. libant læti in mensam 241, 279. pateris altaria 328, 1-4. libato ore 104. 737. libans carchesia Baccho 167, 78.
liba expectare 16, 33. feremus 49, 394. adorea subjiciunt 215, 109.
libamina prima igaibus imponit 194, 246.
libeat insanire 6, 36. libens vota cane 138, 438. accipio agnoscóque 238, 155.
liber moriens aret in ulmo 23, 67. libro udo inolescere 41, 77. clausam 314, 554.
liber habenis 59, 194. equus 312, 493. libera fati gens 279, 154. mortis mora 326, 74. libera servitio colla 58, 267.
liberiùs ferebat 29, 128.
libertas sera respexit inertem 2, 28. libertatis spes 2, 33. libertatem fandi det 308, 346. pro libertate pulchrâ vocabit 210, 822. ruebant in ferrum 251, 648.
Liber umbras invidit 16, 58.
Liber & alma Ceres 25, 7.
Libethrides Nymphæ 15, 21.
Libra die somnique pares fecerit horas 31, 208.
librant se per nubila 74, 1-6. dextrâ cæstus 177, 479. ab aure telum 264, 417. missile 286, 421. librans diu robur 288, 480. dextrâ ingenti 314, 556.
Liburnorum regna 91, 244.
Libyæ excidio 86, 22. oras 89, 158. deserta 95, 384. portus 100, 556. extrema 100, 577. Libyci æquoris 42, 105. Libyco marmore 231, 718. littore 306, 265. Libyci fines 94, 339. Libycæ gentes 154, 320. Libycos penates 99, 527. Libycis ab undis 101, 556.
Libystidis urſæ 166, 37.
licebat neque me servitio exire 2, 41. licito sermone 246, 468.
licentiùs errare 227, 557.
Lichan ferit 283, 315.
licia triplici colore diversa 19, 73. telæ addere 33, 285.
Licymnia serva 268, 546.
ligant spiris ingentibus 111, 217. ligatus cædebat 296, 794.
Ligea 78, 336.
Liger frater 290, 576. Ligeri dicta 290, 584.
lignum fissile scindebant 29, 144. navigiis utile 51, 442. nautis venerabile oleaster 344, 767. ligno ficco 40, 31. inclusi 106, 45. fisso transit præcordia 264, 413. transfossi 268, 544.
Ligurem malo assuetum 43, 168. Ligurum ductor 280, 185.
liguſtra alba eadunt 4, 18.
lilia ferunt 5, 45. alba 72, 131. candida funduntur 207, 709. date manibus plenis 211, 884. rubent rosâ mixta 326, 68.
Lilybæa vada 145, 706.
limbo picto circumdata 150, 137.
limen testudine obsessum 117, 441. limen Olympi insuetum 12, 56. superant 62, 317. patrui servet 199, 402. sceleratum insistere 203, 563. tacitum obsedit 221, 343. limine in ipso 19, 92. primo 118,

128, 469. patrio ſiſtam 122, 620. adverſo 25, 636. pelli 227, 579. ab alto procedunt 246, 461. Phœbi niveo ſedens 253, 720. portæ vitam poſuere 271, 687. limina regum penetrant 52, 504. dulcia mutant 52, 54. ad limina pendent 76, 257. ærea gradibus ſurgebant 97, 448. per limina læta convenere 104, 707. Deorum religioſa 115, 366. dura perrumpit 118, 480. tectorum convulſa vidit 119, 508. Veſtæ ſervantem 120, 567. portæ obſcura repeto 125, 752. portarum obſeſſa tenebant 126, 803. crudelia linquunt 143, 616. ſanie exſperſa natarent 143, 626. ad limina cunctantem 149, 133. ſertis florentia 151, 202. interiora domûs irrumpit 163, 645. pandit 202, 525. ad limina nota ſe ferebat 225, 491. ſtridentia referat 228, 613. ſaxea tentat 240, 232.

limes agro poſitus 348, 898. limitem agit ferro 283, 514. limite campum partiri 28, 126. ſecto 46, 278. longo ſulcus 124, 697. lato ducam 262, 323. lævo flectentes 263, 372.

linus dureſcit 19, 80. niger 82, 478. limum felicem trahunt 44. 188. limo obducto 28, 116. cecinere ranæ 35, 378. levi unge 70, 45. informi exponit 199, 416. limoſo junco 2, 49. lacu 109, 135.

linea vincula rupit 178, 510. terga 206, 784.

lingua mala vati nocent 16, 28. nigra palato ſubeſt 64, 388. aſpera premit fauces 67, 508. frigida 83, 525. valet 348, 911. linguam vinctura 41, 94. linguâ corpora fingere 250, 634. melior 308, 338. ventoſa 310, 390. linguas volucrum ſentis 136, 361. linguis triſulcis micat 65, 439. vibrantibus lambebant 111, 211. variæ 253, 723. facta ſilentia 306, 241.

lini ſegetem 31, 212. lino velati 327, 120. lina humida trahit 29, 142.

linquimus arva 1, 3. linquebant animas corpora 130, 140. laborem 131, 160. metu menſas 132, 213. te ventis 145, 705. ferrum liquit neſcius 148, 71. ſaxo ſeminecem 172, 275. inauſum nil 220, 308. inſalutatam 261, 288. linquens Aurora cubile 37, 447. linquentem terras ſenectam 280, 173. linquentes curſu rapido 230, 676.

Intea dare retro 145, 686.

lintres cavat arbore 32, 262.

linunt ſpiramenta 70, 39. lita corpora guttis 72, 99.

Linus divino carmine paſtor 14, 67. Lino pater Apollo 10, 57.

Liparen Æoliam 245, 417.

liquitur montibus humor 26, 44. amnis rupibus 44, 187. liquuntur ſanguine gutte 128, 28. corpore ſudor 275, 813. liqueſcit cera 19, 80. chalybs fornace 246, 446. liquentem fluvium 81, 442. liquentia mella 96, 432. vina 171, 238. flumina 271, 679. liquentes campos 207, 724.

liquidi ignis 13, 33. olivi 51, 466. liquidum odorem 80, 415. liquidam æſtatem 70, 59. liquidum iter 171, 217. æra 193, 202. liquido nectare

nectare 73, 164. electro 244, 402. liquidâ nocte 282, 272. liquidos lacus 160, 526. liquidas voces 36, 410. liquida nubila 230, 699. liquidis fontibus 5, 5. nubibus 19, 525.
liquor fluidus abundabat 67, 484.
liquefacta saxa 38, 473. mella 79, 36. viscera 84, 555.
liquefacto plumbo 269, 588.
Lirim super 317, 670.
litandum animâ 108, 118. litatis sacris 147, 50.
litem discerneret 348, 898
lites componere 8, 108. novas incidere 20, 14.
littus fefellit 218, 215. littus relictum videre 106, 28. Dardanium sanguine sudârit 221, 582. avarum fuge 128, 44. dextrum fuge 138. 413. rogamus innocuum 218, 229
littoris primi oram 40, 44. in littore extremo 68, 542. se sternunt 80, 432. deserto 106, 24. curvo 127, 16. sicco subductæ 130, 135. angusto diductas 138, 419. recto portum fert 212, 90. viridi conspicitur 236, 83. rubro Ægyptum 252, 686. toto ardentes 304, 199. Libyco habitantes 306, 265. littora fluctu percussa 12, 83. plangunt 34, 334. resonantia miscri 35, 359. myrteta Lætissima 42, 112. urgent fluctus 59, 200. myrtos amantes 72, 124. Lavina 85, 3. nota 112, 256. fida petunt 116, 399. patriæ relinquo 127, 10. fugit 131, 161. me accipiunt 132, 209
ludis celebramus 134, 280.
Epiri legimus 134, 292. errata relegens 145, 692. fervere 157, 409. littoribus contraria 162, 628. tetigissent carinæ 163, 657. fida reor 165, 23. spumantia contra 168, 125. procurva 185, 165. prætexunt puppes 188, 5. proxima raduntur 212, 10. dira 213, 22. ad ignota vectum 215, 124. præcipere 282, 277. vi populat 331, 2.
littorea aves 330, 248. littoreis ilicibus 235, 43.
lituo insignis 192, 167. Quirinali succinctus 217, 187.
lituos pati 59, 183.
liventis plumbi 230, 687.
livida vada 196, 320.
locus panditur 26, 33. ad usus eligitur 77, 296. est in secessu 89, 159. classibus hic 106, 30. æternum nomen habebit 198, 381. umbrarum est 198, 390. nobilis 227, 563. fortunæ vacat 304, 180. loci ignaros 215, 384. numina 145, 697. Genium 216, 136. religio 243, 350 fraude 264, 397. natura 285, 366. locum notavi 7, 69. capies oculis 45, 230. similem exquirunt 46, 266. esse morti 75, 226. tecto optare 96, 425. dant tela 122, 633. intendit 159, 506. priorem superare 169, 155. tenuit virtute secundum 172, 258. omnem pererrat 176, 442. servant 201, 507. molitur 216, 158. cuntibus dat 230, 677. delegere 235, 53. testatur 243, 346. insidiis conspeximus 260, 237. cæde recentem 265, 456. fata dedissent 302, 112. arripuit 313, 531. loco stare 56, 84. signum effodere 97, 443. mutata sententia 259, 220.

opportuna 267, 531. quo ſit fortuna 272, 723. locorum cultus habitúſque 27, 52. opaca 124, 725. veterum errore 132, 181. locos novos explorare 93, 306. deſertos 106, 28. loca invertere 43, 140. queſtibus implet 82, 515. auſtris fœta 86, 51. complent 118, 495. fulſure fumant 124, 698. ruina convulſa 138, 414. nocte tacentia 195, 265. proxima tenent 199, 434. ſenta ſitu 202, 462. omnia pervolitat 234, 24. locis certis impoſuit 27, 61. immota 139, 447. omnibus umbra adero 156, 386.
locant aëna 91, 247. fundamenta 96, 428. mediam 103, 698. mœnia 127, 17. toro effigiem 159, 508. ordine aëna 167, 102.
locantur munera 168, 109. manu tecta 215, 127. locat ſedili viros 238, 176. locavit in ſolido fortuna 310, 427.
Locri Naritii mœnia 137, 399. Locros littore Libyco habitantes 306, 265.
lolium infelix 11, 37.
longa injuria 94, 341. longum vale 7, 79. in longum ducis 21, 56. longam Albam 92, 271. longâ carinâ 169, 158. longo poſt tempore 2, 30. ſingultu 67, 506. ſeceſſu 89, 159. ordine 104, 703. circuitu 138, 412. longi fluctus 53, 200. longa oblivia 207, 715. longos ſoles 21, 52. tractus 35, 367. longis diebus 44, 201. colubris 47, 320. porticibus 119, 528. longiſſima ſeries 102, 641.
longe reſonantia 35, 358. diſjungimur 92, 252. longiùs procedere 177, 461.
longævus haruſpex 247, 498. longæva conjux 181, 620. ſacerdos 196, 321. longævi Anchiſiæ 179, 535. parentis 325, 44. longævum ſede locavit 119, 525. longævi cuſtodes 172, 256. longævo ſimilis 270, 650.
longinqua vetuſtas 138, 415.
loquuntur ſylvæ interitum tuum 11, 28. ignota 108, 91. loqui audita fas 195, 266. loquendi finem 190, 76. locuta voce demiſſa 135, 320. locutam ſenſit mente ſimulatâ 149, 105. locuti Phœbo digna 205, 662.
loquentis os oculóſque 238, 152. vocem animámque 284, 347. loquentes pinus 17, 22. loquacia ſtagna 311, 458. loquacibus ranis 65, 431. nidis 336, 475.
loquelas fundit 187, 842.
lora dant proni 57, 107. tenens 98, 477. trajectus 112, 273. undantia concuſſere 169, 146. inter media 336, 463. regebat 340, 624.
lorica ſquamâ fidelis & auro 272, 707. tergo habilis 335, 432. loricæ moras 288, 485. oras 348, 925. loricam conſertam hamis auróque trilicem ſtipat 139, 467. ære rigentem miratur 250, 621. impedit haſtâ 290, 553. circumdat humeris 326, 88. revulſam lacerare 326, 98. bilicem rumpit 334, 376.
lotos frequentes 64, 394.
lubricus anguis 167, 84. membris 221, 353. lubrica terga 118, 474. per lubrica ſurgens 174, 335.
Lucagus infert ſe in medios 290, 575. acer 290, 577.

Lucage 291, 592.
Lucan perſequitur 290, 561.
Lucetium ſternit portæ ſubeuntem 268, 570.
Lucrino addita clauſtra 43, 161.
luctantur cornibus hœdi 53, 526. arenâ 205, 643. marmore tonſæ 213, 28. telum eripere 334, 387. luctantem animam 164, 695. luctantes juvencos 48, 357. ventos 86, 53.
luctamen remo abeſſet 236, 89.
lucus umbræ lætiſſimus 97, 441. ſacer additur 185, 761. in arce fuit ſummâ 256, 86. lucum caligantem 81, 468. ingentem 213, 29 luco frondoſo 83, 543. toto abſiſtite 295, 259. ex alto vox reddita 214, 95. virdi gaudens 233, 80. Martis eductum 269, 584. lucos ſonantes 23, 58. ſilentes 38, 476. lucos gerit 42, 122. inacceſſos 212, 11. conſulit 214, 82. lucis in altis 83, 533. Avernis præfect 191, 118. habitamus opacis 206, 63. ſacratis arcentur 232, 778.
ludere verſu dignata 13, 1. Faunóſque feráſque 13, 28. ludunt in ſicco fulicæ 35, 363. ludunt coloni verſibus incomtis 49, 386. ludet favis emiſſa juventus 70, 22. ludunt examina cœlo 72, 203. carmina 84, 565. ſpe luſit amantem 94, 352. ſtridentibus alis 96, 397. falſis imaginibus 96, 408. formidine 224, 453. ludere pueros circùm ubera 250, 632. plurima nocte 262, 336. ludar formidine 292, 632. luſit multos fortuna 310, 427. ludunt jubæ per colla 312, 497.
ludus in undis 21, 37. flectere equos 269, 606. ludi proſcenia 49, 381. ludum æquáſſet 262, 338. ludo feria poſthabui 15, 17. noctem ducunt 64, 379 inani prohibebis 72, 105. prœlia texant 180, 593. belli ſimulacra ciebat 183, 674. contendunt 205, 643. intenti 222, 380. ludos commiſſos canit 188, 113. ludis littora celebramus 134, 280. variis referunt ſolemnia 181, 665. fremebant 253, 727.
ludibria ventis turbata 150, 775.
ludicra præmia 344, 764.
lues miſeranda venit 130, 137. ſublapſa veneno pertentat ſenſus atque oſſibus implicat ignem 221, 355.
lugent caſſum lumine 107, 85.
lugentes campi 200, 441.
luctus crudelis 115, 369. luctûs tanti prænuntia 303, 139. longi pars 305, 214. luctum ingentem tuorum quære 211, 869. luctu refugit 106, 12. longo ſe ſolvit 106, 26. vitam trahebam 108, 92. diverſo miſcentur 113, 298. canit 280, 189. mixto inſania 298, 871. ingenti deficit 305, 231. urbem conſedisſe 308, 350. accenſa 331, 277. concuſſit urbem 340, 594. tanto turbantur 340, 620. miſcere hymenæos 345, 805. luctus prædixit 146, 713. incendentem 266, 500. æquabat 295, 755.
luctificam Alecto 210, 324.
lugubre rubent cometæ 282, 273.
lumbus. per lumbos ſpina agitur 56, 87.

lu-

lumen ademtum 144, 658. aquæ tremulum 134, 22. luminis hyberni ignes 33, 291. auras 40, 47. effoſſi cruorem 144, 663. oras 229, 660. lumen juventæ purpureum afflârat 101, 590 fundere 123, 683. cœli ſpirabile 143, 600. telo terebramus 144, 635. luna premit 148, 80. cœli jucundum 198, 363. ad ſuperum ituras 206, 680. piceum fert 255, 75. à lumine averſum 80, 423. glauco intorſit oculos 81, 451. caſſum 107, 85. luſtro 125, 754. multo manifeſti 131, 151. complent 144, 645. torvo cernimus 145, 677. manifeſto vidi 155, 358. novo ſpargebat terras 161, 584. quarto proſpexi 197, 356. veſtit purpureo 205, 640. ſupremo 207, 735. fulvo involvi 214, 76. primo ſolis 215, 130. atro fumantes 224, 457. immiſſo trepident Manes 240, 246. micans 244, 392. lævo contriſtat 282, 275. demiſſo venerans 330, 220. ſpoliatum 348, 939. lumina mundi clariſſima 25, 6. ſera accendit Veſper 32, 251. fundunt 50, 432. flammantia torquens 65, 433. ſomno tegeret 80, 414. natantia condit ſomnus 82, 496. regnis defixit 91, 226. ardentia tendens 116, 405. ſomno declinat 151, 185. morte reſignat 152, 244. immota tenebat 155, 332. flexit 156, 369. attollens 187, 847. natantia ſolvit 187, 856. defixus 192, 156. flammæ ſtant 196, 300. vita attigerint 210, 829. vultu dejecto 211, 863. noſturna 212, 13. orientia ſolis ſpectans 236, 69. Gorgona vertentem 245, 438. rara micant 258, 189. canentia ſolvit 286, 418. volvit 287, 447. morientia ferant 287, 463. in æternam noctem clauduntur 295, 746. ducum cecidiſſe 308, 349. labuntur frigida letho 321, 819. inviſa relinquam 325, 63. ad ſolem converſi 328, 172. luminibus arrectis arſere 110, 173, tacitis 156, 364.

luna dies ordine dedit 32, 276. moneret menſtrua 34, 353. fratris radiis obnoxia 36, 396. revertentes colligit ignes 36, 427. roſcida ſaltus reficit 63, 337. plena ſe per feneſtras fundebat 131, 152. obſcura lumen premit 148, 81. candida curſus negat 212, 9. lunæ labores 52, 478. tacitæ ſilentia 112, 255. cornua 144, 645. globum 207, 725. radiantis imagine 234, 23. lunam cœlo deducere 19, 69. errantem canit 105, 742. per incertam 195, 270. per nubila vidiſſe 200, 454. altam ſuſpiciens 264, 403. lunas ſequentes reſpicies 36, 424.

lunatis peltis 98, 490.

luo. luis commiſſa 81, 454. peccata 276, 32. luat morte 311, 444. ſupplicium crudele 321, 841. fœdus 342, 695.

lupini triſtis calamos 27, 75.

lupus capellam ſequitur 5, 63. triſte ſtabulis 7, 80. pecori inſidias meditatur 12, 60. oves fugiat 18, 52. inſidias explorat ovilia circùm 68, 537. inſidiatus ovili 255, 59. Martius agnum rapuit 268, 566. conſcius audacis facti

caudámque remulcens 321, 811. lupi malæ 317, 681. lupum ſequitur læna 5, 63. lupi raptores 115, 355. luporum genus acre 61, 264. incurſus 64, 407. utero 138, 428. magnorum formæ 212, 28. lupos prædari 29, 130. acuunt balatibus 80, 435. lupis ululantibus 38, 486.
lupæ nutricis tegmine 92, 275. lupam fœtam procubuiſſe 250, 631.
lupatis duris parere 59, 208.
Lupercal monſtrat 243, 343.
Lupercos nudos extuderat 251, 663.
luſtra ferarum 51, 471. deſerta 144, 647. invia ventum 150, 151. horrentia 314, 570. luſtris labentibus veniet 93, 289.
luſtro tua veſtigia 4, 12. agros 12, 75. ſingula 97, 453.
luſtrabunt umbræ convexa 101, 608. luſtrat atria ſanctus 119, 528. lumine 125, 754. luſtramur Jovi 134, 279. luſtres æquora tutior 137, 377. metas 138, 429. lampade terras 146, 6. opera omnia flammis 162, 607. conſeſſum oculóſque 180, 578. ſtudio recolens 206, 681. te choro 222, 391. lumine corpus 238, 153. muros turbidus 255, 58. certus incerta pericula 256, 96. choreis 281, 224. in equis ignem 304, 190. atria pennis hirundo 336, 474. luſtrandum navibus æquor 137, 385.
luſtralibus extis 239, 183.
luto croceo mutabit 9, 44.
lutea Aurora 213, 26.
luteolâ calthâ 5, 50.
lux hæc toto langior anno 16, 43. alma data eſt 93, 306. Dardaniæ 113, 281. ultima vocat 123, 668. tertia claſſem ſiſtet 130, 117. receſſit 135, 311. alma ſuſcitat 246, 455. nova oculis offulſit 256, 110. inimica propinquat 263, 355. craſtina ſpectabit 282, 244. gelidam dimoverat umbram 305, 210. reddita menti 341, 669. lucis piget 183, 678. cupido 207, 721. radiis 216, 142. contemtor 259, 205. luci dividit orbem 31, 209. ſub lucem 37, 445. lucem hauſere 48, 340. in lucem emiſſa 68, 551. lucem dant erranti 128, 569. albeſcere 161, 586. inviſam abrumpere 163, 631. quæſivit 164, 692. peroſi 199, 435. ſub nubila jactant 226, 527. in lucem tuliſſet 262, 338. relinquo 298, 855. alinam extulerat 304, 183. naribus efflant 327, 115. exterrita fugit 341, 660. tibi morer 347, 873. luce æſtivâ recluſit 70, 52. carentum 76, 255. obliquâ 77, 298. ſub ipsâ 82, 490. clarâ refulſit 107, 588. aënâ coruſcus 118, 470. multâ cucurrit 124, 694. ſedet cultos 151, 186. optatâ fruatur 162, 619. ſub maligná 195, 270. inſperatâ deprenſum 240, 247. circumdare 257, 153. retectis rebus 265, 461. maturâ 282, 257.
lucent in equis 179, 554. fulcra toro 204, 6. 3. virgatis ſagulis 251, 660. lucebat ſemita per calles 163, 383. ebur 279, 137. via flammarum ordine 303, 143. lucentem globum 207, 725.
luceſcere ſolem 14, 37.

luci-

lucidus Anguis 31,205. orbis 37,459. æthrâ 142,585. lucida ferro ſpicula 173, 306.
Lucifer jugis Idæ ſurgebat 126,801. undâ Oceani perfuſus 249, 589. Luciferi ſidere 62, 324.
lucifugis blattis 75, 243.
Lucina caſta fave 9,10. Lucinæ labores 78,340. Lucinam pati 55, 60.
luxu nimio obtuſior 57, 135, regali ſplendida 102, 637. captos 151, 193. regifico paratæ 104, 605.
luxuriâ foliorum exuberat 30, 191.
luxuriem ſegetum depaſcit 28, 112.
luxurias toris pectus 56, 81.
luxurians fremit equus 312, 497.
Lyæum laticem 103, 686.
Lyæo patri mactant 147, 58.
Lycæi gelidi ſaxa 22, 15. ſaltus 26, 16. amnes 54, 2.
Lycam ferit 283, 315.
Lycaon mirâ arte fecerat 261, 304. Lycaonis Arcton 29, 138.
Lycaonium Ericeten 295, 749.
lychni incenſi dependent 104, 726.
Lyci fata 91, 222. Lycum ſpectabat 79, 367.
Lyciæ claſſis 197, 334. Lyciâ ab altâ comitantur 278, 226.
Lycia ſortes 195, 346.
Lyciam pharetram 233, 876.
Lycius proceſſerat Agis 295, 751.
Lycida formoſe 17, 67.
Lyciſcâ latrante 6, 18.
Lycoris legat ipſa 22, 2. Lycori 23, 42.
Lycorias flava 78, 339.
Lyctius Ægon 22, 72.
Lycurgo acri regnata 117, 14.
Lycus pedibus melior 268, 556.
Lydia ingens 74, 211. gens bello præclara 246, 479.
Lydius Tibris 126, 781.
Lydorum manum 254, 11.
lymphâ fluviali ſpargere 163, 635. lymphas dant famuli 104, 701. hauſit de gurgite 254, 23. lymphis abluam 164, 683. ſiccabat vulnera 297, 834.
lymphata per urbem furit 222, 377.
Lyncea tendentem contrà occupat 274, 768.
lyncis maculoſæ tegmine 94, 323. lynces carmine ſtupefactæ 17, 3. Bacchi variæ 61, 264.
Lyrneſſi domus 338, 547.
Lyrneſſius Acmon 278, 128.

M.

MAcer in ervo taurus 8, 100.
Machaon invadit 12, 263.
machina in muros fabricata 106, 46. machina belli 109, 151. fatalis ſcandit muros 111, 237. minans illabitur 112, 240. æquata cælo 148, 89.
macies horrida deformat 76, 255. macie tenuant 57, 129. ſuprema confecta 142, 590.
mactaverat *boſtiam* ferro 67, 480. ovem 83, 547. taurum ad aras 111, 202. honores iris 130, 118. bidentes 147, 57. prodigia manu 242, 294. corpora morti 304, 197. mactatos Aſcanium patrem-

que cerasam 123, 667.
macte virtute novâ puer 270, 641.
maculæ immiſcerier igni 37, 454. maculis variaverit ortum ſol 37, 441. inſignis 55, 56. pullis infuſcet 64, 389. ſqualentibus ardens 71, 91. interfuſa genas 162, 643. albis bicolor 180, 566.
maculoſus alvum anguis 65, 427. auro fulgor 167, 87.
maculoſæ lyncis 94, 323.
maculant terram tabo 128, 29. nomen crimine 297, 851.
madent ſemina igni properata 30, 196. vere terræ 65, 429. tori cruore 262, 334. madet ſanguine terra 342, 691.
madentem crinem 152, 216. rore ramum 187, 854. madentes myrrhâ crines 326, 100.
madeſcunt ſemuſta robora 183, 697.
madefecerat herbas cæſis juvencis 173, 330.
madidâ veſte 170, 179.
Mæandro duplici cucurrit 171, 251.
Mæcenas famæ noſtræ pars maxima 40, 41.
Mænalus pinos lequentes habet 17, 22. Mænala luſtrabo 23, 55. tibi curæ 26, 17.
Mænalios verſus 17, 21.
Mæonis clypei 284, 337.
Mæonii Bacchi 79, 380. Mæoniæ juventus 247, 499. Mæonio regi 268, 546. Mæoniâ mitrâ 152, 216.
Mæonidæ incurrunt 319, 759.
Mæotia unda 63, 349. tellus 209, 800.
Mævi, qui Bavium non odit, amet tua carmina 8, 90.
magalia quondam, miratur molem 96, 421. tetigit plantis 153, 259.
magicas artes 159, 493. magicis ſacris 19, 66.
magiſter pronus volvitur 88, 115. Eryx nequicquam memoratus 175, 391. magiſtri Arcadii inventa 76, 283. magiſtrum æquiparas 11, 48. magiſtro pecoris exitium eſt 8, 101. magiſtro ſpoliata 171, 224. amiſſo errare 188, 866. excuſſa navis 197, 353. ſub te tolerare militiam 247, 515. magiſtri pecus perfundunt 65, 445. ceſſere 68, 549. exanimes 282, 669. pavidi 343, 717. magiſtros ovium curat Pan 2, 33. eſſe rerum 258, 173. magiſtris pecoris ponunt certamina 53, 530. paribus fulgent 180, 562.
magiſtrâ arte uſus 245, 442.
magiſtratus legunt 96, 426.
magnus Apollo 8, 104. ordo 8, 5. Achilles 9, 36. magna tritura 30, 190. magni Timavi 17, 6. magnum incrementum 10, 49. per inane 13, 31. magno mercentur 108, 104. magni menſes 9, 12. magnos leones 9, 22. honores 10, 48. magna componere parvis 2, 24. magnis clamoribus 71, 76. legibus 73, 154. periclis 190, 83.
major fato prudentia 36, 416. majus fatebere 6, 35. majores umbræ 3, 84. herbæ 46, 251. majora canamus 8, 1. viribus audes 296, 811. auſpicia 137, 374.
maximus orbis 26, 26. anguis 32, 244. imber 36, 429. Ilioneus 99, 521. maximus armis Iphitus 114, 339. pa-

ter

ter 130, 107. Atlas 159, 481. maxima nemorum æſculus 39, 15. pars 40, 40. victima taurus 43, 146. furiarum Celæno 133, 252. maxima hæc facietis Gallo 24, 72.
magnanimus Anchiſiades 176, 407. magnanimi Jovis 328, 144. magnanimo Volſcente 290. 563. magnanimum Æneam 92, 260. magnanimi heroës 205, 649. magnanimæ gentes 179, 139. magnanimûm heroum 81, 476. equorum 145, 704. magnanimos duces 69, 4.
Mhgo contenderet haſtam 289, 521.
Maia candida fudit 237, 138. Maiæ occaſum 31, 225. Maiâ genitum 93, 297.
majeſtas. pro majeſtate tuorum 345, 820.
malæ ſub vulnere crepitant 176, 436. malas impubes dividit 273, 751.
Malcæ undis 170, 193.
malit contendere bello 149, 108.
malum erigit 178, 487. arundine fixit 179, 544. mali adverſi arbore 178, 504. malo ab alto ſuſpendit columbam 178, 489. malos attolli jubet 187, 829.
malos valentes geſſere platani 41, 70.
mali felicis ſaporem 42, 127.
malo me petit 7, 64. mala aurea miſi 7, 71. mala cana legam 5, 51. Heſperidum miratam 14, 61. roſcida legentem 18, 37. ferant quercus 18, 53. inſita ferre pyrum 40, 33.
maliferæ Abellæ 231, 740.
malus error 18, 41. Daphnis 19, 83. mala lingua nocuit 16, 28. robigo 29, 150. falx 6, 11. noverca 61, 282. malæ contagia 2, 51. mali ignaræ 102, 630. labes prima 108, 97. ſolamen 144, 661. præſaga mens 297, 843. malo aſſuetum 43, 268. malum nobis prædicere 1, 16. non aliud velocius Fama 151, 174. malum furiale ſerpentis 222, 375. malorum fugam 267, 538. malis hominum miteſcere deus 23, 61. ſubigat 134, 257. oneras 160, 549. ne cede 150, 95. eripe 198, 365.
malè fida ſtatio 106, 23.
maleſana regina 246, 8.
maleſuada Fames 195, 276.
maligna luce 195, 270. maligni colles 44, 179. aditus 313, 525.
pejus. in pejus ruere 30, 200.
peſſime 6, 17. peſſima tigris 60, 248.
mammæ exertæ 98, 492.
mammis manabunt flumina 62, 310. nutribat 314, 571.
manare puteis cruor 38, 485. flumina mammis 62, 310. manat de ſtipite cruor 128, 43. corpore ſudor 131, 175.
mandavimus hordea ſulcis 11, 36. mandat fieri ſibi talia 11, 41. pignora *terræ* 19, 93. cacumen terræ 40, 29. ſemina ſcrobibus 40, 50. alendum regi 128, 50. nomina foliis 138, 444. talia 152, 212. carmina foliis 150, 74. corpora terræ 300, 23.
mandata ferre 153, 270. dedit 156, 357.
manderet membra 143, 626. mandit fræna ſonipes 149, 135. ſub dentibus aurum 219, 279. pecus leo 262, 340.

humum vomens 317, 669.
manè refert 37, 440.
manebunt tua rura 2, 47. manent vestigia 9, 13. honos nomènque 12, 78. manet gloria ruris 30, 168. æsculus immota 47, 295. manet immortale genus 74, 208. repostum mente judicium 86, 26. manent immota fata 92, 257. Priami regna 106, 22. maneret arx alta 107, 56. promissis 109, 160. manent fata nepotes 110, 194. in religione nepotes 138, 409. manet cura nepotes 140, 505. fortuna 143, 615. mens immota 158, 449. manent vobis muneris certa 174, 349. regnis penetralia 191, 71. graviora *pericula* terrâ 190, 84. manet gratia 223, 401. manet supplicium 228, 596. pars imperfecta 245, 428. gratia partum 261, 299. intentata sors 276, 39. fata sub hoste 287, 438. manet insontem gravis exitus 292, 630. natum mors 304, 167. manens immota rupes 293, 696. mansuram urbem 129, 86.
manes profundi *videat* 32, 243. adiit 81, 469. ignoscere scirent 82, 489. moveret 82, 505. vocaret ad tumulum 135, 303. ad imos subductâ undâ 142, 565. sub imos veniet fama 156, 387. revelli 157, 427. nocturnos ciet 159, 490. remissos Acheronte vocabat 167, 99. conjugis arcessere 191, 119. quisque suos patimur 208, 743. insomnia mittunt 212, 897. immisso lumine trepident 240, 246. responsa dabant 276, 34. movet 276, 39. per patrios
serves animam 289, 524. Anchisæ *sentiunt* 289, 534. ad manes concessit vita 297, 820. sub imos perferre 304, 181. este boni 341, 646. ad imos demittat 347, 884. manibus stant arma 128, 63. parentum remitto 297, 828.
manifestus sapor 45, 246. manifesta fides 113 309. manifesto lumine 156, 398. manifesti adstare Penates 131, 151.
manifestiùs apparere 234, 16.
Manlius stabat pro templo 251, 652.
mansuescit arando tellus 45, 239. mansuescere precibus corda 81, 470.
mantelia tonsis villis erunt 79, 377.
Mantua modò superet 21, 27. dives avis 280, 201. infelix amisit campum 44, 198. tibi referam palmas 54, 12.
Mantûs fatidicæ filius 280, 199.
manus Dolopum tendebat 106, 29. vestra violâsset 110, 189. crebra errat 176, 434. Achaica traxerit ad lethum 181, 623. ardens juvenum emicat 188, 5. primorum prosequitur 261, 305. infixa est lateri 269, 575. coit omnis in unum 274, 801. Auruncæ occurrit 284, 353. juvenum exsa 288, 497. miseranda Priamo 306, 259. Trojana propinquat 315, 597. manum labore terat 72, 114. glomerare bello 114, 315. imponit extremam 227, 573. Lydorum armat 254, 11. conferre 254, 44. ad vulnus tulit 268, 577. injecere paræ 286, 419. contigimus quâ concidis Ilia tellus 306, 245.

245. manu vertenda 30, 179. legeret 30, 199. congeſta oppida 43, 156. carpes 58, 176. cape ſaxa 65, 420. prætende 75, 230. erue 78, 329. corripuit arcum 90, 187. eriſpans haſtilia 93, 313. caderem 117, 434. jactabant tela 117, 459. jam tenet 119, 530. mortem inveniam 122, 645. magnâ prenſa 143, 624. pectus percuſſa 161, 589. utráque pulſat 177, 460. peperere lethum 199, 435. mortali factæ 256, 95. validâ lacerare 326, 98. manus addunt decus ebori 121, 592. validæ juvere 284, 320. totidem nobis 285, 376. manuum monumenta 140, 486. manus commaculare 18, 48. medicas adhibere 66, 455. artificum miratur 97, 455. poſt terga revinctum 107, 57. inter manus parentum 123, 680. ſcelerare pias 128, 42. ſupinas tendo 131, 177. ſic ferebat 140, 490. ſparſus cruore 163, 665. immiſcent manibus 176, 429. patriæ cecidere 189, 33. ambas lacerum 201, 496. fœmineas 233, 806. componens manibus 247, 486. verſat 250, 619. evadere 268, 561. cæntenas 290, 566. duplices tenuit 293, 667. ambas oneravit 298, 868. poſt terga vinxerat 301, 81. bella poſcunt 309, 379. fugit victoria 311, 436. expediunt 331, 258. in manibus terræ 40, 45. jactata 46, 250. manibus uncis carpendæ 49, 366. cruentis ſignata 69, 15. dant fontes 79, 376. ſubvolvere ſaxa 96, 424. dant lymphas 104, 701. cruentis contingere vittas 110, 168. divellere 111, 220. hominum periiſſe juvabit 143, 606. ſupinis orâſſe 151, 205. piis teſtatur deos 160, 517. inducere cæſtus 175, 379. ſtructa 186, 811. effundit habenas 186, 818. uncis prenſantem 197, 360. reſcindere cœlum 203, 583. contingere menſas 204, 606. date lilia plenis 211, 884. præferimus vittas 218, 23[illegible] informatum 245, 426. rapidis uſus 245, 442. excuſſi radii 266, 476. Graiûm ſubducere 277, 81. in manibus Mars eſt 282, 280. induat arma 311, 439. æquis tangeret 323, 861. laceſſunt 326, 85. dant fruges 328, 173. manicas levari 109, 146. habent tunicæ 270, 616. manicis occupat 80, 439.

manipli deſolati tuta petunt 322, 870. maniplos ſolutos jactare 36, 400. maniplis ſternere humum 62, 297. Volſcorum edice armari 311, 463.

mapalia habitata proſequar 63, 340.

Marcellus ſpoliis inſignis 211, 856.

mare ventis placidum ſtaret 4, 26. ſollicitum ſtridit 76, 262. in mare purpureum effluit 79, 373. mare it proruptum 92, 246. volvunt venti 132, 196. ferunt 134, 290. per magnum ſequimur 181, 628. rubeſcebat velis 213, 25. in mare prorumpit 213, 32. ſeſe tollit 226, 52[illegible] in mare conditur 233, 802. per medium it 336, 452. maris tractus 10, 51 ſemina 13, 32. immenſi deus 26, 29. maris immenſi proles 68, 541. æquor

126, 780. tantum ſupereſſe 281, 616. facies aſpera 185, 768. alti domitor 186, 795. rabiem 186, 802. imago 251, 671. pericula 277, 57. obice 285, 377. mari cedet 9, 38. Argolico deprenſus 166, 52. reſpondet tellus 189, 23. mare medium fiant omnia 18, 58. alluit 43, 158. volvolum deſpiciens 91, 224. fatigat 92, 280. feriunt 134. 290. ſubter mare egiſſe vias 145, 695. turbari 161, 566. in mare deturbat 169, 175. inoffenſum allabitur 283, 292. mari incubuere venti 87, 84. ſummo dorſum 88, 110. medio pellus 129, 73. in alto patiuntur 217, 200. maria alta tumeſcant 52, 479. circùm omnia errabant 86, 32. ferant ſecum 87, 58. omnia vecti 99, 524. placata dant venti 129, 70. prona petit 170, 212. ſe miſcent 272, 714. alta ſulcat 280, 197. per humida nando 180, 594. cœlo miſcuit 186, 790. obeuntia terras intravi 190, 59. aſpera juro 197, 351. exure 256, 115. invia Teucris 257, 130. ſe miſcent 272, 714. alta ſulcat 280, 197.

marino fremitu 43, 160. marinos caſus 41, 08. marinis canibus 15, 77. monſtris 232, 780.

Marcotidis albæ 41, 92.

Maricâ nymphâ Laurente 213, 4[illegible].

Marios extulit 43, 169.

maritum dixere pecori 57, 125. marito patrio ceſſiſſe 135, 297. Phrygio ſervire 149, 103. mariti nulli flexere 147, 35. maritos dedignata 160, 530.

marmor infidum impellere 32, 254. marmore de lævi ſtabis 16, 31. de viridi templa 54, 13. de marmore ducent vultus 210, 849. in lento luctantur 213, 28. Libyco volvuntur 231, 718. verſo ſpumant 281, 208.

marmoreum te facimus 16, 35. marmoreo thalamo 156, 392. æquore 207, 729. marmoreâ cervice 83, 523.

Marpeſia cautes 200, 471.

Marrubiâ gente 232, 750.

Mars impius ſævit 39, 511. dubius errat 46, 283. perdere gentem potuit 22[illegible], 304. armipotens addidit animum 272, 717. eſt in manibus 282, 280. funera æquabat 295, 755. Martis duri in armis 23, 44. equi 56, 91. cymbala 71, 64. dolos 76, 346. inſum amore 226, 550. lævi formidine 228, 608. opus 247, 516. imago 248, 557. luco 269, 584. ſorte peremtis 302, 110. patrii quid habes 305, 374 anheli certamina 345, 790. Marti inſtabant 245, 433. ſævo credere 303, 153. Martem indomitum cernimus 117, 440. Martem accendere 192, 165. fatigant 227, 582. movent 128, 603. cientes 273, 766. acuit 327, 108. annuerit victoria 329, 187. invadunt 343, 712. Marte gravis ſacerdos 92, 274. Marte æco reſiſtunt 114, 335. æquo geruntur 226, 540. præſenti repoſcunt 247, 495. inſtructo fervere 252, 676. æco contendere 267, 518. ſecundo ruat 276, 22. horrentes 281, 237. adverſo infractos 324, 1. ſub duro cadentum 335, 410.

Martius canor 71, 71. lupus 268, 566. Martia tela 20, 12. vulnera 217, 182.
Mavors cælatus ferro ſævit 252, 700. erit in linguâ 3 9, 389. Mavortis urbem 211, 872.
Mavortius Romulus 208, 778. Hæmon 271, 685. Mavortia terra 127, 13. Mavortia mœnia 92, 277.
Marſorum montibus 289, 744. Marſos genus acre virûm extulit 43, 167. Marſis montibus 232, 758.
mares ſolve 55, 64.
maſcula thura 19, 65.
maſſam picis reportat 32, 275. verſant 246, 453. maſſis lentis properant fulmina 73, 170.
Maſſicus humor 43, 143. princeps ſecat æquora 279, 166. Maſſica munera Bacchi 68, 526. felicia vertunt raſtris 231, 726.
Maſſyli equites 149, 132. Maſſylûm gentes 190, 60.
mater crudelis tu 18, 49. percuſſa formidine 78, 357. Ilia 308, 779. Berecynthia 209, 785. Venus exterrita 244, 470. diva Venilia 277, 76. tellus alit 301, 71. matris Eleuſinæ plauſtra 29, 163. Acidaliæ memor 104, 720. matri Deonææ 127, 19. Nereïdum 129, 74. præreptus amor 160, 516. miſeræ ſin cauſa doloris 259, 216. matrem cognoſcere riſu 10, 60. mutatam ignorent 46, 268. antiquam exquirite 129, 96. armatam 153, 472. Phrygiam 216, 139. lambere pueros 250, 632. matre deâ monſtrante 95, 382. de matre ſuppoſitâ creavit 219, 283. Thebanâ 272, 697. matres ciconum ſpretæ 83, 520. matres errant pavidæ 118, 489. feſſas æquore 184, 15. conſcribunt urbi 185, 750. accenſas agit ardor 222, 392. trepidæ preſſere ad pectora natos 226, 518. attonitæ inſultant 227, 580. caſtæ ducebant ſacra 251, 666. optavere nurum 315, 581. matrum de corpore abſcindens 40, 23. cura 57, 138. more 221, 357. chorus 253, 718. matribus ſimiles hœdos 2, 22. Graiis ſervitum 126, 786. Dardanidum ſe infert 181, 622. Trojanis actis 186, 794. matronæ cinxere muros 312, 476.
materni juris 223, 402. maternam Delum inviſit Apollo 150, 144. maternâ myrto 26, 28. materno avo 153, 258. maternas aures impulit luctus 78, 349. aves 193, 193.
materies jacet atl undam 308, 328.
maturus ævi Aceſtes 167, 73. animi Aletes 260, 246. matura viro filia 213, 53. ætas 335, 438. maturæ uvæ 23, 36. maturâ luce 282, 257. matura *poma* 73, 142. maturis frugibus 7, 80. ſolibus 27, 66. aristis 34, 348.
maturare cœlo ſereno 32, 261. fugam 89, 137.
matutinus Æneas 246, 465. matutini cantus 246, 456.
Mauruſia gens 151, 206.
meatus cœli deſcribent 210, 850.
mederi ſit cura 19, 89. medendi uſum 334, 396. medendo ægreſcit 325, 46.
medicas manus 66, 455.
medicare ſemina 30, 193.

ſenibus 43, 135. medicari ictum evaluit 232, 756. medicatis ſedibus 71, 65. frugibus 199, 420.
medicina furoris hæc ſint 33, 60. medicinæ repertorem 232, 772.
medius venit furor 94, 348. medium mare 18, 58. dividit orbem 31, 209. diem 62, 303. injecit in agmen 117, 408. in medio ſigna 6, 40. æſtu 33, 297. in medio Cæſar erit 54, 16. mediâ in voce reſiſtit 148, 76. medios æſtus 79, 401. per hoſtes fugam tenuiſſe 134, 283. media tela 23, 45. in arma ruamus 115, 353. mediis elapſus Achivis 91, 242. in millibus 98, 491.
meditaris Muſam avenâ 1, 2. dolum 12, 61. reginam cingere flammâ 103, 674. meditando extunderet artes 29, 133. meditata peſtem Juno 58, 153. meditantem prœlia taurum 287, 455. meditante Phœbo 15, 62.
Medonta cernens 201, 483.
medullas eſt flamma 148, 66. intravit calor 244, 389. medullis avidis ſubdita flamma 61, 272.
Medus Hydaſpes 74, 211. Medorum terra ditiſſima ſylvæ 43, 136.
Megaros ſinus prætervehor 145, 689.
Melampus Amythaonius 69, 550.
Melibœi ducis Petilia 137, 401. Melibœa purpura 171, 251. Melibœæ 1, 6.
Melicertæ Inoo vota ſolvent 37, 437.
meliphylla trita adſperge 71, 63.
Melite & Thetis læva tenent 187, 825.
mellis aërii dona 69, 1. generandi gloria 75, 205. melli ſufficiunt pabula 50, 436. melle ſoporatam 199, 420. mella fluant illi 8, 89. mella roſcida ſudabunt quercus 9, 30. decuſſit foliis 29, 131. cogit hyems 70, 35. tenacia figunt 70, 57. dulcia premes 72, 101. ſpumantia cogere 73, 141. puriſſima ſtipant 73, 163. flagrantia redolent 73, 169. conſtructa diripuere 75, 214. ſervata relines 75, 229. inferre canalibus 76, 265. liquentia ſtipent 56, 432. humida ſpargens 159, 486.
Mellæ flumina 76, 278.
membrorum artus 176, 422. membra Glauci abſumſere quadrigæ 61, 268. olentia ſequebatur ſudor 69, 565. defeſſa componere 80, 438. Æneæ ſolvuntur frigore 87, 92. per membra irrigat quietem 103, 962. fluentia tabo manderet 143, 626. quatit horror 128, 30. collapſa referunt 156, 391. decora juventæ ſimilis 161, 559. in ſua ſe plicantem 172, 279. turpia ſimo oſtentabat 174, 358. lacrabant 187, 836. defleta reponunt 194, 220. exercent 205, 642. furialia exuit 223, 415. per membra dedit quietem 235, 30. nudus 245, 425. avulſa habet tellus 266, 490. collapſa ruunt 272, 708. immania agnoſcunt 273, 734. onerare ſepulcro 290, 558. conſueta locavit 298, 868. calentia ſpoliant 332, 297. ſolvit torpor 347, 867. membris agit venena

42, 130. venit vigor 80, 412. venit lues 130, 137. dat cura quietem 146, 5. valens 176, 432. lubricus 221, 353.
memini prædicere quercus 2, 17. memento parciùs objiciendo 6, 7. meminiſſe volebant alternos 15, 19. memini numeros ſi verba tenerem 21, 45. meminiſſe nemorum 59, 216. horret animus 106, 13. malorum 307, 280.
memorare portus 43, 161. cauſas 85, 8. quo ſanguine cretus 107, 74. bella viro 211, 891. nomen 279, 149.
memorandum æquè tulerunt 51, 454.
memorande paſtor 54, 1. juvenis 296, 793.
memoranda aliis relinquo 73, 148. inventa 76, 283.
memorans perſtabat 122, 650.
memoratus nequicquam Eryx 175, 392. in oris multis locus 227, 564.
memor repones 30, 167. Saturnia belli 86, 23. ipſe mei 155, 336.
memorem iram 85, 4.
memori ævo 265, 447.
memores hyemis æſtate experiuntur laborem 73, 156.
memores fandi atque nefandi Deos 99, 543. apud memores ſtat gratia facti 16, 539. ſui fecere merendo 205, 664.
memorabile nomen 148, 94.
Memmi genus 168, 117.
Memnonis nigri arma 98, 489
Menalcas 20, 16. invidus 22, 20. Menalcam pati 4, 15. Menalca perverſe 6, 13.
Menelaus Atrides exulat 36, 162.
Menœtes ſaxa timens 169, 164. Menœten rectorem navis 169, 161. ſegnem 169, 173.
Menœte pete ſaxa 169, 166.
mens læva 1, 16. inchoat altum 55, 42. omnibus una eſt 75, 212. conſcia recti 101, 604. averſa deæ 112, 170. dira 119, 519. immota 158, 449. eadem perſtat 185, 812. infuſa agitat molem 207, 727. augurat 219, 273. ardebat 238, 163. Caci effera 239, 205. exæſtuat iræ 274, 798. hominum neſcia fati 288, 501. præſaga mali agnovit gemitum 297, 843. turbata funere 299, 3. mentis divinæ partem 75, 220. gaudia 195, 278. vulnere 328, 160.
menti melior ſententia 106, 35. dubiæ ſpem dedit 147, 55. lux reddita 341, 669.
mentem Veneris dedit 61, 267. percuſſa 78, 357. benignam accipit 93, 3. 4. tangunt 97, 462. conſiſtere 101, 643. expleri 102, 713. confuſam eripuit 125, 736. obſtupui 128, 48. in mentem venit 147, 39. exue 154, 319. ſolvere 159, 487. inſania mutat 162, 596. ſuſpenſam pertentant gaudia 187, 828. inſpirat 188, 11. advertite 245, 440. ſtrinxit imago 297, 824. recepit cœlum 299, 899. retorſit 346, 841. mente altâ repoſtum 86, 26. furiatâ tulit 116, 407. taneto 137, 383. totâ petiti 149, 109. ſimulatâ locutam 149, 105. concipit furores 159, 501. morata 163, 649. ſine mente adſumus 166, 56. percuſſâ dederunt lacrymas 261, 292. mente dares quod voce gravaris 292, 629. ſinè mente dat ſomnum 292, 640. mentes vatum ignaræ 148, 65. iræ advertite 173, 304. Iliadum arrectæ 182, 643. meæ

vacuas tenuiſſent carmina 54, 3. habet terror 309,357. mentibus addunt ardorem 258, 184. æquis audite 259, 234.
menſæ ſecundæ dona 241,283. in menſam libavit 104,736. menſâ *dignatus* 10, 63. menſæ remotæ 104,723. deorum 125, 764. menſæ herili aſſuetus 225, 490. menſarum morſus 137, 394. menſas regales 103, 686. onerent dapibus 104,706. liquere priores 132, 213. inſtruimus 133, 231. abſumere ambeſas 134,275. contingere prohibet 204, 606. conſumimus 215,116. menſis accepta ſecundis 42,101. ælata facta 102,640. patriis apponere 162, 602. vina reponite 215, 134. perpetuis conſidere 217, 176. relictis conſurgunt 237,110. ſociorum aſſueſcite 238, 174.
menſem ad exactum naſcentur 37, 435. totum paſcitur 63, 341. menſe primo ſurgere lunam 200,453. menſes magni incipient procedere 9, 12. tulerunt faſtidia matri 10, 61. cœli ſerva 34, 335. totos fleviſſe 82,507. menſibus tardis addas 26, 32. à primis anni 27,64. incertis exit amnis 28,115. exactis errant 57, 140. volvendis explebit 92, 269. exactis completur 166, 46.
menſtrua Luna 34, 353.
mentiri colores 9, 42. mentita tela 116, 422.
mendacis viri 251,644. mendacem fortuna finget Sinonem 107, 80.
mentum ſubnixus mitrâ 152, 216. disjicit 332,307. mento pendent palearia 55, 53. præcipitant flumina 153, 250. canities jacet 196,299. menta tondent 62, 311. incana 209,810.
mephitim ſævam exhalat 214, 84.
mercedis aliud erit 13,26. mercede multâ domandæ 41, 62. coeant 220, 317.
merces mutabit 9, 39.
mercentur magno Atridæ 108, 104. mercati ſolum 95, 367.
Mercurius vobis pater eſt 237, 138. Mercurio ſimilis 161, 568.
meruiſſet carminibus caprum 6, 22. ut caderem 117, 434.
meremur pietate 123, 690.
merui de te bene 154, 317. laude coronam 174, 355. qualem meruit, Pallanta remitto 288, 492. merendo fecere memores 205, 664.
merentem Laocoonta expoſuiſſe ſcelus 111, 229. merentes pœnas 121, 585. ut merita es morere 160,547. meritæ palmæ 167, 70. meritum malis numen 162, 611. meritâ morte peribat 164, 696. irâ 247, 501. meritos juvencos 53, 515. honores 130,118. meritis tropæis 35, 224.
meritum pœnas ſuſcitat 81, 455. meriti immemor 260, 216. meritis gravem 89,151. debere 304, 179.
mergo. merſit deus æquore 197, 348. vitæ exſortes funere 199,429. fortuna viros 204, 615. funere dies 300, 28. merſas caligine res 195, 267.
merſare gregem fluvio 32, 272. merſatur gurgite aries 66, 447.
mergis apricis ſtatio 168, 128.

Meropem

Meropem ſternit 272, 702.
meropes abſint ſtabulis 69, 14.
mero implevit pateram 104, 729. cruento commixta fruſta 145, 633. libans 167, 77.
Meſſapus eq ûm domitor 230, 691. & Uſens ductores 234, 6.
meta hæc longarum viarum 146, 714. metam viridem conſtituit 168, 129 tenebant 169, 159. mediam cœli contigerat 187, 835. metas rerum pono 92, 278. Pachyni luſtrare 138, 429. ad metas ævi pervenit 228, 472. ad metas campi Elei ſudabit 59, 202. metis relictis tenet æquora 169, 172.
Metabus ſuſtulit comitem 313, 540.
metallum auri fluit rivis 245, 445. metallo ſimili fronde ſcit virga 192, 144. metalla æris 43, 165. metallis inexhauſtis generoſa 280, 174.
Methymnæo palmite 41, 90.
metior. metitur æquor curru 79, 389. metire Heſperiam jacens 333, 360.
meto. metunt flores 70, 54. proxima quæque gladio 289, 513. meſſæ herbæ 159, 513. meſſis ſpicea inhorruit 33, 314. meſſis tempora 75, 231. diem 32, 253. meſſem in triticeam exercebis humum 31, 219. meſſes fatas traducere 19, 99. immenſæ ruſeunt horrea 26, 49. ſuas mirantur Gargara 28, 103. ſurgere 29, 161. interfice 78, 330.
meſſor quæ tempora haberet 6, 43. meſſorem induceret arvis 33, 316. meſſoribus feſſis contundit herbas 4, 10.
Methymnæo palmite 41, 90.
Metiſcum aurigam excutit 336, 469.
Metium diſtulerant quadrigæ 251, 642.
metor. metabere agros 46, 277.
metuet amores 8, 110. metuent armenta leones 9, 22. metuit pampinus Auſtros 48, 333. metuendus Jupiter uvis 50, 419. metuenda vis apibus 70, 37. metuens formica ſenectæ 30, 186. pericli 184, 716. metuentes æquore tingi Arctos 32, 246.
metus acer tyranni 95, 362. agit 145, 682. habitat in faucibus Orci 195, 270. laceſſere ſuaſit 275, 10. inter metum ſpémque 91, 218. metum agit 68, 552. miſcent operi 245, 431. ad mœnia ferri 323, 900. ſolatur 327, 110. acuit 346, 850. metu parce 92, 251. fatigat cœlum 92, 280. perculſus 99, 514. parva fama 151, 176. pulſa gloria 175, 395. diffugiunt 183, 676. ingenti trepidare 201, 491. ſervata 214, 60. duplicant vota 248, 556. mutum 262, 341. verſi 290, 573. tardet 300, 21. eunctatur 348, 916. metus omnes ſubjecit 52, 491. ſolve 97, 463. finge 223, 438. auferte 332, 316.
Mezentius contemtor Divûm 229, 648.
micat auribus 56, 84. ore linguis 65, 439. ignibus æther 87, 90. gemma 279, 134. micant peltæ 232, 743. lumina 258, 189. micans rima 244, 392. micantia æra 125, 734. fulmina 273, 733.
migrate coloni 20, 4. migrantes naves 156, 401.

miles impius habebit novalia 3, 71. Ulyſſi temperet à lacrymis 105, 7. milite armato complent uterum 106, 20. circumfuſo volitabant 314, 546.
militiam tolerare 247, 515.
militiâ correpta 315, 585.
Mileſia vellera 62, 306.
milio venit annua cura 31, 216.
mille agnæ 4, 21. carinæ 110, 198. millia multa ſe condunt 81, 473. inter media ſævit 295, 761. millibus in mediis ardet 98, 491.
Mimanta Paridis comitem ſternit 294, 702.
minæ murorum ingentes 148, 88. minas tollentem 65, 421. minas prohibete 134, 265. germani dicam 147, 44. pelagi cœlique ferebat 191, 113. ſuperæ votis 235, 60. manu perfert 293, 695. minis belli terrere 235, 40. Laurentum mota 244, 371.
minantur in cœlum ſcopuli 89, 162. minatur ærus tremefacta 122, 628. minantur bellum armenta 141, 540. caſum 249, 578. minatur ſaxum undis 280, 196. Lauſo Æneas 296, 810. mortem 299, 900. minans urbi machina 112, 240. minanti ſimilem 252, 649. minantem Lapithis cratera Hybrum 50, 457.
minacis arma 297, 817. minaces fibræ 38, 484. fluvios 56, 77.
minitans exciſurum urbem Æneas 344, 762.
Mincius prætexit arundine ripas 15, 13. ingens errat 54, 15. velatus arundine glaucâ 281, 206.
Minerva oleæ inventrix 26, 18. Minervæ inviſa aranea 75, 246. innuptæ donum 106, 31. adytis 116, 404. æreæ 141, 531. operum ignara 172, 284. templa 210, 841. ſidus 306, 259. Minervam contra tela tenent 252, 699. Minervâ tenui tolerare vitam 245, 409.
minio rubentem 22, 27.
Minionis arva 280, 183.
miniſtro Calchante requievit 108, 100. miniſtri pares ætate 104, 785. miniſtros inter cunctantes cecidit 67, 483.
miniſtras belli elegit 317, 658. miniſtris Phrygiis comitata 121, 580.
miniſtrat rorem glarea 45, 213. tædas ſylva 50, 431. fluvios 57, 126. arma furor 89, 150. flammas 91, 213. animum Deus 182, 640. ratem velis 196, 302. Bacchum 239, 181. vires tellus 301, 71. miniſtrantem umbras platanum 73, 146.
miniſterium triſte ſubiere 194, 213. miniſteria refugit fœda 228, 619.
Minos quæſitor urnam movet 199, 432.
Minoïa regna 188, 14.
Minotaurus ineſt Veneris monimentum nefandæ 189, 26.
minutatim collapſi 67, 485.
miro amore 135, 298. honore 258, 558. mirâ arte 264, 304.
miris modis 38, 477.
miror magis 1, 11. mea regna videns 370. limen Olympi 12, 56. miretur Græcia Elyſios campos 26, 38. mirantur Gargara meſſes 28, 103 nubem trahi vento 72, 60. juſtitiæ, laborum 393, 126.

126. miranda videntur 99, 494. miratus præmia Olympiacæ palmæ 55, 49. mirans domum 78, 363.
mirabile dictu 40, 30. donum 102, 652. monitrum 235, 81.
miracula in omnia transformat 81, 441.
miſcetis odores 5, 55. pocula uvis 25, 9. herbas 42, 129. prœlia 46, 282. ſpumas argenti 66, 449. miſcentur ad prætoria denſæ 71, 76. pennis 77, 311. miſceri murmure pontum 88, 124. cœlum 150, 160. cœlum terrámque 89, 133. populos 149, 112. turbam telis 90, 191. clamoribus æquis 157, 411. miſcet viris neque cernitur ulli 97, 440. miſcentur mœnia luctu 113, 208. incendia 114, 329. miſcetur tumultu domus 118, 487. miſcentur æſtu arenæ 141, 557. maria cœlo 186, 790. miſcet ſe corpore mens 207, 727. acies 230, 703. metum operi 245, 431. miſcent ſe maria 272, 714. miſceri pectora motu 329, 217. miſcetur pulvere campus 336, 445. miſcentur fors & virtus in unum 343, 714. vulnera 343, 720. miſcere hymenæos luctu 345, 805. miſcens tellurem diluvio 329, 207. miſcentem agmina 294, 721. mixtus dolor & pudor 286, 398. mixta Deo mulier 229, 661. mixtum ſpumis cruorem 67, 516. genus 189, 25. mixto pulvere fumum 121, 609. tumultu 129, 99. luctu inſania 298, 871. mixtâ irâ ſubridens 295, 742. arenâ cruor 333, 340. mixtæ glomerantur apes 71, 79. mixtos ſanguine dentes 177, 470. mixta acantho colocaſia 9, 20. vina 262, 349. mixtas corylis ulmos 10, 3. mixtis nymphis 23, 55.
Miſenus dat ſignum 133, 239. Miſenum peremtum 192, 162.
miſer 331, 292. miſeri Sichæi 146, 20. miſeræ mihi nihil reliqui 154, 315. miſeræ amanti 157, 429. miſeram Eurydicen 83, 526. miſerum carmen 6, 27. miſero fato 125, 738. miſeri parentes 61, 262. Troës 99, 524. miſeros cives 3, 73. penates 52, 505. artus 66, 483. miſeris mortalibus 56, 66. nautis 62, 313. miſeris ſuccurrere 102, 630. miſerrimus 122, 654. miſerrima cædes 116, 421. Dido 149, 117. ſoror 157, 437.
miſerere animi non digna ferentis 109, 144. noſtri 4, 7. domûs labentis 154, 318. ſororis 157, 435. miſeret matris 221, 361. pudétque Æneæ ſegnes 274, 787.
miſerefcimus ultro 109, 145.
miſerabere res fractas 75, 240. caſus 174, 350. miſeranda tempeſtas 66, 478. lues 130, 138. cultu forma 142, 591. miſerans inopem doluit 52, 499. amicum Aceſtes 177, 452. miſeratus agreſtes Cæſar 26, 41. Romam ſol 37, 466. ſortem animo 197, 332. miſerate labores Trojæ 101, 507. miſerata dolorem Juno 164, 693.
miſerabilis Orpheus 81, 454. miſerabile corpus 11, 22. carmen 82, 514. viſu 88, 111.

111. vulgus 126, 798.
mitis vindemia 53, 522. Tybris 236, 88. miti Baccho 34, 344. mites uvas 37, 448. mitia poma 3, 81.
miteſcere malis hominum Deus 23, 61. ſæcula 93, 291.
mitigat pietas *iram* 185, 783.
mitrâ Mæoniâ ſubnixus 152, 216. mitræ habent redimicula 270, 616.
mitto. mittam mala puero 7, 71. mitte mihi Phyllida 7, 76. mittetur ad Trojam Achilles 9, 36. mittit ebur India 27, 57. ſigna Bootes 31, 229. pecuaria in Venerem 55, 64. ſub amnem 78, 362. inferias Orphei 83, 553. timorem 90, 203. pater illi me comitem 108, 87. Eurypylum ſcitatum oracula 108, 115. corpora ad terram 120, 566. Italos fines 138, 440. animas ſub Tartara 152, 243. ſe ad undas 153, 253. munera cineri 162, 623. ſolemnia tumulo 198, 380. mittunt inſomnia Manes 212, 897. mittam te ſolum in pericula 259, 200. mittit ſe ab æthere Apollo 270, 645. mittunt fulmina criſtæ 273, 733. juvenum primos Orco 274, 785. inferias umbris 301, 81. gentes in fœdera 329, 191. funera Teucris 340, 629. miſſus in armis Graius 142, 595. adeſt Boreas 145, 688. ab Jove interpres 155, 356. ab æthere Deus 161, 574. in imperium Tullus 209, 813. miſſa Trojâ gens 49, 385. Pado alnus 51, 452. haſta 284, 339. miſſo certamine 172, 286. miſſuram ſe ſignum cecinit 248, 534.
miſſu regis venit 232, 752. miſſile *ferrum* libro 286, 421. miſſilibus pellere vallo 267, 520. laceſſunt 284, 716. proturbant hoſtem 206, 802.
Mnaſylus Silenum vidit 13, 13.
Mneſtheus agit Priſtin 168, 117. ſucceſſu acrior 170, 210. navali certamine victor 178, 493. Mneſthea vocat 154, 288. Mneſtheo fratre minor 278, 129.
modus quis adſit amori 5, 68. ecquis erit 22, 28. nullus lateri 55, 54. orandi qui ſit 83, 537. dexter rebus 154, 294. modi haud ignara 282, 247. modo quocunque 11, 50. modum exigit 158, 475. poſitura exitiis 215, 129. ſervare 288, 502. modo fulminis acta 272, 706. modos natura dedit 39, 20. modis miris pallentia 38, 477. volitantia 214, 89.
modulabor carmina avenâ 23, 51. modulans carmina 10, 14.
modò reliquit 1, 14. fave 9, 8. ſuperet 21, 28. non modò ſed 46, 285. modò vita ſuperſit 54, 10.
mœnia Romæ condet 85, 7. promiſſa cernes 92, 259. ponet 92, 264. Mavortia 92, 277. ingentia 95, 366. ſurgunt 97, 437. miſcentur luctu 113, 298. Pelopea 110, 193. pandimus 111, 234. per mœnia fuſi 112, 252. prima loco 127, 17. da feſſis 129, 85. magna para 131, 159. habitantur 137, 398. maxima 145, 704. deſtruat 154, 325. ſtructa vertere 186, 811. ſub mœnia Ditis tendit 202, 541. Cyclopum educta caminis 205, 631. debita condant

dant 216, 145. deſignat 216, 157. Tiburtia 230, 670. A bellæ deſpectat 237, 740. ferrum acuant 244, 385. complent 254, 39. in mœnia poſuit ſcalas 267, 524. Romana invectus 273, 715. cingere flammis 278, 11 . ſerva 313, 506. vallant 323, 9 5. texi 328, 148. turbantur luctu 34 , 620. ſub mœnib s urbis 74, 193. altis Trojæ 88, 95. in mediis 114, 32 . mœnibus cingetis urbem 134, 355. invitant hoſtem 271, 676. excluſos 272, 726. cedat 274, 805.

mœret ſola domo vacuâ 148, 82. mœrens Philomela 82, 511. mœrentem fraterna morte juvencum 67, 518 Nilum 252, 711. mœrentia pectora 90, 197.

mœſta deos vocares 2, 37. digreſſu Andromache 139, 482. mœſtum ebur illacrymat 38, 480. mœſtum timorem 90, 202. amorem 280, 191. mœſto vultu 192, 156. mœſtæ aræ 128, 63. mœſtorum parentum 123, 681. mœſtos gemitus 266, 498. mœſtas voces 113, 280. aras 166, 48. mœſtis queſtibus 82, 515.

mœſtiſſimus Hector viſus 112, 270.

Mœris dedit venena 19, 96. Mœrim lupum fieri 19, 98.

mœrorum aggeribus 276, 24.

molam ſparge 19, 82. molâ teſtatur deos 160, 517.

molaribus vaſtis inſtat 240, 250.

moles diſjectas vides 121, 608. molis tantæ erat Romanam condere gentem 86, 33. molem impoſuit 87, 61. magalia quondam, miratur 96, 421. immenſam attollere 110, 185. excierit 186, 790. mens agitat 207, 727. immanem volvunt 267, 516. molem novâ torpent 64, 370. urgeri 142, 579. vaſtâ moventem 144, 656. ingenti Chimæram 168, 118. valens 176, 431. ingenti ſepulcrum 194, 232. ſeſe tenet 227, 589. magnâ ferebat 239, 199. immani ſecutâ 268, 542. ſuâ ſtat 295, 771. moles tollere 89, 134. oppoſitas evicit 118, 497. fatales attollere 303, 130. molibus oppugnat 176, 439. magnis conſtructam 272, 711.

molior inſidias avibus 32, 271. fulmina dextra 34, 329. bipennem in vites 78, 331. moram 96, 414. arcem 96, 424. fugam 108, 109. ſub montibus claſſem 127, 6. muros urbis 130, 133. laude laborem 152, 233. iter 201, 477. aggere tecta 215, 127. locum 216, 158. ignem 279, 131. habenas manibus 332, 327. morbos 346, 852. molitus terram aratro 38, 494. molita viam per oras clypei baſin 288, 477.

mollis amaracus 103, 693. flamma 148, 66. molle ſiler 39, 12. molli junco 5, 72. acantho 7, 45. herbâ 7, 55. ariſtâ 9, 28. violâ 11, 38. hyacintho 14, 53. vittâ 19, 64. clivo 20, 8. lanâ 42, 120. collo 59, 204. molles caſtaneæ 3, 82. Sabni 27, 57. ſomni 51, 470. mollia prata 23, 42. oſcilla 49, 389. juſſa 55, 41. penſa 78, 348. mollibus foliis 11, 31. ſertis 225, 488. capiſtris 59, 188. mollior ſomno herba 16, 45. æſtas 33, 312. molliſſima vina

34, 341. tempora 143, 293. molliter ossa quiescant 23, 33. mollite fructus feros colendo 40, 36. animos 87, 57.
Molorchi lucos 54, 19.
molossum acrem pasce 64, 405.
moneo. monuisset ab ilice cornix 20, 15. convellere funem 37, 457. monent contrà jussa Heleni 145, 684. horrenda 146, 712. monet Turnum sucurrere Lauso soror 287, 439. moniti meliora sequamur 133, 188.
monita tremenda nymphæ egere 243, 336. monitis Jovis immota 155, 331. monitis Divûm exterrita 247, 504. sinistris teqentur 278, 110. Jovis succedit pugnæ 293, 689.
monitu Deorum attonitus 153, 282. terribili horrificant 158, 465. divûm actus 202, 533. accensos 286, 397. monitus datos premit ore 215, 103.
monumentum amoris dederat 179, 538. monumenta manuum 140, 486. Veneris referandæ 189, 26. reliquit 201, 512. monumenta virûm exquirit 242, 312. doloris hausit 349, 945.
monile bacchatum collo gesserat 102, 654. monilia aurea pendent 219, 278.
Monœci arce 210, 831.
mons præruptus aquæ insequitur 88, 105. totus moveri 129, 92. improbus fertur in abruptum 342, 637. totus ingemuit 348, 929. montis juga 12, 76. aerii speculâ 18, 60. excsi latere 80, 419. murmure 87, 55. montis instar equum 106, 15. Leucatæ cacumina 134, 274. viscera eructans 142, 575. aërii ardua 240, 221. fragmine 268, 569. montem oppositum servant 59, 213. trudentem 64, 373. cavum impulit 87, 81. Severum colunt 131, 713. Aventini lustrat 240, 231. monte neque ipso minor procumbit 60, 240. summo 144, 655. descendere 150, 159. montes feri loquuntur 11, 28. intonsi voces jactant 12, 63. per ignotos 14, 40. exstructos disjecit 33, 283. correptos torquentia 60, 254. superant 61, 270. per altos premes cervum 65, 412. supremos implêrunt clamore 81, 461. imposuit 87, 61. in altos tollere 122, 636. aperire 132, 206. umbrantur opaci 140, 508. in altos ventum 150, 151. de montibus cadunt umbræ 3, 84. deducere ornos 14, 71. abeat Alexis 16, 56. in altis pulcherrima abies 17, 66. canis liquitur humor 26, 43. audiri fragor 35, 358. nascuntur orni 42, 112. Idæ 127, 6. fluunt amnes 150, 164. imponent arces 208, 774. fraudesis 222, 387. concurrere montes 252, 692. solis exegit ævum 314, 569.
montano flumine 113, 305.
montana castella 176, 440.
montosæ Nursiæ 232, 744.
monstrum mirabile aspiciunt 84, 554. infelix 112, 245. oritur 123, 680. horrendum 144, 658. monstro exercuit iras 58, 152. monstra plurima ferunt terræ 30, 185. deûm refero 128, 59. immania perferimus 142, 583. ferarum
stabu-

ſtabulant 195, 285. fert pontus 207, 729. monſtris latrantibus ſuccinctam 15, 75. dubiis dedit ſigna 110, 171. magnis exterrita 135, 307. attonitæ 182, 659. ingentibus excita 222, 376. marinis 232, 780.
monſtrent ſidera Muſæ 52, 477. monſtrate ſi quam ſororum vidiſtis 94, 321. monſtrat viam ſemita 96, 418. monſtrârat ſignum Juno 97, 444. iter fortuna 115, 388. monſtrantur lugentes campi 200, 440. monſtrantem vulnera Eriphylen 200, 446. monſtrante viam Deâ 95, 382. monſtrata mihi ſacerdos 159, 483.
Mopſo Niſa datur 18, 26.
mora non erit ulla 7, 52. nocti bus obſtet 105, 746. vento fieret 139, 473. nec mora prodigiis 182, 639. ſegnis retinet 283, 308. lethi oratur 291, 623. impediat 300, 19. libera mortis 316, 74. profuit 338, 541. moræ diſpendia 139, 453. pretium fore 259, 232. moram fecere 22, 12. moliri 96, 414. pugnæ Abantem 286, 428. moræ tenuere 113, 282. foſſarum dant animos 257, 143. moras ſegnes rumpe 55, 43. addere 220, 315. præcipitate 245, 443. loricæ perforat 288, 485. caſtigant 157, 407. exuperat 292, 658. traxiſſe 298, 888. odit 335, 431.
moratur blandis vocibus 103, 670. quærentem 113, 287. moratur ſegnities 115, 373. inimicâ in gente 152, 235. morantur clamore nautæ 170, 207. dona 175, 400. complexi noctemque diemque 185, 766. in connubio nâtæ 219, 253. morandi cauſas 147, 51. moratur in Volſcente Niſus 265, 439. morando ſuſtinuit 296, 798. moratus haud multa 148, 610. morata mente 163, 649. moranti tempore 69, 565. morantem terris 161, 568. morantes alas 70, 28. morantes increpat 71, 71. Zephyros 73, 138. portas impulit 228, 620.
morbus crudeſcere cœpit 67, 504. morbi expediat cauſam 79, 397. morbo gravis 56, 95. cœli coorta tempeſtas 66, 478. collapſa 67, 485. pereſa vellera 69, 561. triti languebunt 76, 252. amiſſis 77, 318. morbi ſubeunt 56, 67. corpora corripiunt 66, 471. pallentes habitant 195, 275. morborum cauſas 65, 440. morbos agit 68, 552. ferens Sirius 282, 274. molitur 346, 851.
mordeo. momordit humum ore 310, 418. fibula junctûras 331, 274.
morſu unco alligat 90, 169. depaſcitur artus 111, 215. canum actus 294, 707. eluſus inani 344, 755. morſus menſarum horreſce 13', 354. vertere 215, 112. levabat 232, 755. morſus in Cererem vertere 215, 112. diſcludere 344, 782. morſibus inſpirant venenum 75, 237.
mori me cogis 4, 7. in herbis 67, 494. mori pulcrum 114, 317. moriemur inulti 123, 670. moriens dixit 4, 38. moriens herba 16, 57. liber in ulmo 23, 67. vina refert 263, 350. dat habere 263, 362. flos 265, 436. morientis

vis munus 18,60. Eliſæ 162, 610. morientem nomine clamat 164, 674. morientum gemitus 316, 633. morientia lumina 287, 463. corpora 317, 665. morientibus herbis 28, 107. mortuus eſſes 6, 15. mortua copora jungebat vivis 246, 487. moriturus fertur in hoſtes 119, 511. moritura ſuper funere virgo 61, 263. teſtatur deos 160, 519.
moribundus volvitur 291, 590. moribunda hoſtia 67, 488. dextera 284, 341. moribundum extendit arenâ 275, 374. moribunda membra 207, 732.
mors frigida ſeduxerit 156, 385. immatura manet 304, 166. mortes per omnes animam dediſſem 298, 854. mortis duræ inclementia 56, 68. via ſimplex 66, 482. imago 115, 369. omina 163, 662. honore carentes 197, 333. crimine damnati 199, 430. fraternæ fervidus ira 273, 736. duræ caſum 296, 791. metæ 338, 546. morti non eſſe locum 75, 226. certæ occumbere 107, 62. opponere 109, 127. demitte 182, 691. placidæ ſimillima 202, 572. injicit 268, 552. prætendere muros 269, 599. mactantur 304, 197. eripe 327, 157. ſternere 336, 464. mortem pulcram per vulnera petunt 75, 218. intentant præſentem 87, 91. in dubiam vadimus 115, 359. manu inveniam 122, 645. opto 122, 655. in ſeram diſtulit 202, 569. properet 264, 401. miſeram ſolabere 297, 829. horremus 298, 880. minaris 299, 900. effugient 322, 881. morte ſub ægrâ laniabant artus 67, 514. fraternâ 67, 518. miſerorum culpam piabunt 109, 140. defendere 117, 447. mediâ tenetur 119, 533. Neoptolemi ceſſit pars regni 136, 333. fefellit 146, 17. reſignat 152, 244. à morte reduxi 156, 375. cumulatâ remittam 157, 436. futurâ pallida 163, 644. meritâ peribat 164, 696. revocatum 177, 476. alternâ redemit 191, 121. indignâ peremtum 192, 163. longâ necabat 247, 488. multâ recepit 262, 348. placidâ quievit 265, 445. crudeli furit 285, 386. obitâ 292, 641. infandâ reliqui 223, 673. ſubitâ turbatam 300, 796. triſti multatam 321, 839. in extremâ reliquit 322, 846. meritâ luet 322, 849.
mortalis egeſtas 62, 319. vultus 94, 328. mucro 343, 740. mortale ſonans 189, 50. mortalis vitæ honorem 78, 316. mortalem ſurgere ab umbris 232, 771. formam 256, 101. mortali manu 256, 95. hoſte 285, 375. vulnere violari divum 345, 797. mortales inſtituit Ceres 29, 147. viſus 121, 605. mortales mortali urgemur ab hoſte 285, 376. mortalia curare Deum 18, 35. corda 28, 123. mentem tangunt 97, 462. arma 99, 542. pectora quid non cogis auri ſacra fames 128, 56. mortalibus ægris conceſſæ 31, 237. miſeris fugit dies 56, 66. incipit quies 112, 268.
mortiferum bellum 155, 279.

Morini

Morini extremi hominum 253, 727.
moris ſanguineis pingit 13, 22.
mos bellantes unà ſtabulare 60, 224. virginibus Tyriis geſtare pharetram 94, 336. morem varium cœli prædiſcere 27, 51. in morem fluminis 32, 245. ſupra morem 45, 227. in morem picis lenteſcit 46, 250. ſacrorum teneto 138, 488. cursûs retulit 180, 596. imponere 210, 853. ſacrorum adjiciam 346, 836. more ſolito matrum locuta 221, 357. ſinè more furit 222, 377. mores gentis dicam 69, 5. ponet viris 92, 264. virûm recenſebat 206, 683. dabunt præmia 260, 254.
moveri pontum 29, 130. ſylvas Aquilone 37, 460. bellum 38, 509. tellurem Boreâ 47, 316. ſigna 60, 230. movere animum prata 67, 521 Manes fletu 82, 505. arcana fatorum 22, 262. donis 104, 714. odia verbis 108, 96. tela 124, 726. movetur mons circùm 129, 91. movemus caſtra 140, 519. movetur famâ Dido 150, 170. fletibus 157, 438. movet gloria 153, 272. ſe remigio navis 172, 280. palmam nemo 174, 394 pietatis imago 199, 405. urnam Minos 199, 432. fermone 200, 470. opus 213, 45. regem purpura 219, 252. Acheronta 220, 312. pubem portis 223, 429. movet decus formæ 224, 473. cantus 229, 641. armenta ſtabulis 239, 213. ora 266, 470. manes 276, 40. moveor nil ſuper imperio 276, 42. movit animum dulcedine 313, 538. movet arma leo 324, 6. movendus pulvis 50, 41. movenda arma 249, 565. movens jugera foſſor 4, 264. multa animo 128, 34. moventem ſe vaſtâ mole Polyphemum 144, 656. motus tumultu Æneas 196, 317. mota minis Venus 244, 371. motos componere fluctus 89, 135.
motu terra tremit 34, 329. magno inceſſit diſcordia 71, 68. aquarum ſtupefactus 79, 365. pedum melior 176, 430. miſceri 329, 217. tanto concurrere 336, 503. motus det incompoſitos 34, 350. concipiunt 36, 420. animorum quieſcent 71, 86. futuros excepit 154, 297. motibus inſolitis tremuerunt 38, 475.
mobilis humor 36, 417. ætas 58, 165.
mobilitate viget Fama 151, 175.
motare cacumina quercus 13, 28. motantibus Zephyris 10, 5.
mucro intepuit 290, 570. parmam tranſiit 297, 817. mortalis diſſiliit 343, 740. mucronem ſtrictum coruſcat 232, 652. Æneæ ſubiit 296, 718. extorquet 333, 357. mucrone coruſco 114, 333. tereti pugnant 229, 605. recludit pectus 291, 601. ſeſe induit 293, 681. ducto petebat 334, 378. ferit 337, 511. mucronibus ſtrictis obſedere 116, 449. horret ſeges ferrea 341, 663.
mugire adytis cortina 129, 92. terram 159, 490. ſolum ſub pedibus 195, 256. diſceſſu boves 239, 215. Carinia armenta

menta 243, 361. per æthera clangor 248, 526.
mugitus boum abſunt 50, 470. tollit taurus 111 223.
mugitibus falſis implèrunt agros 14, 48. concuſſus æther 58, 150. crebris ſonant ripæ 68, 554.
mulcere fluctus 87, 66. pectora dictis 89, 153. æthera cantu 213, 34. iras arte 232, 755.
mulcens feſſum dictis 177, 403. mulcentem tigres carmine *Orphea* 82, 510.
mulget oves 5, 5. hircos 8, 91.
mulctra ſpumaverit 62, 359. ad mulctram venit 6, 30.
mulctralia nivea implebunt vaccæ 58, 157.
Mulciber finxerat Afros 153, 724.
mulier mixta deo 229, 661.
muliebribus armis 317, 687.
multatam morte Camillam 321, 839.
multum eſt in teneris conſuescere 46, 272. multo Bacchо 44, 190. multâ nocte 74, 280. multâ vi 52, 271. multa gemens 156, 395.
multùm latrante 6, 18.
multiplicem loricam 172, 264. multiplici ſermone 151, 189.
mundus arduus conſurgit 31, 240.
mundi orbis 13, 34. lumina 25, 5. creſcentis origine 48, 336.
mundum nutantem aſpice 10, 50. mundo toto ſurget gens aurea 9, 9.
munire favos 74, 179. Albam vi 92, 271.
munimen ad imbres 48, 352.
manus extremum morientis habeto 18, 60. non hos quæſitum in uſus 163, 647. inſtituit 192, 142. magnum fore ſperans 202, 516. ſuſceptum perfice 205, 619. muneris promiſſi memor 246, 464. munere tali majus 11, 53. veſtro mutavit glandem ariſta tellus 25, 7. divûm conceſſæ 31, 238. niveo lanæ feſellit 64, 391. promiſſo donat 172, 282. amici victor 174, 337. præſtanti donat 174, 361. perfecto devenere 205, 637. inani fungar 211, 887. in munere laudum cingite comas 241, 273. munera ſordent 4, 44. curat 5, 56. Phœbo ſunt lauri 7, 63. Veneri ſunt parta 7, 68. Maſſica Bacchi 68, 527. ad hæc collectum 70, 40. erepta ruinis ferre 102, 647. intemerata libo 131, 177. ferimus templis 152, 217. optare juvencos 171, 247. certa manent 174, 348. digna dabis 174, 354. inibo 187, 846. portantes 308, 333. nota potentum 338, 519. muneribus certes 5, 97. plena 39, 5. magnis cumulat 179, 532. decorate ſupremis 300, 26.
munuſcula fundet 9, 18.
murice rubenti mutabit vellera 9, 44. Tyrio ardebat 153, 262. fulgenti picta 269, 614. in acuto obnixi 170, 206.
murmur raucum ciet 28, 109. nemorum increbeſcere 35, 359. ſerpit per agmina 330, 239. illacrabile impulit aures 340, 619. murmuris ventoſi aura 21, 58. murmure magno fremunt 87, 55. miſceri 88, 124. intremere 142, 582. magno virûm ſe tollit 175, 369. ſtrepit campus 207, 709. cæco ſonant 339, 591.

mur-

murmura inania miſcent 151, 210. cæca volutant 278, 109. murmurat unda ſub pectore 281, 212.
Murranum vocantem vidi 341, 639.
murus muri cum parte revellit 268, 562. murum circumſonat armis 246, 474. muro circumdedit 53, 535. ſubnixa 137, 402. gemino dimittunt 141, 535. triplici circumdata 202, 549. ſubibant 216, 161. tenetur 281, 236. murorum minæ 148, 8. moles 303, 130. agger 309, 382. muros ſubterlabentia flumina 43, 157. ducere 96, 423. circùm Iliacos raptaverat 98, 483. intrà muros duci 106, 33. in muros fabricata machina 106, 46. ſcandit machina 111, 234. circùm patrios 113, 278. hoſtis habet 113, 290. quatit 121, 610. urbis moſior 130, 132. jacere 181, 631. tutos ſervarent 254, 43. tuenti 255, 65. igni circumdare 257, 153. milite ſervent 258, 161. ſubibant 263, 37. aſcendere ſcalis 266, 507. defendere 267, 511. fugâ tenet 268, 557. prætendere morti 269, 599. per muros agmina vertit 274, 800. credere puero 277, 70. cinxere coronâ 278, 122. obſeſſos concredere 283, 286. adſidet hoſtis 307, 304. muris cingere 9, 32. impingeret 186, 805. dejectis 243, 355. in muris ſtant matres 249, 592. patriis cohibet 273, 738. imminet hoſtis 276, 26.
murali tormento 348, 921.
mus exiguus fecit horrea 30, 181.
Muſam ſylveſtrem meditaris 1, 2. agreſtem meditabor 13, 8. paſtorum dicemus 17, 1. Musâ ſolatur amorem 280, 192. Muſa Sicelides 8, 1. dulces me accipiant 51, 475. Muſarum comitem Crethea 274, 775. Muſas deducam 54, 11. Muſis amicum 274, 774.
Muſæum affata Sibylla 206, 667.
muſcus 58, 144. muſco circumdat 14, 62. virentia ſtagna 69, 18.
muſcoſi fontes 16, 45.
muſſant circùm limina apes 75, 188. dicere 308, 345.
multi dulcis humorem 35, 295. muſto tinge crura novo 39, 7.
mutabit merces pinus nautica 9, 39. vellera luto aries 9, 44. ſocios carminibus 19, 70. mutare poſſunt labores 23, 64. glandem ariſtâ 25, 8. domos exilio 52, 511. pabula 62, 548. ſe numine 103, 674. mutare tantum valet vetuſtas 138, 415. mutat inſania mentem 162, 595. pectore curas 183, 702. vigorem ſenectus 269, 611. mutandæ ſedes 131, 161. mutatus faciem & ora Cupido 102, 658. quantùm ab illo Hectore 112, 274. mutata fortuna 181, 604. ſententia 259, 220. mutatam ferre mala pyrum 40, 33. ignorant matrem 46, 258. mutato ſidere 27, 73. corpore 80, 413. mutati venti 165, 19. mutatos arrus 15, 78. mutata curſus requiérunt flumina 17, 4. mutatis fœtibus 27, 82.
mutabilis ævi 310, 425.
mutum metu pecus 262, 341.
mutas artes 334, 397.
mutua convivia 33, 301. per

mutua nexis 214, 66. funera 295, 755.
Mutuſcæ oliviferæ manus 237, 711.
Mycenas fortes 57, 121. claras premet 93, 284. patrias petiere 110, 180. Agamemnonias 210, 837. Mycenis magnis venere 114, 331. ſævis effuſa 218, 222.
Mycenæus ductor Achivûm 306, 265.
Mycon parvus 16, 30.
Myconis arbuſtum 6, 10.
Mycono è celsâ revinxit 129, 76.
Mygdonides Chorœbus 114, 342.
myricæ humiles juvant 8, 2. ſudent electra 18, 54. flevere 22, 13.
Myrmidonum quis temperet à lacrymis? 105, 7. dolos 112, 252. ſedes 126, 785. proceres 310, 403.
myrrhâ madentes crines 326, 100.
myrtus gratiſſima Veneri 17, 62. vincet coryllos 17, 64. hoſtilibus horrida 127, 23
myrtum paſtoralem gerat 233, 817. myrte proxima 5, 54. myrto maternâ cingens 26, 28. myrtos teneras defendo 15, 6. amantes littora 72, 124.
myrta cruenta ſtringere 33, 306.
myrtea ſylva 200, 443.
myrtetis lætiſſima litora 42, 112.
Myſia cultu jactat 28, 102.
myſtica vannus 30, 166.
Myſius Caïcus 79, 370.

N.

NActus ſub equis aurigam 262, 331. in flumine cervum 344, 749. nacta tempus Dea 225, 581. nactæ ver ſudum apes 71, 77.
Naïs candida jungit florem 5, 46. Naïades puellæ 22, 10. Naïadum pulcherrima 13, 21.
nam flevit 7, 78.
namque erit 1, 7.
Napæas faciles venerare 83, 535.
Nar albus audiit 226, 517.
Narciſſi lacrymam 73, 160. narciſſum comantem 72, 123. narciſſo pro purpureo ſurgit carduus 11, 38. floreat alnus 18, 53.
nares geminæ 77, 300. nares vulnere truncas 201, 497. nares contingit odore 225, 480. naribus patulis captavit auras 35, 376. ſub naribus ignem premens 56, 85. it ſanguis 67, 507. ſpirantes ignem 219, 281. elatis effiant lucem 327, 115.
Naritiæ picis lucos 50, 438.
Naritii Locri mœnia 137, 339.
narraverit artus mutatos 15, 78. curam 78, 345. narrantis ab ore pendet 148, 79.
Naryciæ picis 50, 438.
naſcitur palma 41, 68. nigerrimus Auſter 61, 279. major rerum mihi ordo 213, 44. ardor 282, 275. naſcuntur venena Ponto 19, 96. naſcetur amomum 9, 25. qui naſcentur ab illo 37, 434. naſcuntur plantis coryli 41, 65. in unam

unam faciem olivæ 41, 85. paludibus alni 42, 110. pulcrâ origine Cæſar 53, 286. naſcentis Trojæ 276, 27. equi 159, 515. naſcenti puero 9, 8. animos dederat 24 , 564. naſcentem ortum 37, 441. naſcentum vellera 64, 390. naſcentia fraga 8, 92. natus ipſe Deâ 190, 90. nata duro robore gens 242, 315. nati homines 27, 63. melioribus annis 2 5, 649.
nate ad te confugio 103, 665. natum toties ludis 56, 407. natum ante ora patris obtruncat 123, 663. genitor affatur 287, 466. nati dulces pendent circùm oſcula 53, 523. invalidi 57, 128. natorum 129, 98. gemini ſub ubere 172, 285. albi circùm ubera 235, 45. natos è foliis legunt 74, 200. preſſere ad pectora 226, 518. parvos educere 245, 413.
nata eſt mihi 219, 267. natam ſociare connubiis 214, 96. natarum maxima Priami 102, 654.
natu maxima 182, 644.
natalis meus eſt 7, 76.
natura impoſuit fœdera 27, 61. varia eſt arboribus creandis 39, 9. ſolo ſubeſt 40, 49. quæ ſit rebus ferendis 44, 178. naturæ partes 52, 483. naturas quas apibus addidit 73, 149.
navis tarda movebat 172, 280. deficeret ſurgentibus undis 197, 354. navis rectorem 165, 161. navem validam Ilioneï vicit hyems 85, 120. involvens aquâ 197, 336. avulſam rapit 292, 660. naves detrudunt ſcopulo 89, 145. teſſas vincula tenent 89, 168. corripiunt 95, 362. ſubducite 100, 573. teſſas dimittere 166, 29. fundabat 188, 4. bis denas robore texamus 308, 326. navibus collectis ſubit 90, 170. conſcendi æquor 95, 381. ſtructis ibat 112, 254. celſis 115, 375. æquor luſtrandum 137, 385. amiſſis ſuperant 184, 713.
navali ære 55, 29. certamine 178, 43. navali coronâ 252, 684.
navalia demus 308, 329. navalibus diripient rates 162, 593.
navifragum Scylaceum 141, 553. naufraga corpora 68, 542
navigat æquor 87, 67.
navigiis utile lignum 51, 443. aptant remos 185, 753. incidit eurus 42, 107.
navita ſtellis numeros & nomina fecit 23, 137. ponto vela legit 35, 372. omnis vela legunt 35, 372. nautæ Hylan clamáſſent 14, 43. læti puppibus impoſuere coronas 33, 304. nautas timidos 15, 77. nautis miſeris 62, 313.
nauticus clamor 169, 141.
nautica pinus 9, 28.
Nautes ſenior reſponſa dabat 183, 704.
Naxon bacchatam jugis legimus 130, 123.
ne me ſibi præferat, veretur 5, 4. ne crede 4, 17. ſuperet conjúxne Creüſa 121, 597. néve 47, 298. ne—néve 27, 80.
Nœram fovet 5, 3.
Nealces Salium obtruncat 295, 753.
nebula amictu 96, 412. nebulam tenuem exhalat 45, 217.

219. obtendere viro 277,82.
nebulâ ſeptus 97,439. æſtuat atrâ 241,258. nebulæ ima petunt 36,401. nebulis obſcura reſiſtit 80,424.
nec. noa — nec 2, 53. neque — nec 2,41. nec — nec 2,33.
necnon 31,212.
nequis 14,73. nequa juſſa 121,606.
necdum admovi 6, 43.
neceſſe eſt præterlabare 139, 478. admare terris 162,613. meminiſſe 202,514.
neco. necabat fluentes tabo morte longâ 247,488.
neci dedit 66,480. demiſere 107,85. parata 114, 334.
nectar novum fundam 12,71. nectare liquido diſtendunt cellas 73,164. perfudit Vestam 79,384.
nectitis vincula 13,23. colores nodis 19,77. nectit talaria pedibus 152,239. caput olivâ 173, 309. cauſas 259, 219. nodum lethi trabe 340,603.
nexæ ære trabes 97, 448.
nexos reſolveret artus 164, 695. nexis torquibus 76,176. pedibus 214, 66.
nexantem membra nodis 272,279.
nexus medii ſolvantur 65, 423.
nefandi belli 339,572. nefandæ Veneris 189, 26. nefando partu 32, 278. nefandam gentem 144,653. nefandis odiis 185, 785.
nefas atque fas verſum 38,505. triſte piaret 110,184. extinxiſſe 121, 585. excidit ore 223, 658. attrectare ſacra 124, 719. dictu 136, 365. diſſimulare 154, 306. dirum in pectore verſat 161, 563. prohibete 170,197. immane auſi 204,624. majus adorta 222,386.
negabat reddere poſſe 6, 24. neget quis carmina Gallo 22,3. negaret victum Dodona 29,149. luna curſus 212, 9. fortuna reditus 287,435.
Nemeâ ſub rupe 241,295.
nemo non donatus abibit 173, 305.
nemus omne te canet 13,11. accubet umbrâ 63, 334. argutum habet Mænalus 17, 22. patrium 26, 16. involvit flammis 47,308. fronde levandum 50,401. omne graveſcit 50, 429. imminet atrum 89,165. conſonat 169, 14. tacitum 198,386. umbriferum 200, 273. odoratum 205,658. ſecluſum videt 207, 704. contremuit 226, 515. Anguitiæ flevit 232, 759. inſuetum miratur 236, 92. inter opacum allabi 237, 107. impleri querelis 239, 216. Argileti 243,345. habitat Deus 243, 351. omne remugit 343, 722. nemoris Grynæi origo 14,72. herbas 65, 436. latus 227, 566. nemora plangunt 34, 334. canentia lanâ referam 43, 120. ignava evertit 44,208. frondea 90,91. Erymanthi pacarit 209,804. avia inſultant 227, 580. aſpera 323, 902. nemorum ſaltus 14, 56. cultor 26,14. murmur 35,319 maxima æſculus 39, 15. ſacrorum genus 40,21. aſſenſu 55, 45. nemora in alta vocans 64, 393. nemorum umbræ 67,520. convexo 93, 310. tenebris 194,238. fortunatorum vireta 205, 639. venatu 232, 747.

747. cuſtos 264, 405.
nemoroſa Zacynthos 134, 270.
neo. nevérat auro tunicam 297, 818.
Neoptolemi morte 136, 333. arma 139, 469. Neoptolemum cæde furentem vidi 118, 500. narrare degenerem 120, 549.
nepos Veneris 150, 163. nepotis animam 211, 885. nepotem parvum 114, 320. nepotes venturos 131, 158. caros 206, 682. illuſtres 208, 757. nepotum ſpes tanta 118, 503. fata 253, 731. nepotibus feris factura umbram 40, 58.
Neptunus hyemem ſenſit emiſſam 88, 115. muros eruit 121, 610. implevit vela 213, 23. Neptuni gurgite 79, 387. de poſte refixum 174, 360. patris promiſſis 188, 863. Neptuno immerſerit 70, 29. ſacerdos Laocoon 111, 201. Ægeo colitur tellus 129, 74. taurum mactavit 130, 119. en quatuor aræ 182, 640.
Neptunia Troja 122, 625. proles 230, 691. Neptunia arva 252, 695.
nequeo flectere ſuperos 220, 312. nequeam 261, 289.
nequiequam 28, 96.
Nereus grandævus 79, 392. ſpumeus ciet æquora 116, 419. Nerei filia 244, 383. Nerea ponto diſcludere 13, 35.
Nereïa Doto 256, 102.
Nereidum chorus 171, 240. matri colitur 129, 74.
Nerine Galatea 16, 37.
Neritos ardua ſaxis 134, 271.
nervo pulſante erupere 77, 313. ſtridente diverberat auras 178, 503. intendit equino 270, 622. aptare ſagittas 278, 131. impulſa 346, 856. nervis intendere numeros 274, 776. pependit dextera 284, 341.
neſcio quid certè eſt 20, 107. neſcivere hyemem puellæ 35, 391. quâ dulcedine læti 36, 412. quis neſcit Buſiridis aras 54, 5.
neſcius paſtor fixit cervum 148, 72. neſcia fallere vitæ 51, 467. fati Dido 93, 299. mens hominum fati 288, 502. neſcia vinci pectora 338, 527.
Neſſæe 78, 338.
neu jaceant 40, 37. ne — neu 30, 180. neu — néve 70, 247.
nidorem dedit barba 322, 301. nidore Galbaneo graves 65, 415.
nidum ſuſpendat 77, 307. nido detraxit fœtus 82, 513. nidos dulces reviſere 36, 414. fovent 70, 56. nidis relictis 44, 210. ferant eſcam 65, 17. volucrum opportuna 240, 235. loquacibus colligit eſcas 336, 475.
niger quamvis ille 4, 16. limus 82, 478. nigra terra 44, 203. lingua 64, 388. nigrum æra 36, 428. ebenum 42, 116. nigram arenam 60, 241. ovem 83, 547. nigro turbine 34, 320. pulvere 254, 33. nigrâ ilice 14, 54. formidine 81, 468. amurcâ 30, 194. arenâ 77, 291. nube 178, 516. abiete 251, 599. nigri fuligine poſtes 16, 50. nigræ violæ 23, 39. hederæ 46, 258. nigrarum pecudum 184, 736. nigra vaccinia 23, 39. Tartara 192, 134. nigris chelydris 45, 214. nigerrimus

Auſter 61, 278. imber 183, 696.
nigrantem grandine nimbum 149, 120. ægida 243, 353.
nigranti piceâ 256, 87. nigrantes terga juvencos 194, 243.
nigreſcere latices 158, 454. omnia tenebris 321, 824.
nil noſtri miſerere 4, 7. nihil moveor 276, 42.
Nilus refluit campis 254, 31. Nili ſeptem gemini oſtia 209, 801. Nilum fluentem addam 55, 28. ſtagnantem accolit 77, 288. mœrentem fecerat 252, 711.
nimbus arenæ tollitur 57, 110. peditum inſequitur 233, 793. viſus tranſcurrere 256, 111. it mare per medium 336, 451. nimbo ſimiles effuſi 173, 317. nimbum nigrantem infundam 149, 120. nimbo effulgens 121, 616. tenebat lunam 142, 587. volitare favillam 182, 666. agens hyemem 291, 634. obſcuro circumdata 335, 416. nimbi ſonuerunt æthere 108, 113. involvere diem 132, 198. æthera cinxerunt 165, 23. grandine crepitant 177, 558. fugiunt 186, 821. in vada præcipitant 271, 670. nimborum nocte 34, 328. nimborum patriam 86, 51. potentem 87, 80. nimbos ſimulârat 204, 590. cieret 243, 354. æthereos ferens 250, 608. percurrit lumine 244, 392. nimbis fervere 37, 455. terrebere 37, 459. nimboſus Orion 99, 533. nimboſa cacumina 134, 274.
nimirum hæc Charybdis &c. 141, 558.
nimium ne crede colori 4, 17. procedere 8, 94. gaudens 209, 817. verè locuta 193, 189. nimio luxu 57, 135.
Niphaten pulſum 55, 30.
niſi carmina nil deſunt 19, 67. niſi dediſſent 302, 112. quòd niſi me monuiſſet 20, 14. inſectabere 29, 155. ni refugis 30, 177. legeret 30, 198.
Niſus ſublimis apparet 36, 404. amore inſignis 173, 296. ante omnia emicat 173, 318. labitur infelix 173, 328. portæ cuſtos 258, 176. Volſcentem petit 265, 438. Niſo graditur comes 259, 223. Niſi Scyllam 14, 74.
Niſa Mopſo datur 18, 26. Niſæ conjugis amore 17, 18.
nitens faginus 58, 172. elephanto *parta* 212, 896. nitentem taurum 127, 20. nitentes oculos 91, 228. equos 205, 654. campos 206, 677. nitentia cuſta 29, 153. niteſcit perfuſa humeros oleo 168, 135. nitidus juventâ anguis 65, 437. nitidum caput 37, 467. nitidam cæſariem 78, 337.
nitor. nituntur ad ſidera poma 50, 428. ſub poſtes gradibus 117, 443. nititur haſtâ juvenis 208, 760. nitens humi preſſit 115, 380. alis Cyllenius 153, 252. in adverſum dexter 240, 237. terræ hoſtis 33 & 303. nitentem cuſpide greſſus 334, 386. niſu majore aggredior 128, 37. eodem ſtat immotus 176, 437. rapido ſiſtit 322, 852. nixus haſtâ Mezentius 294, 736. nixibus edunt fœtus 74, 199.
nitro perfundere 30, 194.
nix alta jacet 33, 310. infuſa tegit

tegit 153, 250. per nives ſecuta 22, 23. Rheni 23, 47. Sithonias ſubeamus 23, 66. candore anteirent 326, 84. nivalem Tanaim 83, 517. Othrym 230, 675. nivali candore 141, 538. nivales ventos 62, 318.
nivei pecoris 4, 20. nivei juvenci 14, 46. niveam Paron 130, 126. niveum latus 14, 53. niveo munere lanæ 64, 391. niveâ vittâ 67, 487. niveos cycnos 44, 199. niveis aggeribus 63, 354. velis 97, 469. velleribus 158, 459. lacertis 244, 387. niveæ mulctralia 58, 177.
ningit aëre 63, 367.
no. nabat cymbâ 82, 506. nando maria ſecant 180, 594. littora petat 293, 682. nanti præfert hominem 281, 210. nantes aquâ plumas 35, 369. apparent rari 88, 118.
natare rura foſſis 35, 372. natat freta nocte 61, 260. carina 156, 398. natantem viſere 170, 181. natantes campi 59, 198. natantum genus 68, 541. natantia lumina 82, 496.
nobilis locus 227, 564. nobile Pallanteum 243, 341.
nobilitas materna dabat genus 308, 341.
nocuiſſes aliquâ 6, 15. noceat mala lingua vati 16, 28. nocent frugibus umbræ 24, 76. epulæ 68, 527. nocendi artes 221, 338. tempus 225, 511. nocentes taxi 46, 257.
noxam ob unius 86, 41.
noxia corpora 207, 731. crimina cordi 221, 326.
nodus. in nodum complexus 241, 260. collegerat ſinus 320, 776. nodum pugnæ Abantem 286, 428. nodo in ipſo fit ſinus 41, 76. collecta ſinus 93, 320. dependet amictus 196, 301. nodos divellere 111, 220. rupit 178, 510. nodis paribus formoſum 12, 90. necte colores 19, 77. aënis vinctus 93, 296. nexantem 172, 279. gravatum robur 240, 220. rudem haſtam 273, 743. ſolidum telum 314, 553.
nodantur in aurum crines 150, 138.
Noemona occupat gladio 273, 767.
Nomadum tyranni 154, 320. connubia 160, 535. genus 253, 724.
nomen laudéſque manebunt 12, 78. præſcripſit 13, 12. ſublime ferent 21, 30. ferre per annos 55, 47. aſylo Romanum eſt 58, 147. amello fecere 76, 271. dedit genti 92, 248. Iulius ab Iulo demiſſum 93, 288. Trojæ iit per aures 95, 376. geſſimus 108, 89. Ortygiam dixere 145, 693. memorabile nullum fœmineâ in pœnâ 121, 583. magnum refertis 148, 93. ſolum reſtat 153, 324. de nomine fingo 127, 18. Aceſtæ excierat 168, 106. avi referens 180, 564. maris non tolerabile 185, 768. æternum tenet 194, 235. in noſtrum ituras 208, 758. ſignant oſſa 212, 3. poſuiſſe 214, 63. in aſtra ferent 215, 99. infauſtum Allia 231, 717. increbeſcere 234, 14. verum amiſit 243, 332. memorat 279, 149. per nomen Evandri 285, 370. deducit origine 291, 618. maculavi 297, 851. magnum obumbrat

305, 223. docemus 306, 249. virtutis clarum 330, 226. mutare 346, 823. nominis Trojani hoſtis 231, 723. nomine crudelem dicit 78, 356. de ſuo dicet Romanos 92, 277. ſinè nomine corpus 120, 558. Graco dictæ Strophades 132, 210. prætexit culpam 150, 172. clamat 164, 674. permiſſo appellabunt 184, 718. ſinè nomine terræ 208, 777. de nomine Pallantis Pallanteum 235, 54. tanto percuſſus 237, 221. ſinè nomine plebem 262, 343. matris vocavit 314, 543. nomina regum inſcripti 8, 106. fecit ſtellis 29, 137. quæ ſint eſt numerus 42, 204. ſervat 45, 240. gentis inurunt 58, 158. mandat foliis 138, 444. gentis ſtabunt 55, 36. pœnarum percurrere 204, 627. mille tibi 221, 337. inimica figit 301, 84.

Nomentum urbem 231, 712.

non equidem invideo 1, 11.
nónne fuit ſatius 4, 14.
nondum contingit 47, 332.

Norica caſtella 66, 474.

noſco. nórint ſi ſua bona 51, 458. novit Deos agreſtes 52, 493. certos penates 73, 155. omnia vates 79, 392. Veneris præmia 147, 33. molles aditus viri 157, 423. notus uſque ad ſidera 11, 43. famâ ſuper æthera 95, 379. ſic notus Ulyſſes 106, 44. notum furens quid fœmina poſſit 165, 6. notâ alvo 216, 401. major imago 126, 773. notos vultus 103, 684. notas paludes 35, 363. auras 60, 251. nota fulmina 2, 52. pabula 76, 266. munera 338, 519. notis vocibus 201, 499. notior canibus Delia 7, 67. notiſſima famâ inſula 106, 21.
notavi locum 7, 68. alterna 10, 14. ævum 56, 100. oculos 182, 648. tempora ferro 328, 174.
notas inurunt 58, 158. notas foliis mandat 138, 444. notis grandibus maculoſus 65, 427.

nothum Sarpedonis Antiphaten 272, 697. nothos crevit Circe 219, 283.

Notus Eurúſque ruunt 87, 85. in ſaxa torquet 88, 108. Zephyrúſque conſligunt 116, 417. violentus vexit 197, 355. Noto eodem compulſus 100, 575. citiùs fugit 171, 241. præcipiti delata 223, 411. Noti vela tendunt 134, 269. Notos fugiunt 282, 266. ante Notos volant 333, 334.

novus poſitis exuviis anguis 118, 473. nova progenies 9, 7. novum ſolem 14, 37. novum lac 4, 22. nectar 12, 71. ſidus 26, 32. novo vere 24, 74. muſto 39, 8. ſole 33, 288. errore 132, 181. novæ arces 93, 298. novas faces 18, 25. lites 20, 14. fruges 26, 22. herbas 29, 90. frondes 41, 82. artes 102, 656. nova carmina 8, 86. vina 12, 71. conſilia 102, 657. fata 276, 35. novorum comitum 126, 796. novis frondibus 48, 362. criminibus 108, 98. noviſſima verba 163, 650. novitas regni *cogit* 100, 563. novavit fidem fortuna 181, 604. tranſtra 185, 752. tela incudibus 229, 629. honores 239, 189. novandis rebus 154, 290. novantem tecta Æneam 153, 260.

novales tonſas ceſſare 27,71.
novalia culta miles habebit 3,72.
novellas vites 6,11.
novem per jugera corpus porrigitur 204,596.
novies interfuſa 200,439.
nona Aurora 83,544.
noverca injuſta 6,33. novercæ arte occiderit 232, 765. monſtra 241,289. inceſtare thalamos 205,389. novercæ ſævæ infecere pocula 42, 128. malæ legere 61, 282.
nox colligat pluviam 21, 63. intempeſta ſilet 32,247. incubat atra ponto 87,89. humida præcipitat 105,8. ruit oceano 112,250. circumvolat 115,360. abſtulit cœlum 132,198. acta ſubibat 140, 512. tenebat lunam 142, 587. operit terras 155,352. terras teneret 158,461. ſubvecta tenebat polum 184,721. torquet curſus 184,738. metam contigerat 187,835. abſtulit colorem rebus 195, 272. Æneam reliquit 236, 67. teſtis 261,288. invertit cœlum 305,201. noctis umbra 17,14. humor 33, 290. ſerenæ inſidiis 36,426. obſcurum 38, 478. illius clademem 115,361. ſoporæ locus 198, 390. ſigna 216, 138. dono defenſi 251,658. fraude 264,397. opacæ iter 279, 162. necti ſeræ decedere 79, 88. ſe immiſcuit atræ 261, 570. æquâſſet ludum 262, 338. fidere 263, 378. noctem requieſcere 3, 80. æternam timuerunt 37,468. ludo ducunt 63,379. in noctem ſiletur 74,190. flet 82, 514. ſub noctem cura recurſat 102,662. unam falli 103, 683. funalia vincunt 104,727. ſermone trahebat 105,748. per noctem delitui 109,136. diémque diſcernere negat 132,201. ad profundam Erebi adigat 147, 26. accipit oculis 160, 530. ferens imber 165, 11. morantur 185, 766. per profundam cogunt 200, 462. inſomnem egerimus 201, 513. in noctem aſpirant auræ 212, 8. invocat 216,138. fatigant 236,94. fumiferam glomerat 240,255. addens operi 245, 411. inſomnem ducit 258, 166. fugârat dies 282, 257. in æternam. claudantur 295, 746. reducat 323,914. nocte ſub purâ 21,44. obtentâ denſantur tenebræ 32,248. gelidâ 33, 287. multâ ſe referunt 74,180. ingenti circumdata 82, 497. conſumtâ reviſo ſocios 126,795. tegentur opacâ 149,123. ſub ſilenti lenibant curas 160,527. ſupremâ fama tulit 201,503. prementur animæ 210, 828. fata 221,331. placidâ jacères 223, 427. liquidâ rubent cometæ 282, 272. ſub jugali cæſa 288, 497. noctes ſinè ſidere 132, 204. atque dies patet janua Ditis 191, 127. tres hybernas vexit 197,355. noctibus obſtet mora 52, 482.
nocturnus lupus 68, 538. Citharon 154,303. nocturni Bacchi 83, 521. nocturnum furem 64,407. nocturni ignes 50,432. nocturnos manes 159,490. nocturnas aras 195, 252. nocturna penſa 35,390. lumina 212,13. bella 319, 736. nocturnis triviis 62,609.

noctivago curru 181, 216.
noctua exercet cantus 36, 403.
nubes ſe ſcindit 101,587. cærula inardeſcit 250,622. nubis aquoſæ 245, 429. nubi atræ ſe immiſcuit 273,664. nubem ſupra altam volat 35, 364. in nubem conditus 37, 442. ruit atram 47, 309. obſcuram trahi 71,60. erumpere 100,580. prorumpit atram 142,572. in nubem cogitur aër 165,20. volucrum urgeri 231,705. inter nubem rutilare arma 249,528. pulveream ſequuntur 249, 593. glomerari 254,33. belli ſuſtinet 296, 809. nube ſub altâ relinquunt vitam 68, 547. cavâ amicti 99, 516. ſub nigrâ figit 178,516. cavâ rapui Æneam 186, 810. ſedens 270, 640. femineâ tegat 325,52. factâ promunt 330,254. nubes ſub pedibus videt 12,57. collectæ glomerant 34. 324. ſerenas agat 37,462. eripiunt cœlum 87, 88. collectas fugat 89,143. nubibus ſubmotis 14, 38. nubibus æſtivis effuſus 77, 312. è nubibus jaculata ignem 86, 42. abruptis ingeminant ignes 132, 199. atris cinctum 152,248. trahit arcus colores 167, 88. in liquidis arſit erundo 179,525. ſub nubibus ſecuit arcum 182, 658. donant mandata 262,313. demiſſa 277, 73. ſub nubibus dant ſigna grues 282,265. ruperat imber 314, 548. in gelidis hæret 345, 796.
nubigenæ Centauri 230,674.
nubigenæ bimembres mactas 241,293.
nubila pendent 31,214. agebat 36,421. inter denſa rumpent radii 37, 445. arida differt 50,198. cœli 73,166. per inania ſeſe librant 74, 196. turbida tranat 152,246. in atra fugit 178, 512. per nubila vidiſſe lunam 200, 454. ſub nubila jactant lucem 226,527. inter liquida ſe referunt 230, 699. cava rumpit 271,671. inter nubila condit caput 295,767. in nubila fugit 331, 256.
nubilis annis filia 213, 53.
nudus lapis 2,48. nudus ara 33,299. jacebis arenâ 188, 871. membra Pyracmon 245, 425. tempora Turnus 312, 489. nuda genu 93, 320. nudo ſub axe 119,512. enſe 268,548. in nudâ ſilice 1, 15. nudi Chalybes 27, 58. nuda veſtigia 230,689. nudos piſces 3,61. nudis dentibus 67, 514.
nudat corpora paleſtrâ 53, 531. viſcera 91,211. pectora 94, 356. terga fugâ 180, 586. nudato capite 332, 312. nudati ſocii 134, 282. nudatos humeros 168, 135. nudata cothurnis crura 39,8.
nulla religio vetuit 32, 269. pellacia reperit fugam 81, 443. nulla ſalus bello eſt 310,399. nulli certa domus 206, 673. nullo diſcrimine agetur 100,574. nulla Trojæ mœnia 181,633.
Numam fortem perſequitur 220,562. Numâ Sarranóque peremtis 265,454.
Numanum fortem fudiſſe 269, 592.
numen Junonis adorat 86,48. non volubile teſtor 109,155. reducant 110, 178. amicum eripuit

eripuit mentem 125, 735. curæ habet 160, 521. meritum advertite 162, 611 fallere timent Dî 197, 324. inviſum levabant 227, 571. habere maris 281, 221. numinis iræ 81, 435. numine ſtabili fatorum concordes 10, 47. læſo 85, 8. ſinè meo audetis 89, 133. divæ opulentum 97, 447. pro læſo effigiem ſtatuere 110, 183. divûm feror 114, 336. in veſtro Trojâ eſt 124, 703. ſine numine divûm eveniunt 126, 777. multo ſuſpenſum 137, 372. torquet cœlum 153, 269. divûm adſumus 166, 56. propiore affata 189, 50. ſtupefactus 215, 119. Bacchi ſimulato adorta nefas 222, 385. perverſo poſcunt 227, 584. Phœbi prohibent 271, 661. invito petiere Italiam 276, 31. manifeſto ferri 305, 232. firment 329, 188. numina colant 26, 30. voce moveret 81, 505. poſco 102, 665. divûm quæ ſint flagitat 108, 123. oranda conclamant 111, 233. inimica apparent 122, 623. magna vocat 134, 264. Phœbi ſentis 136, 360. ſancta Palladis precamur 141, 543. loci veneramur 145, 697. inter media divûm oraſſe 151, 204 pia ſi quid poſſunt 156, 312. converſa ſentis 177, 466. feſſa jacent 220, 297. firmes 236, 78. nulla premunt 285, 375.

numerus eſt, quæ ſint nomina 42, 103. paſtorum ruit 227, 574. in numerum ludere 13, 27. numerum referre 15, 85. in numerum brachia tollunt 74, 175. in numerum ſideris volare 75, 227. recenſet 80, 436. cum navibus æquet 90, 192. comitum admirans 126, 797. in numerum digerit 139, 446. expleba 202, 545. numero deus impare gaudet 19, 75. comprendere 42, 104. ex omni collectis 90, 171. obruimur 116, 424. exigui 185, 754. divorum addit 218, 211. æquali 230, 698. inferior 340, 630. numeros memini 21, 45. fecit navita ſtellis 29, 137. impreſſit 32, 263. intendere nervis 274, 776. numeris paribus dimenſa 46, 284. vocum obloquitur 205, 646.

numerant pecus 6, 34. avi numerantur avorum 74, 209. amores 78, 347.

Numici fontis ſtagna 216, 150. litus 233, 796.

Numidæ infreni cingunt 147, 41.

Numitor Æneam petiit 284, 342.

nuntius ibis Pelidæ genitori 120, 547. verus affers 135, 310. noſtri eſto 152, 237. Eumelus perfert 182, 664. reportat ad aures 216, 167. effugit aures 223, 437. aures vulneret 249, 582. perfertur 272, 692. pertecta ruit 311, 447. ſæviſſimus implet 323, 897. nuntia veri fama 151, 188. ventura Aſcanio 248, 550. fama ruit 266, 474.

nuntio tibi relatam claſſem 95, 391. nuntiet ſacra haruſpex 319, 740.

nunquam res Trojæ victas fateber 246, 470.

nuper mihi tradidit 5, 2.

Nurſæ montoſæ miſere in prœlia 232, 744.

Nurſia frigida miſit 231, 716.

nurum optavere matres 315, 581. nurus centum vidi 118,

501. miſeræ execrantur bellum 305, 215.
nutu Junonis eunt res 228, 592. tremefecit Olympum 256, 106.
nutat vertice comam tremefacta 122, 619. vertice ſublimi 271, 682. nutantem pondere mundum 10, 50.
nutritor olivam 50, 425. nutribant pueri cervum 225, 485.
nutrimenta dedit arida 90, 376.
nutrix natorum Priami Pyrgo 182, 645. nutricis lupæ tegmine 92, 275. nutricem Sichæi Barcen 163, 632.
nux plurima curvabit ramos 30, 187. nucis fœtu 41, 69. nuces caſtaneas legam 5, 52.
nympha juvenem collocat 80, 423. nymphæ Egeriæ 232, 775. nymphâ Garamantide 151, 198. nymphæ tibi lilia ferunt 5, 46. Dictææ claudite ſaltus 14, 56. nymphæ faciles riſere 6, 9. ſeptem ſunt mihi 86, 71. ululârunt 150, 168. indigenæ 242, 314. nympharum domus 89, 168. ſanguinis una 94, 329. Nymphas ſorores novit 52, 494. nymphas venerabar agreſtes 128, 34. in nymphas claſſem convertere 277, 83. nymphis mixtis luſtrabo 23, 55.
Nyphæi in pectora tendit 290, 570.
Nyſæ de vertice agens tigres 209, 806.

O.

O Crudelis Alexi 3, 6. ô Alexi 5, 65. vos ô lumina 25, 5. ſic ô, ſic poſitum &c. 122, 644. ô libeat 4, 28.
Oaxem rapidum Cretæ venimus 3, 66.
ob culpam non aliam 49, 380.
obambulat ovilia lupus 68, 538.
obducat paſcua junco 2, 49. ſegetem ſentibus 50, 411. obducta nubes 121, 604. obductum vulgare dolorem 277, 64. obducto limo 28, 116.
obeo. obibat pugnas 192, 167. tantum telluris Alcides 209, 802. totum pellis 248, 553. omnia viſu 287, 447. pellis terga 288, 483. omnia curru 336, 478. obeuntia terras maria 190, 58. obitâ morte 292, 641.
obitum ducum expediat 337, 501. obitus ſignorum ſpeculamur 32, 257. difficiles miſerata 164, 694.
obeſis faucibus 67, 477.
obice ſaxi tegit 80, 422. fulto emuniit 240, 227. maris claudit 285, 377. obicibus ruptis tumeſcant maria 52, 480.
objicio. objicitur miſeris aliud tremendum 111, 200. objiciunt clypeos ad tela 117, 444. furentem hoſti 160, 549. monſtrum oculis 179, 522. *Cerbero* offam 199, 421. rabiem canibus 225, 480. caput 238, 145. portas 254, 45. ſe ad divortia 263, 379.

379. Troas Achivis 177, 50.
objicienda iſta parciùs 6, 7.
objectum corripit 199, 422.
objectam paludem 82, 503.
objecto in hoſtem clypeo 334, 377. objectæ cautes 141, 534. objecta flumina retardant 60, 253.
objectu laterum efficit portum 89, 160.
objectare caput fretis 35, 386. corpora bello 75, 218. caput periclis 125, 751. unam animam pro cunctis 330, 230.
oblimet ſulcos uſus 57, 136.
obliquus ordo 31, 239. obliquum *ſerpentem* 172, 274. obliquâ luce 77, 298. invidiâ 308, 337.
obliquat ſinus in ventum 165, 16.
obliviſcere Graios amiſſos 109, 148. oblitus ſui Ithacus 143, 629, decoris ſui Gyas 169, 174. amorum Niſus 174, 334. fatorum Æneas 183, 703. oblita catulorum leæna 60, 245. oblitum hoſtem 60, 236. oblite rerum tuarum 153, 267. oblita carmina 21, 53. ſuccos poma 41, 59. laborum corda 160, 528. oblitos famæ amantes 152, 221. oblivia longa potant 207, 715.
obloquitur diſcrimina vocum 205, 646.
obluctor arenæ genibus 128, 38.
obmutuit aſpectu Æneas 153, 279. ore preſſo 192, 155.
obniti contra 165, 21. obnixus curam tenebat 155, 332. humeris 272, 725. trunco taurus 327, 105. obnixi murice remi 170, 206. contra omnia ſtant 285, 359. obnixæ formicæ 157, 406. in obnixos urgentur 60, 222.
obnoxia radiis Luna 36, 396. obnoxia curæ arva 51, 439.
obnubit comas amictu 301, 77.
obortis lacrymis 140, 452.
obruit ſtirpes arvo 40, 24. puppes 87, 69. obruimur telis 116, 411. numero 116, 424. obrutus undique telis Æneas 296, 808.
obſcœnum cruorem 158, 455. obſcœnam famem 136, 367. rugis frontem 223, 417. obſcœni canes 38, 470. obſcœnas volucres 133, 241.
obſcurus delitui 109, 135. trabibus lucus 256, 87. obſcura nebulis Nympha 80, 424. nox 158, 461. fama 173, 302. obſcuram nubem 71, 60. ſub obſcurum noctis 38, 478. obſcurâ ferrugine 37, 497. obſcuro aëre 96, 411. cornu 36, 428. cœlo 142, 586. obſcuros colles 141, 522. obſcura ſigna 32, 229. limina 125, 752. obſcuris involvens vera 191, 100. convallibus 192, 139. obſcurior annis fama 217, 205.
obſcurant æthera pennis 330, 253.
obſervant regem populi 75, 212. obſervans quæ ſigna ferant 193, 198. oculis 318, 726. obſervata veſtigia 125, 754.
obſideo. obſedere anguſta telis 114, 332. foras mucronibus 117, 450. apes apicem 214, 66. ſenes turres & tecta 327, 133. obſedit milite campos 137, 400. Scylla latus 138, 421. limen Alecto 221, 343. portas excubiis 257, 159. fauces milite 313, 516. obſeſſa vallis legio 278, 120. juventus 291,

291, 605. obſeſſum teſtudine limen 117, 441. obſeſſos muros 283, 286. colles 323, 902. obſeſſas fauces 67, 508. obſidione cingi 128, 52. ingenti premebat 251, 647. teneri 269, 598. levari 276, 25.
obſitus ævo rex 242, 307. obſita ſetis lo 233, 790.
obſtet noctibus mora 52, 482. circùm præcordia ſanguis 52, 484. obſtare furori famam 148, 91. obſtant fata 158, 440. obſtitit gloria Dardaniæ 190, 65. fas 200, 438. obſtant portenta 283, 58. bonis communibus 310, 435.
obſtruit aures 158, 440.
obſtupuere ſedilibus omnes 78, 351.
obſtupuit aſpectu Dido 101, 613. formidine preſſus 128, 48. nomine Pallas 237, 121.
obſum. obfuit imprudentibus imber 35, 374.
obtecta arboribus domus 113, 300.
obtendere nebulam & ventos pro viro 277, 82. obtentâ nocte 32, 248.
obtentu frondis inumbrant 301, 66.
obteſtantur Latinum 227, 576. penetralia per Veſtæ 260, 260.
obtexitur umbrâ cœlum 315, 611.
obtorti per collum auri 180, 559.
obtruncant ferro 64, 374. patrem ad aras 123, 663. Polydorum 128, 55.
obtuſa ſtellis acies 36, 395. obtuſi vomeris 32, 262. obtuſa pectora 100, 567. obtuſis cornibus 37, 433.
obtuſior luxu uſus 57, 135.
obtutu in uno defixus 98, 495. tenet ora 219, 250. tacito ſtetit 341, 666.
obverterit terga axi 46, 271. cornua antennarum 141, 549. proras pelago 188, 3. obverſus nervo Aſcanius 270, 622. habenis ſonipes 315, 601.
obvius armato ſe tuliſſet 211, 891. telo volat 237, 111. fit Lagus 285, 380. ſeſe obtulit ardenti 290, 552. adverſo occurrit 294, 734. ire parat Æneas 295, 770. obvia hoſpitiis arbos 70, 24. ventorum furiis rupes 293, 694. obvia oculis veſtigia 14, 57. obvia arma 255, 56. corpora 293, 662. ferro pectora 338, 540.
obumbrat nomen ſententia 305, 223. æthera telis 339, 578.
obunco roſtro 204, 597.
obuſto torre 225, 506. obuſtis ſudibus 323, 894.
occido. occiſo paſtore 321, 811. occiſis Latinis 304, 193.
occidet ſerpens 9, 24. cedens altro Canis 31, 218. ferro Priamus 121, 581. occiderit arte novercæ 232, 766. funditus 310, 413. cum nomine Troja 346, 828.
occaſum ſolis ſervans 36, 402. Trojæ ſolabar 91, 238. in occaſu veſtro teſtor 117, 432. ab occaſu veniens imber 271, 668.
occubat umbris 99, 547. urbe paternâ 294, 706.
occule virgulta terrâ 84, 347. ſub rupe claſſem 93, 312. occulat ſe umbris 325, 53. occultum ſaporem 64, 397. occultum ignem 103, 688. occultos callet

les 263, 382. occultas vires 27, 86. ſubter mare vias 145, 695.
occultè medicans 335, 418.
occultant ſpineta lacertos 4, 9. occultantur ligno Achivi 106, 45. occultabat tauros ſaxo 239, 212.
occumbere Iliacis campis non potuiſſe 88, 97. morti 107, 62.
occupat ſopor artus 74, 190. jacentem manicis 81, 440. aures fama 135, 294. ora pallor 159, 499. aditum Æneas 199, 424. orbem viribus 219, 258. tremor artus 224, 446. Lyncea dexter 274, 770. os fragmine montis 293, 699.
occurrit rex 129, 82. facies hoſtilis 138, 407. obvius adverſo 294, 734. pugnæ 313, 528. telis 321, 808. occurrens imago 206, 696.
occurſare capro 20, 25.
Oceani æquore 63, 359. amnes 75, 233. finem 159, 480. Oceanum rerum patrem 79, 382. relinquit Aurora 149, 129. aſpicit ſol 215, 101. Oceano propior India 42, 122. ſe tingere ſoles 52, 481. terminet imperium 93, 287. ruit nox 112, 250.
Oceanitides, Clio & Beroe 78, 342.
Ocnus ciet agmen 280, 198.
ocreas ducunt argento 229, 634. leves miratur 250, 624.
octo in pedes protentus 30, 171.
oculus mihi faſcinat agnos 8, 103. oculi acie ſervare 193, 200. oculi ardentes tendunt 67, 505. oculi dirigere 224, 447. oculorum orbes 342, 670. oculos inferere 41, 73. inertes ſtupor urget 68, 523. ardentes intorſit 81, 451. ante ipſius ferit 88, 114. ſuffuſa nitentes 91, 228. fixos tenebat 98, 482. ardentes ſuffecti 111, 210. extulit 123, 687. ſic ferebat 140, 490. torſit 152, 220. volvens 155, 363. graves attollere 164, 688. tetendit 178, 508. ſuorum luſtravere 180, 577. ardentes notate 182, 648. feſſos furare labori 187, 845. ſub aſtra tenebat 187, 853. eliſos angit 241, 261. tuendo expleri 211, 266. preſſi 266, 487. faciles fert 242, 310. rejicit 288, 473. dejecta decoros 312, 480. convertere 319, 745. conjecit 337, 483. preſſit quies 348, 908. protendens 348, 930. oculis noſtris obvia 14, 57. capti 30, 183. prædiſcere promtum eſt 46, 255. ex oculis fugit 82, 499. afflârat honores 101, 591. hæret 104, 717. circumſpexit 107, 68. oculis reddita 125, 740. ex oculis evanuit 153, 278. aſpicit æquis 156, 372. noctem accipit 160, 53. hauriat ignem 163, 661. errantibus quæſivit lucem 164, 691. vigilantibus exit 176, 438. objicitur monſtrum 179, 522. malignis ſpectare 182, 654. perlegeret 189, 34. veſtiga 192, 145. turbatum 240, 223. eripiens proſpectum 240, 254. ſequuntur 249, 592. offuliſit 256, 110. ardentem 272, 703. emenſus ſpatium 295, 772. obſervans 318, 726. ſignari 324, 3. acribus micat ignis 326, 102. profudit lacrymas 328, 154. hauſit 349, 946.

ocyor fulminis alis abit 173, 319. jaculo fugit 282, 248.
ocyùs huc ades 15,8. parent imperio 154, 294.
odit Bavium 8, 90. odiſſe viros fas 109,158. ſedem 139,452.
odium crudele tyranni 95, 361. odio eſt fiſtula 18, 33.
odia aſpera movi 108, 96. acerba circumſtare 299, 905.
odiis Junonis jactetur 103, 668. exercete 162, 613. nefandis exediſſe 185, 786. exſaturata 220, 198. verſare 221, 336. certare 275, 14. inſtat 293, 692. infenſus 302, 122. tende 349, 938.
odor attulit auras 60, 251. cœni gravis 70, 49 ater volvitur 339, 591. odorem jactaret 42, 132. ambroſiæ liquidum diffundit 80, 409. divinum ſpirarvere 96, 403. tetrum 133, 228.
odore noto contingit 225 480. odores ſuaves miſcetis 5, 55. croceos mittit Tmolus 27, 56. galbaneos incendere 76, 264.
odora vis canum 147, 132.
odoratum nemus 205, 658.
odoratam cedrum 212, 13.
odorato ligno 42, 118. Baccho 76, 279.
odoriferam panaceam 335, 419.
Oeagrius Hebrus 83, 524.
Oebale 231, 734.
Oebaliæ turribus 72, 125.
Oechaliam dejecerit 241, 291.
Oenotria tellus 214, 85.
Oenotrî viri 99, 532.
Oetam deſerit Heſperus 18, 30.
offam ſoporatam objicit 199, 420.
offenſa imago 70, 50.
offert ſeſe ultro 7, 66. ſe nobis Androgeus 115, 371. ſe videndam 121, 590. ſe in ſomnis 161, 557. offerre aciem venientibus 196, 291. ſe medium paci 226, 536. ſe ante oculos 223, 420. offer te periclis 223, 425. ſeſe obvius ardenti 290, 550. oblata Ariſtæo facultas 80, 437. nova res 97, 450. oblato fœdere 326, 109. oblati per lunam Hypanis Dymáſque 114, 340.
officiant frugibus herbæ 27, 69. grues 28, 121.
officio certâſſe priorem 99, 548.
offulſit oculis lux 256, 110.
Oilei Ajacis 86, 41.
oleæ inventrix Minerva 26, 18. inſere truncos 47, 302. ramis velati 302, 101. oleâ veſtire 40, 38. oleæ reſpondent truncis 41, 63. tenent loca 43, 144. oleis non ulla eſt cultura 50, 420.
oleagina radix 40, 31.
oleaſter infelix ſuperat foliis 47, 314. Fauno ſacer 344, 766. plurimus indicio eſt 44, 182. ingens inumbret 69, 20.
oleum ſcintillare 35, 392. pingue infundens 195, 254. oleo onerat 32, 273. ferax 45, 222. labente exercent 134, 281. perfuſa 168, 135. olivæ pallenti cedit ſalix 11, 16. olivæ creſcentis prolem 39, 3. vivacis ſylvâ 44, 181. tonſæ foliis 185, 774. paciferæ ramum 237, 116. olivæ tereti incumbens 17, 16. olivam placitam nutritor 50, 425. olivâ caput nectentur 173, 309. viridi evinctus 178, 494. felici comtus 232, 751. olivæ pingues naſcuntur 41, 85. olivi pinguis crateras 12, 68. liquidi uſus 51, 466. olivo

fuſo crateres 194, 225.
oliviferæ Mutuſcæ 231, 711.
olentis anethi 5, 48. olentem cedrum 303, 137. olentes herbas 4, 11. ramos 30, 188. olentia ora 42, 134. membra 69, 564. ſerpylla 70, 30. grave centaureæ 76, 270.
olim dedit 4, 37. meminiſſe juvabit 90, 203. Romanos fore ductores 91, 235.
olorem album dejecit 315, 580. olores inter argutos ſtrepere 21, 36.
olorinæ pennæ 280, 187.
olus in dumis rarum 72, 130.
Olympus magnus ſylvæque reboant 60, 223. Olympi ſuperi regnator 126, 779. ſonitus 203, 586. omnipotentis domus 275, 1. Olympum involvere Oſſam 33, 282. ad ætherium ſuſpectus 203, 579. tremeſecit nutu 256, 106. medium pulſabat 281, 216. ad ætherium ſufertur 322, 867. Olympo invito 15, 86. alto 28, 96. emenſo decedet 37, 450. viam affectat 84, 562. clauſo componet diem 95, 374. claro demittit 153, 268. æquabit animos 209, 783. ducis genus 210, 835. extremo veniens 218, 828. convexo fit veſper 241, 280. ab ætherio venit 242, 319. poſcor 248, 534. domito 256, 84. ſummo ſedet 318, 726.
Olympiacæ palmæ 55, 49.
omen convertant 110, 190. levarent 128, 36. abnuit 179, 530. erat ſceptra accipere 217, 174. omine tanto proſequere 326, 72. firmans 79, 386. magno coronant 216, 147. tollit animos 282, 250. infauſto committitur 315, 589. omina repetant Argis 110, 178. digerit 110, 182. pennæ ſentis 136, 361. turbet 138, 407. mortis ferat 163, 662. ſera cecinerunt 179, 524.
omnis feret omnia tellus 9, 39. eſt 183, 710. omne ſilet æquor 21, 57. Jovis omnia plena 7, 60. non omnia poſſumus omnes 19, 63. omnibus eſt labor impendendus 41, 61.
omnino capta ac deſerta 155, 330.
omnigenûm Deûm 252, 698.
omnipotens pater 87, 60. Jupiter 123, 689. fortuna 243, 334. olympus 275, 1.
omniparentis terræ 204, 595.
onagros timidos agitabis 65, 409.
onus ingens clypei impedit 290, 553. oneri ſuccedo 124, 723. caro timet 314, 530. onera venientum accipiunt 73, 167.
onerat coſtas aſelli pomis 32, 274. ſulcos proventu 53, 518. menſas epulis 79, 378. vina cadis 90, 195. naves auro 95, 363. aras 167, 101. donis 140, 485. furentem malis 160, 549. dona caniſtris 239, 180. æthera votis 254, 24. membra ſepulcro 290, 558. limina donis 291, 620. manus jaculis 298, 868. oſſa aggere 305, 212. dictis 308, 342. palmas jaculo 314, 574. oneratis lancibus cumulant aras 241, 284.
oneroſa præda 263, 384. oneroſum villis tergum 174, 352.
onuſtum ſpoliis 93, 289.
Onyten mœſtum mittit 337, 514.
opaca domus 143, 619. opacum

cum frigus 2, 53. opaco fluvio 213, 36. opaco saxo 239, 211. opacâ nocte 149, 213. arbore 192, 136. ilice 193, 208. opaci montes 140, 908. opaca locorum 124, 725. opacis lucis 206, 673. opacat humum ramus 193, 195.
operit terram nox 192, 140. humeros pellis 311, 680. operta bella 37, 465.
opperiens reginam Æneas 97, 454.
opes Pygmalionis 95, 364. opum variarum dives 51, 468. vi 267, 532. largus 308, 338. opes condit 52, 507. æquabat animis 72, 132. Trojanas eruerint 105, 4. evertit 121, 603. Teucrûm fractæ 128, 53. Sidonias ostentat 148, 75. componere 242, 317. contemnere 243, 364. jungit 279, 154. Trojanas sustentat 291, 609. opibus juvabo 100, 571. parati 126, 799 solatur amicis 166, 41. superbi 172, 268. humanis proveniunt 335, 426.
opulentia Trojæ dêrit 219, 262.
opulentum donis templum 97, 447. opulenta regnis castra 246, 475.
opis indiga 50, 428. non est nostræ 101, 601. spes 126, 803. arma 124, 377. ope Barbaricâ 252, 685. opem in vota vocavit 344, 780.
Opheltes assuetus bellis 259, 201.
Opis 78, 343.
Opis ad Olympum aufertur 322, 867. Opim velocem 313, 532.
opimam Cyprum 101, 622. opima arva 126, 782. opimis dapibus 133, 224. spoliis 211, 856.
oppetere ante ora patrum 88, 95. telis Numanum 271, 654.
oppida muris cingere 9, 33. congesta adde 43, 156. grandævis curæ 74, 178. oppida monumenta virorum 243, 356. quatit bello 265, 608. capta multa 324, 22.
opponere stabula soli 62, 302. morti 109, 127. opposuit sese Salio Nisus 174, 335. me profugis 220, 300. aciem 266, 469. turmas 281, 239. oppositum Abantem interimit 286, 418. oppositi obsedere 114, 333. oppositas moles 218, 497.
opportuna pecori seges 72, 129. nidis domus 240, 235. loco turris 267, 531.
oppressum Euyralum 264, 398. oppressos fluctibus Troas 88, 129.
oppugnat molibus urbem 176, 439.
opto amplecti 40, 42. quid optes, explorare labor 87, 76. mortem 122, 655. locum regno 130, 109. tellus dehiscat 247, 24. dari aprum 150, 159. optanti promittere 253, 6. optantibus auxilium attulit 239, 200. optatæ urbis 130, 132. optatum honorem 170, 201. optato alveo 220, 303. optatâ arenâ 90, 172. luce 162, 619. optatæ auræ 141, 530. optatos amplexus 244, 405. optatis sedibus 193, 203.
opus cælatum Alcimedontis 6, 37. fervet 73, 169. urbis Chimæram 168, 119. majus moveo 213, 45. grave Martis tolerare 247, 516. hoc virtutis famam extendere factis

factis 287, 469. intextum tribus tauris 296, 785. operi inſtans 98, 504. accingunt 111, 235. noctem addens 245, 411. miſcebant metum 245, 432. latura fidem 296, 792. opere in medio relinquit 67, 519. ſervet ſemita 157, 407. in tanto haberes partem 185, 31. operum felices dies 32, 277. laborem 43, 155. patiens juventus 51, 472. quies 74, 184. cuſtos 75, 215. cœptorum auſpicibus 127, 20. Minervæ ignara 172, 284. tantorum impenſis 305, 228. opera interrupta pendent 148, 88. terrarum luſtras 162, 607. ad fabrilia ſurgit 245, 415. referens Aurora 304, 183. ad majora remittit 335, 429.

operam dare 221, 332.

operatus in herbis 34, 335.

operata connubiis juventus 130, 136.

opus nunc animis 195, 261. eſt carinis in Teucros 257, 149.

ora vicina arat 45, 225. illætabilis Drepani accipit 145, 707. oræ Siculæ admoverit 138, 410. oram æquoris legis 17, 7. littoris effuge 137, 396. oras fletibus explent 70, 39. circùm oras muſſant 74, 188. ad oras Libyæ vertuntur 89, 158. acceſſerit vento 93, 397. alias avexerat 99, 512. ad Iliacas veniſtis 108, 117. ad Rhœteas advectus 130, 108. Libycas averteret 147, 106. Italas capelleret 183, 703. fugientes prendimus 160, 61. ſub oras luminis edidit 229, 669. ingentes belli evolvite 267, 528. ambiit auro 281, 243. per oras clypei molita 288, 477. oris in extremis Aſiæ victor 43, 171. ab Hyperboreis Aquilo 58, 196. ignotis exulat 60, 225. ab oris Trojæ venit 83, 1. Italis disjungimur 92, 252. Libyæ adititit 93, 301. Libycis tempeſtas appulit 95, 377. adnavimus 99, 538. immanibus applicat 101, 616. his detinet 126, 788. cunctis dominabitur 129, 97. in Cretæis ſiſtet 130, 117. antiquis Curetum allabimur 130, 131. Auſoniis appulit 213, 39. ab externis affore generos 219, 270. in multis memoratus 227, 564. Rutulorum conſtitit 244, 381. Cluſinis advectus 292, 655.

orbem totum deſcripſit 6, 41. paratum reget 9, 17. per orbem ferre 17, 9. in vacuum jactavit lapides 27, 62. dividit umbris 31, 209. dimenſum regit 31, 231. domitum aſpice 42, 114. in orbem actus 50, 401. in magnum glomerantur 71, 79. medium hauſerat ſol 80, 416. per totum vulgata 97, 457. per magnum ſparſa 101, 602. retexerit radiis 149, 119. ſub leges mitteret 152, 231. cruſti violare 215, 114. occupet 219, 258. cœli medium conſcenderat ſol 236, 97. clypei dejecerat 289, 546. per cavum tranſiit 296, 783. per magnum ſequitur 318, 694. orbe toto diviſos Britannos 3, 67. medio refugerit 37, 442. toto ſævit Mars 39, 511. clypei teguntur 111, 227. perfecto exemit labem 208, 745. in orbes cœli erret 34, 337. junctos trahit 58, 173. ferratos ſuſtinet 64, 361. tardos trahit 65, 423. orbes magnos explebit 92, 269. alternos orbibus

orbibus impediunt 180,584.
ætherios ſuſtinet 237, 137.
in lævos equitavit 298,885.
tortos legit 337,481. ardentes oculorum torſit 342,670.
incertos implicat 343,743.
extremos clypei tranſit 348, 915. orbibus immenſis angues 211,204.
orbita divertitur clivo 61, 293.
orbi parentibus pueri 305,216.
Orchades naſcuntur 41,86.
Orci portitor 82,502. faucibus 195,273. janitor 242, 296.
Orco demittimus 116,398. evocat animas 152, 242. Stygio damnaverat 164,699.
ordior. orſus filius Veneris 94, 325. orſa loqui vates 192, 225. orſa reflectas 292,632. refert 303,124.
ordo magnus ſæclorum naſcitur 8,5. ſignorum obliquus 31, 239. vertitur 137,376. fatorum poſceret 183, 707. rerum naſcitur 213,44. comitum proceſſerat 302,94. ordine vites pone 3,74. alio dedit dies 32,276. longo deſpectare 95,395. longo ſtruere 104, 703. uno habetis 108, 102. rem pando 132,179. exequerer 166,54. locant 167,102. terno conſurgunt remi 168, 120. uno debilis 172, 271. longo flammarum lucet 303, 144. ordinibus indulge 46, 277.
Oreades ſecutæ glomerantur 98,500.
Oreſtes agitatus Furiis 136, 331. ſcenis Agamemnonis 158,471.
Orgia trieterica ſtimulant 154, 303. ducebat 202, 517. capite 223,403.
orichalco albo ſqualentem 326, 87.
Oricia terebintho 279,136.
Orion nimboſus aſſurgens 99, 535. aquoſus deſcrvit 147, 52. conditur undis 231,729. magnus incedit 295, 763. Oriona armatum auro 140, 517.
orior. oritur cædes 116,411. monſtrum 123, 680. hinc Dardanus ortus 131, 167. orta dies 216,149. ortum Teucrorum ab ſtirpe 102,626. orto ſole 58,156. oriens filius 213,51. orientia ſigna 216,138. lumina 236,66. ortum naſcentem variaverit 37, 441. ortu quarto pura 37,432. ortus ſignorum antiquos ſuſpicis 21,46. ſignorum ſpeculamur 32,257. ad ſolis diffugiunt 61, 277. induxerat Aurora 83, 551. primos extulerat Titan 149, 128. hinc repetit 218,240. Oriens afflavit equis 184, 739. Orientis ſpoliis onuſtum 93,289. vires 252,687. Oriente fugârat ſtellas 166, 42.
origo nemoris dicatur 14,72. origo cœleſtis feminibus 207, 730. domûs repetatur 222, 371. Romanæ ſtirpis Æneas 328, 166. origine à primâ repetens 76, 286. deducat gentem 57, 122. ab origine gentem corripiunt 66, 473. pulcrâ naſcetur 93,286. de noſtrâ deducit 291,618.
Orithyia Actias 81, 463. quos dedit Pilumno 326,83.
ornare poëtam hederâ 16, 25. ornaret cura 72, 119. cornua ſertis 225,488. umbram telis 292,638. armis 333, 344. ornatus floribus crines 14, 68. caput foliis 54, 21. ornatæ torquibus arm 76, 276.

ornatum cremari 214,74. ornatus Helenæ ferre 102 650.
ornus incanuit flore pyri 42,71. ornum accisam eruere 122, 626. annosam referens montibus 295,766. orni nascuntur montibus 42, 111. ornos rigidas deducere cantando 14,71. descendere montibus 159, 491. advolvunt 193, 181. vectare plaustris 303, 138.
Ornytus venator 317,677.
oro. orat abducere 4,43. orate hyemes serenas agricolæ 28, 100. oramus prohibe à navibus ignes 59,525. orâsse multa supplex Jovem 151,205. orat mortem Dido 158,451. urbem 181, 617. vitam 249, 577. oratur mora lethi juveni 291, 623. oratis me exanimis pacem 302, 111. veniam 309, 358. orandi qui sit modus 83,537. orando flectes 79,398. oranda numina 111,232. orans mandata dedit 191, 116. oranti tremor occupat artus 224,446. annuit 320,797. orantem audiit 152, 219. orantes veniam 99, 519. transmittere cursum 196,313. oraculum ad Ortygiæ ire 131, 143. oracula habita quercus 39,16. quæsitum 81, 449. Phœbi scitatum 108, 114. poscas 139, 458. Fauni adit 214,81. divûm sancta 237,131.
oratores centum jubet ire 216,153.
Orodes jacet altus 294, 737. Orodem fugientem steruere 294, 732.
Oronti acris casum 91, 220. Oronten fidum vehebat 88, 113. ductorem classis cernit 197,334.
Orpheus vincet carminibus 10, 55. sit Tityrus 18, 55. miserabilis 81,454. manes arcessere conjugis potuit 191,119. Orphei Calliopea mater adsit 1[illegible],57. Orphei inferias mittit 83,553. Orphea in medio posuit 7,47.
Orsen prædurum obtruncat 295,748.
Orsilochus interfit hastam 325, 636.
Ortygiæ portus 130,124. oraculum 131, 143. Ortygium sternit Cæneus 268,573. Ortygiam dixere *insulam* 145, 694.
os summum ulceris rescindere 66,454. honestum ostendit 75,232. virginis gerens 93, 315. deo similis 101, 589. rabidum fatigat 190,80. loquentis lustrabat 238, 152. sacrum extulit 249,591. occupat 293,699. oris spiritus 77,300. formam 270, 646. ore jactare maniplos 36,399. suffuderit ruborem 36, 340. spumas aget 59,203. magno sonandum 62, 294. micat 65,439. insignis 71,92. cruento fremet 93,290. libato attigit 104,737. lato dedit fenestram 118, 482. roseo addidit 121,593. polluit dapes 133, 234. divino canit 137,373. amico effatus 139, 463. enitet egregio 150,150. te referret 155, 329. tonat 159,510. legam *halitum* 164, 685. favete 167,71. fremebant 175, 385. ejectantem cruorem 177, 470. fundit loquelas 187,642. pressæ obmutuit 192,155. pio reposco 202,530. intonat 204, 607. vox excidit 206,686. premit 215,103. placido edidit 217, 194. rabido addidit 224,451.

vomens ignes 239, 199. cruento petit terram 288, 489. dedere ululatus 304, 1.0. momordit humum 310, 418. tristi dabat voces 313, 534. ora sint mihi centum 40, 43. olentia Medi fovent 43, 135. tristia torquebit 45, 246. horrenda sumunt 49, 387. per ora virûm volitare 54, 9. prafigunt capistris 64, 399. hausto fove 75, 230. in septem discurrit 77, 292. ferarum eludent 80, 4 6. fatis resolvit 81, 452. ante ora parentum impositi rogis 81, 477. tria inhians 82, 483. per novem it 92, 245. pallida attollens 94, 364. mutatus 102, 656. tenebant 105, 1. sibila lambebant 111, 211. aperit fatis 112, 247. discordia signant 116, 423. præsentia agnoscere 131, 174. exertantem 138, 425. resolvat 139, 457. ante ora deûm spatiatur 148, 62. sonant 151, 183. in ora diffundit 151, 195. pallor occupat 154, 499. tria Dianæ 151, 511. fœdans ungubus 164, 673. arida quatit 170, 200. clamoribus implet 174, 340. effert 175, 363. magna domûs dehiscent 189, 53. rabida quærunt 191, 102. ad ora genitoris ire 191, 108. lacerum 201, 495. tueri 206, 688. rigabat 206, 699. defixa tenet 219, 250. in tot se vertit 221, 328. componens oribus 247, 486. furiarum tremen tem 251, 669. intonsa signans juventâ 258, 181. præfixa movebant 266, 471. improba lavit cruor 274, 72[illegible]. per ora volutæ lacrymæ 296, 790. pallentia morientis 297, 821. humectat 302, 90. trepida quiêrunt 307, 300. rigat cerebro 318, 698. per calefacta cucurrit rubor 326, 66. spumantia equorum detorsit 334, 375. adversa saucius 341, 652. oribus quinquaginta arsisse ignem 290, 566.

circum oscula pendent nati 53, 523. oscula natæ libavit 92, 256. dulcia figet 103, 687. summa delibans 335, 434.

oscilla mollia suspendunt 94, 38[illegible].

os. ossa grandia mirabitur 38, 497. ad ima furit dolor 66, 457. collapsa trahebat 67, 485. per ima cucurrit tremor 108, 121. reliquit pavor 128, 57. per ossa traxit furorem 149, 101. patris complectitur 166, 31. condidimus 166, 47. magna exuit 176, 422. in cerebro illisit 177, 48[illegible]. Trojæ insequitur 186, 787. dura 189, 55. lecta texit 194, 228. quiêrunt sedibus 197, 32[illegible]. piabunt 198, 379. nomen signant 212, 3. perfudit sudor 224, 458. semesa 242, 297. per labefacta intravit calor 244, 390. calor reliquit 266, 475. permixto cerebro dispersit 286, 416. confusa ruebant focis 305, 212. ossibus hærent 8, 102. versat ignem 61, 258. redit calor 61, 272, in teneris æstuat humor 77, 308. implicat ignem 102, 660. ex ossibus exoriare ultor 162, 625. exarsit dolor 169, 172. albos scopulos 188, 865. dolor ardet 255, 66.

Oscorum manus 231, 730.

Osinius rex 292, 655.

Osirim gravem ferit 336, 458.

Oſſa involvere Olympum 33, 282. Oſſam imponere Pelio 33, 281.
oſtendit metalla venis 43, 166. ſe prævalidam 46, 253. glebas Aquiloni 46, 261. os terris 75, 232. oſtenderit ortus Aurora 83, 544. oſtendunt fata ſedes 90, 206. oſtendit ſe dextra 115, 388. humeros latos 175, 376. ſe in armis 179, 550. viam creatrix 198, 368. oſtendent tantùm terris fata 211, 870. oſtentat mœnia Acragas 145, 705. opes 148, 75. membra 174, 358. campos deſuper 206, 678. oſtentant vires juvenes 208, 771. oſtentat ſalutem fors 246, 477. oſtentans artem Aceſtes 179, 521. frontem equus 180, 567.
oſtia Ditis ingreſſus 81, 467. Tiberina 85, 14. ſubit 196, 400. Pantagiæ prætervehor 145, 688. centum dueunt aditus 189, 43. ingentia domûs patuere 190, 81. trepida Nili turbant 209, 801.
oſtro Sarrano dormiat 52, 506. in Tyrio conſpectus 54, 17. ſuperbo laboratæ 102, 639. ſuper ſtrato diſcumbitur 103, 700. inſignis 149, 134. perfuſæ 168, 111. effulgent 168, 133. inſtratos 219, 277. velet humeros 233, 814. conjugis purpureum 294, 722. rigentes veſtes 301, 72. ſanguineo violaverit 326, 67. decori 327, 126.
oſtriferi Abydi 131, 207.
Othryades Panthus 114, 319. Othryadæ dictis in arma feror 114, 336.
Othrym nivalem 230, 675.
oti ignobilis ſtudiis 84, 564. otia Deus facit 1, 6. Daphnis amat 12, 61. fundis abſunt 51, 463. ſecura agunt 64, 377. teris 153, 271. patriæ rumpet 209, 814.
ovis ubera 4, 42. ovem nigram mactabis 83, 547. oves pecus infelix 5, 3. oves Pan curat 4, 33. mulget 5, 5. cogere 15, 85. fugiat lupus 18, 52. pavit 22, 13. verſemus 23, 68. paſcuntur 49, 375. carpere herbam 62, 256. tentat ſcabies 65, 441. inſultent floribus 69, 10. ovium paſtores 2, 22. magiſtros 4, 33. cuſtos 26, 17. fœtus 44, 196. cæſarum pellibus 214, 87.
ovili pleno inſidiatus 255, 59. ovilia explorat lupus 68, 537. plena 262, 339. ab ovilibus noſtris agnus aram imbuet 1, 8.
ovo. ovat potitus ſpolio Turnus 288, 500. ovans victor 174, 331. ibat Salmoneus 203, 589. portat prædam Tarchon 319, 758. ovantem aciem 180, 563. ovantes ſocii 35, 346. ovantes gutture corvi 36, 423. paremus dicto 132, 179. nautas 160, 543. flammas 286, 409. Teucros 273, 690.
ovum. ova extulit penetralibus 35, 379.

P.

PAbula inſueta tentabunt 2, 50. terræ pinguia concipiunt 27, 86. melli ſufficiunt 50, 436. virgea 62, 321. læta 64, 385. tabo infecit 66, 481. mutari refert 68, 548. ad pabula alienas

ena ſedens fucus 76, 244 nota vocantem 76, 265. appone 76, 280. guſtáſſent 98, 473 parva legens 336, 475
Pachyni Trinacriæ metas 38, 429. ſaxa 145, 699. Pachyno ab uſque proſpexit 220, 285.
paciſci vitam pro laude 171, 230. tentamenta 138, 144 fœdera 295, 902. lethum pro laude 325, 49. pactæ conjugis 294, 722. pacto fœdere 73, 158. pactos Hymenæos 149, 99. thalamos 292, 643. pactos abducere 277, 79.
Pactolus irrigat auro 279, 142.
Padi ripis 271, 680. Pado miſſa alnus 51, 452.
Paduſæ amne 311, 457.
Pæana canentes 205, 657. lætum conclamant 295, 738. Pæonium in motem 334, 401. Pæoniis herbis 232, 779.
Pælti biſferi roſaria 72, 119.
pagina nomen præſcripſit 13, 12.
pagos ingentes 49, 382.
Palæmon vicine 7, 53. Inous 186, 823.
palæſtrâ agreſti nudat 53, 531. palæſtræ patrias exercent 234, 281. palæſtris gramineis membra exercent 205, 642.
palàm fari 223, 428.
Palamedis Belidæ nomen 107, 82.
palantes Troas 172, 265. ſtellas 254, 21. ſocios 274, 780. agit 319, 734. palantia terga 243, 738.
Palatia Romana ſervas 38, 499. Palatini Evandri 254, 9.
palato udo ſubeſt lingua 64, 388.
paleam levem volitare 35, 368. paleâ teret area culmos 30, 192. paleæ jactantur inanes 57, 134.
palearia pendent 55 53.
Pales agros reliquit 11, 35. magna 54, . veneranda 62, 294.
Palici ara 269, 685.
Palinurus vim meminiſſe negat 132, 202. proram contorſit 142, 562. gubernator 165, 12. princeps agmen agebat 187, 833. Palinuri nomen 198, 381.
paliurus acutis ſpinis ſurgit 11, 39.
pallæ longæ tegmine 314, 576. pallam auro rigentem ferre 102, 648. pallâ ſuccincta cruentâ 203, 555. ſciſſâ gaudens Diſcordia 252, 702.
Pallas exurere claſſem potuit 86, 39. Tritonia 121, 615. Palladis æquæ templum 98, 479. arte 106, 15. auxilis 110, 163. armiſonæ numina 141, 544. ramis 216, 154. turbatæ arma 245, 435. Palladium fatale avellere 110, 166. Palladii furta 257, 151. pro Palladio effigiem ſtatuere 110, 183. Palladiâ ſylvâ 44, 181.
Pallas huic filius 237, 104. perculſus obſtupuit 237, 121. conſpectus in armis 249, 587. haſtam emittit 288, 474. te vulnere immolat 349, 948. Pallantis proavi nomine 235, 54. nivei ora 300, 39. pueri balteus 349, 943. Pallantæ adjungam 247, 515. incolumem reſervant 249, 575. ducem 285, 374. in Pallanta feror 287, 442. Pallanta intactum optaverit 288, 504. à Pallante profectum 235, 51. peremto 289, 533.
Pallantea mœnia 258, 195.
Pallanteum urbem poſuere 295,

235, 54. nobile 243, 341.
Pallenen patriam 79, 391.
pallentis Adraſti 201, 480. pallenti olivæ 11, 16. pallentem morte futurâ fecerat 252, 709. pallente hederâ 6, 39. pallentes morbi 195, 275. pallentes violas 5, 47. herbas 14, 54. umbras 63, 357. animas 152, 243. pallentia ſimulacra 38, 477. ora 297, 822.
pallor occupat ora 159, 499. in corpore fuit 330, 221.
pallidus Orcus 32, 277. pallida Aurora 37, 446. Tiſiphone 68, 552. morte futurâ 163, 644. pallida ora miris modis 94, 354. fame 133, 217. tabo ora 239, 197. regna 240, 245.
palma ardua naſcitur 41, 67. veſtibulum inumbret 69, 20. palmes agit ſe lætus ad auras 49, 364. in palmite læto turgent 16, 48. Methymnæo de palmite 41, 90.
palmoſa Selinus 145, 705.
palmula cautes ſtringat 169, 163.
palma tertia 174, 339. palmæ Olympiacæ præmia 55, 49. gloria 56, 102. meritæ præmia 167, 70. ſubiit 174, 346. palmam movet 174, 349. relinquunt 177, 472. palmæ pretium victoribus 168, 111. palmâ cunctos excedere 175, 380. amiſsâ 178, 519. inſignem 229, 655. palmas Idumæas tibi referam 54, 12. palmas invalidas tendens 82, 498. duplices tendens ad ſidera 88, 93. exutas ſuſtulit 109, 153. teneras arcebant 116, 406. amborum innexuit 176, 425. utraſque tetendit 206, 685. tendebat inermes 291, 596. jaculo oneravit 314, 574. palmis pectora tunſa 98, 481. paſſis 134, 263. evinctis 174, 364. percuſſa lacertos 225, 503. cavis undam ſuſtulit 236, 69.
Palmum fugacem 293, 697. ſegnem 293, 699.
palumbes raucæ 3, 58. aëriæ 7, 69.
palus paſcua junco obducat 2, 49. exuſta 65, 432. inamabilis undâ 82, 479. tenebroſa 191, 107. Aſia 230, 702. jacet atra 233, 801. Laurentia 294, 709. paludis humorem 28, 113. placidæ morem 236, 88. paludi altæ crede 70, 48. paludem objectam tranſire 82, 503. Stygiam 296, 323. multam accepit 299, 414. paludes notas 35, 363. paludibus craſſis 42, 110.
paluſtrem ulvam 58, 175.
pampinus uvas defendet 37, 448. auſtros metuit 48, 333.
pampineas haſtas 222, 396. pampineis habenis 209, 805.
Pan primus calamos cerâ conjungere plures inſtituit, curat oves oviúmque magiſtros 4, 32, 33. ſe victum dicat 10, 59. Panos Lycæi more 243, 344. Pana canendo imitabere 4, 31.
panaceam odoriferam ſpargit 335, 419.
Panchæis ignibus 79, 379.
Panchaïa pinguis arenis 43, 139.
Pandarus Alcanore cretus 271, 672. ingens emicat 273, 735.
panditur locus 26, 34. pandunt pennas Alcyones 36, 398.

alas ad ſolem 70, 28. pandere inventa 76, 284. portas 339, 584. mœnia 111, 234. rem ordine 132, 179. oſtia 191, 109. res caligine merſas 195, 267. brachia 195, 282. limina 202, 525. Helicona 229, 641. panduntur ad ventos ſuſpenſis 207, 740. panditur domus foribus revulſis 241, 262. pandit viam victoria 340, 626. via ſalutis pandetur ab urbe 191, 97. pandens fame guttura 199, 421. pandentem ſinus Nilum 253, 712. paſſis crinibus 98, 480. palmis 134, 263.
pandis lancibus 44, 194. pandas carinas 51, 445.
Pangæa alta 81, 462.
pango. quæ pepigere, recuſant 324, 12.
Panopeæ vota ſolvent 37, 437.
Panopea virgo 171, 240.
Panopes 173, 300.
Pantagiæ oſtia 145, 689.
pantheræ terga 246, 460.
Panthus telis elapſus 114, 318.
papaver Cereale tegere 31, 212. veſcum premens 72, 131. ſoporiferum ſpargens 159, 486. papavera ſumma carpens 5, 47. urunt ſomno perfuſa 27, 78. demiſere caput 265, 436.
Paphus celſa 276, 51. Paphum abit 96, 415.
Paphiæ myrtus 41, 64.
papillam exertam 320, 803.
papulæ ardentes 69, 564.
par ventis imago 206, 702. ætas 304, 174. parem annum 32, 258. pares cantare 15, 5. horas 31, 208. junge 58, 169. paribus nodis 12, 90. telis 38, 489. guttis 72, 99. auſpiciis 149, 102. alis 153, 252. magiſtris 180, 562. armis 210, 827. clypeis 190, 568.
pariter conſidere 100, 572.
parcite procedere 8, 94. carmina 20, 109. parcebant flatibus Euri 48, 339. futuro 75, 239. metu 92, 257. generi 99, 526. voci iræque 119, 534. ſepulto 128, 41. parcere ſubjectis 210, 854. natis 289, 532. parcendum teneris 49, 363.
Parcæ numine fatorum concordes 10, 47. mœnia dant 186, 789. tempora debita complêrant 256, 107. fila legunt 297, 815. Parcarum dies 328, 150. Parcas volvere 86, 22.
parco ſole 64, 403. parcæ res 328, 147. parcis apibus 25, 4.
parciùs objicienda 6, 7.
parere tibi æquum eſt 10, 4. lupatis 59, 208. præceptis 121, 607. dicto 132, 189. imperio 152, 238. conſiliis 184, 728. cui parent armenta 225, 485. ſidera 280, 176. dominis ſuperbis 330, 236.
parens dicto 103, 695.
parietibus artis premunt 77, 297. hærent ſcalæ 117, 442. cæcis textum 180, 589.
pario. inſontes peperere lethum 199, 435. patriam nobis 300, 25. parta quies 228, 518. partum honorem 171, 229. parto fruuntur 33, 300. triumpho 120, 578. parcere 242, 317.
partus idem Veneri 220, 321. partum talem manet gratia 261, 298. partu nefando creat 32, 278. prolem dabit 92, 274. edidit 229, 660. uno eodémque tulit 346, 847. parturit arbos 7, 56. ager 48, 330.

parens magna frugum 44, 173. terra 151, 178. cara 256, 84. Idæa deûm 282, 252. parentis facta 9, 26. cari cura 102, 646. juſſa time 121, 606. divini oſſa 166, 47. divæ promiſſa 248, 531. dona 253, 729. lacrymas 261, 289. mœſti mandata 297, 840. longævi miſerere 325, 43. depoſiti fata 334, 395. miſeri 348, 932. parentem te faciat 87, 75. exoptatum 109, 138. ætate feſſum 121, 596. ætate confectum 162, 599. regum 208, 765. parentes miſeri 61, 262. vani augurium docuere 95, 392. tanti genuere 102, 606. parentum prolem 56, 101. ora 81, 477. veterum decora 117, 448. immemor 166, 39. religione 216, 172. parentes geminos agnovit 132, 180. duplices invocat 216, 140. parentibus error gratus 285, 392. orbi 305, 216.

Paris Dardanius 5, 61. culpatus 121, 602. rapto potitur 152, 215. Paridis judicium 86, 27. tela manûſque 185, 57. comitem 294, 702. Paridem contendere contrà 175, 370.

Parin creat 294, 705.

Parius lapis 101, 593.

parma lacerto dependet 317, 693. parmam ferens 110, 125. mucro tranſiit 297, 817. parma albâ inglorius 268, 548. confixâ 273, 765. protectus 2 6, 800. purâ interrita 318, 711. parmas rejiciunt 316, 619.

Parnaſſi juga 22, 11. ardua 61, 291.

Parnaſſia rupes 13, 23. lautus 39, 18.

paro. parant retinacula viti 32, 265. parabitur imber 36, 429. ſeges arboribus 46, 266. convivia tectis 102, 638. mihi ſacra 109, 132. parant arma Deóſque 110, 181. defendere 117, 447. mœnia magnis 131, 160. propugnacula bello 148, 88. curſum parari 254, 299. rite incepta 163, 638. hoc ignes æreque parabant 164, 676. abitum pararet 233, 214. ſe pugnæ 282, 259. dicta contrà 290, 585. arma animis 300, 18. paratus in utrumque 107, 61. parata neci acies 114, 334. paratum agmen 179, 548. paratam urbem 148, 75. parato arcu 178, 513. ponte 292, 654. paratî reſpondere 15, 5. animis opibúſque 126, 799. paratæ naves 95, 362. luxu epulæ 204, 604. paratas ſedes 100, 557. paratis bellum inferre 133, 248. rite rebus 161, 555. thalamis 215, 97. parans innare 314, 549.

Paros niveam 130, 126.

Parrhaſio de more 243, 344. Evandro 300, 31.

pars ultima vitæ maneat 10, 53. ſurgunt de ſemine 39, 14. famæ maxima 40, 42. altera curæ ſuperat 61, 286. quorum magna fui 105, 6. cætera pontum legit 111, 207. regnorum reddita 136, 334. certare parati 168, 108. pacis erit dextram tetigiſſe 219, 266. imperfecta manebat 245, 428. altera ademta eſt 257, 131. acta diei melior 257, 156. ingens belli 286, 427. belli haud temnenda 294, 737. maxima luctûs 305, 214. cæca & concita

323, 889. partem aliquam referatis 7, 73. hanc aſpice 69, 2. divinæ mentis apibus eſſe 75, 220. in partem vocamus 133, 223. partem magnam haberes 189, 32. in omnem lugentes 200, 44[illegible]. poſuere 204, 611. patriæ traheret 247, 511. in partem reſidunt 258, 542. parte plus juſtâ 26, 39. aliâ fugiens 98, 474. ferox 172, 277. puppis revulſâ 18[illegible], 858. polita 245, 426. aliâ agens 252, 682. diversâ geruntur 253, 2. ſiniſtrâ 266, 468. aliâ horrendus 267, 521. de parte ſerenâ intonuit 270, 630. mutatâ 314, 643. in parte cœli locarim 328, 145. partes naturæ accedere 52, 483. in partes rapit varias 153, 286. in omnes verſabat 163, 630. in ambas vias ſe findit 202, 540. eaſdem petere 214, 69. cunctatur in omnes 294, 717. rimatur apertas 319, 748.

partibus certis dimenſum 31, 231. æquabat juſtis 98, 508. ex iſdem 214, 78. æquis pependit 273, 754. diverſis immiſſi 338, 521.

partim infodiunt 305, 204.

partiri limite campum 28, 126. in ſocios 50, 194. laborem 313, 510. curas 321, 822.

Parthenium obtruncat 295, 748.

Parthenios ſaltus 23, 57.

Parthenope dulcis Virgilium alebat 84, 564.

Parthenopæus inclytus armis 201, 480.

Parthus Ararim bibet 3, 63. telum immedicabile torſit 346, 857. Parthum fugâ fidentem verſiſque ſagittis 55, 31. Parthi leves 77, 314. Parthorum populi 74, 211. Parthos repoſcere ſigna 228, 606.

parva metu fama 152, 176. gratia 261, 299. parvi Iüli 120, 563. parvæ alitis 347, 862. parvæ urbi 134, 276. parvâ trabeâ 217, 187. parvo diſcrimine 145, 685. parvos nepotes 52, 514. natos 245, 413. parvis magna componere 2, 24. Curibus 209, 822.

parvo potentem 210, 844. aſſueta 269, 607.

parvulus Æneas 155, 328.

parumper pulſus 198, 382.

minor neque ipſo monte 60, 240. minorem germanam Turni 269, 593. minores Italiam dixiſſe ducis de nomine 99, 533.

minùs laudat 21, 64.

minimè quod reris 191, 97.

paſcentur in æthere cervi 3, 60. paſcite vitulam lectori 8, 85. apes thymo 12, 77. oves 23, 5. filicem 44, 189. paſcat animum proſpectus 46, 285. paſcuntur ignes 50, 432. armenta ſole recens orto 58, 155. paſce ſero catulos 64, 406. frondibus & victu 68, 528. ſub gurgite phocas 79, 395. animum pictura 97, 464. flamma circùm tempora paſci 123, 684. paſcunt herbæ 144, 650. ſacrum tibi paſcere crinem 222, 391. ſpes inanes 292, 627. paſtus frondibus 60, 231. gramina coluber 118, 471. ſylvâ 294, 710. paſta vaceæ 21, 31. paſti tauri 16, 39. paſcentem cycnos campum 44, 199. paſcentes capellas 8, 96.

paſtor Corydon 3,1. ab Amphryſo 54,1 Aritæus 77, 317. Phryg us 222, 363. paſtoris Siculi avenâ 23, 51. paſtorem Polyphemum 144, 657. paſtore occiſo 321, 811 paſtorum Muſam 1 ,1. amores 17, 23. regna 66, 477. numerus 227, 574. ævum 314, 569. paſtoribus incautis 47, 3 3.
paſtorale fignum 225, 513. paſtoralem myrtum 233, 817.
paſcua junco obducat 2, 49 in ſola relegant 59, 213. in paſcua mittes 62, 323. paſcua proſequar 63, 33 .
paſtus. e paſtu decedens 35, 381. referunt ſeſe 230, 700. in paſtus tendit 312, 494.
Paſiphae furto ſuppoſta 189, 25 Paſiphaen ſolatur amore juvenc 14, 46.
paſſim curamus 140, 510. ſoluti 205, 652.
paſſibus æquis ſequitur 124, 724. timidis vadentem 195, 263. rapidis feruntur 216, 157. longis abſunt 323, 907.
Patavi urbem 92, 247.
pateant aures hoſpitio 93, 298. patuit incuſſu Dea 96, 405. janua letho 123, 661. noctes atque dies janua Ditis 191, 227. Tartarea in præceps 203, 578. penitus patuere cavernæ 240, 242. patet tuncus in arma 316, 644 patuerunt æquore campi 343, 710. patens in pectore vulnus 300, 40. patenti pelago 40, 41. patentem auram 218, 230. patentes campos 71, 77. aditus 271, 683. portas 272, 693.
patefactus equus 112, 259. patefunt inſidiæ 123, 309. atria 118, 483.
patulæ fagi 1, 1. patulis naribus 35, 376. puppibus 63, 362. quadris 215, 115.
pater huic adſit 10, 56. Lenæe 39, 4. omnipotens 48, 325. Tiberinus 75, 36 . divûm 87, 65 optime Teucrûm 100, 555. maximus 130, 107. Saturnius 156, 372. Neptune 165, 14. urbis Dardanus 237, 134. Romanus 265, 449. patris Chaonii glandes 41, 67. ſummi tela 103, 665. magni imperio 252, 238. Fauni reſponſa 215, 102. patri ſancto 181, 603. Quirino 211, 860. patrem Oceanum 79, 382. Gradivum 128, 35. patres ſancti 51, 473. Albini 85, 7. Aurunci 231, 727. cognati 237, 132. patrum jejunia 57, 128. cura 57, 138. relligione 124, 715. patres Sidonios 164, 682. patribus vocatis dat jura 185, 758. Latinis 329, 211.
patria ducem repoſcit 285, 374. patriæ fines 1, 3. diverſæ arboribus 42, 116. legibus 109, 159. littora 127, 10. otia 203, 814. amor 210, 824. viſcera 210, 834. infelicis miſerétque pudétque 274, 786. cineres inſediſſe 277, 59. patriam fugimus 1, 4. jacentem querunt 52, 512. ſuſtinet 53, 514. in patriam rediens 54, 10. reviſit 79, 390. nimborum 86, 51. Italiam quæro 95, 380. antiquam videndi 109, 137. cadentem ulciſci 120, 576. auro vendidit 204, 621. nobis ſanguine peperere 300, 25. patriâ excedere 94, 357. incenſa 135, 325. excuſſos 220, 299. pulſum 243, 333

amiſsâ 330, 236.
patrius amor 102, 643. patriæ pietatis 261, 294. patrium nemus 26, 16. honorem 281, 601. ſidus 252, 681. ſermonem 346, 834. patrio ore 123, 658. ex adyto 219, 269. ſiltro 252, 696. ſepulcro 290, 558. mucrone 343, 736. patriâ vi 118, 491. terrâ 201, 508. ſede 217, 192. patrias palæſtras 234, 281. ad aras 136, 332. pœnas 232, 766. preces 249, 574. patrii Dî 38, 498. patrios cultûſque habitûſque 27, 52. ad Argos 108, 95. muros 113, 279. enſes 229, 636. manes 289, 524. patriis carminibus 49, 394. finibus 101, 620. menſis 162, 602. Dîs 218, 219. imperiis 229, 654. arvis 231, 736.
paternæ formæ 280, 188. virtutis 330, 225. paternum inſigne 229, 657. paternâ arte 240, 226. urbe 294, 705. paternæ animæ umbræque 167, 81. paternas ſedes 300, 44. paternis regnis 130, 221. ſceptris 298, 852.
patrui limen 199, 402.
pateram gravem implevit 104, 729. ſpumantem hauſit 105, 739. pateras ſanguinis inferimus 129, 67. pateris libamus & auro 44, 192. vina fundebat 167, 98. ſuſcipiunt cruorem 195, 249. altaria libant 328, 174.
pati faſtidia 4, 25. patietur humus raſtros 9, 40. hymenæos 55, 60. lituos 59, 183. verbera 59, 208. extrema 91, 219. fata paterentur ducere vitam 155, 340. quiſque ſuos patimur Manes 208, 743.
patiuntur in alto multa nautæ 217, 200. labores incaſſum 223, 421. prœlia 233, 807.
patiar quemvis durare laborem 249, 577. juſſa aliena 298, 866. quicquid acerbi eſt morte pati 342, 679. digna, indigna 345, 811.
paſſus inertes calamos 17, 24. multa bello 85, 5. paſſi graviora 90, 199. vulnera 205, 660. patiens operum juventus 51, 472. Phœbi 190, 77. manum 225, 490. patientem vomeris 45, 223.
Patron 173, 298.
paucis docebo 149, 116. reſponſum reddidit 206, 672.
pavidum ſe fingit 310, 406. pavidam urbem 266, 473. pavidi trepidare metu 123, 685. pavidæ matres 118, 489.
pavidos formidine agitant 64, 372. agreſtes 243, 349.
pavitans 108, 107.
pavor humilis corda ſtravit 34, 331. corda haurit 57, 106. novus inſinuat 111, 229. oſſa reliquit 128, 57. ingens rumpit ſomnum 214, 458.
paulò majora 8, 1.
paulatim abolere 104, 720. ſeſe tollit 226, 519.
pauliſper inibo 187, 846.
pauper pater 108, 87. ſenatus 237, 105. domus 338, 519. pauperis tugurî 3, 69. horti 16, 34. Evandri 243, 360. paupere genitore 143, 615. terrâ 209, 812.
pauperiem perferre 199, 437.
pauſia baccâ amarâ naſcuntur 41, 86.
pax. pacis ſpes 141, 543. iniquæ leges 162, 618. pignus 309, 363. paci morem imponere 210, 853. ſe offert 216, 536. pacem petens 83, 535.

535. expoſcere 134, 261. divûm exorat 137, 370. exquirunt 147, 56. æternam exercemus 149, 99. reportant 219, 285. compoſitam disjice 221, 339. gerant 224, 444. fertis 237, 114. manu orare 277, 80. ab rege petendum 305, 230. fœdere jungas 309, 356. te poſcimus 309, 262. rumpet 329, 202. connubiis component 345, 821. pace placidâ compoſtus 92, 249. factâ 180, 587. in longâ regebat 213, 46. tege 223, 426. pollutâ 224, 467. ſequeſtrâ 303, 133. in æternâ futuras gentes 337, 504.
pacârit nemora 209, 804. pacatum orbem 9, 7.
paciferæ olivæ 237, 116.
peccare fuiſſet ſatis 257, 140.
peccata luant 276, 32.
pectebat ferum 225, 489. colla 326, 86.
pectine telas percurrit 33, 294. eburno pulſat 205, 647.
pectus amore incenſum 135, 298. exſaturabile 185, 781. anhelum 189, 48. pectus animoſum luxuriat 56, 81. ſignata manibus 69, 15. tacitum pertentant 98, 502. percuſſa decorum 161, 589. fœcundum concute 221, 338. ſub altum abit 272, 700. inermum dat telo 286, 425. perforat ingens 288, 485. recludit 291, 601. fer in hoſtem 309, 370. tranſverberat 317, 667. honeſtum percuſſit 328, 155. pectore vultus labatur 3, 64. trudentes 64, 373. ſublato 65, 426. in anguſto verſant animos ingentes 71, 83. ſub pectore volnus ſervans 86, 36. pectore transfixo exſpirantem 86, 44. curas jactantem 91, 227. imo trahens à pectore vocem 95, 371 tunſæ pectora palmis 98, 481 pectore ab imo dat gemitus 98, 485. placido capit 99, 521. verſat conſilia 102, 657. toto hæret 104, 717. ficto fatur 108, 107. vocem rumpit 133, 246. pulchro virgo 137, 426. vivit ſub pectore vulnus 148, 67. magno perſentit 158, 448. noctem accipit 160, 530. queſtus rumpebat 160, 553. nefas verſat 161, 563. ſtridit ſub pectore vulnus 164, 689. voces referebat 176, 409. voces effundit 177, 482. ſonitus dant 176, 434. excuſſa 183, 679. deum excuſſiſſe 190, 78. ſub pectore ſtimulos vertit 191, 101. firmo opus 195, 261. ſub alto habitat 204, 600. volvit ſortem 219, 254. pectore dicta effundit 220, 292. toto percepit 221, 356. accenſas 222, 392. ſub pectore tædas fixit 224, 457. ſecant pectore pontum 256, 103. toto accipio 261, 276. proſlabat 262, 326. in adverſo 262, 347. ſedato ſubridens 273, 740. ſemifero ſub pectore murmurat 281, 212. robur concipis 309, 368. arrecto 316, 639. volvis ſub pectore fluctus 346, 831. ſævo fatur 347, 888. ſenſus vertuntur 348, 914. pectora motus concipiunt 36, 420. mœrentia mulcet 90, 197. trajecta nudavit 94, 355. obtuſa geſtamus 100, 567. improvida turbat 111, 200. arrecta 111, 206. tremefacta 111, 228. fortiſſima fruſtra 114, 349. mortalia cogis 128, 56. fœdans pugnis 164, 673. Teu-

erorum ducunt 165,7. dictis permulcet 186, 816. inter levia lapſus 221, 349. ad pectora preſſere 226, 518. pectora turbatus 235,29. bello fortia 238, 151. villoſa tuendo 241, 267. certa tuliſtis 260, 249. candida rumpit 265, 432. transfoſſi 286, 543. ſub pectora ſtimulos vertit 272, 718. violenta conciliet 279, 151. adverſa tendit 290, 571. cara ſororum 305, 216. terror habet 305, 357. vulgi concuſſa 311, 452. quadrupedantum pectoribus rumpunt 315, 615. plauſa laceſſunt 326, 86. motu miſceri 329, 217. neſcia vinci 338, 528. dedit obvia ferro 338, 541. pectoribus pecudum reclusis 148, 64. demiſſa 219, 278. ignem arſiſſe 290, 567. tunſis 300, 38.

pecus felix 3, 75. infelix oves 5, 3. omne tenendum 49, 371. omne mutum metu ſtat 343, 718. pecoris vicini contagia 2, 51. nivei dives 4, 20. magiſtro 8, 101. formoſi cuſtos 11, 44. generoſi puſtus 56, 75. pecori ſuccus ſubducitur 6, 6. feſſo dulce ſalix 8, 83. inſidias meditatur 12, 60. ſolſtitium defendite 16, 47. ros gratiſſimus 17, 15. habendo cultus 25, 3. ſignum impreſſit 32, 263. notus finiſter 37, 444. aptius uber 45, 233. frondem ſufficiunt 50, 439. equino delectus 56, 72. dixere maritum 57, 125. gravido 58, 155. habendo vitulos ſubmittere 58, 159. virus adſpergere 65, 419. opportuna ſeges 72, 129. pecus cege 6, 20. molle lædat 62, 299. omne fluviis perſundunt 65, 445. ignavum arcent 73, 168. caprigenum 133, 221. mandítque trahítque 162, 341. aris admovit 328, 171. pecorum fœtu 53, 517. balatu 68, 554. cultu 84, 559. pecora inter inertia 150, 158. agreſtia 230, 679.

pecudem nigram mactavit 130, 120. pecudes umbras & frigora captant 4, 8. lætæ 36, 423. locutæ 38, 478. bis gravidæ 43, 150. lucem hauſere 48, 340. pecudum peſtes 66, 471. cuſtodia 78, 327. pectoribus 148, 63. cruore 151, 201. nigrarum ſanguine 184, 736. genus 207, 728. fibræ 280, 176. tempora 328, 174. pecudes lanigeras claudit 144, 642. ducat 163, 636. ſacratas jugulant 329, 214.

pecuaria in Venerem mitte 55, 64.

peculi cura 2, 33.

pedum ſume 12, 88.

pelagi volucres 35, 383. fragor 89, 154. gemitum 141, 555. tempeſtatibus 145, 708. imperium 171, 235. laborem 181, 617. minas 191, 113. erroribus 202, 532. ſecuri 220, 304. rupes 227, 586. extrema 243, 333. alta 255, 81. languentis recurſus 283, 289. pelago lina trahit 29, 142. parabitur imber 36, 429. patenti da vela 40, 41. proſpectum petit 90, 181. ſonanti premit 92, 246. remenſo 110, 181. prima fides 129, 69. erramus 132, 204. deſervit hyems 147, 52. decurrit aperto 170, 212. ſereno confiſe 188, 870. proras obvertunt

obvertunt 188, 3. innare 252, 671.
Pelasgæ artis 108, 106. Pelasgâ pube 257, 154. Pelasgi reges 101, 624. Pelasgûm exde 201, 503. Pelasgos veteres 250, 600.
Pelethronii Lapithæ 57, 215.
Pelias vulnere tardus 117, 436.
Pelides Neoptolemus 112, 263. Pelidæ genitori 120, 548. forti 186, 808.
Pelion altum implevit 56, 94. Pelio Oſſam imponere 33, 281.
pellacis Ulyſſi 108, 91
pellacia fugam reperit 81, 443
Pellæi Canopi 76, 287.
pellis aret 67, 502. fulva leonis obit totum 248, 553 obeat circumdata tauri 288, 483. juvenco erepta 317, 679. ſquamis conſerta 320, 770. pellem integram 77, 302. pelle leonis inſternor 124, 722. urſæ horrend. 166, 3. lupi de pelle tegmen habent 230, 688. pellibus albo ſparſis 441. pictis incinctæ 78, 342. incubuit ſtratis 214, 88.
pello. pelle lacrymas 126, 784. regno Harpyas 233, 249 timorem 186, 812. pulſus amor 77, 325. Europâ atque Aſiâ 95, 385. corde dolor 198, 382. ob invidiam 298, 852. pulſa metu gloria 375, 35. pulſus 230, 72. pellis 32, 793. pulſæ virginis 320, 790. pulſum hyemem 70, 52. pulſum Niphaten 55, 30. vulneribus 31, 56. pulſæ ad ſidera valles 25, 84. pulſa arma 245, 524. pulſos volutabris apros 65, 411. in præſia mittit 318, 732.
pulſu ſonant 70, 49. equorum 204, 591. pedum 231, 722. gemit 333, 334. crebro incita 338, 533.
pulſabit raſtris galeas 38, 496. ſidera 143, 619. pulſatur imbri caput 152, 249. pulſat creber ictibus 177, 460. pectine 205, 647. Olympum Phœbe 281, 216. ariete muros 342, 706. pulſatus parens 204, 609. pulſati clamore colles 169, 150. pulſata ſaxa 141, 555. pulſatos divos 331, 286. pulſans corda pavor 57, 106.
Pelops humero inſignis eburno 54, 7.
Pelopea ad mœnia 110, 193.
Pelori anguſti clauſtra 138, 411.
peltæ auratæ micant 232, 743.
peltis lunatis 78, 490.
Peluſiacæ lentis 31, 228.
Penates ſocii 127, 15. Phrygii 131, 148. fidi Trojæ ſalvete 215, 121. certi tibi 235, 39. Penates miſeros petit 52, 505. certos novere 73, 155. victos portans 87, 68. raptos veho 95, 370. Libycos populare 99, 527. flammis adolere 104, 704. patrios 124, 727. Teucros commendo 125, 747. Iliacos 143, 603. exde ſpartos 246 21. patrios 162, 598. epulis adhibete 166, 62. ex hoſte rapti 181, 632. victos inferre 234, 11. parvos ad t 24, 53. per magnos 26., 258. verios referam 320, 264. penatibus noſtris ſuccede 237, 123.
pendere in arbore poma 2, 38. de rupe 3, 77. pendebit fenſibus uva 9, 29. cantharus ansâ 13, 17. fiſtula penu 16, 24. nubila pendent 31, 214.

pendet vindemia arboribus 41, 89. pendent nati circùm oſcula 53, 523. palæſtra 55, 53. ad limina 76, 257. ſummo in fluctu 88, 106. amplexu collóque 104, 715. umbone 120, 546. narrantis ab ore 148, 79. in verbera 269, 147. ab alto malo 178, 511. in limine 192, 151. pependit ramo examen 214, 67. pendebant tora pallida tabo 239, 197. pependit caput humero ex utroque 273, 755. dorſo puppis 283, 303. pendent exuviæ per dorſum 314, 577. pendentem ſcopulo 251, 669. pendentes ubera circùm pueros 250, 632. pendentia pumice tecta 79, 374. pendentibus ſcopulis 89, 166.
pendere pœnas 189, 20.
Peneï genitoris undam 78, 355.
Peneïa Tempe 77, 317.
Penelei dextrâ 116, 425.
penes te 325, 59.
penetrant aulas & limina 52, 504. ſinus 92, 243. ad urbes extremas 254, 10.
penetrabile frigus 28, 93. tolum 288, 481.
penetrali in ſede 159, 504.
penetralibus textis extulit 35, 379. adytis 113, 297. ſocis 182, 660.
penetralia regum apparent 218, 484. Veſtæ venerantur 284, 744. regnis manent 190, 71. penetralibus altis 214, 59.
penitus incluſas 206, 679. patuere 240, 242.
pennæ præpetis omina 136, 361. pennæ puniceæ agitant 64, 372. olorinæ ſurgunt 280, 187. pennas pandunt 36, 398. pennis ſecat æthera 36, 406. coruſcant 71, 73. ſtridentia 77, 310. refugit 134, 258. labere 152, 223. croceis roſcida 164, 700. plauſum dat 170, 215. tremuit 178, 505. iter tendere 194, 240. aufertur 322, 867. æthera obſcurant 330, 253. atria luſtrat 336, 474. pennata fama 266, 473.
penſo longo exercet famulas 245, 412. penſa nocturna carpentes 35, 390. mollia devolvunt 78, 348. revoluta 266, 476.
Penthefilea furens 98, 491. Martia 317, 662.
Pentheus demens 158, 469.
penum ſtruere 104, 704.
penuria adegit edendi 215, 113.
peplum ferebant 98. 480.
per populos 84, 562. opaca 205, 633.
peragat inceptum 158, 452. dona 174, 362. animo peregi 191, 105. iter inceptum 198, 384. peragenda accipe 192, 136. peracta fortuna 140, 493. peractâ cæde 260, 242.
peragrant ſylvas ſaltûſque 70, 53. deſerta 95, 384. peragrans ſtabula leo 294, 723.
percipio. percepit pectore flammam 221, 356.
perculit 175, 374. perculſus lætitiâque metûque 99, 513. perculſa ruinâ jaceant 307, 310.
percurrit pectine telas 33, 294. nomina 204, 627. lumine nimbos 244, 392.
percuſſit pectus manu 328, 155. percuſſus amore 51, 476. caſu iniquo 200, 475. nomine Pallas 237, 121. percuſſa tridenti tellus 26, 13.

formi-

formidine mater 78, 357. palmis lacertos 225, 503. percuſſum virgâ 217, 190. percuſſa manu pectus 161, 589. percuſsâ mente 261, 292. percuſſæ pectora matres 322, 877. percuſſa fluctu litora 12, 23.
perdere gentem 220, 304. perdita procumbit 19, 88.
perduxit quò diſcordia cives 3, 73. ad ſtabula 14, 60.
peredit amor tabe 200, 442. pereſa illuvie vellera 69, 561.
peregrinâ ferrugine 320, 772.
peremtæ Trojæ 186, 787. peremtum morte 192, 163. peremto plagis 77, 301. peremtâ matre 283, 315. peremtis cæde 165, 453.
perennis fama 255, 79.
pereo. periiſſe hominum manibus 143, 606. meritâ morte 164, 696. ſemel ſat eſt 257, 140. periturus in agmen ſe injecit 116, 408. perituræ Trojæ 123, 660. peritura regna 52, 498.
periclum unum & commune 124, 709. pericli metuens 184, 716. fuga 240, 251. quodcunque eſt 261, 287. memor 266, 479. periclum ſortita 258, 174. periclo propiùs it timor 248, 556.
pericula te circumſtent 161, 561. pericula per tanta 101, 615. prima vito 136, 367. incerta luſtret 256, 96. ſub tanta miſſum 266, 483. in aperta mittunt 271, 663. per exhauſta terra 277, 57. prima belli tentare 313, 505. periclis caput objectare 125, 751. tantis erepto 146, 711. quantis jactatum 206, 693. arcete 236, 73. ſævis ſervati 239, 188.
pererrat totum luminibus 155, 363. arte locum 176, 441. omnem circuitum 319, 766.
pererrato ponto 113, 295
pererratis finibus 3, 62.
perferre laborem 48, 343. ad limina 95, 389. pertulit ullos ſortitus 135, 323. lacrymas 261, 289. dolorem 265, 426. perfertur nuntius 272, 692. minas perfert 293, 695. vires 296, 786. ſub nato manes 304, 281. mandata 321, 825. ictum 348, 907. perlata ſub papillam haſta 320, 803.
perficere eſt animus 163, 639. munus ſuſceptum 205, 629. perfecta argento cymbia 112, 267. elephanto 212, 896. bello diſcordia 226, 545. perfecto honore 131, 178. munere 205, 637. orbe 208, 745. perfecta canebat 21, 26. argento pocula 260, 263. arma 263, 357. perfectis ordine votis 141, 548. rebus 242, 307.
perfidus reliquit pignora 19, 91. prædo 221, 362. Rutulus 281, 231. enſis 343, 731.
perflant terras turbine 87, 83.
perfoſſum ſex locis thoraca 300, 10.
perforat pectus 188, 485. inguen 291, 589.
perfringere dextrâ 282, 279. perfracta pectora 315, 614.
perfundere amurcâ ſemina 30, 194. pecus fluviis 66, 446. nectare Veſtam 79, 384. perfunditur æſtu 137, 357. perfudit oſſaque & artus ſudor 224, 459. ſanguine flammas 289, 520. flumine perfundi aſſuetus 312, 495. arenam ſinu 316, 626. perfuſus ſanie vittas 111, 221. Lucifer undâ 249, 589. perfuſa olea

juventus 168, 135. genas 325, 65. perfusam pulvere canitiem 340, 611. perfusi flumine 43, 147. sanguine gaudent 52, 510. perfusa papavera somno 27, 78. perfusæ ostro vestes 168, 112. perfusos sanguine currus 302, 83.
perfurit incensus 262, 343.
Pergama circùm bellantes 97, 466. telis excindi 210, 177. incensa rapiunt 115, 375. prolapsa 120, 556. eversa 220, 171. altera Trojæ serva 129, 87. magnis simulata 236, 360. recidiva posu sem 255, 344. æterna servas 235, 37. debita vastabant 244 374.
Pergameæ genti 190, 63.
Pergameum Larem 184, 744.
Pergameæ arces 130, 210.
Pergameis ruinis 139, 476.
pergo. tendere pergant 193, 198. in hostem 313, 521.
perhibeo. ut perhibent 252, 179.
Peridiæ matris genus 337, 515.
Periphas ingens 118, 476.
periti cantare Arcades 22, 32.
perjuri Sinonis 120, 105. perjuræ Trojæ 186, 811.
perjuri Trojæ luimus 38, 502. gentis sentis 160, 542.
perlabitur undas rotæ 89, 147. aura 229, 646.
perlegerent oculis omnia 189, 33.
permensi classibus æquor 131, 157.
Permessi flumina 14, 64.
permet ens pœnas 120, 502.
permiscere domum monstro 22, 348. permixtus Etrusco Arcas eques 281, 239. permixtum principibus agnovit 98, 488. permixti cæde virorum equi 316, 634. permixta cerebro ossa 186, 416. permixtos heroas 9, 16.
permisit me ludere 1, 10. permittit patria morem 99, 540. dextræ Tyrios 149, 104. rogum flammæ 163, 640. permissa deo potestas 256, 97. permisso nomine 184, 718.
permulsit pectora dictis 186, 816.
pernix Saturnus 56, 93. pernicibus alis 151, 180. plantis 318, 718.
pero crudus tegit altera vestigia 230, 690.
perosi lucem 199, 435. perosos genus omne femineum 257, 141.
perpetiar domos excindi 341, 644. perpessus ventos & imbres 255, 60.
perpetui bovis 239, 283. perpetuâ formidine 9, 14. juventâ 147, 32. perpetuis mensis 217, 176.
perplexum iter 264, 391.
perrumpit aratro telluren 28, 98. bipenni limina 118, 480. aciem 267, 513.
persedit ad vivum imber 65, 442.
persentit pectore curas 158, 44[illegible].
persequitur vitem 50, 407. aginina 290, 562.
Persid s pharetratæ vicinia 77, 250.
persolvere grates 102, 600. animam meliorem 178, 484. mihi honorem 235, 62. sanguine pœnas 264, 423.
personat lœvas 205, 741. æquora conchâ 112, 171. regna Cerberus 99, 418.
pertabat manurans 122, 650.
pertæsimuit femur 284, 344.
persuadeat tibi auctor 47, 315.

per-

pertæſum thalami tædæque fuiſſet 146, 18. incepti 184, 714.
pertentet corpora tremor 60, 250. pertentant gaudia pectus 98, 502. mentem 187, 828. pertentat ſenſus lues 221, 355.
perterrita cæde 286, 426.
pervenit ad aures 107, 821. clamor 264 396. pervenitum eſt in tecta 59, 375. ad limina 122, 634.
perverſo numine 227, 584 perverſe Menalca 6, 13.
pervigilat ad ignes 33, 292.
pervius uſus 117, 463.
pervolat ædes hirundo 335, 474.
pervolitat loca 234, 24.
pes pede hæret 285, 362. pedis venam 66, 460. primi veſtigia 180, 567. ſinuſtri 230, 690. pedem referens 82, 485. repreſſit 125, 378. efferre 123, 657. vinclis exuta 260, 518. innexa 278, 511. advertere 198, 386. revocat 257, 125. retrahit 283, 307 reportat 319, 764. pede ferviduin urget 344, 748. pedi proſubigit terram 62, 256. ferit 67, 499. repulit annes 75, 233. ſecundo adi 242, 302. lævo preſſit 288, 405. projecto 291, 587. poſtnixus 294, 736. collo impreſſo 333, 378. pedum trunca 77, 310. ſomitus 125, 732. curſu 167, 67. motu melior 276, 430. uſu 232, 722 plantis 246, 458. adventum 313, 911. pedes in octo protentus 3, 171. tentatura 41, 94. ad mos deſinit 96, 414 per pedes timentis trajectus 112, 273. eo plexa 123, 653. ante pedes ſtetit 175, 381. implicuit 319, 752. pedibus ſpargat arenam 8, 87. ſub pedibus videt 32, 243. ſubjecit 52, 492. connexæ 76, 257. circumvolat uncis 133, 233. celerem 151, 570. talaria nectit 102, 239. uncis rapuit 172, 255. plaudunt 205, 644. per mutua nexis 214, 66. rectis veſtigia 239, 209. timor addidit alas 24, 224. protrahitur 241, 264. melior 268, 556. ſpargat arenam 270, 629. ſilitu 285, 372. fugacibus 330, 390.
pedeſtri pugna 318, 707.
pedeſtres acies 295, 364.
pedicas genibus ponere 33, 307.
pedes iret in hoſtem 211, 881. congreſſus 337, 510. ſubſiſte 343, 506. peditem armatum attulit alvo 202, 516. peditum nimbus 233, 793.
peſtis acerba fovit humum 65, 443. Stygiis ſeſe extulit undis 132, 215. corpore deſcendit 183, 683. latet aſpera 225, 505. vulnere cadat 320, 792. ſert ſe ad ora 347, 865.
peſti futuræ devota 104, 712. peſtem meditata 58, 153. talem avertite 143, 620. augurio depellere 162, 328. belli evadere 277, 55. peſte teneri 148, 90. à peſte ſervatæ 183, 699. peſte caret 260, 54. peſtes varias illudant 3, 181. omnes exceduut 207, 737. geminæ dicuntur cognomine Diræ 345, 845.
peſtiferas fauces 227, 570.
Petilia parva muro ſubnixa 37, 42.
petit me malo puella 7, 64.

cornu *tenuis* 8, 87. petunt ima nebulæ 36, 401. excidiis urbem 52, 505. æthera 63, 358. campum petit amnis 68, 522. mortem per vulnera 75, 218. littora curſu 89, 158. templum clamore 99, 519. vento Mycenas 106, 25. terram 129, 93. Italiam curſu 133, 253. remis ventiſque 142, 563. tecta metu 150, 164. arva domóſque 154, 312. claſſibus æquor 154, 313. regna per undas 156, 381. tempus inane 157, 433. connubia 160, 535. me fraude 164, 675. congreſſus per Averna 184, 733. manu cuſtodem 198, 395. petebant illam multi 213, 54. in dubiis reſponſa 214, 86. ſomnos petivit 214, 88. connubiis natam 214, 96. ardua curſu 240, 221. cauſas ex alto 244, 395. amplexus 250, 615. terram moriens petit 288, 489. litora nando 293, 684. æthera pennis 306, 272. regna mihi peto 329, 190. fugam 331, 263. mucrone auxilium 334, 378. viam virtute 348, 913. petendæ ſedes 69, 8. petitum thoraca 299, 9. petens alta 221, 362. petenti reſponſum dedit 2, 45. adnuit 149, 127. petentem connubia natam 325, 42.

petulci hœdi 69, 10.

Phœacum arces 134, 291.

Phædram cernit 200, 445.

Phaethontis equi 168, 105.

Phaetontiadas 14, 62.

phalanx mœſta 302, 92. animoſa luctu accenſa 331, 277. phalanges Agamemnoniæ 201, 489. Argivæ 338, 544. circumſtant denſæ 341, 665.

phalarica contorta venit 272, 705.

phaleras Rhamnetis *rapit* 263, 359. ſudore receptas 265, 458. phaleris inſignem 273, 310.

Phalerim excipit 273, 762.

Phanæus rex ipſe 42, 98.

pharetra ex auro 150, 138. pharetram Creſſam agit 63, 345. fert humero 98, 500. Amazoniam 173, 311. Lyciam gerat 233, 816. inſignem dedit 238, 166. ſonantem ſenſere 271, 660. pharetrâ ſuccinctam 94, 323. deprome ſagittam 315, 590. auratâ 322, 859. pharetras humero leves 179, 558. geſſiſſe humero 321, 844. pharetris ſumtis tarda 42, 125. tela depromunt 178, 502. pharetrata Camilla 316, 649. pharetratæ Perſidis 77, 290.

Pharo 284, 322.

phaſelis pictis vehitur 77, 289.

Phaſim ſpectabat 79, 367.

Phegeus 334, 371. Phegea comitem addit 273, 765.

Phenei ſub mœnia 238, 165.

Phereta mactat 286, 413.

Philippi acies Romanas videre 38, 490.

Phillyrides Chiron 68, 550.

Philoctetæ 137, 402.

Philomela dapes parárit 15, 79. amiſſos queritur fœtus 82, 512.

Phineia domus 132, 212.

Phlegethon Tartareus 202, 551.

Phlegyas omnes admonet 204, 618.

Phocæ inſolitæ fugiunt in flumina 68, 543. diverſæ ſe ſternunt 80, 432. Phocas turpes

turpes paſcit 79,395.
Phœbus vocet errantes 129, 99. Apollo prædixit 133, 251. roſeus gurgite Hibero tingat equos 323,913. Phœbi chorus 14,66. ſoror 94, 329. oracula 108, 114. ſacerdos 114, 319. interpres 139, 474. patiens 190, 77. cortina 197, 347. candentis limine 253, 720. manu medicâ 334, 402. Phœbo munera lauri 7,62. gaudet Parnaſſia rupes 13, 29. laurea gratiſſima 17, 62. dilectus Iapyx 334, 391. Phœbum ſuperare canendo 10, 9.
Phœbe rubet aurea vento 37,431. alma curru pulſabat Olympum 281, 216.
Phœbeæ lampadis 144,637.
Phœbigenam detruſit 232, 773.
Phœnicum agri 94, 344.
Phœniſſa Dido 103, 670.
Pholoe Creſſa genus 172, 285.
Pholum domuit 51, 456.
Phorbanti ſimilis 187, 842.
Phorci chorus 171, 240. exercitus 186, 824. progenies 284, 328.
Phrygis ſemiviri 326, 99.
Phryges jactant reſponſa 257, 134. Phrygum gente 185, 785. Phrygibus exitium futurum 110, 191.
Phrygias ducebat Orgia euantes 202, 518.
Phrygius Paſtor 222, 363.
Phrygii Simoentis 101, 618.
Phrygiæ Idæ 70, 41. Phrygium æquor 95, 381. Phrygiam chlamydem 140, 484. matrem 216, 139. ſtirpem 227, 579. Phrygia agmina 107, 68. Phrygiæ urbes 217, 207. Phrygias biremes 90, 182. Phrygios ignes 113, 276. leones 279, 157. Phrygiis miniſtris 121, 580. hymenæis 221, 358.
Phthiam premet 93, 285.
Phyllis amat corylos 17, 63. ſerta legeret 23, 41. Phyllidis ignes 10, 10. Phyllida mitte mihi 7, 76.
Phyllodocéque 78, 336.
Picus Fauno pater 213, 48. equûm domitor 217, 189. Pici Laurentis regia 216, 171.
Pierides poëtam fecere 21, 33.
piger. pigræ frigore 76,259.
piget cognoſcere curas 30, 177. me meminiſſe 155, 335. incepti 183, 678. excepiſſe pigebit 218, 233.
pignus amoris dederat 179, 538. pacis inviolabile 309, 363. pignore certes 6, 31. præſenti firmat 143, 611. pignora cara ſui reliquit 19, 92.
pila ſaxea cadit 272, 711.
pila exeſa inveniet 38, 495. gerunt 229, 664.
pilata agmina 327, 121.
pilentis mollibus 251, 666.
Pilumnus avus 177, 76. Pilumni valle 253, 4.
Pinaria domus 241, 270.
Pindi juga 22, 11.
pingit vaccinia calthâ 5, 50. frontem & tempora moris 13, 22. pictus acu chlamydem 269, 582. tunicas 320, 777. picta purpura 219, 252. croco & murice veſtis 269, 614. pictum acantho velamen 104, 711. picto limbo 150, 137. pictæ volucres 60, 243. picti Agathyrſi 150, 146. Labici 233, 796. pictos Gelonos 42, 115. pictas abiete puppes 182, 663. carinas 223, 431.
pictis

pictis phaſelis 77, 289. pellibus 78, 342. toris 104, 708. tapetis 219, 277. armis 249, 588.
picturâ inani paſcit 97, 464.
picturatas veſtes 140, 493.
pinguis caſeus 2, 35. ara 232, 764. hoſtia 319, 740. pingue ſolum 27, 64. oleum 295, 254. pinguis olivi 12, 68. arenæ 28, 105. ferinæ 91, 215. pingui ſimo 27, 80. pinguem tiliam 74, 183. humum 193, 195. tædis pyram 194, 214. pingui arvo 8, 100. ariſtâ 25, 8. cortice 47, 304. ſero 64, 46. arvinâ 228, 627. flumine 254, 31. pingues oves 13, 4. tædæ 16, 49. verbenas 19, 65. culmos 30, 192. unguine ceras 66, 450. aras 148, 62. pinguia electra 18, 54. dumeta 26, 14. pabula 27, 87. exta 49, 396. defruta 76, 268. culta 79, 372. pinguibus terris 41, 92.
pinguescere ſanguine campos 38, 492.
pinnis cingit 216, 159.
pinus in hortis pulcherrima 27, 65. uberrima 73, 141. truncæ veſtigia firmat 144, 659. tarda tenet 169, 153. radicibus eruta 177, 449. pinum tempeſtivam evertere 32, 256. flagrantem ſuſtinet 222, 37. Etruſcam quaſſabat 267, 512. pinu ex alta ſuſpendunt 49, 389 flagranti fervidus 255, 72. infeſta ducebat 281, 206. pinus ſacras exurere 256, 116. actas ad ſidera evertunt 303, 136. pinos loquentes habet 1[illegible], 22. dant navigiis utile lignum 51, 443. de montibus ferens 72, 12.
pineus ardor 320, 786. pinea ſylva 256, 85. plaga 308, 320. pinea claustra 112, 258.
pinifer Manalus 22, 14. Veſulus 294, 708. piniferum caput 152, 249.
Pirithoum accepiſſe 198, 393. memorem 204, 601.
Piſæ flumina 59, 180. Alphæa origine 280, 179.
piſcis fluvios amabit 12, 76. piſcis aquoſi fidus 75, 234. piſces impacti vulnera lambent 250, 561. piſces nudos deſtituent freta 3, 61. piſcibus ingluviem explet 65, 430. æquor metitur 79, 388.
piſcoſæ Lernæ 338, 528. piſcoſo amne 311, 457. piſcoſos ſcopulos 153, 255.
piſtris immani corpore 138, 427.
pius Æneas 91, 220. Arcitenens 125, 75. pio amore 173, 256. pia vittâ 163, 637. pio generi 99, 526. farre 104, 745. ore 202, 530. pii vates 205, 662. Troes 213, 21. piorum vatum 258, 464. concilia 134, 734. pia numina 156, 382 pios reſpectant numina 201, 603. ſecretos 21, 670. pias manus 128, 42. pia Di meliora 67, 213. manibus 160, 517. animis 223, 41.
pietas labentem texit 117, 430. cœlo eſt 119, 536. antiqua labores reſpicit 283, 618. mitigat ulla 185, 783. ſpectata parenti 206, 687. heu pietas 211, 879. incauta fallit 296, 812. pietatis honos 92, 253. tantæ imago 129, 405. patriæ 161, 294. pietate inſignem 85, 10. gravem 89, 251. juſtior 99, 545. meremur 123, 690. felix 139, 480.

480. egregius 208, 769. prior 307, 292. freti 320, 787. ſupra ire deos 346, 839.
piabunt culpam morte 109, 140. nefas 110, 184. oſſa 198, 379.
piacula monſtrata ducat 263, 636. ſunto 192, 153. commiſſa diſtulit 203, 569.
pix. picis ætnæ maſſam 32, 275. in morem 46, 250. Naryciæ lucos 50, 438. pice lentius 70, 41. picis Idæas miſcent 66, 450.
picea nigranti obſcurus 256, 87. picem procumbunt 193, 180.
piceum lumen 255, 75. flumen 275, 813. piceo turbine 142, 573. picea caligine 47, 309.
placeant nobis ſylvæ 5, 62. placuiſſe apibus morem 74, 197. placitam olivam 50, 425. ultra placitum laudarit 16, 27. placitum fœdus 275, 25. placito amori 147, 38. placitura refer 326, 76.
placidus jubes 161, 578. placidi filia 287, 848. placidæ paludis 236, 88. placidæ morti 202, 522. placidam quietem 103, 691. placidum mare 4, 26. caput 88, 127. ſoporem 160, 522. placida pace 92, 249. quiete 187, 836. nocte 223, 427. placido pectore 99, 521. ore 217, 194. æquore 236, 96. placidi ſervate pios 134, 266. venti 285, 763. placidas aures 158, 440. domos 207, 705. urbes 213, 46. placidis ſedibus 198, 371. placidiſſima accipit 129, 78.
placidè amplexus 167, 86.
placo. placat æquora 89, 142. ſanguine ventos 208, 116. placati animi 307, 300. placata maria 129, 69.
placabilis ara 232, 764.
plaga ſolis in medio dirimit extenta plagarum quatuor 218, 226. pinea cedat 308, 320.
plagâ ætheriâ lapſa 95, 394.
plagam ferentis 296, 797.
plagæ dant animos 222, 383.
plagis feremus 77, 301.
plangunt littora 34, 334. plangentia agmina 303, 145.
plangor tantus ad auras 203, 561. plangoribus femineis ululant 118, 487. magnis reſonat æther 164, 668.
plano ponere vitem 46, 273.
planities ignota jacet 313, 527.
plantæ feraces immittuntur 41, 80. plantas tenellas ſecet glacies 23, 49. abſciodens 40, 23. ex arbore deſtringe 407, 300. feraces humo figat 72, 115. æquore tingeret 233, 811. plantis naſcuntur 41, 65. abſis tetigit 153, 259. primis inſtiterat 314, 573. pernicibus tranſis 318, 728.
plantaria viva 40, 27.
platanum umbras miniſtrantem diſtulit 73, 146. platani ſteriles malos geſſere 41, 70.
plaudunt choreas pedibus 205, 644. plaudentem columbam 178, 516. plauſis cervicis 59, 186. plauſa manibus pectora 326, 86.
plauſum ingentem dat 150, 215. plauſu conſonat 169, 149. ſecundo volat 174, 338. ingenti ſonuerunt 178, 506. excipiunt 180, 575. fremebant 253, 717. plauſus hiantem corripuit 52, 508. plauſu ingeminant 105, 747.

plauſtra volventia 29, 163. domum decedere 44, 206. ſtridentia trahunt 68, 536. plauſtris tympana trivere 51, 444. gravibus juga ducere 57, 140. gementibus vectare 303, 138.
plebis corpora 71, 95. plebem multam ſinè nomine 262, 243.
Pleias Taygete os terris oſtendit 75, 233.
Plemmyrium undoſum contrà 145, 693.
plena laboris regio 97, 460. Luna 131, 152. plenam ſagittis pharetram 173, 311. ad plenum calcentur 45, 244. plenâ voce 35, 388. acerrâ 284, 745. pleno campo 64, 390. velo 96, 400. auro 105, 739. flumine 235, 62. ovili 255, 59. plenæ crura thymo 74, 181. plena Jovis omnia 7, 60. muneribus omnia 39, 4. flumina 58, 143. ad præſepia 67, 495. plenos rivos 265, 456. plenis calathis 5, 45. foſſis 35, 371. velis 172, 281. manibus 211, 884. annis 213, 53. viis 305, 236. portis 327, 121.
plicantem membra retentat 172, 279.
plumâ molli canentem 180, 192, in plumam conferta 320, 771. plumæ ſunt corpore 151, 181. vulſæ labuntur 318, 724. plumas nantes colludere 35, 369. plumis vim accipiunt 133, 242.
plumbi liventis glandes 230, 687. plumbo infuſo rigebant 175, 405. liquefacto diffidit 269, 588.
pluo. pluit de ilice tantum glandis 71, 81.
pluviam nox colligat 21, 63. vocat cornix 35, 388. denuntiat 37, 453. pluviâ ingenti diluit 34, 325. carebunt 37, 435. impendente 74, 191. gravantur 265, 437. pluvia tenues 28, 52. pluvias diſcere 34, 352.
pluvialibus auſtris 65, 429. hœdis 271, 668.
pluvio frigore 61, 279. pluvias Hyadas 105, 744.
plus parte juſtâ reliquit 26, 35. plures calamos 4, 32. plura fulgura 38, 487. querentem 95, 385. moratus 175, 381. alludens 215, 117. dicere 224, 449. effatus 245, 443. pluribus oranti 291, 599.
plurimus Jupiter 16, 60. oleaſter 44, 183. urbi imminet 96, 419. amnis 205, 659. fumus 241, 257. plurima nux 30, 187. auro fluxit 43, 166. mortis imago 115, 369. purpura 171, 250. mento canities 196, 299. turba 206, 667. virtus 307, 312. plurima monſtra 30, 184. volvens 93, 305. fando enumerare 155, 333. deberem 244, 379. fruſtra conantem 264, 398.
Pluton pater odit 221, 327.
pocula ponam ſagina 6, 36. fecit Alcimedon 7, 44. laudes 7, 48. ad pocula venient 18, 28. Acheloïa miſcuit 25, 9. infecere naveres 42, 128. inter pocula læti 49, 383. vitea imitantur 64, 379. ſunt fontes 68, 529. plena reponunt 79, 379. Bacchi libabant 136, 354. levia 167, 91. ſublata reponi 238, 176. porgite 241, 274. dabo aſpera ſignis 260, 264. menſæ exſpectare 319, 738.
podagras turpes ferat 62, 299.

Podalirius enſe ſequens 332, 304.
pœnam traxe per omnem 185, 786. expectant 204,615. ad pœnam vocabit 210, 822. pœnam ſumit 349, 949. pœnâ ſimili luetis 89, 136. in pœnâ feminea 121, 584. pœnarum nomina 204, 627. exhauſtum ſatis eſt 263, 356. pœnas dat 36, 405. ſuſcitat 81, 455. poſcunt 107,72. ad pœnas repoſcent 109, 139. pœnas Danaûm permetuens 120, 572. ſceleratas ſumere 120, 576. recepi 163, 656. pendere 189, 20. repoſco 202, 530. malorum exereet 202, 543. Deûm docuit 203, 565. patrias explêrit 232, 766. ſcelerum addit 251, 668. perſolves 264, 423. tales expendere 293, 669. patriæ debueram 298, 853. pœnis urgentur 203, 561. fœcunda viſcera 204, 598. exercentur 207, 739.
Pœni corda ferocia ponunt 93, 302. obtusâ pectora geſtamus 100, 567. Pœnorum primi 149, 133.
Pœnos leones 11, 27.
pœniteat te triviſſe labellum 4, 34. noſtri illas 22, 16. pecoris 22, 17.
poëta divine 11, 45. poëtam creſcentem hederâ ornate 16, 25. me fecere 21, 32. poëtæ Graii meminere 56, 90.
polibant ſquamis auróque 245, 436. politâ parte 245, 426.
polus ſidera paſcet 101, 608. æthrâ lucidus 142, 586. poli intonuere 87, 90. polum cinxere 96, 398. involvens 112, 251. nox tenebat 284, 721. polo dimoverat umbram 142, 589. ſtellas diſcedere 254, 21. intonuere poli 87, 90.
Polydorus ego 128, 45. Polydorum alendum mandârat 128, 49. obtruncat 128, 55. Polydoro funus inſtauramus 128, 62.
Polyphemus in antro pecudes claudit 144, 641. Polyphemum moventem ſe 144, 657.
Polytes cæde elapſus 119, 526.
pollice virgineo demeſſum florem 301, 68.
polliceor quæ tibi reduci 261, 301.
Pollio Muſam amat 8, 84.
polluit ore dapes 133, 234. pollutum hoſpitium 128, 61. pulluto amore 165, 6. polluta pace 224, 467.
Pollux fratrem alternâ morte redemit 191, 121. Pollucis habenis 56, 89.
Polybœten Cereri ſacrum cernens 201, 484.
Pometios imponent 208, 776.
pomo honos erit 5, 53. poma pendere 2, 38. mitia 3, 81. ſub arbore ſtrata 16, 54. carpent 21, 50. degenerant 41, 59. non ſua miratur 41, 82. ad ſidera nituntur 50, 416. autumno carpere 72, 134. pomis onerat 32, 274. utilis arbos 43, 150. nomina ſervat 45, 240. exuberet 53, 516. fertilis arbos 73, 142. agreſtibus ſolum augent 215, 111.
pompa domum Pallantæ referret 304, 163. pompas ſolemnes ducere 54, 22. exequerer 166, 53.
pondus auri ignotum 95, 359. ponderis actî tormento 315, 616.

616. pondere convexo nutantem 10, 50. iniquo 29, 264. ipſe ſe prodit 46, 254. ingenti urgerent 48, 351. valido ſub pondere nitens 58, 172. devexo fluit 68, 523. magno auri 128, 49. tarda 269, 153. immani projecit 175, 401. vaſto concidit 177, 447. ſub pondere gemuit 199, 413. infeſto volvebant 267, 512. procubuit 268, 540. ingenti concuſſa 273, 752. magno vellit 285, 381. ipſo victus 330, 255. vergat 343, 727. pondera baltei immania rapiens 288, 496. auri ſunt mihi 289, 527.

ponè ſequens 82, 487.

pone ordine vites 3, 74. Orphea in medio 7, 46. poſuit domus mus 30, 182. vitem 33, 284. retia cervis 33, 307. fœtus Autumnus 53, 521. certamina 53, 530. templum de marmore 44, 13. aſenâ veſtigia 59, 195. fundamina favis 73, 161. animas in vulnera 75, 238. artus in littore 90, 273. corda ferocia 93, 302. ſpem in armis 123, 676. cervicem inflexam 143, 631. urbem pretio 152, 212. Pergama victis 155, 344. caput 187, 845. poſuere cubilia curæ 195, 274. venti 213, 27. nomen 214, 63. animos 309, 366. caput 321, 830. culmina æquo ſolo 339, 569. poſitus agro limes 348, 898. poſitum caſtris ſimulacrum 110, 172. poſito ſemine 39, 14. certamine 051, 639. pede 294, 736. poſitæ ſomno 160, 527. poſitis caſtris 63, 348. exuviis 65, 437. ſagittis 78, 348. bellis 93, 291. aris 137, 404. incudibus 229, 629. hoſtis 269, 586. inglorius armis 276, 52. inſignibus 302, 89. poſitura modum exitiis 215, 129.

pontem vellere 252, 650. indignatus Araxes 253, 728. ponti ignoto ſeſe committere 56, 78.

ponte parato 292, 654.

pontes jungunt 258, 170. tranſilit altos 292, 658. inſtraverat 342, 675. pontibus crebris conſiſtere 70, 27. altis opportuna 267, 530. ſocios exponit 283, 288.

Pontus Caſtorea mittit 27, 58. Ponto lecta venena 15, 96.

pontus ingens in puppim ferit 88, 114. habet Libyæ 100, 556. medio venit 138, 417. monſtra fert 207, 729. ſub lumine ſplendet 212, 9. premit æquora 278, 103. obice claudit 285, 377. gurgite procurrens ad terras ruit 316, 625. ponti æquora 38, 469. vaſti gens 80, 430. hyems 108, 110. pontum moveri 29, 130. marmore miſceri 88, 124. legit 111, 207. trans pontum fugat 196, 312. ſpumantem pontum ſecant 256, 103. profundum 281, 615. ponto vela legunt 35, 372. refuſo ſonat 43, 169. in medio albeſcere 60, 237. dijice corpora 87, 70. nox incubat 87, 89. pererrato 113, 295. medio jacet inſula 130, 104. vaſto immergite 143, 605. palmas tendens 171, 233. incolumem fore 197, 345. toto opponere 220, 300. feruntur 257, 122. proxima 260, 238. expoſita 293, 694. cæruleo ſunt numina 329, 182.

182. ponti freta incipiunt tumescere 35, 356.
poplite succiso 273, 762. subsidens 337, 492. duplicato 348, 927.
Populonia mater juvenes dederat 280, 172.
populus Alcidæ gratissima 17, 61. in fluviis pulcherrima 17, 66. candida imminet 21, 41. bicolor comas velavit 241, 276.
populeâ sub umbrâ 82, 511. fronde 168, 134. populeas ramis 242, 286.
populi fasces 52, 495. tabularia 52, 502. audacis bello 162, 615. populum latè regem 86, 21. sub relligione tueri 110, 118. communem regamus 149, 102. exstinxisti 164, 682. infusum decedere 179, 552. volentem deponunt 185, 750. in populo coorta seditio 89, 148. populo portendere 214, 80. populi Parthorum observant 74, 211. circum volabant 207, 706. coeant 244, 385. supersunt 310, 420. quaterni sub gente 280, 202. populorum dona 253, 721. populos propinquos cernam 140, 502. volentes 84, 562. misceri 149, 112. sermone replebat 151, 189. imperio regere 210, 852. amborum regum exscindere 220, 316. per populos feroces agitur 222, 384. populos refides in arma vocat 230, 693. feroces rapit 231, 725. ditione premebat 231, 738. in pace regebat 241, 325. ingentes jungere 246, 475. Latinos aspectat 275, 4. populis amor nullus 162, 624. vocatis jura daret 218, 247. ab Auxore victor 252, 686. caput 280, 203.
populat acervum curculio 3, 185. ferro penates 99, 527. vi litora 331, 263. populatus iter 338, 525. populata auribus tempora 201, 476.
popularibus auris gaudens 209, 817.
porcâ cæsâ jungebant fœdera 251, 641.
porricias exta in fluctus 171, 238.
porrigitur per novem jugera corpus 304, 597. pocula porgite dextris 241, 274. porrecta sub axem Rhodope 63, 351. porrectum extendit 269, 589.
Porsenna Tarquinium accipere jubebat 251, 646.
porta cœli tonat 61, 261. quà data 87, 83. adversa ingens 203, 552. portæ limine 112, 242. Scææ limina 136, 351. custos 258, 176. bivio 260, 238. portæ subeuntem 268, 570. infigitur hasta 273, 746. portam Carmentalem monstrat 243, 338. tenebant 258, 183. recludunt 271, 675. ad portam ruit 272, 695. torquet 272, 724. portâ emittit eburnâ 212, 899. portæ belli clauduntur 93, 294. panduntur 106, 27. sunt geminæ somni 212, 894. belli geminæ sunt 228, 608. morantes manu impulit 228, 621. portarum vigiles 114, 335. claustra 217, 185. portas miratur 96, 422. Scææas tenet 121, 612. conspicio 205, 631. tristes recludere 228, 617. per omnes se condunt 254, 3. objiciunt 254, 45. excubiis obsidere 257, 159. explorant 258, 16. ad portas prosequitur 261, 309.

præbere patentes 272, 693.
ad portas ruere 303, 142.
portas præfodiunt 312, 473.
patentes irrupere 322, 879.
in portas arietat 813, 890.
ad portas diſcurrunt 339, 577.
portas pandere 339, 584.
portis erumpunt 71, 78. recipi 110, 187. patentibus accipiunt 112, 266. bipatentibus adſunt 114, 330. moveri 223, 429. clauſis 244, 386. ſocios immittere 273, 758. circùm omnibus inſtant 278, 118. effunde ſub altis 312, 485. propinquabant 316, 621. plenis ſe fundunt 317, 122. ſublimibus aſtant 317, 133.
portitor Orci 82, 502. Charon horrendus aquas & flumina ſervat 196, 298.
portendere debita 132, 184. bellum populo 214, 80. fatis portendi 219, 256.
portenta Deûm obſtant 213, 58. caſum ferant 248, 533. viſu horribili ſequuntur 306, 271.
porticibus longis 119, 528. vacuis 125, 761. in amplis accipiebat 136, 353. auratis 251, 656.
porto. portantur opes pelago 95, 363. portat te ſeptima æſtas 105, 755. ſublimem 152, 241. equus 180, 566. ſomnia inſonti 187, 840. tibi dona 298, 881. prædam ovans 319, 758. portanda dabat mandata 262, 322. portans Ilium in Italiam 87, 68. ſinu 314, 544. portantes munera 308, 333.
Portunus euntem impulit 171, 241.
portus propior pateſcit 141, 530. curvatus in arcum 141, 533. ab acceſſu ventorum immotus 142, 570. me accipit 145, 707. ſeſe extulit 335, 441. portum tetigere 33, 303. petit 90, 194. ad portum ſe fert 212, 901. portum relinquit 212, 7. portu tuto accipit 129, 78. Chaonio ſubimus 134, 292. progredior 135, 300. Auſonio conſidere 137, 378. alto condidit 172, 243. à portu diverſa 215, 132. ſedetis 217, 201. portus memorem 43, 161. Emathiæ reviſit 79, 390. effodiunt 96, 427. relinquo 127, 10. vicinos invadere 137, 382. ad portus ruit 145, 676. vacuos ſenſit 161, 568. tangere 162, 612. petunt 166, 32. amicos intramus 166, 57. deſertos videt 181, 612. require Velinos 198, 366. in portus delati 213, 22. tenebunt 256, 98.
poſcunt ſemina terræ 47, 324. cauſas 96, 414. ſupplex numina poſco 103, 666. pateram 104, 728. precibus oracula 139, 456. deos veniam 147, 50. ventos 165, 26. poſceret ordo fatorum 183, 707. tempus ſpectacula 189, 37. indebita 190, 66. ſibi honorem 203, 589. contra fata 227, 584. numina poſcunt 247, 512. poſcor Olympo 248, 533. poſcant acies 248, 540. ſcalas in mœnia 267, 524. bello connubia 269, 600. abſentem in prœlia 292, 661. poſci in certamina 305, 221. pacem te poſcimus omnes 309, 362. poſcunt bella manus 309, 379. ſibi pretium 333, 350. poſcens meliora 66, 456. poſcente nullo 29, 128. poſcentibus fatis 246, 477.

Poſſeſſor agelli diceret 20, 3.
poſſum. non omnia poſſumus omnes 19, 63. quid Troes potuere? 91, 232. quis fallere poſſit amantem 154, 296. poſſunt quia poſſe videntur 171, 231. potes omnia 191, 117. num capti potuere capi 220, 295. potens armis atque ubere glebæ 99, 531. nimium viſa 211, 872. avis atavíſque 213, 56. promiſſi 226, 541. Atina 229, 630. ſeditione 308, 340. virtute propago 346, 827. potentem tempeſtatum te 16, 27. ſolem 49, 373. Veſtam 123, 296. dominam 138, 438. cœlo Erebóque Hecaten 194, 247. parvo Fabricium 210, 844. dextram 218, 234. potentum munera 338, 519. potentes tempeſtatum Di 141, 528. potentibus herbis 212, 19. potentia ſolis acrior 28, 52. mea magna ſolus 103, 664. Romana cœlo æquavit 236, 99. dura egit 277, 72.
poteſtas datur dextram affectare 144, 670. exuperare 228, 591. deo permiſſa 256, 97. nulla exire 273, 739. reſpirare 275, 813. divûm æterna 276, 18. poteſtates herbarum ſcire 334, 396.
potis eſt tendere contra 274, 796.
potior ſoboles 72, 100. ſententia 153, 287.
poſt ariſtas aliquot 3, 70. longo pòſt tempore 2, 30.
poſthac 2, 70.
poſtquam cadebat 2, 29.
poſtera dies 142, 588.
poſtremus motito 50, 410.
poſtrema cura 64, 404. poſtremum dejicis 317, 664.
poſtrema coercent 254, 27.
poſthabui ſeria ludo 15, 17.
poſthuma proles 208, 763.
poſte ſacro refixum 174, 360. poſtes fuligine nigri 16, 50. cardine emoti 118, 493. auro ſpoliiſque ſuperbi 119, 504. poſtes varios inhiant 51, 463. ſub ipſos nituntur 117, 442. relicti 117, 454. æratos à cardine vellit 118, 480. amplexæ 118, 490. ferratos rupit 228, 622. obice fultos emuniit 240, 227. in poſtes duros arietat 323, 890. poſtibus adverſis figo 134, 287. in ſacris arma pendent 217, 183. ſuperbis aptat 253, 722. hæſit adeſis 267, 537.
potiuntur Troes arenâ 90, 172. auro vi 128, 56. rapto 152, 217. ſceptris 260, 267. corpore & armis 341, 642. potitus gaudet 288, 500. potitum ſceptris 135, 296. potiti tellure 134, 278. auſo 204, 624. prædâ 263, 363. ſpoliis 265, 450.
Potitius auctor 241, 269.
Potniades quadrigæ 61, 268.
poto. potare canalibus undam 62, 330. lac concretum 66, 463. latices & longa oblivia 207, 715. potis rivis 72, 120. potum venient 15, 11. age 20, 24. potantibus umbras miniſtrantem 73, 146.
præ ſe jactant reſponſa 257, 134.
præbere latebras 45, 216. fluvios 62, 301. portas patentes 272, 693. præbuit terra labores 284, 322.
præcedo. præceſſerat agmen 225, 47.
præcelſâ rupe 133, 245.
præceps Eurus 70, 29. fugeret 81, 457. ſeſe tulit 143, 598. ſe miſit 153, 253. animi 271, 685.

685. ſe dedit 275, 815. ruit ſaxum 342, 684. præcipiti certamine 56, 103. noto 223, 411. præceps deferar 18, 59. præcipitem currum 63, 359. deturbat 169, 275. projecit 287, 860. adegit 204, 594. impulit 334, 379. ſcopulo exutit 338, 931. in præceps rapit 31, 203. in præcipiti ſtantem 117, 460. præcipiti ſaltu 241, 257. præcipites vitam relinquunt 68, 547. cadunt 71, 80. columbæ 119, 516. vigilate 161, 573. campum corripuere 169, 144. ruunt 317, 673. præcipites cœlo labi 35, 366. ſylvas 113, 307. metus agit 145, 682. premebat 281, 232. in præcipites ſuſſas 323, 888.

Præcipitat cœlo nox 105, 9. pelago dona 106, 3. præcipitant furor iráque mentem 114, 317. flumina mento 153, 251. præcipitare poteſtas 161, 565. moras 245, 443. præcipitant nimbi in vada 271, 670. curæ 299, 3. præcipitans traxi mecum 197, 351.

præcipio. præcepi omnia 191, 105. litora 282, 277. numerumque modúmque carinis 308, 329. hoſtem ſpe 312, 491. præcepta dona 205, 623.

præcepta veterum referre 30, 176. deûm ſecuti 81, 448. ſponſæ audierit 314, 345. parentis edocet 194, 747. exequitur 194, 236. faceſſunt 254, 45. præceptis parere 121, 607.

præcipuus fragor 305, 214. præcipuum favorem 56, 74. Æneam 238, 177. præcipuos honores 171, 249.

præciſis ſaxis 240, 233.

præclara bello gens 246, 480. proles 333, 347. præclaram urbem 163, 655. præclarâ ſtirpe 77, 322. præclara facta 286, 397.

præconis voce 171, 245.

præcordia circùm ſanguis obſtiterit 52, 484. in præcordia redit virtus 115, 367. ad intima 221, 347. tranſit 264, 413. tumidus 269, 596. coit in præcordia ſanguis 287, 452.

præda onerosâ *impedit* 263, 384. canibus date 266, 485. prædæ ſortem 260, 268. amore 320, 782. prædæ ſe accingunt 91, 210. prædam avibus fert 41, 60. aſſervabant 125, 763. ſemeſam relinquunt 133, 244. convectant 157, 404. ordine duci 301, 79. prædâ potiti 263, 363. prædas raptas vertere 99, 528. recentes convectare 232, 749. comportare juvat 269, 613. avertere 277, 78.

prædari lupos 29, 130.

prædo perfidus alta petens 221, 362. prædonis corpore 295, 774. Phrygii manum 312, 484.

prædicere malum hoc nobis quercus 2, 17. prædixit ab ilice cornix 2, 18. Apollo 233, 252. pro omnibus unum 136, 436. mihi luctus 146, 713.

prædicta vatum horrificant 158, 464.

prædiſcere ventos 27, 51. cœlo tempeſtates 32, 252. oculis 46, 255.

prædirutis Latini 305, 213.

prædulce decus 303, 155.

præduram viribus Orſen 295, 748. prædura corpora 53, 531. præ-

præeunte carinâ 170, 186.
præfatus rex 307, 301.
præfecit Hecate lucis Avernis 191, 118.
præferat me ſibi 5, 4. manibus vittas 218, 237. frons hominem 281, 211. munera 306, 249. prælato honori 179, 541.
præfigunt ora capiſtris 64, 399. capita in haſtis 266, 466. puppibus arma 277, 80. arma templis 320, 778. præfixum ferro robur 288, 479. præfixâ cuſpide 233, 817. præfixo ferro 179, 557. præfixa ora 266, 471. haſtilia ferro 337, 489.
præfodiunt portas 312, 473.
præfulgens unguibus aureis pellis 248, 553.
præguans enixa 220, 320. face regina 294, 704.
prælabi flumina 59, 180.
prælorum cola 45, 242.
præmia poſuere 49, 382. palmæ miratus 55, 49. laudi ſunt 57, 461. digna ferant 101, 605. Veneris nôris 147, 33. exſpectent 167, 70. cepiſſent 171, 232. accipient 173, 308. ad præmia ultima venit 174, 346. ſunt præmia victis 174, 353. ſolvi 260, 252. pugnæ aggerat 301, 78. digna capras 322, 857. magna inter præmia ducet 335, 437. ludicra petuntur 344, 765.
præmiſit improbus arma 313, 513. præmiſſus Achates 189 34. præmiſſi equites 263, 36[illegible].
prænatat domos 207, 705.
Præneſte altum colunt 230, 682. ſub ipſâ 249, 561.
Præneſtinæ urbis 230, 678.
præſentia luctûs fama 303, 139.
præpes Jovis armiger 171, 254. præpetis pennæ 136, 361.
præpingue ſolum 145, 698.
præreptus amor 160, 516. præreptâ conjuge 157, 138.
præruptus aquæ mons 88, 105. præruptis ſaxis 43, 156.
præſaga mali mens 297, 843. præſagi fulminis ignes 280, 177.
præſcia longè corda 336, 452. præſciſcere corda longè 71, 70.
præſcripſit nomen 13, 12.
præſens fortuna 66, 452. in pectore virtus 174, 363. ſuccurre 264, 404. præſentis terræ 182, 656. lethi 291, 622. præſenti pignore 143, 611. Marte 247, 495. præſentem mortem 87, 91. præſens minatur exitium 344, 760. præſentia numina 25, 10. ora 131, 174. præſentes divos 2, 42.
præſentius ſiquid audes 328, 152. ſignum 330, 245.
præſentia Turni urget 155, 73.
præſenſit regina dolos 154, 297.
præſepia tauri repetent 16, 39. ad ſatura ſervant 59, 214. ad plena animas reddunt 67, 495. fugit equus 312, 492. præſepibus herbas ferat 64, 335. immota 65, 416.
præſes belli Tritonia virgo 312, 483.
præſidet arvis 128, 31. Apollo 188, 9. ſtagnis fluminibuſque 327, 140.
præſidium perdis 301, 58.
præſtat fluctus componere 89, 135. vel magnum præſtet Achillem 311, 438.
præſtans animi juvenis 324,

19. præſtanti corpore 83. 550. munere 174, 361. formâ 225, 483. præſtantes virtute legit 248 548. præſtantibus armis 307, 191. præſtantior alter 192, 164.
præſumite ſpe bellum 300, 18.
prætendere ſepem ſegeti 32, 270. fumos manu 75, 230 tædas 155, 339. ramum 237, 216. morti muros 269, 593. prætenta inſula 145, 692. prætenta Syrtibus arva 190, 60.
præter ſolitum 36, 412. præterea 301, 78.
præterit ætas 47, 322. hos curſu 150, 157. victam Centaurus 169, 156. præteritos annos 249, 560.
præterlabere pelago 139, 478. tumulum 211, 875.
prætervehor oſtia 145, 688.
prætexere funera ſacris 159, 500. puppes 188, 5. arundine ripas 15, 12. nomine culpam 150, 172.
prætoria ad ipſa denſæ 71, 75.
prævalidam ſe oſtendit 46, 253. prævalidas vites 44, 190.
prævectus equo 216, 166.
prævenio. præque diem veniens 17, 17.
prævertitur Hebrum fugâ 93, 317. animos prævertere amore 104, 721. curſu ventos 233, 807. equo ventos 333, 345.
prævidit venientem 177, 445.
præuſtis ſudibus 216, 524.
prato quieſcunt 297, 836. prata ſat biberunt 8, 111. mollia 23, 42. arida tondentur 33, 289. carpere 58, 142. animum movere 67, 521. coloribus rubeant 77, 306. recentia incolimus 206, 674.
pravi tenax 151, 188.
prece numen adora 138, 437. accendit 285, 368. preces noſtras audite 162, 612. fudiſſet 171, 234. deſcendere in omnes 185, 782. in preces ceſſas 189, 51. ferute 235, 60. patrias audite 249, 574. immiſcet 279, 153. magnas valuiſſe 305, 219. precibus humanis manſueſcere corda 81, 470. flecteris 123, 689. expoſcere 134, 261. ſi quis locus 154, 319. ſub precibus venia latet 292, 626. inflectere 345, 800.
precari veniam 131, 144. numina 141, 543. juſtúmque memórque precatur 160, 521. precatur flumina 216, 137. cui me fortuna precari voluit 237, 127. fœdus infectum 330, 242. precando animum tentare 149, 113. flecti fata ſperare 198, 376. abſiſte 244, 403. precati ſuperos 179, 529. precantis miſerere 291, 598. precantem dextram 348, 930. precantia verba 218, 237.
preciæ 41, 95.
prehenſum dextrâ continuit 121, 592. prehenſis frænis 318, 719.
prendimus arcem 114, 322. ſaxo volitantia 139, 450. eras 190, 61. tecta manu 268, 558. curſu 344, 775. prenſa manu corpora 143, 624. prenſos boves 33, 285.
prenſant faſtigia dextris 117, 444. forcipe ferrum 334, 404. prenſantem umbras vidit 82, 501. manibus invaſiſſet 197, 360.
premeretur caſeus urbi 2, 35.
premes falce umbras 29, 157.

virgulta

virgulta 48, 346. ad retia cervum 65, 413. premit fauces lingua 67, 508. mella 72, 101. ventos imperio 86, 54. fœdere certo 87, 63. arva pelago 92, 246. ſervitio 93, 285. ſentibus anguem 115, 380. haſtâ 119, 530. Luna lumen premit 148, 81. fronde crinem 150, 148. curam ſub corde 155, 332. roſtro 170, 187. veſtigia 193, 197. jacentem quies 202, 521. prementur nocte animæ 210, 818. premit ore monitûs 215, 103. premunt te juſſa parentis 222, 368. preſſere matres ad pectora natos 225, 518. telis incluſum 240, 249. urbem obſidione 251, 647. vocem 262, 324. galeâ canitiem 269, 612. telis leonem 274, 793. premat Auſoniam Carthago 277, 54. arva jugo 277, 78. æquora pontus 278, 103. ferro flammâque 281, 232. ſulcum carina 283, 296. premunt numina 285, 375. ſub corde gemitum 287, 465. veſtigia pruinâ 320, 788. premit agmine turba 322, 880. hoſtem 330, 254. oculos quies 348, 908. premendo fingit 190, 80. premens ignem 56, 85. angues 241, 289. prementem clamore curſum 94, 324. preſſus formidine 128, 47. preſſa coronâ coma 179, 556. eſt gloria facti 332, 322. preſſi lactis 3, 82. preſſa graviter haſtâ 284, 347. preſſo gutture 36, 410. ſub vomere 44, 203. ſolo 174, 331. ore 192, 155. preſſæ carinæ 33, 303. preſſis mammis 62, 310. favis 73, 140. habenis 315, 600. preſſabimus ubera palmis 8, 99.

pretium victoribus 168, 111. moræ fore 259, 232. poſcere 333, 350. pretio poſuit 152, 212. inductus 175, 399. leges fixit atque refixit 204, 622. redemtum 259, 213. affecit 333, 352. pretiis invitat 172, 292.

Priamus ferro occiderit 121, 581. nomen avi referens 180, 564. Priami natarum maxima 102, 654. fatorum finis 120, 554. geſtamen 218, 246. de gente 261, 284. regnorum everſor Achilles 338, 545. Priamum manus tendentem 98, 487. Laomedontiaden 238, 158. ſuper Priamo 105, 750.

Priamides heros 136, 346.

Priamiden Helenum 135, 295. Deiphobum 201, 494.

Priameia virgo 135, 321.

Priameia ſceptra 219, 252.

Priapi Helleſpontiaci tutela 72, 111.

pridem. jampridem 38, 503.

primus Oriens 32, 250. humum fodito 50, 408. prima ſegea 46, 266. quies 104, 723. labes 108, 97. lues 221, 354. origo 222, 371. juventas 238, 160. primi littoris 40, 44. pedis 180, 566. primam coronam 174, 355. urbem 209, 811. ante aciem 226, 531. primo ſidere 62, 324. ſomno 97, 470. Eoo 142, 588. frigore 196, 309. lumine 215, 130. primâ terrâ 99, 541. juventâ 213, 51. lampade 216, 148. lanugine 284, 324. primorum juvenúmque ſenúmque manus 261, 309. prima ora 64, 399. examina 69, 21. exordia 153, 284.

peto 170, 194. ad prima tenax 42, 134. primos trucidant 118, 494. ortus 149, 218. fasces 217, 173. furores 223, 406. juvenum 274, 785. primas sedes 216, 158. primisariis 46, 253. ominibus 94, 345. ab annis 108, 87. in faucibus Orci 195, 273.
primævus Helenor 258, 545.
primævo flore 216, 162. corpore 284, 345.
primitiæ hæc sunt 300, 16. juvenis miseræ 303, 156.
primùm effulsit 256, 110.
prior parte 170, 287. alloquitur 197, 341. pietate 302, 492. prioris fortunæ 218, 243. priorem locum 169, 255. prætent 169, 170. priorum virûm 242, 312. priores procos 160, 534.
priùs steterant 256, 121.
princeps Palinurus 187, 833. turmas inducit 316, 629. à principe genus 131, 168.
principibus Achivis permixtum 98, 488.
principium à te 17, 11. generis ab Jove 218, 219. pugnæ jaculum 255, 53.
prisca fides 211, 879. priscæ fraudis 9, 31. priscum honorem 243, 339. prisco de sanguine 231, 706. prisci Quirites 231, 710. priscos Latinos 181, 598.
pristinus conjux 200, 473. pristina gloria 279, 143. in pristina vires rediere 335, 424.
Pristis 169, 156. æmula premit 170, 187. secat æquora 171, 218. Pristin velocem agit 168, 126.
pristis. in pristim desinit alvus 281, 211.
Proverno urbe excederet 313, 540.
pro se quisque 178, 501.
proavi nomine 235, 54. proavos petamus 130, 129. à proavis genus ingens 330, 225.
probet misceri populos 149, 112. auctor 176, 418. majora audere 345, 814.
Procas Trojanæ gloria gentis 208, 767.
procax. procacibus austris 99, 536.
procedere nimiùm 8, 94. menses incipient 9, 12. processit vesper Olympo 15, 86. astrum 21, 47. dies 136, 356. forma 140, 592. velis procedere classem 161, 587. longiùs 177, 461. procedunt limine custodes 246, 462. in æquor 237, 451. processerat ordo 302, 94. legio 327, 121. castris 328, 169.
in processu crudescere 60, 504.
procella velum adversa ferit 88, 103. procellâ ferimur 218, 594. procellæ vocem vertere 320, 798. procellis abruptis 61, 259. creber 87, 85. Æoliis miscuit 186, 791.
proceres Danaûm 201, 489. Trojæ 249, 587. lecti navibus ibant 281, 213. Myrmidonum 310, 403. proceres ad delectos populi 128, 58.
proceras alnos 14, 63.
Prochyta alta tremit 272, 715.
proclamat voce 174, 345.
Procne manibus pectus signata 69, 15.
Procrim cernit 200, 445.
procudit arator dentem 32, 261.
procul, ô, procul esse, profani 195, 258.
proculcat pulsu ungula 338, 534.

procumbit in ulvâ 19,87. culmus ariſtis 28, 111. monte 60,240. ad aram 116, 426. procumbunt poſtes 128,493. certamine 170,198. procumbit humi bos 177,481. procumbunt piceæ 193,180. feſſum procubuiſſe 201, 504. procubuit ſub ætheris axe 235, 30. cum fœtu ſus 236, 83. procubuere ſomno vinóque ſepulti 258, 190. procubuit pondere turris 268,541. moriens 310,418.
procubet umbra 58,145.
procurate corpora læti 257, 158.
procurrere longiùs audent 271, 690. procurrens gurgite pontus 316,624. telum contorſit 331, 267. procurrentibus ſaxis 170,204.
procurſu concitus 334, 379. rapido invadunt 343,711.
procurva per litora 185, 765. procurvam falcem 50,421.
procus. procorum veterum 324, 27. procos priores 160, 534.
prodire volando 193, 199. in æquor 393, 693.
prodit ſe pondere 46, 254. ob iram prodimur 92,252. prodere voce 109, 127. genus 152, 231. conjugium 157, 431. prodidit immemorem galea 263,374. fuga currus 291,593. te ad mortem 325, 42. prodentia ventos murmura 279,99.
proditione ſub falsâ 107,83.
prodigium canit 136, 366. prodigia Creſſia mactas 242,295. prodigiis tantis mora 182, 639. acti cœleſtibus 198,379.
prodigus obſit 71,89.
producere vitam 122, 637. funera 266,487. producit corpora tellus 348,900.
prœlia horrida miſcent 46,283. ad prœlia ventum eſt 56, 98. dicam 69,5. ineunt 77, 314. tentant 114, 334. in prœlia audere 114,347. multa congreſſi 116,397. inſtaurata reviſam 123,670. prima in prœlia tollit 175,375. acer 175,402. voce diremit 177, 467. in prœlia armare 221, 335. Martem movent 228,603. dura pati 233,806. in prœlia cogit 265, 463. ad prœlia torpent vires 266, 499. prœlia tollunt 284, 357. meditantem 287,455. in prœlia poſcit 292, 661. ad prœlia veni 299, 901. prœlia fatigant 307, 307. in prœlia cogitur 312, 486. hortatur 313,520. tertia congreſſi 316,631. ſæva ſuſcitat 318,727. pulſos 318, 731. in prœlia ciet 326, 103. fertur 333, 346. per prœlia ruunt 338, 526. prœlia noſtra pati 339,570. miſcet 340, 628. inimica in prœlia incurrunt 343,716.
Prœtides 14,48.
profani procul eſte 195,258. profanas bello fecere 344, 779.
profatur breviter 100, 561.
proferet imperium 209, 796. fata 334,395.
proficio. profeci nil teſtibus illis 17, 19.
profectus Trojam paupere genitore 143, 615. profecta urbe 94, 340. profectum ab ſede 217,209. genus 235,51. profectò quære 248, 532.
proflabat pectore ſomnum 262, 326.
profluet humor 70, 25.
profudit lacrymas oculis 328, 154.
profugus fato 85, 2. linquens hymenæos 294,720. profu-

gos bello egere 237, 118. profugis opponere 220, 300. Teucris 279, 158.
profundi ſaltus 49, 391. profundum cœlum 10, 51. Pontum 181, 614. profundam noctem 147, 26. profundo vela dabit 331, 163. profundi Manes 32, 243. profundæ ſylvæ 226, 515.
progenuit ſororem 151, 180.
progenies nova cœlo demittitur 9, 7. ferrea caput extulit 48, 341. auctura Italos 180, 565. omnis Iuli 209, 791. ſeptem numero 284, 329. progeniem parvam reviſere 36, 414. fovent 70, 56. egregiam futuram 219, 257.
progredior portu 135, 300. progreſſus dehinc 243, 337. intrà jactum teli 315, 608. tacito inceſſu 330, 219.
proh Jupiter! 161, 590.
prohibent à matribus hœdos 64, 398. ferre venti 69, 10 ludo animos 72, 105. à navibus ignes 99, 524. hoſpitio 99, 540. minas 134, 265. cætera Parcæ 137, 379. nefas 170, 197.
projicit in medium cæſtus 175, 401 galeam ante pedes 183, 673. in undas præcipitem 187, 859. projecere animas 195, 436. tela manu 210, 836. ſuper amicum ſeſe projecit 265, 444. in pericula cives 309, 361. prædam ex unguibus 331, 256. projectus in antro 3, 76. toto corpore 302, 87. projecto tegmine 268, 577. pede 291, 587. projectâ algâ 16, 42. projecta ſaxa 145, 699.
proinde tona 309, 383.
prolapſa Pergama 120, 555.
proles Cyllenia 153, 258. biformis Minotaurus 189, 25. Deûm certiſſima 196, 322. pulcherrima 205, 648. poſthuma 208, 763. virilis 213, 50. pulcherrima bello 232, 761. vera Jovis 242, 301. Neptunia 267, 523. ſimillima 285, 391. Arcadiæ ſternitur 286, 429. bello præclara 333, 347. altera 346, 830. prolem olivæ canam 39, 3. generando ſuffice 55, 65. parentum notabis 56, 101 maris proluit 68, 541. geminam dabit 92, 274. ambiguam agnovit 132, 180. Auſoniam reſpicit 152, 236. meorum enumerare 207, 717. Dardaniam dictis expediam 208, 756. prole pulchrâ parentem 87, 75. virûm felix 209, 785.
proludit ad pugnam 60, 234.
proluit Eridanus 38, 481. genus omne natantum fluctus 68, 543. ſe auro 105, 739. imber 342, 686.
proluvies fœdiſſima ventris 133, 217.
promeritam 155, 335.
Prometheï furtum 14, 42.
promiſi ultorem 108, 96. ſolvere mentes 159, 487. quem tibi promitti nudis 209, 792. promiſerat ſibi caniticm 190, 549. promiſſa fides 197, 346. dies 256, 107. promiſſam eripui genero 325, 31. promiſſo munere 172, 282. promiſsâ arte 250, 612. promiſſa mœnia 92, 258.
promiſſi potens 226, 541. promiſſa reddi 175, 386. parentis agnovit 248, 531. de te dederam 300, 45. repoſci 324, 2. promiſſis ma-

neas 109, 160. Neptuni fertur 188, 863.
promiſſa barba 18, 34.
promo. promunt ſe robore 112, 26. vires 170, 191.
promtum eſt prædiſcere 46, 255.
promovet remis Centauros 280, 195.
Promolum 268, 574.
pronus magiſter 88, 115. pendens 291, 586. prona in cumbebat 240, 236. ruinam trahit 272, 713. pronum ſterne 312, 485. pronâ aquâ 248, 548. proni dant lora 57, 107. in verbera pendent 169, 147. prona maria 170, 212.
pronuba Juno 150, 166. Bellona 220, 313.
propago Romana viſa potens 211, 871. virtute potens 346, 827. propaginis arcus 40, 26. propagine vites reſpondent 41, 63.
prope amnem 249, 597. propior fit Veſper Olympo 241, 280. propiora numine 189, 51. propiora tenentem 169, 168. propioribus ſpatiis 261, 275. proximus ardet Ucalegon 113, 311. intervallo 173, 320. proxima Myrto 5, 54. loca 208, 761. quæque metit 289, 513. propiùs aſpice 99, 526. ſirmes 236, 78. perielo it timor 248, 556. urgente 314, 564. properi aurigæ 326, 85. properes credere 31, 224 properant fulmina Cyclopis 73, 171. per vulnera mortem 264, 401. arma viro 335, 425. properanda cœlo multa 32, 260. properata igni 30, 196.
properè exequitur 194, 236. coit 274, 801.
propinqui belli 303, 156. eorum conſanguinitate propinquum 108, 86. propinquos populos 140, 502. propinquabam portis 124, 730, urbi 236, 101. propinquat lux inimica 263, 355. augurium 282, 254.
prorexam in pectore barbam 197, 838.
proponit honorem 174, 365.
proprium decus 171, 239. laborem 221, 331. jus cedat regi 309, 359. propriam dicabo 87, 73. domum 129, 85. propriâ vi 50, 418. propriæ ſedes 131, 167. proprios cultus 40, 35. propria dona 211, 872.
propter aquam 54, 14. te propter gentes odere me 154, 320.
propugnacula parant 148, 87. jungunt 258, 170. per propugnacula it clamor 271, 664.
prora avertit 88, 104. illiſa pependit 170, 206. proram terris advertere 72, 117. detorquet ad undas 169, 165. ad ſaxa ſuburget 170, 202. attigerat 292, 659. de prorâ jacitur anchora 134, 277. in prorâ ſtans 185, 775. proræ ærata ad litora ſteterant 256, 121. proras ad litora torquent 141, 532. obvertunt 188, 3.
prorumpit ad æthera nubem 142, 572. in mare Tiberinus 213, 32. in hoſtes 285, 379. proruptus corpore ſuder 224, 459. proruptum mare 92, 246.
proſcenia ludi ineunt 49, 381.
proſcinde juvencis terram 45, 237. proſciſſo æquore 28, 97.
proſequar paſcua verſu 63,

340. proſequitur ventus euntes 130, 130. dictis natam 212, 899. votis 261, 310. veniâ 302, 107. omine euntem 326, 73.
Proſerpina matrem curet 26, 39. crinem abſtulerat 164, 698. caſta limen patrui ſervet 199, 402.
proſiluere finibus 168, 140.
proſpicere ſoles 36, 394. ab rupe Cyclopas 154, 648. arce ex ſummâ 157, 410.
proſpiciens Arethuſa ſorores 78, 352. alto 88, 127. tumulo campum 327, 136.
proſpectus paſcat animum 46, 285. proſpectum petit 90, 181. eripiens oculis 240, 254.
proſpectat euntem 233, 813.
proſpectant te paria fata 295, 741.
proſpera religio 136, 362.
proſubigit pede terram 61, 256.
proſum. profuerit meminiſſe magis 37, 451. proſunt flumina 183, 684. miſero mora profuit 338, 541.
protegat umbrâ 52, 489. protectus parmâ 296, 800. protecti objiciunt 117, 444. ſcutis corpora 251, 662.
protendunt haſtas dextris 315, 606. protendens brachia 175, 377. oculos dextrámque precantem 348, 931.
proteret equo 331, 291. agmina curru 332, 330.
Proteus cæruleus 79, 388. Protei columnas 306, 262. Proteu 81, 447.
protinus perlegerent 189, 33.
protrahit vatem in medios 108, 123. protrahitur pedibus cadaver 241, 265.
proturbant glomerati hoſtes 265, 441. eminus hoſtem 296, 801.
provehimur portu 129, 72. ultra 139, 481. pelago 140, 506. provecti huc 106, 24.
proveniunt hæc arte magiſtrâ 335, 428.
proventu oneret 53, 518.
proviſa repones 30, 167.
provocet curſibus auras 59, 194.
provolvere rotæ 338, 533. provolvens truncum 290, 556.
prudens auctor 47, 315.
prudentia major 36, 416.
pruinâ canâ concreta 49, 376. pruinæ gelidæ id curant 46, 263. pruinas ad medias extende 31, 230. pruinis circumfuſa 63, 368. Riphæis viduata 83, 54.
prunâ multâ premimus 320, 788. prunas ſubjiciunt verubus 168, 103.
pruna cerea addam 5, 53. ferentes 73, 145. prunis rubeſcere corna 40, 34.
Prytanim 273, 767.
Pſythia utilior 41, 93.
pſythiâ de vite 76, 269.
pubes agreſtis Cererem adoret 34, 343. omnis ſuccedunt 118, 477. cætera ſequitur 167, 74. Dardana impellunt 168, 119. Trinacria conſurgunt 177, 450. cætera fertur equis 180, 573. Titania 203, 580. Laomedontia 215, 105. Troïa 226, 521. Argiva 233, 794. omnis facibus accingitur 255, 74. pubis robora 247, 518. pubem Sabellam extulit 43, 167. collectam 126, 798. armari 223, 419. educere caſtris 300, 20. pube tenus 138, 427.
pubentes herbas 57, 126.

puberibus foliis 335, 413.
pubeſcit vinea fœtu 49, 390.
ævo æquali 140, 491.
pudeat rediiſſe 170, 196. patriæ 274, 787. pudendis vulneribus 301, 55.
pudicitiæ laude 208, 775.
pudicitiam ſervat 53, 524.
pudor extinctus 154, 322. incendit vires 177, 455. iráque monſtrant 254, 44. armat in hoſtes 286, 398. ingens in corde æſtuat 298, 871. pudorem ſolvit 147, 55.
puella moritura 81, 458. puellam mala miratam 14, 61. puellæ penſa carpentes 35, 390. innuptæ 81, 476. puellas Dryadas 12, 59.
puer formoſe 4, 17. parve 10, 60. fortunate 11, 49. cantari dignus 12, 54. improbus ille 18, 49. aratri monſtrator 26, 19. dictus Hylas 54, 6. Aſcanius 92, 267. pueri indue vultus 103, 684. regius 121, 252. miſerande 211, 883. venerande 261, 276. virtute macte 270, 641. Dardanius 279, 133. puero naſcenti fave 9, 8. puerum noſtri generis edunt 18, 45. Aſtyanacta 117, 457. Almonem 227, 575. puero Iulo dilectus 180, 569. pueri ſacra canunt 112, 238. equis exercentur 216, 162. ludo intenti 222, 379. Tyrrhidæ 225, 484. parentibus orbi 305, 216. pueros ubera circùm pendentes ludere 250, 632.
puerile agmen 179, 548.
puerilia tela 314, 578.
pugna aſpera ſurgit 271, 667. anceps 285, 359. triſtis committitur 315, 589. crudeſcit 321, 833. vocet aſpera Martis 327, 125. impar 329, 216. loco ſtatuit ruentes 337, 506. pugnæ fortuna 162, 603. honorem 174, 365. ſe credere 175, 383. aſtabat 177, 478. ſimulacra 180, 585. exordia 213, 40. prima funera 226, 542. ſententia 228, 611. eventum 234, 16. avidum 271, 661. diræ ſubducere 276, 50. parent 282, 259. omen 283, 311. nodúmque morámque 286, 428. deſiſtere 287, 441. ſe aptat 291, 588. ſuccedit 293, 690. accurrere 313, 528. evadere 318, 782. pedeſtri accinge 318, 707. requiem ſperabant 330, 141. majoris imago 339, 560. honore 340, 630. pugnam faciam 54, 26. ad pugnam prolud t 60, 234. exierint 71, 65. committere 167, 69. triſtem vidiſſet 176, 411. laceſſunt 176, 429. ad pugnam acrior redit 177, 454. parari 257, 158. invadere 258, 186. pugnâ raptum 259, 213. excedere 274, 789. iniquâ congreſſus 298, 889. magnâ victi 325, 34. defendite 331, 265. pugnæ ſanguine crudeſcunt 233, 788. pugnas ardentes dicere 55, 46. Iliacas videt 97 456. æquemus 176, 419. obibat 191, 167. vocat 228, 614. canebat 274, 777. ad tales impellite 307, 278. ſpectat interrita 321, 837. ineant 323, 912. exoſa 345, 818.
pugnabis amori 147, 38. pugnent ipſi nepotes 102, 629.
pugnatur cominus armis 227, 553. mucrone verûque 229, 665. pugnat habenis ſonipes 215, 600. pugnando

vulnera paſſi 205, 660. pugnata in ordine bella 250, 629.
pugnatori operit 317, 680.
pugnis pectora fœdans 164, 673.
pulcher Ganges 43, 137. Apollo 130, 119. Iulus 215, 107. Aventinus 229, 657. Aquicolus armis 271, 684.
pulchra Proſerpina 192, 142.
pulchram mortem 75, 218. urbem 153, 266. pulchro pectore 138, 426. corpore 174, 344. Hercule 229, 656.
pulchrâ origine 93, 286. libertate 210, 822. pulchros tapetas 263, 358. artus 265, 433. pulchrior alter non fuit 229, 649. pulcherrimas ante omnes 150, 141. pulcherrima Naïadum Ægle 23, 21. in ſylvis fraxinus 17, 65. rerum Roma 53, 534. formâ 87, 72. Dido 98, 496. genitrix 152, 227. proles 205, 648. pulcherrima corpora 331, 270.
pullis maculis infuſcet 64. 389.
pullus pecoris generoſi 56, 75.
pullulat ſylva ab radice 39. 17. atra colubris 221, 329.
polmone in fixo tepeſcit ferrum 272, 702. tumido enſem recondit 285, 387.
pulvis inſcribitur haſtâ 98, 478. caligine turbidus 322, 877. pulveris exigui jactu 71, 87. pulvere hyberno lætiſſima 28, 101. victa 30, 180. ſummo ſignent veſtigia 58, 171. ab alto venit 71, 96. cruento ater 111, 273. mixto undantem 121, 609. currus domitant 216, 163. nigro glomerari 254, 33 multo deformat 297, 844. in ignoto linquunt 322, 866. fumantes campos 323, 908. fœdare crines 326, 99. cœlum ſtare 335, 407. cæco miſcetur 336, 444. immundo perfuſam 340, 611.
pulveream nubem 249, 593.
pulverulentus equis furit 218, 625. pulverulenta æſtas 27, 66. pulverulenta agmina 150, 155. fugâ terga 336, 463.
pumice pendentia 79. 374. in latebroſo 170, 214. incluſas 339, 587. pumicibus cavis repertæ 70, 44.
Punica gloria 147, 49. Punica regna 94, 338.
puniceæ pennæ 64, 372. puniceo cothurno 16, 32. puniceis roſetis 11, 17. tæniis 172, 269. rotis 326, 77.
puppis regia 112, 256. ærea tremit ictibus 170, 198. Æneïa prima tenet 279, 156. Apolline fulgebat 280, 171. puppim dextrâ tenet 281, 226. frangere 283, 297. puppi ſurgens ventus 130, 130. à puppi ſignum dat 140, 519. ſtans celsâ in puppi 142, 527. ab altâ 169, 175. exciderat 197, 339. puppes litore ſubductæ 130, 135. ſtant littore 134, 277. condenſæ fremunt littore 247, 497. abrumpunt vincula 256, 118. puppes ſubmerſas obrue 87, 69. pictas 182, 663. prætexunt 188, 5. verſas 282, 268. puppibus coronas impoſuere 33, 304.
patulis 63, 362. Danaûm ignes jaculatus 113, 276. turritis inſtant 252, 693. arma præfigere 277, 80.
purgat in æthera 101, 587.
purpura regum flexit 52, 495. violæ ſublucet 76, 275. plurima circùm cucurrit 171, 251.

251. regem picta movet 219, 252.
purpureus flos 265, 435. color 321, 819. purpuream veſtem 150, 139. animam 262, 349. purpureum ver 21, 40. mare 79, 373. lumen 101, 551. pennis 294, 722. purpureo capillo 36, 405. cothurno 94, 337. amictu 137, 405. lumine 205, 641. flore 335, 414. purpurei criſtis juvenes 258, 163. purpureos flores 70, 54. amictus 340, 602. purpureas veſtes 194, 221.
purus. purum reliquit 208, 746. purâ ſub nocte 21, 44. in luce 121, 590. undâ 194, 219. haſtâ 208, 760. parma 318, 711. veſte 328, 169. puro fonte 225, 489. campo 344, 771. purior electro amnis 68, 522. puriſſima mella 73, 163.
putator dubitat terræ mandare cæumen 40, 28.
puteum in ſolido demitti 45, 231. puteis manare 38, 435.
puto. putas dona carere dolis 106, 43. dicta irrita 282, 244. putans multa 197, 332. putando fingit 50, 407.
putre ſolum 44, 204. putrem campum 249, 596. putres ſulci 31, 215. putres telas 69, 562.
Pygmalion germanus regna habebat 94, 347. mœnia deſtruat 154, 325. Pygmalionis avari opes 95, 364.
pyram erige 159, 494. ingentem ſtruxere 194, 215. pyrâ erecta 159, 504. pyras conſtituere 304, 185.
Pyracmon membra nudus 245, 425.
Pyrgi veteres 280, 184.
Pyrgo nutrix 182, 645.
Pyrrhæ lapides 14, 41.
Pyrrhus exultat telis 118, 469. vi inſtat 118, 491. ardens inſequitur 119, 529. Pyrrhi conjugio 135, 296.
pyrum ferre 40, 34. eduram diſtulit 73, 145. pyros inſere 3, 74. pyri flore 41, 72. pyris Syrnis 44, 88.

Q.

QUadret via limite 46, 278.
quadris patulis parcere 214, 115. quærebant in medium 29, 127. quæſiſſet cornua fronte 14, 51. teneant hominemſne ferænæ 93, 309. patriam 95, 380. arma 108, 99. amiſſum 186, 814. doceri 204, 614. quæritur in regnum hæres 223, 424. quærens abrumpere lucem Dido 163, 631. quærentem vana moratur 113, 287. quærenda cedentia retrò arva 140, 497. quærendo juvencum feſſa 19, 86. quæſitum oracula venimus 81, 449. quærentibus facilis 76, 272. quæſitum in uſus munus 163, 647. quæſitæ montibus herbæ 232, 758. quæſitas ad ſacra boves 68, 532. quæſita in medium reponunt 73, 157. quæſitor Minos movet urnam 199, 432.
quæſo miſereſcite 249, 573.
qualis Aquilo cùm &c. 59, 196. talis amor, qualis cùm bucula &c. 19, 85. quales aëriæ quercus conſtiterunt fratres 145, 679.
qualos ſpiſſo vimine deripe 45, 241.

quando afflata eſt ſacerdos 189, 50. quando hæc te cura remordet 92, 261.
quandoquidem conſedimus 7, 55.
quantus Achilles 105, 752. deus inſidat miſeræ 104, 719.
quantò magis— tantò magis 80, 411.
quantùm. tantùm — quantùm 2, 26.
quare agite 40, 35.
quatit ſues tuſſis 67, 496. curſu 57, 133. fundamenta tridenti 121, 610. membra horror 128, 30. clangoribus alas 133, 126. artus anhelitus 170, 200. fontes flagello Tiſiphone 203, 571. ungula campum 249, 596. oppida bello 269, 608. haſtam 319, 767. equos ſudore 333, 338.
quatit aura criſtam 334, 370.
quatiens nubem manu 216, 143. haſtam Mezentius 295, 762. ſecurim Tarpeïa 317, 656.
quaſſabat pinum 267, 521.
quaſſans lilia Sylvanus 22, 25. lampada 203, 587.
quaſſante ſiliquâ 27, 74.
quaſſatam ventis claſſem 100, 551.
quaſſatæ rates 147, 52.
quatuor aras 12. 65.
quartus pater 291, 619. quarta æſtas 59, 190.
quater ſcindendum ſolum 49, 399.
quaterni populi 280, 202.
quadrifidam quercum 225, 509. quadrifidas ſudes 40, 25.
quadrigæ citæ diſtulerant Metium 253, 642. quadrigis roſeis 202, 535.
quadrijugo curru 328, 162.
quadrijugos currus 54, 18.
quadrijuges equos 290, 571.
quadrupes nulla 11, 26. quadrupedem citum fatigat 318, 714. quadrupedum ungula 322, 875.
quadrupedante ſonitu 249, 596. quadrupedantum pectora 315, 614.
que. limoſóque palus &c. 2, 49. liminâque laurúſque dei 129, 391. terráſque tractúſque maris cœlúmque 10, 51.
queamus implorare 276, 19.
quivi credere 200, 463.
Quercens 272, 684.
quercus tendat ramos 63, 332. habebit exuvias 268, 423. quercum validam eruere 158, 441. quadrifidam ſcindebant 225, 509. ingentem conſtituit 299, 5. quercu ſacrâ reſonant examina 15, 13. concuſſâ ſolabere famem 29, 159. redimitus 34 349. civili umbrata 208, 772. ſub adverſâ poſuit 250, 616. quercus duræ ſudabunt mella 9, 30. ferant mala 18, 53. æriæ conſtiterunt 145, 680. geminæ conſurgunt 271, 681.
quercus de cœlo tactas prædicere 2, 17. rigidas motare cacumina 13, 28. agentem carmine 82, 510.
querno vimine 301, 65. quernas glandes 33, 305.
queror 17, 19. te curare hominum triumphos 38, 504. quid primùm querar 164, 677. querens multa Ariſtæus 77, 320. amiſſos fœtus 82, 512. irrita dona 83, 520. querentem plura paſſa 95, 385.
queſtu replebat 225, 502.
queſtus tantos pectore rumpebat 160, 553. effundit 185, 780. queſtibus mœſtis implet 82, 315.
querelam veterem cecinere 35,

35, 378. querelis incendere 155, 360. impleri 239, 215. querulæ cicadæ 62, 328.
qui ſit iſte deus, da 2, 19. ô qui me ſiſtat 52, 488. queis conſevimus agros 3, 73. quis ſinè 29, 161. qui genus 237, 114.
quis enim modus adſit amori 5, 68.
quid ſit amor, ſcio 18, 43. quid deos vocares, mirabar 2, 37.
quòd indulgent 74, 198. indignantem, quòd careret 182, 651. quòd ſi tantus amor eſt 191, 133.
quiſquis metuet 8, 109. quiſquis es 95, 387.
quicquid erit 26, 36. quicquid ſolamen humandi eſt 288, 493.
quiſquam ſupponat 34, 348.
quicquam deponere 6, 32.
quiſque timebat 109, 130.
quicunque furor 23, 38. quite cunque manent caſus 325, 61.
quidam pervigilat 33, 291.
quà ſe ſubducere colles 20, 7.
quò poſſis 137, 377. quò minùs 62, 319. quò magis —hòc acriùs 75, 248.
quò ſolemus depellere 2, 21.
quàm dives 4, 20. antè—quàm 3, 65. non aliter quàm 30, 201. haud ſecus quàm 327, 124. tam—quàm 31, 206. magis—quam 59, 210.
quàm primùm 163, 632.
quamvis exiret 2, 34.
quamquam nil profeci 17, 19.
quacunque 20, 14. quà ſe cunque tulit 319, 762.
quocunque vocáris 7, 40.
quò me cunque vocant 101, 614.
quocirca meditor 103, 673.
quia. haud equidem credo, quia ſit 36, 415.
quianam cinxerunt 165, 13.
quidem. id quidem ago 21, 37.
quies prima incipit 112, 268. parta vobis 140, 495. laxaverat artus 187, 857. expulerat ſomnum 244, 407. dura urget oculos 295, 745. quietem placidam irrigat 103, 691. dat cura 145, 5. mediam carpebant 223, 414. ſeram dedit 235, 30. quiete laxabant membra 187, 836. contenta 258, 187.
quieſcant molliter oſſa 23, 33. jactu pulveris apes 71, 87. compoſitus pace quieſcit 92, 249. quiêrant æquora 160, 523. quieſcit ira 185, 784. quiêrunt ora 191, 101. oſſa ſedibus 197, 328. in morte 138, 371. prato arma 297, 836.
quietum animum 93, 303.
quieto lapſu 170, 216. quietos ſollicitat cura 156, 379. fluctus 187, 848. quietas ſedes 90, 205. gentes 277, 71.
quin age 7, 52.
quinque zonæ 31, 233.
quina armenta 226, 538.
quintam fuge 32, 277.
quinquaginta famulæ 104, 703.
quingentos armat 280, 204.
quippe etiam ſinunt 32, 268.
Quirini victoris arma 54, 27.
Quirino patri ſuſpendet arma 211, 860.
Quirinali lituo 217, 187. trabeâ 282, 612.
Quirites parvos ſufficiunt 74, 201. Quirites priſci 231, 710.
quondam felix pecus 3, 75.

redit victis virtus 115, 367.
quoniam ſordent 4, 44.
quoque. honos erit huic quoque pomo 5, 53.
quot fructus veniant 42, 108.
quoties. ô quoties, & quæ Galatea locuta eſt 7, 72.
quotannis altaria fumant 2, 43.

R.

Abies venit canibus 67, 496. atra exegit 115, 357. rabiem Scyllæam acceſſis 90, 200. rabie corda tument 189, 49.
rabidæ tigres 43, 151. rabidum os 190, 80.
racemos turpes fert uva 41, 60. paſſos admiſcere 77, 269. racemis raris ſparſit 10, 7. tumidis bumaſte 42, 102.
radit ſaxa 145, 700. iter 169, 170. raſa virgæ 42, 358.
raſile torno buxum 51, 449.
radio deſcripſit orbem 6, 41. radii diverſi rumpent 37, 446. naſcuntur 41, 86. coquebant flumina 80, 428. radios trivere rotis 51, 444. radiis fratris obnoxia 36, 396. retexerit orbem 149, 119.
radix oleagina truditur 40, 31. radicis egent 40, 28. radicem concretam affigere terræ 47, 318. ab radice ferens 26, 20. pullulat 35, 17. in Tartara tendit 158, 446. radices incoque 76, 279. radicibus imis everterent 34, 319. ruptis vellitur 128, 27.
ramus aureus latet 192, 137. dives opacat humum 193, 196. ramo ſedens 82, 514. frondenti 216, 135. rami matris opacant 40, 55. tulerunt fructus 52, 500. dant victum 144, 650. ramorum umbrâ 52, 483. ramos fragiles contingere 18, 40. curvabit olentes 30, 188. compeſce fluentes 49, 370. ſacros 159, 485. pandit 195, 282. ramis felicibus exiit 41, 81. lentis demittere uvam 84, 558. frondentibus tegerem ſtra 27, 25. velat 167, 71.
ramea fragmenta 77, 303.
ramoſa cornua 16, 30.
ranæ cecinere querelam 35, 378. ranis loquacibus 65, 431.
rapio. rapit in præceps alveus 201, 203. orbem anguis 43, 153. inclementia mortis 56, 68. ſitiens Venerem 57, 137. in fomite flammam 90, 176. animum in partes 153, 286. rapiens pondera 288, 496.
raptus de ſubere cortex 231, 742. raptam Eurydicem 83, 519. rapto potitur 152, 217. raptâ conjuge 80, 456. rapti honores 86, 28. rapta ſolatia 20, 18. manu tropæa 55, 32. raptos ex hoſte Penates 95, 378.
raptores lupi 115, 355.
raptim ſecat æthera 36, 409.
rapidus ignis 76, 263. Sirius 80, 425. vortex 88, 117. torrens 113, 305. rapidi ſolis 28, 92. rapidum Achatem 102, 644. Oaxem 3, 66. ignem 86, 42. rapido æſtu 4, 10. rapidis rotis 57, 114.
rapaces fluvios 58, 142.
raptat per ardua amor 61, 292. Hectora circum muros 98, 483. raptatus bigis Hector 112, 272.
Rapo Parthenium obtruncat 295, 748. rarum

rarum olus 72,130. raras frondes 70, 46. rari apparent nantes 88, 118. quæ rara relaxat 36, 419. raris racemis 10, 7. tectis 63, 340. vocibus 135, 314. rariſſima terra favet Lyæo 45,229 rareſcent clauſtra 138,411.
raſtri iniquo pondere 29, 164. raſtros patietur humus 9, 40. tenaces exſpectant 40, 426. raſtris frangit glebas 28,94. inſectabere 29,155. pulſabit galeas 38,496. hominum obnoxia 51,439. rimantur 68,534.
ratem irriſam agebat 172,272. ſubigit conto 196,302. rates Dulichias vexâſſe 15,76. diſjecit 86,43. tenuere altum 132,252. quaſſatæ 147, 53. diripient navalibus 162,593. ſocias 166,36. ratibus tentare Thetim 9,32. poſuere carinas 51,445. ſuperbis 160, 540.
rauci aris 71,71. raucum murmur 28,108. raucæ palumbes 3, 58. rauca fluenta 197, 327. raucis cicadis 4,13.
rebellem Gallum 211,858. rebelles Æneadæ 329,185.
reboant ſylvæ 60,233.
recalent fluenta ſanguine 325, 35.
recedunt ſtabulis 74, 191. receſſit domus arboribus 113, 300. cura 121,595. fortuna 128,53. lux 135, 311. vita in ventos 164,705. recedunt flammæ 122, 633. in auras 126,791. urbes 129,72.
receſſu vaſto ſubmota 239, 193.
recenti cade 124,718 recentes fluvios 62, 301. ceras 70, 56. caſias 77,304. recentibus ſertis 96,417. ſpoliis 116, 395.
recens orto ſole 58,156.
recenſet numerum 80,436.
recidere ceras 75,241.
recidiva Pergama 145,344.
recincta in veſte 160,528.
recipit ſe in ſecreta 79, 404. effigiem portis 110, 187. in regna Æneæ 152,214. pœnas à fratre 163,656. recepto rege 100,553. receptos ſocios 100, 583. receptas fruges 90, 178. ſudore multo phaleras 265,458.
receptet ſe ſtella 34, 336.
recumant æquora 61,261.
reclinant ſcuta 327,130.
recludere fontes 44, 175. recluditur dente tellus 50,423. recluſit ſub luce cœlum 70, 52. theſauros tellure 94, 358. enſem 163,646. pectus mucrone 291, 601. recluſis adytis 129,92. pectoribus 148,63.
recognoſcit dona 253,721.
recolens ſtudio 206,681.
recondit Venerem interiùs 57, 137. ſede ſacratâ 103, 684. Penates valle 125,746.
recoquunt fornacibus enſes 22[illegible], 636. recocto electro 25[illegible],624.
recordor rite audita 130, 107.
recubans ſub tegmine fagi 1, 1. ſolo ſus 137, 392.
recumbunt campo nebulæ 36,401. in armo 56,86. recumbit in humeros cervix 265,434.
recurrens ſol 215,100.
recurſus ineunt 180, 583. ſervare 283, 288.
recurſat ſub noctem cura 102,662. animo virtus 146, 3.
recurvo cornu 225,713.
recuſes fortè 6, 29. prodere 109,126. re-

recuſſo utero 107, 52.
redarguerit verba armis 317, 688.
reddemus vota nymphis 12, 75.
pro carmine dona 12, 81.
reſponſa 67, 491. animas ad præſepia 67, 495. auras follibus 73, 172. reddi huc omnia 75, 225. voces 96, 409. reddant Di præmia 119, 537. corpus ſepulcro 120, 543. reddite me Danaïs 123, 669. honorem 174, 342. promiſſa viro 175, 386. redditus fundo Menœtes 169, 178. reddita Eurydice 82, 486. oculis Creüſa 125, 740.
redeo. redibat dextra ære gravis 2, 36. Aurora 32, 249. agricolæ labor 50, 402. in tecta 62, 316. in ſeſe 81, 443. victis virtus 115, 367. rediiſſe extremos pudeat 170, 196. rediens deducam Muſas 54, 11. redeuntis 161, 556. rediture parenti 282, 507.
reditus. pro reditu votum ſimulant 105, 17. reditus quærendi 108, 118.
redimibat cui infula tempora vittâ 289, 548. redimitus tempora quercu 34, 349. lauro 129, 81.
redimicula mitræ habent 270, 616.
redimo. redemit fratrem morte 191, 121. redemtum pretio mandet humo 255, 213.
redolent thymo mella 73, 169.
reducit Aurora diem 32, 249.
reducitur æſtas 62, 296. ſolem 89, 143. numen 110, 178. reductos ſinus 80, 420. reductâ valle 206, 703. reductos ſinus 89, 161. reductis remis 152, 689.
reduci tibi polliceor 261, 301. reducem videret 320, 797. reduces ſocios 95, 390. ludunt 96, 397. accipiet 129, 96. gratatur 166, 40.
refello dicta 156, 380.
referunt aratra juvenci 5, 66. ad aures 7, 73. ubera domum capellæ 9, 21. ad ſydera valles 15, 84. numerum 15, 85. in ordine 15, 20. referet carmina Menalcas 21, 51. præcepta 30, 176. ſacra Cereri 34, 330. ſigna ſol 37, 440. diem ſol 37, 458. referto vallos ſub tecta 50, 409. palmas 54, 12. patriam Epirum 57, 121. referant patrum jejunia gnati 57, 128. in lacte ſaporem 64, 297. referri reſoluta huc omnia 75, 225. referebant Eurydicen ripæ 83, 527. conſilia in melius 92, 281. exacta ſociis 93, 309. dicta parenti 131, 170. ſpolia 148, 53. refert mutari pabula 68, 528. neque refert comprendere 42, 104. referens horreſco 111, 204. relatum condet deum 37, 458. relatam cloſſem 95, 350. relatu indigna 269, 595.
reficit ſaltus luna 63, 337. refecti furiis ardebant 67, 511. animis 345, 788. refectæ vires 60, 235.
refigo. refixit leges pretio 204, 622. refixum clypeum 174, 360. refixa cœlo ſidera 179, 527.
refingunt regna 74, 202.
reflexi animum 125, 741. reflectas orſa in melius 292, 632. colla 316, 622. reflexâ cervice 289, 535. reflexam cervice 250, 633.
refluit amnis exterritus 240, 240. refluentibus undis 76, 262. reſor-

reformidant ferrum 49, 569.
refringit cunctantem 194, 210.
refugis 30, 177. refugit luctu animus 106, 12. in ſylvam 134, 258. ab litore templum 141, 536.
refulget roſeâ cervice 96, 402. in luce Æneas 101, 588. per ramos aura 193, 204.
refunditur lateri alga 227, 590. refuſo ponto 43, 163. Acheronte 191, 107. refuſa vadis ſtagna 87, 126.
reget virtutibus orbem 9, 17. orbem ſol 31, 231. animos dictis 89, 153. res hominum imperiis 91, 230. veſtigia pinus 144, 659. populum auſpiciis 149, 102. ſpiritus artus 155, 336. veſtigia filo 189, 30.
recti conſcia mens 101, 604.
rectis pedibus 239, 209.
rex fluviorum Eridanus 38, 482. Æolus 86, 52. hominum 87, 65. Æneas 100, 575. deûm 137, 375. regis Dictæi ſceptrum 53, 536. inferni janua 191, 107. regi Cælicolûm 127, 21. Thrëicio 128, 51. regem Tartara ſperent 26, 36. cœli pavere 78, 152. ſufficiunt 74, 202. tremendum 81, 469. latè populum 86, 21. Teucrorum 86, 38. dedit 87, 62. Aceſten 100, 558. rege incolumi mens omnibus una eſt 73, 212. reges canerem 13, 3. examina ducent 69, 21. Pelaſgi 101, 624. regum purpura 52, 495. limina 52, 504. facies 71, 95. opes 72, 132. conſiliis 108, 88. veterum penetralia 118, 484. regibus inceſſit diſcordia 71, 68. eripe alas 72, 106.
regifico luxu 204, 605.
regina deûm 85, 9. inceſſo 86, 46. ſacerdos 92, 273. reginam furentem 102, 660.
regia cœli 38, 503.
regius puer 103, 677. regia Juno 97, 444. puppis 112, 256. conjux 126, 783. regia tecta 102, 631. dona 103, 696.
regali luxu 102, 637. regales menſas 103, 686. comas 215, 75.
rector ſubit gubernaclo 169, 176. rectorem navis Menœten 169, 161.
regio quæque 27, 53. quæ in terris noſtri non plena laboris 97, 460. regionem in cortice ſignant 26, 269.
regione notâ excedo 125, 737. regionibus illis quæſitas 68, 531. Siculis 100, 549.
regnum gentibus eſſe 86, 17. lamentabile eruerint 105, 4. Italiæ *debetur* 153, 275. regni novitas 100, 563. regno res ſtetit 92, 268. optavit locum 130, 109. patrio pellere 133, 249. Heſperiæ fraudo 155, 355. fruatur 162, 619. regnorum immemores 151, 194.
regna mea videns 3, 70. Saturnia redeunt 8, 6. torpere paſſus 28, 124. peritura *flexerunt* 52, 498. paſtorum deſerta videat 66, 476. cerea refingunt 74, 202. humida genitricis 78, 363. Trojæ reſurgere 90, 206. intima Liburnorum penetrare 91, 244. Punica 94, 338. Tyri habebat Pygmalion 94, 346. nova petentem 101, 620. Priami manebant 106, 22. uberrima habitant 130, 106. Laërtia 134, 272. ſurgere 147, 47. extera 155, 350.
regnis exceſſit avitis 60, 228.

Libyæ defixit lumina 91, 226. futuris inſtans 98, 504. conſidere 100, 572. paternis pulſum 130, 121. ill ſerit 161, 591. detrudere 203, 584.
regnat Apollo 9, 10. in aulâ 71, 90. clauſo ventorum carcere Æolus 89, 141. per urbes 135, 295. regnantem Latio viderit tertia æſtas 92, 265. regnandi cupido 26, 37. regnata Lycurgo terra 127, 14. regnandam Albam 208, 770.
regnator Olympi ſinit 126, 779. regnatorem Aſiæ ſuperbum 120, 557.
regreſſum non habet fortuna 310, 413.
rejice 64, 389. reice à flumine capellas 8, 96. amictum humeris 176, 421. rejecti 316, 630.
relabens unda 283, 307.
relaxat ſpiramenta calor 28, 89. denſa 36, 419.
relegat nemori 232, 775.
relegens litora retrorſum 145, 691.
religavit ab aggere claſſem 215, 706.
religio nulla vetuit 32, 270. proſpera dixit 136, 364. religione antiquâ tueri 110, 188. patrum 124, 715. in religione maneant 138, 409. parentum horrendum 216, 172.
religioſa limina 115, 365.
relines mella 75, 229.
reliquit agros Apollo 11, 35. aratra taurus 67, 519. vitam ſub nube 68, 547. aliis memoranda 73, 148. calor oſſa 128, 57. veſtigia 133, 244. carmina antro 139, 446 feſſos ventus 142, 568. Oceanum Aurora 149, 129. mortales viſus 153, 277. quid inexpertum moritura 157, 415. vitam in aſtris 178, 517. relinquunt in morte curæ 200, 444. relinquens ova tectis 65, 438. relicti ruris 72, 128. relictum fonte Hylan 14, 43. litus 105, 28. relictam vitem 50, 406. relicti à tergo poſtes 117, 454.
reliquias Danaûm arcebat 86, 30. dulces colerem 155, 343. parentis condidimus 166, 47.
relucent igni freta 113, 312. reluxit ad ſumnum flamma 79, 385.
reluctanti obſuitur ſpiritus 77, 301.
remeâſſem victor ad Argos 108, 95.
remetior aſtra 165, 25. remenſo mari 131, 143.
reminiſcitur Argos moriens 196, 782.
remiſit brachia 30, 202. ex ſe humorem 45, 218. mella calor 70, 36. iras 83, 536. in regna 110, 543. remiſſos Acheronte Manes 167, 99.
remordet cura 92, 261.
removit ignem 29, 131. remota menſæ 91, 216.
remugit cœlum 267, 504. vox 55, 45. antro Sibylla 191, 99.
remulcens caudam 321, 812.
Remuli caput 270, 633. Remulo Tiburti 263, 360.
remurmurat unda 283, 291.
remus lentandus in undâ 137, 384. remi franguntur 88, 104. conſurgunt ordine 168, 120. obnixi crepuere 170, 209. remorum agmine 170, 211. remos ſtringere 100, 552. ſortiti 140, 510. impellite

pellite 161, 594. fractos legunt 170, 209. remis impellere marmor 32, 254. ſollicitant 52, 503. inſurgite 142, 460. certantibus verrimus 144, 668. validis incumbere 165, 15. gravibus ineunt certamina 168, 114. intenta 168, 136. convulſum 169, 143. verrunt vada 196, 320.
remex remige acri agit 168, 116. ſinè remige ſenſit portus 161, 588.
remigium ſupplet 139, 471. alarum ſacravit 188, 19. remigio alarum volat 93, 301. remigiis ſubigit 30, 202.
Remo cum fratre Quirinus 93, 292. Remi armigerum 262, 330.
renarrabat fata divom 146, 717.
renatis fibris 204, 600.
renidenti ære 46, 282.
renovare dolorem 105, 3.
reor carinas tenuiſſe 147, 45. quod minimè reris 191, 97. Italiam propinquam rere 137, 381. rata vita 292, 629. ratum id 256, 204. rati abiiſſe 105, 25.
rationis nec fas in armis 114, 314. quâ rationè 149, 115.
repello. repulit pede amnes 75, 233. connubio 152, 214. repulſum ære telum 120, 545. repulſi fatis ductores 106, 13.
rependam magna 109, 161. rependens fatis contraria fata 91, 239.
repens diſcordia 332, 313.
repente 66, 472.
repercuſſum ſole lumen 234, 23.
reperit quos ſibi uſus 40, 22. fugam pellacia 81, 443. repertus haud attè fallax 197, 343. reperti valle capreoli 4, 40. repertæ pumicibus apes 70, 43. repertis dolis 149, 128.
repertor rerum 346, 830. repertorem medicinæ 232, 773.
repeto urbem 125, 749. repetent præſepia tauri 16, 39. omina Argis 110, 178. repetens ab origine famam 76, 286. monebo 138, 436. repetita Proſerpina 26, 39.
replebat tectum gemitu 123, 679. populos ſermone 151, 189. replenda curia verbis 309, 380. repletis ſcrobibus 45, 235.
repono artem 178, 484. hæc imis ſenſibus 7, 54. proviſa memor 30, 167. humum 45, 231. reponunt ambuſta falcem 50, 416. crura 56, 76. hyemi 64, 403. quæſita in medium 73, 157. pocula 79, 377. in ſceptra 92, 253. ignem aris 133, 231. acervum tecto 157, 403. vina menſis 215, 134. repoſtum mente judicium 86, 26. repoſtæ epulæ 68, 527. repoſitas terras 136, 364.
reportat Maliam urbe 32, 275. rudentes clamore 64, 375. dicta adytis 108, 115.
repoſcent quos illi ad pœnas 109, 139.
repreſſit vina rivis 29, 132. cum pede vocem 115, 378.
repugnans contrà 319, 749.
requies certa laborum 137, 393. ſera ſenectæ 266, 482. non ulla datur 204, 600. requiem furori peto 157, 433.
requieſcere mecum hanc noctem 3, 80. ſub umbrâ 15, 10. requiêrunt flumina mutata ſuos curſus 17, 4. arva 27, 82.

requiras, an rara ſit 45, 227. ne pòſt amiſſa requiras anteveni 56, 70. ſocios ſermone 91, 217. dolus an virtus quis in hoſte requirat 116, 390.
res eſt non parva 7, 54. nova 97, 450. incognita turbat 99, 515. dura 100, 563. credita 110, 196. quo res ſumma loco 114, 322. rem carmine ſigno 134, 287. reſtituis 210, 847. pro re loquar 155, 337. res laudis ingredior 44, 174. Romanæ *flexerunt* 52, 498. miſerabere fractas 75, 240. hominum regis 91, 229. aſpice noſtras 99, 526. lætæ 126, 783. Aſiæ evertere 127, 1. Agamemnonias ſecutus 128, 54. rerum formas 13, 36. fato prudentia major 36, 416. cauſas 52, 490. pulcherrima Roma 53, 534. levium ſpectacula 69, 3. patrem Oceanum 79, 382. miracula 81, 441. feſſi 90, 178. diſcrimina 90, 204. metas 92, 278. dominos 92, 282. faſtigia 94, 342. lacrymæ 97, 462. cardine 103, 672. fama 135, 294. tantarum gloria 152, 232. oblite tuarum 153, 267. rebus in duris 29, 146. ferendis natura 44, 178. anguſtis addere honorem 61, 290. lapſis 81, 449. ſecundis 90, 207. afflictis confidere 97, 452. quæ ſit fortuna 114, 350. feſſis ferat finem 131, 145. novandis cauſa 154, 290. dexter modus 154, 294. dubiis ne defice 193, 196.
reſcindere cœlum conjuratos 33, 280. os ulceris 66, 453. Pergama telis 110, 177. vallum 267, 524.
reſecantur trunci 41, 78.
reſervo me ad majora 156, 368.
reſidant in ſe maria 52, 480. irâ corda 199, 407.
reſedit ſolio regina 98, 506. laſſa 125, 739. flatus 213, 27.
reſides animos 104, 722. viros 209, 815.
reſignat lumina morte 152, 243.
reſilit pellis tractanti ad tactum 67, 502. nebulis nympha 80, 424. reſiſtant fata 81, 455. cæco Marte 114, 335. reſiſtat cura 121, 599. mediâ voce 148, 76.
reſolvit ſe gleba zephyro 26, 44. curas hyems 33, 302. ora fatis 81, 451. jura 109, 157. vittas 137, 370. vocem 139, 457. artus 164, 695. tegmina 267, 517. dolos 189, 29. reſoluta referri omnia 75, 225.
reſonare Amaryllida ſylvæ 1, 5. arbuſta cicadis 4, 13. examina quercu 15, 14. Alcyonen litora 63, 338. plangoribus æther 164, 668. reſonantia longè litora 35, 358. canibus ſaxa 138, 432.
reſorbens ſaxa 316, 627.
reſperſi Teucros ſanguine 226, 347.
reſpicio 120, 564. reſpexit inertem libertas 2, 28. ad ſolem 36, 425. Eurydicen Orpheus 82, 491. ſpes 153, 275. reſpiciens mœnia 165, 3.
reſpectant numina pios 101, 603.
reſpirare nec poteſtas 275, 813.
reſplendent fragmina arenâ 343, 741.
reſpondere parati 15, 5. reſpondent omnia ſylvæ 22, 8. reſpondet ſeges votis 26, 47.

47. reſpondent truncis olex 41, 64. dictis 100, 585. reſpondet elata mari tellus 189, 23. curis 220, 474.
reſponſum dedit 2, 45. reſponſo animum deluſit 197, 344. reſponſa reddere 67, 491. fida dabantur 115, 376. ruunt 189, 44. ferunt 190, 82. petens 214, 52.
reſponſant ripæque lacûſque circà 344, 757.
reſtinguere ſitim rivo 11, 47. fontibus ignes 123, 687. reſtinctus vapor 183, 698.
reſtituis rem cunctando 210, 847.
reſto. reſtat ſpes Iŭli 100, 556. reſtitit Æneas 101, 578. quid miſero mihi 107, 70. mortalibus fides 109, 142. de conjuge nomen 154, 324. reſtantia flammis dona 103, 679.
reſultat imago vocis 70, 50. reſultant clamore colles 169, 150.
reſupinus hæret curru Troilus 98, 476.
reſurgere regna 90, 206. reſurgens amor 160, 531.
rete. retia ſervo 7, 75. dolum meditantur 12, 60. ponere cervis 33, 307. rara ruunt 149, 131.
retexit ſcelus 94, 356. orbem radiis 149, 119. retectis luce rebus 265, 461.
retexunt orbes totidem 344, 763.
retinere nec poſſunt 181, 659. retentat nexantem 172, 278.
retinacula Amerina parant 32, 265. tendens 39, 513. ferit 161, 580.
retorſit currus Juturna 337, 485. retorquens terga 246, 460. retorto amicto 334, 400.
retrahit pedem unda 10, 307. quò fata trahunt retrahúntque 183, 709.
retractat ferrum 230, 694. dicta 324, 11. quid retractas 347, 889.
retro referri 30, 200.
retrorſum relegens 145, 690.
retuſo ferro 47, 301.
revehis nobis urbem 235, 37.
revelli cinerem Manéſque 157, 427. urbe 160, 545. revulſum à cervice caput 83, 523. vi gubernaclum 197, 349.
revertor ad te & tua conſulta 310, 410. reverti animos ad corpora 207, 720. revertens lapidem reportat 32, 275. revertentes ignes 36, 427.
revinxit *tellurem* Arcitenens 129, 76. revinctum poſt terga manus juvenem 107, 57. fronde templum 158, 459.
reviſas me 17, 67. nidos 36, 414. patriam 79, 390. prœlia 123, 669. reviſit fortuna 135, 318. reviſens 310, 426.
revocare parentes poſſunt 61, 262. ductores acie 71, 88. genus 76, 282. animos 92, 202. vires victu 91, 214. gradum 191, 128. exordia 213, 40. revocatum à morte Dareta 177, 476. revocato ſanguine 91, 235.
revolent ex æquore mergi 35, 361.
revolvo ingrata 108, 101. revolvens iter omne 264, 391. revolutus arenâ jacuit 174, 336. revoluta dies 282, 256. revoluta penſa 166, 46.
revomentem pectore fluctus 170, 182.
reus voti 171, 237.
Rhadamanthus Gnoſſius habet regna

regna 203, 566.
Rhamnete exſangui reperto 265, 452. Rhamnetis phaleras 263, 359. Rhamnetem ſuperbum 262, 325.
Rhea ſacerdos 229, 659.
Rheni frigora 23, 47.
Rheſi Mavortia tellus 81, 462. tentoria 97, 469.
Rhodia 42, 102.
Rhodope *miratur* Orphea 13, 30. porrecta ſub axem 63, 351. Rhodopen dejicit 34, 332.
Rhodopeïæ arces 81, 461.
Rhœteo litore 201, 505.
Rhœtum domuit 51, 456.
Rhœtica vitis 41, 96.
rident nunc omnia 16, 55. Menœten Teucri 170, 182. riſere Nymphæ 6, 9. parentes 10, 62. riſit Cytherea dolis repertis 149, 128. ridens dolum 13, 23. ridenti fundet munuſcula 9, 20.
riſu cognoſcere 10, 60. ſoluto ludere 49, 386.
riget barba glacie 153, 251. rigebant plumbo terga 175, 405. rigentem auro pallam 102, 648.
riget ferri 29, 143.
rigeſcunt veſtes 63, 363.
rigidum enſem 39, 509. rigidas quereus 13, 28. ornos 14, 72,
rigo. rigat æquora Sarnus 231, 738. ora fletu 206, 699. vultum atque ora lachrymis 260, 250. vulnus ora cerebro 318, 698. arma cruore 332, 308.
rigui amnes 52, 485.
rimis fatiſcunt 87, 123.
rimoſa cymba 199, 413. rimoſa cubilia 70, 45.
rimantur prata volucres 35, 384. terram raſtris 68, 534. rimanti quod cuique repertum 225, 503.
ripa viridiſſima gramine 58, 144. Tanagri furit 58, 151. vicina invitet 70, 23. ripæ non bene creditur 8, 94. ulterioris amore 196, 314. advertere 196, 386. ripam abibis 198, 375. evadit 199, 425. ripæ arentes ſonant 68, 555. virides apio 72, 121. riparum toros 206, 674. ripas virides prætexit 15, 12. *curant* flumina 15, 52 prætexit arundine 54, 15. ſervantem 81, 459. ripis creditur arundo 50, 414. habitans 65, 432.
Ripheus 114. 339.
Riphæo euro 64, 382. Riphæas arces 31, 240. Riphæis pruinis 83, 518.
ritè dicemus honorem 49, 393. recordor 130, 107.
ritus ſacrorum 346, 836. ritu Teutonico 231, 741. nivis 315, 611.
rivus tenuis 69, 19. propter rivum aquæ procumbit 19, 87. Xanthi arentem 136, 350. rivo ſalieute ſitim reſtinguere 11, 47. fluenti jace 20, 101. rivos claudite 82, 111. ſequentes inducit 28, 106. deducere 31, 269. rivis ſaturantur gramina 22, 29. currentia vina 29, 132. potis gauderent 72, 120. fluit ſudor 170, 200.
robigo mala eſſet culmos 29, 151. robigine ſcabrâ exeſa 38, 495. falsâ lædit 45, 220.
robur grave aratri 25, 162. collectum 60, 235. roboris morſus 344, 783. robore acuto vallos 40, 25. de ſolido myrtus 41, 64. antiquo quercus 63, 332. cavo promunt

112, 260. robora ſuſpenſa explorat fumus 30, 175. congeſta advolvere 64, 377. firma cavavit 118, 482. roboribus textis molem 110, 186 robuſtus arator 9, 41. foſſor 46, 264. robuſta farra 31, 219.
rogant, unde amor iſte 22, 21.
rogamus Dis ſedem litúſque 213, 229. arma 144, 376.
quod cùm me rogaret 12, 83.
roganti vera ediſſere 109, 149.
rogitat multa ſuper Lauſo 297, 839. rogitans 105, 750.
rogus 164, 676. rogum permittere flammæ 163, 640.
rogos conſcendit 163, 646.
rogis impoſiti 81, 477.
Romulus excipiet gentem 92, 276.
Romulidis 251, 638.
Romuleo culmo 251, 654.
Romula tellus 211, 877.
Roma rerum pulcherrima facta eſt 53, 534. Romæ altæ mœnia 85, 7.
Romanus ſtat acer 63, 346. pater 265, 449. Romanum nomen aſylo eſt 58, 148. Romanam gentem 86, 33. Romanæ res 52, 498. Romanos fore ductores 91, 234. ſuo de nomine dicet 92, 277. rerum dominos 92, 282. Romana Palatia 38, 499. oppida 44, 176. Romanos triumphos 43, 148. Romanas acies 38, 490.
ros pecori gratiſſimus 17, 15. gelidus nocte reponet 44, 202. rorem miniſtrat 45, 213. decutiat 69, 12. diſperſit amarum 80, 431. rore cicadæ paſcentur 12, 73. levi ſpargens 194, 230. rores largos infundere 35, 385.
rorantia aſtra 142, 567.
roſcida luna 63, 337. Iris 164, 700. roſcida mella 9, 30. mala 18, 37.
roſâ multâ mixta lilia rubent 326, 69. roſam carpere 72, 134. roſas arentes 76, 268.
roſaria Pæſti 72, 119.
roſetis puniceis cedit ſaliunca 11, 17.
roſeo ore 121, 593. roſeâ cervice 96, 402.
roſtro premit 170, 187. roſtris attonitus ſtupet 52, 508. exacuunt ſpicula 71, 74. tridentibus convulſum 169, 143.
roſtrata tempora 252, 684.
rota orbis conſtitit 82, 484 cerea tranſiit 172, 274. rotam immanem metuet 55, 39. gementem ferre 59, 184.
rotæ ducantur inanes 58, 170. rotarum pedibus 111, 235. rotis trivere radios 51, 444. inſiſtere 57, 114. prælabi 59, 180.
rotat enſem 265, 441. rotantia ſaxa 285, 362.
rubro æquore 63, 359. rubrâ criſtâ 255, 50.
rubor plurimus 326, 66. ruborem virgineum ſuffuderit 36, 430. rubores Tyrios 61, 307.
rubet vento Phœbe 37, 431.
rubent aviaria baccis 50, 430. prata coloribus 77, 306. rubens ſuave hyacinthus 7, 63. uva 9, 29. ſole æſtas 31, 234. Veſper 32, 251.
rubentem minio Pana 22, 27. crocum 74, 182. rubenti murice 9, 43. rubentes cancros 70, 47.
rubeâ virgâ 32, 166.
rubeſcere corna prunis 40, 34. Aurora 141, 521. radiis mare

mare 213, 25.
rubicunda Ceres 33,297.
rubus aſper ferat amomum 8, 89. rubos horrentes paſcuntur 62, 315.
rudentem contorſit 142, 561. rudentes cæduat 64, 374. excuſſos laxare 134, 267. rudentum ſtridor 85, 87.
rudis campus 45, 211. rudem nodis haſtam 273, 743.
rudimenta dura belli 3?3, 157.
ruit cumulos arenæ 28, 105. in ferrum 52, 503. ruere omnia in pejus 30, 200. ruit ver 33, 313. æther 34, 324. ruunt effuſi carcere currus 57, 104. omne genus hominúmque ferarúmque in furias ignémque 60, 244. æquore turbo 66, 470. portis 74, 187. cum clamore 80, 439. ſpumas ære 86, 35. eurus Notúſque 87, 85. viſendi ſtudio juventus 107, 64. Oceano nox 112, 250. à culmine Troja 113, 290. in arma 115, 353. ſol 140, 508. ruunt equites 149, 132. de montibus amnes 150, 164. molem 267, 516. voces, reſponſa 189, 44. ruens ſeptem in ora *Nilus* 77, 292. ruentùm in arma 323, 886.
ruinam dedit domus 113, 310. cum ſonitu trahit 117, 465. ruinâ cœli oppreſſos 88, 129. vaſtâ convulſa 138, 414. ruinas generis ſarcire 75, 249. Trojæ ſolabar 91, 238. ruinis Iliacis erepta 102, 647. horrificis tonat 142, 571.
ruminat herbas 14, 54.
rumor per agmina diditur 216, 144. rumore accenſus amaro 251, 203. rumores varios ſerit 330, 228. rumoribus acuunt iras 267, 464.
rumpantur ilia Codro invidiâ 16, 26. rumpitur cantando anguis 19, 71. ruperunt horrea meſſes 26, 49. radii 37, 446. tunicas 41, 75. moras 55, 42. arbuſta cicadæ 62, 328. fontibus amnes 65, 428. frigore ſaxa 73, 136. fidem 75, 213. vocem 109, 129. vincula 109, 134. aditus 118, 494. funem ab litore 144, 640. amores 154, 192. pectore queſtus 160, 553. moras 161, 569. fata 211, 883. rupto turbine 116, 416. rupta fœdera 82, 492. ruptis fornacibus 38, 472. legibus 39, 510. obicibus 52, 480. coſtis 84, 556. aggeribus exiit 118, 496. radicibus 128, 27. caminis 142, 580.
rupes Parnaſſia gaudet Phœbo 13, 29. rupe ſub altâ 3, 57. dumoſâ pendere 3, 77. ſolâ 22, 14. aëriâ 82, 508. cavatâ 93, 310. præcelſâ 133, 245. imâ 138, 442. rupes carmina ſonat 12, 63. per ſonantes ire 23, 57. cavæ retardant 60, 253. vaſtæ minantur in cœlum 89, 162. rupibus ſummis liquuntur 44, 187. altis ſtant 61, 273.
rurſum 41, 78. rurſus 28, 98.
ruris opaci umbras 29, 156. divini gloria 30, 168. clivoſi glarea 45, 212. relicti jugera 72, 127. rura manebunt 2, 47. ſordida habitare 4, 28. tenet voluptas 12, 58. natant foſſis 35, 372. ingentia laudato 50, 412. mihi placeant 52, 485. volentia tulerunt 52, 500. frigida carpamus 62, 324. circùm ſua vehitur 77, 289. per floren

res exercet 96, 430.
ruſticus es Corydon 5, 56.
extendit curas 50, 405. ruſtica quamvis eſt 8, 84.
ruſci vimina 50, 413. ruſco horridior 16, 42.
rutilo igni 37, 454. rutilis ſquamis 71, 93.
rutilare arma 148, 529.
Rutulus premit 246, 474. Rutuli audacis muros 223, 409. Rutulos ſtravit 267, 517. Rutulis ſubactis 92, 266.

S.

SAbæi mittunt thura 27, 57.
Sabellam pubem 43, 167. Sabello veru 229, 665. Sabellicus ſus 60, 255.
Sabini veteres hanc coluere vitam 53, 532. Sabinas ſinè more raptas 250, 635.
ſaburram tollunt cymbæ 74, 195.
ſacer hircus 49, 395. ignis 68, 566. Junoni ramus 192, 138. ſacra fames 128, 57. ſacri ſanguinis 129, 67. ſacrum cruorem 83, 542. ſacram effigiem 110, 167. ſacram caput 77, 319. robur 111, 230. ſacrâ lauro 129, 81. ſacro flumine 43, 147. ſacræ ſylvæ 29, 149. ſacrorum nemorum 40, 21. ſacros fontes 2, 53. vitulos 58, 160. latices 158, 454. ramos 159, 485.
ſacrorum morem 138, 408. ſacra refer 34, 339. ad ſacra quæſitas boves 68, 533. parari 109, 132. ſacra canunt 112, 239. commendat 113, 293. trahit 114, 320. cape manu 124, 717. ſacris magicis avertere 19, 66. fida ſilentia 130, 112. litatis 147, 50. commotis excitæ 154, 301. prætexere funera 159, 500.
ſacello 6, 9.
ſacerdos mactaverat 67, 489. regina 92, 273. Neptuno Laocoon 111, 201. Phœbi Pantheus 114, 319. effuſa crines 159, 510.
ſaeraverat ignes 118, 502. æras 135, 305. remigium 188, 19. viros 190, 73. ſacrati capitis 137, 371. ſacrato templo 109, 165. ſacratâ ſede 103, 681. arce 112, 245. ſacrata jura 109, 157.
ſacrilego ſanguine 228, 595.
ſæclo venturo lætentur 10, 52. everſo ſuccurrere 38, 500. ſæcla talia currite 10, 46. timuerunt noctem 37, 468. aſpera miteſcent 93, 291. per ſæcula egregiam gentem 97, 445. læta tulerunt 101, 606. ſæclorum ordo 8, 5.
ſæpe 1, 8. ſæpius 17, 67.
ſævus amor 18, 47. aper 60, 248. ſæva Gorgone Pallas 121, 616. ſævum tridentem 89, 138. Achillem 97, 458. ſævæ novercæ 42, 128. ſævi dolores 86, 25. ſæva ſemina 43, 151. verbera 60, 252. arma 93, 295. ſævior leæna 60, 246. ſæviſſima Juno 121, 612.
ſævit toto Mars impius orbe 39, 511. agris ſerpens 65, 434. pro conjuge raptâ Orpheus 81, 456. animis vulgus 89, 149. tridenti 116, 418. inops animi 154, 300. amor 160, 532. latratus ad auras 172, 257.

Sagaris 172,263. Sagarim 268, 575.
Sages 341, 651.
ſagitta diverberat auras 178, 502. ſagittam celerem intendiſſe 269, 590. ſagittâ conjectâ 148, 69. volucri citiùs 171, 242. celeri certare 178, 485. ſagittæ potuere jactu ſuperare 42, 124. erupere 77, 313. ſagittas celeres corripuit 90, 188. ſagittis verſis fidentem 55, 31. poſitis velox 78, 344. levibus melior 167, 68. Threïciis plenam 173, 311.
ſagittiferos Geloni 225, 725.
ſagulis virgatis 251, 660.
ſal. ſalis ſaporem 64, 397. ſpumas 86, 35. ſale paſco contingunt 64, 403. tabentes 90, 113. Tyrrheno ſtant claſſes 206, 697.
ſalſus ſudor 110, 173. ſalſa tellus 45, 238. ſalſâ adſpergine 141, 534. ſalſæ fruges 109, 133. ſalſos fluctus 171, 337. ſalſas herbas 64, 395.
ſalo ſuperante 99, 537. ſpumante 111, 209.
Salamina 238, 158.
Salentinos campos 137, 400.
Saliunca humilis 11, 17.
Salius inſequitur 173, 321.
ſalix lenta dulce pecori 8, 83. cedit olivæ 11, 16. ſalici genus unum 41, 84. ſalicum frondes 58, 175. ſalices carperis amaras 3, 79. ſufficiunt ſepem 50, 434. viminibus fœcundæ 51, 446. tranſverſas conjice 70, 26. glaucas paſcuntur 74, 182.
ſalicta canentia 39, 13. ſalicti inculti cura 50, 415.
ſalignâ falce 72, 109. ſalignas crates 229, 632.
ſalit in tectis grando 37, 449. ſalientem ſanguine venam 66, 460. ſaliente rivo 11, 47. ſaltu ſuperare 57, 141. miſere ad terram 120, 565. ſaltus nemorum claudite 14, 56. vos habuere 22, 9. circumdare canibus 23, 57. Lycæi 26, 16. Tarenti 44, 197. profundi complentur 49, 391. reficit 63, 337. vacantes 66, 477. peragrant 70, 53. indagine cingunt 149, 121. ſaltibus vacuis 65, 425. ſaltantes ſatyros 12, 73.
Salii 241, 285.
Salmonea dantem pœnas 203, 585.
ſalus viſa morientibus 67, 510. abſumta 100, 555. una victis nullam ſperare ſalutem 115, 354. una erit amborum 124, 710. ſalutis iter 115, 387. oblitus 169, 174. via 191, 96. ſalutem certam jacit in arte 77, 294. ferat fama 97, 463.
ſalvete umbræ 167, 81.
ſalutare Italiam clamore 141, 524. ſalutantum undam 51, 462.
ſalubres ſomnos 68, 53.
ſalvus tibi caper 13, 9.
Same 134, 271.
Samum ad Threïciam penetrârit 217, 208. Samo poſthabitâ 95, 16.
Samothracia 217, 218.
ſancit qui fœdera fulmine 329, 200.
ſanctum ſenatum 96, 416. ſidus 124, 700. ſancti patres 51, 473. ſanctos ignes 123, 686. ſancte deorum 161, 576. ſanctiſſima vates 190, 65.
ſandyx velitet agnos 10, 45.
ſanguis frigidus obſtiterit 52, 484. ater it naribus 67, 508. integer ævi 122, 639. coit 128, 30. ſequitur de cortice 128, 33. gelidus deriguit 134, 259.

259. hebet 175, 396. dabat vires 176, 415. ſanguinis noſtri puerum 18, 45. Nympharum una 94, 329. ſacri pateras 129, 67. auctor 213, 49. ſanguine gnatorum commaculare manus 18, 47. pingueſcere campos 38, 491. luimus 38, 501. fratrum gaudent 52, 510. ſalientem 66, 460. cum equino concretum lac 66, 463. Trojano duci 86, 19. à revocato Teucri fore ductores 91, 235. Trojano clarus 100, 550. quo ſanguine cretus 107, 74. placâſtis 108, 116. quærendi reditus 108, 118. ſuffecti 111, 210. concretos 113, 277. dant pœnas 115, 366. fœdantem aras 118, 502. cum ſanguine vitam fudit 119, 532. in multo nati lapſantem 120, 551. ſudârit 121, 582. in alterius mactatos 123, 667. atro liquuntur 128, 28. veſcitur 143, 622. levi labitur 153, 328. ſpumanti plenos 265, 456. divûm ſate 191, 125. Italo commixtus 208, 762. ſanguineam aciem 163, 643. ſanguineæ jubæ 111, 207. ſanguineis moris 13, 22. baccis 22, 27.

ſaniem eructans 143, 632. ſanie jejunâ infuſcatur 67, 493. perfuſus 121, 221. exſperſa limina 143, 625.

ſanos ſenſus 19, 66. male ſana 146, 8.

ſapor aſper in ore 76, 277. ſaporem tardum fert 42, 126. occultum referunt 64, 397. durum Bacchi domitura 72, 102. gallæ admiſcere 76, 267. ſapores juſſos adſperge 71, 62.

ſarcire ruinas 75, 249.

Sardois herbis 16, 41.

ſarmenta devecta cremato 50, 409.

Sarnus 231, 738.

Sarpedon ingens 88, 100. Sarpedonis alti 272, 697.

Sarrano oſtro 52, 506.

Sarraſtes 231, 738.

ſat biberunt 8, 111.
ſatis magna 2, 48.
ſatiâſſe cineres 121, 587.
ſaturi Tarenti 44, 197. ſaturo colore 78, 335. ſaturæ capellæ 24, 77. ſatura præſepia 59, 214.
ſaturare apes cytiſo 22, 30. ſola ſimo 27, 80. ſaturata necdum dolorem 181, 608.

Saticulus aſper 231, 729.

Saturnus vitam in terris agebat 53, 538. pernix effudit jubam 56, 93. Saturni ſtella 34, 336. dente 50, 406.
Saturnius pater 156, 372.
Saturnia memor belli 86, 23.
Saturnia tellus 44, 173.
Saturnia regna 8, 6. arva 100, 569.

Satyros ſaltantes imitabitur 12, 73.

ſaucius taurus 111, 224. ſaucia curâ regina 146, 1.

ſaxum non exſuperabile metuet 35, 39. immobile Capitoli accolet 265, 448. volvunt 204, 616. ſaxi vaſti obice 80, 422. vertice 113, 308. ſaxo frangite fruges 32, 267. vivo ſedilia 89, 167. vetuſto ſtructa 129, 84. cavo 139, 450. vivo oſtia 145, 688. ſaxa Timavi ſuperas 17, 6. Lycæi flevere 22, 15. per lævia ciet murmur 28, 110. liquefacta 38, 473. dura 60, 230. grandia conjice 70, 26. concava 70, 50. frigore rumperet 72, 135. in latentia torquet 88,

109. vocant aras 88, 109. immania tenet 89, 139. volant 89, 150. Cyclopia experti 90, 201. ſubvolvere 94, 424. invia 99, 537. avulſa ſaxis 121, 608. in ſaxa trahentem 138, 425. reſonantia 138, 432. pulſata audimus 141, 555. horrenda 142, 559. cava 142, 566. glomerat 142, 576. projecta Pachyni radimus 145, 699. cæca timens 163, 265. ad ſaxa ſuburget 170, 202. ſaxis præruptis oppida 43, 156. in apricis coquitur 53, 522. arduа 134, 271.
ſaxea umbra 58, 145.
ſaxoſis montibus 42, 111.
ſaxoſos valles 12, 84.
ſaxoſum ſonans Hypanis 79, 370.
ſcabies turpis tentat oves 65, 441. ſcabiem ferat glacies 62, 299. ſcabie lædit 45, 220.
ſcaber tophus 45, 214. ſcabrâ robigine 38, 495.
Scææ portas 121, 612.
ſcalæ hærent parietibus 119, 442. ſcalas in mœnia poſcit 267, 524. ſcalis aſcendere 267, 507.
ſcandit machina muros 111, 237. equum 116, 401.
ſcatebris temperat arva 28, 110.
ſcelus tantum in quenquam cadit 20, 17. cæcum retexit 94, 356. expendiſſe 121, 229. infectum eluitur 208, 742. ſceleris veſtigia 9, 13. injuria 143, 604. ſcelere immanior 94, 347. pro ſcelere reddant 119, 535. ſcelerum facies 38, 506. tantorum ignari 108, 106. inventor 110, 264. Furiis 136, 331. hortator 202, 529.
ſceleratam haſtam 111, 237. ſceleratum frigus 46, 256. limen 243, 563. ſceleratâ terrâ 128, 60. ſceleratas pœnas 120, 576.
ſcelerare manus 128, 42.
ſcena diſcedit 54, 24. imminet 89, 164. ſcenis decora futuris 96, 429. agitatus 158, 471.
ſceptrum Dictæi regis 53, 536. ſceptra tenens 87, 57. in ſceptra reponis 92, 253. concilias 87, 78. ſceptris Æacidæ potitum 135, 296.
ſcilicet conati ſunt 33, 282.
ſcillam miſcent 66, 451.
ſcindimus æquor ferro 26, 50. lignum cuneis 29, 144. terram 58, 160. ſcindit ſeſe in ſinus unda 80, 420. ſe nubes 101, 587. ſcinditur in ſtudia contraria vulgus 106, 38. ſciſſâ palla 252, 702. ſcindendum ſolum 49, 399.
ſcintillam excudit ſilici 90, 174. ſcintillæ abſiſtunt ab ore ardentis 326, 101.
ſcintillare oleum teſtâ 35, 362.
Scipiadas duros bello extulit 43, 170.
ſcio quid ſit amor 18, 43. ſcirent ſi ignoſcere Manes 82, 489. dolos 103, 682.
ſcitari cauſas 108, 105. ſcitatum oracula mittimus 108, 114.
ſcopulo conſidit 80, 436. infixit acuto 86, 45. detrudunt naves 89, 144. revulſus 171, 270. ſcopulum conſcendit 90, 180. ſcopuli retardant 60, 253. gemini in cœlum minantur 89, 163. turriti demittunt brachia 141, 536. dedere clamorem 142, 566. per ſcopulos diffugiunt 61, 276.

ſonantes accêſtis 90, 201.
Ithacæ 134, 172. canebat 142, 559. erigit 142, 575. piſcoſos 153, 255. ſcopulis arentibus 49, 377. illiſa 61, 261. ſub pendentibus 89, 166.
ſcorpius ardens contrahit brachia 26, 35.
ſcrobibus ſubactis mandet 40, 50. repletis ſuperabit 45, 235. concidere montes 46, 260.
ſcrupea ſpelunca 194, 238.
ſcuta virûm volvit 88, 101. latentia condunt 133, 237.
ſcutorum acervos 149, 562.
ſcutis longis 151, 662.
ſcutati omnes 163, 370.
Scylaceum navifragum 141, 553.
Scylla dat pœnas 36, 405. Scyllam Niſi 14, 74.
Scylla obſidet latus 138, 420. Scyllam cohibet latebris 138, 424.
Scyllæam rabiem 90, 200.
ſcyphus ſacer 241, 278.
Scyria pubes 118, 477.
Scythiam veniemus 3, 66. ad Scythiam conſurgit mundus 31, 240.
Sebethide nymphâ 231, 734.
receſſus. in ſeceſſu locus eſt 85, 159.
ſecius. nec ſecius 46, 277.
ſecludite curas 100, 562. ſeclusum nemus 207, 704.
ſeco. ſecet glacies plantas 23, 49. æthera pennis 36, 406. herbas 57, 126. ſecuerunt corpora vepres 65, 444. in fruſta 91, 212. crinem dextrâ 164, 704. fluctus aquilone 165, 2. ſecans Allia interluit 231, 717. ſecta per ambas via 31, 238. ſecto limite 46, 278. elephanto 139, 464. ſectâ abiete 106, 16.
ſecreta domus 113, 299. ſecreti fluminis 137, 389. in ſecreta ducam 80, 403. Sibyllæ petit 188, 10.
ſecundo amni 66, 446. curru 89, 156. ſecundos curſus 139, 455. zephyros 161, 562. ſecundis menſis 42, 101.
ſecundet eventus 79, 397. viſus 128, 36.
ſecundùm flumina 58, 143.
ſecurim incertam excuſſit 111, 224. ſecuri ſævum 210, 825.
ſecures ſævas accipiet 210, 820. ſecuribus cædunt 63, 364. icta 193, 180.
ſecurus amorum Pygmalion 94, 350. ſecura quies 51, 467. ſecura otia 64, 376.
ſed tamen 2, 19.
ſedato pectore 273, 740. ſedatis animis 254, 3.
ſedet Æolus arce 87, 56. hoc animo 123, 660. immotum animo 146, 15. cuſtodia veſtibulo 203, 574. ſedent in limine Diræ 158, 473. ſedens ad pabula 75, 243. ramo 82, 514. ſuper arma furor 93, 294.
ſedis patriæ limina 122, 636. ſedem anguſtam relines 75, 228. ſervat honos 212, 3. ſede ſacratâ recondam 13, 681. locavit 119, 525. in ſecretâ 120, 568. ſedes petendæ apibus 69, 8. quietas oſtendunt 90, 206. Teucrorum locavit 92, 247. reviſit 94, 415. paratas petamus 100, 557. ſervâſſent 122, 642. Myrmidonum aſpiciam 126, 785. ponere 96, 88. aſtare relictas 130, 123. hæ propriæ 131, 167. ſedibus medicatis 71, 65. de imis Erebi commotæ 81, 471. imis ruunt

unt 87, 84. altis convellimus 1 7, 465. eruit 121, 611. in iiſdem hæret 122, 654. ſucceſſit 146, 10. oſſa quiẽrunt 197, 328.
ſedilia vivo ſaxo intus 89, 167. ſedilibus vitreis obſtupuere 78, 350.
ſeditio coorta eſt 89, 149. ſeditione potens 308, 340.
ſeduxerit mors artus animâ 156, 385.
ſeges reſpondet votis 26, 47. lini urit campum 27, 77. exſpectata eluſit 31, 226. virûm horruit 43, 142. prima paretur 46, 267. opportuna pecori 72, 129. ferrea telorum texit 128, 46. ægra negabat victum 131, 142. ſegetis intactæ per ſumma 233, 808. ſegeti prætendere ſepem 32, 270. ſegetem lini ſerere 31, 212. expulſam eruerent 34, 319. obducunt herbæ 50, 411. in ſegetem incidit flamma 113, 304. ſegetes has barbarus habebit 73, 72. decori *ſunt* arvis 21, 33. gauderent frugibus 21, 48. lætas faciet 25, 1. intereunt 29, 152. altæ horreſcunt 59, 198. ſegetum luxuriem 28, 112.
ſegnis carduus 29, 151. ſegnem campum 27, 72. ſegnes terræ 40, 37. moras 55, 42. ſegnior ubere Bacchus 26, 275. annis 56, 95.
ſegnities ſera moratur 115, 374.
Selinus palmoſa 145, 705.
ſellam 308, 334.
ſemel 50, 422.
ſemine non ullo alitis fruges 26, 22. jacto 28, 104. poſito 39, 14. ſemina terrarum per inane coacta 13, 32. medicare 30, 193. committas ſulcis 31, 223. ſæva leonum abſunt 43, 151. ignorent matrem 46, 268. flammæ quærunt 118, 6. ſeminibus cœleſtis origo 207, 731.
ſementem extende 31, 230.
ſeminat viſcum arbos 193, 206.
ſemeſam prædam 133, 244. ſemeſa oſſa 242, 297.
ſemianimem germanam attollens 164, 686. ſemanimis 286, 404. ſemanimes digiti 286, 396.
ſemiferi pectora 241, 267. ſemifero pectore 281, 212.
ſemihominis Caci 239, 154.
ſeminecem liquit 172, 275.
ſemineces viros 265, 455.
ſemiputata vitis 5, 70.
ſemiviro comitatu 152, 215.
ſemiuſtum fulmine corpus 142, 578. ſemuſta robora 183, 697.
ſemita monſtrat viam 56, 418.
omnis fervet opere 157, 407.
ſemper erit 1, 7.
ſenex fortunate 2, 47. ſenis ſereta 80, 403. ſeni Aſcræo 14, 70. ſenem Sylvanum 52, 494. Corycium 72, 127. ſenibus anhelis 43, 135. ſenior frigidus in Venerem 56, 97. Aceſtes 173, 301.
ſenectæ inopi metuens 30, 186. turpi ignoſce 56, 96. requies 266, 481. ſenectâ tardante gelidus 175, 395.
ſenectus triſtis *ſubit* 56, 67. canebat 176, 416. debilitat vires 269, 610.
ſenatum ſanctum legunt 56, 426. ſenatus pauper 237, 105.
ſenſit ſolem ſeges 26, 48. ſenſere alnos fluvii 29, 136. ſenſere truncos poma 50, 425.

426. ſonitum 78. 334. ſenſit hyemem emiſſam Neptunus 88, 125. linguas volucrum 136, 361. perjuria 160, 542. ſinè remige portus 161, 588.
ſenſu torquebit 45, 247. ſenſus ſanos avertere 19, 66. inflexit 147, 22. arcanos credere 157, 422. ſenſibus imis reponas 7, 54.
ſententia quæ te vertit 91, 237. ſurgit animo 100, 582. melior menti 106, 35. potior viſa eſt 153, 287.
ſenta ſitu loca 100, 462.
ſentes denſi complêrant *ſylvam* 263, 382. ſentibus pendebit uva 9, 29. denſis obducunt 50, 411. aſpris nitens 115, 379.
ſepes ſuadebit inire ſomnum 2, 53. ſepem prætendere ſegeti 32, 270. ſufficiunt ſatis 50, 436. ſepes texendæ 49, 371. ſepibus in noſtris legentem 18, 37.
ſepſit gradientes aëre 96, 411. ſeptus nebulâ 97, 439. ſepta armis Dido 98, 506. ſeptis exiret victima 2, 34. intra ſepta ponunt 73, 159.
ſeptem cicutis compacta 4, 36. ſubjecta trioni 64, 381. ſeptima poſt decimam 33, 284.
ſeptena volumina 167, 85.
ſeptemplicis clypei 348, 925.
ſepultus vino 143, 630. ſepultam ſomno urbem 112, 265. ſepultos Manes 147, 34.
ſepulcrum Bianoris 21, 59. imponit 194, 232. ſepulcri jactura facilis 122, 646. aram 193, 177. ſepulcro condimus 129, 67. ſervet 147, 29. ſepuleris excire animas 19, 98. effoſſis mirabitur oſſa 38, 497.
ſequeſtrâ pace 303, 133.
ſequitur lænna lupum 5, 63. matrem Proſerpina 26, 39. ſequentur frumenta 30, 189. ſolem ſigna 37, 439. ſequebatur membra ſudor 69, 564. armenta 90, 185. faſtigia rerum 94, 342. extrema 114, 350. quò offendit fortuna 115, 388. avia curſu 125, 737. veſtigia 125, 754. de cortice ſanguis 128, 33. quà ducunt juſſa 130, 114. ſequamur meliora moniti 132, 188. factum fortuna ſequatur 149, 109. Italiam ſponte 155, 361. colonos ferro 162, 626. ſequitur cura tellure repoſtos 205, 655. ſequendo æquare 144, 671. ſequenti ævo 18, 27. ſequentum flatu humeſcunt 57, 111. ſequentes ſylvas 7, 46. Chelas 26, 33. rivos 28, 106. ſolem lunas 36, 424. ſecutus data fata Æneas 95, 382. fugientem voce 96, 406. ſecuta turpes concubitus *Paſiphaë* 14, 49. ſecuta eſt fama 14, 74. ſecutam extrema ferro 200, 457. ſecuti exempla 75, 219. præcepta 81, 448. arma Penates 131, 156. ſecutæ ſonitus *apes* 73, 151.
ſequaces capreæ 49, 374. fumos 75, 230. ſequacibus undis 170, 193.
ſectaris apros 7, 75.
ſerenæ noctis inſidiis 36, 426.
ſereno cœlo 32, 260. vere 34, 340. ſerenos vultus 113, 285. ſerenas hyemes 28, 100. nubes 37, 461. ſerena aperta proſpicere 36, 393.
ſerenat cœlum vultu 92, 255. ſpem fronte 158, 477.
ſeres ſarra 27, 73. meſſes 29, 161. hordea campis 31,

210. faſelum 31, 227. nudus 33, 299. denſa 46, 275. ſerendi tempus 32, 253. ſerentes multos vidi medicare ſemina 30, 193. fatæ Eumenides 32, 278. fata frumenta 58, 176. fatas meſſes 19, 99. fatis dentibus hydri 43, 141. fata æquant ſulcos 28, 113. diluit 34, 325. ure 78, 331. læta ſternit 113, 306. fatis dulce humor 8, 83. inducit fluvium 28, 106. ſiniſter 37, 444. ſufficit humorem 50, 423. ſufficiunt ſepem 50, 436. venit lucs 130, 139.
fator hominum ſubridens 92, 254.
fatio fabis vere 31, 215.
Seres depectant vellera foliis 42, 121.
Sereſtus acer 258, 171.
Sergeſtus, à quo domus Sergia 168, 121. Sergeſtum in ſcopulo luctantem 171, 221.
ſeria poſthabui ludo 15, 17.
ſeries longiſſima rerum 102, 641.
ſermone longo requirunt 91, 217. vario trahebant noctem 205. 748. vario replebat 251, 189. medio reliquit 153, 277. vario ſerebant 192, 160. incepto movetur 200, 470.
ſerpere lauros inter hederas 17, 13. per vulgus contagia 66, 469. ſerpit quies 112, 269.
ſerpens occidet 9, 24. amplexus implicat 111, 214. ſerpentibus atris addidit virus 29, 129. ferre cibum 45, 215. armatam 158, 472.
ſerpyllum contundit 3, 11.
ſerpylla olentia late 70, 31.
ferræ argutæ lamina 29, 143.
ſerta delapſa jacebant 13, 16. legeret 23, 41. ſertis ex ipſis injiciunt vincula 13, 19. recentibus halant 96, 417. variis florentem 151, 202. intendit locum 159, 506.
ſerva haud ignara operum 172, 284.
ſervo tibi *caprcolos* 4, 42. condita pocula 6, 43. retia 7, 75. ſervabit Tityrus hœdos 10, 12. ſydera 34, 335. ſervas Palatia, Veſta 38, 499 nomina pomis 45, 240. ſervat pudicitiam domus 58, 524. vitulos aris 58, 160. tauros ad præſepia 59, 214. ſervet tutela 72, 111. ſervant *Nymphæ* ſylvas 79, 383. ſervate voſmet rebus ſecundis 91, 207. ſervant fata virum 99, 546. domum 124, 702. ſervet veſtigia conjux 124, 711. connubia 135, 319. amores ſepulcro 147, 29. Tiſiphone veſtibulum 203, 556. ſervat honos ſedem 212, 3. ſervandi hœdorum dies 31, 205. ſervans occaſum noctua 36, 402. ſub pectore volnus Juno 86, 36. ſervantem limina Veſtæ Tyndarida 120, 568.
ſervantiſſimus æqui Ripheus 116, 427. ſervata ſerves fidem 109, 160. religione cupreſſus 124, 715. ſervatum ex undis 132, 209. ſervati ſolvent vota nautæ 37, 436. ſervata theſauris mella 75, 228. aſtra 165, 25.
ſerviat tibi Thule 26, 30.
ſervitum matribus ibo 126, 786.
ſervitio exire 2, 41. aſſuêrunt 58, 168. premet 93, 284. enixæ tulimus 135, 327.
ſerus veſper 3, 461. ſera libertas 2, 28. ſegnities 115, 373. ſeræ nocti 19, 88. ſeram

ram æſtatem 73, 138. ſeros ignes 33, 291. cantus 36, 403. ſeras frondes 50, 403. ſeris nepotibus 40, 58.
ſerum. ſero pingui paſce 64, 406.
ſetas comantes tondent 62, 312. ſummas carpens 194, 245. ſetis fulvis pecudum velatur 64, 383.
ſetigeri ſues 212, 17.
ſetoſi apri 16, 29.
ſeu ſuperas—ſive legis 27, 6.
ſeverum amnem 55, 37. ſeveris Curibus 251, 638.
ſex. bis ſex corpora 260, 272. ſexcentos juvenes 280, 172.
ſenus. bis ſenos dies 2, 44.
ſi nunquam fallat 4, 27. ſi te faſtidit 5, 73. ſiqua veſtigia 9, 13.
ſin incipient 37, 454. ſi—ſin 110, 180, 183.
ſibilus auſtri *juvat* 12, 82.
ſibila colla 65, 421. ora 111, 211.
Sibylla canit ambages 191, 98. Sibyllæ ſedem 139, 452. ſecreta 188, 10.
ſic—ſic—ſic 2, 22.
Sicanos fluctus 22, 4. Sicani mixti 173, 23.
Sicaniæ freta 100, 557.
Sicanio ſinu 145, 692.
Sicelides muſæ 8, 1.
Siculi paſtoris 23, 51. Siculæ telluris 86, 34. Siculis montibus 4, 21. undis 145, 696.
ſicci Tanagri 58, 151. in ſiccum exſilit 67, 433. in ſicco ludunt 35, 363. ligno 40, 31. ore 71, 97. litore 130, 135. ſiccâ tellure 31, 214. arenâ 35, 389. ſicca flumina 16, 56. ſiccis faucibus 80, 427. ſiccant ubera 4, 42. vellera 85, 95. cruores veſte 164, 687.
Sichæus conjux 94, 343. Sichæum obtruncat 94, 348.
Sichæo cineri 160, 552.
ſicubi nemus accubet 63, 334.
ſicut 234, 22.
Sicyonia bacca 53, 519.
Sidicina æquora 232, 527.
ſido. ſidunt ſuper arbore 193, 203.
Sidona venire 101, 619.
Sidonia Dido 97, 446. Sidoniam urbem 103, 678. Sidonias opes 148, 75.
ſidus te addas 26, 32. Piſcis deſcendit 75, 234. ſanctum adorat 124, 700. ſideris in numerum 75, 227. ſub ſidere Caneri verſemus oves 23, 68. mutato ſeres 27, 73. cum ſidere Luciferi carpamus rura 62, 324. ſinè ſidere noctes 132, 204. hyberno moliris 154, 309. ad ſidera notus 11, 43. ſub pedibus videt 12, 57. ad ſidera jactant voces 12, 62. ferent 21, 29. Arcturi *ſervanda* ſunt 31, 204. autumni dicam 33, 311. cœli ſerva 34, 335. ad ſidera nituntur 50, 427. cœli monſtrent 52, 477. paſcet pol. s 101, 608. cadentia ſuadent ſomnos 105, 9. ſub ſidera lapſæ 133, 243. ſentis 136, 360. verberat 138, 423. labentia notat 140, 515. lambit 142, 574. alta 143, 620. vertere retro 159, 489. conſcia teſtor 160, 520. volvuntur 160, 524. dextra 161, 578. condunt cori 168, 126.
ſidereâ æthrâ 142, 586. ſidereum ſedem 275, 3. ſidereo clypeo 328, 16.
Sigea freta 113, 312. Sigeis campis 220, 294.
ſignum impreſſit pecori 32, 263. effodere 97, 443. conſtitue

168, 130. exſpectant 168, 137. ſigno quo caderent auſtri 34, 354. ſigna obſcura mittet 31, 229. dabit ſol 37, 438. certiſſima ſequuntur 37, 438. ſpirantia ſtabunt 55, 34. movet 60, 236. morborum docebo 65, 440. vellere caſtris 72, 108. ſignorum ortus 21, 46. ordo 31, 239. ſignis certis diſcere 34, 351. dubiis cognoſcere 76, 253. aſpera cymbia 172, 267.
ſignare limite campum 28, 126. regionem in cortice 46, 269. veſtigia pulvere 58, 371. ora ſono 116, 423. rem carmine 134, 287. honore 209, 781. ſignant oſſa nomen 212, 4. ſignantem vias *ſedulo* 124, 697. ſignata pectus manibus Procne 69, 15.
ſignificat manu 342, 692.
Silari lucos 58, 146.
Silenum videre jacentem 13, 14.
ſileo. ſilet æquor 21, 57. nox 32, 247. ſiletur in noctem 74, 189. ſilenti nocte 160, 527. ſilentes lucos 38, 476. ſilentum conſilium 199, 432
ſilentibus dumis 264, 392.
ſilentia ſecta tectis 104, 73. per amica luna ibat 112, 255. ipſa tenent 125, 755. ſida ſacris 130, 112.
ſileſcit domus 178, 101.
ſiler molle 39, 12.
ſilex dura ſtet 200, 471. ſilicis venis 29, 135. ſilice in nudâ reliquit 1, 15.
ſiliquâ quaſſante lætum legumen 27, 74. ſiliquis fallacibus grandior fœtus 30, 195.
ſimæ capellæ 22, 7.
ſimilis os humeroſque Deo Æneas 101, 579. ſimilem noſtræ urbem 2, 21. ſimiles canibus catulos 2, 23. ſimillima lauro faciem arbos 42, 131.
Simoïs 88, 100. Simoëntis Phrygii 101, 618. Simoënta rapidum 172, 261.
ſimplex modus 41, 73. via 66, 482. ſimplicis herbæ 68, 528.
ſimul poteris cognoſcere 9, 26. ſimul incipit 13, 26. mariſque & liquidi ſimul ignis 13, 34. ſimul tecum 20, 18. ſimul—ſimul 59, 301. ſimul ac perſenſit 148, 90.
ſimulant votum pro reditu 506, 17. fulmen pulſu equorum 204, 591. ſpem vultu 91, 209. ſimulans multa malus 94, 356. ſimulata verba 104, 710. Pergama 135, 343. ſimulatos Averni latices 159, 512.
ſimulacrum poſitum caſtris 110, 172. ducendum ad ſedes 111, 232. ſimulacra viſa ſub obſcurum noctis 38, 477. luce carentum ibant 81, 472. divûm amplexæ 119, 517.
ſingultu ilia tendunt 67, 507. ſingultibus longis ilia pulſat 264, 415.
ſingultantem ſanguine 262, 333.
ſingulus. ſingula corpora 66, 471. ſingula luſtret 97, 453.
ſiniſter pecori notus 37, 444. ſiniſtra cornix 20, 15. ſiniſtri pedis 230, 689. ſiniſtrâ ingeminans ictus 177, 457. ſiniſtris clypeos protecti 117, 443.
ſino. ſine ſerpere lauros 17, 13. ſinunt fas & jura 32, 269. numina 69, 7. taxum propiùs tectis 70, 47. fata 86, 18.
Sinon laxat clauſtra 112, 259. victor incendia miſcet 114, 329. Simonis perjuri arte 110, 195.

195. Sinonem miſerum finxit 107, 79.
ſinus anguſtus 41, 76. orbis extremi 41, 123. trahit orbes 65, 424. ſinum lactis 26, 33. trahit 60, 238. ſinu vaſto accepit 78, 362. in Sicanio jacet inſula 145, 692. fovebat 164, 686. atro labens 191, 132. ſinus in reductos ſcindit ſeſe unda 80, 420. Illyricos penetrare 91, 243. collecta fluentes 93, 320. implere ſecundos 139, 455. obliquat in ventum 165, 16. ſinuet volumina crurum 59, 192. volumine terga 111, 208.
ſinuoſo flexu 32, 244. ſinuoſa volumina 319, 753.
Sirenum ſcopulos 188, 864.
Sirius torrens Indos ardebat 80, 425. exurere agros 131, 141.
ſiſtunt amnes 38, 479. gradum 200, 465. ſiſtere ubi detur 127, 7. aquam fluvius ſe promittit 159, 489. *ſuem* ad aram 236, 85. ac em in litore 283, 309. me in vallibus 52, 489.
ſi lro patrio vocat agmina 252, 696.
Sithonias nives 23, 66.
ſitis adduxerat artus 66, 483. ſitim reſtinguere 11, 47. collegerit 62, 327. ſiti aſper 65, 434. deſerta 147, 42.
ſitit herba 16, 57. ſitiens rapiat Venerem 57, 137. ſiti entes Afros 3, 65. Indos 80, 425.
ſitu dureſcere 27, 72. ſenta 200, 462.
ſitus revocare 139, 451.
ſive—ſive 10, 6.
ſoboles cara deum 10, 49. denſior hinc 62, 308. hæc potior 72, 100. ſobolem ſortire armento 56, 71.
ſocer Latinus 329, 192. ad ſoceros trahebat Aſtyanacta 117, 457.
ſocius vocari 219, 264. ſocium agmen 121, 613. ſocia agmina 115, 372. ſociam ſe addit 13, 20. ſociâ urbe 136, 352. ſocii ovantes 34, 346. ſociorum umbras 144, 638. ſociûm ſalutis 169, 174. dextras 268, 558. virtus 10, 410. ſocios Ulyſſi mutavit Circe 19, 70. ſe addunt 114, 339. ſocias relliquias Danaûm urbe, domo 101, 600. vinclo 146, 16. natam connubiis 214, 96. ſociatus thalamo 269, 594.
ſodalis morte 285, 386.
ſol decedens duplicat umbras 5, 67. aureus regit orbem 31, 231. exoriens ſigna dabit 37, 438. diſcutit umbras 63, 357. egit hyemem 70, 51. accenderit æſtus 79, 401. igneus hauſerat orbem 80, 426. jungit equos 562, circumvolvitur annum 134, 284. ruit 140, 508. ſolis rapidi potentia 28, 92. occaſum 36, 402. defectus 52, 478. labores 105, 742. ſoli hyberno opponere 62, 302. ſolem novum luceſcere 14, 37. ſenſit 26, 48. rapidum 30, 424. certiſſima ſigna ſequuntur 37, 439. potentem illudunt 49, 373. æſtivum 70, 28. reducit 89, 144. ad ſolem arduus 118, 475. geminum oſtendere 150, 470. ſole coruſco rubens 31, 234. novo irrorat 33, 288. ſub alio jacentem 52, 512. fatigant 57, 132. recens orto 58, 154. cadente 64, 401. ſub ſole exoriet 96, 431. adverſo

verſo trahens colores 164, 701. ſoles condere cantando 21, 52. properent ſe tingere 52, 481. ſolibus maturis coquat 27, 66.
ſolſtitium defendite pecori 26, 47. ſolſtitia humida orate 28, 100.
ſolatur Paſiphaën amore juvenci 14, 46. famem concuſſâ quercu 29, 159. occaſum Trojæ 91, 239. feſſos opibus 166, 41. curas telâ 206, 489. ſolando lenire 156, 394. ſolans teſtudine amorem 81, 465. ſolata laborem cantu 33, 293.
ſolamen mali oves 144, 661. ſolatia tecum rapta 20, 18. victo proponit 174, 367. casûs cape 198, 377.
ſolennes pompas 54, 22. aras 111, 203. dapes 135, 301. ſolennia vota 12, 74.
ſoleo. ſolebam parvis componere magna 2, 24. canto, quæ ſblitus 4, 23. præter ſolitum læti 36, 412.
ſolers cuſtodia 78, 327.
ſolidam glaciem 63, 365. in ſolidum finditur 41, 79. in ſolidum demitti puteum 45, 321. ſolido robore 41, 64. elephanto 54, 26. cornu 56, 88. adamante 203, 552. ſolidi auro crateres 125, 765. ſolidanda cretâ area 30, 179.
ſolium 346, 849. ſolio ſubnixa 98, 506. avito 216, 169. acerno 238, 278. alto 248, 541. aureo 278, 116.
ſollicitus monſtris rex 214, 81. ſollicitum mare 76, 262. ſollicitos amores 22, 6.
ſollicitare freta remis 52, 503. ſollicitat concubitus nota voluptas 57, 131. ſollicitanda tellus 50, 418.
ſolum durare 13, 35. pingue invortant 27, 64. acclive 46, 276. ſcindendum 49, 399. mercati 96, 367. præpingue 145, 698. ſubtrahitur 170, 199. mugire 195, 256. ſolo alnos erigit 14, 63. emicuit 110, 174. vellitur arbos 128, 27. ingreditur 160, 177. viridi ſedere 193, 192. ſola ſaturare ſimo 27, 80.
ſolvo. ſolvent formidine terras 9, 14. juga tauris 9, 41. vota nautæ 37, 436. ſolvere colla 53, 542. mares 55, 64. agmina 65, 424. latera 68, 523. corpora in Venerem 74, 199. crates 74, 214. ſolvuntur per pellem viſcera 77, 302. frigore membra 87, 92. ſolvite corde metum 100, 562. ſe luctu 168, 26. pudorem 147, 55. amantem 159, 479. in ſomnos 160, 530. te corpore 164, 703. ſoluto riſu 49, 386. ſolutæ crinem Iliades 129, 65. ſolutos maniplos 36, 400.
ſolus tibi certet Amyntas 10, 8. ſola India fert ebenum 42, 116. ſoli cantare periti Arcades 22, 32.
ſomnus condit lumina 82, 496. habebat animalia 131, 137. ſomni horas 31, 208. ſomnum inire 3, 56. per ſomnum eructans 143, 633. ſomno jacentem 13, 14. mollior herba 16, 42. Lethæo perfuſa 27, 78. incepto tegeret 80, 408. è ſternunt 80, 432. primo prodita 97, 470. ſopitum 103, 680. ſepultam 112, 265. excutior 113, 302. volucri ſimillima 126, 795. dulci declinat lumina 151, 185. lenibat curas 160, 527. corripit corpus 161, 572. gravatum

tum 203, 520. ſomni dulces 34, 342. ſomnos molles carpere 65, 434. ſalubres abrumpit 68, 530. ſuadent ſidera 105, 9. in ſomnos ſolvitur 160, 530. ducere 161, 560. in ſomnis venit imago 94, 353.
ſomnia fingunt 20, 108. deludunt ſenſus 292, 642. vana tenere 195, 283.
ſontem animam 298, 854. ſontes quatit Tiſiphone 203, 570.
ſonus gravior auditur 76, 260. excitat omnis 124, 728. ſono ſignant ora 116, 423. ſonum arma dedere 56, 83.
ſonant carmina ipſæ rupes 12, 64. amnes mugitibus 68, 555. ſonaret litus Hyla 14, 44. unda ponto 43, 163. ungula cornu 56, 88. immane per ſaxa 60, 239. vox hominem 94, 328. ſonuerunt æthere nimbi 108, 113. tela humeris 150, 149. ſonat icta ſecuribus ilex 193, 180. ſonandum magno ore 62, 294. ſonans acerba *muſca* 58, 149. ſaxoſum Hypanis 79, 370. mortale 189, 50. ſonanti pelago 92, 245. ſonantem ſylvam 27, 76. Aſcanium 61, 269. ſonantes lucos 23, 58. frenos 59, 184. ſcopulos 90, 200. ſonantia ſylvis Averna 138, 442. virgulta 207, 704. ſonitus fit in æthere 70, 79. pedum adeſſe viſus 125, 732. ſonitum armorum 38, 474. plauſu cervicis amare 59, 286. ſenſit 78, 333. acrem flammæ dabit 80, 409. arma dedere 112, 243. accipiens 113, 308. pedum tremiſco 144, 648. ad ſonitum vocis veſtigia torſit 144, 669. increpuit terribilem 267, 503. ſonitu terrebis aves 29, 156. cum ſonitu trahit ruinam 118, 466. ſonitus clareſcunt 113, 301. ſonitus fractos imitata tubarum 71, 72. canoros ſecutæ 73, 151. imitatur Olympi 203, 586.
ſonipes ſtat inſignis auro 149, 135.
ſonorem dant ſylvæ 59, 199. ſonore magno 224, 462. ſonoribus ſæva arma 270, 651. ſonoras tempeſtates 86, 53.
Sophocleo cothurno 17, 10.
ſopor quale feſſis 11, 46. occupat artus 74, 190. complectitur 112, 252. irrigat 140, 511. conſanguineus Lethi 195, 278. ſoporem placidum carpebant 160, 522.
ſoporæ noctis 198, 390.
ſoporatum vi Stygiâ 187, 855. ſoporatam melle offam 199, 420.
ſoporiferum papaver 159, 486.
ſopitum ſomno recondam 103, 681. ſopitos ſenſus 292, 642.
Soractis arces 230, 696. ſancti cuſtos Apollo 300, 785.
ſorbet in abruptum fluctus Scylla 138, 422.
ſorbis acidis imitantur vitea pocula 64, 380.
ſordent munera 4, 44.
ſordidus amictus 196, 301.
ſordida rura 4, 28.
ſoror & conjux 86, 47. ſororem unanimam 146, 8. ſorores Nymphas 52, 494.
ſors hæc rerum intentata manebat 276, 46. debita ſenectæ 304, 165. ſortis futuræ neſcia 288, 501. ſorti cecidit 73, 164. ſortem dejectam accepit 178, 490. miſeratus iniquam

iniquam 197, 332. ſorte datum 89, 139. trahebat 98, 508. tulit 120, 555. legunt 160, 132. ſupremâ delegi 170, 190. ſortes juſſere 155, 346. ponam 190, 72. ſortibus ductis urna ſtat 18, 22.
ſortire ſobolem armento 56, 71. fata 137, 376. remos 140, 510. ſortiti corpora includunt 106, 18. vices 143, 634.
ſpadices honeſti 56, 82.
ſpargat arenam pedibus 8, 87. antrum racemis 1[illegible], 7. humum foliis 11, 40. nuces 18, 30. molam 19, 82. humum floribus 20, 10. juvenem per agros 83, 522. voces in vulgus 108, 98. in fluctus 143, 605. lumine terras 161, 584. corpus lymphâ 163, 635. Volcanum tectis 215, 77. columbus alas 217, 191.
ſpargens meſſa ſacerdos 159, 486. ſparſus hauſtu aquarum 75, 22. ſparſa per orbem *gens* 101, 602. temporibus ſenectus 176, 416. ſparſo cerebro 176, 413. ſparſâ ad pugnam arenâ 60, 234.
ſparſos cæde penates 146, 21. ſparſas per æquor Cycladas 130, 126. manus 163, 665. ſparſis pellibus 4, 41.
ſparſuros ſanguine flammam 301, 82.
Spartæ velocis catulos 64, 405.
Spartam expugnavit adulter 278, 92.
Spartanæ virginis arma 93, 316.
ſparus agreſtis armat manus 317, 682.
ſpatium cœli pateat tres non ampliùs ulnas 8, 105. in ſpatio ſe addunt 39, 513. iniquo ſubit 170, 203. ad ſpatia maxima ſudabit 59, 203.
ſpatia corripiunt 173, 316.
ſpatiis æquor immenſum confecimus 53, 541. excluſus iniquis 73, 147.
ſpatiatur arenâ cornix 35, 389. ad aras Dido 148, 63.
ſpecie movetur 150, 170. ſpeciem hanc non tulit 116, 407. ſpecies animorum vertuntur 36, 420. variæ ferarum eludent 80, 406.
ſpecimen dabit 45, 241. tulit 116, 407.
ſpectes ad vitulam 7, 49. ſpectat Olympo Ceres 28, 96.
ſpectans orientia lumina 236, 68. ſpectata labore ſemina 30, 197.
ſpectator ipſe adeſſet 287, 443.
ſpectacula admiranda dicam 69, 3. illa hoc tempus non ſibi poſcat 189, 37.
ſpeculâ de montis deferar 18, 59. ab altâ dat ſignum 133, 239. è ſpeculis vidit 161, 586.
ſpeculari aquas 73, 166. ſpeculatus cœlo Eurytion 178, 515.
ſpeculator adiret caſtra 333, 349.
ſpecus ingens 80, 412. ſpecubus deſoſſis 64, 376.
ſpelæa ferarum 23, 52.
ſpelunca cohibet Scyllam 138, 424. ſpeluncam devenient 143, 124. ſpeluncâ commota 170, 213. ſpeluncæ tegant 58, 145. ſpeluncis clauſos lacus 79, 364. abdidit atris 87, 60.
Sperchcos ubi 52, 487.
ſpernis me animo 7, 74. ſpretæ injuria formæ 86, 27. ſpretæ munere matres 83, 520. ſpretos amnes 75, 233.

pes libertatis erat 2, 33. reſtat Iüli 100, 556. videndi patriam 109, 137. Danaûm ſtetit 110, 162. ſublapſa referri 110, 169. fidiſſima Teucrûm 113, 281. tanta nepotum 118, 303. opis dabatur 126, 803. pacis 141, 543. accenſa eſt 170, 283. ſpem gregis reliquit 1, 15. anni credere terræ 31, 224. in ſpem gentis ſubmittere 56, 73. corripiunt 66, 473. gentis educunt 73, 162. vultu ſimulat 91, 209. metúmque inter dubii 91, 218. ponis in armis 123, 676. dedit 147, 55. fronte ſerenat 158, 477. ſpe carminis luſerat 13, 18. vanâ 94, 352. moratur 152, 235. ſpes juvenum arrectæ 57, 105. diſcite veſtras 130, 103. reſpice Iüli 153, 274. paſcis inanes 242, 627.
ſperent Tartara regem 26, 36.
ſperate laudem coloni 61, 288. cœlum 77, 325. ſalutem 97, 451. deos memores 99, 543. diſſimulare 154, 305. dolorem 157, 415. quid ſperaret habebat 3, 12. quid non ſperemus amantes 18, 26. ſperans fore 202, 526. ſperanda hæc mihi fuerunt 306, 275.
ſpicea meſſis 33, 314.
ſpicula Cydonia torquere 23, 60. exacuunt 70, 74. cæca relinquunt 75, 237. lucida dabo 173, 307.
ſpina duplex agitur 56, 87. ſpinis paliurus 11, 39. conſertum 142, 594.
ſpinos pruna ferentes 73, 145.
ſpineta occultant lacertos 4, 9.
Spio 78, 338.
ſpira. in ſpiram ſe colligit 43, 154. ſpiris ingentibus ligant 111, 217.
ſpiravit crinibus aura 80, 411. vertice odorem 96, 433. Di ſpirate ſecundi 141, 529. ſpirare zephyros 161, 562. ſpirantis graviter thymbræ 70, 31. ſpirantem ignibus 242, 394. ſpirantes naribus ignem tauri 45, 140. ſpirantia ſigna 55, 34. exta 148, 64. ſpirantibus fretis 34, 327.
ſpirabile numen 143, 600.
ſpiramenta cæca relaxat 28, 90. tenuia linunt 70, 37. rupit 169, 580.
ſpiritus maneat 10, 54. attractus ab alto 67, 506. oris obſuitur 77, 300. regit artus 155, 336. alit terras 207, 726.
ſpiſſus ager 45, 236. ſpiſſa viris corona 267, 509. ſpiſſo vimine 45, 241. ſpiſſis umbris 122, 621.
ſplendet pontus 212, 9. ſplendentibus labris 335, 417.
ſplendeſcere vomer ſulco 26, 46.
ſplendida luxu domus 102, 637.
ſpolium Actoris haſtam 326, 94. ſpolia conſecuti amici 96, 426. ampla refertis 148, 93. ſpolia Orientis onuſtum 93, 289. recentibus armat 116, 395. ſuperbi 119, 504. potiti 265, 450. inſignis opimis 211, 856.
ſpoliavit illum vitâ 192, 168.
ſpoliata magiſtro 171, 224.
ſpondâ aureâ compoſuit 103, 698.
ſpondeat ſi mihi Jupiter 165, 18. omnia digna 261, 296. ſalutem fortuna 341, 637.
ſponſæ furentis præcepta 114, 345. ſponte

ſponte ſuâ 10, 41.
ſpuit terram ore viator 71, 97.
ſpumam eliſam vidimus 142, 567. ſpumas cruentas aget ore 59, 203. argenti miſcet 66, 449. ære ruebant 86, 36. torquent 132, 208. ſpumis humeſcunt 57, 111. mixtum cruorem 67, 516.
ſpumeus Nereus 116, 419. amnis 118, 496.
ſpumoſâ undâ 193, 174.
ſpumoſi amnes 338, 524.
ſpumat vindemia labris 39, 6. ſpumant adſpergine cautes 141, 534. ſpumantis apri 94, 324. ſpumantem undam 83, 528. pateram 105, 739. enſem cruore 163, 665. ſanguine Tybrim 190, 87. ſpumantia lacte pocula 12, 67. favis mella 73, 140. cymbia 129, 66. frena 149, 135.
ſqualentem abductis arva colonis 39, 507. ſqualentem barbam 113, 277. ſqualentia terga 69, 13. ſqualentibus auro maculis 71, 91.
ſqualore terribili Charon 196, 299.
ſquamam incendebat fulgor 167, 88. ſquamis attoniti adſtantibus 68, 545. rutilis clarus 71, 93.
ſquameus anguis 43, 154. ſquamea terga 65, 426.
ſquamoſus draco 80, 408.
ſtabuli cuſtos 80, 433. ſtabula Gortynia 14, 60. alta ferarum 193, 179. ſtabulis triſte lupus 7, 80. cogere oves 15, 85. armenta tenerent 35, 359. mollibus 62, 295. abſint meropes 69, 14.
ſtabulare unà bellantes 60, 224. in foribus Centauri 156, 286.
ſtagna ad alta potare 62, 329. colit 65, 430. virentia 69, 18. refuſa vadis 88, 126. exoptata 197, 330. in ſtagnis Cayſtri rimantur 35, 384. Avernis 82, 493.
ſtagnantis Helori 145, 698.
ſtagnantem flumine Nilum 77, 288.
ſtella Coronæ decedat 31, 221. Saturni receptet 34, 336. lapſa cucurrit 124, 694. ſtellas præcipites cœlo labi 35, 365. fugarat 166, 42. ſtellis nomina fecit 29, 137. fugatis rubeſcebat 141, 521. ardentibus aptum axem 159, 482.
ſtellatus iaſpide enſis 153, 261. ſtellantis cœli 217, 210.
ſtellio ignotus adedit 75, 242.
ſterilem arenam 27, 70. ſteriles avenæ 11, 37. platani 42, 70. orni 42, 111. ſylvæ 51, 440. ſteriles agros 27, 84.
ſternacis equi 333, 364.
ſternere ferro 230, 692. ſtravit corda pavor 34, 331. humum ſtipulâ 62, 298. ſe ſomno 80, 432. ſternit agros torrens 113, 306. ſternuntur per vias corpora 115, 364. ſternendus letho 249, 466. ſtratum æquor 21, 57. ſtrato oſtro 103, 700. ſtrato ſurgit 140, 513. ſtrati baccis agri 44, 183. ſtrata jacent poma 16, 54. viarum miratur 96, 422.
ſtratis relictis incubat 148, 82. e ſtratis corripio corpus 131, 176.
ſtramine agreſti 301, 67.
Steropes 245, 425.
Sthenelus Theſſandrúſque duces 112, 261.
Stimicon laudavit carmina 12, 55.
ſtimulos avertere amoris 59, 210. ſtimulis agit reginam 223, 405. ſtimulant

ſtimulant Orgia audito Baccho 154,302.
ſtipes. ſtipitis gravidi nodis 225, 507. de ſtipite manat cruor 128,44. concuſſo conſternunt 158,444. ſtipitibus duris 226,524.
ſtipo. ſtipant mella 73, 164. frequentes 75,216. argentum carinis 139,465. ſtipante caterva 98,497. ſtipata manu inferar 160,544.
ſtipulam urere 27, 85. ſtipulâ ſtridenti diſperdere carmen 6,27. in viridi turgent 33, 315. ſternere 62, 297. ſtipulæ tondentur 33,289. ſtipulas volantes fert 34, 321. ſtipulis furit ignis 56,99.
ſtiria horrida induruit barbis 63,365.
ſtirpis novæ genus 76,282. ſtirpem futuram exercete odiis 262,622. à ſtirpe protentus 30, 172. præclarâ deorum genuiſti 77,322. Teucrorum ortum 102,626. in admorſo ſignata 49,379. ſtirpes obruit 40,24. ſtirpibus ab imis exit 40,53. eruit 44,209. validis amplexæ 49,367.
ſtiva cæditur 30, 174.
ſto. ſtaret placidum ventis mare 4,26. ſtabis de marmore tota 16,32. ſtant oves circùm 22,26. ſtetit agmen campo 46, 280. hircus ad aram 49,395. ſtat fortuna domûs 74,209. ſtetit res regno 92, 268. in Aſcanio cura 102,646. ſtetit ſpes auxiliis 110,163. acies ſtricta 114, 333. ſtant robore vires 122, 639. comæ 126,774. ſtat gratia facti 160,539. ſtat ſortibus urna 189,22. turris ad auras 203,554. ſtant ſale claſſes 206,697. vertice criſtæ 209, 780. ſtans hoſtia ad aram 67,486. puppi Anchiſes 141, 527. ſtantem in præcipiti turrim 117, 460.
ſtabili numine 10,47. connubio 87,73.
ſtatio petenda apibus 69, 8. tutiſſima nautis 80, 421. malè fida carinis 105,23.
ſtatus quis fuerit Latio 213, 38.
ſtatuam crateras 12,68. ſubmittere 56,73. molem 109, 150. effigiem 110,183. mœnia 113,296. tumulum 198, 380.
ſtomacho 272, 699.
ſtragem dedere 60, 247. ciebunt 210,830. ſtragis confuſæ acervum 201,504. quas ſtrages ferro ediderit 267, 526.
ſtrepere inter olores anſer 21, 36. ſtrepit murmure campus 207,709.
ſtrepitus ſit tectis 104,725. ſtrepitum Acherontis ſubjecit pedibus 52, 492. miratur 96, 422. hauſit 203,559. ſtrepitu conſonat nemus 242, 305. ſtrepitus vanos horret 56,79.
ſtrepitant foliis corvi 36, 413.
ſtridit undis mare 76, 262. ſtridere apes utero 84,856. foribus cardo 97,449. ſylvæ 116, 418. ſub pectore vulnus 164,689. ſtridens aquilone procella 88, 102. per umbram Fama 152, 185. ſtridentem fundam 269,586. ſtridenti ſtipulâ 6, 27. ſtridentes cardine portæ 203, 573. ſtridentia æra 73,172. pennis animalia 77,310. ſtridentibus alis 96,397.
ſtridor rudentum inſequitur 87,

87, 87. ſtridore magno 36, 407. ſtridoribus magnis indignatum 43, 162.
ſtridula cornus 331, 267.
ſtringunt frondes agricolæ 21, 61. glandes 33, 305. hordea culmo 34, 317. comas 49, 368. remos 100, 552. ſtringat palmula cautes 169, 163. ſtringentem ripas 235, 63. ſtringentia corpus tela 284, 330. ſtricta acies 114, 334. ſtricto ferro 161, 580. ſtrictis mucronibus 117, 449. ſtrictura chalybum ſtridunt 245, 421.
Strophades Graio nomine dictæ 132, 210. Strophadum litora 132, 209.
ſtruere penum 104, 704. altaria donis 166, 54. ſtructa ſaxo templa 129, 84.
Strymonis deſerti undam 82, 508.
Strymoniæ grues 28, 120.
Strymonio enſe 286, 414.
ſtudium quibus arva tueri 26, 21. ad *agreſte* formabis 58, 163. ſtudio jactabat inani 3, 5. gettire lavandi 35, 387. omni avertes 62, 318. viſendi ruit 107, 63. celerabat anili 163, 641. ſtudiorum immemor 67, 498. ſtudia gentis dicam 69, 5. in contraria ſcinditur 106, 39. ſtudiis otî florentem 84, 564. aſperrima belli 85, 14. faventum conſonat 169, 148. inſtigant 171, 228. conſurgunt 177, 450.
ſtultus putavi 2, 21. Amyntas 4, 39.
ſtupeant lucescere ſolem terræ 14, 37. ſtupet attonitus roſtris 52, 508. Tartara 82, 481. donum Minervæ 106, 31.
ſtupefactus aquarum motu Ariſtæus 79, 365. ſtupefactæ carmine lynces 17, 3.
ſtupor urget oculos 68, 523.
ſtuppa vomens fumum 183, 682.
ſtuppea verbera 33, 309. vincula 111, 236.
Styx atra ſub pedibus videt 32, 243. interfuſa coërcet 82, 480.
Stygio Orco 164, 699. Stygiâ cymbâ 82, 506. Stygios lacus 192, 134. Stygiis tenebris 68, 551. undis 132, 235.
ſuaſebit ſepes inire ſomnum 3, 56. ſuadent cadentia ſidera ſomnos 105, 9. litora hæc non tibi ſuaſit Apollo 131, 161.
ſuave rubens hyacinthus 7, 63. ſuaves odores 5, 55. ſuavibus herbis 5, 49.
ſub tegmine recubans 1, 1. ſub ipſum Arcturum 27, 67.
ſubdit anguem in ſinum ad præcordia 221, 347. ſubdita flamma medullis 67, 271.
ſubducitur lac agnis 6, 6. ſubducere ſe colles 20, 7. claſſem 100, 550. enſem capiti 202, 524. ſubductâ undâ 142, 565. ſubductæ litore puppes 130, 135.
ſubeo. ſubeamus nives 23, 66. ſubit ſylva 19, 152. ſubeant herbæ 30, 180. morbi 56, 67. oſtia 96, 400. ſubit ira 120, 575. humeris 124, 708. tecta 129, 83. ſubiere currum leones 130, 113. portu 134, 292. ſubibat orbem nox 140, 512. gubernaclo rector 169, 175. operta telluris 192, 140. feretro 194, 222. ſubeuntem corripiunt 111, 216.
ſubigebant arva coloni 285, 125. lembum remigiis 30, 202.
ſubigit

ſubigit decernere amantes femina 60, 218. ratem conto 196, 302. ſubactus inſidiis 337, 494. ſubactis ſcrobibus 40, 50.
ſubjicit ſe vere alnus 24, 74. ſe laurus 39, 19. fatum pedibus 52, 492. fragmenta coſtis 77, 304. lapius pedibus 111, 236. pauca furenti 135, 313. prunas veribus 168, 103. libas epulis 215, 210. ſubjecta trioni gens 64, 381. flamma 79, 385. ſubjecta colla 114, 721. ſubjectis parcere 210, 854.
ſubjectat arenam 60, 241.
ſubita dementia 82, 478. ſubitæ cruſtæ 63, 360. ſubitum monſtrum 84, 554. ſubito fragore 123, 692.
ſubitò 46, 268.
ſubjungere tigres curru 11, 29. ſubjuncta roſtro leones puppis 279, 157.
ſublapſa retro referri 30, 200. ſpes 110, 169.
ſublegi carmina tacitus 20, 21.
ſublevat ipſum terrâ 297, 831.
ſubligat enſem lateri 146, 459.
ſublimis vertex 32, 242. in aëre Niſus 36, 404. abit 96, 415. ſublime columnis tectum 216, 170. ſublimem feres Æneam 92, 259. ſublimè ferent 21, 29.
ſublucet purpura 77, 275.
ſubluſtri umbrâ noctis 263, 373.
ſubmergere claſſem ponto 86, 40. ſubmerſum fluctibus ſaxum 168, 125. ſubmerſas puppes 87, 69.
ſubmittite tauros 2, 46. in ſpem 56, 73. animos amori 157, 414. ſubmiſſi petimus terram 129, 93.
ſubmovet ſiquem Oceano 218, 226. ſubmotis nubibus 149, 38.
ſubnectit circlos cervici 58, 167. fibula veſtem 150, 139.
ſubnectens cingula mammæ 98, 492.
ſubnixus crinem mitrâ 152, 217. ſubnixa ſolio regina 98, 506. muro Petilia 137, 402.
ſubremigat undis lævâ 281, 227.
ſubridens fator hominum 92, 254.
ſubrigit aures 151, 183.
ſubſedit galeâ Aceſtes 178, 498. ſubſidunt undæ 186, 820. ſubſident Teucri 346, 836.
ſubſidens poplite 337, 492.
ſubſidio Trojæ ibant 281, 214.
ſubeat fuga 343, 733.
ſubſiſtere clypeo 275, 806. ſubſtitit Creuſa 125, 739.
ſubſum. ſuberunt veſtigia 9, 31. ſubeſt ſolo natura 40, 49. ſubeſt lingua palato 64, 388.
ſubtem ne auri picturatas 140, 483.
ſubter humum ſternere 62, 298. ſubter mare vias egiſſe 145, 695.
ſubter labentia muros flumina 43, 157.
ſubtexere cœlum fumo 142, 582.
ſubtrahitur ſolum 170, 199. ſubtrahe te aſpectu 200, 465.
ſubvehitur ad arces 312, 478. ſubvectus 235, 58.
ſubvectat corpora cymbâ 196, 703. humeris ſaxa 303, 131.
ſubvenit nihil Apollo 335, 406.
ſubvolvere ſaxa manibus 96, 424.
ſuburget proram ad ſaxa 170, 202.

ſuccedimus antro 10, 6. ſuccedere matrum cura incipit 57, 138. umbræ 65, 419. cœlo 75, 227. oneri 124, 723. urbi 134, 276. curru 141, 541. ſedibus 146, 10.
ſucceſſus hos alit 171, 231. ſucceſſu exultans 115, 386. acrior 170, 210. ſucceſſum negat Dea 348, 914.
ſuccenſus amore laudis 225, 496.
ſucciſdimus ægri in mediis conatibus 348, 911.
ſucciditur æſtu Ceres 33, 297. ſucciſus aratro ſos 265, 435. ſucciſo poplite 294, 700.
ſuccincta pallâ Tiſiphone 203, 555. ſuccinctus trabeâ 217, 188. ſuccinctam inguina monſtris Pæphaën 15, 75. pharetrâ 94, 323.
ſuccumbere culpæ 146, 20.
ſuccurrere ſæclo juvenem 38, 500. miſeris 102, 630. ſuccurrit in armis pulcrum mori 114, 317. urbi 115, 352. tectis 117, 451.
ſuccus ſubducitur pecori 6, 6. veniat in herbas 28, 90. ſuccos oblita priores 41, 59. triſtes fert 42, 126.
Sucronem 337, 505.
ſudes quadrifidas obruit 40, 25. ſudibus præuſtis 226, 524. obuſtis 323, 894.
ſudo. ſudabunt mella quercus 9, 30. electra myricæ 18, 54. humore lacunæ 28, 117. æra 38, 480. ſudârit ſanguine litus 121, 582. ſudantia ligno balſama 42, 118.
ſudor illotus adhæſit 35, 444. incertus 67, 501. immundus ſequebatur 69, 564. falſus iit 110, 174. gelidus manabat 131, 175. fluit rivis 170, 200. ſudore multo receptas 265, 458.
ſudum ver 71, 77. per ſudum rutilare 248, 529.
ſuetus in prœlia Eryx 175, 402. ſueti ſuccedere curru quadrupedes 141, 541.
ſufferre neque cuſtodes valent 118, 492.
ſufficiet vites Baccho 44, 191. umbram paſtoribus 50, 436. arbuta capris 62, 301. ſufficiunt umbras paſtoribus 50, 436. prolem generando 55, 65. regem 74, 202. vires 122, 618. ſuffecit humorem ſatis tellus 50, 424.
ſuffecti oculos igni 111, 220.
ſuffire thymo 75, 241.
ſuffoſſo equo 317, 671.
ſuffuderit ore ruborem 36, 430. ſuffuſa oculos lacrymis Venus 91, 228.
ſuggere tela mihi 284, 333. ſuggeritur flamma 224, 463.
ſui pignora 19, 92. ſibi me præferat 5, 4. ſe proripit 6, 19. ſeſe offert 7, 66. ſecum ſpatiatur 35, 389.
ſuus ſopor occupat artus 74, 190. ſuorum oculos conſpexere 188, 577.
ſulcus dat lucem 124, 697. ſulco attritus 26, 46. tenui ſuſpendere 27, 68. concludere 96, 425. ſulci putres 31, 216. ſulcos infindere 9, 33. æquant ſata 28, 113. oneret 53, 518. oblimet inertes 57, 136. ſulcis mandavimus hordea 11, 36. quæreret herbam 29, 134. committas ſemina 31, 213. depoſuit 40, 24.
ſulcant vada carinâ 169, 158. maria 280, 197.
ſulfure fumant 124, 698. ſulfura viva miſcet 66, 449.
Sulmone creatos juvenes 289, 517.

ſum patriâ ex Ithacâ 143, 613.
ſunto *nulla* fœdera 162, 624.
erit unquam illa dies! 17, 7.
fuimus Troës 114, 325. futuro vati 16, 28. parce 75, 239. fore hinc ductores 91, 235. forent properanda 32, 260.
ſumme Deûm 320, 785. ſumma papavera 5, 47.
ſummam belli puero credere 277, 70.
ſumo. ſume pedum 12, 88. ora corticibus cavatis 49, 387. pœnas 108, 103. exordia 153, 284. ſumtis pharetris 42, 125. armis 119, 518.
ſupellex vilis Celei 30, 165.
ſuper fronde requieſcere 3, 81.
ſuper hyemes ſolémque 49, 373. his accenſa ſuper 86, 29. fines ſuper uſque Sicanos 308, 317. ſupèr tibi erunt, qui cupiant 23, 6. ô mihi ſola mei ſupèr Aſtyanactis imago 140, 489.
ſuperus. ſupero regi 127, 20. ſuperi olympi 126, 779. ſuperas auras 82, 486. ſupera convexa 194, 241.
ſuperi maneſque 276, 34. ſuperûm vi 85, 4. per ſuperos teſtor 143, 600. ſuperis indignum 38, 491. placet 123, 659. viſum 127, 2.
ſuperaddite carmen tumulo 11, 42. ſuperaddita torno vitis 38.
ſuperare Phœbum canendo 10, 9. ſaxa Timavi 17, 6. ſuperet Mantua nobis 21, 27. ſuperant fœtus 30, 179. ſuperabit terra ſcrobibus 45, 235. ſuperat gregibus juventas 55, 63. viam ſaltu 57, 141. montes 61, 270. pars curæ 61, 286. ubere limen 62, 318. incautum ferro 94, 350. faſtigia aſcenſu 113, 303. captæ urbi 122, 643. labores 136, 368. dominam donis 138, 439. ſuperat fortuna 165, 22. ſuperans animis victor 177, 473. ſuperante ſalo 99, 537. Vulcano 113, 311.
ſuperaſtitit arcem Dædalus 188, 17.
ſuperbus tauro victor 177, 473. ſuperbi victoris 60, 226. ſuperbum bello populum 86, 21. regnatorem 120, 556. hoſtem 157, 424. ſuperbo oſtro 102, 639. conjugio 139, 473. ſuperbi auro poſtes 119, 504. ſuperbos glomerare greſſus 57, 117. amantes 59, 217. debellare 210, 854. ſuperbas frenare gentes 99, 523. ſedes 126, 785. ſuperba faſtidia 4, 15. ſuperbis ædibus 51, 462. aulæis 103, 697.
ſuperbia tanta victis 99, 529.
ſupercilium hirſutum odio eſt 18, 34. ſupercilio tramitis elicit 28, 108.
ſupereminet deas omnes Diana 98, 501.
ſuperjacit undam ſcopulos 316, 625.
ſuperimminet ſequens enſe 332, 306.
ſuperinjice frondes 70, 46.
ſuperintonat clypeum 272, 709.
ſupernè volvitur 205, 658.
ſuperſtans 289, 540.
ſuperſtes 303, 161.
ſuperſtitio vana veterúmque deorum ignara 239, 187. reddita Divis 345, 817.
ſuperſunt vix ſeptem undis Euróque 95, 383. ſuperſit vita 54, 10. ſupereſſe labori 57, 127.
ſupervenit timidis Ægle 13, 20.

ſupervolat haſta 289, 522.
ſupervolitaverit tecta 15, 61.
ſupinos colles 46, 276. ſupinis manibus 151, 205.
ſupinatas glebas 46, 261.
ſupplet gregem fœtura 16, 36. remigium 139, 471.
ſupplex imponet honorem 86, 49. tendit manus 142, 592.
ſupplicis fidem 120, 542.
ſupplicibus donis 138, 439.
ſuppliciter peplum ferebant 98, 481.
ſupplicium triſte manebit te 228, 597. ſupplicia dira tegentem 202, 499. expendunt 207, 740.
ſupponat falcem ariſtis 34, 348. ignem civibus 302, 109. cultros 195, 248. ſuppoſitâ matre 219, 283. ſuppoſta furto Paſiphaë 189, 24. ſuppoſiti cultri 67, 472.
ſupra nubem volat 35, 364. ſuprà alluit mare 43, 158. circumque ſuprâque 213, 32. toto vertice ſuprà eſt 233, 784.
ſuprêmâ macie 142, 590. ſuprema fames 215, 128. nox 201, 513. ſupremos montes 81, 460. ſuprema ferebat cineri 194, 213.
ſupremùm congemuit 122, 630.
ſuras evincta 16, 32.
ſurculus idem volemis 41, 87.
ſurdis canimus 22, 8.
ſurget gens aurea mundo 9, 9. Aurora 37, 447. animo ſententia 100, 582. Luciſer jugis 126, 801. paliurus pro violâ 11, 39. ſurgere incipient ſylvæ 14, 30. meſſes 29, 161. luna 36, 396. mœnia 97, 437. limina gradibus 97, 448. æquora 132, 196. ſtrato 140, 513. regna 147, 47. aſtra 155, 352. ſurgens tractu eodem oleaſter 44, 182. ſurgentem vallibus *imbrem* 35, 374. zephyrum 57, 134. arcem 95, 366. Aſcanium 153, 274. ſurgente die 64, 400. ſurgent a bella 147, 43. ſurgentes herbas 69, 12. ſurgentibus ventis 35, 356. aſtris 37, 440.
ſus Sabellicus exacuit dentes 60, 255. horridus fiet 80, 407. enixa prolem 137, 390. ſues immundi jactare maniplos 36, 400. fregere glandem 41, 72. læti redeunt 53, 520. ægros quatit tuſis 67, 497. cædit 167, 97.
ſuſcipit Anchiſes 207, 723. ſuſcepit ignem foliis 90, 175. cruorem pateris 195, 249. ſuſceptа ſoboles 155, 327. ſuſceptum munus 205, 629.
ſuſcitat æquore terga 28, 97. pœnas Orpheus 81, 455. deos in arma 122, 618. irâ viri 177, 454. in arma viros 265, 463.
ſuſpendere ſuleo 27, 68. oſcilla pinu 49, 389. ceras 73, 162. ſuſpendit aranea caſſes 75, 247. malo columbam 178, 489. ſuſpenſum ſonus excitat omnis 124, 728. numine ducit 137, 372. tenebo 207, 721. ſuſpenſam inſomnia terrent 146, 9. ſuſpenſa aratra jugo 5, 66. foci ſrobora 30, 175.
ſuſpicis ortus ſignorum 21, 46. ſuſpiciens bucula cœlum 35, 376. ſuſpecti ſint imbres 37, 443. ſuſpecta dona 106, 36. arva 141, 550. ſuſpectas arces 148, 97.
ſuſpectu vaſto turris 267, 53. quantus ſuſpectus cœli ad Olympum 203, 579.

ſuſpirans 95, 371.
ſuſtinet patriam & nepotes 53, 515. orbes tergo 63, 361.
ſuſtentat fratrem ruentem 284, 339. ſuſtentata anceps pu, pis 183, 304.
ſuſurro levi ſuadebit 3, 56.
ſuſurrant tractim 70, 260.
ſuta corticibus alvearia 70, 33.
ſutilis cymba 199, 414.
Sylà ingenti 343, 715.
ſylva aſpera ſubiit 29, 152. denſiſſima pullulat 39, 17. alta miniſtrat tædas 50, 431. aſpera abſit 64, 384. ſylvæ ditiſſima 43, 136. ſylvam ſonantem ſuſtuleris 27, 76. devexit 44, 207. ingentem tollit 76, 273. viridem convellere 227, 24. in ſylvam refugit 134, 258. ſylvâ Palladiâ gaudent 44, 181. in Idæâ condere 124, 696. ſylvæ frondent 7, 57. ſint conſule dignæ 8, 3. loquuntur 11, 28. incipiant ſurgere 14, 39. vivite 18, 58. reſpondent omnia 22, 8. ſacræ deficerent glandes 29, 149. Alcinoi naſcuntur 41, 87. ſteriles dant fœtus 51, 440. dant arbuta 53, 520. ſummæ dant ſonorem 59, 199. reboant 60, 223. ſtridunt 116, 418. quiêrant 160, 524. ſylvarum genus 40, 21. ſylvas reſonare Amaryllida 1, 5. Di habitârunt 5, 60. ſequentes poſuit 7, 46. animus 8, 3. alacres tenet voluptas 12, 58. contorquens 38, 481. paſcuntur 62, 314. felices erue 78, 329. ſervant Nymphæ 79, 383. ſylvis decuſſit honorem 50, 404. immurmurat auſter 76, 261. coruſcis imminet 89, 164. aptare trabes 100, 552.
ſylveſtrem Muſam 1, 2. animum 40, 51. ſylveſtri arbore 7, 70. ſylveſtres capreæ 49, 374. ſylveſtria virgulta 39, 2. ſylveſtribus racemis 10, 7. baccis 44, 184. volutabris 65, 411.
Sylvanus lilia quaſſans 22, 24. Sylvanum ſenem 52, 494.
Sylvius Æneas 2, 28, 769.
Symæthia flumina 269, 584.
Syracoſio verſu 13, 1.
Syriis pyris 41, 88.
ſyrtis inhoſpita 174, 41. ſyrtes vastas aperit 89, 146. ſyrtibus Gætulis exſul 166, 51. prætenta arva 190, 60.

T.

TAbe crudeli peredit 200, 442. tabida lues 130, 137.
tabentes ſale artus 90, 173.
tabo infecit pocula 66, 481. turpi dilapſa 68, 557. maculant 128, 29. fluentia 143, 626.
tabulæ apparent nantes 88, 119. tabulas corripuit 267, 537. tabularia populi vidit 52, 502.
tabulata ſumma junctura dabant 117, 464.
Taburnum magnum veſtire oleâ 40, 38. Taburno ſummo 343, 715.
tacet omnis ager 160, 525. tacuiſſem vimen acanthi 72, 123. tacentia nocte loca 195, 265.
tacitus ſublegi 20, 21. mecum voluto 21, 37. tacitæ lunæ 112, 255. tacitam ſe prodit 46, 254. tacitum pectus 98, 502. vulnus 148, 67. taciti videbant 109, 125.

tacitis luminibus 156, 364.
tædæ pertæſum 146, 18. tædas ſylva miniſtrat 50, 432. conjugis prætendi 155, 239. tædis ſinguem pyram 194, 215.
tædet tueri 156, 451. pertæſum fuiſſet tædæ 146, 18.
tædia laudis ceperunt 78, 332.
Tænarias fauces 81, 467.
tænia ſit longæ vittæ 221, 352. tæniis puniceis evincti 172, 269.
Tago haſta iit 264, 418.
talaria aurea nectit pedibus 152, 239.
talentum auri 168, 112. ferre 171, 248. talenta defoſſa jacent 289, 531.
tale tuum carmen nobis, quale ſopor feſſis 11, 45. talia audent fures 6, 16.
Talon 337, 513.
talpæ capti oculis fodere cubilia 30, 183.
tam præſentes Divos 2, 42.
tamen. quæ ſera tamen reſpexit 2, 28.
Tænagri ſicci ripa 58, 151.
Tanaïm nivalem luſtrabat 83, 517.
tandem admonuit 74, 186.
tangere limina 78, 359. tetigere portum carinæ 33, 303. mortalia mentem 97, 462. tetigit magalia plantis 153, 259. tangunt te fata 162, 596. litora carinæ 163, 658. tactas de cœlo quercus 2, 17. tactu mala vipera 65, 416. molli lambere 123, 683. ad tactum reſiſtit 67, 502.
tanquam hæc ſint 23, 60.
tantus amor laudum 57, 112. tantæ molis erat Romanam condere gentem 86, 33. tantæ eſt victoria curæ 57, 112. tantæne animis cœleſtibus iræ 85, 11.
tantò pòſt 66, 476.
tantùm — quantùm 2, 25.
tantùm audiat hæc 7, 50.
tapetas pulchros 263, 358. tapetis pictis 219, 277. tapetibus altis 262, 325.
Tapſum jacentem prætervehor 145, 689.
Tarcho 250, 603. Tarchon 279, 153. Tarchonem 318, 127.
tardus vulnere 117, 436. tarda venit arbos 40, 58. gens 42, 125. tardi aſelli 32, 273. tardum ſaporem 42, 126. tardâ undâ 82, 479. tardi bubulci 22, 19. tardos orbes 65, 424. tarda plauſtra 29, 163. tardis menſibus 26, 32. juvencis 44, 206. noctibus 52, 482. flexibus 54, 14.
tardat vulnere 298, 857. tardatus curſu heros 177, 453.
tardante ſenectâ 175, 395.
Tarenti ſaturi ſaltus 44, 197.
Herculei ſinus 141, 551.
Tarpeia quatiens ſecurim 317, 656.
Tarpeiam ſedem 243, 347.
Tarpeiæ arcis 251, 652.
Tarquinium ejectum 251, 656.
Tarquinios reges 210, 818.
Tarquitus ſe obtulit 290, 530.
Tartarus ipſe bis patet in præceps 203, 577. Tartara ſperent regem 26, 36. intima Lethi ſtupuere 82, 482. triſtia 152, 243. in Tartara tendit 158, 446. nigra videre 192, 134.
Tartareus Phlegethon 202, 551. Acheron 196, 295. cuſtos 198, 395. Tartaream vocem 225, 514. Megæram 346, 846. Tartareæ ſorores 221, 328. ſedes 251, 667.
Tatio ſeni 251, 638.

taurus macer in ervo eſt 8, 100. ingemere aratro 26, 45. aperit annum 31, 216. victima maxima 43, 146. fumans concidit ſub vomere 67, 515. ſaucius fugit aram 111, 224. taurum paſcite 8, 86. ingentem mactabat 111, 202. candentem conſtituam 171, 236. cornu tenet 175, 382. tauro faciem propior 55, 58. tauri gregibus *ſunt* decori 11, 33. paſti repetent præſepia 16, 39. fortes invortant ſolum 27, 65. ſpirantes naribus ignem 43, 140. tauros ſubmittite 2, 46. exercete 31, 210. relegant in paſcua 59, 212. eximios 83, 538. tauris juga ſolvet 9, 41. taurino vultu 79, 371. tergo 95, 368. taurinis follibus 73, 171.

taurea terga 272, 706.

taxum ſine propiùs tectis 70, 47. taxi *amant* frigora 42, 113. nocentes pandunt veſtigia 46, 257. torquentur in arcus 51, 448. taxos fugiant examina 21, 30.

Taygeta bacchata virginibus 52, 488. Taygeti canes 55, 42.

Taygete Pleias os oſtendit 75, 232.

Tegeæe adſis favens 26, 18.

Tegeææ gentis 173, 299.

Tegeæum enſem 246, 459.

tegit arbutus umbrâ 16, 46. humo ſegetem 31, 213. caput ferrugine 37, 467. cadavera humo 68, 558. lumina ſomno 80, 408. ſe obice 80, 422. angues ſub orbe clypei 111, 227. texit infula labentem 117, 430. colubrum ſub terrâ 118, 472. aras ramis 127, 25. ſeges telorum confixum 128, 45. comites nocte 149, 123. nix humeros 153, 250. conſilium vultu 158, 477. tempora vittâ 163, 637. oſſa cado 194, 228. tegens veſte 266, 488. tegendo creſcit 66, 454. tectus ſub cortice 47, 304. tecti imbrice 77, 296. tectos per herbam enſes 133, 236. tectis penetralibus 35, 379.

tectum agit armentarius 63, 344. replebat 123, 679. tecti faſtigia 113, 302. tecto ſuccedere 65, 419. optare locum 96, 425. reponunt 157, 403. interiore erige pyram 159, 494. tecta ſupervolitaverit 15, 61. frondea petunt 71, 62. frigida 72, 104. conſortia habent 73, 153. dædala fingere 74, 179. in tecta thalami perventum 79, 374. in regia ducit 102, 632. domorum convellunt 117, 445. tectis ſalit grando 37, 449. fumoſis derepe 45, 242. raris habitata 63, 340. mediis parant convivia 102, 637. ingentibus errant 118, 489. attollere arcem 130, 134.

tegmen. ſub tegmine fagi recubans 1, 1. nutricis lætus 92, 275. lyncis ſuccinctam 94, 323. tegmina armorum reſolvit 167, 518.

tegumen conſertum ſpinis 142, 594.

telæ licia addere 33, 285. telâ ſolabar curas 266, 489. telas pectine percurrit 33, 294. attingere putres 69, 562. diſcreverat auro 153, 264.

Teleboum 231, 735.

tellus munuſcula fundet 9, 19. omnis feret omnia 9, 39. mutavit glandem ariſta 25, 8. percuſſa fudit equum 26,

73. fœcunda 27, 67. falſa frugibus infelix 45, 238. omnis fluctuat 46, 282. ſollicitanda 50, 418. ſufficit humorem 50, 423. juſtiſſima fundit victum 51, 460. aggeritur tumulo 128, 63. gratiſſima Neptuno 139, 73. læva petatur 138, 412. ima dehiſcat 147, 24. Tellus & Juno dant ſignum 150, 166. Romana 153, 275. telluris amore 90, 171. gremio 140, 509. telluri infindere ſulcos 9, 33. tellurem exercet 28, 99. cavat 56, 28. tellure ſicca 31, 214. recludit 94, 358. inſperatâ potiti 134, 278.
telum torſiſti 178, 497. tetendit 178, 508. miſſile libro 295, 773. telo flagranti dejicit 34, 332. Æacidæ jacet Hector 88, 99. acuto terebramus 144, 637. detrude 266, 496. telorum genus 118, 468. ſeges 128, 46. tela Martia 20, 12. media 23, 45. gerebat 90, 188. Typhœa temnis 103, 665. mentita agnoſcunt 116, 422. ad tela objiciunt 119, 443. irrita jactare 117, 459. injecta movebant 124, 727. tenant humeris 150, 149. depromunt 178, 561. directi 189, 57. per mille ſequentia eripui 191, 110. telis paribus concurrere 38, 488. Argoliis reſcindi 110, 177. elapſus Achivûm 114, 318. noſtrorum obruimur 116, 410. frequentibus inſtant 253, 692.
temere inter tela jacentes 262, 329.
temerata templa 210, 841.
Temillæ haſta 268, 576.
temnitis mortalia arma & humanum genus 99, 542. tela 203, 665.
temo protentus pedes in octo 30, 171. trahat aureus orbes 58, 173. temone lapſum 336, 470.
Tempe frigida 51, 469. Peneïa fugiens 77, 317.
temperat arva ſcatebris 28, 110. unda carinis 35, 360. aëra veſper 63, 336. æquor 89, 144. à lacrymis 105, 8.
tempeſtas & humor mutavere vias cœli 36, 417. miſeranda coorta eſt 66, 479. tempeſtatem fœdam glomerant 34, 323. tempeſtatum potentem 26, 27. tempeſtates prædiſcere 32, 252. autumni dicam 33, 311. ſonoras frenat 86, 53. ſerenat 92, 255. tempeſtatibus actus 145, 708.
tempeſtivam pinum 32, 255.
templum de marmore ponam 54, 13. tenebit Cæſar 54, 16. condebat 97, 446. Minervæ apparet 141, 531. refugit ab litore 141, 536. templi teſtudine 98, 505. templo ſub ingenti lustrat 97, 453. ſacrato avellere 110, 165. templa dei venerabar 129, 84. immania poſuit 151, 199. temeratâ ultus 210, 841. templis illacrymat ebur 34, 480. indicit honorem 102, 632. munera ferimus 152, 217. dicatis ferre ſacra 166, 60.
tempus tegere 31, 213. ſerendi prædiſcere 32, 253. ſub tempus inſtant 57, 123. irreparabile fugit 61, 284. ineluctabile venit 114, 324. inane 157, 433. juſtum pugnæ advenit 175, 11. temporis orbe perfecto 208, 745. tempore poſt longo venit 2, 30. pro tempore ſecimus 16, 35. morantur 69, 566. certo meta premes

premes 72,100. ex illo cognitus 101,623. tempora quæ meſſor haberet 6, 42. duo meſſis 75,231. rerum pono 92,278. molliſſima fandi 154, 293. dinumerans 206, 691. temporibus diverſis parem 32,258.
tempus per utrumque ſtridens haſta 264, 418. tempora pingit moris 13, 22. circùm ſerpere 17, 12. cingens 92, 28. redimitus 34, 349. circùm tempora paſci 123,684. tegere vittâ 163,637. cingite ramis 167, 71. velat 167, 72. evincti 172,269. diffidit 269, 589. populata auribus 201, 496. umbrata quercu gerunt 208, 772. implicat ramo 216,135.
tendat ramos 63, 333. ubera 64,396. ilia ſingultu 67,507. vincula capto 70,400. munera 83, 535. regnum dea gentibus eſſe 86,18. per caſus in Latium 90, 205. ad mœnia greſſum 96,410. iter 102,656. ad litora 111,205. divellere nodos 111, 220. lilium patri 123,674. palmas cœlo 123, 688. tendunt vela noti 134, 268. in Tartara radice 157,446. teadens retinacula auriga 39,513. palmas 82,498. lumina ad cœlum 116,405. tendentem manus Priamum 98,487.
tenebræ denſantur 32. 248. ramorum impediunt Euryalum 263,384. tenebris premunt 64,401. Stygiis emiſſa 68, 551. in tenebris trahebam vitam 108,92. inhorruit 132, 195. tuta 194, 238. reddar 203,543.
tenebroſa palus 191, 107. tenebroſum aëra 187, 839.
Tenedos notiſſima inſula 106, 21. à Tenedo ibat 112, 255.
tenebat me Galatea 2,32. rura voluptas 12,58. amor Daphnim 19,89. verba 21, 45. omnia limo amnis 28, 117. tenent cœlum zonæ 31,233. armenta ſtabulis 35, 355. carmina mentes 54, 3. correptum vinclis 60,405. tenuit Cerberus ora 82, 483. vos generis fiducia 89,133. ſaxa Æolus 89,139. tenent vincula naves 90,169. terras ditione 91, 236. inculta feræ 93, 308. iter 95,370. portum 96,400. oculos 98, 482. amore 103,675. legibus 109, 159. arva angues 111, 209. Danai limina 126,302. rates altum 132,192. fugam per hoſtes 134,283. condita mente 137, 385. curſus 145, 686. vento 147, 46. nox terras 158, 451. rura dumis 160,527. pelagus tenuere rates 165, 8. per ſæcula nomen 194. 235. ora obtutu 219, 250. tenendum pecus 49,3 1. tenens ſceptra Æolus 87, 57. lora Troilus 98,477. pateram dextrâ 148, 60. tenentem aras 152,219. propiora Cloanthum 169, 167.
tenax flos 42, 134. pravi famæ 151, 188. tenaci cretâ 30, 179. forcipe 74, 175. dente 188, 3. tenaces ceras 73,161. tenacia mella 70, 57. vincla 80,412.
tenorem alium habuiſſe 48, 337. ſervat 284,340.
tener agnus 1, 8. orbis 13, 34. tenera frons 49, 372. teneram cupreſſum 26, 20. teneră lanuginе 5, 51. arundine

15, 12. herbâ 17, 15. teneros fœtus 2, 22. agnos 8, 103. teneras myrtos 15, 6. plantas 23, 49. palmas 116, 406. tenera virgulta 22, 71. teneris arboribus 23, 43. in teneris conſueſcere multùm eſt 46, 272. teneris parcendum 49363. teneris impende laborem 56, 74. oſſibus 77, 308.
tentabunt pabula fœtas 2, 50. Thetim ratibus 9, 32. fauces Abydi 31, 207. fluvios 56, 77. ſeſe 60, 232. tentat oves ſcabies 64, 441. amictus 69, 563. tentant excurſus apes 74, 194. prævertere 104, 721. latebras 106, 38. prœlia 114, 334. cauſas 128, 32. auxilium 131, 146. terras 136, 364. viam 140, 520. animum precando 149, 113. tentanda acies 49, 365. æquora fugâ 110, 176. tentanti extuderat omnia 78, 328. tentatum ora 45, 247. aditus 104, 293. tentatura pedes lageos 41, 94.
tentamenta prima tui pepigi 238, 144.
tentoria Rheſi agnoſcit 97, 469.
tenuis lageos 41, 93. argilla 44, 180. gloria 69, 6. rivus 69, 19. tenuis viciæ 27, 75. tenuem nebulam 45, 217. aëra 77, 321. tenui arundine 1, 2. ſulco 27, 6. vimine 58, 166. in tenui labor 69, 6. tenues pluviæ 28, 93. curas 30, 177. tunicas 41, 75. aquas 63, 335. tenuia vellera 36, 308. ſpiramenta 70, 38.
tenuant armenta macie 57, 129.
tepebat humus cæde 239, 156.
tepentibus auris 48, 330.
tepeſcit ferrum in pulmone 272, 701.
tepefactus in oſſibus humor 77, 308. tepefacta flumina 80, 427.
tepido humore 28, 117. lacte 129, 66. tepidâ cæde 265, 455.
tereb ntho Oriciâ 279, 136.
terebrare latebras 106, 38. lumen telo 144, 635.
Terei artus 15, 58. Terea 317, 675.
tereti olivæ 17, 16. gemmâ 173, 313. teretes truncos 193, 207.
tergunt clypeos & ſpicula 228, 626.
tergum. poſt tergum vinctus 93, 296. à tergo torqueat 30, 174. à tergo albeſcere 35, 367. ſuſtinet orbes 63, 361. à tergo horrebis 65, 408. à tergo ſequuntur 90, 285. taurino circumdare 95, 368. intorſerit 111, 231. accipiunt vulnera 133, 242. inſtantem 169, 168. terga dare 71, 85. fugâ nudant 180, 586. vertere 201, 491. ſuſcitat 28, 97. craſſa exſpecta 45, 236. obverterit axi 46, 271. obeſa 56, 80. ſquamea convolvens 65, 426. ſqualentia lacerti abſint 69, 13. verſa dare 71, 85. horrentia ſuum mittit 102, 635. poſt terga revinctum manus 107, 57. immenſa ſinuant 111, 208. lubrica convolvit 118, 474. nigrantes 167, 97. boum rigebant 175, 405.
tergora deripiunt 91, 211.
terminus ævi excipiat 74, 206. hæret 162, 614.
terminet famam aſtris 93, 287.
tero. teret area culmos 30, 192.

192. area fruges 33, 298. radios rotis 51, 444. manum labore 72, 114. otia 153, 271. calcem calce 173, 524. ævum ferro 269, 609. triviſſe labellum calamo 4, 34. teritur bacca trapetis 53, 519. terens iter formica 35, 380. trita meliphylla 71, 63. tritura magna veniet 30, 190.

terra tibi mando 19, 93. creat ſapetum 32, 278. maxima tremit 34, 330. Medorum ditiſſima ſylvæ 43, 136. pinguis optima frumentis 44, 203. ſuperabit ſcrobibus 45, 235. informis gelu jacet 63, 355. Mavortia colitur 127, 13. dives triumphis Africa 147, 37. terræ ſolum 27, 63. inſeratæ gratia 27, 83. invitæ credere 31, 224. mandare cacumen 40, 29. caſibus 101, 598. potentes 141, 528. terram vertere 25, 1. verſando 28, 119. infectabere 29, 155. molitus aratro 38, 494. proſcinde juvencis 45, 237. dimovit aratro 52, 513. ſcindere 58, 160. proſubigit pede 61, 256. ferit 67, 499. ad terram fluit 68, 524. rimantur 68, 534. ſpuit ore 70, 97. inter fluctus aperit 88, 107. per terram trahuntur comæ 98, 477. involvens umbrâ 112, 251. Heſperiam 126, 781. tabo maculant 28, 29. altricem Ulyſſi execramur 134, 273. flamine portant 352, 241. conſternunt frondes 158, 444. mugire 159, 491. injice 198, 365. à terrâ contingere 18, 40. convellere ſunem 37, 457. ſub altâ agunt otia 64, 377. ſub terrâ fovere larem 70, 43. ſub magnâ labentia flumina 79, 366. primâ conſiſtere 99, 541. ſub terrâ tegebat 118, 472. ſceleratâ excedere 128, 60. tutâ componere urbem 137, 387 decedere 154, 306. Auſoniâ conſidere 155, 349. deſertâ quærere 158, 468. condidimus 166, 48. ignotâ jaces 166, 485. terræ ſtupeant luceſcere ſolem 14, 37. concipiunt pabula 27, 86. monſtra ferunt 30, 184. ſegnes jaceant 40, 37. in manibus 42, 45. ferre omnes omnia nec poſſunt 42, 109. primum difficiles 44, 179. vere madent 65, 429. ardore dehiſcunt 65, 432. pateant Teucris 93, 299. quæcunque vocant 101, 610. recedunt 129, 72. terrarum ſemina 13, 32. curam 26, 26. orbis 91, 233. terras colit 7, 61. formidine ſolvent 9, 14. aſpice 10, 51. irrorat Eous 33, 288. ad terras volutus 60, 239. graves invertiſſe 68, 525. per omnes ire deum 75, 222. ferant ſecum 87, 58. turbine perflant 87, 88. jacentes deſpiciens 91, 224. ditione tenerent 91, 236. metu fatigat 92, 280. deſpectare 95, 356. in quæſcumque deducere 126, 800. deſertas 127, 4. crudeles 128, 44. tentare repoſtas 136, 364. quaſcunque abducite 143, 601. luſtrabat 146, 6. numine torquet 153, 269. dulces 153, 281. nox operit 155, 352. teneret nox 158, 461. ſpargebat lumine 161, 584. dic quibus in terris 8, 104. ſub terris horrea fecit 30, 182. pinguibus habiles 41, 93. excedens 51, 474. unde tremor 52, 479. advertere proram 72, 117. eſtendit os

75,232. jactatus 85,3. magis omnibus coluisse 85,15. omnibus errantem 105, 756. crebris consita freta 130,127. longis dividit 137,384. adnare 162,613. immittit apricis 196,312. æquabit imperium 209,783.
terreni artus 207, 732. terreno aggere 322,850.
terrere criminibus 108,98. aves sonitu 29, 156. nimbis 37, 459. res hominum fulmine 91,230. terruit auster euntes 108, 111. terrent auræ suspensum 124, 728. silentia 125,755. suspensam insomnia 146,7. terret imago 155, 353. territus casu 177, 453. terribilem sonitum 267,503. terribili monitu 158, 464. squalore 196,299.
territat urbes fama 151,187.
terrificant animos ignes 151, 210.
terror tantus habet mentes & pectora 309, 357. terrorum abunde est 226, 552. terroribus variis obstant 213, 58.
tessera signum it bello 229,637.
testa ardente scintillare 35,391. testæ ingenti pondere urgerent 48,351.
testis nox & tua dextera 261, 288. vos coryli testes & flumina nymphis 11,21. testibus *divis* nil profeci 17, 19. testor numen 109, 155. testantur amorem dona 140, 487. per sidera 143,599 testatur moritura deos 160,519.
testudine pulcrâ varios 51,463. cavâ solans amorem 80,464. mediâ templi resedit 98,507. actâ obsedisse 117,441.
teter cruor 294, 727. tetrum odorem 133,128.
Tetricæ horrentes rupes 237, 713.
Tethys emat generum 26,31.
Teucrum Sidona venire 101, 619.
Teucri fusi conticuere 112, 252. Teucrorum regem 86, 38. sedes 92,248. stirpe 102, 626. Teucrûm pater 100, 555. Teucros laude ferebat 102,625. infestos permetuens 120,571. Teucris terræ pateant 93,299.
Teucrus 130,108.
Teucria solvit se luctu 106, 26.
Teuthra optime 286,402.
texunt umbracula vites 21,42. fiscellam hibisco 24,71. texatur fiscina virga 32,266. horrea floribus 76, 150. texendæ sepes 49,371. texta vimine alvearia 70,34. textis roboribus 110, 186.
textilibus donis 140,485.
thalamus infelix habuit me 202,521. thalami tecta 79, 374. pertæsum 146,18. expertem 160,550. thalamum natæ invasit 204, 623. sub thalamo fluminis sensit 78, 333. reliquit arma 159,495. deducere 198, 397. irrumpunt 202,528. thalami Eumenidum ferrei 195, 280. thalamis se composuere 74, 189. paratis crede 215,97.
Thalia nec erubuit sylvas habitare 13,2.
Thasiæ vites 41,91.
Thaumantias 253,5.
Theano in lucem dedit 294, 703.
theatri circus 172,288. theatris fundamenta locant 96,427.
Thebas duplices ostendere 158, 470.
Thebanâ matre 272,697.

Thermo-

Thermodontis flumina 317, 659.
Therone occiſo 183, 312.
Therſilochum cernens 201, 483.
theſauros veteres recludit 95, 359. theſauris ſervata 75, 229.
Theſeus infelix ſedebit 204, 617. Theſea memorem 191, 122.
Theſidæ poſuere præmia 49, 383.
Theſſandrus Sthenelúſque duces 112, 261.
Theſtylis contundit herbas 4, 11.
Thetidi dilectæ Alcyones 36, 399. Thetim ratibus tentare 9, 31.
Thetis & Melite 187, 825.
thiaſos inducere Baccho 11, 30.
Thoas Acamáſque 112, 262. Thoantis ora 286, 415.
thoracis ſummi 334, 381. thoraca petitum perfoſúmque bis ſex locis 299, 9. rumpit 284, 337. thoracas ænos ducunt 289, 633.
Thraca ultima gemit 333, 335. Thraces arant 127, 14. Thracius Orpheus 10, 55. Threicius ſacerdos 205, 645. Threïcio regi 128, 51. Threïciam Samum 217, 208.
Threïſſa Harpalyce 93, 316.
Thule ultima 26, 30.
thure calent aræ 96, 417. thura maſcula adole 19, 64. mittunt Sabæi 27, 57.
thurea virga 42, 117. thurea dona 194, 225.
thuricremis aris 158, 453.
thuriferis arenis 43, 139.
Thyas excita ſacris 154, 302.
Thymbre 285, 394. Thymber 285, 391.
thymbræ ſpirantis copia 70, 31.
Thymbræus Apollo 77, 323.
Thymœtes 106, 32.
thymum ferens 72, 112. Cecropium admiſcere 76, 267. ſubjiciunt coſtis 77, 333. thymo paſcentur apes 12, 77. dulcior Hyblæ 16, 37. redolent mella 73, 174. crura plena 74, 181. ſuffire 75, 241.
Thyrſis 15, 2. Thyrſin victum 17, 69. Corydon cum Thyrſide 15, 16.
tiaras ſacer 218, 247.
tibia incipe verſus 17, 21. dat cantum 270, 618.
Tiberim Tuſcum 38, 499. Tiberinus pater 79, 369. Tiberina oſtia 85, 13.
Tibur ſuperbum 229, 630. Tiburti fratris 230, 671. Tiburtia mœnia 230, 670. Tiburtum ex agmine 319, 758.
tignis ſuſpendat nidum 77, 307.
tigris peſſima 60, 248. atra 80, 407. tigridis exuviæ 314, 577. tigres Armenias ſubjungere 11, 29. rabidæ abſunt 43, 151. mulcentem carmine 82, 510. admôrunt ubera 156, 367.
Tigrim Germania bibet 3, 63.
tigri ærata 279, 166.
tilia levis cæditur jugo 30, 173. tiliam pinguem paſcuntur 74, 182. tiliæ leves accipiunt formam 51, 449.
Timavi ſaxa 17, 6. lapidis arva 66, 475. fontem 91, 244.
timeo Danaos & dona ferentes 106, 49. domum ambiguam 102, 661. graviora 159, 502. aratrum collo 14, 50. [illegible]ebat ſibi quiſque 109, 130.

juſſa 121, 607. timuerunt ſecula noctem 37, 468. timens omnia tuta 154, 298. timentem oneri Æneam 124, 729.
timidum caput 65, 422. timidi damæ 18, 28. timidos nautas 15, 77. onagros 65, 409.
timor degeneres animos arguit 146, 13. timoris me argue 309, 383. timorem mittite 90, 202. leniit 97, 450. cepiſſe 197, 352. pelle 186, 812.
tineæ dirum genus 75, 246.
tinge crura muſto 39, 8. tingi æquore metuentes Arctos 32, 246. tingere ſe oceano ſoles 52, 481. tinguntur ſanguine cultri 67, 492. æra lacu 73, 172. tinxit latera fluctus 144, 665.
tinnitus cie 71, 64. tinnitu aſſiduo ſtrepit 275, 809.
Tiphys alter erit 9, 34.
Tiſiphone pallida ſ. vis 58, 552. quatit ſontes 203, 371.
Titan exſulerit ortus 149, 119.
Titania pubes 103, 580.
Tithoni origine 55, 48. cubile linquens Aurora 37, 447.
Tithonia conjux 244, 384.
titubata ſolo veſtigia 174, 332.
Tityon cernere erat 204, 594.
Tityrus aberat 2, 39. ſervabit hædos 11, 12. ſit Tityrus Orpheus 18, 55. Tityre tu recubans Muſam meditaris 1, 1. te cecini 84, 566.
Tmaros *edidit* 18, 44.
Tmolus mittit odores 27, 56.
togatam gentem 92, 282.
tolerare colo vitam tenuique Minervâ 245, 408.
tolerabile nomen 185, 768.
tollere me humo 54, 9. Daphnin ad aſtra 11, 51. ſe in auras 40, 47. aulæa 54, 25. animos 59, 207. brachia in numerum 74, 174. tollunt ſaburram ſylvæ 74, 195. de ceſpite ſylvam 76, 273. fluctus vento 87, 66. clamores ad ſidera 111, 222. in aſtra nepotes 131, 158. tollitur nimbus 57, 111. tollentem colla *viperam* 65, 421. ſuſtulit ſe arbos 40, 57. palmas ad ſidera 109, 153. ſe alis per cœlum 182, 657. ad auras 187, 861. undam de flumine 236, 70. ſublato pectore 118, 474.
ſublatus ad æthera clamor 114, 338. ſublatis dolis 324, 26.
tondent dumeta juvenci 26, 15. prata nocte 33, 290. brachia 49, 368. barbas 62, 312. vellera 69, 562. tonſe olivæ 54, 21. tonſum caput 66, 448. tonſis novales 27, 71. tonſis adhæſit ſudor 65, 443. vallibus 76, 277. villis 79, 377. tondens jecur vultur 204, 598. tondenti barba cadebat 2, 29. tondentes campum equi 141, 538.
tonſis conſurgere 283, 299.
tono. tonat Euri domus 35, 371. porta cœli 61, 261. Ætna ruinis 142, 571. ore deos facerdos 159, 510. tonanti axe 186, 820.
tonitru cœlum ciebo 149, 122.
tophus ſcaber 45, 214.
tormenti genus 247, 487. tormento acti ponderis 315, 616. murali concita ſaxa 348, 921.
torno facili ſuperaddita 6, 38. raſile buxum 51, 448.
torpere regna veterno 28, 124. mole novâ 64, 370. ad prœlia

Ha vires 166, 499.
torpor novus ſolvit membra 347, 867.
Torquatum 210, 816.
torquere ſpicula cornu 23, 59. currus à tergo 30, 174. ora ſenſu 45, 247. torquentur in arcus taxi 51, 448. torſit undam ſub vertice 83, 529. puppes in ſaxa 88, 108. ſpumas 131, 208. proras ad litora 141, 531. veſtigia ad ſonitum 144, 669. fulmina 151, 208. oculos ad mœnia 152, 220. terras numine 153, 269. axem humero 154, 481. clavum ad litora 169, 177. jaculum in hoſtes 290, 585. torquens liter arenas 63 350. lumina ſerpens 65, 433. torquentem verbera fundæ 33, 309. torquentia montes flumina 60, 254. tortus per herbam cucumis 72, 121. torto verbere 57, 106. tortâ quercu 34, 349. tortos angues 55, 38. funes 161, 575.
tortus dat longos 172, 276.
torquibus junge 58, 168. nexis ornatæ 76, 276.
torrete fruges igni 32, 267 exta verubus 49, 396. viſcera 168, 103. toſtas æſtu fruges 33, 298.
torrida æſtas 16, 47. ab igni zona 31, 234.
torrens Sirius 80, 425.
torrens rapidus ſternit agros 113, 305. torrentem undam 51, 451. torrentia flumina 16, 52.
torus. toro orſus ab alto 105, 2. locat effigiem 159, 508. viridante conſederat 175, 388. toros extruimus 133, 224. toris luxuriat 56, 81. diſcumbere pictis 104, 708.
torvus Abas 280, 170. torva leæna 5, 63. bos 55, 51. facies 223, 415. frons 144, 636. torvum clamat 122, 399. torvo lumine 145, 677. torvos angues 203, 571.
tot carmina 21, 53.
totidem annos 42, 108.
toties arſere 38, 488.
totus & ille dies 37, 434. totius gentis 69, 4. totas ulmos 64, 377.
trabe cavâ currimus æquor 132, 191. trabes nexa ære ſurgebant 97, 449. aptare 100, 552. trabibus contextus acernis 108, 112. turbari mare 161, 566.
trabali telo 332, 294.
trabeâ parvâ ſuccinctus 217, 178. Quirinali 228, 612. ſellam trabeámque regni inſignia 308, 334.
tradit equum comiti 318, 710. ſe ſub leges 162, 619.
traducere meſſes aliò 19, 99.
traducitur in vitulos cura 58, 157.
trahæ 29, 154.
traho vitam in ſylvis 144, 647. trahit ſua quemque voluptas 5, 65. crates 28, 95. lina pelago 29, 142. trahunt limum amnes 44, 188. laborem 56, 98. trahat temo orbes 58, 173. ſinum ex alto 60, 238. oſſa in ſe 67, 485. plauſtra cervice 68, 536. vento nubem 72, 60. vela 72, 117. trahuntur per terram comæ 98, 477. trahebat laborem ſorte 98, 508. noctem ſermone 100, 748. vitam luctu 108, 92. ſylvas torrens 113, 308. trahebatur à templo crinibus Caſſandra 126, 404. trahit ruinam cum ſonitu 118, 466. armenta cum ſtabulis amnis 118, 499. trementem

ad aras 220, 551. per ossa furorem 148, 101. traxit anguis volumina 167, 85. à solio 198, 396. tempus 293, 537. trahens inglorius ævum 71, 94. à pectore vocem 95, 371. adverso sole colores Iris 164, 701. trahentem naves in saxa Scyllam 138, 425. tractos caudâ tauros 239, 210. tractæ catenæ 203, 558.
tractu se colligit 43, 154. eodem surgens 44, 182. ferre 59, 183. tractus maris aspice 10, 51. longos flammarum albescere 35, 367. per tractus maris ire 75, 222.
tractim susurrant 76, 260.
tractanti restitit 67, 502.
tractabilis audit 157, 439.
tractabile cœlum 147, 53.
trajicit tempora ferro 270, 634. axem cursu 202, 536.
trajectus per pectora lora Hector 112, 273. trajecta pectora ferro 94, 355. trajecto fune 178, 488. cerebro 264, 419.
tramitis clivosi supercilio 28, 108. tramite facili sistam 206, 606.
tranant flumina 62, 270. nubila 152, 245. æthera 182, 265.
tranquillo silet 168, 127. tranquilla per alta 111, 203.
trans caput jace 20, 102. flumina 59, 213. Pontum fugat 196, 312. æquora transmissæ classes 137, 403.
transabiit costas ensis 265, 432.
transadigit costas 331, 276.
transcribunt urbi matres 185, 150. transcribi sceptra colonis 223, 422.
transcurrunt sidera 179, 528. transcurrere cœlum nimbus visus 256, 111.
transeat 173, 326. transierim te Rhodia 42, 102. paludem 82, 503.
transferet regnum ab sede Lavini 92, 271. transtulit omnia Argos 114, 317.
transfixo pectore 86, 44. transfixa dolore 316, 645.
transformat sese in miracula 81, 441.
transfossi pectora ligno 268, 544.
transilit puntes 292, 658.
transmittere cursum 196, 313. famulam Heleno habendam 135, 323. cursu campos 150, 154. transmissæ trans æquora classes 137, 403.
transportare fluenta 197, 317.
transtris considere 134, 289. considite 161, 573. transtra per & remos 182, 663. novant 185, 752. fluitantia 283, 306.
transverberat æra clypei 284, 336. medium ictu 289, 484. abiete pectus 317, 667.
transversas salices 70, 26.
transversa tuentibus 6, 8. fremunt 165, 13.
trapetis teritur bacca 53, 519.
tremit terra motu 34, 330. tremuerunt motibus Alpes 38 475. artus 56, 84. omnia repentè 129, 90. sub dentibus artus 143, 627. tremendum regem 81, 469. majus objicitur 110, 199. tremens stetit machina 107, 52. trementem hastam 110, 175. trementes genas 163, 643. trementibus ævo humeris 119, 509.
tremor undè terris 52, 479. equorum pertentet 60, 250. per ossa cucurrit 189, 55.

tremiſco ſonitúmque pedum vocémque 144, 648.
tremebunda haſta 289, 522.
tremefecit olympum nutu 256, 106. Lernam arcu 209, 804. tremefactus viſu Androgeus 115, 382. tremefacta ornus 122, 629.
tremulo lumine 212, 9. tremulis flammis 20, 105.
trepidus refugit 115, 380. trepidi aheni 33, 296. trepido eripuit mentem 125, 735. curſu 164, 672. trepidi artus 143, 627. trepidæ coëunt 72, 73.
trepidare metu 123, 685. trepidant alæ 149, 121. trepidantia bello corda 71, 69.
tres ulnas 8, 105. tribus nodis 19, 77.
trecentos juvenes 280, 173.
ter duco effigiem 19, 74. térque quatérque 49, 399. ter denis 235, 47. ter centum juvenci 26, 15. anni 92, 272.
tergeminam Hecaten 159, 511. tergemini Geryonæ 239, 202.
terna lucia 19, 73. terno ordine 168, 120.
tridentem ſævum ſorte datum 89, 138. tridenti magno percuſſa 2, 13. levat 89, 145. ſævit 116, 418. magno emota 121, 610.
tridentibus roſtris 169, 143.
triginta orbes 92, 269.
triplex gens 280, 202. triplici colore 19, 73.
trieteri.ca Orgia 154, 302.
trifauci latratu 199, 417.
trilicem auro loricam 139, 467.
triſulcis linguis 65, 439.
tricorporis umbra 156, 289.
tripodes ſacri locantur 168, 210. tripodas 136, 360.
tribuli 29, 153. tribula 29, 164.
Trinacria Ætna 141, 554. Trinacrii Pachyni 138, 429. Trinacriam intremere 142, 582. Trinacriâ undâ 137, 384.
Triones geminos canit 105, 744. circumſpicit 140, 516. ſeptem ſubjecta trioni 64, 381.
triſtis arator 67, 517. hyems 72, 135. triſte lupus ſtabulis 7, 80. triſtis lupini 27, 75. triſti amurcâ 66, 448. triſtia bella 13, 7. ora 45, 247. triſtes iras 4, 14. hœdos 20, 5. ſuccos 42, 126. tribus extis 38, 484.
triticeam meſſem 31, 219.
Triton & Cymothoë detrudunt naves 89, 144. æmulus immerſerat 193, 173. Tritones citi 186, 824.
Tritonia ſigna dedit 110, 171. Pallas 121, 615.
Tritonidis arcem 111, 226.
Trivia alma 232, 774. Triviæ ſacerdos 289, 537. lucos 188, 13. inſtitutam templum 190, 169.
triviis diſperdere carmen 6, 27. ululata 162, 609.
triumpho parto 120, 578. triumphi exſpectati 301, 54. triumphos hominum curare 38, 504. ſævos duxere 43, 148. triumphis dives 147, 37. deſueta 209, 815.
triumphatâ Corintho 210, 837. triumphatas gentes 55, 33.
Troilus fertur equis 58, 474.
Tros parens 55, 36.
Tros Tyriúſque nullo diſcrimine agetur 100, 574.
Troes potiuntur arenâ 90, 172. fuimus 114, 325. Troas

jactatos æquore 86, 30. fluctibus oppressos 88, 125. Trojum agmina 256, 113.
Troades secretæ flebant 181, 613.
Troja nunc stares 107, 56. servata 109, 161. ruit 113, 290. arserit igni 121, 581. Trojæ Laomedonteæ perjuria 38, 502. Cynthius auctos 55, 36. oris 85, 1. occasum 91, 238. labores 101, 597. fata 106, 34. Erinnys 120, 573. ad Trojam mittetur Achilles 9, 36. Trojam aperiret Achivis 107, 60. ingentem fer ad æthera 139, 462. unam faciemus utramque 140, 505. Trojâ gens missa 47, 385. antiquâ vectos 95, 375.
Trojanus origine Cæsar 93, 286. Trojana juventus 97, 467. Trojano sanguine 86, 19. Trojanas opes 105, 4.
Troïus Æneas 101, 536. Troïa gaza 88, 119. Troïa arma 92, 249.
Trojugena interpres 136, 359. Trojugenas vides 237, 113.
tropæa rapta ex hoste 55, 32. tropæum refert humeris 289, 542. tropæis meritis 305, 224.
trucidant primos Danai 118, 494.
trucis Boreæ 35, 370. truci visu 287, 447.
trudit gemmas pampinus 48, 335. traditur radix è ligno 40, 31. trudunt flumina glaciem 33, 310. frumenta 157, 405. trudentes pectore montem 64, 373
trudes ferratas expediunt 170, 208.
truncus ingens jacet 120, 557. trunco arboris obnixus 60, 233. trunci enodes resecantur 41, 78. truncos valentes sensere 50, 416. teretes circumdare 193, 207. truncis respondent oleæ 41, 63.
truncæ pinus 144, 659. truncæ pedum animalia 77, 310.
tu, Tityre, lentus in umbrâ 1, 4. túte ipse fatebere 6, 35. tui te miseret 221, 360. vos coryli testes 11, 21. vosmet servate 91, 207.
tuus Apollo regnat 9, 10. tu decus omne tuis 11, 35.
vester dux eram 18, 38.
tuba canit ludos 168, 113. clara dedit sonitum 168, 139. increpuit 267, 503. tubarum sonitus 71, 72. clangor 113, 313.
tueri arva 26, 21. armenta 44, 195. fines custode 100, 564. populum religione 110, 188. tuebitur omnes ara 119, 523. dicentem aversa 155, 362. convexa cœli 158, 451. tuendo ardescit 104, 713. tuendæ leviore curâ 62, 305. tuenti hebetat visus 121, 604. tuentibus transversâ hircis 6, 8.
tutus 91, 243. tuta nusquam fides 156, 373. in tutum æstam 95, 391. tutos auxilio dimittam 100, 571. tuta vides omnia 100, 583. tutissima statio 80, 421.
tutò se credere 48, 332.
tutare domum 123, 677. tutatur favor Euryalum 174, 343.
tutamen in armis loricam 172, 262.
tutela Priapi servet 72, 111.
tuguri pauperis culmen 3, 70.
Tulla 317, 656.
Tullus movebit viros 200, 815.

tum pingit 5, 49. quid tum 23, 38.
tument corda rabie 189, 49. tumentem colla *viperam* 65, 421. tumentes pedes 112, 273.
tumeſcere freta ventis 35, 357. bella 37, 465. maria 52, 479.
tumidus præcordia 269, 596. tumidum colubrum 118, 472. æquor 131, 157. tumido auſtro 136, 357. tumida æquora 89, 142. tumidis racemis 42, 102.
tumulum facite 11, 42. Cereris 125, 742. ad tumulum vocabat Manes 135, 304. ad hoſtilem mori 135, 322. amplexus 167, 86. ſtatuent 198, 380. præterlabere recentem 211, 875. tumulo ſuperaddite carmen 11, 42. imo auditur gemitus 128, 40. aggeritur 128, 63. imo ſucceſſit 167, 93. ſolemnia mittent 198, 380. tumulo indulge 46, 276.
tumultu miſero miſcetur 118, 486. mixto lætitia 129, 9. turbante ſiſtet 211, 858. tumultum ingentem fert juveni 313, 897. tumultus cæcos inſtare 37, 464.
tunc videbis 37, 455.
tundit humum expirans 294, 731. tunditur vocibus heros 158, 448. ſaxum fluctibus 168, 125. tundens jecur vultur 204, 598. tunſum ſaporem 76, 267. tunſæ pectora palmis 58, 481. tunſa viſcera 77, 302. tunſis frugibus 57, 133.
tunicâ inducitur artus 245, 457. tunicæ manicas 271, 616. tunicas tenues rumpunt 41, 75. acu pictas 320, 777.
turba ſonans circumvolat 133, 233. ruit 196, 305. turbam omnem agens telis miſcet 90, 191. turbam inter fremitumque 169, 152. turbâ Iliadum comitata 121, 580.
turbat res incognita animos 99, 515. pectora 111, 200. omina 138, 407. janua frondes 139, 449. apros latratu 65, 412. ales cygnos 95, 355. turbatur uſque adeò toris agris 1, 12. mare trabibus 161, 566. turbantur zephyro arenæ 42, 106. turbans leo per ovilia 262, 339. turbatus in medio conſpectu 107, 67. turbata procellis freta 61, 259. ventis carmina 190, 75.
turbidus auro Hermus 43, 137. Iſter 63, 350. aquâ imber 103, 656. cœno gurges 196, 296. Mezentius 295, 763. pulvis caligine 322, 876. turbida imago 155, 353. turbida nubila 152, 245. turbo ater diſpulerat 99, 511. agens hyemem ruit 66, 470. turbine nigro fert 34, 320. corripuit 26, 45. jactati 97, 442. rupto conſligunt 116, 416. fumantem piceo 142, 573.
turgent in palmite gemmæ 16, 48. ſtipulâ frumenta 33, 315.
turmæ tres equitum 180, 560. feroces 58, 179. turmas ducat 179, 550. medias illis opponere 281, 239. inducit 316, 620.
Turnus ediderit funera 267, 526. Turni Laurentis 229, 650. præſentia urget 255, 73.
turpis ſcabies 65, 441. turpe caput 55, 52. turpi ſenectæ

56, 94. turpi formidine 116, 400. cupidine 151, 194. turpes concubitus 14, 49. racemos 41, 60. podagras 62, 299. phocas 79, 395. turpia ſimo membra 174, 358.
turpans canitiem pulvere 340, 611. capillos ſanguine 297, 832.
turris ferrea ſtat 203, 554. turrim eductam aggreſſi 117, 460. turres convellunt 117, 445. cœptæ aſſurgunt 148, 86. turribus altis Oebaliæ 72, 125. altis ſedet 151, 187.
turrita Berecynthia 209, 786. turriti ſcopuli 141, 536.
turritis puppibus 252, 693.
turtur ceſſabit gemere ab ulmo 3, 59.
Tuſcum Tiberim 38, 498. Tuſco ſanguine 280, 203. Tuſci egere Rutulos 310, 629. Tuſcorum phalanx 338, 551.
tuſſis anhela quatit 67, 497.
Tybris leni fluit agmine 126, 782. Tybridis arva 140, 500. Tybrim Auſonium 167, 83. ſpumantem ſanguine 190, 87. ò Tybri 236, 72. pater 286, 421.
Tybris aſper immani corpore, à quo Tybrim diximus 242, 330.
Tydeus 201, 479.
Tydides cruentus vaſtabat 97, 401. Tydide fortiſſime gentis 88, 97.
tympana poſuere plauſtris 51, 444.
Tyndaridis Lacænæ facies inviſa 121, 601. Tyndarida tacitam aſpicio 120, 569.
Typhoeus arduus 242, 298. Typhoeo impoſita Inarime 272, 716. Typhoëa ſævum creat 33, 279.
Typhoëa tela 103, 665.
tyranni immitis fœdera 82, 492. odium 95, 361. tyranni Nomadum 155, 320.
Tyren 286, 403.
Tyros antiqua 164, 670. Tyri regna 94, 346. Tyro ſurgentia bella 147, 43.
Tyriam urbem 95, 388. Tyrio oſtro 54, 17. Tyrii coloni 85, 12. ardentes inſtant 96, 423. frequentes convenere 104, 707. celebrate cœtum 104, 735. ingeminant plauſu 105, 747. infenſi 154, 321. Tyrios rubores 62, 307.
Tyrias arces 86, 20. Tyriis virginibus 94, 336.
Tyrios bilingues 102, 661.
Tyrrhenus & Aconteus 315, 612.
Tyrrhenus pinguis 44, 193.
Tyrrhenus æſtus 43, 164. Tyrrhenum æquor 87, 67.
Tyrrheníque duces, Tyrrhenûm exercitus 304, 171.
Tyrrhus 225, 485.
Tyrrhidæ pueri 225, 484.

V.

VAcat indulſiſſe 192, 625. vacare domos hoſte 130, 123. longè ſaltus latéque vacantes 66, 477.
vacuum in orbem 27, 62. aëra 57, 108. vacuâ aulâ 71, 90. vacuos agros 40, 54. vacuas mentes 54, 3. vacua atria 119, 528.
vaccæ cadentis cornua 148, 61. vaccam ſterilem tibi, Proſerpina 195, 251. vaccæ paſtæ diſtentent ubera 21, 31. implebunt mulctralia 58, 177.

vaccinia nigra leguntur 4, 18. mollia pingit 5, 50.
vadimus haud dubiam in mortem 115, 359. vadentem ducem passibus æquat 195, 263.
vado labente 316, 628. vada in cæca tulit 99, 536. exsultant 141, 557. dura lego 145, 706. falsa fulcat 169, 158. livida verrunt 196, 320. fervida 213, 24. vadis illidit 88, 112. imis refusa 88, 126.
vadosi amnis 231, 728.
væ Mantua nimiùm vicina Cremonæ 21, 28.
vagantur circùm tecta canes 68, 540. ea fama vagatur 106, 17. totâ urbe Dido 148, 68.
vaginâ eripit ensem 161, 579. eburnâ aptârat 261, 305. cavâ deripit 288, 475.
vagitus ingens auditus 199, 426.
vale longum inquit 7, 79. valent inter tela carmina 20, 12. meminisse 21, 38. cursu 167, 67. valens membris & mole 176, 431. valentes malos 41, 70. truncos 50, 416. validam bipennem 78, 331. quercum 158, 441. navem 88, 120. validum ensem 197, 815. validæ manus 284, 320. validi ictus 245, 419. validas vires 210, 834. valido pondere 58, 172. validis stirpibus 49, 367. hastilibus 51, 447. viribus 106, 50. remis 165, 15.
Valerus 295, 752.
vallem umbrosam exquirere 62, 331. valle tutâ reperti 4, 40. curvâ recondo 125, 74. valles inter saxosas decurrunt 12, 84. pulsæ referunt 15, 84. cavæ complentur 49, 391. per valles pascitur 90, 186. vallibus imis surgentem 35, 374. in gelidis Hæmi sistat 52, 488. in tonsis legunt 76, 277. habitabant 130, 110. in mediis gaudet equo 150, 156.
vallum vellere 267, 506. rescindit 267, 524. vallo pellere 267, 519. vallos exacuunt 32, 264. acuto robore 40, 25. referto 50, 409. vallis obsessa legio 278, 120.
vannus mystica Iacchi 30, 166.
vanum fingit Sinonem 107, 80. vana fides 146, 12. vani docuere parentes 95, 392. vanos strepitus 56, 79. vana quærentem 113, 287.
vapor lentus est carinas 183, 683. omnis restinctus 183, 698. ater volat ad auras 224, 466.
vaporant templum thure 312, 481.
varia natura 39, 9. varium & mutabile femina 161, 569. vario sermone 105, 748. variæ pestes 30, 181. ferarum species 80, 406. variarum opum 51, 468. varies colores 9, 42. flores 21, 40. testudine postes 51, 463. labores 113, 284. varias artes 29, 133. volucres 35, 383. variis sertis 151, 202.
variavere ortum maculis 37, 441. vices 258, 164. variare corda vulgi vidit 330, 223.
Varo digna dicere 21, 35. Vare, tuas laudes &c. 13, 7.
vasti saxi 80, 422. ponti 80, 430. vasto sinu 78, 362. antro 86, 52. gurgite 88, 118. murmure 92, 245. vastâ ruinâ 138, 414. vastæ rupes 89, 162. vastos fluctus 87, 86. vastas Syrtes 89, 146.

vaſtant omnia latè 69, 16. tentoria cæde 97, 471. Cyprum 101, 622.
vaſtatorem ferarum 274, 772.
vates conſultus reddere reſponſa 67, 491. in gurgite Proteus 79, 387. omnia novit 79, 392. Delius inſpirat 188, 12. immanis bacchatur 190, 78. vati futuro noceat 16, 28. ſiqua fides 138, 434. vatem me dixere paſtores 21, 34. Chalcanta 108, 122. infanam aſpicies 130, 443. vatum ignaræ mentes 148, 65.
uber aptius pecori 45, 234. ubere alit fœtus 6, 30. fertilis 44, 185. ſegnior 46, 275. ab ubere matris depulſus 59, 287. ſpumaverit 62, 309. gravido ſuperant 62, 317. glebæ potens 99, 531. læto accipiet 129, 95. ubera preſſabimus 8, 99. diſtenta referent 9, 22. diſtentent 21, 31. lactea demittunt 53, 524. tota conſumunt 58, 178. tendunt 64, 369. admôrunt 156, 367.
uberrima pinus 73, 141. uberrima regna 130, 106.
ubi tempus erit 8, 397. hîc, ubi ſtringunt &c. 21, 60.
ubique quicquid eſt 101, 601.
Ucalegon proximus ardet 113, 312.
udo libro 41, 77. palato 64, 388. vere 65, 429. udis villis 66, 451.
—ve. pluviæ rapidîve potentia ſolis 28, 92.
vectes centum ærei claudunt 228, 609.
veho mecum Penates claſſe 95, 378. quid vehat veſper 37, 461. vehitur circùm rura phaſelis 77, 189. vehebant Aurora equi 168, 105.
vexâſſe rates monſtris 15, 76.
vexatus armis 162, 615.
vecti maria omnia ventis 99, 524. vectis per æquora in patriam 31, 206.
vector ipſe cedet mari 9, 38.
vectare corpora carinâ 198, 392.
vel qui venit, ecce, Palæmon 7, 50. carmina vel cœlo poſſunt &c. 19, 68.
Velini fontes 226, 527. rura 231, 712. Velinos portus 198, 366.
vellere ſigna caſtris 72, 108. aurem 13, 4. è cardine poſtes 118, 480. vellitur arbos ſolo 128, 27. vallum 167, 506. vulſis radicibus 144, 650.
velleris atri agnam 195, 249. vellera ſiccat 8, 95. mutabit luto 9, 44. lanæ per cœlum ferri 36, 397. tenuia depectant foliis 42, 121. incocta rubores mutentur 62, 307. naſcentum infuſcet 64, 389. pereſa tondere 69, 562. Mileſia carpebant 78, 334. velleribus niveis revinctum 158, 459. ſtratis jacebat 214, 95.
velox Arethuſa 78, 344. velocis jaculi 53, 430. Spartæ 64, 405. veloces cervos 171, 253. velocius *famâ* non aliud malum 151, 174.
velum averſa ferit procella 88, 103. vela dabant 86, 35. humida legunt 35, 373. dare fatis 127, 9. tendunt noti 134, 268. vela cadunt 132, 191. velo pleno ſubit 96, 400. velorum alas 140, 520. vela traham 72, 117. vocant auræ 136, 357. facit 172, 281. velis niveis tentoria 97, 469.

aptare.

aptare claſſem 139, 472. arripe 139, 477. flecte viam 166, 28. miniſtrat ratem 196, 302.
velivolum mare 91, 224.
velatur corpora fictis 64, 383.
velamus delubra fronde 112, 249. comas amictu 137, 405.
velatum vittis juvencum 174, 366. velatarum antennarum 141, 549. velatas comas 131, 174.
velamen circumtextum acantho ferre 102, 649. velamina tondent 62, 313. nota conjiciunt 194, 228.
velut cuſtos 80, 433.
veluti cùm coorta eſt ſeditio 89, 148.
venam ſalientem ferire 66, 460.
venas inflatus Iacchо 13, 15. aſtringit hiantes 28, 91.
venis filicis excuderet ignem 29, 135. oſtendit metalla 43, 166. omnibus acta ſitis 66, 482. affixæ 75, 238. vulnus alit 146, 2.
vendebat corpus auro 98, 484. patriam auro 204, 621.
venenum dentis 49, 387. inſpirant 75, 236. veneni herba 9, 24. veneno Aſſyrio fucatur 51, 465. fallax 103, 688. perfuſus 111, 121. venena lecta 19, 95. atra agit 42, 132.
venerare deos in primis 34, 338. veneramur Nymphæ *Protea* 79, 391. Eurydicen vitulâ 83, 546. veneranda Pales 62, 294. venerata dabit curſus 139, 460.
venerabile donum 199, 408. nautis lignum 344, 767.
veniam dabunt 83, 536. precari 131, 144. poſce 147, 50.
Venilia diva 277, 76.
venit poſt tempore longo libertas 2, 30. Scythiam 3, 66. quocunque vocâris 7, 49. ultima ætas 8, 4. venient potum juvenci 15, 11. ad pocula 18, 28. ab urbe 20, 109. de glande 22, 20. ſuccus in herbas 28, 90. tritura calore 30, 190. milio annua cura 31, 216. tempus 38, 493. ſponte ſuâ 39, 11. auxilium 42, 130. hyems 53, 519. membris vigor 80, 418. populare penates 99, 527. Sidona 101, 619. ad aures vox 108, 119. ſumma dies 114, 524. arboribus lues 130, 138. in fœdera 155, 339. veniunt feliciùs uvæ 27, 54. variæ artes 29, 145. venito ipſe 7, 76. veniendi cauſas 96, 414. veniens age diem, Lucifer 17, 17. in corpore virtus 174, 344. venientis auſtri 12, 82. venientem annum 50, 405. veniente die 81, 466. venientibus offert 107, 59. ventum eſt ad proælia 56, 98. ventura deſuper urbi machina 106, 47. proles 209, 791. venturæ hyemis 73, 156. venturi præſcia 190, 66. venturum excidio Libyæ populum 86, 12. venturo ſæclo 10, 52. ventura bella 139, 458. venturos nepotes 131, 158.
venor. venabor apros 23, 56. damas canibus 65, 410. venantum coronâ 268, 551. venatum ire 149, 117. venatu invigilant 269, 605.
venatus victu aſper alebat 242, 318.
venator inſtat 344, 751.
venatrix ſuſpenderat arcum 93, 319.
venabula lato ferro ruunt 149, 131.

ventris rabies 115, 356. proluvies 132,236. in ventrem erescerent 72,122.
ventus nubila agebat 36, 421. agat nubes 37, 462. prosequitur euntes 130, 130. vocabat cursum 134,263. admoverit ora 138, 410. impulit 139,448. reliquit fessos 142,568. in ventum obliquat sinus 165,16. vento ingenti plangunt nemora 34, 334. impendente 35, 365. rubet Phœbe 37,431. fervere omnia 37, 455. trahi nubem 71,60. cogitur unda 80,419. constitit orbis 82,484. tollere fluctus 87,66. jactatum 90,182. acti 94,333. tenuisse cursum 147,46. pulsatur 152,249. leni crepitabant 193,2 9. venti referatis ad aures 7,73. triste arboribus 7,81. prohibent 69,9. ruunt 87,82. placata dant maria 129,69. volvunt mare 132, 196. dedere cursum 136, 337. mutati consurgunt 164, 20. ventorum prœlia 34, 318. carcere 89,141. ventos prædiscere 27, 51. agentes frigora 34,352. lacessit 60, 233. nivales avertes 62,318. luctantes imperio premit 86, 53. placatis 108,116. contemnere 129, 77. explorat 140,514. secabat 153,257. ferentes exspectet 157,430. in ventos recessit vita 164, 705. in ventos effundit vires 177, 446. ventis placidum staret mare 4,26. surgentibus tumescere 35,357. carebunt 37,435. haud ullis labentia 42, 133. sit aditus 69, 9. evertit æquora 86,43. incute vim 87,69. dederat diffundere 93,319. quassatam 100, 551. fulminis afflavit 122, 649. levibus par 126, 794. vocatis 133, 253. secundis intendere vela 145,684. datis 145, 705. ocyor Nisus 173, 319. rapidis turbata 190,75.
ventosi murmuris 21, 58.
ventosa æquora 31,206.
Venulus 234,9.
Venus mentem dedit 61, 267. nulla *flexit* 83, 516. aëre sepsit 96, 411. alma 101, 618. irrigat quietem 103, 691. Veneris vincula 19,78. filius 94,325. conjugio 139, 475. præmia 147,33. Veneri parta munera 7,68. myrtus gratissima 17,62. in Venerem mitte 55,64. in Venerem frigidus 56, 97. rapiat sitiens 57,137. avertere 59, 210. in Venerem solvunt 74, 199.
vepres incendere 32,271. hirsuti secuerunt corpora 65, 444.
ver purpureum 21, 40. imbriferum ruit 33, 313. sudum fiactæ 71,77. vere novo se subjicit 24,74. liquitur gleba 26,43. fabis satio 31,215. sereno sacra refer 34. 340. redit calor 61,272. udo madent terræ 65,429.
verbenas pingues adole 19,65. premens 72,131.
verbere torto instant 57, 106. verbera sæva retardant 60, 252. in verbera pendent 169, 147. sæva sonare 203, 557. verberat amnem fundâ 29, 141. undâ sidera 138, 423. ictibus auras 175,377.
verbo affore vim crediderat 289,547. verba tenerem 21, 45. non innoxia 42, 129. simulata 104, 710. verbis vincere

vincere 61, 289. odia movi 108, 96. amicis compellat 115, 372. acuit 221, 330. vulgare 277, 64. replenda curia 309, 380. verborum fides 261, 280.
vereor quò ſe vertant hoſpitia 103, 671. veriti quod nunquam ſumus 20, 3. veretur me ſibi ne præferat 5, 4.
vergat quo pondere lethum 343, 727.
verrit veſtigia caudâ 55, 59. cœlum per auras 87, 59. cærula 132, 208. vada 196, 320. verrens fugâ arva, æquora 59, 101.
vertat quod nec bene 20, 6. terram ferro 29, 147. ſe ordo 31, 239. in glaciem 63, 364. ſe formas in omnes 80, 411. ſententia 92, 237. ad litora prædas 9, 528. iter 834. quò fortuna vocat 165, 23. ſtimulos ſub pectore 191, 101. in viſcera vires 210, verti Troja 122, 625. curſus 131, 146. vertitur ordo 137, 376. vina in cruorem 158, 455. ſidera retro 159, 489. ſpecies animorum 36, 420. vertenda manu area 30, 179. verſum fas atque nefas 38, 505. versâ haſtâ 98, 478. verſo aratro 28, 98. cardine 139, 448. verſæ ſtant in zephyrum 61, 273. verſa cornua 60, 222. terga fugâ 71, 85. verſos fugâ hoſtes 57, 120. verſis bidentibus 49, 399. frontibus 54, 24. ſagittis 55, 31. aquilonibus 95, 391.
verſu Syracoſio ludere 13, 1. Chaloidico condita 23, 50. proſequar 63, 339. in verſum diſtulit 73, 144. verſus dicere 10, 2. Mænalios incipe 17, 21. verſibus alternis contendere 15, 18. amplecti 40, 42. incomtis ludunt 49, 386. verſat omnia fors 20, 5. oves 23, 68. terram 28, 119. in oſſibus ignem 61, 258. animos in pectore 71, 83. forcipe ferrum 74, 175. conſilia pectore 102, 657. dolos 107, 62. per omnia animum 153, 286. Dareta manu 177, 460. verſans pectore curas mutabat 183, 702. verſando terram 28, 119.
verſicoloribus armis 280, 181.
vertex ſemper ſublimis 32, 242. vertice Caucaſio 51, 440. Aonio 54, 11. cœli conſtitit 91, 225. concuſſo nutat 122, 629. de vertice lüli fundere lumen 123, 682. celſo 145, 679. ſaxi 150, 152. ſummo 150, 168. fulcit cœlum 152, 247. excelſo montis 166, 35. ſtant cr. ſtæ 209, 780.
verubus columis torrebimus 49, 396. figunt 91, 212. ſubjiciunt prunas 168, 103.
verutos Volſcos 43, 168.
verus nuntius 135, 310. vera fama 70, 42. patuit dea 96, 405. veras voces 96, 409. vera fatebor 107, 78. involvens obſcuris 191, 100. veris implet animum 138, 434. verius me luere &c. 342, 694.
verùm hæc &c. 2, 25.
veró. tum verò &c. 13, 27.
veſana fames 262, 340.
veſcitur aurâ 99, 546. ſanguine 143, 612. veſcentes per herbam 205, 657.
veſcum papaver 72, 131. veſcas frondes 58, 175.
Veſevo vicina 45, 224.
Veſper proceſſit Olympo 15, 86. ſerus quid vehat 37, 461.

461. frigidus aëra temperat 63, 336. admonuit decedere 74, 186. reducit è paſtu 80, 434. componet diem 95, 374. veſpere ab atro conſurgunt venti 164, 19.
Veſta mater 38, 498. Veſtæ cana penetralia 184, 744. Veſtam potentem effert adytis 113, 296.
veſtibulum inumbret 69, 20. ſervat 203, 556. veſtibulo ſedeat cuſtodia 203, 575.
veſtiga oculis altè 192, 145. veſtigat luſtrans 336, 467. veſtigans 339, 557.
veſtigia tua luſtro 4, 12. ſceleris manent 9, 13. fraudis ſuberunt 9, 31. errabunda ferant 14, 58. per ſua volvitur 50, 402. extrema fecit 51, 474. verrit caudâ 55, 59. vix ponat arenâ 59, 195. ſervet 124, 711. obſervata ſequor 125, 753. fœda relinquunt 133, 244. firmat 144, 659. torſit 144, 669. flammæ veteris agnoſco 147, 23. titubata tenuit 174, 332. figit 192, 159. torſit 202, 547.
veſtis defluxit ad pedes 96, 404. captiva congeritur 125, 765. veſtem purpuream ſubnectit 150, 139. veſte inſternor 124, 722. ſiccabat crures 164, 687. in madidâ fluens 170, 179. collucens 189, 539. madidâ gravatum 197, 359. veſtes illuſas auro 51, 464. indutæ rigeſcunt 63, 363. laboratæ auro 102, 639. picturatas fert 140, 483. Iliacas conſpexit 163, 648. purpureas conficiunt 194, 221.
veſtit corymbos hederâ 6, 39. agnos ſandyx 10, 45. Taburnum oleâ 40, 38. ſe gramine 45, 219. æther campos lumine 205, 640.
Veſulus pinifer 294, 708.
veto tentare 345, 806. vetant circumdare 23, 56. vetor fatis 86, 39. vetabat bella 107, 84. vetitos hymenæos 204, 623. quæ contra vetitum diſcordia 275, 9.
vetus nomen 346, 823. veteris belli 86, 23. Bacchi 91, 215. flammæ 147, 23. veterem querelam 35, 378. amicum 129, 82. veterum præcepta 30, 176. veteres fagos 6, 12. migrate coloni 20, 4. ludi 49, 381. Sabini 53, 432. veterrima laurus 119, 513.
vetuſtas longinqua mutare valet 138, 415.
vetuſtum templum 124, 713. vetuſto ſaxo 129, 84.
veterno gravi torpere 28, 124.
Ufens educat juvenes 289, 518. Ufentem 336, 460.
via ducit in urbem 20, 1. brevis 20, 23. media 21, 59. finditur 41, 79. quadret 46, 278. mortis ſimplex 66, 482. fit vi 118, 494. invia dividit 137, 383. prima ſalutis pandetur 191, 96. viæ ignaros 26, 41. auxilium 94, 358. meminiſſe 132, 202. viam facilem voluit 28, 122. ſuperare 57, 141. inſiſte domandi 58, 164. carpit 63, 347. affectat Olympo 84, 562. monſtrante deâ 95, 383. corripuere 96, 418. evaſiſſe 124, 731. fata invenient 137, 395. tentamus 140, 520. flectæ 166, 28. viâ reperit 40, 22. erravit 125, 739. viarum paribus numeris dimenſa 46, 284. ſtrata 96, 422. anguſta 114, 332. longarum meta 146,

146, 714. vias relaxat 28, 89. cœli mutavere 36, 418. per vias ſternuntur corpora 115, 364. ſignantem 124, 697. implevi clamore 125, 769. occultas egiſſe 145, 695. viis mille ancipitem dolum 180, 590.
viator ſpuit ore terram 71, 97.
vibranti gladio 274, 769. ictu 288, 484. vibrantibus linguis 111, 211. vibratus ab æthere fulgor 248, 254.
viburna inter lenta *exulere* caput 2, 26.
vice hâc ſermonum 202, 535. in vicem 59, 188. in vicem ſpeculantur 73, 166. vices vitaviſſe 117, 437. volvit 137, 376. ſortiti 143, 634.
viciſſim dicemus 11, 50.
viciæ tenuis fœtus 27, 75. viciam ſeres 31, 227.
vicina nimium Cremonæ Mantua 21, 28. vicini pecoris 2, 51. vicine Palæmon 7, 53. vicino limite 2, 54. vicinæ urbes 39, 510. vicinos portus 137, 382. vicina arva 140, 500.
vicinia Perſidis urget 77, 290.
victima exiret ſeptis 2, 34. maxima taurus 43, 145.
video monſtrum 127, 26. vidi me in littore 4, 25. donata 6, 14. videri ſe cupit 7, 65. videri potuiſſe ſatis eſt 13, 24. ut vidi, ut perii 18, 41. videndi Romam cauſa 2, 27. patriam ſpes 109, 137. videndo urit femina 59, 215. videndam ſe obtulit 121, 583. videns mirabor 3, 70. viſus deterior 71, 89. adeſſe in ſomnis Hector 112, 271. viſa ſalus morientibus una 67, 510. viſum ita Neptuno eſt 79, 394. aliter Dis 117, 428. conſidere in ignes Ilium 122, 624. viſura caſus marinos abies 41, 68.
viſa talibus attonitus 131, 173.
viſu miſerabile 88, 111. exſangues 111, 212. tremefactus 115, 382. in medio deriguit 135, 308. facilis 143, 621.
viſus mortales hebetat 121, 605. reliquit 153, 277. ſecundarent 128, 36.
viſendi ſtudio 107, 64. viſenda animalia miris modis 77, 309.
viduâſſet civibus urbem 249, 571. viduata nunquam pruinis arva 83, 518.
viget mobilitate Fama 151, 175. regnum conciliis 108, 88.
vigor habilis venit membris 80, 418. igneus eſt ollis 207, 730. vigorem mutat ſenectus 269, 611.
vigilem ignem 151, 200. vigiles cæduntur 112, 266. portarum prœlia tentant 114, 335. oculi 151, 182. vigilum excubiis 257, 159.
vigila 281, 219. vigilantem 262, 345. vigilantibus oculis 176, 438. vigilanda viris 33, 313.
vigilantia fugit viros 46, 265.
viginti tauros 102, 634.
vilis ſupellex 30, 165. vilem faſcium 31, 227. vilibus pomis 32, 274. vilior alga 16, 42.
villarum culmina 3, 83.
villis mollibus albos 64, 386. udis merſatur 66, 446. tonſis mantelia 79, 377. onerofum 174, 352.

villoſa ſetis pectora 241, 266. villoſi leonis 238, 177.
vimen acanthi 72, 123. lentum convellere 128, 31. vimine ſpiſſo qualos 45, 241. de tenui circlos 58, 166. lento texta 70, 34. per vimina ibunt guttæ 45, 245. vimina aſpera ruſci 50, 413. viminibus detexere 5, 72. fœcundæ 51, 446.
vimineas crates 28, 95.
vincire ſuras cothurno 94, 337.
vinctus poſt tergum nodis Furor 93, 295. vinctæ vites 50, 415. vinctura linguam lageos 41, 94.
vinclo ſociare jugali 146, 16. vincula injiciunt 13, 19. Veneris necto 19, 78. tenacia contende 80, 412. tenent naves 89, 168. rupi 109, 134. arta levari 109, 147. ſtupea intendunt 111, 236. arcebant palmas 116, 406. jugalia Junoni curæ 147, 59. linea rupit 178, 510. vinclorum volumina 176, 408. vinclis capiundus 79, 396. correptum 80, 405. excidet 80, 409. frenat 86, 54. exuta 109, 153.
vincor ab Æneâ 220, 320. vincet me carminibus Orpheus 10, 55. myrtus corylos 17, 64. amor omnia 23, 69. labor 29, 146. vincere cacumen ſagittæ potuere 42, 125. horrea proventu 53, 518. verbis 61, 289. viſcera flammâ 69, 560. hyems navem 88, 122. funalia flammis 104, 727. vincere certo 170, 194. vicit pietas 206, 688. vici mea fata 303, 160. victus cantando redderet caprum 6, 21. animi Orpheus 82, 492. victa pulvere area 30, 180. dolo femina 148, 95. victam deſiſtere 86, 38. victos Penates 87, 68. victis non tanta ſuperbia 59, 529. una ſalus nullam ſperare ſalutem 115, 354. redit virtus 115, 367. addere vim 117, 452.
victor avertis Indum 43, 171. volitare per ora 54, 9. dat jura Cæſar 84, 561. remeâſſem 108, 95. victoria Quirini arma 54, 27. ſuperbi 60, 227. victorem declarat Cloanthum 171, 245. victoribus pretium 168, 111.
victrix 226, 544. victrices Lauros 17, 13. victricia arma 128, 54.
victoria tantæ eſt curæ 57, 112. habet laudem 121, 584.
vindicat armis 152, 228.
vino ſepultam 112, 165. lavere 194, 227. vina fundam Ariuſia 12, 71. currentia rivis repreſſit 29, 132. molliſſima 34, 341. firmiſſima 42, 97. humida cædunt 63, 364. dividit 90, 195. coronant 104, 724. vertere in cruorem 158, 455. fundebat 167, 98. invergit 194, 244. reponite 215, 134.
vinea patietur falcem 9, 40. pubeſcit 49, 390. poſuit frondes 50, 403.
vineta ne vergant ad ſolem cadentem 47, 298. vinetis optima ſatio 47, 319.
vinitor uvæ eſſem 23, 36. canit antes 50, 417.
vindemia ſpumæ 39, 6. pendet arboribus 41, 89. coquitur 53, 422.
violâ pro molli ſurgit carduus 11, 38. violæ ſunt nigræ 12, 39. violas pallentes carpens 5, 47.

violaria bibant fontem 70, 32.
violâſſet dona Minervæ 110, 189. *pudorem* 147, 27. manu orbem cruſti 215, 114.
violabile numen 109, 154.
violentus notus 197, 356. violenta pectora 279, 151. violentior Eurus 42, 107. amnis 79, 373.
violentia ullius nec te vincat 309, 354. gliſcit Turno 324, 9. flectitur 325, 45.
vipera mala delituit 65, 417. defenſa latebris interit 68, 545.
vipereum crinem 195, 281.
vipeream animam 221, 351.
vir gregis deerraverat 15, 7.
virum fecerit ætas 9, 37. cano 85, 1. inſignem pietate volvere caſus 85, 10. gravem conſpexere 89, 151. fata ſervant 99, 546. viro Phœbi chorus adſurrexerit 14, 66. digno conjuncta 18, 32. viri Oenotrî coluere 99, 532. virûm acre genus 43, 168.
viros vigilantia fugit 46, 265. contrahimus 127, 8 ſacrabo 190, 73. reſides movebit 209, 814. viris objicienda 6, 7.
virilis proles 213, 50. virilem curam & animum 261, 311. viriles animos 136, 342.
virgo redit 8, 6. infelix 14, 52. pube tenus Scylla 138, 426. virginis Spartanæ arma 93, 315. raptæ irâ 116, 413. Dianæ tria ora 159, 511.
virgine cæsâ ventos placâſtis 108, 116. virginibus bacchata Lacænis 52, 487. Tyriis mos eſt geſtare pharetram 54, 346.
virgineum ruborem 36, 430.
virginei vultus 132, 236. virgineas vittas 110, 168.
virginitatis amorem 315, 583. virginitate ereptâ 327, 141.
virago Juturna 336, 468.
Virbius 232, 777.
virebit omne nemus 16, 59.
virentem iliceibus Alburnum 58, 146. virenti convalle 206, 679. virentia muſco ſtagna 69, 18.
vireſcunt gramina 27, 55.
viridis arbutus 16, 46. viridis Lycæi 83, 539. viridem Ægyptum 77, 291. viridi antro 3, 76. fronde 3, 81. hibiſco 4, 30. cortice 11, 13. herbâ 14, 59. ulvâ 19, 87. umbrâ 20, 20. ſtipulâ 33, 315. gramine 45, 219. marmore 54, 13. ceſpite 135, 304. juventâ 172, 295. virides lacertos 4, 9. caſiæ 70, 38. apio ripæ 72, 121. viridiſſima gramine ripa 58, 144.
viridante toro 175, 388.
vireta amœna devenere 205, 638.
virga thurea ſolis eſt Sabæis 42, 117. frondeſcit ſimili metallo 192, 144. virgâ rubeâ texatur 32, 266. virgis arbuteis 301, 65.
virgatis ſagulis 251, 660.
virgea ſupellex 30, 165. virgea pabula 62, 320.
virgulta tenera attendent 22, 7. ſylveſtria canam 39, 3. avia reſonant avibus 48, 328. cornea 127, 27. ſonantia 207, 704.
Virgilium alebat Parthenope 84, 563.
virtus quæ ſit, cognoſcere 9, 27. redit victis 115, 367.

an dolus quis in hoſte requirat 116, 390. viri recurſæ 146, 3. tutatur Euryalum 274, 344. conſcia incendit 277, 455. virtutem antiquam excitat 136, 342. virtute extendere vires 209, 807. egregiam 213, 257. virtutes Trojæ quis neſciat 100, 566. virtutibus patriis reget orbem 9, 17.
virus ſerpentibus addidit 29, 129. lentum deſtillat 61, 281. adſpergere 65, 419.
viroſa Caſtorea 27, 58.
vis humana legeret 30, 198. metuenda apibus 70, 37. ea animo 99, 520. applicat oris 101, 616. odora canum 149, 132. vim duram tende 79, 399. incute ventis 87, 69. addere victis 117, 452. accipiunt 123, 242. ſuſcitat 177, 454. tela ferunt 199, 400. vi propriâ nituntur 50, 428. volat axis 57, 107. multâ miſcent 60, 220. magnâ tollunt 74, 174. ſuperûm jactatus 85, 4. multâ muniet 92, 271. patriâ inſtat 118, 491. fit via 118, 494. potitur 118, 56. convulſa 138, 414 vocat 138, 454. ſummâ certabant 267, 532. vires occultas concipiunt 27, 86. debit æquas 46, 286. habuere ſuas 50, 427. induſtria firmat 59, 209. carpit 59, 215. exercet 60, 227. refectæ 60, 235. revocant victu 91, 214. ſecundas ſufficit 121, 617. ſolidæ ſtant 122, 639. adquirit eundo 151, 175. promite 170, 191. effœtæ frigent 175, 396. dabat ſanguis 176, 415. effundit in ventum 177, 446. incendit pudor 177, 455. infractæ torpent 266, 499. animi debilitat 269, 611. oſtentant 208, 771. extendere 209, 807. validas vertite 210, 834. ſinè viribus furit 56, 99. viribus validis contorſit 107, 50. audax 167, 67. ſummis urget 171, 226. vaſtis effert 174, 368. expugnare 267, 531.
viſcera vincere flammâ 68, 559. tunſa ſolvuntur 77, 302. per liquefacta boum ſtridere apes 84, 555. nudant 91, 211. avulſa montis eructans 142, 575. torrent 168, 103. ſolida imponit 195, 253. fœcunda pœnis tondens 204, 599. in viſcera vertite 210, 834. viſceribus miſerorum veſcitur 143, 622.
viſco fallere 29, 139. viſcum quale ſolet virere 193, 205.
vita neſcia fallere 51, 467. ſuperſit 54, 10. tulit caſus 76, 252. receſſit in ventos 164, 705. vitæ pars ultima 10, 53. mortalis honorem 77, 326. exſortes 199, 328. vitam deûm accipiet 9, 15. hanc coluere 53, 532. ſub nube relinquunt 68, 547. trahebam 108, 92. cum ſanguine fudit 119, 532. producere 122, 637. per extrema duco 135, 325. in ſylvis traho 144, 646. expertem thalami degere 160, 550. pro laude paciſci 171, 230. crudelem abrumpere 266, 497. excoluere 205, 663. vitâ defuncta 81, 475. ſpoliavit 192, 168. vitas tenues arceſſere 75, 224. diſcit 199, 433.
vitales auras 95, 388.

vitis ſemiputata eſt 5, 70. Iaccho gratiſſima 17, 61. vitis lenta ſuperaddita 7, 38. arboribus decori eſt 11, 32. vitis genus 46, 262. viti retinacula parant 32, 265. vitem ponere 33, 284. relictam perſequitur 50, 407. vite ſub lentâ jaceret 23, 40. de pſythiâ racemos 76, 269. vites pone ordine 3, 74. novellas incidere 6, 11. texunt umbracula 21, 42. adjungere ulmis 25, 2. reſpondent propagine 41, 63. Thaſiæ albæ ſunt 41, 91. Amineæ firmiſſima vina 43, 97. fluentes ſufficiet 44, 191. in vites molire bipennem 78, 331. vitibus uvæ decori 11, 32. intexet ulmos 45, 221. almis aptius uber 46, 233. curandis labor 49, 397. ingruit umbra 50, 410. vitea pocula 64, 380.
vitiſator Sabinus pater 217, 279
vitium excoquitur 27, 88. alitur tegendo 66, 454. vitio aëris moriens herba 16, 57. vitioſa ilicis 51, 443.
vito pericula 136, 367. nec tela nec ullas vices 117, 433.
vitreis ſedilibus obſtupuere 78, 350. vitreâ undâ 232, 759.
vittâ molli cinge 19, 64. nivea circumdatur 67, 487. piâ tege 163, 637. vittæ parari 109, 133. deûm vos teſtor 109, 155. vittas virgineas contingere 110, 168. perfuſus ſanie 111, 221. effert adytis 113, 296. reſolvit 137, 370. vittis cæruleis mœſtæ 128, 64. redimitus 129, 81.
vitulus quæritur 77, 299. vitulos tueri 44, 195. in vitulos traducitur cura 58, 157. è paſtu reducit 80, 434.
vitulam deponere 6, 29. ad vitulam ſpectas 7, 48. paſcite 8, 89. vitulâ faciam pro frugibus 8, 77. cæsâ venerabere 83, 546.
vivit tegendo vitium 66, 454. ſub pectore vulnus 148, 67.
vixi, & peregi curſum 163, 653. viximus diu 298, 861.
vixet, cui vitam dediſſet Deus 302, 118.
vivendi voluptas 297, 846. vivendo vici fata 303, 160. viventes juvenes rapit 289, 519.
victum Dodona negaret 29, 149. facilem fundit tellus 50, 460. feres 62, 320. negabat ſeges 131, 142. dant rami infelicem 144, 649. victu herbæ paſcuntur 68, 528. invigilant 73, 158. revocant vires 91, 214. facilem 97, 445.
vividus Umber 344, 753.
vivida bello virtus 185, 754. dextra 191, 609.
vivo ſaxo 89, 167. amore 104, 721. flumine 124, 719.
vivi pervenimus 20, 2. lacus 51, 469. vivos vultus 210, 849. viva plantaria 40, 27.
volare omnia 75, 226. vivis invia regna 192, 154.
vivacis cervi 16, 30. olivæ 44, 181.
vix cornibus exſtant 64, 370.
ulceris os 66, 454.
ulciſci cadentem patriam 120, 576. umbras ſociorum 144, 638. ultus avos 210, 841.
ultor exoriare 162, 625. ultoris Bruti 210, 819. ultorem promiſi 108, 96.
ultrix Tiſiphone 203, 570.
ultricis flammæ 121, 587.
ultrices Diræ 158, 473. Curæ 195, 274

uligine dulci læta 44, 184.
ullus honos 38, 506. ullius violentia 309, 354.
ulmus accipit formam aratri 30, 170. opaca, ingens pandit ramos annoſáque brachia 195, 283. ulmo ab aëriâ gemere 3, 59. in frondoſâ vitis eſt 5, 70. in alto aret 23, 67. ponunt certamina 53, 530. ulmi frondibus fœcundæ 51, 446. ulmos inter mixtas conſedimus 10, 3. intexet vitibus 45, 221. amplexæ vites 49, 367. totas advolvere focis 64, 378. ſeras diſtulit 75, 144. ulmis adjungere vites 25, 2. ſub ulmis fregere glandem 41, 72. fortibus genus unum 42, 83.
ulnas tres pateat 8, 105. in ſeptem adſurgit 63, 355.
ultra placitum 16, 27. quid ultrà provehor 139, 480.
ulteriora ripæ 194, 314.
ulteriùs tentare 345, 806.
ultimus 65, 424. ultima Thule 26, 30.
ultro ſeſe offert 7, 66.
ulvam paluſtrem carpes 58, 175. ulvâ in viridi procumbit 19, 87. delitui 109, 135. in glaucâ exponit 199, 416.
ululæ certent cycnis 18, 55.
ululant plangoribus ædes 118, 487. vertice nymphæ 150, 168. per umbram canes 195, 257. ululante tumultu 317, 662. ululantibus lupis 38, 486. ululata per urbes Hecate 162, 609.
ululatu fœmineo fremunt 163, 667. ululatus ore dedere 3, 4, 190. ululatibus tremulis æthera complent 222, 395.
Ulyſſes ſic notus 106, 44. ſcelerum inventor 110, 164. Ulyſſi pellacis invidiâ 108, 90. ſævi 134, 173. infelicis comes 143, 613. vulnere tardus Pelias 117, 436. Ulyſſei ſocios 19, 70.
Umber vividus hæret hians 344, 753.
umbo nec ſufficit ictibus 275, 810. umbone ſummo clypei pependit 12, 546. umbonum crates 229, 633.
umbra frigida deceſſerat cœlo 17, 14. gravis cantantibus 24, 75. nocet 28, 121. foliorum exuberat 30, 191. ingruit 50, 410. ſaxea procubet 58, 145. Creüſæ viſa 126, 772. umbræ ſuccedere 65, 418. lætiſſimus lucus 97, 441. tricorporis forma 156, 289. per umbram noctis 35, 366. umbram factura nepotibus 40, 58. dimoverat humentem 142, 583. ſub umbrâ requieſce 15, 10. rarâ tegit 16, 46. viridi 20, 20. dividit orbem 31, 205. ſub umbrâ matris ſubjicit 39, 19. ingenti protegat 52, 489. ſacrâ accubet 63, 334. ſub populeâ mœrens 82, 511. horrenti imminet 89, 165. dulci complectitur 103, 694. magnâ involvens 112, 251. cavâ circumvolat 115, 360. complexa 119, 514. umbræ majores cadunt 3, 84. nocent frugibus 24, 76. denſæ in montibus 34, 342. nemorum 67, 520. tenues ibant 81, 472. luſtrabunt convexa 101, 607. ſalvete paternæ 167, 81. umbrarum locus 198, 392. umbras captare 4, 8. creſcentes duplicat 5, 67. ſub incertas zephyris motantibus 10,

10, 5. inducere fontibus 11. 40. pampineas invidit 16, 58. falce premes 29, 157. ſufficiunt paſtoribus 50, 435. pallentes diſcutit 63, 357. miniſtrantem 73, 146. prenſantem 82, 501. per umbras lapſa 123, 693. ſociorum ulciſcimur 144, 638. ad umbras adigat 147, 25. ſub umbras ire 163, 660. diverberet 196, 254. exſangues terreat 199, 401. ad imas deſcendit 199, 404. umbris horrentibus clauſam 93, 311. crudelibus occubat 99, 547. ſpiſſis condidit 122, 621. humentibus operit 155, 351. ſubitis exterritus 161, 571.

umbroſa arbos 41, 66. umbroſam vallem 62, 331. umbroſa cacumina 3, 3.

umbriferum nemus 100, 473.

umbracula texunt vites 21, 43.

umbrantur montes 140, 508.

umbrata tempora quercu 208, 772.

Umbro fortiſſimus 232, 752. veniens Marſorum montibus 289, 544.

unci aratri 26, 19. vomeris 45, 223. unco morſu 90, 169. uncis manibus 49, 365. pedibus 133, 233.

unda malè temperat ſibi à cannis 35, 360. Iulia ſonat 43, 163. ima exæſtuat 60, 240. ſuſtinet orbes 63, 361. curvata circumſtetit 78, 361. ſe ſcindit 80, 420. terram inter fluctus aperit 88, 106. inhorruit 132, 195. undæ irremeabilis ripam 199, 425. undam intermiſceat 22, 5. elicit ſupercilio tramitis 28, 108. deſpumat aheni 33, 296. torrentem innatat alnus 51, 451. ſalutantum vomit ædibus 51, 462. ad undam genitoris lacrymans 78, 355. Strymonis 82, 508. ſpumantem torſit 83, 519. Simoëntis 101, 618. unda torquentia montes 60, 254. ſummâ caput extulit 78, 352. tardâ alligat 81, 479. in Trinacriâ lentandus remus 137, 384. verberat ſidera 138, 423. ſubductâ deſedimus 142, 565. immotâ attollitur 168, 127. undæ dulces calcentur 45, 243. intremuere 145, 673. in undas deferar 18, 59. currere 35, 385. impellentibus 77, 305. per undas nantes 88, 119. ſummas perlabitur 88, 147. exſuperant 111, 207. aſperat 134, 285. in lævas contorſit 142, 562. in undis quis ludus eſt 21, 39. omnibus emat 26, 31. abolere 69, 560. reſluentibus ſtridit 76, 262. ſub undis correpta ſcuta 88, 100. dat latus 88, 104. corruptam 90, 107. ſuperſunt 95, 383. jactati 97, 442. Libycis ereptus 101, 596. in cæcis erramus 132, 200. ex undis ſervatum 132, 209. ſpumantibus ferimur 134, 268. latus abſcidit 138, 417. Siculis confundimur 145, 696. primis elabitur 169, 151. ſurgentibus 197, 354.

undabat vortex ad cœlum 342, 673. undantem fornacibus Ætnam 38, 472. buxo Cytorum 50, 437. bello Nilum 55, 28. pulvere fumum 121, 609. undantia lora 169, 146. flammis aëna 194, 218. undoſum æquor 154, 313.

unde homines nati 27, 63.

undecimus. alter ab undecimo 18, 39.

undique turbatur 1, 11.
unge cubilia limo 70, 46. corpus 194, 219. unctos utres 49, 384. uncta abies 236, 31. unguine pingues ceras 66, 450.
unguibus infodiunt fruges 68, 535. fœdans ora 164, 673 aureis onerosum 174, 352. in unguem arboribus positis via quadret 46, 277.
ungula sonat 56, 88. quatit campum 322, 875. rapida spargit rores 333, 339. incita crebro pulsu 338, 533.
unquam. non unquam redibat dextra 2, 36. en unquam mirabor 3, 68.
unus cunctando restituis rem 210, 846. utinam fuissem unus è vobis 23, 35. unum genus 42, 83. unius ob noxam 86, 41. una sororum 24, 65. ab uno crimine disce omnes 107, 65. in unum miscentur Fors & virtus 343, 714. exosus ad unum Trojanos 183, 687. vix unus Helenor & Lycus 268, 544. unà mecum 4, 31.
unanimam sororem 146, 8. unanimos fratres 221, 335. vos unanimi 331, 264.
vocat mœsta deos 2, 37. te fontes vocabant 2, 40. armenta Amphion vocabat 4, 23. vocâris quocunque veniam 7, 49. astra crudelia vocat mater 11, 42. 23. vocari votis assuesce 26, vocaveris imbrem votis 29, 157. Cererem in tecta 34, 347. vocat pluviam cornix 35, 388. per carmina 49, 388. clamore Cithæron 55, 42. clamoribus hostem 71, 71, 76. vocant fata retro 82, 496. vocabat Eurydicen voce 83, 526. lux ultima victos 123, 668. Creüsam ingeminans 129, 770. aster in altum 129, 70. vocare regna Itala 132, 185. Jovem in prædam 133, 222. ventus cursum 134, 269. Manes ad tumulum 135, 303. vela auræ 136, 357. in fata 140, 494. vocat carbasus auras 157, 417. in templa sacerdos 189, 41. concilium 199, 433. vocantem aspernata 64, 393. vocantes *ejerum* Graii 58, 148. vocatus audit Apollo 69, 7. vocatos exaudire 91, 219. vocaturum sæpe 156, 384.
vox fugit Mœrim 21, 53. ingens exaudita 38, 474. ferrea esset 40, 44. ingeminata remugit 55, 45. imitata auditur 71, 71. venit ad aures 108, 119. faucibus hæsit 126, 774. reddita fertur 128, 40. dira inter odorem 133, 228. excidit ore 206, 686. vocis imago 70, 50. voci pepercit 119, 534. vocem à pectore trahens 95, 375. volutant 104, 725. rumpit 109, 129. resolvat 139, 457. cum sanguine fundo 162, 621. voce lacessas 7, 51. æquiparas 11, 48. plenâ vocat 35, 388. adfatus 77, 320. moveret Manes 82, 505. secutus 96, 406. prodere 105, 126. magnâ cietnus 129, 68. deorum attonitus 131, 173. demissâ locuta 135, 320. moneri 139, 461. in mediâ resistit 148, 76. voces ad sidera jactant 12, 62. liquidas ingeminant 36, 410. veras reddere 96, 409. ambiguas spargere 108, 98. mœstas expromere 113, 280. jactare 129, 768. fractas audimus 141, 556. longas ducere 158, 463. vocum

diſcrimina 205, 646. vocibus uſa 87, 64. blandis moratur 103, 671. raris hiſce 135, 324. compellat 154, 304. vociferans Numanus 269, 596.
volemis gravibus 41, 88.
volo. volat ſuprà nubem ardea 35, 364. vi fervidus axis 57, 107. volant incerta examina 72, 103. volant faces & ſaxa 89, 150. pelago 130, 124. ludibria ventis carmina 190, 75. volando prodire 193, 199. volens pelago da vela 40, 41. curru dat lora 89, 156. volantes ſtipulas 34, 321. currus 59, 181. apes ore ferunt 69, 16.
volatile ferrum 158, 71.
volitare frondes 35, 368. victor per ora virûm 52, 9. volitans per urbes fama 215, 104. volitantia carmina 139, 450. ſimulacra 214, 89.
volucrem fugâ prævertitur Hebrum 93, 317. volucri ſomno 126, 794. volucres fumos 45, 217.
volucres Caucaſias refert 14, 42. varias pelagi 35, 383. importunæ ſigna dabant 38, 470. obſcœnas fœdare 133, 241.
volo. quid volui miſero mihi 5, 58. volebant Muſæ meminiſſe 15, 19. volentes per populos dat jura 84, 561. volentia rura tulerunt 52, 500.
voluntas certa mihi 149, 125. fert 206, 675.
Volſcentem ſolum petit 265, 439. exanimem ferunt 265, 451. Volſcente magnanimo ſatum 290, 563.
Volſcos verutos 43, 168.
Volturni vadoſi amnis accola 231, 729.
volvere ſaxa 38, 473. ſic Parcas 86, 23. rotam 208, 748.
volvitur in ſe annus 50, 402.
volvit ſub naribus ignem 56, 85. gurgite caput 83, 525. caſus 85, 9. ad litora fluctus 87, 86. corpora ſub undis 88, 111. volvitur in caput magiſter 88, 116. volvunt æſtus incendia 124, 706. volvitur ignis vento 125, 759.
volvunt mare venti 132, 196. fumum 132, 206. vices 137, 376. lacrymæ volvuntur 158, 449. ſidera lapſu 160, 524. per culmina flammæ 164, 671. volvit ſub pectore ſortem 219, 254. volvend s menſibus 92, 269. volvens arcana fatorum 92, 262. plurima per noctem Æneas 93, 305. monumenta virorum 129, 102. oculos 155, 369. volventia plauſtra 29, 163. volventibus annis 91, 234. volutus ad terras 60, 238. per ſaxa amnis 67, 521. volutæ per ora lacrymæ 296, 790.
volumina alterna crurum ſinuet 59, 192. ſeptena traxit 167, 85. vinclorum verſat 176, 408. volumine ſinuant terga immenſa 111, 208.
volutabris ſylveſtribus pulſos 65, 411.
voluto mecum ipſe 21, 37. vocem per atria 104, 725. volutant vocem litora 169, 149. eventus 192, 157. volutans hæc ſecum dea 86, 50.
voluptas ſua trahit quemque 5, 65. tenet rura 12, 58. nota ſollicitat 57, 131. ſola oves 144, 660.
vomer attritus incipiat ſplendeſcere 26, 46. vomeris obtuſi dentem 32, 262. unci patientem

patientem 45, 223. vomere ſub preſſo pinguis 44, 203. impulſo enituit 45, 211. ſub duro fumans 67, 515. invertiſſe 68, 525.
vomis 29, 162.
vomit ædibus undam ſalutantum 51, 462. ore cruorem 67, 516. vomens fumum 183, 682.
vorat æquore vortex 88, 117.
vorago ingens 227, 569. voragine vaſtâ æſtuat 196, 296.
vortex rapidus vorat 88, 117. vortice inſano contorquens 38, 482. verticibus exæſtuat unda 60, 241. rapidis prorumpit 223, 31.
voveo ipſum te, Lauſe, tropæum 295, 775. ipſe pater famulam 314, 558.
votum ſimulant 106, 17. voti reus 171, 237. vota ſolennia reddemus 12, 74. facient 12, 79. ſolvent 37, 436. cano 138, 438. quid juvant furentem 148, 65. annua exſequerer 166, 54. votis damnabis 12, 80. vocari 26, 42. agricolæ reſpondet 26, 47. dare veniam 83, 536. incendimus aras 134, 279. dari 150, 168.
upilio venit 22, 29.
urbs antiqua Carthago 85, 12. ruit 115, 563. urbis curam 26, 25. faſtigia 97, 438. Trojanæ caſus 101, 624. labores 113, 284. optatæ muros 130, 132. urbi ingratæ premeretur caſcus 2, 35. imminet 96, 419. ventura deſuper 206, 47. mediæ illabitur 112, 240. incenſæ ſuccurritis 115, 352. capta ſuperavimus 122, 643. parvæ ſuccedimus 134, 276. urbem Romam ſimilem noſtræ putabam 2, 20. in urbem ducit 20, 1. conderet 85, 5. Patavi locavit 92, 247. Lavini 92, 258. Agenoris 94, 338. Tyriam adveneris 95, 388. Trojæ quis neſciat 100, 565. quam ſtatuo veſtra eſt 100, 573. ſepultam invadunt 112, 265. totam eruit 121, 611. premi 128, 52. Apollinis veneramur 129, 79. da manſuram 129, 86. datam cingetis 134, 255. celſam Buthroti aſcendimus 135, 293. conponere 137, 387. Cumæam acceſſeris 138, 441. paratam oſtentat 140, 75. unam eſſe Tyriis Trojâque profectis velit 149, 111. exiguam poſuit 151, 211. pulcram exſtruis 153, 266. per urbem bacchatur 154, 300. præclaram ſtatui 163, 655. tuam exſtinxſti 164, 682. celſam oppugnat 176, 439. fundabit 209, 812. ab urbe ducite domum 29, 68. urbe Tyriâ prefecta 94, 340. in mediâ lucus 97, 441. urbe ſocias 101, 600. in incenſâ dominantur 114, 327. totâ agitavimus 116, 421. ex tantâ nihil relinqui 122, 659. egreſſis 124, 713. ſociâ fruuntur 136, 352. S. donâ revelli 160, 545. urbes inter alias caput extulit 2, 25. vicinæ arma ferunt 39, 510. Aſiæ domitas addam 55, 30. recedunt 129, 72. magnas habitant 130, 106. Argolicas evaſiſſe 134, 282. per Graias regnare 135, 295. diductas litore interluit 138, 418. cognatas 140, 502. Gætulæ cingunt 147, 40. per magnas it ſama 150, 173. territat 151, 187. datas reſpicit 152,

225. urbibus errat 100, 578.
urget ab alto notus 37, 443. in brevia & Syrtes 88, 111. urgent ad littora fluctus 59, 200. urgentur in obnixos cornua 60, 222. urget habendi amor apes 74, 116. vicinia 77, 290. mole corpus 142, 579. viribus 171, 226. locum aſſultibus 176, 442. juſſis Apollo 218, 141. urgens duris in rebus egeſtas 29, 146. urgenti fato 122, 653.
urit me amor 5, 68. Daphnis 19, 83. campum ſeges 27, 77. ſtipulam flammis 27, 89. videndo femina 57, 215. fata 77, 331. cedrum 212, 13. uritur infelix Dido 148, 68. urentes culta capellas 44, 196.
urna ſtat ſortibus ductis 189, 22. urnam movet 1, 9, 432.
urſi informes dedere ſtragem 60, 247. ſævire 212, 17.
urſæ Libyſtidis pelle 166, 37.
urus. uri ſylveſtres 49, 374
uris imparibus 68, 532.
uſquam. ſiquid uſquam juſtitiæ eſt 101, 603.
uſque morari juvat 201, 487. adeò turbatur 1, 12. uſque ad ſidera 11, 43. ab uſque Pachyno 220, 289. quò me decet uſque tenen 175, 384.
ut cernis 1, 9. ut fama 77, 318. ut rumpantur ilia 16, 26. ut vitis arboribus decori eſt, tu decus omne tuis 11, 32. ut ſpolia conſpexit 98, 486. ut primùm ſenſere 50, 426. uti fluctus cœpit albeſcere 226, 528. canebat, uti coacta fuiſſent 13, 31.
uter. utres unctos 49, 384.
uteri latebras 106, 38. uterum milite complent 106, 20.
utero ſtridere apes 84, 556. recuſſo inſonuere 107, 52. incluſos 112, 298.
uterque quid poſſit 6, 328. labor durus 50, 412. utrique ſorti æquus 287, 450. utraſque palmas 171, 233.
utrinque urget 227, 566.
utinam fuiſſem 23, 35.
uti fortunâ 260, 240. melioribus fatis 202, 546. uſa eſt his vocibus Juno 87, 64.
uſus nunc viribus, nunc manibus, nunc arte 243, 442. uſus indiget 5, 71. extunderet artes 29, 133. ſibi reperit 40, 21. olivi corrumpitur 51, 466. obtuſior luxu 57, 135. equorum gratior eſt 59, 211. minor erit 62, 306. erat coriis 68, 559. pervius tectorum 117, 453. uſum ad agreſtem formabis 58, 163. in uſum caſtrorum tondent 62, 313. uſus ad ipſos contractus 77, 295. in hos quæſitum 163, 647.
utilis arbos pomis 43, 150. utile navigiis lignum pinus 51, 442. utilior paſſo pſythia 41, 93.
uva pendebit ſentibus 9, 29. duceret colorem 21, 49. uvæ maturæ vinitor 23, 36. uvam demittere ramis 84, 558. uvæ *ſimæ* decori vitibus 11, 32. veniunt feliciùs 27, 54. uvas mites defendet 37, 448. uvis inventis miſcuit pocula 25, 9. maturis metuendus 50, 419.
uvidus de glande Menalcas 12, 20. auſtris Jupiter 36, 418.
Vulcanus furit immiſſis habenis 181, 662. Vulcani curam 78, 346. Vulcanum ſpargere tectis 214, 77. Vulcano decoquit humorem 33, 294.

294. ſuperante ruinam dedit 113, 311.
Vulcania nomine tellus 245, 422. acies horrida 286, 408. Vulcania arma 248, 535. dei 343, 739.
vulgus ignobile favit 89, 149. ſtudia in contraria incertum ſcinditur 106, 39. miſerabile 126, 798. ſtermit vulgus 90, 190. vulgi animos 71, 69. aures 108, 119. in vulgum ſpargere voces 108, 99.
vulgò naſcetur amomum 9, 25. exaudita vox 38, 476.
vulgare dolorem verbis 277, 64. vulgatur fama per urbem 340, 608. vulgata omnia 54, 4. per orbem bella 97, 457.
vulnus æternum ſervans 86, 36. alit venis 146, 2. tacitum vivit 148, 67. infixum ſtridit 264, 689. vulneris atri undam 272, 700. vulnere Ulyſſi 117, 436. infeſto ardens 119, 529. ſub vulnere crepitant 176, 436. lethali rupit 269, 580. ad vulnera durat humeros 61, 257. ad vulnera adhibere medicas manus 66, 455. per vulnera petunt mortem 75, 218. animas in vulnera ponunt 75, 238. gerens 113, 278. accipiunt 133, 242. abluam 164, 683. jactant 176, 433. vulneribus crebris prælia miſcent 60, 221. victa 122, 630.
vulneret aures nuncius gravior 249, 583.
vulnificus chalybs 246, 446.
vulpes jungat 8, 19.
vultur tondens jecur 104, 596.
vultus labatur pectore 3, 64. haud tibi mortalis 94, 327. vultum deformat macies 76, 355. humectat flumine 57, 465. dejecit 135, 320. vultu errare colores 37, 452. taurino Eridanus 79, 371. ſpem ſimulat 91, 109. ſerenat cœlum 92, 255. tegere conſilium 158, 477. eodem redeuntis 161, 556. vultus notos indue 103, 684. flagrantes dei mirantur 104, 710. ſerenos fœdavit 113, 286. agnoſcere 131, 173. volucrum virginei 132, 216. infixi pectore hærent 146, 4. diſcere 208, 755. vivos ducit 210, 849.
uxor ducitur 18, 29.
uxorius exſtruis urbem 153, 266.

X.

Xantho Drymóque Nymphæ carpebant vellera 78, 336.
Xanthus ſe in mare evolvere 186, 808. Xanthi rivum 136, 350. effigiem 140, 497. Xanthum bibiſſent 98, 473. videbo 181, 634. redde miſeris 277, 60.

Z.

Zacynthos nemoroſa appareret 234, 270.
Zephyrus Notúſque confligunt 116, 417. ad Zephyrum ſurgentem jactantur 57, 134. in Zephyrum ſtant 61, 273. ad ſe vocat 89, 131. ante Zephyrum volat 333, 334. zephyro turbantur arenæ 42, 106. zephyri intendunt vela 186, 33. zephyros morantes increpitans 73, 138. ſpirare ſecundos 161, 562. zephyris motantibus 10, 5. felicibus alham pecudem 130, 120.

Omiſſa quædam.

AQuicolus pulcher armis 271, 684.
arat talem Capus 45, 224. frontem rugis 223, 417. ſaltus litúſque 233, 798. arando manſueſcit 45, 239. arandum maris æquor 2, 780.
arator curvus 6, 43. robuſtus 9, 41. iratus 44, 207. triſtis 67, 517. durus 82, 512. omnis diffugit 296, 804.
aratrum collo timuiſſet 14, 50. aratri unci monſtrator 26, 19. inflexi robur 29, 162. curvi formam accipit ulmus 30, 170. amor omnis huc ceſſit 229, 635. aratro depreſſo ingemere taurus 26, 45. verſo in obliquum 28, 98. incurvo 38, 494. urbem deſignat 185, 755. aratra ſuſpenſa 5, 66. defixa in opere medio relinquit 67, 519. aratris incumbere 31, 213. centum vertebat terram 226, 539.

deſit non lac mihi 4, 12.
diſcludere morſus 344, 782.

ſum. Tros Rutulúſve fuat 278, 108.

Quæ plura aut in hujus aut in aliorum authorum indicibus omiſſa occurrent, veniam (ut ſpero) haud ægre impetrabunt apud æquum Lectorem, qui, quàm difficile ſit in tam longo & moleſto opere (innumeris ubique obrepere, intelliget.

Errata hæc graviora, & quæ alia deprehendet, Lector benevolus condonabit.

Pag. 13. *Verſ.* 11. *lege* Phœbo *p.* 45. *v.* 220. ſalsâ *p.* 52. *v.* 493. Fortunatus *p.* 55. *v.* 61. ante *p.* 65. *v.* 430. hic piſcibus *p.* 98. *v.* 481. pectora *p.* 107. *v.* 69. tellus, *p.* 120. *v.* 572. pœnas *p.* 132. *v.* 208. torquent *p.* 147. *v.* 32. mœrens *p.* 163. *v.* 644. genas *p.* 180. *v.* 575. tuentes *p.* 212. *v.* 4. ſignat *p.* 221. *v.* 332. cedat *p.* 228. *v.* 618. aversúſque *p.* 231. *v.* 730. eclides *p.* 238. *v.* 174. mert: *p.* 245. *v.* 430. rutili *p.* 297. *v.* 839. ſuper *p.* 335. *v.* 425. lapyx

Libri excuſi pro J. TONSON ad Inſigne vocatum *Shakeſpear's Head* in vico vulgò dicto *The Strand*, & J. WATTS in *Bow-ſtreet Covent Garden*.

I.  ΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΑΠΑΝΤΑ. Novum Teſtamentum. Græcé.

II. P. Virgilii Maronis Opera.

III. Q. Horatii Flacci Opera.

IV. Catulli, Tibulli, & Propertii Opera.

V. P. Ovidii Naſonis Opera tribus tomis comprehenſa.

VI. Publii Terentii Carthaginienſis Afri Comœdiæ Sex.

VII. Titi Lucretii Cari de Rerum Naturâ Libri Sex.

VIII. Phædri Aug. Liberti Fabularum Æſopiarum Libri Quinque; item Fabulæ quædam ex MS. veteri à Marquardo Gudio deſcriptæ; cum Indice Vocum & Locutionum. Appendicis loco adjiciuntur Fabulæ Græcæ quædam & Latinæ ex variis Authoribus collectæ; quas claudit Avieni Æſopicarum Fabularum Liber Unicus.

IX. D. Junii Juvenalis & Auli Perſii Flacci Satyræ.

X. Cornelii Nepotis excellentium Imperatorum Vitæ.

XI. Lucius Annæus Florus. Cui ſubjungitur Lucii Ampelii Liber Memorialis.

XII. Caii Salluſtii Criſpi quæ extant.

XIII. Velleii Paterculi Hiſtoriæ Romanæ quæ ſuperſunt.

XIV. Juſtini Hiſtoriarum ex Trogo Pompeio Libri XLIV.

XV. Q. Curtius Rufus de Rebus Geſtis Alexandri Magni.

XVI. Conciones & Orationes ex Hiſtoricis Latinis excerptæ.

XVII. Chriſtus Patiens. Rapini Carmen Heroicum.

BL